Expositio Dini Flo
tia 7 quarta 7 parte
ti canonis Auicene
Gentilis de fulgineo sup
Gentilis de florentia
de dislocationibus 7
Tractat⁹ Dini de pō
Eiusdem de emplastr

Dinus Florentin.

℞. sir. commis. mellis. picis aree. seri. coppe. vl mascul. mir. p. vlos ppos
tris sr. sul finis ʃ. cruda. origa. alo dicto. ℥ ʃ. mel. tris. ʃ.o. re sr. sulfuris
ʒ scn. fortis vnguento

(ad vulnera capitis

℞ sue Rosar. ℥ jß aque endiuiʃ. ℥ ij mirre & Rubeet
ʒ ʒ
ʒ stomac. pulue. cassie fistule. ℥ ʃ. di. solbat. in dqua. in dobo. & fiat ppsus.

Notiene que exp
Segun el exprg
rio de Dad.

Expositio Dini Florentini super ter/tia et quarta et parte quite fen quar/ti canonis Auicene cum textu.

Gentilis de fulgineo super tractatu de lepra

Gentilis de florentia super tractatib⁹ de dislocationibus et fracturis.

Tractat⁹ Dini de ponderib⁹ et mensuris.

Eiusdem de emplastris et unguentis.

para saquillo

℞ coral. colorado. y blanco. sandalos. blancos. y. colorados. aña ʒ ij ro
sil flor de. lengua. buey. corte. cas de. cidra. macias huesso de. corazon de
ciervo. seda. grana. grana. de. tintoreros. lignij aloes. aña ʒ. flor de ro
mero. zedoaria. simiente. de. alba. haca Rosas de. cada vno vn. ʒ
. foliorum. vn ʒ. jacintos. smeral. das. safiros mar. garitas de. cada
vno. ʒ. ß. specias. de clauo. de. canela. & dia. margariton frio. aña ʒ
azafran. ℈ xv. al. miz. ℈. ℈. iiij. ambra gris. vn ʒ ß. todo. mezclado
y. hecho. polvos para. saquillo.

℞ coral. Ru. et. albi. sandalor. albor et ru. aña ʒ ij melisse flor. buglose corti
cis macis. ossis de corde. cerui. sete. de. ste. grane tintor. ligni aloes. aña ʒ j flor
antos. cedoarie. seminis. basilici. rosar. aña ʒ j dromei. ʒ. j. jacintor. smara
gdor. safior margaritar. aña ʒ. ß. pulis. clauor. canella & dia. margaritonis
gdi aña ʒ. j. croci. ℈. xv. musci. ℈. iiij. ambre. ʒ. ß. misce et fiat pulis.

catalina. Ramos esta en fezma de canzer con vltima necesidad q̃ no se cu
ella morira yen breue. En amor de dios sea dicha. onesa casa sonta Do
rrada y no es mal con. tagloso

tagloso tiene necesidad esfema. de aizarse siay cugrie ser Vecabidor. en caridad de

Almyma Almuymagno

Cotuno

Sct Oct. nobiembre / mediasolia. fue y sera
diziembre. enero febrero, yvierno fue yuen do
marzo. abril ymayo berano. Saliente y vmydo
junio yjulio yagosto. estio caliente y seco.

¶ Clarissimi artiuz ⁊ medicine doctoris magistri Dini de Florentia expositio sup3ª ⁊ 4ª Fen quarti canonis Auicenne ⁊ sup parte quinte feliciter incipit.

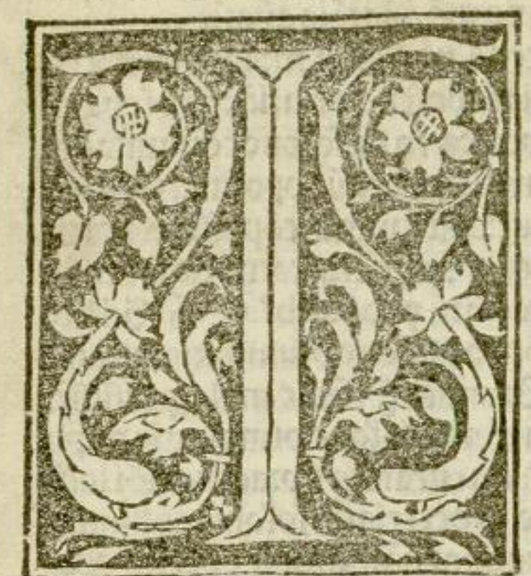

Am locuti

fuimus in libro primo de apostematibus ⁊ speciebus eorum: ⁊ curis ipsoꝝ sermone vniuersali ad quez redire oportet illum qui vult audire quod nunc loquemur.

Circa istam partem quarti libri Auicen. quã intendimus exponere gratia opis cyrugie: oportet nos aliqua p̃mittere anteq̃z ad lr̃az accedamus. ¶ Sũt aũt tria breuiter p̃intelligenda. ¶ Primum est quid sit cyrugia. ¶ Secundũ est vtrũ ista pars cyrugie Auicẽne possit cõuenienter dici cyrugia. ¶ Tertium est quot sufficiant ad hoc vt aliquis sit perfectus cyrugicus.

De primo dico q̃ ad intelligenduz quid sit cyrugia oportet p̃mo diuidere totã sciẽtiã medicine. Medicina aũt diuidit̃ in theoricã ⁊ practicaz, ſm Auicẽ. p̃mo canone primi libri. capło. Dico q̃ medicina. Cyrugia aut nõ spectat ad theoricã: sed spectat ad practicã. Et hoc ideo est: qa cyrugia imediate circa opationẽ versat̃ vt ipsa ꝓprie accipit̃. theorica aũt nõ imediate est circa opus. Modo ſm q̃ appet p̃ Auicen. in p̃mo canone Fen 3ª. practica diuidit̃ in duas ptes: qa vna est scientia regendi corpora sana. Et ista vocatur scientia: custodiendi corpora sana. alia est scientia regendi corpa egra. ⁊ ista vocat̃ scia medicãdi. Modo cyrugia nõ p̃cipaliter spectat ad p̃mam partẽ practice saltẽ ſm plurimã ptez eius. q̃re cyrugia nõ est necessaria in tali practica nisi forte rõne corpis neutri vbi cõpetit euacuatio cuz flobotomia in qua est cyrugia rõne incisiõis vene: sed illa pars practice vtit̃ solũ administratione sex rer̃ non nãlium. vñ vtit̃ solum instrumento q̃ appellat̃ ab Auicẽ. Fen quarta. regimen ⁊ nutrientia. ⁊ hoc dico maxime respectu corpis sim pliciter sani: sed plus ptinet ⁊ respicit secũdã ptem practice q̃ est scia regendi corpa egra: qa ista ps practice vtit̃ tri plici instr̃o maxime. s. dicta. ⁊ illud vocat̃ ab Aui. Fen. 4ª regimẽ ⁊ nutriẽtia. ⁊ p regimẽ intelligit administratiõem sex rer̃ nõ nãlium. Et vtit̃ secũdo instr̃o. s. regimie p medicinas. ⁊ vtit̃ et tertio. s. cyrugia. Et iõ dic̃ Aui. in Fen. 4ª in p̃n. p̃mi libri. Dicemus q̃ res medicatõis ex vna triuz rer̃ ꝯplet̃. vna earr̃ est regimẽ ⁊ nutriẽtia. altera est medicina rr̃ exhibitio. ⁊ tertia ẽ opatio manualis. ¶ Causa aũt q̃re scia regendi corpa egra vtit̃ plurib⁹ instr̃is q̃z scia medicine regẽdi corpa sana est: qa in egris id qõ attendit̃ est remotio ⁊ ꝯseruatio: sz in sanis ſm q̃ sana id qõ attendit̃ est ꝯseruatio: ⁊ ꝓpterea: qa plura attendunt̃ in egris. ideo plurib⁹ instr̃is opz in eis vti q̃z in sanis. Sic g̃ tũc p istã diuisionẽ habet̃ q̃ cyrugia spectat maxime ad partẽ practice q̃ vocat̃ scia medicãdi ⁊ curãdi egritudines. ¶ Tunc vlterius est itelligendũ q̃ cyrugia põt dupl'r accipi. vno⁹ ꝓut est instr̃m. alio⁹ ꝓut est scia. Si accipiat̃ ſm q̃ est instrm scie practice q̃ docet modũ curãdi egritudines ſz q̃ nos dicimus q̃ tria sũt instr̃a. s. potio dieta ⁊ cyrugia. ⁊ sic cyrugia nõ est aliud nisi opatio manualis in corpe aialis ad sanitatẽ tendẽs. ⁊ hoc mõ distinguit̃ ſm diuersitatem mẽbroꝝ: qz q̃dã est in carne quedã in osse ⁊c. ſm q̃ ponit Johãnitius. ⁊ sic accepta cyrugia nõ est scia neq̃z ps scientie medicine: qa medicia nec quo ad theoricã nec quo ad practicã est opatio ſz q̃ Aui. in p̃mo improbat Alyabatẽ in disponẽ regali. Nam Alyabas diffiniebat practicã sic. Practica ẽ subiecta theorice demõstrantium in ꝓpatulo sensuũ ⁊ opatõe manuũ ſm p̃euntis theorice itellectũ: sz est qõdaz instr̃m practice quo vtit̃ medicus qñ egritudo nõ põt pfecte curari cũ duob⁹ alijs instr̃is. sic g̃ cyrugia accepta sic diffinit̃. Cyrugia est opatio manualis in corpore aialis ad sanitatẽ tendẽs. Uel vt apti⁹ declaret̃. Cyrugia est postremũ instr̃m medicie. ¶ Si aũt accipiat̃ ꝓut est scia: tũc põt accipi dupl'r. vno⁹ ꝓprie. alio⁹ cõiter ⁊ large. Si ꝓprie accipit̃ sic diffinit̃. Cyrugia ẽ scia docẽs moduz ⁊ q̃litatẽ opandi cũ opatõe manuali solũ in corpe aialis. Accipit̃ aũt cõiter ⁊ large ꝓ scia curatiõis egritudinuz in qbus final'r accidit opatio manualis. Uñ isto mõ nõ solũ accipit̃ ꝓ scia q̃ docet modũ opandi cũ manu in egritudinib⁹: sz accipit̃ ꝓ scia q̃ docet modũ curãdi egritudines p dietã ⁊ medicinas: ⁊ p cyrugiã: sz p tanto dr̃ cyrugia: qa finaliter cadit ibi opatio manualis. Et isto mõ appellat̃ cyrugia cõiter ⁊ large a medicis: qñ dicunt: in isto libro tractat̃ scia cyrugie. sicut vbi gra. hic in isto nr̃o tractatu tractat̃ pars medicie in qua docet̃ curatio apatum ⁊ solonis ꝺtinuitatis ⁊ dislocatõis ⁊c. ⁊ dr̃ tota cyrugia cõiter accepta ⁊ nõ ꝓprie: qa ibi nõ solũ docet̃ modus opandi cũ manu: imo ẽt ibi docet̃ scia modi opandi cuz dieta ⁊ regimie p medicinas q̃ cõpetũt illis egritudinib⁹. Sed dr̃ tota cyrugia ꝓ tãto: qa in illis egritudinibus cadit finaliter opatio manualis. s. incidere vel coquere vel suere vel remouere malã carnez. Sz si accipiat̃ ꝓprie cyrugia: tũc nõ diceret̃ illa scia cyrugia nisi vbi doceret̃ modus opandi cuz manu. Sic ergo cyrugia accepta largo modo diffinitur. Cyrugia est sciẽtia docẽs modũ curandi egritudines in quibus cadit operatio manualis. ⁊ hec sufficiãt de primo ad ostendendum quid sit cyrugia.

Ex predictis põt appere qd sit dõz ad 2m. s. vtr̃ ista ps Aui. quã intendimus exponere possit cõueniẽter dici vel appellari cyrugia: qa vt cyrugia dr̃ instr̃m talis sciẽtie. ⁊ sic manifestũ est q̃ nõ dr̃ cyrugia. qa vt dcm̃ est supius cyrugia isto mõ nõ est scia: vel cyrugia noiat scientiã talẽ. ⁊ sic dico q̃ tota illa ps posset dici scia largo mõ accepta ꝓut est scia docẽs modũ opandi circa egritudines: in qb⁹ cadit opatio manualis. Et iõ ista ps quantũ ad sui totũ nõ dr̃ scia ꝓprie accepta: qa ꝓmo ista sciẽtia q̃ hic determinat̃ nõ solũ est practica: sed etiaz theorica: qa Aui. determinat hic de egritudib⁹ ꝓmo theorice. secũdo practice. Jterr̃ etiaz quo ad practicã nõ docet hic solũ modũ opandi cũ manu: qa in qualibz egritudine ponit regimẽ p dietã: p medicinas: ⁊ p cyrugiã. s. vbi expedit. ⁊ iõ ista ps nõ dr̃ cyrugia ꝓprie nisi vbi docet moduz opandi cũ manu sicut icidere vl'suere vel coeq̃re ⁊c. Sz ꝓprie tota cyrugia dr̃ scientia quã tradidit Albucasis: qa ibi solũmõ docet̃ modus opandi cũ manu ⁊ nõ cum medicinis nisi acutis valde. Sic ergo tunc apparet q̃ largo modo accipiẽdo cyrugiã ista pars Auic. põt conuenieter appellari cyrugia: sed nõ ꝓprie.

De tertio dico q̃ ad hoc vt cyrugicus sit in se pfectus etiã ad opanduz p̃mo regrit̃ vt sit istructus in principijs medicine. zo. regrit̃ vt cũ expto ⁊ pito medico steterit: ⁊ eũ viderit opari: ⁊ apud eũ ipse idẽ fuerit opat⁹. ¶ Postea de his dicit Almasor. Si aũt duo. s. expimẽtuz ⁊ rõnẽ br̃e inuẽtus fuerit sapiẽs erit ⁊ pferri alijs dz. ⁊ addit iferi⁹ q̃ si ꝺtingat alicui vnũ istoꝝ deficere ꝓueniẽti⁹ est vt opandi magisteriũ ei desit; qõ est: qa ille q̃ qõ est in libris nouit atq̃ imaginat̃ cũ

pauca operatōis notitia pueniet ad illud ad qō multi eorum q ea q̄ ꝓtinent̄ in libris nō nouerunt nullo mō poterunt puenire. Et ꝓpter hoc dicit etiā Albucasis. Nos vo iam diximus in introitu hui⁹ libri: qm̄ qui nō est sufficiēs videre anathomiā nō euadēt q̄n cadat in errorē q̄ iterficiunt̄ hoīes. ¶ 3°. regritur vt nō sit timidus in opando: sz audax ⁊ securus: sed hec vba hn̄t respectū: qa debēt itelligi sub discretōe: qa in locis vētris ⁊ timorosis dz eē sapiens ⁊ remissus in opando sicut eēt in icidēdo apa scropulosuz: qō esset submersuz in venis ⁊ arterys. sicut recitat Albucasis de quodā q secuit apa scropulosuz in collo mulieris ⁊ mortua ē mulier in manu ei⁹. Et idē intelligēduz est in sil'ib⁹ casibus timorosis: sed dz esse audax ⁊ nō timidus vbi ꝓuenit opari sicut in locis ⁊ corpibus nō timorosis. Et ideo bñ dicit de hoc Albucasis. Et ego iā excitaui in omni loco h⁹ libri in quo venit opatio in q̄ est error ⁊ timor. q̄re neēe est vobis vt caueatis illud ⁊ dimittatis ip̄z vt nō inueniāt stolidi viā ad loq̄ndū ⁊ debonestādū vos. g̃ accipite aīas vestras cū sollicitudine ⁊ ꝓtectiōe ⁊ infirmos cuz facilitate ⁊ fortitudine ⁊ firmitudine. ⁊ vtimini via meliori ꝓducēte gr̄a dei ad salutē ⁊ susceptōez laudabilem. Et ꝓpterea dicebat ille aureolus vnuz pulchrum vbū. Opz medicū esse imisericordē ne infirmi motus clamorib⁹ minus q̄z oporteat secet: sed oia audacter ⁊ sollicite faciat ac si nullis vagitib⁹ moueret̄. ¶ 4°. regrit̄ vt habeāt manus leues ⁊ expeditas: qa tūc opatio ⁊ tactus fit cū minori clamore vel dolore: qa dolor maxime est vitandus. vt dicit Hal'. de īgenio sanitatis. Laue dolorē inq̄tuz potes: qm̄ nihil est cā apatis sicut dolor. Et ꝓp hoc bñ dic Aui. in 3°. canōe. Fen 3ª. de egritudīnibus oculoꝝ. capl'o de curatiōe oiuz spērū obtalmie. Et si tactus fuerit necessarius opz vt fiat cū facilitate. ¶ 5°. regrit̄ vt apud eū apta sint instra ⁊ hoc est neēe qz sine aptis instris nō pōt fieri opatio manualis sicut cū rasorio ⁊ scalpellis male incidentib⁹ nō possumus ꝓuenienter radere os ⁊c. Expedita sunt g̃ illa q̄ erāt ꝑmittēda vt in ꝑn⁹ h⁹ libri.

His ergo visis ad lr̄az accedamus. Ut aūt melius appeat distinctio ⁊ diuisio isti⁹ ptis. diuidēdus est g̃ tot⁹ liber q̄rti canōis Auicē. Et diuidit̄ tot⁹ iste liber in quo Aui. agit de egritudib⁹ q̄ nō sunt alicui mēbro ꝑprie: sz accidūt cōiter toti corpori ī 7ª. Fen. In ꝑma agit Auic. de feb. ī gnāli ⁊ in spāli ⁊ theorice ⁊ practice. ⁊ in scōa determiat de crisi. ⁊ dieb⁹ creticis. ⁊ in ista 3ª agit de apatib⁹. ⁊ in 4ª ō solone ꝓtinuitatis. ⁊ ī 5ª de dislocatiōe. ⁊ in 6ª de venenis ⁊ remedys venenoꝝ. in 7ª de decoratōe turpitudīs corpis. ¶ Omissis aūt alys fen q̄ nō spectāt ad op⁹ cyrugicū. pñs intentio ē exponere tertiā Fen q̄ est de apatib⁹. ⁊ q̄rtā q̄ est de solone ꝓtinuitatl. ⁊ aliqd exponemus de gnta q̄z tū ad aliq̄ capitl'a in qbus est difficultas. ¶ Cōtinuemus g̃ sic. Postq̄z Auicē. determinauit sufficiēter de febrib⁹ ⁊ de cura apatū. ⁊ ꝑ in ꝑma fen. ⁊ de crisi ⁊ de dieb⁹ creticis: ⁊ ꝑ in 2ª fen. hic in ista 3ª fen. determiat de apatib⁹ ⁊ curis ip̄oꝝ. Dz aūt ista 3ª fen tres tractat⁹. in ꝑ determiat de apatib⁹ calis ⁊ curis ip̄oꝝ. ⁊ in 2°. determiat de apatib⁹ frigidis ⁊ curis ip̄oꝝ. ī tertio de lepra ⁊ cura ipsius. Causa aūt q̄re fecit tractatuz de lepra diuersuz ē: qz lepra lz cōicet cū apatib⁹ in hoc q̄ lepra ponit̄ cācer vl'is toti corpi: tñ qz lepra hz aliū modū vl'itatis q̄z habeant alia apata: eo q̄ totū corp⁹ cōprehēdit protāto distinctū tractatū fecit. Diuidit̄. n. ps ꝑsens in duas: qz ꝑmo ꝓtinuat ea que dicunt̄ ad ea q̄ dicta sunt de apatibus in libro ꝑmo. 2° ꝑsequit̄ de apostematib⁹ fm q̄ spectat ad hūc libr̄ū. secūda ibi. (Dico q̄ omne apa) ꝑma in duas. naz ꝑmo ostēdit qūo fuit locutus de apatibus in libro ꝑmo. secūdo ostēdit qūo loquit̄ in hoc libro. secunda ibi. (In hoc autem loco).

Sed antequā ad lr̄am accedamus. 4. breuiter sūt itelligēda ex̄ lr̄az q̄ sūt necia. vnū ē de ꝓtinuatiōe. 2ᵐ est de diffōne apatis. s. qd sit apa. 3ᵐ ē de causis apatis. 4ᵐ de mō gnatōis apat⁊.

De primo sic ꝓcedo. vr̄ q̄ Aui. male ꝓcesserit cū imediate post deteriatiōez de feb. determiauerit de apatib⁹. postea vo de solone cōtinuitatis: qz nāliter ⁊ artificialr̄ simplicia ꝓcedūt ꝓpositā: sz solo cōtinuitatis ē morb⁹ simplex: apa ē morb⁹ cōpositus. vt dicit Auicē. in ꝑmo canone. Fen 2ª. 2° g̃ tractatus de solutiōe ꝓtinuitatis dz ꝓcedere tractatū de apatib⁹. ¶ Ꝑ. H. ī lib. de īge. sani. ꝑmisit curatōez de solone ꝓtinuitatis curatōi de apatib⁹. ⁊ aly sil'r sic Brunus. g̃ vr̄ hic male ꝓcessisse. ¶ Dōm q̄ ē log de apatib⁹ ⁊ de solone ꝓtinuitatis dupliciter. vno° theorice. alio° via curatōis ⁊ practice. Si loq̄mur ꝑ mō dico sine dubio q̄ deteriatio sol'onis cōtinuitatis ꝓcedit deteriatōez apatū: qz nāle simplex ꝓcedit ꝓpositū ⁊ ps totū. nūc solo ꝓtinui est ps simplex vel morb⁹ ⁊ apa ē morb⁹ ꝓposit⁹. iō q̄z tū ad h̄ solo cōtinui ꝓcedit apa. Et iō qz Aui. in scōa Fen logt̄ de istis ꝑ viā speculatiōis ⁊ theorice. iō Aui. in scōa Fen ꝑmisit capl'm de solone cōtinuitatis cap° de apatib⁹: sz in via practice ⁊ curatiōis nō est curandum nisi ꝓcessus q est in via curationis melior. ¶ Nūc aūt pp tres cās ꝑmisit tractatū curatōis apatuz tractatui curatōis sol'onis cōtinui. ꝑmo. qz ipse imediate determiauit de febrib⁹. ⁊ ad febres multotiēs sequūtur apata ꝑ viā crif. ⁊ etiā ad apata multotiēs sequuntur febres. iō imediate post febres determinauit de curatione apatuz. ¶ Alia cā pōt esse: qz lz solutio cōtinui sit cā vna integrans apa: qa apa cōponit̄ ex trib⁹ morbis: tñ apa est quodāmō cā sol'. ꝓtinuitatis. iō erit ps apatis ⁊ cā integralis ipsi⁹ ꝓut est occulta immanifesta: sz apa est cā solutionis cōtinuitatis manifeste q̄ appet ad sensum. s. vlceris. ⁊ iō dicit Auicē. ꝑmo cañ. Fen scōa. q̄ cause vlceꝝ aut apa q̄z rumpit̄ aut bothoz q̄z se comedit. ⁊ ista etiā est de genere apatis aut plaga q̄ facit pus. ⁊ iō qa ad apa vtplurimū sequit̄ solutio ꝓtinui manifesta de qua ponunt auctores curatōez saltē solutio cōtinui que est vlcus. iō ponūt tractatū de sol'one ꝓtinui post tractatū de apatib⁹ in via curatiōis. ¶ Tertia causa est. ⁊ sequit̄ ex ꝑdictis: qz Aui. ⁊ aly auctores loquēdo de cura apatum ponit curatiōez ipsoꝝ vsq̄z ad aptionē. postmodū q̄z apata sunt apta dependet curatio eoꝝ ex curatione vlceꝝ. ⁊ ideo Auicē. nō docet curā apatū q̄z sunt apta in tractatu apatum: sed in tractatu sol'onis cōtinuitatis ⁊ vlceꝝ. ⁊ iō qz ad apata sequunt̄ in fine vtplurimū curatio vlceꝝ ⁊ sol'onis ꝓtinuitatis. ⁊ ꝑ ꝑs curatio apatū q̄ ad hoc ꝓcedit, curā sol'onis ꝓtinuitatis ⁊ illa seq̄t̄. Jdeo in via curatōis Auicē. ꝑmisit tractatū apatuz tractatui sol'onis ꝓtinui. Et ꝓpter hoc ēt Auic. in ꝑ canone. Fen 4ª. qa ibi logt̄ practice ꝑus determinat de curis apatū q̄z sol'onis cōtinuitatis.

Tunc respōdeo ad argumēta. ¶ Ad ꝑᵐ ⁊ tertiū pz sol'o ꝑ ea q̄ dicta sūt: qz arguūt in via theorice ⁊ speculatōis. ⁊ ꝑ ꝓcessuz ē. ¶ Ad 2ᵐ argumētū: qa dicis Hali. ꝑ posuit curā sol'onis ꝓtinuitatis. Dōm q̄ Halie. respexit ad rōnē simplicis ⁊ ꝓpositi. ⁊ qa solo ꝓtinuitatis ē simplex ⁊ apa est morb⁹ ꝓpositus. iō ꝑus deteriauit Aui. de sol'one ꝓtinui q̄z de apate. ⁊ non solū deteriauit ꝑus de sol'one ꝓtinui q̄z de apate: sz ēt ꝑus q̄z de cura male ꝓpl'onis. Et rō h⁹ potuit eē ista: qa solo cōtinui est morb⁹ cōior q̄z mala ꝓpl'o. cōe aūt ꝑcedit minus cōe. ¶ Uel pōt dici q̄ Ha. ꝑ tāto deteriauit ꝑus de sol'one ꝓtinui q̄z de apate: qz in 2° lib⁹ Halie. ꝓcesserat disputādo ꝓ illos q dicebāt sufficere ī curatōe ꝓsideratiōez cōmunē. vt cū morb⁹ sit qd ꝑter nāz dz abyci corpe. ⁊ nō dicebāt regri ꝓsideratōes spāles. ⁊ iō icipit in 3ª pricula ab

qa. duoꝝ morborꝝ generā. corpore hentiā. s. genus egritudinis. communis. q. dicit. chymre. in natu
ymp. qne. est. hu. mtas. sqne. egritu. eius. dictne. solutiu. Conti. nuitatis. siue hu. mitatis. sz simpa
ritudo. simp. egritu. dinis. Compositē. s. eq. qne. est. apa. s. Verū. q̄z egritudo. cōmunis
ritudo. simplex. st. simplex. precedit. compositus. q. d. prius. de. cōtinuitatis solutu
tabo. st. subsequente. de. egritudine. compositā. que. est. apatis.

illo morbo q indiget in sui curatõe magis ꝑpr̃ys ꝯsidera tiõib⁹ sicut a solone ꝯtinui:qa indiget multis ꝯsideratio nib⁹ ꝛ spãlibus tam rõne sui q̃z cõpositõis rõne cum alys morbis.tum ratione diuersitatis morboꝝ.tũ rõne diuersitatis totius corporis ꝛ mẽbroꝝ.

De secundo dico.s.de diuisiõe apatis q᷑ de apate põt dari mltiplex ðscriptio. vna est q̃ solet dari cõiter. Apa est tumor vel iflatio mẽbri ꝑter naturã. ¶ Sed ꝯtra illã diuisionẽ potest obyci: qa in apate est triplex peccatũ ſm Aui.ꝑmo canõe fen z⁸.s.peccatũ in ꝯplone ꝯpõne ꝛ vnitate:sed tumor est peccatuz in ꝯpõne:qr est peccatũ in q̃ztitate.peccatũ aũt in q̃ztitate ẽ peccatũ in ꝯpõne.g̃ tũc cũ in apate fit triplex morbus nõ soluz apa erit tumor ꝑter naturã:sed ẽt mala ꝯplo ꝛ solutio ꝯtinui non est.g̃ erit ista vera descriptio. ¶ ℙ.si caro addat carni sicut fit multotiẽs in vulneribus qñ supcrescit.vel sicut fit a nã ꝛ a ꝓncipio gnãtiõis qñ.s.fetui supadditur aliqd ꝑpter supabundãtiã materiei:tũc est ibi tumor nõ ſm nãz:ꝛ tñ non ibi est apa. Dõm q᷑ ista descriptio est bona data cõiter ꝛ põt sustineri. ¶ Ubi est intelligẽdum q᷑ lz in apate sit triplex peccatũ.s.in ꝯplone ꝯpõne ꝛ vnitate.nihilominus dico q᷑ ꝓncipali⁹ peccatuz qõ est ibi est peccatũ in ꝯpõne:qõ appet ꝑmo ꝓauctoritatez. scõo ꝓrationẽ.qr Aui.in 4°.libro.caplo de flegmone distiguit apa ſm ꝓncipiũ ꝛ augmẽtũ penes peccatũ in q̃ztitate. nã peccatũ in q̃ztitate est spãliter in ꝯpõne.g̃ tunc ꝓncipali⁹ peccatũ est peccatũ in ꝯpõne. Uer ẽt hoc apparet rõne:qa si hũores fluũt vel colliguñ in aliquo loco ꝛ faciant soluz malã ꝯplonez:nõ dr̃ adhuc apa. Iter si sua mala q̃litate soluũt ꝯtinuũ nisi fiat ibi tumor nonduz est ibi apa:sed si hũores fluũt ad locũ aliũ ꝛ faciũt tumorẽ dato q᷑ sint ĩ se boni statim faciũt apa:qa qñ faciũt tumorẽ:tũc statiz fit extẽsio ꝛ ꝯculcatio.ad extensionẽ sequtur solo ꝯtinui.ꝛ ad ꝯculcatõez humor sequit mala ꝯplo. tunc g̃ formalius ĩ apate ꝯsiderãdo apa ſm se est tumor. Dico qr si cõsideremus q̃ztũ ad effectũ suũ qõ ẽ ledere aliqñ apa ledit plus mala ꝯplone:vel consideramus ipm quãtuz ad cãm ei⁹: qr aliqñ causa eius est mala ꝯplo ꝓmo: sed ꝯsiderãdo ipz ſm se ꝓncipale peccatũ.est.n.ibi peccatuz in q̃ztitate magis: quã q̃z sint ibi alia duo peccata.ꝛ ideo qr tumor ẽ ibi peccatũ in q̃ztitate. ideo apostema denominat ꝓncipal'r a tumore sicut a formaliori.ꝛ iõ ꝓuenienter põt dici q᷑ apa sit tumor ꝑter nãm. ¶ Et hec diffinitio põt ꝯfirmari per Aui.ꝑmo canõe.fen.z⁸.q dicit.ꝛ eminẽtia in cute ẽ ex genere apatis.Eminẽtie.n.sunt apata parua sicut apata sũt eminentie magne.Et ꝑpter hoc videt velle Auic᷑.q᷑ apa sit eminẽtia absolutõis.cũ g̃ tumor sit eminẽtia.ergo apa tũc dr̃ ꝓuenienter tumor ꝑter nãm:qa non oĩs tumor facit apa:qr tumor mẽbri alicuius qõ esset extra naturam. sicut si pes alicuius esset tumidus plus q̃z alia mẽbra.ꝛ ẽ est vel ex abundantia materiei vel ex agẽte ſm q᷑ nã potest impediri in suis opatiõib⁹:talis tumor non esset apa: ꝛ qr nõ est ex intentõe nature:sed ex natura que est ex ꝓncipys generatiõis nãlibus:sicut etiã alia mõstra dicũtur nãlia.Et intellige ibi qñ dicit apa est tumor q᷑ est ex hũorum vicio:nõ q᷑ sit tumor ex carne addita sicut fit in superescẽtia carnis vulner vel vlcer:ꝛ qa apa est tumor q causat ex hoc q᷑ aliqs hũor colligit in mẽbro de nouo vel ꝑ se paulatiz:vel qñ fluit ad ipz ex alio mẽbro. ꝛ talis hũor adducit tumorẽ ꝛ malã ꝯplonẽ ꝛ solonẽ ꝯtinuitatl. Sic g̃ bñ dr̃ apa est tumor ꝑter nãz membri. Et ꝑ ea q̃ dicta sunt pz solutio ad argumenta. ¶ Dat̃ etiã alia descriptio apatis a Hal.iz.de inge.sani. Dicit.n.q᷑ apa ẽ morb⁹ mutãs mẽbrũ de nãli q̃litate ad id qõ est ꝑter naturam. ¶ Sed aliqs.d.ℙ:qa oĩs mala ꝯplo esset apa vt argueba tur:cũ mutet mẽbrũ a sua nãli q̃litate. ¶ Ad hoc põt reꝑ sponderi q᷑ Hal.ꝑ qualitatẽ membri nõ intelligit ꝯplonẽ solũ:qa isto mõ mala ꝯplo esset apa vt arguebat̃:sed intellexit ꝑ qualitatẽ triplicẽ formã.s.ꝯpõnez ꝯplonẽ ꝛ vnitatem.ꝛ appellat hic qualitatez cõem quo ad ista tria.ꝛ isto mõ nullus morbus mutat mẽbrũ a sua naturali qualitate nisi apa:qa mala ꝯplo mutat mẽbrũ solũ a sua naturali ꝯplone:ſz nõ a naturali ꝯpõne ꝛ nõ a sua naturali vnitate:ſz solo ꝯtinui mutat mẽbrũ a sua nãli vnitate: sed nõ a sua naturali ꝯpõne ꝛ ꝯplone:sed apa est mutãs membrũ a sua totali qualitate in eã que est ꝑter naturã: qa mutat mẽbrũ a sua nãli ꝯpõne ꝯplone ꝛ vnitate. ꝛ sic intelligendo descriptio Halieni vera est. ¶ Et põt ẽt dari alia notificatio apatis que põt eligi ex dictis Auicẽne ꝑmo canõe fen z⁸. Apostema est egritudo composita ex tribus morbis ex qbus oĩbus ꝯiunctis ꝓuenit ex eis res q̃ est egritudo vna.ꝛ ista notificatio est vere ꝯpleta notificatio et distinctio apatis:qa ista explicat totã essentiã ipsius. in hoc .n.icludũt̃ tria gnã egritudinũ simpliciũ.s.gen⁹ egritudinũ ꝑnis: ꝛ gen⁹ egritudinũ ꝯpõnis:ꝛ gen⁹ egritudinũ solonis ꝯtinuitatis:ꝛ ꝑpter hoc qõ dicit Aui.ex qbus omnib⁹ ꝯiũgit̃:excludit̃ oĩs ꝯpõ egritudinũ pluriuz q̃ ꝯpõ nõ facit egritudinez vnã.nam sola illa ꝯpõ morboꝝ facit apa: qñq᷑.n.componunt̃ plures egritudines sicut multotiens componit̃ egritudo ꝯsimilis ꝛ nõ officialis: ꝛ aliqñ ẽ officialis.i.cõis.ꝛ aliqñ etiã componit̃ officialis cuz cõi:ꝛ tũc non est apostema.ideo qa nõ ꝯponit̃ sic q᷑ ex eis ꝓueniat egritudo vna:qa dicimus tũc q᷑ iste egritudines sint plures:sed qñ iste egritudines cõponunt̃ sic q᷑ ex eis ꝓuenit egritudo vna tũc caulant apa. ¶ Ubi nota q᷑ triplex est cõpositio morboꝝ.quedã est cõpositio ĩordinata: qr nõ ẽ ordo ĩtra illos morbos sicut ẽ in febrib⁹ erraticis: qr mõ fit vna mõ fit alia.mõ nõ est ibi aliqd.ꝛ talis cõpositio vt manifestũ est nõ facit egritudinẽ vnaz. ¶ Alia est ꝯpositio morboꝝ ordinata.ꝛ hec ẽ duplex:qa q̃dã est ꝯpõ morboꝝ aliquoꝝ ordinata: vt qa aliquẽ ordinẽ hũt intra se:ſz nõ integrant ꝑpter hoc egritudinẽ vnaz sicut est triplex modus ꝯpõnis feb.ordinatus ſm q᷑ habet̃ per Auicẽ. in 4° huius.s.vnus subintrans alter est coalternãs.alter dicit̃ cõcomitans.ꝛ talis compositio nõ facit egritudinem vnã:sed plures:qa nõ dicimus de tali q᷑ hz in se plures febres cõpositas q᷑ habeat vnaz febrẽ:ĩmo dicimus q᷑ habeat plures. ¶ Sed alia est compositio morboꝝ ordinata sic q᷑ illi morbi hũt ordinẽ intra se ꝛ integrãt vnũ morbũ.ꝛ talis ꝯpõ facit morbũ vnũ sic̃ est ĩ apate:qa in apate sunt tres morbi.ꝛ sunt ordinati.s.quãtũ ad generatiõem ipsius:ꝛ quãtum ad ꝓncipalitatẽ est ibi ordo quãtum ad generatõez sicut apparet in generatione apostematis: qa apostema generat̃ ex hoc q᷑ humores colliguñ̃ in spongiositatib⁹ membroꝝ vel ꝑ se:vel qr fluunt ab alio membro.mõ qñ isti faciunt apa est ibi ordo:qr illi humores in via generatõis apostematis cõsiderando apostema quãtum ad sui essentiam.ꝑmo faciunt morbum quantitatis augmẽtando locũ.postea per extensionẽ que fit ibi generatur solutio ꝯtinui.postea si illi humores sunt bone qualitatis:quia aliquãdo apostema generat̃ ex humoribus bone qualitatis.tamẽ ꝑpter cõculcationẽ ꝛ morationẽ que fit ibi inducit̃ mala qualitas in eis siue complexio. Et est etiã ibi ordo quãtũ ad ꝓncipalitatẽ: qr ꝓncipalior morb⁹ est peccatũ in ꝯpõne vt dcm̃ fuit ꝓus ꝛ declaratũ est.sic g̃ tunc ordo est inter dictos morbos:ꝛ cum isto ordine integrant essentiã vnius morbi: qui dr̃ apostema. sic g̃ tũc apparet q᷑ dcm̃ est bene q᷑ apostema est egritudo cõposita ex pluribus morbis ex qbus oĩbus cũ ꝯiũgunt̃ adiuicem ꝓuenit ex eis res que est egritudo vna.

malꝯplexio

De tertio dico .s.de causis apatis q᷑ causaruz apatis q̃dã sunt ꝓmitue q̃dã

Ergo. duplex est. compl⁹ que dam. est compl⁹ comi⁹. que. dicit⁹. mala compl⁹. est. mala. Compositio et solutio. conti nuitatis que. est apa ℔. Alia est compl⁹. parti alaris q᷑ inter se bñ.

sunt antecedētes quedā ꝓiuncte.ꝛ oēs iste cause possunt colligi ex dictis Aui.ꝑmo canone.fen ꝛ⁹. capl̄o de causis ap̄atum. ¶ Cause ꝑmitiue sunt cause extrinsece sicut casus aut pcussio ꝛc̄. ¶ Cause aūt antecedētes quedā sunt cause būorales vel q̄ ptinēt ad humores.ꝛ iste vocantur cause materiales ap̄atuꝫ sicut q̄ttuor sunt būores ꝛ aquositas ꝛ vētositas. vñ qñ iste materie supfluūt in corpore: tūc sunt cause antecedētes ap̄atis. vocant aūt cause mā/les nō qa sint materia ap̄atis ex qua nulla egritudo cum fit accīs hꝫ mām ex qua:nec ēt sunt materia in qua:quia materia in q̄ ap̄atis est mēbrū:imo sunt cause efficientes ap̄atis:ſz vocant ꝑ tāto cause māles:qz būores sunt in se materie mēbroꝝ ꝛ spirituū:qa ex subtiliori pte humoruꝫ fiūt spūs ꝛ ex grossiori fiūt mēbra. vñ medicus nō vocat el̄ta causas māles egritudīs ꝛ sanitatis: qz sunt valde re/mote:nec ēt vocat ea mēbra ꝛ spūs causas materiales: qz ꝫ ista habeāt rōnē materiei respcū toti⁹ corpis. tñ nō hūt rōnē materie adinuicē:qz spūs nō est materia mēbri nec ecōuerso:ſz būores vltra hoc q̄ sunt de ꝟstructiōe corpis hūt in rōne māe respectu membroꝝ ꝛ spirituū.ꝛ iō medi ci vocāt morbos māles a ꝓprietate:qa sunt in humorib⁹ quāc̄ꝫ humores nō sint ꝓprie materia ipsoꝝ.ꝛ ideo ponū tur q̄ materie ap̄atis sunt q̄ttuor humores ꝛ aquositas ꝛ vētositas. ¶ Quedaꝫ vo sunt cause antecedentes ap̄a/tis ꝟpl̄onales.nam mala ꝟpl̄o est causa ātrahēdi ap̄a ad mēbrū. Quedā.n.cause antecedētes sunt ꝟpōnales.nam aliq̄ mēbra sunt q̄ ex naturā facta sunt talis ꝟpōnis vt re cipiāt supfluitates alioꝝ mēbroꝝ sicut cutis. Quedaꝫ.n. sunt que recipiūt supfluitates p̄ lassitatez eoꝝ sicut est ca ro lassa in locis emūctorys. Quedā aūt accipiunt supflui tates ꝓpter sitū: vt qa inferi⁹ est positū ꝛ eodē mō intelle xit de similib⁹. ¶ Et si q̄ramus q̄ cause sūt fortitudo mē/bri recipiētis vel impellentis ꝛ debilitas mēbri recipien/tis. Dōm q̄ reducunt ī cōpl̄onales efficientes ꝛ ꝟpōna les.ex hoc.n.q̄ membrū est talis ꝟpl̄onis ꝛ ꝟpōnis vel ex egritudine vel ex natura est natū recipe superfluitates.ꝛ ex hoc q̄ est talis ꝟpl̄onis ꝛ talis ꝟpōnis est forte potens expellere humores.humor aūt expellit: aut qa multus: aut qz est malus sicut dicit Halie.iꝫ.de ingenio sanitatis. ¶ Causa aūt ꝓiuncta ap̄atis est humor collect⁹ in ap̄ate qui actu facit ap̄a. Et non est intelligendū vt quidā dicūt qui dicūt q̄ causa ꝓiuncta ap̄atis est fluxus hūoris. si enī ita esset tūc statim qñ flueret humor fieret ap̄a: qz posita causa coniuncta ponitur effectus: quod est falsuꝫ:sed con iuncta causa apostematis est id quod dictum est: quia ad illam cām statim sequit̄ apostema.

Quarto dicamus de mō generatōis ap̄atis q̄ ap̄a generat̄ duob⁹ mo dis.vno mō p̄ viā derivationis.alio mō p̄ viam cōgestio/nis.vtriuſq; idem est modus generationis apostematis. Naz ap̄a ꝓpter hoc generat̄ q̄ humor siue supfluitas ag gregat̄ in mēbro aliquo:qz siue humores aggregentur in membro aliquo p̄ se vel paulatim vel aggregentur ibi ex fluxu aliquo ex alio mēbro faciūt ibi ap̄a ex hoc q̄ ꝑmo replent venas magnas mēbroꝝ.postea vo replent venas paruas:deinde trāseunt in spongiositates membroꝝ ꝛ fa ciunt tumorē ꝛ extēsionē in membro.ꝛ p̄ ꝟnās faciunt pec catū in q̄ltitate.post vo extensionē causatur solutio conti nui ibi.ꝛ postea ex cōculcatione humoꝝ.ꝛ si būores eēnt ꝑmo bone complexionis inducit̄ ibi mala ꝟpl̄o.ꝛ ex istis tribus modis inducit̄ ibi ap̄a. ¶ Sed qa auctores faciūt ibi mētionē de dolore q̄ est maxime cā ap̄atis. Ideo dōz est q̄ causa est dolor ipsi⁹ ap̄atis. Et videte qūo p̄ dolor est cā ap̄atis. Nā dicit Aui.p̄ can̄.fen ꝛ⁸. q̄ dolor est cā ap̄at]: ꝓpter calorē ī naturalē quē dolor facit euenire in mēbro: ſz illud magis explicat Hal̄.iꝫ.de inge.sani. Naz dicit ipse q̄ oñsum est de virtutibus nālib⁹ q̄ virtus expulsiua nō fac̄ suā opatōez ꝛ actōez nisi cū senserit aliq̄ꝫ lesionē ꝛ ali/qd̄ nocumentū. Nūc aūt de numero illoꝝ nocumētoruꝫ manifeste est illud qd̄ facit dolorez.vñ mēbꝝ supius exi/stēs exꝑmit vt illud nocumētū expellat̄.ex hac aūt exꝑs/siōe sanguis ꝛ spūs deponunt̄ ad locū doloris q̄ sunt.cau/sa ap̄atis.sic q̄ꝫ p̄ istū modū dolor causat ap̄a. ¶ Ulterius cū illud qd̄ facit dolorē nō sit nisi mala ꝟpl̄o vel solo con/tinui.ꝛ iste sunt cause corpales appet q̄ dolor est cā ante/cedēs ap̄atis:ꝛ cā ꝓiuncta est humor attractus ad locum ꝓpter dolorē: vez ē q̄ cā ꝑma doloris pōt esse causa pri/mitiua sicut pcussio ꝛ hō.sed causa hō imediata est mala ꝟpl̄o vel solo ꝟtinui.vñ q̄ꝫtū ad eius cām ꝑmitiuā dolor esset cā ap̄atis:sed quātū ad cām eius īmediatā est causa añs.ꝛ humor attractus ad locum est coniuncta. Et si fiat ex fluxu hu.ab alio membro:tūc generat̄ ap̄a per viā de/riuatiōis.si aūt fiat p̄ adunationē supfluitatū in membro paulatiꝫ tūc fiat per viā cōgestionis.

Ihis ergo visis exp̄ lr̄am dicit Aui. Jā locuti su/mus de ap̄atib⁹.ſ.qs morb⁹ sit. ꝛ qūo ad ap̄ata ꝟcurrūt tria genera morboꝝ cum spēbus eoꝝ.ſ.qūo diuersificat̄ ꝑz diuersitatē quattuor humoꝝ.ꝛ aquositas ꝛ vētositas distinguēdo ea quo ad alias diuer/sitates oñendo ēt que sunt cause ipsoꝝ ap̄atuꝫ.ꝛ hoc to/tuꝫ supra dcīm ē in scōa fen. ꝑmi canōis. ¶ Et īpoꝝ curis .ſ.in 4ª fen de curatōe ap̄atum. sermōe vniuersali.ſ.quo ad ꝑmū quātum ad id qd̄ dcīm est in quarta fen.ad quem redire opz illum.ratio huius est:qa sermo est specialis re spectu illius. Nunc aūt ꝑm Halienū in libro de īgenio sa/nitatis. Uniuersalia non obliuiscaris vt p̄ ea valeas par/ticularia opari. ¶ Deinde cum dicit.

¶ In hoc autem loco loquemur de eis sermo nem particularem.

¶ Dic ostendit quomō loquit̄ in hoc libro de apostemati bus: qa loquit̄ particulr respcū illi⁹.ꝛ ꝑz qd̄ dicit.

¶ Dico q̄ omne apostema ꝛ pustula aut est ca lidum aut non calidum.

Superius Auicēna ꝟtinuādo doctrinā h⁹ libri de ap̄atib⁹ ꝓposuit quō hic logt̄ de ap̄ati/bus.hic exequit̄ ꝑncipalē intentionez de ap̄atibus. Et di/uidit̄ ista ꝑs in duas. ¶ Primo ꝑmittit quādā diuisionē ge neralē ipsoꝝ ap̄atū. Scōo ꝓsegtur de mēbris ipsi⁹. z⁰ ibi. (Et ap̄a cal̄m aut est) De ꝑmo dicit q̄ omne ap̄a ꝛ pustu la aut est cal̄m aut nō cal̄m.i.q̄ omne ap̄a aut est ex hūo re cal̄o aut frigido. Uel dicat̄.q̄ dixit nō cal̄m ꝛ nō dixit frigidū ad oñdēdū q̄ hic sub ap̄atib⁹ nō calidis ꝟprehen dit ap̄ata q̄ nō sunt cal̄a p̄ eēntiā nec sunt frigida oīno:qa fiūt ex hūoribꝫ putrefact] frigidis q̄ꝫ pp̄ putrefactiōez nō dīr frigida oīo.ꝛ ꝓpterea vt ꝟprehēderet sub ꝫ ap̄ata q̄ sunt frigida p̄ eēntiā:ſz sunt cal̄a p̄ accīs vt ꝓpter putre/factōez dicit nō cal̄m:ꝛ nō dixit frigidū.

¶ Et ap̄a cal̄z aut ē a sanguine ꝛ qd̄ currit cur/su ei⁹:aut a colera ꝛ qd̄ currit cursu ipsi⁹.

¶ Hic ꝑsequit̄ mēbra diuisiōis.ꝛ duo facit.ꝑmo determi nat de ap̄atibus calidis.z⁰ de frigidis.z⁸ ibi.(Hu. frigi.) Prima in duas.ꝑ determiat de ap̄atib⁹ calidis ꝑm ꝑmo/nē vl̄ez diuidēdo ꝛ distinguēdo ipz in suas spēs.z⁰ ꝑsegt̄ de eis specificādo ꝛ declarādo in spāli de quolz ap̄ate ca/lido.scōa ibi.(Jā sciuisti de flegmone) Prima in duas.ꝑ facit hoc.z⁰ qz ap̄atū calidoꝝ q̄dā sunt ītrinseca ꝛ q̄dam extrīseca oñdit de qb⁹ hic logt̄.scōa ibi(De ītrīsecis vo) ꝑma in duas.ꝑmo ponit quādā distinctōez ap̄atū calido rū ꝛ māifestat ea. z⁰ ponit quosdā canōes cōes omnibus ap̄atib⁹ calidis,scōa ibi.(Et qñ multiplicat̄ materia apo/

stematis) Prima in duas. pmo ponit quãdã distinctionẽ generalez omniũ apatum calidoꝝ. z° psequit de membris illi⁹ diuisionis. scda ibi (Et qõ ẽ a sanguine) Dicit pmo qꝫ omne apa calm aut est ex sanguĩe ⁊ qõ currit cursu ei⁹ ⁊c. ¶ Ubi nota qꝫ Aui. dicit qõ currit cursu ei⁹ istud põt itelligi dupl'r. vno mõ qꝫ. apa cal'z aut fit a sanguĩe. s. laudabili ⁊ naturali ⁊ qꝫ currit cursu eius. i. ab oĩbus spẽb⁹ sanguinis. Alio mõ põt exponi apa calm aut fit a sanguine puro ⁊ qõ currit cursu eius. i. aut fit ex sanguĩe mixto ⁊ alys humoribꝫ: sz sanguis hic pdominaf: ⁊ qz hic pdñaf sanguis alij hũores currũt cursu eius. ⁊ iõ dato qꝫ ibi sint alij hũores ẽt vocaf tñ apa sanguineã: qz alij hũores currunt cursu sanguinis ꝓpter dominiũ sanguis. Sil'r illud qõ dicit aut fit a colera: ⁊ qõ currit cursu ei⁹ põt duob⁹ modis exponi. p mõ aut fit a colera. s. bona ⁊ nãli. Et qõ currit cursu ei⁹. i. aut fit ab alys spẽbus colere. Alio mõ põt exponi aut fit a colera. s. pura ⁊ qõ currit cursu ei⁹. i. aut fit ex humoribꝫ q currũt cursu ei⁹. ⁊ hoc põt exponi duob⁹ modis. vno⁹ qꝫ pñt currere humo. cursu colere: qa hũores in apate sũt mixti: sz dñatur ibi colera. ⁊ iõ denoiaf apa totũ colericũ. Alio mõ dr currere cursu ei⁹ nõ ꝓpter admixtionẽ: sed qa redundanf in nãm suã p alteratõem sicut sanguis supcalefit ⁊ subtiliaf ⁊ ꝙuertit ad naturã colere. ⁊ iõ apostema quod fieret ex tali humore diceref colericũ cũ fieret ex hũore q currit cursu colere.

Sed hic est dubitatio de hoc qõ dicit Aui. qꝫ apa calm aut fit ex sanguie aut ex colera: qz videf qꝫ Aui. sit hic diminutus: qa vt ipse dicit in ꝑ canone. Et nõ est estimãdũ qꝫ apa calm sit illud solũ qõ generaf ex sanguine ⁊ colera: sed ex quacunq; alia mã: siue sit calida p essentiã siue accidat ei supcaliditas p putrefactionẽ. g tũc apa calm nõ fiet solũ a sanguine ⁊ colera: sed ẽt ex flegmate ⁊ melancolia: cũ istis possit accidere calidi tas ex putrefactõe. Nos possumus dicere dupl'r. vno mõ qꝫ lz Aui. dicat qꝫ apa calm aut fit a sanguine aut ex colera: non ꝓp hoc excludit qn possit ab alio fieri. Uel al'r possumus dicere. s. qꝫ apa calm dr dupl'r. vno mõ cõiter qõ fit ex materia calida siue sit calida p se siue p accidens. Alio mõ dr apa calm ꝓprie ⁊ stricte qõ fit ex materia calida p se ⁊ essential'r. Primo mõ intelligit Aui. in textu ꝑallegato. Scdo mõ itelligit hic: cuius signũ est: qa cancer ꝛz primum moduz esset apa calm: qa fit ex materia cal'a p accidens: ⁊ tñ determinauit de ipo inter apata frigida. Et idẽ dixit statiz post illũ textũ. nõ cal'a vo ⁊c. vbi connumerat apata frigida quoꝝ plurima sunt acuta. i. calida. pmo enĩ cõnumerat cancrũ inter apata frigida. Et idem dixit statim post illum textũ. Nõ calida vero ⁊c. Ubi cõnumerat apata frigida: quoꝝ plurima sunt acuta. i. calida. pmo. n. cõnumerat cancrũ inter apostemata frigida: postea dixit ipm esse calm. Sed qñ dixit ipsuz esse frigiduz intellexit hoc p se: qñ dixit qõ erat calm intellexit p accñs. vñ pmo qñ cõnumerat cancrũ inter apata non calida accipit apostema calm stricte. Postea vo qñ dixit ipsuz acutum accipit large. Uel possumus dicere isto mõ qꝫ p ß qꝫ dic. apa calm aut fit ex sanguine aut ex colera: qꝫ itellexit apa qõ fit ex calida materia essential'r. Et p hoc qõ dicit qꝫ currit cursu eius intelligit apostema calm qõ fit quocunq; mõ fit cal'a. ¶ Et isto mõ doceꝫ 3ª expõ istius vbi. ⁊ qõ currit cursu ei⁹ a predictis duabus.

Ulterius est hic aliud dubiũ ad maiorẽ declarationẽ dictoꝝ Aui. vtꝝ apa fit a colera. ⁊ videf qꝫ nõ. p Gal'. in ꝓmẽto secũdi ꝓnostico ꝝ. dicit enim. Et iam diximus in eis q̃ ꝓmissa sunt qꝫ ex col'a non accidũt exiture qõ est: qz neciuz est i enẽtu exiture vt hu. sint indigesti crudi ⁊ grossi. ¶ P. apa fit qñ hũor figit in parte tumorẽ faciẽs: sed colera de se nõ ẽ frigibilis vel facies tumorez: cũ sit humor subtilis ⁊ fluxibilis. g ⁊c. Dico ad hoc qꝫ apa fit a colera: ⁊ hoc pz ex sensu. ⁊ ẽ manifestuz ex rõne: qz ad hoc vt fiat apostema oz qꝫ hũor figaf in pte replẽs spõgiositates membri ⁊ tumorẽ faciens. hec. n. ẽ causa ꝺiuncta ei⁹ vt appz ex dictis. Nunc aũt col'a põt figi in aliq̃ membro. ⁊ hoc pz pp tres cãs. ⁊ ẽt nõ est semp nece cõcurrere istas tres cãs: ĩmo aliqñ sufficit vna vel due. vna est virtus. scda est dispõ humoꝝ. tertia dispõ membri. Uirtus. n. est cã. vt si virtus membri sit debilis nõ potẽs expellere ad cutim vel ad exteriora mãz expulsaz ad ipsuz. Dispositio hũoris ẽ cã: vt si cuz col'a admisceaf hũor grossus ⁊ viscosus g ẽ cã fixiõis ⁊ retentionis col'e. Et ꝓpterea ponit Ha. ĩ li⁹. de iteriorib⁹. qꝫ flegma salsuz vehemẽti⁹ vlcerat q̃z colera: ꝓpter maiorẽ fixionez ipsi⁹ in membro. Dispõ membri est cã vt si membruz ad qõ fluit materia nãliter fuerit spissuz sicut cutis vel accñtal'r opilatũ nece est qꝫ ibi figaf materia ⁊ ꝑmaneat diu. etiã hoc innuit Hal'. in lib. de crisi in fine. ꝓpter g̃ istas tres cãs põt col'a figi ĩ membro et facere apostema. ¶ Ad id g̃ qõ tu. d. qꝫ Hal'. in ꝓmento secũdi ꝓnostico ꝝ. dõm qꝫ ibi loqf de exituris p moduz crisis. ⁊ vtplurimũ ⁊ frequẽter crisis in egritudib⁹ colericis fit p euacuationẽ rõne colere q̃ ẽ humor subtilis. exitura aũt fit vtplurimuz in egritudib⁹ flegmaticis rõne hũoris grossi ⁊ viscosi. nihilomin⁹: vt ipe dicit in 3° eiusdẽ: põt fieri exitura in egritudib⁹ colericis: qa si virtus sit debilis ⁊ hũores sint cal'i fit exitura: qz nã nõ põt pfecte dñari hũoribꝫ. hec aũt ẏba ibi pleni⁹ declarabunf. ¶ Ad rõnẽ quã adducebas pz sol'o p iã dicta: nihilomin⁹ itelligẽdũ ẽ qꝫ sine dubio credo qꝫ rari⁹ fit apa de colera pura nõ maligna q̃z de alys hũoribꝫ p viã radicis hoc est qꝫ ꝑ hũor peccãs fuerit col'a: ⁊ ß ẽ pp subtilitatẽ ipsi⁹. vñ nõ põt ita colligi in membro sicut ali⁹ hũor: sz bñ põt alius hu. colligi in membro sic sanguis q supcalefact⁹ ibi pp aliq̃z cãz ꝓportiõatã ad colerã fiũt accñtia berisipile: ⁊ ß freq̃nter accidit'. vt ponit Aui. in pñti lectiõe. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Et quod est a sanguine: aut a sanguine laudabili: aut sanguine malo.

¶ Hic pseqf de membris diuisiõis ꝑdicte: ⁊ duo facit. ꝑ psequit de apate sanguĩeo. z° de apate colico. zª ibi (Colericũ) pma ĩ duas. ꝑ pmittit q̃dã diuisionẽ apatis calidi qõ fit a sanguine. z° pseqf de membris diuisiõis. zª ibi. (Et sanguis laudabilis) qõ dicit pz.

Sed dubitabit aliqs de hoc qõ dicit Auicẽ. qz dicit qꝫ põt fieri apa ex sanguine laudabili. illud nõ vr vex: qz ipse dicit ꝑ canõe. fen zª. qꝫ nullũ apa accidit sine malitia ꝯplonis cuz mã: sz in malitia ꝯplonis cũ mã ẽ hũor malus ⁊ nõ laudabilis. ¶ Dicunt qdã qꝫ iste sanguis dr laudabilis p ꝯpatiõem ad sanguinẽ adustũ malignũ ⁊ venenosum. ¶ Ego aũt al'r dico qꝫ apa põt dupl'r ꝯsiderari. vno⁹ quo ad fieri ⁊ sui initiũ. alio⁹ q̃ ad factũ eẽ ⁊ cõplemẽtũ. Si itelligaf ꝑ mõ dico qꝫ apa põt fieri ex sanguĩe laudabili sic si accidat pcussio in corpe tpato qõ nõ est repletũ malis hũoribꝫ: tũc pp pcussionẽ põt fieri apa ex sanguĩe ꝯcurrẽte ad locum: ⁊ tñ sanguis ille ꝑus erat laudabil'. Et dico qꝫ nõ soluz illo mõ fit apa ex sanguĩe laudabili ĩ q̃litate: sz ꝑt fieri ĩ q̃ntitate ⁊ q̃litate. ¶ Et ß dico: qz qdã dicũt qꝫ Aui. itellexit ꝺ sanguine laudabili ĩ q̃litate: sz nõ ĩ q̃ntitate. Uñ dicũt ipsi qꝫ ille sanguis ĩducit malã ꝯplonẽ ⁊ supcalefactõez mẽbroꝝ rõne q̃ntitatis: sed nõ rõne q̃litatis. Et adducũt sil'e ⁊ dicũt. Nã sicut ipe ignis in pua q̃ntitate moderate calefacit ⁊ in multa adurit. Sz illud nõ est vex vl'r: qa põt fieri apa ex sanguĩe laudabili ĩ q̃ntitate ⁊ q̃litate. Et hoc dico q̃ ad sui initiũ: qz pol'e ẽ qꝫ corpe exñte tẽpato in q̃ntitate ⁊ q̃litate hũoꝝ si accidat pcussio ⁊ ex illa pcussiõe ibi fit apa: tñ ibi

sanguis est laudabilis in ꝗtitate ꝛ qualitate. Et ideo sanguis quo ad initiū anteꝙ colligaꝫ in apate potest esse laudabilis in quātitate ꝛ qualitate: sz vtplurimum peccat in ꝗtitate. Et isto mō intelligit hic Auicē. qō apostema fit a sanguine laudabili ad minus saltē in qualitate. lz peccet in ꝗtitate. ꝛ qōdā fit a sanguine illaudabili: quia pōt esse anteꝙ sanguis sit calefactus in apate vel collectꝰ peccet in quātitate ꝛ qualitate. Si aūt intelligaꝫ apa quo ad sui esse ꝛ complementuz sic dico ꝙ omne apostema fit a sanguine illaudabili. Quia cuz in apate sanguis conculcatur ex illa conculcatione dato ꝙ ꝑus in se esset bone qualitatis fit qualitatis male. Isto modo intelligit Auicenna in ꝑmo cum dicit: ꝙ nullum apostema accidit sine malitia cū materia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et sanguis laudabilis aut ẽ grossus aut subtilis: ꝛ factū qdē a sanguīe laudabili grosso est flegmon q̄ accipit carnē ꝛ cutē simul ꝛ est cuz pulsatōe. ꝛ a subtili flegmon q̄ accipit cutē solā ꝛ est spina ꝛ non est cū pulsatione.

¶ Dic ꝓsequit membra ꝑdicte diuisionis. ꝛ duo facit. primo ꝓsequitur de apate qō fit a sanguine laudabili. 2° de apate qō fit ex sanguine illaudabili. secūda ibi. (At vo factum a sanguine grosso). Dicit ergo. Et sanguis laudabilis aut est grossus.

Sed statim tu. d. videt ꝙ dicat falsuz: qa sanguis laudabilis non est grossus neq; subtilis: imo est eq̄lis in ꝯplone ꝛ in suba: qa sanguis non naturalis ẽ ille vel q est grossus vel subtilis sicut appet ꝑ Aui. p̄ cañ. fen p̄ma. cap. de hūoribus. ¶ Dōm ꝙ sanguis laudabilis pōt dupl'r exponi siue ꝯsiderari. vno mō stricte ꝛ ꝓprie. ꝛ isto modo sanguis laudabilis nō est grossus neq; subtilis: sz eq̄lis. Alio modo pōt accipi large vt dicaꝫ sanguis laudabilis q nō egredit a sua naturali qualitate: sed aliquātulū egredit a sua suba ꝛ grossitudine vel subtilitate. mō lz apa possit fieri ex sanguine laudabili p̄mo mō: ꝛ hoc quātum ad suū fieri ꝛ initiuz apatis vt dcm̄ fuit ꝑus. tū vtplurimū peccat in apostemate sanguinis vel quo ad grossitudinē vel quo ad subtilitatē maxime quantum ad esse ꝛ complementū apatis. ꝛ hoc ꝓpter tensionē humoꝝ alioꝝ cū ipso: vel ꝓpter alterationez que accidit sibi: ꝛ qa ita ꝯtingit vtplurimum. ideo dixit ꝙ sanguis laudabilis aut est grossus aut subtilis: ꝛ itelligit de sanguīe laudabili largo mō vt dcm̄ est. Et factū. s. apostema a sanguine est flegmon. s. vere ꝛ ꝓprie. s. flegmon accipit carnē ꝛ cutiz simul. hoc est rōne grossitiei materie. ꝛ iō plus ꝓfundatur mā in flegmone cū apate sanguis q̄ in apate colerico. Et ideo dicit Hal. iz. de inge. sani. sed sicut flegmon fit in carne partē cutis amplectēdo. ita herisipila in cute fit ꝛ ptez carnis amplectit. Sed itelligit hic Aui. ꝙ loquit de apostematib⁹ q̄ fiūt in exteriorib⁹ ptibus corpis: qa de iterioribus ptibus locutus ẽ in 3°. Et iō dicit Aui. ꝙ accipit carnē ꝛ cutiz sil'boc est vez de apatib⁹ exteriorib⁹ de qb⁹ loquit: qz in interiorib⁹ mēbris nō est ꝓprie cutis. Et est cū pulsatōe: qz rōne caliditatis cogit artariā elevari ꝛ eventari. rōne aūt ꝯpressiōis quā inducit in mēbro rōne ꝓfunditatis hūoꝝ coartat artariā ꝛ resistit ei in elevatiōe. ꝛ iō rōne illi⁹ coartatōis ꝛ rōne illi⁹ caliditatis vt eueniet vir tus mouet artariaz ꝛ fortiter pulsat ꝛ sentitur pulsatio in mēbro mānifesta. Et a subtili. s. sanguīe supple fit flegmō: qz accipit cutem solā. i. magis depellit ad supficiē ꝛ ꝓfundat in carne minus ꝓpter subtilitatez materie. vñ nō intelligas ꝙ accipiat cutez solā. ita ꝙ nō partē carnis: sz dī accipe cutem solā. s. p̄mo. ꝛ ꝯnter amplectit partē carnis. Et est spina. i. herisipila. ꝛ dī herisipila spina: quia est i eo pūctio ad moduz punctiōis spine. Sed tu. d. qūo fecit hic mentionem de herisipila cum sit apa colericum. Dico ꝙ Aui. intelligit ꝙ illud flegmō sit herisipila: qz declinat ad nām herisipile: sed non fit oīno ꝛ vere herisipila: qz talis fit a colera pura: vel ex sanguīe qui iaz trāsiuit in naturā colere ꝓpter adustionē: qz cū sanguis adurit eius subtile cōuertit in colerā: ꝛ spissuz in melācoliā: sed talis flegmō dī herisipila: qz assimilaꝫ herisipile in accñtib⁹: ꝛ hoc rōne sanguinis qui ꝓportiōatur colere in subtilitate. ꝛ propter hoc Aui. fecit mentionē hic de herisipila. ¶ Primo intelligendū ꝙ talis herisipila nō maligna vtplurimū fit ex tali sanguīe: ꝛ paꝫ fit ex colera pura bona: qz vt fuit superius dcm̄ raro fit apostema ex colera pura ꝑ viaz radicis: sz vtplurimū herisipila nō maligna fit ex sanguīe laudabili ꝓportōato ad colerā. ꝛ iō qñ Auic. loquit de apate colerico nō facit ibi mētōez de tali apate. s. herisipila non maligna: qz paꝫ talis ꝯtigit ex colera pura. verū est ꝙ qñ fit ex ea: tūc est vere herisipila: sed vtplurimuz fit ex tali sanguīe. ꝛ iō fecit hic Aui. mentionē: ꝛ nō qñ logt de apate colerico ꝑ cām dictā. Et nō est cū pulsatiōe. intellige sicut ꝑus: qz mā non est hic ita ꝓfunda. ꝛ iō non coartat ita artariā sicut in ꝑdicto. ¶ Deinde cū dicit.

¶ At vero a sanguine grosso malo fiūt spēs exituraꝫ malaꝫ. Mā si eī malitia vehemēs fiat ꝛ ipsī adustio ꝓueniet herisipila ꝛ veniet cōbustio ꝛ crusta: ꝛ deterior ea est ignis psicus. ꝛ a subtili malo accidet flegmon q̄ declinat ad herisipilā cū malitia ꝛ fraudulētia. Si aūt fuerit subtilior erit herisipila flegmonides. ꝛ qñ fuerit eī malitia maior erit herisipila hīs iflatiōes ꝛ vesicas et cōbustionem et crustā.

¶ Dic prosequitur de apostemate qō fit a sanguīe illaudabili. Dicit g̃ ꝛc. Species fiunt exituraꝫ malaruz hoc est ratione materie male corrodentis ꝛ adurentis vt statim patebit. ¶ Ubi nota ꝙ exitura accidit duobus modis. vno modo large ꝓ omni apostemate. alio modo pro apostemate calido qō peruenit ad collectionē suaz. p̄mo modo accipitur hic. Unde expone exituraꝫ malaꝫ. i. apostematum maloꝝ. Que differentia sit inter apostema ꝛ exiturā ꝛ dubelet dicet infra capitulo de exituris. Naz si eī scilicet sanguinis grossi mali fiat vehemētior malitia proueniet herisipila supple mala. ꝛ itelligit ō herisipila sicut ꝑus: qz ex tali sanguine grosso malo fiet flegmon qō assimilaꝫ herisipile in accidentibus. s. in adustione ꝛ calefactione. licet nō assimiletur ex parte subtilitatis materiei ꝛ eueniet combustio ꝛ crusta. s. quādo materia fuerit calidior ꝛ adustior. Uñ sicut ab igne fit combustio primo: deinde relinquit escara vel crusta nigra. ita cōtingit ex hoc humore ꝓpter malitiā eius. Et deterior ea. s. herisipila est ignis psicus: qz hoc accidit ex maiori adustiōe ꝛ caliditate. vñ sicut variaꝫ caliditas ꝛ adustio in hūore. ita variāntur accñtia ꝛ denominatōes. ꝛ dī ignis persicus ad similitudinē ignis inflāmantis ꝛ faciētis bulire. ꝛ hoc dicit ꝓpter maiorē malitiā sanguinis. ꝛ intelligit de igne persico eodē modo sicut dcm̄ est de herisipila: qz ignis persicus ẽ apa colericū sicut herisipila: sed sanguis pōt īducere accidētia igni psico similia ꝓpter malitiaz eius. vñ facit flegmon qō assimilaꝫ igni psico in accñtibus. Et a subtili sanguine malo accidit flegmō q declinat ad herisipilā. i. qō silaꝫ herisipile ꝛ tēdit ad nām herisipile male cū malitia ꝛ fraudulētia. s. ꝯplonis sanguinis: qz ille sanguis ꝑ adustionē ꝯuertit ad colerā. Et intelligit ꝙ illud flegmō magis assimilaꝫ herisipile q̄ ꝑdict⁹: qz sāguis ille magis tendit ad nāz colere: eo ꝙ silatur ei i subtilitate sube ꝛ ꝯplone. Si āt fuerit subtilioz. s. sāguis erit herisipila flegmōi-

des dicit hoc ꝓpter magnaz ꝓportionē quā hz sanguis ad colerā cū subtilitate ⁊ calitate fiet denominatio plus ab berisipila sicut a ꝑdomiatōe: qz tūc hēbunt plura accītia apatis colerici q̄z sanguinei. ⁊ ideo fiet ōnoīatio ab aposte mate colerico. ⁊ quō fuerit eius malitia maior hui⁹ sangui nis subtilis: qz quasi iā trāsiuit in viā colere vel nāz. Ma/ litia maior. i. maior adustio erit berisipila hñs inflāmatio nez. i. vesicā ⁊ adustionē ⁊ crustā: ⁊ hoc ꝓpterea qz sanguis est ita calidus ⁊ adurēs q̄ facit vesicā ⁊ crustā: sicut ignis. Et intellige que dīa est īter istā vesicationē ⁊ crustā supe riorē: qz fiūt a sanguine grosso malo. qz ille magis declinat ad citrinitatē eo q̄ materia istius magis assimilat colere: vt dictū est ꝑus. ille vo magis declinat ad nigredinē cū ru bore. qz materia nō ita assimilat colere. ¶ Ulteri⁹ autem nota q̄ oīa apata que dicta sunt: sunt sanguinea: q: mā ra/ dicalis fuit sanguis: lz in qbusdā hēat ꝓportionē ⁊ trāseat q̄si in nām colere vt dictum est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Colericum autem aut est a colera subtili val de que non cōtinet in eo quod sit magis itus q̄z illud quod appet de cute ⁊ est acuta ⁊ fit ex ea formica aut ābulatiua sola: ⁊ ē subtilior aut am bulatiua corrosiua: ⁊ est mala: aut ex cola gros siori illa ⁊ est minoris caliditatis ⁊ cōtinet ma/ gis itus q̄z prima in cute ⁊ est quasi sit in ea fle/ gma ⁊ fit ex ea formica miliaris ⁊ est minoris inflationis ⁊ tardioris resolutionis: ⁊ si fuerit materia grossior ⁊ ōterior accidet formica cor rosiua: ⁊ si pertransierit in grossitie sua vsq; ad substātiam sanguinis ⁊ fuerit mala accidet be risipila mala.

¶ Hic ꝓsequitur Aui. de apatib⁹ colericis ponēdo diuisionē ipsoꝝ ꝑm maiorē ⁊ minorē subtilitatē māe: ⁊ diuidit pars hec in duas. ⁊ ꝑ facit hoc. 2ᵐ remouet quoddā dubiū. 2ᵐ ibi. (Et in oībus illis mā est subtilis). ꝓma hz ꝓles pticulas sed non est vis.

Sed hic est dubitatio q̄re Aui. hic non posuit apa/ ta fieri a cola laudabili ⁊ a colera ma/ la sic fecit supius de sanguine. ¶ Dōz q̄ cā est. qz vtpluri/ mū: imo q̄si semp apa colericū fit a colera innāli: qz cole/ ra stati cū abūdat i corpe est inālis eo q̄ nō est humor be/ nignus ⁊ dilect⁹ a nā: sic sanguis. ⁊ iō paꝝ est de ipo i corpe respū flegmatis ⁊ sanguis: ⁊ iō sanguis pōt peccare i q̄/ tate: ⁊ tñ erit bonus in q̄litate. cola aūt que peccat in q̄/ tate: peccat ēt in q̄litate. ⁊ ideo est mala. q̄re nō pōt colera laudabilis abūdare in corpe: sic sanguis. ⁊ iō non fit ex ea apa: sic ex sanguine laudabili. qz ꝓpter sui horribilitatem stati quū egredit metas nāe fit illaudabil: sz sanguis dato q̄ egrediat metas nāe pōt īde aliq̄tulū remanere lauda/ bilis. qz est humor benignus ⁊ dilectus. Ueruz est aūt q̄ q̄dā colera inālis est maligna: ⁊ quedā nō maligna m/tū: tñ est pble q̄ fieret apa ex colera laudabili ⁊ maxīe cū p/ mixtione sanguis: sicut si accideret apa in corpe colerico ex pcussione abundāte colera nāli. sed qz hoc est raro. s. q̄ fiat ex colera nāli. ideo Aui. nō fecit in apate colerico istā diuisionē: quā fecit in apate sanguineo. Et iō dcīn est supi⁹ q̄ berisipila nō maligna vtplimū accidit ex sanguīe lau/ dabili qñ ꝓportōat colere. ⁊ iō Aui. in apate colico solū fe cit mētionē de berisipila mala. ¶ Dicit ḡ Aui. q̄ apa cole ricū aut est a colera subtili valde ⁊ fit ex ea. i. ex illa colera subtili valde. s. aut formica ambulatiua ⁊ est subtilior. i. ē colera subtilior: aut. s. fit ex ipsa cola formica ambulatiua corrosiua ⁊ est mala. Aut fit formica ex cola grossiori: ⁊ hz est qñ illa subtil adurit ⁊ est peior. ⁊ iō ylcerat carnē ista. s. ꝑdicta. s. ista cola miōris calitatis. Et hz est qñ cola miscet melīe aut cū flegmate. vñ reddūt eā min⁹ cal/az ⁊ grossio/ rē ⁊ ꝓtinet magis it⁹ q̄z i ꝓma cute: hz est rōne grossioris ma terie ꝓp admixtionē flegmatis vel melīe. Et est q̄si in ea sit flegma. hoc est rōne calitatis colere que admiscet cum flegmate: ⁊ fit ex ea formica miliaris ad silitudinez mily. Et est minoris iflāmatōis ⁊ miōris ⁊ tardioris resolonis. qz rōne flegmatis minus inflammat q̄z ꝑdicta: sed tardi⁹ resoluit. Et si fuerit materia grossior ⁊ deterior. i. adustior accidet formica corrosiua seu peior. Hoc est dicere quādo in formica est mā grossa ⁊ adusta: ita q̄ ylcerat: tunc acci/ det inde mala formica corrosiua peior q̄z qñ mā est subti/ lis. qz rōne grossiciei māe plus figit ⁊ plus ylcerat q̄z cole ra pura: qz plus figit rōne grossiciei māe. ¶ Ubi nota q̄ per istum textū habet triplex formica. qz quedā est ambu latiua pura que ambulat solū ⁊ non ylcerat ⁊ illa fit a co/ lera subtili. Alia est miliaris que fit a colera grossa ꝓpter adustionē flegmatis. alia est corrosiua ⁊ ista pōt fieri ex co/ lera subtili: vt. s. ꝓtingat q̄ formica ambulatiua trāseat in corrosiuaz. Et potest fieri ex colera grossa si sit mala. vt si cōtingat q̄ miliaris transeat in corrosiuā. ⁊ ista est ōterior q̄z ꝓma. qz plus ylcerat rōne maioris fixionis: ⁊ cū hoc tar diōris resol'onis. Et hoc est quod dicit Auic. cū dicit. Et si fuerit mā grossior ⁊ deterior. ⁊ si ptrāsierit. s. colera i gros/ sicie eius supple ⁊ in sua adustione vsq; ad subam sanguis erit berisipila mala. Qz vt dicit. H. i. 4.ᵐ de īgenio sani. si co/ lera sit grossissima ⁊ cal'issima cutē excoriabit vsq; ad sui iteriora. sed si est subtilis: tūc non excoriat. ⁊ iō nō est tūc berisipila ita mala. Et ideo dicit Hal'. hic q̄ berisipila q̄dā est cū vulnere ⁊ quedā sine vulnere. ¶ Deide cum dicit.

¶ Et in omnib⁹ illis materia est subtilis quāuis diuersificet post illō: ⁊ fit ꝓpter subtilitatē suā q̄ expellit eā natura ꝓpria ⁊ non retinet in ali/ quo nisi in cute ⁊ qō approximat ei.

¶ Hic remouet quoddā dubiū. dictū est. n. q̄ apa colicuz accidere pōt: aut ex colera subtili aut ex grossiori. ¶ Dice ret aliqs quō accidit apa ex colera grossiori cū cola sit bu mor subtilis ⁊ non grossus. remouet illud dubium. ⁊ patz. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et quādo multiplicat materia apostematis calidi ⁊ magnificat apostema: tūc est de sum/ ma apostematū caumatum ⁊ mortificātium: ⁊ de summa predictorū est que dī baracbien. ⁊ iste species male ⁊ que eis similātur multi/ plicantur in anno pestilentie.

¶ Hic ponit quosdam canones in omnibus apostematib⁹ calidis. ⁊ diuidit ista pars in quatuor ꝑz q̄ quatuor ponit canones de apostematibus calidis. scōa ibi. (Et de aposte matib⁹). tertia ibi. (Et scias). quarta ibi (Et scias q̄ oē). Quid dicat ꝓmo pz. Tūc ē de summa. i. hz silitudinē apa/ tum. Dicit ergo q̄ sicut mortificatur membrū a materia venenosa ⁊ pestilētiali: ita etiam mortificatur membrū a mā multa caumatum. i. autumnaliū mortificantiuz: ⁊ de summa predictoꝝ. s. apostematū mortificātiū ⁊ corrūpen tiū est apostema qō dī baurachine. ⁊ per hz itelligit oē apa adustiuū a sua caliditate corrumpēs membrū ⁊ adurens: ⁊ tale apostema potest eē ex flegmate salso adusto. ⁊ tale apostema dī ꝓprie baurachine. ¶ Ubi nota q̄ membrū corrumpitur a triplici materia. A calida materia multa q̄ ꝓpter multitudinē suā vinci non pōt. ⁊ hoc tāgit cuz di/ cit. Et qñ multiplicat materia apostematis cal'i. Corrūpit etiam a materia venenosa: sicut est in antrace: ⁊ hanc tan/ git cum dicit. Pestilentialiuz caumatū mortificantium.

formica. colera grosa

corrūpit etiaz mēbz a mā rōne sue q̄litatis: vt qz sit corrodens z adurēs: z hāc tangit cum dicit bauracbine: z iste spēs male. s. apatū calidoz: z que eis similant. s. sicut i corrumpēdo mēbz: z sic non solū corrūpit mēbz a mā cal'a sed a mā nimis frida z humida z nimis sicca. ¶ Et multiplicant in anno pestilētie. qz tūc gnant humores corrupti qui corrūpūt cōplexionē corporis propter corruptionem aeris vniuersalis.

¶ Et de apatib⁹ calidis illa sunt mala que nō excitant vel non pueniūt ad declinationē quā sequunt leuitas z detumitio neqz ad aggregationez māei: imo ad corruptionē mēbri: z nō semper fit a magnitudie apatis z multitudine materiei: imo fit qñqz a malignitate materie.

¶ Hic ponit aliū canonē de apatib⁹ malis. z pz qō dicit. qa qñ apa non resoluit neqz aggregat saniē: tunc signū est q mā vincit nām. z hoc est propter causas dictas: qñ ita est tūc mēbz tendit ad corruptionē. qz materia mala ibi retēta corrumpit complexionem membri.

¶ Et scias q apata paz fiūt singularia pura: sz plura eoz sunt composita.

¶ Hic ponit tertiū canonē. z patet. pura. i. ab humore vno puro. Et plura eoz fūt cōposita. s. ex plurib⁹ humorib⁹. tñ intellige q inter illos magis abundat humor a quo denominatur apa sicut a sanguine flegmon: a colera berisipila.

¶ Et scias q omne apa in exteriorib⁹ cum quo non est pulsatio non facit saniem.

¶ Hic ponit 4.^m canonē. z patet. ¶ Et huius ratio quod h̄ dicit Auicenna est q sanies causat ex ebulitione materie incense z carminatione. Et ita ad generationem saniei de necessitate sequitur pulsatio per euētationem caliditatis augmentate ibi ratione ebulitionis. ¶ Etiam sanies gnatur de sanguine sicut ignis de incēsione lignoz: sicut dicit Hal'. in cōmento illius affozismi. circa generationē saniei. Et ideo ad generationē saniei de necessitate seqtur pulsatio: z omne apostema cum non est pulsatio nō facit saniē. ¶ Et intellige vlterius q licz omne apostema in quo nō est pulsatio non facit saniem non est intelligēdum ꝓpter hoc q omne apa in quo est pulsatio facit saniez. qz pulsatio pōt esse sine sanie: sicut in flegmone est pulsatio. vnde aliquādo non facit saniē. sed ad hoc vt fiat sanies bene requirit pulsatio de necessitate. non tamen sequitur. vbicūqz pulsatio ibi sanies: quia sunt ibi plura signa vt apparebit postea.

¶ De intrinsecis ꝙo iā locuti fuimus.

¶ Hic quia apostematū quedam sunt intrinseca: quedam extrinseca ostēdit de quibus est sermo hic: quia de intrinsecis iam locuti sumus scilicet in tertio. de extrinsecis vero loquitur hic.

¶ De flegmone. CAPITVLVM II.

Iam sciuisti flegmonē z signa eius ex caliditate z inflāmatione z additiōe quātitatis z tensione z impulsione z pulsatione si est submersa: vl' qz est ꝓpinqua arterijs: z membz in quo est tale ē cui adueniūt nerui qbus sentit non plus q̄z sensibilitas sicut sciuisti dispōnē eius. Et quātoplus fuerit arterie maiores z magis grādes erit pulsatio eius z ipsius dolor vehemētior z eius resolutio aut ipsius collectio velocior. Et cū flegmon est in mēbro sensibili sequit ipsaz dolor vehemēs qual'rcūqz sit: z comitat ipsam vt appareant vene illi⁹ mēbri pue que erāt occulte.

¶ In pte p̄cedēti Aui. determinauit de apatib⁹ calidis vl'r ponēdo generalē diuisionē apostematum calidoz. ¶ In parte ista ꝓsequit de eis special'r determinādo de qualibet specie apostematis calidi z theorice z practice in ꝓsequendo de eis special'r. Et primo determiat de flegmone qō est apostema calidū sanguineuz theorice. s. quātum ad sui causas z quantū ad signa. secundo determinat de ipso practice ponēdo curam ipsius. secūda ibi. (Et oportet vt i potu tribuat). ¶ Circa p̄mā partē Auicē. plura facit. naz p̄mo ponit signa flegmonis. secūdo distinguit nomē flegmonis: qō erat equocuz vt appareat in qua significatione intendit de ipso. tertio ostēdit cum qbus maxime componitur flegmon. quarto ingrit causas eius. qnto ingrit tempora flegmonis. sexto ponit signa sue terminationis: z processus. secūda ibi. (Et scias q non flegmonis). tertia ibi. (Et parum qdē conuenit). quarta ibi. (Et habet causas) quinta ibi. (Augmentū qdem). sexta ibi (Et tu qdē scis) ¶ Dicit p̄mo iam sciuisti de flegmone supple quantū ad eius essentiā z q̄tuz ad eius causas humorales ex qb⁹ humoribus generat. quia generat ex sanguine: z hoc in p̄mo canone. fen. z^a. capitulo de egritudinib⁹ compositis. etiaz hec sciuisti in precedēti capitulo: vbi satis apparuit: z sciuisti quodāmodo signa eius ex predictis locis: z etiam sciuisti in p̄cedēti capitulo: vt ibi satis apparuit. Sed hic ponūtur perfecte z complete ipsius signa: z ideo lege signa supple sumunt ex caliditate z inflāmatione. ¶ Sed tu. d. ista videntur esse idē. dic ne Auicēna videatur idez repetere. quia caliditas sumitur quantum ad tactum medici: flammatio aūt quantum ad sensum egri. Uel potest exponi ex caliditate. s. loci. vbi est apostema z ex inflāmatione. s. totius corporis: scilicet propter distemperantiam febrilem. nam raro conuenit q ad flegmonē non seqtur febris maxime si sit magnus z in loco artarioso propter supcalefactionem cordis ab artarys iunctis cum membro apostemato. Et additione quātitatis. idest tumoris: quia fit ibi tumor propter multitudinē materie z grossitiez materie ipsius. Et hec differt ab berisipila: quia materia berisipile expanditur in superficie propter subtilitatem ipsius. sed materia flegmonis plus colligitur in membro z inducit maiorem tumorem et extēsionem. hoc est ꝓpter retētionem z grossitiem materie. vnde est ibi tensio cum quadā duritie: z hec etiam differt ab berisipila. Et impulsione z pulsatione. impulsionē tangit quantū ad tactuz: qz ipellit tangentē: quia non cedit tactui ꝓpter repletionē z extensionem que est ibi: pulsatione aūt intellige quantū ad artarias: quia pulsant ꝓpter necessitatē euentationis z coartationis materie: vt dictum fuit supra. Et maxime est ibi pulsatio cum est ꝓpinqua artarys. Et est in membro cui adueniūt nerui qbus ꝛc̄. hoc est in membro neruoso z artarioso: quia quanto membrū est magis neruosum z artariosum tanto est maior dolor ratione neruoz: z maior calefactio ratione artariaruz: z ideo maior fit pulsatio: tum rōne caliditatis: vt euentetur: tum ratione materie nociue que facit dolorem vt expellatur. hoc est quod subdit. Et nō plus q̄z sensibilitas. s. est pulsatio. quasi velit dicere q pulsatio z dolor sunt ꝑm sensibilitatez membri: idest in mēbro magis neruoso z artarioso est maior pulsatio q̄z in alio ratione loci. Sicut sciuisti de dispositione eius scilicet in libro primo de causis cuiuscunqz doloris. Et quanto plus fuerint arterie maiores erit pulsatio eius z ipsius dolor vehementior: quia propter magnitudinem artariarum est ibi multitudo spirituum qui cito: et valde

inflammant̃ ꝓpter calidum apostema:⁊ ideo maior fit ibi pulsatio ꝑpter maiorẽ calefactionẽ.⁊ dolor etiã est vehemẽtior rõne maioris nocumẽti qõ inducit̃ ibi.sil'r resolutio ipsius ⁊ collectio ipsius fit ibi velocior rõne maioris cal'itatis.qz quãto mã est magis cal'a tanto mouet̃ citi⁹ ad resolutionẽ vel ad collectionẽ.sz fortiora accñtia iducit q̃ꝫ qñ est minus cal'a. ¶ Et cum in mẽbro sensibili fuerit flegmon q̃l'rcũq; sit.i.siue sit magnũ ap̃a siue puũ:⁊ hoc rõne sensibilitatis.qz dolor ꝓtingit ex sensibilitate rei nociue: vñ dicet̃ ꝙ dolor est malus sensus.qz est sensatio rei nociue:⁊ iõ q̃to ap̃a est in membro magis sensibili tãto est ibi maior dolor:qz magis sentit̃:imo multotiẽs ꝓtigit:qz pauca mã maiorẽ ifert dolorẽ q̃ꝫ multa:hoc est rõne sensibilitatis mẽbri vel loci.Et comitat̃ ipsam.s.flemonẽ vt appareant vene illi⁹ mẽbri pue que erant occulte hoc est ꝑpter repletionẽ illi⁹ ptis ⁊ extẽsionẽ.qz mã in ipso ꝓfundat̃ ⁊ replet venas rõne multitudis ⁊ rõne grossiciei mãe.⁊ in hoc ⁊ in p̃dictis differt flegmon ab berisipila.qz in berisipila ẽ minor pulsatio q̃ꝫ in flegmone qz mã ipsius minus replet venas ⁊ minus coartat lz sit plus calida.⁊ ꝑpter hoc in flegmone est maior dolor rõne maioris extẽsiõis:que est ibi. sz in berisipila est maior p̃ctio rõne acutioris mãe.

Sed circa istã ptẽ dubitat̃.videt̃ ꝙ Aui.sit superfluus in ponẽdo illa signa.qz cuz hic loquat̃ de ap̃atib⁹ exteriorib⁹.vt dictũ est supra in p̃cedenti capl'o.⁊ cũ ap̃ata extrinseca per se pateãt sensui.vt dicit Aui.in ꝑma fen.z°.cap°.de signis apostematũ.videt̃ ꝙ nõ fuerint necessaria signa ista ponere.Dico ꝙ Auic.non fuit superfluus in ponẽdo ista signa.ĩmo fuit necessariũ ipsa ponere. ¶ Et tu.d.ꝙ Aui.dic̃ ꝙ ap̃ata extrinseca patẽt p se sensui. ¶ Dicẽdũ ꝙ verũ est ꝙ ap̃ata exteriora patẽt p se sensui:inq̃tũ sunt apostemata:⁊ sic non sunt necessaria alia signa nisi sensus.Sed vtrum tale ap̃a sit ex sanguine vel ex colera hoc non patet sensui per se: immo discernit̃ per ꝓpria signa.⁊ hoc est qõ hic dicit Auicẽ.qz docet distinguere flegmonẽ ab berisipila p ꝓpria signa.vñ ꝑz sensui ꝙ flegmon sit ap̃a.sed ꝙ sit flegmon non patet sensui:qz apostema est flegmon vel berisipila:inquantũ dependet ex tali causa quam oz cognoscere per ꝓpria signa.Et cum dicit Auerro.vnũ pulchrũ verbũ in sua medicina.Egritudines interiores idigẽt signis significantib⁹ seip̃as ⁊ suas causas. egritudines vo exteriores non indigẽt signis significantibus seipsas:sed suas causas.

¶ Et scias ꝙ nomen flegmonis in lingua greco ruz est absolutũ sup omne qõ est inflãmarum: deinde dĩ de omni ap̃ate calo:postea dĩ de eo qõ est ex ap̃ate calido cũ ꝓprietate p̃dicta ⁊ nõ caret inflãmatione ꝑpter coartationẽ sanguis ⁊ opilationem meatuum.

¶ Hic distinguit nomẽ flegmonis qõ erat equocuz vt appareat ꝙ nõ logt̃ de ipso in omni sua significatõe.dicit ergo ⁊c̃.Et non caret inflãmatiõe. Hic ostendit ꝙ maxime ap̃ati sanguineo cõpetit hoc nomẽ flegmon.qz flegmõ or quasi flãma.modo maxime apparet in flegmõe flãma ꝑpter cõplexionẽ sanguis ⁊ coartationẽ meatuũ.Uñ i flegmone est inflãmatio rõne mãe calide:lz quãtũ est ex hoc sit maior inflãmatio in berisipila.est ẽt ibi inflãmatio:rõne cõplonis ⁊ coartatiõis sanguis.⁊ ꝑp hoc est maior pulsatio in flegmone q̃ꝫ in berisipila:qz sanguis coartat̃ in arteria plus.vñ nõ põt ita euẽtari:sicut in berisipila.⁊ iõ augetur ⁊ fortificatur pulsatio:⁊ ideo id nomen flegmon cõpetit apostemati sanguineo.

¶ Et parũ qdẽ cõtingit vt flegmon fit simplex sed ꝼm plurimũ ei associat̃ berisipila:aut duricies aut neruositas.

¶ Hic oñdit cũ gb⁹ maxie cõponit̃ ⁊ associat̃.⁊ dicit ꝙ raro ꝓtingit ꝙ flegmon sit simplex:sed ꝼm plimũ associat̃ ei berisipila:hoc est ꝙ cuz sanguine miscet̃ colera.vel est ibi aliq̃ ps subtilis que ꝑportionat̃ ad colerã.Et duricies hec põt esse:vel qz admiscet̃ humor melicus grossus cum sanguine.vñ apparet ibi duricies ad modũ scliros̃is.vel quia sint in eo humores sanguinei grossi.vt qz sit sanguis grossus in se.vñ apparet ibi duricies ad modũ scliros̃is.vl' põt ibi duricies apparere ex repletõe ⁊ extẽsione:que fit ĩ ptẽ rõne multitudis materie coartate in loco.Aut furiositas .i.ignis ps̃icus hoc est qñ cum sanguine admiscent̃ ibi aliq humores subtiles adurẽtes.vñ flegmon tunc ꝑportionat ad ignẽ pers̃icũ vesicantẽ.vñ qz vtplurimũ cuz sanguine associat̃ aliqd vnũ p̃dictoꝝ:ideo raro ꝓtingit ꝙ flegmon sit simplex:sed vtplurimũ associat̃ ei.

¶ Et hz cãs de qb⁹ sunt añcedẽtes corporee ex repletione aut malitia humorũ cum debilitate membri recipientis licet non sit repletio neq; malitia humorum.

¶ Hic ingt cãs flegmonis.⁊ duo facit.p̃ ꝓnumerat cãs q̃s dã que sunt añtes rõne quaꝝ vtpl'imũ fit ap̃a.z°ponit q̃s dã ꝑcãs que sũt p̃mitiue.z°ibi.(Et de eis sũt p̃mitiue) Cãs aũt ꝓiũctas nõ ponit.qz hitis causis añtib⁹ hñr ꝓiũcte.qz cause añtes humorales sunt cause ꝓiũcte qñ actu faciunt ap̃a.Quedã sunt añtes corpee.dicit corpee ad dr̃iaz causaꝝ p̃mitiuaꝝ.qz cause p̃mitiue nõ dñr corpee a medicis ꝼm ꝙ appet p̃ canone.fen.z°.ybi describit oẽs cãs.cause aũt añtes sũt cause corpales.s.humorales aut cõpl'onales ex gb⁹ aduenit dispõ non p̃ aduẽtu:sed aliquo mediãte vt mediãtib⁹ causis ꝓiũctis.cause aũt ꝓiũcte sunt cause corporales ex gb⁹ aduenit̃ dispões aduẽtu p̃. ¶ Cause p̃mitiue nõ sunt corpales ex gb⁹ puenit dispõ:aliqñ aduentu p̃ ⁊ aliqñ nõ p̃:⁊ ĩtellige ꝙ nõ dñr p̃mitiue cause nõ corporales:qz sunt oĩo ĩcorpee:qz hñ non est vez.qz manifeste vĩ ꝙ cib⁹ ⁊ pot⁹ ⁊ cetera sunt corpa:sz dñr ĩcorpee a medicis.qz nõ tenẽt se ex pte corpis.vñ siue sint total'r extrisece a corpe nr̃o:sic̃ cib⁹ ⁊ pot⁹ ⁊c̃.siue non teneãt se p̃ ex pte corpis:sed ex pte aĩe:sicut accñtia aĩe que dñr cause p̃mitiue.qz se tenẽt p̃mo ex pte aĩe. ¶ Cause aũt añtes ꝓiũcte dicunt̃ corpales:qz tenent se ex parte corpis nostri:sic̃ sũt humorales cõplexionales ⁊ corporales. Dubitatiões aũt que cadũt circa istas causas absolute non spectant ad istũ locũ:sed ad p̃mũ libꝝ ex repletione. Repletio.n.corporis est causa añs apostematis ꝼm ꝙ põt appere ex dictis:aut malitia humoꝝ cum debilitate membri recipiẽtis supple ⁊ fortitudine membri expellentis. Humor aũt expellit̃ a mẽbris:aut quia multus:aut qz malus a mẽbris fortibus ad mẽbra debilia.⁊ ibi figit̃ ꝑpter debilitatẽ mẽbri nõ potentis expellere:⁊ fit apostema.Et addit Aui.⁊ dicit dato ꝙ non sit repletio neq; humoꝝ malitia in corpe debilitas membri põt esse causa apostematis.

Sed tu. d. quomodo põt hoc esse si ibi non sit repletio humoꝝ neq; malitia cũ causa materiales apostematis sint quatuor humores aquositas ventositas.non igit̃ videtur posse fieri a p̃ma nisi supfluat aliquis humor. Nos possumus dicere duob⁹ modis. vno qñ dicit Auicen.licet non sit in corpore repletio neq; malitia humorum:ꝙ Auicẽ.intelligit non ꝙ non sit in corpore aliqua plenitudo.sed ꝙ sit ibi parua plenitudo. ¶ Uel põt aliter dici ⁊ melius ꝙ dato ꝙ non sit aliqua repletio neq; malitia humorum in corpe potest esse membrum debile causa apostematis propter duo.primo ꝙ si sit aliquod corpus quod habeat aliquod membrum debile vel a principijs generationis vel ex alia egritudine et alia membra

habeat fortia:tūc illud mēbrū debile ꝓpter sui debilitatē nō pōt nutrimētū sibi ꝓpriū digerere ⁊ sibi assimilare:nec pōt eiꝰ supfluū expellere q̄re multiplicat ibi supfluitas ex idigestione.quia nō pōt supfluitates q̄ ad eū trāsmittuntur expellere.iō pñt esse cā apatis. ¶ Jtez ēt si aliqō mēbrū sit debile q̄tūcūq; corpꝰ sit mūdū gñant supfluitates in eo rōne cibi ⁊ potꝰ:ēt expellūt mēbra alia supfluitates ad illud mēbz debile:que supfluitates figunt in eo rōne debilitatis ipsiꝰ:que ēt pñt eē cā apatis ꝑm q̄ appet i multis:q̄ bñt aliq̄ mēbra debilia valde nāl'r vel acctāl'r:in q̄bus q̄si toto tpe figit mā ⁊ adunat ⁊ iducit tumorē in mēbro q̄tūcūq; illud corpꝰ videat eē ianitū.i.nō repletū.Et itellige vlterius q̄ Auicē.nō ponit oēs cās antes:sz ponit maxīe illas ꝑm q̄s vtplīmū ꝓtingit. ¶ Sed tu potes eas colligere in summa:q; cause antes q̄dā sunt ex pte māe:q̄dā ex dispōne membri.Ex pte māe est repletio ex q̄tuor humoribꝰ ⁊ aquositas ⁊ vētositas:⁊ hec siue sit ibi pctō in q̄titate siue in q̄litate:ex pte dispōnis mēbri q̄dā sunt rōne debilitatis ⁊ fortitudis:q̄dā rōne sube q̄dā rōne viarū q̄dā rōne situs.Rōne debilitatis duobꝰ modis:q; aut debilitas est in mēbro nāl'r rōne spēi.q; debile ita creatū est de itētōe agētis vt cutis vt sit receptiua supfluitatū:vt innuit.H.in de acctī ⁊ morbo.Etiaz debilitas est in mēbro pticulari.s.rōne idiuidui vt in vno boie est debilitas oculoꝝ:⁊ in alio epatis:⁊ in alio stōi.Et hec debilitas pōt esse duobꝰ modis.s.ex ꝓncipys gñatōis vel ex cā tpali:sicut ex egritudie rōne sbe mēbri est cā añs:vt q̄n mēbz ex intentione nāe creat rare sube vt facile recipiat superfluitates mēbroꝝ ꝓncipaliū:sicut est caro lesa in tribꝰ reflexionibꝰ: rōne viaꝝ:vt q̄n vie vñ expellunt supfluitates sunt nāl'r stricte vel opilate:vl' acctāl'r.tūc.n.ꝓpe supfluitates mēbri vel alie aliūde sibi misse non pñt expelli:q̄re retinent ibi:⁊ sic pñt facere apa. ¶ Rōne sitꝰ:vt q; mēbrum sit positū in iferioribꝰ:vñ citius currūt ad ipm supfluitates:sicut est anus ⁊c. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de eis sī primitiue sīc ꝓtusio aut icisio aut fractura aut dislocatio aut vlcera que multiplicant in mēbro quare declinat ad ipsum mā ꝓp dolorē debilitatē:⁊ fortasse declināt ad ipz materie ⁊ retinent in vijs que sī debiliores sīc accidūt cū vlceribꝰ ⁊ scabie apata in locis vacuis.

¶ Hic ponit cās ꝓmitiuas flegmōis:⁊ dīc.⁊ de eis.s.causis flegmonis sunt ꝓmitiue sīc ꝓtusio ⁊c.s.q̄ fit a ꝓcussione.q; ꝓtusio ꝓculcat hūores ī loco.Jtē q; ꝓtusio dolorē iducit. vtꝰ aūt regitiua totiꝰ sentiēs nocumtū currit illuc cū posse suo ad ōfēdēdū.s.cū calore ⁊ sanguīe ⁊ spū.postea sī cā maioris apatis.vñ si nā bret ꝓuisionē nō curreret illuc cū spū ⁊ sanguie:imo diuerteret potiꝰ ab illo loco:sed q; ꝓuisiōe caret:⁊ illa nō vtīt:currit illuc vt defēdat.sz ex tali cursu: seqt potiꝰ nocumētū q̄z iuuamētū. Aut vlcera q̄ multiplicant in mēbro:q̄re declinant ad ipm māe ꝓpter dolorē ⁊ debilitatē ⁊ dolorē supple quē inducit in mēbro:⁊ tūc ꝓp dolorē ⁊ debilitatez attrahit hūor ad illud mēbz q est cā apatis ⁊ maxīe flegmonis.q; hūor q currit ad locū debilē ⁊ dolentē est maxime sanguis ⁊ spūs.

Sed hic est dubitatio.ꝑ q; ponit debilitatē mēbri iter cās ꝓmitiuas:in ꝓcedēti pte ponit iter cās antes. ¶ Jtez ēt ponit dolorē iter cās ꝓmitiuas. ⁊ supius dcm est q; est cā añs:cum mala cōplō fit illud qō facit dolorē:vel solo continui. ¶ Dōm ad ꝓmū q; debilitas mēbri bñ est in se cā añs:q; cā corpalis:sed rōne cause illiꝰ quā hic ponit.q; cā eiꝰ sunt talia vlcera ponit causaz Aui.eā ꝓmitiuā:q; cā eiꝰ ꝓmitiua est.vñ ꝑ Aui.ponit eam cāz antē ꝯsiderādo eā ꝑm se:vel ēt ꝑ respectū ad cāz suā q̄

eēt cā añs.hic aūt dicit cām ꝓmitiuā ꝑ respectū ad cām ꝓmitiuā.Sic etiā dicas de dolore qui est cā añs rōne cause sue imediate ꝓpe:sz rōne cause ꝓme dicit hic Aui.ipaz eē cām ꝓmitiuaz.Quō aūt dolor est cā apatis appuit supra. Et fortasse declinat ad ipm.s.locuz.vbi sunt vlcera māe:⁊ iste retinent in vys:que sunt debiliores eis:sīc accīt cum vlceribꝰ ⁊ scabie sint in pede:tūc attrahunt māe:⁊ trāseūdo per loca vacua ibi retinent.q; ille vie ⁊ mēbra sunt nata recipe supfluitates ⁊ faciūt apa in locis vicinis:sicut in īguine:⁊ si sit in brachys attrahunt māe sub assellis:⁊ ibi faciūt apa:q̄ qdem est a cā ꝓmitiua referēdo hoc ad cāz ꝓmo mouentē. ¶ Et nota hic ēt circa ptē ꝓcedētē q; causa ꝓmitiua nō pōt esse causa apatis sine añcedēti:que.s.est humoralis:q; bene pōt esse causa apatis sine cā antecedēti que est debilitas vel repletio mēbri.sz non pōt esse causa apatis sine humore.q; oportet de necessitate q; cā apatis īmediata sit humor siue ille humor sit laudabilis siue illaudabilis.sed causa añs bene pōt esse cā apatis sine primitiua que obuiat īmediate mēbro:sīc icisio ⁊ cōtusio ⁊c. sicut si ꝓcurrāt repletio humoralis fortitudo mēbri expellentis ⁊ debilitas mēbri recipiētis:que oēs sunt cause añcedētes possunt eē cā apatis sine omni cā ꝓmitiua obuiāte corpi pleno in generatōe talis apatis.

Sed tu. d. Aui.ī seqnti caꝰ diuersificat curā flegmonis q̄n est a causa añcedēti ⁊ quādo est a causa ꝓmitiua.Si ergo tu dicis nō pōt fieri apostema sine cā añcedēte:tūc ergo nō diuersificat cura.Rñdeo q; Auicēna intelligit de causa añcedēte que est humoꝝ repletio in corpe siue bonoꝝ siue maloꝝ:vel de cā añcedente que est cā cōplexionalis que est in mēbro rōne cuius attrahūtur humores ad locū ⁊ faciunt apa:⁊ sine ista bñ pōt fieri apa.q; pōt fieri a causa ꝓmitiua que facit apostema nō solum ꝑ attractionē humoꝝ:sed quia cōculcāt humorē existentē in loco sine mēbro.Sed est intelligēdū q; causa hꝰ est būor siue sit supfluus siue non:⁊ sine ista nō pōt fieri:⁊ penes istā cām Aui.non diuersificat curā inferius:sed penes illā que est ex repletione corpis.q; aliter curat quando apostema est ex causa antecedēti.⁊ aliter quādo est ex causa ꝓmitiua. ¶ Jterum etiam alr curat q̄n ꝓmitiua obuiat corpi mūdo:⁊ aliter quādo corpi repleto:in quo est cā antecedēs que est repletio:sicut apparebit infra. ¶ Jtez caderēt alie dubitationes:sed non spectant ad būc locuz. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et augmētū qdē eiꝰ declarat additiōe magnitudis ⁊ tēsionis:⁊ statꝰ ipiꝰ ꝑ finē eiꝰ:⁊ illic aggregat mā si dz aggregari:⁊ declinatio incipit tēdere ad lenitatē ⁊ debilitatez.

¶ Hic distinguit ⁊ declarat tēpora flegmonis.secūdo circa hoc ostendit q; flegmon est malum.secūda ibi.(Et mala est).Quid.d.ꝓmo pater.

Queritur quare Aui.non declarat hic principiuz flegmonis.Dico q; hic non fecit mentionē de ipso.quia ꝓncipiū in apatibus:⁊ in flegmone ꝑm istū modū est manifestū de se.q; tūc est ꝓncipium q̄n incipit tumor. ¶ Ulterius est notanduz q; distinguunt tpa in flegmone in quolibet apostemate tripliciter.vno modo ex parte essentie apostematis.s.a parte tumoris ⁊ quantitatis.⁊ isto modo distinguunt:sicut distinguit Auicē.Alio modo distinguuntur penes digestionem ⁊ indigestionē:⁊ tūc est ꝓncipiū quādo materia est indigesta:⁊ augmentū quādo appāret materia manifeste digeri sed non cōplete:⁊ status est quādo perfecta est digestio:⁊ ꝑm boc illud apostema quod erat in statu ꝑm ꝓmū modū est in ꝓncipio ꝑm istum modum:postq̄z completus est tumor:tunc aggregatur materia:⁊ incipit aggregari.vt dicit

Auicēna in littera. ¶ Tertio modo distinguunt rōne accidentiū: vt tūc est p̄ncipiū quādo sunt lenia accidētia: in augmento quando fortiora: in statu quando vltimantur. In declinatōe qñ declināt: ꝛ ꝑ hoc illō ap̄a quod est ī p̄n° vel augmēto ꝑm z^m modū esset in statu. qz in gñatione saniei accidūt dolores ꝛ feb. magis q̄ facta sanie. vt dic̄ Hypo. Modo p̄ma distinctio est gñalior z°. qz ista nō cōpetit nisi ap̄atib⁹ q̄ aggregāt saniē. Iterū est tertia distinctio gñalior scōa: qz cōpetit plib⁹. sed p̄ma distinctio est magis cēntialis q̄ scōa. qz illa accipit ab accñtib⁹. ista aūt ab cē ap̄atis. ꝛ ideo Auicē. loq̄t hic de omni flegmone cōi: ꝛ nō solū de eo qō facit saniem. Et etiā p̄ma distinctio est cēntialior scōa. ideo Aui. ponit distinctionē tēpoꝝ flegmonis penes tumorē: ꝛ nō ponit scōaz: neq; tertiā. ¶ Deide cū dicit.

¶ Et mala ē q̄ nō tēdit ad declinationē: neq; aggregat saniē: ꝛ huiusmodi qdē pducit ad mortem mēbri ꝛ putrefacit ipz. Et multotiēs qdē fit illud ꝓpter magnitudinem apostematis ꝛ multitudinem materiei ipsius: ꝛ multotiens fit illud causa malignitatis materiei si apostema fuerit paruum.

¶ Dic ostēdit qō flegmō ē malū: qz illō flegmō ē malū qō nō tēdit ad declinationē. i. ad resolōnē: neq; aggregat saniē. s. bonā. ꝛ illō qō pduc̄ ad mortē mēbris aggregat saniē. s. malā q̄ dr̄ virus sicut est in fistulis ꝛ vlceriб⁹ malis. reliq̄ que dic̄ Aui. patēt: qō etiā dixit in p̄cedēti capło.

¶ Et tu qdē scis illud qō rarificat: qñ pulsatio incipit ī itensionē ꝛ iflāmatio incipit i sedationē.

¶ Dic ponit signa termiatōis ꝓcessus ap̄atis. ꝛ diuidit in duas. qz p̄mo facit hoc. scōo ponit quoddā signū ꝓnosticū flegmonis maligni. scōa ibi. (Et scias ꝙ que vicinātur) ¶ p̄ma in tres. ¶ p̄imo ponit signū resolōnis. ¶ z° ponit signū aggregatōis. ¶ 3° ponit signū quō ꝙuertit ad putrefactionē ꝛ corruptionē mēbri. scōa ibi. (Et scias illō qō aggregat). tertia ibi. (Et scias ꝙ putrefit). ¶ Dic p̄. ꝛ tu qdē scis illud qō rarificat. i. resoluit qñ pulsatio incipit in itēsione: hoc est itēdit vel auget iflāmatio incipit in sedatione. i. minuit. ¶ Sed ista dicta Auicē. vñr esse ꝓuersa. ¶ ¶ p̄io qz ratis ponit ꝙ signū resolōnis est qñ mioratur ap̄a cū diminutōe pulsatōis ꝛ doloris. ¶ Itez̄ ēt ista v̄ba vñr esse ꝛria. qz si inflāmatio minuit de necessitate ēt pulsatio minuit: qz pulsatio est ꝓpter desideriū euētationis. desideriū aūt euentationis est rōne maioris calitatis. g̃ si inflāmatio minuit ꝛ pulsatio: quō g̃ intēdit: vt dicit Auic. ¶ Nos possum⁹ vno modo exponere dictū Aui. qñ dicit. Qñ pulsatio incipit in itēsione. s. qz sentit in declinatione pulsatio ad modū iectigatōis vel aggregatōis p̄uriginis: qz qñ mā resoluit subtiliat ꝛ ad nām vaporis ꝓportionatur: qui qdē vapor est causa iectigationis ꝛ p̄uritus. vt dicit Hal. ſ°. de accidēti ꝛ morbo. sic g̃ tūc isto modo nō itelligit Auic. per pulsationē: pulsationē arteriaꝝ que fit rōne caliditatis. sed itelligit per pulsationē iectigationē p̄uriginis: ꝛ ista talis pulsatio itendit qñ materia rarificat: vt dictū est. ¶ Uel possumus dicere alio modo ꝛ melius ꝙ in pulsatione arteriarum sunt duo motus. Nam pulsus est cōpōsitus ex duob⁹ motib⁹. vnus motus est dyastoles qui est ad refrigeratiōnē inflāmationis: ꝛ iste mot⁹ fit ad dilatādum artarias. Alter mot⁹ est hic qui dr̄ sistoles qui est ad expulsionē. ꝛ iste motus fit ad constringendū artarias. modo in p̄ncipio apostematis: ꝛ in augmento ꝛ statu q̄ istis tpibus est magna calitas auget pulsus rōne dyastolis. quia dyastoles est ad refrigerandū. In fine autem apostematis minuit iflāmatio ꝛ resoluit ꝛ expellit aliqd materie. ꝛ ideo minuit pulsus rōne dyastolis. qz nō indiget tūc tāta euētatōe: sed auget rōne sistolis que est ad expellendū supfluitates. qz tūc resoluit mā flegmonis. sic g̃ tūc Aui. ītelligit ꝙ auget pulsatio. i. pulsus rōne mot⁹ ī sistole. sed diminuit rōne mot⁹ dyastolis. ꝛ isto mō ītelligit Rasis ꝛ alij auctores ꝙ diminutio pulsationis est signum declinationis. ꝛ p̄ hoc p̄z solo ad rōnes. qz dz exponi: qñ pulsatio. i. expulsio materie icipit in itēsione. i. auget: ꝛ est silis iste text⁹ cuidā quē ponit Aui. in z°. ca°. de signis vlcerum oculoꝝ: ꝛ est iste. Et qñ sanies inuenit in eo qō supponit alba significat dolorē debilē ꝛ pulsationē fortē. itelligit enī pulsationē fortē. i. expulsionē fortē. qz qñ sanies est gñata dolor est debilis ꝛ expulsio materie fortis

¶ Et scias illud qō aggregat ꝑ additionē pulsationis ꝛ caliditatis: ꝛ fixionē vtriusq̄.

¶ Dic Aui. ostēdit signa apostematis qñ tendūt ad saniez ꝛ p̄z qō dicit: qz in gñatione saniei accidūt dolores fortes ꝛ febres magis q̄ facta sanie. ¶ Quare aūt in gñatione saniei auget pulsatio pōt apparere ex dictis in p̄cedēti capitulo: ꝛ videre ꝙ nō solū pulsatio est signū pfecte saniei: vt dictum est. sed bene oportet ꝙ sit ibi pulsatio vt dictuz est. sed signa eius pfecta sunt: qz tumor ap̄atis est in eo augmentatus: qō est possibile: ꝛ non diminutus per ifrigidātia. vt dic̄ Rasis: nec per resolutiua tumor nec dolor ꝛ pulsatio: īmo figit pulsatio ꝛ dolor: sedat dolor ꝛ pulsatio: ꝛ leuitur locus. vt dic̄ Rasis. i. mollificat ꝛ albescit. hec. n. sūt signa perfecte saniei.

¶ Et scis illud qō putrefit ꝓp digestionis difficultatē ꝛ tenebrositatē ꝛ vehemētiā tēsionis.

¶ Dic ponit signa ap̄atis tēdētis ad putrefactionē ꝛ corruptionē mēbri: ꝛ diuidit in duas. nā ꝑ facit ℔. z° ostēdit q̄re mēbrū putrefit ꝛ corrūpit. z° ibi. (Et scias ꝙ dū non submergit). p̄z qō dicit. ¶ Prio ꝓ difficultatē digōnis: qz qñ mā difficulter digerit: tūc est signū ꝙ mā vincit nāz potē q̄ ecōuerso. nā aūt vincit a mā: aut qz est multa: aut quia mala vt dictū fuit supra. Et tenebrositatez. s. loci. quia tenebrositas loci segt corruptionē ꝛ mortificationē mēbri. Et vehemētia tēsionis: qz qñ est ibi vehemēs tēsio: tūc est signū ꝙ mā nō digerit: ꝛ p̄ ons ē signū corruptōis mēbri. quia qnando materia digerit tūc est signum ꝙ locus linitur vt dictum est.

Sed circa istas ꝑtes est dubitatio. qz Aui. videtur esse diminutus ꝛ supfluus. Nam Aui. hic solū tres termiationes ap̄atis ponit. s. quia aut resoluit aut maturat: aut pducit ad mortē membri.

¶ Uidet p̄mo esse diminutus. qz ipe p̄mo canone fen scōa dicit. ꝙ apostema calidū: aut resoluit aut maturat aut lapidat. Et hoc etiā ponit Rasis. vr̄ ergo p̄mo ꝙ sit diminutus: qz non ponit ꝙ cōuertat ad duriciē. hāc aūt determinationem non tangit. quare ꝛc̄. Iterū videt esse supfluus qz ibi non ponit hanc terminationē ad mortem mēbri. similiter nec Rasis. hic autem ponit. quare ꝛc̄. ¶ Querit ergo que sit causa huiꝰ diuersitatis. Possumus dicere ꝙ Auicen. non fuit diminutus: eo ꝙ hoc quod conuertit ad duriciē comprehēdit Auicē. sub resolutione. quia aut resoluit apostema totaliter: cuius signuz est vt dicit Rasis ꝙ minoratur apostema cum diminutione doloris ꝛ pulsationis. aut resoluitur subtile ꝛ indurat grossum: ꝛ sic cōuertitur ad duriciem: cuius signum est. vt dicit Rasis: ꝙ minorat dolor ꝛ mioratur magnitudo apostematis ꝛ additur eius duricies. ¶ Nec etiaz fuit supfluus. quia Aui. in p̄mo. ꝛ Rasis non posuerūt ꝙ apostema conuertat ad corruptionē membri: ꝛ hoc ideo: quia raro contingit hoc. s. ꝙ materia totaliter vincat naturam. ¶ Unde Auicen. in p̄mo ꝛ Rasis loquebat de fine ap̄atis facto a nā saltē aliquo modo. hic vo logtur de omni fine ap̄atis. ꝛ ideo

Auicē. ponit illuz finē quē nō ponit in p̄ncipio nec Rasis
¶Unde nota q̄ mā apatis: aut vincit nām ⁊ tunc mēbz p̄uertit ad mortē ⁊ putrefactionem: aut vincit a nā: ⁊ hoc dupl'r. s. cōplete: ⁊ tunc mā resoluit total'r: aut incōplete: ⁊ tūc ꝓcedit via resolutōis: ⁊ tūc resoluit subtile ⁊ grossum īdurat: aut ꝓcedit via digōnis: ⁊ tūc p̄uertit ad sanie.

¶Et scias q̄ dū non submersit naturā materia non ꝓuenit ex ea apostema: ⁊ respirat p̄ ignem eius qō apparet exterius.

¶Hic Aui. reddit causam quare apa p̄uertit ad mortez ⁊ corruptionē mēbri. Et dicit. ¶Et scias q̄ dū nō submergit. i. dū non vincit nā mām. s. apatis nō ꝓuenit ex ea. s. mā apa. i. collectio sanei: supple nec respirat. i. nec ēt resoluit per poros: ⁊ p̄ ignē eius qō appet exterius. i. per opationez medicine cal'e que apponit exterius. vñ lege p̄ ignē. i. p̄ calorem eius. i. medicine que apponit exterius: sz supple talis mā ꝓducit ad mortē mēbri ⁊ putrefactionem. qz si mā nō resoluit: nec ꝓducit sanie p̄uertit ad putrefactionem.
¶Et notādū q̄ hic īuenit duplex lra. vna que dicit natura mām: ⁊ tūc exponit: sicut dictuz est. s. q̄ oñdit cām q̄re apa p̄uertit ad putrefactionē: qz dū nā nō vincit māz: sed potius mā nām nō fit inde sanies nec resoluit: sz putrefit ⁊ corrūpit mēbz. Alia lra īuenit que dicit nām mā: ⁊ tūc talis erit itellect⁹. Et scias q̄ mā. i. q̄ mā vincat naturam aliq̄ mō ⁊ nō total'r mā a nā: ⁊ tūc nō facit inde apa. i. collectio saniei. quare in terminatione apatis ad saniez aliquo mō vincit nā a mā total'r. Et pro sed. sz talis materia respirat. i. resoluit p̄ ignē. Et sic exponēdo Aui. reddit cām resolutionis apatis: qz q̄ mā non vincit nām aliq̄ mō: sz total'r vincit mā: tūc nō facit sanie: sed resoluit. credo ꝑmaz lraz eē meliorē. ¶Ulteri⁹ notādū q̄ hoc qō dicit p̄ ignez eius qō appet exteri⁹ pōt referri ad opationē medicine: vt qz mā resoluat calore medicine que calorē vocat ignem.
¶Uel pōt exponi sic. q̄ referat solū ad compationē nature sic exponēdo respirat. i. resoluit per poros exteriores ad modū ignis. qz cum materia q̄ resoluit subtile eleuatur in vaporē ⁊ cōuertit in ignem.

¶Et scias q̄ q̄ vicinant pustule demenuliati indicāt demenul malignuz.

¶Hic vt dcm̄ est Aui. ponit quoddā signū apatis maligni. s. ꝓnosticū flegmonis maligni ⁊ dicit. Et scias q̄ q̄ vicinant. s. multe pustule: qz ꝑmo oriat vna ⁊ iuxta illaz alia: ⁊ sic multe in numero: indicāt. n. ꝛc. dumelati. i. ad modū carbunculi indicāt adumul malignū. i. carbūculū venenosum ⁊ malignū. Et ille ples pustule significāt sup multitudinē māe ⁊ malignitatē ipsi⁹. ⁊ iō st sic dumul magne malitie.

¶Et oz vt i potu tribuat bñ apata iterioza aq̄ endiuie ⁊ aq̄ solatri cum medulla cassiefistule.

¶Hic determinat de flegmone practice: ⁊ diuidit in duas quia primo ponit quādam curam incidentem ⁊ cōmunez in cura apostematum calidoz interiorum. secūdo ꝓsequitur curā flegmonis exteriorꝭ de quo p̄ncipal'r est hic intētio. z⁹ ibi (Cū accidit flegmō). ¶Sz tu dices quō ponit hic curā apatū interioz cal'oz cū determiet diffuse de cura ipoz ī z⁹ lib⁹. Dico q̄ bñ ꝓpe ⁊ p̄ncipal'r itētio Aui. ē h̄ determiare de apatib⁹ exteriorib⁹. ⁊ diffuse ꝺtermiat de īteriorib⁹ in tertia. ⁊ qō hic dicit de apatib⁹ īteriorib⁹ icidēta/liter dicit. ⁊ solū dicit h̄ hic nobis vt reducat nobis in memoria determiatio de ipsis facta in z⁹ vt illuc pro cura recurramus: vt ēt oñdat q̄ illō qō hic segtur sit: de cura flegmonis exteriorꝭ ⁊ nō īteriorꝭ. ⁊ ideo de eo qō hic dicit. Auicē. hic de illis non expono. Et sigs vult curā ipsoꝝ complete recurrat ad librum tertium: vbi sufficienter dictum est de ipsis.

¶De cura flegmonis. CAP. III.

Um accidit flegmō a causa p̄mitiua non deest q̄n aut cā p̄mitiua: ⁊ eius vestigium inueniat mundificationem corporis aut repletionem.

¶In isto capl'o Aui. pseqtur de cura flegmonis accītis in exteriorib⁹ corpis. Et diuidit in duas fm q̄ flegmon pōt accidere duplici cā. s. p̄mitiua ⁊ añti. ꝓmo ponit curā ipius qñ est a cā p̄mitiua. z⁹ qñ accidit a cā añte. z⁹ ibi. (Cum aūt cā est añs). p̄ma in duas. nā flegmon accīs a cā p̄mitiua ꝺsiderat dupl'r. vno⁹ vt obuiet corpi mūdo. alio⁹ vt obuiet corpi pletorico. ꝓmo ponit Aui. illā diuersitatē flegmōis accītis a talib⁹ causis p̄mitiuis. z⁹ ponit curā ei⁹ fz istā diuersitatē. z⁹ ibi (Et si obuiet) Quid dicat p̄ pz.

Sed hic est dubitatio. videt enim q̄ non debeat attendi in cura flegmōis diuersificatio penes causam p̄mitiuam ⁊ penes causam antecedē/tem. ¶Primo. quia Almansor ⁊ Rasis ponit curaz flegmonis: ⁊ tamē non docet diuersificare curaz penes bas cās. ¶Iterū ēt Hal'. ī tegni. ñ docet diuersificare curā penes istas cās. ¶Itē Hal'. i. iz. de īge. sani. vbi pōit curā apatis ñ docet diuersificare curā penes bas cās. ¶Preterea Hal'. vr̄ velle. 4⁰. de īgenio sani. q̄ a causis p̄mitiuis nō sit bñ sumere curatōis īgeniū. vñ iste suus text⁹ est. Dico q̄ nihil p̄mitiuū significationē curatōis ostēdere. frustra q̄ vr̄ ponere diuersitatē curatōis in flegmone penes cām p̄mitiuam ⁊ antecedentem.

In oppositū ē Alyabas in de disp̄one regali. Et Aui. h̄. ⁊ ī p̄ canōe fen. 4ª ca⁹ ō cura apostematū. q ponūt diuersitatē in curatione flegmonis penes istas causas.

Ad hec possumus dicere breuiter vnica responsione ad obiecta q̄ causa p̄mitiua non diuersificat curā: nec ab ipsa sumitur curatōis īgeniū p̄: ⁊ p̄ se vt dicit Hal'. p̄allegato loco: sz cā p̄mitiua vt ibidē dicit: facit ad cognitionē aliqñ morbi. vt puta qñ morb⁹ non est in ꝓpatulo. ⁊ ex ꝺñti facit ad curā. tūc nō est frustra de causis p̄mitiuis ingrere in curatione īmo est vtile: sicut appebit in vulnerib⁹ capitis cū fractura cranei. ibi. n. qñ nō apparet ad sensum fractura cranei: ⁊ dubitam⁹ de ipo: tūc ingrere de causis p̄mitiuis est vtile. sed qñ apparet fractura ad sensum: tūc ingrere de causis p̄mitiuis nihil ꝺfert ad curā. ⁊ iō dicit Hal'. ī z⁹ cap⁹. p̄dicto q̄ oz scire p̄mitiuā: eo q̄ aliqñ dat adiutoriū ad cognoscē dū morbū. Sed si loc⁹ morbi sit in ꝓpatulo vt possim⁹ sensual'r cognoscere: tūc nō est necesse cāz p̄mitiuā cognoscere. vñ dico hic ad ꝓpositū q̄ ingrere hic de cā p̄mitiua est quoddā signū disp̄onis corpis: qz cā p̄mitiua obuiare pōt corpi mūdo ⁊ corpi repleto: sz a cā añte fit solū apa in corpore nō mūdo. Uñ apa fiēs a cā añte nec̄io fit in pctō hūorum in q̄to ⁊ q̄li. Sz cā p̄mitiua pōt accidere corpi mūdo vñ cā p̄mitiua nō facit nisi ad disp̄onis ⁊ corpis cognitionem. qz al'r curam⁹ apa accīs corpi mundo: ⁊ al'r corpi repleto. Uñ si possum⁹ scire q̄n corp⁹ est mūdū vl' īmūdum absq̄ ꝺsideratōe cause p̄mitiue: tūc de ea ingrere foret inutile: sz hoc aliqñ sciri nō pōt nisi p̄ ꝺsiderationē cause p̄mitiue. ⁊ iō inutile est de eis aliqñ ingrere. qz apa non pōt euenire corpi mūdo nisi a cā p̄mitiua. vñ si apa non aduenit a cā p̄mitiua iam statī: scio q̄ ibi peccāt hūores aliquo mō. Et iō Aui. ⁊ Alya. docēt ꝺsiderare cām p̄mitiuā. Et p̄pter hoc eadē est cura quodāmō apatis: qō fit a cā p̄mitiua que īuenit corpus repletū ⁊ ei⁹ qō accidit a cā añti fm qō appet p̄ Aui. p̄ cāone fen z⁹. ca⁰ de curatōe apatū: qz in vtroq̄ debem⁹ purgare: postea debem⁹ mām repcutere.
¶Uez est tñ q̄ min⁹ īdiget mā repcussiōe qñ ē a cā p̄mi-

tiua cū corpis repletōe.qz mā est ibi plus ꝯculcata:ſm q̄ appebit postea:z ꝓpter hoc dixi q̄ quodāmō eadē ē cura. ¶ Itez etiā cā p̄mitiua facit ad cognitionez morbi.qz si apa est a cā p̄mitiua:scio q̄ mā in ipo plus ꝯculcata est:q̄z si sit a cā añti.Et iō apa qō ē a cā p̄mitia:z dato q̄ cā p̄mitiua aduenīat corpi repleto idiget minori repcussione q̄z illud qō est a causa añcedēti ſm q̄ postea apparebit.Sic ergo appet q̄ causa p̄mitiua nō facit nisi ad cognitionē dispositionis corpis.ex ꝯsequēti facit ad curationez:sed non per se.Et per hoc patet rnsio ad textū.H.qñ dicit: dico q̄ nihilominus p̄mitiuuz. ¶ Ad alias auctes possumus rndere dupl'r.vno modo q̄ auctores non posuerūt ꝯsiderationem de causa p̄mitiua:qz raro ꝯtingit q̄ apa aduenīat corpi mūdo.sed etiā si accidat a causa p̄mitiua vtplimum accidit corpi repleto.z tūc q̄ eadē est cura ipsius siue accidat a causa p̄mitiua siue añcedēti:z iō auctores illi nō fecerunt mentionē de causa p̄mitiua.Alio modo possumus dicere q̄ compbendit cām p̄mitiuā z ꝯsiderationē ipsius qñ ingrit vtrum corpus sit repletū aut nō. ¶ Auicē.aūt z Alyabas vltra hoc fecerūt mentionez de cā p̄mitiua vt p hoc declararent nobis meli⁹ dispōnes corpis z apatis ſm q̄ dictuz est.z ideo isti sine dubio cōpletius ꝯsiderauerūt q̄z illi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qz si obuiet mūdificatiōi non est necessariuz nisi curatio apostematis inquātum est apostema: z curatio apostematis inquātū apostema est extractio materiei extranee que facit accidere apostema: z illud fit per mollificatiua z resolutiua lenia sicut emplastrum de farina tritici cocta cum aqua z oleo.

¶ Hic ꝓsequtur curaz flegmonis facti a causa p̄mitiua ſm p̄dictā diuersitatē.z diuidit pars hec in duas.p̄mo ponit curam flegmonis facti a causa p̄mitiua qñ causa p̄mitiua obuiat corpori mūdo.2⁰ ponit curā qñ accidit corpi repleto.2⁰ ibi.(Cum aūt inuenit corpis repletionē).¶ Prima in duas.p̄mo ponit modū curatōis per euacuationē īsensibilem materie apantis.2⁰ per euacuationē sensibilē.secūda ibi.(Et qñq̄z excusat).Dicit ergo q̄ si obuiet ꝛc̄.z curatio apatis inquantū est apa est extractio māe extranee.i.resolutio z euacuatio māe extnee de loco apatis. ¶ Ubi nota q̄ eūatio totius corpis non est curatio apatis inquātū est apa:qz non euacuat de mā que actu facit apa.vñ euacuatio totius corpis non directe respicit mām apatis.sed per ipsam phibet fluxus ad apa. ¶ Itez etiaz repcussio non debet apati inquātū est apa.sed debet rōne materie fluētis que est parata facere apa vel apa factū augere:ſz cura apatis inquantū est apa est euacuatio z extractio materie de loco apatis.qz ita directe respiciūt mām facientē apostema actu.Cuz ergo in tali corpore mūdo non sit fluxus materie ad apostema cum sit corpus mūdum.ideo in tali apostemate nō est necessaria curatio apostematis nisi inquātū est apostema.ſ.extractio materiei extranee que fit per mollificatiua z resolutiua lenia. ¶ Juxta quod nota q̄ resolutiuū calidū apatis debet esse mollificatiuū.quia mollificatiua mitigāt dolorē z apiunt pozos z habilitant mām per totū equal'r ad resolutionē materie.Et non debent esse deficcatiua.quia desiccaret p̄mo subtile z relinqueret grossum. ¶ Iterū debet esse resolutiuū lene z nō forte:quia resolutiuū forte in tali casu nō competit tribus modis.¶ Primo qz resolutiuū forte cū sit velocis resolutionis resoluit subtile z relingtur grossuz z īdurat. ¶ Secūdo nocet:qz forte mordicat locū lesum z non mitigat dolorem.qz fortia resolutiua sunt multū calida:quoz ē mordere,in hoc aūt casu indigemus multum mitigatione doloris ne ꝓpter dolorē apostema augmētetur:lz corpus sit mundū. ¶ Tertio nocet rōne supcalefactōis quā inducūt in mēbro:que maxime cauēda est in apostemate cal'o:sic q̄ in tali apate debēt poni resolutiua lenia z mollia:sicut emplastrū de farina tritici cocta cuz oleo cōmuni z aqua: qz illō emplastrū rōne olei resoluit z mollificat eo q̄ oleū est resolutiuū z mollitiuū ſm q̄ appet per Hal'.in de simplicib⁹ medicinis.¶ Rōne tritici.ſ.farine que aliquātulum calida est resoluit.rōne aque mollificat.

¶ Et quādoq̄z excusat scarificatio laborē et p̄prie qñ apostema est multe mātei.

¶ Dic Aui.ponit aliū modū curādi per euacuationē materie ex loco apōso.¶ Hā modus euacuādi p̄dictus fit īsensibiliter per pozos. Iste vo modus euacuādi est alius:quia sensibil'r ſm q̄ intuit Hal'.in tegni.cap'o de cura apatum. Uñ dicit:qñq̄z excusat scarificatio laborez.ſ.in resoluēdo cū medicis solū.Dicit aūt laborem.qz maioz labor ē euacuare mām apatis cum resol'one medicinaz q̄z cū scarificatione.qz resol'o cum medicis non fit statī:sed in longiori tpe q̄z resolutio cū scarificatōe:qz ibi mā resoluit īsensibiliter per pozos qui sunt stricti:sed in scarificatione sūt vie large:vñ mā corpus egredit:modo oīs cura dr laboziosa. z ideo dicit Aui.laborē:z ꝓpe qñ apa est multe materiei. supple debet curari scarificatōe.qz cum euacuatio per resolutionē sit debilis:vez est q̄ non competit in multa mā eo q̄ non resolueret nisi in valde lōgo tpe z nimis manēs in mēbro posz esse causa corruptōis mēbri.z ideo tūc maxime cōpetit scarificatio.qz caueī dcīn piculū potēs euenire in mēbro.z ꝓprie qñ eēt hic sanguis ex ꝯtusione contusus z ꝯculcatus ne pus talis sanguis q̄z resoluat putrefiat z corruptionē in mēbro pariat z mortē. ¶ Ulteri⁹ ēt intellige q̄ post scarificationē debes apponere emplastz resolutiuū z mollitiuū. Uñ nō ītelligit Aui.qñ dicit: q̄ scarificatio excusat laborē in resoluendo absq̄ adiutorio admīstrationis medicinaz resoluentiū.sed ītelligit q̄ vltra medicinas dz fieri scarificatio:vt mā citius egrediatur z resoluat maxime in casu vbi competit.

Sed circa istā partē est dubitatio. Dicit.n.Aui. q̄ qñ causa p̄mitiua obuiat mundificationi corpozis non est necessaria nisi curatio apostematis inquantū est apostema.Sed videt q̄ quantūcūq̄z obuiet corpori mundo:tamē oportet corpus euacuare per textū Hal'.ī tertia particula de īgenio sanitatis.dicētis.Et non solum in plenitudine corpozis:vez etiaz in eo tpato existēte purgatio confert.ꝓpter magnitudinē morbi.naz dolor z calor sunt causa attrahendi materiā ad apostema lz corpozis supfluitas non abundet. ¶ Ad hoc est dicēdū sme dubio:q̄ vt dicit Auicen.q̄ si causa primitiua obuiet corpori mundo nō est necessaria curatio apostematis nisi inquantū est apostema.ſ.eūatio materie z ipsius eradicatio de suo loco apostemoso.sed ista euacuatio materie aliquando fit per eandē partez:sicut fit per scarificationem super locum.vel per resolutionē cum medicinis.aliquando fit per derivationem ad aliam partem.Modo quādo Halie.dicit.Qz non solum in plenitudine corpozis z̄c̄.Dicendum q̄ intelligit de purgatione non de illa que debetur toti corpori que competit quādo corpus est plenum. sed intelligit de ea purgatione que est quasi derivatio ad modum purgationis.vnde nō dicitur talis purgatio euacuatio,quia non est euacuatio de qua fit curādum:sed potius dr derivatio.Et ꝓpterea quādo purgamus vel flobotomamus rōne egritudinis magne z non rōne totius debemus paz euacuare.qz non euacuamus:tūc nisi vt deriuemus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cum aūt inueneris corpozis repletionē. tūc

opz vt nō tangas apostema cū mollificatiuis: quoniaz attrahet ad ipsum supra qō resoluat ab eo: imo opz vt euacuet materia per flebotomiā ꝛ fortasse indiget solutione vētris: et cū feceris illud admistra mollificātia.

¶ Hic ponit curā flegmonis facti a causa ꝓmitiua quādo causa ꝓmitiua obuiat corpori pleno. ꝛ diuidit in duas: qa ꝓmo facit hoc. secūdo comparat apostema hoc ad apa dictū in curatōe penes cōuenientiā ꝛ dñtiam. secunda ibi. (Et eius qdē curatio) Dicit g̃. Cū aūt a causa ꝓmitiua inuenitur corpis repletio. tunc opz vt non tāgat apostema cū mollitiuis. i. nō opz te incipe a curatōe apatis inquātū est apa. s. extrabere ꝛ resoluere mām apatis: eo qꝫ aduēit illud nocumentū qō Aui. ponit dicēs. Quoniā attrahere/tur ad ipsum ꝛc. imo opz vt euacuet materia per floboto miā. s. ante administrationē resolutiuoꝝ ꝛ mollitiuoꝝ. Et fortasse indiget solutione ventris. s. vt qz habeat ventrem constipatum vel abūdet cum sanguine aliquis humor alioꝝ. Et cum feceris illud tūc administra mollitiua .i. resolutiua lenia que dicta sunt.

Sed circa istam partem ꝛ p̄dictam est dubitatio. vtrū debeas repercutere flegmonē ex causa ꝓmitiua qñ est in ꝓncipio post corporis. s. euacuationē. Et videt qꝫ sic: qz Hal. in. iz^{a}. particula de inge. sani. dicit. qꝫ in apate fiēte duo intēdimus vnū est vt ꝓhibeamus futuꝝ fieri. Aliud est vt factum deleamus: sed qñ apa est in ꝓncipio: tūc est fiens: qz aliquid de materia est collectuz in spongiositatibus mēbri. Et aliqd est futuꝝ fieri cū apostema sit augmentans ꝛ ad statū futuꝝ. g̃ tunc in tali apate duo attendenda sunt in ꝓncipio. vnū est ꝓhibere futuꝝ fieri. aliud est factū delere. Sz futuꝝ ꝓhibemus qñ materiā que est in fluxu repcutimus. g̃ tunc in ꝓncipio talis apatis debemus repcutere. ¶ ℙ. Auicē. infra in ꝓmo cap'lo dicit. qꝫ humectatio in ꝓncipio est tumorosa. g̃ tunc in principio est timor vti mollitiuis. ¶ ℙ. hoc videt velle Auic. in seqnti parte dicēs qꝫ nō indiget curatōe cū repcussione plurima in ꝓncipio. ꝓ istum textū videt Aui. velle qꝫ in apate qō est a causa ꝓmitiua competit repercussio. ¶ In oppositū est hic Auic. ꝛ Alyeabas in dispōne regali. ¶ Dōm est ad hāc qōnem. ad cuiꝰ intellectuz opz itelligere qꝫ omne apa calm in ꝓncipio oz repcuti nisi aliqd impediat. ¶ Sed nota gr̃a bꝰ qꝫ multe sunt conditiōes quare in apate calido exteriori ꝓhibent repcussiua in corpore mūdo: qz qñ corpus nō est munduz nō debēt poni hic aliqua medicamīa bocalia nisi post corporis euacuatōez. Una cōditio est que se tz ex pte membri sicut est in locis euacuatoꝝ timendo ne materia redeat ad mēbra principalia. Alia conditio est ex parte materie. ꝛ hec ē multiplex: qz si mā sit grossa ꝛ viscosa ꝛ multa nō debemus repcutere ne ibi materia lapidet. Iteruz ēt si materia fuerit furiosa ꝛ venēosa nō debemus repcutere ne redeat ad interiora sicut est in antrace ꝛ pustulis venenosis ꝛ malignis. Itez ēt si materia sit conculcata ꝛ cōtusa nō oz repcuti. ꝛ hoc est ne materia conculcet ꝛ corrumpat. ꝛ ꝓ ꝫ corrūpat membrum. Itez si materia sit expulsa ꝓ viā crisis sicut est in febrib^{9} que terminant ꝑ apata. talis. n. mā nō oz repcuti sicut ponūt auctores: immo debemus ipaz attrahere: ꝛ hoc est ꝓpter malitiā eius ne redeat ad interiora ꝛ faciat recidiuā q̄ est peior sua radice sicut ponit Auic. in 4°. Et hec est causa quare Auicē. ꝛ Alyabas ponūt qꝫ in apate facto a cā ꝓmitiua ponātur resolutiua ꝛ mollificatiua: qz mā in eis propter tales causas ꝓmitiuas sicut ꝓpter pcussionē ꝛ incisionez. ꝛ hꝰ. quare de talibus causis ꝓmitiuis intellexit Aui. In his. n. est magis cōculcata mā q̄ in apate facto a causa aūti. ꝛ ideo minus malū est resoluere mām in tali apate corpe existē te mūdo q̄ repercutere. ꝛ adhuc dato qꝫ ibi attrahatur ꝛ fluat: q̄ ꝓhibere fluxū māe ꝛ cōculcare ibi materiā collectam cū repcussiuis: qz cū talis materia sit ibi ꝛculcata ꝛ mortificata cito monetur ad putrefactionez membri: qz talis materia si tangatur cuz repercussiuis cōculcatur in parte ꝛ putrefit ꝛ putrefacit membrū ꝛ mortificat ipsuz. ꝛ ideo quanto citius resoluet tanto ē melius. vnde lz repcussio ꝓhibeat fluxum materie. tamē ex nocumētis p̄dictis nocumentū ꝑualeret iuuamēto. vt visuz est. Sed in apate qō est a causa añti: puta ex repletōe mā nō est adeo ꝛculcata. ꝛ ideo nō mouet ita cito ad corruptōez mēbri. ꝛ ideo possumus in ea citius repcussiua administrare vt cō fortet membrū ne recipiat ꝛ ꝓhibeat fluxuz materici ad apostema. Itez etiā dato qꝫ in apate facto a causa ꝓmitiua aliqualiter competeret repercussio rōne confortandi membruz ne multū repleat vt Auicē. videt ponere in se quēti pte. hoc etiā videt ponere Aui. in ꝓncipio. qñ causa ꝓmitiua obuiat repletōi corporis qꝫ ꝓmo corpus purgat: postea ponant sup locum ea que repercutiunt ꝛ stipticāt nisi in locis emunctoꝝ: tamē adhuc debēt poni minus repcussiua in apostemate facto a causa ꝓmitiua q̄ in apostemate facto a causa añti ꝛ pauciori tpe propter cām dictā. ¶ Tunc ad illud qō opponis tu dicēs qꝫ Hal. dicit qꝫ in apate fiente duo intendimus. s. ꝓhibere fluxum ꝓmo. ꝛ illud fit cum repcussiuis ꝛ delere factū ꝛ illud fit cum resolutiuis. ¶ Dōm qꝫ hoc est verū nisi aliud impediat. vt est dcm̄. Nunc aūt ex prohibitione ꝛ repulsiōe fluxus cū repcussiuis sequeret maius nocumentū q̄ iuuamentuz. vt dcm̄ est. ¶ Itez etiā posset dicere qꝫ hic ꝓhiberemus fluxū materie: sed nō cuz repcussiuis sup locū: sed cū euacuatiuis sicut qñ corpus esset plenū: vel diuertēdo mām cū fricatōibus ꝛ ventosatōibus ꝛ euacuatōe aliq̄ ad modū deriuatiōis sicut dcm̄ fuit ꝓus. Uel ēt posset dicere qꝫ nō totaliter ꝓhibent repcussiua: vt patebit in seq̄nti parte. ꝛ si ponant debēt poni minus repcussiua in apostemate facto a cā ꝓmitiua q̄ in apate facto a cā añti vt visum est. ¶ Et si dicis. Aui. ponit solū in ista parte resolutiua ꝛ mollitiua. ꝛ Alyabas in dispositōe regali. dico qꝫ ꝑ tanto Aui. ponit hic solū mollitiua. ꝛ Alyabas: qz dato qꝫ ibi cōpetant repcussiua maxime cōpetūt in illo cuius causa ꝓmitiua obuiat repletōi corpis ꝛz qꝫ appet ꝑ Aui. in ꝓmo sed in illo vbi causa ꝓmitiua obuiat corpori mūdo solum competunt mollitiua. ꝛ causa huiꝰ apparebit in sequenti parte: tñ Auicē. in ista pte ponit solū mollitiua. ꝛ Haly. in dispōne regali: vt ostēdant qꝫ ꝛ si repcussiua cōpetant: debent poni paz ꝛ pauco tpe. Et ꝓpter hoc Aui. in sequenti parte vbi loqt magis distincte innuit qꝫ bene possunt apponi aliq̄ repcussiua ꝛm qꝫ ibi appebit. ¶ Ad illud qō tu dicis. Auic. dicit qꝫ humectatio etiā in ꝓncipio est timorosa dōm qꝫ itellexit in illo qñ ē causa antecedēs. ¶ Ad aliud apparet respōsio ꝑ ea que dicta sunt. ꝛ apparebit melius legēdo istā lr̃am. ¶ Deide cum dicit.

¶ Et eius quidem curatio est ꝓma curationi eius cuius causa ꝓmitiua inuenit mundificationem corporis.

¶ Hic comparat apostema factum a causa ꝓmitiua obuiantis repletiōi corporis ei qō a causa ꝓmitiua q̄ obuiat corpori mundo penes conuenientiā ꝛ differentiā in curatione. Et duo facit. ꝓmo cōparat illa adinuicē penes cōuenientiā. secūdo penes dr̃ntiam. scda ibi. (Et differt). Lege sic lr̃am. Et eius quidem. s. apatis qō fit a causa ꝓmitiua que inuenit corpus repletū curatio est proxima. s. post mundificatōez corpis curatōi eius. s. apatis: cuius cā ꝓmitiua inuenit mūdificatiōem corpis. sic ergo tunc cura

flegmonis a cā p̄mitiua q̄ iuenit corporis mūdificationez cōuenit cū cura flegmonis a cā p̄mitiua q̄ iuenit plenitudinē. ꝛ hoc post mūdificationē corporis. qz sicut ibi ponimus mollificatiua ꝛ resolutiua sic in isto post mundificationē corporis. Sic ḡ cura flegmonis a cā p̄mitiua q̄ inuenit mundificationē corporis ꝓuenit cū cura flegmonis cū cā p̄mitiua iuenit plenitudinē. ꝛ hoc post mundificationē corporis. ¶ Tūc ponit ōriam. ꝛ pōt vno mō legi.

¶ Et differt ab ea in hoc q̄ nō idiget curatione cū repcussione pluria in p̄ncipio sīc idiget illa imo minus illa.

¶ Scilicet curatio ap̄atis facti a cā p̄mitiua cū iuenit corpus repletū ab ea. s. curatiōe ap̄atis cuius cā p̄mitiua iuenit corporis mundificationē supple ante mūdificationez corporis. qz in ista q̄ iuenit corpus repletū debes īcipere a mūdificatiōe totius corporis cū nō possimus alr repcutere: eo q̄ nō recipit corpus plenū exñs. sicut vult Hal. in tegni. sz possumus qñ cā p̄mitiua iuenit corpus mūdū. Et ꝟ ītelligit Auic. cū dicit. ¶ Et hec qdez nō idiget curatiōe cū repcussione plurima sīc idiget illa: imo minꝰ illa. Hoc est dicere. q̄ si in p̄nō. ap̄atis contingentis a cā p̄mitiua obuiante repl̄oni corporis nos repcutimus. minus tñ debemus repcutere q̄z in illo cuius cā p̄mitiua inuenit corpus mundū. Hec qdem. s. curatio vel cura ap̄atis nō idiget repcussione plurima sicut idiget illa imo minus. ¶ Uidet̄ ḡ dicere qō ista duo ap̄ata cōueniunt in curatiōe post p̄ncipium. ¶ Qz in vtroq̄ ꝓpetunt mollitiua resolutiua. sz differūt in p̄nō. ante mundificationez corporis: qz in ap̄ate qō est a causa p̄mitiua q̄ iuenit corpus mundū possumus ponere repcussiua in p̄ncipio magis q̄z in isto. cuiꝰ cā p̄mitiua iuenit corpus repletū. eo q̄ p̄mo oz corpus euacuare cū nō recipiāt plenū exñs corpus. sicut dicit Hal. in tegni. ꝛ postea repcutere si ibi cōuenit repcutere.

Sed sic exponendo est dubitatio p̄imo. q̄ hic videtur concedere repercussiua in p̄ncipio ap̄atis cuiꝰ cā p̄mitiua inuenit corpus mūdū. supius aūt ponit solū mollitiua. ꝛ ēt in diſpōne regali Daly p̄cipit solū apponi resolutiua mollia. ꝛ etiā Auic. in p̄. fen q̄rta. p̄cipit solū mollitiua ꝛ resolutiua apponi quādo cā p̄mitiua iuenit mundificationē corpis. ¶ 2ꝰ est dubitatio de hoc qō dicit: imo minus illa. qz videt̄ cōcedere aliqua repercussiua in p̄nō. apostematis a cā p̄mitiua cuius cā iuenit corpus repletū. hoc enī nō videt̄ eē verū p Hal. in tegni. vbi dicit: q̄ nō recipit plenū exñs corpꝰ: imo qō plus est auctores p̄hibent poni repcussiua in apostemate quod est a cā añti nisi p̄mo corpus purget̄. ḡ multo fortius ꝟ nō debēt poni repcussiua ante mundificationē. ¶ Dōm q̄ ista expō nō multū placet mihi. pōt tñ aliqualr aliter sustineri. ꝛ tunc rñdemus ad p̄mū quod tu dicis. qz dicis tu q̄ Aui. cōcedit ꝟ repcussiua in apostemate a cā p̄mitiua q̄ iuenit mūdificationē corporis. Superius aūt posuit solū mollificatiua. Et cū dico q̄ in ap̄ate a causa p̄mitiua q̄ iuenit corpus mundū in p̄ncipio pōt bene poni repcussiuū: ꝛ spāliter qñ esset magna egritudo vt p̄hiberet̄ fluxus ad locū ne nimis augmentaret̄ ap̄a. ꝛ in illo qō est a cā p̄mitiua q̄ iuenit corpus repletū oz poni repercussiua qñ corpus est purgatū: sz ibi cōpetunt ꝓpter predictā cām ne nimis augeat̄ ap̄a. Sz Aui. supius solū posuit mollificatiua vt nō oñderet q̄ ꝛ si aliqñ ponant̄ repcussiua sicut in dicto canone debet poni parū repercussiuuz ꝛ pauco tēpore ꝓpter ꝓculcationē māei: vt dictū fuit supra. vnde in p̄ Auic. fuit locutus magis distincte. qz ibi vult q̄ aliqñ pōt poni repercussiuū in p̄nō. sz oz poni paruz repercussiuū ꝛ pauco tēpore. ¶ Ad aliud dubiuz possumus dicere. Unoꝰ q̄ illud cōparatiuuz minus tenet̄ abusiue. qz ibi nullo mō debēt poni repercussiua ante mundificationē corporis. Sz debēt poni qñ corpus est mundificatum si ibi competūt. ¶ Uel si volumus dicere q̄ teneat̄ p̄pe tunc dicemus q̄ intellexit de talibus repercussiuis que nō sunt vere repercussiua sed sunt cōfortatiua partis apostemate cū leui repercussione ꝛ aliquali resolone sicut popul leon ꝛ similia. talia enīz bene possunt poni ante mūdificatiōez in quocūq̄ apostemate. qz talia nō repercutiunt pure: sz quodāmō cōfortāt membꝝ ne recipiat nimis. Alioꝰ pōt exponi ꝛ legi ista littera sicut intelligit q̄ curatio apostematis facti a cā p̄mitiua que inuenit corpus repletum differt a curatiōe apostematis facti a causa p̄mitiua que iuenit corpus mundū non solū antepurgationē corporis: vt dictū est in p̄ma expōne: sed differt etiā curatio quādo mundificatū est corpus. ꝛ tunc lege sic lr̄az. ꝛ differt. s. curatio apostematis facti a cā p̄mitiua que inuenit corpus repletū supple post purgationē corporis ab ea. s. curatiōe apostematis facti a cā p̄mitiua que iuenit corpus mundū in hoc. qz sine dubio illa flegmon q̄ est a cā primitiua que iuenit corpus mūdū nō idiget curatione q̄z repcussione plurima. i. cū repercussione ista. sicut. i. quā idiget ista supple q̄ est a cā p̄mitiua que iuenit corpꝰ repletū. qz ꝟz Aui. in p̄mo. fen q̄rta. capꝰ. de curatione apostematū. in apostemate quod est a cā p̄mitiua que iuenit corpus plenuz: debemus p̄mo euacuare ꝛ postea repcutere aliqualr: licz nō tantū sicut quādo apostema est a causa antecedēti ꝓpter cōculcationē materiei sicut dictū fuit supius. Sed quando cā p̄mitiua iuenit corpus mundū tunc debemus statī apponere resolutiua mollitiua. vnde qñ postea dicit: imo minus illa illud minus ponitur abusiue. qz quādo causa p̄mitiua iueniet corpus mundū nō idiget tunc apostema repcussione. Sed quādo iuenit corpus plenuz oz corpus p̄us purgari: ꝛ postea repcutere. ¶ Uel si vellemꝰ dr̄e q̄ ibi istud comparatiuū ponatur ꝓprie: ita q̄ itelligeret ēt quādo causa p̄mitiua inuenit corpus mundū pōt apostema aliqualiter repcuti. tunc dicemus q̄ intelligit de talibus repercussiuis que nō sunt ꝓprie repercussiua: sz sunt quodāmodo cōfortantia partis apostematis ne nimis recipiat: sicut est oleuz rosa. ꝛ similia. talia enim repcussiua bene possunt ibi poni: maxime quādo timemus ne nimis augmētetur apostema. ꝛ ista expō credo q̄ vadat ad ītentionē Auic. eo q̄ ista expositio ē fm ītētionē Auic. in p̄mo fen q̄rta. in caꝰ. de curatiōe ap̄atuz fm q̄ ibi appet. ¶ Sz sic exponēdo est dubiū quō tūc cōuenit curatio amboruz ¶ Dōm est q̄ sic exponendo ꝓprima ē curatio ap̄atis que fit a cā p̄mitiua q̄ iuenit corpus plenū curatiōi ap̄atis qñ cā p̄mitia iuenit corpus mūdū. qz sīc ibi ponimꝰ mollitiua ꝛ resolutiua vel lenitiua: ita ēt post purgatōz ponimꝰ resolutiua vel ponimus repcussiua ponemus parū repcussiua ꝛ pauco tpe. ꝛ iō ꝓprima ē curatio illiꝰ illi. Et cā q̄re ꝟ ponimus magis repcussiua q̄z ibi ē ꝓp repl̄onē corpis cui obuiat cā p̄mitiua. vñ ꝟ idigemus magis ꝓhibere fluxū q̄z ibi. ¶ Sz si ponamꝰ repcussiua debemꝰ parū repcussiua apponere ꝛ pauciori tpe q̄z qñ est ex cā añti ꝓp cōculcationē māe. ꝛ ꝓp ꝟ Auic. ꝑus posuit solū mollitia post purgatōez corpis vt iueniret q̄ parū cōpetit etiā repcussiuū ꝟ. Et iō ꝓprima est curatio vtriusq̄. ꝟ aūt ītuit ꝛ magis distincte loquit̄ q̄z in apostemate qō est a cā p̄mitiua q̄ iuenit corpus repletū possumꝰ aliq̄liter repcutere post purgationē corporis. ꝛ in hoc differt ab illo cuiꝰ cā p̄mitiua iuenit corpus mūdū: qz ibi nō repcutimus. ꝛ si repcutimus non repcutimus ita sicut quādo causa p̄mitiua inuenit corpus plenū vnde non repcutimus repercussione de qua fit curanduz fm q̄ fuit expositū in ista lr̄a: imo minus illa.

¶ Cura flegmonis a causa antecedente.

¶ Cū aūt causa est antecedēs nō primitiua tūc

opz vt icipias cū eſione ⁊ comple ei qđ meret ex flobotomia ⁊ ex ſolutione ventris ſi indiget ea. Et neceſſitas q̄dez eius eſt aut qm̄ corpus eſt imundū aut qm̄ egritudo eſt magna: quare neceſſaria eſt euacuatio ⁊ minoratio materiei ⁊ attractio ad contrarium.

¶ Supius Auic. determiauit de cura flegmōis facte a cā p̄mitiua. h̄ determiat de cura ap̄atis facti a cā añti. ⁊ diuidit̄ ps iſta in ptes duas. q̄ p̄ ponit quō curet̄ flegmō a cā añti q̄ztuz ad oia tpa ei⁹. z⁰ oñdit cū gb⁹ medicis curat̄. z⁰ ibi (Medicie aūt repcuſſiue.) ¶ p̄ria ps diuidit̄ in duas. p̄ ponit curā flegmōis a cā añti q̄ztuz ad vl'ia. z⁰ q̄ztuz ad lo calia. z⁰ ibi (Et icipe cū repcuſſiuis.) ¶ Dic̄ p̄. Cū aut̄ cā flegmonis eſt añs tūc opz ⁊c̄. ⁊ cōple ei qđ meret ⁊c̄. i. eua cua fm diſpōnē corpis. ⁊ egritudinis. q̄ ſi multa ſit repl'o ibi: ibi ꝯpetit eūo. vel dato q̄ nō ſit ibi multa repl'o ⁊ egritudo ſit magna: oz etiā eūare vt diuertant̄ hūores ad pt̄ē p̄ziaz. ⁊ h̄ ſcō ifert Auic. cū dicit. (Et neceſſitas qdē ei⁹.) .ſ. ex flōmia ſi abundet in ſanguie. ⁊ ſol'one ventris ſi indiget ea. vtputa ſi cū ſanguie abundat aliqs hūor vel colera vel fl'a ⁊c̄. Et neceſſitas qdē ei⁹ ⁊c̄. mō h̄ Auic. ponit neceſſitatē eūonis ⁊c̄. Oz neceſſitas eius ⁊c̄. i. eūonis ē. qm̄ aut corpus ē imūdū. ⁊ ſu. vel ſit imūdū: q̄ humores peccēt in q̄ztitate. vel etiaz q̄ peccent in qualitate ⁊ ſint mali quoniam egritudo eſt magna.

¶ Et lz corpus nō ſit multarū ſuperfluitatum: tamē in membro quādoq̄ aduenit quod ip̄m debilitat quare attrahunt ad ipſuz materie corporis: licet non ſint materie ſuperfluitatis. Et oz vt obſerues conditiōes predictas in hoc ex etate ⁊ tempore ⁊ regione ⁊ alijs.

¶ Mō h̄ oñdit cāz q̄re eſt neccia eūo ſi egritudo ē magna. q̄ lz corp⁹ nō ſit multarū ſuperfluitatū: qm̄ tñ mēbro aduenit aliqđ qđ ip̄z debilitat. ⁊ iō attrahunt̄ māe. i. humores corpis ad ip̄z lz ñ ſint māe ſuperfluitatis. i. lz nō ſint hūores ſuperflui in corpore. neccia eſt ḡ ſupple eūo ſi egritudo ē magna: dato q̄ corp⁹ ſit mūdū: vt diuertant̄ hūores ad aliuz locū. (Et oz vt obſerues cōditiones p̄dictas) ſupple in li⁰ p̄mo. fen 4ª. in hoc. i. qm̄ euacuas ex etate ⁊c̄. ille aūt cōditiōes querant̄ in lib⁰ p̄. q̄ ibi ſunt ſufficiēter poſite ⁊ determinate. ¶ Intellige nūc de flōmia h̄ ex qua parte fiat. q̄ Auic. de hoc nō facit mētionē: eo q̄ iſtos canōes poſuit in lib⁰ p̄. fen 4ª. ca⁰ 3⁰. ¶ Nota tñ breuiter: vt dic̄ Halyabbas in diſpōne regali. ſi ap̄a fit in ſupiorib⁹ ptib⁹ corpis oz fieri flōmia ex cephalica. ſ. ex pte ꝺ̄xia. Et ſi ſit in his que ſub ſunt. i. a ptibus medys corpis oz fieri de cōi. ſ. ex pte ꝺ̄xia. Et ſi ſit ap̄a in ptibus iferiorib⁹ oz fieri de baſilica. i. de vena epatis. ſ. ex pte ꝺ̄xia. ¶ Dico aūt ex pte ꝺ̄xia. q̄ vt dicit Almāſor. ſi ap̄a fuerit in pte dextra fiat in ſiniſtra ⁊ e ꝺ̄. Caue tñ ne cū hoc ſit diſtātia p̄ duos dyametros: vt dicit Auic. in p̄. ſz ſolū diſtans p̄ vnā vt de ſiniſtro in dextruz ⁊ de dextro in ſiniſtrū fm q̄ Auic. ibi ponit. Et cām hui⁹ diuerſitatis quā pōit Alyabbas quere ab Aui. ca⁰ de flōmia ¶ Propterea p̄ſcire debemus q̄ ſanguis qui plurimum de cephalica euacuatur ⁊c̄.

Sed circa iſtam ptem eſt dubitatio p̄ de h̄ qđ dicit h̄ Auic. q̄ aliquādo eſt neccia eūo. ⁊ dato q̄ corpus ſit mundū illud nō videt̄ per illud qđ dicit ſupius. q̄ ſicut in apoſtemate qđ eſt a cā primitiua que obuiat mundificationi corpis corpori mundo nō eſt neccia eūo: ſed ſolū curatio localis. ita etiaz videt̄ hic q̄ nō ſit neccia euacuatio ſz ſolū curatio localis ex quo corpus eſt mūdū. ¶ Et ē aliud dubiū de hoc qđ dic̄ Aui. q̄ lz corpus ſit mundū tñ aliquando aduenit membro q̄ ip̄m debilitat. ⁊ ideo attrahunt̄ ad ipſum materie ⁊c̄. quid eſt illud qđ aduenit membro quod ip̄z debiliter: q̄ corpore exiſtente mundo nō videt̄ q̄ poſſit aduenire membro aliqđ quod ip̄m poſſit debilitare niſi illud ſit cā p̄mitiua: ſicut caſus ⁊ pcuſſio ⁊c̄. Nūc aut̄ dictū eſt q̄ hic loquitur de ap̄ate facto a cauſa añti. q̄ videt̄ q̄ Auic. nō dicat verū vel nō logtur ad ꝓpoſitū ſed potius debuiſſet hoc dixiſſe in pte p̄dicta. ¶ Et in hoc etiā inducit̄ dubitatio quomō egritudo ſit magna in corpore mundo niſi fiat a cā p̄mitiua. ſed h̄ logtur de apoſtemate facto a cā añte: quare ⁊c̄. ¶ Eſt etiā 3ª dubitatio: quare dr̄ egritudo magna. ¶ Ad p̄mū poſſumus dicere duob⁹ modis. Uno⁰ q̄ Auic. nō dic̄ ſimpl'r in corpore mundo. ſed dicit. ⁊ lz nō ſit corpus multarū ſupfluitatū. vñ ſi egritudo eſt magna ⁊ dato q̄ in corpore nō ſint multe ſupfluitates: ſz ſint pauce cōpetit p̄mo eūo totius corporis ante curā localē. Alio⁰ poſſumus dicere: ſicut ſuperius diximus q̄ etiā ſi egritudo eſt magna. et dato q̄ corpus ſit mundū cōpetit euacuatio non p̄ncipal'r rōne eūonis: ſed rōne derivationis: vt dcm̄ fuit. vnde iſta euacuatio non fit vt euacuet̄ ſed vt deriuet̄. ⁊ ideo bñ dicit in littera: q̄re neceſſaria eſt eūo māei ⁊ minoratio. ſupple inq̄ztum corpus eſt imundū. ⁊ attractio ad ꝺ̄xium. ſupple inq̄ztum corpus eſt mundū: ⁊ egritudo magna. ⁊ talis euacuatio etiā ꝯpetit aliquādo in ap̄ate qđ fit a cā p̄mitiua que iuenit corpus mundū: vt dcm̄ fuit p̄us. ⁊ ideo non ꝺ̄dicit hoc ei qđ dcm̄ eſt ſupra. ¶ Et nota iuxta hoc q̄ ſic dcm̄ fuit ſupra q̄ in ap̄ate quod fit a cauſa p̄mitiua q̄ iuenit corpus mundū competūt minus repcuſſiua q̄z in apoſtemate qđ fit a cauſa p̄mitiua q̄ iuenit corpus plenuz: ita etiā in ap̄ate qđ fit a cā antecedenti qm̄ corpus eſt mundū vel paucarū ſupfluitatū competunt minus repercuſſiua q̄z in ap̄ate. qđ fit a cauſa añti qm̄ corp⁹ eſt plenū: eo q̄ qm̄ corpus eſt mundū vel paucarū ſupfluitatū minus currūt ſupfluitates ⁊ humores ad apoſtema. ⁊ ideo minus īdigemus repcutere q̄z quādo corpus eſt plenū. ſz bñ debemus plus repcutere dato q̄ corpus eēt mūduz qm̄ fit a cā añti q̄z qm̄ fit a cauſa p̄mitiua. q̄ quādo fit a cā p̄mitiua materia plus cōculcatur in loco. ¶ Ad ſcōm dōm eſt q̄ Auic. nō dicit q̄ egritudo magna nō fiat a cauſa añti vel aduenīat aliquid membro quod ip̄m debilitet a cauſa antecedenti in corpore ſimpl'r mundo. Sed dicit hic in corpore paucarum ſupfluitatum: ſicut dictum fuit prius. ¶ Uel poſſumus dicere q̄ in corpore mundo poteſt euenire aliquid alicui membro quod ip̄m debilitat: ⁊ tunc ex debilitate illa attrahuntur humores: ⁊ poteſt ibi fieri apoſtema magnū. ⁊ iſta debilitas poteſt eſſe in membro vel ex natura. i. ex p̄ncipys gnātionis. poſſibile eniz eſt vt aliquis habeat vnū mēbrū debile ex natura: ⁊ totū aliud corpus habeat mundū ſicut apparet manifeſte in multis. Et poteſt eſſe iſta debilitas accidental'r in aliquo membro ſine cauſa p̄mitiua vt in egritudinibus male ꝯpl'onis vel compoſitionis vel ſol'onis continui quas paſſus fuit longo tempore membrū. poſſibile enim eſt vt aliqs habeat aliquod membrū debile ꝓpter egritudines que iā fuerūt ibi p̄us ⁊ aliud corpus habeat mundū. Et talis debilitas pōt eſſe cauſa antecedēs apoſtematis fm q̄ apparuit in p̄ozi cap⁰ ⁊ dato q̄ corpus ſit mundū. ¶ Ad tertiū eſt dōm q̄ egritudo poteſt dici magna tribus modis fm qđ apparet per Hal. 4⁰ de igenio ſanitatis. quia aut dicit̄ magna rōne mēbri: vt q̄ ſi ſit nobiliſſimū ⁊ ſuſpectū. Aut dicit̄ magna ratione ſubſtantie eius. Aut dicit̄ magna rōne malitie ei⁹ ⁊ hec dicta ſunt pleni⁹ a Hal. Tūc ſegtur illa pars.

¶ Et icipere cū repcuſſiuis niſi in locis que cōditionauimus in libro primo.

¶ In qua pte ponit curā flegmonis facte a cauſa añcedē-

ti q̄tum ad localia. ⁊ diuidit̄ ps ista in ptes duas. ℙrimo ponit curā localē oñendo qd faciendū sit in p̄n°. ⁊ qd in augmēto ⁊ quid in statu ⁊ quid in fine. scō ostendit nocumēta que possunt accidere ex repcussione. ⁊ docz ea euitare. z° ibi (Et qñ accidit ex refrenatiōe.) ℙrio oñdit quid est faciēdum in p̄n°. aꝑatis. z°. ostēdit qd est faciendum in augmēto. ⁊ 3°. ostendit qd est faciendū in statu. 4°. quid est faciendū in declinatiōe. z° ibi (Deide pone in augmēto.) 3° ibi (Et apud finē ⁊ statū.) 4° ibi (Et exiccantia sunt q̄ sanant in fine ⁊c.) ¶ Dicit p. Incipe. s. in p̄ncipio flegmonis cum repercussiuis nisi in locis que cōditionauimus. i. exceptuauimus in libro p̄mo. s. fen 4°. ca°. de curatiōe aposthematum. ⁊ ꝓpter hoc etiā itelligas omnes alias conditiones que ꝓhibent in p̄ncipio repercutere in aposthemate que conditiones dicte fuerunt prius.

Sed hic est dubitatio vtrū debeamus flegmonē repcutere in p̄ncipio ſm qꝫ ponit hic Auic. ⁊ alij auctores. Et videt̄ qꝫ nullo mō debeat repercuti: qz Auic. ponit in p̄mo. ⁊ omnes auctores qꝫ qñ apostema est in membro ignobili nō dz repercuti ne mā figatur in membro nobili. ¶ Nunc autē: vt dictum fuit p̄us. Aui. loqtur de apostematibus exterioribus. sz mēbra exteriora p cōparationē ad interiora sunt magis ignobilia membra. qđ apparet. qz videmus qꝫ natura potius expellit materiā apostematis ad exteriora q̄ꝫ velit eā remanere in interioribus membris. g̃ tunc in nullo aꝑate debemus repcutere. ¶ ℙ. sanguis qui est egressus a venis in cōcauitate membroꝝ ad faciendū apostema iam egressus est a ꝓpria nā ⁊ est corruptus. sz si est corruptus non est bonū qꝫ repercutiat̄ ad venas. qz tunc corrumperet aliū sanguinē exītem in venis. g̃ tūc nō debemus repcutere in flegmone. ¶ Dōz ē ad hoc qꝫ omne apostema calm in p̄ncipio a causa añti dz repercuti corpore purgato nisi conditiones predicte impediant ſm qꝫ dictū fuit p̄us. Et rō huius ē. qz in apostemate due sunt gnāles itētiones. vna est ꝓhibere quod est futurum. s. ne augmentet̄ apostema. ⁊ alia est destruere ⁊ resoluere factū. ⁊ p̄ma itentio p̄cedit scōz: eo qꝫ fieri precedit factuz esse. nunc aūt ꝓhibere ne augmentetur apostema fit p repcussiua. qz repcussiua prohibent fluxum bu. ⁊ cōfortant ne membruz recipiat. g̃ tunc in p̄ncipio flegmonis sunt ponēda repcussiua nisi ipediant cōditiones predicte. ¶ Tunc ad p̄m argumētū. tu dicis Auicē. in p̄mo. ⁊ alij auctores dicūt qꝫ quādo apostema est in mēbro ignobili non dz repercuti ⁊c. ¶ Dōm qꝫ mēbrū ignobile dicit̄ dupl̄r. vno°. absolute. alio°. respectiue. Membra ignobilia absolute sunt euacuatoria membroꝝ p̄ncipaliū que sunt ad hoc ordinata a natura solū vt sint sicut mūdificatiua membra p̄ncipalia a superfluitatibus suis. ⁊ ideo vocant̄ emunctoria. qz sunt ordinata vt in eis emungant̄ superfluitates membroꝝ p̄ncipaliū. Membra autez ignobilia respectiue dicunt̄ quecūqꝫ membra esse ignobilia respectu membroꝝ p̄ncipaliū ⁊ maxime cordis. vñ nō dicūtur ignobilia absolute sicut illa: qz nō sunt ordinata ad ꝓprias opatiōes necessarias corpori. mō qñ auctores dicūt. ⁊ Auic. in p̄mo. qꝫ apostema qđ est in membro ignobili nō dz repcuti: itelligit de mēbro ignobili absolute. ibi enim nō debēt repercuti: vt dicit Auic. in p̄mo. timēdo ne materia figatur in membro nobili: imo aliqñ debemus attrabere mām ibi cū ventosis. sicut ibi ponit Auic. sz nō itelligunt de membro ignobili respectiue sic̄ sunt membra exteriora. In talibus enim bñ pōt materia repercuti ne augmentetur apostema ⁊ corrumpat id membꝝ ⁊ opationē illius ordinataz a natura. ¶ Et si tu dicis mēbra interiora sunt nobiliora p cōparationē ad exteriora. qz videmus qꝫ natura potius expellit mām ad exteriora q̄ꝫ velit qꝫ remaneat in interioribus, nō g̃ dz repercuti ne mā figat̄ in membris interioribus. ¶ Dōm qꝫ si semp cū repcutere t̄ materia in membris exterioribꝰ figeretur ⁊ rediret ad interiora. hoc esset verum qꝫ nunq̄ deberemus repcutere. sed hoc nō accidit purgato corpore. qz illa materia que repercutitur cū sit pauca dispergitur per aliud corpus: ⁊ tunc cū sit pauca qz iam euacuatum est corpus tunc vel reducitur ad bonā mām si potest. vel anibilatur ⁊ resoluitur a natura. ⁊ tunc non est dubium de reditu materie ad interiora nisi quādo corpus esset plenū. vel si materia expellitur per viam crisis in exterioribꝰ. tunc enim dato qꝫ corpꝰ sit purgatū non est bonū repcutere sicut dictū fuit p̄us. vel materia expellatur ſm semitā expulsionis ad membra emunctoria. qñ enim nō est aliquid istoꝝ nō dubitamꝰ de reditu materiei ad interiora. Et hoc est quod dicit Auic. inferius. ¶ Ex reditu vero materiei ad membra p̄ncipalia ꝓpter repercussionem securat a malo. s. vitio euacuatio: nisi quādo id qđ peruenit ex eis est ſm semitam expulsionis ⁊c. ¶ Tunc ad argumentū aliud dōm qꝫ repercussiua non ponunt̄ vt repercutiat̄ id qđ collectum est in spongiositate membri. sed ponuntur vt nō egrediat̄ id quod est in venis ad spongiositatem membri ⁊ multū augmentet tumorem: ⁊ maxime quando materia est in fluxu. Et etiam ponuntur vt confortent membruz ne recipiat id quod paratū est fluere. ⁊ hoc est qđ dicit Hal. in tegni. ¶ Et repellent vasa cōfortata stipticis medicinis vel farmacys. vnde ꝓpter fluxum repercutimus: sed postq̄ iaz fluxerit resoluimus qđ collectum est. ⁊ ideo materiei collecte cōpetit resolo: fluēti autē repercussio. Tunc sequitur illa pars.

¶ Deide oppone augmento cum itromissione mollificatiuoꝝ ⁊ humectantiuz cum refrenatiuis. Et q̄ꝫtum ꝓcedit in augmēto ꝓcedas in additione mollificatiuoꝝ paulatim.

¶ In qua parte ostēdit quomodo debemus procedere in augmēto. ⁊ dicit qꝫ in augmēto apostematis debemus miscendo apponere mollitiua humectatiua cum repercussiuis. Et quādo plus ꝓcedit versus augmētū tāto plus addantur mollificatiua repercussiuis paulatim.

Sed hic est dubiū: qz tu dicis qꝫ Auic. ponit qꝫ in augmēto apostematis debemus miscere mollificatiua humectatiua repcussiuis. ¶ Alij aūt auctores ponunt qꝫ debemus miscere resolutiua. quare g̃ dicit Auicē. qꝫ debemus miscere mollitiua ⁊ nō dicit resolutiua: ¶ Iteruz etiam videtur cōtrariari alijs auctoribus in hoc qꝫ dicit humectatiua. qz alij auctores: vt dictū est ponūt qꝫ debēt miscēri resolutiua. sz omne resolutiuū ſm pl̄m exiccat ⁊ nō humectat: vt Auic. ponit īfra. in cap°. de curatiōe scliroſis. ergo ⁊c. ¶ Respōsio. qꝫ in augmento sicut ponunt omnes alij auctores habemus duplicem intētionem. s. vna est ꝓhibere materiam que adhuc fluit. ⁊ id fit cum repercussiuis. Alia est resoluere materiaz collectam: eo qꝫ materia non tantuz fluit sicut in p̄ncipio. Et ideo debemus tunc intendere ad resolutionem materie collecte. Iteruz si pure repercuteremus in augmēto posset ꝓpter nimiam repercussionē membroꝝ corrumpi: et materia indurari: ita qꝫ postea redderetur inepta ad resolutionē. ⁊ ideo in augmento debemus icipere miscere resolutiua cuz repercussiuis. ¶ Et nota hic icidenter qꝫ nō est intelligendum qꝫ ex talibus medicinis fiat quoddam medicamen tanq̄ꝫ materie temperate vt sint eoruz virtutes refracte sicut in tyriaca. sed quelibet stat ibi in ꝓpria virtute: ita qꝫ natura medicine repercussiue vtitur ad prohibendū fluxū. resolutiua aūt ad resoluendū mām collectam in apostemate. ¶ Et simile huius quod hic dixi apparet in multis locis ab Auic. in 3°. sicut in cap. de egritudinibus renum, sic ergo tunc verum dicunt auctores qꝫ in

augmẽto debem⁹ miscere resolutiua repcussiuis. ¶ Sz Aui. vltra dictũ istoꝝ specificauit plꝰ. qz ipse plus pticularizauit q̃z alij auctores. ponit enĩ qꝫ debent esse mollitiua. Et ratio huius est. qz in augmento materia flegmonis est compacta ⁊ idurata quodãmodo a repcussiuis: ⁊ ideo debent poni talia que emolliant ⁊ tenerificẽt mãm ⁊ rarificent pozos: ⁊ abilitent mãm ad resolonez paulatim equaliter ⁊ non subito: qz tunc resolueretur subtile ⁊ relinqueretur grossum. talia aũt sunt resolutiua mollitiua. Unde si ponerent resolutiua exiccantia in augmento resolueretur subtile ⁊ relinq̃ret grossuz. Iteruz talia etiã resolutiua mitigant dolorẽ: sicut dicit Auic. ꝓpterea: eo qꝫ sunt resolutiua temperata. talia autẽ sunt mitigatiua doloris. sic ꝫ tunc in augmento ⁊ statu competunt resolutiua molliti ua. in fine autẽ competunt resolutiua exiccantia sicut dicet postea. ¶ Et per ista que dicta sunt apparet responsio ad ꝑmuz argumentũ. ¶ Ad scõm argumentũ dõm est qꝫ Auic. non dicit absolute qꝫ omne resolutiuum exiccet: sed ſm plurimũ: ⁊ hoc sufficiat dicere hic. qz iste textus exponetur melius quãdo exponemus id capl'm.

¶ Et apud finem ⁊ statum ⁊ vltimitatem magnitudinis ⁊ additionẽ sue vltimitatis fac vincere mollificantia ⁊ fac ea pura.

¶ In parte ista Auic. ostendit quid sit faciendum in statu flegmonis dicẽs. ⁊ apud finez ⁊ statum. i. apud ꝑncipium status ⁊ vltimitatem sue magnitudinis. i. apud mediũ status ⁊ additionem sue vltimitatis. i. apud finem status cõiungitur quare in ꝑncipio declinationis fac vincere mollificatiua. ſ. supra repercussiua ⁊ hoc q̃tum ad ꝑncipium ⁊ mediuz status. ⁊ fac ea pura. ſ. in fine status. quia tunc materia totaliter fluxit. ⁊ ideo debẽt esse pura mollificatiua. ¶ Et nota hic propter hoc quod dixit exponendo qꝫ sicut quilibet morbus bz quattuor tempora. ſ. principium augmentum statum ⁊ declinationem. ita etiam quodlibet tẽpus potest diuidi in tres partes particulares. in ꝑncipiuz: medium: ⁊ finem. ⁊ in principio sui conuenit cuz tempore precedenti. in fine autem conuenit cum tempore sequenti. In medio autem habet suum veruz esse. ⁊ ideo hoc qꝺ Auicen. dicit ⁊ fac vincere mollificatiua: refertur ad principium istius status. quia in hoc conuenit cuz augmento. hoc autem quod dicit ⁊ fac ea pura: referr̃ ad vltimitatez status. ſ. ad medium ⁊ finez ipsius. qz tunc materia totaliter fluxit ⁊ alterata est etiã mala ꝯplo. ⁊ ideo oz soluz resolue re ⁊ mollificare. ⁊ ideo tunc mollificatiua debẽt eẽ pura.

¶ Et exiccantia sunt que sanant in fine: verum humectãtia ⁊ mollificãtia sunt ad dilatandos pozos ⁊ ad sedandũ dolorem. Et exiccatiuum est illud quod sanat ⁊ ꝓhibet remanere aliqd quod fiat sanies. Si autẽ non sanat itegre ⁊ dimittit aliquid non relinquit nisi rem modicam quaz resoluit illud in quo est acuitas. Et quãdoqꝫ accidit ex refrenatione vehementia doloris propter suffocationem materiei ⁊ soliditatem membri.

¶ Hic Auicen. ostendit quid est faciendum in fine apostematis ⁊ que medicine sunt ponende: qz medicine desiccatiue. ⁊ duo facit. Primo facit hoc. ſcõo comparat medicinas exiccatiuas ad mollitiuas. ⁊ in hoc ostenditur quare debẽt poni medicine exiccatiue in fine apostematis. ⁊ ante finem debent poni mollitiue. ſcõa ibi (Uerum humectãtia.) ¶ Dicitur ꝑmo. qꝫ exiccatiua sunt que sanant in fine. i. in declinatione apostematis. ¶ Intellige autem ꝫ qꝫ ista exiccatiua etiam debent esse resolutiua ⁊ calida et non debent esse frigida exiccatiua: eo qꝫ impeditur exiccatio ratione frigiditatis que ispissat. vnde in fine flegmonis debent apponi resolutiua exiccantia: eo qꝫ in augmento ⁊ in statu ꝓcesserunt resolutiua mollitiua que quidẽ resoluunt aliquid de materia: ⁊ abilitant residuũ equaliter ad resolutionem. ⁊ ideo in fine debet sequi medicina que resoluat residuum totaliter. Talis aũt est medicina exiccatiua sequens mollitiuaz. ⁊ ideo medicina exiccatiua cõpetit in fine. ⁊ hoc subdit Auicẽ. comparando medicinas exiccatiuas ad mollificatiuas cum dicit. (Uerum humectantia sunt ad dilatandos pozos ⁊ ad sedanduz dolorẽ) quasi velit dicere qꝫ mollitiua dilatãt pozos ⁊ emolliunt materiam ⁊ abilitant eaz equaliter ad resolutionem ⁊ ẽt resoluunt de ipsa. Et ideo debẽt poni in augmento ⁊ in statu. (Exiccatiuum autem est id quod sanat). i. quod consumit materiam totaliter. ⁊ ideo ꝓhibet remanere aliquid quod fiat sanies. ⁊ ideo exiccatiuuz debz sequi in fine. Et addit Auic. dicens. (Qz si exiccatiuum non sanat itegre.) hoc est qꝫ non totaliter exiccet ⁊ consumet materiam: sed dimittat aliquid. ſ. grossuz quod non obedit debili resolutioni: tunc non relinquit nisi modicam rẽ quaz resoluit in id in quo est acuitas: hoc est in quo est fortioz calitas ⁊ magis forte resolutiuum vt possit resoluere grossum. qz tunc non timemus qꝫ resoluat subtile ⁊ relinquat grossum: cuz sit pauca materia illa que remãsit. Et tale medicamẽ posset esse sicut dyaquilon vel dyapalma vel empl'm de mele ⁊ glutino cum farina ordei ⁊ similibus que sunt aliquãtulum magis fortia resolutiua. Tunc segtur illa pars.

¶ Et quãdoqꝫ accidit ex ea reditus materiei ad membra principalia: ⁊ quandoqꝫ accidit vt induretur apostema. ⁊ accidit quandoqꝫ vt incipiat membrum tendere ad viriditatez ⁊ nigredinem proprie quando medicatur cuz eis in fine rei ⁊ prope statum.

¶ In parte ista Auic. ostendit que nocumenta possunt cõtingere ex repercussione. ¶ Ista pars diuiditur in duas. Primo connumerat nocumenta que possunt accidere ex repercussione si inconuenienter fiat. secundo docet cuitare illa. scõa ibi (Et scias qꝫ vehementia doloris ⁊c.) Dicit ꝫ ⁊c. ⁊ soliditatem membri ⁊c. i. ꝓpter constrictionez materie in membro. Et quãdoqꝫ accidit vt incipiat membrũ tendere ad viriditatem. hoc est ꝓpter mortificationez caloris naturalis membri ex nimia repercussione. Et ꝓprie quado medicatur flegmon in fine rei. i. in fine augmenti cum eis. i. cuz repercussiuis. Et intelligas cum eis puris ⁊ valde repercussiuis. qz vt dictum fuit superius in augmẽto bene ponuntur repercussiua: sed non pura: sz mixta cũ resolutiuis propter cãm que dicta fuit supra. ¶ Et prope apud statũ. i. maxime accideret nigredo ⁊ liuiditas membri si medicaretur ex eis flegmon apud statũ. quia ibi nullo modo competunt repercussiua: vt dictum est supra. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et scias qꝫ vehementia doloris facit te idigere medicinis mollificantibus absqꝫ attractiõe ⁊ fortasse erit cum eis infrigidatio nõ ꝓhibẽs mollificationem.

¶ In qua parte docet euitare predicta nocumenta. Et primo docet euitare dolorez qui potest accidere ex repercussione. secundo docet euitare reditum materiei ad principalia membra ex repercussione. tertio ponit remediũ duritiei facte a medicina repcussiua. scõa ibi (Ex reditu vero materiei.) 3ª ibi (Et cũ timetur qꝫ declinet ad duritiẽ)

nigredinẽ aũt ꝛ liuiditatem non vocet hic remouere: qz ꝑ ferius hoc vocet remouere vt ibi apparebit. ¶ Dic ꝑmo. Et scias ꝙ vehementia doloris supple que accidit ex repcussiuis facit te indigere medicinis mollificantibus: eo ꝙ per ista aperiuntur pori ꝛ exalat materia que faciebat cõstrictionem ꝛ conculcationem in membro ratione cuius accidebat dolor absq; attractione vt non fiat maior attractio q̃ resolutio. ꝛ per ꝯsequẽs augmentetur tumor ꝛ constrictio in membro. ꝛ ideo nõ diminueretur dolor si talia medicamina essent cum attractione, sed dicunt esse mollitiua lenia temperata. ¶ Et fortasse erit cũ eis infrigidatio non ꝓhibens mollificationem. quasi vult dicere: ꝙ si cum talibus mollitiuis sit infrigidatio vel parua calitas tunc talia mollitiua maxime mitigabunt dolorem factuz a medicina repercussiua. ꝛ hoc intellige quando flegmon esset in principio. qz tunc talia mollitiua aperient poros ꝛ emollient membrum ꝛ materiam non attrahẽr: sicut eẽt emplastrum factum ex farina ordei ꝛ maluis coctis cum aqua ꝛ oleo rosa. apponendo ipm tunc calm actu. ¶ Istõ enim emplastrum est mollitiuũ cuz pauca caliditate. Sz si flegmon non esset in ꝑncipio: sed in augmento tunc deberet esse tale mollitiuuz cum maiori caliditate. qz in augmento non indigemus tantũ ꝓhibere fluxum sicut in ꝑncipio. vnde tunc bonum esset admiscere predicto emplastro farinam fenugreci ꝛ semen lini ꝛ florum camomille. Tunc sequitur illa pars.

¶ Ex reditu vero materiei ad membra principalia securat euacuatio nisi quando illud quod ꝑuenit ex eis est ꝑm semitam expulsionis ex eis: ꝛ sunt membra recipientia ab eis sicut euacuatoria illorum: illic enim non est via ad repellendum ꝛ expellendum penitus: ꝛ nos iam verificauimus ista in loco suo.

¶ In qua parte docet euitare reditũ materiei ad interiora qui posset accidere ex repcussiõe. Et ꝑz satis quod dicit.

¶ Et cum timetur vt declinet ad duritiem administra mollificantia in quibus est calefactio ꝛ humectatio cum fortitudine.

¶ Dic docet remouere duritiẽ factã a medicina repercussiua. Et dicit ꝙ cũ timetur ꝙ declinet flegmon ad duritiẽ tũc administra mollitiua in ꝙbus est calefactio. supple tẽperata: ꝛ humectatio cum fortitudine. i. ꝛ sint fortioris humectatiõis. Unde non intelligas ꝙ id quod dicit cuz fortitudine referatur ad caliditatez. qz medicina duritiei nõ oz esse fortis caliditatis. qz fortis caliditas ꝛ fortis frigiditas indurant sicut ponit Hal. in cõmento ꝓnosticorũ. Nã fortis caliditas resoluit subtile ꝛ derelingt grossuz. fortis autem frigiditas congelat materiam ꝛ idurat eam. ꝛ ideo id quod dicit cũ fortitudine oz referri ad humectationez solum. qz medicina talis duritiei debet esse calida temperate ꝛ fortis humectationis sicut esset emplastruz ex malua uisco ꝛ farina fenugreci ꝛ ordei vel oy aquilon ꝛc̃.

¶ Medicie aũt repercussiue sunt que sunt medie sicut succi herbarum frigidaruz quas multotiens diximus in locis alijs sicut succus portulace ꝛ cucurbite ꝛ endiuie ꝛ virge pastoris ꝛ aliarũ ꝛ succus solatri ꝓprie ꝛ corpora eoꝝ cõtrita preparata ad emplastrũ ꝛ succus psilij etiam ꝛ ceratum cum aqua frigida. ꝛ fortasse excusat laborem in eo spongia ifusa in aceto ꝛ aqua frigida. ꝛ kekengi est fortis in principio: ꝛ similiter cortices granatorum ꝛ semperuiua ꝛ sauich decoctum valde ꝛ proprie cũ aceto mixto aut sumach. ꝛ tulub est bonum iterũ. ꝛ si indiget fortiore illo adde in eis sandaluz ꝛ acatiam ꝛ memithe ꝛ faufel ꝛ iusquiamuz album. Et herba que nominatur herba apostematum est in principio valde bona. et quãdoq; iuuatur eius desiccatio et stipticitas cuz croco. et humectatio in prĩcipio est timorosa.

¶ Superius Auic. posuit modum curatiõis flegmonis q̃ tum ad omnia tempora eius. In parte ista ponit medicinas particulariter cum quibus curatur. Et diuiditur hec pars in partes sex. ¶ Quia ꝑmo cõnumerat quasdaz medicinas repercussiuas que competunt in ꝑncipio flegmonis. Scõo ponit quasdaz que competunt in augmento.

Tertio intermiscet quendam canonẽ de curatione flegmõis qñ icedit in viam exiture. Quarto ponit q̃sdã medicinas que competunt in statu. Quinto ponit medicias que competunt in declinatione. Sexto ponit quosdã canones qui attenduntur in curatione flegmonis ꝑm ꝙ cõuertitur ad saniem. scõa ibi (Si vero ista nõ valent.) tertia ibi (Cum g̃ vides.) q̃rta ibi (Cum autẽ apostema peruenit ad statũ.) quinta ibi (Et emplastruz de colcotar desiccat absq; dolore.) sexta ibi (Et multotiens cadit necessitas.) ¶ Prima pars diuidit in partes quattuor. Prio connumerat quasdam medicinas repercussiuas que competunt in ꝑncipio flegmonis. scõo docet remouere quoddam nocumentum quod potest accidere ex istis inconuenienter administratis. tertio ipse ponit quendam canonẽ generalem de repercussione nimia ꝛ resolone nimia. quarto ipse ex dictis concludit quendam canonez de remotione doloris flegmonis. scõa ibi. (Et quando cadit.) tertia ibi (Et scias.) q̃rta ibi (Si g̃ volueris regere ꝛc̃.)

Sed antequam littera exponat̃ dubitabit aliquis cuius complexionis medicine repercussiue debẽt esse in ꝑncipio flegmonis quãtum ad ambas qualitates earum. s. vtrum debeant eẽ frigide ꝛ sicce vel frigide ꝛ humide. ¶ Rñdeo ad hoc ꝛ vt id dubium melius declaretur duo sunt consideranda. Primum est cuius complexionis absolute sint medicine repercussiue. scõm est cuius complexionis debent esse in flegmõe. ¶ De ꝑmo dico ꝙ medicine repercussiue absolute debent esse frigide ꝛ stiptice complexionis. ꝙ debeãt esse complexionis frigide apparet per Auic. in scõo libro. Dicit enim. repercussiua vero medicina est cõtraria attractiue. ꝛ est medicina cuius ꝓprietas est ꝓpter frigiditatẽ suam vt in membro faciat peruenire frigus ꝛ vt inspissẽt in eo ꝛ cõstringantur pori ipsius ꝛ frangatur caliditas eius attractiua ꝛ congelet id quod ad ipsum currit ꝛ inspissẽt ipsum ꝛ ꝓhibeat ipsum ne ad membrũ currat ꝛ ꝓhibeat membrum a receptione ipsius sicut solatrũ in apostematibus. ¶ Qõ etiaz debeant esse stiptice apparet. qz per stipticitatem maxime ꝓhibetur fluxus. Et ideo dicit Halie. in libro de ingenio sanitatis. Fluentia stipticis sedantur ꝛ qz etiam cõfortant membrum debilitatuz ne recipiat. Et ideo dicit Hal. in tegni de curatiõe apostematis. Et replẽt vasa stipticis confortata farmacys. sic g̃ tunc apparet per ista ꝙ medicine absolute repercussiue debent esse frigide ꝛ stiptice. ¶ Sed nota vltra hoc ꝙ cum oĩum apostematum tam calidorum q̃ frigidorum cura in principio sit repercussio ꝑz ꝙ apparet per Auic. in ꝑmo. fen quarta de curatione apostematũ. ꝙ in apostemate frigido debent medicine repercussiue admisceri cum calidis stipticis. sed in

apostemate calido ponūtur pure qz in apostemate calido competūt z ratiōe ꝓhibitiōis fluxus z ratione qualitatis materiei:cum materia ibi sit calida:z ideo administrantᷣ pure. Jn frigidis autē non competūt rōne qualitatis materiei:cum sit ibi materia frigida.sed competūt solum rōne ꝓhibitiōis fluxus.z iō debēt admiscerī cū calidis stipticis.z hoc est quod dicit Auic.in ꝑmo.fen 4ª.capº.de curatione apostematū.Oportet autem vt stiptica cōstrictiua repercussiua frigide complexiōis pure existant si apostemata fuerint acuta ꝙ si apostemata frigida fuerint oportet vt alicui sint admixta in quo vtus existat calida cū retentiōe.i.cum stipticitate sicut squinātū z blacte bisantie. De scōo dico ꝙ in flegmone debēt esse medicie repercussiue frigide z sicce cum stipticitate nō multa.Dico autem hoc ad ōriaz berisipille.qz in berisipilla debēt esse medicine repercussiue frigide z humide cum forti stipticitate. Jn colerico autē debent esse frigide z humide cuz fortiori stipticitate q̄z in sanguineo. Et id quod dixi probatur qz ois cura fit per cōtrariū.mō materia flegmonis est sanguis:sanguis aūt est calidus z humidus. g̃ medicina eius repercussiua debet esse frigida z sicca. Et ideo Aui. ponit medicinas repercussiuas cum siccitate.z ꝑter hoc etiaz dixit in fine huius partis.Et quādoq; iuuat eius desiccatio z stipticitas cum croco. Ex hoc enim verbo apparet manifeste ꝙ medicina repercussiua flegmonis debet eē cuz siccitate.sed in berisipilla z in apostemate colerico oz esse medicina repercussiua humida. qz materia ipsius est colerica calꝫ aut est calꝫ z sicca . z ideo medicina eius oz esse frigida z humida.quare autem debeat esse cuz maiori stipticitate q̄z medicina flegmonis apparebit in capꝫo berisipille.z hoc est quod dicit etiā Rasis capꝫo de curatione apostematū calidoꝝ.Deinde cum dicit. Epithimatibus sup locum sed in sanguineo cum eis que ifrigidant z cōstipationem faciūt.i.siccitatem sicut sunt sandali z rose ⁊c̄.z in colerico quidē cum eis in quibus est ifrigidatio z humectatio sicut psiliū conquassatū cum aqua citrulloruz.z sicut rasura cucurbite.z hoc vult Alyab.in libº oculoruz quē fecit tractatu.ii.de curis morboꝝ generaliter. Dicit ergo in illo tractatu de cura apostematis sanguinei. in ꝓncipio g̃ curationis corpus cum flōmia purgetur.deinde ponantur repugnantia desiccatiua ⁊c̄.Et de curatione apostematis colerici.i.berisipille dicit infra in illo eodem tractatu.Et si opportunuz est flobotometur.deinde medicina fiat que ifrigidet z humectet . Hoc g̃ premisso z viso dicit Aui.(Medicine vero repercussiue ⁊c̄.) virge pastoris.i.corrigyola.Et hoc ꝓprium est cardus siluester. z aq̄rum aliarum.i.succoꝝ aliarum herbarū repercussiuaruz z corpora eoꝝ cōtrita preparata ad emplastra. hoc est dicere non solum succi predictarum herbarū sunt medicie repercussiue flegmonis:sed etiam ex eis possunt fieri emplastra:vt si coquantur in aqua iste herbe vel omnes vel alique ex eis z isimul conterantur ad modum emplastri. Et cerotū cum aqua frigida.qō sic fit. Rᵴ.cere partez vnaz olei rosa.partes tres dissoluatur cera cū oleo z ponatur in mortario z ꝓyciatur desup ex aqua frida z moueaᷣ semp q̄ztum poteris recipere de aqua frida.Et fortasse excusat laborem spōgia.i.fortasse spōgia sufficit infusa ⁊c̄.Et kekēgi est fortis repercussionis in ꝓncipio. kekengi est quedaz ꝑecies solatri cū granis rubeis z grossis z frigida est z stiptica z sicca.z sil̄r cortices granatoꝝ:qz sicci z stiptici sunt z ideo competūt in ꝓncipio flegmōis spāliter admixti cuz alys frigidis.z sauic decoctū valde z ꝓprie cū aceto commixto aut sumac su.cōfert in ꝓncipio flegmonis. Sauic ē puluis de farina ordei.que si coquaᷣ cū aceto vel sumac z oleo rosa.est optimū emplastrū repercussiuum in ꝓncipio flegmonis,taulub itez est bonū su.in ꝓncipio flegmonis, taulub est q̄daz herba minuta ad modū lentis que supernatat aque,z ideo vocaᷣ talis herba lētigo aque q̄ frigida est z sicca cū stipticitate.z ideo optima est in ꝓncipio flegmonis.Et si indiget fortiori illo.s.repcussiuo: vt qz apostema sit maioris caliditatis addiᷣ in eis ⁊c̄.z faufel.faufel ē auellana inda que frigida est z stiptica z apud nos non inueniᷣ:sed ꝙ ea ponimus sandalos.z herba que noiaᷣ herba apostematū est in ꝓncipio valde bona. herba aꝑatum noiatur apud nos cimballaria vel faba grassa vel vmbilicus veneris z est cōpl̄onis frigide z stiptice sicut sempuiua.z ideo optima est in ꝓncipio flegmonis . Et qn̄q; iuuaᷣ eoꝝ desiccatio z stipticitas.s.istius herbe cū croco. qz crocus est cōplexionis sicce z stiptice ꝑm ꝙ apparet ꝙ Auicē. in zº.vnde licz crocus sit calidus tn̄:qz est compl̄onis sicce z stiptice admixtū cū medicinis repcussiuis ꝓdest in ꝓncipio flegmonis. ℂ Et nota:vt dictū est ꝑus ꝙ ꝙd verbuz qō dicit apparet ꝙ medicina repercussiua flegmōis in ꝓncipio debet esse complexionis sicce z stiptice.z id etiā maxime apparet cōsiderando complexiones medicinarū q̄s hic Aui.ponit.z ꝙ compl̄onibꝰ istarū mediciarū recurras ad libꝝ scōz Auic.z ad alios libꝝos qui tractant de simplicibus medicinis. ℂ Ulterius etiā nota ꝙ inter medicias repcussiuas quedā sunt magis frigide z quedaz minº.z tu vtaris ꝑm ꝙ maioꝝ vel mioꝝ caliditas est in flegmone. qz vbi est maioꝝ caliditas competūt medicine magis repercussiue z magis frigide.z vbi minoꝝ minus. Et humectatio in ꝓncipio est timorosa. Illud Aui.addit icidentaliter z potest exponi duobus modis. vno modo vt oñdat ꝙ in ꝓncipio flegmonis debemus vti medicinis repercussiuis. qz humectatio.i.mollificatio z resolꝫo est timorosa in ꝓncipio.s.flegmonis su.facti a causa aūte.Et rō q̄re est timorosa est ꝑter fluxū māe z calitatem ipsius. z ideo debemº in ꝓncipio ponere ea que mām alterant z repellant.z hoc fit cū modis rcpercussiuis predictis.Hium autez faciunt medicine mollitiue z resolutiue.z ideo humectatio in ꝓncipio est timorosa. ℂ Uel pōt exponi vt per hoc itelligaᷣ ꝙ in ꝓncipio flegmonis non ꝑetit medicina humida dato ꝙ sit frigida sicut est malua que est frigida z humida. qz medicina eius repercussiua debz esse frigida z sicca cū stipticitate:vt dictū fuit supra.z sic exponēdo cōtinuareᷣ ei qō dixit imediate.Et quādoq; iuuaᷣ eiº desiccatio ⁊c̄. vt redderet cām huius ⁊c̄.s. qñ debemus admiscere crocum cuz predicta medicina vt adiuueᷣ eius desiccatio.qz humectatio in ꝓnº flegmōis ē timorosa eo ꝙ medicia eiº oz eē frida z sicca vt ꝓbatū est supius.Tūc segtur illa ꝑs.

℣ Et quando cadit superfluitas in ifrīdatione fortasse perducit ad corruptionem membri et corruptionem humoris cōstricti in apostemate z tendit apostema ad viriditatez z nigredinem. Si ergo timueris aliquid de hoc tūc emplastra locum cuz farina ordei z volubili z in quo est mollificatio.

℣ Jn ista parte docet remouere quoddā nocumētū quod potest accidere ex dictis repcussiuis icōuenienter administratis. Jstud aūt nocumētū qō potest accidere ē nigredo z liuiditas z corruptio mēbri. Et diuidiᷣ ꝑs hec in duas. ꝑimo docz euitare istud nocumētū qñ timeᷣ ne veniat. zº docet ipm remouere qñ iā apparet.zª ibi (Si vo appareat aliqd de hoc.) Dicit g̃ ꝑ.(Et qñ cadit ⁊c̄.) Cā ār bri eſt ꝑter mōtificationē caloris nālis q̄ accidit ex nimia frīdatione z ꝑter cōculcationē hūoris q̄ fit in mēbro ex nimia cōgelatiōe. vñ accidit corruptio mēbri z corruptio hūoris constricti in apate.(Si g̃ timueris.)su.ne eueniat aliqd de hoc.i.de nigredie z corruptiōe mēbri z humoris

constricti in apostemate ex repcussiuis tunc empla locuz cū farina ordei ꝛ volubili eo ꝙ ista aperiūt pozos ꝛ emolliunt ꝛ calefaciūt membrū ifrigidatū. ꝛ ideo remouēt nocumentū illud qō posset accidere. Et in quo est mollificatio. i. vel qñ times ne accidat aliqō p̄dictoꝝ nocumentoꝝ empla locū cū eo in quo est mollificatio. qz per mollitiua pozi aperiunt. ꝛ ideo mā que erat constricta ex reparatione in apostemate exalat ꝛ remouet mortificatio calozis. Et optimū empl'm ad hoc est ex farina ordei ꝛ volubili et farina fenugreci ꝛ se. lini cocta in aq̄ ad modū emplastri.

¶ Si vero apparet aliqd de hoc tunc scarifica locum ꝛ excoria ipsum ꝛ non expectes collectionem neqz maturationez. ꝛ illud quādo vides illud quod effusum est plurimum valde ꝛ fortasse mozitur membrum.

¶ In pte ista Auic. docet remouere p̄dicta nocumēta ꝛ dicit. Si vo apparet aligd. i. de his predictis nocumētis ꝛc. ꝛ nō expectes collectionē nec maturationez supple in tali nigredine. qz nō fiet maturatio: īmo potius membruz corrumpetur. Uñ statim qñ apparet hoc accīs oz fieri scarificatio vt egrediatur sanguis malus cōstrictus in apostemate. Et nō expectetur collectio nec maturatio bumoris. ꝛ illud qñ vides: hoc est maxime tunc non expectet̄ maturatio: īmo statī fiat scarificatio qñ illud qō est effusum est pl'm valde. i. qñ talis mā apostematis est plurima valde. qz tunc minus pōt ei dominari nā ꝛ citius membrū corrūpitur. Et fortasse membrū morit̄ supple ex nimia ifrigidatione ꝛ tūc idiget abscisione vel cauterio cū igne vt remoueatur tota caro corrupta vel idiget cauterio cū medicia sicut est cū calce ꝛ sapone pistata cum forti capitello posita super locum denigratuz vbi non est necessaria abscisio mēbri totius sz remouere aliquā ptez corruptā.

¶ Et scalpellationis alia est magis apparēs ꝛ alia magis profunda ꝛ illud est fm locuz apostematis ꝛ dispositionem membri. ꝛ cum scalpellaueris tunc embroca cuz aqua maris ꝛ reliqs aquis salsis. ꝛ emplastra cum eo i quo est mollificatio. ꝛ si non idiges rarificatiōe et embrocatione sis contentus mollificatiuis.

¶ Dic distinguit de scalpellatiōe: qñ scalpellatio oz fieri. ꝛ id est fm locum apatis. qz si apostema sit in loco neruoso nō debemus facere ita p̄fundā scalpellationē sic quando est in loco carnoso vbi securius possumus scalpellare. Et dispositionē mēbri. i. fm maiorē vel minorē corruptionē in membro. qz fm ꝙ maior vel minor est corruptio in membro. ꝛ fm hoc scalpellatio oz eē magis p̄funda ꝛ minus p̄funda. Et cū scalpellaueris tunc embroca locū cum aqua maris ꝛ reliquis aquis salsis eo ꝙ iste aque desiccāt residuū corruptū. Et emplastra locū supple post scarificationē ꝛ embrocationē cū eo in quo est mollificatio. i. cum emplastris mollituis ꝛ resolutiuis sicut est emplastruz dictū supra. ꝛ bonū emplastrū esset ex farina ordei ꝛ maluauisco ꝛ farina fenugreci ꝛ seminis lini. ¶ Et nota iuxta p̄dicta ꝙ quādocūqz tu vides mēbꝝ liuescere siue p̄ se siue ꝓpter ineptam curam: supple tu scarificatio ꝛ lauatio est necessaria cū aqua salsa ꝛ positio ventosarū vel sanguisugarum ꝛ postea apponere emplastra mollitiua ꝛ resolutiua eo ꝙ id est optima cura. Et si non idiget scarificatione vt qz nō sit ibi tanta magnitudo ꝛ corruptio membri siue in membro: sed iaz incipiat membrū tendere ad hoc tunc sis cōtentus mollitiuis. qz qñ nō est tantum nocumentuz potest remoueri per mollitiua resolutiua que dicta sunt p̄us sine scarificatione. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et scias ꝙ administratio eoꝝ que fortiter repercutiunt in primis ꝛ eoruz que fortiter resoluunt in fine est mala. caue ergo quātum potes. Infrigidatio enim vehemens perducit ad illud quod sciuisti. ꝛ aqua frigida similiter est de illis que opz cauere nisi in eis que sunt sicut berisipilla. ꝛ i resol'one vehemēti accit dolor.

¶ In qua parte ponit quendā canonē generalez de nimia repcussione ꝛ nimia resol'one. ꝛ dicit. Et scias ꝙ admīstratio ꝛc. fortiter. i. nimis fortis in p̄mis. i. in p̄n⁹ apostematis ꝛ eoꝝ que fortiter resoluūt in fine. i. in statu apostematis. ꝛ etiā possumus intelligere per finē. i. declinationē apostematis. qz vtrobiqz nocet nimia resol'o ad illud quod sciuisti. i. ad p̄dicta nocumenta que dicta sunt p̄us. ꝛ aqua frigida sil'r est de illis que oz cauere. s. in p̄ncipio flegmonis. qz aqua frigida est nimis repercussiua. ꝛ intellige aqua frigida pura: qz admixta cū aceto vl' ceroto: vt dcīm fuit supra bene potest administrari. sed pura nō est bona in p̄ncipio flegmonis. qz nocet in se ratione nimie frigiditatis: ꝛ rōne nimie humiditatis. qz oz medicinā repcussiuā flegmonis esse desiccatiuā stipticā: vt dictū fuit supra. nisi in eis que sunt sicut berisipilla. i. nisi in flegmonibus berisipillatis. qz in berisipilla bene pōt administrari aqua frigida sic apparebit postea eo ꝙ in berisipilla q̄rit̄ maior alteratio q̄z i flegmone. in flegmone aūt querit̄ maior resolutio. quia in flegmone est mā magis cōstricta q̄z ibi. ꝛ ideo in berisipilla vel' in flegmonibus que sunt quasi berisipilla bñ potest administrari aqua frīda in p̄ncipio fm ꝙ melius apparebit in capl'o berisipille. ꝛ i resol'one forti accidit dolor. modo hic ostēdit: qz cauenda est nimis fortis resolutio. qz nimis fortiter resoluentia inducunt dolorē. eo ꝙ talia sunt nimis calida. nimis autem calida mordent: et inducūt dolorem: vt bz videri in tegni. ꝓpter dolorē autē attrahuntur plus humores. qz ois dolor exacuit reuma. ꝛ ideo dic̄ Hal. de igenio sanita. Caue dolorē inq̄ntuz potes: qñ nihil est cā apostematis sicut dolor. Item sunt cauenda fortia resolutiua nimis ꝓpter aliud qz resoluunt subtile ꝛ derelinquūt grossum: vt dictuz fuit supra. sic g̃ in apostematibus cauenda sunt nimis fortiter repcussiua ꝛ nimis fortiter resolutiua. tenēdū est g̃ medium in vtroqz.

¶ Si ergo volueris regere in principio cuz sedatione doloris non approximes eis aquaz calidam ꝛ olea mollificantia ꝛ emplastra facta ex huiusmodi medicinis: ipsa enim vehemēter sunt cōtraria ei quod est necessarium de ꝓhibitione effusionis. Et redeas ad bolū armenum solutum in aqua frida aut cuz oleo rosa. ꝛ melius oleuz rosa. est illud qō est ex rosis ꝛ oleo: in oleo qppe est resolutio q̄dā: aut lentes decoctas cū rosis: aut merdasengi cum oleo rosato.

¶ Supi⁹ Aui. docuit q̄sdā medicias repcussiuas q̄ ꝓpetūt in p̄n⁹ flegmōis. ꝛ docuit ēt remouere qōdā nocumētū qō pōt accidere ex illis. ꝛ posuit quēdā canonē de nimia repcussiōe ꝛ nimia resol'one. In pte ista īfert quēdā canonē ō remotōe cuiusdā accītis flegmonis. s. doloris dicēs. Si g̃ volueris regere in p̄ncipio ꝛc.

Sed hic est dū⁹. p. qz dic̄ Auic. qz si volueris regere cū sedatiōe doloris non approximes eis aquā cal'az ꝛc. qz id vī ꝺriū Ha. 6⁹ d ige. sani. Dic̄. n. ibi. Aq̄. n. cal'a mitigat dolorē ꝛ cās apat. ¶ Propterea Aui. vī ꝺriari sibypsi. qz dic̄ ꝙ nō debēt approximari olea mol

litiua ꝛ empl'a facta ex seminib⁹ qñ volumus sedare dolo
rẽ fl'onis. sz dixit supius ꝙ mollitia sunt ad dilatãdos po/
ros ꝛ ad sedãdũ dolorẽ fl'onis. g̃ tũc si voluer] regere apa
cũ sedatiõe doloris debeo admiscere mollitia ꝛ empl'a fa
cta ex talib⁹ medicis mollitiuis. ¶ Dõz ẽ ꝙ dolor põt cõ/
tingere in apate duob⁹ modis. vno⁹ rõne male cõpl'onis ꝛ
flux⁹ q ẽ ibi. ꝛ talis dolor ẽ maxie in pn⁹ apatis. Ali⁹ est do
lor q ꝯtingit ex ꝯstrictiõe hũoris in apate ꝛ ex cõculcatiõe
ipsi⁹. mõ pmus dolor sedat cũ repcussiuis ꝛ nõ cũ molliti/
uis. qz repcussiua alterãt malã ꝯpl'onẽ ꝛ ꝓhibent cursum
mãe. ꝛ ꝓp ꝟ dixit supra Auic. Et hũectatio in pn⁹ est timo/
rosa. ꝛ de tali sedatiõe doloris itelligit ꝟ Aui. ꝛ iõ bñ dixit
in pn⁹ Auic. Sz scõs dolor sedatur cũ mollitiuis ꝛ apienti
bus poros. ꝛ isto mõ locut⁹ fuit Auic. supra cũ dixit ꝙ mol
litiua sunt ad dilatandũ poros ꝛ ad sedãdũ dolorẽ. s. q est
post pn⁹. qz ex ꝟ ꝙ dilatãt poros rarificãt membrũ ꝛ red/
dunt mãz aptã resol'oni ꝛ faciũt eã euapozare. ꝛ iõ sedant
dolorẽ. vñ qñcũq ꝯtingit dolor ex constrictiõe humoꝝ se
dat̃ ꝓ mollitiua ꝛ resolutiua lenia. ꝛ ꝟ est qđ subdit Auic.
in sequẽti pte. Si vo ista nõ valẽt: hoc est nõ sufficiãt ad se
dandũ dolorẽ vt qz dolor sit ibi ex cõstrictione humoꝝ ꝛ
hoc est qñ apa iã trãsiuit pn⁹ ꝛ est in augmẽto tũc admini
stra volubilẽ ꝛc. Et isto mõ ẽt itelligit Ha. 6⁹ õ ige. sani. cũ
dicit. Aq̃ vo cal'a que mitigat dolorez ois apatis. Aui. aũt
ꝟ dicit ꝙ nõ admĩstres aquã cal'az ꝛ mollitiua ad sedãdũ
dolorẽ in pn⁹. qz ille dolor est ex mala cõpl'one ꝛ effusione
mãe. ꝛ iõ oz sedari ꝓ repcussiua ꝛ nõ ꝓ mollitiua. qz molli/
tiua sunt vehemẽter ꝛria ei qđ neciuz est de ꝓhibitiõe ef/
fusionis: vt dicit Auic. in lr̃a. ꝛ ideo Auic. nõ ꝛriat̃ sibi ipsi
nec etiã dicto Hal. ꝛ ista verba extrabunt̃ ex dictis Hal. in
lib⁹ de simplicib⁹ medicinis cap⁹ de mitigatiuis doloris.
¶ Sz redeas ad bolũ armenũ solutũ in aq̃. qz id repercu
tit ꝛ alterat ꝯpl'onẽ cal'az ꝛ meli⁹ oleũ rosa. est id qđ est ex
oleo ꝛ rosis. Dicit ꝟ Auic. qz: vt dicit Hal. in lib⁹ de simpli.
medicis antig miscebãt salẽ i oleo ꝙppe. s. ro. ẽ resol'o q̃dã
dicit q̃dã qz pauca ẽ ibi resol'o. sz est q̃si tẽperatũ. ꝛ iõ dice/
bãt auctores ꝙ calefacit ꝛ ifridat: ꝛ iõ dixit Auic. ꝓ tãto ꝟ
verbũ: vt ꝙ est meli⁹ oleũ ro. qđ est solũ ex oleo ꝛ rosis q̃
si admisceat̃ ibi sal: ꝛ tũc nõ erit ita mitigatiuũ doloris: eo
ꝙ est nimis resolutiuũ rõne salis. ꝛ si non admisceꝛ ibi sal
tunc in eo erit pauca resol'o. Et iõ optimuz erit cũ bolo ar/
meno in pn⁹ flegmõis ad sedãduz dolorẽ. aut lẽtes coctas
cũ rosis mollificent̃ ꝑus lentes in aq̃. ꝛ postea coquant̃ cũ
rosis: postea terant̃ sil'ad modũ emplastri. illud enim erit
optimũ empl'z ꝓhibitiuũ flux⁹ mãe ꝛ alteratiuũ ꝯpl'onis.
aut ad merdasengi. i. ad litargiruz ductuz in mortario cũ
oleo ro. in modũ vnguenti. Tũc segtur illa pars.

¶ Si vero ista nõ valẽt ꝛ q̃ eoꝝ cursu currunt
adminĩstra volubilẽ: qñ ipsa est vehemẽtis iu
uamẽti in pricipio ꝛ statu ꝛ alfirẽgi ꝛ albasce
ꝛ apiuz ꝛ albedarungi sil'r. Et multotiẽs qđẽ
sedat dolorẽ vinũ dulce mixtũ cũ oleo ro. imo
cõgelatũ vue ꝛ parũ cere sup lanã aut lana yso
pi ifridata i estate tepefacta in byeme: aut spõ/
gia ifusa in vino stiptico aut aceto aut aqua fri
da: ꝛ crocus igredit̃ in sedatiõe doloris: Cũ ꝙ
vides inceptionez apostematis incedere itine/
re exture tunc dimitte ifrigidationem ꝛ icede
i viam eius quod maturat ꝛ aperit.

¶ In ista pte Auic. post q̃z posuit quasdã medicias repcussi
uas q̃ ꝯpetũt in pn⁹ flegmõis ꝛ sedãt ei⁹ dolorẽ in pn⁹. In
ista pte ponit medicias q̃sdã ꝯpetẽtes magis in augmẽto.
vex ẽt qz Aui. ĩter illa ĩtermiscet q̃sdã medicias repcussi/
uas q̃ ꝯpetũt poti⁹ in pn⁹. dicẽ g̃. Si vo ista nõ valẽt. i. si p̃dl
cte medicie repcussiue nõ sufficiũt ad sedandũ dolorẽ: vt
qz dolor nõ solũ sit ibi ex mala ꝯpl'one ꝛ fluxu mãe: sed ẽt
sit ibi ex ꝯstrictiõe hũoris quẽ oz resoluere. ꝛ ꝟ ẽ qz iã apa
trãsiuit pn⁹ ꝛ puenit ad augm̃tũ. qz añ id tps nõ possum⁹
ponere mollitiua ꝛ resolutiua tũc adminiſtra volubilẽ. qz
volubilis est apitiua pozoꝝ ꝛ mollitiua ꝛ iõ sedãt dolorez
ex ꝯstrictiõe hũoris in apate. ꝛ ꝟ ẽ qđ subdit Aui. qñ ẽ ve
hemẽtis iuuamẽti ĩ pn⁹ ꝛ statu. Et itellige ĩ pn⁹. s. augmẽti.
ẽ. n. iuuatiua i pn⁹ augmẽti qz ẽ mollitiua ꝛ apitiua pozozũ
cũ pua cal'itate. vl' si itell'r i pn⁹ apatis tũc ẽ iuuatiua i pn⁹
pmixta cũ repcussiuis: ꝛ maxie cũ in pn⁹ ꝯtigeret dolor ex
ꝯstrictiõe hũoꝝ fcã ꝓ nimiã repcussionẽ. ꝛ ẽt ẽ iuuatiua in
statu apatis pmixta cũ alys mollitiuis ꝛ resolutis cũ ipsa
sit apitiua ꝛ resolutiua sic̃ appet ꝓ Aui. ĩ z⁹ li⁹ ꝛ alsirengi. i.
miniũ cũ quo pingit̃ ꝛ alachasech. i. sticados. ꝛ apium ꝛ al
bedozogi sil'r. i. basilicon amplũ cũ folys latis. oia ista pñt
adminiſtrari in augmento admixta cũ repcussiuis qñ re
solutiua sunt. Et mltotiẽs sedat dolorẽ vinũ dulce mixtũ
cũ oleo ro. qz id medicamẽ est ptim repcussiuũ ꝛ ptim re/
solutiuuz. vñ cõpetit in dolore flegmonis exñtis i augmẽ
to. dicit autez vinũ dulce. qz vinum dulce est minus sicca/
tiuum ꝛ plus humectatiuũ q̃z aliud. exiccatio autez nõ cõ
petit in flegmone nisi in fine: sed ante finẽ competũt mol/
litiua resolutiua ꝛ maxime in augmento. ꝛ ꝓpter ꝟ Auic.
subdit: ĩmo congelatũ vue ꝛ paꝝcere supple cũ oleo rosa.
positũ sup lanã. i. sup carpiaz. su. sedat dolorẽ. Et dic̃ Aui.
ĩmo qz plus cõpetit congelatũ vue ante finẽ flegmonis: si/
cut in augmẽto q̃z vinũ. qz nõ est ita exiccatiuũ. ꝓ congela
tũ vue itelligit fabam que fit ex vino mixto cocto vsq; ad
spissitudinẽ mellis. vñ faba nõ est tantũ exiccatiua sic̃ vi/
nũ: ĩmo est plus mollitiua ꝛ minus cal'a: vt dicit Serapio
in suo antidotario. vñ si admisceat̃ cũ cera distemperata
ꝛ oleo ro. erit medicamẽ optimũ in augmẽto flegmonis ꝛ
sedatiuũ doloris. Et lana ysopi. i. lana succida piguis. ꝛ di/
citur lana ysopi qz ex tali lana fit ysopus humida fm ꝙ di
citur in z⁹ lib⁹ supple ꝛ talis lana sedat dolorẽ: qz est molli
tiua ꝛ resolutiua ifrĩdata in estate. ꝛ itellige hoc ꝑterq̃z in
neruis ꝛ in capite: ꝛ maxie istis discoopertis qñ est ibi apo
stema. qz ibi debẽt apponi ois calida actu aut spongia ifu
sa in vino stiptico aut aceto ꝛ aq̃ frida potius competit in
principio q̃z in augmento. ꝛ ideo superius posuit id medi/
camen Auicẽ. inter medicinas repercussiuas. ꝛ crocus in/
greditur in sedatione doloris. quia crocus est aperitiuus
ꝛ resolutiuus ꝛ stipticus est. ꝛ ideo manifeste conuenit in
augmento admixtus cum medicinis repercussiuis ꝛ mol/
litiuis. quia resoluit ꝛ adiuuat stipticitatem ꝛ siccitatem
medicinarum repercussiuarum fm ꝙ dictum fuit supra.
ꝛ ideo cum hoc ꝙ resoluit prohibet fluxuz materiei ad lo
cum. ꝛ ideo crocus maxime ingreditur in sedatione dolo
ris maxime quando apostema est in augmẽto. Tunc seq/
tur illa pars. (Cũ ergo videris inceptionez apostematis)
in qua intermiscet quendam canonem de curatione apo/
stematis quando incedit in viam exiture. i. in viam colle/
ctionis saniei. Et dicit ꝙ quando vides apostema incede/
re in viam exiture hoc est ꝙ colligat: tunc dimitte infrigi/
dationem. i. dimitte medicinas repercussiuas: ꝛ icedas so
lum cum eis que maturant. s. ꝑmo ꝛ aperiunt. i. resoluũt.
vel expone cum eis que maturant. s. ꝑmo. ꝛ postea cuz eis
que aperiunt apostema maturum. qz ꝑmo debemus ma/
turare apostema. ꝛ postea aperire vel cũ medicinis si pos/
sumus vel cũ ferro. Et bonũ maturatiuũ est sicut est em/
plastrum ex farina tritici cum aqua ꝛ oleo ꝛ croco cocta.
illud enim ẽ optimũ maturatiuũ qđ pducit flegmões ad
maturationẽ in ꝙbus est durities q̃si ad modũ sclirosis vt
multotiẽs suz exptus. Tunc segtur illa pars.

¶ Cū aūt apa puenit ad statū: tūc nocīa sūt q̄lia sunt anetū ⁊ camemilla ⁊ maluauiscus ⁊ semē lini ⁊ silia: imo empla q̄ noiantur basilicon ⁊ que nominantur diaquilon.

¶ In q̄ pte ponit medicias q̄sdā q̄ cōpetūt in statu flegmonis. ⁊ pz qō dicit. ⁊ itelligas hoc de diaglon qō diaglon valet in statu apatis. qz est resolutiuū mollitiuū. Jtē valet ēt maxīe qñ exalauit subtile ⁊ remāsit grossuz. ⁊ valet preci pue qñ ps subtilis puenit ad maturatiōez rōne cui⁹ rūpitur apa ⁊ esset ibi qōdā trumbuz saniei ⁊ derelicta est ps grossa in circuitu q̄ nō puenit ad maturatōez. in tali enim maxīe appropriat diaquilon. Tunc segt illa pars.

¶ Et emplastrū de colcotar exiccat absq; dolore: ⁊ pp illud est ei⁹ admistratio iconueniens cū fit iflāmatio flonis. ⁊ est cōueniēs qñ non timet aggregatio: ⁊ meli⁹ ē vt ponas sup ipaz desup lanā ifusam in vino stiptico.

¶ In q̄ pte ponit q̄sdā medicinas q̄ ꝯpetūt in declinatiōe flegmonis q̄ medicine debēt eē desiccatiue: vt dictū fuit supra. Dic. Et emplastra de colcotar. i. diapalma desiccat absq; dolore. ⁊ iō su. ꝯpetūt in fine flegmōis. qz in fine cōpetit desiccatio ⁊ resol'o. ⁊ pp id eoꝝ admistratio est iconueniēs cū sit iflāmatio flegmōis. qz tūc qñ ē iflammatio flegmōis ꝯpetūt repcussiua alterātia ꝯpl'onē. ⁊ iō nō debēt admistrari talia empla in pncipio nec in augmēto fl'onis nec in statu. qz ibi ꝯpetūt resolutiua mollitiua lenia. vt dictū est pus. Et est ꝯueniēs eoꝝ admistratio qñ nō timet aggregatio. i. collectio saniei. hoc ē qñ nō timet q̄ apostema terminet ad collectionez saniei. qz qñ timem⁹ q̄ apa terminet ad collectionē saniei debem⁹ ponere maturatiua ⁊ nō desiccatiua. sz si timet p resol'onē: tūc ꝯueniūt ista exiccātia. Et meli⁹ ē vt ponas lanā ifusaz in vio stiptico. qz tale vinuz desiccat. ⁊ iō cōpetit in fine flegmonis.

¶ Et caro min⁹ idiget exiccatōe q̄z neruus: qm̄ neruus nō redit ad suaz cōpl'onē cuz exiccatōe parua. ⁊ caro minoris necessitatis est que pauciores habet arterias.

¶ Modo hic qz in curatiōe nō soluz admistrant medicie bēndo respectū ad morbū: sz ēt ad ꝯpl'onē mēbri: vt dicit Hal. 3°. de igenio p totū. qz mēbrū ꝯpl'onis sicce idiget medicinis magis sicca rōne ꝯplexiōis. iō Auic. dicit q̄ fm diuersitatē mēbroꝝ medicie debēt eē magis desiccatiue ⁊ min⁹. Et iō dicit. Et caro min⁹ idiget exiccatiōe q̄z neru⁹. Et subdit cāz b⁹ qm̄ neru⁹ ⁊c. Et caro q̄ minoris necitatis ē. s. i exiccatōe é q̄ hz pauciores artarias supple ⁊ pauciores neruos. qz ista nō sic ē ꝯpl'onis sicce. Tūc segt illa ps.

¶ Et multotiens qdem cadit necessitas scalpellandi ante maturationem.

¶ In q̄ pte ponit quosdā canōes in curatiōe flegmōis put flegmō ꝯuertit ad saniē. ⁊ diuidit in tres ptes fm q̄ tres canones ponit. 2ª ibi (Et multotiēs) 3ª ibi (Et de apatib⁹ calidis) Dicit g̃. Oz multotiēs est nece scalpellare añ maturationē. i. añq̄z fiat maturatio. ⁊ hoc est qñ eēt būoz cōstrictus valde ī apate ⁊ mult⁹ vel ex frigido vel ex nimia repcussiōe. in tali. n. casu. vt dcm̄ fuit supra facim⁹ scalpellationē añ maturatōez vt egrediat sāguis mal⁹ ꝯstrict⁹ i apate ne corrūpat. ⁊ p ꝯs corrūpat mēbr̄ ⁊ mortificet.

¶ Et multotiens igeniatur in attrahēdo apa ex membro nobili ad ignobile cum attractiuis: deide curatur ⁊ aperitur.

¶ Dic ponit 2ᵐ can̄. Et dic. Et multotiēs igeniat in attrahendo ex mēbro nobili ad ignobile: sic ē in locis emūctorys cū attractiuis. s. calis vel ventosis vel sanguisugis: vt ponit Auic. in pmo. deide cura. i. matura cuz emplis. s. maturatiuis. ⁊ postea aperiat. Rō aūt b⁹ dicti est supra posita ⁊c. qz melius ē q̄ fiat apa in mēbro ignobili ⁊ emūctorio q̄z remaneat in nobili ⁊ faciat apostema ꝑz q̄ ēt ponit Auicen. in pmo. Sequitur illa pars.

¶ Et de apatib⁹ calidis q̄ idigēt saniositate emplastret caput ei⁹ cū psilio ⁊ cū extictiuis ī circuitu ei⁹. ⁊ limat ex apatib⁹ ⁊ emplastris cum pēna qm̄ digiti ledunt ipsum.

¶ In q̄ pte ponit tertiū canonē. Et dic. Et de apatib⁹ calis que idigēt saniositate hoc ē. qz debēt puenire ad saniem. emplastretur caput eius cum psilio su. vel cum similis repercussiuo illi. Et cum extractiuis.

Sed hic est dubiū de hoc qō dicit Auicē. dicit q̄ apata cal'a valde q̄ idigēt maturatōe debēt emplastrari cū psilio ⁊ silibus. ¶ Sed hoc est ꝯtra qō superius dixit ibi. ¶ Cuz ergo vides iceptionē apatis incedere itinere exiture: tūc dimitte ifridationē ⁊c. ¶ P. hoc est ꝺ illū affoxismuz. ypo. qui dicit. Calidū saniem faciēs. ponit enī ypo. q̄ medicina faciens saniē est cal'a ⁊ nō frigida. ergo tūc videt male dicere Auic. qui dicit q̄ emplastretur caput taliuz apatū cum psilio ⁊ cuz alys extinctiuis in circuitu. ¶ Dicendū est ad hoc q̄ pncipaliter et per se ⁊ vt in pluribus medicina faciens saniez debet esse calida: vt posuit Auicen. ⁊ ratio hui⁹ apparebit postea in processu. sed per accidens ⁊ in casu: vt hic ponit Auicen. pōt esse medicīa maturatiua frigida. ⁊ hoc est sicut ponit Auicē. in apostematib⁹ valde calidis: ⁊ talia apostemata sunt sicut apostemata berisipillata. quia in talib⁹ apostematibus valde calidis naturalis calor valde inflāmatur intantuz q̄ ꝓhibetur eius operatio que est digerere materiam ⁊ eam conuertere in saniem. sed si apponatur medicamen frigiduz: tunc prohibetur talis inflāmatio caloris naturalis. ⁊ ideo tūc calor naturalis confortat ex appositione talium frigidoꝝ: ⁊ tunc agit in materiaz apostematis: ⁊ eam cōuertit ad saniem. Jteruz etiam quia in talibus apostematib⁹ calidis fit exalatio spiritus ⁊ caloris magis per frigidum: aut prohibetur talis exalatio. ⁊ ideo adiuuat ad faciendum saniem per accidens. Jteruz si non apponeretur medicina frigida ꝓpter intensaz eius calidi tatem rumpet tale apostema anteq̄z digerat. ⁊ ideo in tali casu sunt apponenda frigida medicamina. etiaz quādo volumus maturare. Oz ergo dicis qz Auicen. dicit. Cum ergo vides ⁊c. Dicendū q̄ ibi loquitur Auicē. vt in pluribus regulariter. Jterum quādo ypo. dicit. Caliduz saniez faciens intelligit hoc per se ⁊ vt in pluribus. sed per accidens ⁊ in casu nihil prohibetur q̄ medicamen frigidum sit maturatiuuz sicut in apostematibus valde calidis: sed hic ponit Auicen. ⁊ liniatur ex epythimatibus ⁊c. quoniā digiti ledunt ipsum. qz ꝓpter caliditatem ibi intensaz est maximus dolor. ⁊ ideo quanto tactus potest fieri cuz maiori facilitate tanto est melius: quia tunc fiet tactus facilior. ⁊ ideo dicit Auicen. alibi. Et si tactus fuerit necessarius fiat cum facilitate. Et causam huius reddit Hal. illo verbo. Caue dolorem quantum potes: quoniaz nil est cā apostematis sicut dolor.

¶ Berisipilla ⁊ spēs eius. CAP. IIII.

Jam sciuisti causas berisipille ⁊ spēs eius in libro primo.

¶ In isto capl'o ōtermiat Auicē. de q̄dā apate cal'o qō fit ex colera: qō vocat berisipilla. ⁊ diuidit ps ista in ptes duas. pmo determinat de ipso q̄tuz

ad cās ꝛ signa. z° determiat de ipso q̄tū ad curā. z° ibi in z°.capl'o (Oz vt euacues) ꝓma ps diuidit in ptes quatuor. ꝑ determiat de cāis ꝛ signis ipsi⁹ berisipille. z°ostēdit vbi pl'm bz generari. 3°ponit qdā iudiciū sumptū ab ipsa in q̄daz egritudie. ſ. in fractura ossis. 4°excusat se ad ponēdū diuersitatē iter berisipillā ꝛ flegmonē. qz de ℔ ét dictuz est alibi. z° ibi. (Et vbi pl's accidit) 3° ibi (Et q̄nq̄z accidit) 4° ibi (Et tu qdē iā cognouisti) ꝓmia ps bz ptes duas. ꝑ excusat se a ponēdo cās berisipille. z°ponit signa ipsi⁹ p q̄ distīguit berisipilla a flegmone. z° ibi (Et illa ex qb⁹) Dicit g̃. Jā sciuisti cās berisipille. qz cā ei⁹ est colera vel pura vel admixta: ꝛ spēs ei⁹. qz berisipilla est duplex. q̄dā est pura ꝛ q̄dā ē ꝯposita cū flegmone. ꝛ vocat berisipilla flegmōides si vincat ibi hūor coleric⁹. Si aūt vicat hūor sāguine⁹ vocat flegmō berisipillades. Et nō solum berisipilla pōt ꝯpōi cū flegmōe: ſz ēt cū apate molli: vt dicit Hal. de īge. sani. pticula. iz°. ꝛ in talib⁹ passiōib⁹ ꝯpositi debēt esse curatiōes cōpositē. ꝛ ꝑm q̄ vicit ibi vna passio. sic ēt oz vincere cura illi⁹. ſz qz ex curatōib⁹ simpliciū habent curatōes ꝯpositoꝝ. ꝛ iō Aui. ponit curā istoꝝ ꝑz maiorē ptē ꝑ put sūt morbi simplices. ꝛ maxīe q̄ztū ad localia in li°. ꝑ. fen z°. ca°. 5°. de egritudib⁹ ꝯpositis illo ca°. Et sāguineū q̄ purū flegmōes ꝛc. (De inde cum dicit.

(Et illa ex quibus discernit ex flegmone sunt: quoniā berisipilla magis apparentez habet rubedinem ꝛ puriorem.

(Hic Auic. ponit signa ipsi⁹ berisipille in q̄b⁹ distinguit ab ipso flegmōe. ꝛ diuidit ps hec in ptes pl'es ꝑm q̄ plura sig° ponit in q̄b⁹ berisipilla distīguit a flegmōe. Primo g̃ ponit vnū signū qō sumit a colore. Dicit g̃. Et illa. ſ. signa ex q̄b⁹ discernit a flegmōe sūt: q̄n berisipilla magis apparentē bz rubedinē. i. bz rubedinez magis in supficie. quia materia in berisipilla est in supficie. ꝛ puriorem. ſ. rubedinē. qz color colere est rubeus ꝛ clarus.

(Et ex flegmone apparet rubedo ad nigredinez decliuis aut viriditatē. ꝛ pl'm coloris ei⁹ est occultū in ꝑfundo. ꝛ rubedo berisipille ꝺstruitur per tactū statim ꝛ albet ei⁹ locus cā subtilitatis materiei rubee aut sepatiōis ei⁹: deide redit velociter ꝛ nō sil'r est rubedo flegmonis ꝛ vides i rubedie berisipille colorē croci ꝛ citrinitatē ꝛ nō vides illō i rubedie flegmonis.

(Ad nigredinē decliuis aut ad liuiditatē. i. ad quādā obfuscationē. qz color sāguis exītis in apate spāliter ē color rube⁹ turbidus ꝛ nō clar⁹. ꝛ pl'm coloris ei⁹ occultū est in ꝑfundo ei⁹ ꝓp grossitiē sanguis. ꝛ iō mā ē ibi magis ꝑfunda q̄z in berisipilla. ꝛ vides in rubedie berisipille colorez croci ꝛ citrinitatē ꝛ nō vides id in rubedie flegmōis. qz color col'e est rube⁹ citrin⁹. color sanguis ē color rube⁹ turbidus. ꝛ iō attinet cuidā obfuscationi ꝛ nigredini.

(Et apa berisipille nō fit nisi in eo qō apparet de cute ꝛ flegmon ꝑfundat in carne ēt. ꝛ berisipilla est pura: ꝛ nō est ita flegmon.

(Hic Auic. ponit aliud signū ꝑ qō distinguit berisipilla a flegmone. ꝛ dicit apa berisipille. i. tumor berisipille nō fit nisi in eo qō appet de cute. ꝛ cā h⁹ est ꝓp subtilitatē māei. ꝛ iō qz col'a subtilissimi liquoris ē: penetrat cito carnē q̄ ē rara ꝛ nō retinet nisi in supficie ꝛ cute eo q̄ cutis dura ē ꝛ spissa ꝑm q̄ dic Hal. iz°. pticula de īge. sani. q̄ flegmō ꝑfundat rōne grossiozis māe. Et iō dic Hal. in pticula pallegata. ſz sic flegmon fit in carne ptez cutis amplectēs sic istud. ſ. berisipilla fit i cute ptē carnis amplectēs. (Tūc

Auic. ponit aliud signū distinguēs iter flegmonē ꝛ berisipillā dicēs q̄ berisipilla ē pura. ſ. vtpl'm ꝛ nō ē ita flegmō. qz vt dictū fuit supra: vtplurimuz associat ei aut duricies aut berisipilla aut furiositas.

(Et puenit q̄nq̄z ex calitate berisipille ad hoc vt cōburat cutē ꝛ ei⁹ virulētia vesicat ꝛ minoratur illud in flegmone.

(Hic ponit signū distinctiuū berisipille a flegmōe q̄ sumit ex quodā effectu quē facit calitas berisipille ꝛ dic. Et puenit q̄nq̄z ex calitate berisipille ad ℔ vt cōburat cutē. ꝛ ℔ est q̄ mā ipsi⁹ est multū acuta aduста ꝛ ei⁹ virulētia vesicat. ſ. ad modū ignis ex q̄b⁹ vesicis egredit. q̄dā virulentia. ꝛ minorat istud in flegmōe. qz flegmō nō puenit vtpl'm ad tantā calitatē ꝛ aduстionē. qz mā ei⁹ est magis hūor benign⁹ sic̄ sanguis. vñ vtpl'm nō venit ad tantā malitiaz sicut berisipilla cuius mā est colera.

(Et pura nō ipellit penitus ꝛ flegmon ipellit. ꝛ quāto plus multiplicat additio sanguis sup colericum est ipulsio magis apparens ꝛ dolor ꝛ pulsatio vehementiores.

(Hic ponit aliud signuz per qō distinguitur berisipilla a flegmone. ꝛ dicit pura. ſ. berisipilla non impellit penitus .i. non inflat nec facit tumorez sicut facit flegmon. Et ratio huius est ꝓpter subtilitatez materiei. vnde expanditur in superficie cutis ꝛ non retinet ꝛ coartat in vno loco: Et quāto plus multiplicatur additio sanguinis super colericum. i. si flegmon ꝛ berisipilla componant quāto pl's in tali commixtione vincit flegmon ꝛ humor sanguineus tanto est impulsio magis apparēs: idest inflatio ꝛ tumor ꝓpter rationez dictaz ꝛ dolor ꝛ pulsatio vehemētiores. quia cum materia sit grossior ꝛ magis ꝑfundata in carne ibi fit maior tensio ꝛ ꝯstrictio humoris in membro. vnde sequit dolor maior ꝛ fit etiaz ibi maior coartatio arterie. vñ sequitur maior pulsatio artarie. ꝛ ratio istoꝝ melius fuit posita in capl'o ꝓmo de apatibus supra.

(Et berisipilla attrahit febrem vehementius q̄z flegmon.

(Hic ponit aliud signum distinguens dicens ꝛ berisipilla attrahit febrem intellige effimeram. quia talis febris puenit ex apostematibus exterioribus ratione caliditatis eorum. ꝛ raro ꝓuenit inde febris putrida vehemētius .i. citius q̄z flegmon. ꝛ hoc est ꝓpter maiorez caliditatem berisipille. vnde citius in ea inflāmat spiritus q̄z in flegmone. ꝛ ideo citius prouenit ex ea febris effimera: licet febris putrida ꝓueniret in flegmone ratiōe maioris repletionis que est ibi. vnde hic Aui. intelligit de febre effimera: que vtplurimū sequit apa rōne caliditatis ipsius.

(Et q̄nq̄z cōsequit ex calitate berisipille vt cōburat cutis: q̄re alterat illud qō nominat berisipilla: ꝛ non est ita flegmon.

(In ista parte Auicen. repetit quoddam signum distinctiuum berisipille a flegmone adiungendo quoddaz. Dicit ergo. Et quandoq̄z consequitur ꝛc. quare alteratur id quod nominatur berisipilla. i. non videtur tunc q̄ sit berisipilla. qz ꝓpter illam aduстionem ꝛ vesicationez quā facit videtur q̄ sit pruna vel ignis persicus. quia assimilatur tunc in accidentibus eius ꝛ non est ita flegmon ratio aūt eius est dicta superius.

(Nō est ergo iflatio berisipille minor iflatiōe flegmonis: imo pl's: verū tensio flegmōis ꝛ dolor ei⁹ est ꝓp tensionē. ꝛ q̄nq̄z fit maior. quaꝓp dolor berisipille est minor.

¶ In parte ista ex dictis ꝯcludit qdã corrariũ. Sequit̃ .n. ex dictis ꝙ inflãmatio berisipille. i. calitas berisipille non est minor inflãmatiõe flegmonis. i. caliditatis flegmonis: ĩmo inflãmatio berisipille est maior inflãmatiõe flegmonis eo ꝙ mã ipsius est plus cala. ꝛ iõ pducit ad vesicationẽ citi⁹ ꝙ flegmon. ꝛ citi⁹ attrahit febrẽ: vt dcm̃ ẽ. verũtñ tensio flegmõis supple ẽ maior ꝙ ĩ berisipilla. qꝛ ibi mã est magis coartata ꝛ collecta in vno loco. ĩ berisipilla aũt ẽ sparsa in supficie: vt dcm̃ ẽ supra. Et dolor ei⁹. s. flegmonis ẽ pp tẽsionẽ. ꝛ qñꝙ fit maior dolor in flegmõe ꝙ ĩ berisipilla. ¶ Et nota ꝙ rõ. q̃re dolor ẽ maior in flegmone ꝙ in berisipilla ẽ. qꝛ dolor in apate ꝯtigit ex duob⁹ ex mala ꝯplone ꝛ ꝯstrictiõe ꝛ ꝯculcatõe hũoꝛis in mẽbro solũetis ꝯtinuũ. mõ in flegmõe ẽ vtraq; cã. qꝛ ibi ẽ mala cõplexio ꝛ ꝯculcatio hũoꝛis in mẽbro. in berisipilla ãt nõ est talꝫ ꝯculcatio ꝛ ꝯstrictio hũoꝛis: lꝫ ibi sit mala cõplo. Et iõ cõcludit Auic. quapp dolor berisipille ẽ minor: ſꝫ supple pũctio ĩ berisipilla ẽ pꝛs ꝙ ĩ flone. qꝛ ibi ẽ acutior mã. vñ est in ea pũctio ad modũ spine. Tũc seqt̃ illa ps.

¶ Et vbi plus accidit berisipilla accidit in facie ꝛ icipit a lepore nasi ꝛ augmentat̃ apostema ꝛ expanditur in facie tota.

¶ In q̃ pte oñdit ĩ quo loco corpis pꝛs accidit berisipilla. Et dicit ġ. Et vbi plus accidit berisipilla accidit in facie. Et cã h⁹ põt esse rõne calitatis ꝛ subtilitatis mãei de rõne cui⁹ est petere ptes superiores. ꝛ ẽt qꝛ in ptib⁹ superioribus vigẽt maxie humores calꝯ ꝛ subtiles. ꝛ iõ berisipilla: vtpꝛm accidit in facie ꝛ icipit a lepore nasi. i. a pte nasi q̃ ẽ iuxta supcilia. ꝛ postea augmẽtat̃ ꝛ expandit̃ p faciẽ totã.

¶ Et quãdo accidit berisipilla a fractura ossis sub cute: tũc illud est malum.

¶ In hac pte Auí. põit qdã iudiciũ sũptũ ab berisipilla ĩ q̃dã pte. s. in fractura ossis. ꝛ dicit ꝙ qñ accidit berisipilla a fractura ossis sub cute ẽ malũ itellige ẽ malũ p viã signi ꝛ p viã cãe. p viã cãe. qꝛ berisipilla ibi exñs corrũpet os ꝛ pꝛs corrodet rõne mãe male ex q̃ fit. Jtex ẽ malũ p viaꝫ signi. qꝛ ibi ẽ maiꝰ nocumẽtũ pp mẽbrũ vbi ẽ. ꝛ ꝫ ẽ qđ dicꝫ ypo. in 7ª pticula affo. in ossis ỏnudatõe berisipilla malũ.

¶ Et tu qdẽ iã cognouisti diuersitatẽ iter berisipillaꝫ ꝛ flegmonẽ in loco alio ab isto.

¶ Dic se excusat ĩsufficiẽter ponẽdo diuersitatẽ iter flegmonẽ ꝛ berisipillã. Dicit ġ. Et tu qdẽ ꝛc. sciuisti ĩ loco alio ab isto. s. in pmo canone de apatib⁹ calidis. ibi. n. apparuit diuersitas ꝛ distictio iter berisipillã ꝛ flegmonẽ. Uel põt hoc referri ad ea que dicta sunt in libꝛo pmo. fen 2ª. capꝛo de egritudinibus compositis.

¶ Cura berisipille. CAP. V.

Oꝛtet vt euacues coꝛpꝰ ab ea cũ solutio colẽ: ꝛ si idigẽt flebotomia: flomaẽt. Et flomia qdẽ nõ multũ ꝯfert nisi qñ mã est iter duas cutes. Si aũt pfunda fuerit tũc ei⁹ iuuamẽtũ minoꝛat̃ ꝛ fortasse attrahit. ꝛ si idigueris reiteratiõe solonis ventris post flebotomiã fac illud �fm ꝙ calefit ex duabus materijs.

¶ Superi⁹ Auic. determinauit de berisipilla q̃tũ ad cãs ꝛ signa ipsi⁹. hic determiat de cura. ꝛ diuidit̃ in duo. p̊ ponit curã ei⁹ q̃tũ ad vlia. 2º q̃tũ ad localia ꝛ pticularia. 2ª ibi. (Deide pmuta te ad ifrigidandũ) Dicit p̊ opꝫ ꝙ euacues coꝛpꝰ supple qđ patit̃ ab ea. i. ab berisipilla cũ solutiuo colere cũ sirupo rosato laxatiuo ꝛ similib⁹ purgantib⁹ colerã. ꝛ si indiget flebotomia flebotoma. Et flebotomia quidem non multum cõfert ꝛc.

Sed circa istã pt̃ ẽ dubitatio de dcõ Aui. vĩ. n. expresse ponere totũ ỹriũ. dic. n. ꝙ flomia ꝯfert qñ mã est iter duas cutes: ſꝫ si mã ꝓfundat̃: tũc minoꝛat̃ eius iuuamẽtũ. qꝛ qñ mã est iter duas cutes: tũc significat̃ ꝙ est mã colica pura. ꝛ p ꝯns ꝙ est berisipilla pura. Qñ aũt mã ꝓfundat̃: tũc mã colica est admixta cũ sãguine. ꝛ p ꝯns berisipilla nõ est pura: ſꝫ admixta cuꝫ flegmone. qꝛ vt supi⁹ dicebat̃ i ꝫ dꝛt apa berisipille a flegmone. qꝛ apa berisipille nõ fit nisi in eo qđ appet de cute. flegmon aũt ꝓfundat̃ in carne. nũc aũt qñ berisipilla ẽ pura: tũc nõ cõfert flomia: qñ aũt est admixta cũ flegmone: tũc cõfert flomia. ġ tunc nõ confert flomia berisipille qñ mã est iter duas cutes. ꝛ cõfert qñ mã ꝓfundat̃. ġ tũc ĩ vtraq; pte videt̃ dicere falsuꝫ Auic. ¶ Ad hoc rñdet̃ p exceptionẽ lr̃e. Et põt ista lr̃a exponi plib⁹ modis. vno mõ sic. Et flomia qdeꝫ nõ multũ cõfert nisi qñ mã est iter duas cutes. i. nisi qñ mã pꝛs ĩpellit ꝛ tumet apparenter. qꝛ qñ mã plus ĩpellit apparẽter ẽ signũ ꝙ ẽ secũ sanguis admixt⁹. qꝛ mã sanguinea plus ĩpellit: vt dcm̃ fuit supra ĩ pmo cap⁹ illo. §. ꝛ pura nõ ĩpellit penit⁹ ꝛc. qñ aũt sanguis ẽ admixt⁹ cum colera: tũc flebotomia cõfert. Si autem ꝓfunda fuerit. i. si materia minus ĩpellit vel nullo mõ impellit apparẽter tunc minoꝛatur eius iuuamentũ. i. flebotomie. qꝛ quãdo nõ impellit tunc significat̃ ꝙ est berisipilla pura vel pauca admixtio sanguinis. vnde tunc nõ ita confert flebotomia. ꝛ fortasse attrahit. i. fortasse augmentat̃ berisipilla. s. quando fit flebotomia ꝙãdo materia nõ impellit. quia tunc cum colera sit pura vel multa in quãtitate per flebotomiam põt ibi fieri maioꝛ ebulitio colere: vt dictuꝫ fuit supra. vnde attrahuntur humoꝛes. ꝛ põt berisipilla augeri. Cuꝫ ista expositione cõcoꝛdat Aly. in dispositione regali. qui dicit ꝙ quãdo berisipilla est sine tumoꝛe: tũc competit solutio ventris si est cũ tumoꝛe: tunc debet fieri flebotomia ꝛ solutio ventris �fm ꝙ apparet per verba eius in capꝛo de curatione berisipille. Tertio modo põt exponi istud verbum Auicen. sic. nam �fm ꝙ apparet per Hal. 14ª particula. de inge. sani. berisipilla ẽ duplex. quia quedam est cum vulnere. ꝛ quedam sine vulnere. illa que est sine vulnere est illa que fit ex colera nõ adusta nec mala. vel fit ex sanguine tenui qui proꝓtionatur colere. Illa autem que est cuꝫ vulnere fit ex colera adusta grossa mala. Et ideo dicit ibi Halie. nam si colera sit coꝛrosiua ꝛ calidissima cutem excoꝛiabit vsque ad sui interioꝛa. ꝛ talis berisipilla est mala. Et ideo dicebat Auicenna in primo capitulo huius tractatus. Et si pertransierit colera

in grossitie sua vsq; ad subaz sanguis ꝛ fuerit mala.i.fuerit mā adusta:vñ pp adustionē ingrossat̄ ꝛ pfundat̄ vsq; ad subaz sanguis:accidet berisipilla mala.tunc ḡ expone dictū Aui.Et flebotomia gdē nō multū ꝓfert nisi qñ mā est iter duas cutes.i. nisi qñ mā berisipille ē subtilis ꝛ nō adusta:sic̄ est berisipilla q̄ est ex col'a vel sāguie subtili ꝓportionato colere. Si vo pfundat̄.i. si mā col'e sit grossa ꝛcalidissima ꝛ adusta: sic̄ est in berisipilla mala q̄ vesicat cutez.qz colera pp adustionē suā pfundat se vsq; ad substātiā sanguis ꝛ penetrat cutē vsq; ad sui iterioza: tūc minorat̄ ei⁹ iuuamētuz.qz tūc qñ berisipilla est cū vulnere mā ipsi⁹ est calidissima ꝛ adusta ꝛ ē colera valde acuta.ꝛ ió dicebat Auic.supius.Et qñq; puenit ex cal'itate berisipille ad hoc vt cōburat cutē.qz timem⁹ ne pp fl'omiā cuz sanguis sit frenū col'e pl's augmētaret̄ col'a. ꝛ p ꝯns augmentet̄ malitia berisipille.ꝛ ꝫ est qđ subiūgit Aui.Et forꝛtasse attrahit.i.forꝛtasse augmētabit̄ berisipilla p fl'omiā. ꝛ q̄cunq; mō exponat̄ siue p̄mo mō siue scō mō siue tertio.apparet rñsio mō ad tertiū p expōnē dicti Auic. Et si idiguerit reiteratiōe sol'onis p fl'omiā fac illud ꝫz q; calefit ex duab⁹ materys.i. ꝫm q; supabūdat ibi sanguis vel col'a.qz si supabūdat ibi pl's col'a reitera sol'onē ventris.si aūt sanguis reitera fl'omiā. ¶ Et nota ꝫ q; sic̄ berisipilla pōt misceri cū flegmone.ita ēt pōt cōponi cū apate molli. ꝛ ēt cū apate mel'ico duro. ꝛ sic̄ curatio ipsi⁹ qñ miscet̄ cū flegmōe ē ꝓposita. ita ēt curatio ipsi⁹ qñ miscet̄ cū apate molli ꝛ duro ē ꝓposita. vñ sic̄ idigem⁹ ibi farmacia ꝛ fl'omia:ita hic idigem⁹ eūone colere ꝛ fl'atis:si ꝓpōit̄ cū apate molli.ꝛ si ꝓponit̄ cū duro idiget eūone colere ꝛ mel'ie. Et eodē mō itellige de cura q̄tū ad localia. ꝛ ꝫ est qđ dic̄ Hal.i4.pticula de igenio. ꝫz sic̄ berisipilla miscet̄ cū flegmōe sic ꝛ cū molli apate.vocaturq; moll'berisipilla.ꝛ sil'r si infridet̄ vel iduret̄ vt si ꝓponat̄ cū būoze frigido duro.i. cū būoze mel'ico berisipilla dura vocatur: ꝛ sicut ꝓposite sūt passiōes ꝓpositis egēt būozib⁹. sic ēt in istis faciēduz. est. Auicen.tñ nō fecit mentionez de his.qz raro cōtingit q; cōponat̄ berisipilla cum apate molli ꝛ duro. sepe aut̄ cōtingit q; cōponat̄ cum flegmone.

Alterius quereret aliqs q̄re nō fecit illā distictōez de cā p̄mitiua ꝛ añte in berisipilla sicut fecit i flegmōe. Et videt̄ q; ōbuisset eaz facere.qz penes istas cās diuersificat̄ cura isti⁹: sic̄ ēt cura flegmōis.Et ꝫ pz p Aly. in libro oculoꝝ quē fecit tractatu.ii. de curis morboꝝ gñal'r. qz si cā berisipille sit p̄mitiua:medicia ei⁹ dz esse dissolutiua ꝛ mollitiua:vt dic̄ ibi Aly. Si aut̄ est añs dz eē refrigeratiua ꝛ hūectatiua. ¶ Dōm ē ad ꝫ vno⁹ q; qñ fecit mentionē de istis cāis.qz illud qđ dic̄ de eis i flegmōe dedit ꝫ itelligere de eis i berisipilla. ¶ Alio⁹ pōt dici q; nō fecit mētionē.qz raro ꝓtingit q; berisipilla fiat a cā p̄mitiua sic̄ fit flegmō.qz vtpl'm būozes q ꝓcurrūt ad faciēdū apa ex cā p̄mitiua sūt sāguinei pp maiorē ei⁹ abūdātiā in corpe.ꝛ ió Aui.ꝫ istā distinctōez nō posuit sic̄ posuit i flegmone. ¶ Et nō.q; vt dicit Aly.i illo lib.oculoꝝ si berisipilla fiat a cā p̄mitiua dz curari in p̄n⁹cū resolutiuis sic̄ in flegmōe. ꝫz nō dz eē ista resolutiua sic̄ i flegmōe.qz i berisipilla q̄rit̄ maior alteratio q̄tū in flegmōe:vt dicet̄ postea.Si aūt fit a cā añti:tunc dz curari:sic̄ ꝫ ponit Aui.vñ bñ diuersificat̄ ibi cura q̄dammō in berisipilla penes istas cās.ꝫz Auic. nō fecit mētōez de hoc pp p̄dictas causas.vñ solū posuit curaz ipsius put fit a cā añti.Tunc sequitur illa pars.

¶ Deinde pmuta te ad ifrigidandū eā cū ifrigidatiuis fortib⁹ scitis in cap'o flegmonis ꝛ cum effusiōe aq̄ frigide: ꝛ fac illud donec alteret̄ color. Pura enī destruit̄ cuz alteratiōe coloris ꝛ diminutiōe ipsius. Et ad vltimū ifrigidatio in berisipilla ē magis necessaria:qñ flāma ꝛ dolor iflāmatiuus in ea est plus. ꝛ eūo in flegmone est magis necessaria: quoniā mā in ea ē magis inobediens ꝛ grossior.

¶ In q̄ pte psequit̄ curā berisipille q̄tū ad localia.ꝛ circa hoc Auic.duo facit.ꝓmo ponit curā ipsi⁹ q̄tū ad p̄ncipiuz.zo q̄tū ad statū.zo ibi(Sz circa statū ipsi⁹) Jtē p̄ma in duas.ꝓmo oñdit q̄ medicie ꝓpetāt i berisipilla ꝓparādo ipam ad flegmonē.zo oñdit vl'r q̄liter medicina dz eē in p̄ncipio ipsi⁹.zo ibi(Et oz vt sit ifridatio)Dicit p. Deide.s.post eūonē toti⁹ coꝛpoꝛis cū ifrigidatiuis foꝛtib⁹ ꝛc.ꝛ cū effusiōe aq̄ frigide.ꝫ habes qūo aq̄ frida ꝓuenit in berisipilla:vt dcm̄ fuit supꝛa:nō aūt in flegmōe. Et cāz bui⁹ Aui.reddit cū dic̄.Pura.n.destruit̄ cū alteratiōe caloꝛis ꝛ diminutiōe ipsi⁹.ꝛ hoc ē qđ dic̄ Hal.i4ª pticula de ingenio.sil'r pura berisipilla moꝛ vt caloꝛem emittet euadet. Dicit aūt Aui.pura.qz vt ibi dic̄ Hal.pura si nō sit:ꝫz mixta cū flegmōe diu fridate ipposita cutis liuida efficiet ꝛc̄. Et cām bui⁹ reddit Aui.cū dicit.Et ad vltimū ifrigidatio in berisipilla ē magis nec̄ia: qm̄ iflāmat.i. qm̄ berisipilla nocet pl's rōne cal'itatis q̄tū rōne ꝯstrictiōis būoꝛis. qz mā ei⁹ est expānsa in supficie.ꝛ ꝫ est qđ subdit. ꝛ iflāmat̄ in ea .i.doloꝛ in ea ē rōne cal'itatis ꝛ iflāmatiōis.ꝫz in flegmōe: vt dcm̄ fuit supꝛa est doloꝛ rōne tēsiōis.ꝛ ió in berisipilla cū sit maioꝛ cal'itas ꝛ nō sit ibi mā coartata sic̄ i flegmōe est nec̄ia magis ifridatio q̄tū in flegmōe.ꝛ ió ꝓpetunt in ea foꝛtiter repcussiua.ꝛ eūo.i.resol'o in flegmōe ē magis necessaria supple q̄tū in berisipilla: qm̄ mā i ea.s. flegmōe est magis inobediēs ꝛ grossioꝛ.ꝛ ió qz mā i flegmōe ē grossioꝛ ꝛ pl's ꝯstricta in mēbꝛo q̄tū in berisipilla:ió nō ꝓpetit ifrigidatio in flegmōe sic̄ in berisipilla.ꝛ ió nō ꝓpetit in ipa aq̄ frida sic̄ in berisipilla:vt dcm̄ fuit supꝛa. ¶ Deide cū dic̄.

¶ Et oz vt sit ifrigidatio eius in pꝛicipio foꝛtis stipticitatis ad hoc vt foꝛsitan augmēteꝛ eius stipticitas super ipsius frigus.

¶ Uniuersalizat q̄lis ꝓpl'onis dz eē medicina repcussiua in p̄n⁹berisipille.ꝛ dicit.Opz q; medicia ei⁹ in p̄n⁹ sit frigida cū foꝛti stipticitate adeo vt augmēteꝛ ipsi⁹ stipticitas sup ipsi⁹ frigus.Et videte cām q̄re in p̄n⁹berisipille dz eē medicia frīda foꝛtis stipticitatis est. qz medicia repcussiua:vt dcm̄ fuit supꝛa:ponit̄ i p̄n⁹apatis cal'i pp duo.ꝓmo ad ꝓhibēdū fluxū būoꝝ.zo ad alterādū malā ꝓpl'onē calidā.mō qz in berisipilla ē valde būoꝛ subtil'.ꝛ ió rōne sue fluxibilitatis ē maxie fluxibil'pl's q̄tū sit būoꝛ flegmōis.qz mā flegmōis ē magis grossa ꝛ fluētia stipticis sedant̄. vt ponit Hal.in li⁹. de igenio sani.ió medicina repcussiua in p̄n⁹berisipille dz eē frīda ꝛ foꝛtioꝛis stipticitatis q̄tū sit in flegmōe sic̄ eēt empl'z factū ex roꝝ.ꝛ maluis ꝺcoctis i aq̄. ꝛ cū ꝺcocta sūt terant̄ ꝛ admīstreꝛ ibi paꝝ aceti ꝛ olei roꝛsacei ꝛ puluis coꝛticū granatoꝝ ꝛ lentiū. Uel fiat empl'm ex lentibus ꝛ roꝛsis ꝛ maluis ꝺcoctis in aqua cū pauco aceto ꝛ oleo roꝛsato ꝛ bolo armeno.ꝛ postq̄tū decocte sunt terātur ad modū vnguenti ꝛ misceatur ibi puluis balaustiarum. ꝛ similiter etiam omnes succi ꝛ herbe infrigidantes cum stipticitate sunt boni in pꝛincipio berisipille. Et addit Auicen. q; ita debet esse medicina foꝛtis stipticitatis vt foꝛsitan sit magis stiptica q̄tū frigida. Dicit autem hoc vt ostēdat q; medicina debet esse vehementis stipticitatis ratione materie subtilis vt non currat que est parata cito currere: vt dictum est. Sed nihilominus credo q; ibi debet esse maioꝛis frigiditatis in se q̄tū stipticitatis. quia in berisipilla ratione magne caliditatis intenditur plus alteratio q̄tū aliud: vt dictum est supꝛa. quia plus

nocet rõne sue calitatis.ꝛ iõ dicit Auic.forsitan:ꝛ nõ dixit totalr asserẽdo ꝙ debeat eẽ vehemẽti⁹ stiptica q̃ꝫ frida. sz soluz dixit ℔ dictũ vt oñdat ꝙ oz esse vehemẽtis stipticitatis medicina ipsi⁹ in p̃n⁹.q̃ꝫ in fine.

Sed tu dices videt ꝙ Rasis ponat ꝙ in p̃ncipio flegmõis ꝛpetãt medicie magis stiptice q̃ꝫ in p̃n⁹berisipille. qꝛ ipse dicit ꝙ in sanguineo debem⁹ ꝓcedere in p̃n⁹.cũ eis q̃ infrigidãt ꝛ stipticitatem faciũt sic̃ sunt sandali ꝛc̃.sed in colico cũ eis in qb⁹ sit ifrigidatio ꝛ bũectatio sic̃ psiliũ cõquassatũ cũ aq̃ citrulorũ. videt̃.n.per hec v̄ba ꝙ in sanguineo cõpetãt pl's stiptica in p̃n⁹ q̃ꝫ in berisipilla.qꝛ in berisipilla dicit ꝙ ꝛpetũt in p̃n⁹ frigida ꝛ bũida. ¶ Dico ꝙ: vt superi⁹ dixi: Rasis itelligit qñ dicit ꝙ in flegmone debem⁹ ꝓcedere in p̃n⁹ cuz eis q̃ ifrigidãt ꝛ stipticitatẽ faciunt.i. siccitatez. qꝛ vt dictũ fuit supꝛa medicina repcussiua flegmonis in p̃n⁹ oz esse frida ꝛ sicca.medicina aũt berisipille repcussiua oz esse frida ꝛ bumida.ꝛ cã hui⁹ dicta fuit supꝛa.ꝛ in vtroq̃ oz eẽ medicina frigida cũ stipticitate ꝓp fluxũ mãe.sed in berisipilla oz esse pl's stiptica q̃ꝫ in flegmone ꝓp cãm dictã. ¶ Sic ḡ tunc nota vt dcm̃ fuit p̃us.qꝛ in berisipilla debẽt eẽ medicine frigide in p̃n⁹ ꝛ bũide.sed cũ istis oz esse vehemẽs stipticitas vel p se vel admixtiõe rez stiptica cum eis. In flegmone aũt debẽt esse medicie frigide ꝛ sicce cũ stipticitate:sed nõ tãta quãta oz eẽ in berisipilla. Et iõ ꝑ dictũ Rasis explicat̃ illud qõ Auic. itellexit iplicite. qꝛ Auicẽ. nõ expꝛessit nisi de fritate ꝛ stipticitate medicie in p̃n⁹.berisipille.ille v̄o addit ꝙ oz esse ℔ in ea bũectatio.ꝛ ꝑ dictũ Auic.explicat̃ id qõ Rasis itellexit iplicite.qꝛ Rasis nõ fecit mentionẽ de stipticitate medicine in p̃n⁹ berisipille. iste aũt expꝛessit ꝙ oz esse vehemẽtis stipticitatis. Et itel lige ꝑ id qõ dictũ est ꝙ medicie in p̃n⁹.berisipille debẽt eẽ frigide ꝛ bũide ꝛc̃.qꝛ hoc est vez nisi berisipilla fuerit vlcerata.qꝛ cõtingit q̃q̃ ꝙ vlceretur. qꝛ ꝛz rõne mãe ꝓpeterent frida ꝛ bũida:tñ rõne vlceris nõ debẽt tũc apponi: sicut ẽt dicet postea de formica vlcerata ꝛ corꝛosiua sicut ibi videt̃.sed debẽt eẽ tũc desiccatiua rõne vlceris. qꝛ vlcus putrefit ab humidis ꝛ sanat̃ ex siccis:ꝛ vt postea declarabit̃ in suo capl'o. Tunc segꝛtur illa pars.

¶ Circa statum vero fit ipsius frigus vehemẽtius stipticitate eius.

¶ In qua ponit curã berisipille q̃ꝫtuz ad statũ. ꝛ duo facit Primo oñdit q̃lis medicina ꝓpetat in statu ipsi⁹ ꝓput tps status ꝓparat̃ ad tps p̃ncipy.z°ponit q̃sdã medicinas q̃ sunt vtiles in statu.ꝛ cũ hoc oñdit absolute cui⁹ ꝓplexiõis oz esse medicia ipsi⁹ in statu.z°ibi(Et si fuerit berisipilla sup cutẽ) Pꝛia in duas.p̃mo oñdit q̃lis medicina cõpetit in statu ꝓparãdo ad p̃ncipiũ ipsi⁹.z°docet vitare q̃dã nocumẽta q̃ possent accidere.z° ibi(Et caue cũ hoc ꝛc̃) Dic̃ ergo p̃mo.Circa statũ v̄o ipsi⁹.i.berisipille fit frig⁹.s.medicine vehemẽtius stipticitate.quasi velit dicere ꝙ in statu medicia oz esse pauce stipticitatis cũ nõ idigeam⁹ pꝛohibere fluxum sicut in pꝛincipio.

Sed hic est dubitatio. qꝛ videt̃ ꝑ dictũ Auicẽ.ꝙ medicina berisipille debeat eẽ magis frigida in statu q̃ꝫ in p̃n⁹.qꝛ ipse dixit in p̃ncipio ꝙ medicina oz eẽ frida cũ vehemẽti stipticitate adeo vt stipticitas q̃si augmentet̃ sup ipsi⁹ frig⁹.hic aũt dic̃ ꝙ in statu sit vehemẽtius stipticitate frig⁹.videt̃ ḡ velle Auic.ꝙ medicina berisipille debeat esse in p̃ncipio pl's stiptica q̃ꝫ in fine. in statu aũt oz esse plus frigida q̃ꝫ stiptica. ḡ in statu debz esse plus frigida q̃ꝫ ī p̃n⁹. ¶ Sed ℔ est ꝺ oẽs auctores ꝛ ꝺ Auic.in p̃mo ca°de cura aꝑatũ in gñali q ponit ꝙ in statu aꝑatis debẽt vincere resolutiua.ḡ ꝛc̃. ¶ ℙ.est dubitatio de dicto Auic.in se qm̃ ponit in statu solũ medicinã frigidam.cũ in statu cuiuslibz aꝑatis ꝛpetat resol'o. ¶ Dom̃ ẽ ad hoc per expositionẽ dicti Aui.qñ dicit ꝙ in statu oz eẽ frigus vehemẽti⁹ stipticitate eius.vult.n. dicere Auic.ꝙ cũ medicia repcussiua:vt dictũ fuit supꝛa:debeat duo hr̃e .s.frigiditatẽ ꝛ stipticitatẽ:in p̃n⁹.oz eẽ medicia repcussiua vehemẽtis stipticitatis adeo vt forsan augmẽtet̃ ei⁹ stipticitas sup ipsi⁹ frigus ꝑm ꝙ dixit p̃us Aui.cũ hoc dcm̃ fuit supꝛa ꝛ expositũ.in statu aũt medicia repcussiua oz misceri cũ resolutiuis.ꝛ oz eẽ magis frida q̃ꝫ stiptica.qꝛ in statu mã iã fluxit.ꝛ iõ in statu magis idigem⁹ alteratiõe ꝛ resolutiõe q̃ꝫ ꝓhibitõe flux⁹.ꝛ iõ in statu oz eẽ maiꝛ friditas medicie repcussiue q̃ꝫ stipticitas.sz nõ itelligas ꝑꝑ ℔ ꝙ in statu medicia repcussiua ꝺbeat eẽ magis fra q̃ꝫ in p̃n⁹ nec Auic.itendit ℔ dr̃e ꝙ in p̃n⁹.medicia repcussiua ꝺbeat eẽ vehementis stipticitatis adeo q̃si vt sit magis stiptica q̃ꝫ frida.nihilomin⁹ tñ debẽt eẽ vehemẽtis stipticitatis.sz ī statu nõ oz eẽ tãte fritat̃.qꝛ mã nõ idiget pura repcussione:sic̃ in p̃n⁹.cũ ℔ illa friditas in statu oz eẽ maiꝛ stipticitate.qꝛ vel pue vel nll'e stipticitatis oz eẽ medicia repcussiua in statu:cũ mã v̄e vel totalr vel ꝼz maiorẽ ptẽ sui fluxerit.ꝛ iõ dato ꝙ in p̃n⁹.sui deberet eẽ medicia magis stiptica q̃ꝫ frida.ꝛ in statu sit magis frida q̃ꝫ stiptica:nõ segt̃ ex ℔ ꝙ in statu sit magis frida q̃ꝫ ī p̃n⁹.qꝛ in p̃n⁹ cũ ℔ ꝙ sit vehemẽtis stipticitatis oz eẽ fortiter fra.ī statu aũt nõ oz eẽ multe fritatis ꝛ nulle vel pue stipticitatis. Et ꝑ ℔ patz rñsio ad p̃mũ argumẽtũ. ¶ Itez ẽt nõ intelligas ꝙ ꝑ id dictũ Aui. velit ꝙ in statu debeat poni medicia fra pura. sz vult dicere ꝙ talia medicamia fra repcussiua q̃ ꝺbent admisceri cũ resolutiuis ī statu ꝺbẽt eẽ magis fra q̃ꝫ stiptica.qꝛ in statu cuiuslibz aꝑatis ꝓpetit resolutiuu admixtũ cũ refrenatiuis. Sz nihilomin⁹ itellige ꝙ ī berisipilla debẽt eẽ mixta magis cũ ifridatiuis q̃ꝫ ī flegmõe:eo ꝙ ī flegmone ifridatiua nullo⁹ vel parũ debẽt admisceri cũ resolutiuis ī statu:vt dcm̃ fuit supꝛa. in berisipilla ãt ꝺbẽt pl's misceri ifridãtia cũ resolutiuis. ¶ Et cã h⁹ pz ex dcis.qꝛ in berisipilla magis cõpetit alteratio q̃ꝫ in flegmõe ī flegmone ãt maiꝛ resol'o.ꝛ iõ qꝛ ī statu berisipille adhuc debẽt eẽ ifrigidãtia ꝛ alterãtia.ꝛ iõ dixit ℔ Aui. Circa statuz v̄o ipsi⁹:vt oñderet ꝙ illa debẽt eẽ pl's ibi ifridãtia q̃ꝫ stiptica ꝓparãdo fritatẽ eoz ad stipticitatẽ q̃ ꝓpetit ī statu. ꝛ qꝛ in statu nõ ꝓpetit pura repcussio. iõ dic̃ stati post (Et caue itez ne denigret̃ ꝛc̃) Et ẽt magis post dicit Aui.ꝛ cu ret̃ cũ eo in q̃ est resol'o ꝛ exiccatio fortis cũ ifrigidatõe.ꝛ iõ dixi in diuidẽdo ꝙ ℔ Auic.oñdebat q̃lis medicia ꝓpetit in statu ꝓparãdo ad tps p̃ncipy.ꝛ iõ ℔ solũ fac̃ mẽtionẽ de medicia fra.q̃ oz eẽ mixta cũ resolutiuis oñdẽdo q̃lis oz eẽ ibi.(Et si berisipilla fuerit) dixi ꝙ Aui. oñdit absolute q̃lis medicia ꝓpetit ī statu. ꝛ iõ dic ibi ꝙ medicia ei⁹ oz eẽ resolutiua ꝛ exiccatiua cũ ifrigidatiõe. Et ꝑ hec que dcã sũt pz rñsio ad z^m argumẽtũ. Deide cũ dic̃.

¶ Et caue cũ hoc ne redire facias materiam ad mẽbrũ itrinsecũ aut ad mẽbrũ nobile. Et caue itez ne denigret̃ mẽbrũ ꝛ fuscũ fiat ꝛ icipiat ire ī viã corꝛuptõis. ꝛ cũ appet aliqd de hoc icede in ꝓriũ vie stipticitatis ꝛ ifrigidatiõis.

¶ Docet ℔ euitare q̃dã nocumẽta q̃ possent accidere ex repcussiõe icõueniẽter fcã.dic̃ ḡ. Et caue tibi cũ ℔.i.cũ repcussiõe ne redire facias mãz ad mẽbrũ itrisecuz.i. ad mẽbrũ nobile.ꝛ ℔ eẽt qñ berisipilla eẽt i emũctoryꝫ.ibi enim nullũ aꝑa repcutit̃ ꝓp timorẽ redit⁹ mãci ad mẽbrũ p̃ncipale:vt dcm̃ fuit p̃us.ꝛ iõ ibi nõ ꝺbem⁹ põere repcussiua. sz resolutiã.qꝛ nõ curam⁹ si aꝑa augmẽtet̃ vt dic̃ Auic.in p̃ ca°aliqñ ipz augem⁹ studiose: vt dcm̃ fuit supꝛa. Tunc ponit aliud nocumẽtũ qõ posset accidere ex nimia repercussione.vñ p̃mũ nocumentum accidit ex repercussione

absolute. ſz illud pōt accidere ex nimia repercussiōe. Et dicit. Et caue iteruz ne ꝓpter nimiā repcussionē mēbruz denigret ⁊ fuscū fiat. ⁊ cū appet aligd de hoc. i. de illo nocumēto icede in cōtrariū vie ſtipticitatis ⁊ ifrigidatōis. i. icede: tūc cū ēplastris mollitiuis ⁊ resolutis. ⁊ hec emplastra dcā sūt in ca°curatiōis flegmōis. ℂ Tūc seqt illa ps.

ℂ Et si fuerit berisipilla sup cutē curet ex scoria plumbi cum vino pontico bullito cum folijs sicle bulite cum vino.

ℂ Dic ponit curā berisipille vlcerate ꝑus vo nō vlcerate. vñ si ꝯsiderent medicamia q̄ hic dñr ipsa vident magis referri ad berisipillā q̄ cū ea est vlceratio cutis. ℂ Alia cōtinuatio. hic ponit q̄sdā medicinas spāles q̄ cōpetūt in statu oñdēdo absolute q̄lis medicia ꝯpetit in statu. Et dividit hec ps in ptes tres ſm q ponit tria empla spālia q̄ ꝯpetūt in statu. z° ibi (Et illud est sic si sumat) 3ª ibi (Et itez leui° illo) Dicit ꝑ. Et si fuerit berisipilla sup cutez. i. si fuerit berisipilla pura. ⁊ supple ⁊ fuerit ī statu curet cū ex scoria plūbi ⁊c. qz tale medicamē est resolutiuū ⁊ exiccatiuū cū aliquali infrigidatione.

ℂ Et curetur cum eo in quo est resolutio ⁊ exiccatio fortis cū ifrigidatione.

ℂ Dic vniuersalizat q̄l medicia ꝯpetit I statu absolute. Et dicit q curet cū eo in q̄ est resolutio ⁊ exiccatio fortis cū ifrigidatiōe. ⁊ tale emplastrū posset eē sic si fieret emplastrū de lentib° ⁊ arnaglossa ⁊ rosis. qz in lentib° ē aliq̄ resolutio ⁊ exiccatio fortis. in arnaglossa aūt est aliq̄ resolo cū aliq̄li ifrigidatiōe. qz plantago vt dic Hal. de igenio sanitatis. plātago est repcussiua partiz ⁊ ptiz resolutiua. In rosis est ifrigidatio ⁊ exiccatio. ⁊ iō tale emplastruz optimū est. ⁊ est loco illoz q̄ hic Auic. ponit.

ℂ Et illud est sic: sumat lane veteris adustē nō lote pondus. 3. xij. ⁊ ℈. carbonis de cortice arboris pini tātūdem. cere. 3. xx. scorie plumbi. 3. xi. sepi caprini veteris abluti cum aqua 3. xv. olei myrtini. 3. v.

ℂ Nunc Aui. ponit aliud medicamē qō ꝯpetit in statu qō est resolutiuū ⁊ exiccatiuū cū aliquali ifrigidatione sicut patet considerando materiā simplicium medicinaz que intrant in hoc medicamine.

ℂ Et itez leui° illo emplastrū fiat ex scoria plūbi cum succo rute ⁊ oleo ro. ⁊ cera.

ℂ Dic Auic. ponit tertiū medicamē qō est vtile in statu. Et iterū leui° illo. i. ꝑdicto emplastro. ⁊ dr esse leui°. qz est pauciorū medicinaz. ⁊ iō ē minoris laboris. Fiat empl'm ex scoria plūbi cū succo rute ⁊ oleo ro. Illud empl'm ē resolutiuū ⁊ exiccatiuū cū aliq̄li ifrigidatōe. qz scoria plūbi ifrigidat ⁊ desiccat. succ° rute desiccat ⁊ resoluit. ⁊ oleuz rosatū ē eq̄le. ⁊ iō ē ifrigidatiuuz in mā colica ⁊ desiccat. Et nota q st nō haberet scoria plūbi loco h° posset poni plūbū vstuz. qz vt° scorie plūbi ē silis vtuti plūbi vsti. nisi qz aliquātulū pl's stiptica est. vt dicit Serap. in libro suo de simplicib° medicis. ℂ Uel si fieret id empl'm in mortario de plūbo ⁊ duceret et cū pistello plūbi: vt si multuz duceret succ° rute ⁊ oleū ros. ⁊ cera in tali mortario cū pistello plūbi tūc posset h̄ poni loco scorie plūbi ⁊c.

Sed circa istā partē ē vna dubitatio. qz dices tu. qz Auic. nō ponit curam berisipille nisi q̄tū ad duo tpa. s. q̄ ad ꝓncipiū ⁊ statū. ⁊ nō ponit curaz q̄ ad augmētū ⁊ declinatōez. Dōm q Aui. nō posuit vt ostēderet q eadē ē cura ipsi° q̄ ad ꝓncipiū ⁊ augmētuz ⁊ q̄ ad statū ⁊ declinationez. qz cū in berisipilla itēdat maior alteratio q̄ in flegmone possum° in ipsa ponere repcussiua

vsq̄ ad statū. ⁊ iō eadē ē cura ipsi° q̄ ad ꝓncipiū ⁊ augmētum vel paz diuersificat. Itez eadē ē cura ipsi° in statu ⁊ in fine. qz in statu oz resoluere ⁊ exiccare ⁊ nō mollificare sic erat necesse in flegmōe. qz hec mā nō est ꝯculcata. ⁊ iō oz solū resoluere ⁊ exiccare cū aliq̄li ifrigidatōe ꝑter cām q̄ dcā fuit ꝑus. sil'r ēt facim° in fine. qz oz ibi resolvere ⁊ exiccare. ⁊ semp oz esse cū aliq̄li infrigidatiōe pp magnā alteratōez q̄ requirit in ea rōne magne caliditatis q̄ est ibi vt dictum fuit supra.

ℂ De formica miliari. CAP. VI.

Formica ē pustula aut pustule q̄ egrediunt ⁊ faciūt accidere apa puz: ⁊ ambulāt: ⁊ fortasse vlcerāt: ⁊ fōtasse resoluunt. ⁊ tu iā scivisti cāz cu iusq̄ illoz.

ℂ Postq̄z Auic. determinauit de apatib°: hic determinat de pustulis ⁊ bothor: q̄ dñr esse ēt de gñe apatū. differunt tñ quodāmō vt postea dicet. Et in isto ca° Auic. determinat de quodaz apate siue pustula colica q̄ dr formica. appellat aūt tale apostema formica pp triplicez silitudinē quā hz cū illo aīali qō dr formica. s. in paruitate. qz formica est pustula valde pua: ⁊ similat ei in ambulatōe. qz ambulat ad modū illi° aīalis. ⁊ similat ēt ei in pūctura. quia pūgit ad modū punctiōis formice. pp ĝ istas tres silitudines dr illō apostema formica. Et dividit ps ista ī duas. ℙrio determinat de ipsa theorice. z° practice. z° ibi (Cuz nō incipis in ea cū eūone ⁊c) ℙria in duas. Et ꝑmo oz scire qd sit formica vl'r ⁊ ponit signa eius. z° ponit divisiōes ipsi° in suas spēs. z° ibi (Et ad sūmū oē apa) ℙria ī duas. ꝑmo oñdit vl'r qd est formica cū qbusdā cōscriptiōib°. z° ponit signa ipsi°. z° ibi. (Et color qdem formice) Dicit ꝑ. Formica ē pustula. Et nota hic q pustula differt ab apate in ℏ. qz pustula dic eminentiā pua. apa aūt dicit eminētiaz magnā ꝯprehēdēs maiorē locū. ⁊ hoc est qō dic Aui. ꝑmo can. fen z°. Et eminētia ī cute ē ex gñe apatis. ⁊ eminētie sunt apata pua quēadmodum apata sunt eminētie magne. vñ pustula ē de gñe apatis. sz pustula sub ℏ noie dic eminētiā pua. apa āt sub ℏ noie approp̄at magis eminētie magne. Iterū ēt videt differre pustula ab apate in alio. qz in pustula vtpl'm egredit q̄dā būiditas q̄ indiget exiccari. vñ pustula vtpl'm est apa paruū cuz q̄dā vlceratiōe ex q̄ egredit q̄dā būiditas. apa aūt nō est sicvt appet subtil'r intuēti. Dicit pustula aut pustule. qz in mēbro vbi orit tale apa fiūt sp pustule multe pue. vñ q̄libz illaz pustulaz pōt dici formica. ⁊ ēt totū illud vbi sūt tales pustule multe pōt appellari formica. Et iō dicit Auic. ē pustula vel pustule q̄ egrediunt. s. ex cutē ⁊ faciunt accidere apa purū. i. apa colericū. ⁊ hoc ē vez maxie q̄tū ad vnā spēm eius. s. q̄tū ad ambulatiuā. illa. n. ē maxie apa colericuz. qz fit ex colera pura subtili acuta valde: sicut dictū fuit ī ꝑmo ca° hui° tractatus. ℂ Sz hic est vna alia l'ra que est extra. ⁊ est alia q̄ dicit aliter. ⁊ faciunt accidere apa puuz. ⁊ credo q sit melior ꝑma. qz hz verum maxie quātuz ad oēs spēs eius. qz formica vl'r est apostema paruū: vt dcm fuit supra. Et ambulant. s. tales pustule. vnde ois formica est ambulatiua quecūq̄z sit ratōe acute materie: sed quedam ambulāt plus ⁊ citius sicut illa que fit ex colera pura. quedaz min° ⁊ tardius sicut illa q̄ fit ex colera admixta cum flegmate que vocat miliaris. vt de hoc postea apparebit. Sic ergo tūc ex dictis apparet quid est formica absolute. qz formica est apostema colericuz paruū ambulatiuuz in cute. ⁊ fortasse vlcerant. s. iste pustule ambulatiue. ⁊ fortasse resoluunt: hoc est dicere q iste pustule ambulatiue q̄ dicunt formica aliquādo cōuertunt ad vlcerationē sicut qñ mā est adusta. ⁊ tunc sunt formica corrosiua. aliqñ tñ resoluunt. s. sine cōuersione ipsaruz ad for-

micam corrosiuā sicut qñ mā nō esset ita mala. Et videte q̄ ex istis dictis Aui. pñt extrabi spēs formice ꝛ dañ̄ itel ligi iplicite. qz ois formica ē ambulatiua. ſz q̄dā ē ambula tiua pure. ꝛ q̄dā ē cū ꝫ corrosiua. ꝛ has duas spēs Auicē. dat maxie itelligere p̄ ista lr̄az. Et ābulatiua pura. Est. n. duplex. q̄dā ē ex colꝛa pura. ꝛ ista vocaꝫ ambulatiua absolute. ꝛ q̄dā ē ex colꝛa mixta cū flate ꝛ ista vocaꝫ miliaris. ꝛ hoc Auic. nō tāgit māifeste in ista lr̄a. ſz de hoc faciet ifer⁹ mētōez. ꝛ iō tres sūt spēs formice ꝑm q̄ dcm̄ fuit p̄us. ꝛ declarabiꝫ i isto ca⁹. s. ambulatiua miliaris ꝛ corrosiua.

¶ Et tu iā sciuisti cāz cuiuscq illaꝝ. s. i ca⁹ p̄ apatū colꝛaꝝ. ibi. n. dcm̄ fuit q̄ cā formice ābulatiue ē colꝛa pura subtil. Cā aūt formice miliaris est flꝛa mixtū cū colꝛa. Cā aūt formice corrosiue vt ibi apparuit ē si colꝛa fiat adustiorꝛ ꝛ grossiorꝛ pp adustionē. Uñ si mā formice ābulatiue fiat adustiorꝛ ꝛ grossiorꝛ: tūc ambulatiua ꝓuertiꝫ in corrosiuā. Jtez ét si mā formice miliaris fiat adustiorꝛ. tūc ét miliaris cō uertiꝫ in corrosiuā. Tunc segtur illa pars.

¶ Et colorꝛ quidem formice ad citrinitatem est decliuis ꝛ est iflāmata cum substantia verru cali ꝛ rotunda.

¶ In qua pte ponit signa formice gñalr. ꝛ pōit tria signa. vnū signū ponit sūptū a colorꝛe. aliud signū ponit sūptū a pūctura. Dicit g̃ p̄. Et colorꝛ gdē formice est ōcliuis ad ci trinitatē. ꝛ itellige q̄ plꝰ declinat eiꝰ colorꝛ ad citrinitatē ꝑm q̄ ē ibi plꝰ de colꝛa pura vel admixta. qz colorꝛ colꝛe est rubeꝰ clarus tēdēs ad citrinitatē ꝛ ad colorꝛē citri vl croci vt dictū fuit p̄us. ꝛ in hoc nō dr̄t formica ab berisipilla. qz ét colorꝛ berisipille pure declinat ad istū colorꝛē vt visū est p̄us. ſz differt formica ab berisipilla in hoc q̄ Aui. po nit postea. ꝛ est inflāmata cuz suba tassulie. idest cū verru cali substantia ꝛ rotunda.

¶ Et ꝑm plurimum habet radicem latam nisi quedaz species eius acrubaurod. ꝛ est radicis parue quasi sit pendens.

¶ Dic ponit aliud signuz formice q̄ sumiꝫ a figura ipsiꝰ. Et dicit q̄ ꝑm plūmū formica hz radicē latā: ꝛ supple ca put acutū nisi q̄dā spēs eius q̄ vocaꝫ acbruarod. i. pozalis q̄ est spēs formice. ꝛ radicis pue est. i. subtilis q̄si sit pēdēs. ꝛ iō vocaꝫ ista spēs pozalis. qz in sua figura pēdet ad mōz pozi. Et itellige hoc pp id q̄ dicit Aui. nisi q̄dā spēs eiꝰ ꝛc. q̄ ista formica q̄ dr̄ formica pozalis nō ē ꝓpe spēs formi ce. qz ve spēs formice ꝛ ꝓprie sūt ille tres q̄ dicte sūt. qz il le distinctionē accipiūt ꝑm distictōez cārū ipsiꝰ formice. ꝛ iō ois formica reducit ad vnā illaꝝ triū spērū p̄dictaruz. ꝛ iō ista spēs quā vocat Auic. pozalē nō ē ꝓprie spēs. qz nō sumiꝫ ab accñtibus formice. ꝛ iō reduciꝫ ad vnā triū p̄di ctaruz q̄cunq; sit illa siue ambulatiua siue corrosiua siue miliaris. vñ illud nomē fuit ipositū solū a tali accñte. ꝛ iō nō est species distincta a p̄dictis spēbus.

¶ Et sentiꝫ i oi formica sic̄ pūctura formice.

¶ Dic ponit aliud signū formice qō sumitur a punctura. ꝛ patet qō dicit. Tunc sequiꝫ illa pars.

¶ Et ad sūmū oē apa in cute ambulatiuū qō la titudinē nō hz ē formica. vez alia ē miliaris: ꝛ alia est corrosiua ꝑm q̄ sciuisti.

¶ In qua pte Aui. ponit distinctionē formice in suas spēs Et dicit. Et ad summū. i. vl̄r oē apa. s. pustulosum in cute ambulatiuū qō latitudinē non hz est formica. Et videte quāq; Auic. hic ex ordine suoꝝ vboꝝ videaꝫ ponere noti ficationē formice vl̄r. tñ ego intelligo q̄ hic ponit vnam spēm formice q̄ dr̄ ambulatiua absolute q̄ fit ex colꝛa pu ra. ꝛ ideo qñ dicit Auic. Et ad summū oē apostema ambu latiuū in cute intelligo q̄ velit dicere q̄ q̄daz est formica q̄ diciꝫ apostema ambulatiuum in cute. ꝛ est hec formica ambulatiua q̄ fit ex colera pura p̄ter istas alias duas spēs eius. s. formice miliaris. ꝛ alia. s. spēs est corrosiua ꝑz q̄ sci uisti. s. in p̄ ca⁰. hⁱ tractatⁱ. sic g̃ tūc sunt tres spēs formice. vna est q̄ diciꝫ ambulatiua absolute. alia est q̄ dicitur mi liaris: ꝛ alia est que diciꝫ corrosiua.

¶ Circa istam partē nota q̄ Aly. in dispōne regali nō videꝫ ponere nisi duas spēs for mice. s. ambulatiuā ꝛ corrosiuā. Aui. aūt vltra hoc magis specificat. qz distinguit ambulatiuā i duas. s. in miliarez ꝛ formicā: q̄ vocaꝫ ambulatiua absolute. ꝛ iō cōsiderando pticulariter ꝑz vitatē sunt tres spēs formice. ꝛ q̄ sint tres spēs appuit supra ex itentiōe Aui. in p̄ ca⁰ huiⁱ tractatⁱ. Et pōt accipi distictio caꝫ sic. qz ois formica aut est ambula tiua pura. aut ē ambulatiua corrosiua. si aūt sit ambulati ua pura ꝫ pōt accipi duplr. qz aut pōt fieri a mā colica pu ra: ꝛ tūc ē vna spēs formice q̄ dr̄ ambulatiua absolute. aut fit a mā mixta cū flate: ꝛ tunc ē alia spēs formice q̄ dr̄ mi liaris. vocaꝫ aūt p̄ª spēs ābulatia absolute. nō qz ét milia ris nō ambulet. qz ét miliaris ē ambulatiua. ſz vocaꝫ ābu latiua absolute. qz illa magis ābulat ꝛ citiⁱ q̄ miliaris eo q̄ fit ex colꝛa pura q̄ citiⁱ ābulat q̄ qñ ē mixta cū flate pp subtilitatē eiⁱ. illa aūt vocaꝫ miliaris. qz apa eiⁱ assilatur milio. ꝛ distiguiꝫ ab alia in signis. qz colorꝛ formice ambu latiue declinat plꝰ ad citrinitatē ꝛ botorꝛ ꝛ pustule appent citrine. ꝛ ét i circuitu carnis ē citrinitas. qz fit ex colꝛa. ſz in miliari colorꝛ pustule ꝛ botorꝛ ōclināt ad q̄dā albedinē: vt diꝫ Raſ. ꝛ qō ē sup eas ꝛ in circuitu de carne eaꝝ ē ru beū. ꝛ ꝫ ē. qz fit ex colꝛa mixta cū flate. ꝛ iō vocaꝫ miliaris. qz botorꝛ ꝛ pustula eiⁱ assilaꝫ milio in colorꝛe ꝛ q̄ꝫtitate ipiⁱ. Si aūt formica sit ambulatiua ꝛ corrosiua sic est ꝫª spēs formice ꝛ ista. vt dcm̄ fuit supra in p̄ ca⁰ bⁱ tractatⁱ. vt plu rimū fit ex formica ābulatia qñ mā colica adurit ꝛ igros saꝫ. qz tūc ābulatiua trāsit in corrosiuā. ꝛ qñ trāsit ad cor rosiuā: tūc illa corrosiua ē peiorꝛ. qz ē tardiorꝛis resolonisꝛ lz nō sit tāte iflāmatiōis: vt dcm̄ fuit supra in p̄ ca⁰. ſz non ita facilr ꝛ cito trāsit miliaris in corrosiuā sic̄ ambulatiua eo q̄ mā ambulāte citius vlcerat ꝛ corrodit pp calitatez ipsiⁱ ꝛ subtilitatē. ꝛ ét citius adurit mā ipsiⁱ. ꝛ pp hⁱ Auic. qz formica corrosiua ꝛ formica ambulatiua plꝰ cōicāt q̄ꝫ formica miliaris ꝛ corrosiua. fec̄ duo ca⁰. ō cura formice. in vno ca⁰ posuit curā formice ābulatiue ꝛ corrosiue: i alio āt p se posuit curā miliaris. ꝛ iō ét ititulauit Aui. illō cap. p̄mū titⁱ de formica miliari ac si sub formica ꝓprehendat ambulatiuā ꝛ corrosiuā. qz cōicāt plꝰ adinuicez. ꝛ miliaris distinguiꝫ a corrosiua. qz non ita cōicant.

¶ Et quando fit vlcus ꝛ putrefit appꝛopꝛiatur nomine putridi.

¶ Dic Aui. addit q̄dā de formica corrosiua. ꝛ diꝫ q̄ qñ for mica corrosiua faꝫ vlcⁱ ꝛ putrefit appꝛopaꝫ noie putridi. i. vocaꝫ vlcⁱ putridū. ꝛ iō supra ꝑ cura ipsiⁱ. tūc ē recurrē dū ad capl̄z de cura vlceꝝ putridoꝝ. ꝛ hⁱ terminaꝫ expō istiⁱ capl̄i. Et respicias bñ istō capl̄m. qz pauci ipz bñ itel ligūt ꝛ multi circa ipz errāt: ꝛ spāl̄r in spēbus formice.

¶ De cura formice ꝛ q̄ eiⁱ cursu currūt. CAP. VII.

¶ Um non icipis in ea cū eūone bñoꝛis ꝑm q̄ oz imo medicaris vlcⁱ cū eo qō sanat redit ex alio loco cū nocumēto ꝛ ex loco ipso ꝛ nō cessat humoꝛ facere corrosionem post corrosionē. Et aqua quidē casei cum scamonea iuuatiua est in euacuatio ne materieri formice ꝛ ei similium.

¶Superius Auic.determinauit de formica theoriee ostẽ dendo quid esset ꝛ quot eẽnt eius spẽs. Jn pte ista determinat de cura ei⁹ practice.s.q̃ztũ ad curã ipsi⁹.Diuidit ãt ps ista in duas ꝑm q⁹ duo facit capl'a ipsi⁹.in ꝑmo ca:determiat de cura formice ambulatiue ꝛ corrosiue. ꝛ in z⁹ca⁹. determinat de cura formice miliaris.z⁹ibi(Miliaris similat formice)Causa aũt q̃re magis determiat ī isto ca: de cura formice ambulatiue ꝛ corrosiue q̃z de cura formice miliaris dicta est ꝑus.ꝛ iõ eaz nõ dico.Prima in duas. ꝑmo ponit curã formice ambulatiue ꝛ corrosiue absolute q̃ztũ ad vl'ia.z⁹q̃ztũ ad localia.z⁹ ibi (Uia aũt ꝑm quã curat)Dicit g̃ ꝑmo.Cũ nõ icipis in ea.i.in formica. ꝛ itelligit hic de formica q̃ztũ ad ambulationẽ ꝛ corrosiuaz:vt dictũ est.cũ eũone hũoris ꝑm q⁹ oz supple euacuare hũorem.qz oz eũare humorẽ:ex his q̃ colerã rubeã laxãt ꝑm q⁹ dicit Aly.in dispõne regali:ĩmo medicaris vlcus.s.formice.¶Et si tu dicas.q̃re Auic.dixit.vlcus:cuz formica sit aꝑa ambulatiuũ ꝛc. Rñdendũ est vt dictũ fuit supra q⁹ lz formica sit aꝑa vel pustula:est tñ cuz quadã vlceratiõe ex qua egredit hũiditas q̃daz ꝛ virulentia. ꝛ iõ dixit Auic.vlcus.ꝛ hoc ẽt melius declarabit post scdaz itẽtõez Aly.in dispõne regali cũ eo q⁹ sanat.i. cũ medicina locali sanatiua redit formica.s. in alio loco cũ nocumẽto ex loco ipso.i.formica augmentat in alio loco: ꝛ in loco ẽt vbi ꝓus erat ꝛ nõ cessat hũor facere corrosionẽ post corrosionem.s.si formica medicet añ eũonẽ corporis cũ aliq̃ medicina locali. Rõ aũt dicti Auic.plana est.qz in nullo apostemate vel pustula debẽt apponi localia corpore exñte pleno nisi ꝓus totũ corpus purget.ꝛ iõ bñ dicit Hal.in.iz⁹ pticula de ingenio sanitatis.vl'ez aũt doctrinã nõ obliuiscaris vt p eã valeas pticularia opari. qz si tu apponis frigida repcussiua corpore existente pleno nõ recipit repercussionẽ plenũ exñs corpus.ꝛ iõ si apponis medicinas frigidas in ꝑn⁹formice corrosiue corpore exñte pleno nõ repercutit mã:ĩmo redit ex alio loco cuz maiori nocumẽto ꝛ augmentat ꝛ expandit mã formice in maiori loco. Si ãt apponant medicĩe resolutiue corpe exñte pleno plus attrabit q̃z sit illud qõ resoluit. ꝛ ideo si nõ incipis in formica cũ eũone humoris quẽ oz euacuare si statĩ apponis talia localia auget ꝛ plus ꝓambulat.oz g̃ ꝑmo totũ corp⁹ euacuare.Et aq̃ gdez casei cũ scamõea iuuatiua ẽ in eũone formice materiei ꝛ ei sil'iuz.qz scamonea purgat mãm cal'az q̃ est mã formice.aq̃ casei purgat colerã cũ facilitate vt dicit Raſ.ꝛ ꝓfert sicut ipse dicit pruritui sicco ꝛ malis vlceribus siccis sic asaphati ꝛ ipetigini ꝛ mel'ie ꝛ lepre ꝛ egritudinibus que illis sunt sil'es.ipsa nãq̃ educit coleram rubeã ꝛ adustã simul.ꝛ iõ optima est in istis pustulis colericis.Tunc sequitur illa pars.

¶Uia autẽ ꝑm quã curat formica est vt que ex ipsa est corrosiua alienet ab humectatiõe quã iaz administrasti in berisipilla: humectatio.n. nõ est conueniens vlceribus.

¶Jn qua pte Auic. ꝓsequit curaz formice ambulatiue ꝛ corrosiue q̃ztũ ad localia.ꝛ diuidit ps hec in ptes gnq̃.ꝑ Auic.facit qõ dictũ est.ꝛ ponit quãdaz curã ꝓhibitiuã in formica corrosiua.z⁹ ponit curaz formice ambulatiue q̃ nõ transit in corrosiuã.3⁹:ponit curaz formice ambulatiue qñ timet q⁹ transeat in corrosiuã.4⁹:ponit curã formice corrosiue.5⁹ ponit quãdaz curã formice spãlem ꝑm q⁹ cõparat ad corp⁹ pueri.z⁹ ibi(Et administra in ꝓncipys eius)3⁹ ibi(Et si timet sup eaz corrosio)4⁹ibi(Cũ ergo apparet corrosio)5⁹ibi(Illoz aũt formice)Dicit g̃ Aui. ꝑmo.Uia aũt ꝑm quã curat formica supple cũ localib⁹ ẽ vt q̃ ex ipsa est ꝛc.q̃ iam administrasti in berisipilla.ꝛ per istum textũ positũ hic habes manifeste q⁹ de intentione

Auic.est q⁹ in berisipilla cõpetãt in ꝑn⁹:frigida ꝛ humida cũ stipticitate ꝛ nõ frigida ꝛ sicca:sic cõpetũt in flegmõe. Et rõ hui⁹ dicta fuit superi⁹.qz mã berisipille est colera q̃ est calida ꝛ sicca:ꝛ iõ in ipsa cõpetũt frida ꝛ hũida.in formica aũt corrosiua:lz mã ipsius sit colera rõne ipsi⁹ ꝓpetunt frida ꝛ hũida.tñ qz vlcus est in ea ꝛ corrosio q̃ nocet ab hũiditate.qz oia vlcera ꝛ spãl'r corrosiua idigent exiccatiõe.ideo in formica corrosiua nõ cõpetũt hũectãtia q̃ administrant in berisipilla:ĩmo ꝓpetũt exiccantia.ꝛ hoc est qõ subdit Auic.cũ dicit.humectatio.n. nõ est ꝓueniẽs vlceri⁹.qz oia vlcera idigent exiccatiõe q̃dã sic dicetur postea ab Aui.ꝛ cã h⁹ vsq̃ ad illũ locũ reseruet ibi. Sufficiẽter id dictũ declarabit.Tũc sequit illa pars.

¶Et administra in pricipijs eius post sic lactucaz ꝛ nenufar ꝛ sempuiuã ꝛ volubilẽ ꝛ portulacã.Et si fuerit necessariũ: tũc q⁹ fit sicut solatrum ꝛ ꝓprie siccum tritum. in ipso enim est exiccatio ꝛ sicut arnoglossa ꝛ rubus ꝛ lens ꝛ post ipsam sauich ordei ꝛ cortices granatorum ꝛ rami vitis.

¶Jn qua pte ponit curã formice ambulatiue q̃ nõdũ trãsiuit in corrosiuã ꝛ dicit.Et administra in ꝑn⁹ei⁹.s.formice.hoc est dicere añq̃z trãseat in corrosiuã: sz solũ sit ambulatiua.vñ illud qõ dicit ī ꝑncipys ei⁹ nõ refert ad tps ꝑncipy corrosiue:de q̃ Auic.fuit locut⁹. sed refert ad formicã q̃ fit ex colera. ꝛ denotat formicã ꝓput nondũ trãsiuit in corrosiuã:sed solũ est ambulatiua.ꝛ q⁹ Auicẽ.itelligit hic de formica ambulatiua appet per illã ptẽ q̃ subse quit qñ dicit(Et si timet sup eã corrosio ꝛc.)Si enĩ hic loqueret de corrosiua nõ diceret postea. Et si timet sup eam corrosio. qz ĩ formica corrosiua non timet corrosio: cũ sit ibi iam corrosio.sed in ambulatiua timet corrosio. qz in ambulatiua ꝑ nõ est ibi corrosio.sed põt eẽ futura.ꝛ ideo in ea nõ timet corrosio. cũ timor sit respectu absentis vel futuri ꝛ nõ respectu ꝓntis. Sic ergo tunc expone dictũ Aui.hic.Et administret in ꝑncipys ei⁹. hoc ẽ administrat in ipsa formica in ꝑncipys.i. añq̃z vlceret. sz solũ vt est ambulatiua.ita q⁹ hic ponit curã formice ꝓput ẽ pura ambulatiua.Primo sicut lactucaz nenufar ꝛ sempuiuaz ꝛc.qz ista sunt ifrigidantia cũ aliquali exiccatõe licz parua.ꝛ iõ emplastrũ factũ ex eis est ꝓueniẽs in formica ambulatiua.Et põt fieri ex istis emplastrũ vt si coquant oẽs iste herbe in aqua.ꝛ postea terant cũ cultello donec fiat inde emplastrũ. vel ẽt si administrent soluz trite in modũ salsamenti optime sunt.Et si fuerit necessariũ tũc vt sit sic ꝛc.idest fuerit necessaria maior exiccatio q̃z sit ī ꝑdictis misceas cũ ꝑdictis solatruz.ꝛ ꝓprie siccuz trituz idest ꝓprie qñ est siccum ꝛ teratur ꝛ fit inde puluis.ꝛ iste puluis solatri admiscet cũ ꝑdictis.in ipso enĩ.s. solatro ẽ exiccatio supple maior q̃z in ꝑdictis. Dicit aũt Auic.ꝛ ꝓprie siccũ tritũ.qz forte magis desiccat solatruz qñ siccat ꝛ fit inde puluis q̃z qñ est viride. qz qñ siccat recedit ois humiditas actualis quã hz ꝛ remanet frigiditas ꝛ siccitas ꝛ ei⁹ cõplexio nãlis. ꝛ sicut arnoglossa rubus ꝛ lens.s. sunt bona quãdo indigem⁹ maiori exiccatiõe. ꝛ põt fieri emplastrum ex lentib⁹ coctis cum rubo ꝛ arnoglossa.ꝛ ẽ emplastrũ optimũ. qz infrigidat ꝛ desiccat. Et videte loco illius emplastri põt fieri emplastrũ ex lentib⁹ ꝛ rosis ꝛ arnoglossa coctis in aq̃ cũ mica panis furfurei.id est optimum emplastrũ in formica ambulatiua.ꝛ in oĩbus pustulis sil'ibus sicut Hal.ponit.i4⁹ particula de inge.sani. ꝛ id emplastrum Auic. ponit in cura prune ꝛ ignis ꝓsici.qz oĩbus talibus pustulis valet. qz ĩfrigidatiuũ est exiccatiuũ parũ repcussiuum sic ponit post ipaz Hal.sauich ordei ꝛc.

idest competit predictus emplastrus qō fit ex arnaglossa. est bonū etiā empl̄z qō fit ex farina ordei cū corticib⁹ granatoꝝ ꝛ ramis vitis: ſic̄ ſi coquant̄ rami vitis viridis ꝛ triticū cū farina ordei. ꝛ poſtea admiſceat̄ ibi puluis corticū granatoꝝ vel cortices granatoꝝ: ſi ſunt recētes: ita q̄ poſſint teri ꝛ miſceri cū farina ordei id empl̄m eſt bonū cū ſit infrigidatiuum ꝛ deſiccatiuum.

Sed circa iſtam ptē eſt dubitatio: qr vī q̄ iſta exiccatiua q̄ Aui. hic ponit nō cōpetāt ſaltē in formica ambulatiua de q̄ ℔ eſt fm. qr cā formice ambulatiue eſt col'a. g̃. medicīe ei⁹ debēt eē frīde ꝛ būide. qr ſic pp iſtā rōnē medicine berisipile in pn⁹ō bēt eē frīde ꝛ būide vt ſupi⁹ dicebat̄. ibi ēt p iſtā rōnē vī q̄ debeat eē i formica. ¶ Iſtā dubitationē optie ſoluit Aly. in diſpōne regali. ca⁹ de curatōe formice. dicit. n. fm q̄ ibi apparet q̄ in formica rōne cauſe efficiētis hāc paſſionē cōpeteret medicīa frīda ꝛ būida: eo q̄ col'a eſt cal'a ꝛ ſicca. ꝛ iō dict ū eſt ſupi⁹ q̄ in berisipila cōpetūt frīda ꝛ būida cū mā ipſi⁹ ſit col'a. ſz qr formica ē vlcus qō deſiccatōe īdiget pp būiditatē q̄ ē i ea fz q̄ ibi dic̄ Aliab. iō applicam⁹ ꝓpoſitus curatōis ad accn̄s. i. ad vlc⁹ qō idiget deſiccatōe: iō cōpetit in ea medicina exiccatiua. ¶ Et nota vlterius q̄ ex dictis Aly. vbi b̄ q̄ ois formica eſt ibi cū q̄dā vlceratōe cū q̄ eſt q̄dā būiditas q̄ idiget deſiccari. ſz q̄dā formica vltra ℔ q̄ eſt cū q̄dā vlceratōe eſt corroſiua: ꝛ q̄dā nō eſt corroſiua: ſic̄ qōdā eſt vlc⁹ cōpoſitū: ꝛ qōdā nō. Et iō formica rōne vlceratōis īdiget medicamīb⁹ ifrīdātib⁹ ꝛ deſiccātib⁹: fm q̄ ibi dic̄ Aly. ſz illa q̄ eſt corroſiua īdiget magis exiccātib⁹ ꝛ vehemēti⁹ noceāt̄ ab būidis. Illa aūt q̄ nō eſt corroſiua nō īdiget ſic exiccātib⁹: nec ita noceāt̄ a frīdis ꝛ būidis: ꝛ ℔ eſt qō dicit ibi Aly. iō g̃ vti cataplaſmatib⁹ oz deſiccantib⁹ niſi q̄ qb⁹ vtimur medicamīb⁹ in formica q̄ in cute ē min⁹ deſiccatiua ſunt ꝛ ſine morſura vt aſſiaphū memite ꝛc̄. z⁹ āt ſpēs formice q̄ eſt formica comedēs curāda eſt medicaminib⁹ magis deſiccātib⁹ vt chimollea cū aceto ꝛc̄. Sic g̃ tūc ex itētōe Aly. appet q̄ i formica oī cōpetūt medicie frīde ꝛ deſiccatiue. ſz magis cōpetūt in corroſiua. ꝛ iō Aui. dixit i p̄cedēti pte q̄ formica corroſiua alienat̄ ab būectātib⁹. ꝛ magis dixit de formica cōroſiua q̄z de ambulatiua: quia magis nocet in corroſiua q̄z in ambulatiua. vt dcm̄ fuit ſupra. nihilomin⁹ in ambulatiua non debēt admiſtrari pure būida. ꝛ iō Aui. in cura ambulatiue. p̄ dixit q̄ p̄ admiſtramus in ea ſic̄ lactucā ꝛ nenufar ꝛ ſempuiuā ꝛ iuſqamū ꝛc̄. qr empl̄z factū ex iſtis eſt ifrīdatiuū cū pauca exiccatiōe. qr hic ſūt aliq̄ frīda ꝛ būida: ſic̄ lactuca ꝛ nenufar ꝛ portulaca. ꝛ aliq̄ frīda ꝛ ſicca ſic̄ ſempuiua ꝛ iuſqamū ꝛ thaulub ꝛ addidit poſtea Aui. vt oſtēderet. q̄ ēt in formica iſta ꝓpetit exiccatio dicēs. ꝛ ſi fuerit neciuz. i. ꝛ ſi fuerit necia maior exiccatio. ſ. q̄z ſit in p̄dictis. vt qr illa nō tm̄ exiccēt. tūc q̄ ſit ſic̄ ſolatrū ꝛc̄. Ex ℔. n. appet q̄ in formica ambulatiua ēt debēt admiſtrari medicamina exiccātia: ꝛ nō humida. Sz qr magis cōpetūt exiccātia in corroſiua. iō Aui. dixit p̄us de corroſiua q̄ alienet̄ ab būectāti: ꝛ in ambulatiua dixit q̄ admiſtrat̄ in p̄ncipys ei⁹: ſic̄ lactuca ꝛc̄. ꝛ nō intelligas lactucā purā vel nenufar: ſz admixtū cū illis exiccatiuis. ꝛ i ℔ dicto. ſ. qñ dicit. ꝛ admiſtra in p̄ncipys ei⁹ ꝛc̄. oñdit Aui. q̄ debem⁹ admiſtrare i ambulatiua paz exiccatiua. ꝛ qr ēt nō debem⁹ in ea admiſtrare pure būida: ſed ēt exiccatīa: addit poſtea ſi fuerit neciū. Et tūc ſeq̄t illa ps.

¶ Et cū timent̄ ſup eā corroſio ꝛ vlcera adminiſtra cū iſtis ifrīdatiuis aliqd mellis ꝛ ſiliū: aut farinā thuris cū aceto: ꝛ aq̄ que currit ex ligno vitis humido cum adurit̄ ꝛ ſtercus ouiū cum aceto ꝛ ſuccus vaccinū cum aceto.

¶ In q̄ p̄te ponit formice ambulatiue qñ timet̄ ne trāſeat in corroſiuā. dic̄ g̃. ꝛ ſi timet̄ ſup eā. ſ. formicā ambulatiuā corroſio ꝛc̄. admiſtra cū ifrīdātib⁹. ſ. p̄dictis aliqd mellis ꝛ ſiliū. qr vt dicit Aui. i z⁹. li⁹ mel eſt abſterſiuū ꝛ reſolutiuū būiditatū ꝛ phibet putrefactionē ꝛ corroſionē carnis. ꝛ iō admixtū cū ifrīdātib⁹ phibet corroſionē ꝛ putrefactionē carnis ipſi⁹. aut farina thuris ſu. mixta cū aceto ꝛ aq̄ q̄ currit ex ligno vitis būide cū aduriť. ſu. phibet corroſionē. qr olibanū. vt dic̄ Aui. in z⁹ ꝓſolidat valde vulnera ꝛ p̄pe recentia ꝛ phibet fraudulētiā dilatari ꝛc̄. vt ibi Aui. dic̄. ſil'r acetū cū tali farina thuris eſt bonū. qr vt dicit Aui. i z⁹ acetū phibet aduētū ap̄atū ꝛ ambulationē cācrenaz ꝛ ſanat berisipilā comeſtū ꝛ bibitū ꝛ linitū. ꝛ phibet ambulationē oīs ap̄atis. ꝛ dic̄ ēt paz poſt. ꝛ ꝓfert vlceribus ambulatiuis. ſil'r ēt aq̄ ligni vitis būide cū aduriť mixta cū p̄dictis ē bona: qr deſiccat. ꝛ iō iuuat ad phibitionē corroſiōis ꝛ putrefactionis. Et ſterc⁹ ouiū cū aceto. ſu. phibet ēt corroſionez poſitū ſup locū. ꝛ ſimil'r ſterc⁹ vaccinū ēt cū aceto eſt i hoc bonū: qr iſta ſtercora deſiccāt: ꝛ nō ſunt multe cal'itatis: ſic̄ appet p Aui. in z⁹ ꝛ iō bona ſunt: ꝛ maxīe mixta cuz aceto qō maxīe phibet corroſionē. ꝛ cū ℔ ēt ſedat cal'itatē ap̄atū cal'oz. ¶ Et nota hic q̄ Aui. paz ponit phibitionē corroſionis formice. ꝛ ℔ qō dicit q̄ſi icidētal'r dicit. ꝛ medicamina ēt exnea ponit. ſz p̄ hoc recurras ad tractatū de vlceribus in quo tractatu ſpāl'r facit quoddam capl'm de cura vlcerū corrodētiū ſe. ibi. n. docet ſufficiēter phibere corroſionem vlcez. ꝛ ideo pro cura huius ad id capl'm recurratur. Tūc ſequitur illa pars.

¶ Cū g̃ corroſio ꝛ vlceratio appet: tūc adminiſtra trociſcos andaracaron cum vino ſtiptico: aut aceto cōmixto: aut ſucco cucumeris aſinini ꝛ ſal ꝛ fel byrci ꝛ rutā cum nitro ꝛ piper ꝛ nitrum cum vrina pueri.

¶ In qua pte ponit curā formice corroſiue cū opatōe manuali. ꝛ hec curatio oz fieri qñ curatio ipſi⁹ erit difficil'e p medicinas. ꝛ dicit g̃. Et. H. qdē ꝛc̄. ſicut embuba. embuba dī eē inſtrm ꝓcauū ꝛ lōgū ad modū pēne cui⁹ extremitas ſit acuta. ſ. icidēs: quā poſſe ſit ꝛc̄. ꝛ ſu. tu qñ formica eſt ſic̄ euulſa ex ſua radice: tūc curet̄ curatōe vlcerū: poſtea ꝓſolidādo ꝛ cicatrizando ꝛ cum medicinis que dicent̄ in capitulo ꝑpio. Tunc ſequitur illa pars.

¶ Illoz aūt formice q̄ ſunt ſic̄ pueri deſtruunt ſi intromittant̄ in balneū et nocet eis aer balnei deinde egrediant̄ velociter: et leniant̄ cuz oleo

ro.et aqua rosata.

¶ In qua pte icidētal'r ponit quandā curā spālem formice ſm q̄ formica compat' ad corp⁹ pueri.ꝛ dico q̄ istud qđ ꝑ ponit icidētal'r ponit.qꝛ formica put accidit in corpe pueri vel ifantis spectat cura ipsi⁹ ad capl̄z positū in p̄ lib⁹ fen z°.de egritudib⁹ curādis ifantiū.ibi.n.ponit quō curēt̄ bothor que accidūt eis.ꝛ ēt Aly.in dispōne regali hoc ponit: vbi determiat de egritudib⁹ ifantiū ꝛ curis ipsoꝝ.Dicit g̃ Aui.Illoꝝ aūt formice q̄ sunt sic̄ pueri.i.sic̄ ifantis ōstruū tur si ītromittant̄ in balneū:ꝛ itellige ſm q̄ dicit i illo ca°. Aui.illo.§.Et est cū in corpe ei⁹ accidit bothor ꝛc̄.Et Aly.i dispōne regali:dic̄ q̄ tale balneuz dz eē ex aqua in qua co cte sint res stiptice:sicut sunt rosa ꝛ mirtus ꝛ folia arboris masticis ꝛ tamaridi ꝛc̄.Intellige etiā q̄ ꝑ est vex qđ dicit Aui.maxie si tales formice non sunt vlcerate ꝛ corrosiue. qꝛ si eēnt vlcerate ꝛ corrosiue:forte nō sufficeret balneuz tale:sz fiat eis cū vnguēto de ceruſa vel sil'e vnguētū desic catiuū:ſm q̄ dicit ibi Aui.ꝛ nocet eis.ſ.pueris aer balnei. qꝛ aer balnei nō est cōueniēs cōplexioni coꝝ:sic̄ aq̄ balnei eo q̄ aq̄ balnei magis ꝓuenit cōpl'oni eoꝝ cuz sint magis humida.qꝛ vt dicit Aui.in p̄.fen z^a.ca°.de balneis.Opatio nālis balnei est būectare sui aq̄ ꝛ calefacere sui aere.Et in ꝑ qđ dicit hic Aui.duo īnuunt̄.vnuz est q̄ magis ꝓueniat eis balneū aq̄ꝝ q̄z aeris:sicut stufa.qꝛ ꝓuenit magis cōple xioni.Aliud est:qꝛ cum ēt in balneo aq̄tico sint duo est ibi aq̄ ꝛ aer circūdās balneū:ꝛ pueris ꝓueniat balneū rōe sue aq̄:ꝛ rōne sui aeris noceat vel nō ita iuuet.qꝛ nō est ita cō ueniēs ꝛpl'oni eoꝝ:sic̄ aq̄ ꝓpter cām dictā:qꝛ nō debēt ibi multuz morari:qꝛ aer balnei nocet eis.Et ꝑ est qđ subdit Auic.dicēs.deiñ egrediant̄ velociter.supple qꝛ aer balnei nocet eis ꝛ liniant̄.ſ.post exitū a balneo cū oleo ro.ꝛ aq̄ ro sata.eo q̄ ista infrīdāt:ꝛ aliquantulū desiccāt:lz non mul tum:sicut est conueniēs ꝛpl'oni puerorꝝ que humidissima est respectu aliarum etatum.

CAP. VIII.

¶ Cura miliaris.

Miliaris similat̄ formice in curatōe:ve rū melius est in sol'one ei⁹ vt sit in eius catbartico ℞t⁹ ei⁹ qđ ē sic̄ turbith cum eo qđ soluit coleraz:ꝛ si est ibi ex epithimo est melius:qñ necesse est illic esse ex melācolia ꝛ flegmate que admiscent̄ colere.

¶ Supius Aui.determiauit de cura formice ambulatiue ꝛ corrosiue.In isto cap° determiat Aui.de formica miliari que fit ex col'a mixta cū fl'ate ꝛ melīa.ꝛ diuidit̄ id capl'm i duas ptes.p̄ ponit curā eius quo ad vl'ia.z°quo ad localia z^a ibi.(Deiñ sumant̄ galle).Dicit g̃ p̄.miliaris sil'at̄ formi ce ambulatiue ꝛ corrosiue in curatōe ei⁹.ꝛ itellige q̄ sil'at̄ eis:q̄ꝛtū ad curationē in duob⁹.p̄ qꝛ sicut debem⁹ icipe i ill' ab euōne añ oēz curā localē:sic ēt in ista facere debemus. z°qꝛ sicut p̄dicte idigēt euōne col'e:ita ēt ista vltra ꝑ q̄ in digēt euōne col'e:idiget ēt euōne flegmatis ꝛ melīe.ꝛ in ꝑ diffeꝛt a p̄dictis:qꝛ mā istius est mixta.ꝛ hoc est quod sub dit A.Uerū melius est in solutione eius vt sit in eius cha tartico.¶ Deinde cum dicit.

¶ Deiñ sumant̄ galle ꝛ fruct⁹ tamarisci ꝛ corti ces granatoꝝ et bolū armenū et aggregent̄ oia illa in aceto et aq̄ ro.cū tali quātitate ne mordi cēt et liniant̄ desup cū pēna:et lac dulce ē vehe mēter ꝓueniēs curatōi huius egritudinis.

¶ Ponit curā ipsius q̄ꝛtū ad localia.ꝛ duo facit.p̄ ponit cu ram ipsi⁹ q̄ꝛtū ad p̄n^m.z°q̄ꝛtū ad alia tpa q̄ sunt post p̄n^m.z^a ibi.(Et qñ ptrāsit p̄n^m).dicit p̄.deide.ſ.post euōnē corpis sumant̄ galle ꝛ fruct⁹ tamarisci ꝛ aggregent̄ oia illa i ace to ꝛ aq̄ rosata cū tali q̄ꝛtitate.ſu.aceti ne mordicēt:qꝛ mor dicatio faceret humorē plus furere ꝛ ambulare ꝛ maxie i p̄n⁹ ꝓpter calitatē ei⁹.Et ītellige ꝑ q̄ lz ois formica indi geat in p̄n⁹ medicamīb⁹ īfrīdātib⁹ ꝛ ōsiccātib⁹.vt dcm̄ fuit supra.nihilomin⁹ vt dcm̄ fuit supra magis īdiget medica minib⁹ desiccātib⁹ formica corrosiua q̄ꝛ ambulatiua ꝓz q̄ dicit Aly.ꝛ.ℏ.¶ Et nota dr̄iaz īter ambulatiuā miliarez. quia miliaris magis desiccātib⁹ īdiget q̄ꝛ formica vocata ambulatiua.ꝛ rō h⁹ est.qꝛ in miliari miscet̄ colera cū fle gmate.in ambulatiua aūt est col'a pura.ꝛ iō in miliari nō solū cōpetūt desiccatiua rōne vlceris:sz ēt cōpetunt rōne cause ipsi⁹ saltē ex pte flegmatis qđ miscet̄ cū col'a.In ābu latiua cōpetūt solū exiccatiua ex pte vlceris ꝛ nō rōe cāe: cū cā ipsi⁹ sit col'a pura.ꝛ iō Aui.ponit hic medicīas magl desiccatiuas q̄ꝛ in pura ambulatiua.Et ſm ꝑ ēt nota q̄ si ꝓtingat q̄ miliaris trāseat in corrosiuā forti⁹ idiget desic cantib⁹ talis corrosiua q̄ꝛ si ꝓtigat q̄ ambulatiua trāseat i corrosiuā:ꝛ ꝑ est rōne maioris būiditatis q̄ est in mi:liari qꝛ mā ipsi⁹ nō est col'a pura:sic̄ in ambulatiua.ꝛ lac dulce ē vehemēter conueniēs euacuationi huius egritudis.intel ligo hoc maxime ipsum bibēdo plus q̄ꝛ liniēdo ipsum sup locū.qꝛ vt dicit Aui.in z°de lacte.multotiēs sanant̄ quib⁹ accidūt apostemata mala ꝛ carbūculi ꝛ almesire ꝛ scabies ꝛ prurit⁹ bibitōe lactis cuz in cōplexiōib⁹ eoꝝ nō fuerit qđ corrūpat ipsum ꝛ ꝓuertat ad colerā.ꝛ isto modo intellige: q̄ non ꝓfert lac formice milliari solū.sed etiam omni spe ciei formice:ꝛ omnibus talibus pustulis silibus malis.

¶ Deinde cum dicit.

¶ Et qñ ptrāsit p̄ncipiū:oꝝ tūc vt cureꝫ cuz eis q̄ sunt sicut caput piscis saliti adustū cum vino pōtico:ꝛ fort⁹ illo:qñ nec̄ia est exiccatio vltia est vt sumant̄ folia albedarungi ꝛ ponat̄ in eis calcadis ꝛ admistrent̄:ꝛ fortius hoc est vt su mant̄ flos eris et sulfur citrinū adustuz:et fiat ex eis linimētum cum vino:aut aqua lignivitis que manat ſm cōbustionē suam.

¶ Dic ponit curā formice miliaris quātū ad alia tpa que sunt post p̄ncipiū.ꝛ ponit tres medicinas pticulares:q̄ruz secūda est magis desiccatiua q̄ꝛ p̄ma ꝛ tertia est magis de siccatiua q̄ꝛ secūda.Et intellige q̄ oz administrari medicīa magis desiccatiua vel minus ꝓz q̄ est ibi maioꝝ vel mioꝝ būiditas in vlcere.scōaz medicinā ponit ibi cuz dicit:ꝛ fortius illo.z^a ibi.(Et fortius hoc)Et exponas fortius illo.ſ.i desiccando qñ necessaria est exiccatio vltima.i.magna.vt qꝛ ibi sit multa humiditas.¶ postea cuz dicit.Et fort⁹ hoc expone.ſ.in desiccando etiam vt sumat̄ ꝛc̄.

CAP. IX.

¶ De pruna ꝛ igne psico.

Hec duo noīa fortasse absoluta sūt sup oēm pustulā corrosiuā vesicātē aderē tem facientē accidere escarā qualē fac accidere combustio et cauterium.

¶ In isto capl'o Aui.determinat de q̄busdaz pustulis:que dicunt̄ pruna ꝛ ignis psicus ignis sacer.determinat Auic. de ambobus istis sub eodē capl'o.qꝛ non differunt nisi ſm magis ꝛ minus.vt postea dicet Aui.Et diuidit̄ pars hec in duas.p̄mo determinat de ipsis theorice.scōo practice.z^a ibi.(Necessaria est flōmia vt eūet̄ ꝛc̄).Prima pars diui ditur in q̄nq̄ ptes.p̄mo ostēdit qd pōt intelligi per nomē prune ꝛ ignis psici.secūdo ponit differētiam īter prunaz ꝛ ignē psicū per signa ꝓpria.z°ponit causas ipsoꝝ.ꝛ cuz hoc etiā ponit ibi differentiā īter illa ex pte causarum.quarto cōparat ista adinuicē penes noīa.q̄nto ponit quedā indi cia sumpta ab istis.z°ibi.(Et illud qđ appꝛpriat̄ nomine

prune).3ª ibi.(Et vnūquodq; amboꝝ).4ª ibi.(Et tibi q; dem iest).5ª ibi.(Et quādo sunt cum spēbus).Prima ps diuidit in quatuor.pmo ponit vnum significatuz prune ⁊ ignis ꝑsici qō est significatū cōmune ambobus.scōo ponit quoddā significatū qō est ꝓpriū igni persico.3º ponit aliud significatū qō appropriat nomie prune.4º ponit quoddā significatū prune ⁊ ignis persici qō est cōe ambobº:sed est magis ꝓpriū significatū ipsoꝝ q; fit pmū:qō etiā est cōmune ambobus.qz ꝓprie vident dici pruna ⁊ ignis persicus in isto quarto significato.secūda ibi.(Et q̄sq; absoluit).3ª ibi.(Et absoluit nomen prune).4ª ibi.(Amplius q̄q; vesicat).Dic̄ ꝑ hec duo noia.s.pruna ⁊ ignis ꝑsicus fortasse absoluta sunt.i.fortasse possunt absolui ⁊ dici sup omnē pustulā ⁊c.Sic ergo in isto significato ois pustula vesicās ⁊ adurens faciēs accidere escarā pōt dici pruna ⁊ ignis ꝑsicus. ¶ Et nota q; fm istaz acceptionē largā prune ⁊ ignis persici pōt reponi sub istis egritudibus:⁊ sub curis eoꝝ:⁊ sub istis capitulis:quasi ois pustula cum quadā crusta.nā videmus in multis q; aliq̄ in eis oriunt pustule innumerabiles nigre quasi cuz viru.⁊ ad tales pustulas valet multum vnguentū ex bolo ⁊ aceto ⁊ oleo ro.simil'r. vnguentū ex zegi vsto ⁊ litargiro ⁊ aceto ⁊ oleo rosa.⁊ special'r quādo eycerēt multū virus.Et ꝑ ceteris vnguētis in talibº pustulis valet vnguentū de calce.⁊ pre ceteris emplastris valet emplastrū qō fit ex lentibus rosis cum pauca farina ordei ⁊ oleo rosa.id enim emplastrū est optimū in ꝓncipio taliū pustularū emittentiū virus cum quadaz caliditate:eo q; desiccat ⁊ alterat malam complexionē ⁊ mām constrictā euaporat:⁊ non admistres in talibus vnguentū albū:sicut oēs cōmuniter faciunt.Uidi enim q; illud opilat poros p. pter viscositatē eius:⁊ ꝑpter opilationē poroꝝ constringitur ibi humor ⁊ caliditas non potēs respirare.⁊ ideo de cetero hoc vnguēto non consolidant:nec exiceant tales pustule:imo aliquādo auget malitia eaꝝ.sed debēt administrari in eis vnguenta ⁊ emplastra desiccatiua non opilantia poros sicut vnguentū de calce ⁊ emplastrum predictū de lentibus ⁊ emplastrum ex arnaglossa quod non sic ponit in cura istoꝝ.Et hoc qō dixi de cura istoꝝ hic incidentaliter dixi.quia non dixi nisi ad quandā rememorationē eoꝝ q̄ exptus fui:quia curaz istoꝝ Aui.sufficiēter ponet in sequēti capīo. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et quādoq; absoluit nomen ignis persici de illis sup quod est illic pustula de genere formice comestiua adurēs vesicans in qua est aliqd ambulans ⁊ humiditas est colerice materiei: pauce nigredinis pauce putrefactiōis. ⁊ est cū pustul' plurimis alteratis quasi sit illic humor ⁊ fetor plime ebulitōis ⁊ eleuationis.

¶ Auicēna ponit quoddam aliud significatuz qō potest significare nomen ignis persici solum.⁊ dicit.Et quandoq; absoluit idest pōt dici nomen ignis persici de illis.s.pustulis.supple existētibus in membro super qō est illic pustula de genere formice ⁊c.hoc est qm̄ pōt dici nomen ignis ꝑsici de formica ambulatiua corrosiua q̄ adurit ⁊ desiccat de qua dictum est supra in priori capitulo.Et humiditas colerice materiei.i.ipse humor colericus in tali pustula est pauce nigredinis:⁊ pauce putrefactionis.i.est alicuius nigredinis ⁊ alicuius putrefactionis:idest adustionis.sed ē pauce.quia materia vel humor colericus non est ibi sic adustus:sicut est in pruna vt dicet postea.Et est cum pustulis plurimis.s.ista formica que pōt appellari ignis ꝑsicus.alteratis.i.inflāmatis.quare sit illic humor calidus ⁊ fetor plurime ebulitionis ⁊ eleuationis.nam ꝓpter hūorē colericum ca'z qui est ibi fit ibi magna ebulitio vel eleuatōes in humoribus.⁊ ꝓpter ebulitionem fiunt ibi multe eleuationes:⁊ multe pustule inflāmate.⁊ ideo est cuz plurimis pustulis alteratis.vult ergo dicere Auicen.in ista parte q; ignis ꝑsicus aliqñ pōt dici de formica comestiua adurēte vesiccante. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et absoluitur nomen prune sup illud qō denigrat locum:⁊ facit membrum habens colorem carbonis absq; humiditate:⁊ est plurime nigredinis submersa:⁊ eminentia eius est parue quantitatis supinalis ⁊ forsasse non erit illic pustula omnino:immo incipit in primis pruna:⁊ totū illō icipit cū pruritu sic scarificatōes.

¶ In ista parte Aui.ponit aliud significatuz qō pōt significare nomen prune.Et dicit:⁊ absoluitur.i.pōt dici nomen prune sup illud.i.super illam pustulā que denigrat locum.⁊ facit mēbr habens colorem carbonis.⁊ hoc est.quia illa pustula est de materia colerica multū adusta.vel ab humore melico m'tū adusto:absq; būiditate aliq̄.i.absq; aliqua alia virulētia.⁊ hoc est ꝑter multā adustionē humoris in tali pustula.vñ est ibi humor adustus terrestris exiccatus:ꝑter qō pustula talis est sicca sine aliqua humiditate.⁊ ē plurime nigredinis.s.talis pustula.⁊ hoc ē:quia fit ab humore colerico ⁊ melācolico m'tū adusto submersa: hoc est rōne grossitiei humoris quam habet ex adustione. vnde submergit in mēbro.⁊ hoc est qō subdit.Et eminentia eius ⁊c.Et forsasse non erit illic pustula idest aliqs tumor pustulosus.sed solum fit ibi quedā crusta non faciēs tumorē ad modū cruste que fieret a carbone.⁊ hoc est qō subdit Auicē.imo incipit in primis pruna.i.crusta.i.ad modum cruste quā facit carbo ignis.⁊ totum id hoc est pustula predicta incipit cum pruritu sicut scabies.i.incipit cum pruritu:⁊ intellige sicut scabies sicca que est cum pruritu. quia sicut illa scabies fit ex colericis humoribus intensis: ita predicta pustula.⁊ ideo incipit cum pruritu:sicut talis scabies.Sic ergo ex dictis Auic.apparet q; pruna aliquando dr̄ ois pustula sicca pruriginosa nigra adusta ⁊ submersa faciēs membruz habere colorem carbonis. ¶ Et nota hic q; in tali pustula quam hic describit Auicē.mirabil'r vidi cōferre emplastrū factum ex farina tritici vel ordei cocta cum aqua ⁊ oleo in modum vnguenti:⁊ hoc in ꝓncipio.Et postea emplastrum cum farina ordei aqua ⁊ melle.fecit enim cadere crustam ⁊ totum locuz detumescere: ita q; postea non fuit nisi necessaria curatio vlceris inquātum vlcus.⁊ hoc optime facit postea dyapalma.⁊ hoc etiā quod hic dixi solum per experientiā quam vidi.qz Auicē. in sequēti capitulo ponet sufficiēter curam prune ⁊ ignis persici.Tūc segtur illa pars.

¶ Amplius quādoq; vesicat ignis persicus:aut pruna ⁊ currit ex ea aliquid:sicut currit a cauterizato cum combustione ⁊ est locus cinerit̄j coloris niger:⁊ quandoq; est plumbeus:⁊ est inflatio vehemens qua circundat absq; rubedine verificata:immo cum declinatione ad nigredinem.

¶ In qua parte Auicēna ponit quoddā significatū prunez ⁊ ignis persici qō est magis cōmune ambobus ⁊ magis ꝓpriū significatū q̄q; predicta.qz hoc videt ꝓprie significare prunam ⁊ ignē persicū.q; hic ponit Aui.Dicit ergo Aui. amplius quādoq; vesicat ignis persicus:aut pruna.quasi velit dicere Aui.q; preter p̄dicta significata dicunt q̄q; pruna ⁊ ignis persicus pustule vesicātes ex qbus egredit humiditas sicut egredit ex cauterizatione cum cōbustio-

ne ignis.ꝛ locus in quo est:ē cinerity coloris nigri.Et qñq̄ est plūbeus:ꝛ hoc si non esset tanta adustio.ꝛ est in loco in flāmatio vehemēs que circūdat absq̄ rubedine verificata.ꝛ hoc est q̄ circūdat rubedine non vera.imo illa rubedo declinat ad quandā rubedinē ꝓpter adustionē que est ibi.Sic ergo apparet q̄ dr esse pruna ꝛ ignis pficus in isto significato.qꝛ dicunt pustule vesicātes ꝛc.quō ignis pfic⁹ spāliter differat a pruna dicet statim. ¶ Et nota hic q̄ id significatū:videt ꝓprie prune ꝛ ignis pfici.ꝛ id.n.videt ꝓprie significare pruna ꝛ ignis perficus.alia aūt significata non sunt significata:sic ꝓpria ad ea que possunt extēdi nomen prune ꝛ ignis pfici.Et ratio esse pōt.qꝛ oium quasi est eadē cura:ꝛ eodē modo curant.ꝛ ideo pruna ꝛ ignis pfic⁹ possunt absolui ad significata p̄dicta que posuit Auic.sed ꝓprie nomiat pruna ꝛ ignis pficus:id qō Auicē.hic dicit. Tūc segtur illa pars.

¶ Et illud qō appropriat noie prune est nigre radicis ignee:ꝛ est eis splēdor prune.

¶ In qua pte ponit differentiā iter prunā ꝛ ignē pficū ostēdendo in quo differūt per ſigna eoꝝ.Et diuidit hec pars i duas.ꝑmo facit hoc qō dictū est.secūdo cōparat prunam ꝛ ignem pficū ad mēbra in qbus fiūt.zᵃibi.(Et quod de eis accidit in carne)Dicit ergo ꝑmo Aui.Et id qō appropriat noie prune.i.id quod ꝓprie dr pruna ē nigre radicis ignee .i.habet radicē nigram ꝛ inflāmatā iflāmatione ignis.Et est ei splendor prune.i.carbonis ignis.Sic ergo tūc ꝑm dictum Auicēne illa pustula ꝓprie dr pruna que est radicis nigre ignee siue inflammate. Sed tu suppleas illa pustula ꝓprie dr ignis pfici que bz radicē inflāmatā tendentez ad quandā rubedinē:eo q̄ ignis pficus vt postea dicet est vehemētius colerica.pruna aūt est vehemētius melica.ꝛ ideo maior nigredo est in pruna q̄z in igne pfico.Itez etiā materia est magis adusta in pruna q̄z sit in igne pfico.ꝛ iō dicimus q̄ pruna est magis ex humore melico.qꝛ ex humore magis adusto.humor aūt adustus tēdit ad naturaz melie.ꝛ ideo pustula prune tendit ad maiorē nigredinem q̄z pustula ignis pfici. ¶ Et ꝓpter hoc nota vlterius q̄ recte appellat illa pustula que est maioris nigredinis ꝛ adustionis pruna.qꝛ assimilat colori ꝛ substātie prune ignis.illa aūt pustula que non est tante nigredis:nec sic adusta recte dr ignis pficus.qꝛ assimilat flāme ignis:ꝛ in colore:gatendit ad quandā rubedinē sicut ignis.ꝛ in substātia:quia est ex materia acutiori ꝛ subtiliori q̄z pruna.ꝛ ideo humor ignis persici assimilat magis flāme ignis.ꝛ ideo vocatur ignis pficus.humor aūt prune assimilat prune siue carboni ignis.quia materia in pruna est magis nigra adusta terrestris ꝛ incinerata:sicut est carbo adustus ab igne.ꝛ ideo vocatur pruna siue carbo.

¶ Et ignis persicus de eis ambobus est velocioris apparitionis:ꝛ motus ꝛ pruna est tardior ꝛ ꝑfundior:ꝛ quasi materia eius est materia pustule:ꝛ imperiginis:sed est acutior in igne persico.

¶ Hic ponit aliā differentiā iter illa ꝛ dicit.Et ignis pficus de eis ambobus est velocioris apparitiōis ꝛ motus.ꝛ hoc est:qꝛ est materie magis subtilis.qꝛ est māe magis colice ꝛ minus aduste:ꝛ pruna est tardior ꝛ ꝑfundior.qꝛ materia ē magis grossa.ꝓterea qꝛ magis melica:ꝛ plus adusta.ꝛ iō tardius mouet:ꝛ plus ꝑfunda in mēbro:ꝛ quasi mā eius .i.prune est mā pustule ꝛ ipetiginis.i.asperitatis.sed ī igne pfico est acutior:quasi velit dicere.hic Aui.q̄ in hoc etiaz differt pruna ab igne persico.qꝛ mā prune est cum esse pustule ꝛ impetiginis.i.cum pustula non acuta nec elevata. vñ in pustula prune non est ibi tumor quasi sensibilis.sed est ibi tumor quasi ad moduz asperitatis alicuius.qꝛ vna pars quodāmodo supeminet alteri:sicut est in re aspa:sed non est tumor sensibilis:quanq̄z vna pars supemineat alteri.sed in igne pfico mā est magis acuta ꝛ magis elevata ꝛ ideo est ibi pustula magis tumēs.Et ratio huius est.quia materia in igne pfico est subtilior.eo q̄ mā in ipso est magis colerica ꝛ minus adusta.ꝛ ideo cuz māe subtilis sit petere sursuz ꝛ elevare se ad supiora:ideo pustula in igne pfico est acuta ꝛ elevata. In prune autē est mā magis grossa eo q̄ mā ipsius est plus admixta melie ꝛ est magis adusta De rōne aūt māe grosse est ꝑfundari ꝛ infigi in membro.ꝛ ideo pustula in pruna nō est ita acuta nec elevata.sed magis est ꝑfunda ꝛ submersa q̄z sit in igne pfico.et ideo bene dicit Auicē.de pruna.Et quasi mā eius est cum esse impetiginis ꝛ pustule.ꝛ exponē impetiginis/hoc est asperitatis. .i.asperitas. qꝛ sicut in impetigine non est tumor:sed quedam est asperitas:ita etiam est in pruna.sed in igne pfico est acutior.i.ē magis elevata ꝛ tumens.

¶ Et qō ex eis accidit in carne est velocioris resolutiōis.Et qō ex eis accidit neruis est fixius ꝛ tardioris resolutionis.

¶ Hic Aui.cōparat ignē pficū ꝛ prunā ad seipsa ꝑ respectū ad mēbra in qb⁹ fiūt.ꝛ ꝑz qō dicit Auicē.Intētio aūt dicti Auic.est.qꝛ in carne est calitas ꝛ humiditas ꝛ amplitudo porox.in neruis aūt est friditas ꝛ siccitas ꝛ spissitudo porox.Et iō humor q̄ est in carne collectus citius resoluit ꝑ calitatez que adiuuat.ꝛ ꝓpter vias.i.poros magis aptos. In neruis aūt ꝓpter friditatē ꝛ spissitudinē neruox plus humor ifigit ꝛ tardius resoluit.Et ideo bñ dic̄ Auicen.Et qō ex eis accidit ī carne.Et itellige ēt hic vltra illud qō dicit Aui.q̄ ignis pficus de se ē vehemētis ꝛ citioris resolōnis q̄z pruna:eo q̄ mā in ipa est subtilior ꝛ min⁹ ifissa q̄z in pruna vt dcm̄ fuit supra.ꝛ hec est vna cōparatio que ē cōparatio prune ad ignē pficū.Sed alia est cōpatio ipox ad seipa ꝑ respectū ad mēbra in qb⁹ accidūt.ꝛ istā hic Aui.ponit:sz ꝑmā ↄparationē dedit itelligi:per id qō dixit supra. Et ignis pficus est velocioris apparitionis ꝛ motus.Tūc sequitur illa pars.

¶ Et vnumquodq̄z amboz est de colera citrina adurente permixta melie.Et ꝓpter illō accidit ex eis ambobus ascara nigra:ꝛ ē quasi sit ignis persicus vehemētius colericus:ꝛ pruna vehementius melācolica.

¶ In qua pte ponit causas istoz:ꝛ cū hoc ēt assignat dr̄iaz iter ista a pte causaz.ꝛ dic̄.ꝛ pz. ¶ Et nota ad magis declarandū dcm̄ Aui.q̄ pruna ꝛ ignis pfic⁹ fiūt ex eadē mā.qa vnūqōq̄z fit ex colā citrina adurēte ꝑmixta melie.ꝛ iō bñ dicebat supra q̄ ignis pfic⁹ ꝛ pruna sunt pustule vesicātes ꝛ adurētes ꝛc̄.Et iō dcm̄ fuit ēt supra q̄ Aui.ibi.(Amplꝰ qñq̄z vesicat ꝛc̄).ponebat ꝓpriū significatū prune ꝛ ignis pfici ꝛc̄;qꝛ ꝓpe pruna ꝛ ignis pfic⁹ sunt pustule vesicātes ꝛ adurētes ꝛc̄.bñ tñ pōt significare illa alia.qꝛ q̄si oium est eadē mā ꝛ eadē cura:vt dcm̄ fuit supra.ꝛ iō quōcūq̄z accipiat pruna ꝛ ignis pfic⁹ fiūt q̄si ex eadē mā.ꝛ ꝓp hoc ambo determiant sub eodē ca⁹ dr̄nt tñ ꝼz magis ꝛ min⁹.qꝛ ignis pfic⁹ est vehemēti⁹ colic⁹.eo q̄ mā ipsi⁹ ē min⁹ ꝑmixta melācolie ꝛ min⁹ adusta.sz pruna ē vehemēti⁹ melica.qꝛ mā ei⁹ colica est magis ꝑmixta melie.ꝛ est magis adusta.ꝓp adustionē aūt humor tēdit in nāz melie.Et ex his q̄ dicta sunt ēt appet quō iste pustule differāt a p̄dictis,s.a formicis.qꝛ in istis ē mā colica magis adusta ꝛ magis melica q̄z sint in illis:sz q̄ñq̄z vt dcm̄ fuit supra nomē ignis pfici posit absolui:q̄ñq̄z sup formicā comestiuā adurētem.qꝛ tūc q̄ñ formica trāsiuit in formicā corrosiuā malā eadem est

quasi mā ipsi⁹ ⁊ mā ignis psici ⁊ eadē est cura ipsi⁹. ⁊ iō nomen ignis psici pōt absolui sup illam. vt dictuz fuit supra. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et tibi qdem iest vt nomies vnūquodqꝫ amborum cum itentione que aggregat ambo pruna: deinde diuidas: et similiter inest tibi vt nomines ea ambo ignem persicum ꝓpter illā eandē itentionez: deinde diuidas: ⁊ iest tibi vt des vnicuiqꝫ itentioni nomen: ⁊ iam fecerūt totuz illud: ⁊ nō est plurima differētia in eo.

¶ In qua pte compat prunā ad ignē psicū penes noīa. ⁊ dicit. Et tibi qdē iest. In qua pte itentio Aui. q̄ est obscura ē ista. vult. n. dicere qꝫ qñ ista duo aggregant simł. s. pruna ⁊ ignis psic⁹. qz vtplm ista sił aggregant ⁊ maxie pruna raro fit sine igne psico: qꝫ pñt tūc cū tali itētōe illa ambo appellari pruna: ⁊ ℔ si ibi vicat pruna: ⁊ ℔ itēdit Aui. cū dicit. Et tibi qdē iest ⁊c. deiñ diuidas. i. distinguas ignē psicū. s. a pruna ꝓp illā ⁊ eādē itētionē. i. in illa itētōe q̄ tu vocas ambo prunā tanqꝫ a denoiatiozi. qz tu potes distiguere ignez psicū a pruna: vt dicēdo ℔ est ignis psic⁹ ⁊ hec ē pruna. ⁊ dato qꝫ totū appellet pruna tanqꝫ a denoiatiozi. Et sił iest tibi vt noies ambo ignē psicū ⁊c. ℔ ē dicere qꝫ si ista ābo aggregant sił tu potes ista ābo appellare ignē psicū ⁊c. ꝓp illā eādē itētionē. i. in tali itētōe q̄ aggregat ābo sił. in tali. n. itētōe tu potes appellare ea ambo ignē psicuz. ⁊ ℔ itellige si ibi vīcat ignis psic⁹. Deiñ diuidas. i. distiguas: supple pruna nam ab igne psico: sic̄ tu ꝑus feciſti qñ totuz vocabat pruna. qz dato qꝫ totū vocet ignis psic⁹. tñ tu potes adhuc distinguere ibi prunā ab igne psico. Et iest tibi vt des vnicui qꝫ itētōi. s. ꝑdicte nomē. Et iam fecerūt. s. antiq totuz illud. s. qō dcñ ē. Et nō est plūma dīa in eo. s. in istis talib⁹ noiationib⁹. qz de istis noīb⁹ nō ē curandū dūmodo intētiones reꝫ habeant. Tūc segtur illa pars.

¶ Et qñqꝫ sunt cum formice spēb⁹: ⁊ millaris male febres vehemētis caliditatis pnitiose. Et qñqꝫ accidūt ista causa pestilētie. Et multotiēs simulant flegmoni: ⁊ tēdūt ad nigredinē in prīcipio rei: ⁊ ꝓprie in etate sua.

¶ In q̄ pte Aui. ponit q̄dā iudicia q̄ sumunt ex istis. ⁊ sunt tria illa q̄ ponit. Dicit ĝ. Et qñqꝫ sunt cū spēb⁹ formice ⁊ miliaris male ⁊c. ¶ Sz tūc statī dices ℔ gd ad rūbū: de ℔ qō dicit Aui. cum itentio sua in isto ca⁰ sit de pruna ⁊ igne psico: ⁊ nō de formica. ¶ Tu potes dicere ꝓ tāto dic̄ ℔. qz vt dcñ ē i ꝑn⁰. hui⁹ capłi ista duo. s. pruna ⁊ ignis psic⁹ pñt absolui sup oēm pustulā vesicātē adurētē ⁊c. ⁊ iō pñt absolui sup formicā ambulatiuā ⁊ miliarez malā q̄ sunt vesicātes adurētes. ⁊ ꝓp ℔ appellauit hic ista duo spēs formice ⁊ miliaris male. Expone ĝ dcñ Aui. Et qñqꝫ sunt cuz spēb⁹ formice. i. cum ĝ pruna ⁊ ignis psic⁹ q̄ pñt absolui sup spēs formice miliaris male febres vehemētis calītatis pniciose. ⁊ tūc supple fiūt mortifere. ⁊ cā h⁹ē. qz tūc sunt ex hūore pessimo venenoso. vñ tūc q̄si sunt de nā althoym. tūc Aui. ponit aliud iudiciū istaꝫ pustulaꝫ. ⁊ dic̄. Et qñqꝫ accidūt ista cā pestilētie: ⁊ tūc supple fūt male: qz egritudies q̄ accidūt cā pestilētie fiūt ex hūorib⁹ corruptis venenosis: tūc Auic. ponit aliud iudiciū: qō sumit̄ ēt ab istis pustulis. ⁊ dic̄. multotiēs sił ant̄. su. iste pustule flegmōi ⁊ tēdūt ad nigredinē in ꝑn⁰. rei: ⁊ ꝓprie in etate sua. i. in augmēto: ⁊ tūc sic ēt male sunt. qz qñ sił ant̄ flegmoni ⁊ sunt nigre. tūc significatur magis corruptio ⁊ mł̄titudo humoꝝ maloꝝ corrūpentiū mēbrum: sic ergo Auicen. per hoc qō dicit intendit ponere tria iudicia que sumunt̄ ab istis pustulis ratione quorundam accidentium ipsorum.

Et ignis persici

¶ Cura prune ⁊ ignis persici. CAP. X.

Necessaria ē flōmia vt euacuet̄ sanguis colericus: ⁊ qñ egritudo est timorosa tūc necessarium est ipsam approxima re sincopi.

¶ Supi⁹ Aui. determiauit de pruna ⁊ igne psico theorice. hic determiat de ipsis practice ponēdo curā ipsoꝝ. ⁊ ponit curā ipsoꝝ q̄ntū ad oia ꝑdicta significata. qz vt dcīm fuit supra oiuz ē q̄si eadē cura: ⁊ iō Aui. nō distiguit curā ipoꝝ: sz ponit gñalē oīb⁹. vt pz subtilr ituēti. Diuidit ps ista i ptes duas. ⁹ Prīo ponit curaz prune ⁊ ignis psici rōne cuōnis. z⁰ ponit curā ipsoꝝ q̄ntū ad medicias locales. z⁰ ibi. (Cura āt localis ē necia ⁊c). ⁹ Prīa in duas. ⁹ Prīo ponit curā prune ⁊ ignis psici rōne cuōnis totiꝰ corpis q̄ fit per flōmiā. z⁰ rōne cuōnis que fit ꝑ locū ꝑ scalpellationē. z⁰. ibi. (Et fortasse ē necia) Dic̄ ĝ ꝑ. necia ē flōmia: supple in curatiōe hui⁹ egritudis vt eūet̄ sanguis colicus. Et qñ egritudo ē timorosa sicut qñ ē ex mā venenosa ⁊ adusta vehemēter cała necessariū est ipsam. s. flōmiā approximare sincopi. qz in talib⁹ apatib⁹ acutissimis cōpetit flōmia vsqꝫ ad sincopim. vt ponit Hał. supꝑ⁰ illi⁹ affoziśmi. Eoꝝ q̄ egerunt̄. Et itellige ℔ qꝫ nō solū dz fieri cuō ꝑ flōmiā: sed ēt cuō ꝑ solutionē ventris cū purgatiuis colē ⁊ melie est optīa i hac egritudie cū mā isti⁹ sit colā: aut sāguis colic⁹ adustus pmixt⁹ cū melīa. Aui. nō forte fec̄ hic mētionē de solone vētris. qz forte sufficit cuō ꝑ flōmiā: ⁊ spāl̄r qñ fit vsqꝫ ad sincopī. Deiñ cum eūasti vsqꝫ ad sincopim. vt dicit Rasis pueniat̄ ad ifirmū cū eis q̄ subtiliāt sanguinē absqꝫ acuitate. imo hūectāt ipz ⁊ addūt in aquositatē ei⁰ sic̄ aq̄ ozdei ⁊ aq̄ melonis viridis ⁊ aq̄ cucurbite assate ⁊ mucillago psilij. Et addit Rasis qꝫ non dent̄ in hac egritudīe ea q̄ ingrossant sanguinē penit⁹. sanguis nāqꝫ cū ea est grossus in seipso.

¶ Et fortasse est necesse: ⁊ ꝓprie in pruna facere scalpellationē ꝑ fundam vt egrediat̄ sanguis malus cōstrictus i ea q̄ est in nā veneni: ⁊ non fiat illud qñ materia est declinis ad coleram.

Scarificationem ꝑ fundas vt egre

¶ Dic Aui. ponit curā prune ⁊ ignis psici rōne cuōnis sanguinis q̄ fit ex loco ꝑ scalpellationē. ⁊ dic̄. Et fortasse necesse ē. ⁊ ꝓprie in pruna facere scalpellationē ꝑ fundam. ⁊ ℔ ē qñ sanguis est venenosus ⁊ adustus. ⁊ tūc pruna approximat q̄si ad nām antracis. ⁊ ℔ est qō subdit Aui. vt egrediatur sanguis malus ꝯstrict⁹ in ea q̄ est in nā veneni. Ratio aūt q̄re Aui. dic̄. Et ꝓpe in pruna est. quia in pruna cōpetit plus scalpellatio q̄ in igne psico. qz in pruna ē sanguis magis grossus q̄ in igne psico. eo qꝫ sanguis i ea ē vehemēti⁹ melic⁹. ⁊ iō ē in ea pl⁹ ꝯstrict⁹ sanguis q̄ in igne psico. Itez i ea sanguis ē magis venenosus eo qꝫ sanguis ē i ea magis adustus ⁊ magis admixt⁹ hūori melico adusto q̄ ē humor pniciosus: qz q̄ i ea ē sanguis cōstrict⁹: ⁊ plus venenosus. iō cōpetit i ea scalpellatio vt egrediat̄ sanguis ꝯstrict⁹ i ea q̄ est in nā veneni. vt dic̄ Aui. In igne psico est mā plus colica ⁊ min⁹ venenosa ⁊ ē subtilioz. ⁊ iō scalpellatio fac̄ mām plus ebulire ⁊ fluere: ⁊ ꝓp qō nō ita cōpetit scalpellatio in igne psico sic̄ in pruna. ⁊ ℔ ē qō subdit Aui. cuz dic̄. Et non fiat illud. i. scalpellatio qñ mā ē decliuis ad coleraz. ⁊ hoc est in igne psico. qz ignis psicus est vehemēti⁹ coleric⁹. vt dictum fuit supra. Tūc segtur illa pars.

¶ Cura aūt ē localis necessaria ē vt sit sicut cura berisipille. Uez non opz vt sit linimentū vehementis ifrīdatōis sicut in berisipilla: qm̄ materia ad grossitiē est declinis: ⁊ qm̄ ipsa est taliter q̄ non tolerat vt redeat parū ex ea ad interiora

qñ materia est venenosa: ⁊ non licet vt admi/
strent̄ ea que sunt vehemētis stipticitatis itez.
nam illa materia est tarde resolonis. Et nō licz
vt administrent̄ resolutiua neqz in pncipio rei
cum apparet neqz apud quierem inflatōis: qñ
addit̄ in qualitate materiei.

¶ In qua pte, pseqt̄ curā prune ⁊ ignis psici: qz̄tū ad medi/
cinas locales. ⁊ diuidit̄ ps hec in duas. ⁹Prio ponit curam
prune ⁊ ignis psici nō vlcerate. z⁹ ponit curā ipsoz qñ sunt
vlcerata. z⁹ ibi. (In illa vo qō de eo nō est vlceratū) ⁹Pria
in duo. p̄ ostēdit q̄les medicie cōpetāt in hac egritudine ⁊
q̄les nō cōpetant. z⁹ exēplificat de medicis spālib⁹ q̄ cōpe/
tunt in hac egritudie. z⁹ ibi. (Sicut emplm qō fit de arna
glossa). ⁹Pria in duo. p̄ ostēdit cui⁹ cōplonis nō debēt esse
medicie in hac egritudie. z⁹ oñdit cui⁹ cōplonis debēt eē.
z⁹ ibi. (Immo oz) Dic̄ p̄. cura aūt localis est nēcia: sic̄ cura
berisipille: qz sic̄ in berisipilla i pn⁹ est nēcia ifridatio ⁊ rep
cussio: sic ēt ⁊ in istis. ⁊ sic̄ in berisipilla in statu ⁊ in fine est
nēcia resolo ⁊ infridatio cū exiccatōe ēt in istis. Et iō cura
localis in ipsis quodāmodo est nēcia: sicut in berisipilla.
Differūt tñ in hoc qō Aui. subifert. Uerū oz vt non sit lini
mentū vehemtis ifridatōis: supple i istis sic̄ in berisipilla.
Et reddit causas duas. vna est ꝓpter grossitiem māe. vñ si
poneret̄ nimiū. ⁊ fortiter repcussiuū ꝓculcaret̄ mā nimis
in mēbro: ⁊ fieret postea difficilis resolonis. Alia est: qz cuz
materia istarum pustularum sit quasi venenosa non tole/
ratur vt redeat ex ea paz ad iteriora. ⁊ ideo non debēt po
ni in eis fortiter ⁊ pura repcussiua: sic̄ facim⁹ in berisipilla:
Et intellige hoc qz lz in istis nō possumus admistrare me/
dicinas vehemētis ifridatōis: sic̄ i berisipilla: nihilominus
ītr istas adhuc est cōpatio. qz in igne psico pñt admistra/
ri plus ifridantia q̄z in pruna. qz in pruna est mā grossioz ⁊
venenosioz: in igne aūt psico est mā subtilioz ⁊ min⁹ vene/
nosa: vt dcm̄ fuit supra. ⁊ iō magis pōt sustinere repcussiua
ignis psic⁹ q̄z pruna. sz minus ēt q̄z berisipilla. Et nō licz vt
admistrent̄ ea q̄ sunt vehemētis stipticitatis. iterū supple
sicut facimus in berisipilla. qz sic̄ dcm̄ fuit i berisipilla ad/
ministrant̄ vehemēter in pn⁹ stiptica. hic aūt nō debemus
admistrare ea q̄ sūt vehemētis stipticitatis. nā mā est tar/
de resolonis: supple ꝓpter grositiē ips⁹: nūc aūt vehemēs
stipticitas ipedit resolonē. cuz g̃ mā ista paz sit tarde resolo/
nis: debēt g̃ medicie nō esse vehemēter stiptice. Et intelli/
ge ēt hoc sic̄ dcm̄ fuit de medicis ifridātibus. qz ēt in igne
psico possunt poni plus stiptica q̄z in pruna. quia materia
in ipo est subtilioz ⁊ citioris resolutionis q̄z in pruna. vt di/
ctum fuit supra. Et non licet vt admistrentur resolutiua
.s. in istis: ⁊ intellige resolutiua pura ⁊ fortia. nec in pncipia
rei cū apparet. s. ista egritudo. nec apud qtē in flāmatiōis
.i. neqz apud finē ⁊ declinationē apatis in qua icipit qesce/
re iflāmatio. Et reddit cām Aui. cū dic̄: qñ addit̄ in q̄lita/
te māei. i. in calitate ⁊ iflāmatōe māei. q̄si vult dicere Aui.
qz iō nō licz vt admistrent̄ resolutiua pura ⁊ fortia nec in
pn⁹ nec in fine ēt. qz de quo minus vr̄. qz mā est valde acu/
ta ⁊ iflāmata i hac egritudie cū sit mā adusta. ⁊ iō pp acui/
tatē ⁊ iflāmationē māei nō solū nō possum⁹ admistrare re
solutiua pura in pn⁹ sed nec ēt in fine. imo ēt in fine debe/
mus ea admiscere cū ifridatiuis. s. ꝓpter acuitatez māei.
Sic g̃ appet qz in hac egritudie nō debēt admistrari medi
cine vehemētis friditatis: nec vehemētis stipticitatis: nec
pure resolutiue: nec fortes resolutiue. Et idē ponit. H. i4ª.
pticula de igenio sanitatis. Tūc segtur illa pars.

¶ Immo opz vt admistres medicinas exicca/
tiuas in qbus est infrigidatio ⁊ resolutio que/
dam cum expulsione.

¶ In qua pte dicit q̄lis oz esse medicia ⁊ cuius cōplonis in
hac egritudie. ⁊ dic̄it mo oz vt admistres medicias exicca/
tiuas i qb⁹ est ifridatio ⁊ resolo: quedā cuz expulsione. Ex/
positio istius qō Aui. dic̄ est. Oz. n. esse medicia aliqz̄tuluz
desiccatiua rōne būiditatis ⁊ virulētie q̄ fit i istis pustulis.
qa vtplm iste pustule sunt vesicātes adurētes: ex qb⁹ egre
dit̄ būiditas ⁊ quedā virulētia. sz nō oz esse nimis desicca
tiua pp māei grossitiē: ne mā pl⁹ īgrosset̄ ⁊ iduret̄: ⁊ maxi/
me hoc est vez cū nōdū sunt vlcerate. qz qñ sunt vlcerate
idigēt fortiter ōsiccātib⁹ vt postea dicet̄. Itez oz eē in eis
aliq̄ ifridatio ⁊ repcussio: pp iflāmationē ⁊ calitatē māei.
sed nō oz eē in eis nimia ifridatio ꝓpter cām dictā supius.
Itez debz esse in eis aliq̄ resolo rōne māe que est difficī/
lis resolonis ꝓpter grossitiē māei. sed nō oz esse vehemēs
⁊ nimia resolo ꝓpter cām dictā. ⁊ supple ꝑter istō qō Aui.
hic exp̄mit qz oz esse in eis aliq̄ stipticitas: ⁊ ꝓprie in p̄n⁹ p
pter fluxū māe. sz oz esse in eis pauca stipticitas ꝓpter cāz
dictā. ¶ Ulteri⁹ ēt nota qz lz medicia in hac egritudie de/
beat eē ifridatiua cū exiccatiōe ⁊ aliq̄li resolone. tñ oz di/
stingui ꝑm tpa egritudis. qz i p̄n⁹ oz esse plus medicia īfri/
gidatiua q̄z in fine ⁊ in statu rōne maioris alteratōis q̄ de/
bet̄ in p̄n⁹ apostematū. In statu aūt ⁊ i fine debēt esse plus
resolutiua q̄z in p̄n⁹ eo qz i fine apatis idiget mā plus reso/
lutione q̄z in p̄ncipio: ⁊ minoi infrigidatione ⁊ repcussiōe.
¶ Deinde cum dicit.

¶ Sicut emplastrū qō sit de arnaglossa ⁊ gallis
⁊ lentibus ⁊ pane plurimi furfuris. nam huius
modi panis subtilioz est in suba sua: ⁊ empla/
stra istis similia de illis que scripta sunt in anti/
dotario: et iterum galle cum aceto vini: ⁊ alu/
men cum aceto vini.

¶ In ista pte, pseqt̄ determinādo medicias spāles q̄ cōpe/
tunt i ista egritudie ꝑm p̄dictā doctrinā. ⁊ duo fac̄. p̄ ponit
quedā empla que cōpetūt in p̄n⁹. z⁹ ponit q̄dā emplastra q̄
nō solū cōpetūt i p̄n⁹. sz ēt in alys tpib⁹ ꝓueniūt. z⁹ ibi. (Et
de medicis bonis ⁊c̄). Dic̄ p̄. bñ dcm̄ est qī hac egritudie
oz vt admistres medicias exiccatiuas ⁊c̄. sicut emplastrū
qō sit de arnaglossa gallis ⁊ lētib⁹ ⁊ panis plimi furfuris. ⁊
pōt sic fieri id emplastrū. mollificent̄ p̄us vna die lētes in
aq̄. postea coquant̄ in illa aq̄. deiñ exp̄mant̄ ab illa aqua ⁊
bñ pistent̄. postea i ōcoctōe illaz lētiū coquat̄ arnaglossa.
⁊ cuz bñ cocta est exp̄mat̄ ab aq̄ ⁊ terat̄ bñ. ⁊ postea sil̄ ag/
gregent̄ lētes cocte ⁊ trite ⁊ medulla panis furfurei ⁊ ꝓfi/
ciant̄ sil̄ ⁊ aggregent̄ cū illa. ⁊ si vis pone oleū rosatū i de/
coctione p̄dicta ad modū pultis. ⁊ cū sic ꝓfecta sunt ad mo
dum pultis ponat̄ ibi de puluere gallaz: ⁊ postea coquant̄
sil̄ vsqz ad spissitudinē donec lini at̄ sup petiā. id. n. emplz
est optimū i p̄n⁹ prune ⁊ ignis psici. ⁊ spāl̄r dū vlcerata non
sunt. imo vt dic̄ Hal. i4ª. pticula de igenio. id emplz est vti
le prune ⁊ igni psico ⁊ formice ambulatiue ⁊ miliari ⁊ i oi/
bus sil̄ib⁹ pustulis que vlcerate ⁊ corrosiue nō sunt. qz vl/
cerate ⁊ corrosiue idigēt fortī⁹ desiccātib⁹. qz id emplz est
quodāmō repcussiuū cū exiccatōe ⁊ resolone. qz plātago ē
repcussiua ⁊ exiccatiua cū q̄dā resolone: lz pauca. Et etiā i
ea est apitio ꝓpter absterſionē q̄ est i ea. vt dicit Aui. ⁊ etiā
Aui. i z⁹ de ipa. qz ipa est bona i vlcerib⁹ fraudulētis ⁊ igni
psico: ⁊ ambulatiuis vlcerib⁹ antiqs ⁊ vlcerib⁹ pfundis. et
est sublimis vlr i bis caplis. Lētes aūt sunt exiccatiue ēt
cū aliq̄ resolone. qz lētes q̄si tpate sunt i calitate ⁊ siccita/
te: sicut Aui. ponit i z⁹ p dcm̄. H. Balle aūt sunt ifridatiue ⁊
exiccatiue. panis aūt plimi furfuris est resolutiuus ⁊ exic/
catiuus rōne furfuris. et hoc est qō vult dicere Aui cū dic̄.
nā. n. b⁹ panis est subtilioz i suba sua. vñ expone. nā. n. i. cō/
plexio ⁊ vt⁹ bui⁹ panis est subtilioz i suba sua: supple q̄z sit

panis qui est minus furfureus ⁊ plus de faria.qz panis furfureus est magis resolutiuus ⁊ magis penetratiuus:⁊ sicꝯ q̄ panis de farina rōne vtutis ⁊ op̄lonis ipsi⁹ furfuris vñ plus cōpetit hic panis furfureus q̄ panis de farina.sic ḡappet ꝓfiderādo ad nām simpliciū:q̄ istud empl̄z ē optimū in p̄runa ⁊ igne p̄sico: ⁊ in oīb⁹ pustulis similib⁹.Et iterum galle cum aceto vini sunt bone.s.in p̄ncipio maxime. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de medicis bonis in hac bora ⁊ post ipsā est vt sumant̄ granata acetosa ⁊ scidant̄ ⁊ decoquant̄ cū aceto donec liniant̄:deide terant̄ ⁊ ponant̄ sup p̄nū ⁊ admistrētur.ip̄m.n.cōuenies est in oi bora ⁊ eradicat hāc egritudinē i p̄cipio ⁊ statu.Et q̄nq̄ cadit i medicis hui⁹ apatis nux recēs ⁊ folia ei⁹ cuz sauich ⁊ vua passa ⁊ ficus cū vino ⁊ olco papaueris nigri ⁊ meli⁹ est vt ex oībus fiat empl̄m.Et de medicinis ꝓueniētib⁹ in pl̄ib⁹ boris sunt opiū ⁊ acatia ⁊ dragagātuz fil̄r ⁊ cortices granatoꝝ de vnoquoq̄ quoꝝ sumat̄ pōdus.z.i.floris eris.z.i.semē iusq̄mi albi.Et huiusmodi medicie nō ponunt̄ nisi sup illud qō nō est vlceratum.

¶ Dic Aui.cōnumerat alia empl̄a que ꝓueniūt nō solū in p̄n°:sed ēt in alys tp̄ib⁹.Et p̄ ponit vnū empl̄m qō est ꝓueniens in oī bora.Deiñ ponit quoddā aliō.ibi z°.(Et q̄nq̄ cadit)z°:ponit quoddā aliud ibi.(Et de medicis ꝓueniētibus).Et si tu vis scire vtutē ⁊ cōp̄lonē oiuz istoꝝ empl̄oꝝ respicias vtutē ⁊ cōp̄lonē medicinaꝝ simpliciū.eo q̄ cōposita trahūt vtutē a simplicib⁹:p cōp̄lonib⁹ aūt ⁊ vtutū medicinaꝝ simpliciū recurras ad libros p̄ticulares qui tractāt de simplicib⁹.Et addit Aui.i fine istoꝝ empl̄oꝝ q̄ hȝ medicine nō ponunt̄ nisi sup illud qō nō est vlceratū.Et rō hȝ est:qz q̄n vlcerat⁹ est idiget fortioꝛib⁹ desiccātibus.vñ ista non sufficiūt nisi in p̄runa ⁊ igne p̄sico:cum nondū vlcerata sunt.Tūc sequtur illa pars.

¶ In illo vo qō de eo est vlceratū est necessariū illud qō fortiter exiccet:sicut medicamē andaron ⁊ farafion ⁊ trocisci ranudros ⁊ medicamē de keisin cū vino dulci ⁊ cum rob ⁊ reliq̄ q̄ dicta sunt in curatōe berisipille vlcerate ⁊ formice miliaris: ⁊ oz vt empl̄astrent̄ desup empl̄a in die bis ⁊ in nocte semel ⁊ bis: ⁊ nō administres exiccatiua quātuz potes:q̄n ipsa addūt i malitia egritudinis.

¶ In qua p̄te Aui.ponit curā p̄runę ⁊ ignis p̄sici cū vlcerā/tur.⁊ duo fac.°p̄io ponit curaz loci q̄ est vlcerat⁹.z°docet ꝑhibere vlcerationē ne ambulet in p̄tes circūstātes.z°ibi (Et oz vt subuenias) Dicit p̄ in illo vo qō de eo est vlceratū necīū est:id qō fortiter desiccet sīc medicamē andaron .i.androni ⁊ medicamē de keisim.i.de kerua cū vino dulci.s.distēpato.⁊ cū rob.i.cū saba.oia.n.ista sūt fortiter ōsiccatiua.⁊ iō cōpetūt in his cū sunt vlcerata.⁊ nō administres exiccatiua q̄tū potes.q̄n ipsa addūt i malitia egritudis. ¶ Sed tu stati dices hic vī q̄ ꝺrieī sibypsi.qz dixit q̄ de eo qō est vlceratū necīū est q̄ fortiter exiccet.hic aūt dic q̄ nō administres exiccātia q̄tū potes. ¶ Tu potes dicere vnomō q̄ Aui.hic itelligit exiccātia.i.stiptica.qz i ista egritudine nō debēt eē medicine fortis stipticitatis rōne māe grosse q̄ difficilis est ad resolonē:vt supra dcm fuit. ¶ Sz tu dices vī q̄ hec sint ꝺ Rasis.ca°:de puna ⁊ igne p̄sico, qui dicit. Et ponant̄ super locum vlceris medicine fortis stipticitatis. Tu potes dicere q̄ Rasis itellexit fortis stipticitatis.i.fortis siccitatis:qz medicie p̄une ⁊ ignis p̄sici vlcerati debēt eē fortis siccitatis.vñ Rasis ibi itellexit p stipticitatē siccitatē.⁊ Aui.q̄n dicit hic nō ponant̄ exiccantia ⁊c.itellexit p exiccātia stiptica vehemēter. ¶ Uel potes rīdere ad dcm Aui.alio mō sic q̄n Aui.dixit hic.Et nō administres exiccātia q̄tū potes itellexit q̄ nō administres exiccātia in vltio.supi⁹ vo q̄n dixit q̄ neciuz est q̄ fortiter exiccet itellexit respectu illius qō ponit̄ in illis nō vlceratis.vñ in p̄runa ⁊ igne p̄sico.vlceratis debēt administrari exiccātia fortiter:sz nō q̄tū potes.i.sz nō exiccātia in vltimo.qz lz ꝓueniāt ex p̄te vlceris ⁊ virulētie quā eycit:tñ nō ꝓueniūt ex p̄te māe q̄ grossa est.qz in mā grossa nō debent administrari exiccātia nimis fortia.qz stati resoluūt subtile ⁊ relinquūt grossuz.⁊ iō reddit̄ mā nimis iobediēs resolo/ni.Uel potes dicere alr.⁊ nō administres exiccātia q̄tū potes:hoc ē q̄ nō administres exiccātia fortia.qz de talib⁹ itellexit hic q̄tū potes.i.q̄tū tibi est pos̄e.qz q̄tū pos̄e est nō debes administrare exiccātia fortia:sed cum cogit̄ vti eis.s. q̄n vlcerant̄ ⁊ eyciūt multū virus:tūc debem⁹ ea administrare sicut dixi p̄.qz lz noceāt ex p̄te māe:qz grossa.tñ cōueniūt ex p̄te vlceris ⁊ humiditatis eius.vñ fortiter exiccatiua debēt retardari q̄tū pos̄e est tibi:sz si est necessitas ea administrandi administrent̄:sicut q̄n ista vlcerant̄ ⁊ ex eis exit multa aquositas. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et oz vt tu subuenias ei qō ꝓtinet locū et loca adustionis cum bolo ar.et aceto et aq̄ et reliquis que ifridāt et repcutiunt:et id qō est ꝑpinquius illo est lana ysopi ifusa in vino.Cum ergo q̄escit iflāmatio et remanēt vlcera curentur cum eis que sunt sicut empl̄astra de merdasengi et empl̄astra dyabuticiarion:et cū reliqs medicinis vlcerum corrodentiū p̄dictis in antidotario.Et nux antiqua vnctuosa est ꝓueniēs igni p̄sico in hac bora.

¶ Dic Aui.docet ꝓhibere pambulationē istaꝝ q̄n vlcerā/tur.⁊ dicit.Et oz vt subuenias ei qō ꝓtinet locū.s.vlceratū .i.oz vt tu subuenias p̄tib⁹ circūstātib⁹ ne vlcerent̄:⁊ plus ambulēt vlcera ⁊ loca adustionis.i.⁊ locis etiā circūstātibus iflāmatis.vñ oz duob⁹ subuenire.oz.n.p̄ subuenire:ne illa vlceratio supambulet:⁊ oz ēt remouere calitatē ⁊ adustionē in locis circūstātib⁹.⁊ id fit cū bolo armeno ⁊ aceto .s.ponēdo ea in circuitu vlceris.sed desup ponant̄ medicine vlceris p̄p̄e.Cū q̄escit.i.sedat̄ inflāmatio ⁊ remanent vlcera.s.sine magna calitate curent̄ cū eis ⁊c.Empl̄a dyabuticiaron.i.empl̄a de litargiro ⁊ alys exiccatiuis mixtis cū faba.⁊ nux antiq̄ vnctuosa ꝓueniēs est igni p̄sico in hac bora.s.cū est ibi vlceratio sine calitate.Dicit aūt vnctuosa qz oleuz nucis antiq̄ abstergit ⁊ desiccat ⁊ ꝓfert vlceribus corrosiuis.vt dicit Serapio in suo libro de simplicib⁹ medicinis.⁊ iō dicit Aui.vnctuosa.qz illa:tūc hȝ maxie vtutē olei qō ꝓfert istis vlcerib⁹ corrosiuis ambulatiuis.

¶ De vesicis ⁊ inflatōib⁹. CAP. XI.

Inflationes accidūt fm duos modos quoꝝ vnus est ꝑpter aquositatē q̄ expellit ex ebulitione in humorib⁹ cuz q̄ eleuat̄ mā subito ad illud qō est sub cute et inenit cutē spissioꝛē q̄ illud qō est sub ea: q̄re non penetrat in eā:imo remanet inflatio aquosa:et secūdus est vt sit loco aquositatis sanguis:qua

re fit pus de subtus.

¶ In isto ca°. Aui. determinat de qbusdã pustulis q̃ dicunt vesice ⁊ iflatões. Et ĩ isto p̃ ca°. Aui. distiguit modos iflatiõũ ⁊ vesicar̃ oñdẽdo quot modis pñt accidere iflatões ⁊ vesice. in z°. aũt ca°. ponit curã ipsar̃. z°. ibi. (Mũdificatio qdẽ corpis ⁊c̃). Et p̃z qõ dicit. ¶ Et nota hic q̃ p̃mus modus inflatõis accidit ex ebulitõe humor̃ colicor̃ subtiliũ ex qua ebulitõe eleuat̃ mã penetrãs carnẽ: qz est rara ⁊ retinet̃ in cute: qz est spissa. ⁊ fit inflatio aquosa in qua est aq̃ subtilis. ⁊ ista inflatio ꝑprie appet eẽ vesica. ⁊ assimilat̃ vesicis que accidũt ex adustione ignis: sicut dicit Rasis ca° de vesicis. ¶ Scõs modus iflatiõis ẽ ex humorib⁹ magis grossis. qz loco aquositatis est ibi quedã virulẽtia sanguis ad modũ aquositatis. ⁊ ideo ista inflatio magis ꝑfundat̃ q̃z prima: eo q̃ est ex humorib⁹ magis grossis. vñ ꝑprie ista inflatio nõ est vesica sicut ꝑma: sed magis dr̃ inflatio. ⁊ prima dr̃ ꝑprie vesica. ⁊ ideo Aui. intitulauit istud capl̃m de vesicis ⁊ inflatõibus. Et hoc est qõ dicit Auic. in lra. ¶ Et secũdus modus inflationis est vt sit loco aquositatis sanguis. i. loco aquositatis sit sanguis virulent⁹ subtilis quasi sit pus desubt⁹. expone quasi sit pus. i. ista virulẽtia sanguinis de subt⁹. i. magis it⁹ q̃z sit aquositas in vesicis ꝑmis. qa in vesicis ꝑmis est aquositas sub ꝑma cute. qz est ex hũoribus colericis subtilibus. in ista vero est magis intus. quia ista aquositas est grossior q̃z illa cum fiat ex humoribus grossioribus.

¶ De cura inflationum. CAP. XII.

Mũdificatio qdẽ corporis cũ flõmia ⁊ similibus est ꝓm q̃ sciuisti: ⁊ administretur regimen ⁊ cibus ꝓm modum qui est dictus.

¶ In isto capl̃o Aui. ponit curam p̃dictarũ vesicarũ. ⁊ diuiditur capl̃m in duas ptes. ꝓmo ponit curam ipsarũ per euacuationẽ corpis ⁊ regimen diete. z°. ponit curam ipsar̃ cum medicinis localibus. secũda ibi. (Et ponat̃ sup eas in p̃mis) Dicit ergo p̃mo. Mũdificatio qdem ⁊c̃. ⁊ sil̃ibus. i. euacuationib⁹ per solutionẽ vẽtris est: sicut sciuisti in predictis capitulis: sicut ĩ capl̃o formice. ⁊ in ca° prune ⁊ ignis ꝑsici. qz in omnib⁹ istis pustulis fit euacuatio eodẽ mõ cuz quasi mã parũ diuersificet̃. vel expone: sicut sciuisti. s. in ꝑmo libro. sciuisti enim ibi q̃ debet fieri flõmia: ⁊ q̃ solutio vẽtris. Et administret̃ regimen ⁊ cibus ꝓm modũ qui iam dictus est. s. in apostematib⁹ ⁊ pustulis calidis. vel expone qui iam dictus est. s. in libro p̃mo. fen. 4ª. capl̃o de cura ap̃atũ in generali. lz ibi de cibis paz tãgat. Uel expone qui dictus est. i. dicet̃ in ca° de essere: ⁊ maxie in essere sanguinea. qz talis essere ꝯuenit cũ vesicis. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Et ponat̃ sup eas in primis cũ apparẽt qõ sit sicut lẽtes cocte cum aqua ⁊ sicut cortices granator̃: aut cortices ramor̃ eor̃ ꝺcocti cum aq̃. totũ illud ponat̃ ꝓm q̃ scis in loco suo post decoctionem ⁊ lenitatem tepidum.

¶ Aui. ponit curam istar̃ vesicar̃ q̃tuz ad medicinas locales. ⁊ diuidit̃ hec pars in partes tres. ꝓmo ponit curaz vesicarũ quãdo incipiũt. secũdo ponit curam quãdo iam cõplete sunt. tertio ponit curam quãdo sunt vlcerate. secũda ibi. (Si aũt exierint vesice) tertia ibi. (Et si vlceranf̃) Dicit ergo p̃mo. ⁊ ponat̃ sup eas ⁊c̃. totum illud. i. illud emplastrum ponat̃ ꝓm q̃ scis in suo loco post decoctionem ⁊ lenitatem tepidum idest ponatur tepidum quãdo est bene decoctum ⁊ est lene: quia possit bene leniri super petiã. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si aũt exierint vesice ⁊ volueris ipsarum curationem: qm̃ ille que sunt in grossiore cute dolent: opz vt aperiant̃ cuz acubus: ⁊ currat qõ ĩ eis est: ⁊ que de eis sunt subtiles aperiunt̃ per se. Et non opz vt tardet̃: imo aperiant̃ etiam ⁊ exprimat̃ quod est in eis cum facilitate paulatim. Deinde non euacuant̃: aut vt sanẽtur: aut vt vlcerentur.

¶ Dic Auicẽ. ponit curam vesicar̃ quando non possunt ꝑdiberi: sed exeũt ⁊ complent̃. Dicit ergo. Si autem ⁊c̃. ille que sunt in grossiori cute dolent vel dolorẽ faciũt. iste sunt ille que sunt sanguinee: vbi loco aquositatis est sanguis. nã iste sunt in grossiori cute idest magis profundant̃ in cute. quia sunt sub secũda cute: ⁊ iste faciũt maiorem dolorem q̃z alie ꝓpter materiã: quia ibi plus profundat̃ sicut dictũ fuit supra q̃ in flegmone est maior dolor q̃z in herisipilla: ꝓpter maiorem profunditatem materie que est in eo. Et que de eis sunt subtiles idest que sunt sub cute. ⁊ iste sunt que fiũt ex ebulitione humor̃ colericor̃ subtiliuz ex qua ebulitione vesice oriũtur in quibus est quedam aqua subtilis: sicut est in vesicis que fiũt ab adustiõe ignis idest pariuntur per se rõne subtilitatis humor̃. etiam quia ꝑfunde non sunt. ⁊ ideo per se aperiunt̃. ⁊ nõ est necesse eas aperire cum ferro. Et non oportet vt tardetur. immo aperiantur ⁊c̃. hoc est dicere q̃ si iste tardarent̃ ad aperiẽdum per seipsas non oportet tãtũ differre: sed oportet aperire cum ferro sicut in ꝑmis. quia cum aqua que continet̃ in vesicis sit calida ⁊ acuta si nimis staret ibi posset vlcerare. ⁊ ideo non oportet tardare ad aperiendũ eas ne vlcerentur. Deinde non euacuãtur idest non euadunt. s. post apertionem ipsarum: aut vt sanentur. s. per apertionem illam: vt quando non est ibi facta aliqua corrosio. qz tunc cum euacuata est illa aqua statim ꝺsolidat̃ aut vlcerent̃. i. sint ĩtus vlcerate: ⁊ tũc indiget ꝓpter illud cura alia quã Auicen. ponit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et si vlceranf̃ curẽtur cum emplastris q̃ fiũt de ceruſa: ⁊ que fiũt de merdasengi ⁊ sil̃ibus ⁊ ꝓprie q̃ cadit i eis: sicut ireos: ⁊ ẽplastris berisipille quãdo ambulat ⁊ corrodit ⁊ formice ⁊ reliqs q̃ diximus. Medicamẽ cõpositũ etiaz .℞. merdasengi libras. j. olei veteris lib. j. ⁊. ʒ. arsenici lib. i. decoquant̃ merdasengi cum oleo donec non adhereat: deiñ fundat̃ sup ipm arsenicum. Et iterũ medicamẽ ꝯueniẽs ei quod de ipsis accidit sup testiculos ⁊ labia ⁊ eis sil̃ia ad vltimũ supra mẽbra q̃ vehemẽter idigẽt exiccatione. ℞. colcotar ⁊ calcadis. viij. ʒ vnoquoq̃ foliorz rose. ij̃. terant̃ cum aq̃ administrẽtur: ⁊ sil̃r fimus caprinus cum melle.

¶ Auicẽ. ponit curam vesicarum quando sunt vlcerate. ⁊ in isto. ℌ. vt mihi. videtur Auicẽ. duo facit. ꝓmo ponit curã vesicarum vlceratarum in quibus non est caro corrupta ⁊ putrefacta. secũdo ponit curam vesicarum vlceratarz in quibus est putrefactio ⁊ corruptio carnis. secunda ibi. (Et cum cadunt escare ⁊ carnes) Dicit ergo p̃mo. Et si vlcerantur ⁊c̃. decoquatur merdasengi cuz oleo donec non adhereat idest donec non aduraf̃. quia quãdo merdasengi adurit̃: tunc adheret fundo vasis. ⁊ ideo est magna cautela in coquendo merdasengi cum oleo. quia debet coqui cum lento igne ⁊ continue moueri ad ignem cum spatula ne adhereat fundo vasis ⁊ aduratur. Deinde scilicet co-

cto merdasengi cum oleo fundat sup ipm arsenicū. vñ nō dz poni arsenicū nisi vltimo post decoctōez merdasengi cū oleo: qz si pōeret añ decoctōez adureret ⁊ amitteret suā vtutē. ⁊ vltra oēs pulueres q ponūt in vnguētis i qb⁹ decoqtur merdasengi cū oleo nō debent poni nisi pus cocto litargiro ⁊ tepefacto: vt nō aduratꝫ ⁊ amittat suā vtutem. Et iterū. Dic Aui. ponit qddā vnguētuz qđ est valde desiccatiuū qđ ꝓpetit in vesicis vlceratis in qb⁹ ē magna hūiditas: ⁊ q̄ sūt sup mēbra q̄ idigēt vehemēti desiccatōe: qz i mēbro magl sicco dz admīstrari magl sicca medicia. ⁊ dato q ibi vlcus nō sit magis hūidū q̄z in mēbro humido: qz i q̄libz mēbro debem⁹ admīstrare medicias hūdo duas itentiōes q̄ sūt ꝑncipales ⁊ gnāles. s. ꝓseruare subm cū silūb⁹ ⁊ curare morbū cū ꝯrys. Debz g̃ admīstrari talis medicina q̄ a pte sue similitudis ꝓseruet ꝓpłonē mēbri. ⁊ a pte sue ꝯrietatis curet morbū. ⁊ iō in membro sicco dz admīstrari medicina magis sicca q̄z in hūido mēbro rōne sue ꝓpłonis. ⁊ ideo illud medicamen qđ ponit hic Aui. cū sit valde desiccatiuū ꝓpetit in membris q̄ sunt sicut testiculus ⁊ virga ⁊ labia ⁊ similia: eo ꝙ ꝓpło eoruz sicca est q̄ cōseruat ꝑ sicca ⁊ putrefit ab hūidis. ⁊ hec verba possunt extrabi ex dictis Hal. in libro de ingenio sanitatis. in multis locis. colchotar est vitriolū citrinuz. Calchadis est vitriolum albū. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et cum cadūt escare ⁊ carnes corrupte ⁊ apparet caro sana: tunc curetur cura vulnerum planorum.

¶ In qua parte Auicē. ponit curā vesicaꝝ alteratarum in quibus est aliqua putrefactio ⁊ corruptio carnis. ⁊ habet ista duas partes. Primo ostēdit quomodo debeāt curari quādo remota est ⁊ recedit caro mala ⁊ putrefacta. secūdo docet remouere carnē malā putrefactaz cum medicinis. secūda ibi (Et cadere quidē faciūt ⁊c.) Dicit ergo primo. Et cum cadūt escbare ⁊ carnes corrupte ⁊ apparet sana ⁊c. quasi velit dicere Auicen. ꝙ in vesicis vlceratis in quib⁹ est caro vlcerata ⁊ mala corrupta debent admīstrari medicie que faciunt cadere carnē corruptā ⁊ malam. ⁊ cum cadunt escare ⁊ carnes corrupte curent. s. iste vesice cura vlceꝝ prauoꝝ. i. cicatrizandoꝝ: qz quādo remota est mala caro ⁊ corrupta nō restat nisi tunc cicatrizare sicut curātur vulnera plana in quibus nō est aliqua corruptio: qz in illis nō habemus nisi intentionē cicatrizandi. Sic g̃ intellige ꝙ Auicen. qñ dicit. Et cū cadunt escare ⁊ carnes corrupte. Dicit hic si iā dixisset de medicis que faciūt cadere escharā ⁊ carnez corruptā. vñ rectior ordo fuisset si pars sequēs ꝑcessisset: qz ꝑus fecissemus cadere escharaz ⁊ carnē malā. ⁊ postea cōsolidamus ⁊ cicatrizamus. Aui. tñ de hoc ordine nō curauit sicut etiā in multis alys suis locis facit. ¶ Deinde cum dicitur.

¶ Et cadere quidem faciunt escaras ⁊ carnem malam medicine note. Et in alexandria faciūt eas cadere cuz herba nominata serenicis ⁊ iterum tarbeasis ⁊ oleum de albacuen est bonū ad deijciēdum eas.

¶ Auicen. docet remouere carnē corruptā ⁊ malam cum medicis. Dicit ergo. Et cadere qdē. ⁊ cū oleo de lacboen. oleū de lacoen est sile cotille fetide.

¶ Et ad vltimuz administratio casus escare ⁊ curationis residui cum curatione vulneruz sanorum est conueniens valde.

¶ Dic Auicen. repetit curam ꝑdictam cū curatione vlcerum sanoꝝ. i. curatōe vulnerum sanoꝝ in quibus competit consolidatio solū ⁊ cicatrizatio: qz ista vulnera dicunt

sana per respectum ad alia mala putrida in quibus est putrefactio ⁊ corruptio carnis.

¶ Medicamē bonū exptum antiquoꝝ qđ qdā modernoꝝ cōcesserunt. Re. sarcocolle ⁊ aloes ⁊ olibani ⁊ ceruse: ⁊ ziniar oīum equaliter et quātum est totū de bolo armeno et fiant ex eis forme files auellanis: sumant et dissoluant cū aceto et aqua et liniat cū eis locus ponēdo epithima sup epithima donec accidat in eo cōtractio vehemēs et fiat escara. et tunc aut cadet p se si fuerit sub ea humiditas: aut est necessariū vt radas eā et facias ipsam cadere et nō cesses facere illud donec cadat totum.

¶ Dic Auicēna ponit quoddam medicamen antiquoruz quod est bonum ad remouendum carnem corruptam. ⁊ etiam esset bonum super vesicas vlceratas in membris ficce complexionis sicut super testiculos ⁊ super anum. ⁊ similia membra que dicta sunt prius que indigent vehementi desiccatōe ⁊ planum est.

¶ De essere. CAP. XIII.

Essere est pustula parua lata sicut vesice et ad aliquātulam tendēs rubedinē et pruritū faciēs et angustiam eueniens subito ꝑm plm. et accidit qñq̄z vt currat ab ea humiditas. et fortasse est sanguica. et ꝑm plm fit vehemēs in nocte et eius angustia fit in ea vehemētior et ei⁹ tristitia.

¶ In isto capitulo Auicen. determinat de quadam pustula que appellat essere que est quasi quedā pustula ad modum puncture vespe vel vrtice. ⁊ determinat Auicen. primo de ipsa theorice. secūdo determinat practice. secunda ibi (Si sanguis quidē) Prima pars diuidit in quattuor. ꝓmo ponit diffinitionē essere cuz quibusdā circūscriptionibus. 2° ponit causas ipsius. 3° ponit signa distinguentia inter spēs ipsius: qz essere est duplex. quedā est sanguinea que fit ex vapore sanguis colerici. ⁊ alia est flegmatica que fit a flegmate salso. 4° docet prohibere febrē que posset contingere in ipsa. secūda ibi (Et causa eius) tertia ibi (Et sanguinea quidem) quarta ibi. (Et cum essere inuadit locum amplū) Dicit ergo. Essere est pustula parua sicut vesice. differt tamen a vesicis: qz a vesicis egreditur quedā humiditas ⁊ aqua subtilis. Ab ista vero pustula nihil egredit vtplurimū. vnde assimilatur sicut cuidā puncture vespe vel vrtice. Item etiam fiunt simul plures tales pustule in vno loco: immo aliquādo comprehendunt magnam partē corporis. hoc aūt non contingit in vesicis faciens angustiā: qz materia illius est in interioribus corporis que egreditur ad exteriora. vnde angustiaz faciunt sicut faciunt variole. Et accidit quādoq̄z vt currat cuz ea humiditas. dicit quādoq̄z: qz est raro. vt dictuz fuit prius. Aliquādo ꝯtingit ex maxime in illa que est flegmatica ⁊ fortasse est sanguinea. hoc est forte etiā potest esse ꝙ humiditas currat ab illa que est sanguinea: sed credo ꝙ vtplurimū sit flegmatica. ⁊ secundū plurimum fit essere vehemens in nocte. ⁊ eius angustia fit in ea vehementior. ⁊ eius tristitia. Et causa huius potest extrabi ex dictis Rasis. caplo de essere: quia dicit ipse ꝙ aer frigidus commouet eam cum ei associatur. ⁊ hoc est ꝓpter clausionē poroꝝ: ⁊ iuuat ab introitu in aquā calidam. vt ibi dicit Rasis: qz aqua calida aperit poros. cum ergo aer in nocte sit magis frigidus q̄z in die. ideo cōmouetur eius angustia ⁊

tristitia magis in nocte q̄z in die.ꝛ maioꝛ etiaz fit anguſtia flegmatice in nocte q̄z ſanguiee. vt poſtea diceꝫ: qꝛ magis nocet ei friditas aeris ēt rōne flegmatis admixti cū colera. vñ vtercz eſſere fit magis vehemēs in nocte q̄z in die: ſz flatica fit vehemētioꝛ i nocte q̄z ſanguiea.

¶ Et cauſa eſt eiꝰ vapoꝛ calidus eleuatꝰ in coꝛpoꝛe ſubito aut a ſanguine colerico aut a flegmate baurachio.

¶ Dic Aui. ponit cām eſſere. ꝛ planū eſt a flegmate baurachion. i. a flegmate ſalſo qō eſt admixtū cū colera.

¶ Et ſanguiea qdē eſt vehemētioꝛis rubedis ꝛ caliditatis ꝛ vehementioꝛis ꝛ velocioꝛis appaꝛitōis. ꝛ flegmatica eſt mīnoꝛ in oībus illis. ꝛ vehementia flegmatice eſt in nocte plus q̄z vehementia ſanguinee.

¶ Dic ponit differentiam per ſigna inter ſpecies ipſius eſſere. vt patet.

¶ Et cū eſſere inuadit locū amplū. tunc ſi nō fiat flōmia timeꝫ febꝛis tertiana. Et oꝛ vt fiat flōmia i ſpatio qō ē inter illud ꝛ iter ſtatū.

¶ In parte iſta Aui. docet vitare febꝛē q̄ poſſet ꝓtingere i eſſere. ꝛ dicit. Et cū eſſere inuadit locuz amplū. i. occupat multū de coꝛpe: vt qꝛ ſit in magna q̄ꝛtitate. tunc ſi nō fiat flobotomia timeꝫ febꝛis tertiana. q. d. fac g̃ flobotomiaz ne eueniat feb. tertiana: qꝛ qñ occupat eſſere multā quāti tatē de coꝛpe ſignificat multitudinez māei colice exñtis in coꝛpe q̄ poſſet facere feb. tertianā. Et oꝛ vt fiat flōmia in ſpatio qō eſt iter illud ꝛ ſtatū. i. in ſpatio qō eſt iter id .i. iter p̄ncipiū appitiōis ꝛ vlceratōis taliū puſtulaꝝ ꝛ ſtatū vt quaſi fiat flobotomia in augmēto talium puſtulaꝝ: qꝛ qñ augmentant̄ tales puſtule in exterioꝛibus. tūc ꝓuenit flōmia vt febꝛis tertiana euiteꝫ: qꝛ p flōmiā minuiꝫ q̄titas illiꝰ materie q̄ eſt parata facere feb. tertianā. ꝛ iō ꝓuenit flobotomia vt euiteꝫ feb. tertiana. ꝛ iō ꝓuenit flobotomia qñ videmus tales puſtulas augmentari. Sic g̃ expone qñ dicit Auicē. Et opz q̄ fiat flobotomia in ſpatio qō ē inter illud ꝛ ſtatū. i. in augmēto: qꝛ quādo augeꝫ. tūc timemus de febꝛe tertiana ne eueniat.

CAP. XIIII.

¶ De cura eſſere.

Si ſanguis fuerit vicens. tunc oportebit vt in p̄mis peruenīat ad floboto mīā: deide ꝓfter adhibeaꝫ ſolutiuum colere ſi tolerauerit ꝗtus q̄ ſit ſic̄ ſit de duabꝰ ꝑtibꝰ mirabolāoꝝ ꝛ p̄te vna hiere: cuius potio ſit. z. iij. in ſyrupo acetoſo. ꝛ ſeda eā cū eis que ſunt ſicut tamaridi ꝛ aqua duoꝝ granatoꝝ cū coꝛticibꝰ ſuis. Aut aqua granati acetoſi cū coꝛtice ſuo ꝛ infuſione chryſomiloꝝ ꝛ aq̄ lactis acetoſi ꝛ trociſci de ſpodio cāphoꝛati cū aq̄ granatoꝝ. ꝛ dare in potu aquā calidaz in die multotiens eſt ex eis q̄ ꝓferſit ei ꝛ lenire naturā bñtis eā. ꝛ de eis q̄ ſedāt eā eſt infuſio ſumach colata de qua ſumant̄. z. iij. ꝛ ex cibis tabſil. ꝛ acetū cū oleo de amigdalis ꝛ ſiſamino ꝛ oleo cuz aqua vue acerbe ꝛ lacte acetoſo.

¶ In iſto capꝫo ponit curaz eſſere. ꝛ bz illud capl̄m partes duas. In p̄ma parte ponit curā ſanguinee q̄ fit ex vapoꝛe ſanguinis colerici. In ſecūda parte ponit curā eſſere flegmatice que fit ex flegmate ſalſo. zª ibi. (Et ſi humoꝛ fuerit) Dicit g̃ p̄mo. Si ſanguis quidem ꝛc̄. planū eſt. ꝛ aqua duoꝝ granatoꝝ cū coꝛticibus ſuis. ſ. dulcis ꝛ acris. Et expone cum coꝛticibꝰ ſuis. i. cū pulpis interioꝛibus ꝛ fit ſic illa aqua: qꝛ debet accipi amboꝝ grana maloꝝ granatoꝛū .ſ. dulce ꝛ acre ꝛ p̄iectis coꝛticibus exterioꝛibus debēt piſtari cū ſuis pulpis interioꝛibus ꝛ debēt exp̄imi ꝛ accipere ſuccū. ꝛ gdā p̄miſcent cum illo ſucco vinū: ꝛ gdaz aquā roſatā ꝛ gdam zucharaꝝ. ꝛ debet poni in nocte ad ſerenum vt augmenteꝫ eoꝝ generoſitas laxandi. mane aūt det̄ infirmo. laxat eni ventrē ſicut miraboł. ꝛ eſt valde delectabile. vñ rōne granati dulcis eſt lenitiuū ꝛ ratione granati acetoſi eſt apitiuū ꝛ penetratiū. ꝛ rōne ipſoꝝ pulpe iterioris eſt cōp̄eſſiuū. cōp̄imit eniz ſicut miraboł. vñ eſt melius laxatiuum q̄z miraboł. ꝛ eſt magis delectabile. Ex cibis thaſſil eſt cibꝰ qui fit de lētibus coctis cuz aqua. tales eniz cibi cōpetunt in illo moꝛbo ſm q̄ dicit etiā Raſ. dicit enim. cibeꝫ cuz taſſil ꝛ cibis cōgelatis ꝛ frigidis ꝛ ſtiptis ꝛ aqua agreſte ꝛ lacte acetoſo ꝛc̄. vnde competunt hic cibi infrigidantes ꝛ congelantes ſanguinez cum ſanguis ſit ſubtilis colericus.

¶ Si aūt hūoꝛ fuerit baurachiꝰ euacueꝫ coꝛpꝰ cū mirabolāis ꝛ cū turbith de quo ſit q̄ꝛtuz eſt medietas mirabolāoꝝ: ꝛ ſit potio eiꝰ. z. iij. Et deꝫ infirmo de nuce cup̄ſſi humida. z. j. cū aloes .z. i. ꝛ ſumaꝫ croꝰus hoꝛtulanꝰ. teraꝫ ꝛ ꝓcutiaꝫ cū aceto et ſumaꝫ in potu. Aut deꝫ in potu aq̄ magre aut aqua vrcei noui. et ad flegmaticam ſumant̄ cubebe. z. i. cū tribꝰ. z. zucbari et pōderē. z. iij. ſemis agnicaſti i lacte dulci. et ꝺ eo qꝺ eſt exptū et cōuenit in omni ſpē eſt iſtud. calamēti. z. ij. ſpodij. z. ij. roſ. rubeaꝝ. z. ſ. cāphoꝛe kirat. i. deꝫ in potu cū aqua granati acetoſi: aut ſumaꝫ i potu ſauina cū eſt ieiunus.

¶ Dic Aui. ponit curā eſſere facte ex flegmate ſalſo. ꝛ planū eſt qō dicit. baurachinꝰ. i. flaticus ſalſus.

¶ De beſtiomeno ꝛ differentia inter cancrenas ꝛ aſcachil los. CAPITVLVM. XV.

Sermo de bis rebus eſt ꝓpoꝛtionalis quodāmodo ſermoni de rebus quaꝝ rememoꝛatio p̄eceſſit.

¶ Quia ſupius Aui. locutus eſt de quibuſdā ſpēbꝰ aꝑatuz calidoꝛuz: ꝛ qꝛ ad p̄dicta apoſtemata aliqñ ſequiꝫ cancrena ꝛ aſcachillos ꝛ beſtiomenꝰ: iō hic de eis tractat. ꝛ p̄mo loqꝫtur de eis in via theoꝛice. zº p̄actice. zª ibi (De cācrenis qdem) ꝓma in duas. p̄mo ꝓbat cōſecutōez ꝛ ꝓpoꝛtionē iſtoꝝ aꝑatū ad p̄dicta aꝑata. zº aſſignat differētiā inter cancrenā aſcachillos ꝛ beſtiomenū. zª ibi (Et q̄ de hoc eſt in p̄ncipio) ꝓma in duas. p̄mo ponit ꝓſecutiōez iſtoꝝ ad p̄edicta aꝑata. zº ꝓbat hoc. ibi zª (Dico ergo) Circa p̄mā partē eſt itelligendū q̄ hoc qō dicit. ſermo de bis rebus eſt ꝓpoꝛtōabilis quodāmō. Uno mō pōt intelligi ſm intellectū ſm quē pars eſt introducta. ſ. vt intelligaꝫ q̄ p hoc qō dicit Auicē. aſſignat cām. quare de iſtis ß determinat: qꝛ cancrena aſcachillos ꝛ beſtiomenus cauſant̄ maxime ex p̄dictis aꝑatibus ꝛ puſtulis: eo q̄ illa ſūt maxime in via putrefactōis ꝛ coꝛruptiōis membꝛi. iō ſermo iſtoꝝ eſt ꝓpoꝛtōabilis quodāmō. i. bz ſimilitudinem in hoc qō dcm̄ eſt cū ſermone p̄dictoꝝ aꝑatum. ꝛ iō poſt p̄dicta aꝑata determinat conueniēter de iſtis. Dicit quodāmodo: qꝛ iſta maxime cānt̄ ꝛ ſequunt̄ aꝑata ꝛ puſtulas malas ꝛ coꝛroſiuas. ꝛ ꝓpter hoc dicit Aui. in fine huiꝰ capituli. Et qō de hoc eſt in p̄ncipio ꝛ nō coꝛrūpit̄ ſenſus ꝛc̄.

⁊ ꝓprie ꝙ est flegmonides in ꝑn⁹ non minus ista ꝑñt cāri ab alio ſm ꝙ appet in isto cap. Iz qr magis ab illis. iō dic̄ quodāmō. Rō āt ꝓfirmās hāc expōnē pōt esse: qr cū cancrena ⁊ ascachillos ⁊ hestiomenus sint vlcera ꝓprie ⁊ nō āpata. iō q̄ꝫtuz est ex ℔ videt determiatio ipsoꝝ spectare potius ad tractatū de vlceribꝫ q̄ ad istū tractatū: Iz tñ qr ista ꝓportionant p̄dictis āpatibꝫ in ℔ ꝙ dcm̄ est iā. vt. A. oñdat cām: q̄re de istis determiat in hoc tractatu: ⁊ nō in tractatu vlceꝝ dixit. Sermo de bis rebꝫ ꝓportiōat ſmoni ⁊c. ꝙ hoc. n. dcm̄ oñdit. q̄re ꝙñr post p̄dicta ꝺtermiet de istis. Aliꝰ pōt exponi illō v̄bū. ſmo de bis rebꝫ ē ꝓportionabil'. i. est sil'is quodāmō ſmoni de rebꝫ q̄rū rememoratio p̄cessit. i. prune ⁊ ignis ꝑsici vt intelligat ꝙ sil'is est iste ſmo ſmoni ꝺ igne ꝑsico ⁊ pruna in ℔: qr sic̄ pruna ⁊ ignis ꝑsicus ē vehementiꝰ colericus ⁊ pruna ē minꝰ colica ⁊ vehemētiꝰ melica. ⁊ iō sub eodē cap. determiauit. ita ēt ista nō dr̄nt nisi ſm maiorē ⁊ minorē corruptōez. vt appebit ifra in ℔ cap. ⁊ iō oia ista sub eodē cap. ꝺtermiant. ⁊ ꝓp ℔ ſmo de istis ē ꝓportōabil' ⁊ sil'is ſmoni de rebꝫ q̄rū rememoratio p̄cessit. i. prune ⁊ ignis ꝑsici. ⁊ ista expō est aptior ꝓma. Iz ēt ꝓma sit bona. Tūc segt̄ illa ꝑs.

ꝑa.

2a

3a

¶ Dico ergo ꝙ mēbro accidit corruptio ⁊ putrefactio ꝓp cām corrūpentē ꝙl'onem eius et ſpm̄ aialem q est in ipso. Aut ꝓpter aliud prohibens eum puenire ad ipſuz: aut ꝓpter aliqd congregās vtraſqꝫ itentōes.

¶ In qua ꝑte ꝓbat ꝓportōez ⁊ ꝙsecutōez istoꝝ ad p̄dicta āpata. ⁊ ꝓbādo ℔ duo facit. Primo qr illa accidūt ex putrefactōe ⁊ corruptōe ꝙnumerat cās corruptiōis ⁊ putrefactōis. 2o māifestat illas cās corruptōis. ⁊ ibi ostēdit ꝙ p̄dicta āpata sunt maxīe via in ista. ibi 2a (Sicut venena cal'a) Circa istā ꝑtē est itelligēdū ꝙ mēbrū putrefit tribꝰ modis. vt pōit Aui. vnoꝰ ꝓp corruptōez ꝙl'onis membri ꝑticularis. alioꝰ rōne ꝓhibitōis ſpūs aductus ad mēbrū. 3o mō rōne vtriuſqꝫ. ⁊ rō ꝓmi pōt eē: qr cū mēbrū operet ⁊ iuuet rōne caloris ⁊ ꝙl'onis ꝓprie ipsiꝰ ⁊ rōne v̄tutū ⁊ caloris ifluentiū sibi ꝑ ſpm̄ a corde. iō si corrūpit ꝙl'o membri ꝓpria membrū tendit ad mortē. Itez qr si corrumpit ꝙl'o mēbri. tūc mēbꝫ reddit ineptū ad receptōez v̄tutū aīe ⁊ ſpūum deferētiū tales v̄tutes. Itez ēt corrūpit ſpm̄ veniētē ad eū. ⁊ iō reddit eū ineptū ad receptōez virtutū aīe. ⁊ ideo tēdit membrū ad mortē ⁊ putrefactōez ipsius. ¶ Rō āt scōi. s. q̄re opil'o ē cā putrefactōis mēbri est: qr dato ꝙ ꝙl'o ipiꝰ ꝓpa nō sit cōrupta: tñ qz ꝓhibet spūs deferēs v̄tutes aīe vēire ad ipm̄ sine qbꝰ mēbꝫ nō pōt opari ⁊ viuere vt dcm̄ ē. iō ꝑ ℔ mēbꝫ tēdit ad putrefactōez ⁊ mortē. Et ex istis duobꝰ appet rō terty: qr si mēbꝫ putrescit ꝓp altez istoꝝ mlto fortiꝰ ꝓp ābo. ¶ Ulteriꝰ ē itelligēdū ꝙ ꝑ ſpm̄ aialē nō itelligit ſpm̄ q ꝓcedit a cerebro q est instrm̄ v̄tutū aialiuz. i. v̄tutū sensitiuaꝝ ⁊ motiuaꝝ: qr ꝓp ꝓhibitōez spūs aialis tale mēbꝫ nō putrescit nec morit: qr mēbꝫ pōt viuere. ēt dato ꝙ mēbꝫ non sentiat nec moueat: sic̄ appz in mēbro stupido ⁊ paletico. sic̄ dic̄ Aui. in ꝑ cap. de v̄tute vitali: Iz itelligit ℔ ꝑ ſpm̄ aialez. i. ſpm̄ vitalē q ꝓcedit a corde: qr iste spūs ē ferēs vītā oi mēbro. ⁊ est deferēs v̄tutē q̄ cū fuerit in mēbro disponit tūc ad recipiēdū oēs alias v̄tutes sicut appz ꝑ Aui. in ꝑ: qr sensus ⁊ motꝰ nō ꝑñt in mēbro ieſſe nec v̄tus sensitiua ⁊ motiua nisi ꝑus vita ⁊ v̄tus vitalis sint in eo. Et iō si talis spūs ꝓhibeat venire ad mēbꝫ. tūc mēbꝫ morit ⁊ putrefit. Et ꝙ ꝑ ſpm̄ aialē possit itelligi vitalis appz ꝑ Aui. in ꝑ. vbi vocat in capl'o v̄tutis vitalis v̄tutes vitales aiales. ⁊ iō ēt ⁊ spūs q est instrālis v̄tutis pōt dici vitalis ⁊ aialis. virtutes aūt sensitiuas ⁊ motiuas vocat virtutes aiales comprehēdētes ſm ꝙ apparet in suo capitulo.

¶ Sicut venena cal'a ⁊ frida ⁊ ea que cuz sua suba sunt ꝺria ſpūali aiali: et sicut apa et pustule et vlcera mala ambulatiua venenose sube. Et ea in qbus errat̄ sicut erratur in effundēdo oleuz in vlceribus ꝑfundis: quare putrefit caro. et cum ifrigidatōe vehementi super apostemata calida. quare corrumpit̄ completio que est in ipso. Prohibēs aūt cū puenire ad ipsum aut aggregās vtrāqꝫ intentionem.

¶ In ista ꝑte Aui. manifestat in ſpāli p̄dictas cās putrefactiōis mēbri. ⁊ duo facit. ꝑ manifestat cās putrefactionis mēbri rōne corruptōis ꝙl'onis ꝓprie ipsiꝰ mēbri. 2o manifestat cās putrefactōis mēbri ipsiꝰ rōne ꝓhibitiōis aduētus spūs aialis ad mēbruz. ⁊ ex istis duobꝰ manifestat̄. 3a cā putrefactiōis mēbri. 2a ibi (Et ꝓhibēs qdē ē opil'o) Dicit ḡ. sicut venena cal'a ⁊ frida supple putrefaciūt mēbrū ⁊ corrūpūt ꝙl'onē ipsius. vñ reddūt ipm̄ ineptuz ad susceptōez spūs aialis: ꝑ venena cal'a ⁊ frida itelligit ea q̄ corrūpūt ꝙl'onē corpis rōne q̄litatis coꝝ vt rōne nimie caliditatis: vt cuforbiū vel lepus marinus. ⁊ alia venena bꝫ. vel rōne nimie friditatis vt opiuz. ista. n. corrumpunt ꝙl'onē mēbri: qr ꝙl'o mēbri ꝙsistit in q̄dā armōia ⁊ ꝓportiōe calidi ⁊ fridi būidi ⁊ sicci. ⁊ ea q̄ cū sua suba sunt ꝺria spūi aiali. i. ea q̄ sūt ꝺria a forma specifica ipsi aiali: sic̄ est napellus q ꝺriat̄ a forma specifica ipsi boi ⁊ fil'ia q̄ corrūpunt ꝙl'onē corpis nō rōne q̄litatis ꝑncipalis: Iz qr ꝺriat̄ corpi a tota suba. ¶ Uñ nota ꝙ triplicia sunt venena ſm ꝙ apparet ꝑ Aui. 4o cap. Gen. 6a. Quedā. n. sunt q̄ corrumpunt ꝙl'onē corporis rōne nimie caliditatis. ⁊ ista dicuntur venena cal'a. Alia corrūpūt rōne frigiditatis. ⁊ ista dicunt̄ venena frida: alia aūt corrūpūt ꝙl'onem corporis a forma specifica. ⁊ sunt peiora. ⁊ dicunt̄ venena absolute. Et sicut āpata ⁊ pustule supple corrumpūt ꝙl'onem. ⁊ ꝑ boc intelligit āpata ⁊ pustulas q̄ corrumpūt ꝙl'onē mēbri ratione materie nimis calide vel nimis fride sicut est in flegmone ⁊ igne ꝑsico. ⁊ alys ⁊c. Ista. n. corrumpūt cōplexionē sicut venena calida ⁊ frida. ⁊ vlcera mala ⁊ ambulatiua venenose sube. ꝑ boc intelligit pustulas ⁊ vlcera que corrumpūt ꝙl'onem mēbri rōne materie venenose que est cōtraria corpi a forma specifica sicut dcm̄ fuit de venenis q̄ sunt ꝺria a forma specifica. Et ea in qbus erratur sup. corrumpūt etiā ꝙl'onez mēbri ⁊c. ¶ Et nota hic ꝙ oleū nocet vlceribus rōne nimie būiditatis. cū aūt vlcus indigeat exiccatiōe maxime nocet vlceribꝫ ꝑfundis: qr ista indigēt plus exiccari rōne pluriū humiditatū ⁊ superfluitatū q̄ colligunt̄ in eis. ⁊ ideo si nimis adminiſtrētur olea ⁊ nō ſm ꝙ opz corrūpit̄ ⁊ putrefit ꝙl'o membri: qr ꝙl'o mēbri nō solū corrūpit̄ a nimis calidis ⁊ a nimis fridis: Iz etiā a nimis ſicco ⁊ a nimis būido: qr sicut membruz ꝓportiōez hz in calido ⁊ frigido. ita cū humido ⁊ sico. Et sic in infrigidatōe vehemēti ⁊c. supple errat̄: qr corrumpit̄ ꝙl'o mēbri. Et reddit cām. ꝓhibēs. s. infrigidatio eum. i. ſpm̄ aialem venire ad ipm̄. s. membruz. aggregans. s. ifrigidatio v̄trāqꝫ itentōez hoc est: qr corrumpit ⁊ ꝓhibet. ¶ Uñ nota ꝙ Auicē. vult dr̄e ꝙ nimia infrigidatio in āpate calido ꝓducit ad putrefactionez ꝓpter duo: ⁊ qr opilat. vñ ꝓhibet ſpm̄ aialez venire ad membrū: ⁊ qr corrumpit ꝙl'onez membri: qr ꝓpter nimiā infridatōez corrumpit cal'm nāle ⁊ membrū tendit ad mortē.

¶ Prohibens qdez est opilatio. ⁊ illa opilatio aut est accñalis primitiua sicut ꝙstrictio quorundā mēbroꝝ in radice sua fortis. Nā illa qñ ꝑseuerat corrūpit mēbrū ꝓpter retentōez spūs

aialis ab eo:ant retentôem virtutis sparse sup spm aialem q est in ipso q expandit ex corde ⁊ aia:qre corrupit ꝓpio eius ⁊ morit. ⁊ qñq fit pp opilatões corporalé sicut apa calm malum fixũ magnũ grosse materie opilans meat9 ⁊ introitũ anhelit9 quo idiget spũs aialis: ⁊ hoc cũ hoc qđ retinet ét corrupit ꝓpone.

¶ Hic manifestat cãs putrefactiõis mẽbri rõne ꝓhibitionis a vẽtis spũs aialis ad mẽbrũ. ⁊ ponit duas cãs ꝓhibẽtes venire spm. vna é ꝑmitiua sic nimia ꝓstrictio in membro: sicut qñq faciũt restauratões ossiũ: qz fiat opilo spiritus ⁊c. Alia cã pôt eé opilo corpalis sicut apa magnũ ⁊c. aut p retentõez vtutis vel remotõez p se sup spm aialem q est in ipso. Dicit hic Aui. p tãto: qz spũs est vehiculũ virtut] ad mẽbra. ⁊ ideo virt9 spargit sup spiritũ quo mediãte supuenit ad membra. ⁊ si retinet spũs ⁊ ꝓhibet venire ad mẽbra. tunc retinet vtus ⁊ ꝓhibet venire ad mẽbra q .s. spiritus expãdit supple ad mẽbra ex corde ⁊ aia in aiali ex societate. i. cũ societate supple virtutũ aie: qz spũs est instrm aie mediãte quo differt virt9 aie ex corde ad membra. sic g tũc si ꝓhibet spiritus venire ad mẽbra prohibetur etiã virtus aie venire ad ipsa. ⁊ iõ corrumpit complexio mẽbri ⁊ morit. ⁊ introitus anhelit9. i. spũs quo. s. introitu indiget spũs aialis. ⁊ hoc. s. apa est opilans meatus cuz hoc qđ retinet. i. rõne eius qđ retinet in illo apate: qz ratione materie opilant ibi illi meatus.

¶ Et qđ de hoc est in pricipio ⁊ nõ corrũpit cũ eo sensus ei9 cui est sensus noiat cancrena ⁊ ꝓprie qđ est flegmonides in pricipio.

¶ In parte ista Aui. assignat drntiã inter cancrenaz ⁊ ascachillos ⁊ hestiomenũ. ⁊ ostendendo hoc ostendit quid est vnũquodq istor. Primo g oñdit qd est cancrena ⁊ dicit. Et ꝓprie q est flegmõides in pn9 Hic habes q cancrena maxime causat ex pdictis apatibus fz q dcm fuit supra. Et expone flegmonides. i. apa calm: qz maxime causat ex apate calo vel ex flegmone vlberisipilla ⁊c. ⁊ hoc sive rõne malitie apatis sive rõne erroris medici in curãdo apostema. ¶ Et nota hic q cancrena differt a cancro: qz cancer est apa melãcolicuz ⁊c. in quo est sensus ⁊ dolor ⁊ pulsatio. Cancrena vo est qñ apa vel aliquod vlcus tendit in corruptõez ⁊ putrefactionẽ membri.

¶ Et qđ ita ꝓfirmatũ est vt destruat sensus ei9 cui est sensus. ⁊ illud est vt destruat caro. ⁊ qđ ipsam seqtur ⁊ vsq ad os sive sit icipiens aut succedẽs apati noiat ascachilos. Et qñz cãcrene fiunt ascachilos: imo sunt via ad ipsa et totum hoc accidit in carne et accidit in osse. et cũ eius corruptio incipit pambulare in mẽbro et apat qđ est in circuitu corrupti et fortasse puenit ad corruptiõez: tunc dicit totum accñs hestiomenus. et dicit dispõ partis mẽbri que iaz putrefacta est et nisi esset ꝓpter grossitudinem materiei sue nõ adhereret: fz expelleret.

¶ Hic oñdit qd est ascachillos ⁊ planũ est. Et cuz eius corruptio. In parte ista Aui. ostẽdit qd est hestiomenus ⁊ dicit. Et cuz corruptio eius. s. membri incipit pambulare in mẽbro. i. occupare totũ mẽbz fortasse puẽit ad corruptionẽ. s. toti9 mẽbri. ita q corrũpunt mẽbra simplicia ⁊ cõposita. tũc dr totuz accñs. i. tota ista corruptio hestiomen9. ⁊ nisi eẽt pp grossitiẽ materie sue nõ adherereret. s. hestiome

nus ⁊ ps ista putrefcã in mẽbro: fz expelleret. i. caderet p se. s. illa ps putrefacta cũ ampli9 nõ recipiat vitã in mẽbro cũ sit totalr putrefacta. ¶ Et est nõndũ ꝟ circa ꝓcedẽtia q cãcrena ascachillos ⁊ hestiomenus nõ drnt nisi fz magis ⁊ min9 ⁊ fm diuersa tẽpora. nã cãcrena dr qñ icipit caro corrũpi ⁊ putrefieri. vñ in cãcrena é ꝑn9 putrefactõis ⁊ corruptõis. ⁊ iõ nõ é ibi adhuc sic caro corrupta q ꝓdat sensum. ⁊ iõ dr cãcrena q̃si corrodẽs: qz i ea icipit corrosio ⁊ corruptio. fz qñ sic ꝓcedit vlterius corruptio in carne vsq ad os. ⁊ itantuz é ibi corruptio q ꝓdestruit sensus carnis. tũc dr ascachillos. ⁊ tũc interptat ascachillos. i. corrũpẽs. ⁊ qñ vlteri9 sic ꝓcedit corruptio q ꝓphẽdit totuz mẽbrũ: vl icipit pambulare ⁊ ꝓphẽdere totũ mẽbrũ ⁊ corrũpit ibi caro ⁊ neruus ⁊ os. tũc dr hestiomen9. Et iõ diffinit ipz Albugasis dicẽs. corrodẽs nõ é nisi corruptio pambulans in mẽbro ⁊ corrodit ipm sic ignis corrodit ligna sica. ⁊ iõ interptat hestiomenus. i. hostis hois. ⁊ ideo ex hoc apparet q vnũ istoz est via in aliud sicut cancrena é via in ascachillos ⁊ ascachillos in hestiomenũ. ⁊ ideo oia ista sub vno capitulo determinauit.

¶ De cura. CAP. XVI.

De cancrenis qdẽ dũ in principio ꝑseuerat sperat q sanet. Cum aũt cõfirmatur corruptio in carne. tũc necessariũ est accipe totum ipsius.

¶ Supi9 Aui. determiauit de cãcrenis ⁊ ascachillos ⁊ hestiomeno i via theorice. ꝟ logt ꝺ eis i via practice: qz põit curã eoz. Circa ꝟ duo facit. ꝓ põit curã eoz in gnãli. z9 in spãli ibi z9 (Cũ g videris colorẽ). dic g ⁊c. pseuerãt. i. sũt. sperat q sanent itellige ꝟ sine icisiõe mẽbri vel alicuius ptis mẽbri ⁊ sine cauterizatõe cũ ferro igneo vel medicia caustica: qz ét ascachillos ⁊ hestiomen9 sanant: fz nõ sine icisiõe vel cauterizatõe. Cũ ãt ꝓfirmat corruptio i carne .i. cũ cãcrena fit ascachillos vel hestiomen9. tũc nẽcium é accipe totũ ipsi9. i. totũ cõruptũ. ⁊ ꝟ itellige cũ igne cauterio ⁊ icisiõe vel medicina caustica. ⁊ itellige q ponant ita caustica q accipiãt de carne sana i toto circuitu ita vt era dicet malitia pfecte. ⁊ tale causticũ pôt eé sic illud qđ fit ex calce ⁊ sapõe ⁊ capitello fortissimo. Et itellige q qñq in isto morbo caro mortificat ⁊ denigratur subito vsq ad quẽdã terminũ ⁊ nõ incedit plus. ⁊ ꝟ ego vidi sepe in virga ⁊ idiget solũ scarificatõe: eo q facit cadere nigrũ sicut assongia lota ⁊ butiz cũ medulla fermẽti ⁊ sale ⁊ vitellis oui cum sale: qz hic mitigat dolorẽ ⁊ facit cadere nigruz ⁊ desiccat: vel sicut est puluis de farina ordei ⁊ melle ⁊ aq postea qñ cecidit escara indiget puluere ꝓsolidatiuo vel vnguento mundificatiuo.

¶ Cum ergo vides mẽbri colorẽ alterari: et est in via putrefactõis: tũc opz vt succurras liniẽdo ipm cũ eo qđ ꝓhibeat putrefactiõez sicut ẽ bolũ armenũ et terra sigillata cũ aceto. Si aũt illud nõ valet nõ inuenis excusationẽ quin scalpellationẽ ꝓfundã facias diuersoz modoz in locis: et ponas sanguisugas et flebotomes venas proximas ei paruas vt accipiatur sanguis malus cum cautela eius quod circundat locuz sicut cũ epithimatibus pdictis. ⁊ ponatur sup ipm locũ scalpellatuz qđ ꝓhibeat putredinẽ ⁊ fit ei ꝺriuz de illis qb9 iest ꝓfundatio fortior sic farina herbi cũ syrupo acetoso aut cũ farina faba. ⁊ ꝓprie pmixta cuz sale. Et de illis q̃ de-

sup liniunt̄ est assa ⁊ semen vrtice ēt ⁊ aristolo gia ro. ⁊ succus folioꝝ acori de vnoquoq; su/mat̄ ps.i. floris eris pars.ʒ.terat̄ cuʒ aqua do/nec fiat ꝑm spissitudinē mellis: ⁊ line cū eo vul nus ⁊ in circuitu ei⁹. Et de medicis phibētib⁹ corrosionem est vt sumant̄ floris eris ⁊ mellis ⁊ aluminis equales partes ⁊ liniant̄ cum eis: phibet eniʒ ⁊ facit cadere illud qđ est putrefa ctum: ⁊ seruas illud qđ sequtur.

¶ In ista pte.A. psequit̄ de cura istaꝝ in spāli. ⁊ circa hoc tria facit. ꝓmo ponit curā cācrene. ʒ° ponit curā ascachil/los. ʒ° pōit curā bestiomēi. ʒª ibi (Or si ps carnis icipit cor rumpi) ʒª ibi (Et cū incidit̄ membrū) ꝑma in duas. ꝓmo ponit curā inity cācrene. ʒ° ponit curā ipsi⁹ qñ videt̄ ten dere in viā putrefactiōis ⁊ aschachillos. ʒª ibi (Si aūt p/ transierit dispositio apatis) ꝑtia posset diuidi in plures pticulas: sʒ nō est vis. dicit g̃ ⁊c. alterari. i. denigrari ⁊ ē in via putrefactōis. i. cācrenatōis. tūc oʒ vt succurras linien do supple in circuitu sic̄ est bolū armenū ⁊ terra sigillata cū aceto. Intelligo hic ꝙ qñ ponit̄ illud medicamen. s. de bolo armēo cū aceto ꝙ sepe renouet̄ licinium inunctū in hoc medicamie sup mēbrū. ⁊ hoc ē ne opilet̄ ⁊ exiccet̄ lo/cus ob hoc ꝙ calefiat. Si aūt illud nō valʒ. i. nō suffic̄ ⁊c. nō iuenis excusatōeʒ gn scalpellatōeʒ ꝓfundā facias di/uersoꝝ modoꝝ in locis diuersoꝝ locoꝝ: qr ꝑm diuersa lo ca oʒ fieri scalpellatio diuersi modi: qr in mēbro carnoso pōt fieri profundior scalpellatio q̄ in neruoso vt sanguis malus accipiat̄ cū cautela. i. cū ꝓseruatiōe a putrefactiōe ei⁹ qđ circūdat locū sicut cū epithimatib⁹ p̄dictis. s. de bo lo ⁊ terra sigillata cū aceto. ¶ Et pōat̄ sup locū. Dic pōit medicamia q̄ debēt poni sup locū scalpellatū: qr aliud est medicamē qđ ponit̄ in circuitu loci cācrenati: ⁊ aliud qđ ponit̄ sup locū cancrenatū: qr in circuitu oʒ poni medica/men repcussiuū vt ꝓhibeat putrefactōeʒ puenire ad par tes sanas: sʒ sup locū oʒ poni medicamē resolutiuū ⁊ ape/ritiuū cū forti absterſiōe ⁊ forti exiccatiōe sicut ista medi camia q̄ ponit ⁊ ꝓprie ꝑmixta cum sale. dicit hoc qñ volu mus fortius desiccare vt qñ eēt maior putrefactio: qr sal fortiter desiccat. Uel pōt fieri istud empl'm ꝓbatū. ℞. fa rine fabaꝝ farine orobi ⁊ multū salis ⁊ ꝓfice cū succo ab/sinthy vel vrtice ⁊ pone aliqd mellis. Istud. n. empl'm est optimū sup locū scalpellatū: qr mūdificat ⁊ abstergit ⁊ dō siccat. Et de medicis ꝓhibētibus bestiomenū ⁊ corrosio/nē. i. nē cancrena fiat aschachillos ⁊ bestiomen⁹. Et itelli/ge ꝙ medicamē qđ ℔ ponit ē optimū ⁊ exptū: qr illud me dicamē facit cadere illud qđ putrefactū est. ⁊ hoc ē rōne floris beris. ⁊ seruat a putrefactiōe carnē sanā. ⁊ hoc ē rō/ne aluminis: qđ ē ꝓhibitiuū ⁊ fortiter desiccatiuū. ⁊ rōne mellis abstergit ⁊ desiccat. tūc segt̄ illa ps.

¶ Si aūt ptransit dispō dispōnē apatis ⁊ dispō nem corruptiōis coloris ei⁹ ⁊ icipit puenire in mollitiē ⁊ būectat̄ parūper: tūc hec est iceptio ei⁹ in putrefactiōe: quare oʒ vt puluerizet̄ sup ipm aristologia rotū. ⁊ galle equali mēsura ac cepte donec desiccet̄. Et sil'r dragātum item ⁊ colcotar sūt bona ꝑprie cū aceto ⁊ folia nucis. ⁊ sil'r cucume. asi. aut succ⁹ ei⁹ epithimādo.

¶ In qua pte ponit curā cancrene qñ vr̄ tēdere in viā pu/trefactiōis ⁊ aschachillos. ⁊ planū est. Sʒ itelligas ℔ ꝙ iste medicie quas hic ponit Aui. debēt applicari ꝑm diuersaʒ dispōnē corꝓis ⁊ morbi: qr in maiori corruptōe debent eē magis desiccatiue ⁊ acutiores q̄ʒ in minori. ⁊ in cōplexio/ne corporis sicca debēt apponi sicciores q̄ʒ in ꝓpl'one būi/da. ⁊ iō Aui. pōit ℔ medicias magl acutas ⁊ min⁹ acutas ⁊ dsiccatiuas ꝓnūerādo diuersaʒ dispōnē corꝓis ⁊ morbi.

¶ Or si pars carnis incipit corrūpi icide eā aut fac eā cadere cū eis q̄ sunt sicut trociſci andara caron ⁊ forti⁹ eis calcadicon. Cūq; feceris ca/dere ordinē vnū succurre cum butiro ponēdo desup: deide fac cadere secūdo donec pueniat ad curē sanā. ⁊ dragātū rubeū est puluerizatio bona sup mollitiē ⁊ putrefactōeʒ. Et cū appa ret putrefactio nō expellas cū incisione ⁊ con/sumptōe: qm̄ magnificat malū.

¶ In ista pte pōit curā ascachillos. ⁊ tria facit. ꝑ pōit curaʒ ipsi⁹. ʒ° docet vitare quēdā errorē. ʒ° remouet errorem quorūdā circa ℔. ʒª ibi (Cū appet putrefactio) ʒª ibi (Et qñ magis figat̄ apa) de ꝑma pte dic̄. ⁊ ē planū. de ʒª dicit. Et cū appet putrefactio. s. in p̄n° non expellas. i. nō remo/ueas illā cū incisione ⁊ ꝓsumptōe. i. causticatōe cū medici nis. ⁊ ℔ itellige si talis putrefactio sit cum icisiōe ꝙ possit remoueri: qr si sit pauca putrefactio ⁊ i p̄n° si pōt remoue ri cū medicis desiccatiuis p̄dictis nō oʒ remoueri cū inci sione ⁊ causticatiōe: qr ꝑ illa magnificat̄ malū: eo ꝙ ꝑ illa fit dolor: dolor aūt ē cā attractōis hūoꝝ ad locū apat̄. Et iō dicit Hal'. lib. de inge. sa. Laue dolorē q̄tū potes: qm̄ ni/hil est cā apatis sic̄ dolor. Alio° exponit̄: qr iā dixit ꝙ si ps carnis icipit corrūpi icide eā aut fac eā cadere cū eis. vū: ꝑ ℔ voluit ꝙ si caro putrefiat ⁊ corrūpat̄ ꝙ icidat̄ vel re/moueat̄ cū medicia caustica. Et iō expone alio°. Et cū ap paret putrefactio nō expellas cū icisiōe ⁊ ꝓsumptōe. i. cū icisiōe ⁊ causticatōe sil'. vt qr icidas ⁊ caustices sil'. sʒ soluʒ fac cū vno. qr si tu facis cū ābob⁹ tūc magnificat̄ maluʒ: qr fit magn⁹ dolor: qđ ē malū ꝑm ꝙ declaratuʒ ē. ¶ Uel expone aliter. Et cum apparet putrefactio non expellas cum incisione ⁊ cōsumptōe. i. non expectes cum incisione ⁊ ꝓsumptōe solū illi⁹ ptis quā dixit ℔. sʒ icide totū mēbruʒ sic̄ dicit ifra (Et cū icidit̄ mēbrū) nā plus iportat ℔ ꝙ dic̄ appʒ putrefactio q̄ʒ ℔ ꝙ dicit cuʒ icipit corruptio: qm̄ ma gnificat̄ malū. i. qr ambulat sp malitia ei⁹ egritudis. ⁊ sic exponēdo dicimus ꝙ ℔ icipit ponere curā bestiomēi.

¶ Et qñ magnificat̄ apa in circuitu putrefacti. tunc laudatū est ei sauich cuʒ succo hyusqami albi. Uer apud me nō est bonū ei: imo opʒ vt huiusmodi administret̄ sup locū sanum vt ꝓ/hibeat ab ipso ⁊ repellat.

¶ Dic remouet errorem quorūdā q̄ dicebāt ꝙ qñ magnifi catur apa in circuitu putrefacti debet poni empl'm de fa/rina ordei cū succo iusqami albi. Aui. enī dicit ꝙ istud nō est bonū: sed opʒ vt tale empl'm administret̄ sup locū sa/num vt ꝓhibeat̄ ab ipso ⁊ repellat. s. putredinē. Et est hic itelligendū ꝙ dcm̄ Aui. est sicut dictū fuit. ⁊ alie medicie competunt in isto morbo sup locū infirmum ⁊ alie sup sa num: qr sup locū infirmuʒ competūt medicie aperitiue ⁊ desiccatiue sicut sunt empl'a q̄ posuit Aui. Sup locū non sanū ꝓpetūt medicie repcussiue vt ꝓhibeāt ⁊ ꝓseruent si/cut bolū armenū cū aceto i modū vnguēti factū vt repel lat putrefactiōeʒ. Iste aūt si ponerent̄ sup locū infirmum ꝓculcarēt hūores ⁊ plus putrefierēt. ⁊ iō qr istud empl'ʒ ē repcussiuū rōne iusqami. iō ꝓpetit i circuitu loci putrefci apatis. Itez ēt nō ꝓpetit: qr est mollitiuū sup locū saltem infirmū: eo ꝙ medicie isti⁹ morbi debēt eē fortiter desicca tiue. istud. n. empl'm est mollitiuū rōne farie ordei: qr est

pauce desiccatiõis respcũ talis morbi. Et itellige hic q̃ ꝑ apa itelligit tumorẽ q̃ accidit in circuitu putrefacti. Modo iste tumor põt eẽ duobus modis. Uno° rõne materie morbi. ⁊ tũc sup talẽ tumorẽ nõ cõpetũt mollitiua nec repcussiua: sed exiccatiua emplastra sicut emplm ex farina fabaruz ⁊ aceto ⁊ melle. Alio modo potest esse ibi tumor rõne medicĩe caustice: quia quando ponitur medicamen causticuz. tũc post opatõez ei° accidũt dolores ⁊ tumores in locis circũstantib°. ⁊ in tali tumore post opatõez medicine bñ põt poni emplm mollitiuu donec cadat escbara facta a medicĩa caustica. vñ emplm tale est ibi sĩc emplm factũ ex farina ordei ⁊ maluis ⁊ maluauisco ⁊ faria fenugreci. ⁊ semis lini impiguãtis cũ butiro: qz tũc tale emplastrũ mitigat dolorẽ ⁊ detumescere facit locũ ⁊ facit cadere escbarã sĩc butyr̃. Tũc segt̃ illa pars.

¶ Et cũ incidit mẽbrũ q̃ putrefactũ est. tũc oz vt cauterizet̃ illud q̃ ꝓtinet ipm cũ igne: qm̃ illud est cũ cautela aut cũ medicis cauterizãtib° adurẽtib° ⁊ ꝑ ꝓprie in mẽbris facile suscipiẽtib° putrefactiõez ꝑ caliditatẽ suã: ⁊ qz supfluitates calide approximãt eis sicut sunt testiculi ⁊ anus. hec ẽ ergo quãtitas quã diximus hic. Et tu qdẽ inuenies in sermõe nostro q̃ est de vlceribus putrefactis q̃ oz te addere huic caplo.

¶ In q̃ pte ponit curã estiomeni. ⁊ dicit cũ icidit mẽbruz q̃ putrefactũ est. q. d. qm̃ membrũ putrefactũ est totalr ⁊ herpestioneatũ vel nõ est adhuc totũ corruptuz: sz semp icedit. tũc icidat̃ in iunctura si ibi ẽ putrefactio vel iuꝛ sanũ. ⁊ post icisionẽ cauterizet̃ illud q̃ cõtinet ipm cũ igne aut cũ medicis cauterizantib°. ⁊ si ibi remãet os q̃ indiget sectõe: tunc cũ serra serret̃: qz nõ nasceret̃ ibi caro nisi os adeqret̃ cũ carne ⁊c. Intellige aũt sĩc põit Albugasis. cap. de cãcrenis. q̃ melio° est cauterizare post icisionẽ cuz igne q̃z cũ medicia: qz cauteriũ cũ igne ẽ securio° ⁊ velocioris iuuamẽti. Et itellige q̃ vlr vbicũq̃z ꝓpetit cauteriũ. s. cũ igne sĩc in putrefactõib° maxie q̃ melio° est q̃z cauteriũ cũ medicia. sicut ponit idẽ Albucassis. cap. de cauterio cũ igne. dic̃. n. ⁊ scitote filij q̃ ex actõe curatõis ꝑ cauterium cũ igne ⁊ bonitate ei° sup cauteriũ cũ medicia ꝓburẽte ẽ: qm̃ ignis ẽ simplex cui° actio nõ puenit nisi ad mẽbrũ q̃ cauterizat̃ ⁊ nõ nocet mẽbro alij ꝓiuncto cũ eo nisi cũ nocumẽto modico puo. medicĩe vo cõburentis actio puenit ad aliud q̃ elõgat̃ ex mẽbris. Et addit vlteri°. ⁊ fortasse facit accidere i mẽbro egritudinẽ difficilis sanatõis ⁊ fortasse iterficit. Ignis ãt ꝑ subtilitatẽ suã ⁊ bonitatez subeius nõ facit istud nisi supfluat. hec sunt vba sua. Et si qs vult vtilitatẽ cauteriꝰ ⁊ dispõnes ipsi° q̃rat i illo caplo. Et tu qdẽ inuenies. Dic Aui. remittit nos ꝑ ꝓplemẽto curationis boꝛ ad caplm de vlcerib° putrefactis: qz vt dcm̃ fuit supra ista sunt vlcera. ⁊ iõ curatio eoꝛ dependet ex curatione illi° tractatus. Sz Aui. hic determiat de ipsis ꝑ cõueniẽtiã quã habebat cũ ꝑdictis fm q̃ fuit ꝺclaratũ in presenti capitulo. ⁊ patet quod dicitur.

CAP. XVII.

¶ De altboboin.

Antiquissimi antiquoꝛ noiauerunt eĩ noie q̃ trãslatũ est in arabico altboboin omne apa exñs in membris glãdinose carnis aut alibi.

¶ In isto caplo Auic. determiat de quodã apate calo q̃ ẽ ex mã cala venẽosa q̃ vocat̃ altboyz noie arabico: ⁊ noie greco vocat̃ carmata ⁊ tursios fm q̃ ponit Aui. ⁊ noie latino vocat̃ antras: ⁊ noie vulgari vocat̃ quebuoni a gbusdã: ⁊ a gbusdã vocat̃ quemalladicti. posui tñ hec noĩa vt nõ erret̃ in cognitõe ipsi°: qz multi errãt circa ℔ ⁊ in cura ⁊ i cognitõe: imo itantũ errat̃ circa hoc q̃ aliq̃ attribuit̃ cura b° ydiotis. ⁊ credit vulgus illos scire hoc apa curare: qz vulg° peritũ ab impito nõ discernit. ⁊ iõ dicit Hal. in illo de ingenio sani. Et nescio an a deo an a fortũa mihi ꝓtingat: qm̃ vulg° sp odio hũi q̃ pitum ab impito nõ discernit ⁊ vitatẽ dilexi. Interptat̃ aũt altoyz a gbusdã. i. attrahẽs se itus: qz id apa ẽ ex mã venenosa q̃ statĩ petit coꝛ ⁊ attrahit se ad iteriora. ⁊ iõ dicit Auicen. in isto cap. q̃ istud apa adducit q̃litatẽ malã iterficiẽtez coꝛ ex via arteriaꝝ. ⁊ iõ accidũt in hac egritudie pulsus cordis ⁊ sincopis ⁊ vomitus. a gbusdã aũt ethimologizat̃ althoyz a quodã vulgari francigenaꝝ altoym. i. altuy. Nã gallici cũ volunt dicere ꝺ aliquo q̃ ẽ mortuus dicũt altuy. Et ideo qz id apostema est mortale ⁊ iterficiẽs. ideo a gbusdã iterpretat̃ altoym. i. occidẽs ab illo vulgari gallicorũ. Uel põt dici antras ab itro: qz in antro ponit basim suã. Diuidit̃ aũt pars hec in duas. ꝓmo Aui. determinat de hoc apate theorice. z°: practice. z° ibi in z° caplo (Euacuatio qdẽ cũ flobotomia) Circa ꝑmũ Aui. duo facit. Nam qz illud nomẽ altoym erat equocum apud antiquos. ideo ponit ꝑmo tria significata huius noĩs altoym que nõ sunt ad ꝓpositũ ⁊ de q̃bus nõ intendit. z° ponit quartũ significatũ ipsi° de quo itendit̃ hic. ⁊ ponit accũtia ⁊ signa illius. z° ibi (Dein de dictum est omni apate pnicioso) ꝑma in tres ꝑs q̃ ponit tria significata de q̃bus nõ intendit hic. ⁊ patent ptes. ꝓma in duas. ꝑmo ponit vnũ significatũ huius noĩs altoym. z° qz mentionẽ fecerat de glandosis carnib° distinguit iter carnes glandosas ⁊ cõparat eas iter se. z° ibi (Et sensibilia qdez sunt) dicit ꝑmo. Antiq̃ssimi. s. medici antiquoꝛ. s. medicoꝛ noiauerũt altoym noie q̃ trãslatuz est de greco in arabicũ. i. q̃ nomẽ altoym est nomẽ arabicuz trãslatũ de greco est su. omne apa exñs ⁊c. aut alibia. alia ĩfa. dicit alibi. si dicat alibi est tunc textus planus. s. q̃ altoym est apa exñs in mẽbris glandulose carnis: aut alibi .i. in alio loco coꝛpis. sed tñ hoc nõ videt̃ bene ꝓbabile q̃ sic dicat: qz tũc videt̃ q̃ altoym esset nomen generale ad omne apa. ita q̃ idẽ esset dicere altoym q̃ apa: nisi vellẽ exponere q̃ ꝑ glãdinosas carnes intelligeret carnes emũctoriosas sicut caro inguinũ ⁊ assellaꝝ ⁊ caro que est post aures in collo. ꝑ hec aũt q̃ diceret alibi vlizat ad omnes carnes glãduloſas: qz bene sunt alie carnes glãdose ꝑter istas que nõ sunt emũctorie: sicut caro mãmille ⁊ testiculoꝝ ⁊ radicis lingue ⁊c. Sz si dicat alibia. tũc exponat̃ vt iueni expositũ: aut. s. isti antiquissimi su. nominauerũt altoyz alibia. i. apa exñs in locis emũctoꝛys ita vt ꝑ alibia itelligat apa exñs in locis emũctoꝛys.

¶ Et sensibilia qdẽ sunt sicut caro glãdosa que est in maxilla ⁊ origie lingue: ⁊ illa q̃ sensuz nõ bñt sunt sicut caro glãdosa q̃ est in mãmilla in subascellis ⁊ inguinibus ⁊ eis similibus. Deinde dictũ est post hoc ei q̃ est cum hoc apostema calidum perdens.

¶ Quia fecit mẽtõez de carnibus glãdosis distiguit inter ipas ⁊ ꝓpat eas adiuicẽ. ⁊ pz q̃ dicit.

Sed hic sunt duo dubia. ⁊ vnuz ẽ: qz dic̃ sensibiles carnes glãdose sunt sicut caro mãmille ⁊ testiculoꝝ. Triuz dicit Aui. in z° de anatho°. Dicit. n. in cap. de anatho° mãmille sic. Et ipa ẽ coꝛp° ꝓpositũ ex neruis ⁊ artarys ⁊ venis iter q̃ existit vacuitas quã caro glãdosa iplet cui nõ ẽ sensus. ℔ ãt dic̃ q̃ iter carnes glãdosas sensibiles sunt sĩc caro mãmille ⁊ testiculoꝝ q̃ sunt glãdose. ¶ Aliud du™ ẽ. qz. A. dic̃ q̃ caro q̃ ẽ sub assellis ⁊

inguinibus ⁊ his silib⁹ sensum nō bz illud videt eē falsuz ad sensuz. videmus.n.q in istis carnib⁹ accidit dolor: immo aliqñ accidit magl dolor. hoc aūt nō eēt nisi sentiret. g falsuz dicit Aui. ¶ Ad remotiōez hoꝝ dubioꝝ est ꝑmo itelligēdū q caro est gncuplex. qdā est caro simplex in q sunt admixti solū vili neruosi q nō discernūt ad sensuz. ⁊ hec caro ē illa de qua loqt Auic. in cap. de mēbris q est ad implēdū loca vacua. Alia ē caro q est caro musculosa vt est lacert⁹ ipse. Tertia ē caro q dr caro pura. ⁊ ista est illa q est ps lacerti ꝓm q dicimus lacert⁹ componit ex carne neruo ⁊ ligamēto. Alia ē caro q dr caro ꝯfusa sicut ē caro viscerū ⁊ stomaci. Alia ē caro q dr caro glādosa. ⁊ de ista ē hic intētio. Modo est ēt vlteri⁹ itelligēdū q carniū glandosaꝝ qdā est q est magis nobilis ⁊ magis sensibilis vt ē caro mammille glandosa ⁊ caro testiculi ⁊ radicis ligue. Alia ē caro glādosa q nō ē ita nobil nec ita sensibil sic est caro locoꝝ emūctorioꝝ: qz iste carnes emūctorie sunt deputate vt in eis eūent superfluitates mēbroꝝ ꝑncipaliū. ille aūt alie nō. ⁊ iō iste sunt ignobiliores illis. sunt ēt min⁹ sensibiles: qz ibi nō sunt tot nerui ⁊ artarie sic sunt in carne mammille ⁊ radicis ligue. Uñ dic Aui. de carne mammille in cap. de anatho⁹. ipsius. Et vene gdē ⁊ artarie ⁊ nerui positi in suba mammille cōicant in ea vsq in ptes musculosas. ⁊ bz ī ea revolutōes ⁊ circuitōes plimas. Itez ēt caro radicis ligue est sensibilissima rōne neruoꝝ ⁊ arteriarū q veniūt ad linguā q approximāt illi. s. carni. vñ dicit Auic. cap. de anathomia oris. Et in ipsa. s. ligua sunt nerui ꝓtes ꝓcedētes ex neruis q̄tuor venientib⁹ ad ipaz quos iā dixim⁹ in anatho⁹. ⁊ ī ipsa ē ex neruis ⁊ venis vltra q̄z creda tur eē in suo sil. Sic g tunc appet q caro mammille ⁊ radicis ligue sūt sensibiliores ⁊ nobiliores q̄z caro q est in īguine ⁊ subassellis. ⁊ his silibus. vt dicit Aui. ⁊ ītellexit ꝑ his silib⁹ carnē glādosaz q ē in collo post aures. ¶ Tūc ad id qđ tu opponis ꝑmo de carne mammille: qz dic Aui. in 3° q replet carne glādosa cui nō est sensus. ¶ Rñdeo q caro mammille ē q̄si tota glādosa: qz suba tota carnis mammille ē mollis ⁊ alba. cū sit gnātiua lactl: sz tñ duplex ē ps carnis mammille q̄dā fundata sup lacertos costaꝝ. ⁊ ista ē sensibilissima. ⁊ de illa loqt hic Aui. Alia est pars eius q respicit sp̄giositatē ei⁹ sic illa q magl pedet. ⁊ ista ē magl silis carni glādose q̄z illa: īmo ē ita glādosa q multotiēs cirugici decipiunt in curādo aliqđ vlcus qđ sit in illa carne: qz credunt q aliqñ sit ibi caro mala: ⁊ tñ erit bona. ⁊ ponūt medicinā corrosiuā: cū tñ cōpetat ibi carnis gnātiua. ⁊ ista caro ē illa q nō est q̄si sensibilis. ⁊ de illa itelligit Auicē. in 3°.

¶ Ad illud qđ tu dicis 2° dico q Aui. nō itelligit q caro q est in subassellis ⁊ īguinib⁹ nō bēat sensuz absolute: sed intelligit q nō sunt ita nobiles: nec ita sensibiles sic caro mammille ⁊ radicis ligue. ¶ Deīde dcīñ ē. post hoc ⁊c. Dic ponit secundū significatū altoym. ⁊ itellige q id significatum ꝯbit ꝑmū: qz in ꝑ significato altoym significat omne apa exñs in mēbris glādinosis: sz in 2° significato significat apa calm exñs in alijs locis. Tūc ponit 3^m^ significatū. ⁊ pz. id ēt 3^m^ significatū ꝯbit secundū: qz ibi significat apa calm pdens. Tūc sequit illa pars.

¶ Deinde dcīñ est apatio ꝓnitiosa ꝓp cōuersiōnē materiei ei⁹ ad subaz venenosaz qđ corrumpit mēbrū ⁊ alterat colorē ei⁹ qđ sequit ipsam. ⁊ qñq̄z resudat sanguinē ⁊ virtus ⁊ similia illis ⁊ adducit qualitatē malā ad cor ex via arteriarū: quare accidūt vomitus ⁊ pulsus cordis ⁊ syncopis: ⁊ quando eius accidentia fiunt vehementia interficit.

¶ In qua ꝑte ponit 4^m^ significatū b⁹ nois altoym de quo intēdit hic Aui. ⁊ diuidit ꝑs hec in qnq̄z. ꝑmo ponit significatū illud de quo ītendit. ⁊ cuz hoc pōit signa altoym in 4° significato. 2° oñdit qūo noiabant ꝑdicti antiq altoyz. 3° ꝯpat vnuz altoym ad aliud in isto significato. 4° oñdit qñ maxie multiplicat. 5° oñdit qūo appellat noibus grecis. 2ª ibi (Et videt q ꝑmi) 3ª ibi (Et ē nēciuz vt sit deterius) 4ª ibi (Et altoym qdē multiplicat) 5ª ibi (Et inueniunt noia greca) Dicit ꝑmo. Deīde dcīñ est de omni apa te ꝓnicioso ⁊c. Sz tu dices. in quo differt id 4^m^ significatuz a 3°. dico q differt id 4^m^ a 3°. qz in 3° significato significat apa calm ꝓnitiosuz ꝑdens absolute. mō apa calz pōt esse ꝓnitiosuz rōne pluriū: qz rōne multitudis materie putrefacte vt in hestiomeno. ⁊ pōt esse ꝑdens: qz materia est venēosa. vñ ita ītersicit sicut venenū exhibitū ab ex. ⁊ ita est in isto 4° significato. sic g q̄rtuz significatū ꝯbit ēt tertiū. ⁊ iō addidit ēt Aui. pp ꝯuersionē materie ei⁹ ad subaz venenosaz. ¶ Et qñq̄z resudat. Dic pōit signa altoym in isto significato. signa sunt ista q ponit hic Auicē. Et rō q̄re accidit syncopis ⁊ pulsus cordis in ℔ apate plana est: qz ℔ est ꝓp q̄litatez venenosam q venit ad cor ab isto apate ex via artariaꝝ. accidit ēt vomit⁹ ex compassiōe quā bz stomacus ad cor. vñ qz stomacus bz cōitatē cū cōde respirat ille fumus malus ad stōm. q̄re accidit vomit⁹: ⁊ signa ei⁹ sic ponit Rasis sunt botor ⁊ apa cuz q̄bus egredit iflatio ⁊ iflāmatio vehemēs ledens valde ptransiēs mēsuraz in hoc. s. in inflatōe: qz in circuitu ipsi⁹ fit maximus tumor ⁊ pustula in se pua ē. ⁊ fit qđ est in circuitu nigrū vel viride vesicās. Et qñ ei⁹ accītia. i. vomit⁹ ⁊ pulsus cordis ⁊ syncopis fiūt vehemētia ītersiciūt. ⁊ hoc ē qđ dicit Raſ. Et cū supfluūt iste intētōes est mortifer vtplm cito.

¶ Et videtur q primi nominabant hoc postremum carmata.

¶ In ꝑte ista Auic. oñdit qūo ꝑmi antiq noiabāt id altoyz in quarto significato carmata interpretat carminatio: qz carminat totū corp⁹ cum sit id mortale.

¶ Et ē nēciuz vt sit deteri⁹ eoꝝ illud qđ accidit ꝓm plurimū in subascellis et īguinibus et post aurez ꝓpter vicinitatē eius ad membra q̄ sunt vehemētius principalia. et saluius altboboin mortaliuz est illud qđ est rubeum: deide citrinum. Et ex eo qđ ad nigredinē est decliue non euadit aliquis.

¶ In ista parte Aui. comparat vnū altoyz ad aliud. Et primo comparat vnū altoym ad aliud rōne loci vbi fit ostēdēdo qđ est peius: qz illud est pei⁹ qđ fit in locis emūctorys ꝓpter ꝓpinqtatē quā habet ad mēbra ꝑncipalia: īmo ex talib⁹ nullus euadit vel rarissime (Et saluius altoyz) Dic cōpat vnū altoym ad aliud rōne materie: qz altoym pōt eē triplex. qđdā est rubeū ⁊ hoc est id qđ fit a materia sanguinea adusta venenosa. aliud est citrinū vl viride secundū q appellat ipm Rasis. ⁊ illud fit magis ex colera adusta venenosa. Aliud est nigrū. ⁊ illud fit magis ex melācolia adusta venenosa. ⁊ vnusq̄sq̄z est malus ꝑm q dicit Raſ. sz tñ vt dicit Aui. minus est mortale rubeū: qz ē ex būore min⁹ malo: deide citrinuz vel viride: qz ē ex būore peiori: sz pei⁹ iter oia ē nigrū: qz ē ex būore peiori ⁊ magis adusto venēoso. Sz ex ℔ q dic hic Auic. appet q dcīñ dicentiū q aliud ē albū nō est nisi dcīñ ydeotaꝝ: qz faciūt credere vulgis q ois pustula sit antraꝝ vel altoyz.

Sed hic est dubitatio de ℔ q dic Aui. ex eo q ad nigredinē ē decliue nō euadit aliqs: qz istud vr falsum: qz ego iam vidi multos de ℔ euadere. ¶ Dico q sine dubitatōe non possumus ℔ negare qn ex isto aliqs euadat: qz ego iaz vidi ex isto multos euadere.

Sed Aui. forsan dixit pro tanto q̄ non euadit aliquis: qz forte illa regio in qua erat Aui. est calidissima. ⁊ iō qz iste morbꝰ est de materia calida adusta ⁊ ille q̄ est niger est de materia magis adusta. iō qñ fit in regiōe calida auget eiꝰ malicia ⁊ adustio: ⁊ qz regio in qua erat Aui. forte erat calida multū. iō exaugetᷣ eius malicia ⁊ adustio: ⁊ est ille qui est niger de materia venēosa ⁊ multū adusta: forte in sua regiōe nullus euadebat de illo q̄ erat niger. iō dixit forte. Et ex eo qō ad nigredinē est declīue nō euadit aliquis: qz videbat oēs mori in regiōe sua: sed in regiōe nostra nō est tātus calor. ideo nō additᷣ eius malicia exacre. ⁊ ideo pōt aliquis inde euadere: imo multi in ista regione ⁊ spāliter quādo apa nō est multe materie: sed pauce licz venēose. ¶ Uel pōt aliter rīderi ⁊ meliꝰ q̄ Auic. qñ dicit ex eo q̄ ad nigredinē est declīue nō euadit aliqs: ītellexit quādo altoym est in locis emūctoꝛys. tunc est mortale. ⁊ de istis mortalibꝰ saluius est rubeū: deīde citrinū. ex nigro autē nullus euadit ꝓpter malicīā materie. ⁊ vt sic ītelligat oꝛ: quia ꝑus ipse dixit. ⁊ est necessariū vt sit deteriꝰ eoꝝ illud qō accidit ⁊c. ibi. n. ītellexit q̄ altoym qō fit in locis emūctoꝛys est mortale. postea statum post illū textuꝫ dicit. Et saluius altoym mortaliū. i. illoꝝ altoym qui fiūt in ꝓdictis locis: qz illi sunt mortales: saluiꝰ est: hoc est minꝰ malum qō est rubeū: deīde citrinum ⁊c. qz ex citrino ⁊ rubeo pōt aliqs euadere dato q̄ sint in locis emūctoꝛys: sz ex illo qō est nigruꝫ in locis emūctoꝛys nō euadit aliqs. ⁊ hoc ꝓpter malicīā materie. vñ ꝓpter ꝓpingtatē ad membra principalia nullus euadit. Qō g̃ tu dicis: qz dicis q̄ multi euadūt veꝝ est qñ nō nasciᷣ in locis emūctoꝛys: sz certe qñ nasciᷣ in locis emūctoꝛys certe nūq̄ vidi aliquē euadere: sed qñ non est niger possibile est vt euadat: qz materia nō est ita mala vt dcm̄ est ꝑus.

¶ Et althoboin quidem multiplicanᷣ in pestilentijs et in regione pestilentiali. et inueniūtur nomina greca reꝝ que assimilanᷣ althoboin sicut tursios et carmata et carmakile et furios. Uerꝝ apud nos non est magna distinctio inter eoꝝ nominationem.

¶ Hic ostendit in quo tpe maxime multiplicaᷣ. ⁊ dicit q̄ multiplicaᷣ maxime in pestilētia ⁊ in regiōe pestilētiali. ⁊ nō est mixꝫ ō hoc: cū iste morbus sit pestilētialis: eo q̄ est ex materia putrida venenosa q̄ ꝓtrariaᷣ cordi a tota substantia. vnūquodq; siḷe generat sibi suuꝫ siḷe. ⁊ ideo dicit Rasis q̄ si in aere fuerit pestilētia. tūc erit malū: imo est quasi icurabile cū adiungaᷣ tūc malitia aeris cū malitia morbi. Itemꝝ etiā generaᷣ maxime vt dicit Rasis in ꝑncipio autūni ⁊ in fine estatis. ⁊ hoc est ꝓpter sanguinē adustū ⁊ melancolicū q̄ generaᷣ in istis tpibus rōne caloris ⁊ siccitatis. ex tali aūt humore fit tale apa (Et inenit) Hic ponit plura noīa greca q̄ significāt quasi idē cū althoym. vñ dicit Aui. q̄ apud nos nō est magna distictio ītercoꝝ noiatōez: qz vt dicit Hal. in libro de īgenio sani. De noibꝰ nō est curādū dūmō ītentōez eoꝝ habeamus.

Est autem vnum dubiū circa totū capl'm. dictū est. n. q̄ antras est apa qō īterficit: eo q̄ adducit malā qualitatē ad cor ex via arteriaꝝ. Illud nō videᷣ: qz ista materia venenosa antracis est expulsa a natura ab īterioꝛibꝰ mēbris ad exteriora sicut ad cutem. g̃ si tūc ista materia exñs in interioꝛibꝰ corꝛis nō potuit naturā vicere: imo expulsa est ad exteriora multo minus poterit naturā vincere exñs in exterioribus ꝑ expiratōez ad interioꝛa: qz si exñs in īterioꝛibꝰ non potuit vincere: imo fuit expulsa. g̃ exñs in exterioꝛibꝰ nō potuit fumus eius respirare ad interioꝛa ⁊ naturā vince- re: imo multo. forꝛtius poterit expelli a natura. quomodo ergo īterficit: ¶ Dōm est breuiter vt spectat ad ꝓpositū q̄ natura aliquando dñaᷣ materie morbi totaliter. aliqñ partim dominaᷣ ei ⁊ noñ totaḷr. aliqñ aūt nullo mō ei dominaᷣ: mō tunc ad ꝓpositū qñ natura expellit istā materiā de īterioꝛibꝰ ad exterioꝛa: natura ꝑmo dñaᷣ isti materie non totaliter. qz si dñareᷣ ei totaḷr nō generareᷣ inde apa: sed resolueret ipsam vel sensibiliter vel īsensibiliter ꝑ poꝛos. dñatur g̃ sibi aliquo mō in hoc q̄ est potēs ipsaꝫ expellere ad exterioꝛa: ⁊ qz non dominaᷣ ei totaliter ista materia retineᷣ in cute ⁊ fit inde apa: ⁊ qz ista materia est venenosa: ⁊ de natura veneni est repere ad cor. sicut videmus si aliqs morderetᷣ a serpēte: tūc venenum nisi succurraᷣ statiz petit cor: ⁊ etiaz interficit. sic ista materia: qz venenosa est retēta in cute statim repit ad cor ꝑ viam arteriaꝝ: ⁊ nisi succurraᷣ ei īterficit: imo aliqñ cū omni succursu interficit ꝓpter multitudinē materie ⁊ eiꝰ malignitatē. ¶ Et tu dices. natura fuit potēs expellere de īterioribus ad exterioꝛa. g̃ multo forꝛtius erit potēs resistere ei existēti exterius. istud nō valet: qz licz natura fuerit ꝑus potēs in īterioꝛibus sup ipsaꝫ mām quodāmō: qz fuit potens in expellēdo ad exterioꝛa. tamen qz materia illa teneᷣ in cute ⁊ facit apa ⁊ est venenosa: ⁊ de natura veneni est petere cor. iō cum natura sit debilitata ꝑmo ex illa expulsiōe nō pōt resistere ei sicut ꝑmo: ⁊ ꝑmo cū materia ē venenosa ⁊ multa: ⁊ ēt nisi ei succurraᷣ sicut est de venēis appositis exteriꝰ. vt dcm̄ est de venēis serpētuꝫ. ¶ Ulterius intellige vnū notabile circa istū morbuꝫ q̄ althoym si fiat in febre ita q̄ ipsaꝫ sequaᷣ vel p̄cedat. tūc est signū mortis ꝓxime: eo q̄ materiā significat corꝛuptā ⁊ venēosam exñtez in venis q̄ facit febrē. ⁊ hoc ē qō dicit Hypo. in ꝓnosticis. Si in egro corꝛore fuerit antras vl carbūculus vel vlcus maluꝫ siue p̄cesserit siue supuenerit opus ē attēdere q̄ si exiccatio fuerit ⁊ colorē viridē vel citrinuꝫ vel liuidū ptulerit dicit mortē ꝓximaꝫ. Qz aūt Hyp. addidit. q̄ exiccatū fuerit. q̄ras in cōmēto Hal. sufficientez exponē. Et tu potes ītelligere vno mō breuiter q̄ antraꝝ exiccaᷣ aut q̄ nō emittit aliud q̄ virus: aut qz nō tument partes circūstantes sicut ꝙsueuit esse in ipso: qz tūc significat debilitatē vtutis nō potētis regere illas partes ꝓpter malitiā materie venēose ⁊ multitudinē ipsius. ⁊ tūc est ꝑniciosuꝫ. Sz si altoym non fiat in febre acuta: sz fiat febris in ipso rōne caliditatis sicut vtplurimū apata calḷa multū rōne caliditatis eoꝝ sequunᷣ febres non propter hoc dicit mortē ꝓximā. vñ Hypo. qñ dicit. si in egro corꝛore. intellexit in egro ꝓp febrē acutam.

¶ Cura althoym. CAP. XVIII.

Euacuatio qdez cū flebothomia et cū eo qō tolerat hora aut fit necessariuꝫ ex eis que educunt humorez putrefactum est necessaria.

¶ In isto capl'o Aui. determinat de cura althoym in q̄rto significato de quo intēdit. ⁊ circa hoc duo facit. ꝑmo pōit curam vl'em ipsius: q̄ attēdit penes rectificationē totius corꝛpis ⁊ cordis. zº ponit curā localē. zª ibi. (Althoym vo ipsum). Prima diuidit in plures ꝑticulas: sz nō est vis. ꝑmo. n. ponit curā vl'em rectificātē totū corꝛpꝰ. ⁊ hoc ratiōe eūonis. ⁊ dicit q̄ euacuatio quidē cū flobotomia est. i. cōuenit cū eo q̄ tolerat hora necessaria.

Sed statim est hic dubitatio: qz nō videᷣ q̄ cōpetat flōmia in ista egritudine ꝑ textū Rasis dicētē sic. Et nō oz vt fiat flōmia cū hac egritudie: sz festinētur ⁊ dentᷣ infirmo oīa q̄ confortāt cor ⁊c. ¶ Dōm est ad hoc q̄ flōmia cōpetit in hac egritudie: cōpetit sibi ꝑmo si corꝛpꝰ est plectoꝛicū totū: eo q̄ ꝑ flōmiaz

como de pletoria e ca maioris apostematis

minuit plectoria corporis q̄ plectoria est cā maioris apa-
tis. Iterū cōpetit ēt sibi rōne sui. ⁊ ℔ duplr. p̄ rōne māe: eo
q̄ fit ex sanguie adusto p̄mixto cū cola vel melia adusta.
in tali aūt hūore cōpetit flōmia et farmacia. Et hoc est qđ
dicit Hal. li°. de ige. sa. loquēs de carbūculis ⁊ pruis ⁊ oī-
bus talib⁹ q̄ fiūt ex sanguie adusto ⁊ malo. q̄bus oīb⁹ nil ē
adeo iuuatiuū vt flōmia si recordaris q̄ dixi in flegmoni-
bus. q̄m si sanguis vsq̄ ad defectionē trahat vtilissimum
erit si p ℔ nō appeat ꝺriū. Iterū ēt cōpetit flōmia isti egri
tudini rōne q̄ est acutissima ⁊ maxia ⁊ nō solū cōpetit flō-
mia rōne hui⁹: imo ꝓpetit ei vsq̄ ad syncopiz. ⁊ ℔ est qđ di
cit Hal. i ꝯ illi⁹ affo. Que egerunt nō multitudinē ⁊c. dic
eni. Cū eni flōmam⁹ vsq̄ ad defectionē in pacutis egritu
dinib⁹ sic in acutissimo apate refrigerat statim corp⁹ ⁊ fe-
bris extinguit. Addit at Auic. Cū eo q̄ tolerat hora necia
vt ostēdat q̄ flōmia ꝺz fieri in p̄n°. Et q̄ vtus est fortis q⁊
nō cōpetit q̄ supueīt ei syncopis ⁊ pulsus cordis: eo q̄ tūc
ē timor de casu vtutis. ⁊ iō bñ dixit in illo affonismo. q̄ ege
runt ⁊ ℔ facere si sufficiat egrotās. ⁊ pp ℔ bñ addidit Ha.
in textu allegato si p ℔ nō appeat ꝺriū. q⁊ si appeat ꝺriū
vtputa debilitas vtutis nō ꝺz fieri pp timorē de casu vtu-
tis. Tūc g̃ ad istud qđ tu opponis p̄ textū Raſ. dico q̄ q̄
Rasis dic. Et nō fiat flōmia in hac egritudie nō intelligit
℔ absoluta ℔ ē nō fiat flō⁹ cū istis accñtib⁹. s. cuz syncopi ⁊
vomitu ⁊c. vt dcm̄ ē. q⁊ cuz imediate fuerit locut⁹ de istis
accñtib⁹. Dixerat eni. Et accidit q̄ñq̄ cū eo vomit⁹ ⁊ pul-
sus cordis ⁊ syncopis. Et cū supfluūt iste itentiōes ⁊c. iō di
xit. Et nō fiat flō⁹ cū hac egritudine. s. q̄ñ ē cū istis accñti-
bus: imo dico vlteri⁹ q̄ ex isto dicto pōt bñ q̄ itentio sua
sit q̄ fiat flōmia cū hac egritudie: q⁊ ipe in illo ca°. nō facit
mentionē de solone ventris nec de aliq̄ eūone corpis nisi
de flōmia cū g̃ in illa egritudie vt manifestū est competat
eūo: iō q⁊ dixit. ⁊ nō fiat flōmia ⁊c. itellexit q̄ in ista egritu
dine fiat flōmia: sz nō cū illis accñtib⁹. Sic g̃ dcm̄ Aui. ve
rū ē q̄ñ dic. Eūo cū flōmia ⁊c. aut. s. q̄ sit neciuz q̄ fiat sup
ple eūo ex eis q̄ educūt hūorē corruptū. sic sunt tamaridi
⁊ cassiafistula. q⁊ ista mūdificāt sanguinē ⁊ educūt hūorē
corruptū sine supcalefactione. vñ ꝺz dari tale solutiuū q̄
nō sit supcalefaciēs: imo habeat secū admixtū siue admi-
xtas res fridas ⁊ acetosas. q⁊ talia cōpetūt in ista egritudi
ne sic est id solutiuū. ℞. violarū. ʒ. ß. pruno⁹ n°. x. tamaridi
ʒ. ß. vel. ʒ. vi. fiat decoctio in q̄ ponat medulle cassiefistule
ʒ. i. id eni ē optimū solutiuū i tali morbo. Et nota q̄ illud
aut. pōt teneri copulatiue ⁊ disiūctiue. Copulatiue ponit:
q⁊ q̄ñ p̄mittit vtus etas ⁊ ꝯplo ꝺz fieri vtrunq̄. s. flōmia ⁊
farmacia. tenet disiūctiue. q⁊ q̄ñ nō p̄mittit etas vel aliud
ꝺz fieri saltem solo. s. vētris nisi sit ibi casus vtutis. q⁊ q̄tū
ad ℔ idem est iudiciū de flōmia ⁊ farmacia.

Sed aliquis opponeret vī q̄ nō competat in isto
morbo aliq̄ eūo in p̄n°. sic ponit Aui.
nec flōmia nec solo vētris. q⁊ in illo morbo mā est veneno
sa vt positū est in p̄ ca°. ⁊ est ista mā venenosa in exteriori-
bus corpis: sz q̄ñ mā venēosa ē in exteriorib⁹ corpis nō ꝺz
facere ipsaz redire ad iteriora: imo debemus ℔ ꝓhibere:
imo q⁊ cura tota antracis ē ꝓhibere ne mā illa vadat ad
cor. Sz eūo in p̄n°. isti⁹ morbi faciet redire mām ad iterio-
ra. g̃ nō ꝓpetit eūo isti⁹ morbi in p̄n°. Q⁊ aūt eūo faciat redi
re māz ad iteriora ꝓbat hoc p̄ textū Auic. cap°. de curatio
ne morsus canis rabidi. Dic eni. Et nō ꝺz vt ꝓperes in die-
bus p̄mis ad euacuātia: sz occupa te i trahēdo ad exterio-
ra. nā eūo q̄ñz adiuuat ad ℔ vt venenū penetret ad ꝓfun
dū ⁊ ꝓhibet attractionē ei⁹ ad exteriora. ⁊ q̄ñ ipsa trahit
hūores ad iteriora tūc trahit cū eis venenuz. sic g̃ vī ℔ de
itentiōe Auic. exp̄sse q̄ eūo trahit venenū ad iteriora. Cū
g̃ venenū sit ℔ in p̄mis in exteriorib⁹ nō ꝺz g̃ fieri eūo in
p̄mis in apate isto. ¶ Dōm est ad ℔ q̄ eūo ꝺz fieri in p̄nci-
pio in isto apate cū flōmia ⁊ cū farmacia sic ponit Aui. in-
fra tunc ad id qđ tu opponis tu dicis q̄ñ mā venenosa est
in exteriorib⁹ corpis nō debemus facere ipsam redire ad
iteriora. cōcedo. sz tu dicis eūo in p̄n°. istius morbi facit re-
dire māz venenosaz istius morbi ad iteriora interimo. tu
ꝓbas p̄ textū Aui. in cap°. de morsu canis rabidi. vbi pōit
q̄ eūo q̄ñq̄ adiuuat vt venenū penetret ad ꝓfundū. Di-
co q̄ nō est sile in morbo vbi ē mā venenosa expulsa ab i-
teriorib⁹ ad exteriora. ⁊ in veneno qđ est in exteriorib⁹
corporis ex morsu canis rabiosi. nā q̄ñ aliquez mordet ca-
nis rabiosus nō debemus stare eūare. q⁊ cū de rōne vene-
ni sit ire ad iteriora ⁊ maxie ad cor si statiz fiat eūo cū eūo
trahat hūores ad iteriora. iō erit cā penetratiōis veneni.
hoc aūt est malū. ⁊ ideo in tali casu nō ꝺz statim euacuari
corpus sz p̄us ꝺz attrahi ex loco cū fortiter attrahentibus
per duos dies vel p̄ tres postea euacuare. q⁊ nō trahit ve-
nenū tunc ad iteriora: imo potius euacuat qđ penetratuz
est. sed q̄ñ venenū vel mā venenosa expellit ab iteriorib⁹
ad exteriora tunc debemus statī euacuare. q⁊ illa mā fuit
p̄us in iteriorib⁹. ⁊ ideo hoc est signū humoꝝ corruptio-
nis in iteriorib⁹ mēbris. ⁊ ideo statī debemus euacuare
timēdo ne remaneat ibi mā corrupta in iteriorib⁹ mem
bris cū illa expulsio nō ꝓcedat nisi ex corruptione hūorū
in mēbris iteriorib⁹. Uñ maius est iuuamētū qđ habetur
ex eūone humoꝝ corruptoꝝ exūtiuz in mēbris iteriorib⁹
q̄z sit nocumētū ex attractiōe māe exteriozis ad iteriora.
⁊ iō nō est simile de venenis qđ accidit ex morsu canis ra-
biosi ⁊ de veneno expulso ab interiorib⁹ ad exteriora in
p̄ncipio. Sed est simile q⁊ sic nos ibi postea post tres dies
euacuamus ꝓpter illud qđ penetratū ē sicut ibi dic Auic.
post illū textuz allegatū. sic hic euacuamus statim in p̄n°.
timēdo de remansione humoꝝ corruptoꝝ in mēbris ite-
riorib⁹: imo dic ibi Auic. q⁊ si accidit ibi negligētia in eūo-
ne tunc eūo in ea hora est magis necia. Et iste est textus
suus. Cuz g̃ trabis qđ tibi pone est post duos dies aut tres:
tūc occupa te in euacuādo. q⁊ si forsan iaz penetratū est. ⁊
si nō fuerit facta attractio ⁊ accidit negligentia tūc eūo in
ea hora est magis necia. ¶ Sic g̃ videtis q⁊ tūc post eūo-
nē q̄ñ penetrat ad iteriora venenū. ⁊ ita etiā ℔. q⁊ ē corru-
ptio in mēbris iteriorib⁹ qđ significat nobis māz corru-
ptā expulsaz statiz in p̄ncipio euacuam⁹ vt nō stet illa mā
corrupta in iteriorib⁹. vel dato ēt q⁊ expelleret a nā ad ex-
teriora fieret id malū si nō eūem⁹ q⁊ augeret apa p̄mū.

¶ Deide ꝺz vt reuertaris ad cor cū defensione
ei⁹ ⁊ cōfortatione ipsius cū eis in q̄bus sint ifri
gidatio ⁊ odoramentū sicut acetositas citri ⁊
miue ⁊ rob pomoꝝ ⁊ cydonioꝝ ⁊ sic granata
acetosa valde ⁊ olfatus sic rosaruz ⁊ cāphore
⁊ sandali. Et cibus sit sicut lentes cū aceto ⁊ si
cut cibus cum aceto valde acetosus factus ex
carnibus arabengi ⁊ hedorū.

¶ Dic Auic. post q̄ posuit curā vlez q̄ attenditur penes re-
ctificationē totius corporis rōne eūonis. ponit hic curam
vlem que attendit penes rectificationē cordis. ⁊ hoc fac
cū cibo ⁊ potu ⁊ medicinis ⁊ cū odoribus frigidis ⁊ aceto-
sis. ⁊ hoc est quod dicit Rasis in ca°. ꝑallegato. Et dentur
infirmo oia que cōfortant cor cū ifrigidatione ex eis q̄ dixi
mus in cap°. lo calefactiōis cordis. ⁊ cōferunt ad illud gra-
nata acetosa ⁊ acetositas citri ⁊ odoramētū redolētiū fri-
gidoꝝ. Rō aūt q̄re in ista egritudie maxie ꝺz confortari
cor cuz fridis ⁊ acetosis est vt q⁊ dcm̄ est mā istius mēbri
est venenosa calida ⁊ adusta. de nā aūt veneni vt dictum
est superius est petere ⁊ respirare ad cor eo q⁊ cōtrariatur
ei a forma specifica. ⁊ ideo maxime debz respici cor in ista

egritudine.ꝛ oꝫ ꝯfortari cū cibis ꝛ potibus frīdis. qꝛ illa mā est calꝫ venenosa ꝛ aduſta.ꝛ ideo oꝫ ꝯfortari cū frigidis.oꝫ etiā cōfortari cū acetosis.qꝛ acetosa resistūt corruptioni ꝛ putrefactiōi.ꝛ iō qꝛ de nā istius morbi est corrumpere spūm ꝛ ꝓpr̄onē cordis iō debent esse cibi acetosi ꝛ frigidi:sic̄ sunt cibi habentiū febrē pestilētialē.qꝛ iste morbꝰ est pestilētialis:vt dcm̄ est supra:eo qꝫ sic̄ in pestilētia corrumpit ꝓpr̄o cordis ꝛ spūs.ita ēt in isto morbo ꝓpter respirationē fumi putridi ad cor p vias arteriaruꝫ. ꝛ iō maxīe generat̄ in aere pestilētiali.ꝛ ideo idē est regimē istiꝰ morbi ꝛ habentiū aerē pestilētialē sic̄ dicet̄ ifra. Sic g̃ bñ dic̄ Auic.post eūones ꝛ flōmiā oꝫ vt reuertaris ad cor cū defensione ꝛ cōfortatiōe ipsius.ꝛ hoc est qō dicit ⁊Rasis. Et subleua pr̄m ītentiōis tue ad ꝯfortandū vtutē ꝛ īfrigidandū cor.loci vo ipsius curatio non possibilis est nisi post id. Et ex hoc qō dicit ħ Auic.ꝛ ⁊Rasis apparet qꝫ pessime faciūt illi qui dant tyriacā in ista egritudine ꝛ hꝰ res calꝫas. ista aūt faciūt humorē plus furere ꝛ cor supcalefieri ꝛ totū corpus.ꝛ ideo istis citius īducūt mortem in egritudine ¶ Dis g̃ p̄missis dicit g̃ Aui.ꝛc̄. ꝛ miue.i.sirupus de succo pomoꝝ acetosoꝝ.⁊Rob pomoꝝ est succus pomoꝝ decoctus viq; ad spissitudinē.¶ Et cibus sit sicut lentes ī aceto.ꝛ fiat ita.excorient̄ lentes ꝛ frangant̄ ꝛ fiat ide sicut faba cū aceto eiecta earū p̄ma lixatura vel coquant̄ cuꝫ aq̄ ꝛ pauco aceto:qꝛ nō possunt bñ decoqui cū aceto. Et sit cibus cū aceto valde acetosus sic̄ sunt spinacia cū aceto vel agresta.s.lixata p̄ius in aq̄:ꝛ ex carnibus altabeu.i.vituli lactētis. Et videte in isto morbo debēt cē ea q̄ īfrigidant sanguinē ꝛ īgrossant.vñ dicit ⁊Rasis.Et ꝯfert ei qō fuerit ex cibis cū lētibus excorticatis ꝛ aceto ꝛ cibis cōgelatis ꝛ oē qō īgrossat sanguinem ꝛ ꝯfortat cor ꝛ extinguit superfluitates corpis. ¶ Sꝫ aliqs diceret nō videt̄ qꝫ cibꝰ istius morbi oꝫ cē infrigidans ꝛ īgrossans sanguinez quia in isto morbo est sanguis grossus eo qꝫ sanguis aduſtus tendit in nām melie aduste. Unꝫ ⁊Rasis in capꝰ de p̄runa ꝛ igne persico p̄cipit dari subtiliātia sanguinē.qꝛ in istis est sanguis grossus ꝓpter aduſtionē.g̃ silr mō debemus dare subtiliātia sanguinē cū hic sit sanguis aduſtus.¶ Dico qꝫ sine dubio sanguis in isto morbo ꝛ in se ꝛ in sui substātia est grossus cū sanguis est aduſtus.ꝛ iō q̄ꝫtū ex pte huius ꝯpeterēt cibi subtiliantes sanguinē sic̄ cōpetit in p̄runa ꝛ in igne psico:sicut dicit ⁊Rasis.sꝫ tū qꝛ iste sanguis vltra hoc dꝫ qꝫ sit venenosus:vt dcm̄ est.ꝛ de nā veneni est statim petere ꝛ effumare cor.iō rōne huiꝰ dant̄ cibi īgrossantes sanguinē: vbi nō possit ita effumare ꝛ penetrare ad cor.Et quia multa caliditas est in reliquo sanguie ꝓpter quā in ipso ē ebullitio.vñ dant̄ cibi cōgelātes ꝛ īgrossantes ipsuꝫ.

¶ Et oꝫ vt roret̄ mālio īfirmi cū aceto plurimo ꝛ folijs salicis ꝛ vio.ꝛ ro.ꝛ nenufare ꝛ similibus:ꝛ ponant̄ sup cor epithimata īfrigidantia confortantia ex eis que cognoscuntur de medicinis habentium pulsum cordis calidum ꝛ habentium pestilentiam.

¶ In pte ista Aui.docet rectificare aerē in quo oꝫ eē talis īfirmus.qꝛ oꝫ vt irroret̄ ꝛ madidet̄ mālio cuꝫ rebus frigidis ꝛ acetosis.ꝛ debēt balneari linteamina cuꝫ aceto ꝛ aq̄ rosa.ꝛ ponere sup perticā circa lectuꝫ.ꝛ ponat̄ sup cor epithima. Dic reuertit̄ ad ꝯfortandū cor cuꝫ epithimatibus ꝛ pōt poni tale epithima sup cor.℞.sandaloꝝ.s. rubeoꝝ ꝛ citrinoꝝ:ꝛ alboꝝ:boli armeni:rosarū rubeaꝝ:semis pſilyoū aā.ʒ.y.semis portulace lactuce aā.ʒ.i. cāphore.a.ʒ.terant̄ oīa īsimul ꝛ ꝯficiant̄ in modū vnguēti cū aqua rosa. ꝛ agresta.ꝛ cū eis ponat̄ farina ordei q̄ꝫtum ad oīa.

¶ Et ad vltimum regantur regimine habentiū aerem pestilentialem.

¶ Dic Aui.vlīçat de regimīe istoꝝ quo ad oīa dicta.s. quo ad regimē cibi ꝛ potus ꝛ medicinarū ꝛ ad rectificationez aeris.qꝛ oꝫ regi regimine habentiū aerē pestilētialē:ꝛ supple ēt habētiū morbos pestilētiales.qꝛ sicut in febrib⁹ pestilentialib⁹ oꝫ regere cū frīdis ꝛ acetosis. ꝛ oꝫ ēt cōfortare vtutē eoꝝ cū istis cibis.ꝛ paꝝ in vice:imo si nō appetūt debemus eos rogare ad comedenduꝫ sic̄ ponūt auctores. Unde nō debemus ita dietare in istis sic̄ in alys febrib⁹: qꝛ cuꝫ in istis febribus spūs sint corrupti exītes circa cor ex aere pestilētiali oꝫ sepe cibare vt renouent̄ spūs isti circa cor.Et silr etiā in isto morbo debem⁹ regere eos cū talibus cibis ꝛ virtutē eoꝝ cōfortare cū istis cibis dādo eos sepe vt renouent̄ spūs isti infecti ꝛ corrupti a fumo putrido veniēte ab ipso aāte ad cor p vias arteriarū: vt ꝓius dictū est.¶ Et itelligendū est qꝫ Auic. tetigit curā vlīez istiꝰ morbi q̄ꝫtuꝫ ad rectificationē corporis p eūonē ꝛ q̄ꝫtuꝫ ad rectificationē cordis p cibos ꝛ potus ꝛ odores ꝛ epithimata.ꝛ tetigit etiaꝫ rectificationē aeris.sꝫ de somno ꝛ vigilia nihil tetigit nec aliqs auctor.Et de hoc dico qꝫ qdā dicunt qꝫ in tali morbo nō oꝫ eger ꝓmitti dormire.ꝛ mouent̄ forte ex hoc.qꝛ mā huiꝰ morbi est venenosa.sꝫ in veneno exhibito corpori auctores ꝓhibent somnū. Dicit enīꝫ Auic. 4.ºlibro capº.canon curationis eius qui in potu sumit venenū.Et oportet vt non dormiat omnino ꝛ non dimittat seip̄m taliter vt dormiat.īmo opꝫ vt euigilare faciat ipsos ꝛ rideant ꝛ clament in circuitu eius. g̃ similiter in morbo isto debet ꝓhiberi somnus cum sit ex materia venenosa. ¶ Nos vero dicimus qꝫ non est totaliter simile de materia istius morbi ꝛ de veneno dato in potu.qꝛ quādo venenum datur in potu per os:tunc statim venenū petit cor in interiora:ꝛ interficit calorem ꝛ spūm in īterioribus.ꝛ ideo ꝓhibetur somnꝰ.qꝛ somnus retrahit ꝛ reuocat humores ad interiora ꝛ maxime ad cor.vnde cum tunc venenuꝫ petat interiora:tūc si fieret somnus posset esse causa citioris penetrationis veneni ad īteriora.sed in ista egritudine est expulsa materia venenosa ab īterioribꝰ ad exteriora corporis.ꝛ ideo non est ita in īterioribus sicut quando datur venenuꝫ in potu.ꝛ etiam qꝛ statim potest succurri scalpellando ꝛ extrahendo venenū.ꝛ ideo non facit tale iuuamētum hic vigilia sicut ibi.ꝛ ideo cuꝫ non faciat tale iuuamētuꝫ:ꝛ faciat alia nocumenta: quia dissoluit virtutem ꝛ supercalefacit corpus:ꝛ adurunt̄ magis humores.ꝛ ideo nō est oīno ꝓhibendū sicut ibi.sed est tenenda via media.qꝛ nec est ei negandus somnus omnino:nec omnino est concedendus.opꝫ p̄mo multum vigilare ꝛ postea dormire.

¶ Nota tamē qꝫ si in isto morbo accidat profunditas somni sicut iam vidi qꝫ accidit in qbusdā ꝛ sit cum debilitate pulsus tunc est signum malum. qꝛ significat debilitatē virtutis non potentis incitare sensus exteriores. ꝛ hoc est quod Auic.dicit in 4.ºEt ꝓfunditas somni cum debilitate pulsus est mala ꝛ est ꝓpter debilitatem virtutis ꝛ non ꝓpter debilitatem cerebri.Et quādo sic est ꝓfunditas somni in hoc morbo tunc oꝫ excitari ꝛ non ꝓmitti dormire ꝛ vigilare ipsum. Tūc sequtur illa pars.

¶ Altoboin vero ip̄m ꝛ qō currit cursu eiꝰ de eis q̄ noiata sunt curet̄ in p̄ncipio cū eis q̄ constringūt ꝛ īfrigidāt cū spōgia īfusa in aq̄ ꝛ aceto aut in oleo ros.aut oleo de pomis ꝛ arbore masticis:aut oleo ō myrto.ista fiūt ī p̄ncipio.

¶ In qua parte ponit curaꝫ localem altboym.ꝛ duo facit. p̄mo ponit curam localeꝫ altboym.ꝛ°ponit curā localem fm quosdam illoꝝ apostematū que altboym similant̄ sicut carmata ꝛ sephyros.ꝛª ibi(Dixerunt carmata.)ꝓpria

in duas.ꝑmo ponit curã althoym in ꝑncipio qñ nõ tendit in viã maturatiõis ꝛ exiture.zº ponit curã ipsius qñ tẽdit in viã exiture ꝛ maturatiõis.zª ibi (Et in illo qõ bz subaz exiture.) ꝑma in duas.ꝑmo ponit curã althoym in ꝑnº.zº in statu.scõa ibi (In statu vo.) dicit.ꝛ pz ꝑmo.

Sed est dubiuz qꝫ Aui.ponit qꝫ in isto morbo in ꝑnº debemus curare cũ eis que ifridãt ꝛ repcutiũt.Sed istud videt falsuz ꝑ textum Rasis q dicit sic. Et nõ liniatur ex epithimatibꝰ fridis:imo cũ videris qꝫ iã accidit ab epithimate: vt qz hoc sit factũ ꝑ errorẽ.vel dato qꝫ solũ sunt posita in circuitu ꝛ accidat.s.pulsus cordis ita itelligit Rasis. Et aqua frida pulsus cordis additus.tũc icipe ꝛ embroca ipz cũ aq̃ calꝫa ꝛ calefac ipm ꝛ pone sup locũ cũ ifirmus ẽ sedẽs in domo ꝛ in circuitu eiꝰ est nix qõ ꝓhibeat frigus puenire ad locuz. (C Rñdeo qꝫ sine dubio nõ debẽt poni repcussiua sup locũ vbi est althoym.qz cũ mã est venenosa nõ oz repcuti ꝑpter timorẽ reuersionis ad iterioza.ꝛ spãliter etiã qñ mã de se respirat ꝛ penetrat ad coz.ꝛ iõ nõ debẽt poni illa sup locũ q̃ ꝓhibeãt eam venire ad exterioza ꝛ cõstringant eã iterioribus sicut sunt frigida repercussiua.ꝛ in isto morbo intelligit Rasis qꝫ nõ liniatur epithimate frigido.Auicẽ. vero intelligit qꝫ althoym curetur in ꝑncipio cũ eis q̃ ifrigidant ꝛ repcutiunt.s.nõ ponendo sup locũ talia: sz debẽt poni in circuitu:vt dictuz est.ꝛ hoc ne illa mã ꝑambulet ꝛ occupet loca sana ꝛ corrũpat ptes circũstãtes.sup locũ vo dz poni maturatiuũ ꝛ apitiuũ vt dicẽt.Tũc segt illa ps.

(C In statu vero curetur cũ scalpellatioe si possibile est.ꝛ fiat vt currat qõ est in ipso ꝛ non dimittat vt bzunũ fiat:qñ addit venenositas eiꝰ ꝛ si idiget ventosis sugẽtibꝰ cũ subtilitate fiat.

(C In qua parte ponit curã althoym qñ est in statu.ꝛ ꝟ itelligendũ est qꝫ nõ solũ debemꝰ facere in statu scalpellatiõnẽ:sz etiã qñ est in augmento vel circa ꝑncipiũ.ꝛ hoc dico factis vlibus.qz q̃to citius trahit sanguis venenosus tanto est melius:ꝛ tãto plus securatur eger a morte ꝛ a malis accñtibus.ꝛ qñ facimus scarificationẽ debemus abluere sanguinẽ cũ aqua calida q egredit. Et si post scarificationẽ idiget ventosis fiãt cũ lenitate vt sugant sanguinẽ qui egredit malus ꝑ scarificationez.ꝛ hoc est qõ dicit Rasis. Locũ aũt scalpella ꝛ ablue sanguinẽ cũ aq̃ calꝫa ne cõgeletur ꝛ ne.s.currat ad coz per vias arteriaꝝ ꝛ sugat suctione leni vt egrediatur paulatim. Postea quãdo locus est scarificatus debemus ponere emplm quod maturet ꝛ attrahat ꝛ faciat cadere escaram sicut est emplm de fermẽto ꝛ butiro ꝛ sale vel de farina frumenti cũ aqua ꝛ oleo ꝛ parũ croci.vel emplm de radice euisci cũ fermẽto ꝛ butiro.ꝛ farina fenugreci ꝛ semis lini. (C Et itellige qꝫ tantũ debeat scarificari pluribꝰ vicibus qꝫ recedat tota nigredo ꝛ totus sanguis malus venenosus.Et ideo dicit Auic. ꝛ nõ dimittatur vt bzunũ fiat qñ additur venenositas. hoc est intantum scarificare qꝫ tota nigredo recedat.qz q̃diu ibi est nigredo tãdiu est ibi venenositas. Et tu supple vltra illõ qõ dicit Auic.ꝼm qꝫ specificat Rasis qꝫ si cũ scalpellatioe nõ curetur:imo cũ hoc etiam semper ambulat ꝛ additur nigredo eius tunc cauteriçetur vel cum medicina caustica vel cuz ferro ignito.ꝛ post causticationẽ apponat emplm mollitiuũ vel maturatiuũ vel mitigatiuũ dolozis ꝛ faciat cadere escharaz.ꝛ detumescere faciat locuz: sicut est emplastrum de farina ozdei maluauisco maluis ꝛ seminis lini ꝛ fenugreci decoctis vsq; ad spissitudinem ꝛ impinguatis cum butiro.postea quãdo cecidit escara curetur cũ vnguentis vlcerum donec sanetur. (C Ulterius intellige qꝫ semper ad euitandũ infamiam vulgi in tali morbo ponere causticum bonũ est lz auctozes vadant tantũ cũ scarificatione.qz dicunt vulgares ipe interficit morbũ. sed si nõ poneret ꝛ accideret moꝛs ex illo morbo ꝑpter malitiam ipsius dicerent vulgares male curauit medicus qz non interficit morbum.Et ideo ad euitanduz infamiã vulgi debemus ponere causticũ super locuz. ꝛ hoc dico si morbus sit in loco vbi causticum nõ possit ledere illud membruz. qz si ille morbus esset in palpebza vel ꝑpe angulum oculi non oportet poni causticum.qz tunc posset destrui ex hoc oculus ꝛ deturpari.ꝛ ideo ibi debemus semꝑ ad scarificationem ꝓcedere si possumus.tamẽ si nõ possumus aliud ꝑpter malitiã morbi:vt qz nõ cessaret ambulare debemꝰ ponere causticum:qz melius est vt destruatur illud membrum q̃ totum corpus.

(C Et in illo qõ bz subam exiture oz vt administret apud statũ eius:aut circa statũ eiꝰ cũ apertione.Et qñ est illic fe.tardabis cũ ifrigidatioe ne reducas cũ ea mãm retro. Et apertio qdez fit cũ eis que sunt sicut embroca cum aqua camomille ꝛ aneti ꝛ reliquoꝝ aperientiũ subtiliũ que dicemus in capitulo vulnerũ.

(C Dic Aui.docet curã althoyz quãdo tendit in viaz exiture ꝛ maturationis ꝑpter malignitatẽ mãe.sed aliquando potest tendere in viam maturationis exiture. vt quando mã non esset ita maligna ꝛ natura esset fortis. Dicit g̃ ꝛc. cum apertione.i.cum medicinis maturantibus ꝛ aperientibus ipsum. Et quando illic est febzis tardabis cum ifrigidatione.intellige non qz velit qꝫ apponantur ibi infrigidantia sup locum aliquo tempoze:vt dcñ est ꝓius. Sed quando est febzis tardabis cum infrigidatione.qz non pones nec etiã in circuitu nec super locum ꝑpter reuersiõis timorẽ ad interioza:qz augeretur feb. si reuerteret ad interioza ꝛ alia accñtia mala.Et apertio istius.s.apatis:quia substãtia exiture fit ꝛc.que dicemus in capº vulneꝝ:exponе.i.in capº apatum.qz ipse facit vnum caplm de exituris erumpentibus exterioꝛes exituras.dixit aũt vulnerũ vel vlcerũ.qz qñ apata fiunt exiture sunt quasi vlcera cũ iterius sint rupta vel vlcerata. (C Deide segtur illa pars.

(C Dixerunt Carmana aũt ꝛ Sefiros. Cõfert emplm de capillo veneris ꝛ atriplice ꝛ volubili ꝛ radice euisci cum pauca gumma pini ꝛ melle cũ vino aut gluten cũ gũma pini ꝛ ceratũ aut sordes aluearioꝝ apum ꝛ lupini ifusi in aceto aut radix cucumeris asinini cũ glutino al botim aut nitrũ cũ ficubꝰ aut cũ fermẽto.

(C In qua parte ponit curam ꝼm quosdam q̃tum ad localia quozundã apostematũ que similantur althoym ꝛ non bz magnam distinctionẽ ab ipso sicut ꝓus dixit Auicẽ.vt sunt carmata ꝛ sephyros.ꝛ pz quod dicit. (C Et intellige qꝫ ista emplastra que ponit hic quedaz sunt maturatiua ꝛ quedaz attractiua ꝛ maturatiua ꝛ quedaz sunt erumpentia.ꝛ omnia ista competunt maxime quãdo apostema aliquod tendit in viam exiture.qz similatur q̃si tunc carbunculo.Uel si apa sit malignũ non debẽt poni nisi post curã ꝓdcãz.s.pº scarificatõez ꝛ causticatõez.qz alr ñ sufficerẽt.

(C De apatibꝰ exñtibꝰ in glãdulis. CAP. XIX.

Postemata glãduloſa q̃ nõ incedunt via atangarij qñqz accidũt in loco aliquo casu in crisibꝰ.ꝛ qñqz cadũt casu expulsiõis a mẽbzis radicalibꝰ:ꝛ forꝛtasse attrabunt ea vlcera ꝛ apata alia sup extrema ad q̃ currũt materie in vijs quarũ icedũt car

nota hoc capitulꝫ ad althoym
q̃ est valde vtile

nes ille:quare inoluunt cū eis sicut accidit iguini ⁊ subascelle ex apostemat̄one amboꝝ in eo q̄ bz scabiē aut vlcera super pedes ⁊ manus. ⁊ q̄nq̄z sunt cū repletione corporis. et q̄nq̄z nō ē in corpore plurima repletio.

¶ In isto cap°. Auic. determiat de ap̄atibus fm q̄ accidūt in locis emunctorys:eo q̄ cura ap̄atū diuersificat̄ ꝑut accidit in locis istis a cura ipsoꝝ ꝑut accidunt in alys locis corporis. ⁊ q̄ ap̄ata que fiunt in istis locis vtplm fiunt ex mā calida saltez illa q̄ accidūt in subassellis ⁊ inguinibus fm q̄ apparet p̄ Rasiz ca°. de exituris. iō determinauit de ap̄atibus illoꝝ locoꝝ in tractatu ap̄atuz calꝰoꝝ nihilominus tñ bene possunt fieri ap̄ata frigida aliq̄n. sz non ꝓp̄ fuit necesse determinare de eis in tractatu ap̄atū frigidorū. quare eadē est quasi cura ipsoꝝ ꝑut fiunt in istis locis. vtrobiq̄z enim post eūonez corporis opz apponere resolutiua ⁊ attractiua ⁊ nō repcussiua. lz magis sustineāt resolutiua ap̄ata frida q̄z calꝰa. vñ non fuit necesse repetere de eis iterum ap̄ata frigida q̄z illud ꝗuod hic sit dictum. vnde quāq̄z de istis determinet̄ in tractatu ap̄atuz calꝰoꝝ:tñ illud cōe caplm est de q̄buscunq̄z ap̄atibus que accidunt in his locis siue sint calida siue frigida. ⁊ poterit etiaz esse alia causa quare de ipsis determinauit potius īter ap̄ata calꝰa q̄z inter ap̄ata frigida. q̄ ap̄ata calida fm se indigent pura repcussiua in p̄n°. ap̄ata aūt frigida non. Immo opz q̄ etiā in p̄n°. sint administrata cū resolutiuis ⁊ calidis vt postea dicet̄ ⁊ dictū fuit. ⁊ ideo cura ap̄atuz calꝰoꝝ in istis locis plus diuersificat̄ a cura ap̄atū calidoꝝ in locis alys q̄z diuersificet̄ a cura ap̄atū fridoꝝ. q̄ quasi eadē est cura fridoꝝ in istis locis ⁊ calꝰoꝝ: q̄ vbicūq̄z sint ap̄ata frigida non oz ea pure repcutere. Et iō dicit Auic. de ap̄atib⁹ istorū locoꝝ potius inter ap̄ata calꝰa cuz plus diuersificet̄ cura ap̄atū calidoꝝ in istis locis q̄z in cura ap̄atuz frigidoꝝ. vt ostenderet q̄ diuersa est cura ap̄atū in istis locis ⁊ apostematum fm se. Diuidit̄ aūt ps ista in ꝓtes duas. q̄ p̄ determinat de ap̄atibus q̄z̄tum ad causas eoꝝ: ⁊ q̄z̄tuz ad cura. z°. ponit curā ap̄atū que fiunt in carnib⁹ glādosis emūctorys. z ibi (Cura eoꝝ est diuersa.) Dic̄ p̄. ap̄ata glandosa. i. que fiunt in glādosis carnibus su. emūctorys. q̄ de talibus carnibus glandosis itelligit ꝓ eo q̄ bñ sunt alie carnes glandose p̄ter istas fm q̄ apparuit cap°. de althoym. ⁊ apparebit in isto. Que nō incedūt via althoym. i. ap̄atū venenosoꝝ: de q̄bus dcm̄ est in p̄dicto cap°. Q̄nq̄z aūt ⁊c̄. planū est. Et q̄nq̄z sunt cuz replone corpis. s. ista ap̄ata in illis locis. Et q̄nq̄z nō est in corpore plurima replo. ꝓ̄t enī eē q̄ in corpore nō sit plurima replo: ⁊ tñ erūt superfluitates aliq̄ in mēbris p̄ncipalib⁹ que expellēt ad illa loca ⁊ faciūt ap̄a. ⁊ dato q̄ in corpe nō sit multa replo. p̄t ēt eē q̄ apostemata ⁊ vlcera exñtia sup extremitates p̄nt fieri ap̄ata in istis locis dato q̄ nō sit plurima replo in toto corpe. Dicit Auic. plurima replo vt oñdat q̄ sit aliqua replo in corpore. lz pauca. q̄ si corp⁹oio esset mundū non expellerent̄ superfluitates a mēbris p̄ncipalib⁹ ad ista loca cū in eis nō essent nec etiā ad ea traberent̄ māe dato q̄ aliqua ap̄ata vel vlcera essent sup extremitates cū in corpore nō essent materie superfluitatum.

Sed est vnum dubiuz circa istud caplm. q̄ nō vr̄ q̄ spectet ad hūc libruz. q̄ in isto libro determiat de egritudinibus q̄ possunt accidere cuilz corpi. vel sunt cōes toti corpori sic̄ apparuit p̄ Auicē. in p̄ li°. ⁊ iō nō spectat in isto li°. determinare de egritudinibus appropriatis alicui mēbro. sz ista ap̄ata sunt appropata aliq̄bus mēbris sic̄ locis emūctorys. ḡ vr̄ q̄ nō spectet ad istū librū determinare de ap̄atib⁹ in locis istis. ¶ Respondeo q̄ ad istū librū spectat determinare de ap̄atibus

istoꝝ locoꝝ. q̄ carnes glandose emunctorie sunt in pluribus locis corporis ⁊ non solū in vno. ⁊ iō Aui. nō determinauit de istis ap̄atibus ꝑut determinate accidūt vni loco emunctorio. sz isto mō determinauit Aui. in z°. lib°. q̄ Aui. in z°. lib°. determinat de apostematibus que fiunt in loco emūctorio qui est in radice auris appropriatus. sed determinauit de ipsis ꝓ ꝑut idetermiate possunt accidere cuicunq̄z loco emūctorio: eo q̄ isto mō determiatio istoꝝ spectat ad q̄rtū librū: cū in isto libro determinetur de egritudinibus: q̄ nō accidūt vni membro appropriate. sz possunt accidere toti corpori vel pluribus ptibus corporis sic̄ sunt ista ap̄ata. q̄ ista apostemata possunt accidere plurib⁹ ptib⁹ corporis cū plures sint loci emūctoryz. ¶ Intellige tñ vlterius fm q̄ dicit Rasis q̄ exitura vel apostema quod accidit in subassellis est magis siccū ⁊ ledens. exitura aūt que accidit īguinibus est magis quieta parumper. s. respectu illius que fit in subassellis. Et rōne huius est q̄ exitura q̄ fit in subassellis fit a mā magis sicca ⁊ a materia magis calida: q̄ illa materia est supfluitas cordis q̄ō est magis membrū calm ⁊ siccuz. ¶ Ap̄a autez q̄ō fit in inguine fit a mā magis quieta. q̄ fit a mā min⁹ calida ⁊ magis bumida: eo q̄ fit ex mā que est supfluitas epatis q̄ō est membrū minus calm corde ⁊ magis bumidū ipso. Et addit vlterius Rasis q̄ illa que est in inguine quādoq̄z non facit collectionē saniei. illa aūt que est in subassellis fortasse nō euacuat̄ a collectiōe saniei. Ratio autē huius est q̄ materia exiture que est in īguinibus ꝓpe vias vrine ⁊ secessus. vnde quādoq̄z purgat̄ ⁊ derivat̄ ad illa loca. ⁊ ēt q̄ in locis subassellarū ꝓpter caliditatē loci ⁊ ꝓpter etiaz amplitudinez que est in loco est apta colligi materia grossa que difficilis est ꝓpter pellis multitudinē ad resolonē. sed est apta ad boc vt ex ea exitura cōtingat. talis autē vtplm ad saniem conuertitur vt apparebit infra in sequenti caplo de exituris. ¶ Et intellige vlterius q̄ Rasis nō fecit mētionez de apostemate q̄ō fit in carnibus glandosis q̄ sunt in collo post aures. q̄ apostema quod fit ibi est minus calidum ⁊ minus ledens q̄z apostema quod fit in subassellis ⁊ inguinibus. q̄ fit ex materia que est supfluitas cerebri. Superfluitas aūt cerebri est magis frigida: eo q̄ cerebrū est membrū frigidū respectu cordis ⁊ epatis. ⁊ ideo exitura que fit ibi est minus calida ⁊ minus ledens. sed est tardioris resolonis ⁊ tardioris maturationis: eo q̄ materia est frigidioz ⁊ grossioz. materia autem frigida tardius resoluitur ⁊ tardius maturatur q̄z calida.

¶ Et eoꝝ cura est diuersa a cura ap̄atūalioꝝ in principio cū expulsione. Et nō administrat̄ in eis illud: imo eūo p̄ flōmiam ⁊ solonez vētris est illud quod est necessarium.

¶ In isto caplo Auic. ponit curā apostematuz p̄dictoꝝ. Et diuiditur pars ista in partes duas. Primo ponit curā apostematū. que fiunt in glādosis carnibus emūctoryz. scōo q̄ carnes glandose sunt duplices fm q̄ dictū fuit p̄us. q̄ q̄dam sunt ignobiliores sicut sunt emūctorie. q̄dam autē sunt magis nobiles ponit conuenientē dr̄iam in curatiōe apostematū accñtium in carnibus glandosis ignobilibus per respectum ad apostemata accñtia in carnibus glandosis nobilibus. z° ibi. (Ueruz q̄ñ apostema est in q̄z̄titate.) Prima pars diuidit̄ in ꝓtes duas. Primo ponit curā ap̄atum accñtiuz in locis emūctoryz ꝓ viam crisis vel expulsionis ex p̄ncipalibus membris. z°. ponit curā ipsoꝝ accñtiuz ꝓpter multitudinē repl'onis in toto corpore. q̄ curationes istoꝝ amborū quodāmō differunt vt postea videbitur. z° ibi (Si aūt affuerit.) Prima in duas. p̄mo ponit curā ap̄atū accñtiuz in locis emunctoryz per viam expulsionis ex membris p̄ncipalibus q̄z̄tum ad vl'ia. z°. q̄z̄tum

ad localia.z⁹ ibi(Curatio vo alia.)Dicit ꝑmo.curatio eorū ꝛc̄.imo eūo ꝑ flōmiā ꝛ solonē vētris est illud qō est necessariū.s.in ꝑn⁹.s.istoꝝ ante oēm curā localē.ꝛ in hoc non differūt ista aꝑata ab alys.qꝛ ēt i alys oꝛ ꝑmittere eūonē ſm qꝫ apparuit supꝛa.sed differt cura istoꝝ a ꝑdictis in localibus ſm qꝫ Aui.ponet in ꝑte sequēti. Sꝫ hic oꝛ itellige re de flōmia ex qua ꝑte ꝛ quō oꝛ fieri.qꝛ Aui.de hoc nihil dicit hic.Et cā hui⁹ fuit qꝛ satis Auicē.tractauit de hoc in ꝑma fen q̄rti.oñdit.n.ibi in gnāli quō oꝛ fieri flōmia ꝛ ex qua ꝑte ēt:ꝛ qꝛ de hoc dixit in lib⁹ vli in libꝛis ꝑticularib⁹ nō repetyt. Rasis tñ ca⁹ de exituris que fiūt in inguine ꝛ subassellis specificat hoc.solū aūt Rasis specificat de exituris q̄ fiūt in subassellis ꝛ iguinibus:nō aūt de illis q̄ fiūt in radice auris. ¶ Nota g̃ in vli ſm qꝫ possum extrabere ex dictis Auic.in ꝑ.ꝛ Rasis in dicto ca⁹ qꝫ si aꝑa sit in carnibus glādosis q̄ sunt in collo post aures cōfert ei flōmia cephalice manus alteri⁹ aut flōmia saphene pedis eiusdē. vbi gr̃a si aꝑa sit in loco emunctoꝝ colli ex latere dextro oꝛ fieri flōmia cephalice ex manu sinistra.ꝛ si volum⁹ facere de pede ꝛ nō de manu oꝛ fieri flōmia pedis dextri. si aūt aꝑa sit in iguine tūc ſꝫ qꝫ dicit Rasis ofert ei flōmia basilice ex manu opposita.ꝛ tu supple aut ofert ei flōmia saphene pedis oppositi aut basilice man⁹ alterius aut ambarū si fuerit res superflua:ꝛ hec sunt vba Rasis.Ego autē ipm itelligo sic qñ dicit qꝫ exiture q̄ est in iguine ofert flōmia basilice ex manu opposita itelligo hic illaꝫ manū esse oppositā q̄ est ꝯposita in recta linea vt si exitura sit in inguine dextro ofert ei flōmia basilice ex manu dextra.sil'r qñ dicit qꝫ illi q̄ est in subassellis ofert flōmia saphene pedis oppositi itelligo pedē oppositū q est ꝯpositus in recta linea vt si exitura sit in subassellis in parte dextra cōfert flō⁹ saphene pedis ex ꝑte dextra q̄ ē directe opposita. vñ dicim⁹.ista dom⁹ ē oppositа illi ꝑpnā lineā. ¶ Et nota qꝫ ista dictio opposita in vli significat vnū. qꝛ illa dr̄ eē pars opposita qñ facimus flōmiā vt deriuem⁹ a ꝑte patiēte ad ꝑtē lōginquā q̄ est pars distās a ꝑte patiēte ꝑ vnā dyametrū tm̄.qꝛ ſm qꝫ dicit Auic.in ꝑ canōe fen ꝑ⁹. deriuatio ad lōgiqua nō oꝛ fieri ad ꝑteꝫ q̄ distet ꝑ duas dyametros. qꝛ si fieret flōmia ex ꝑte q̄ sit lōginq̄ nulla fieret deriuatio a ꝑte patiētis.ꝛ iō oꝛ esse lōginquitas ad hoc vt fiat deriuatio a ꝑte patiēte ꝑ vnā dyametruꝫ.ꝛ iō illa ps dr̄ esse directe opposita ꝑti patienti q̄ est sic distans a ꝑte patiente qꝫ ad ipsam pōt fieri diuersio humoꝝ a ꝑte patiente.mō illa pars aliqñ pōt esse eiusdē lateris cū ꝑte patiente. aliquando aūt est alterius lateris.sic̄ vbi gr̃a.si apostema est in inguine dextro tunc manus opposita erit manus dextra.qꝛ distat ab ea ꝑ vnā dyametrū:sicut desurſuꝫ ꝛ deoꝛsum. ſꝫ pes oppositus ei esset nō pes dexter.qꝛ parū distaret a parte patiētis:sed pes sinister. ¶ Sꝫ si tu oppones qꝫ ibi sint duo dyametri.qꝛ est ibi dyameter desursum ꝛ deoꝛsum:ꝛ de dextra in sinistrā.Auic.aūt dicit qꝫ nō fiat ꝑ duas dyametros. ¶ Rñdeo qꝫ Aui.itelligit quādo dicit qꝫ nō fiat per duas dyametros completas.sicut si apostema esset in subassellis dextris non deberet fieri flōmia ex pede sinistro.qꝛ ibi sunt duo dyametri cōplete. ¶ Sꝫ si apostema esset in iguine tunc oꝛ facere ex altero pede.qꝛ nō sunt ibi due dyametri cōplete:ſꝫ est ibi vna completa sicut est de dextro in sinistrū:ꝛ altera est icompleta vt de surſuꝫ in deoꝛsum.ꝛ ꝓpter hoc.qꝛ nō est completa dyameter ab inguine ad pedem rōne surſum ꝛ deoꝛsum.iō non oꝛ fieri flobotomia ex pede illius partis:sed ex pede alterius partis.Et eodem mō esset quādo apostema esset in collo.qꝛ non debet fieri ex manu illius partis. qꝛ nō esset pars sufficiēter longinqua:ſꝫ oꝛ fieri ex altera manu. ¶ Et si tu opponas cōtra illa que dicta sunt.qꝛ dices tu videtur qꝫ sicut quando apostema est in inguine dextro non facimus flōmiam ex pede dextro:sed ex sinistro.sic non debemus facere ex manu dextra ſꝫ ex sinistra.qꝛ non videt esse maioꝝ distantia ab inguine ad manuꝫ q̄ꝫ ab inguine ad pedem. ¶ Respondeo qꝫ debet fieri:vt dcm̄ est si apostema sit in inguie ex manu eadeꝫ ꝛ non ex pede eodē:sed ex pede alterō. qꝛ difficilius mouent̄ ꝛ attrahunt̄ humoꝛes surſum q̄ꝫ deoꝛsum.qꝛ de natura sui humoꝛes sunt magis apti descendere deoꝛsum q̄ꝫ surſum.ꝛ ideo qꝛ agilius est trahere humoꝛes deoꝛsum q̄ꝫ surſum magis a longinquis desurſum pōt attrahere flobotomia q̄ fit in pede q̄ꝫ possit attrahere deoꝛsuꝫ flobotomia que fit in manu.ꝛ ideo qꝛ flobotomia q̄ fit in pede attrabit plus a ptibus superioꝛibus q̄ꝫ sit inguini tunc si flobotomia fieret in pede ex parte eadeꝫ illi humoꝛes qui attraberentur per flōmiaꝫ ad partes pedis retinerent̄ in carnibus inguinis.ꝛ ꝑ ꝯns augerēt aꝑa. Unde sicut dictum fuit supꝛa qꝫ vlcera existētia sup extremitates sunt causa apostematis:qꝛ attrahunt materias que retinētur in locis vacuis qui sunt in illa via recta.sic etiā flōmia si fieret in pede eodeꝫ posset augere apostema:qꝛ materie que attraberentur a partibus supioꝛibus per flōmiam retinerētur in vys medys vacuis.sed flobotomia que fit in brachio non attrabit a tanta distantia hūoꝛes ab iferioꝛibus locis sicut attrabit flōmia que fit in pede a ptibus superioꝛibus.ꝛ iō attrabit solū a ptibus iguinū vel a ptibus circūstantibus.qꝛ difficilius est attrahere hūoꝛes surſum q̄ꝫ deoꝛsum.ꝛ iō pōt fieri flōmia de brachio eodē:nō autē de pede eodē ꝓpter rōnem dictaꝫ que subtilis est hominī ituēti. ¶ Intellige tñ qꝫ si coꝛpus esset multū plectoꝛicū. ꝛ esset magnus fluxus humoꝝ ad aꝑa tūc melius esset facere flōmiā ꝑ:si aꝑa esset in iguie dextro de manu sinistra q̄ꝫ de manu dextra.qꝛ in ꝑn⁹ ꝓpter repl'onē coꝛpis oꝛ primo totū coꝛpus eūari:ꝛ ꝑ faceremus ꝑ flōmiā alteri⁹ manus:postea aūt debem⁹ deriuare ꝛ attrahere ab aꝑate ꝛ facerem⁹ ꝑ ꝑtē manus eiusdē. ¶ Et iō nota vnā distinctōeꝫ vl'eꝫ ꝛ bonā circa flōmiā q̄ pōt extrabi ex dcis Auic.in ꝑ.ꝛ a Ga.li⁹ de ige.sani.qꝫ qñ facim⁹ flōmiā ꝓꝑ aliqō aꝑa exñs in istis locis ꝛ in alys qꝫ aut hūoꝛes sunt in fluxu aut nō.si hūoꝛes sunt in fluxu aut coꝛp⁹ ē multū plectoꝛicū aut nō. si coꝛp⁹ē ml'tū plectoꝛicū:tūc dico qꝫ ibi ꝯpetit duplex flōmia.vna ē q̄ eūat plectoꝛiā.ꝛ istā oꝛ fieri ꝑ ꝑtē magis lōgiquā a ꝑte patientis siue ista distet ꝑ duas dyametros siue nō.Alia flōmia oꝛ fieri post ꝑmā q̄ deriuet fluxuꝫ māe ab aꝑate ad ꝑtē longinquā.Et hec ps oꝛ eē distās a ꝑte patiēte ꝑ gntā dyametrū.ꝛ isto mō itelligit Aui.cū dic̄ qꝫ tu nō debes facere ꝓlōgatiōeꝫ iter duos dyametros.itelligit.n. ibi de flōmia q̄ fit a cā derivationis ad ꝑtē lōginquā a ꝑte patiēte.qꝛ nō oꝛ fieri deriuatio ad lōginquioꝛē ꝑtē q̄ꝫ sit ꝑ vnā dyametrū.Si aūt coꝛp⁹ nō sit multū plectoꝛicū tunc oꝛ fieri flōmia a ꝑte q̄ distet ꝑ vnā dyametruꝫ tm̄. qꝛ cū h' nō sit ꝓ neēe eūare plectoꝛiā sic̄ erat in ꝑma debem⁹ facere flōmiā in ꝑn⁹ ꝑ ꝑtē q̄ deriuet a ꝑte aꝑatis ꝛ euacuet aliquā repl'onē q̄ ē in coꝛpe.ſꝫ hec ē ps q̄ distat ꝑ vnā dyametrū tm̄.ꝛ iō in tali coꝛpe oꝛ fieri flōmia i ꝑn⁹ ꝑ ꝑtē lōgiquā ꝑ vnā dyametrū tm̄.Si aūt hūoꝛ nō sit in fluxu ſꝫ iaꝫ fluxerit.ꝛ sit solū eūo māe collecte tūc oꝛ sc̄dario fieri flō⁹ ex ꝑte eadē vel ex ꝑte ꝑpinq̄.ꝛ hec flōmia nō oꝛ fieri in ꝑn⁹ qꝛ nō oꝛ fieri nisi post ꝓdcās flōmias vt ponunt auctoꝛes. mō tūc Rasis itelligit qñ dicit qꝫ si aꝑa est in iguine ofert ei flōmia basilice man⁹ oppositе exponēdo ꝑ manū oppositā manū eandeꝫ.vt dcm̄ ē de flōmia q̄ fit cā deriuatiōis fluxus hūoꝝ ad aꝑa.qꝛ tūc flōmia oꝛ fieri ex manu eadē. ſꝫ si coꝛp⁹ est multū plectoꝛicū bñ faceremus ex alia manu: vt dcm̄ est ꝓus. ¶ Appet g̃ ex dictis ſꝫ mētē Rasis quō i aꝑate iguinis ps opposita aliqñ est eadē pars:vt si flōmia fiat de manu:aliqñ aūtē altera vt si fiat de pede.Si aūtē aꝑa sit in subassellis ex ꝑte dextra tūc manus opposita ei

erit manus sinistra: qz distat ab ea p vnã dyametrũ sic̃ de dextra in sinistrã. Sz pes oppositꝰ ei esset nõ pes sinister: qz distat minus ab eo. qz distat p duos dyametros: sz esset pes dexter. qz distat a pte patiẽte pvnã dyametruz. ꝛ iõ si apa sit in subtitilicis si volumus facere flõmiam de pede cõfert ei flõmia de sapbena pedis eiusdez lateris. sz si volumus facere flõmiam de brachio cõfert ei flõmia alterius manus. ꝛ hoc itelligit ⁊Rasis cũ dicit. Illi vo q̃ est in subassellis cõfert flõmia sapbene pedis oppositi aut basilice alterius manus. Et addit ⁊Rasis. aut amboꝝ si fuerit supflua. Et illud põt duobꝰ modis exponi. Unoꝰ vt itelligat aut. s. confert ei flõmia ambarũ. s. venarũ puta basilice ꝛ sapbene si fuerit res supflua. i. si corpus fuerit multũ plectoricũ ꝛ fuerit multus fluxus humoꝝ ad locuz. qz qñ corpus esset multũ plectoricũ ꝛ esset magnus fluxus hũorum ad apostema tunc cõfert ei flõmia illarũ venaruz sil' vt p̃mo fiat flõmia basilice ꝛ postea de sapbena. ¶ Uel potest exponi. alio mõ. aut. s. cõfert illi exiture q̃ est in subassellis flõmia basilice ambarũ. s. manuũ si fuerit res supflua. i. si fuerit magnũ apostema. qz qñ eẽt magnũ apostema in subtitillicis cõfert ei flõmia basilice ambarum manuũ vt p̃mo fiat flõmia de manu altera ad deriuandũ ad ptem longinquã. postea fiat flõmia de manu eadẽ. Et qñ humor iam fluxit vt deriuet ad ptem ꝑpinquã. Et sil'r ẽt ꝑm hunc modũ si apostema sit in inguine ꝛ sit magnũ confert ei flõmia manus eiusdẽ. Deinde facta ista flõmia ad ptem lõginquã confert ei flõmia pedis eiusdẽ vt deriuet mã ad ꝑpinquã. Et sil'r ꝑm istum modũ si apostema esset in collo confert ei flõmia cephalice ambarũ manuum vt p̃mo fieret flõmia ex mãu diuersa ꝛ opposita. ꝛ postea ex manu eadẽ q̃ est ps ꝑpinq̃. ꝛ istũ itell'z credo qꝺ ⁊Rasis habuerit in isto loco. ¶ Ulterius itellige qꝺ qñ ⁊Rasis dicit qꝺ exiture q̃ ẽ in subassellis ofert flõª basilice ꝛc. qꝺ credo qꝺ ita bñ ꝛ pl's cõfert flõmia vene cõis: qz Aui. dic̃ in p̃. fen 4ª. caº. de flõmia. qꝺ sanguis q eũat ꝑ venã cephalicã ẽ ex collo ꝛ ex ptibus q̃ sunt supra collũ vel sup ipm. Basilica aũt eũat qõ ẽ a pte suminis vẽtris iferiꝰ. vñ eũat a locis q̃ sub dyafragmate sunt. Judiciũ vo vene cõis est mediũ inter cephalicã ꝛ basilicã: qz eũat ex ptibꝰ medys corpis p̃. ꝛ ex ptibꝰ supiorib⁹ ꝛ iferiorib⁹. scdario inq̃tũ ꝯponit ex basilica ꝛ cephalica. Et ꝑ ẽt dic̃ Aly. in dispõne regali. caº. de fl'one. dicit enĩ qꝺ si apa sit in ptibꝰ supiorib⁹ cõfert ei flõmia cephalice. ꝛ sic in bis q̃ subsunt ptibus supiorib⁹. ꝑ. n. in ptibꝰ medys cõfert ei flõmia aqueale. i. cõis. ꝛ si sint in ptibus iferiorib⁹ ofert ei flõmia basilice. Uñ si apa sit in ĩguine tũc directe ꝯpetit ei flõmia vene cõis. Uerũ ẽ tñ qꝺ Almasor ꝛ Albucasis videnꝫ ponere in anatomia venaꝝ qꝺ basilica eũat sanguinẽ ex ptibꝰ q̃ sunt sub gutture ꝛ collo ꝛ ex eo qõ segtur pectus ꝛ ventrẽ. ꝛ ꝛz ꝑ ꝯpeteret ei flõmia basilice. ẽt sic ponit ⁊Rasis. vñ Almã. ꝛ Albucasis videnꝫ ponere qꝺ basilica ꝛ cephalica eũet ex ptibꝰ determinatis corpis. sic̃ cephalica a ptibꝰ q̃ sunt a furculis supra. basilica aũt eũat ex ptibus alys. ꝛ videnꝫ ponere qꝺ vena cõis nõ eũat p se. ꝛ p̃ ab aliqbꝰ ptibꝰ corpis determinatis: ĩmo ponũt qꝺ eũat totũ corpꝰ p̃. ꝛ si eũat ptes supiores vel ptes iferiores ꝑ ẽ inq̃tũ ꝯponit ex illis duabus. ¶ Auic. vo ꝛ Aly. ponere videnꝫ qꝺ basilica cephalica ꝛ cõis oẽs ille tres eũant a ptibꝰ õtermiatis corpis sic̃ cephalica eũat a ptibꝰ supiorib⁹. basilica a ptibus iferiorib⁹. ꝛ vena cõis eũat. p̃ a ptibꝰ medys. zº eũat ex ꝯiti ex ptibꝰ supiorib⁹ ꝛ iferiorib⁹ iq̃tũ ꝯponit ex basilica ꝛ cephalica. ꝛ ꝑ ẽt mõ eũat a toto corpe. ꝛz g̃ positionẽ oĩuz illoꝝ auctoꝝ qñ flõmamꝰ rõne plectorie. tũc debemꝰ flõmare de vena cõi: qz ista eũat ex toto corpe: sz qñ flõmamꝰ rõne deriuãdi fluxꝰ ab apate tũc si apa sit in collo oẽs ꝯcordãt qꝺ dz p̃ fieri ex cephalica si iuenitur, ꝛ si nõ iuenit̃ dz fieri ex cõi: qz eũat a

ptib⁹ supiorib⁹ inq̃tũ ꝯponit ex cephalica. Si aũt apa sit in inguie sil'r oẽs ꝯcordãt qꝺ dz fieri ex basilica p̃: ꝛ si nõ iuenit tũc fiat ex cõi: qz eũat a ptibꝰ iferiorib⁹ inq̃tũ ꝯponit ex basilica. Si aũt apa sit in subassellis tũc vñ ꝛz positionẽ Almasoris ꝛ Albucasis qꝺ p̃ dz fieri flõmia ex basilica si iuenit̃: sz ꝑm positionẽ Aly. ꝛ Auicẽ. vñ qꝺ debeat fieri ꝛ p̃mo ꝯpetat de cõi cũ p̃ euacuet ex ptibꝰ medys corpis. Si aũt ea q̃ dicta sunt vis meliꝰ itelligere ꝛ scire legas in libris pticularibꝰ q tractãt de anatomia venaꝝ. Nõ autẽ videat̃ tibi ꝑmo iste quẽ dixi pp lõgitudinẽ eius tediosus: qz iste ꝑmo ẽ de mã q̃ occurrit quottidie: vñ nõ posset fieri in tali mã inquisitio nimis longa: ĩmo ea que dixi q̃bze uius potui dixi. ꝛ si hec que dicta sũt bñ respicias sunt via in multas difficultates sciendas in tali mã sic̃ põt appare re boi subtil'r ituenti. Tũc segtur illa pars.

¶ Curatio vero alia ꝓlongeť in eis si possibile est donec declareť dispõ. ⁊Mã si fuerit ꝑm semitam crisis aut ꝑm semitã expulsionis ex membro principali: tunc nõ oz vt ꝓhibeat̃ oino: immo trabatur ad membruz quacũq̃ attractione est possibile ꝛ etiam cũ ventosis.

¶ In qua pte ponit curã apatum p̃dictoꝝ q̃tum ad localia. Dicit g̃. Curatio vero alia. s. q̃tum ad localia donec declarat̃ dispõ. s. apatis. s. vtrũ tale apa in locis emunctorys sit p viã crisis ꝛ expulsionis a mẽbris p̃ncipalibus. vel sit ꝓpter magnitudinẽ repl'onis corporis. qz quodãmõ diuersificat̃ cura ꝑm ambas istas dispões vt postea videbit̃. Et hoc est quod subdit Auic. cum dicit. ⁊Nam si fuerit ꝑm viam crisis ꝛc̃. Deinde cum dicit.

¶ Si ãt fuerit ꝓpter multitudinez repl'onis: tũc eũo ẽ radix ꝛ mioratio cibi ꝛ subtiliatio.

¶ In qua pte ponit curã apatũ accñtiũ in istis locis ꝓpter multitudinẽ repl'onis in corpe. Dic Auic. duo fac̃. p̃ ponit curã q̃tũ ad vl'ia. zº q̃tũ ad localia. zª ibi (Tũc nõ administres.) Dicit g̃. Si aũt fuerit ꝛc̃. tũc eũo est radix. i. ẽ p̃cipiũ isti⁹ cure. ꝛ itellige eũoni. s. p flõmiã ꝛ sol'onẽ vẽtris.

¶ Et itellige ꝑ ẽt vnũ vbũ qõ põt bñ ex dcis supra qꝺ qñ illa apata accidũt pp multitudinẽ repl'onis totiꝰ tũc dz fieri flõmia q̃ euacuet plectoriã ex pte lõgingori q̃ pol'e ẽ ex vena cõi. qz ista vena eũat ex toto corpe. ꝛ pꝰ istã flõmiã dz fieri flõª q̃ deriuet fluxũ hũoꝝ ab apate q̃ sit lõgiq̃ p vnã dyametruz. ꝛ dz fieri talis flõmia ex vena ꝓpria q̃ eũat ex ptibꝰ determiatis ꝛz qõ dcñ fuit p̃us: sz qñ illa apata accidũt p viã expulsiõis ex mẽbris p̃ncipalibus: vt dcñ est in p̃ori pte. ꝛ nõ est magna repl'o in corpe tũc dz fieri flõmia in p̃nº. soluz q̃ deriuat ad ptẽ lõginquã ꝛ dz fieri ex vena q̃ eũat ex determiatis ptibꝰ p ptẽ q̃ distet p vnã dyametrũ solũ ꝑm modũ quẽ ponit ⁊Rasis ꝛ ꝑm modũ q declaratꝰ ẽ in p̃ori pte. ꝛ minoratio cibi ꝛ subtiliatio. Et addit ⁊Rasis huic dicto qꝺ nõ oz vt approximet bñs exiturã in subassellis vinũ oio qñ timẽt̃ sup ipz ex eo accñtia mala. ꝛ ꝑ ẽ ꝓp ꝓpiqtatẽ illiꝰ exiture ad cor. Uñ nõ dz exhiberi tũc vinũ timẽdo de nimia supcalefactione cordis. sz debẽt exhiberi infrigidantia que sunt confortatiua cordis in sua frigiditate. Deinde cum dicit.

¶ Et non administres expulsiua: ĩmo mollificatiua. ita tamen vt non administres mollificatiua iterũ absq̃ eũone. fortasse enĩ eueniet illud super membrũ cũ attractione materiei plurime: ĩmo qñ administras mollificatiua euacuacum hoc ꝛ trahe materiã ad diuersum. timor enim in expulsiuis est reditus materiei ad visce

ra ⁊ ad membra principalia. ⁊ timor in mollificatiuis est attractio materiei plurime. ⁊ euacuatio ⁊ declinatio materiei securant ex nocumento mollificantium. ⁊ quando dolor fit vehemens: tunc necessariū est vt sedes ipm cum eis que sunt sicut lana infusa in oleo calido: deinde adde i eo sal in fine eius donec sedet dolor statim ⁊ i primis fortasse addit i dolore.

¶ Auic. hic ponit curā apatū pdictor q̄ fiūt ex multitudine replonis q̄tū ad localia. Et diuidit ps ista i ptes duas. pmo ponit q̄ localia ⁊ quō debēt administrari. 2° specificat de aliqb⁹ medicis localib⁹ spālib⁹. 2ª ibi. ¶ Et qñ corp⁹ est mundū ⁊c.) Dicit p. Si aūt fuerit pp multitudinē replonis. s. apata in istis locis tūc eūo ⁊c. planū est qō dic. Et qñ fit dolor vehemēs ⁊c. Dic Aui. docet sedare dolorē g posset ptingere in istis locis rōne apatis. ⁊ maxie ptingit dolor vehemēs qñ apa est in subtitillicis. qr vt dcm fuit. ⁊ dicit Rasis. Exitura q̄ ē in subassellis ē magis sicca ⁊ magis ledēs. ⁊ hoc est rōne mae magis acute: vt dcm fuit supra. Dicit g̃ Aui. Et qñ dolor fit vehemēs ⁊c. planū est qō dic. ¶ Deide adde in eo in fine eius. s. apatis sale. ⁊ hoc est vt desiccet residuū. vñ tūc bonū est admiscere sale cū illis in fine apatis. Et in pmis. i. in pncipio apatis fortasse addit i dolorē. s. sal. qr in pncipio rōne sedandi dolorez cōpetunt mollitiua ⁊ resolutiua leuia. qr talia sunt q̄ sedant dolorē in pncipio. sal aūt est minus desiccatiuus ⁊ resolutiuus in pncipio. ⁊ iō si in pn° apatis admisceret illis fortasse adderet in dolore. sz in fine competit vt exiccet ⁊ resoluat residuum. Deinde cum dicit.

¶ Et qñ corpus est mundū aut mūdificasti ipz tunc resolue ⁊ non cures. ⁊ qñq̄ valet in resoluendo illud qō est sic farina tritici ⁊ salut⁹ illa ē faria ordei. ⁊ fortasse magnificat p resolonē forte apa: q̄re ñ admistret nisi qñ ē necia repulsio ex mēbris pncipalibus ⁊ attractio māci abeis ad apa timēdo sup illa principalia. Et multotiēs qdem sanat ea in principio oleum calefactum quod effunditur solum.

¶ In pte ista specificat Auic. de aliqb⁹ medicinis localib⁹ q̄ administrant post mūdificationē corpis. Dicit g̃. Et qñ corpus est mundū ⁊c. tunc resolue ⁊ nō cures. s. p resolonē si augeat aliq̄tulū apa. Et qñq̄ valet in resoluendo illud qō est sic farina tritici. s. cocta cū aq̄ ⁊ oleo. ⁊ saluius illa est farina ordei. s. cocta cū aq̄ ⁊ oleo. Cā aūt q̄re Aui. dicit saluius est qr nō est ita forte resolutiuū emplm qō fit ex farina ordei sic illud qō fit ex farina tritici. ⁊ iō emplm qō fit ex farina ordei nō est cā sic augēdi apa sic emplm de farina tritici. qr emplm de farina tritici ē resolutiuū forte magis. p resolonē āt nimis forte magnificat aliqñ nimis apa. Et iō saluius emplm est illud qō fit ex faria ordei in apatibus locor emūctoriorū q̄ fiūt ppter multitudinē repletionis q̄ sit emplm ex farina tritici. qr est minoris resolonis ⁊ attractionis. ⁊ hoc est qō subdit Auic. reddēdo cām pdicti dicti. Et fortasse magnificat p resolonē forte apa. ⁊ iō supple saluiora sunt illa empta q̄ nō sunt sic fortiter resolutiua vel q̄ nō sic fortiter resoluūt. ⁊ tūc Aui. oñdit vbi cōpetit fortis resolo. Et emplm fortis resolonis. ⁊ dicit q̄re nō administret. s. fortis resolo ⁊ emplm fortiter resolutiuū ⁊ attractiuū nisi qñ necia est expulsio a mēbris pncipalibus ⁊ attractio mae ab eis ⁊c. hoc est q nō oz administrari fortis resolo nisi qñ ista sunt p viā expulsiōis ex mēbris pncipalibus ⁊ velimus attrahere mām ab illis timēdo ne remaneat in ipsis ⁊ faciat apa. ⁊ hoc intendit facere. Aui. ¶ Nota g̃. q ex ista lra appet q quodāmō diuersificat cura apatū illor locor qñ fiūt p viā expulsiōis a mēbris pncipalib⁹. ⁊ qñ fiūt pp multitudinē replonis totius corpis. qr qñ fiūt p viā expulsiōis ex mēbris pncipalibus tūc opetit fortis resolo ⁊ fortis attractio. qr tūc non curamus nisi q mā nō remaneat i mēbris pncipalib⁹: imo aliqñ oz in tali casu attrahere cū vētosis sic qñ esset grossa ⁊ tarde mobilis: ⁊ nā esset pigra in expellēdo ad exteriora. Sz qñ illa apata fiūt pp multitudinē replonis totius corpozis. sic qñ pp replonē toti⁹ corpis possz oriri apa in alys locis ⁊ nō fit p viā mundificatiōis mae a mēbris principalibus tūc nō cōpetit resolo ⁊ attractio qr posset nimiū augmētari apa ⁊ nō idigem⁹ p fortē resolonē attrahere a mēbris pncipalib⁹ cū mēbra pncipalia nō expellāt illā mām: nec ēt opetit ibi repcussio pp timorē mēbror pncipalium timēdo ne mā attrahat ad ipa pp vicinitatē ⁊ ppīqtatē. ⁊ vicinitatē quā bñt ista loca ad ipa. Oz g̃ administrari resolutiuū tepidū ⁊ lene. ⁊ b vult dicere Auic. in hac pte q̄ dicta est. ¶ Et fortasse magnificat p resolonē forte ⁊c. Et multotiēs qō sanat ea. s. apata istor locor q̄cūq̄ mō fiāt sive fiāt p viā expulsiōis a mēbris pncipalib⁹ sive p replonez totis corpis oleū calefactū qō effundit solū. ⁊ b ē qō Gal. dic li°. de ige. sani. Si in molli carne tumor accidat oleū calidū sufficit. ⁊ itellige maxie si apa est paruū ⁊ mā ēt nō est multa. Et iō Auic. dicit multotiens. qr aliqñ hoc conuenit ⁊ nō semp. Tunc segtur illa pars.

¶ Veruz qñ apa est in q̄titate ⁊ substantia sua molle in membro nobili sic māmilla ⁊ testiculo ⁊ nō timet ex phibitione eius nocumentuz tunc probibe ⁊ repelle.

¶ In qua pte sic pus dicebat. qr carnes glādose sunt duplices: q̄dā sunt ignobiles sic emūctorie. q̄dā aūt sunt magis nobiles sic glādosa caro māmille ⁊ testicl'or ⁊ sil'iū. ⁊ iō b Aui. qr nō ē eadē cura oiuz apatū exītiū i gbuscūq̄ carnib⁹ glādosis ponit drīaz ⁊ pueniētiā i curatiōe apatū accītiū i carnib⁹ glādosis nobilib⁹ ⁊ nō emūctorys p respectū ad apata accītia in carnib⁹ glādosis ignobilib⁹ ⁊ emūctorys. ⁊ b fac solū vt oñdat q̄ i isto ca°. locut⁹ ē de cura apatū accītiū in carnibus glādosis ⁊ emūctorys. ⁊ in ista pte Aui. duo facit. p pōit drīā. 2° pōit pueniētiā 2° ibi. ¶ Sz qñ sentis declinatiōez ad duritiē.) Dic g̃ p. Verū qñ apa est i q̄titate ⁊ suba sua molle. i. glādosuz. qr illō apa or ee mole apa qō accidit i carne glādosa in mēbro nobili su. glādoso sic māmilla ⁊ testicl'o su. ⁊ sil'ib⁹ carnib⁹ glādosis. ⁊ nō timet ex phibitōe ei⁹. i. ex repcussiōe ei⁹ nocumētū. s. qō solet euenire rōne repcussiōis in alys locis ēt eo q̄ mlte sūt pditōes phibētes fieri repcussionē pterq̄ loca emūctoria ⁊z q̄ visū fuit p⁹. mō si nō timerent illa nocumēta ex repcussiōe qñ apa ē i māmilla vl' testicl'o. tē phibe ⁊ reppelle. i. tūc repcute. Vult g̃ dicere Aui. q̄ nō ē vtāda repcussio in apate exīte i q̄cūq̄ carne glādosa: sz solū ē vitāda repcussio in apate exīte in carne glādosa emūctoria: nō aūt i apate exīte i carne nō emūctoria: imo illa apata q̄ sūt i carne glādosa nō emūctoria sūt curāda sic ⁊ reliq̄ apata exīntia in alys locis. ⁊ iō sic repcutim⁹ in alys locis nisi adsint pditiōes dicte pus ita ēt repcutim⁹ b nisi adsint pditiōes q̄ phibēt repcussionē in q̄cūq̄ loco. ⁊ b vult dicere Auic. cū dic. Nō timet ex phibitiōe ei⁹ nocumētū ⁊c. Rō āt q̄re nō possum⁹ repcutere i carnib⁹ glādosis emunctorys. possum⁹ āt repcutere i alys carnib⁹ glādosis ē in pmptu: qr carnes glādose emūctorie sūt deputate a nā ad hūc finē solū vt eis expurgent superfluitates. z. mēbror pncipaliū. Alie āt carnes glādose nō sūt deputate ad b a nā: imo sunt deputate ad opatiōes q̄ sunt necie corpi sic māmilla

deputat̃ a nã ad gnãndũ lac: ⁊ testiculi ad gnãndũ ſpma. ⁊ iõ in carnib⁹ glãdoſis emũctorys nõ poſſum⁹ repcutere pp timorẽ mẽbrorꝫ ꝓncipaliũ. vñ nõ curam⁹ ſi eis ap̃a augeat̃. in alys aũt repcutere debem⁹ vt nõ augeat̃ ap̃a qõ deſtruat opationẽ illi⁹ mẽbri. ⁊ cuz nõ ſit ibi timor de mẽbris principalibus ſicut non eſt timor in alys emũctorys locis. Deinde cum dicit.

¶ Sed quando ſentis declinationez ad duritiẽ tunc lini vbicunqꝫ ſit.

¶ Ponit Auic. ꝓueniẽtiã ꝑdcõꝫ. ⁊ dic̃ ĝ. Qñ ſentis declinationẽ. ſ. ap̃aris ad duritiẽ tũc line. i. tũc mollias cũ emplis mollitiuis q̃ dicent̃ i cap⁹ ſcliroſis vbicũqꝫ fit. i. in q̃cunqꝫ carne ſit glãdoſa ſiue nõ glãdoſa ſiue ſit emunctoria ſiue nõ. ¶ Nota. ĝ ꝟ ꝙ cura ap̃atũ locorꝫ emũctoriorꝫ nõ dr̃t a cura ap̃atũ aliorꝫ locorꝫ niſi in repcuſſiõe. differunt. n. in repcuſſiõe pp mẽbra ꝓncipalia quorꝫ ſunt emũctoria. Jn alys ãt curis nõ ẽ timor de mẽbris ꝓncipalib⁹. ⁊ iõ nõ differũt in alys curis. ⁊ iõ ſi iſta ꝓuertant̃ ad duritiez tũc eodẽ mõ curant̃ vt alia. ſ. cũ mollitiuis ⁊ lenitiuis. Sil'r ſi cõuertant̃ ad maturationẽ eodẽ mõ curant̃ ſic alia exñtia i alys locis. Et iõ Aui. nõ poſuit in pñti ca⁹ curas iſtorꝫ ap̃atũ q̃tũ ad alia. qz cure alie ſũt eedẽ cũ curis aliorꝫ ap̃atũ. ⁊ iõ bñtur cure ille ex ſeq̃ntib⁹ capl'is vbi deteriat de exituris in qb⁹ docet curare ap̃a cũ puenit ad maturationez: vt poſtea videbiſ. ⁊ in ſequẽti tractatu determinat de ſcliroſi vbi docet curare ap̃a ſcliroticũ ſiue fiat incipiendo ſiue fiat ꝓmutando ex alio apoſtemate.

¶ De exituris calidis. CAP. xx.

EXitura ẽ de ſũma dubellet q̃ collectionẽ faciũt ex ap̃atib⁹ calis q̃ſi nomẽ aldubellati cadat ſup oẽ ap̃a vlceratũ in iterioze cui⁹ loc⁹ eſt ad quẽ effunditur mã aliq̃ ⁊ remanet in eo q̃cũqꝫ materia ſit. Et exitura quando eſt ex hac ſua diſpoſitione calida tunc aggregatur materia.

¶ Supius Aui. deteriauit de ap̃atib⁹ ⁊ curis ipſorꝫ. Jn pte iſta determiat de exituris ⁊ curis ipſorꝫ. Et diuidiť ps iſta in ptes tres. ꝑ deteriat de ipis oñdẽdo qd ſũt ⁊ q̃ ſunt cãe ei⁹ ⁊ q̃ ſpes ipſi⁹. 2°. deteriat de ipſis q̃tũ ad ſig⁹. 3°. de ipſis q̃tũ ad curã. 2ª ibi (Cũ videris pulſationez pᷣimã.) 3ª ibi (Curatiões qdẽ ⁊ ea cũ qbus curant̃.) ꝑ 2ª ps diuidiť in ptes q̃ttuor. ꝑ dic̃ qd ẽ exitura. 2°. ꝺtermiat de exituris cõparatiue. 3°. ponit cãs ipſi⁹. ⁊ 4°. cõnũerat q̃ſdã ſpes ipſi⁹ q⁹ ſũt noĩa ipoſita. 2ª ibi (Et q̃to pᷣs ẽ mã.) 3ª ibi (Et cãe ei⁹ ſũt.) 4ª ibi (Et de exituris qdẽ eſt ſpes.) ꝑ 2ª ps ẽt diuidiť i q̃ttuor. qz ꝑ oñdit qd ẽ exitura. 2°. oñdit ꝙ exitura ꝑt fieri duob⁹ modis. 3°. excuſat ſe a determinãdo de dubelet frĩdis. ⁊ cũ ꝟ ẽt põit ibi oppoſitionẽ quorũdã ⁊ ſuã itentionẽ. 4°. qz exitura põt fieri duob⁹ modis ⁊ nõ declarauerat modũ gnãtiõis exiture q̃ fit icipiẽdo declarat modũ gnãtiõis illi⁹ ⁊ ponit ẽt modũ ꝓceſſus illi⁹. 2ª ibi. (Et q̃ñqꝫ incipit.) 3ª ibi (Et nos in poſterioꝛib⁹.) 4ª ibi (Dec. n. ſi incipit.) ¶ Dic̃ ꝑ. Sz añq̃ expõat̃ lr̃a Auic. oz notare ad itelligẽdũ meli⁹ ea q̃ determiata ſũt ꝓus ⁊ q̃ ꝟ determiant̃ ꝙ dr̃ia ẽ quodãmõ inter ap̃a dubelet ⁊ exiturã. qz ap̃a dr̃ de oi ap̃ate ꝟz quẽcũqꝫ modũ ſiue ſit calz ſiue frĩdũ: ſiue magnũ ſiue paruũ. ſiue aggreget ſiue nõ aggreget. ¶ Dubelet ãt dr̃ de oi ap̃ate qõ i ſe colligit vl' aggregat hũorẽ ſiue illõ ap̃a ſit calz ſiue frz. vñ dubelet dr̃ ap̃a qõ hz ꝓcauitatẽ ⁊ ſinũ i ꝑte ſui iteriozi ad ſinũ ⁊ ꝓcauitatẽ effundit̃ mã ⁊ colligit hũorez. Exitura ãt dr̃ ap̃a calz qõ colligit ⁊ aggregat hũorẽ q̃ poſtea ꝓuertit̃ i ſaniẽ. ⁊ ſic illa tria ſe bñt ꝟz ordinẽ. qz ap̃a dr̃ eẽ in pᷣs q̃ dubellet. ⁊ dubellet dr̃ eẽ in pᷣs q̃ exitura. qz dubellet nõ ſolũ põt eẽ in ap̃atib⁹ calis: ſz ẽt in frĩdis: vt poſtea dicet̃. Jtez dubellet nõ ſolũ dr̃ de ap̃ate qõ aggregat ſaniẽ vel qõ aggregat hũorẽ q̃ ẽ ꝓuerſurus in ſaniẽ. ſz ẽt de ap̃ate qõ aggregat ⁊ colligit hũorẽ dato ꝙ nõ cõuertat̃ in ſaniẽ: ſic̃ nodi dr̃ dubellet flegmatice: vt poſtea dicet Auic. raro tñ ꝓuertunt̃ in ſaniez: qz ap̃a qõ cõuertiť in ſaniem dz eſſe ex hũoribus calis vel ex toto vel ꝑm ꝑtem aliquã q̃ moueat ad maturationẽ humores frĩdos. vel oz ꝙ ſi iſti hũores frĩdi debeãt ꝓuerti in ſaniez ꝙ in eis iducat̃ calitas accñtal'r. ⁊ iõ dicit Hyp. ꝙ in gnãtione ſaniei accidũt dolores ⁊ febres. Et cã hui⁹ eſt. qz ſanies gnãtur de ſanguie ſic̃ cinis de ligno ꝓ icẽſiõe. Uñ dic̃ Hal. in ꝓmẽto illi⁹ affo. ꝟ reſtat̃ ſup ebulitionẽ ⁊ calefactionez hũoris qui dz cõuerti in ſaniez dato ꝙ humor ſit eſſentialiter ⁊ radical'r frĩdus. ⁊ iõ ap̃ata q̃to ſũt frĩdiora tãto tardius ⁊ magis difficulter ꝓuertunt̃ ad maturationẽ: vt poſtea dicet Auic. Et ꝓpterea ꝟ ẽt nõ determinauit Auic. in tractatu ap̃atuz frigidorꝫ de ipſis ꝓut ꝓuertunt̃ in ſaniẽ. nec poſuit in illo tractatu capl'z ſpãle de maturatiõe ap̃atum ſicut fecit in tractatu ap̃atum calorꝫ de calidis. quia ap̃ata frĩda nõ ꝓuertunt̃ in ſaniẽ ⁊ ſi aliqñ ꝓuertant̃ in ſaniẽ hoc nõ eſt inq̃tũ ſunt ex hũorib⁹ frĩdis pure vt frigidi ſunt. qz hũor frĩdus pure vt frĩdus nõ cõuertiť ad ſaniez: vt dcm̃ eſt. ſz ſi cõuertiť ad ſaniẽ: tunc accidit ei ſupcalefactio ⁊ ebulitio. vñ ille hũor efficitur cal's acctal'r. ⁊ ꝑ ꝓñs illud ap̃a efficiť quodãmõ cal'm. ⁊ iõ tunc reducit̃ eius cura ad curã exiturarũ q̃ determinant̃ ꝟ. ⁊ iõ nõ fecit Auic. capl'z de frĩdis ap̃atibus ꝓut cõuertunt̃ in ſaniẽ in tractatu ap̃atũ fridorꝫ. ¶ Apparet ĝ ex dictis ꝙ dubellet nõ ſolũ põt dici de ap̃ate qõ colligit humorẽ qui nõ cõuertatur in ſaniẽ. ſz ẽt põt dici de ap̃ate qõ colligit hũorẽ. ⁊ dato ꝙ nõ cõuertat̃ in ſaniem ſicut ſunt ap̃ata frĩda q̃ dicunt̃ dubellet fl'atice. Sz exitura dr̃ apoſtema cal'm qõ colligit et aggregat humores qui cõuerſuri ſunt in ſaniẽ. Jllud autẽ põt fieri dupl'r. vno⁹ ſic icipiẽdo ſicut icipiũt alia ap̃ata. ſic̃ qñ ab ipo ꝑn⁹ col'r mã ml'ta ⁊ ꝓgregat̃ i vno loco q̃ ꝓp ml'titudinẽ ſui ſepat carnẽ i ꝑte ſui iteriozi ⁊ fac̃ cõcauitatẽ ⁊ ſinũ i q̃ ꝓcauitate mã col'r q̃ poſtea ꝓuertiť i ſaniẽ. tũc talis mã ab ipſo ꝑn⁹ ſupple fac̃ ap̃a qõ ẽ ex̃ ſic̃ poſtea ꝺclarat Aui. ⁊ tale ap̃a qõ ab ipſo ꝑn⁹ ẽ exitura vtpl'z accidit ſubaſſellis ⁊ ĩguinib⁹ eo ꝙ i talib⁹ locis põt mã ꝓgregari vel colligi ꝓp vacuitatẽ carnis ipſorꝫ. Et ꝓp ꝟ qñ Raſis determinat de exituris determiat de eis ⁊ ponit curã ipſarꝫ ꝑm ꝙ accidũt in ſubaſſellis ⁊ ĩguinib⁹. qz exitura q̃ fit icipiendo vtpl'm accidit i illis locis. ⁊ ap̃ata q̃ ibi fiũt vtpl'z ſunt exiture. Alio modo põt fieri non icipiendo: ſz ꝓmutãdo: ſicut illo modo. omne apoſtema ſiue ſit magnum ab ipſo ꝓncipio ſiue paruum qñ mã ipſius cõuertitur in ſaniem dicit̃ exitura. eo ꝙ omne apoſtema qñ maturatur bz in ſui parte iteriozi collectionẽ ⁊ ſinum. Auic. ĝ in hoc cap⁹ ⁊ ſequentibus determiat de exitura vtroq̃ modo. ſ. ſiue fiat icipiẽdo ſiue ꝓmutando. qz eadẽ ẽ cura exiture ſiue fiat icipiendo ſiue ꝓmutãdo q̃tũ ad maturationẽ ⁊ eruptiõez. ⁊ dico q̃tũ ad maturationẽ ⁊ eruptiõez. qz cura exiture q̃ fit icipiẽdo q̃tũ ad ꝑnm ipſi⁹. ⁊ ſic̃ cura reliquorꝫ ap̃atũ calorꝫ in ꝑn⁹ ſic̃ dicet Aui. poſtea. Sz qñ ꝓtranſiuit ꝓncipiũ tunc cura ipſius eſt ꝑ maturatio ⁊ poſtea eruptio. ⁊ q̃tuz ad talez curã eadẽ eſt cura ipſarũ ſiue fiat icipiendo ſiue ꝓmutando. ⁊ iõ Auic. in illo ca⁹ ⁊ i ſequẽtib⁹ determiauit de vtroq̃ mõ. Ex his q̃ dicta ſunt appet quõ illa ps in q̃ determinat de exituris dr̃t a ꝑdcã i q̃ deteriat de ap̃atib⁹. qz i ꝑdictis capl'is Aui. ꝺtermiat de ap̃atib⁹ ⁊ de curis ipoꝝ ꝟz ꝙ termiant̃ ad reſol'onẽ. ꝟ ãt ꝓncipal'r deteriat ꝺ ipis ꝟz ꝙ icedũt ap̃ata via exiture. ⁊ ꝟ ẽ qñ colligũt hũorẽ q̃ ꝓuertiť i ſaniẽ. vñ i hac ꝑte Aui. ꝺteriat ꝺ ap̃atib⁹ ꝟz ꝙ termiant̃ ꝑ collectõz ſaniei. ⁊ ꝟ ſiue talia ap̃ata fiãt i icipiẽ⁹ ſiue ꝓmutãdo. ¶ His viſis appet qd Aui. dicat in lr̃a. Dic̃ ĝ. Exitu

ra ē de sūma ad dubellet. ⁊ dubellet exponit: vt dcm̄ ē.i. apatū bn̄tiū sinū ⁊ ꝯcauitatē i q̄ aggregat mā q̄ collectiones faciūt. planū est qđ dic per ea q̄ dcā sūt q̄cūq; mā sit. i. siue sit cal'a siue sit frigida. ¶ Et exitura qn̄ ē ex hac sua dispōne cal'a mā q̄ cōgregat cū p̄dicta dispōne q̄ dcā ē in dubellet ē cal'a: tūc dr̄ tale apa exitura. Et sic appet h̄ per id qđ dic h̄ Aui. q; dubellet ē sic̄ gen⁹ ad exiturā. nā exitura' addit sup ꝯditōez dubellet q; mā sit cal'a. dubellet aūt pōt eē siue mā sit cal'a siue frā. ⁊ iō q; dubellet ē sic̄ genus exitura sic̄ spēs. spēs āt diffinit̄ p suū gen⁹ cū dr̄ia p̄pa cōstituēte spēz illā sub illo gn̄e. iō bn̄ diffiniuit Aui. in p̄n⁰ dicēs. Exitura ē de sūma dubellet que collectōez faciūt ex apatib⁹ calidis. vt p h̄ q; dic dubellet q̄ collectōez faciūt tangit gen⁹ exiture. p h̄ aūt q; dicit ex apatib⁹ cal'is tāgit dr̄iaz p̄priā ꝯbentē illud gen⁹ ad talez spēz. Deiñ cū dic.

¶ Et q̄ñq; icipit apa calidū sicut est cū aggregatiōe ⁊ resolutiōe cōtinuitatis itrinsece. ⁊ q̄ñz nō icipit ita: imo icipit in iceptiōe apostematū calidoꝝ sanoꝝ: deinde conuertit̄ esse ei⁹ apud statū vt icipiat in aggregatione.

¶ Aui. oñdit q; exitura pōt fieri duob⁹ modis. vl' p̄t dupl'r gn̄ari. dic g̃. ⁊ q̄ñz icipit ⁊c. ⁊ q̄ñq; nō icipit ita. s. exitura: vt dcm̄ ē. imo icipit iceptiōe apatū cal'oꝝ sanoꝝ ⁊c. h̄ ē imo p̄ icipit apa cal'm sanū. deide postea apud statū ꝯuertit̄ eē ei⁹ ad maturatōez: ⁊ tūc icipit fieri exitura icipiēdo. sz isto mō fit p̄mutādo: vt dcm̄ ē p̄us. Dic aūt Auic. Apatū calidoꝝ sanoꝝ nō q; apata simpl'r sint sana. sed dic sanoꝝ p̄p respectū ad maligna q̄ nō ꝯuertunt̄ ad maturatōez: sz ad putrefactōez mēbri. vñ exitura fit ex illis q̄ ꝯuertunt̄ ad maturatōez. nō aūt ex illis q̄ ꝯuertunt̄ ad putrefactōem. Et iō dicit Auic. signāter sanoꝝ. Tūc segt̄ illa ps.

¶ Et nos in posteriorib⁹ differimus sermonez de dubellet frigidis que comprehendunt humores viscosos ⁊ gypseos ⁊ lapideos ⁊ arenosos ⁊ capillares ⁊ alios.

¶ In q̄ p̄te Aui. excusat se a ōtermiatiōe dubellet fridoꝝ. q; vt dcm̄ fuit supra. dubellet nō solū dr̄ de cal'is: sz ēt de fridis. ¶ Et circa h̄ ponit ēt opionē q̄rūdā. deide suā itētionē. Dic g̃. Et nos in posteriorib⁹. s. i tractatu apatū frigidoꝝ differem⁹ f̄monē de dubellet frīdis q̄ ꝯphendūt ⁊c. Et itellige h̄ q; ex hoc q; dic h̄ Auic. bn̄ appet q; determinat̄ i tractatu apatū fridoꝝ de dubellet frīdis. sz Aui. nō fac̄ aliq̄ cal'm spāle de maturatione apatū frigidoꝝ p̄p cām q̄ dicta fuit p̄us. Et iō ex hoc appet q; illud nomē dubellet nō solū pōt dici de eo qđ aggregat mām q̄ est ꝯuersura in saniē. sed ēt pōt dici de eo qđ aggregat mām dato q; nō sit ꝯuersura in saniē. sicut illa apostemata frigida q̄ dicunt̄ dubellet flegmatice: sicut dictū est supra.

¶ Licet sint qdā q; appropriāt noie aldubellet illud in quo sūt hūores illi⁹ generis. Vez nos loqmur nūc de eo qđ aggregat mām.

¶ Dic circa dicta ponit opionē quorūdā. q; qdā sunt q; appropriāt nomini dubellet talia apata frida q̄ ꝯgregāt humores viscosos vel arenosos ⁊c. vez nos loqmur de eo qđ aggregat mām hoc ē dicere licz illi appropriēt nomē dubellet ad talia apata frida: tn̄ nos loqmur tātū de eo. i. de dubellet qđ aggregat mām. i. f̄m q; aggregat mām absolute et gn̄aliter siue illa mā sit cal'a siue frida. vñ vl't dicere Aui. q; hic nō accipit̄ dubellet qn̄ dixim⁹ p̄us. Exitura est de sūma dubellet ⁊c. appropriate sic̄ illi dicūt. Sz accipit̄ dubellet put dubellet dicit q; noīat apa qđ aggregat mām siue illa sit cal'a siue frigida. q; h̄ mō dubellet est sic̄ gen⁹ ⁊ exitura ē sic̄ spēs: vt dictū fuit p̄us. Sz si accipet̄ dubellet fm q; illi dicebāt: tūc nō fuisset bn̄ dictū q; exitura est de sūma dubellet ⁊c. imo dubellet ē sic̄ ex opposito distincta ꝺ exiturā. ⁊ nō est sic̄ gen⁹. Intellige aūt h̄ q; nō est de noīb⁹ curādū dūmō itentiōes bn̄tur. sic̄ dic Aui. in p̄mo. ⁊ Hal. in libro de igenio sanitatis eo q; noīa sūt ad placitū significatiua sicut habent̄ ex p̄mis doctrinis. iō Auicē. nō approbat nec iprobat illos q; sic appropriant nomē dubellet illis apatib⁹ frigidis. sed dicit q; illi sic dicunt. ipse aūt accipit dubellet magis generaliter q̄z illi. Deide cū dic.

¶ Hoc. n. si icipit exitura pp mām quā expellit nā: ⁊ nō est pol'e vt penetret cutē: neq; ēt superficiez carnis: imo separat ei⁹ cōtinuitatē p grossitiez suā separatiōe apparēte: tūc q̄escit in vacuitate eius qđ sepat̄ f̄m plm: q̄re appet ei caput acutū ⁊ p̄prie si fuerit materia acuta.

¶ In p̄te illa. q; exitura pōt fieri vel generari duob⁹ modis. s. incipiēdo ⁊ p̄mutādo. ⁊ nō ꝯplete declarauerat quō exitura fit incipiēdo. ideo in p̄te illa Auic. id cōplete ōclarat. ⁊ vltra hoc ēt ponit moduz p̄cessiōis eaꝝ. Dicit ergo Auicē. hoc eniz. s. apa qđ aggregat mām si incipit exitura. i. si fiat exitura icipiendo p̄pter mām quā expulit natura. s. ab iterioribus ad exteriora. Et nō est possibile ⁊c. hoc est quasi vult dicere Auic. q; tūc talis mā facit exiturā p istum modū. ⁊ p̄o q; nō est pol'e q; talis materia vt penetret cutē neq; supficiē carnis. ⁊ hoc pōt esse ex parte māe. q; sit grossa vel multa. vel ex p̄te mēbri qđ in se hēat vacuitatē rōne cui⁹ est maxime ibi nata exitura fieri ⁊ congregari sicut est in subassellis ⁊ in inguinib⁹: vt dictū fuit supra: imo talis materia separat ei⁹ continuitatē. s. carnis p̄pter grossitiez suā sepatōe apparente. i. manifesta. ⁊ hoc itellige in p̄te iteriori carnis. supple ⁊ tunc. s. talis materia gescit. i. aggregat̄ in vacuitate ei⁹ qđ separat̄ f̄z plurimū. q̄re apparet eius caput acutū. i. caput eleuatuz. ⁊ p̄prie si materia fuerit acuta. q; quāto materia est acutior tanto plus ascēdit sursum. ⁊ per cōsequēs exitura h̄z tanto magis caput acutū. vnde quelibet exitura h̄z caput eleuatuz p̄pter collectionē ⁊ aggregationem materie in cōcauitate ⁊ sinu quā h̄z. sed quāto materia est acutior tāto h̄z magis caput eleuatū. sic ergo appet per ea que dicta sūt quō generat̄ exitura incipiēs. q; fit p̄pter materiā quā expellit natura que nō pōt penetrare supficiem carnis nec cutis: sed facit separationē in carne ⁊ in vacuitate in qua vacuitate materia cōgregat̄ ⁊ colligit̄ ⁊ facit eminentiā magnā. ⁊ quāto materia est acutior tanto ē eminētia maior. hoc ergo vult dicere Auicen. in hac parte.

¶ Iste ergo exiture icipiūt ⁊ aggregāt saniem: deinde maturat̄ sanies. postea rumpit̄. ⁊ fortasse idiget cōfortatiōe ⁊ maturatōe ⁊ eruptione ⁊ fortasse non idiget.

¶ Hic ponit modum processus exiturarum: ⁊ patet. Tūc sequitur illa pars.

¶ Et quāto plus est exitura vehemētioris eleuatiōis ⁊ acutioris capitis ⁊ rubedis ē humor attract⁹ ei vehemētioris cal'itatis ⁊ ē velocioris maturitatis ⁊ resol'onis ⁊ eruptōis ⁊ p̄prie eminēs p̄cedēs extra pinealis. Que aūt est cū diuersitate lata p̄funda pauce rubedis ē grosse materiei mala decliuis ad iteriora pauci doloris grauis motus.

¶ In qua parte determinat̄ de exituris cōparatiue. ponit autem Auicen. plures cōparationes exituraruz eo q; exi-

ture possunt pluribus modis cōparari. ꝛ ꝑz hoc diuiditur pars illa in partes qnq. Quia ꝑmo comparat exituras ad seinuicem penes bonitatez ꝛ malitiaz rōne materie. Secundo cōparat eas penes bonitatez ꝛ malitiā rōne corruptionis earū. Tertio cōparat exituras ad mēbra ostēdendo in quibus mēbris fiunt vtplurimū exiture: ꝛ in quib⁹ nō fiunt. Quarto cōparat exituras adinuicē penes bonitatez ꝛ malitiaz rōne membroꝝ in quibus fiunt. Quinto cōparat exituras adinuicē penes tarditatē ꝛ velocitatem in materiatione. scōa est ibi (Et deterior est illa cui⁹ eruptio ꝛc̄) 3ª ibi (Et nō est omne mēbruz cōueniens ꝛc̄) 4ª ibi (Et deterior exituraruz) 5ª ibi (Exiture quidē diuersificant̄ ꝓpter spaciuz materiationis ꝛc̄) Dicit ergo de prima parte. Et q̄nto plus est materia vel exitura ꝛc̄. Est humor attractus ei vehemētioris caliditatis. supple ꝛ vehementioris subtilitatis: ꝛ ꝓprie eminens extra procedens pinealis: eo q⁹ quāto exitura est magis eminens pinealis tanto est ex materia calidiori ꝛ subtiliori. qz calidi est sursum abscindere. supple exitura q̄ est ex tali hūore est salua. Que autē est de diuersitate. hoc est. sed illa exitura q̄ diuersificat̄ a p̄dicta: vt qz sit lata pauce rubedinis ē grosse materie. supple ꝛ pauce caliditatis. ꝛ hoc est. qz contrariorum cōtrary sunt effectus. ꝛ supple talis exitura que fit ex tali humore est mala declinis ad īteriora. i. ꝓcedēs ex membris exterioꝝ ad interiora pauci doloris hoc ē ratione materie q̄ nō est ita calida sicut p̄ma exitura est. vñ in exitura q̄ est ex hūoribus calidis ꝛ subtilib⁹ est maior dolor q̄ꝫ in exitura q̄ ē ex humoꝝ grossis ꝛ paꝫ calidis. sed citius resoluit̄ ꝛ maturat̄. ꝛ iō saluior est. Causa autez quare ex hūoribus calidis ꝛ subtilib⁹ ē maior dolor q̄ꝫ in illa q̄ est ex hūoribus magis grossis ꝛ frigidis est propter duo. p̄mo qz mala cōplexio calida maiorez inducit dolorez q̄ꝫ mala cōplexio frigida. qz dolor ꝛ leticia causant̄ ꝑz q⁹ apparet in p̄mo. fen 2ª. ex subita mutatiōe cōuenientis ad ic̄ōueniens q̄ꝫtū ad dolorez. ꝛ ex subita mutatiōe icōuenientis ad ꝺueniēs q̄ꝫtū ad leticiaz. vñ res q̄ nō mutat subito sensuz vel q̄ꝫtū ad cōueniēs vel q̄ꝫtū ad icōueniēs nō infert letitiā nec dolorē: vt ibi dicit Auicē. qz ergo mala cōplexio calida magis subito agit in membruz q̄ꝫ mala cōplexio frigida eo q⁹ calidū est citius agēs q̄ꝫ frigidū. iō maiorez inducit dolorē exitura ex hūorib⁹ calidis ꝛ subtilibus q̄ꝫ exitura ex hūorib⁹ grossis ꝛ min⁹ calidis. Iteruz ēt ꝓpter aliud. qz exitura ex hūorib⁹ grossis corrūpit pl̄s sensum mēbri ꝛ carnē in q̄ est q̄ꝫ exitura ex hūoribus calidis ꝛ subtilib⁹. Et cā hui⁹ est. qz exitura q̄ est ex hūoribus grossis pl̄s īmorat̄ in mēbro. ꝛ ideo plus corrūpit̄ sensus ipsius. ꝛ iō nō sentit ita mēbrū dolorē in ipsa sicut in exitura q̄ est ex hu. calidis ꝛ subtilib⁹. qz illa mouet̄ de īterioribus ad exteriora ꝛ de cētro ad circūferentiā. Ista ꝝo mouetur de exterioꝝ ad īteriora ꝛ de circūferentia ad cētrū. ꝛ iō p⁹ exitura ē salua. Ista ꝝo ē mala cū sit ꝺcliuis ad īteriora ꝛ pauci doloris ꝛ ꝺry mot⁹. ¶ Deide cū dic̄.

¶ Et deterior illa est illa cuius corruptio est ad interiora ꝛ corrūpit illud super qd̄ vadit. ꝛ est de ea que expellitur ad vtrūq; latus.

¶ Dic Auic. cōparat exituras adinuicē penes bonitatez ꝛ malitiā rōne eruptōis eaꝝ. ꝛ hz iste. ꝯ. duo dicta ꝑm q⁹ ponit duas cōparatiōes exiturarū penes bonitatē ꝛ malitiā rōne eruptiōis eaꝝ. 2ª pars īcipit ibi (Et laudabilior eruptio est) Dicit g̃ p̄mo. Et deterior. s. exitura ista. s. q̄ dicta ē est illa cui⁹ eruptio est ad īteriora. Ista. n. est adhuc deterior p̄dicta q̄ꝫuis illa sit etiā mala. qz actualr penetrat ad īteriora mēbra. illa vero nōdū actualr penetrabat in īterioꝝib⁹. sz erat in potētia penetrandi. Pauci doloris. hoc est ꝓpter duo. Primo. qz talis exitura q̄ rumpit̄ ad īterio ra est ex hūoꝝib⁹ grossis. qz hūores grossi mouent̄ de exterioꝝib⁹ ad īteriora: vt dictū est supra. Hūores grossi ꝛ nō multū calidi nō īducūt tātū dolorē sicut hūores calidi et subtiles. Iteꝝ ēt est pauci doloris. qz illa exitura corrūpit illud sup q̄ vadit: vt dicit Auicen. ꝛ ideo corrūpit sensuz mēbri. ꝛ ideo talis exitura est pauci doloris: ꝛ itelligit̄ hoc per respectū. s. ad exiturā p̄mā saluā q̄ dicta est que est ex hūoꝝib⁹ subtilib⁹ ꝛ calidis ꝛ ꝺry mot⁹ supple motui exiture p̄me q̄ est ex hūoꝝib⁹ subtilib⁹ ꝛ calidis. qz illa exitura mouet̄ de īterioꝝib⁹ ad exteriora. Ista ꝝo mouetur de exterioꝝib⁹ ad īteriora ꝛ erumpit̄ ad īteriora. ¶ Uñ illō q̄ hic dicit ꝺry motus nō dicit respectu illi⁹ exiture que dicta est īmediate. qz illa est eiusdē mot⁹ cū ista cuz declinat ēt ad īteriora: licet nō sit in tanta malitia sicut illa cū non sit adhuc in actu penetrādi: sic̄ est illa. sed dicit ꝫ per respectū ad exiturā p̄mā q̄ est salua q̄ mouet̄ de interioribus ad exteriora: vt dictū est. Et de ea q̄ expellit̄. i. rumpit̄ ad vtrūq; latus. i. ad īteriora ꝛ exteriora. ꝛ supple illa est peioꝝ oībus ꝑm q⁹ dicit Ypoc. in fine p̄mi ꝓnosticoruz. Et cām hui⁹ ponit Hal. ibi in cōmento q⁹ qñ exitura rumpit̄ ad īteriora ꝛ exteriora: tūc vt dicit Hal. nocumētū ꝺuplicatur. ¶ Itez etiā vt dicit tūc Hal. nō est loc⁹ a quo incipiat generare carnē sicut sunt fundamēta q̄ sunt sup terram: q̄si velit dicere Hal. q⁹ qñ rumpit̄ ad exteriora ꝛ interiora: tūc nā nō habet sup q̄ se fundet in restaurādo ꝛ generādo carnē. eo q⁹ fundamēta nāe sunt spūs ꝛ mēbra: vt ꝑz. ii. de ingenio sanitatis. nūc aūt mēbrū ꝺeperditū ē cū sit ruptura intus ꝛ extra. ꝛ ēt spūs ꝺepdunt̄ cū libere exalent. ꝛ iō quādo est ruptura int⁹ ꝛ extra nā non bz fundamentū sup quo se fundet sic̄ fundamēta ponunt̄ sup terram. ꝛ iō exitura q̄ rumpit̄ ad vtrūq; lat⁹ est peior. Et hꝫ verba melius declarant̄ in cōmēto finis p̄mi ꝓnosticoꝝ vbi tangit̄ hec mā. si ergo vis sufficiētem declarationem queras ibi eam. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et laudabilior eruptio eius est ad ventriculum ꝓprium mēbro cui est via currens ad exteriora sicut exitura stomaci. vt enim erumpatur ad interiora eius ꝛ ipsius cōcauitatem melius est q̄ꝫ rumpat̄ ad exteriora eius ꝛ ad ventriculum cōtinentem mirach.

¶ Dic Auic. ponit aliā ꝺparatōez exituraꝝ penes bonitatez ꝛ malitiā rōne eruptiōis. Et dic̄ g̃. Et laudabilior eruptio ei⁹ ad vētriculū ꝛc̄. q̄si velit dicere illa exitura ē laudabilior min⁹ mala cui⁹ eruptio ē ad vētriculū ꝓpriū. Et rō hꝫ qd̄ dic̄ Auic. ē mānifesta. qz hꝫ ē vt possit libere mūdificari sanies ꝛ vir⁹ sic̄ exitura stōi. ¶ Dic exēplificat declarādo illud qd̄ dixit. meli⁹. n. ē q⁹ exitura stōi erūpat̄ ad īteriora ei⁹ ꝛ in ꝺcauitatē ipsi⁹ vt possit mūdificari ꝛ egredi libere sanies ꝛ vir⁹ q̄ꝫ rūpat̄ ad exteriora ei⁹. ꝛ ad vētriculū ꝺtinētē mirach. i. q̄ꝫ rūpat̄ v̄sus sipbac. qz qñ exitura stōi rūpit̄ ad exteriora v̄sus sipbac: tūc sanies nō īuēit libere meatū ad exteriora. ꝛ iō tūc nocet nocumēto vehemēnti.

Sed forte aliqs ꝺubitabit de hꝫ qd̄ dic̄ Aui. ꝛ ad vētriculū ꝺtinētē mirach. expositū. n. ē q⁹ ītelligit q⁹ rūpat̄ ad ventriculū ꝺtinētē mirach. i. v̄sus sipbac. ¶ Mō dices tu. sipbac nō ꝺtinet mirach: imo mirach ꝺtinet sipbac: cū mirach sit pānicul⁹ exterior: ꝛ sipbac pānicul⁹ īterior ꝺtēt⁹ a mirach. qūo dic̄ g̃ ad vētriculū cōtinētē mirach. īmo ꝺberet dicere ad vētriculū ꝺtinētez sipbac. ¶ Tu potes rn̄dere q⁹ vez ē q⁹ mirach ē pānicul⁹ exterior ꝛ sipbac ē pānicul⁹ magis intus intra viscera. Et iō distīguēdū est. qz aut ꝓcedim⁹ de mēbris exterioꝝib⁹ ad interiora: ꝛ sic mirach cōtinet sipbac cum sit panniculus prior. Aut possumus ꝓcedere de membris interioribus ad exteriora. Et sic sipbac continet mirach cum sit prior

ꝛita forte intelligit Auicen.cum dicit ad ventriculuz cō/tinentez mirach cū loquatur de eruptione exiture ſtoma ci ꝓcedendo verſus ſipbac ꝛ mirach.

¶ Sicut eruptio eius q̄ in cerebro ad duos vē/triculos anteriores laudabilior eſt:quoniā am bobus ſunt meatus ſicut naſus ꝛ nares. Et quando rumpitur ad ſpacium continens ce/rebrum aut ad ventriculum poſteriorem non inuenit meatum ad exteriora ꝛ nocet nocumē to vehementi.

¶ Dic Auicen.ponit illud exemplū declarando etiā illud quod dictuz eſt. Dicit ergo.ꝛ planū eſt.Sicut naſus ꝛ na/res.ſi illa littera dicat ſic:tūc expone ſic.naſus ꝛ per ideſt nares.verum eſt ꝙ ego inueni aliud exempli quod dicit ſic.naſus ꝛ aures:tamen nō videtur mihi bona littera eo ꝙ meatus per quos emanant ſuperfluitates.ſ.anterioris partis cerebri ponuntur ab auctoribus nares ꝛ palatū nō autem aures.vnde ſoluz credo ꝙ littera debeat eſſe ſicut ſtat:licet videatur ſuperfluitas in verbis. Et quandoq̄ rumpitur.ſ.exitura ad ſpacium cōtinens cerebrum.illud poteſt exponi vno modo ad ſpaciuz cōtinens cerebrum. ideſt quādo rumpitur ad concauitatem de ſubtus in qua continetur cerebrū.tunc enim eſt malum cū non habeat ſanies liberum exituz ſicut eſt de exitura ſtomaci quādo rumpitur ad exteriora eius verſus ſipbac. ¶ Uel poteſt exponi ad ſpacium cōtinens cerebruz. ideſt ad ventricu/lum medium cerebri.qz peior eſt exitura que rumpit̄ ad ventriculum mediū cerebri q̄ illa que rumpit̄ ad ventri culos anteriores cerebri eo ꝙ ſanies:ita non poteſt libere egredi.ꝛ peior omnibus iſtis eſt illa que rumpit̄ in poſte/riorez cerebri. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et non eſt omne membruz cōueniēs ad hoc vt eueniat in ipſo exitura:in iuncturis eniz mi/noratur egreſſio exiture:quoniā in eis ſunt hu/mores mucillaginoſi:ꝛ loca eorum ampla nō ſuffocantia materiam neq̄ retinentia egreſſio nem putridi.Q3 ſi egrediatur illic exitura erit ꝓpter rem maximam.

¶ In parte iſta Auicen. comparat exituras in reſpectu ad mēbra in quibus: vtplurimū poſſunt fieri. ꝛ in quibus vt raro.Et patet quod dicit.qz cauſa quare minorat̄ exitura in iuncturis eſt ex duobus. ꝓrimo ex parte humoruz.qz humores vtplurimū currentes ad iuncturas ꝛ in eis qui reperiuntur ſunt groſſi ꝛ mucillaginoſi. humores autem groſſi ꝛ mucillaginoſi raro conuertunt̄ ad ſaniem. Et iō ex eis vtplurimuz non fit exitura. ¶ Item etiā ratio eſt ex parte membrorum. qz loca iuncturaruz ſunt ampla.ꝛ ideo humores in eis nō ſuffocantur ex qua ſuffocatiōe ac cidat ei calefactio extranea mouens ipm ad ſaniē. ¶ Ite rum etiaz ꝓpter amplitudinem loci non retinetur egreſ/ſio putredinis. ideſt caliditatis putredinalis: imo exalat que poſſet mouere humorē ad ſaniē:ꝛ ꝓpter cauſas ꝛ contra/rias iſtis vtplurimū exiture fiūt in iguinibus ſubaſſellis ſm ꝙ dicit Raſis vt dictū eſt ꝓus. ¶ Deide cū dicit.

¶ Et deterior exituraruz ꝛ malignior earū eſt que egreditur ſuper extremitates lacertoruz ꝛ ꝓpꝛie lacertoruz plurium neruoꝝ.

¶ In parte iſta Auicen. comparat exituras adinuicez pe/nes bonitatem ꝛ malitiam ratione membrorū in quibus fiūt.ꝛ patet quod dicit.qz illa eſt deterior exitura ceteris paribus que egreditur ſuper extremitates lacertoꝝ plu/rium neruoꝝ eo ꝙ maior eſt timor ꝓpter ipaz de ſpaſmo ex repletione neruoꝝ.Tunc ſequit illa pars.

¶ Et exiture quidez diuerſificant̄ ꝓpter ſpa/cium maturationis ſanici ſue ſm humorem in ſubtilitate ꝛ groſſitudine ſua ꝛ complexionez in caloꝛe ꝛ frigoꝛe eius ꝛ equalitate eius ꝛ ſm tempus ꝛ etatem ꝛ ſubſtantiaz membꝛi. ꝛ nō contingit ne maturetur exitura ꝛ ne conuerta/tur qō in ea eſt in pus.niſi ꝓpter paruitatez ca loꝛis innati in membꝛo aut ꝓpter groſſitudinē ſubſtātie que eſt materiei.

¶ In qua parte comparat exituras ad ſeinuicē penes tar/ditatez ꝛ velocitatē maturatiōis.ꝛ habz ille.ꝟ.duo dicta. qꝛ in ꝑmo dicto ponit cauſaz tarditatis ꝛ velocitatis ma/turationis exiture.in ſecūdo dicto circa hoc ponit cauſaz quare ſanies que ē exitura aliquādo nobis nō manifeſta/tur. Unde tūc tardamus in cognitiōe ſaniei exiture.ſcōa ibi.(Et quādoq̄ contingit ex hoc vt fiat ſanies ꝛc̄)Dicit ꝑmo.ꝛ exitura qdem ꝛc̄.ꝓlanū eſt.Et nō cōtingit ne ma/turetur exitura ꝛ ne cōuertatur quod in ea eſt in pus ſup/ple cito ꝛ velociter:ſed tardat̄ in maturatione niſi ꝓpter parnitatem ꝛc̄. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et quandoq̄ contingit ex hoc vt fiat ſanies in interiore parte ſui ꝛ non appareat ſenſui ꝓ/pter ꝓfunditatem pus ꝛ groſſitudinem eius quod eſt ſuper ipſum ꝛ ſtatur ſuper maturita tem ſaniei velociter: ꝛ quandoq̄ non ſtat̄ ſm ſubſtantiam ſuam in groſſitudine: ꝙ ſi ma/turatur ꝛ ſubtiliatur lenitur ſubſtantia eius velociter: ꝛ ſecūduz ꝙ eſt de carne iſta pluri/ma ꝛ pauca.

¶ Auicen.oſtendit cauſam ex dictis:quare ſanies que eſt in exitura aliquādo nobis non manifeſtatur.vnde quan/doq̄ decipimur. Dicit ergo.Et quandoq̄ cōuenit ex hꝛc̄. quare ſtatur ideſt differtur ſupple ad cognoſcendum ve/lociter ſuper maturitatem ſaniei.qz ꝓpter groſſitudinē ꝑius tardatur aliquādo in cognoſcendo ſaniem. ꝛ credi/mus quandoq̄ ꝙ non ſit ſanies ꝛ eſt ſanies.Et quandoq̄ non ſtatur.ideſt non differtur ad cognoſcendum ſm ſub/ſtantiam ſuam.ſ.puris in groſſitudine.ꝙ ꝓ quia.quia ſi maturatur ꝛ ſubtiliat̄.ſ.pus lenitur velociter. ideſt inue/nitur locus lenis tactui:ꝛ tunc non tardam⁹ ad cognoſcē/dum ſaniem.Uult ergo dicere Auicen.ꝙ aliquando tar/damus ad cognoſcendum ſaniem ꝛ pus in exitura ꝓpter groſſitiem puris ꝛ ꝓfunditatem ipſius.Aliquādo autez non tardamus:vt ſi ille humor groſſus maturet̄ ꝛ in ma/turatione ſubtilietur: qz tunc ĩuenitur locus lenis ad ta/ctum ꝛ redundatio ſaniei que ſunt ſigna ſaniei: vt poſtea apparebit.Et ſecunduz ꝙ ſuper eam de carne plurima ꝛ pauca ſupple ſtatur etiam ad cognoſcendum ſaniez.quia ſi ſuper ſaniem fit caro multa:tunc non poſſumus:ita co/gnoſcere ſaniem ſicut ſi ſuper ſaniem fit caro pauca eo ꝙ apparet ita ſenſui. ¶ Duas ergo cauſas tangit Auicenna quare ſanies non apparet nobis ſenſui. ꝛ per conſequens poſſimus tardare in cognitione ſaniei. Unam cauſaz tan git ex parte ſaniei ꝛ aliā ex parte carnis que ē ſuper ipam. ¶ Et has cauſas Ypocras optime tangit in quodaz affo/riſmo ſexte particule.Quibuſcunq̄ ſanies facta in corpo re non manifeſtatur bis ꝓpter ſpiſſitudinem ſaniei aut loci non manifeſtatur.

¶ Et ꝓpter cauſas exiture ꝛ caſus ad ſaniē ꝓ/

pter repletionem ⁊ multitudinem materiei ⁊ corruptionem eius.

¶ Hic tangit Auicen. vt mihi videtur quasdaz causas tarditatis maturationis exiture. Unde sermo ille nō continuatur sermoni qui dictus est modo. sed continuatur illi sermoni. Et nō contingit ne maturetur exitura ⁊c. ibi enī posuit duas causas: quare tardat̄ exitura in maturatiōe. Una causa est ꝑpter paruitatez calozis membri. Alia est ꝑpter grossitiem substantie materiei. Interposuit autez postea sermonez illuz aliuz intermediū. qz ille sermo inferebatur ex illo. ꝓposito ergo illo sermōe itermedio qui inferebatur ex illo. Auicen. modo predictis causis tarditatis maturatōis addit alias causas. Dicit ergo. Et supplene exitura maturetur cito ⁊ cōuertatur qō in ea est in pus ꝑpter causas exiture ⁊ casus eius. idest euētus eius ad saniem ꝑpter repletionem ⁊ multitudinē materiei ⁊ corruptionem ipsius. Unde Auicen. ꝑter duas causas ꝑdictas tangit alias causas tarditatis maturatiōis exiture. Unaz tangit ꝑpter causas exiture efficiētes remotas. qz si cause exiture efficiētes remote sint tales ex quibus habeant generari hūores grossi sicut est nauseatiua satietas ⁊ egritudines que nō faciunt crisim cuz euacuatiōe apparēte. qz tales egritudines fiūt ex humorib⁹ grossis: tūc exitura que est ꝑpter tales causas tardat̄ plus in maturatiōe q̄z illa que est ꝑpter causas ex quibus habēt generari humores calidi ⁊ subtiles. ⁊ ille oēs finaliter reducūtur ad causam humoralez cōiunctaz quā superius tetigit Auicē. qz ꝑpter illas causas remotas efficiētes exitura nō plus tardatur in maturatiōe nisi �fm ꝙ ex istis causis illi generāt̄ hūores grossiores vel subtiliores qui actu faciūt apostema ⁊ exituram. Aliam causaz tarditatis maturationis Auicen. tangit cum dicit ꝑpter repletionem ⁊ multitudinem materiei. qz nō solum grossities humoris potest esse causa tarditatis maturationis: sed etiaz multitudo q̄ ꝓpter suam multitudinez vinci nō potest a natura vel tarde vincitur. ¶ Aliam causaz tarditatis maturatiōis tangit Auicen. cum dicit. Et corruptionem eius. qz nō solum grossities ⁊ multitudo humoris possunt eē causa tarditatis maturatiōis. sed etiaz corruptio ipsius potest eē causa tarditatis maturatiōis. quia ꝑpter corruptionez ipsius a natura vinci nō potest vel tarde vincitur. ¶ Sic ergo ex predictis potest apparere ꝙ quatuor sunt cause īmediate tarditatis maturatiōis exiture. Una tenet se ex parte virtutis ⁊ calozis membri: vt qz sint debiles. Alie autem tres tenent se ex parte humoris: vt qz hūor sit grossus vel multus vel corruptus. Ille autez cause que sunt cause remote reducūtur ad causaz humoralē: vt dictum est ꝓus. Et nō soluz quatuor dicte cause sunt cause tarditatis maturatiōis: immo aliquādo sunt cause ꝙ nullo modo maturetur: sed membrum corrumpat̄ �fm ꝙ ille cause plus intendunt̄ vel remittūtur: vt patet homini subtiliter intuenti. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et cause eius sunt nauseatiua satietas ⁊ exercitia mala ⁊ egritudines que non faciūt crisim cum euacuatione apparentie ⁊ nocumenta animalia ex angustijs ⁊ sollicitudinibus corrumpentibus sanguinem.

¶ In parte illa Auicen. ponit causas exiture. ⁊ patet quod dicit. Intellige tamē hic ꝙ iste cause quas Auicen. ponit hic sunt cause vtplurimum exiture que fit incipiēdo: sed cause exiture que fit permutando ex apostemate calido sunt vel grossities humorū vel multitudo ipsius qui ꝓpter grossitiez suam vel multitudinē que est in apostemate nō poterit totaliter resolui ⁊ vinci a natura, sed solum

natura vincit ipsum quodam modo. quia generat ide saniem. ⁊ tūc apostema conuertitur ad exituram. vel causa ipsius est debilitas virtutis que nō possit totaliter resolnere materiā apostematis. sed apostema cōuertit̄ ad exituram ⁊ collectionē. Tūc sequitur illa pars.

¶ Et de exituris ꝙdem est species que nominatur turmusios: ⁊ est exitura que rumpit̄ ⁊ qō est sub ea est simile carni bouine: deinde apparet ab ipsa sanies alia.

¶ In parte illa Auicē. ponit quasdaz species exiturarum quibus nomina sunt imposita. ꝓponit ergo ꝓmo vnā speciem ipsius que nominatur tarmisios. ⁊ exponitur tarmisios in latino. idest apostema taurinuz. quia illud apostema vel exitura primo cum erumpit̄ exit inde sanies. ⁊ postea apparet sub illa sanie. quedam caro similis carni bouine vel thaurine. ⁊ cum rumpitur illa caro exit inde sanies alia. ⁊ ideo nominatur in latino tale apostema cameratum. quia habet plures cōcauitates ad moduz camerarum in quibus est sanies. ¶ Et causa talis diuersitatis in apostemate est �fm diuersam dispositionem humoris per partes suas. possibile est enī ꝙ vna pars humoris sit apta conuerti in saniez. Unde primo natura cōuertit illuz humorem in saniez. ⁊ vlterius possibile est ꝙ alia pars hūoris sit inepta ad digestionem ⁊ cōuersionez in saniez propter grossitiem ipsius. vnde talis pars humoris nō cōuertitur in saniem: sed cōuertitur in quādaz carnem malam similem carni bouine. Et possibile est ꝙ alia pars humoris sit apta cōuerti ad saniez. vnde natura cōuertit ipsam ad saniem ꝑpter qō generātur ibi diuerse extremitates ad moduz camerarū in quibus sunt sanies plures. ⁊ ideo directe vocat̄ illud apostema ap̄a cameratū. ¶ Et ex dictis apparet ꝙ tale apostema: vtplurimuz est ex humoribus grossis ⁊ frigidis. quorū quedā partes possunt cōuerti ad saniez. ⁊ quedā nō possunt cōuerti in saniē: sed cōuertunt̄ in carnem malaz: imo vtplurimuz in apostematib⁹ que sunt ex humoribus frigidis ⁊ grossis. licz nō sit in eis semper talis diuersitas ad modū camerarum. tamen ego vidi quasi semper ꝙ quādo sanies ē egressa per rupturaz apostematis ꝙ est ibi quedā caro mala mollis que est generata ex humoribus qui ꝑpter suā grossitiez ⁊ viscositatem nō possunt totaliter cōuerti in saniē. sed cōuertūtur in carnem malaz quantuz ad quādam partez que est magis inobediēs. ⁊ quantuz ad aliam partem que est magis obediens cōuertitur in saniem.

¶ Et de exituris est species que nominat̄ alber ⁊ est exitura vasalis rotunda ⁊ rubea quā qui habet �fm plurimū nō expoliatur a febre. ⁊ ei⁹ euentus �fm plurimū est in capite: ⁊ quādoq̄z accidit in alijs locis.

¶ Hic Auicen. connumerat quandam aliam speciem exiture cui nomen est impositū albir. idest exitura gramatis. aliud quod dicit planuz est.

¶ Significatio qō ap̄a fit exitura. CAP. XXI.

¶ Cum videris pulsationem plurimaz aut duritiem prolongatam ⁊ caliditatē: tunc existima ꝙ apostema est in via vt fiat exitura.

¶ Superius determinauit Auicē. de exituris ostēdendo quid sunt ⁊ quātuz ad causas earū ⁊ quantuz etiā ad spēs earuz. In parte illa Auicen. determinat de exituris quātum ad signa. ¶ Et diuiditur hec pars in duas. ꝓmo ponit signa exiturarum extrinsecaꝝ. secundo ponit signa

exiturarum intrinsecarū.2ª ibi (Quādo accidit apostema calidum in visceribus) ¶Prima pars diuidit in ptes tres In ꝑma parte ponit signa qꝫ apostema fiat exitura. In secunda parte ponit signa maturationis exiture. In tertia parte ponit iudicia saniei bone ⁊ male.secūda ibi (Cū videris lenitatem ⁊c̄) tertia ibi (Sanies laudabilis ⁊c̄) Dicit ergo primo cum videris pulsationem plurimum ⁊c̄. ¶Planum est quod dicit.

¶Digestio maturatōis ⁊ eius signū. CAP. XXII.

CUm videris lenitatem quandaꝫ ⁊ sedationem doloris: tunc scias qꝫ est in via maturationis.

¶In illo ca°ponit signa maturatōis exiture.⁊ planum est qō dicit. ¶Sed dubitabit aliquis de hoc qō dicit Auicen.Dicit enim qꝫ cum tu videris lenitatē quādam ⁊ sedationeꝫ doloris:tunc exitura est in via maturationis. Ypocras enim dicit qꝫ circa generationeꝫ saniei accidunt dolores ⁊ febres magis qꝫ facta sanie. ergo tūc qñ exitura est in via vt maturetur:tunc debet augeri dolor. ¶Respondet per expositioneꝫ litteræ qꝫ Auicē.intelligit qñ dicit qꝫ tunc exitura est in via maturatiōis hoc est qꝫ exitura est totaliter matura ⁊ sanies est cōpleta.nō aūt intelligit qꝫ sit in via maturationis:vt qꝫ incipiat maturari.

¶Judicia saniei. CAP. XXIII.

SAnies laudabilis est illa que est alba lenis cui nō est dolor horribilis ⁊ in q̄ nō operata est nisi caliditas īnata: liceꝫ non sit excusatio a cōitate extranee.

¶In isto capitulo Auicen.ponit iudicia saniei bone ⁊ male.Diuidit autēꝫ pars hec in partes tres. ¶Primo ponit iudicia saniei laudabilis.scōo ponit iudicia apostematis saniei illaudabilis.tertio qꝫ saniatio ⁊ materiatio est q̄dam terminatio apostematis:⁊ terminatiōes materiei apostematis sunt multe:qꝫ aliquādo apostema terminat ad saniem:aliquādo ad resolutionē:aliquādo ad duriciem ⁊c̄. Auicen.cōnumerat ⁊ ponit modos terminatiōis illorum apostematū.scōa ibi (Et sanies mala) 3ª ibi (Et necesse ē omni saniei ⁊c̄) ¶Prima in duas. ꝑmo ponit quid ē sanies laudabilis.secundo reddit causam eius qō dictum est.2ª ibi (Et non addit eius lenitas.) Dicit ergo ꝑmo. Sanies laudabilis ⁊c̄. licet non sit excusatio a cōitate extranee.ſ. caliditatis.Dicit autēꝫ hoc Auicen.pro tāto.qꝫ alteratio humoris in saniem est alteratio naturalis: sed nō est pura alteratio naturalis.sed est media īter pure naturalē ⁊ pure īnaturaleꝫ.⁊ ꝑpter hoc in alteratiōe humoris in saniē nō est excusatio ab operatiōe caliditatis extranee. ¶Nota ergo qꝫ triplex est alteratio ſm qꝫ extrahitur ex dictis Hal.in cōmento ꝓnosticoꝝ. quedaꝫ est alteratio pure naturalis que fit in nutrimēto. Et alia est alteratio pure īnaturalis que fit a solo calore extraneo sicut est in putrefactiōe. Et q̄dā est alteratio media īter istas sīc est in sanie.

¶Et non additur eis lenitas nisi vt sciat̄ qꝫ ipsa est preparata pati a virtute dgestiua ⁊ non diuersificatur eius preparatio in inobediente ⁊ obediente.

¶Hic Auicen. probat illud qō dictuꝫ est. Et ꝑmo probat qꝫ sanies debet esse lenis.secūdo qꝫ nō debet esse multuꝫ fetida. 3º probat qꝫ dꝫ esse alba. 2ª ibi. (Et opꝫ vt nō sit ei odor) 3ª ibi (Dixerunt ⁊c̄) Dicit ꝑmo.Et non addit̄ ei lenitas.idest ⁊ non dꝫ esse sanies lenis nisi vt sciat̄ qꝫ ipsa.ſ. mā ex qua generat̄ sanies ⁊c̄. quasi velit dicere Auicē.qꝫ sanies dꝫ esse lenis hoc est equalis. ⁊ itelligo qꝫ sanies dꝫ esse laudabilis equalis q̄ntum ad dispositiones ⁊ quātuꝫ ad partes.quantū ad dispositiōes: vt qꝫ sint eiusdeꝫ coloris ⁊ eiusdem substātie quātū ad omnes partes.quātū ad partes.qꝫ dꝫ esse equalis in partib° suis quantū ad superficieꝫ.qꝫ nō debet eē sanies aspera ⁊ ineq̄lis in superficie: vt qꝫ vna pars superemineat alteri. Et ratio quare sanies laudabilis debet esse lenis ⁊ equalis q̄ntum ad hoc est.qꝫ ex hoc qꝫ sanies est lenis ⁊ equalis quantū ad dispositiones ⁊ quātū ad ptes significatur sup humilitatē materie que equaliter.⁊ per totū est ꝑparata pati ⁊ cōuerti a digestiua virtute. Iterū etiā ex hoc significat̄ super dominiū ⁊ potentiā nature ⁊ virtutis digestiue.qꝫ quādo nā perfecte dominat̄ ipsi māteriei apostematis quātuꝫ ad cōuersionem in saniem:⁊ mā est etiaꝫ ꝑparata de se ⁊ obediens digestioni:tūc natura debꝫ equaliter operari ſm exigentiam materie ⁊ q̄ntuꝫ ad dispositiōes:⁊ q̄ntum etiā ad partes.⁊ ideo sanies bona debet esse lenis ⁊ equalis.qꝫ si natura nō totaliter ⁊ perfecte dominaret̄:nec etiaꝫ materia esset equaliter dispositа:tunc alia operatio ipsius esset in parte vbi dominaret̄.⁊ alia esset in parte vbi nō dominaretur rōne inobedientie illius partis materie.⁊ per cōsequens esset alia ⁊ alia dispositio in partib° ipsius.⁊ per cōsequens talis sanies nō esset lenis nec equalis: nec etiam talis sanies esset laudabilis.⁊ ideo dicet Auicen.inferius. qꝫ sanies aliquando egreditur diuersaruꝫ partiuꝫ ⁊ incōuenientium colorumꝫ.⁊ est de genere diuerso a bona. qꝫ sanies laudabilis debet esse vniformis quantum ad partes ⁊ quātum ad colorem:⁊ quātum etiā ad alias dispositiones.quia per hoc significatur qꝫ virtus est potēs ⁊ qꝫ materia quātuꝫ ad omnes partes est obediēs.⁊ hoc est quod dicit Auicen.cuꝫ dicit.Et nō diuersificatur eius operatio .i. virtutis digestiue inobediente ⁊ nō obediente:idest in parte materiei ex qua generat̄ sanies obediente.⁊ in parte nō obediente:immo supple tota materia est obediens: ita qꝫ nō habet partes diuersas.qꝫ vna sit obediens virtuti digestiue alia nō sit obediens. Unde sanies laudabilis debet esse lenis. quia ex hoc significat̄ qꝫ materia ex qua generatur est preparata pati equaliter a digestiua virtute ⁊ non habet partes diuersas:quarum vna sit obediens ⁊ alia inobediēs:ita qꝫ diuersificetur operatio virtutis in parte obediente ⁊ in parte inobediēte: īmo hꝫ oēs partes obedientes.⁊ hoc intēdit dicere Auic.in hoc loco.

¶Et oportet ne sit ei odor vehementis horribilitatis vt sit longinquior a putrefactione.

¶Hic ostendit Auicenna quare sanies non debet habere odorem horribilem.idest vehementem fetorem.quia vehemens fetor significat putrefactionem in qua operatur plus calor extraneus. nihilominus tamen in sanie debet esse aliquis fetor cum non sit in ea excusatio a cōmunitate caliditatis extranee:vt dictum est supra.

¶Dixerūt: ⁊ requirit̄ ex ea alba: quoniā color membroꝝ radicaliū est albus ⁊ nō assimilat eā nisi natura potens super eam.

¶In parte illa Auicēna ostendit quare sanies debet esse alba.⁊ vult dicere Auicen.qꝫ quando natura idest virtus digestiua est potens ⁊ habens perfectum dominiū super materiaꝫ ex qua debet sanies generari: tunc assimilat eā membris radicalibus.quia natura quicqd agit in corpore agit vt assimilet membris radicalibus cum sit facta ex duobus spermatibus que sunt principia generationis et conseruationis vite.membra autem radicalia sunt alba. ⁊ ideo sanies laudabilis debet esse alba. ⁊ hec verba que hic dicunt̄ de sanie declarant̄ ⁊ lōgius a Hal. in cōmento ꝑmi ꝓnosticoꝝ circa finem. Tunc segtur illa pars.

¶Et sanies mala est fetida significãs putrefactionẽ que est cõtraria maturatiõi ⁊ significat dominiũ caliditatis extranee.

¶In qua parte Auicẽna ponit iudicia saniei illaudabilis. ⁊ habet ille.ꝯ. duo dicta. In primo dicto ponit iudicia saniei que est pessima ⁊ simpliciter mala ⁊ totaliter ꝓtraria bone. In secũdo dicto ponit iudicia saniei que nõ est simpliciter bona ⁊ laudabilis.nec ẽ totaliter mala ⁊ illaudabilis.secũda ibi.(Et quoniã egreditur sanies)Dicit ergo primo.Et sanies mala est ⁊c̃. Et planũ est qõ dicit Auicẽ. Et causa etiam eius qõ dicit Auicen.plana est. qr contrariorum contrarie sunt cause.

¶Et quando egreditur sanies diuersarum partium cõuenientium colorum ⁊ substantiarũ est etiam de genere diuerso a bona.

¶Dic Auicen. ponit quoddam iudiciũ saniei que non est simpliciter mala nec simpliciter bona.⁊ dicit. Et quãdoq; egreditur.s.de apostemate sanies diuersarum partium. quia vna pars sit grossa ⁊ altera subtilis cõuenientium colorum ⁊ substantiarum supple diuersarũ.⁊ est etiam de genere diuerso a bona supple simpliciter.qr quãq; sanies talis sit conuenientis coloris.tamen quia non habet partes vniformes:⁊ per cõsequens talis sanies non est lenis nec equalis.ideo non est simpliciter bona nec simpliciter mala cum non sit omnino cõtraria bone: cum sit coloris conuenientis.est ergo mediocris in malitia ⁊ bonitate. Tũc sequitur illa pars.

¶Et necesse est omni saniei vt faciat euenire in corpore putrefactõem aut maturitatẽ aut diminutionẽ aut alteratẽ cum modo alio.

¶In qua parte:vt dictum fuit supra.qr saniatio ⁊ maturatio est quedã termiatio materiei apostematis.⁊ terminationes materiei apostematis sunt multe. qr apostema aliquando terminat̃ ad resolutionem.aliquando ad saniem. aliquando ad duriciem ⁊c̃.ideo hic Auicen. connumerat modos illos terminationum materiei apostematis. Dicit ergo Auicen. Et necesse est omni saniei.expone.⁊ necesse est omni saniei.idest omni materiei apostematis q̃ est in potẽtia ad hoc vt fiat sanies siue bona siue mala. siue sit ꝓpinqua siue remota vt faciat euenire in corpore putrefactionem.idest aut vt terminet̃ ad putrefactionẽ. ⁊ hoc est quando natura totaliter vincit̃ a materia ⁊ materia est totaliter inobediẽs. Unde conuertit̃ in putrefactionem membri ꝓpter causas que dicte fuerunt ꝓus. Aut supple vt faciat euenire maturitatem.idest aut terminet̃ ad maturationem.⁊ hoc quãdo natura nõ potest totaliter vincere:ita q; eam totaliter resoluat.sed vincit eam conuertendo ipsam ad maturationẽ.aut diminutionem.idest aut cõuertatur ad resolutionẽ.⁊ hoc est quãdo natura totaliter resoluit materiam apostematis. aut alteretur modo alio. idest terminet̃ modo alio.vt.s. ad duriciem vt quãdo resoluitur subtile remaneat grossum induratum. Sic ergo omnis materia apostematis aut putrefit aut maturatur aut resoluit̃ aut induratur. Quatuor ergo sunt terminationes apostematis. due que intendunt̃ a natura vt terminari per resolutionem.⁊ etiam maturationẽ. ⁊ magis intenditur a natura terminari per resolutionem q̃ per maturationem. Et alie due terminatiões apostematis sunt ꝓter intentionem nature vt quãdo apostema conuertit̃ ad putrefactionem vel ad duriciem.⁊ etiam est magis ꝓter naturam cõuerti ad putrefactionẽ q̃ ad duriciẽ. ⁊ hoc intendit dicere Auic. in illa parte: quãq; obscure loquat̃ ꝑm superficiem suorum verborum.

¶Significatio exiture intrinsece. CAP. XXIIII.

Quando accidit apostema calidum in visceribus ⁊ accidunt horripilatiões ⁊ febres ⁊ non est ei odor ⁊ sit dolor vehementior ⁊ est horripilatio in primis longioris spatij: deide nõ cessat abbreuiari spacium eius ⁊ additur grauitas apostematis:tunc scias q; apostema sit exitura ⁊ q; pue nit ad collectionem sui.

¶Superius Auicenna posuit signa exiture extrinsece. Dic ponit signa exiture intrinsece. ¶Et circa hoc ponit tria capitula. In primo capitulo ponit signa quando apostema quod est in membris interioribus fit exitura. In secundo capitulo ponit signa quando exitura est matura. In tertio capitulo ponit signa eruptionis eius.secũda ibi.(Quando accidunt significatiões exiture)tertia pars incipit ibi (Quando redeunt dolores ⁊ punctiões) In primo capitulo Auicenna duo facit. In prima parte ponit signa quando apostema fit exitura sumpta a febre ⁊ a quibusdam accidentibus febrium ⁊ apostematis grauitate. In secunda parte ponit signum sumptum a pulsu. secunda ibi (Et scias q; duricies pulsus ⁊c̃)¶Prima in duas.primo facit quod dictum est. secundo ostendit causam:quare illa accidentia fiunt vehementiora in principio exiture q̃ in statu.secunda ibi. (Et non fiunt dolores isti ⁊c̃)Dicit ergo primo. Quando accidit apostema caliduz in visceribus.idest in interioribus ⁊ accidit ⁊c̃. planũ est qõ dicit.¶Deinde cum dicit.

¶Et non fiunt dolores isti in principio vehemẽtiores:⁊ quanto plus approximat status minorantur nisi quando eruptio fit in principio: ⁊ solutio continuitatis ⁊ dolor prouenit ex ea: ⁊ quando colligitur ⁊ quando fit materia sanies quiescit etiam calefactio fortis ⁊ inflatio: quare quiescit febris eueniens per communitatem cordis:

¶In parte ista Auicenna ostendit: quare ista accidentia fiunt vehementiora in principio exiture q̃ in statu.⁊ ponit causam.⁊ patet.

Sed aliquis dubitabit ⁊ dicet.quomodo sũt dolores in principio vehemẽtiores q̃ in statu:cum Ypoc.dicat in aforismo q; circa status fiunt omnia fortiora.circa vero principia ⁊ fines omnia imbecilliora sunt. Dicendum est q; status est multiplex. quidam est status quo ad accidentia. alius est status quo ad digestionem materie.alius est status quo ad vtrunque. Mõ qñ Aui.dicit hic q; in ꝑncipio fiũt accñtia vehementiora q̃ in statu itelligo de statu.⁊ ẽt ꝑncipio quo ad digestionẽ mãe.qr vehementiora fiunt accñtia in ꝑncipio exiture q̃ in statu ipsi⁹ qñ est mã ꝑ cãs quas Aui.ponit ypo. vo itelligit de statu accñtiũ. Uñ q̃tũ ad hoc exitura i ꝑn⁹ rõne digõnis mãe ẽ i statu rõne accñtiũ.¶Deide cũ dic.

¶Et scias q; duricies pulsus est testimonium magnum.

¶In parte illa Auicen. ponit qõdam signum exiture intrinsece sumptum a pulsu. ⁊ duo facit. ¶Primo facit hoc. secundo per illud signum magis significat super exiturã interiorẽ.secunda ibi(Et quando apparet ⁊c̃)Dicit ergo ꝑmo.Et scias q; duricies pulsus est testimoniũ magnũ.s. ad significandum q; exitura sit in membris ĩterioribus. Intellige autem hic sicut ponit Auicẽ. in ꝑmo capitulo de pulsu apostematum q; omne apostema caliduz existens

in membris īteriorib⁹ q̄stū est de se pulsus mutat in toto corpore ad pulsus serrinū q̄ ē pulsus durus. vñ pulsus durus non solus consequitur apostema quando fit exitura. sed etiam consequitur apostema in p̄ncipio sui dato q̄ nō sit adhuc exitura. sed quando fit exitura: tunc augmentatur duricies pulsus: sicut augmentantur alia accidentia quando apostema fit exitura. ¶ Et intellige etiam sicut ibi Auicenna ponit q̄ duricies pulsus sequitur exituram in principio sui ante maturationez completaz. Sed quādo exitura peruenit ad maturationem completam: tunc diminuitur duricies pulsus ⁊ fit pulsus mollis vndosus. ⁊ hoc est ꝓpter humiditatē ⁊ lenitatē que cōsequit exituraz que est matura. ¶ Et intellige etiam: vt dicit Auic. q̄ apostema calidū q̄stū est de se mutat pulsuz ad pulsuz serrinum nisi sit ei cōtraria causa humectans. q̄ pōt esse cōtraria causa ei humiditas ex parte mēbri. vt si illud apostema vel exitura sit in mēbro molli sicut in pulmōe: tūc fit pulsus vndosus rōne mēbri in quo est. ⁊ iō quāq̄ duricies pulsus cōsequit vtplm apostema calidū vel exiturā in mēbris īterioribus existentē: nihilomin⁹ tñ impediri pōt a mollicie mēbri. ⁊ sicut impedit a mollicie mēbri. ita etiaz pōt augeri a duricie membri. q̄ si sit in membro neruoso ⁊ duro: tunc augetur duricies pulsus sicut ibi ponit Auicenna. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et q̄ñ apparet signū exiture aldubellati in visceribus ⁊ nō idurat pulsus nō iudices penit⁹ q̄ sit exitura īterior. In huiusmodi enī fortasse nō erit in viscerib⁹: imo in siphac q̄ ꝓtinet viscera. Et tu qdē iā sentis latus in quo est exitura ꝓ grauitatē q̄ pēdet ex eo ⁊ per dolorē.

¶ Hic Auicen. cōfirmat illud q̄ dictum est. s. q̄ duricies pulsus sit in testimoniū magnū. vult dicere Auic. q̄ si appareat aliq̄ spaciū dubelati vel exiture in viscerib⁹ ⁊ in mēbris īterioribus: ⁊ tñ nō induret pulsus: tūc dato q̄ appareat illud signū q̄ videat significare exiturā in visceribus: tñ si nō apparet pulsus durus: tūc nō iudices q̄ illa exitura sit in īterioꝛib⁹. q̄ fortasse hꝫ materiei exitura nō erit īterior: sed erit in siphac. i. in pāniculo q̄ ꝓtinet viscera. i. mēbra īterioꝛa. Uñ per siphac nō ītelligit hic solū pāniculū cōtinentē intestina. sed ītelligit oēm pāniculū qui cōtinet mēbra īterioꝛa sīue cōtineat intestina sīue alia. Et per viscera nō ītelligit hic Auic. solū intestina. sed ītelligit oīa interioꝛa. Dixit aūt forte vel fortasse. q̄ vt dictum est supꝛa. aliq̄ bene pōt esse exitura in mēbris interioꝛibus. ⁊ tñ nō erit pulsus durus sicut si exitura sit in mēbro molli. vel sit alia causa humectans fortis rōne cui⁹ impedit duricies pulsus: vt ponit Auicen. in p̄mo: sed vtplimuz quādo non est pulsus durus exitura nō est interioꝛ: sed forte ē in pāniculo q̄ cōtinet mēbra īterioꝛa: vt ponit Aui.

¶ Significatio maturatōis ītrisece. CAP. XXV.

Quando accidūt significatiōes exiture ītrinsece: deide qescūt accīdentia q̄ fūt ex febre ⁊ horripilatiōe doloris sedatiōe cōpleta ⁊ remanet grauitas: tūc scias q̄ sanies iā cōfirmata ē ⁊ maturatio adest.

¶ In illo capꝫo Auicen. ponit signa quādo exitura intrinseca est matura. ⁊ patet q̄ō dicit.

¶ Signa ꝓpinquitatis eruptionis intrinsece. CAPI. XXVI.

Quando redeūt doloꝛes ⁊ fiūt pūctiones ⁊ mordicatio ⁊ grauitas fit vbe mentioꝛ ⁊ similantur feb. tunc eruptio iam appꝛopinquat. Cum ergo accidit rigoꝛ subito ⁊ sedant̄ grauitas ⁊ doloꝛ: tunc iam eruptio facta est: ⁊ pꝛopꝛie q̄ñ apparet sanies cūata mordicās illud q̄ō ptransit. ⁊ ē necessariū vt sit arefactio virtutis ⁊ debilitas arefaciēs. Et q̄ñ exiture ītrinsece fit eruptio subita ⁊ egreditur res plūma: tūc fortasse accidūt pulsus cordis ⁊ syncopis mala. ⁊ fortasse accidit moꝛs ꝓpter resolutionē virtutis. ⁊ fortasse accidit vomit⁹ ⁊ vētris solutio. ⁊ fortasse accidit sputū sanies plurime subito quādo exitura est in pectoꝛe. ⁊ fortasse accidit pꝛefocatio quādo erumpit ad pectus res plurima subito.

¶ In isto capitulo Auicenna ponit signa eruptionis exiture que est in membris interioꝛibus. Et habet illud capitulum tres partes. In pꝛima parte Auicen. ponit signa quando appꝛopinquat eruptio exiture ītrinsece. In secūda ponit signa quando facta est eruptio. In tertia parte ponit quedam accidentia que aliquando consequunt̄ ad eruptionem subitam exiture intrinsece. secūda ibi (Cum accidit rigoꝛ subito) tertia ibi (Et quando exiture intrinsece fit eruptio subito ⁊c.) Partes ille per se patent. ⁊ planum est quod in eis dicitur.

Sed circa ista capitula est quoddam dubium. quia diceret aliquis: ad qd Auicenna determinat hic de exituris intrinsecis. quia videt̄ q̄ determinatio ipsarum spectet ad tertium libꝛuz. sicut enim in tertio libꝛo determinat Auicen. de apostematibus cōtingentibus in membris interioꝛib⁹: ⁊ non spectat determinatio ipsoꝛum ad illum libꝛuz: ita etiam videtur q̄ ad illum libꝛum non spectet determinare de exituris intrinsecis. sed soluz spectet ad ipsuz determinare de exituris extrinsecis. ¶ Tu potes respondere q̄ ad illum libꝛuz spectat quodam modo determinare de exituris intrinsecis. Primo. quia cum aliquando exitura extrinseca pꝛocedat ⁊ rumpatur ad membra interioꝛa: sicut dictū fuit in pꝛimo capitulo de exituris. ideo Auicē. voluit pꝛedicere in illo libꝛo signa intrinsece exiture. Item etiam alio modo hic determinat de exituris intrinsecis. Et alio modo in tertio libꝛo. quia in illo libꝛo ōterminat̄ de ipsis generaliter eo q̄ sunt quedam signa generalia omni apostemati interioꝛi quādo fit exitura. sed in tertio libꝛo determinatur de exituris specialiter ꝓut fiunt in tali membꝛo ⁊ tali. ⁊ ideo bene spectat ad istum libꝛuz determinare quodam modo de exituris ītrinsecis. s. generaliter ponendo signa generalia omni apostemati quādo fit exitura. ⁊ ponendo regimen generale ipsarum: vt postea ponet Auicenna. Uerum est tamen q̄ sine dubio credo q̄ pꝛincipalioꝛ intentio Auicen. sit determinare de exituris extrinsecis. Sꝫ hic tetigit aliquid de intrinsecis ꝓpter causas que dicte sunt.

¶ Curationes exituraꝝ apparentiū. CAP. XXVII.

Euacuatiōes qdē ⁊ ea qb⁹ medicātur apāta in pꝛincipiꝫs suis nisi timeat̄ reditus materiei ad mēbꝝ nobile sic ōclarauimus: ⁊ in hoc errant stolidi: sunt res in qbus cōicant exitura calida ⁊ apāta calida que non sunt exiture.

¶ Superius Auic. determinauit de exituris mō theorico tam de exituris extrinsecis q̄z intrinsecis. hic determinat de eis mō practico. s. ponēdo curā ipsaruz. Et diuidit hec pars in ptes duas. ꝑmo ꝺtermiat de cura exiturarū extrinsecaruz. zº ponit quoddā regimen vle de exituris itrinsecis. zª ibi (Ad dubelet qdē intrinsece ꝛc̄) Prima ps itez diuidit in duas. in ꝑma pte Auic. ponit regimē ꝛ curā exiturarū apparentiū in vli. zº qz vn⁹ modus regimis ipsaz est per maturationez ipse demōrat q̄ sunt nāe medicinarū q̄ hoc efficiunt ꝛ q̄ ipsaz ꝺz esse ꝓclo. vel alr. zº ponit regimen ipsaz magis. zª ibi (Medicinaz maturantiū caliditas ꝛc̄) In illo ḡ capło Auicē. ponit curā ꝛ regimen exiturarū extrinsecaz in vli. Et circa hoc Auic. duo facit. ꝑmo ponit curā ipsaz q̄ztū ad ꝑncipiū q̄ est cura cōis exituraz ꝛ aliaz apatū calidoz. zº ponit curā ipsaz post ꝑncipiū q̄ est ꝓpria cura ipsaz exituraz inquantuz exiture sunt. zª ibi (Illud vo qō appropriaꝫ de regimie ꝛc̄) Dicit ḡ ꝑmo. Euacuatiōes qdez ꝛ ea qbus curantur apata in ꝑncipys suis. s. cū purgatiōe ꝛ repcussiōe nisi timeaꝫ reditus māei ad mēbrū nobile sicut est in locis emūctorys vbi nō ponimus repcussiua ꝓp illaz cām sicut ꝺeclaraui. s. in liº ꝑ. fen 4ª. caº de cura apatū in generali. Et sicut errāt in hoc stolidi. qz stolidi medici nō excipiūt illa loca a repcussiōe sūt res in qbus cōicant exitura cala ꝛ apata calida q̄ nō sunt exitura. hoc est ꝺicere q ꝓ exiture calide cōicant q̄ztum ad curationē in suis ꝑncipys cū apatibus calidis q̄ non sunt exiture. vñ sicut in illis cōpetūt repcussiua in ꝑncipio nisi in locis emūctorys: ita ēt in istis ꝓpetūt repcussiua in ꝑn⁹ nisi in locis emūctorys. ꝛ iō quantū ad ꝑncipiū curatiōis ipsaz cōicant cū curationibus aliaz apatuz calidoz. ꝛ iō pro cura ipsaz q̄ztum ad ꝑncipiuz recurras ad ea q̄ ꝺicta sunt ꝑus. Intellige tamē hic qñ loquit̄ de cura exiturarū q̄ztum ad ꝑncipiū q ꝓ hic loquit̄ de exituris q̄ fiunt maxime icipiendo sicut icipiunt apata calida q̄ nō sunt exiture. qz de istis ꝫ veritatē q ꝓ in ꝑncipio ipsaz ꝺz fieri repercussio sicut in ꝑncipys aliaz apostematū calidoz. nō aūt est verū ꝺe exituris q̄ fiunt ꝑmutādo ex alys apostematibus calidis. qz in talibus nō cōpetit repcussio cuz repcussio sit facta in apate. imo qñ vidimus apostema incedere itinere exiture: tūc ꝺebem⁹ statiz incedere in viā eius qō maturat ꝛ aperit sicut ꝺixit. s. Auic. ꝛ ideo illud qō ꝺicit ꝫ q̄ztum ad istam ptez cōuenit exituris que fiunt icipiēdo. Sed alia q̄ ꝺicet post q̄ appropriant exiture inquātū exitura est cōueniūt vtriq̄ exiture siue fiat incipiendo siue ꝑmutādo. qz illud regimen qō ꝺicet conuenit exiture inquantū exitura. ꝛ iō appropriaꝫ vtriq̄ exiture. sed istud regimē qō hic ponit est cōe oīb⁹ apatib⁹ calis ꝛ exituris. iō nō cōuenit nisi exituris q̄ fiūt icipiēdo ad modū aliaz apostematū calidoz. Tunc sequit̄ illa pars.

¶ Illud vero qō ei appropriaꝫ ꝺe regimie ē resolutio eius qō aggregatū est in ea.

¶ In q̄ pte Auicē. ponit regimē ꝛ curā exiturarū q̄ appropriant exituris inquantū exiture sunt. ꝛ in exituris q̄ fiūt incipiendo ꝺz fieri illud post ꝑncipiuz. Sed in exituris q̄ fiunt in ꝑmutādo ꝺz fieri in ꝑncipio ipsarū. s. qñ ꝺebem⁹ apostema incedere itinere exiture. qz tūc statim ꝺebem⁹ admīstrare curā ꝛ regimē qō hic ponit̄. Diuidit aūt pars illa in partes duas. qz ꝑmo ponit istud regimen qō cōpetit exituris inquātū exiture sunt in vli. in scōa parte quia illud pōt fieri plurib⁹ modis Auicē. ponit illos modos. zª ibi (Et illud est scōz duos modos) Dicit ꝑmo. illud vero qō appropriaꝫ ei. i. exiture ꝺe regimie. i. ꝺe curatiōe est resolutio. i. extractio eius qō aggregatū est in ea. i. exitura. Vult ꝺicere ergo Auic. q ꝓ regimē ꝓpriuz exiture inquantum exitura est ē resolutio humoris aggregati in exitura.

¶ Intellige aūt qñ ꝺicit Auicen. est resolutio: nō resolutionem q̄ fit cuz medicinis per poros. qz illa resolutio cōpetit ēt apostematib⁹ que nō sunt exiture qñ apostemata sunt in statu. Sed itelligit hic Aui. per resolutionē extractionē māe cōgregate in exitura ꝑ ruptura exiture ꝛ nō ꝑ poros sicut statiz post videbit̄. ¶ Deide cū ꝺicit.

¶ Et illud est fm duos modos regimis. Quorum vnus est regimē currēs fm rectitudinem cū egritudo nō egredit̄ ab eo qō cōsuetū ē plīm. ꝛ est vt igenieꝫ in maturatiōe materiei vt fiat sanies in eruptiōe ei⁹ post illud vt tu obserues virtutez ꝛ cōserues eā ne ꝑsternāt eā ꝺoloz ꝛ eruptio subito. plures. n. hoīum mortui sunt syncopizando ex arefactiōe virtutis. Imo oz vt obseruet eā medic⁹ q̄liter cōfortet virtutem ꝛ cōseruet eā cuz eo qō scis: q̄re oz vt cibēt patiēs ꝺubellati cibis bonis nisi sit exitura i visceribus: qm̄ tūc oz nec̄io vt subtilieꝫ cibus.

¶ Auic. specificat modos fm quos fit p̄dictuz regimen. s. resolutio ꝛ extractio māe cōgregate in exitura. Et qz duo sunt modi fm quos fiet extractio ꝛ resolutio māe congregate in exitura eius qō cōgregatū est in exitura. Un⁹ modus est fm regimē rectū simplr. Alius modus fit fm regimen nō rectū simplr. sed est rectū fm quid. qz est ꝓpter necessitatē vt postea videbit̄. iō Auicen. ponit illos ꝺuos modos. Et ꝑmo ponit modū qui est regimē rectū simplr. zº ponit regimen nō rectuz simplr. zª ibi (Et zm est regimen egrediens a rectitudine) Dicit ergo ꝑmo. Et illud. s. resolutio. i. extractio eius qō in exitura est. i. fit fm duos modos regimis: quoz vnū est regimen currens fm rectitudinē. i. est regimen rectū simplr. Cuz egritudo nō egreditur ab eo qō cōsuetuz est plīmū. s. in magnitudine. i. cū exitura nō est nimis magna vltra cōsuetudinē. qz qñ exitura nō egredit̄ in magnitudine vltra illud consuetū qō cōsuetū est plurimū: tunc pōt in ea fieri extractio humoris cōgregati fm modū recti regimis. Qō aūt fit illud regimen rectū Auic. ponit cum ꝺicit. Et est vt igenietur ꝛc̄. qz ꝑmo medic⁹ ꝺz ingeniare in maturatiōe māe. ꝛ postea in eruptione exiture per quā extrabit̄ ꝛ resoluit̄ illud qō est aggregatū ī exitura. fit ergo resolutio ꝛ extractio illi⁹ qō est aggregatū in exitura fm regimē rectū. vt ꝑmo maturemus exiturā ꝛ post erumpam⁹: ꝛ nō ꝺebz ꝑus rumpi anteq̄z matureꝫ. Et obserues tunc. s. qñ igeniamur in maturatione māe ꝛ in eruptiōe exiture virtutez ꝛ conserues eam ne ꝑsternet eaz ꝺoloz. s. quādo maturamus. qz quādo exitura maturaꝫ ꝛ materia fit sanies: tūc accidūt maxima ꝺolores ꝛ febres iuxta illud qō ꝺictū est ꝑ Ypoc. circa generationē saniei ꝛc̄. Et eruptio subita. i. ꝛ cōserues ēt virtutē ne ꝑsternet etiā eam eruptio subita. plures enim hoīes mortui sunt syncopizando ex arefactiōe virtutis. i. ex ꝺebilitate ꝛ ꝺefectu vtutis: qui qꝺem ꝺefectus accideret ex magno ꝺolore eo q ꝺolor nimi⁹ ꝺissoluit virtutē ꝛ adducit ad raritatē pulsus ꝛ perditionē fm q ponit Aui. in ꝑmo capło ꝺe pulsu ꝺoloris. ꝛ pōt etiā accidere ex eruptione subita exiture. qz in eruptiōe subita exiture resolui tur calor innatus ꝛ spūs. ꝛ spāliter si exitura sit aliquantulum magna ad quā resolutionē caloris innati sequitur ꝺefectus vtutis ad quē ꝺefectū aliquādo sequit̄ mors. ꝛ ꝓpter hoc quādo rumpit̄ exitura: ꝛ spāliter si sit aliquantulum magna nō ꝺz in vna vice ꝺimitti egredi totuz qō est in exitura ꝓpter resolutionē spirituū ꝛ caloris innati: imo opz ꝛc̄. cum eo qō scis. s. cum cibis ꝛ potibus ꝛ alys q̄ cōfortant ꝛ restaurant virtutez, ꝛ hoc est quod subinfert

Aui.quare oꝫ vt cibet̄ patiēs ⁊c.nisi sit exitura in viscer/ bus.i.in interiorib⁹.Qm̄ oportet necessario vt subtilier̄ cibus.qꝛ aliud est de exituris exteriorib⁹ ⁊ aliud est de in/ teriorib⁹:qꝛ exiture iteriores sunt egritudies magis acu te.⁊ ideo cibus in eis debꝫ subtiliari:sicut subtiliar̄ in alys egritudinib⁹ acutis.Et ideo bene dicit Aui.in p̄mo.fen q̄r/ ta.capl'o de curatōe apostematū:qm̄ logtur de apostemati bus occultis.qꝫ habenti ea non dandus est cibus:nisi pro/ pter multam debilitatē fiat.Et dicit vlterius.Cui autem sinthoma supuenerit ꝓpter collectionē apostematis inte/ rioris cum casu virtutis in dolore mortis existit.qm̄ vꝫtus non sustentar̄ nisi nutrimēto:⁊ nutrimētū est magis res ti morosa.s.apostematib⁹ occultis.Tūc segtur illa pars.

¶ Et secundus est regimē egrediēs a rectitudi/ ne ꝓpter necessitatē dispositionis:⁊ est quoniā qm̄ egritudo est magna ⁊ exitura ptransiens in magnitudine sua illud qō ꝯsuetum est ⁊ timet festinatio rei in expectatione maturationis i ea et scitur qꝫ virtus non sufficit in maturatione illius totius:⁊ si admistrant̄ maturatiua pduꝯ cēt illud ad vestigium immaturationis:tūc ne/ cessaria est pforatio cum cautela ne ferrū tāgat illud qō segtur exiturā de mēbris nobilib⁹ in ta ctu quoꝝ a ferro est timor.

¶ In parte illa Auicē.ponit scōm moduꝫ ꝼm quem fit ex/ tractio ⁊ resolutio eius qō est aggregatū in exitura qui est regimen non rectū simpl'r.secūdo incidental'r ponit quan dam curationē de pforatione ⁊ sectione que cōmunis est ⁊ debet obseruari vtroqꝫ modo regiminis.tertio docet suc currere cuidā accidenti:qō segtur aliqm̄ illud regimē non rectū simpl'r.quarto ostendit quare illud regimen non est rectū simpl'r:⁊ est rectum ꝼm qd.quinto ostēdit:vbi maxi me illud regimen debet euitari.secūda ibi.(Et oportet vt pforatio ⁊ sectio).3ª ibi.(Qꝛ si apostemata fiant vehemē/ tiora).quarta ibi.(Et scias qꝫ hec pforatio).qnta ibi.(Et loca conueniētiora ad expectandū) In p̄ma parte Auicē. ponit istum modū regimis quod est regimen non rectum simpl'r:sed est rectū ꝼm qd. ꝓpter necessitatez.Et diuidit̄ pars illa in partes tres. In p̄ma pte ponit istū modū regi/ minis.in secūda parte ostēdit qꝫ in exituris in qb⁹ admini stratur istud regimen:ꝓpter necessitatez medicine matu/ ratiue non ꝓdessent.sed nocerēt.tertio concludit in talib⁹ exituris debere fieri istud regimen non rectum simpl'r.sz ꝼm quid.2ª ibi.(Et si fiducia habeat̄).3ª ibi.(In bꝭ ergo necessaria est ⁊c̄). In parte p̄ma Auicē.dicit:quia pl'es sūt cause necessitatis ad illud regimē.ideo ponit illas causas ꝓpter quas necesse est opari ꝼz istud regimē.Diuidit̄ hec ꝓs in pl'es ptes ꝼz qꝫ pl'es ponit causas.secūda ibi.(Et istō est qꝫ senseris qꝫ mā talis est grossitiei).3ª ibi.(Aut timue ris qꝫ ipsa ꝓpter suam abbreuiationē).4ª ibi.(Aut exitu/ ra est ꝓpe iūcturas). Dicit ergo p̄mo.zᵐ.s.regimen per qō fit extractio eius qō est aggregatū in exitura est regimen egrediens a rectitudine ꝓpter necessitatē dispōnis.¶ In hoc ergo intellige qꝫ illud regimen non est rectū simpl'r:sz est rectū ꝼm qd.qꝛ ꝓpter necessitatē cogentem.⁊ tūc ponit vnā cām quare illud regimē est necessariū cum dic̄.Et est supple istud regimē necessariū:qm̄ qm̄ egritudo.s.exitura est magna ptrāsiēs in magnitudine illud qō ꝯsuetuz est.i. sit maxima valde.Et timetur festinatio rei.i.putrefactio/ nis in expectatione maturitatis in ea.quia propter magni tudinem eius scit̄ qꝫ virtus non potest sufficere in matu/ ratione illius totius exiture.Et si admīstrent̄ maturatiua illud pducent ad vestigiū imaturationis.i.pducent ad pu trefactionem.qꝛ qm̄ exitura est magna ⁊ virtus debilis nō potens sufficere in maturatione illius materiei totius.tūc illa maturatiua apposita citius inducūt putrefactionem. vt postea dicet Aui.Primo qꝛ cum maturatiua sint inisca tia ⁊ opilātia,phibēt exalare ⁊ respirare fumos putridos: qui gdē ibi retēti cum vꝫtus est debilis citius putrefaciūt. Itez etiā cū maturatiua moueāt calitatē membri ad ma turandū mām ⁊ calitas sit debilis non potēs sufficere citi us calor ille mot⁹a medicis maturatiuis vincit̄.⁊ per ꝯns inducit̄ ibi citius putrefactio.Et ideo bene dicit Aui.qꝫ si admīstrent̄ tūc maturatiua ꝓducent ad vestigiū immatu rationis:hoc est ad putrefactionē.tūc.s.qm̄ ita est qꝫ egritu do est magna ⁊ vꝫtus debilis non potens sufficere in matu ratione illius totius necessaria est pforatio.s.ante matura tionem cum cautela ne ferrum tangat illud:qō segt̄ exitu raz de membris nobilib⁹.in tactu quoꝝ a ferro est timor. hoc est dicere:qꝫ tūc est facienda pforatio ante maturatio nem cauēdo ne fex tangat aliquod membroꝝ nobiliū cuz exitura est ꝓpe illa membra sicut ne īcidat̄ neruus vel ar taria vel ītestina vel stomacus si exitura est ꝓpe illa mem bra.¶ Sic ergo tūc ex dictis Auicēne habet̄ qꝫ qm̄ egritu do est magna valde ⁊ virt⁹ est debilis non potēs sufficere in maturatione illius.qꝫ debet fieri pforatio exiture ante maturationem.Et illud regimē non est rectū simpl'r.qꝛ re gimen rectū simpl'r est illud qō est dictū p̄us.s.p̄mo vt ma teria maturet̄ anteqz exitura erumpat̄.est tm̄ illud regimē rectū ꝼm qd.qꝛ ꝓpter necessitatē cogentē ⁊ vna causa ne/ cessitās.ad hoc.s.quare exitura dz rūpi ante maturationē est quam non ponit Aui.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et illud est cum senseris qꝫ materia talis est grossitiei qꝫ non maturabit̄:⁊ qꝫ calor inatus i mēbro tāte est puitatis qꝫ non maturabi t̄.

¶ Aui.ponit aliā causam:quare exitura dz rumpi añ matu rationem. Dicit ergo Aui.Et illud est.i.alia causa est q̄re.s. exitura dz rūpi ante maturationē.qꝫ pro qꝛ.qꝛ cū senseris qꝫ mā est talis grossitiei qꝫ nō maturabit̄.⁊ qꝫ calor in mē/ bro est tante paruitatis qꝫ non maturabit.i.qꝫ non poterit digerere illā mām:tūc supple dz fieri eruptio ante matu tutionē.¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut timueris qꝫ ipa propter suam abbreuia/ tionem est talis qꝫ alterabitur alteratione non maturationis vere.

¶ Ponit aliā cām quare exitura dz rūpi añ maturationez. Dicit ergo.cōstrue sic.aut timueris qꝫ ipsa.s.materia est ta lis qꝫ alterabit̄ alteratōe maturatōis nō vere.hoc est alte rabitur alteratione putrefactiōis ꝓpter abbreuiationem suam.i.ꝓpter abbreuiationē calorīs nālis.tūc supple si ita est īcidēda est exitura añ cōpletā maturationē q̄si velit di cere Aui.qꝫ si mā sit talis:vt qꝛ sit male q̄litat⁊ ⁊ corrupte: ⁊ calor inat⁹ sit paucus non potēs rectificare:tūc icidēda ē exitura ante maturationē ꝓpter timorē ne alteret̄ ista exi tura ad putrefactionē ⁊ corruptionē mēbri:⁊ rōne sue ma le qualitatis.Et differt hec causa a p̄dicta:qꝛ p̄dicta causa quare debeat īcidi ante maturationem exitura est:qꝛ erat sicut mā grossa ⁊ calor ītus paucus nō potēs ipsam digere re.Sed ista causa q̄re exitura dz īcidi añ maturationē est vt qꝛ calor inat⁹ sit paucus ⁊ mā male q̄litatis ⁊ corrupte. qꝛ qm̄ calor nālis ante maturationē est:vt qꝛ calor innatus sit paucus ⁊ materia male qualitatis ⁊ corrupte.qꝛ qm̄ ca/ lor naturalis est pauc⁹ materia male qualitatis ⁊ corrupte: timēdum est ne materia alteretur ad putrefactionem mē bri.¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut exitura est ꝓpe iuncturas ⁊ mēbra prin/ cipalia quare timet̄ qꝫ ipsa corrūpat ea.

nō hoc sectum qꝫ aperiat ⁊ postea
mic. Completoꝛ. maturationē

¶ In pte illa Aui. ponit aliã cãm ãre necesse est aliqñ incidere exiturã añ maturationẽ. ⁊ est hec causa ex pte membroꝝ. Dicit ꝯ Aui. aut. ſ. faciẽda est pforatio añ maturationem si exitura est ppe iuncturas ⁊ ꝑncipalia mẽbra quare timeť qꝫ ipsa corrumpat ea. ſ. ante maturationem completam. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et si fiducia habetur in medicinis facientibꝫ inuiscationem ⁊ maturantibus non elongabiť quin inuiscantia probibeant penetrare inspirationem in spatium: ⁊ maturatiua moueãt caliditatem debilẽ: ⁊ totum illud iuuat ad putrefactionem membri.

¶ In parte ista Aui. ostẽdit qꝫ in ꝓdictis exituris medicine maturatiue obsunt ⁊ nõ iuuãt. Dic ꝯ Aui. Et si fiducia habeať in medicis faciẽtibꝫ ⁊c. non elongať qn̄ inuiscãtia ꝓbibeant penetrare ispirationẽ in spaciũ. quasi vult dicere qꝫ maturatiua in ꝓdictis casibꝫ nocẽt: ex ꝫ qꝫ sunt inuiscãtia ⁊ opilãtia. qꝫ ex hoc qꝫ sunt inuiscãtia ⁊ opilãtia: ꝓbibẽt respirare fumos putridos ex apostemate q ibi retẽti citius corrumpẽt mẽbrũ. ⁊ hoc vult dicere Aui. cũ dic ꝓbibẽt penetrare ispirationẽ in spaciuꝫ ⁊c. Itẽ ꝫ nocẽt maturãtia ex ꝫ qꝫ monẽt cutẽ debilẽ que est debilis respectu digestionis illius mãe que qdẽ mota a medicis cũ non possit digerere citius adiuuat ad putrefactionẽ. ¶ Deinde cum dicit.

¶ In buiusmodi ergo est necessaria incisio profunda ⁊ perforatio disrumpẽs: deide sequãtur illud medicine que sunt in vltimo resolutionis ⁊ exiccationis.

¶ Cõcludit ex dictis qꝫ in ꝓdictis casibꝫ debꝫ fieri illud regimen qꝫ non est rectũ simplr: sed est rectũ ſm qd. Dicit ꝯ. in bꝺ ꝯ. ſ. exituris que sunt ex talibꝫ ꝺditõibꝫ necia est incisio ꝓfunda ⁊ pforatio disrumpẽs: supple ante maturationem cõpletã ꝓpter cãs necessitãtes ꝓdictas. Deiñ segtur illud. i. illã incisionẽ medicine que sunt ī vltimo resolonis ⁊ exiccatõis. qꝫ cum illa pforatio añ maturationẽ sit generatiua virus ⁊ fistulaꝫ. vt dicet postea Aui. ⁊ virus ⁊ fistule idigent exiccatiuis: ideo post illã pforationẽ debent administrari medicĩe resolutiue: ⁊ fortiter exiccatiue. Et idẽ qõ dictũ est hic dicit Aui. in ꝑ libro. ca°. de curatõe apãtum in illo. §. qꝫ aũt maturationẽ efficit cũ aliq̃: qꝫ sic bꝺ maturatiuũ attẽdere dꝫ qꝫ si viderit calorẽ inatũ debilẽ: ⁊ qꝫ iaꝫ membꝝ declinet ad hoc qꝫ corrũpať remoueat ab eo glutinosã opilatiuã. Appet ex dictis qꝫ plures sunt cause. ãre apostema dꝫ erũpi añ expectationeꝫ maturatõis cõplete. vna est si exitura est magna valde: ita qꝫ ỽtus nõ possit sufficere in maturatõe illius totius materie: sed ꝑus corrumpať mẽbrũ. ¶ Alia causa est. si mã sit grossa: ⁊ qꝫ sit difficilis maturatõis ⁊ calor ĩnatꝰ sit debilis in mẽbro non potẽs illã mãm grossam digerere. ¶ Tertia causa est: si sit male q̃litatis ⁊ corrupte ⁊ calor nãlis sit paucus non potẽs rectificare ⁊ digerere. sed ꝑus illa mã alterať ad putrefactionẽ. ¶ Quartã causam ponit Aui. si exitura sit ꝓpe iũcturas ⁊ ꝑncipalia mẽbra. tũc enim dꝫ corrũpi ante maturationem completã: ne materia ⁊ sanies ibi existẽs corrũpat illa mẽbra. Tũc segtur illa pars.

¶ Et oportet vt sint perforatio ⁊ sectio incedẽtes in longitudine villoꝝ neruoꝝ mẽbri nisi sit voluntas vt destruať opatio illius mẽbri timẽdo casum spasmi: tunc enim icide illos in latitudine ⁊ sanabis ab eo quod timebas. Et plimũ qdẽ longitudis villoꝝ est cum longitudine corporis nisi in membris appropriatis: ⁊ silr inen-

nis plurimũ longitudinis villorum cum plurimo ligature ⁊ rugaruꝫ nisi i mẽbris appropriatis sicut in fronte.

¶ In qua pte Aui. ponit quendã canonẽ de pforatione ⁊ sectione. Et diuidiť illa pars in ptes duas: ſm qꝫ duos ponit canones. ⁊ª ibi. (Et non dꝫ vt approximes pforationi aq̃) Dicit ergo ꝑmo. Et dꝫ vt sit pforatio ⁊c. nisi sit volũtas. i. nisi sit necesse vt destruať opatio illius mẽbri. ſ. sensus vel motus. Et plurimũ qdẽ longitudis villoꝝ ⁊c. Dic qꝫ Aui. dixerat qꝫ pforatio ⁊ sectio dꝫ ꝑcedere ſm longitudinẽ villorum: ostẽdit quomodo villi ꝑcedũt ſm longitudinẽ. Dicit ergo Aui. Et plurimũ qdẽ longitudis villoꝝ est cum lõgitudine corporis. i. vtplurimum longitudo villoꝝ est ſm longitudinẽ corporis ⁊ mẽbri in quo sunt villi nisi in membris appropriatis. qꝫ in aliquibꝫ mẽbris appropriatis villi non sunt ſm longitudinẽ corpis: ĩmo ꝑcedũt per trãsuersum corpis sicut est in costis: vbi ꝑcedũt per trãsuersum ⁊ in inguine: vbi villi non ꝑcedũt totalr ſm longitudinẽ corporis: sed ꝑcedũt ſm rugas que quodãmodo ꝑcedũt ſm latitudineꝫ corporis: ⁊ in alys mẽbris appropriatis in quibus sectio non fit ſm longuꝫ: sicut apparebit in illo capło. Cum inuenis exiturã cutis: ⁊ in alys mẽbris appropriatis vbi trãsuersanť villi ſm longitudinẽ coꝝ. sed vtplimũ longitudo coꝝ villoꝝ est ſm longitudinẽ corpis. Et silr inuenis plurimũ longitudis villoꝝ cum plimo ligature. i. plicature ⁊ rugarũ. i. vtplimũ longitudo villoꝝ ꝑcedit ſm modum rugarũ. ⁊ hoc intelligiť in mẽbro habẽte rugas nisi ī mẽbris appropriatis: sicut in fronte. qꝫ in fronte villi non ꝑcedũt: ad modũ rugarũ. qꝫ ruge ꝑcedũt per trãsuersum: ⁊ villi per longũ. Et ex hoc qõ dicit hic Auic. habeť qꝫ cum sectio debeat ꝑcedere ſm longitudinẽ villoꝝ ⁊ lõgitudo villoꝝ ꝑcedat ſm longitudinem corpis qꝫ pforatio debet esse ſm longitudinem corpis: nec in mẽbris appropriatis nisi longitudo villoꝝ non ꝑcedat ſm longitudinẽ corpis. Sed in talibus mẽbris pforatio dꝫ fieri ſm diuersitatem situs villoꝝ. ⁊ ideo ſm diuersitatẽ membroꝝ fit pforatio diuersa. vt postea docebit Aui. in illo capło. Cum ĩueneris exiturã grosse cutis ⁊c. vbi docet qualr dꝫ fieri perforatio spãliter in mẽbris diuersis. Itẽ etiã ex dictis Auic. habeť cuꝫ sectio debeat ꝑcedere ſm longitudinẽ villoꝝ: ⁊ longitudo villoꝝ vtplimũ est ſm rugas: qꝫ sectio ⁊ pforatio debent esse in mẽbro hñte rugas ſm rugaꝝ collectionẽ que sunt in mẽbro: vbi icessus rugarũ diuersificať a situ villorum: qꝫ in tali mẽbro dꝫ fieri sectio ſꝫ icessum villoꝝ: ⁊ nõ ſm icessum rugarum: sicut in fronte. ⁊ hec ỽba declarant melius in illo capitulo. Cum inueneris exituraꝫ grosse cutis ⁊c. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et oportet vt non approximet pforato neq̃ secto aqua neq̃ oleũ neq̃ aliqd i quo sit pigue. Et si non est excusatio qn̄ laueť: tunc fiat cum aqua ⁊ melle: aut aqua cuꝫ vino: aut cum aceto. Qꝫ si vehemẽtiora fiãt apostemata ⁊ inflatio post pforationẽ vaporeť cuꝫ lentibus. ⁊ si non fuerit illud necessarium admistrabis icarnatiua etiam emplastra.

¶ Aui. ponit duos canones de eruptione exiture: ⁊ hoc qñ exitura est pforata ⁊ erupta. ⁊ patet. Qꝫ si ãpata fiãt vehemẽtiora ⁊c. In qua parte Aui. docet succurrere cuidam accidenti. qõ segtur aliqñ ad dictũ regimen. ſ. qñ perforatio fit ante maturationẽ. Dicit ergo Auicẽna: qꝫ si apostemata fiãt vehemẽtiora: ⁊ vt qꝫ eyciũt virus fiant viruléta: ⁊ q̃si fistule ⁊ inflatio: supple fiat vehemẽtior post pforationeꝫ supple que fit ante maturationẽ vaporeť cum lentibꝰ. hoc

est dicere emplastrē cum lentib⁹.dictum enim fuit supra in illa parte. In huiusmodi necessaria est icisio:q̄ post talē icisionē vel pforationē:que fit ante maturationem debēt seq emplastra que sunt ī vltimo resolōnis ꝛ desiccationis. ꝛ hoc etiam dicit Aui.in p̄mo:vt dictum fuit supra.ꝛ ideo cum lentes sint desiccatiue ꝛ resolutiue.ideo Aui.dicit q̄ si apostemata illa post pforationē talē fiant vehemētiora q̄ emplastrentur cum lentibus:eo q̄ lētes resoluūt:ꝛ desiccant virus:ꝛ quodāmodo ēt alterāt inflāmationē.ꝛ specialiter si admisceant cum alys infridatiuis desiccatiuis. Et intellige hic q̄ quanc̄ Aui.dicat q̄ post pforationē talem debēt seq emplastra desiccatiua ꝛ resolutiua: nihilomin⁹ credo q̄ cum talib⁹ emplastris desiccatiuis bonum est miscere ea que mām digerāt.q; cum illa pforatio fiat añ maturationē relinqtur materia cruda in vlcere ꝛ indurātur labia vlceris rōne indigestionis materie.vnde rōne virulentie que generat ibi cōpetūt exiccatiua.rōne v̄o materie que indigesta est cōpetūt ibi digestiua vt digerant mām:ꝛ labia vulneris indigesta.ꝛ ppter hoc qñ administrant talia digestiua in apostemate illo non debēt coqui in aqua que humectāt ꝛ putrefaciūt vlcera virulēta.sed debēt coq cuz lixiuio qō desiccat.ꝛ est bonū vlcerib⁹ vel ī aqua mellita. Et si nō fuerit necessariū.s.administrare ista emplastra exiccatiua.ꝛ hoc q; apostemata non fiūt vehemētiora post talem pforationē administrabis icarnatiua ꝛ emplastra.i.administrabis vnguēta carnis generatiua donec ꝑsolidetur vulnus ꝛ sanet locus. Tūc segtur illa pars.

¶ Et scias q̄ hec perforatio est generatiua vir⁹ ꝛ sorditici ꝛ fistularum: verum cum non inuenis excusationē:tūc nō est ingeniū aliud.

¶ In parte illa Aui.ostēdit vt p̄us dicebat causam: quare p̄dictū regimen.s.pforare ante maturationē non est rectū simp̄r:sed est rectū fm qd. Dicit ergo. Et scias q̄ hec pforatio.s.ante maturationē ꝛc.vex cum non inuenis excusationem.s.ab ista pforatione ppter causas p̄dictas:tūc non est ingenium aliud.s.c̄ ista perforatio:eo q̄ per ipsam euitat maius malū. Uel pōt exponi alio modo. Uerū cū non inuenis excusationē.s.ab illa pforatione que est generatiua sordiciei ꝛ virus ꝛ fistulax:tūc non est ingeniū aliud.s. c̄ administrare post istā pforationē emplastra ex lētib⁹ vel ex silibus exiccatiuis. Tūc segtur illa pars.

¶ Et loca conuenientiora ad expectandum vt i eis maturetur sunt loca carnosa paucorum neruorum ꝛ venarum.

¶ In qua parte Auicēna ostēdit vbi maxime oportz euitare istud regimen:qō dcm est.s.pforare ante maturationē. ꝛ p̄mo ostendit hoc in apostematib⁹ a parte locox in gbus fiūt.secūdo ostēdit absolute de pforatione vbi oz euitari. ꝛ hoc a parte aātū fm se.zᵒ ibi. (Et scias q̄ pineales) Dic ergo p̄mo. Et loca cōueniētiora ad expectandum vt in eis maturet ꝛc. Jn istis ergo locis oz euitari:ne exitura pforetur ante maturationē. Sed intellige:vt dicit hic Albucasis:ꝛ bene q̄ ex locis carnosis excipit exitura ani:cuius pforatio non est expectanda vsqzquo materia digerat:imo debet:vt dicit Albucasis cruda existente materia pforari: ne profunditas eius elongetur ad interiora ani ꝛ fiat fistula. Sed Aui.hic de hoc non fecit mentionē:eo q̄ de hoc fecit mentionē in tertio libro:vbi determiauit de apostematibus ani. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et scias q̄ pineales eleuate acutox capitum parum idigent perforatione neqz ante maturationem neqz post ipsam.

¶ In parte ista Aui.ostēdit absolute in gbus exituris oz vi

tari pforatio ante maturationē:ꝛ post maturationē.ꝛ patz qō dicit.q; tales exiture pineales ppter caliditatē ꝛ subtilitatem materie ipsarū rumpunt per se.ꝛ ideo in talib⁹ nō est pforatio faciēda.imo si rumpat cum ferro fiūt apostemata ista vehemētiora.ꝛ plus inflāmat rōne caliditatis ꝛ subtilitatis materie istarum exiturarum.vnde melius est q̄ dimittantur per se rumpi.

¶ Regimen maturationis ꝛ ingeniū ad faciendum pus in exituris apparentibus. CAP. XXVIII.

Medicinarum maturatiuarum caliditas opz vt sit prima caliditati corporis ꝛ sit eius inuisceratio quedam.

¶ Supius Auicēna posuit regimen ꝛ curam exiturarū extrinsecarū in vniuersali. Jn parte illa Aui.ponit regimen ipsarum in speciali. Diuiditur aūt hec pars in partes duas. Jn p̄ma parte ponit regimen ipsax in speciali quantū ad maturationē in spāli ponēdo emplastra medicinas in spāli que habēt maturare apostemata. Jn secūda parte ponit regimen ipsarū in spāli quantū ad eruptionem ipsarum.secūda ibi. (Cum inuenis exiturā grosse cutis ꝛc). Primū capl'm diuidit in duas partes. Primo ostēdit generaliter qualis cōplexionis debēt esse medicine maturatiue.secūdo ponit in spāli medicinas maturatiuas.zᵒ ibi. (Et de illis que sunt in p̄mis gradib⁹ ꝛc) Dicit ergo p̄mo medicinarū maturatiuax caliditas oportet vt sit p̄xima.i.similis calitati corporis:supple in quo debet sanies generari.quia vt dicit Halienus in libro secūdo de simplicibus medicinis:medicine aūt qualitas siue complexio q̄ adiuuat ad generandū sanié debet esse tpata sil'is nature corporis in quo admistrat. Nam cum natura corporis sit cal'a ꝛ humida.oportet etiam hāc medicinā caliditatem ꝛ humiditatē habere.ita q̄ etiam debet habere caliditatez actualē:ꝛ non solū potētialiter:quod pōt extrahi ex textu Hal'.cum dicit q̄ male digerētes applicabāt sibi ad stoma cum infantes vt ab eox actuali caloze iuuaret digestiua. Sil'r etiam cum in conuersione ad saniem sit digestio:eo q̄ est opatio virtutis naturalis digestiue:q; eadez virtus digestiua operat in iuuatiuo ꝛ nocitiuo:fm q̄ ponit Aui. in p̄mo.ideo medicina que debet iuuare virtutē naturalē digestiuā ad maturandū debet habere caliditatē actualē preter potentialē. Et hoc etiam dicit Serapio in libro de simplicib⁹ capitulo de medicina maturatiua. Et ipsa.s.medicina maturatiua non habet facere istam operationē cū qualitate sui calozis.s.soluz.sed potius cū quantitate eius ita q̄ si pol'e est:q̄ man⁹ non separet ab applicatione cōtinua mēbri in quo necessaria est generatio saniei.vel aliqō aliud mēbx applicaret ei.citius generaret sanies in eo c̄ in alio modo. Et ideo concludit ipse Halienus. talis medicina erit in vltimo assimilationis cōplexionis corporis illius.s.in quo est necessaria generatio saniei:cito ergo debz esse medicina maturatiua caliditatis ꝛ humiditatis equalis caliditati ꝛ humiditati corporis in quo debet fieri generatio saniei.ꝛ quia corpora humana sunt diuersarū cōplexionum.ideo etiā medicīa maturatiua ī diuersis corporibus debet esse diuerse cōplexionis.non tamen q̄ hec medicīa quantū est rōne sue cōplexionis non solū debet habere respectū ad cōplexionē corporis:sed etiā ad naturam apostematis:q; ī apostematibus fridis cōpetunt medicīe maturatiue magis acute c̄ ī calis:sicut extrahit ex dictis Seraꝑ.ī p̄dicto capl'o.ꝛ ideo Aui.ꝛ alij auctores ponunt diuersa emplastra maturatiua non solū habēdo respectum ad diuersas cōplexiones corpox.sed etiam ad diuersas qualitates apostematū. Unde qñ dicit Aui.q̄ caliditas medicine maturatiue debet esse p̄xima caliditati corporis:debet intelligi.i.caliditati membri vt in ipso est

caliditas medicine maturatiue. non debet transcendere caliditatem corporis cui aplicatur sed debet cum illa formari.

apostema:nunc autem si est in eo apostema frigidum cuz calor mẽbri sit ifrĩdatus a materia existẽte ibi frĩda oportet fortius esse caliduz maturatiuũ in ipso q̃z in apostemate calido in quo calor membri supcalefit ꝛ iflãmat̃.ꝛ sit in eis.s.medicis imaturatiuis iuiscatio quedaz.hoc est.ꝛ debent etiam medicĩe maturatiue ꝓter hoc ꝙ sunt calide humide esse glutinose cum quadam opilatõe ꝛ iuiscatiõe.Et causa huius est duplex. Una est quam ponit Serapio in predicto capło assignato.Oportet enim vt sit viscosa vt faciat additionẽ substãtie calozis inati claudẽdo pozos corpozis ꝛ in claudẽdo vapozes iterius.ꝛ hoc est necessarium in generatione saniei.qz dicit ipse cõuersio que fit ad saniẽ est vna ex operatõib⁹ naturalibus que est conuersio ꝛ alteratio cum qua est etiã paruz digõnis.Et necesse est quãdo volumus vt aliqd digerat̃ ꝙ custodiamus iterius multitudinem spirituũ.Et ideo medicĩe maturatiue debẽt esse cum quadã iuiscatione ꝛ opilatõe.Alia causa est quam ponit Aui.in secũdo capło de opationib⁹ medicinarũ singularium.Dicit.n.ꝙ in medicina maturatiua dz esse vtus contractiua.i.vtus iuiscans ꝛ opilãs retinẽs humozẽ quousq̃z digerat̃:ꝛ non resoluat̃ laboziose ꝛ sepet̃ humiduz ab ipsi⁹ ficco.i.ꝛ separet̃ subtile a grosso terrestri ꝛ est adustio.i.sic fac̃ adustiõ.Causa igit̃ ꝓpter quam medicina maturatiua est viscosa est duplex.Una est vt conseruet̃ calor ꝛ spũs digerens ꝛ non exalet.Alia est vt non fiat resolutio laboziosa ꝛ separet̃ subtile a grosso qõ est postea difficil' resolonis.

¶ Ulterius notandum est ꝙ facta est mẽtio ꝙ generatio saniei est opatio nãlis vtutis digestiue:ꝙ spẽs eius quod i corpoze alterat̃ sunt tres sicut posuit Hal'.de simplici medicina in ſmone de medicina maturatiua.vna.n.est alteratio que fit ſm cursuz nature ꝛ a solo nãli calore:sicut digestio cibi in stomaco ꝛ chili in epate ꝛ sanguis in oĩb⁹ mẽbris ꝛc̃.Altera vo est alteratio non ſm cursuz nature.imo ab extraneo ꝛ actuali fit calore sicut accidit i oĩb⁹ reb⁹ que putrefiũt.ꝛ ille spẽs sunt cõtrarie.Spẽs aũt tertia est permixta ex istis iter vtrasq̃ media ꝛ accidit hoc apud saniositatem:qm̃ fit partim a calore nãli ꝛ partim ab accñtali.ꝛ ideo nãlis calitas non vicit mãm vere.ꝛ illud est etiã:qm̃ est alteratio accñs in materia non bona bonitate pura.Et itellige hic ꝙ dictum est in sanie laudabili:sicut dictuz est supza.qz i sanie illaudabili est plus alteratio ptinẽs ad putrefactionez q̃z ad digõnẽ.¶ Deinde cum dicit Aui.

¶ De illis sunt i primis gradibus embroca cũ aqua tepida ꝛ emplastratio cum farina tritici aut ozdei;ꝛ triticum masticatum est melius in hoc:ꝛ panis cuz pice aut cera:ꝛ crocus:ꝛ puluis olibani:ꝛ pix cum oleo rosato:aut adeps porci:aut emplastrum de maluauisco ꝛ semie lini:ꝛ iterum emplastruz de ficubus siccis dulcibus grossis pinguibus solis:aut cum farina ozdei:iterum ꝛ proprie si ponat̃ in ea isopus et oziganum siluestre:aut aggreget̃ cum aqua in qua decoquantur cum pauco salẽ non superfluo ꝛ quando ponitur in eo adeps:aut oleuz:aut fortius illo due partes glutinis albotim:et medicine composite ex vuis passis et stozace et galbano et myrrha et laudano et resina et butyro et mastice et isopo humida et radice cucumeris asi.et radice sanguinis dragagan.et emplastrum Gal.cum oleo de kerua absq̃ cera et proprie quãdo soluitur hoc emplastrũ in oleo.

et similiter emplastrum didimos et emplastra basilicon:et de bonis in hoc est medicamen de lapide marchasite cum ammoniaco qõ desup ponatur donec cadat per se.

¶ Ponit in spãli medicinas maturatiuas.ꝛ ponit Auicẽna plures medicinas ꝛ plura emplastra maturatiua:quozum quedã cõueniunt plus in maturatione exiturarũ calarũ:ꝛ que sunt ex humozib⁹ subtilib⁹:quedã ꝯueniũt plus exituris que sunt ex humozib⁹ grossis ꝛ viscosis:qz emplastra q̃ sunt magis calida:ꝛ plus incisiua ꝛ magis sicca competũt exituris calis.Et ideo bene dic̃ Aui.Et de illis sunt i ꝑmis gradib⁹.embroca est cũ aqua tepida.ꝛ hoc ẽ dicere de maturatiuis que sunt in ꝑmo gradu calitatis.qz quasi sunt tẽperate calida sicut embroca cum aqua tepida.ꝛ si ponitur ibi oleũ:tũc erit melius ꝛ fiat viscosa ꝛ cõglutiatiua.ꝛ ideo tale maturatiuũ ꝛ simile huic competit plus apostematibus calidis. ¶ Et emplastratio cuz farina tritici:supple cocta in aqua ꝛ oleo.ꝛ oportet ꝙ istud emplastrum si debeat admistrari in apostematibus calis coquat̃ decoctõe temperata.vt dic̃ Serapio.ꝙ si coqueret̃ multũ:tũc est siccũ:ꝛ tũc est plus cõueniẽs apostematibus frĩdis:quoz̃ maturatio est difficilis.Unde emplastrum qõ conuenit apostematibus calidis.vt dicit Serapio debet esse decoctuz decoctiõe pauca.Et istud qõ ꝯuenit frĩdis dz esse decoctuz decoctiõe multa.Et vt dic̃ Serapio.per hoc qõ dico decoctione pauca itelligo ꝙ emplastz̃ bulierit solũ.Iterũ etiã si istud emplastrũ debet cõuenire apostematib⁹ calis oportet vt ibi ponat̃ parum de oleo.Nam emplastrum in quo est de oleo satis.vt dic̃ Serapio cõuenit apostematib⁹ frigidis:quoz̃ maturatio est difficilis.Et in quo est oleũ paucuz ꝯuenit apostematib⁹ ebuliẽtib⁹.aut ozdei.i.aut emplastrum ex farina ozdei cocta cuz aqua ꝛ oleo.ꝛ istud emplastrum plus ꝯuenit apatib⁹ multũ calis.qz farina ozdei est min⁹ cala q̃z farina tritici.Et triticũ masticatũ est melius i hoc.s.ad maturandũ ꝛ spãliter furũculos.ꝛ est melius.s.q̃z farina tritici.qz vt dic̃ Aui.i ꝑmo libzo.Res que masticat̃ recipit aliquã ꝯuersionẽ a sua cõplone versus nãz:ꝛ filitudinẽ ipsoz̃ mẽbroz̃.ꝛ iõ dic̃ ibi ꝙ triticũ masticatũ opatiue inumeratione furunculoz̃ ꝛ exiture istud qõ non opat̃ triticũ cum aqua neq̃ istud qõ coqtur cũ aq̃.qz triticũ masticatũ rõne calozis quem acqrit ex masticatõe plus cõuenit ad generãdũ saniẽ q̃z farina tritici cocta cum aq̃.Et panis cum pice:aut cera illud emplastrũ plus ꝯuenit apostematibus que sunt tarde maturationis.Nam cũ dicit Serapio empl'm quod sumitur ex pane conuenit apostematibus que non maturant̃ nisi in lõgo tpe.qz in pane est sal fermẽtũ:ꝛ empl'm qõ accipit̃ ex faria ꝯuenit calioziba⁹ apatib⁹:eo ꝙ nõ est ita cal'z ꝛ deficcatiuũ.Et sic̃ dcm̃ ẽ de istis empl'is spãl'r:ita ẽt ſm istũ modũ respicias i alys empl'is:q̃ Aui.ponit.qz q̃dã cõpetũt apatib⁹ magis calis.q̃dã aut̃ apatib⁹ minus frĩdis ſm ꝙ illa empl'a igrediunt̃ medicĩe magis cal'e ꝛ minus cal'e.nã vl'r medicina maturatiua dz accipi per respectũ ad duo.s.p respectũ ad nãz corpis vt si est cõpl'onis tpate vel distẽperate.ꝛ p respectum ad apa si est ex humozib⁹ frigidis ꝛ grossis vl' ex humozibus calidis ꝛ subtilib⁹.qz alteri⁹ cõpl'onis dz esse medicia maturatiua in vno q̃z in alio:vt dcm̃ est.ꝛ ad illa duo respiciẽdo ꝯsidera empl'a.q̃ postea ponit Aui.ꝛ ſm illas duas ꝯditiones ea admistres i apostematib⁹ calidis ꝛ frĩdis.

¶ Regimẽ exituraz̃ cũ mature sunt. CAP. XXIX.

¶ Cum inuenis exiturã grosse cutis cum maturatione eius non spat̃ ipsius eruptio:ꝛ sũt illic vene et chozde et nerui:tũc oportet vt pfores;qm̃ si dimiseris

saniem corrumpetur ⁊ corrumpet ⁊ corrodet venas ⁊ villos neruoꝝ: ⁊ illud qđ vehemẽtius erit cum fuerit ꝑpe iuncturas.

¶ Supius Aui. posuit regimen exiturarũ in speciali quantum ad maturationẽ. In parte illa Auicẽ. ponit in speciali quantũ ad eruptionẽ cum ferro. Et diuidit illa ps in ptes duas. In ꝑma pte Aui. ponit regimen ipsaꝝ in spãli quantum ad eruptionẽ cum ferro. In 2ª ca. Aui. ponit regimen ipsarũ quantũ ad eruptionẽ cum medicinis. 3ª ibi. (Exituras gdem saluas in gbus ⁊c). Prima pars diuidit in ptes duas. Primo tradit istud regimen pforationis apostematum cum ferro. Secũdo ostẽdit in gbus aꝑatib⁹ illud regimen maxime conuenit. 3ª ibi. (Dico ergo illud est regimẽ qm̃ non inuenimus excusationẽ ⁊c). Iterũ ꝑma pars diuidit in ptes duas. qꝝ ꝑmo facit qđ dictum est. secũdo ponit quosdã canones qui sunt obseruandi in pforatione. 3ª ibi. (Ingt ⁊ cõsidera situ carnis ⁊ villoꝝ). Prima pars diuiditur in partes duas. In ꝑma parte ponit regimẽ exiturarũ ꝗ̃tũ ad pforationẽ in vniuersali magis. secundo specificat illud regimen ꝑticulariter ꝓm diuersitatẽ mẽbroꝝ. 3ª ibi. (Ingt antilus si exitura fuerit in capite). Prima pars diuidit in ptes duas. Primo ponit illud regimen vle exiturarũ quãtũ ad pforationẽ. 2º ponit quoddã regimen vniuersale exiturarũ post pforationẽ. 3ª ibi. (Et cum tu pforaueris exiturã). Itẽ ꝑma pars diuidit in ptes duas. In prima pte ponit necessitatẽ pforationis. in 3ª pte ponit conditiones que debẽt obseruari in pforatiõe. 3ª ibi. (Et tu gdẽ quere ⁊c). Dicit ergo ponẽs causam necessitatis pforationis. cũ inuenis exiturã grosse cutis cũ maturatione cui⁹ non sperat eruptio hoc est cuius non sperat eruptio post maturationẽ per se: nec cum medicinis quas postea ponet Aui. rõne grossitiei cutis que est sup exiturã. ⁊ sunt illic vene et nerui ⁊c. in hoc dat aliaꝝ causam necessitatis pforationis. vnde vna causa necessitãs pforationẽ est grossities cutis. alia est vbi exitura sit ꝑpe neruos ⁊ chordas: ⁊ maxime ẽt ꝑpe iũcturas in gbus locis opꝝ festinare pforationẽ. Tũc opꝝ vt pfores. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et tu quidez quere cum tua perforatione locum saniei.

¶ Dic Aui. posita causa necessitatis pforationis ponit regimen qđ debet obseruari qm̃ fit pforatio. Et diuidit ps ista in partes tres ꝓm qꝫ ponit tria vlia obseruãda que spectãt ad regimẽ pforatõis vlr. 3ª ibi. (Et tu sis sollicitus: vt non cadat porta ⁊c). 3ª ibi. (Opꝝ ergo vt in sectione consequaris ⁊c). Dicit ergo. ⁊ tu gdẽ queres cum tua pforatione locum saniei. hoc est tu pforabis vbi inueneris locuꝝ saniei. Quõ aũt declarat locus saniei Aui. dicet statim post.

¶ Et sis sollicitus vt cadat porta perforationis inferius nisi vbi non est possibile. ⁊ si illud qđ est super exituram fuerit grossum ⁊ secueris: tũc seca portam tm̃: quoniã adherebit grossuꝝ cum eo quod est post ipsum: ⁊ si fuerit extenuatum: tũc seca totum eius in longum: ⁊ scias qꝫ locus in quo est sanies declaratur per tactum: ⁊ quãdo tangit cum digito proprie: ⁊ tu obserua cum digitis alijs saltem alterius manus: an expellatur aliquid ex cisti: ⁊ locus quod saniei apparet ex declinatione colorꝭ ad albedinez: ⁊ dum non est matura est declinis ad rubedinem: ⁊ quãdoqꝫ est locus saniei declinis ad rubedinẽ ⁊ citrinitatem cuꝝ sanies non est bona.

¶ Dic aũt Auic. ponit aliud qđ dꝝ obseruari in pforatione Dicit g̃. Et tu sis sollicit⁹ vt cadat porta foramis iferius: ꝫ est vt facias pforationẽ in iferiori loco ⁊ magis depsso. qa per illuꝝ sanies est magis apta eũari: ⁊ ẽt supfluitates que aggregant̃ post in vlcere: nisi vbi non est pose: sicut ꝑpter neruos ⁊ chordas ⁊ artariã vel ꝑpter aliam causam. Et si illud qđ est sup exiturã fuerit grossum. i. carnosum ⁊ secueris. i. debes secare: tũc seca portã tm̃. hoc est tũc facias portaꝝ solũ ad modũ foramis: vt inde exeat sanies: ⁊ nõ debꝫ secari totũ qđ est sup exiturã ab vna pte ad aliã. qꝫ qm̃ illđ qđ est sup exiturã est carnosum: tũc adheret illud carnosũ cũ alia carne solũ ligãdo ⁊ cõprimẽdo cum vita. hoc est qđ dicit Aui. qm̃ adherebit grossuꝝ ⁊c. Et si fuerit extenuatũ: hoc est si illud fuerit qđ est sup exiturã erit subtiliatũ ⁊ nõ grossum carnosum: tũc dꝝ exitura secari per totũ in lõguꝝ eo qꝫ istud subtile ⁊ extenuatũ non adheret: ĩmo si cutis q̃ est sup exiturã sit subtiliata: ⁊ est sicut pãnis: ⁊ est q̃si mortificata. tũc dicit Albumasis necesse est eam cõcauari ⁊ totam icidi. vnde nõ solũ: tũc oꝫ eã icidere per longũ: sed oꝫ eam ex toto vndiqꝫ icidi. ¶ Et scias qꝫ locus vbi ẽ sanies. In parte ista Aui. dicit. qꝫ vna cõditio: quã opꝝ obseruari i pforatione est pforare: vbi est locus saniei: ⁊ non declarauerat quõ declarat̃ locus saniei. Dic determinat quõ declaratur locus saniei. ⁊ habet ille. ℈. tria dicta. In ꝑmo docet cognoscere locũ saniei per sensuꝝ tact⁹. in secũdo dicto docet cognoscere iꝑm per sensum visus. in tertio dicto ꝓparat cog̃nẽ tact⁹ ad cog̃nẽ sensus visus. 3ª ibi. (Et loc⁹ qdẽ saniei appet. 3ª ibi. (Et sustẽta te tactu absqꝫ visu ⁊c). Dic̃ g̃ ꝑ Et scias qꝫ locus vbi est sanies ⁊c. an expellat̃ aliqd ex kisti. i. ex loco in quo morat̃ sanies. Et locus qdẽ saniei. Dic docet cognoscere locũ saniei ꝑ sensum visus. ⁊ planum est. Et qm̃ est locus saniei. i. locus ĩ quo est sanies iã cõpleta ⁊c. Et sanies nõ est bona sana. qꝫ sanies bona ⁊ laudabilis est alba lenis ⁊ equalis: vt dictum est supra: ⁊ causa hui⁹ dicta fuit ibi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et sustenta te in tactu absqꝫ visu: verũtamen visus est adiuuans.

¶ Aui. cõparat cognitionẽ sensus tactus ad cognitionẽ sensus visus. Et dicit sustenta te in tactu absqꝫ visu. Dec est cognitio firma ⁊ certa saniei que fit per tactum ⁊ non per visum. verũtamen visus est adiuuans: ideſt ad illam cognitionem. Tũc segtur illa pars.

¶ Oꝑtet ergo vt in sectione cõsequaris lineas naturales ligature: nisi que sunt apud sumen vel apud necessitatem ⁊ in membꝛis diuersificantibus situm villoꝝ in longitudine sua loco ligature. Nam si tu secutus fueris illud in perforatione exiture que est super frontem. ſ. ligaturam cadet cutis frontis super faciem: immo oportet vt tu diuersifices ligaturaꝝ. In eis ℣o que sunt sicut inguina oportet vt vadas cuꝝ ligatura in latitudine cutis.

¶ In ista pte Aui. ponit aliã conditionẽ quã oꝫ obseruare vniuersalr in pforatione. Dicit ergo. Opꝝ vt in sectione sequaris lineas nãles ligature. i. plicature que est ꝓꝝ icessuꝝ rugarũ quasi velit dicere Auic. qꝫ sectio ⁊ ꝑforatio debent ꝓcedere ꝓm modũ icessus rugarum. Unde si ruge vadũt ꝓm longum debet fieri sectio ꝓm longum. ⁊ si vadunt per trãsuersum vel per latũ debet fieri sectio eodẽ modo: nisi que sunt apud summũ: alia dicit nisi que sunt apõ summẽ. Et credo qꝫ vtraqꝫ littera possit sustineri. qꝫ eadẽ est causa vtriusqꝫ. Nam si dicat nisi que sunt apud summen: tũc per summẽ itelligit partẽ ventris que est sub vmblico vl cir-

ta vmblicū.modo ibi nō ſegmur rugas.qz ruge vadūt per vētrē ꝑ trāſuerſum ⁊ vili per lōgū.⁊ fit ſectio ibi ſm lōguz ⁊ non ſm trāſuerſum:ꝓptereaꝫ ibi nō ſegmur rugas.Si aūt dicat niſi que ſunt apud ſummū:tūc per ſummū itelligit frontē.⁊ tūc ēt lr̄a eſt vera.Nam non debemus ſeq in īciſione rugas q̄ ſunt apud ſummū.i.apud frontē:qz frons eſt in ſummo corꝑis.⁊ ꝙ non debeamus ſeq rugas frontis in īciſione.declarat Aui.poſtea cū dicit.Nā ſi tu ſecutus fueris illud.ſ.ligaturā.i.rugas in ꝓforatione exiture q̄ eſt ſuꝑ frontē cadet cutis frontis:⁊ hoc eſt:qz icideret̄ musculus frontis:vt poſtea dicet̄.ſic g̈ nō debemus inciſione ſeq rugas.¶ Et niſi apud neceſſitatē.Hic ponit aliā iſtantiā ↄtra ꝑdictā regulā.qz apud neceſſitatē nō ſegmur īceſſum rugarū.ſicut qñ eſt neceſſariū ſcindere exiturā in cruce:ꝓpter rotunditatē eius:ne fiat fiſtula ⁊ ſinus in ea.tūc non curamus de īceſſu rugarū.ſil'r ēt ſi ruge in mēbro vadunt ſz longū.Aliqñ tñ ꝓpter neceſſitatē findimus exituram non ſm longū ſolū vt vadunt ruge.ſed accipimus de latitudine timendo ne exitura fiat ſinus ⁊ fiſtula.¶ Et in mēbris diuerſificātibꝫ ſitū villoꝝ ⁊c̄.Hic Aui.ponit aliaz inſtātiā ↄ ꝑdictā regulā.Nā in mēbris in q̄bus non vadūt ruge ſm īceſſum villoꝝ:tūc ſectio non debet fieri ſm rugas:ſed ſm īceſſuz villoꝝ.⁊ hoc vult dicere Aui.cum dic̄.Et in mēbris diuerſificantibꝫ ſitum villoꝝ in longitudine ſua ⁊c̄.ſupple a rugis ſuis:hoc eſt dicere ꝙ in mēbris in q̄bus īceſſus villoꝝ diuerſificat̄ ab īceſſu rugarū dant.ſ.medici in ꝓforādo locū ligature:hoc eſt non vadūt in ꝓforando ligaturā.i.ſm ſitū rugarū:ſed ſm ſitū villoꝝ.Naz ſi tu ſecutus fueris illud.ſ.ligaturam hoc eſt īceſſum rugaꝝ in ꝓforatōe exiture que eſt ſuꝑ frontē cadet cutis frōtis ſuꝑ faciē.⁊ hoc eſt.qz in fronte villi vadūt ſm aliū modum q̄ ruge.nā ruge vadūt per trāſuerſuz ⁊ villi ſm lōgū.⁊ ideo ſi tu in fronte ꝓforabis ſm ſitū rugarū:tūc incident̄ villi ⁊ muſculus frontis ⁊ cutis frontis cadit ſuꝑ faciē.et ideo in fronte non oz ſeq in ꝓforādo rugas.imo opz vt tu diuerſifices ligaturā.ſ.in ꝓforādo.hoc eſt dicere ꝙ non oz in ꝓforando exiturā frontis.ſed ligaturā.i.ſz rugas:ſed ſm ſitū villoꝝ.In eis vo que ſunt ſicut inguina oz vt tu vadas.ſ.i ꝓforādo ſm ligaturā.i.ſm īceſſum rugarū in latitudie cutis.Et cauſa huius eſt.qz ibi villi vadūt ita ſicut vadūt ruge in latitudine cutis.⁊ ideo in īguinibꝫ debemus ꝓforare ſm ſitū rugarū:in fronte autem non.per hoc ergo vult dicere Aui.ꝙ in ꝓforādo debemus incidere ſm ſitū rugarū qñ ruge vadūt vt villi:qñ aūt ruge nō vadūt vt villi:tunc debemus ſeq ſituz villoꝝ.¶ Sed intellige vt ſupra dixit Aui.in illo caꝑ Curatōes qdē ⁊ ea cum qbꝫ curant̄ ⁊c̄.ꝙ vtpl'imū ſitus villoꝝ ⁊ longitudo eoꝝ eſt ſm ſitū rugarum niſi in mēbris appropriatis:ſicut in fronte:⁊ etiā in palma manus:vbi villi vadūt ſm longū:⁊ ruge vadūt per tranſuerſum:⁊ in alys mēbris appropriatis:⁊ ideo vtpl'm ſectio ⁊ ꝓforatio debēt ire ſm modū rugaruz:niſi ꝓpter ꝑdictas cauſas quas poſuit Aui.¶ Et intellige vlterius ꝙ Aui.videtur ponere tria ꝓpter que nō debemus ſeq rugas in ꝓforatione.Unū eſt ſi exitura ſit in ſumen vel in fronte.aliud eſt ꝓpter neceſſitatē.tertiū eſt ſi exitura ſit in mēbro ī quo diuerſificet̄ ſitus villoꝝ a ſitu rugarum.Sed tñ intellige ꝙ ille tres cauſe quas ponit Aui.reducūt̄ ad duas cauſas vniuerſal'r.Nam ꝑma cauſa comꝑhendit̄ ſub tertia ſicut ſpāle ſub generali:qz cauſa quare in ſummē vel in fronte non debemus ſeq modū rugarū eſt:qz inceſſus villoꝝ diuerſificat̄ ab īceſſu rugaruz in illis mēbris.Et ideo ſolum due ſunt cauſe vniuerſal'r:quare non debemus ſeq in ꝓforatione modū rugarū.Una eſt ꝓpter neceſſitatē.Alia eſt ſitus rugarū q̄ diuerſificat̄ a ſitu villoꝝ.¶ Intellige etiā vlterius ꝙ ex dictis apparet ꝙ tria ſunt illa que vl'iter debent obſeruari in ꝓforatione.Unū eſt ꝙ ſectio fiat in loco ſaniei.Scōz eſt ꝙ fiat in loco magis inferiori ⁊ magis maturo ⁊ longingoria nervis et artarys:ſm ꝙ poſtea magis ſpecificabit Aui.Tertiū eſt ꝙ ſectio fiat ſm modū īceſſus rugarū:niſi ꝓpter neceſſitatē in mēbris:vbi īceſſus diuerſificat̄ ab īceſſu villoꝝ ⁊ rugaꝝ.Tūc ſeqtur illa pars.

¶ Et cum tu perforaueris exituram ⁊ extraxeris quod in ea eſt:tūc neceſſarium eſt vt tu ſuccurras ad conglutinandum cutem cum carne: vt non rumpatur ⁊ indureſcat:⁊ fiat taliter ꝙ non conglutinetur:quare fiat ſinus qui non ceſſet ipleri et redeat ſimilis exiture ꝑme:⁊ quotiens mundificaueris non morer̄:iterum quin impleat̄:et fiat in veritate de genere fiſtularuz ⁊ anteꝙz facias ipſam conglutinari in hora opz vt mundes eam:⁊ ſi tibi neceſſarium fuerit vt in ipſa intromittas radium ſuper cuius caput ſit pānus aſper cum quo mundifices ipſam et frices:deinde fac ipſam adherere et conſerues eam cum ligatura ſm ꝙ dicemus de ligaturis cauernarum et vlcerum profundorum erit cō nueniens valde.

¶ In ꝑte illa Aui.ꝓpoſito regimine vniuerſali:q̄ꝫtū ad ꝓforationē exituraꝝ.modo Aui.ponit quoddā regimen vniuerſale ipaꝝ poſt ꝓforationē.⁊ duo facit.Primo facit hoc, ſecūdo Aui.repetit ꝑdictuz regimen de ꝓforatione adiungēdo quoddā ei qō non ſpecificauerat ꝑus.ſecūda ibi.(Et oz vt obſerues de ꝓforatione).Dicit ergo ꝑmo.Et cum tu ꝓforaueris exiturā ⁊ extraxeris qō in ea eſt.ſ.ſaniē:tūc eſt neceſſariū vt tu ſuccurras ad conglutinandā cutez cū carne boc eſt ad incarnandū ⁊ conſolidādū cutem cuz carne que eſt poſt ipſam vt non rumpat̄.ſ.exitura hoc eſt vt non fiat in ea diſruptio ⁊ ſinus in interiori ꝑte ſui.⁊ indureſcat .ſ.exitura hoc eſt vt non fiant labia eius dura:ita ꝙ poſtea non poſſit incarnari ⁊ conſolidari cum carne.et hoc eſt qō ſubdit.Et fiat taliter ꝙ non conglutinet̄.quare fiat ſinus .ſ.in exitura ꝓpter diſruptionē talem in īterioꝛibꝫ partibꝫ ſui qui non ceſſet impleri.ſ.ſordicie ⁊ virulētia:⁊ alys ſuꝑfluitatibus ⁊ redeat ſil'is exiture ꝑme ꝓpter talē cōcauitatem quā habet:in qua aggregant̄ humores ⁊ ſuꝑfluitates: ſicut fit in exitura.Et quotiēs mūdificaueris nō morer̄ gn impleat̄:⁊ fiat in veritate de genere fiſtulaꝝ:q̄ſi vult dicere Aui.ꝙ dato ꝙ tu mūdifices talē exiturā in q̄ fact̄ eſt ſinus.Ↄcauitas tñ ſtatī poſt repleꝛ̄ et talis ſinus ſordicieb̄ ⁊ ſuꝑfluitatibꝫ:⁊ fit in vitate q̄ſi de gñe fiſtulaꝝ.Dicit.n.Albucaſis ꝙ oē vuln̄ aut aꝑa qñ veteraſcit ⁊ anti quat̄:⁊ fit vlcus ⁊ nō ↄſolidat̄ ⁊ emittit pus ſemꝑ ⁊ nō abſcindit̄:tūc noīat̄ in quocūq̄ mēbro fuerit fiſtula ⁊ nos noīamus ipm zukemē ⁊c̄.Sic g̈ vult ꝙ qñ tu ꝓforaſti exiturā ⁊ extraxeris ſaniē de ipa neceſſe eſt vt cito ſuccurras ad ↄglutinandū cutē cuz carne ꝓpter cās ꝑdictas.¶ Intellige aūt hic qñ Aui.dic̄ qñ ꝓforauiſti exiturā ⁊c̄.ꝙ itelligit ꝙ ſtati ꝓforata exitura ſuccurras ad ↄglutinādā cutē cuz carne:imo ꝑus oz qñ ꝓforata eſt exitura ſanguis ꝑ reſtrīgi cum albu. oui:eo ꝙ hec eſt ꝑma itētio.ſ.reſtringere ſanguinē.⁊ tūc facto hoc.qz hoc ꝑſupponit Aui.neceſſariū eſt vt ſuccurras cito ad cōglutinādā cutē cū carne.ſed qz hoc etiā dcm̄ eſt oz ſane itelligi.ideo addit hoc ſupra dicēs.Et anteꝙz tu facias ipm cōglutinari in hora.i.cito.oz vt tu mūdes eā.ſ.cū vnguētis abſterſiuis ⁊ mūdificatiuis.qz ait Hal'.in lib° de īge.ſa.Mūdificare putredinē eſt cā ſine qua non naſcit̄ caro bona in vlceribꝫ.Et ſi tibi neceſſe fuerit.ſ.cā mūdādi ⁊ abſtergēdi eā a putredine vt ī ipſam intromittas radiū.i.

geffri ſuper eius caput.i.per ipſius oꝛificium ſit pānus aſp cum quo mūdifices ipſam ꝛ frices.ſ.mediāte geffri:quaſi vult dicere.Aui.qꝫ ſi opꝫ te abſtergere et mūdare exiturā a putredine collecta in ea cū geffri:tūc debes eā mundare cum pāno aſpo mediāte geffri:ꝛ hoc vt bene mūdet̄ a putredine ꝛ nihil ibi remaneat.deide.i.poſt pfectā mūdificationē:ꝛ cum vnguētis:ꝛ cū radio fac ipſam adherere.i.fac eam ꝯglutinare ꝛ cōſerues eam cū ligatura:ſm qꝫ dicem⁹ de ligaturis cauernarū ꝛ vlceꝝ pfundoꝝ in tractatu de vlceribus:in ca°. ꝓꝛio.Et erit ꝯueniēs valde vt cōſeruet̄ cū ligatura quēadmodū hic dicet̄.¶ Intellige aūt qꝫ illō qō hic dicit̄ de regimīe exituraꝝ qñ ſunt pfoꝛate eſt incidental'r dcm̄:eo qꝫ cura exituraꝝ qñ ſunt pfoꝛate non ſpectat amplius ad iſtū tractatū:ſed ſpectat ad tractatū vlcerū vlcera generant̄ a vulneribns ꝛ ab exituris ruptis ꝛ a puſtulis ꝛc.ꝛ ideo recurrendū eſt tūc ꝓ cura ipſaꝝ ad tractatum vlceꝝ.ꝛ ideo Aui.non ponit hic aliqs medicinas ſpāles cōpetētes exiture qñ erupta eſt.quia hoc poſuit in illo tractatu.ꝛ ideo quod dicit hic Aui.incidēt aliter dicit:ꝛ gener̄al'r valde ꝛ incōplete dicit.Unde ad iſtum tractatum ſpectat determīare de cura apoſtematū vſqꝫ ad pfoꝛationem:ſed quādo ſunt pfoꝛata:tūc ꝓ cura ipſoꝝ ſufficienti debemus recurrere ad tractatū vlceꝝ:cum tūc facta ſint vlcera.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et oporꝛet vt tu obſerues in pfoꝛatione illud quod diximus de cōditionibus:deinde pfoꝛa i loco matuꝛioꝛe:ꝛ parte longioꝛe a venis arteꝛijs ꝛ chordis.

¶ In parte iſta Aui.repetit p̄dictū regimen generale de pfoꝛatione exiture adiungēdo quoddā qō non ſpecificauerat.Dicit ergo.Et obſerues in pfoꝛatione id quod diximꝰ de conditionib⁹.ſ.p̄us.ꝛ in hoc tangit regimen dictum.deinde perfoꝛa in loco matuꝛioꝛi ꝛ longioꝛi a venis.parte ꝛc. in hoc tangit illud quod addit p̄dicto regimini. Tunc ſequitur illa pars.

¶ Inquit antilus.Si exitura fuerit i capite:tūc ſectio eius ſit ſectio equalis:ꝛ ſit cū radice natiuitatis piloꝝ ne ſit trāuerſa in ea vt coopiāt eaꝫ pili ꝛ non oſtēdat̄ cum ſanabit̄.Dixit.Et qñ ē locus eius oculus:tūc eius pfoꝛatio ſit lata:ꝛ ſi acciderit in naſo pfoꝛabimus eam equalē cum quātitate longitudis naſi.Et ſi fuerit ꝓpe oculum pfoꝛabimus eam pfoꝛatione ſimili capiti lune noue ꝛ faciemus toꝛtuoſitatē inferius.Si aūt acciderit in mādibulis ſecabimus eā equali ſectione:qm̄ cōpoſitio huius loci eſt equalis ꝛ ſcit̄ illud ex coꝛpoꝛibus ſenum. Poſt aures ꝟo pfoꝛamus illud equal'r.Brachia aūt ꝛ cubitos ꝛ manus ꝛ digitos ꝛ inguina oia pfoꝛamus in longitudine.Inqt.Et ſi fuerit ꝓpe coꝛas pfoꝛabimus eam pfoꝛatione rotūda.ꝛ pfoꝛatio qdē rotūda eſt:que appꝛehēdit cuꝫ appꝛehenſione ſua in longitudine coꝛpoꝛis aliqd de latitudine eius.Inqt.Qm̄ cum locus iſte non pfoꝛat̄ rotūde poſſibile eſt vt aggregent̄ in eis materie ꝛ fiant fiſtule.Et ſimiliter etiam pfoꝛatur qō eſt ꝓpe anum ꝓpter locum humiditatis que aggregant̄ in eo.Et i latere et coſtis pfoꝛatur aperiēdo.In teſticulis ꝟo et virga eq̄liter.Inqt.Et ſimus ꝓmpti ſemꝑ vt conſectio ſit ſequēs figuraꝫ loci quāto plus potuerimus ſup ipm.Coꝛe aūt et adiutoꝛia ſecant̄ in longitudine:et ꝑſerua vt non ledas neruos.

¶ In qua ꝑte Aui.poſtq̄ poſuit regimen vl'e quantū ad pfoꝛationē ſpecificat hic p̄dictū regimē particul'r ſm diuerſitatem membꝛoꝝ in qbus pōt fieri exitura que debet incidi.ꝛ diuidit̄ pars illa in ꝑtes duas.qꝝ ꝑmo ponit iſtud regimen pfoꝛationis diſtinctū ꝛ ꝑticulatū ſm diuerſitatem mēbꝛoꝝ per ꝟba antbilis.ſecūdo epilogat illud regimē in bꝛeui ſm verba ſua.zᵃ ibi.(Et ſcias qꝫ pfoꝛatio diuerſificatur ſm loca ꝛc). Dicit ergo ꝑmo.Inqt anthilus ſi exitura fuerit in capite ꝛc.ſit equalis.i.ſm longitudinē:ꝛ ſit cū radice natiuitatis piloꝝ.i.fiat talis ſectio ſm qꝫ incedūt radices capilloꝝ in longū ne ſit.ſ.ſectio trāſuerſa in ea.i.in radice capilloꝝ ꝛ non oſtēdat̄ cum ſanabit̄.i.ſi exitura ſanetur ꝛ conſolidet̄ cooperiāt eam capilli ſi fiat ſectio ꝑ tranſuerſum.debet ergo in ea fieri ſectio ſm longū vt ꝓcedunt radices capilloꝝ.Dixit ꝛ qñ eſt loc⁹ oculus:tūc eius pfoꝛatio ſit lata.i.per trāſuerſum rugarū:eo qꝫ talis eſt ſit⁹ lacertoꝝ mouentiū oculū.ꝛ intelligit hic per oculū partē ſupioris palpebꝛe oculi.Et ſi accidit in naſo pfoꝛabimus eā cq̄lem.i.ſm longū.ꝛ ſi fuerit ꝓpe oculū ꝛc.intelligit hic Aui. a parte iferioꝛis palpebꝛe oculi.Si autem accidit in mandibula ſecabimus eaꝫ ſectione equali.i.ſectione ſm lōgū. Qm̄ cōpoſitio huius loci eſt equalis.i.ſm longitudinē.nā ruge ꝛ villi vadūt in ea ſm longū.Et ſcit̄ illud ex coꝛpoꝛibus ſenū.qꝛ in ſenibus:hoc maxime apparet:eo qꝫ ruge diſcernunt̄ plus in ſenibus q̄ in alys.quia cutis in eis eſt magis criſpa.Poſt aures pfoꝛabimus iſtud equal'r.ſed nos intelligamus carnē emūctoꝛiam que eſt in collo poſt aures tūc exponemus pfoꝛabimus equal'r.i.ſm longitudinē.gaſitus illius loci eſt ſm longū.Si tu aūt intelligas poſt aures carnē que eſt imediate poſt aures que non eſt emūctoꝛia.tunc expone pfoꝛabimus equal'r.i.ſm longitudinē auris:modo ſitus auris non eſt oīo ſm longū:ſed eſt ſm longitudinem aliqd accipiēs de latitudine.ꝛ ſimil'r ſectio tūc fiet eodē modo.bꝛachia aūt ꝛ cubitos ꝛ digitos ꝛ manus ꝛ inguina ꝛ oia pfoꝛabimus in longitudine.¶ Sed intelligeqꝫ in bꝛachys ꝛ cubitis ꝛ manibus ꝛ digitis bene debꝫ fieri ſectio oīno ſm longum.ſed in inguinibus non debet fieri ſectio ſm longitudinē omnino.imo debet fieri ſm lō gitudinem accipientē de latitudine:ſicut dictū fuit ſupꝛa. Et ideo.Auicē.qꝛ illud dictum erat aliter intelligendū de inguine ꝛ aliter in bꝛachys ꝛc.eo qꝫ in inguine non debet fieri ſectio oīo ſm longum.ſed in illis alys ſic.Ideo Auic. ſubdit.Inquit ꝛ ſi fuerit ꝓpe coꝛas perfoꝛabimus eam pfoꝛatione rotūda.Et in latere ꝛ coſtis perfoꝛatur aperiendo.ſupple ſicut tendūt coſte per tranſuerſum.Ideo ſectio debet ibi accipere de latitudine.vt etiam ſit trāſuerſa.In teſticulis ꝟo ꝛ in virga equal'r.i.ꝑz longū.Et ſimus ꝓmpti ſemꝑ vt conſectio ideſt pfoꝛatio ſit ſequens figuram loci: ideſt ſitum loci.ꝛ in hoc vniuerſalizat de oībus alys locis appꝛopꝛiatis.de quibus non fecit mentionem qualiter in eis perfoꝛatio fiat quanto poterimus ipſum plus.dicit autem quanto poterimus plus:quia nō poſſumus imitari figuram loci:eo qꝫ aliquādo ſitus ꝛ figura loci eſt ſm tranſuerſum ꝛ nerui ꝓcedunt ſm longum ſicut eſt in fronte:et ideo in talibus non ſegmur figuraꝫ loci ꝛ ſitum:ſed ſequimur villos ꝛ muſculos.ꝛ ideo dicit quāto plus poterim⁹. Tunc ſequitur illa pars.

¶ Et ſcias qꝫ perfoꝛatio diuerſificatur ſm loca quoniam quādo eſt apud oculum:tūc perfoꝛatio eius eſt lata ſimilis ſitui oculi et in naſo eſt

cum longitudine nasi: ⁊ in mandibula est cum longitudine mandibule: ⁊ prope aurē secantur equaliter: quoniam compositio huius loci est equalis: ⁊ cognoscitur illud ex corporibus senum. ℙost aures ꝙo pforatur equaliter: ⁊ in brachijs ⁊ cruribus ⁊ cora ⁊ virga totū equaliter fit in longitudine. Et similr in lacertis vētris ⁊ in dorso ⁊ inguinibus ⁊ subascellis pones eam pforationem accipiētem ex latitudine etiam ne fiat in ea sinus qui fiat fistula: ⁊ similr in ea que est prope anum: accipe de latitudine etiam ne proueniat sinus ⁊ fiat fistula. Et testiculi ⁊ virga equaliter in longitudine. Et in latere ⁊ costis accipe in latitudine etiā vt sit trāsuersa: quoniam situs costarum est similr ⁊ caro que est sup eas.

¶ In qua parte reepilogat predictuz regimen particulare de pforatione ꝑm verba ꝓpria. et exponit cum hoc magis ea que dicta sunt. ⁊ patet: quod dicit per ea que dicta sunt. Tūc sequitur illa pars.

¶ Inquit. Considera semp situm carnis ⁊ villos lacertorum: quoniā non sumus prompti: nisi ad hoc vt pforemus cuz imitatione loci vt non proueniat incisio: ⁊ sit locus icarnationis bonus non grossus.

¶ In qua parte Auicēna posito regimine pforationis tam vniuersali q̄ particulari ponit quosdam canones qui obseruandi sunt in perforatione. et inter istos canones repetit quosdam ꝓpus positos. Et diuidit̄ pars illa in partes q̄tuor ꝑm q ponit quatuor canones qui obseruandi sunt in pforatione. secūda ibi. (Et sit in omni dispositione studiū tuum). tertia ibi. (Et perforatio sit ꝑm magnitudinē exiture ⁊c̄). quarta ibi. (Et vbi sit exitura ꝓiuncta talis ⁊c̄).

Dicit ꝓmo. Inquit anthilus considera situm carnis ⁊villorum ⁊c̄. cum mutatione loci vt non pueniat icisio. s. neruorum ⁊ lacertorū ⁊c̄. ⁊ sit locus incarnationis bonus non grossus. hoc est talis fiat incisio q locus qui remanet post incarnationem .s. cicatricis sit bonus ⁊ non grossus idest durus. ⁊ hoc est vt non sit fedus et turpis. quia non debet esse locus cicatricis q̄ incarnat̄ asper ⁊ durus: ītmo equalis ⁊ lenis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et sit in omni dispositione studium tuum ne incidas arteriam neq̄ venaz magnam: aut neruum: aut villos lacerti: ⁊ perforatio sit ꝑm magnitudinem exiture: sed si fuerit parua: ⁊ currit quod est in ea ex loco vno: tunc seda eam in loco vno: ⁊ si fuerit magna: tunc perfora eam ex principio: deinde intromitte digitum tuum indicē sinistrum in eo ⁊ perfora eam vbi puenerit caput eius: deinde intromitte etiam in foramine secūdo: ⁊ ꝑm hoc donec venias super eam: ⁊ si exiture fuerit locus sufficiens ex quo sit possibile exire quod est in ea pforabim⁹ ipsā in illo loco: ⁊ si fuerit rotūda: aut fuerit ei figura ne egrediatur q̄ est in ea ex pforatione vna perforabimus eaz in interiore parte sui in duobus locis: aut tribus ꝑm quantitatē quam scis q̄ omne quod aggregatur in ea currit in hora. Inquit: nisi sit exitura coniuncturalis aut membrum nobile: aut membrum propinquū ossi: aut panniculo festinabimus in perforatione eius anteq̄ confirmetur eius maturatio ne pus corrumpat aliquid de his mēbris.

¶ Ponit alium canonem qui debet obseruari in perforatione. Et patet etiam totum quod dicit vsq̄ ad illam partem. Dico ergo istud est regimen ⁊c̄. Tunc sequitur illa pars.

¶ Dico ergo istud est regimē: quādo non inuenimus excusationem de pforatione. Si autem speramus q̄ rumpatur per se non perforabimus: ⁊ similiter si speramus q̄ ipsa crumpatur per medicinas facientes eruptionem. Forte enim inuenimus in medicinis facientes eruptionem quod stat loco perforationis. ⁊ multotiens perforatur cutis perforatione aliqua: aut accipiatur de ea aliquid. ℙostea ponitur super eam eruptionem faciens vt sit ei profundatio.

¶ In qua parte Auicen. posito regimine perforationis exiturarum cum ferro ostendit vbi maxime competit illud regimen. Dico ergo. istud est regimen scilicet perforationis cum ferro quando non inuenimus excusationem perforandi. supple cum ferro. Si autem speratur q̄ rumpatur scilicz exitura per se non perforabimus supple cuz ferro. Et similiter si speramus q̄ ipsa rumpatur per medicinas facientes eruptionem: supple non perforabimus cum ferro. quia medicine inducunt minorem dolorem q̄ ferrum. quia forte inuenimus in medicinis faciētibus eruptionem scilicet que dicentur in sequenti capitulo q̄ stat loco perforationis. Dicit autem forte: quia aliquando perforant ille medicine exituras: aliquando autem non. ⁊ vbi non perforant oportet perforare cum ferro. Et addit Auicē. vltra ea que dicta sunt quiddam dicens. Et multotiens perforatur cutis perforatiōe aliqua: idest pauca: aut accipitur aliquid de ea. postea ponitur super ea: supple medicina eruptionem faciens vt sit ei profundatio idest vt magis profundetur virtus illius: ⁊ magis possit erumpere quia magis potest medicina imprimere in carnem quando cutis est perforata q̄ quando non est perforata: sicut apparet manifeste ad sensum cuz cutis sit dura ⁊ spissa. Et addit hoc Auicēna: vt ostendat q̄ debemus vitare perforationem cum ferro quantum possumus. ita q̄ si cutis sit grossa quam non possit erumpere per se medicina: tūc debemus aliqd erumpe de ipsa: ⁊ postea ponere medicinam vt melius possit opari. ⁊ si ita rumpit̄ exitura perfecte: tūc sufficit. Si aūt cum hoc toto non erumperet̄ pfecte: tūc nō possumus vitare pforationem cum ferro.

Sed hic est dubium de dicto Aui. dicit enī Aui. q̄ si speramus q̄ exitura rumpat̄ cum medicinis facientib⁹ eruptionem q̄ non debemus perforare ipsam cum ferro. ¶ Sed ꝓ hoc dictum videt̄ q̄ nunq̄ exitura sit pforanda cum ferro. qz

omnem exituram possumus perforare ⁊ erumpere cum medicinis facientibus eruptionem: quia quocūq; modo sit exitura siue grosse cutis siue subtilis erumpet cuz medicina causticа que fit ex calce ⁊ sapone confectis cuz forti capitulo. videtur ergo per dictū Auicenne ꝙ nunq; debemus perforare exituram cum ferro. ¶ Respondeo ꝙ medicine facientes eruptionem sunt duplices. quedam sunt leues non causticantes nec facientes escarā sicut ignis. sed sunt erumpentes propter earum caliditatem: ⁊ quia corium est subtile. Sed alie sunt medicine erumpentes exituraz fortes ⁊ acute vt sunt cauterizantes ⁊ facientes escaram sicut est predicta medicina que cauterizat ⁊ erumpit cutem qualitercunq; sit siue grossa siue subtilis. modo quādo Auicēna dicit ꝙ si speratur ꝙ exitura rumpatur cum medicinis facientibus eruptionē non debet erumpi cum ferro intelligit de medicinis leuibus facientibus eruptionem. tales autem medicine non semper erumpunt exituram si exitura sit grosse cutis. Et ideo tunc oportet perforare cum ferro non autem intelligit de medicis erūpētib⁹ acutis ⁊ cauterizātibus.

Sed tunc dubitabit aliquis vlterius quod est melius an perforare exituram cum ferro an cum talibus medicinis acutis ⁊ cauterizantibus vbi non possumus erumpere cum medicinis erumpentibus leuibus. ¶ Dicendum est ad hoc ꝙ si apostema sit ex humorib⁹ frigidis ⁊ humidis ⁊ sit rotunde figure ⁊ magne concauitatis. tunc est melior eruptio que fit cum medicina causticа: quia medicina causticа desiccat ⁊ erūpit. Unde facit ibi duo bona. Sed si apostema fit ex humoribus calidis ⁊ sit longe figure vbi nō oportet nisi perforare in longum. tūc est ibi melior perforatio que fit cum ferro q̄ cum medicina causticа propter eius acuitatem ⁊ caliditatem ipsius induceret ibi nimiaz supercalefactionem: immo vt dicit Albucasis. Aliquādo medicina causticа facit accidere in membro egritudinez difficilis sanationis ⁊ elongatur ipsius actio ⁊ nocumentum ad membra vicina. vnde non competit nisi in predicto casu. Iterum sunt quidam homines valde abhorrentes incisionem: ⁊ in talibus etiam plus competit medicina causticа.

¶ De eruptionibus exituralibus. CAP. XXX.

EXituras quidem saluas in quibus nó est magna malitia aperit aqua calida ⁊ rumpit eas. putrefacte aūt ledūtur ex hoc vehementer propter illud qđ attrahitur eis ex materia. ⁊ cū vides exituram quam aqua calida rectificat. tunc confide de bonitate eius.

¶ Superius Auicenna posuit regimen in speciali ipsaruz exiturarum quantum ad perforationem cum ferro. In ista parte Auicen. ponit regimen speciale ipsarum quantum ad perforationem cuz medicinis. ⁊ ponit Auicen. in capitulo plures medicias speciales erumpētes exituras. Dicit ergo Auicen. Exituras quidem saluas. Que autem sint exiture salue ⁊ que maligne. ⁊ etiam putrefacte queras in predicto capitulo exiturarum. putrefacte autez leduntur ex hoc: ideſt ex aqua calida vehementer propter istud quod attrahitur ex materia. i. ex humoribus ad exituram. ⁊ etiam quia aqua calida addit in putrefactionez earū: eo ꝙ aqua est calida ⁊ humida. talia autem sunt putrefactiua exituraruz in quibus est putrefactio. ⁊ ideo in talibus non competit aqua calida.

¶ De cura. CAPITVLVM XXXI.

ET scias ꝙ emplastratio cum radice narcisci rumpit omne prauum ⁊ propie cum aqua ⁊ melle bulliat totum illud cum oleo de lilio: aut irino: aut radix canne recens cum melle: aut pice sicca cum sorditie aluearioꝝ apum aut emplastrum arbosilos: aut sumatur cere ⁊ resine ⁊ butyri omnium ana. lib. i. ⁊ picis sicce ⁊ mellis amboruz ana. lib. ʒ. ⁊ floris eris. ʒ. iij. ⁊ olei quātum sufficit. ⁊ medicamen de alleis est bonum valde: aut sumantur ammoniaci. vi. cere. iij. glutinis albotin. ij. sulfuris citrini. ij. nitri. ij. ⁊ fiat ex eis emplastrum. ⁊ de illis que nos experti sumus est vt sumant medulla granorum cotti ⁊ nux rancida ⁊ fermētum et caules decocti et cepe decocte et sinapis et fimus columbinus et fiet ex eis emplastrum. rumpit enim velociter. et iterum diaquilon solutum in mucilagine sinapis et sapone associatū cum ficubus. et de medicinis erumpentibus flegmatibus loco perforationis est vt administretur emplastrum factum ex melle anacardos et pice humida que duo aggregentur cum igne equaliter: deinde ponantur super exituraz per diem medium: quoniam rumpet eaz. et de eis iteruz que sunt fortia est vt sumantur alkali et calx non extincta ⁊ ponantur in submersione sui ⁊ media aque: deinde coletur postq̄ bullierunt ⁊ sint in illa aqua alkali ⁊ calx: deinde sumātur ⁊ ponātur in caldariam de ere ⁊ ponātur super prunas ⁊ congelentur in salem. ⁊ sumatur de hoc sale aliquid ⁊ quantum est quarta eius de sale ammoniaco ⁊ ponatur in mucilagine nasturtij in qua sit aliquid de melle anacardi ⁊ administretur. Aut sumantur cantarides ⁊ terantur ⁊ ponantur super oleuz vetus ⁊ ponantur super ignem leuem scilicet ignem prune donec totum coaguletur: deinde teratur sicut teritur emplastrum ⁊ ponatur super ipsum mel anacardi ⁊ propie si ponatur in eo stercus accipitris: aut stercus passerum: aut stercus anatis. Et quidam iam dixerunt alkebikez. Et de medicinis resoluētibus est omne calidum resolutiuum iteratuz sup membrum cum rarificatione membri ⁊ raritate eius cuz vaporatiōibus faciētibus illud de illis in quibus est humiditas calida: ⁊ quanto plus resoluitur emplastretur multotiēs locus ⁊ embrocetur: ⁊ oportet ne vacuum sit regimen a medicinis leniētib⁹ donec leniat duricies ipsi⁹: qz neciuz ē vt admistrent leniētia sola. Et iste medicie resolvētes sanie sunt ō sūma albauracb ⁊

sinapis ⁊ stercus auium ⁊ arsenicum ⁊ calx ⁊ cozdumeni ⁊ misceantur cū eis que sunt sicut thus ⁊ glutinum albotin ⁊ mastix ⁊ aldibic ⁊ aggregent cū aceto ⁊ oleo antiquo: ⁊ medicamen factū cum alleis aut ex alacoben aut ex piretro ⁊ staphisagria ⁊ bauracb cuz melle. Et añ oia ista mūdet locus cuz aqua calida. ⁊ medicamē de marchasita: cui⁹ descriptio. ℞. lapidis marchasite. ʒ. xij. ām oniaci tantūdē farine fabaz. ʒ. vi. misceat cum resina humida ⁊ liniat super cutem ⁊ ponat super saniem donec cadat p se. ⁊ opz vt admistret statim: qm̄ exiccat velociter. Et medicamē factū ex salis ām oniaci quātitate partis vni⁹ ⁊ ex bezabard quātitate quarte partis vnius: ⁊ ex litbargirij q̄ztitate partis vni⁹ et tertie ⁊ ex olei antiq quātitate ptis vnius et duaz tertiaz ptis: sumat ex eo linimētū. Et qñ non cōferunt medicie sicut p̄dixim⁹ nec̄iuz é pforare: aut cauterizare.

¶ Et scias tunc q̄ emplastratio cuz radice narcisci. i. cū radice lilij ⁊c̄. aut pice sicca. i. pice greca. ⁊ pice humida. i. pice nauali. Et de medicis resoluentib⁹ est omne calm ⁊c̄. Dec lr̄a p̄ōt dupliciter exponi. Uno modo sic. Et de medicinis resoluētibus. i. de medicinis aperiētibus exituraz q̄ quā aptionem sanies resoluit ⁊ extrabit. Est omne calidum ⁊c̄. Alio modo p̄ōt exponi. Et de medicinis resoluentibus saniem. ita q̄ intelligat q̄ sanies resoluat sine apertione p̄ poros cū medicinis sicut resoluit humoz calidus p̄ poros in apostemate ⁊c̄. hoc est possibile aliqñ ⁊ ego ipe aliqñ vidi: sed qz hoc rarissime cōtingit. ⁊ etiaz medicine quas postea ponit vident adaptari magis p̄me expositōi non credo q̄ p̄ma expositio sit melioz. ⁊ eodē modo exponitur sequens littera cū dicit. ⁊ ille medicie resoluētes saniem ⁊c̄. i. ex bezabard. i. ex galbano.

¶ Regimen exituraz intrinsecaz. CAP. XXXII.

Aldubelet qdē intrinsece oz vt regant cum eūone et ꝓprie qñ colera est egredies in egestione et vrina significat q̄ sanguis totus est malus. Qñ vo verificat existimatio medici q̄ sanguis est bonus p̄ter illum quē expellit ad exituraz. et post euacuationē. tūc opz vt matureť cū medicis equalibus sicut est vinū tenue subtile cū bibit paulatiz. Et illud cui innitendū est in maturatōe exquisitissima eoz sunt medicie subtiliatiue exiccatiue sicut myrrha et cinamomū et reliq̄ spēs et cōsequant cū potu vini subtilis qō est ad albedinē decliue. et de cōpositis sunt tyriaca et mitridatum et homozusia.

¶ Supius Auicēna posuit diffuse regimē exituraz intrinsecaz. in illo capto Auicen. ponit quoddā regimē vniuersale exituraz intrinsecaz inquantū spectat ad hūc libz̄. Ponit aūt Auicēna illud regimē valde in brevi ⁊ in vniuersali: eo q̄ ad istū libz̄ nō spectat de hoc determinare diffuse: sed de cura exituraz ītrinsecaz in spāli. ⁊ diffuse determiauit in 3°. libro. ⁊ ideo p̄ cura ipsoz sufficiēti ad illū libz̄ recurras. ⁊ pz qō hic dicit Auicen. nisi q̄ dicit. Et

illud cui innitēdum est in maturatione exquisitissima exponas. i. in apostematib⁹ vel exituris in q̄bus indigemus exḡsitis sicut maturare ꝓpterea. s. qz fuerit de materia q̄ difficilis curatōis existit q̄lis est materia viscosa ⁊ grossa sunt medicie subtiliatiue ⁊c̄. in istis. n. ꝓpter difficultatez maturatōis eoz nō sufficit vini administratio.

¶ De aldemenul. CAP. XXXIII.

Aldemenul itez sunt de gñe exituraz. Et plm eorū fit ex malitia digōnis et ex motibus sup repletionē et que currunt cursu illoz. Et deterioꝛes aldemenul sunt q̄ sunt ꝓfundioꝛes.

¶ In isto capto Auicē. determiat de quodā ap̄ate qō dicitur ademenul vel ademul qō expōitur esse furunculus. Determiat ḡ hic de furunculis inter exituras: qz furūculi vtplurimū vel fiūt incipiendo exiture vel cōuertuntur ad exiturā vel raro cōuertunt ad resolonē vt ipse met dicit Auicen. Diuidit aūt hec pars in partes duas. Determinat p̄mo de ipso theoꝛice. i. quantuz ad causas ⁊ ostēdēdo quid est. zo determinat de ipso ꝓractice. zª ibi (Et qñ apparet ademenul tūc eoz ⁊c̄.) Dicit p̄mo ademenul iterū sunt de genere exituraz: qz vel fiūt incipiēdo exiture vel cōuertit esse eoz ad exiturā fm plurimū. ⁊ ppter hoc su. determiat de ipsis in capto exiturarum. ⁊ sunt signa eius q̄ hz eminentiaz pinealē: ⁊ facit plura oꝛificia ex quibus egredit quoddā trumbū saniei grossiuz. ⁊ qñq̄ est rubeū. ⁊ tūc est magis saluū. ⁊ qñq̄ est liuidū. ⁊ tunc est malū: qz q̄si attinet nature antracis. Et plm eoz ⁊c̄.

¶ De cura aldemenul. CAP. XXXIIII.

Quando apparēt aldemenul. tunc eorū cura circiter tres dies est cura apostemarum calidoz: deinde post illud opz vt sit occupatio in resoluendo et maturando. fortasse. n. resolvent et illud est secundū minus et fortasse maturant. et non opz vt negligentia in curatione aldemenul: multotiēs. n. conuertit ad exituram magnaz: et cura eius est eūo fm quantitatē necessitatis fleboto mie ⁊ solonis ventris.

¶ In illo capto Auic. determiat de cura furūculoz. Et diuidit ps ista in ptes duas. p̄mo ponit curā ei⁹ in generali quātū ad localia ⁊ quātū ad p̄ncipia ipsi⁹ ⁊ quātū ad alia tpa. zo ponit curā ei⁹ in spāli quātū ad maturatōez ponēdo spāles medicias maturatiuas. zª ibi (Et cū fuerit cuz ademenul pulsatio ⁊ basis radicis) Dicit ḡ p̄mo qñ apparet ademenul: tunc eoz cura est circiter tres dies. hoc est quātū ad p̄ncipiū est cura ap̄atū calidoz. s. repcutiendo ⁊ euacuādo corpus. Intellige tamē q̄ in malis furunculis quoz color est niger ⁊ liuidus nō est tutuz repcutere propter pessimitatez materie: sicut etiā dcm̄ fuit de pruna in capto de pruna ⁊ de igne pfico. Deide post illud. i. post p̄ncipiū ⁊c̄. Et cura eius est euacuatio. s. sanguis adusti. ⁊ hoc p flōmiā: ⁊ colere: ⁊ hoc fit p solonē vētris. Et itellige q̄ illa cura oz p̄mitti ante oēm curā q̄z̄q̄z Auic. ponat eaz post curā localē. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et cū fuerit in aldemenul pulsatio ⁊ basis radicis. tunc est necessaria maturatio. ergo adiuuet ad illam. ⁊ illum quidē qui passus est multitudinem agressionis aldemenul liberat solutio ventris ⁊ rarificatio cutis cum balneis administratis semp et exercitio.

¶ In parte iſta Aui.ponit curã carbunculi magis ſpãliter quãtuz ad maturatõez.ꝛ ꝑmo oſtẽdit qñ eſt neceſſaria in carbũculo maturatio adiungẽdo cuz boc quandã curam quãtũ ad vſia que debẽt fieri ꝑmo.z°ponit medicias maturatiuas ſpãles.z°ibi(Et de maturatiuis qdem ꝛc̃.)Dicit ꝑmo.ꝛ cũ fuerit cuz ademenul pulſatio baſis radicis. tũc neceſſaria eſt maturatio:qz qñ creſcit pulſatio.tũc eſt ſignũ generatõis ſanie:eo qꝺ in generatiõe ſanie fiũt dolores ꝛ febres ſicut dicit Ipo. Itez etiã qñ fuerit cum eo baſis radicis.tũc eſt ſignũ qꝺ materia nõ reſoluit̃ nec eua porat:ſed vult ſanies fieri. ergo tunc qñ ſic eſt neceſſaria eſt maturatio.adiuuet̃ ergo ad id.ſ.cũ medicis maturatiuis que dicent̃:Et illũ qdez q paſſus eſt ꝛc̃.liberat ſolutio ventris ſupple ꝛ flõmia etiã ꝛ rarificatio cutis cũ balneo admiſtrato ſu.ꝛ exereitatio ſu.poſt pfectam euõnem corporis.ꝛ ẽt debẽt tũc admiſtrari non ſup repletiõez: qz tũc nõ liberaret:imo eſſet cauſa ipſoz:ſed debẽt adminiſtrari poſt mundificatõez ꝛ ante cibũ ꝛ potũ.

¶ Et de maturatiuis qdez ẽ ſemẽ almaru tritũ cũ lacte aut ficub⁹:aut cũ ficubus ꝛ melle: ꝛ ficus cũ melle ipo. ꝛ triticũ maſticatũ ẽ bonũ ad maturatõz eoz. ꝛ ſilr paſſe ꝑfecte cũ baurach. Aut ficus cũ ſinapi ꝑmixte cum oleo de lilio ꝛ medicamẽ aldemenul cognitũ: ꝛ medicamen de fermẽto notũ: ꝛ medicamẽ cui ieſt iſte modus maturat. ℞e.butyri.ʒ.j. ꝛ mediã. fermẽti acetoſi.ʒ.i. ꝛ ſemis almaru triti: ꝛ pſilij oiuz añ.ʒ.i.ſ.lactis fici.ʒ.ij̃.fenugreci ꝛ ſeminis lini oium añ.ʒ.v.bulliat in lacte ꝛ admiſtret̃:ipm eni eſt iuuatiuũ tẽperatũ. Et cũ aldemenul difficulter venit ad pus ꝛ cũ qete caliditatis grauis.tũc flebotoma venã que imbibit ipz:deinde ventoſa locũ ꝛ nõ facias iſtud in principio: qñ egredieť ſanguis virulentus ꝛ retinebitur groſſus ꝛ fiẽt illic vlcus duz. Et qñ maturať ꝛ nõ aperiť ꝑfora ipm aut cũ medicis aut cũ ferro:aut ꝑm qꝺ dictum eſt in exituris. ꝛ de bonis erumpentibus eſt iſtud: ſemen lini fimus columbinus. ꝛ fermentum.

¶ Dic Auicẽna ponit ſpãles medicinas maturationis ſemen almarum.i.lingue bouis ſcilicet eius ſpecies que habet radices rubeas.

¶ De moꝛo. CAP. XXXV.

Hoc eſt apa molle ex carne addita qõ accidit in carne rara. Et plm eius fit in ano ꝛ vulua. ꝛ qñqz eſt ſaluum:et qñqz eſt malignum doloroſuz.

¶ In illo capło Auicẽna determinat de quodã apate ſanguineo qõ dr̃ moz. Dicit ergo Auicen.hoc.ſ.moz eſt apa molle nõ intelligas molle:qz ſit apoſtema flegmaticũ: qz ſi ſic eſſet.tũc non determinareť de ipſo inter apata caľa: ſed dicit̃ eſſe molle:qz fit ex carne addita molli ſanguinea qõ accidit in carne rara.i.molli ſupple vt in pluribus: qz in tali loco maxime.ꝛ vtplurimuz generat̃ illa caro mollis.Et qñqz eſt ſaluũ vt quãdo illa caro mollis ſanguinea eſt nõ babens malũ colorẽ.Et qñqz eſt malignũ ꝛ doloroſum vt qñ illa caro eſt dura ꝛ fuſci coloris:qz attinet nature cancri.ꝛ Aui.nõ ponit curã eius: qz cura eius eſt ſolum opatio manualis.ſ.inciſio illius carnis ex toto. Intellige tamen qꝺ ſi tale moz ſit malignũ doloroſum. tũc nõ tangatur cũ ferro cũ attineat nature cancri: ſed regať ſolum blandiẽdo cũ medicinis ſicut regiť cancer. vnde cura eiꝰ ſpectat ad capłm cure cancri.

¶ Tractatus ſcõs de apatibꝰ fridis ꝛ q̃ currũt curſu eoz.

CAPITVLVM. .I.

Humores frigidi ꝛ q currunt curſu eorum in corpore ſunt flegma et melãcolia et vẽtoſitas et compoſitum ex eis. et tu iam ſciuiſti ſpecies eorum.

¶ In precedenti tractatu determinat Auicẽna de apoſtematibus calidis ꝛ curis ipſoz. In illo ſecũdo tractatu determinat Auicẽ.de apoſtematibus frigidis ꝛ curis ipſoz. Et diuidiť pars illa in partes duas.primo determinat de apatibus frigidis in vłi.z° determinat de ipſis in ſpãli.z° ibi in ſequẽti capło(Et apoſtema albũ molle ꝛc̃.) In primo aũt capło.Auicẽna duo facit. Primo ponit diuiſionẽ humoz frigidoz in vłi.Secũdo penes illã diuiſionẽ ponit diuiſionẽ apatum frigidoz in vłi.z° ibi(Et apoſtemata frida aut ſunt flegmatica ꝛc̃.)Dicit ꝑmo qꝺ hũores frĩdi.ꝛ que currunt curſu eoz.hoc qõ dicit humores frigidi refertur ad flegma ꝛ melancoliaz.hoc aũt qõ dicit, ꝛ que currũt curſu eoz:referť ad vẽtoſitatẽ ꝛ ad compoſitũ ex eis.nã ventoſitas non eſt ꝓprie humor frigidus:qz eſt im ꝓprie hũor:ſed currit curſu humoz frigidoz: eo qꝺ ventoſitas ꝓportiõať humori.cũ ventoſitas non ſit aliud q̃z humor extẽuatus ſub forma vaporis.ꝛ cum hoc etiã proportionať plus hũoribus frigidis: qz quãq̃z vẽtoſitas nõ ſit a caliditate excluſa:tamẽ qz eſt in ea caliditas diminuta:eo qꝺ vẽtoſitas generať ex hũoribus eleuatis a calore nõ potẽte ipſos diſſoluere.iõ vẽtoſitas ꝓportiõať humoribus frigidis ꝛ currit curſu eoz. Item etiã compoſitum ex eis dr̃ currere curſu hũoz frigidoz:qz quãq̃z in cõpoſito ſint aliqñ hu.calidi admixti:tñ currũt curſu hũoz frigidoz:qz plus dñanť ibi hu.frigidi.ſicut qñ dñanť plus humores caľi dr̃ currere id totũ ꝯpoſitũ curſu hũoz caľoz. vt dcm̃ fuit ſupra in tractatu apatũ caľoz.ſũt flegma melãcolia ꝛ vẽtoſitas ꝛ cõpoſitũ ex eis.hoc qõ dicit compoſituz põt duplr̃ itelligi ꝛ vtroq̃z mõ itelligit Aui. Uno° cõpoſitũ ex eis.i.ex plurib⁹ hu.frigidis:qz ſicut cõponunť humores calidi adiuuicez ſicut colera ꝛ ſanguis.ita ẽt pñt cõponi hũo.frigidi adiuuicẽ.Alio° põt intelligi cõpoſitũ ex eis .i.ex humo.frigidis ꝛ calidis.ita tñ qꝺ dñenť ibi hu.frigidi:qz qñ cõponunť hu.calidi ꝛ frigidi adiuuicẽ ꝛ dñanť ibi hũores frigidi.tũc totũ iſtud cõpoſitũ dr̃ currere curſu humorũ frigidoz: qz cõpoſitũ noiať a dñantiori ſed ſi dñarenť ibi hu.calidi.tunc illud compoſitũ diceret̃ currere curſu humoz calidoz ꝛ nõ frigidoz ſicut dcm̃ eſt.Et tu iaz ſciuiſti ſpẽs eoz.i.apatũ frigidoz.ſ.in lib.ꝑmo.Fen z°.cap.de egritudib⁹ compoſitis.¶ Deide cũ dicit.

¶ Et apata frida:aut ſunt flegmatica :aut melãcolica:aut vẽtoſa:aut cõpoſita.

¶ In parte illa Aui.ꝼm ꝑdictã diuiſionẽ humoz frigidorũ accipit diuiſionẽ apatuz frigidoz: eo qꝺ apata frida fiũt ex hũoribꝰ fridis.ꝛ iõ ꝼm diuiſionẽ hu.frigidoz accipiť diuiſio apatũ frigidoz.Et diuidiť ps iſta in ptes duas.ꝑmo ponit iſtã diuiſionẽ.z° ſubdiuidit ꝛ declarat mẽbra diuiſionis illi⁹.z° ibi(Et apata flegmatica)Dicit g̃ ꝑmo.

Sed hic eſt dubitatio vr̃ qꝺ Auic.ſit diminutus ꝛ ſit ſuperfluus.nã Auic.dic̃ in ꝑ. Fen z°. ca°.de apatib⁹.qꝺ apata frida aut ſũt de mã melica aut ſũt de mã flatica aut aquoſa aut vẽtoſa.ꝓ ℞ g̃ qõ ibi dic̃ Aui. in ꝑmo videret̃ eſſe hic Aui. diminutus.ꝑmo eo qꝺ Auic.

ponit ibi apa fridũ aquoſum:hic aũt nõ.Jtẽ ẽt videt eſſe ſupfluus:qz ibi Aui.nõ ponit apa cõpoſitũ. hic aũt ponit. ¶ Dõm eſt ad hoc z ꝑmo ad ꝑmũ cũ ita arguis ipm eẽ di minutuz:qz nõ ponit ꝟ apa aquoſum ibi aũt ponit. Dõm eſt ꝙ Aui.ſub apate flegmatico cõprehẽdit apa aquoſuz: eo ꝙ aquoſitas ꝓportiõatur flegmati.nã ſicut flegma eſt ſanguis diminute coctus ita aquoſitas eſt flegma diminute coctũ. ¶ Ad zm cuz ita arguis ipm de ſupfluo eſt dõm ꝙ ibi Auic.hoc nõ expreſſit de compoſitis: dedit tñ ea ſatis itelligi:qz ponẽdo ſimplicia itelliguntur cõpoſita z maxime nõ curauit ibi ponere Auic.qz ſupius poſuerat de apatibus calidis ꝙ qdã ſunt ſimplicia z quedã ſunt cõpoſita. z ideo per iſtud dedit ſiꝫr itelligere de apatibus fridis ꝙ quedã ſunt ſimplicia z quedã ſunt cõpoſita. hic aũt Auic. qõ ibi dedit intelligere expreſſit. z ideo nec eſt diminut⁹ nec eſt ſupfluus. ¶ Deide cum dicit.

¶ Et apata flegmatica aut ſunt ſimplicia z nominant apoſtemata mollia. Aut aquoſa ſicut accidit mẽbro aliquo vt in eo aggregetur aqua ſicut hydropiſis proprie. Aut dubellet in quo ſunt ſicut nodi lenes. Aut dure ſicut ſcropbule z nodi duri.

¶ In parte iſta Aui.ſubdiuidit z declarat mẽbra predicte diuiſionis.z diuidit pars iſta in ptes quattuor. ꝑmo ſubdiuidit apata flegmatica. 2° apata melancolica. 3° apata ventoſa. 4° apata compoſita. 2ª ibi (Et melãcolica) 3ª ibi (Et ventoſa) 4° ibi (Et qñq; cõponunt) Dicit ꝙ ꝑmo. Et apata flegmatica aut ſunt ſimplicia.non itelligas ſimplicia:vt qz alie ſpẽs quas poſtea ponit apatuz flatico ſint cõpoſite:ſed expone:aut ſunt ſimplicia.i.laxa:qz fiunt ex flegmate laxo z molli vt eſt vndimia.z hoc eſt qõ ſubdit Auic. Et noiant apata mollia:aut.ſ.ſunt apata flatica aut aquoſa ſicut accidit ꝛc.aut.ſ.apoſtemata flegmatica ſunt de dubelet in qbus.ſ.dubelet ſunt ſicut nodi lenes.i.molles:qz iſti nodi fiũt ex flegmate molli.z ideo noiantur nodi lenes.z ſub iſto gñe cõprehẽdunt etiã glãdule molles. z differũt iſti nodi lenes ab apate laxo z molli.licz vtraq; fiant ex flegmate molli:eo ꝙ nodi molles ſunt ſeparati a carne z iuoluti in copertorio:ſed apa laxum eſt imixtum ſubẽ membri z nõ ſeparatũ.vnde flegma in nodis eſt collectũ in vno loco z ſeparatuz a ſuba membri:ſed in apate laxo eſt ſparſum in membro z imixtũ ſubſtãtie membri: aut.ſ.ſunt apata flatica dura ſicut ſũt ſcroffule z nodi duri. ¶ Sed tu dices ꝟ videt ꝙ Auicẽna dicat falſum. naz ipe dicit in ꝑmo lib°. Fen zª. capo de apatibus.ꝙ apatũ que fiunt ex materia melancolica ſunt tria genera. ſ.duricies cãcri z glandulax genus ex qbus ſunt ſcroffule z nodi.hic aũt dicit ꝙ ſcroffule z nodi duri ſunt apata flegmatica. ¶ Reſponde z põt haberi reſpõſio ex quodã dicto qõ dicit Auicẽna in capo de nodis.nã nodi duri z ſcroffule ſunt radicaliꝫ ex flate.z ideo qz radicaliter ſunt ex flegmate.Auicẽna hic enumerat ea iter apata flegmatica: ſz qz in illo flegmate reſoluit ſubtile z remanet groſſuz iduratum.z oĩs humor iduratus reducit z tranſit in naturaz hũoris melãcolici.ideo ſcroffule z nodi quãtũ ad eox factuz eſſe dicunt eſſe apata melãcolica z fiunt ex humore melancolico:qz fiunt ex flegmate idurato qõ ꝟuerſuz eſt in nãm melancolie.z illo mõ Auic.in ꝑmo libro cõnumerauit ea inter apata melancolica.ſic ꝙ ad diuerſa reſpexit Auic.ꝟ.z in ꝑmo libro. ¶ Ulteri⁹ nota ꝙ differũt ſcroffule z nodi duri.ſicut ponit Auic.in ꝑmo.nã licet illa vtraq; differãt a ſcliroſi z cancro ꝓ hoc ꝙ cancer z ſcliroſis ſunt ifixa z cõiuncta ſubſtantie mẽbri.ſcroffule vo z nodi ſunt ſepata tñ nodi ſunt magis ſepati a carne q̃z ſcroffule. naz nodi ſunt oĩno ſeparati ab ea.ſ.carne in quo ſtant. Scroffule aũt ſunt aliqualiꝫ retente ſupficiei carnis z ſuſpẽſe in ipſa ſicut poſtea ponet Auicẽ. ¶ Sed tu dices vlteri⁹ ſub qua iſtax ſpẽrum reponunt glandule:cũ poſtea in ꝑſeqn do de eis faciat mentõez z caplm ſpãle. z etiã Auicẽna in ꝑmo facit de eis mentõez inter apoſtemata flegmatica z etiã iter apata melancolica. ¶ Dõm eſt ꝙ glandula ꝑma ſui diuiſione diuidit in duas ſpẽs.ſ.in glãdulam mollem z in glãdulã duram. Mollis glãdula eſt illa que fit ex flegmate molli ſicut fiunt nodi lenes.z ideo talis glãdula cõprehendit ſub hoc qõ dicit Auicenna. Aut dubelet in qb⁹ ſunt ſicut nodi lenes.vñ dubelet lenis eſt ſicut genus ad oia illa in qb⁹ eſt flegma molle z coadunatũ in loco vno. Glãdula aũt dura eſt duplex.quedã ẽ dura in vltimo duriciei q̃ eſt ex melancolia z flegmate idurato. z illa vocat ſcroffula vel nodus durus. vñ talis glãdula idẽ eſt quod ſcroffula vel nodus durus. Sz alia eſt glãdula dura q̃ nõ habet illã duriciẽ vltimã ſicut ſcroffule z nodi duri: ſz hz duriciẽ aliqualẽ. vñ hz maiorẽ duriciẽ q̃z nodi lenes vel glãdule molles z minorẽ q̃z ſcroffule z nodi duri.z illa vocatur abſolute glãdula ſicut apparet ꝑ Auicennã in ꝑmo libro.z talis glãdula reponit ab Auicẽna in ꝑmo iter apata melãcolica. Sed Auicẽna reponit ipſam ꝟ inter apata flegmatica. Nam vt dcm̃ fuit ꝑus alio modo logtur hic z alio mõ in ꝑmo. Et cõprehẽdit ꝟ Aui.talem glãdulaz ſub hoc qõ dic. Aut dura in qbus ſunt ꝛc.qz ꝑ hoc ꝙ dicit: aut dura: Auicen.dat itelligere oĩa apata flegmatica dura in qbus eſt collectũ flegma duxꝫ.z ideo ꝑ hoc qõ dic aut dura cõprehendit Auicẽ.glandulas duras z ſcroffulas z nodos duros.z ſicut nodi lenes z glãdule molles dicunt dubelet lenes.ita ẽt illa oĩa põt dici dubelet dure.z credo ꝙ Auicẽ.itendat hoc cũ dicit.aut dura ſicut ſcroffule. Jntelige aũt vlterius ꝙ ex ꝑdictis appet ꝙ vlꝫ quattuor ſunt ſpẽs apatũ flatico fm modũ fm quẽ hic logtur Auicẽ. nã apata flatica quedaz ſunt aquoſa quedã ſunt mollia. z quedã dubelet lenes z ſub iſtis cõprehẽdunt glãdule z nodi molles.z quedaz ſunt dubelet dure z ſcroffule z nodi duri. Jntellige vlteri⁹ fm ꝙ ponit Auicẽna in ꝑmo.ꝙ diuerſitas illox apatũ flegmatico fm duriciem z molliciem nõ eſt niſi fm groſſiciei flegmatis diuerſitatẽ z molliciẽ ipſi⁹ z ei⁹ ſubtilitatẽ z laxitatẽ ipſi⁹ duriciei. Et Auic. vltra hoc addit ita vt qñq; melancolicis ſint ſilia.z qñq; vident vẽtoſa ꝛc. ¶ Deide cum dicit.

¶ Et melancolica aut ſephiros aut cancer. z tu ſcies differentiam inter vtroſq;.

¶ In iſta ꝑte Aui.ſubdiuidit. z declarat zm mẽbrũ ꝑdicte diuiſiõis.ſ.apata melãcolica.z dic. Et melancolica ſupple ſunt aut ſephiros aut cãcer.ita ꝙ duo põit genera vl ſpẽs q̃ fiunt ex mã melãcolica.ſ.ſephyros z cãcer. Sz Auic.in ꝑmo. Fen zª.capo de apatib⁹ dicit ꝙ illox qdẽ q̃ fiũt ex materia melancolica tria ſunt genera.ſ.duricies cancer z glãdulax genus ex qbus ſunt ſcroffule z nodi ꝛc. Et tu reſpõdeas ad hoc ſicut dcm̃ fuit. Nã Aui.ꝟ.ſcroffulas z nodos cõnumerat inter apata flegmatica: qz radicaliꝫ ſunt apata flegmatica. Sed Auicẽ.in ꝑmo cõnumerat ea iter melãcolica:eo ꝙ flegma illud eſt ꝟuerſuz ĩ nãm melãcolie ꝓpter qõ eſt induratuz.nã alio modo logtur hic z ibi. Et tu ſcias dr̃ntiam iter vtrãq;.ſ.inter ſcliroſim z cancrũ in capo de cancro. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Et ventoſa aut ſunt eleuatio : aut inflatio. z eleuatio qdẽ eſt quãdo vẽtoſitas ꝑmiſcet ſubſtantie mẽbri. z inflatio eſt qñ eſt vẽtoſitas aggregata in ſpatio vno fixa in eo.

¶ In parte illa Aui.ſubdiuidit z declarat tertiũ membrũ

ꝑdicte diuisiõis.s.aꝑata ventosa. Et dicit ꝙ aꝑata ventosa aut sunt eleuatio aut iflatio. Et videte ℔. vt dicit Auic. eleuatio dicit in ꝑmo lib.cazesia. Uñ dicit ipse in ꝑmo ꝙ aꝑata ventosa �means duas diuersificanť spēs. Una est cazesia.ꝛ altera est iflatio. Uñ Aui.ibi vocat cazesiam hic vocat eleuatõez. Et modo Aui. oñdit qd est eleuatio ꝛ inflatio. Et dicit qõ eleuatio est qñ ventositas expãsa. s.in mẽbro permiscet̃ vapori.s.flegmatis ꝛ ꝑmiscet̃ etiam.s.ventositas substãtie membri. Sed inflatio est qñ ventositas est aggregata in vno spacio ꝛ fixa in eo. Et ex hoc qõ ℔ dicit Aui. habet̃ etiã dr̃ntia inter eleuatõez ꝛ inflãmatiõez. Nã vt dicit Auic. in ꝑmo libro. Eleuatio ꝛ iflatio differũt duobus modis. essentia ꝛ cõmixtura. hoc est differũt per essentiã ꝛ cõmixturam.i.ꝑm situm. Differũt ꝑm essentiã: qꝛ eleuatio causať ex ventositate ꝑmixta vapori flegmatis. Et itelligo vapori flegmatis.i.humiditati subtili flegmatice: sed iflatio fit ex vẽtositate pura. Differunt etiã secundũ situm: qꝛ ventositas in eleuatõe est ꝑmixta ꝛ expãsa in suba membri. ꝛ ideo caceza ꝛ eleuatio non resistit tactui: imo inuenit post eã tactus mollẽ: sed in iflatõe vẽtositas est aggregata ꝛ separata a membro ꝛ fixa in vno loco. ꝛ si tangať resistit tactui resistẽtia multa aut pauca sic dicit Aui. in ꝑmo lib. Deinde cũ dicit.

¶ Et qñq componunť illa apostemata adinuicem ꝛ cum calidis ex eis.

¶ Dic Aui. subdiuidit. ꝛ declarat quartũ membrũ ꝑdicte diuisionis. s. aꝑata cõposita ꝛ dicit. Et qñ componunť ista aꝑata. s. frīda adinuicẽ ꝛ cum calidis ex eis. i. ꝛ qñq cõponunť cũ calidis. quasi vult dicere Auic. ꝙ aꝑata cõposita frigida sunt duplicia. quedã sunt cõposita ex pluribus humoribus frigidis. vñ tũc cõponunť aꝑata frīda adinuicẽ. ꝛ qdam sunt cõposita: vt qꝛ frīda sint ꝯposita cuz calidis: sed tñ ꝑdominanť ibi hũores frigidi.

¶ De apostemate molli flegmatico quod nominatur vndimia. CAPITVLVM. III.

¶ Est apostema albuz molle in quo nõ est caliditas ꝛ quãto plus materia est subtilioꝛ ꝛ magis madida est mollificatio eius vehementioꝛ ꝛ digitus facilius penetrat in eo quod comꝓimit cuz ꝓhibitione eius quod est in eo quod nõ est in eleuatõe: ꝛ quãto plus materia ẽ grossioꝛ: est ad duritiẽ ꝛ frigus decliue.

¶ Supius Aui. determiauit de aꝑatibus frīdis in vli. In ista parte Aui. exequit̃ de ipsis in spāli. ꝛ diuidit̃ pars ista in ptes q̄ttuoꝛ. ꝑmo determiat de aꝑatib⁹ frīdis flegmaticis. 2° determiat de aꝑatib⁹ frīdis melãcolicis. 3° determiat de aꝑatib⁹ frīdis vẽtosis. ꝛ 4°. determiat de aꝑatib⁹ frīdis ꝯpositis. 2ª ibi. (Aꝑa duꝝ noiatuz sephyros ꝛc.) 3ª ibi (De aꝑatib⁹ vẽtosis ẽ ꝛc.) 4ª pōt assignari ibi (Est vt accidat sup ptes coꝛpis pustula q̄daz iflãs ꝛc.) Prima ps in qua determinať de aꝑatibus frīdis flaticis diuidit̃ in ptes q̄ttuoꝛ. In ꝑma parte determiať de aꝑate molli. In scõa pte determinat de nodis tã de nodis lenib⁹ q̄z de nodis duris. In tertia pte determiat de glãdulis. In 4ª pte determiat de scroffulis. 2ª ibi (Nodi sunt debelet) 3ª ibi. (Qñq generať in gbusdã mẽbris aꝑa glãdosum) 4ª ibi (Scroffule similanť nodis) Nõ aũt determiat Auic. hic de aꝑatib⁹ aquosis: eo ꝙ aꝑata aquosa nõ generãť nisi in mẽbris determiat. sicut hydropisis aquosa est egritudo ꝓꝓria epatis. ꝛ bernia aquosa ẽ egritudo ꝓꝓria burse testiculoꝝ. silr ꝙ accidit in craneo de aquositate est egritudo mẽbri apꝓꝓati. ꝛ iõ qꝛ talia aꝑata aquosa sunt egritudines ꝑticulares ꝛ determiate. ꝛ ad hũc libꝝ nõ spectat determiare de egritudib⁹ apꝓꝓatis: sz spectat ℔ ad tertiũ libꝝ. iõ hic Aui. nõ determiat de aꝑatib⁹ aquosis: sz in 3° lib° ꝑm ꝙ ibi appet. ¶ Uel posset dꝛuidi illa ps alio° magis artificiali. ita ꝙ diceret̃ ꝙ illa ps diuidit̃ in ptes tres. In ꝑª pte determiat de aꝑate flegmatio molli. In secũda parte determinat de dubelet lenib⁹. In 3ª parte de dubelet duris. 2ª ibi (Nodi sũt dubelet) 3ª ibi (Scroffule simi lanť nodis) In ꝑmo ḡ cap. Aui. determiat de aꝑate flatico molli qõ dr̃ vndimia. Et diuidit̃ ps hec in duas. ꝑmo determiat de ipo theorice. 2° practice. ibi 2ª (Eũatio qdẽ cũ solone ꝛc.) Prima pars ẽt diuidit̃ in q̄ttuoꝛ. ꝑmo ostẽdit qd est vndimia ꝛ pōit signa ipsius. 2° ponit cām ipsi⁹. 3° pōit signa ꝑ que differt ab aꝑatibus melãcolicis. 4° qꝛ vndimia pōt accidere ex ꝓcussione ꝛ ex causa ꝑmitiua: tamẽ hoc est raro. aliqñ tamẽ ex causa antecedẽti. ꝛ hoc est vt plus: oñdit quomõ aliqñ vndimia pōt accidere ex causa ꝑmitiua ꝛ ponit signũ ꝑ qõ differt ab ipsa vt accidit ex causa añti. 2ª ibi (Et plꝝm eius ꝛc.) 3ª ibi (Et differt vndimia) 4ª ibi (Et qñq accidit ex percussiõe). Dicit ḡ ꝑmo. Est. s. vndimia aꝑa albũ ꝛc. qõ nõ est in eleuatõe.

Et tu dices. istud nõ videť vez: qꝛ Aui. dicit in ꝑmo. vt dcm̃ est supra ꝙ eleuatõez ĩuenit sensus mollem. ergo eleuatio etiaz cedit ꝛmpressioni digiti sicut ꝛ vndimia. ¶ Preterea Auicẽna dicit statiz post: ꝙ vndimia est de genere eleuatõis. quomodo ergo dicit ℔ Auicẽna ꝙ nõ est in eleuatõe. ¶ Tu potes respondere sic. quãdo Auicẽna dicit ꝙ nõ est in eleuatõe itellige tanta ꝛmpressio digiti sicut est in vndimia: qꝛ in eleuatõe est aliqua vẽtositas que resistit aliquo modo ꝛmpressioni digiti. in vndimia aũt non. ¶ Ad ꝑmuz ḡ qõ tu arguebas: qꝛ tu dicis. Auicẽna dicit in ꝑmo ꝙ eleuationem ĩuenit sensus mollem. Dõm ꝙ Auicenna itelligit hic per respectũ ad ĩflatõez que iflatio resistit ita ꝛmpressioni digiti ꝙ nulla quasi in ea appet ꝛmpressio: sed in eleuatõe apparet ꝛmpressio digiti: sed nõ adhuc est ibi terminata ꝛmpressio digiti sicut est in vndimia. ¶ Ad secundũ quod tu arguebas: quia dicis Auicẽna dicit statim post ꝙ vndimia est de genere eleuatõis. ¶ Dõm est ꝙ Auicẽna noluit oĩno ꝙ vndimia eẽt de genere eleuationis: qꝛ tũc vndimia esset apostema vẽtosuz: sed ꝙluit per hoc ꝙ dixit ꝙ vndimia est ō genere eleuatõis hoc est ꝙ vndimia ꝯuenit cũ eleuatõe: quia cõuenit cũ ea quodãmodo ĩꝛpressione digiti: qꝛ eleuatio fit ex ventositate permixta humiditati subtili flegmatice. ꝛ iõ digitus imꝑmit in ea sic ꝛmꝑimit ĩ vndimia: sed differt vndimia ab ea: qꝛ est ĩ vndimia maioꝛ ꝛmpssio: qꝛ vndimia fit ex humiditate subtili flegmatica sine vẽtositate: sz eleuatio ẽ cuz aliq̄ vẽtositate: ꝛ iõ ꝑ hoc ꝙ Auic. dicit ℔ ꝙ nõ est ĩ eleuatõe possumus dicere ꝙ tãgit dr̃ntiam ĩter vndimiã ꝛ eleuatõez. Cũ aũt dic̃ iferi⁹ ꝛ ẽ de genere eleuatõis: possumus dicere ꝙ tangit ꝯueniẽtiã ĩter vndimiã ꝛ eleuatõez. ¶ Sz ex ꝑdictis ergo ꝑz ꝙ Aui. in ista pte pōit signa ipsi⁹ vndimie. ꝛ ꝑ eadem signa oñdit dr̃ntiaz ipsi⁹ ab aꝑatibus vẽtosis: qꝛ ꝑ illa signa vndimia differt ab eleuatione. ꝛ si ꝑ illa signa differt ab eleuatõe Aui. excludit ꝛplicite ꝙ multo fozti⁹ differat ꝑ illa signa ab ꝛflatõe cũ minus cõueniat vndimia cũ ꝛflatõe q̄z cũ eleuatõe: eo ꝙ in ꝛflatõe est pura vẽtositas. vt dcm̃ est ꝑus. Et quãto materia flegmatica vndimie ẽ plus grossioꝛ ꝛc. ¶ Deĩde cũ dicit.

¶ Et plurimum eius est a vapore flegmatis ꝛ est de genere eleuationis.

¶ Auicẽna ponit ℔ cãm ipsius vndimie q̄ztũ ad cãz materialez. Dicit ergo. Et plurimũ eius fit a vapore flegmatis .i. ab humiditate subtili flegmatica. vñ non intelligit hic

per vapozem ventositatem:sed intelligas hic p vapozem humiditatem subtilem flegmaticam que quidem ꝓpter suã subtilitatẽ assimilatã nature vapozis. Et est de genere eleuationis.expone hic fm q̃ dcñ est p̃us. ¶ Et itellige circa istã partez q̃ hoc qõ dicit Auicẽ. Et pl'm eius ꝛc̃.põt referri ad idem ap̃a ꝛ ad diuersa ap̃ata. si referat̃ ad idez ap̃a tunc erit sensus. ꝛ plurimũ eius.i.maioz pars hũoris ap̃atis vndimie est humiditas subtilis flegmatica. Dicit aũt Auicẽ.plurimũ:qz possibile est q̃ cũ illa materia subtili multa admisceatur aliqd materie grosse ꝛ flegmatis grossi. Si aũt istud referat̃ ad diuersa ap̃ata. tũc erit sensus. ꝛ plurimuz eius.i. vtpl'm ꝛ plurima ap̃ata vndimie fiunt ex tali vapoze flegmatis. Dicit aũt Auicẽ.pl'm:qz aliquãdo pot̃ est q̃ vndimia nõ fiat ex materia flegmatica sic subtili:sed fit ex materia grossioꝛi. licz etiã illa sit subtilis p respectũ ad mãm alioꝝ ap̃atũ flegmaticoꝝ. Et propter hoc Aui. dixit p̃us. ꝛ q̃to plus ẽ materia grossioꝛ est ad duricié ꝛ frigus decliue plus ꝛc̃. ¶ Deide cũ dic̃.

¶ Et differũt vndimia ab apostematibus melancolicis per paucitatem duritiei ꝛ paucitatem obfuscationis.

¶ Auicen.ponit dr̃ntiam vndimie ab ap̃atibus melancolicis. ꝛ pz. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et q̃n accidit ex percussiõe ꝛ similibus ꝛ nõ occurrit materia que attrahit̃ ad locũ eius nisi flegma. tũc nõ ap̃atur p̃ter ap̃a flegmatis. ꝛ illud est paꝝ ꝛ nõ eũat̃ ex doloꝛe.

¶ In ista parte:qz vndimia aliq̃n põt accidere ex cã p̃mitiua ꝛ hoc raro. ꝛ aliq̃n ex causa añcedenti ꝛ hoc est vtplurimũ. ideo Aui. oñdit quomodo aliquando vndimia põt accidere ex causa p̃mitiua. ꝛ ponit signũ per qõ differt ab ip̃a vt accidit ex causa añti. Dicit g̃. Et q̃n accidit ex pcussione ꝛc̃. q̃si vult dicere Auic. q̃ quãdo cõtingit q̃ currat mã flegmatica ex pcussiõe ad locũ. tũc ille locus ap̃atur ap̃ate flegmatico. ꝛ fit ibi ap̃a flegmaticũ ex causa p̃mitiua Et illud est paꝝ. hoc est:sed raro est q̃ ex pcussiõe currat materia flegmatica ad locum ꝛ fiat ibi apostema flegmaticũ ex pcussiõe. Et causa hꝰ est:qz raro accidit ex causa p̃mitiua ap̃a flegmaticuz:qz vtplurimũ materia q̃ currit ad membrũ ꝓpter cãm p̃mitiuã est sanguis ꝛ spiritus ꝛ hũiditas calidi p̃mo:qz humiditas calidi plus abundat in coꝛpe q̃z frigidi:cũ vita sit p calm ꝛ humidũ. ꝛ ideo cuz plus abũdent in coꝛpoze citiꝰ sunt parati currere. Itez ẽt qz sunt magis mobiles q̃z frigidi. ideo citius currũt ad locuz. Itez etiã qz instr̃a nature cũ quibus se defendit sunt sanguis ꝛ spũs. ꝛ ideo cuz ex causa p̃mitiua accidat doloꝛ. tunc virtus regitiua totius sentiẽs nocumentum currit illuc vt defendat cũ suis armis ꝛ instr̃is.s.cuz sanguĩe ꝛ spiritu. Ex hoc g̃ habetur q̃ vtplurimũ hũiditates currẽtes ad locũ pcussiõis sunt sanguis ꝛ spũs ꝛ hũoꝛes calidi. Patet g̃ ex istis trib⁹ causis. q̃re raro accidit ap̃a flaticũ ex cã p̃mitiua: ĩmo vtpl'm accidit ap̃a cal'm ꝛ maxime sanguis. Ctingit tñ aliq̃n q̃ accidit ap̃a flegmaticũ vt si in loco illo abũdent hũoꝛes flegmatici sicut est maxie in iũcturis in qb⁹ abundet flegma vel sicut in coꝛpe multũ flegmatico. tũc ꝓpter pcussionẽ currit materia multũ flegmatica ad locũ ꝛ ap̃atur locus ap̃ate flegmatico. Et nõ eũant̃ ex doloꝛe. Dic Aui. ponit signũ per qõ differt vndimia vt ãccidit ex causa p̃mitiua ab ipsa vt accidit ex causa añti: qz in vndimia q̃ fit ex causa añti vel nullus vel paucus doloꝛ ẽ nisi esset ibi admixtio alteriꝰ humoꝛis calidi: sed in vndimia q̃ fit a cã p̃mitiua est doloꝛ rõne ctusionis ꝛ ctritiõis que fit in carne separãtis cõtinuũ. ꝛ sicut differt vndimia a cã añti. ꝛ vndimia a cã p̃mitiua ĩ doloꝛe. ita etiã differt

in cura rõne doloꝛis. vt postea videbit̃. ꝛ ꝓpter hoc Aui. qz causa añs ꝛ cã p̃mitiua diuersificant curã ap̃atis fl'atici facit ꝑ mentõez de cã p̃mitiua. ꝛ posuit signuz p q̃ dr̃t vndimia vt ipsa ẽ a cã p̃mitiua ab ip̃a vt ẽ a cã añti.

¶ Curatio apostematis mollis. CAP. III.

Euacuatio q̃dẽ que fit cum solutione ventris ꝛ abstinẽtia ab eo qõ generat flegma est res q̃ est necessaria: ꝛ cum factuz fuerit istud opz vt sit repcussio ei⁹ in principio cũ eo qõ aggregat exiccatõez ꝛ resol'onem: ꝛ opz vt fricet̃ locus cum mandili fricatõe dura: deinde administrent̃ sup ipsum exiccatiua. ꝛ nõ opz vt ꝓtingat ip̃m aqua: ꝛ de illis q̃ bona sunt in p̃cipio est vt admistret̃ super ip̃m spongia noua infusa in aceto cõmixto aut ifusa in aqua baurach ꝛ cineris. In substãtia. n. spongie sunt exiccatio ꝛ resol'o.

¶ Superius determinauit de apostemate flegmatico qõ dicitur vndimia qõ fit ex flegmate molli subtili theoꝛice. in ista parte determinat de ipso practice in ponendo p̃mo curã ipsius quantũ ad vniuersalia que respiciũt totũ coꝛpus. zº quãtuz ad localia. zª ibi (Et cũ fcm̃ fuerit illud) Dicit p̃mo ꝛ pz. Tunc Auicẽna ponit curam ipsius quantum ad localia. Et diuiditur pars ista in duas partes. ꝑmo ponit curã ipsius quantũ ad localia vt est quedã egritudo. zº incidẽtaliter ponit curã ipsius quantũ ad localia: vt illud ap̃a est accñs. ꝺñs ad aliã egritudinẽ. secunda ibi (Et quandoq̃ cõfert molliciei accidẽti) ꝑima pars diuidit̃ in duas. ꝑmo ponit curaz vndimie vt fit a causa antecedenti. secũdo ponit curã ipsius vt fit a causa primitiua. secũda ibi (Et quando est cuz hoc doloꝛ ꝛc̃.) ꝑima pars diuidit̃ in partes duas. p̃mo ponit curam vndimie quãtum ad localia absolute. in secũda parte ponit curam quantũ ad localia per respectũ ad membꝛũ. secunda ibi (Et cũ hoc apostema est in membꝛo neruoso) ꝑima pars diuiditur itez in partes tres. p̃mo ponit curam ipsi⁹ quantũ ad p̃incipiũ. secũdo quantũ ad augmentũ. tertio quantũ ad statum. secũda ibi (Et quotiens additur egritudo) tertia ibi (Et apud statũ perueniat̃) Dicit ergo primo. Et cum factum fuerit illud. s. euacuatio ꝛ abstinẽtia. tunc opoꝛtet vt eius repcussio in p̃ncipio ꝛc̃. hoc est tunc opz vt in p̃ncipio administrent̃ repcussiua admixta cum resolutiuis exiccatiuis stipticis. ¶ Juxta qõ nõ q̃ in p̃ncipio cuiuslibz ap̃atis q̃tum est de se siue sit cal'm siue frigidũ cõpetunt repcussiua fm q̃ dicit Auic. in p̃mo. ꝛ vt ẽt dcm̃ fuit p̃us in tractatu ap̃atum cal'oꝝ. tñ in apostematibus calidis debẽt poni repcussiua pura: sed in ap̃atibus frigidis debẽt miscer̃i cũ calidis stipticis. sicut ponit Auicẽna in p̃mo. Fen 4ª. in cap'o de curatõe ap̃atuz in generali: eo q̃ rõne materie frigide si repcussiua apponerẽtur pura in apostemate frigido idur̃aretur materia plus ꝛ infrigidaretur magis. ꝛ ideo debent admisceri cum calidis ꝛ stipticis. ꝛ debent esse iste medicine calide stiptice desiccatiue rõne flegmatis qõ est humidũ frigidũ ꝛ viscosum. Et opz vt fricet̃ locus. s. p̃mo anteq̃z ponat̃ medicamen. ꝛ hoc fit vt aperiant̃ pozi. ꝛ per ꝺñs possit in membꝛũ virtus medicine citius penetrare. Deinde. s. post fricationez administrent̃ super ip̃m exiccatiua. i. resolutiua mixta cũ aliquibus repercussiuis. Et nõ opz vt ꝓtingat ip̃m aqua: eo q̃ aqua nocet ei ratiõe duplicis qualitatis quã habet. p̃mo: qz est nimis frigida ꝛ nimis repcussiua. Uñ nõ solũ nõ competit in hoc apostemate. iõ etiã vt dcm̃ fuit p̃ius vitatur in ap̃ate calido sanguineo sicut in flegmone. Ite-

rum etiã rõne hũiditatis nocet ei.qz in iſto apate competunt reſolutiua exiccãtia:aqua vero eſt humectatiua.z iõ opz vt non tangat illud apa aqua nec calida nec frigida. ¶ Et intellige hic qõ dicit hic Auicen. de aqua ſimplici: qz de aqua cõmixta non eſſet vex ſicut eſt aqua maris z aqua cineris zc. ¶ Et de illis q̃ ſunt bona i p̃ncipio eſt vt adminiſtrent zc.qz illud medicamẽ rõne ſpõgie eſt exiccatiuũ z reſolutiuũ.vt dixit Auicen.rõne aceti eſt quodãmodo repcuſſiuũ:qz acetum eſt frigidũ z ſiccũ. licz nõ ſit nimis frigidũ cuz in eo ſint quedã partes calide.vt ponit Auicẽ. Itex etiã acetũ eſt bonũ in hoc apoſtemate ratiõe inciſionis quã facit in materia flegmatica:aut p z infuſa in aqua baurach z cineris.ita q̃ ex omnib⁹ iſtis fiat vnuz medicamen vt infundat̃ ſpongia in aceto z in aqua cineris z baurach z adminiſtret̃.Et intellige q̃ id medicamẽ pre ceteris valet i materia iſta flegmatica ſubtili vt multotiẽs ſum expertus:imo adeo operabit̃ q̃ miraberis de eius effectu. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et quotiẽs addit̃ egritudo ponat̃ acetum in quo infundit̃ ſpongia fortius parum. z apud ſtatum pueniat cuz ipſo finis in fortitudine. z adminiſtret̃ ſolum cũ ſpongia. z p̃mixtuz cuz oleis vehemẽtis reſolonis z in illa bora iteruz adminiſtra ſpongiã infuſaz in aqua cineris fici z vitis z ilicis. z ſimiliuz. z opz vt comprehẽdat ſpongia omnia latera ne declinet materia ad latus aliud. z q̃ñq̃ adminiſtras loco ſpongie cũ nõ inuenit pãnũ duplicatũ in duab⁹ tunicis cũ aqua cineris. z q̃ñ aſſiduat̃ ſup ip̃m vna vice poſt aliã fortaſſe ſufficit. z aqua calcis ẽ fortioz. Et de illis q̃ cõferũt itex eſt oleum ro. cũ aceto z ſale z ſulfure combuſto. z ip̃m ſulfur eſt bonum. z cicer cũ aqua caulis eſt mirabilis inuañti. z memitbe in p̃icipio ſolũ et cũ q̃buſdã exiccantibus calidis eſt bonum. et ſtrictura cuz ligamentis confert ei in quo non eſt materia groſſa.et opz in illa ligatura vt ſit inceptio ab inferioze ad ſupius.et ſuccus myrti eſt bonus in p̃incipio et bonitas eius poſt illud ẽ vt cũ eo conficiant̃ medicie poſt.

¶ Auicẽ.ponit curã iſtius apatis quantũ ad augmentũ z dic̃.Et quotiẽs addit̃.i.augmentat̃.ſ.id apoſtema hoc eſt dicere quãdo id apoſtema peruenit ad tẽpus augmẽti ponatur acetũ in quo infundat̃ ſpongia fortius pax. Ratio aũt huius eſt:qz quanto plus id apoſtema recedit a p̃ncipio z p̃cedit verſus alia tempora tanto in ipo debent augeri calefactiua z exiccatiua. Nũc aũt acetũ q̃ eſt fort⁹.i.magis acre eſt magis calidũ z magis deſiccatiuum: qz quãto acetũ eſt magis acre tanto calidius etiã z ficci⁹ Fm q̃ ponit Auicen.in ſecũdo libro.capło de aceto.Sic ergo tunc quãdo id apa puenit ad tempus augmẽti debz p̃miſceri acetuz fortius pax.(Et apud ſtatum) In hac parte ponit curã ipſi⁹ per medicias que competũt in alys temporibus.z dicit.Et apud ſtatuz pueniat̃ cum ipſo.ſ. aceto finis in fortitudine.hoc eſt q̃ ſit acetũ fortiſſimum.Et rõ huius eſt: qz in ſtatu competũt adhuc magis deſiccatiua q̃z in p̃ncipio z augmẽto.z ideo cũ acetum quanto eſt magis forte tãto eſt magis deſiccatiuũ.ideo in ſtatu debz eẽ acetũ q̃ adminiſtrat̃ fortiſſimũ.z permixtũ cũ oleis vehementis reſolonis ſicut eſt oleũ laurinuz z oleum de ruta.Et de illis q̃ conferũt vbicũq̃ eſt oleũ roſ.zc. id medicamẽ ſi in eo miſcereť multũ de oleo roſa.z aceto cõpeteret in p̃ncipio vel in augmẽto.ſi aũt miſcereť de iſtis pax z multũ de ſale z ſulfure.tũc eſſet bonũ in ſtatu.Et memite in p̃ncipio ſolũ zc. Dic Auicen.cõfundit q̃dam medicamen quod compoſuit in principio ſolum. Nam medicamẽ eſt mixtuz ex repcuſſiuis z reſolutiuis. Et ſtrictura cũ ligamẽtis ꝛfert ei in quo nõ eſt materia groſſa: qz quãdo materia eſt multũ ſubtilis.tũc p̃ fortẽ ſtrictурã ꝛſumitur z deliteſcit.Si aũt eſſet materia nimis groſſa nõ cõſumereť.Et ſuccus mirti ẽ bonus in p̃ncipio. Intellige hic mixtus cuz aliq̃bus calidis deſiccatiuis. z bonitas eius.ſ. ſucci mirti poſt id.i.poſt p̃ncipiũ eſt vt cũ eo cõficiant̃ medicine poſt.i.medicine que conferunt poſt principium vt ſunt materie p̃dicte que adminiſtrantur in ſtatu z in augmento. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et cuz hoc apa eſt in mẽbro neruoſo ſpiſſo: aut ligamẽto:aut chorda p̃miſceatur in medicinis q̃ñ icidat cum lenificatõe.

¶ Auicẽ.poſt q̃ poſuit curã vndimie quantum ad localia abſolute.hic ſpecificat predictam curam per reſpectũ ad membrũ.Dicit g̃.Et cum hoc apoſtema zc.tũc opz vt miſceatur in medicinis.ſ.predictis q̃ incidat .ſ.acetuz eſt id q̃ñ incidit cũ lenificatõe.i.cum lenitate.hoc eſt dicere: q̃ quando id apoſtema eſt in membro neruoſo ſpiſſo aut in ligamẽto aut chorda: tũc opz vt in medicis admiſceatur acetũ lene z nõ vult forte.z hoc eſt ratiõe membri in quo eſt tũc id apa:qz acetũ nocet talibus membris.z ideo opz q̃ tũc acetũ non ſit multũ forte. Itex qz ſi eſſet forte multum quãdo apa eſſet in talibus membris cũ id apa quando eſt in iſtis mẽbris ſpiſſis ſit magis duruz z minus reſolubile ꝓpter ſpiſſitudinem porox iſtox membrox poſſet reſoluere magis ſubtile z relinquere ſpiſſum z durx: quia acetuz multũ forte fortiter exiccat.z ideo exiccaret ſubtile z relinqueret groſſuz induratũ. Sic g̃ tunc in membro neruoſo ſpiſſo opz q̃ acetũ q̃ñ miſceť cũ medicinis ſit lene:ſed in membro carnoſo debet eſſe fortius: qz acetũ nõ nocet membro carnoſo ſicut neruoſo. Itex etiaz in membro carnoſo materia magis eſt reſolubilis cũ ſint pori magis apti z magis ſubtiles.z ideo in tali membro debz eſſe medicina fortius exiccatiua: ꝓpter q̃ñ z acetuz debz eſſe in tali membro forte.cum tũc magis deſiccet. vt dcm̃ eſt ſupra.Tunc ſequit̃ illa pars.

¶ Et q̃ñ eſt cũ hoc dolor ꝓpter cãm que dicta eſt.tũc opz vt ſedetur dolor in primis cum his que ſunt ſicut yſopus humida et vinũ coctuz: et cerataria ex oleo et vt adminiſtretur embroca cum vino ſtiptico nigro.

¶ In qua parte Auicẽ.ponit curam quantũ ad localia vndimie que facta eſt a cauſa p̃mitiua. ¶ Juxta q̃ñ notãdũ q̃ vndimia facta a cauſa antecedẽti nõ differt in cura ab vndimia facta a cã p̃mitiua niſi ratione doloris qui eſt in vndimia facta a cauſa p̃mitiua.ſedato aũt dolore eadem eſt poſtea cura vtriuſq̃.z ideo empła q̃ ponit Auicen.ponit in vndimia facta a cauſa p̃mitiua ſedato dolore.competũt ẽt in vndimia facta a cã añcẽdẽti. Duo g̃ facit Aui. p̃mo põit curã vndimie facte a cã p̃mitiua rõne doloris. 2° ponit curã ipſi⁹ ſedato dolore.3ª ibi(Et poſt id adminiſtret̃) Dicit g̃ p̃mo.Et q̃ñ cũ hoc. i.cũ iſto apate eſt dolor ꝓpter cauſam que dicta eſt.ſ. ꝓpter pcuſſionẽ vel aliam cãm p̃imitiuã.tunc opz vt ſedetur dolor in primis cũ eis que ſunt ſicut yſopus humida. yſopus humida eſt ſordicies z pinguedo illa que aggregat̃ ſuper lanã yliox ouiũ. z apparet illa pinguedo maxime quãdo lauatur lana: qz

qñ illa lana lauaf supnatat talis sordicies ⁊ illa colligit ⁊ reseruaf. ⁊ talis dr ysopus humida ad drntiã ysopi sicce q̃ est herba q̃ vocaf ysopus. Uocaf aũt talis herba ysopus sicca: qr est opl'onis sicce. talis aũt sordes ⁊ pĩguedo vocatur ysopus hũida: qr est opl'onis humide. ⁊ iõ qr ysop⁹ humida est opl'onis calide ⁊ hũide: vñ est resolutiuũ lene. ⁊ talia sunt mitigatiua doloris q̃ accidit ex attractõe ⁊ ptusione. ideo ysopus hũida est bona in sedãdo in pn⁹ dolorẽ vndimie que fit a causa pmitiua. Et vinus coctum. i. sapa que est resolutiuũ lene. ⁊ p ons est mitigatiuũ doloris. Et cerotalia ex oleo. itellige ex oleo resolutiuo leni sicut est oleũ camomille: qr talia olea sunt q̃ sedant dolores q̃ accidit ex causa pmitiua. ⁊ supple opz vt admistref. s. vinũ coctum ⁊ ysopus humida cũ vino nigro stiptico: qr vinus nigrũ stipticus desiccat quodãmõ ⁊ resistit fluxui humi. ad membrũ ratione sue stipticitatis. Unde bonũ est miscere tale vinũ cũ ysopo humida ⁊ vino cocto que sunt calida ⁊ humida. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et post illud administref cuz cinere et similibus. et de epithimatib⁹ bonis ẽ vt sumaf myrrha et liciũ et cipi et aloes et crocus et acatia et boliarmẽi paꝫ et ficiañ cũ aceto et aqua caulis: et itez folia tamarisci et sal et oleuz et bolũarme. emplastrato cũ aceto: et itez ei qdẽ cui⁹ añcessit dolor sumañ sordes balnei et buliant cũ aqua et inspisset cum calce q̃ ponaf in ea donec fiat sicca massa mollis et liniaf: et itez liniãtur loca cũ oleo et ponaf desup spõgia: aut lana imbibita aceto: et liget sup ipm. et medicamẽ de fermẽto est iuuatiuuz: et de eis que sunt iuuatiua ẽ vt sumañ folia lilij: ⁊ pterañ bene ⁊ exprimañ ⁊ supponañ. est. n. mirabile: ⁊ sil'r alumẽ ⁊ liciũ ptrita cuz aceto ⁊ aqua cineris. ⁊ de epithimatib⁹ fortis iuuamẽti ẽ istud: stercus vaccinũ ⁊ olibanũ ⁊ storax: ⁊ vnee ⁊ calamus aromaticus et spica et absinthium et oia iuuatiua et oẽs medicie predicte in areolis apatum rememorate in antidotario.

¶ Auicẽ. ponit curã vndimie facte a causa pmitiua qñ dolor est sedatus. Dicit g̃. Et post illud. i. post sedatiõez doloris administref cũ cinere. ⁊ silibus. i. curef cũ desiccatiuis. ⁊ cuz cinere ⁊ empl'is similib⁹ resolutiuis ⁊ fortiter desiccatiuis. ⁊ tũc Auicen. ponit illa empl'a desiccatiua. ⁊ patz. ¶ Ex dictis g̃ appet q̃ cura apatis flegmatici facti a causa pmitiua est pmo sedare dolorẽ. ⁊ id fit cũ resolutiuis lenib⁹ sicut sunt empl'a cal'a ⁊ hũida tẽperate. ⁊ iõ in pn⁹ talis apatis competunt resolutiua tempate qualia sunt calida ⁊ hũida tempate ⁊ nõ cõpetunt in eo resolutiua ⁊ exiccantia fortia: eo q̃ ista augerent dolorẽ. ¶ Nã dolor q̃ accidit ex ptusione ⁊ a causa pmitiua mitigaf cũ resolutiuo leni ⁊ augef cuz resolutiuo ⁊ exiccatiuo forti sicut põt apparere ex pdictis in tractatu apatuz calidoꝝ. ⁊ apparebit etiã p Auicẽnaz in tractatu de attractõe ⁊ ptusione. sedato aũt dolore: tũc postea cõpetunt resolutiua ⁊ exiccatiua fortia qualia cõpetebant in vndimia facta a cã añcedẽti. Et ppter hoc Aui. illa empl'a q̃ ponit hic cõpetunt etiaz ⁊ pferũt in vndimia facta a causa añcedenti. ¶ Et itez ei cui antecessit dolor. i. apati flegmatico facto a causa pmitiua sumaf sordicies balnei ⁊c. ⁊ hec itellige iã sedato dolore. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et quãdoqꝫ confert mollitiei accñti in apati

bus pgnantiũ vt submergaf sũmitas canne de qua fiũt scope in aceto: et ponaf desup. et meli⁹ eo est illud qõ fit post ptritõez ex chimolea cũ aceto et anetũ: et de embrocis decoctio caulis et anet: aut decoctio corticũ citri.

¶ In qua parte Aui. postq̃ posuit curã quãtuz ad localia istius apatis vt est q̃daz egritudo per se: in ista parte põit curã quantũ ad q̃dã localia vndimie vt est ons aliaz egritudinẽ. ⁊ duo facit. pmo ponit curã ipsius vt est ons pgnationẽ. 2° vt est ons hydropisiz ⁊ alias egritudies cazesie. 2ª ibi (Et molliciei q̃ est sequẽs) Dicit pmo. ⁊ qñq̃ ofert molliciei accñti in apatib⁹ pgnantiũ. in pgnãtibus ppter hũiditates flegmaticas corruptas exñtes in corpore propter retẽtiõez menstruoꝝ solẽt accidere ⁊ maxime in extremitatib⁹ lacertoꝝ vel membroꝝ sicut in pedib⁹ q̃daz inflatões ad modũ apatis mollis flegmatici. ⁊ submergatur summitas cãne ⁊c. p sũmitates cãne intelligit quosdã flores cãnaꝝ paruaꝝ. Et meli⁹ eo est id qõ fit post contritionẽ. hoc est. Et melius empl'm est si isti flores non solũ submergañ in aceto: sed cõterañ cum aceto ⁊ ponantur desuper. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et molliciei q̃ est sequẽs hydropisiz et egritudines alias q̃rif cura q̃ est cause.

¶ In parte ista ponit curã vndimie q̃ sequif hydropisim ⁊ alias egritudies cazesie. Dicit g̃. Et molliciei q̃ est sequẽs hydropisiz ⁊ egritudies alias. s. sil'es vt sunt egritudies cazesie querif cura q̃ est causa. s. istaꝝ egritudinũ: qr qñ ista mollicies est ppter istas egritudies cũ ptinue effluat materia ad illum locũ q̃ est causa talis molliciei nõ põt curari nisi pius curef illa egritudo.

¶ De nodis. CAP. IIII.

Nodi sunt dubellet flegmatice cõprehendẽtes humores flegmaticos: aut generatos a flegmate q̃ sunt sicut caro: aut sicut puls aut sicut mel: aut sicut aliud. et proprie qui eueniunt in curuaturis iunctura rum aut res dura.

¶ Superius Auicẽ. determinauit de apostemate flegmatico qõ dicif vndimia. In parte ista Auicen. determinat de nodis qui dicũtur dubellet flegmatice. ⁊ diuidif pars ista in partes duas. Primo determiat de nodis theorice. secũdo practice. secunda ibi (Nodoꝝ qui sunt glandosi) Prima pars diuiditur in partes quattuor. In pma parte ostẽdit quid sunt nodi ⁊ ex quibus generañ. In secunda parte remouet quoddam dubiuz incidẽs. In tertia parte ponit differentiã inter nodationẽ nerui ⁊ nodũ. In quarta parte addit quiddã incidentaliter tangendo de cura. secũda ibi (Et nõ est longinquũ) tertia ibi (Et quandoqꝫ accidit vt nodetur neruus) quarta ibi (Et multotiens accidit) Dicit pmo. Nodi sunt dubelet. quid sit dubelet dictum est supra in tractatu apostematuz calidoꝝ. ibi ergo inquire. comprehendentes humores flegmaticos q̃ sunt sicut caro. ⁊ hoc est quando isti humores flegmatici sunt molles ⁊ subtiles. licet sint duri per respectuz ad flegma quod est in vndimia: aut res dura. i. aut sunt facti ab humoꝛib⁹ flegmaticis qui sunt facti sicut res dure. ⁊ hoc est quãdo flegmata aduruntur vt qñ est subtile resolutiuuz ⁊ remanet spissum grossuz. Sic g̃ ex dicto Auicẽne appareꝛet q̃ nodoꝝ quidã sunt lenes ⁊ q̃dam duri.

¶ Non est lõginquũ quin necessariũ faciat eius obstatio eẽ melãcolicã: vez nos posuimus eã flegmaticã: quoniã radix illius duri est flegma

cui accidit vt desiccarent grosse.

¶ Dic Auic.remouet quoddã dubiũ ⁊ soluit.Posset aligs dicere quomõ ponis tu nodũ durũ inter nodos flegmaticos cũ iã id flegma sit cõuersum in meliam. Dic Auic.soluit ⁊ dicit.Et nõ est longinquũ quin neciuz faciat eius obuiatio esse meliam.hoc est dicere ꝙ non est longinquũ ꝙ quãtũ ad factũ esse mã illius sit melica cuz mã illa sit facta dura.Uerũ nos possumus illã flegmaticã ⁊c.

¶ Et quãdoqz accidit vt nodet neruus ⁊ similat nodo ⁊ nõ fit de nodis.⁊ differt a nodis ꝓ hoc ꝙ non separat ex oi pte ⁊ non separatur in longitudine:imo dextra ⁊ sinistra.

¶ Auic.ponit dr̃iam inter nodationẽ nerui ⁊ nodũ.⁊ est nodatio nerui quedã durities ipsius nerui ad moduz nodi q̃ impedit motũ ipsi⁹.dr̃t tñ a nodo ꝑz ꝙ dic Auic.⁊ pz.

¶ Multotiens accidit ex ꝓcussione qõ assimilatur nodis. Cuz ꝙ curat in ꝓncipio cũ strictura supposita remouet ⁊ resoluitur.

¶ Dic Auic.addit qõdã incidentaliꝛ ẽt tangendo de cura. ⁊ pz quod dicit. ¶ De cura. CAP. V.

NOdoz ꝙ sunt glandosi curatio est icisio ⁊ ꝓforatio nõ aliud. ⁊ siliꝛ curatio valens in duris ⁊ silibus.

¶ Supius Auic.determiauit de nodis theorice.In pte ista determiat de ipsis practice.s. q̃tũ ad curã ⁊ determinat de ipsis solum quantum ad curam localem quia curam vlem ꝓsupponit.ꝑmo enim opz ꝙ fiat eũo anteq̃z fiant localia.non aũt fecit de hoc mentionẽ: qꝛ eadem est cura vlis quasi in oibus istis aꝑatibus flaticis.in oibus eniz oz eũare bu.flegmaticos.⁊ iõ cũ Auic.fecit mẽtionẽ de cura vli in ꝑdicto ca⁹ nõ curauit h̃ repetere. Diuiditur aũt ps ista in ꝓtes tres.ꝑ ponit curã localem nodoz glandosoz ⁊ duroz ⁊ silium. in z⁹ pte ponit curaz nodoz ꝙ dicunt alsilla.qd aũt sit h̃ exponet postea. scõa ibi (Et mellino qdez qõ est.) z⁹ ibi (Glandulas aũt que siles sunt alsilla.) Prĩa ps diuidit in ꝓtes duas.ꝑmo ꝑmittit curaz gnãlẽ.z⁹ exequit in spãli de ipsa.z⁹ ibi (Inqt anthilis.⁊c.)

¶ Dicit ꝑmo. Nodoruz qui sunt glandosi.per nodos glãdosos ego itelligo nodos q sunt ex flegmate quod non est induratuz.sicut est in nodis duris ⁊ scroffulosis.nec est nimis molle sicut est in nodis mellinis ⁊ similibus.Sz sunt ex flegmate mediocri inter nimis durũ ⁊ nimis molle.vnde est in eis flegma ad modũ flegmatis quod est in glandulis.⁊ iõ vocant glanduloſi.differunt tamẽ a glandulis etiã quodãmodo.qꝛ nodus fm plm accidit in mẽbris duris sicut in dorso vel in manibus vel in pedibus.⁊ sepe accidit in curuaturis iũcturarũ.glandule aũt oriunt plus in alys locis.Iterũ etiã in nodis istis duris ⁊ plus est flegma etiã magis durum q̃z in glandulis. ¶ Curatio sunt incisio ⁊ ꝓforatio ⁊ nõ aliud.i.⁊ nõ est alia cura ꝓfecte eradicans istos nodos sicut incisio ⁊ perforatio.quia per incisionem ⁊ perforationem extrahitur flegma quod ibi continetur etiam kistis que est causa faciendi redire istum nodum. vnde incisio ⁊ perforatio sunt cura perfecta talium nodorum:ita ꝙ amplius non redeunt.si autẽ curentur ꝑ aliud q̃z per incisionẽ ⁊ perforationẽ:tunc est dubiũ de reditione.⁊ ꝓpter hoc dicit Aui.non est aliud.⁊ similiter curatio .s.per incisionem ⁊ ꝓforationẽ supple est valẽs in duris.s. nodis ⁊ silib⁹.s.nodis q fiũt ex flate duro. Deide cũ dic.

¶ Inqt antilus.tende in primis cutẽ que est super nodos cũ manu tua sinistra.aut minister extendat eã tibi fm modũ q est possibilis. Uerũ-

tamẽ oz ne secet cistis nodi: qm̃ illud ꝓhibebit te vltimare excoriationẽ. Et cũ extenderis tibi cutẽ bene:tunc seca eã cũ facilitate.qm̃ possibile est qñqz vt velamẽ nodi tẽdat cũ eo in dispositionib⁹.tarda ꝫ donec appareat tibi velamen nodi.deide extẽde tibi cutẽ vtriusqz lateris cuz vncinis ⁊ icipe excoriare cistiz a carne.qm̃ possibile ẽ excoriare ipsã.⁊ fortasse ẽ ãnexa ei.⁊ tẽ excoria ipsaz cũ gamedin donec egrediatur cistis sana cuz eo qõ est in ventre eius.illud eniz est magis certuz quod esse potest. Cũ ergo extraxeris illud si cutis non superfluit a loco vulneris ꝓpter paruitatem nodi.tũc absterge sanguinem ⁊ ablue vulnus cuz aqua mellis ⁊ sue eam ⁊ incarna. Et si magnificatur super ipm plm ꝓpter compressionez nodi:tunc abscinde radicem eius totam: deinde cura. ⁊ si nodus est vicinus neruo aut vene ⁊ est de illis qui excoriantur.tunc necesse est excoriare ipm. ⁊ si ẽ de illis qui excoriantur qui non indigent excoriatione cũ gamedin ⁊ timetur ꝙ abscindetur aliquid de illo:tũc extrabe ex eo illud qõ egreditur ⁊ pone in residuo medicamen acutuz ⁊ non incarnes ipm donec scias ꝙ nõ remansit in eo aliquid de cisti:qm̃ illud qõ de eo remanet redit cum vult nodus magnus.ergo imple ipm cotto ⁊ cura ipsum cuz medicamine. Et cuz perforatur oportet vt auferatur cistis que est ei cum complemento sui:⁊ si non cuz alio saltem cum vncinis:quoniam cum dimittitur ⁊ si minimum sit de ea redit. Et si possibile est vt excorietur tunc si accipiatur cistis cuz nodo erit melius:⁊ si relinquitur aliquid de cisti ponatur in ea medicamen acutum:deinde consequenter adhibeatur butyrum.

¶ Dic Auic.prosequitur illam curationem que fit per incisionem ⁊ perforationem.Dicit ergo. Inquit Anthylis.⁊c. cũ gademin.ꝑ gademin itelligit istrz obtusuz qõ sepat carnẽ a kisti:cum non sit incidens.Tunc sequtur illa pars.

¶ Et in mellino qdẽ qõ ẽ de exituris sis sollicitus adeo ne rumpatur cistis eius ⁊ ingenia vt egrediatur cũ cisti.nam si eius cistis rumpitur eius egressio erit difficilis. Si vero accidat vt rumpatur:tunc rectum est vt conserues ipsaz fm illud quod est in ea:⁊ excoriatum ab ea aggregetur ⁊ stringatur cum ligamentis.⁊ quando currit de illo res plurima tunc opoꝛtz vt custodiatur patiens ipsum cum ꝓfortantib⁹ nãz suam ⁊ conseruetur apud somnuz:fortasse.n. aduenit sincopis ei ⁊ oportet vt medicetur curatione eius qui timet sincopiz: ⁊ multi quidẽ de habentibus nodos non tolerant excoriationem.neqz medicinas acutas propter magnitu-

nodis

dinem egritudinum eoꝝ ⁊ ꝓpter complꝰones eorum etiam: neqꝫ sufferunt aliud nisi perfora tionem. ℭ portet ergo in istis vt perforent eo/ ruꝫ nodi ⁊ extrahatur quod egredietur ab eis. ⁊ neqꝫ p̄sumas de cisti: imo pone in eo omni die postꝫ egreditur illud quod aggregat̄ oleū cum butyro tepidum. nam cistis putrefiet ⁊ egredietur per se. ℑe bona aūt curatione mel/ lini fauosi est vt incipiatur ⁊ cuapozetur cum aliquo calido. deinde emplastretur cuꝫ passis enucleatis ⁊ melius est vt excoziatur cutis: de/ inde ponantur super eaꝫ emplastra. ⁊ fortasse consequitur medicamen acutum in excoziatio ne cutis finem notum sicut calx ⁊ sapo ⁊ cinis ⁊ alia de illis que currunt cursu eorum de illis que dicta sunt in erumpentibus exituras. ⁊ ite rum sumantur calcis. ʒ. iiij. ⁊ fecis vini aduste .ʒ. ij. ⁊ nitri. ʒ. ij. magre. ʒ. i. fercueat in aqua cine ris ebullitionibus paucis ⁊ ponatur in ampul la de plumbo ⁊ rozetur semper vt non exicce/ tur. Et hoc medicamen est bonum iterum al/ theelril ⁊ glādibus ⁊ similibus. ⁊ est vt sumā/ tur elleboꝛi ⁊ arsenici rubei amboꝛum ana par tes duas ⁊ corticū eris partes quattuoꝛ. ⁊ fi/ at ex eis linimentum cuꝫ oleo rosa. ⁊ sumatur ex semīe vrtice ⁊ coꝛticibus eris ⁊ arsenico cū oleo rosa. Et de emplastris bonis iteruꝫ melli no ⁊ omnibus exituris calidis ⁊ in quibus est humoꝛ lenis est illud. ℜe. laudani ⁊ galbani ⁊ bdelij ⁊ soꝛditici vasis apis ⁊ glutinis albotin equales partes: sumatur ex istis ⁊ ex solutis si/ ne plurima moꝛdicatione. ⁊ sumatur baurach ⁊ medietas ei⁹ elleboꝛi ⁊ fiat ex eo emplastruꝫ ex cera ⁊ oleo rosa. Et iteruꝫ calcis pars. i. col cotar pars. i. arsenici pars. i.

¶ In qua parte Aui. ponit curationē nodoꝝ qui dicuntur mellini. Dicunt̄ aūt isti nodi mellini. qꝛ in istis est flegma collectū ad modū mellis. qꝛ est ex flegmate quod q̄si con uersum est in putredinē: ⁊ ꝑm modū curatiōis istius nodi curant̄ omnes nodi in qb⁹ aggregat̄ flegma sicut pus aut aliud simile. Et illo. ʃ. p̄mo Auic. ponit quoddā ingenium qđ debet attendi circa pforationē nodi mellini. ¶ Dicit q̄. Et in mellino qdem qđ est de exituris. Dicit aūt Auicē. qꝰ est de exituris. qꝛ in nodo mellino flegma iam quodā/ modo est cōuersuꝫ in quādā putredinē ad modū saniei. ⁊ ideo nodus mellinus est de genere exiturarū. ⁊ itellige ħ sicut dcm̄ p̄us fuit in tractatu aꝑatū calidoꝝ qꝰ aꝑata fleg matica raro conuertunt̄ ad exituras: eo qꝰ flegma raro cō uertit̄ in sanie. Aliqñ tamē pueniūt ad maturationē ⁊ exi turā vt si cuꝫ humoꝛibus flegmaticis sit admixtus aliꝫ humoꝝ subtiliū calidoꝝ qui perducat ad digōnē illos hu moꝛes flegmaticos. ⁊ isto modo est in nodo mellino. nam cū illo flegmate admiscetur aliquis calidus humoꝛ rōne cuius ille nodus pueniꝛ ad quandā digōneꝫ ⁊ maturatio/ nem. ⁊ pōt dici tunc de genere exiturarū. ¶ Et multi qui/ dem de habētibus. In isto. ʃ. Auic. ponit quoddā ingeniū curationis ꝑ icisionē ꝑ respectū ad quosdā boīes qui non tolerāt excoziationē nec medicinas. ⁊ pꝫ qđ dicit. Et itelli ge hic qꝰ iste. ʃ. potest adaptari pluribus specieb⁹ nodoꝛuꝫ sed maxime adaptat̄ nodo mellino de quo dictū est eo qꝰ in isto nodo mellino maxime potest fieri perfoꝛatio sine excoziatione cū sit de genere exituraruꝫ. ⁊ extrabitur etiā faciliter id qđ est in eo sine excoziatiōe cū sit liqdū ⁊ mol/ le: ita qꝰ nō remanet ibi nisi kistis. ⁊ kistis postea cadit po/ nēdo ītus putrefactiua: sic̄ dicit Auic. ſꝫ in nodis duris nō pōt bene extrabi qđ est in eis sine excoziatiōe ꝓpter duri/ tiem eoꝝ: nec ēt kistis. ⁊ residuū nodi pōt ēt eradicari sine medicinis acutis ꝓpter duritiem eoꝝ. ⁊ ideo id quod dic̄ hic Auicē. maxime adaptatur nodo mellino. ¶ De bona aūt curatiōe mellini fauosi. In isto. ʃ. Auic. positis īgenys curatiōis circa īcisionē nodi mellini spāliter ꝓsequitur cu ram nodi mellini ponēdo speciales medicias: quarū que/ dam competūt post eruptionē ipsius cū ferro. q̄dam autē sunt ipsemet erumpētes stātes loco īcisionis ferri. Dicit ergo p̄mo. De bona autē curatiōe mellini fauosi. dicit fa/ uosi. qꝛ in eo aggregatur flegma ad modū faui. est vt acci/ piatur supple post pforationē cū ferro vt ipsemet Auic. di cit statim post. ⁊ vapoꝛetur. i. iungatur cū aliquo oleo ⁊c. hoc fit qꝛ id oleum mitigat doloꝛem incisionis ⁊ putrefa/ cit kistim que putrefacta egreditur postea ꝑ se sicut dixit Aui. p̄us. ¶ Et forte ꝯsequetur. Dic ponit medicinas stā/ tes loco pforationis ferri. Dicit q̄. Et forte cōsequetur me dicamen acutū in excoziatiōe cutis. i. in eruptione cutis fi nem notū. ſ. in erumpendo ipsum. ⁊ tunc ponit Auic. medi cinas erumpentes. ⁊ pꝫ. ⁊ hoc medicamen iterū est bonū. thelul. i. verrucis. Et de emplastris bonis. Jteꝝ in mel/ lino ⁊ in oibus exituris calidis in qbus est hu. lenis. dixit signanter in qbus est hūoꝛ lenis. qꝛ in quibus esset hu. gra nis ⁊ grossus ⁊ durus id emplastrū non esset sufficiens ad erumpēdum cum nō sit fortis acuitas. Et ex hoc quod di/ cit hic Auic. apparet qꝰ in nodo mellino est admixtus ali/ quis humoꝛ calidus rōne cuius venit ad digōnem ⁊ ma/ turationem aliquaꝫ: sicut dictum fuit p̄us. Et intellige qꝰ id etiam emplastrū vel vnguentuꝫ quod hic ponit Auic. nō solum esset rumpitiuum talium exiturarum. sed etiaꝫ esset optimum attractiuum ⁊ mundificatiuum post eru/ ptionem earuꝫ. Et ex solutiuis. i. ex rumpitiuis sine pluri ma moꝛdicatione ⁊c. Tunc ſeqtur illa pars.

¶ Glandulas autez que similes sunt alsillac: ⁊ sūt spēs nodi si tibi ē pole extrahere extrahe sic̄ alsillac: ⁊ non fiat inde nocumentuꝫ neruo aut membꝛo vicino fac. Et si fuerit in manu ⁊ pe/ de ⁊ in loco coniuncto cum neruis ⁊ chordis non p̄esumas extrahere ipm: quoniam faciet cadere patientem in spasmum: immo contere ipsum ⁊ constringe super ipsum cū aliquo cui sit grauitas donec maturet cum. Et signū eius est qꝰ huiusmodi comprehensio super ipsum stupefacit membꝛum.

¶ In qua parte Auic. ponit curam nodoꝛum qui dicuntur alsilla. exponitur autē alsilla. i. nodus habens humidita/ tem subtilem. Dicit ergo Auic. glandulas autez ⁊c. Expo ne glandulas. i. nodos. dictum enim fuit p̄us qꝰ sub nodis quodāmodo comprehendetur glandula. ⁊ ideo per glan/ dulas bene possunt intelligi nodi. Et potes etiam hoc in/ telligere de glandulis ꝓprie que absolute vocantur glan/ dule. qꝛ aliquādo glandule assimilantur talibus nodis: ⁊ tunc eodem modo curant̄ sicut illi nodi. que similes sunt alsilla hoc est que sunt similes talibus nodis habentibus humiditatem subtilem. ⁊ inueni etiam expositum in qui/

no sup̄ in apostematibꝫ
duris. digitoꝝ

busdam sinonimis silla.i.apostema qō qñqz multū augetur:lz in ꝑn°sit sicut glādula sz ista expositio icluditur in ꝑma.qz tale apostema qō augeť qō est in ꝓncipio sicut glādula nō est nisi nodus.ex būiditate subtili flegmatica extrahe sicut alsillā ꝛc̄.Et si fuerit in manu ꝛ pede ꝛ loco ꝛc̄. imo contere ipm ꝛ cōstringe ipm cū re cui sit grauitas sic̄ cum plumbo:vt dicit in sequenti capło donec maturet.i. donec digerat euz.Et signū eius.i.signū q ꝑfecte cōstringitur ꝛ terit̄ nodus a tali re graui est q compressio super ipsum.i.super nodū stupefacit membrum.

Sed hic dubitatio est de eo qō dicit h̄ Aui. donec maturet eum qz dices tu quō plumbū maturat talē nodū:imo videť q sit frīdū qō deberet potius ipm idurare.Dōm est q qñ Aui. dicit.donec maturet eū nō appellat hic digerere cōuertere nodū ad saniē.sz appellat hic digerere ꝑparare talē nodum ad sparsionem.cū enim in isto apate qui vocať nodus flegma sit collectuz coadunatū in vno loco cū plumbū sit valde ponderosum si stringať sup id apostema fortissime tunc laxabitur id ꝛ dispergeť id in partes minutas.ꝛ tunc qñ sic erit sparsus in ptes minutas.natura citius resoluet illuz nodū sic sparsum.Et ideo itellige sicut dicit Auic.q digerit ipm.qz ipm ꝑparat ad sparsionem cuz sit graue.ꝛ hoc maxime fit vt ponit Auic.in sequēti cap°.si precesserit aliquod epithima digestiuū q mollificet illū noduz.ꝛ postea supponať plumbū.qz vt dicit ibi.plumbū est cā ꝓhibens digōnē si nō ꝓcesserit ipm aliqō epithima digestiuū ꝛ mollitiuū eo q plūbuz qñ nō inuenit mollificatū nodū idurat ipm plus. Sic ḡ apparet q nō intelligit hic quādo dicit q plumbū maturat qz cōuertat noduz in saniez. nec etiā qz molliat ipm:imo q̄tuz ad hoc est prohibens digestionem sicut dicit iferius.sed intelligit hic q maturat qz ꝑparat ipz ad sparsionē ꝑ quā ꝑparationē natura facilius ipsuz resoluit.ꝛ debet admistrari:vt dictum est: plumbuz post administrationē epithimatis digestiui.

¶ De glandulis. CAP. VI.

Quandoqz generať in qbusdā mēbris apa glandulosuz sicut auellana ꝛ nux ꝛ minus eis ꝛ multotiens sup volam manus ꝛ sup frontem: ꝛ est in principio taliter q cuz super ipsum fit compressio separať.deinde redit multotiēs ꝛ multiplicať: ꝛ fortasse nō redit.Et cura eius est de genere curationis nodoꝝ. Et qñqz sufficit vt cōteratur ꝛ comprimatur.deinde super ipm stringatur plumbuz grauis stricture:qm̄ digerit ipsum ꝛ ꝓprie quando linitur super plumbo epithima digestiuum de illis que sequuntur.Et opz iteruz vt strictura administreť post eius digōnē: qm̄ illud est cā ꝓhibens reditionem.

¶ In isto cap°.determinat Auic.de apate glādoso.ꝛ nō itelligas hic apa glādosuz qz fiat in locis glandosis. qz de tali apate determiatū est supra sz intellige apa glādosuz hoc est ipsa glādula.Uñ in isto cap°.determiat de glādulis q̄ gdē nō solū nascunť in carnib⁹ glādosis:sed ēt possunt oriri in alys locis.Uerū est tñ vtplm nascunť in locis glādosis.ꝛ differt glādula a scroffula:eo q scroffula est ex mā magis dura ꝛ est magis nexa ꝛ min⁹ separata a carne q̄ glandula. Differt aūt a nodis qz nodus vtplz fit in locis duris ꝛ ī iūcturis ꝛ curuaturis.sz glādula vtplm fit in carnibus glandosis lz etiā possit oriri in alys locis. Iterū etiā glādula ē ex flegmate minus duro q̄ sint nodi duri, ꝛ ex flate magl duro q̄ sint nodi mellini ꝛ hꝫ. Et in isto capło Auicē. duo facit.Primo oñdit quid est id apostema glādosuz. Scōo ponit curā.ꝛ vtrunqz pz per se per ea que dicta sunt.

¶ De pustulis glādosis. CAP. VII.

Accidunt etiam quandoqz pustule glādose parue.ꝛ earum cura est ipsaruz contritio ꝛ expressio eius quod est in istis:ꝛ stringere plumbum super eas.

¶ In isto capło determinat Aui.de pustulis glādosis.ꝛ pz qō dicit p ea que dicta sunt ꝛc̄.

¶ De fugille. CAP. VIII.

Fugille est de genere apatum glandulosorum ꝛ quasi hoc noie appropriatur illud qō fit post aurē. Et nos qdē iam diximus sermonez vlem in omnibus que currunt cursu eius.Et cura eius est cura predicta in capło apatum glandularū ꝛ in apatibus que sunt post aurem. Et de illis que sunt ei ꝓpria est cinis limaciaruz confectus cū antiquo adipe non salito. Et huic quidem medicine nō est par. Et iterum cinis mustele permixto in eo cerato cum oleo de lilio ꝛ antiquatur ꝛ administretur ꝛ confert a scroffulis etiam.

¶ In isto cap°.determinat Auic.de quodā apostemate glādoso vt appropriať cuidā loco determiato.s.carni glādose q̄ est post aurē.Dicit ḡ.fugille ꝛc̄.ꝛ hoc noiatuz fugille appropriať ꝛc̄.Sicut ḡ fugille hoc noie dicit apostema glandosuz vt fit post aurē.nā fugil.i.radix.ide fugille qō idem est quod apostema existens in radice auris. Et nos quidē iam diximus sermonē vlem in omnibus que currunt cursu eius cura predicta in cap° apostematum glandularum .s.in predicto tractatu in quo determinauit de apostematibus calidis.ibi enī fecit quoddaz capłm ꝑpriū de apatibus accidentibus in carnibus glandosis.Et in apostematibus que sunt post aures supple in lib°.3°. quādo determinauit de egritudinibus aurium facit quoddam capłm ꝓpriuz de apostematibus que fiunt post aures.ꝛ de eis que sunt ei ꝑpa.i.isti apostemati quod dr̄ fugille ē cinis limatiarū.i.cinis testarū limatiarū cum adipe ꝛc̄.

¶ De scroffulis. CAP. IX.

Scroffule similantur nodis sed differunt ab eis in hoc q non sunt separate sicut nodi:imo sunt suspense cum carne. Et plm quidem accidunt in carne molli.ꝛ est eis iterum velamen neruosuz: ꝛ fortasse fit scroffula vehemētis magnitudinis. Et fortasse ex vna earum generantur plures et similantur in hoc at beelrit:et qñqz ordinantur nodi:et fiunt sicut cingulus pendens ex collo ad vnaz ptem et quasi sint racemus.

¶ Superius Auicen.determinauit de nodis ꝛ glandulis. In isto ca°.determiat de scroffulis.ꝛ ꝑ determiat de scroffulis theorice.z°.practice. scōa ibi (Radix sup quaz.) In ꝑmo capło Auicen.ponit plures.ϧ.sed in ꝑmo.ϧ. Auicē.comparat scroffulas ad nodos ꝛm conuenientiam ꝛ differentiaz ꝛ dicit scroffule similantur nodis intellige hoc de nodis duris:nō aūt lenibus.nā scroffule similanť nodis in duobus.similantur in figura.qz in rotunditate ꝛ duritie maxime similantur:qz vtriqz sunt ex flegmate indurato. ꝛ tūc

Auic.ponit differentiam inter hec.vna est a pte situatiõis qz scroffule sunt magis suspẽse cũ carne q̃z nodi. nã vt dic̃ Aui.in p̃mo. nodi z glandule sunt sepati a carne in q̃ sunt. scroffule sunt retente z suspense cũ supficie carnis.Aliam dr̃iam ponit Auic.a pte loci eo q̃ nodi vtplm fiunt in iuncturis cauaturis z in mẽbris duris.scroffule autez vtplm fiunt in carne molli z dicunt̃ molles vt iguina z subasselle,z caro que est post aures z est eis.s.scroffulis. Iterũ velamen neruosuz.i.kistis sicut est in nodis. vnde in hoc nõ differunt scroffule z nodi.s.in kisti:sz differũt in alijs.Aliã dr̃iam ponit ex pte q̃titatis nam scroffula fit fortasse vehementis magnitudinis.nodus aũt raro excedit q̃titatẽ multã.Aliaz dr̃iam ponit ex pte numeri.naz ex vna scroffula generantur plures z similant̃ in hoc alteil.i. pozris z verrucis.Et qñq̃ ordinant̃ nodi expone bicnodi.s.scroffule.qz de istis hic itelligit Auic.sicut apparet p ordinẽ verborum suoz z etiã fm verũ qz scroffule sunt ille que qñq̃ ordinant̃ z fiunt sicut cingulus ꝛc. nodi autẽ vtplm fiunt singulares. Apparet g̃ conuenientia z differentia inter nodos z scroffulas.

¶ Et scroffule ad vltimũ sũt glãdule sclirotice.

¶ In isto.§.ostendit vlr quid sunt scroffule. z dicit.scroffule ad vltimuz.i.vniuersaliter sunt glandule sclirotiçate.i. glandule idurate.z ex hoc quod hic dicit Auic.apparet q̃ scroffule z glandule conueniunt in omnibus proprietatibus predictis quas appropriauit scroffulis.sed glandule z scroffule differunt in duritie. quia glandula est ex flegmate minus duro q̃z scroffula. Iterum etiam differt ratione situs.quia glandula est separata ab eo in quo stat.scroffula autem est aliquo modo annexa. cum ergo glandula z scroffula non differant nisi in duritie z in situ z in omnibus alijs proprietatibus conueniant.scroffule ergo ad vltimum sunt glandule sclirotiçate.

¶ Et de scroffulis quidem sunt quibus associatur dolor z est difficilis curationis: z fortasse in eius curatiõe ẽ necia pforatio z putrefactio.

¶ In isto.§.Auic.ponit quãdaz diuisionez scroffularuz:z a parte accidẽtiuz:z a pte mãe.nam scroffularũ quedã sunt cum dolore.z sunt ille in quibus cum mã earuz est admixta mã calida.z iste scroffule sunt difficiliox accidẽtium: sed sunt leuiozis curatiõis que si debẽt resolui citius resoluuntur ratiõe materie calide admixte.si autẽ nõ resoluũtur per se cum medicinis sed sit necessariuz eis eruptio z eradicatio de suo loco etiã citius curantur. qz rõne humoris calidi ibi admixti pueniunt ad maturationẽ z ad digestionẽ.vnde faciliter erumpuntur z etiã eradicãtur. Alie autem sunt scroffule que nõ sunt cũ dolore. z iste sunt difficilis curatiõis supple z leuiox accidẽtium ppter causas cõtrarias.Et addit Auic.q̃ fortasse in curatione istius est necessaria perforatio.s.cuz medicinis putrefactiuis quales sunt medicie caustice:quasi velit dicere Auic.q̃ scroffule que sunt sine dolore nõ ita resoluuntur sicut ille que sunt cum dolore:imo idigent multotiens pforatione z putrefactione.scroffule aũt que sunt cũ dolore rarius idigẽt z iõ st faciliozis curõnis q̃z sint scroffule q̃ sũt sine dolore.

¶ Et homines vehementius expositi ad habẽdas scroffulas in partibus colli z capitis sunt curta habentes colla humidarum complexionuz. z loca in quibus generantur plus scroffule sunt collum z subascelle. Et videtur q̃ non noientur scroffule nisi propterea q̃ multum accidunt porcis ppter gulositatẽ eoz aut ppea q̃ figura eaz fm plm assimilat̃ porcis.

¶ In isto.§.Auic.ostẽdit in q̃bus hominibus maxime generantur scroffule z in quibus locis.z patet quod dicit.qz quãdo aliquis est humide complexiõis z maxime si hz cerebrum humidũ. z cum hoc hz colluz curtuz cito recipit̃ z ifluitur supfluitas cerebri in collo ex qua supfluitate fit scroffula.Et videtur q̃ in isto.§.Auicẽ.ostẽdit cãm quare nomiant̃ scroffule.Et causa ẽ vt dicit Aui. qz scroffule vtplurimuz accidunt porcis ppter gulositatẽ eoz. qz ratione gulositatis generãtur in eis isti humores grossi ex quibus generantur scroffule.z iõ qz vtplurimũ accidunt porcis denoiantur a porcis.scroffula enim.i. porca vel denominat̃ etiã scroffula a porcis:qz figura earũ assimilat̃ porcis.vñ denoiatur scroffula a scroffa que porca est.

¶ Et saluiores scroffule sunt que accidũt ifantibus z graviores earũ sunt q̃ accidũt iuuẽib9.

¶ In isto.§.comparat scroffulas adinuicem penes bonitatem z maliciam rõne corpoz in quibus accidunt.z dicit. Et saluiores scroffule sunt ille que accidunt ifantibus. z causa huius est.qz facilius resoluuntur propter humores quos habẽt resolubiles.z hoc est ppter molliciez ipsoruz humoz z ppter raritatẽ poroz z graviores ipsarum que accidunt in iuuenibus.z hoc est qz sunt ex materia magis dura:qz humores sunt magis duri in iuuenibus q̃z in pueris. Intellige autẽ cum dicit Auic.Et graviores earũ sunt que accidunt in iuuenibus per respectuz ad eas que accidunt in pueris non autem per respectum ad eas que accidunt in senibus.qz graviores sunt adhuc ille que accidũt in senibus eo q̃ virtus est in eis debilior z cutis spissior z humiditates etiã sicciores.z q̃to pl's ꝓcedit̃ versus etatẽ tãto scroffule q̃ accidũt ĩ illa etate sunt graviores z difficiliozis curationis.

CAP. X.

¶ De cura.

Radix super quam est fiducia in curatione habentiuz scroffulas est euacuatio z subtiliatio regiminis. z de euacuatiõe laudabili est vomitus: z est necessarius solutione educere flegma grossum: z ppie cũ pillulis nominatis alguasili: z iterum sumantur turbith z zinzi. z zuccari partes equales z bibantur vsq̃ ad.z.ij. z hoc quidem est cũ hoc q̃ soluit flegma grossum non calefaciens neq̃ intestinoruz faciens rasuram: et flobotomia iterum est iuuatiua.et oportet proculdubio vt fiat ex cephalica.

¶ Superius Aui.determinauit de scroffulis theorice.hic determinat de eis practice.s.q̃tum ad curam.z diuiditur pars ista in ptes duas.¶ primo ponit curã scroffulaz q̃tũ ad vlia.z° quãtum ad localia.z° ibi (Et omnino regimen scroffularũ.)¶ prima pars diuiditur in ptes quattuor. In p̃ma parte ponit Auicẽ.regimen vniuersale scroffularum q̃tum ad eũonem totius corporis.sc̃o ponit regimẽ ipaꝝ quãtũ ad cibos z potus z alias res nõ naturales.tertio ostẽdit q̃ ventosatio que est quedam euacuatio ex loco nõ est cõueniẽs patiẽtibus scroffulas.q̃rto addit quidaz quod ptinet potius theorice q̃z practice.sc̃o ibi (Regiminis vo subtiliatio)tertia ibi(Et ventosatio est icõueniẽs.)q̃rta ibi(Et multotiẽs qdez redeũt.) Dicit g̃ p̃mo. radix supple p̃ma.qz p̃ma radix curatiõis scroffularum z aliarum etiã egritudinũ vtplurimuz est regimẽ eũonis z cibi z potus eo q̃ illa sunt siẽ vlia p respectuz ad alia.vlia aũt debẽt p̃cedere oia particularia.z hoc est qõ dic̃ Hal.iz°. de ige. Ulez aũt doctrinã nõ obliuiscaris vt p oia valeas

ptícularia opari. Radix ḡ p̄ma sup quã ē fiducia in curatione habētiũ scrōffulas est euacuatio ꝛ subtiliatio regiminis. ꝛ de curatione laudabili est vomitus.

Sed dubitatur de isto dicto Auic. qz scroffule vtpl'm fiunt in ptibus colli sic apparet ad sensuz. mō videt̄ qꝫ sicut appet ad sensuz euacuatio p vomitū sit illaudabilis ꝛ nō cōpetat. qz Auic. dic in isto capl'o statiz post. qꝫ hñs scroffulas abhorreat oē qō replet caput mā. nūc aūt vomitus replet caput mā. Dicit enim Auic. alibi. s. in p̄ canone. fen 4ª. capº iiº. qꝫ vomitus inq̄ꝫtum mūdificat stōm cōfert. inq̄ꝫtū vero reducit mäz ad caput obest egritudinibus capitis. ḡ tūc cū vomitus reducat mām ad caput ꝛ repleat ipm nō est eūo laudabilis habētibꝰ scroffulas. Iterū etiã si cerebꝝ ꝛ caput sit repletū materys vomitꝰ mouet illas mās que sunt in cerebro ꝛ reducit ad ptes colli ꝛ gutturis. est ḡ maioris additionis in scroffulis. nō est ḡ eūo laudabilis. ¶ P. Hal. izº de ingē. dicit. qꝫ sol'o ventris est inutilis ītestinis tumefieri īcipientibus: ꝛ puocatio vrine vel mēstruoꝝ nō competunt matrici vel vulue si fuerit tumefacta. sz sicut vomitus in passione ani vel vulue mäz ab eis remouet similiter sol'o vētris mām ab oībꝰ membris capitis repellit. Et reddit rōnem hoꝝ in quodã verbo p̄us posito. Dicit eniz qz rō demonstrat mām ab eis ad remota loca remoueri debere ꝛ nō vt materia aliunde trahatur ad ea. p hec ḡ verba Hal. videt̄ qꝫ vomitus dz administrari in passionibus īferioribus: nō aūt in supioribus. Sol'o aūt vētris dz administrari in passionibus superioribus. videt̄ ḡ per hec oia qꝫ euacuatio p vomitū sit illaudabilis patientibus scroffulas.

¶ Dōm est qꝫ vomitus est euacuatio laudabilis patientibus scroffulas. dz tñ fieri vomitus qñ corpus ꝛ caput non sunt multuz repleta humoribus ꝛ materys. qz si esset corpus repletū tunc ꝓpter vomitū repleret̄ plus caput. qz cū p vomitum: vapores petant caput ꝛ ipm repleant si corpꝰ esset nimis plectoricū repleretur caput ꝛ partes ꝓpinque capiti nimis vaporibus. Itez etiã si caput est nimis repletū tunc cū p vomitū fiat cōmotio humoꝝ qui sunt in capite cōmouerent̄ illi humores sup hūiditates in capite ꝛ ducerent̄ ad ptes colli ꝛ gutturis. ꝛ p ons augerent̄ scroffule. dz ergo fieri vomitus capite ꝛ corpore exñte nō multū plectorico. Dz etiã fieri vomitus cū facilitate ꝛ non cū nimia violentia. qz qñ fit cuz violentia fit nimis magna cōmotio circa ptes capitis que cã est attrahendi humorez ꝛ materias ad illa loca. ꝛ p ons. tunc est causa augēdi scroffulas his duobus suppositis. s. qꝫ vomitus fiat cū facilitate ꝛ etiã capite ꝛ corpore exñte nō multū plectorico. Dico qꝫ vomitus est euacuatio laudabilis patientibus scroffulas. Et rō huius est. Dicit enī Auic. in p̄mo. fen 4ª. caº iiº. de vomitu qꝫ vomitus fm modū purgatiōis p̄me est purgatio solius stōi. Dz aūt modū purgationis sc̄de est purgatio capitis ꝛ totius corporis. Dicit̄ aūt vomitus esse p̄ma purgatio ipsius stōi. qz p̄mo eradicat humores existentes in stomaco. ꝛ maxime eradicat humores grossos ꝛ viscosos existentes in stomaco generatos ex indigestione. talibus eniz humoribus maxime adhibetur vomitus. Dicit̄ aūt esse sc̄da purgatio capitis ꝛ totius corporis: qz secundario preseruat caput ne ledatur a vaporibus malis qui veniūt a stomaco: ꝛ preseruat etiã caput ꝛ corpus a malis humoribus qui generantur in stomaco. Cū ḡ scroffule generentur ex humoribus grossis ꝛ viscosis ꝛ ex malitia digōnis que fit in stomaco ꝛ vomitus eradicet tales humores digestos in stomaco. ꝛ p ons preseruat caput ꝛ corpus a talibus humoribus ex quibus fiunt scroffule. Est ergo vomitus euacuatio laudabilis patientibus scroffulas. ¶ Tūc est respondendū ad rōnes que ꝓbant ꝛrium. Ad p̄mã rōnem cū tu dicis qꝫ vomitus replet caput mã. ¶ Dōm qꝫ capite ꝛ corpore nō multū plectorico existente vomitus maxime si sit facilis nō replet caput mã de qua fit curandū: imo preseruat ipm a vaporibus ꝛ humoribus indigestis generatis in stomaco qui sunt causa scroffulaꝝ. vnde ꝛ dato qꝫ vomitus reducat aliquos vapores ad caput nihilominus maius est illud iuuamentū q̄ꝫ sit nocumentuz qō affert. ¶ Ad sc̄m argumentū pz responsio qꝫ dz fieri capite existente nō multū repleto. ¶ Ad tertiū argumentū est dōm qꝫ sine dubio vomitus plus cōfert egritudinibus inferioribus q̄ꝫ egritudinibus supioribus qz diuertit ꝛ euacuat. nihilominus tñ bene confert supioribus. ꝛ hoc quãdo corpus ꝛ caput nō sunt multū repleta. ꝛ ideo dz fieri post solonem ventris. sicut etiã aliquãdo facimus euacuationē ex loco quãdo corpus nō est plectoricū. Halienꝰ aūt ibi intelligit quãdo corpus est plectoricū ꝛ in p̄ncipio egritudinis. qz tunc dz fieri diuersio non p ꝓpinquã sed p longinquã. Et est nec̄ium sol'one educere flegma grossuz. qz enim de tali flegmate fiunt scroffule: vt dcm̄ est supra. ꝛ ꝓprie cū pillulis alguaili que sint ille pillule ego ignoro qz nonduz eas inueni. nec Auicē. in qnto. de eis facit mentionē de isto nomine. verū est tamē qꝫ in quibusdã sinonimis ego īueni expositū alguasilli. i. morphea alba. ¶ Unde tunc exponemus cum pillulis alguasilli. i. cum pillulis morphee albe que cōpetūt ad purgandū humo. morphee albe. nam pillule que cōpetunt morphee albe debēt purgare flegma grossum: sicut apparet per Auic. in 7ª fen. de decoratione capº de morphea. Et ideo qz pillule morphee albe purgāt flegma grossum: ideo competunt etiaz in purgatione habentiū scroffulas in qbus īdigemus euacuare flegma grossum. Si ergo exponatur alguasilli. i. morphee albe nihil icōueniens sequitur: imo potest verum esse. sed vtrum ita sit ignoro. qz non inueni adhuc exposituz nisi ī qbusdaz sinonimis magistralibus. ¶ Et flobotomia iteruz est iuuatiua. ¶ Sed tu dices hic quomō flobotomia est etiaz iuuatiua cū scroffule fiãt ex humoribus flegmaticis grossis ꝛ ex malitia indigestionis ꝛ hꝰ causis frigidis in quibus non ꝓpetit flobotomia: imo dz euitari. ¶ Dicēdum est qꝫ Auic. dicit. Et flobotomia iterū est iuuatiua qꝫ Auic. non intelligit qꝫ sit iuuatiua omnibus scroffulis absolute. sed tu debes distinguere fm qꝫ Auicē. distinguit in predicto capitulo. ꝛ etiam distinguet in cura. qz scroffule: vt dictū fuit quedã sunt sine dolore in quibus non est coadunata materia cal'a. ꝛ in talibus credo qꝫ nō multū cōpetit flobotomia ꝓpter rōnē dictã. sz alie sunt in qbus est materia calida admixta que sunt cuz dolore. ꝛ in talibus flōmia ex cephalica est iuuatiua ꝛ etiã medicīe. vt postea dicit Auic. in talibus non debēt esse sic calide complexionis sicut in alys scroffulis. ꝛ etiaz in talibus scroffulis credo qꝫ intelligit Auicen.

¶ Regiminis vero subtiliatio est qñ opz deuitet cibos grossos ꝛ potū aq̄ sup eos ꝛ nauseatiuã satietatē ꝛ repl'onez ꝛ toleret famē q̄ꝫtū pōt ꝛ abhorreat oē qō replet caput materia: ꝛ oz vt custodiat p̄parat⁹ eis caput ab eo qō facit currere ad ipm materias ex p̄parationibus facientibꝰ currere: sicut ꝓsternere se super faciē: ꝛ curuare se sup genua plixe: ꝛ hꝰe puluinar planū: ꝛ ab operatiōibꝰ q̄ trahūt mās ad caput sicut locutio plurima ꝛ dolor capitis ꝛ rixa.

¶ In isto. ꝯ. Auic. vt p̄us dicebatur ponit regimē vle scrofularum q̄ꝫtum ad cibos ꝛ potus ꝛ quedã alia. ꝛ pz qꝫ dic.

¶ Et ventosatio est incōueniēs patiētibꝰ scrof-

Rx masepilles. aggregatiuas. de fumaria. Co chiaz. et auzeaz
an ℥j fvz ment. pille .v. cum dg fenículi. Et de ñ
vzent.

fulas ſm plm: ⁊ illud ideo qm̃ nō eſt ei poſſibile vt euacuet ex mā q̃ eſt in ſcroffulis ⁊ q̃ currunt curſu eius: imo trahit ad eas ⁊ ingroſſat ipſas p id qō extrahit de ſanguine ſubtili.

¶ In iſto .§. Auic. oſidit q vētoſatio nō eſt cōueniēs ſcroffulis. Et cā quā ponit Auic. eſt. qz nō eſt poſſibile vt ventoſatio euacuet ex mā ſcroffularū. qz vētoſa: vt dicit Aui. in p̄mo. fen 4.ª. cap°. de ventoſis circa p̄ncipiū. vētoſe extrahunt a loco vbi apponunt̄ ſanguinē ſubtilē pluſq̃ groſſū. Scroffule aūt fiunt ex humoribus groſſis ⁊ duris. g̃ non eſt poſſibile vt ventoſa euacuet que eſt ex ſcroffulis. ⁊ que currūt curſu ei°. ergo nec eſt poſſibile vt euacuet māz reliquoz apatū q̃ ſunt ſilia ſcroffulis ſicut ſunt nodi duri ⁊ ſephyros ⁊c̄. Iterū etiā ventoſa cū hoc q nō euacuat ex mā ſcroffularū attrahit mām ad eas. ⁊ p ꝯns augmentat eas. Iterū etiā euacuat ſanguinē ſubtilē ⁊ derelingt groſſum. ⁊ ſic eſt cā vt magis idurent̄. nō eſt g̃ bona ventoſatio patientib° ſcroffulas. Addit aūt Auic. ſm plm qz forte aliqñ nō eſſet icōueniens vt in ſcroffulis ſpāliter que ſunt calide cōpl̄onis in q̃bus eſſet admixtus ſanguis ſubtilis. ſz qz hoc raro cōtingit. ideo ſm plm ventoſatio eſt icōueniens eis. Intellige tñ vlterius q quādo Auic. dicit q ventoſatio eſt icōueniens patiētibus ſcroffulas. qō itelligit de vētoſatione que fit ſup locū egritudinis. nō autē itellexit de ventoſatiōe que fit ad diuertendū mām ad alia loca. vt ſi aliquis habet ſcroffulas in pte anteriori colli tunc ventoſatio q̃ fieret in loco poſteriori nō eſſet mala: imo eſſet bona. eo q diuerteret māz. Et h̄ intellige in corpore optime exp̃te euacuato. ⁊ p eūonem ⁊ flōmiaz. Et nō ſolū talis vētoſatio eſt bona: imo q̃cūq; diuerſio ⁊ deriuatio eſt bona. ⁊ ꝓpter hoc in pueris patientibus ſcroffulas multotiens facimus abluere caput cū lexiuio forti vt frangat̄ cutis ⁊ trahatur materia illa ad cutim capitis. liberat enim eos ⁊ facit deliteſcere ſcroffulas.

¶ Et multotiēs q̃dē redeūt ſcroffule icipientes extenuari ⁊ reſolui ad diſpōnē ſuā p̄imā.

¶ In iſto .§. Auic. addit q̃ddaz qō ptinet potius theorice ⁊ predicto ca°. q̃ practice. Et dicit q multotiēs ſcroffule incipiētes reſolui ⁊ extenuari redeunt ad ſuā diſpōnē p̄mā. quaſi vult dicere Auic. q nā ſcroffularuz eſt talis q multotiēs extenuant̄ ⁊ minorant̄ ⁊ vident̄ recedere: ⁊ poſtea redeunt ad diſpōnē p̄mā. Et hoc poteſt cōtingere ex duobus ex humo. ⁊ ex luna. ex humo. vt qz in ſcroffulis ſit admixtus aliqs humor ſubtilis qui p ſe reſoluit̄. ⁊ videt̄ tūc ſcroffula minorari ⁊ reſolui. ſz qz non eradicat̄ ſiſtis eius nec etiaz totaliter humores eius. ideo redit poſt tempus. ⁊ hoc etiā multotiēs vidi. Poteſt etiā contingere ex luna qz luna mediāte ſuo lumine augmentat humiditates corporis ſm q hz videri per Auic. in quarto tractatu de diebus creticis. ⁊ iō ſm crementū vel decremētū luminis lune augmentant̄ ⁊ minorant̄ humiditates. Cuz g̃ ſcroffule fiant ex humiditatibus ſm g̃ crementū ⁊ decrementū luminis lune exterminant̄ ⁊ redeūt. ⁊ ideo multotiēs exterminant̄ vt quādo luna nō eſt completa. Deinde redeunt vt quando luna eſt completa. ⁊ hoc multotiens ego vidi ad ſenſum. Tunc ſequitur illa pars.

¶ Et oio regimen ſcroffularū ſimilat̄ regimini ſephiros ex pte ipſius egritudinis.

¶ In qua pte Auic. poſita cura ſcroffularū q̃tum ad vl̄ia. ponit curā ſcroffularū q̃tum ad localia. Et diuidit̄ hec ps in partes duas. p̄mo ponit curā ipſarū ſcroffularū cū medicinis localibus reſoluentibus ipſas nō erumpēdo cutē. ſcō ponit curaz ipſarū per inciſionē z.ª ibi (Et ſi nēcium fuerit in curatiōe ſcroffularū.) Pria pars diuidit̄ in duas ptes. In p̄ma pte ponit regimē vl̄e oīum ſcroffularū cum medicinis localib°. in ſcōa pte ponit curā ipſarū cū medicinis ſm diuerſitatē eaz. ſcōa ibi (Et cū ſcroffule ſunt magne.) Dicit g̃ p̄mo. Et oīo. i. vl̄r regimē ſcroffularū ſimilatur regimini ipſius ſephyros ex pte ipſi° egritudinis. i. ex pte medicinarū localiū que competūt regimini. medicie enī locales ſunt que competūt ipſi regimini. Ratio autez q̃re regiñ vtriuſq; ſil̄at̄ q̃tū ad localia ē. qz ābo ꝓportionant̄ in mā ex q̃ fiunt. qz ſephyros fit ex hūore melico duro. ſcroffule aūt fiūt ex flegmate idurato qō gdē ꝓportionat̄ melie: ⁊ iam q̃ſi trāſiuit in mām melie. Et iō dicebat ſupius Auic. q nodus durus q̃tū ad ſuū eſſe eſt de nā melancolica. ſz radix eius fuit fl̄atica. ⁊ ſil̄r etiā ſcroffule q̃tū ad factū eſſe ſunt quaſi ex mā melica ſz radix earū fuerit: flegmatica. ⁊ ideo cū ſcroffule q̃tuz ad earū eſſe ꝓportionent̄ ſephyros in mā ideo ꝓportionant̄ regimini vtriuſq; q̃tum ad medicinas locales. Similat̄ aūt regimen earū q̃tum ad localia regimini ſephiros in duabus itentionibus vl̄ibus. ſ. in intētione mollificationis ⁊ reſol̄onis. naz ſicut in ſephyros competunt due reuolutiones. reuolutio .ſ. mollificationis ⁊ reuolutio reſol̄onis: ſic etiā in ſcroffulis competūt cū illo ordine quo competūt ibi. ⁊ hoc qz primo competit mollificare. ⁊ poſtea reſoluere. Apparz ergo quō vl̄r regimē ſcroffularū ſimilat̄ regimini ipſius ſephyros ex pte ipſius egritudinis. Deinde cū dicit.

¶ Et cū ſcroffule ſunt magne tūc plagarij alienant ſe a curatione earū cū ferro ⁊ medicamie acuto: ⁊ illud eſt de illis que ducunt advlcerationē earū ⁊ ipſarū corruptionē: ⁊ eſt neceſſariū in huiuſmodi vti eūone ⁊ mundificatiōe ⁊ ſubtiliatiōe cibi: ⁊ adminiſtrare medicinas reſolutiuas ſup eas cū facilitate. ⁊ iam inuenim° emp̄m apoſtolicon relatum ad chriſtianos in ſcroffulis mortalibus ruptis ſanatiōis magne ſed cum facilitate ⁊ lenitate.

¶ In iſta pte Auic. pſequitur curā in ſpāli ipſarū ſcroffularū ſm diuerſitatē ipſarū. nunc aūt ſcroffule diuerſificant̄ cū diuidunt̄ plurib° modis vt habitū fuit ſupza in p̄cedēti capl̄o. nā ſcroffule diuidunt̄ ⁊ a pte q̃titatis ⁊ a pte q̃litatis ⁊ a pte eſſentie earū. diuidunt̄ a pte q̃titatis: qz ſcroffule q̃dam ſunt maxime ⁊ q̃daz ſunt parue. diuiduntur a pte q̃litatis. qz ſcroffule q̃dam ſunt in q̃bus eſt caliditas ⁊ q̃daz in q̃bus non eſt caliditas. diuidunt̄ a pte eſſentie. qz ſcroffule q̃daz ſunt que ſunt cancroſe: ⁊ q̃daz ſunt que nō ſunt cācroſe. ¶ In iſta g̃ pte Aui. plura facit. p̄mo g̃ ponit qōdā regimē in ſcroffulis maximis ⁊ oſidit qd ibi dz fieri ⁊ qd nō dz fieri. z.° Auic. ponit curā ſcroffularū in q̃bus nō eſt aliq̃ cal̄itas q̃tuz ad localia. ȝ.° tāgit q̃daz de regimine ſcroffularū cācroſarum. 4.° ponit curā ſcroffularū in q̃b° ē aliq̃ caliditas. z.ª ibi (Et de emp̄lis calefaciētibus.) ȝ.ª ibi (Et ſcias q de ſcroffulis ſunt in q̃bus eſt cācroſitas.) 4.ª ibi (In ſcroffulis autē que ſunt cal̄e cpl̄onis.) Dic̄ g̃ p̄mo cuz ſcroffule ſunt magne tunc plagary. i. cirugici alienent ſe ⁊c̄. Et reddit cāz huius Auic. qz hec pducit eas ad vlcerationē. ⁊ p ꝯns etiā ducit citius eas ad corruptionē earū. qz qñ ſcroffule ſunt magne donec fiāt ſicut melon aut maiores ⁊ capiūt caput ⁊ collū. ſic̄ dicit Raſis tunc cū ſint radicate in venis ⁊ neruis ⁊ in toto mēbro ſi vlcerentur cuz ferro aut cū medicina cū nunq̃ poſſint quaſi ex toto eradicari ꝓpter intricationē earuz in membro citius perducunt̄ ad corruptionē ⁊ ſupcalefactionē ⁊ citi° etiā ſunt in via ad cancerationē. ⁊ p ꝯns etiaz citius corrumpunt mēbrum ⁊ citius etiā iterficiūt. Et ideo melius eſt vt nō tan-

gant cum ferro nec cuz medicamine acuto sz regant blã/diendo cum euacuationibus crebris ꝛ subtiliatione cibi ꝛ cum medicinis resolutiuis cum lenitate sicut ponit Auic. qz fortia resolutiua superaddent eis calefactionem. ꝛ per consequens essent ꝛ in via ad vlcerationez ꝛ corruptionẽ earum. sic ergo si tales scroffule non sunt rupte debent regi blandiendo ne rumpantur. Si autem contingat qꝫ sint rupte tunc Auic. ponit quoddam emplastrum valens pre ceteris in talibus scroffulis. ꝛ dicit. Et iam inuenimus emplastrum apostolicon relatum ad xp̃ianos: ꝛ vnguentum apostolicon ego intelligo vnguentum apostolorum quod ponit Auicen. in quinto. dicit enim Auic. ibi qꝫ vnguentuz apostolorum est vnguentuz apostolicon quod dicitur vnguentum veneris. est rectificans fistulas cum facilitate difficiles ꝛ scroffulas paruas nec est aliqd simile ei: ꝛ mundificat ex carne mortua ꝛ consolidat. Dicit autem Auicẽ. relatum ad xp̃ianos ꝓpter id verbum quod dicit Auicẽ. in quinto. nam dicit ibi qꝫ in isto vnguento dicitur qꝫ sunt duodecim medicine duodecim apostolorum. apostoli aũt fuerunt christiani. ꝛ ideo dicit Auicen. relatũ. i. comparatum vel attributum ad xp̃ianos. Tunc segtur illa pars.

¶ Et de emplastris calefacientibus scroffulas est emplm dyaglon. Et qñcꝫ ꝓmiscent cũ hoc emplastro medicine alie q̃s posuit Hyp. fic̃ radix lilij ꝛ ꝓprie cũ ꝓprietate que est in ea ꝛ sic̃ stercus caprarũ ꝛ ouium ꝛ sicut nasturtiuz ꝛ radix cucumeris asinini: ꝛ vue montane ꝛ fic̃ que cadunt ante maturationez albe aut farina fabarũ ꝛ amigdale amare ꝛ bdelium ꝛ aggregent̃ ad illud ꝛ admistrent̃. Et de emplastris bonis est emplm huiusmodi. ℞. farine fabarũ ꝛ ordei ꝛ pinguedinis porci ꝛ rizi oiuz añ. partẽ. i. ꝛ radicis colloquntide ꝛ aluminis iamenit ꝛ radicũ lilij ꝛ picis humide oĩum añ. ptẽ. ʒ. aggregetur illud cũ oleo antiquo cũ pinguedine frixa post liquefactionẽ piguedinis ꝛ picis in oleo. Et cõfert emplm bonuz resoluens duritiem in hebdomada ꝛ in eo quod est minus ea in tribus diebus quod Gal. narrauit in catagenis. ℞. Recti. sinapis ꝛ se. vrtice ꝛ sulphuris. ꝛ spume maris ꝛ aristologie ꝛ bdelij añ. ʒ. i. armoniaci ꝛ olei antiqui ꝛ cere añ ʒ. ij. ꝛ de medicinis que super eas ponunt̃ est pix confectis cum ea ficubus aut cuz squilla aut confecta cũ ea radix caulis contrita ꝛ radix capparis cum bdelio ꝛ lupini cum aceto ꝛ melle aut cuz sirupo acetoso ꝛ stercus vaccinuz aggregatis vel decoctis cum aceto aut oia ista cuz adipe porci aut cum oleo. Medicamen bonum fenugreci partes. iij. calcis ꝛ nitri amboꝝ ana. pars. i. aggregentur cum melle. et iterum radix cucumeris asinini et folia lauri cuz glutino albotin aut cinis amboꝝ aggregatus cum eo: et iteruz aggregent̃ farina herbi et stercus caprarum et ouium: et ꝓprie montanarum cum vrina ifantis et fiat linimentum. et iteruz hoc medicamẽ myrrhe. ℞. amoniaci. vij. et dibic. i. euisci quercini glandium. v. galbani olei de bezabar: sorditici aluearij apum. i. teratur totum. ꝛ iteruz aggregentur in mortario aldibic preparatum ꝛ resina ꝛ sint ꝓ omni lib. galbani. ʒ. iij. aggregetur illud: ꝛ est linimentum bonũ. Et de medicinis bonis sunt cere gummi pini adipis porci non salite praſſij ꝛ floris eris partes equales fiat ex eis linimentum. ꝛ iterum resine dactiloruz corticum eris ana partes duas alumnis iameni arsenici omniuz ana partes. iij. sumatur ex eis linimentuz: ꝛ de medicinis bonis est medicamen de kitran: ꝛ medicamen cucumeris asinini ꝛ medicamen de condisi. ꝛ medicamen nominatuz sandaros. ꝛ medicine facte cum serpentibus ꝛ singulis. ꝛ ex eis est vt sumatur serpens mortuus: ꝛ ꝓijciatur in vas lutatum luto sapientie ꝛ dimittatur in furno de lateribus: deinde proijciatur cum equali quantitate sui aceti permixti cum melle ꝑm medicetatem: ꝛ de medicinis bonis est medicamen de cordumeni: ꝛ nasturcio ꝛ fimo columbino cũ oleo: et omnia iuuatiua sunt iteruz singularia. et sifr farina herbi cum eis et sola cum aceto et cum melle et cum pice et cera et oleo: et iteruz sumantur vue montane et nitruz et resina et farina herbi et aggregentur cum aceto et melle: aut accipe radices lilij et se. lini et infundantur in vino et ponantur in eis ambobus post illud fimi columbini quantitas quaz exigit illud qꝺ presens est et fiat ex eis quasi emplastruz et est mirabile. Et iaz experta sunt vrina camelli arabici et anodatum eius emplastrum aut epithima commixtis cum eis medicinis que sunt ad scroffulas et fuerunt iuuatiua. Et almugat est ex epithimatibus mirabilibus. Et existimauerunt qdam et est alkindus qꝫ messes cornu caprini quando aduritur et bibitur hebdomada vna oi die pondere. ʒ. ij. video qꝫ nõ oz fieri in omni mense hebdomada vna.

¶ In qua parte ponit curam q̃tum ad localia scroffularũ in quibus non est calitas admixta. ꝛ ponit Auic. plura medicamina ꝛ emplastra valentia ad resoluendũ scroffulas: Et intelligit hic qꝫ Auicen. confundit ista emplastra. quãdoqꝫ enim ponit emplastra mollitiua ꝛ quandoqꝫ resolutiua. tu autem inquiras virtutem emplastrorum per virtutem medicinarum simplicium. postea vero scita virtute emplastri vtaris eo tempore quo opz ꝑm duas reuolutiones predictas. ſ. resolutionis ꝛ mollificationis. qz si emplastrum est mollitiuum vtaris eo quando oz emolliri. si aũt est resolutiuũ vtaris eo quãdo opz resolui. ꝛ inquiras per teipsum virtutes istarum medicaminuz que ponit inquirendo virtutes medicinarum simpliciuz in libris qui tractant de simplicibus medicinis. Dicit ergo Auicen. Et de emplastris calefacientibus supple ꝛ emolliẽtibus est emi

plastrum dyaquilon.dyaquilon est resolutiuū cuz mollificatione.Et quandoq; permiscetur ꝛc̄. sicut radix lily.i. yreos proprie cū proprietate que est in ea scilicet ad scrofulas.dicit enim Auicen. in secundo capitulo de yreos q; yreos lenificat durities et apostemata et botbor lenes ꝛ grossas ꝛ scroffulas. Et stercus caprarum est id plus desiccatiuum.ꝛ ideo debet misceri cum illomaxime quando volumus plus resoluere ꝛ exiccare. vue montane .i. staphisagrie.ficus quando cadunt ante maturationem sunt ficus que non maturantur. ꝛ de istis dicit Serapio i suo libro de simplicibus q; quando fit emplastruz ex eis decoctis sup anodationē neruoꝝ ꝛ sup scroffulas resoluit eas ꝛ cōdisi.i.elleborı albi vel meditulium ipsius. aluminis iameni.i. aluminis scissi et picis būide.i. picis naualis spume maris.i.pumicis.nitri genus salis est.dibic glādiū .i.viscus quercinus olei de beçedar.i.de galbano sic̄ oleū in quo soluitur galbanuz prassy.i.porri alī.prassy.i.marubi kitran.i.pix liquida. Et medicamen noīatum sidaros .i.medicamen de auripimento ꝛ medicine facte cum serpentibus.qꝛ serpentes vt ponūt auctores habent ꝓprietatez vt non permittant augeri scroffulas luto sapientie. lutum sapientie fit isto modo.Accipiuntur palee veteres ꝛ teruntur ꝛ minuuntur in partes paruas. ꝛ postea iste palee sic cōtrite miscentur cum luto quod dicitur sablene ꝛ cum stercore equino vel vaccino.ꝛ tale lutū debet esse lutum sapientie quo lutantur omnia vasa alchimistarū.Et almugath.i.bdeliuz.est ex epithimatibus mirabilibus qꝛ est mollitiuum ꝛ resolutiuū.Et extimauerunt quidam ꝛ est alkindus q; messes.i.seratura cornu caprini ꝛc̄. supple liberat a scroffulis.video q; non oportet fieri omni mense hebdomada vna.sed solum oportet fieri in vna hebdomada sicut dicit alchindus. Et id quod dicit hic Auicen. yronice quasi dicat Auic. q; non solum id quod dicit Alchindus liberat si liberaī hebdomada sola sed etiā si fieret omni mense vna hebdomada non liberaret.Tunc sequitur illa pars.

¶Et scias q; de scroffulis sunt in quib⁹ est cancerositas: ꝛ huiusmodi quod oportet vt confitciantur medicine calide predicte cū oleo ro. ꝛ dimittanī ꝑ dies aliquod ꝛ administrētur.

¶In qua parte Auic.ponit aliquid de curatione scroffularum.quia dicit q; in scroffulis in quibus est cācrositas oz miscere medicinas predictas cum oleo ro.calidas. Et ratio huius est.qꝛ si administrarentur pure predicte medicine calide ꝛ resolutiue in scroffulis canceratis tūc adderēt in malicia earū.quia ꝑm q; apparebit post in capitulo cancri.Medicia fortis ꝛ calida addit in malitia cancri eo q; addit ei super calefactionē.ex supcalefactione autem augetur eius malitia.debent ergo predicte medicine calide in scroffulis canceratis miscerı cum oleo ro. vt rumpant caliditatem ipsarū ꝛ faciāt eas lenes. Et intellige q; id qō hic dicit Auic.incidentaliter dicit.ꝛ ideo de hoc dicit īcōplete.quia quando scroffule sunt cuz cancrositate tunc ꝓ cura ipsarum sufficienti recurrendum est ad capitulū de cancro vbi posita est sufficiens cura cancri.quod ergo hic dixit:incidentaliter dixit.ꝛ solum vt tāgeret diuersitates scroffularum.ꝛ propter hoc de hoc dixit hic sic parum.
Tunc sequitur illa pars.

¶In scroffulis autem que sunt calide complexionis non oz vt supflua sit administratio medicinaruz acutaruz:imo sufficit eis q; est sicut sauic de tritico cum aqua coriandri. ꝛ fortius illo est myrrba cuz duplo sui de licio confecta cum aqua coriandri. ꝛ regimē in hoc vt vincat aqua coriandri aut vincat medicamē aliud ꝑm q; presens est ꝛ necessarium facit vehementia inflationis aut paruitatis eius. ꝛ de illis que cō ferunt eis est vt fiat sternutatio cuz oleo de nucleis persicoꝝ excorticatoꝝ adustoꝝ.

¶In qua parte Auicenna ponit curam ꝛ regimen quantum ad medicinas locales scroffularum in quibus est caliditas ꝛ humor admixtus calidus. Dicit autez. In scroffulis autez ꝛc̄.immo sufficit eis quod est sicut sauic de tritico:idest farina tritici cum aqua coriandri ꝛ est regimen in hoc: idest ꝛ est sufficiens huic. Et fortius illo scilicet quod est magis calidum est mirrba ꝛc̄.ꝛ regimē in hoc scilicet emplastro.aut expone in hoc:idest ī istis scroffulis in quibus est aliqua caliditas vt vincat aqua coriandri.aut vincat medicamen aliud scilicet resolutiuum caliduz ꝑz q; presens testimonium est:ꝛ q; necessarium facit vehementia inflammationis aut paruitas eius hoc est ꝑm q; est ibi vehemens inflammatio vel parua.quare si est ibi vehemens inflammatio tunc facit vincere aquam coriāndri.si autem est parua facit vincere aliud medicamen resolutiuum calidum. Intellige tamen circa hoc q; si iste scroffule calide sunt in via maturationis. quia aliquando veniunt ad digestionez ꝛ maturationem propter caliditatem earū.tunc dato q; sit ibi caliditas non debemus tūc administrare aquam coriandri: sed aliquod emplastrum maturatiuum:sicut facimus in alys apostematibus calidis.ꝛ postea emplastrum ruptiuum vt rumpatur cutis ꝛ extrahatur scroffula. Auicenna autem loquitur quando dicit q; vincat aqūa coriandri quando non sunt in via maturationis:ꝛ de illis q̄ cōferunt eis est vt fiat sternutatio. intellige hoc corpore prius mundificato.
Tunc sequitur illa pars.

¶Oꝛ si necessarium fuerit in curatione scroffularum vti ferro oportet tunc vt sit administratio eius in scroffulis vicinātibus venis plurib⁹ ꝛ venis pulsatilib⁹ ꝛ neruis cuz cautela ꝛ defensione.Homo.n.quidam errauit cuz perforaret quasdam scroffulas ꝛ obuiauit ramo neruorum reuersiuoꝝ.quare destructa est vox: ꝛ iam accidit vt non inueniret neruum sed detegeret eum frigori:quare corrupta est complexio eius ꝛ destructa est eius operatio vsqꝫquo redit ad ipsuz eius complexio cum calefactione. ꝛ fortasse errauit ꝛ inuenit alguidegi. ꝛ deterioꝛ alguidegi in hoc est illa que ē ꝓfundioꝛ. quapropter cum excoriatur ex latere saluo oz vt sumantur scroffule et destruatur quod resīduum est cuz medicamine acuto et non perueniat lateri lesio.

¶In qua parte postquam posuit curam scroffularum cuz medicinis facientibus deliteſcere scroffulas non erumpendo cutim hic cum aliquando non sufficiant medicie ille in curatione scroffularum:sed oportet erumpere eas ꝛ extrahere ipsas sicut extrabuntur nodi ponit quoddaz regimē circa curationē earū cuz ferro.Dicit g̃ q; si necessarium fuerit in curatione scroffularū ꝛc̄. vt qꝛ non resoluā tur per medicinas:tunc administratio eius ꝛc̄. Et obuiauit

ramo neruoꝝ reuersiuoꝝ.ſ.cum ſua inciſiõe:vt qꝛ incidit eum. Neruus reuersiu⁹ eſt qdam neruus qui coadiuuat ad vocẽ.Et iã accidit.ſ.alia vice vt nõ ĩueniret neruũ.i.vt non incideret nerũ:ſed detegeret eum frigoꝛi ꝛc̃.Et foꝛtaſſe errauit.ſ.alia vice ꝛ inuenit.i.incidit alguidegi.i.aliquaꝫ venarũ oꝛganicaꝝ.ꝛ deteriꝰ alguidegi in hoc.i.ad inciſionẽ eſt illa q̃ eſt ꝑfundioꝛ.i.ex ea ſequunt̃ peioꝛa accidentia.Quapꝛopter cũ excoꝛiant̃ ſcroffule ex latere ſaluo.ideſt ex latere vbi nõ timem⁹ iciſiõeꝫ nerui ꝛ artarie. ꝛ hoc põt eſſe ex duobus.vel qꝛ id tale nõ eſt neruoſum ꝛ venoſum.vel ſi ſit tñ ſcroffula nõ eſt intricata in illis neruis ꝛ venis:ĩmo eſt pẽdẽs ꝛ euulſa ab illis venis ꝛ neruis ad exterioꝛa.opꝫ vt ſumant̃.ideſt vt extrahant̃ ſcroffule ꝛ ꝺſtruat̃ qꝺ reſiduũ ẽ cũ medicamĩe acuto vt ſi qd remãſerit de ea vel dato qꝺ nihil remãſerit de ea.tñ remanſerit kiſtis. qꝛ niſi exꝺeret̃ kiſtis rediret.Et nõ puẽiat lateri leſio.ℏ eſt ꝛ qñ extrabis ſcroffulaꝫ extrahas ſicvt nõ perueniat leſio lateri in quo ſunt vene ꝛ nerui: ita vt ĩcidat̃ aliquod illoꝝ.ꝛ hoc eſt quod vult dicere Auicen.in hac parte. ¶ Tunc intellige vlterius qꝺ Auicen. hic parum tetigit de inciſiõe ſcroffularũ cũ ferro ꝛ nõ poſuit modũ inciſionis ipſarũ.ꝛ hoc ideo qꝛ id ꝑſupponit ex capꝫo nodoꝛũ. quia eadem eſt cura quaſi vtriuſqꝫ ꝛ idꝫ modus inciſionis cũ ferro.Et ideo Auicen.ſoluꝫ rememoꝛauit hic illud qꝺ opꝫ cauere in inciſione. Et ſi tu vis etiã cõpletioꝛem ꝛ planioꝛeꝫ curam earũ per inciſioneꝫ quã ponat Auicẽna lege in Albucaſi ſcꝺo capꝫo de inciſiõe ſcroffularũ q̃ accidunt in collo. Intellige tñ vlterius qꝺ nõ ſolum ſcroffule poſſunt curari extrabẽdo per inciſionẽ cuꝫ ferro. ſed etiã poſſunt extrabi ſine inciſiõe.ſ.cum medicinis cauſticis q̃ ꝑmo rumpunt cutim. ꝛ poſtea cuꝫ pluribꝰ coꝛroſiuis que coꝛrodent ſcroffulas. ꝛ talis cum medicinis eſt melioꝛ in quibuſdã q̃ extractio per inciſionẽ. nã ſunt quidaꝫ boies qui valde abhoꝛrent ferruꝫ ꝛ in talibꝰ opꝫ extrahere cum iſtis medicinis. Iterũ etiaꝫ ꝛ quãdo ſcroffula eſt in membꝛo neruoſo ꝛ intricata in neruis ꝛ venis melius eſt tunc extrahere cum medicinis cauſticis ꝛ pulueribus coꝛroſiuis lenibus q̃ ꝑ inciſionem cum ferro.ꝛ hec dicta ſufficiant circa ſcroffulas ꝛc̃.

¶ De apoſtematibus duris. CAP. XI.

APoſtema durum nominatuꝫ ſephyros qꝺ puruꝫ eſt:eſt illud cui nõ aſſociatur ſenſus neqꝫ doloꝛ:ꝛ ſi remanet cum eo ſenſus ꝛ doloꝛ paruus: tunc non eſt ſephyros purum:ꝛ purum quidem ꝛ non purum cum quo eſt ſenſus quidaꝫ eſt priuans doloꝛem.

¶ Superius Auicen.determinauit de apoſtematibꝰ frigidis flegmaticis.hic determinat de apoſtematibꝰ frigidis melancolicis. Apoſtema aũt melancolica ſunt duplicia. q̃dam fiunt a mã melãcolica nõ aduſta vt ſephyros. quedam aũt a materia melãcolica aduſta vt cancer. ℙrimo ergo determinat de ſephyros.ſcꝺo de cancro.zª ibi(Cancer eſt apoſtema) ℙrima in duas. ꝑmo determinat de ſephyros.ſcꝺo determinat de qbuſdã moꝛbis qui reducuntur ad ſephyros.ſcꝺa ibi(Qñqꝫ accidit in iuncturis) ℙrima in duas.ꝑmo determiat de ſephyros theoꝛice.ſecũdo practice.ſcꝺa ibi.(Opꝫ vt de iſtis apoſtematibꝰ) ℙrima pars diuidit̃ in partes tres. In ꝑma parte ponit diſtictionem huius apoſtematis in ſuas ſpẽs ꝛ cauſas ipſiꝰ ꝛ ſigna. in ſcꝺa parte ponit modũ inceptionis ꝛ generatiõis ipſiꝰ. in tertia parte.qꝛ ſephyros aliqñ permutat̃ in aliã egritudineꝫ oſtẽdit modũ ꝑmutatiõis ipſius ꝛ in quã egritudinem maxĩe ꝑmutat̃.ſcꝺa ibi.(Et oẽ ſephyros aut incipit apparere) tertia ibi(Et qñqꝫ cãcerat̃ ſephyros) ℙrima pars adhuc diuidit̃ in partes tres.ꝑmo ponit quandã diſtinctionẽ ipſiꝰ ſephyros in ſuas ſpẽs. ꝛ ponit ẽt ſigna diſtinguẽtia inter illas ſpẽs.ſcꝺo ponit cauſas ipſius ſephyros.tertio reuertit̃ ad ponẽdũ quedã ſigna ipſius.ꝛ ponit etiã quãdã diſtinctionẽ ipſius q̃ comprehendit̃ ſub ꝑma. ſcꝺa ibi(Et ſephyros aut) tertia ibi(Et puri coloꝛ qdeꝫ) In ꝑma parte Auicen.intendit iſtam diuiſionẽ qꝺ apoſtema durum nominatũ ſephyros quoddã eſt purũ ꝛ quoddam eſt non puruꝫ. ꝛ iſta duo differunt in ſignis:ꝛ conueniunt in ſignis.differunt in ſignis. qꝛ id qꝺ eſt purum nõ ſentit ſi tangatur nec dolet etiã.ꝛ cum illo autem qꝺ non eſt purum eſt quidaꝫ ſenſus.quia ſi tangit̃ ſentit id quod tangit.ꝛ etiaꝫ eſt quidam doloꝛ. Cõueniunt aũt illa ambo in ſignis.quia purum ꝛ nõ purum cum quo quidã ſenſus eſt ꝑuans doloꝛeꝫ.i.ambo ſunt ſine doloꝛe.ꝛ hoc intẽdit Auicenna in hac parte.

Sed circa ſua dicta eſt dubitatio. ꝑmo qꝛ dicit Auicen.qꝺ cũ illo qꝺ nõ eſt purũ eſt quidã ſenſus ꝛ doloꝛ.Sed tu dices.id non videt̃.quia tunc ſephyros nõ puruꝫ non differret a cancro. qꝛ in quodam cancro eſt paruus doloꝛ ꝛ paruus ſenſus. dicit enim Auicen.capitulo de cancro qꝺ cancer alius eſt vehemẽtis doloꝛis ꝛ alius parui doloꝛis ꝛ quietus.Si ergo eſt qdam cancer cum quo eſt paruus doloꝛ ꝛ ſenſus: tunc ſephyros non purum cum quo eſt paruus doloꝛ ꝛ ſenſus erit idem cum tali cancro.ꝛ per conſequẽs etiam non differt ſephyros canceratus ꝛ nõ canceratus. ſed hoc eſt falſuꝫ. ergo ꝛ falſum eſt qꝺ dicit Auicenna. ¶ Iteruꝫ de eo quod dicit Auicenna dubitatur poſtea.quia dicit qꝺ purum ꝛ nõ purum priuant doloꝛem.ꝛ nunc immediate dixit qꝺ cuꝫ nõ puro eſt quidam doloꝛ.videtur ergo contradictio in verbis ſuis. ¶ Ad euidentiam ſolutionis iſtoꝝ nota quãdam diſtinctionem.quia ſephyros aut eſt purum aut nõ purum.ſi eſt purum tunc id non ſentit nec tactum cũ ferro: immo ſi percuteretur foꝛtiter ſuper ipſum non ſentiret. Ego enim vidi ſemel in bꝛachio cuiuſdam qꝺ nullo modo ſentiebat:immo ſi aliquis percutiebat ipſum foꝛtiter cum pugillo plus dolebat patiens q̃ recipiens:immo recipiens quaſi nullo modo dolebat. Et id ſephyros non habet curam niſi abſcindẽdo totum cum ferro vel medicina. ¶ Si autem ſephyros eſt non purum: tunc poteſt eſſe dupliciter.quia aut non eſt cancroſum aut eſt cancroſum.Si non eſt cancroſum:tunc id ſentit ſi tangat̃.ꝛ hoc intellige ſi ſit in membꝛo ſenſibili ꝛ non inſenſibili ſicut eſt ligamentum. ſed non dolet ex ſe. quia non habet pulſationeꝫ ꝛ punctiones.ſed ſi foꝛtiter tangeretur: vt ſi foꝛtiter percuteretur bene doleret. Cum iſto ergo ſephyros eſt ſenſus ſi tangatur ꝛ doloꝛ non per ſe:ſed ſi foꝛtiter compꝛimatur ꝛ id eſt ſephyros quod recipit curam cum medicinis.Et de tali ſephyros non puro Auicenna intelligit in iſta parte.Si autem ſephyros non purum eſt cancroſum ſentit ꝛ dolet ſiue tangatur ſiue non tangatur.qꝛ habet punctionem ꝛ pulſationem. ꝛ dato quod non tangatur:ꝛ id ſephyros regitur cura cancri. ꝛ talis ſephyros extrabitur ex illa parte Auicen. cum dicit. Et quandoqꝫ canceratur ſephyros ꝛc̃. ℙer iſtam ergo diſtinctionem apparet quomodo differt ſephyros purum a non puro. Et quomodo etiam ſephyros non purum a cancro differat. ¶ Tunc ergo reſpondeo ad id quod tu obycis. quia dicis tu:Auicẽna dicit qꝺ cum ſephyros non puro eſt quidam doloꝛ ꝛ ſenſus.Et ſiꝫr ẽt cum cancro eſt qdã doloꝛ ꝛ ſenſus.g̃ tunc vnũ nõ differt ab alio. Dico qꝺ alio mõ cuꝫ ſephyros nõ puro eſt ſenſus ꝛ doloꝛ.ꝛ alio modo cũ cãcro

quia in sephyros non puro est sensus ⁊ dolor non per se. qz non sunt ibi punctiones sed si tangatur. in cancro autem est dolor siue tangatur siue non tangatur. sed in vno cancro est paruus dolor ⁊ in alio magnus: vt postea dicet Auicē. Sic ergo alio mō est hic. ⁊ alio mō est ibi. ¶ Ad id qđ obycis dicendū est ꝙ qñ Auic. dicit ꝑmo ꝙ cū sephyros nō puro est qdaz dolor ⁊ sensus: intelligit: vt dictū est ꝙ est ibi dolor si fortiter cōprimat̄. Sed qñ postea dicit qđ purū ⁊ etiā nō purū cū quo est qdam sensus ꝑuant dolorez: itelligit tūc ꝙ nō purū est sine dolore. qz ex se nō facit dolorē in mēbro sicut cancer. vñ cancer nō solū nō priuat dolorez: sed ēt facit ⁊ est cā ipsi⁹. sed sephyros nō puꝝ nō facit dolorē. ⁊ tñ non est causa ꝑuandi ipm. ⁊ iō sephyros nō purū pōt dici cū dolore ⁊ sine dolore. est cū dolore qz nō ꝑuat membruz sensū. ⁊ iō si fortiter ꝑmat̄ dolet. ⁊ h̄ mō intelligit Auic. cū dicit ꝙ est alicui⁹ doloris. qz nō priuat sensum sic̄ sephyros purū. Sed alio mō est sine dolore. qz nō est cā faciēdi dolorez sicut cancer. ⁊ ideo ex se nō dolet. Et isto scđo modo intelligit Auicē. cum dicit ꝙ est priuans dolorē. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et sephyros aut fit a melia feculenta sola radicali ⁊ color eius est cineritius: aut melia cōmixta cum flegmate ⁊ color eius est declinis ad colorem corporis: aut ex flegmate solo qđ iam induratum fuit.

¶ In qua ꝑte Auicē. ponit causas ipsi⁹ sephyros ⁊ dicit. Et sephyros aut fit ex melia feculēta sola radicali ⁊ color ei⁹ est cineriti⁹ eo ꝙ talis est color melie pure. aut. s. fit sephyros ex melia permixta cū flegmate ⁊ color ei⁹ est decliuis ad colorē corporis. ⁊ hoc est rōne flegmatis cui⁹ est color sic̄ color corporis. aut. s. fit sephyros ex flegmate solo qđ iam induratū fuit supple ⁊ cōuersuz in māz melie. ⁊ istius color approꝑinquat magis colori corporis q̄ aliqđ aliud. Et intellige hic ꝙ Auicē. maxie ponit causas sephyros ꝙ fit incipiēdo. sz cām ipsius ꝙ fit cōuertendo ex flegmone aut ex berisipilla hic non tangit. sed cā illi⁹ dat̄ intelligi ꝑ id qđ dicit ibi Auic. Et oē sephyros ⁊c. qz cā illius est sanguis grossus melicus. Nam id sephyros nō fit nisi vel qz humores calidi subtiles resoluti sunt ⁊ grossi remāserūt. vel ꝓpter nimiā repcussionē que idurauit ⁊ iculcauit ibi illos humores. ¶ Sz tu dicis ex qua cārum ꝑdictarū fit sephyros purū ⁊ nō purū. Dicendū est ꝙ sephyros puruz pōt fieri ex flegmate ⁊ ex melia. qz sephyros puruz fit qñ membrū in quo est caret sensu. qñcunq; ergo flegma vel melia faciēs sephyros ita īdurabit̄ ⁊ cōuertet̄ in lapideitatez ꝙ ꝓpter eā membrū perdet sensuz tunc fiet sephyros purū. Sephyros aūt nō purū fit duobus modis. vno mō qz quādo humores melācolici vel flegmatici nō sunt ita indurati nec in lapideitatē cōuersi ꝙ ꝓpter eos membruz perdat sensuz: tūc faciūt sephyros nō purū. Alio mō fit sephyros nō purū sicut qñ cōuertit̄ ꝑmutando ex flegmone vel berisipilla. nā cōuertit̄ ex flegmone vel berisipilla per hoc ꝙ resolutū est subtile ⁊ remānsit grossuz. humores illi grossi qui faciūt sephyros nō sunt oīo frigidi vt puri melācolici vel flegmatici. īmo sūt hūores sanguinei grossi q̄ approꝑinquāt hūorib⁹ melicis. ⁊ iō nō faciunt sephyros purū: sed faciūt sephyros nō purū cū quo est sensus. Intellige tñ vlteri⁹ ꝙ sephyros purū sepius fit ex melācolia sola radicali. sephyros aūt nō purū sepius fit ꝑmutando ex flegmone vel berisipilla licz ambo possunt fieri alio mō: sicut dictū est. Tunc sequit̄ illa pars.

¶ Et puri qdem color vt multū est color plūbi ⁊ est vehemētis tensionis ⁊ duriciei ⁊ fortasse supereminēt ei pili. ⁊ hoc est illud cui nō est sanitas: ⁊ est qđdā ex eo cui⁹ color est color corporis ⁊ permutat̄ de membro ad aliud ⁊ nominatur fermos. ⁊ quandoq; est cum dolore corporis durum magnum quod non sanatur neq; ꝑmutat̄ vnq̄.

¶ In q̄ parte Auic. reuertit̄ ad ponēdū q̄daz signa sephyros puri q̄ nō posuerāt ꝑmo. ⁊ cū hoc ēt ponit quādā distinctionē sephyros q̄ cōprehendit̄ sub ꝑdicta. ⁊ dicit. Et puri qdez color vt multū. i. plurimū est color plūbi ⁊ vehemētis tensiōis ⁊ duriciei. Et rō hui⁹ est. qz melia sola radicalis ex q̄ fit id apostema est talis coloris. Dicit aūt vt multuz hoc est vtplm. qz vtplurimū sephyros purū cui nō est sanitas fit ex talib⁹ humorib⁹. Aliqñ tñ bene pōt fieri ex hūore flatico. ⁊ ꝓp hoc dicet statim post ꝙ qñq; est sephyros durū magnū cū colore corporis qđ nō sanat̄ neq; permutat̄ vnq̄. Et fortasse supeminēt ei pili. s. isti sephyros puro. ⁊ hec. s. sephyros purū est id cui nō est sanitas. qz est tante duriciei ꝙ nūq; pōt mollificari nec resolui ⁊ maxie qñ supeminēt ei pili: tūc nō sanat̄. ⁊ cā hui⁹ est. qz cuz pili generent̄ ex vapore ⁊ fumo sicco significāt ꝙ mā melica sicca adeo est in mēbro radicata ꝙ iā conuertit cōplexionē mēbri ad cōplexionē melicaz ⁊ ꝙ iseparabilis est illa mala cōplexio cū humore ab ipso mēbro. tū qz lapideata est. vñ nō pōt resolui. tum ēt qz cōplexio membri cōuersa est ad nām illius humoris. vñ nutrimētū veniens ad id mēbruz cōuertit̄ solū in nām illius hūoris ⁊ multiplicatur. ¶ Et ideo si supeminent ei pili: tunc maxie est signū ꝙ nō pōt curari. ¶ Et est qđdā ex eis. Hic Auic. ponit aliaz spēz sephyros q̄ est q̄daz spēs vt mihi videt̄ sephyros nō puri. Dicit ergo. Et est qđdā. s. sephyros ex eis. s. sephyros cui⁹ color est corpis color. ⁊ in hoc significat̄ ꝙ est ex flegmate indurato qđ ꝓportionat̄ melie. Et ꝑmutat̄ de vno mēbro ad aliud. ego itelligo id vbū sic. nō enī intelligo ꝙ vnuz sephyros ꝑmutet̄ de vno mēbro ad aliud hoc est ⁊ spargit̄ mā ipsius ꝑ plura loca ita ꝙ fiunt plēs sephyros. ⁊ hoc est pole sicut qñ in corpe abundaret talis mā pole est ꝙ talis mā expulsa a nā extra corpus dispergat̄ ꝑ pla loca in vno mēbro ⁊ fiāt plēs sephyros parui. sicut aliqñ dispergit̄ mā nodorū in vno mēbro per pla loca ⁊ fiūt ibi plēs nodi. ⁊ noīat̄. s. id sephyros seriuos. i. ad silitudinem esare. nā sicut i esare dispergit̄ mā per plura loca i ta hic. quia in isto apostemate dispergitur materia per plura loca nominat̄ id sephyros seriuos. Et intelligo ꝙ id sephyros sit species sephyros non puri. quia materia sephyros puri non permutat̄ nec dispergitur: imo in vno loco permanet ⁊ nunq̄ permutatur. ¶ Et quandoq;. Hic ponit quasdam species sephyros que est species sephyros puri: vt mihi videtur. ⁊ dicit. Et quandoq;. s. sephyros est cum colore corporis. ⁊ in hoc significat̄ ꝙ est ex flegmate durum magnum qđ non sanatur nec permutatur vnquā. ⁊ id est quando id flegma est ita induratum ꝙ factum est quasi lapis. ⁊ id sephyros est species sephyros puri. qz id sephyros est purum sephyros qđ non habet sensum nec vnquaz permutatur: nec etiam vnquā sanatur. Et ex hoc apparet ꝙ sephyros purum aliquando potest esse ex flegmate: vt quando flegma ita induratur ꝙ fit vt lapis sicut supra dicebat̄. ¶ Apparet ergo ex dictis ꝙ in ista parte vt dicebatur Auicen. ponit etiam quandam distinctionē sephyros que distinctio cōprehēditur sub predicta. quia omnes species sephyros: quas hic ponit aut sunt sub sephyros puro sicut ille q̄ non sanant̄ nec ꝑmutant̄ aut sūt sub non puro sicut illa spēs q̄ noīatur seriuos. ¶ Intellige ēt vlterius ꝙ qñ Auic. dicit de sephyros puro ꝙ non sanatur intellige id cū medicinis. qz bene posset id aliqñ sanari cū ferro vt si esset in membro quod posset totum

nō habuet sensum.

abscindi:sed tñ id non esset sanatio. qz maius esset dãnuz de absciſiõe mẽbzi q̃ vtilitas ex curatõe sephyros. ¶ Sz tu dices nõne posset sanari cũ medicĩa ruptiua ꝛ caustica sic extrabunt̃ scroffule ꝛ nodi. Dicendũ est qꝫ nõ. ṕmo qz sephyros purũ est ita radicatũ ꝛ cõnexũ sube mẽbzi qꝫ nõ posset euelli cũ medicina nisi ꝛ totũ mẽbzũ causticaret̃ ꝛ caderet cũ medicina. Jterũ ẽt. qz cũ medicina caustica sit calida ꝓp sui caliditatẽ quã iducit in mẽbzũ posset sephyros cancerari. ꝛ ideo deueniret ad peius q̃ id in quo erat. sic ergo tunc talis sephyros puruz sanari non potest. Tũc sequitur illa pars.

¶ Et oẽ sephyros aut icipit apparere paulatiz ꝛ addit̃ aut cõuertit̃ ex flegmone aut berisipilla aut exitura in loco vacuo: ꝛ cuz plm accidit duricies in viscerib⁹ nõ accidit nisi post apostema caliduz qñ curantur cũ infrigidantib⁹ viscosis ex medicinis ꝛ cibis.

¶ In q̃ pte Auic. qz sephyros põt gñari plib⁹ modis ponit modos gñatõis ꝛ iceptõis ipsi⁹ ꝛ duo facit. ṕmo facit hoc. z⁹ oñdit ꝑm quẽ illoꝝ modoꝝ maxie gñat̃ sephyros ꝛ duricies in iterioꝛib⁹ mẽbzis. zª ibi (Et cũ plm accidit duricies in viscerib⁹ ꝛc̃) Ambe ptes patent nisi qꝫ i scõa parte in visceribus. idest in membzis interiozibus sicut epate ꝛ splene ꝛ alibi. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et qñq̃ cancerat̃ sephyros ꝛ ꝓpinqtas sephyros ad cãcrum ꝛ elõgatio ei⁹ ab eo est ꝑm multitudinẽ iflãmatiõis ei⁹ ꝛ paucitatẽ et apertionẽ pulsatiõis in eo et occultationẽ ei⁹ et apertionẽ venaꝝ in circuitu ei⁹ et nõ aptionẽ eaꝝ.

¶ Oñdit in quã egritudinẽ ꝑmutat̃ ꝛ modũ ꝛ cãm mutationis ipsi⁹. Dicit g̃. Et qñq̃ cãcerat̃ sephyros. ꝛ in h̃ Aui. oñdit in quã egritudinẽ ꝑmutat̃ maxie sephyros. ꝛ ꝓpinquitas sephyros ad cãcruz. Hic Auic. ostẽdit modũ ꝛ cãz q̃re sephyros maxie ꝑmutat̃ ad cancrũ. ꝛ cãm hui⁹ ponit Auic. eo qꝫ ista sunt ꝓpinq̃ ꝛ ꝯueniẽtia adinuicẽ. Jnter ea ẽt q̃ simbolũ hñt est trãsit⁹: vt dicit Arist. in li. de gñatiõe ꝛ coꝛruptiõe. quo aũt ista sint ꝓpinq̃. Auicẽ. ostẽdit dicẽs. Et ꝓpinqtas sephyros ad cãcrũ ꝛ elongatio. i. dꝛia ei⁹ ab eo est ꝑm multitudinẽ iflãmatõis ꝛ paucitatẽ ei⁹. qz multitudo iflãmatiõis est in cãcro ꝛ paucitas ipsi⁹ ẽ in sephyros. Et apparitionẽ pulsatiõis in eo ꝛ occultationẽ in eo. i. pulsatiõis eius. qz pulsatio est apparẽs in cãcro. in sephyros aũt occultat̃ ꝛ nõ appet. ꝛ apertionẽ venaꝝ in circuitu ei⁹ ꝛ nõ aperitionẽ eaꝝ. qz i circuitu cãcri appent vene extense per mẽbzũ. in sephyros aũt non appent ille vene. sic g̃ apparet qꝫ sephyros ꝛ cãcer sũt quodãmõ ꝓpinqua. ¶ Et circa hoc nota ꝑm qꝫ extrabit̃ ex dictis Auic. i ṕmo libzo. fen z⁹. ca⁹ de egritudinib⁹ cõpositis. qꝫ cãcer ꝛ sephyros adeo sunt ꝓpinq̃ qꝫ nõ differũt pdꝛias subales eo qꝫ vtraq̃ fiũt ex eadẽ mã radicali. sed solũ differũt ꝓp accidentia insepabilia. Que aũt sint illa accñtia iseparabilia Auic. hic cõnumerat. ꝛ meli⁹ ẽt ponet in capl'o cãcri. ꝛ ibi ẽt videbim⁹ melius qũo differunt sephyros ꝛ cãcer. quia ergo sephyros ꝛ cancer sic sunt propinqua ꝛ inter ea que sunt ꝓpinqua facilis est transitus inde multotiens sephyros cancerat̃ ꝛc̃. ¶ De cura. CAP. XII.

Oꝛtet vt de eis apatibus illud curetur cui est sensus ꝛ vt fit icisio: ꝛ post fac mundificationẽ coꝛpoꝛis cũ eo qꝫ educit humoꝛẽ facientẽ egritudinẽ: ꝛ fortasse est illa mũdificatio cuz flebotomia si ẽ sanguis plurime nigredinis.

¶ Superi⁹ Aui. determinauit de sephyros theoꝛice. h̃ determinat de ipso practice. s. q̃tũ ad curã. ꝛ diuidit̃ hec ps in duas. in ṕma pte ponit curationẽ ipsi⁹ q̃tuz ad vl'ia. z⁹ ponit curam ipsi⁹ quantum ad pticularia ꝛ localia. zª ibi. (Et sup id qꝫ̃ resoluit ꝛ lenit simł) Dicit ergo ṕmo. Opz vt de bis apatibus id curet̃ cui est sensus. ꝛ h̃ ẽ sephyros nõ puꝝ. puꝝ nõ curat̃. Et vt sit icisio. i. oz vt ṕus. s. añ oẽz curã sit icisio. i. digõ hũoꝝ. opz. n. vt ꝑ digerat̃ hũoꝛ cũ eis q̃ digerũt hũoꝛes duros ꝛ grossos añq̃ purget̃. qz vt dicit Ypoc. digesta medicari ꝛ mouere nõ cruda ꝛc̃.

Sed tunc aliquis dubitabit q̃re Auicẽ. potiꝰ dixit hic oportere mãm digeri ṕus añ purgationẽ q̃ in alys apatib⁹. qz in nullis ꝓdictis apatib⁹ nec i calidis nec in frigidis posuit mãm ṕus digeri q̃ purgari. Jteꝝ ẽt videt̃ qꝫ debuisset Auic. in oĩb⁹ ꝓdictis apatibus ṕus posuisse digõnẽ hũoꝝ q̃ purgationez sic ꝛ hic posuit. Dicit. n. Hal. ꝑ vbũ Ypo. sup affoꝛismũ ṕmũ. q̃rte pticule libzi affoꝛismoꝝ. Si quis ingt velit purgare mẽbza apata habẽtia cũ aliq̃ farmacia nõ purget in initio moꝛbi. qz moꝛb⁹ nõdũ farmacie est cõuenibilis cũ nõdũ maturauerit. Si aũt detur alicui farmacia in initio: sana ẽt loca debilitat moꝛbo repugnãtia. Sic g̃ tũc duplex ẽ hic dubitatio. vna q̃re poti⁹ hic posuit digõnez q̃ in ꝓdictis apatib⁹. Alia est qz videt̃ qꝫ debuisset ponere in ꝓdictis sic ꝛ h̃ posuit. ¶ Ad euidentiã solutõis istoꝝ nota qꝫ duplex ẽ euacuatio. q̃dã est euacuatio minoꝛatiua. alia est eradicatiua eũatio. Euacuatio mioꝛatiua ẽ q̃ respicit cãz añtẽ q̃ est repletio totiꝰ coꝛpoꝛis. eũo eradicatiua est q̃ respicit cãz cõiunctã moꝛbi actu faciẽtẽ moꝛbũ. mõ eũo mioꝛatiua põt fieri añ digõnẽ ꝛ post digõnẽ. eũo aũt eradicatiua fit solũ post digõnez. ¶ Ulterius nota qꝫ eũo coꝛpis q̃ fit in istis apatibus exterioꝛib⁹ nõ respicit cãm cõiũctã apatis exterioꝛis eo qꝫ illa eũo nõ fit vt euacuet̃ mã apatis ꝯiuncta. qz mã ipsi⁹ cõiuncta iaz ex̃ venas est collecta in spõgiositatib⁹ mẽbꝛoꝝ. Et si aliqñ apa deliteſcat ꝓp eũonẽ coꝛporis solũ: nihilomin⁹ tñ hoc non ẽ qz illa eũo eũaret ex mã apatis ꝯiũcta. sed h̃ ẽ. qz illa eũo eũat mãm q̃ ẽ pata currere ad locũ apatis. ꝛ tũc cũ ampli⁹ nõ currit mã nã efficitur potẽs sup residuũ que est mã ꝯiũcta apatis ꝛ resoluit ipaz spal'r. si nõ sit multa ꝛ sit subtil'. sic g̃ in istis apatibus exterioꝛib⁹ eũo coꝛpis nõ respicit cãz ꝯiũctã apatis. sz respicit cãz añtez q̃ pata erat currere ꝛ augere apa. g̃ tũc talis eũo coꝛpis q̃ fit i istis apatib⁹ dꝛ poti⁹ mioꝛatia q̃ eradicatiua. ꝛ iõ ex ṕmo qõ dixi iã hr̃ qꝫ põt fieri ꝛ añ digõnẽ mãe ꝛ post digõnẽ mãe. ꝛ ex hoc qõ dcm̃ ẽ appet iã respõsio ad scõaz dubitationẽ. dicebas. n. qꝫ videbat̃ qꝫ Auicẽ. debuisset ponere in oĩb⁹ ꝓdictis apatib⁹ digõnẽ añ purgatõez ꝓ id dcm̃. h. auc̃. Ypoc. si qs ingt velit ꝛc̃. nã Hal. dicẽs id dcm̃ auc̃. Ypo. logt̃ in illo dicto de eũone eradicatiua q̃ non dꝛ fieri in ṕn⁹ moꝛbi nec añ digõnẽ ꝛ logt̃ ibi de apostematibus interioꝛibus in quib⁹ habet locũ vtraq̃ euacuatio ꝛ minoꝛatiua ꝛ eradicatiua. in illis eniz nõ debet fieri eradicatiua ante digestionem materie. sed Auicenna loquitur hic ꝛ in predictis de euacuatione minoꝛatiua que potest fieri ante digestionem ꝛ post digestionez. ꝛ ideo non fuit necessariuz qꝫ in predictis apostematibus poneret ꝑius digestionẽ materie. ¶ Sed tamen restat respondere ad ṕmum. quia dicebas tu quare potius ergo precepit hic fieri digestionem q̃ in predictis apostematibus. ꝛ specialiter cuz: vt dictũ est: loquatur de euacuatione minoꝛatiua: que potest fieri ante digestionez in oĩbus apostematib⁹ ꝛ post digestionez dicenduz qꝫ licz euacuatio minoꝛatiua posset fieri ante digestionẽ. ꝛ etiã post digestionẽ: nihilominus tamẽ hic potius ꝑcepit Auicẽ. fieri digõnez q̃ in alys eo qꝫ materia ꝛ humoꝛ currẽs ad locũ

dige lla medi
ꝛ mobꝛ noca

digestiua me
cuã ꝛ mobꝛ

duplex est e
uatio

ỹg. casibꝰ oportet medꝛm digẽtibꝰ

ỹg. casibꝰ oportet dixerem. ꝑ imbulneribꝰ cuz dꝛ dicte substãcie. ꝛ imbulneribꝰ contusis & alte abre. ꝛ maxodematibꝰ fixturis que sunt apertis. 4ᵒ. imvulneribꝰ alteraꝝ abre/ dolorosi apostemosis. ꝛc̃

apostematis est magis grossus ꝛ durꝰ hic q̄z in alys. ꝛ iō ē magis inobediēs purgatiōi pp quā Auic. potiꝰ fecit ꝟ mētionē de digōne q̄z in alys apatibꝰ. s. digōnem fac mūdificationē corporis cū eo qꝫ educit humorē facientē egritudinē. qꝛ si sit melica educas humorē cū soluētibꝰ meliaz. si aūt sit flegma purgabis cū soluētibꝰ flegma. Si āt sint ambo insimul mixti purgabis cū laxatiuo cōpositō quod educat vtrūq; humorē. Si aūt cā sit sanguis grossus melancolicꝰ sic̄ est spāliter qñ sephyros fit cōuertēdo ex flegmone vel ex herisipilla. vel dato qꝫ fiat ex tali sāguie grosso melico icipiēdo: tūc cū purgatiōe ventris. erit ēt vtilis fl̄omia vt euacuet̄ sanguis grossus melicꝰ. ꝛ ꝟ est qō subdit Auic. Et fortasse est illa mūdificatio cū fl̄omia supple iuuans si est sanguis pl̄ime nigredis. i. si est sanguis melācolicus abūdans in corpore qui pōt sephyros facere: vt dictum est. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et sup illud sit qō resoluit ꝛ lenit simul: ꝛ nō curet̄ cū eo qō resoluit ꝛ exiccat tātū: qm̄ illud pducit ad vehemētiā lapideitatis ꝓpter exiccationē grossi ꝛ resolonē subtilis.

¶ In q̄ parte Auic. posita cura sephyros q̄tū ad vl̄ia. pōit curā ipsius q̄tū ad particularia ꝛ localia. Et diuidit̄ ista pars in ptes duas. ꝓmo oñdit in generali q̄ ꝛ q̄lia localia cōpetāt in sephyros. ꝛº ostēdit hoc in pticulari ponēdo medicinas spāles. ꝛª ibi (Et lenificātia qdē qbus est resolutio q̄dā) ꝓma ps diuidit̄ adhuc in ptes duas. ꝑmo facit qō dictū est. scō addit qddā de balneo. ꝛª ibi (Et opz ne multū vtaꝫ balneo) ꝓma pars diuidit̄ in ptes duas ꝓmo ostēdit cuiꝰ cōplexiōis medicīa nō cōpetit in hac egritudine: tāgēdo ēt aliqd de illa q̄ cōpetit. scō ostendit q̄les ꝛ cuiꝰ cōplexiōis medicine cōpetūt in hac egritudie ꝛ quo ordine debeāt admīstrari. ꝛª ibi (Et opz vt ponantur) Dic̄ ergo ꝑmo. Et sup id. i. supꝛa locū sclirosis supplesit qō resoluit ꝛ lenit simul. i. māe resolutiuū ꝛ lenitiuū. et in hoc Auic. tāgit aliqd cōditionis medicamis qō cōpetit sclirosi. sed nō ꝯplete tāgit cōditiones ipsiꝰ hic. qꝛ cōplete tanget in pte sequēti: imo solū tangit hoc ꝟ vt oñdat qꝫ cōtrariū istiꝰ nō cōpetat sclirosi. ꝛ hoc ē qō dicit statim post. Et nō curet̄ cū aliqua medicīa cū eo qō resoluit ꝛ exiccat tātū. s. sine mollificatiōe. vt vel qꝛ in tali medicina nō sit mollificatio vel ip̄az nō ꝓcesserit aliq̄ medicīa mollitiua ꝛ dat cāz bꝰ Auic. qm̄ id pducit ad vehemētiā lapideitatis ꝓpter exiccationē. i. ꝓpter indurationē humoris grossi ꝛ resolonē subtilis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et opz vt ponant̄ curatiōi eiꝰ due reuolutiones: reuolutio resolonis cū lenitate cuz eo qō nō exiccat plm: qꝛ oē resolutiuuz ꝼm plm exiccat: ꝛ humectatiuū raro resoluit: ꝛ oz vt sit gradus eius in caliditate ex secundo ad tertium ꝛ in exiccatiōe ex gradu ꝓmo. ꝛ reuolutio alia lenificationis.

¶ In pte ista Auic. ostēdit cuiꝰ cōplexiōis medicine cōpetant in hac egritudine ꝛ quo ordine debeāt admīstrari. ꝛ diuidit̄ ps hec in duas. ꝓmo hoc oñdit de medicīs simplicibꝰ. ꝛº oñdit qꝫ eadē est rō de cōpositis. ꝛª ibi (Et itez cōpositio medicinarū) ꝓma in duas. ꝑmo oñdit cuius cōplexiōis debēt eē medicine locales. ꝛ quo ordie debēt admīstrari. ꝛ hoc absolute. ꝛº hoc oñdit cōparatiue ꝼm diuersitatē mēbroꝝ. ꝛ ēt sephyros. ꝛª ibi (Et diuersificetur necessitas) In ꝑmo. §. Auic. tria ponit dicta. in ꝑmo dicto oñdit cuiꝰ ꝯplonis ꝛ q̄les debēt eē medicīe locales. in ꝛº dicto oñdit qꝫ ille medicīe ꝺbēt admīstrari ꝼz ordinē. i. ꝛº dicto oñdit qd sit faciēdū qñ admīstrant̄ medicīe ꝼz vnā reuolutionē. ꝛ quid qñ admīstrant̄ ꝼz aliā. ꝛª ibi (Et sint iste due reuolutiōes) ꝛª ibi (Et opz vt famē) Dicit q̄ de ꝑ. Et opz vt ponant̄ curatiōi eiꝰ. s. q̄tū ad localia due reuolutiōes. i. medicīe ꝼm duas reuolutiōes: q̄ꝝ vna ē reuolutio resolonis cū lenitate cū eo qō nō exiccat supple fortiter ꝟ est ꝼm vnā reuolutionē debēt admīstrari medicine resolutiue lenes ꝛ nō fortiter exiccatiue. ꝛ reddit cāz Aui. q̄re medicīe resolutiue ꝺbēt eē lenes. qꝛ oē resolutiuū ꝼz plm exiccat. ꝛ id vbū pōt exponi duobꝰ modis. vnoº sic bñ dico qꝫ medicīe resolutiue debēt eē lenes ꝛ non fortes. qꝛ oē resolutiuū ꝼm plm. i. oē resolutiuū multū ꝛ forte exiccat supple nimis. ꝛ medicīe nimis exiccatiue nō cōpetūt in sclirosi. q̄ tūc debēt admīstrari in ipso medicīe lenes resolutiue ꝛ nō fortiter exiccatiue. Alioº pōt exponi id vbuz ꝛ tunc exponet̄ ēt vbū ꝑdictū alioº q̄z ꝑus: vt dicat̄ sic. bñ dico qꝫ medicīe resolutiue sint cū lenitate. i. pmixte cū lenitiuis. ꝛ cū eo qō nō exiccat. ꝛ nō debēt pmisceri cū exiccatiuis. qꝛ oē resolutiuū ꝼz plm exiccat. ꝛ ꝟ est ꝼm plz. ita est qꝫ oē resolutiuū exiccat. Et rō bꝰ est. qꝛ ꝓprietas medicine resolutiue ꝛ exiccatiue multuz cōueniūt. qꝛ medicīa resolutiua: vt ponit Auic. in scō libro est cuiꝰ ꝓprietas ē vt sepet hūidū faciēdo ip̄m vaporare ꝛ extrabēdo ip̄m a loco in quo fuit retētus. s. ptē post parte donec assiduatōe sue opatiōis finiat id qō ex ea remanet ꝛc̄. ꝛ iō medicina resolutiua q̄ extrabit sanitatē a loco exiccat ēt eā. ꝛ hoc ē qō dicit Auic. de medicīa desiccatiua in eodē cap̄. Dic̄. n. qꝫ medicīa desiccatiua ē q̄ cōsumit hūiditatez sua resolone ꝛ subtilitate sua. Uides g̊ ꝑ hoc qꝫ ꝓprietates vtriusq; multū cōueniūt. ꝛ iō ita ē qꝫ medicina resolutiua ꝼm plm exiccat. qꝛ ergo ꝼm plz medicīa resolutiua desiccat nō ꝺz ergo pmisceri cū exiccatiuis ne ampliꝰ addat̄ sup eiꝰ exiccationē. ꝛ sic fiat nimis exiccatiua: imo ꝺz esse cū lenitate ꝛ cū eo qō nō exiccat. ¶ Et humectatiuū raro resoluit. id pōt exponi duobꝰ modis. Unoº humectatiuū raro resoluit hoc est raro ē qꝫ humectatiuū resoluat. Et rō bꝰ est. qꝛ de rōne māe hūectatiue est solū mollificare hūorez ꝛ ꝑparare ip̄m ad resolnēdū ꝛ non qꝫ resoluat. ꝛ iō ꝺz pmisceri cū resolutiuo. qꝛ tūc illud ꝑparat ad resoluēdū ꝛ resolutiuum resoluit qō mollificatū est. ꝛ nō dimittit ēt resolutiuum nimis exiccare. ¶ Alioº exponi pōt qꝫ humectatiuū raro resoluit. hoc est qꝫ humectatiuū resoluit raro. i. paulatine ꝛ nō cito ꝛ subito. vñ resoluit raro. qꝛ paulatim ꝛ in longo tēpore. ꝛ id etiā est verū qꝫ humectatiuuz ampliat poros ꝛ ꝑparat humo. ad resoluēdū. ꝛ ideo ex hoc qꝫ ampliat poros ꝛ hūor ꝑparatur ad resoluēdū tūc natura adiutorio huiꝰ māe resoluit de hu. sic ꝑparato paulatine per poros ampliatos. ꝛ iō humectatiuū resoluit paulatim. ꝛ ꝓpter hoc ēt bonū ē vt pmisceat̄ cū resolutiuo vt nō pmittat ip̄m resoluere humiditatē subtilē ꝛ grossuz idurare. ꝟ faciat ip̄m resoluere humo. ꝛ per totū: ꝛ nō ꝑmo vnā ptez q̄z aliam. ¶ Ulterius nota qꝫ licz dictum sit qꝫ medicine resolutiue debent esse lenes ꝛ nō permixte cum exiccatiuis qꝫ non est itelligenduz ꝓpter hoc qꝫ medicine resolutiue nō sunt aliquo mō exiccatiue. qꝛ id non esset verum: imo quādo est tempus resoluendi debent esse medicine resolutiue exiccatiue plus q̄z mollificatiue. sed nō debent esse exiccatiue nimis ꝓpter causaz dictā. vnde debēt esse exiccatiue lenes. ꝛ hoc intelligit Auic. per ea q̄ dicta sunt. Et hoc est qō subsequendo statim dicit Auicen. Et oporter vt fit gradus. s. medicinaruz resoluentiū in caliditate ex secūdo gradu ad tertiū. ꝛ in ficcitate in gradu ꝑmo. sic ergo bene debēt esse exiccatiue: sed debēt esse lenes. Habem⁹ g̊ ex dictis qꝫ vna reuolutio curatiōis sclirosis q̄tū ad localia est reuolutio resolutōis. sed alia reuolutio quā oportet esse in curatiōe istius est reuolutio lenificatiōis.
¶ Deinde cum dicit.

¶ Et sint iste due reuolutiões succedẽtes.

¶ Dic Auicenna ostendit qꝑ ꝑdicte reuolutiões debẽt administrari ſm ordinez ⁊ dicit. Et sint iste reuolutiões succedentes. ideſt ordinate: vt qꝛ vna ꝑcedat altera sequaꝛ. ⁊ nõ curat hic exprimere illum ordinẽ. qꝛ posuit ipsum in ꝑmo. sed ordo istarum reuolutionũ est ſm qꝑ extrahiꝛ ex dictis Auicẽ. in ꝑmo. fen 4ª. capᷣlo de curatiõe apostematum. Naz ꝑmo opz vt mollificeꝛ: deinde resoluaꝛ: deide si timetur ex resolutiõe eius qõ resoluitur ne id qõ remãsit fiat lapis. Iterum scõo redeundũ est ad mollificandũ ⁊ postea ad resoluenduz. ⁊ sic fiat quousqꝫ resoluaꝛ totus humor. Semꝑ ergo dz ꝑcedere mollificare ⁊ subsequi resoluere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et opz vt membruz famẽ pati cogaꝛ in reuolutione resolꝰonis ⁊ trahaꝛ nutrimentũ ad eius oppositũ cum motiõe illius oppositi ⁊ exercitio eius ⁊ ipsius famelicatione ⁊ cibetur in reuolutione lenificationis ⁊ fiat ei causa appetẽdi nutrimentũ cuz fricatione ⁊ que sunt ei similia ⁊ liniaꝛ cum pice.

¶ Dic Auicen. ostendit quid sit faciendum quãdo administrãt medicine ſm vnam reuolutionez. ⁊ quid qñ administrãt ſm aliam. ⁊ patet qõ dicit. qꝛ quãdo volumus resoluere oportet vt membrũ fiat famelicũ. ideſt sit vacuũ cum diuersione nutrimẽti ad oppositã partez sicut ponit Auicen. sed quãdo volumus lenificare opz vt cibeꝛ ⁊ trahaꝛ nutrimẽtũ ad ipm. ⁊ hoc est qꝛ nutrimẽtũ humectat ipm ⁊ ipinguat. Tunc sequiꝛ illa pars.

¶ Et diuersificetur necessitas in virtute medicinarum resoluentium ⁊ lenificantiũ ⁊ debilitate earum ſm raritatem membri ⁊ ipsius spissitudinẽ ⁊ vehemẽtiã duriciei ⁊ debilitatẽ eiꝰ.

¶ In isto. ℈. Auicen. postquã ostendit absolute cuius complexionis ⁊ qualis debent esse medicine locales sclirosis ostendit hoc hic comparatiue. ſ. per respectuz ad diuersitatem membroruz ⁊ diuersitatez sclirosis. ¶ Dicit ergo ꝑmo. Et diuersificetur necessitas in virtute. i. in fortitudine materierum resoluentiuz ⁊c. ſm raritatem membri ⁊ spissitudinem ipsius ⁊ vehementiaz duriciei. ſ. sclirosis ⁊ debilitatem eius. ideſt ⁊ paucitatez duriciei ipsius. Quomodo autez diuersificetur fortitudo ⁊ debilitas istarum medicinaruz penes illa que ponit Auicen. apparebit post quãdo prosequetur de medicinis localibus specialibus. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et iterũ compositio medicinaꝝ oz vt aggregeꝛ inter duas virtutes.

¶ In qua parte ostendit Auicen. qꝑ eadez rõ est de administratiõe medicinaruz compositaruz: sicut dictuz est de simplicibus. Dicit ergo. Et iteruz cõpositio medicinaruz oportet vt aggregentᷣ inter has duas virtutes. ſ. resolutionis ⁊ mollificationis vt quando volumus vti medicinis compositis tempore resolutiõis. tunc medicine sint composite magis ex resolutiuis q̃ ex mollitiuis. quãdo autez volumus eis vti tempore lenificatiõis tunc sint composite ex mollitiuis. ⁊ similiter etiã fortitudo diuersificeꝛ ⁊ debilitas earũ in resolutione ⁊ lenificatiõe ſm raritatem ⁊ spissitudinẽ membri. ⁊ ſm vehemẽtez grossitiez ⁊ paucam sclirosis. Deinde cum dicit.

¶ Et oz ne mltũ vtantᷣ balneo qñ resoluit subtile ⁊ aggregat spissum ⁊ non peruenit ad hũc finem vt leniat spissum.

¶ Dic Aui. addit gddã ō balneo. ⁊ pz qõ dic. ⁊ itellige ꝫ qꝑ dixit maxie de balneo nãli. ¶ Ulteriꝰ intellige qꝑ ꝑ ꝫ qõ dic. ⁊ oz ne mltũ vtaᷣ ⁊c. daᷣ itelligi qꝑ aliqñ pñt vti sic qñ apa eẽt mollificatũ ⁊ eẽt in via resolꝰonis. alr aũt nõ. qꝛ resoluit subtile ⁊ ꝛelinqt grossũ plꝰ. Tũc segᷣ illa pars.

¶ Et lenificantia qdem qbus est resolutio q̃dã sunt sicut adeps gallinaꝝ ⁊ anserũ ⁊ vitulorum ⁊ boum ⁊ ceruorũ ꝓpꝛie ⁊ medulle eorum ⁊ adeps hirci. ⁊ asini adeps est bona eis ⁊ adeps rapacium leonuz ⁊ vrsi ⁊ leopardi ⁊ adib ⁊ q̃ currunt cursu eorum de vulpibus ⁊ lupis. Et adipes rapaciũ ex auibus. ⁊ oz vt misceantᷣ cũ eis que sunt sicut ãmoniacũ ⁊ bdelium ⁊ galbanum ⁊ storaꝝ ⁊ mastix quando ꝑparantᷣ ad resoluendũ ⁊ fiant singularia. Et de predictis adipibus melior est adeps leonum ⁊ vrsi. Et in mucillagine fenugreci ⁊ se. lini sunt resolutio ⁊ lenificatio. Et oportet ne in istis adipibꝰ ⁊ eaꝝ similibus de mollificãtibus sit sal omnino: quoniã sal exiccat ⁊ indurat: immo opz vt sit earũ operatio: opatio solis in cera que lenit et liquefacit ⁊ non peruenit ad hoc vt exiccet. Et de lenificantibus iteruz in quibꝰ est resolutio quedam: sunt bdelium sicilienſe et oleũ antiquum et oleum de alcanna et oleum de lilio et galbanuz et laudanuz et storaꝝ et isopus humidatis et iterum mastix album appꝛopinquat predictis. Et in oleo de alcanna ⁊ oleo de lilio et ficubus et alkerua est de resolutione et lenificatione simul qõ est supra sufficientiam. Et de lenificantibus quidẽ est vt sumaᷣ fer seminuz et fer aceti et ferueãt et effundaᷣ post ebullitionem bonam super vtraſqꝫ qõ est ei conuenientiꝰ et administreᷣ. Et de medicinis bonis ad illud est vt sumantᷣ sterc⁹ asini et radix euisci et fiat ex ambobus linimẽtum: et si fuerit cũ ambobus storaꝝ erit melius. et iterum quãdo apparet lenitas oportet vt liniaᷣ cuz ãmoniaco soluto cum aceto forti diebus pluribus: deiᷣ de redeat lenificatio aut galbano et oppopona coꝛ aut sumantᷣ galbanum et ãmoniacũ et bdelium et terantᷣ omnia et inuoluantᷣ cuz oleo de ben et oleo de lilio cum aliquãtulo mucillaginis fenugreci et lini et fiat emplastrum. Et fordicies balnei est ex medicis vehementis iuuamenti quãdo ponitᷣ in emplastris apostematũ durorum. et cuz non inuenitur fordicies balnei tunc admistrentᷣ loco eiꝰ aqua euisci et nitꝝ. Et de emplastris bonis in horꝛa resolutionis sunt emplastra q̃ sũt ad scrofulas de illis q̃ dixim⁹. et empᷣa iulios et colophon.

¶ In qua parte postq̄z Auic.posuit in gn̄ali cui⁹ cōplexiōis ⁊ qualia localia cōpetūt in scliros̄i. Hic ponit in spāli medicinas locales ꝼm p̄dictas regulas generales q̄s p̄us posuit.posuit.n.eas ꝼm reuolutiōez.s.resolōnis ⁊ mollificationis.q⁊ mō p̄oit medicias mollitiuas ⁊ mō resolutiuas: ⁊ ponit ét eas ꝼz diuersitatē ouriciei ⁊ raritatis mēbrox. ⁊ ꝼm ouriciē multā ⁊ paucā scliros̄is.dictū enī fuit p̄us q⁹ penes hoc diuersificaī fortitudo ⁊ debilitas medicinarū in resolone ⁊ lenificatiōe. ¶ Diuidit g̃ pars ista in duas. In p̄ma parte ponit medicias locales in spāli ꝼm reuolutionē resolōnis ⁊ mollificatiōis absolute nō cōparādo.z⁹ ponit eas ꝯparādo eas in debilitate ⁊ fortitudie ⁊ resolōnis ⁊ mollificatiōis ꝼm diuersitatē mēbrox ⁊ ouriciem ⁊ molliciē.⁊ sc̄oz diuersitatē scliros̄is in vehemēti grossitie ⁊ pauca.z⁹ ibi(Et cū apa est vehemētis grossitiei) In p̄mo.§.ponit Auic.pl̄es medicinas locales in spāli ⁊ cōfundit eas in sil̄.q⁊ mō ponit resolutiua mō mollitiua cōp⁊ehendēdo in sil̄ ⁊ nō ꝯprehēdēdo eas ordinate.tu aūt respicias vtutē medicinarox in resolone ⁊ mollificatiōe ⁊ vtaris eis ꝼm p̄dictā regulā quā p̄us dixi. Dicit ergo. Et lenificātia gdē ⁊c̄.adib.i.lupi. ⁊ adipes rapaciū ex gb⁹.s.rapacib⁹ sicut vulturis ⁊ agle ⁊ sil̄iuz. Et opz vt admīstrent̄ cū eis .s.adipib⁹ q̄ sunt fīc armoniacū ⁊c̄. q̄ñ p̄parant̄ ad resoluēdū.i.q̄ñ volum⁹ eis vti ad resolutionē. q⁊ ipse pure nō sufficerēt ad resolonē:ꝼz debēt miscери cum eis ille gūme vt fortificet̄ resolutio eax. ¶ Et opz ne in istis adipib⁹ ⁊ earum sil̄ib⁹ sit sal oio.intellige ꝫ maxie q̄ñ volum⁹ eis vti hora lenificatiōis. q⁊ tūc nō oz eē cū eis aliq̄ exiccatiuū. sed q̄ñ vellem⁹ eis vti in hora resolonis:tūc nō eēt ita malum. Uerū est tñ q⁹ in hora resolonis nō debem⁹ vti exiccatiuis fortib⁹;vt dictū fuit supra:sed exiccatiuis lenib⁹.⁊ iō cuz sal sit de exiccatiuis fortib⁹: nō est admiscēdum in medicinis in hora resolonis nisi ponerēt̄ valde parum et mixtus cū mollitiuis.alkerua.i.tornasolle magnuz. Et de lenificātib⁹ gdē est vt sumat̄ fex seminū.s.alkerua ⁊ effūdatur post ebulitionē bonā sup vtrūq;.s.sup fecez talium seminū ⁊ aceti q̄ est ei ꝯueniētius.i.q̄ ē ꝯueniēs scliros̄i. ⁊ hoc est oleū mollitiuū lene.q⁊ tale oleuz ꝯuenit scliros̄i. vt dicet̄ postea. Cū oleo de ben.ben.i. catapucia illa alba grossa quā spiciary vocāt piper albuz. Et empl'a nīlios id empl'm est dictū in capl'o vndimie. ⁊ est empl'm q̄ incipit sic. Et itex eius cui⁹ gdē anteceſſit dolor sumantur sordicies balnei ⁊c̄. Et cobion.i.emplastrū de maluauisco sicut est diaquilon. Tunc segtur illa pars.

¶ Et cū apostema est vehemētis grossitiei:tūc nō est excusatio ab aceto.ip̄m.n. icidit ⁊ debilitat virtutez mēbri ⁊ p̄prie cum est neruosuz: q̄ñ est vehemētius vacuū a materia ⁊ dimittit eā causе ip⁊imenti deforis.

¶ In qua p̄te Auic.ponit medicinas locales scliros̄is ꝯparando eas in debilitate ⁊ fortitudie resolōnis ⁊ mollificationis ꝼm diuersitatē mēbrox in ouricie ⁊ molliciе ⁊ ꝼm diuersitatē scliros̄is in vehemēti ⁊ pauca grossitie. ¶ Et diuidit̄ pars ista in p̄tes duas. In p̄ma p̄te ostēdit q̄o diuersificaī necessitas medicinax in vtutib⁹ earum penes ouriciez multā ⁊ paucā ipsi⁹ scliros̄is:licz ét aliquid tāgat de diuersitate mēbrox. In sc̄a parte ostēdit q̄o diuersificaī ét necessitas eax in vtutib⁹ suis penes diuersitatez mēbrox ⁊ ouriciez ⁊ molliciez.sc̄a ibi(Et id ouriciei q̄ ē in chordis) Prima pars diuidit̄ in p̄tes duas. In p̄ma p̄te facit:q̄ dctm̄ est.⁊ hoc facit oñdēdo qd oz p̄dictis medicinis adiungi ꝼm diuersitatē vehemētis grossitiei scliros̄is ⁊ paucitatē ipsi⁹.sc̄o ostēdit q̄ñ ⁊ q̄o id oz p̄dictis adiūgi.z⁹ ibi(Uex opz vt sit admīstratio) Dicit ergo p. Et cū apostema est vehemētis grossitiei,i.vehemētis ouriciei:tunc nō est excusatio ab aceto.s.q⁹ misceaī in medicinis p̄dictis. Et dat cām h⁹ Auicē.ip̄m enī icidit ⁊ debilitat mēbri vtutē. Iste textus est obscur⁹. ꝫ ego itelligo sic ip̄z. Ip̄m enī incidit.s.hūores grossos ⁊ duros:⁊ debilitat .i.rarificat mēbri vtutē.i.membri ouriciē q̄ est in eo ⁊ scliros̄i.⁊ p̄prie q̄ñ est neruosuz ⁊ maxie tūc oz administrari acetū q̄ñ mēbrū in quo est scliros̄ durū est neruosuz.⁊ dat cām hui⁹:q̄ñ est vehemētius vacuū mā.i. q̄ñ ē vehemētius vacuū ab hūiditate.eo q⁹ mēbrū neruosuz est magis siccū ⁊ durū ⁊ spissum q̄z carnosū. Et iō cū sit magis duxꝫ. ⁊ per ꝫ̄s scliros magis est duxꝫ in eo q̄z in alys membris. magis idigemus icisiōe ⁊ rarificatiōe ⁊ cū hoc faciat acetū.iō tunc maxie cōuenit acetuz. q⁊ scliros̄is est in mēbro neruoso. Et dimittit eā causе ip⁊imēti de foris. Hic ponit tertiā vtilitatē quā facit acetū q̄ sequit̄ ex sc̄a.nā acetuz admixtū cū medicinis alys dimittit eā.i.ouriciē cāe ip⁊imenti de foris.i. vt melius ip⁊imat̄ ibi vtus medicie extrinsece.q⁊ acetū rarificat ouriciē mēbri. Et iō cuz rarificet ouriciē ⁊ ampliet poros melius p̄ōt tūc virt⁹ medicie cum q̄ misceī acetū ip⁊imi in scliros̄i. vñ acetū facit penetrare vtutē aliarū medicinarū q̄ cū eo miscent̄. ¶ Ex dictis ergo apparet q̄o diuersificant̄ māe in fortitudine ⁊ debilitate resolōnis ⁊ mollificatiōis ꝼz diuersitatez scliros̄is in vehementi ⁊ pauca ouricie.q⁊ q̄ñ scliros nō ē vehementis ouriciei:tunc sufficiunt medicine p̄dicte. quādo autez est vehemētis grossitiei:⁊ tunc debēt esse magis fortes. quia debet miscери cum eis aliq̄ incisiuum sicut acetum. p̄mo quia acetum incidit. secūdo quia rarificat ouriciem. vnde tunc potest virtus medicinarū meli⁹ ip⁊imi in membrum. Et tangit etiam Auicenna in illa parte aliquid de diuersitate membrox. ꝫ de hoc tangit magis cōplete inferius. Deinde cum dicit.

¶ Uerū opz vt sit admīstratio aceti ⁊ itromissio eius in medicis in fine rei nō in eius p⁊incipio ⁊ vbi cadit vltimatio in lenificatiōe ⁊ cum itromissiōe tepiditatū lenificatōis. ⁊ alleuietur admīstratōe aceti. ⁊ cū nō fit alleuiatio cū aceto nocet neruis ⁊ cōuertit in lapideitatem. Et medic⁹ tunc fit audacior in admīstrādo acetū cuz apa est in mēbro carnoso sicut id q̄ est in splene: ⁊ q̄ñq̄z linit̄ loc⁹ cū aceto ⁊ vapozat̄ cū eo: deide cōsegtur cū epithimate sicut illud q̄ est de oppoponaco: deide āmōiaco: deide icipit cū pauco leui: postea addit̄ virtus: deinde gradat̄ ad lenificationem.

¶ Auicen.ostendit quādo ⁊ quo mō acetuz debet p̄dictis medicinis admiscerі ⁊ administrari.⁊ duo facit. Primo facit hoc.secūdo incidentaliter ostendit q⁹ oleuz cōpetit in scliros̄i.z⁹ ibi.(Et oportet vt administret̄) Dicit ergo primo q⁹ oportet vt sit administratio aceti in fine rei non in eius p⁊incipio. Et causa huius est. q⁊ acetuz est fortiter exiccatiuuz.in p̄ncipio autem scliros̄is oportet mollificare ⁊ nō exiccare.⁊ ideo oportet vt nō administret̄ in p⁊incipio.sed in fine quando iaz facta est mollificatio cū mollitiuis. ¶ Et vbi cadit vltimatio in lenificatiōe.id potest exponi duobus modis. Uno modo.⁊ vbi cadit ⁊c̄.hoc est vt administretur quādo iam facta est vltima mollificatio in apostemate. quia vt dictū est debz administrari in fine rei ⁊ non in p⁊incipio eius. Alio mō p̄ōt exponi. ⁊ vbi cadit vltimatio in lenificatiōe.i.⁊ administret̄ acetū solū in illo apate vbi opz vltimo lenificare. ⁊ hoc est in apate vehementis grossitiei,nam in tali vt dictum est nō est ex-

acetuz facit penetrare virtutes aliarū medicinarū q̄z cū eo miscentur

cusatio ab aceto.ꝛ vtraqꝫ expositio vera est. ¶ Et cū itro missiōe trepidatū lenificatiōis. hoc est dicere ꝙ acetū dꝫ admīstrari ponēdo īterpellatiōes cū eo ex ḡbus īterpellationib⁹ admīstrent ēt mollitiua ꝛ lenitiua. Et hoc est qđ Auic. subdit dicēs. Et alleuiet in admīstratiōe aceti. ſ. ponēdo iterpellatiōes in admīstratiōe ipsius. in qb⁹ iterpellationib⁹ ītromittant mollitiua ꝛ lenitiua: vt dixit modo. Et reddit cām Auic. q̄re dꝫ vt fiat alleuiatio in admīstratione aceti cū dicit. ꝛ cū nō fit alleuiatio cum aceto nocet neruis ꝛ cōuertit ad lapideitatē. qꝛ cū acetum sit frigidū ꝛ desiccatiuū si cōtinuaret sepe in scliroſi qđ est vehemētis grossitiei exiccaret subtile ꝛ īduraret grossum plus ꝛ cōuerteret ad lapideitatē. ꝛ iō si cōtinuat nocet ap̄ati qđ est vehemētis grossitiei. ꝛ maxīe nocet si ē in mēbro neruoso. qꝛ acetū nocet neruis sicut ponunt oēs auctores. Et iō subdit Auic. ꝙ medicus sit tūc audacioꝛ in admīstrando acetū. ſ. in scliroſi vehemētis grossitiei cū apostema ē in membro carnoso sicut illud qđ est in splene. ꝛ hoc ē. qꝛ acetū nō nocet membro carnoso ratione sue cōplexionis sicut nocet neruoso.

Sed tūc dubitabis de hoc qđ dicit ħ Auic. ꝙ medicus dꝫ esse audacioꝛ in admīstrando acetū in mēbro carnoso q̄ꝫ in neruoso. ꝛ dicit hoc ēt īferius. qꝛ acetū saluius est in mēbro carnoso q̄ꝫ in neruoso. Sꝫ si ita esset tūc ergo videt ꝙ in mēbris raris ꝛ mollib⁹ ꝓpeterēt fortiores medicine ꝛ magis īcisiue q̄ꝫ in mēbris duris ꝛ spissis. sed hoc est ꝺ id qđ dcm̄ est supra. ꝛ ꝺ Hal. ēt. i4. de īgenio. ponit enī ibi in capᵒ de cura ap̄atis duri. ꝙ in mēbris spissis sic̄ i chordis ꝛ neruis debēt misceri cū mollitiuis īcisiua sicut acetū. ¶ ꝓ. Aui. dixit p̄us ꝙ cū apostema ē in mēbro vehemētis grossitiei tūc nō est excusatio ab aceto ꝛ maxīe si mēbrū est neruosum. ergo tūc in neruoso magis cōuenit admīstrari acetū ꝛ saluius est q̄ꝫ in carnoso. ¶ Ad p̄mū est dām ꝙ qñ Aui. dicit ꝙ medicᵒ dꝫ ee audacioꝛ ꝛ saluius est administrare acetū in mēbro carnoso q̄ꝫ in neruoso. ītelligit hoc suppoſito ꝙ vtrobiqꝫ cōueniat admīstrari acetū. ſ. vt si ap̄a vehemētis grossitiei sit in mēbro carnoso ꝛ sit in mēbro neruoso: tūc audacius possimᵒ ibi admīstrare acetū q̄ꝫ in mēbro neruoso. qñ ergo dictuꝫ fuit supra. ꝛ Hal. ēt dicit ꝙ in mēbris duris ꝛ spissis ꝯuenit admīstrari acetū in medicinis. ītelligendū est q̄ꝫtū ē ex pte duriciei mēbroꝝ solū nō ītelligēdo ex pte vehemētis ꝛ pauce duriciei ipsiᵒ scliros. nā ītelligendo solū ex pte duriciei mēbroꝝ acetuꝫ dꝫ administrari in mēbris neruosis. in mēbris aūt carnosis nō īdigemᵒ q̄ꝫtū ē ex pte bᵒ. Et iō dicit ibi Hal. in illo capᵒ. ꝙ ī lacertis a nullo poni vidi. ſ. acetū. ꝛ hoc ē. qꝛ lacerti sūt mēbra carnosa. ꝛ ītelligit id dcm̄ ꝙ nō īdigemᵒ q̄ꝫtū ē ex pte duriciei mēbroꝝ cū nō sint mēbra dura sicut sunt nerui ꝛ ligamēta. sed ꝯsiderādo vlteriᵒ ex pte vehemētis grossitiei scliroſis. tūc cōpetit acetū ꝛ in mēbro carnoso ꝛ in neruoso. sed ī carnoso possumᵒ audaciᵒ admīstrare. ꝛ isto mō ītelligit ħ Auic. istā ꝓparationē. ¶ Tūc ad scōꝫ argumētuꝫ tu dicis Auic. dixit p̄us ꝙ si ap̄a est vehemētis grossitiei: tūc nō est excusatio ab aceto ꝛ maxīe si fuerit in mēbro neruoso. ḡ videt dato ꝙ ap̄a vehemētis grossitiei sit in mēbro carnoso ꝛ in neruoso ꝙ sit saluius administrare acetū i neruoso. Rñde ꝙ qñ Auicē. dic supiᵒ ꝙ si ap̄a sit vehemētis grossitiei: tūc nō ē excusatio ab aceto ꝛ maxīe si sit in neruoso qđ ītelligit q̄ꝫtū ad admīstrationeꝫ. qꝛ tūc citius opꝫ ibi admīstrari acetū pp maioꝛē duriciеꝫ q̄ ē ex ap̄ate ꝛ ex mēbro. sed ħ qñ dicit ꝙ medicᵒ sit audacioꝛ in admīstrādo ip̄ꝫ in carnoso ītelligit q̄ꝫtū ad pseuerantiā ꝛ ꝯtinuationē. qꝛ plus possumᵒ pseuerare in carnoso ip̄ꝫ q̄ꝫ in neruoso. p̄mo. qꝛ minus nocet nāe ipsiᵒ. ſcō. qꝛ mioꝛ ē ibi duricies rōne mēbri. vñ nō ita timemᵒ ꝺ ꝯuersiōe ipsiᵒ in lapideitatē ꝓpter ꝯtinuationē aceti in mēbro carnoso sic̄ in neruoso. ¶ Et qñq̄ lenit locus cū aceto. Dic Auic. qꝛ dixit ꝙ admīstratiōe aceti dꝫ fieri eleniatio ꝛ īterpolatio ponit quēdā modū ſm quē hoc fit. ꝛ dic̄. Et qñq̄ lenit locus. ſ. scliroſis cū aceto ꝛ vaporat cū eo. deide post talē vaporationē aceti admīstramᵒ epithima de oppoponaco ꝛ armoniaco q̄ sunt empla resolutiua. qꝛ talis vaporatio aceti icidit ꝛ rarificat mēbrū. vñ ꝓparat ip̄m vt possit virtus medicīe resolutiue melⁱᵒ ip̄imi in mēbrū. ꝛ ideo post ip̄aꝫ dꝫ sequi vtus medicīe q̄ resoluat: deide debemᵒ tūc postea post talē resolonē īterponere empla mollitiua ici piēdo p̄mo a debili mollitiuo donec fiat gradatio vsq̄ ad forte mollitiuū. ꝛ postea debemᵒ admīstrare acetū ꝛ alia empla resolutiua. ꝛ sic debemᵒ facere tales īterpolatiōes ꝛ resolones q̄usq̄ totᵒ hūor resoluat. Deide cū dicit.

¶ Et opꝫ vt administret sup apostema oleum lene in quo non est stipticitas ꝛ est magis q̄ꝫ aqua ꝛ proprie oleum de aneto factum cum aneto humido.

¶ Dic Auic. qꝛ nō dixit ꝙ oꝫ nos venire gradatiꝫ vsq̄ ad lenificationē ꝛ oleū admīstrat in scliroſi cā mollificandi ostendit incidenter ꝙ oleuꝫ cōuenit in scliroſi. ꝛ patet qđ dicit. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et illud duritiei qđ ē in neruis ꝛ chordis curetur cum incisiuis.

¶ In qua parte Auic. post ostendit qūo diuersificat necessitas medicinaꝝ in fortitudine ꝛ debilitate virtutū earū ſm diuersitateꝫ duriciei vehemētis ꝛ pauce ipsius scliroſis: licꝫ ēt aliqd tetigerit de diuersitate mēbroꝝ. In isto .ꝗ. p̄ncipaliter ostendit qūo diuersificat tertia necessitas earū in virtutibus penes diuersitatē mēbroꝝ ꝛ duricie ꝛ mollitie qui duo facit. Primo oñdit cū ḡbus localibus vniuersaliter debet curari scliroſis ſm ꝙ est in membris spissis ꝛ duris. secūdo ponit medicinas in spāli. zᵒ ibi (Et de curationibus bonis.) Dicit ergo p̄mo. Et id duriciei. i. id scliroſis qđ est ī chordis ꝛ neruis curet cū icisiuis. i. curetur ēt miscēdo medicinis p̄dictis incisiua sicut acetum. Et ratio huius est. qꝛ mēbra neruosa cū sint dura ꝛ spissa fit in eis apostema durū ꝛ spissuꝫ magis q̄ꝫ i mēbro carnoso. sic ḡ vt dictū fuit p̄us qñ ap̄a est vehementis grossitiei nō est excusatio ab aceto. simil'r ēt eadē rō est qñ ap̄a est ī mēbris duris. vñ eadem est ratio q̄ꝫtum ad diuersitatem medicinarū ꝛ fortitudinē ꝛ debilitatē virtutū eaꝝ penes grossitiē vehemētez ꝛ paucā ipsiᵒ scliroſis ꝛ penes duritiē ꝛ molliciē mēbri. Et ex hoc apparet qūo diuersificet etiā necessitas medicinaꝝ in fortitudine ꝛ debilitate vtutum eaꝝ penes diuersitatē mēbroꝝ in duricie ꝛ mollicie: qꝛ in mēbro neruoso ꝛ spisso ꝓpetunt fortiores medicine q̄ꝫ ille q̄ cōpetūt in mēbro carnoso ꝛ leni. sicut ēt dictuꝫ fuit p̄us de ap̄ate vehemētis grossitiei. ¶ Deinde cū dic̄.

¶ Et de curationib⁹ bonis ad illud est vaporatio ex lapidibus ignitis lapide molēdini. ꝛ melius quo fit vaporatio ab eo est cū aceto. ꝛ melioꝛ a quo fit vaporatio est marchasita: ꝛ opꝫ vt ad hanc ꝓueniat fūmaꝫ in vaporādo ꝛ sufu migādo donec appareat sudoꝛ: ꝛ q̄ñq̄ linit cū marchasita trita cū aceto ꝛ cōfert.

¶ Dic pōit illas medicias i spāli. ꝛ duo fac̄. p̄ fac̄ ħ. zᵒ. ostēdit qñ ꝛ qūo opꝫ vti istis incisiuis sicut est acetū. vñ eodē mō ꝓcedit hic sicut ꝓcedit in pte p̄ioꝛi. qꝛ eadē est rō. zᵒ ibi (Et opꝫ vt alleuiatio fiat) Dicit p̄mo. Et pꝫ marchasita. i. lapis marchasite. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et opz vt alleuiatio itez fiat in admistratiõe aceti vt nõ separet subtile z iduret spissum: z vt nõ corrũpat virtutẽ neruoz supflue z est in pricipio deterius z ponant admistratiõi eius iterpolationes in qbus est lenificatio. cũ ergo icipies: tũc vapozetur mẽbruz cũ eis que diximus: z leniatur tunc cum medicinis cõuenientibus z vt illud fiat in mẽbzo carnoso ẽ salui⁹.

¶ Dic ostendit quãdo z qũo debz uti aceto. Dicit ergo. Et opz vt alleuiatio fiat. ¶ Et rõ hui⁹ pz ex ꝓus dictis z ponant in admistratione eius. s. aceti iterpolatiões in qbus est lenificatio. cum ergo icipies. s. admistrare acetuz tunc vapozet mẽbruz cuz eis q̃ diximus. s. cũ lapide molendini z marcasite mediãte aceto: z leniat tunc. s. post talẽ vapozationẽ cũ aceto cũ medicinis cõuenientibus. s. cũ epithimate de oppoponaco z armoniaco z silib⁹ fm qꝺ dictũ fuit in ꝓcedẽti pticula. z postea post talẽ resolutionẽ iterponere emplastra mollitiua: z itez postea reuerti ad eua pozationẽ aceti z resolutiua. z sic faciẽdo tales reuolutiones z iterpolatões aceti quousq̃ totus hũoz finiat fm ẽt qꝺ dictũ fuit ꝓus. qz eadẽ est rõ hic z ibi. z id. s. acetum in mẽbzo carnoso est saluius. s. q̃z in neruoso. z itellige ꝟ fm qꝺ dictũ fuit ꝓus eodẽ mõ nec plus nec minus.

¶ De duritie iuncturaruz. CAP. XIII.

Quandoq̃ accidit in iũcturis durities phibens moueri iuncturas cũ facilitate: z nõ destruit sensum. z quandoq̃ est neruus cũ quo est stupoz aliquis. Et quandoq̃ est carnosioz. z cura est cum eo quod sciuisti.

¶ Superius Auicẽ. determinauit de aꝑatibus duris que dicunt sephyros. In pte ista Aui. determinat de qbusdã duritiebus q̃ fiũt in mẽbzis q̃ reducunt ad aꝑata ꝓdicta. z in isto ꝓmo capꝯo. Auicen. determinat de duritie iuncturaruz. z dicit. qñq̃ accidit ꝛc. ¶ Et qñq̃ est neru⁹ cũ quo est stupoz aliqs. s. phibẽs moueri iuncturas cũ facilitate. z qñq̃ est carnosioz. i. qñq̃ est ps carnosa in q̃ est durities vel stupoz phibẽs moueri iuncturas cũ facilitate z cura est cũ eo qꝺ sciuisti. s. in capꝯo sclirosis. puta. s. cũ mollificatiuis z resolutiuis: sicut dictũ ẽ in capꝯo sclirosis ꝛc.

¶ De eis q̃ noiant almismar. CAP. XIIII.

Almismar est nodus rotũdus albꝰ similis capiti claui. Et plm qdẽ accidit ex percussione z post exituras: z post curationẽ earũ amplius multiplicant in corpore. Et plm accidit in pedib⁹ z digitis pedum z in iferioribus z ledit itellectũ qꝺ phibet incessum: q̃re opz vt sectio fiat super ipz z extrabat aut moueatur cũ manu semper z annectatur ei plumbũ. quãdo taliter est qꝺ nõ est possibile vt extrabatur. Et plurimũ quidẽ ei⁹ cum nõ curatur fit cancer.

¶ In isto capꝯo Auicẽ. determinat de q̃daz alia duritie q̃ accidit i mẽbzis ad modũ sclirosis. z vocat talis durities a vulgis callus. Et circa id capm Auic. duo facit. ꝓmo ostẽdit qd est almismar z ex qua cã fit. z⁹ ponit curaz ibi. (Quare opz vt fiat sectio) Dicit g̃ ꝓmo. Almismar. i. callus. z patet. De scõa pte dicit. (Quare oz fieri sectio z annectat ei plũbũ). s. sicut fit nodis q nõ possunt curari per incisionẽ ꝓpter cãs q̃ dicte sunt ꝓus. Et plm qdem ei⁹ qõ nõ curat est cancer ꝛc. z signa ei⁹ sunt signa cãcri. Intelli ge aũt circa istos callos q curant per incisionẽ sicut ꝟ ponit Auicen. qꝺ bonũ est anteq̃z cuz ferro tangat z emplastret plib⁹ dieb⁹ cũ maluis coctis in aq̃ z cõtritis cũ axungia. qz id emplm mollificat ipsos. vñ tũc postea icidũtur cũ miozi dolore z agilius: z id ego fui pluries exptus.

¶ De cancro. CAP. XV.

Cancer est apostema melãcolicum de melancolia adusta a materia colerica aut in qua est materia colica cuz q̃ cõbusta ẽ nõ a pura feculenta.

¶ Superius Auic. determinauit de quodã aꝑate melico qꝺ dicit sephyros. Hic determinat de alio aꝑate melico qꝺ dicit cãcer. z diuidit ps ista in ptes duas. ꝓmo õterminat de cãcro theozice. z⁹ practice. z⁹ ibi (Id qꝺ opz cauteri de cura eius) ꝓma pars diuidit in ptes quatuoz. ꝓmo ostẽdit qd est cancer. in scõa parte ponit differentiam iter ipm z sephyros z docet distinguere iter ambo p signa. in tertia ponit distinctionẽ ipsi⁹ in suas spẽs. in q̃rta ponit cãm quare id apostema est nominatũ cancer. z⁹ ibi. (Et differt a sephyros) tertia ibi (Et cancer qdaz est vehemẽtis doloris) q̃rta ibi (Et videt qꝺ hoc apostema sit nominatuz cancer) Dicit ergo ꝓmo. Cancer est apostema melancolicũ de melancolia adusta a mã colerica. z p hoc dat itelligere duos modos adustiõis melãcolie. Cãcer. n. est ex melancolia adusta. sed melãcolia adusta q̃tuz spectat ad presens põt esse duobus modis. vno mõ per adustionez colere subtilis vt qñ colera rubea adurit z ei⁹ subtile resoluit: tunc remanet spissũ terrestre ipsius adustũ. z hec est colera maligna adusta per adustionẽ colere. z ex tali melãcolia adusta põt fieri cancer. z hunc modũ adustionis melãcolie tangit cũ dicit. De melancolia adusta a mã colerica. i. p adustionẽ materie colerice. Sed alio mõ bene põt esse adustio melãcolie per adustionẽ melãcolie nãlis: vt quãdo melãcolia nãlis misceret cum colera supflue: tunc melãcolia illa naturalis adurit ab illa mã colerica sibi admixta. z ex tali ẽt melancolia adusta põt fieri cancer. z hunc modũ adustiõis tangit cũ dicit. aut supple fit cancer de melancolia in qua. s. melancolia est mã colerica. s. materia colerica cõbusta est. s. melãcolia. ¶ Et itelige qꝺ licz sint plures spẽs melãcolie aduste q̃z iste: tñ iste due spẽs sunt peiozes fm qꝺ apparet p Aui. in ꝓmo libzo: capꝯo de humoribus. Et qz cancer est ex melancolia pessima: ideo Auic. solũ tãgit istos duos modos adustiõis melancolie peiozes nõ a pura feculẽta. hoc est qꝺ cãcer: sicut dictũ est fit ex mã melancolica adusta z nõ a pura mã feculenta. melancolia enĩ pura vocatur feculenta eo qꝺ est fex sanguinis z residentia fm qꝺ apparet per Auicẽ. in pzimo libzo. capꝯo ꝓdicto. Et in hoc differt cãcer a sephyros. qz sephyros z maxime purũ fit ex melãcolia pura feculẽta. Cancer aũt est ex melancolia adusta. Et ex hoc qꝺ dicit Auic. apparet qꝺ male dicit Bzunus in q̃daz diuisiõe cancri. Dicit enĩ qꝺ cancer diuidit fm diuisionẽ cause. qz qdã fit ex melancolia nãli que frigida est z sicca ꝛc. nã fm qꝺ apparet hic per Auic. cũ Auic. diffiniat cancrũ in gñali z diffõ gñalis cõpetit oĩbus spãlibus nullus fit ex melãcolia nãli cũ nullus cancer fiat ex melancolia pura feculenta: sicut dicit hic Auic. Tunc sequit illa pars.

¶ Et differt a sephyros p se cũ dolore z acuitate z pulsatione quadã z velocitate additionis pp multitudinẽ mãei z iflationẽ: z pp illud accidit in illa mã de ebullitione cuz ipsa venit

ad membrum. Et differt ab eo iterum per venas quas mittit in circuitu suo ad membrum in quo est quasi pedes cancri ⁊ non sunt rubee sicut in flegmone: immo declines ad nigredinē ⁊ obfuscationē ⁊ viriditatem: ⁊ iam diuersificatur ab eo: quoniam plurimum aduentus sui fit incipiendo ⁊ aduentus duri fit ꝑmutādo ex calido. ⁊ differt a sepbyros: qm̄ est ei sensus ⁊ illi non est sensus omnino: ⁊ plurimum quod accidit i membris raris: ⁊ illud est i molliorib⁹ plus in epate ⁊ in membris neruosis iterum.

¶ In qua parte ponit differentiam iter cācrum ⁊ sephyros. ⁊ docet distinguere iter ambo per signū. Et diuidit hec ps in ptes duas. In ꝑma pte ponit signa ipsius cācri per que signa distinguit a sephyros. In scōa pte cōparat ipm ad cognitionē nostrā. z⁹ ibi. (Et in ꝑmis cum accidit). Juxta primam ptē est itelligēdū q̄ cācer ⁊ sephyros conueniūt in quibusdā ⁊ differūt in q̄busdā. imo adeo conueniūt sephyros et cācer q̄ Aui. dic in ꝑmo. fen z⁹. ca⁹ de egritudib⁹ cōpositis. q̄ non multū distat q̄n dria iter cancrū ⁊ sephyros existat ꝓpter accñtia iseparabilia: ⁊ nō ꝓpter drias subales: eo q̄ cācer ⁊ sephyros videnť fieri ex eadē mā subalr drnte solū ꝑm supcalefactionē ⁊ nō supcalefactionē: q̄ q̄dē. s. calefactio ⁊ supcalefactio accñtia sunt: aut nō diuersificāt spēm. ⁊ iō cācer ⁊ sephyros non multū videnť differre ꝑm drias subales. Dicit aūt Aui. i ꝑ libro nō multū. q⁹ credo sine dubio q̄ cācer ⁊ sephyros nō fiāt ex eadē materia: oīo subaliter differēte solū per accñtia. q⁹ melia adusta ⁊ nō adusta non sunt oīo idem subaliter. sed q⁹ multū conueniūt ⁊ differunt minus q̄z faciāt diuersi humo. vt me[illegible] sanguis. vel flegma ⁊ colera. ideo non videntur quasi [illegible]rre substantialiter. licet non omnino sint idem substantialiter. ⁊ similiter ēt cācer ⁊ sephyros que differūt ꝑm melias adustaz ⁊ nō adustā nō vr̄ multū differre subalr: sed solū ꝑm quedā accñtia iseparabilia. sz tñ credo q̄ nō fit oīo idē ꝑm drias subales sicut dcm̄ est ēt de melia adusta ⁊ non adusta. ⁊ iō credo q̄ Aui. in ꝑmo li⁹ dixit nō multū. ¶ Appet ḡ ex pdictis q̄ cancer ⁊ sephyros multū cōueniūt adeo q̄ non videnť differre nisi penes quedā accidētia iseparabilia. ⁊ iō q⁹ sic multū cōueniūt ꝓpter hoc bic Aui. maxime docet distinguere iter cancrum ⁊ sephyros per signa. ⁊ assumūtur illa signa ex illis accñtib⁹ inseparabilib⁹ penes que differunt cancer ⁊ sephyros. ¶ Signa autem illa per que differt sephyros a cancro. ⁊ econuerso videnť esse q̄nq̄z ꝑz q̄ extrahitur hic ex dictis Aui. Unde cācer videť differre a sephyros in q̄nq̄z accñtib⁹ per que cācer distinguiť in cognoscendo ipm a sephyros. nam cancer differt ꝑmo a sephyros in dolore acuitate ⁊ pulsatione: eo q̄ ista sentiunť in cancro. non aūt in sephyros. Et quomodo istud sit itelligendū plane fuit expositum supra in cap'o sephyros. Differt secūdo cancer a sephyros in velocitate additionis: q⁹ cancer velocius augeť q̄z sephyros ꝓpter causam: quam ponit Auicē. in lra. Differt etiam tertiō in venis nigris ⁊ fuscis que sunt in circuitu cancri: nō aūt sunt in sephyros. ¶ Differt quarto per originē: q⁹ cancer vtplīmū fit incipiendo. sephyros aūt ꝑmutādo ex apostemate calido. ¶ Differt q̄nto ꝑz locum in q̄bus nascit. q⁹ cancer vtplīmū fit in mēbris raris sicut in māmillis: ⁊ in epate: ⁊ in huiusmodi. ⁊ nascit iteruz in neruosis: sephyros autem vtplurimū nascit in alys mēbris q̄z in membris raris. ⁊ id signum q̄ntum est magis largum q̄z aliq̄ predictoꝝ. vnde illud est accidēs ei separabile: sed est magis strictum q̄z quartū. alia aūt tria sunt accidentia ei inseparabilia. Per hec ergo que dicta sunt patz qd

vult dicere Aui. in hac parte. ¶ Intellige tamen vlterius q̄ ista signa cancri que dixi: ⁊ que hic ponit Aui. signa cancri non vlcerati sunt. q⁹ talis cancer maxime cōuenit cum sephyros. ⁊ ideo cancrum non vlceratū est difficile ipsum cognoscere ⁊ distinguere a sephyros. ⁊ ꝓpter hoc Auic. hic solum curauit ponere signa cancri nō vlcerati. q⁹ quādo ē vlceratus: tūc manifeste apparet differētia ipsius a sephyros. ⁊ signa cācri vlcerati ꝑm q̄ ponit Rasis est: q⁹ ei⁹ vlcus est turpe maluz valde hñs labia grossa viridia ⁊ foras iuersa ex quo currit sanies mala fetida. ¶ Deinde cū dic.

¶ Et in primis cum accidit est occulte dispositionis: ⁊ quando apparet cancer ambigit esse eius in primis cum apparet ꝑm plurimū: deinde apparent signa eius. Et in primis cum apparet in principio est sicut faba parua durus rotūdus fusci coloris in quo est caliditas q̄dā.

¶ In ista parte Auicē. comparat cancrum ad cognitionez nostram. ⁊ docet cognoscere ipsum in principio quādo apparet. ⁊ patet quod dicit. Et idem q̄ dicit hic Auicē. dicit Hal'i 4. de ingenio sanita. Dicit enim q̄ sic accidit de cancro per respectum ad cognitionē nostram sicut accidit de nascentys terre. s. de herbis. nam dum herbe nascuntur: ⁊ adhuc sunt parue sunt difficilis cognitionis ⁊ nō cognoscūtur a malis herbolarys. cum aūt creuerint tūc facilr: ⁊ ab omnibus cognoscunť. Tūc segtur illa pars.

¶ Et cancer quidem est vehementis doloris: ⁊ alius est parui doloris quietus ⁊ alius est qui perducit ad vlcerationem: quoniam est ex melancolia que est adustio sanguinis ⁊ adustio colere pure solius: ⁊ alius est siccus qui non vlceratur: ⁊ quādoq̄z permutatur vlceratus ad nō vlceratum: ⁊ quandoq̄z reducit eum ad vlceratum curatio eius cum ferro et ponit ei labia grossiora et duriora.

¶ In qua parte Auicē. ponit distinctionem ipsius cancri in suas spēs. Et ponit Aui. duplicē distictionē ipsi⁹ cācri. vnā ponit ex parte doloris: et aliam ex parte vlcerationis. Ex parte doloris ponit distinctionem cancri Auicē. cuz dicit. Et cancer quidem est vehementis doloris ⁊ alius est parui doloris quietus: id est non perambulans multum in mēbrum. ¶ Intellige autem circa istam distinctionez q̄ nullus cancer est sine aliquo dolore omnino: eo q̄ vt dictum est prius: ⁊ in hoc differt cancer vniuersaliter a sephyros. quia in cancro est dolor: in sephyros autem non. nullus ergo cancer est sine dolore. sed cancer quidam est cum vehementi dolore. ⁊ iste est ille cancer qui fit ex melācolia que generatur per adustionem colere pure. Alius est cancer q̄ est parui doloris. ⁊ iste est cancer qui fit ex melācolia que fit per adustionem melācolie naturalis. Causa autem propter quam ꝑmus cancer est maioris doloris: ille aūt parui est doloris est. quia ꝑm q̄ apparet per Auicēnaz in ꝑmo libro. capitulo de humoribus: Melācolia que fit per adustionem colere solius est vehementis malitie ⁊ velociozis corruptionis q̄z quecūq̄z alia species melancolie: eo q̄ est magis mobilis. quia est magis calida ⁊ acuta: ⁊ ideo inducit fortiora accidentia ⁊ vehementiora. ⁊ ideo talis cācer qui fit ex tali melācolia est vehementis doloris. melia vo que fit per adustionē melācolie naturalis est tardioris impedimenti ⁊ tardius corrumpit. ⁊ hoc est. q⁹ nō est ita mobilis. ⁊ ideo inducit debiliora accñtia. ꝓpter q̄ ⁊ cancer q̄ fit ex ea est parui doloris respectu ꝑmi. ¶ Tunc Auicēna ponit aliam distinctionē cācri ex parte vlceratōis cū dicit

adcomiaz

Rob rō. et rosar. et myrtill. aā ℥ij. sicā solatri. et. plantagis. aā ℥ij. aceti rō ℥j. q⁹ sufficiāt ad
cerus vsti aut omo rj. aā ℥ij. tritis. pro parate. et. pl'm. ut. cū ℥ij olea. Cum suis bullian
vsq; ad ℈smitis. succoꝝ. et aceti. de. mde pulveres. et cera q⁹. sufficiāt ad ꝺat. et fiat unguentū
item oli liliū. Comi. et. lum bzuoꝝ aā ℥j. assimpe ortatis galbanū. et. pone cū ℥ij ce

ꝛ alius est.s.cancer qui ꝓducit ad vlcerationē:qm̄ est melancolia.s.ex qua fit iste cācer que est aduſtio ſanguinis et aduſtio colere ſolius.ꝛ alius est.s.cācer ipse ſiccus qui non vlceraꝛ.Intellige aūt hic ꝙ mēbra iſtius diſtinctionis reſpondent mēbris p̄dicte diſtinctōis.nam cācer q est vehementis doloris est ille q ꝓducit ad vlcerationē.eo ꝙ cācer q est vehemētis doloris est ex melia que est per aduſtionē ſanguis ꝛ colere pure ſolius.vt dictū fuit p̄us.talis aūt melancolia est vehemētioris ꝛ citioris coꝛruptionis ꝛ vlcerationis eo ꝙ est magis mobilis ꝓpter maioꝛē acuitatē quā habet.ꝛ ideo cācer q est vehemētis doloris est cancer q ꝓducit ad vlcerationē.qꝛ cauſa vehemētis doloris cācri est cauſa ēt vlcerationis ipſius.cancer aūt q est parui doloris est cācer ſiccus q non vlceraꝛ.quia talis cācer qui est pui doloris fit non ex melia pura nāli ſm ꝙ bꝛunus imaginatur vt dcm̄ fuit p̄us.ſed fit ex melia que generaꝛ per aduſtionē melie.talis aūt melia.vt dicit Aui.in p̄mo libꝛo est tardioris impedimēti ꝛ tardioris coꝛruptiōis ꝛ vlcerationis eo ꝙ est minus mobilis ꝓpter paruā acuitatem quam habet.ꝛ ideo talis cancer qui est parui doloris est cancer q non vlceraꝛ.qꝛ cauſa parui doloris in cācro est etiā cauſa quare cācer est ſiccus non vlcerās.¶ Ex p̄dictis ergo apparet ꝙ iſte due diſtinctiones ſibi īuicem coꝛrīdēt.¶ Et q̄ñq̄ permutaꝛ.Dic Aui.qꝛ dixit ꝙ cācer q dā est q ꝓducit ad vlcerationē:q dā aūt est ſiccus qui non vlceraꝛ.oſtēdit ꝙ aliq̄ñ potest mutari cācer qui non est vlceraꝛ in vlceratum.Dicit g̃.Et īuenīt hic duplex lr̄a.Una lr̄a īuenīt que dic̄ ſic.Et q̄ñq̄ non vlceraꝛ ad vlceratuz:ꝛ tūc ſnīa plana est.qꝛ erit dicere ꝙ q̄ñq̄ ꝑmutaꝛ cācer non vlceraꝛ in vlceratū.ꝛ hoc pōt ꝓtingere vel ex erroꝛe medici q nō ponit localia ꝓueniēcia vl ex fluxu alicui⁹ humoris acuti ad locū cācri rōne cuius cācer vlcereꝛ.vel ex curatōe ipſius cū ferro:ſicut dicit in pte ſeq̄nti.¶ Alia lr̄a īuenīt hic que dic̄.Et q̄ñq̄ ꝑmutaꝛ vlceraꝛ ad non vlceratū.Et ſi ita dicat:tunc ego ītelligo ſic iſtā lr̄az.Et q̄ñq̄ ſupple ꝑmutaꝛ locus vlceratus ad nō vlceratū.ſ.locū.ꝛ hoc est q̄ñ cācer est mobilis ꝛ coꝛroſiuus pambulans in mēbꝛū.ꝛ hoc est q̄ñ est ex materia acuta valde:ſicut est ille qui est vehemētis doloris q fit ex melia generata per aduſtionez colere pure.Et q̄ñq̄ ꝓducit eum.ſ.cancrū ad vlceratū curatio eius cuz ferro:ꝛ ponit ei labia duriora ꝛ groſſiora.Uel ītellige etiam ſi cureꝛ cū medicīa cauſtica.Dic̄ aūt Aui.q̄ñq̄:qꝛ ꝫ nō cōpetit ſemp.aliq̄ñ.n.pōt cācer eradicari cū ferro vt ſi ſit icipiens ꝛ puus ꝛ ſit in mēbꝛo cuius abſciſio toti⁹ est poſis.Si aute cācer ſit pfect⁹ vel antiquus:ꝛ ſit in mēbꝛo cui⁹ abſciſio nō est poſis:tūc curare ip̄m cū ferro vel medicia cauſtica non est aliud facere niſi cancrum non vlceratum ꝓducere ad vlceratum:ꝛ ad maioꝛem coꝛruptionem q̄z p̄ius eſſet.

¶ Deinde cum dicit.

¶ Et videtur ꝙ hoc apoſtema ſit nominatum cancer ꝓpter vnam duarum rerū:aut ꝓpter ſuam tenacitatem cuz membꝛo ſicut tenacitas cancri cum eo q̄ venatur:aut ꝓpter formam ſuam in rotūditate ſua ſm plurimum cuz dolore ſuo ꝛ egreſſione venarum que ſunt ſicut pedes eius in circuitu ipſius.

¶ Dic Aui.aſſignat cauſam q̄re id apoſtema vocaꝛ cācer.ꝛ pz q̄ dic̄.Et ītellige vt melius dicta Aui.ītelligaꝛ ꝙ id nomē cācer equocaꝛ ad duo.ſ.ad quodda aial fluuiale q̄ est notū:ꝛ ad egritudinē que vocaꝛ cācer que bz ſilitudinē ad id aial.ꝛ p̄ma acceptio iſtius noīs cācer est ꝓpꝛia.ſecunda aūt est trāſumptiua.in omni aūt trāſumptione est ſilitudo.qꝛ oēs trāſferētes ſm aliquā ſilitudinē trāſferūt.Similitudo aūt iſta est duplex.vna est rōne foꝛme vel figure ꝛ alia est rōne adherētie.ſilitudo autez rōne foꝛme ꝛ figure ē.qꝛ ſicut id aial bz coꝛpus groſſuz ꝛ rotūdū ꝛ bz pedes furculētos.ita ētiā iſte moꝛbus est groſſus ꝛ rotūdus:ꝛ bz ēt radices furculētas ad modū pedū cācri.qꝛ vene q̄ ſunt in mēbꝛo in quo est moꝛbus iſte ſunt ſicut radices ipſius. Est etiaz ſimilitudo adhuc ex parte foꝛme.qꝛ ſicut id aial est quaſi nigrum anteq̄z decoquaꝛ ita ꝛ iſte moꝛbus.qꝛ fit ex melancolia aduſta.ſilitudo aūt ex parte adherētie est. qꝛ ſicut id animal multum adheret cum ſuis pedib⁹:imo intantū ꝙ vix poſſunt ipſum cape venatores.ita etiaz iſte moꝛbus multum adheret:quia radices eius vt venas que ſunt ſicut radices eius habet in interioꝛibus ꝛ in ꝓfunditatibus membꝛoꝛum.merito ergo poteſt id nomen cācer trāſferri ad iſtum moꝛbum ꝛc̄.

¶ De cura cancri. CAPITVLVM. XVI.

ILlud quod opoꝛtz cauere de cura ei⁹ est:quoniam cum incipit foꝛtaſſe est poſſibile vt pꝛohibeatur ne addatur ſuper illud quod ipſe est:ꝛ conſeruet ita ꝙ non vlceretur:ꝛ accidit in q̄buſdaz hoꝛis vt ſaneꝛ icipiēs:ꝓfirmat⁹ ꝝo non.

¶ Supius determinauit Aui.de cancro theoꝛice.hic determinat de ipſo pꝛactice.ſ.quantū ad curam.Et diuidiꝛ hec pars in ptes duas.Pꝛimo ponit quam intētionē debem⁹ habere in cura cācri.ſecūdo ꝓſequtur curam ipſius.ſecūda ibi.(Et multotiēs q̄dē accidit ꝛc̄).Dicit p̄mo illud q̄ō opz caueri de cura cancri.i.id q̄ō opz intēdere circa curam cancri est:q̄ñ cum incipit foꝛtaſſe poſſibile est vt ꝓhibeaꝛ ꝛc̄. Et accidit in q̄buſdam hoꝛis vt ſaneꝛ icipiens.i.q̄ñ cancer incipit ꝛ est paruus.firmatus ꝝo non ſanaꝛ.Sic ergo tunc ex dictis apparet ꝙ in cura cancri vtp̄lim̄ū est intentio ꝓhibendi ne augeaꝛ ꝛ ne vlcereꝛ.qꝛ iſta intētio in eo vtpluriū est poſſibilis.ꝛ raro est intētio in cura ipſius ſanandi ipſuz:quia iſta ē impoſſibilis niſi aliquādo vt q̄ñ ē paruus incipiēs.tūc enim ꝓtingit ꝙ aliq̄ñ talis cancer ſanaꝛ:lz ēt non ſemp iſte saneꝛ.¶ Ad euidentiā aūt maioꝛē dictoꝛuz Auicēne.nota ꝙ cancer est duplex.quidam est incipiens ꝛ paruus.alius est antiquus ꝛ magnus. Modo tunc cancer antiquus ꝛ magnus ſiue ſit vlceratus ſiue nō:nō ē poſſibile vt ſaneꝛ nec per medicinas nec per inciſionem:eo ꝙ iaz est in membꝛo ꝓfundatus vſq̄ ad ſui īterioꝛa.ꝛ habet venas extenſas ꝛ diuulſas ad partes longinquas.ꝛ ideo non pōt ab eo eradicari ꝛ euelli.Et hoc est q̄ō dicit Albucaſis capitulo de cancro.quādo ꝝo antiquatus ꝛ magnus est nō oporꝛtet vt appꝛopinques ei.Ego enim non potui ex eo ſanare aliquem nec vidi alium ante me qui ꝓuenerit ad id. Et hoc etiam dicit Hyp.in illo aphoꝛiſmo.Quibuſcūq̄ cancri ſunt abſconditi ſm ꝙ exponeꝛ in pte ſequēti.Si autez cancer ſit paruus ꝛ incipiēs:tūc ſi ſit in mēbꝛo vbi poſſibile est eius eradicatio ꝛ concauatio ꝛ ſit in ſupficie in parte exteꝛioꝛi illius mēbꝛi ꝛ non in interioꝛibus illius membꝛi poſſibile est vt ſanetur.ꝛ hoc per iciſionē ꝛ per cauſticationem.Si autem ille cancer ſit in membꝛo:vbi non est eius eradicatio poſſibilis:ſicut est in gutture.vel ſit ꝓfundat⁹ ī interioꝛibus partibus membꝛi:tūc non ſanaꝛ.ꝛ ꝓpter hoc Auicēna dicit.q̄ō accidit in quibuſdam hoꝛis vt ſaneꝛ incipiens paruus:non autem dicit ſemper.Dixi aūt ſignanter ꝙ poſſibile est vt ſaneꝛ talis cancer icipiēs paruus per inciſionem ꝛ per cauſticationem.quia cuz medicinis localibus quas poſtea dicet Auicēna.credo ꝙ nullus poſſit ex toto ſanari.ꝛ hoc videꝛ eſſe ex intentione Almanſoꝛis.ſ.ꝙ cancer non poteſt ſanari per medicinas locales.Dicit enī: Cancer est egritudo ꝛc̄. Cui ſi ilico exquo incipit ſuccurratur ꝛ vt debet regatur foꝛſitan ſtabit vt est nec augmen-

tabitur. Cum aũt creuerit semper sic manebit. qz deterioz erit si ulcereꝫ ꝛc. Per hoc ergo qõ dic hic Almã soz videt ꝙ nullus cancer põt ex toto sanari cum medicis localib⁹: sed conseruaꝫ per medicinas locales ne cancer augeaꝫ in ea dispositione in qua est. Quãdo ergo Auicẽ. dicit ꝙ possibile est vt sanetur cancer incipiens paruus. Et hoc idem dic Rasis cap'lo de cancro. credo ꝙ itelligit per icisionem vel causticationẽ: non aũt cum medicis localibus. Uerũ est tamẽ ꝙ Auicẽna sequẽti cap'lo videt ponere ꝙ sit possibilis destructio cancri per medicinas. Sed tunc quando erimus ibi hoc exponemus: ꝛ melius etiam de hoc videbimus. Tũc segtur illa pars.

¶ Et multotiens quidẽ accidit cancer interius occultus: ꝛ est rectificatio in eo ſm ꝙ dixit optimus Hypo. vt non moueatur: quoniã si mouetur fortasse perducit ad mortem. ꝛ si dimittitur ꝛ non curatur fortasse prolongaꝫ spaciuz cum salute quadam: ꝛ ppꝛie quãdo rectificantur cibi ꝛ ponuntur de illis que infrigidãt ꝛ humectant ꝛ generant materiam saluam sicut aq̃ ordei ꝛ pisces alredradu parui ꝛ vitelli ouorũ sorbilium ꝛ similia illis ꝛ quando est illic caliditas: tunc detur lac vaccinum statim cum extractum est butyrum: ꝛ colatur ꝛ quod sumitur ex oleribus humidis vsqz ad cucurbitã.

¶ In qua parte Aui. prosegtur ꝛ diuidit̃ ista pars in partes duas. Primo ponit curam ipsius per icisionem ꝛ causticationem. secũdo ponit curam ipsius per medicias. scda ibi. (Sumat in potu multis vicibus). Prima pars diuidit̃ in ptes duas. Primo ostẽdit qui sint cãcri gbus non competit nec sufferũt incisionẽ ꝛ causticationẽ. secũdo ostẽdit q sint cancri sufferẽtes icisionẽ ꝛ causticationẽ ꝛ curant̃ cuz eis. secũda ibi. (Et fortasse sufferũt cancri parui). Dicit ergo ꝑmo. Et multotiens qdem accidit cancer iterius occultus. et est rectificatio in eo. i. via curationis in eo ſm ꝙ dixit optimus Hypo. in sexta particula affozismoꝝ in illo aforismo. Quibuscũqz cancri abscõditi sunt non curare melius est: curati enim citius pereunt. non curati ꝛo longum tẽpus perficiũt vt non moueatur. s. cum icisione vel causticatione: qm̃ si moueaꝫ ꝛc. ¶ Juxta istã partẽ itellige expõnez affozismi p̃dicti. qz expõ illi⁹ affozismi est expõ ꝛ declaratio istius ptis. Intellige g̃ qm̃ Hypo. dicit gbuscũqz cãcri abscõditi sunt ꝙ cãcros eẽ abscõditos põt eẽ duob⁹ modis ꝛ de vtroqz verificant̃ affozismi. ꝛ id qõ hic dic Auicẽ. vno mõ põt dici eẽ cãcer abscõdit⁹: qz sit in ptib⁹ iteriozib⁹ corpozis: ita ꝙ nil de ipso ex̃ appeat sicut est cãcer q est in epate vel in stomaco vel i matrice vel in ano iteri⁹ vel in gutture. isti. n. dicunt̃ esse cãcri abscõditi. qz fiũt in ꝯcauitatibus iteriozib⁹: quoꝝ orificiũ nõ est i supficie exteriozi corpozis. Alio mõ põt eẽ cãcer abscõdit⁹: vt qz habeat radices pfundatas in iteriozib⁹ mẽbri ꝛ per totũ. ꝛ dato ꝙ ei⁹ orificium sit ex̃ in supficie exteriozi corpis: sicut eẽt cãcer antiquus pfect⁹ in cozpa vel in alio mẽbzo carnoso exteriozi. talis. n. dr̃ esse cancer abscõditus. qz est pfundat⁹ per totum mẽbꝝ ꝛ vsqz ad sui iteriora. modo devtroqz cãcro abscõdito hz veritatẽ qõ Hypo. dic. ꝛ hoc qõ etiã dic Auicen. hic.

¶ Ulterius itellige ꝙ qm̃ Hyp. dic̃ non curare melius est non itelligit ꝙ nullo modo subueniaꝫ eis cum cura: imo bene debemus subuenire cum cura blandiẽti ex potibus ꝛ cibis ꝛ alys medicis ſm ꝙ Aui. ponit in lra. sz itellige nõ curare. i. nõ debemus eos coquere nec icidere ſm ꝙ exponit Hal. in co. Curati. n. i. icisi vel cõbusti citi⁹ peunt. Causa q̃re isti citi⁹ peunt ppter icisionẽ ꝛ cõbustionẽ est. qz si icidis talẽ cancrũ abscõditũ: aut tu icidis ipm radicit⁹: vl itẽ dis ipm icidere radicit⁹ aut nõ. si tu intẽdis ipm icidere radicit⁹: tũc dico ꝙ isti citius peũt: siue tu itelligas per cãcrũ abscõditũ cancrũ q est in ꝯcauitatib⁹ iteriozib⁹ corpis: ꝛ de isto est magis manifestũ. Siue tu itelligas per cancrũ absconditũ cancrũ pfundatũ in iteriozib⁹ mẽbri dato ꝙ orificiũ extra appareat. qz si tu itẽdis ipm icidere radicit⁹ tũc fiẽt ibi duo reddẽtia vulnus dubiũ ꝛ mozтale: eo ꝙ oportebit fieri vulnus maximuz: ꝛ oportebit ꝙ sit vulnus: iuxta mẽbza nobilia vel in mẽbzis nobilibus. ista sunt reddẽtia vulnus dubiũ vt ponit Hal. z° regimis acutoꝝ. Et ꝙ oportebit ibi fieri ista duo appet: qz si itẽdis ipm incidere radicitus cũ iste radices sint multũ pfundate ꝛ dispse: segt̃ ꝙ si debeãt icidi oẽs eius radices ꝙ ibi fiat vulnus maximũ. ꝛ ideo fiet maxima violẽtia ipsi nature. Jteruz etiam fiet in membzis nobilibus sicut in membzis interiozibus: si iste cancer sit in membzis interiozibus: vel approximabit mẽbzis nobilibus: dato ꝙ iste cancer sit in membzis exteriozibus sicut in mãmilla ꝛ coxa. qz oportebit tm̃ ꝯcauare ꝙ approximabit mẽbzis iteriozib⁹. sunt ergo ibi illa duo que reddũt vulnus dubiũ ꝛ mozтale. Ex istis ẽt ꝯcludit̃ ꝙ si icendant̃ vl icidant̃ radicit⁹: ꝙ segt̃ nimia resolo calozis ꝛ spũs. ꝛ iõ vel stati moriunt̃ vel in ꝑpio. Jtex̃ si icidant̃ vl icendant̃ radicit⁹ segtur aliud. s. ꝙ eẽt ibi nimia emozosagia. ex ista aũt nimia emozosagia debilitaꝫ vt⁹ eoꝝ ꝛ citius moriunt̃. Jterũ ẽt ex hoc segtur aliud piculũ. qz cũ ibi sint nerui magni si icidunt̃ vel icendant̃ segtur ibi vehemens dolor. Ex tali aũt icisione nerui ꝛ vehemẽti dolore põt cõsequi spasmus ad quem segtur moꝛs. ¶ Sic ergo nũc ex oĩbus istis apparet ꝙ si iste cancer icidaꝫ radicit⁹ ꝙ citi⁹ perimit. Si autem tu nõ icidas radicitus: sed dimittas ibi radices: tũc adhuc citius perimit. qz si remanent ibi radices cancri. tũc recidiuabit ꝛ regenerabit̃ cancer vlceratus qui est peioz ꝑoꝛe. ꝛ ppter dolozes etiam qui fiẽt per illam quassationem. ꝛ ppter vacuationem sanguis magis molestabitur natura q̃z si non icidant̃. ꝛ per cõsequẽs citius pereunt. Jtex̃ etiam si ille cãcer ꝑmo non erit vlceratus tũc nil aliud facies per istam icisionẽ nisi qõ de cãcro nõ vlcerato facies vlceratuz q citi⁹ pimet. ¶ Ex dictis g̃ appet rõ afforismi. ꝛ istius partis Auicẽ. s. quare tales cãcros abscõditos ꝛ occultos non oportet eos incidere vel coquere.

¶ Deinde cum dicit.

¶ Et fortasse sufferunt cancri parui sectionem: nam si possibile est vt destruantur cuz aliquo: tunc non est possibile vt destruãtur nisi per incisionem vehementem: vt ex toto assumatu membzum inuadens quod est in circuitu eius: incidendo ipsum ex circundante apostema eradicando omnes venas que ibibunt ipsum: ita vt non remaneat de eis aliquid ꝛ currat post illud ex eis sanguis plurimus: ꝛ iam anteceſſit mundificatio corpozis per solutionem ventris ex materia mala ꝛ flobotomiam. deinde conserua eum faciendo eum stare super cibos bone quantitatis ꝛ qualitatis ꝛ confortatiõc mẽbri ad expellendum: quãuis incisio in pluribus addit ei malitiam. ꝛ fortasse indiget post incisionem cauterio. Et fortasse erit in cauterio timoz magnus: ꝛ illud erit qm̃ fuerit cãcer propc membza principalia ꝛ nobilia.

decauterio

qui bl cuzqz cancri abscondati. sunt nõ curare Melius est: curati enim citius pereunt.

¶ In qua parte ostendit qui sunt cancri sufferentes incisionem ꝛ causticationem ꝛ curant̃ etiam cum his.ꝛ dno fac̃. ℞imo facit hoc.secūdo addit quoddam qō accidit ex incisione cancri narrando quoddam qō accidit ex incisione cancri in māmilla.secūda ibi.(Et iam narrauit).Dicit ergo ꝓmo.Et fortasse sufferūt cancri ꝓni sectionem.¶ Juxta quam partem intelligendum ꝙ expositio ꝛ declaratio istius partis habet̃ ex p̄dictis ꝙ vnum oppositum dat̃ intelligi per aliud.¶ Et ꝓpter hoc Halienus in cōmēto illius affor̃ismi.gbuscūq; cancri abscōditi.dicit ꝙ ℏypo.per viam oppositōis itelligit canonem oppositum illi.s.quod gbuscūq; sunt cancri exteriores ꝛ non ꝓfundati in īteriori bus corpis:sed sunt in supficie exteriori:tūc curare eos p īcisionem vel īcensionem melius est q̄ non curare:et hoc itendit Aui.cum dicit.Et fortasse sufferunt cancri parui.i. cancri icipientes ꝛ non antiq nec ꝓfundati.sed existentes in supficie exteriori sectionem idest icisionem.Dicit autē Auicēna fortasse.qꝛ etiam cancri parui icipientes nō semper sustinent icisionem ꝛ icensionem vt si sint prope membra nobilia vel in membro in quo non possit fieri eradicatio ipsius sicut est in gutture vel in naso vel in ano vel intus in vulua.sed ad hoc vt possit curari per icisionem vel īcensionem oportet vt sit ī membro in quo possibile sit tota eius concauatio sicut est in membro multum carnoso: vt est mammilla ꝛ coxa ꝛ eis silibus.Et hoc est quod subdit Auicēna.Nam si possibile est vt destruat̃ cum aliquo: tūc non est possibile nisi vt destruatur per icisionem vehementem ꝛ ex toto assumatur membrum inuadens.i.vt ex toto eradicet̃ ꝛ concauet̃ pars membri in quo est inuasio.ꝛ concauando totuz qō est in circuitu eius vbi sunt radices ꝛ vene.ꝛ hoc non pōt fieri in omnibus membris.sed soluz in membris qualia sunt coxa vel māmilla vel aliud simile.Et hoc etiam dicit Albucasis in capitulo de cura cancri ꝛ hec sunt verba sua.¶ Et dixerūt antiq qō quandoq; cācer est in loco vbi possibilis est eius eradicatio sicut cācer qui est in māmilla aut coxa aut eis silibus ex membris locatis ad extrahendum totum eius:precipue quādo est incipiens paruus:ꝛ iaz anteceſſit mundificatio ꝛc̃.idest ꝛ oz antecedere istam icisionem mundificatio corporis ꝛc̃.Deinde serua eam.s.istam mundificationez hoc est conserua corpus sic mundificatum vt non regenerētur mali humores per bonam dietam vt per cibos bone quantitatis ꝛ q̄litatis ꝛc̃.quānis icisio in pluribus horis addit ei malitiam intellige in horis quando non competit incisio:ꝛ hoc est in predictis casibus qui dicti sunt.aliud qō Auicē.dicit patz.

¶ Deinde cum dicit.

¶ Et iam narrauit quidam primorum ꝙ medicus quidam incidit māmillam canceros̃am radicitus ꝛ cancerata est altera. Dico ꝙ possibile fuit si fuit illud in via cancerandi:quoniā inuenit illam egritudinem: ꝛ possibile fuit vt esset ꝑm semitam permutationis: ꝛ est magis apparens.

¶ In ista parte Auicēna narrat quiddam qō accidit cuidā medico ex incisione.Et dicit ꝙ quidam priorum narrauit ꝙ gdam medicus icisit mammillam canceratam radicit⁹ ꝛ cancerata est altera.ꝛ ponit possibilitatem huius Auicē. duobus modis.potuit enim esse possibile vno modo vt si altera mammilla esset in via cancerandi tūc potuit esse ꝙ īcisa alia mammilla cancerata superueniret cācer illi māmille que erat in via cancerandi.ꝛ si sic itelligatur esse possibile:tūc causa illius non fuit īcisio.sed fuit qꝛ illa māmilla erat in via cancerandi.vnde potuit ei superuenire cancer quādo fuit incisa alia mammilla:sed non ꝙ incisio sit causa illius nisi casualiter vel per accidens. Alio modo potuit esse possibile per viaz permutationis.vt quia materia illius mammille cancerate que fuit incisa fuit permutata ad aliam māmillam ꝛ canceraut ipsam.ꝛ hoc est possibile:quia possibile est ꝙ propter incisionem materia cōmoueat̃ ꝛ ebuliat.vnde potest permutari ꝛ effundi ad aliā mammillam.¶ Et simile huic quodāmodo ponit Auic. in tertio libro.fen tertia.de egritudinibus oculoz.capitulo de ruptura cornee.℞onit enim ibi Auicēna ꝙ eminentie clauali oculi que est per rupturam non est cura. Sed dicit ipse.qdam peccant qui icidunt illam eminentiam vt oculus videatur pulchrior.Nam dic̃ ipse rectius est vt nō moueatur nec tangatur cum icisione.quia fortasse effundetur ꝛ permutabitur materia ad oculum alterum.Similiter etiam hoc est possibile ꝙ propter incisionem māmille cancerate cāceretur altera ꝑm viaz permutationis materie de vna māmilla ad alteram.Et hoc maxime est possibile si cancer sit antiquus ꝛ profundatus vbi materia est profundata.Et si sic itelligatur esse possibile:tūc causa cācerationis alterius māmille fuit icisio illa rōne cuius materia fuit cōmota ꝛ effusa ad aliam māmillam.¶ Et addit Auicē.ꝙ iste modus possibilitatis est magis apparens idest magis manifeste verus.vnde vterq; modus est possibilis.sed iste videtur magis apparens verus.et ratio huius est.quia cuz altera mammilla fuisset cancerata post icisionem mammille cancerate videtur ꝙ causa cancerationis alterius mammille fuisset incisio.Et cum per scōm modum possibilitatis reddatur ꝙ causa fuerit incisio.nō autem est per primum modum.ideo secūdus modus possibilitatis est magis apparens.¶ Et intellige vltra quod Auicēna narrauit hic hoc ꝛ posuit hoc cē possibile vt ostēderet per hoc inobedientiam cancri ad curationem per icisionem.¶ Et ideo Auicēna dixit ꝑus cum hac conditione.ꝛ fortasse sufferūt cācri parui sectionem.ꝛ non dixit absolute.s.sine hac conditione fortasse ꝛc̃.

¶ Rememoratio regimis soluēdi ipm. CAP.XVII.

Umat in potu multis vicibus inter quas sint dies pauci quaqz vice quatuor aureos epithymi cum aqua casei:aut aqua mellis:aut decoctionez epithymi in syrupo acetoso.Et ei qui ex hoib⁹ est fortis det̃ hiera helleborı.

¶ Superius Auicēna posuit curam cancri quantum ad icisionem ꝛ incensionem.hic ponit curam eius que fit per medicinas.Et diuidit̃ hec pars in partes duas.℞imo ponit curam ipsius per medicinas euacuātes corpus que dicuntur vniuersales.secūdo ponit curam ipsius per medicias locales.secūda ibi.(℞er medicias locales ꝛc̃).Dicit ergo.Et apparet qō dicit ꝛc̃.

¶ Rememoratio medicinarum localium ad cancrum. CAPITVLVM. XVIII.

Er medicinas locales ad cancrum requiruntur quatuor intentiones.s.destructio cācri penitus ꝛ est difficilis: ꝛ ꝓhibitio additionis:ꝛ ꝓhibitio vlcerationis:ꝛ curatio vlcerati.

¶ In isto capꝰo ponit Aui.curā cancri ꝑ medicīas locales. Et diuidit̃ hec ꝑs ī ꝑtes duas.In ꝑma ꝑte ponit q̄s itētiones habemus ī cura cancri per medicinas.in secūda ꝓsequitur illas intentiones.secūda ibi.(Et in illis in qbus q̄ritur).Dicit ergo per medicinas locales requiruntur ad cancrum quatuor intentiones:idest ꝙ medicine locales ꝑm quatuor intentiones ponunt̃ in cācro.nam q̄dā ponū-

tur ſm iſtam intentionem vt deſtruatur cancer penitus. Et ideo ꝑma itentio eſt vt deſtruaꝫ cancer penitus. Et dicit Auicẽna ꝙ hoc eſt difficile. Quedam autem ponuntur ſm iſtam intentionem vt prohibeatur additio cancri. Et ideo ſecunda intentio eſt prohibitio additionis cancri. Quedam autem ponuntur vt prohibeaꝫ cancer vlcerari. Et ideo tertia intentio eſt ꝓhibitio vlcerationis. Quedaꝫ aũt ponunt̃ ad curandũ cancrum vlceratũ. ⁊ ideo quarta intentio eſt curatio vlcerati. ¶ Juxta iſtam parte̅ itellige de iſtis quatuor itentionib⁹ que habent̃ in cancro per medicinas locales. ⁊ ꝑmo intellige de ꝑma intentione. Nam Auicẽna dicit ꝙ ꝑma itentio eſt difficilis. Sed ego credo ꝙ adeo eſt difficilis ꝙ eſt ipoſſibile. Credo enim ꝙ ipoſſibile eſt vt dixi ſupra. cancrũ oĩno deſtruere cum medicis localib⁹. ⁊ hoc patet per itentionẽ Almanſoris. vt dictum fuit ꝑus. Iterũ hoc videt̃ eſſe de itentione Auicẽ. in predicto capꝫo. qz ſi aliqs cancer deſtrueret̃ cum medicis localibus tũc talis cancer eſſet cancer paruus icipiens. ſed de tali cancro dixit Auicenna in p̃cedenti capitulo ꝙ ſi poſſibile eſt vt deſtruaꝫ talis cancer cuz aliquo. tũc non eſt poſſibile vt deſtruaꝫ niſi poſt iciſionẽ vehemẽtẽ vt ex toto aſſumaꝫ membrũ iuadens qõ eſt in circuitu eius ⁊c. videtur ergo: per hoc quod dicit hic Auicẽ. ꝙ talis cancer non poſſit deſtrui cum aliquo niſi per vehemẽtem iciſionem. Deſtructio ergo cancri per medicinas locales eſt ipoſſibile. ꝓpterea ſi cãcer deſtrueret̃ per medicinas locales. tũc hoc eſſet per medicinas in quibus eſt reſolutio: ſicut dicit Aui. i ſequẽti ꝑte. ſed tũc hoc fieret: aut ꝑ medicias reſolutiuas fortes aut ꝑ medicias reſoltiuas debiles. ſz ꝑ debiles nõ poſſet fieri: qz medicie debiles nihil reſoluerẽt de mã cãcri. Cum mã cancri ſit groſſa difficilis reſolutõis. Similiter etiam per fortes reſolutiuas non põt fieri. qz ſi tu adminiſtras in cancro medicinas fortes: tũc cuz iſte ſint acute addit̃ iflatio ipſius cancri: ⁊ tũc magis aduriꝫ: ⁊ per conſequens augeꝫ malitia eius. ⁊ hoc eſt qõ dicit Auicẽna in ſequẽti parte. Quia id quod de medicis eſt forte addit cãcro malitiam. ergo tũc non põt deſtrui nec per medicinas fortes: cum augeãt malitiã ipſius: nec per debiles: cuz nil reſoluaꝫ de materia ipſius. Et hoc eſt quod addit Serapio capitulo de cãcro. Et de natura huius egritudis eſt ꝙ per acuta medicamina inflammaꝫ ⁊ debilia in ipſa nihil agunt. ¶ Sic ergo tũc apparet ꝙ ꝑma itentio eſt ipoſſibilis. Et hoc credo etiam qõ ſit intentio Auicẽne. ⁊ credo ꝙ in parte ſequenti itendit hoc ꝓbare ſicut ibi videbiꝫ. ꝛz id non faciat manifeſte: ſed occulte. ¶ De ſecunda aũt itentione itellige ꝙ poſſibiles ſunt vt ponũt omnes auctores: tamen ſunt difficiles ⁊ non multum agiles. ¶ De quarta aũt itentione itellige quãdo Auicẽna dicit. ꝙ quarta itentio eſt curatio vlcerati ꝙ non itelligit Auicẽna ꝙ quarta itentio ſit curare cancrum vlceratũ cum medicinis: ita ꝙ deſtruaꝫ totaliter: qz hoc eſt ipoſſibile: ĩmo eſt magis ipoſſibile ꝙꝫ ꝑmũ. Difficilius enim eſt curare cancrum vlceratum ꝙꝫ non vlceratum. Sed intelligit Auicẽna ꝙ quarta itentio eſt curatio vlcerati. i. adminiſtrare medicinas que valẽt in cancro vlcerato non ad curandũ ipſum oĩno: ſed ad ꝓſeruandũ ne plus vlcereꝫ. ⁊ hec itentio eſt etiã poſſibilis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et in illis quibus queritur deſtructio cancri penitus itur verſus illud in quo eſt reſolutio eius quod collectum eſt de materia mala ⁊ expulſio eius quod ꝓparatum eſt ad colligendum in membro de ea. ⁊ ſi fuerit vehementis virtutis ⁊ motionis: tunc dimittatur: nam illꝫ quod de medicinis forte eſt addit cancro malitiam. ⁊ ſimiliter oportet iterum vt alienentur in eis mordicatiua: ⁊ propter illud ſunt medicine bone ei in mineralibus ablutis: ſicut tutia abluta: ⁊ miſceant̃ cum ea qñq; de oleis: ſicut eſt oleum ro. ⁊ oleum de keiri.

¶ In parte iſta Auicẽna proſequitur predictas itentiones Et diuiditur pars iſta in partes quatuor. In ꝑma parte ꝓſequitur ꝑmam itentionem oſtendendo vt mihi videtur ꝙ eſt impoſſibilis. In ſecũda parte ponit medicinas locales ſm ſecundam intentionem. In tertia parte ponit medicinas locales ſm tertiam intentionem. In quarta ponit medicinas locales ſm intentionem quartam. ſecũda ibi. (Ad id vo quod prohibet additionem). tertia ibi. (Et illa quibus queritur prohibitio vlcerationis) quarta ibi. (De illis autem que in curatione vlcerati ⁊c̃). In ꝑma parte Auicẽna intendit ſic dicere ꝙ medicine quibus queritur deſtructio cancri penitus oportet vt ſint reſolutiue vt reſoluant qõ collectum eſt de materia in cancro. ⁊ ſit etiam in eis quedam repercuſſio vt repellat id quod ꝓparatuz eſt venire ⁊ currere ad membrum. ſ. ille medicine locales que ſunt vehementis virtutis ⁊ motionis ideſt vehementer reſolutiue oportet vt dimittantur. qz medicina fortis addit cancro malitiam. Et ſimiliter oportet vt dimittant̃ medicine mordicatiue propter eandem cauſam: ergo medicine que debent adminiſtrari in cãcro ⁊ ſunt bone ei ſunt medicine debiles ⁊ lenes ſicut ſunt medicine facte ex mineralibus ablutis vt eſt tutia abluta mixta cum oleo roſato vel cũ oleo de keyri. ſz ſupple iſte medicine nihil agunt in cancro ad reſolutionem ⁊ deſtructionem ipſius. ĩmo ſolum ꝓſeruant ipſum vt non augeatur. ergo cum medicine fortes non poſſunt adminiſtrari in cancro ⁊ debiles nihil agunt in ipſo quantum ad deſtructionem. eſt ergo ꝑma itentio impoſſibilis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ad illud ꝙ prohibet additionem peruenitur cum abſciſſione materiei ⁊ refectione cibi ⁊ confortatione membri ⁊ cum medicinis repercuſſiuis notis. ⁊ adminiſtratione linimẽtorum mineralium: ſicut linimentũ fricationis lapidis molendini ⁊ lapidis cotis: ⁊ ſicut linimentum factum ex fricatione eius quod reſoluitur inter tabulam ⁊ manicham de plumbo in humiditate effuſa ſuper tabulam que eſt ſicut oleum roſatum: ⁊ ſicut aqua coriandri. ⁊ iterum emplaſtratio cum agreſta trita eſt bona iuuatiua.

¶ In iſta parte Auicẽna ponit medicinas locales ſm itentionem ſecũdam que eſt prohibitio additionis cancri. Dicit ergo. Ad id vero quod prohibet additionez cancri peruenitur ⁊c̃. Et adminiſtrationes linimẽtorꝫ mineraliũ ideſt que ſint facta ex mineralibus ſicut eſt tutia et plumbum uſtum litargirum ceruſa climia antimoniuz ⁊ ſimilia. Et itellige ꝙ omnia iſta mineralia que hic ponuntur in medicinis cancri debent abluta eſſe vt nõ mordicẽt. eo ꝙ mordicatiua addunt cancro malitiam. vt ſupra dictum eſt: et ſicut linimentum fricationis lapidis molendini ⁊ lapidis cotis. ¶ Linimentum fricationis lapidis molendini eſt vnguentum quod fit quando volnitur rota ex fricatione ferrorum que ſunt in ea iniecto ibi oleo. ¶ Linimentum fricationis lapidis cotis eſt linimentum quod colligitur i trũco vbi acuuntur ferramenta in domo fabroꝝ aliõ qõ dicit patet. ¶ Deinde cum dicit.

localia ꝙ debent adminiſtrari ad can

¶ Et illa quibus queritur prohibitio vlceratio nis sunt linimēta predicta ad phibendam addi tionem cū non fuerit in eis mordicatio: omnia enim ea sunt iuuatiua ⁊ ppie quando miscent cum fricatione predicta que fit ex pistello ⁊ ta bulis plūbeis: quādo est confricata terra sigil lata aut bolum armenum: aut oleum antiquū: ⁊ aqua sempuiue ⁊ ceruſa cum succo lactuce: aut mucillagine psilij ⁊ ceruſa ⁊ plumbo: qm̄ est compositio bona. Et de eis que sunt iuua tiua est emplastratio cum cācris fluuialib⁹ re centibus ⁊ ppie cum climia.

¶ Hic Aui. ponit medicinas ſm tertiā intentionez. ⁊ patet qō dic̄. ¶ Deinde cum dicit.

¶ De illis autem que in curatione vlcerati sunt bona est vt assidue⁊ pānus lini infusus in aqua solatri super eum: ⁊ quoties fortasse exiccatur madefiat desup cum aqua eius: aut sumat̄ me dulle tritici: ⁊ olibani ⁊ ceruſe de plūbo oium pōdus. ʒ. i. ⁊ terre sigillate ⁊ boli armēi ⁊ aloes abluti omniū añ. ʒ. ij. aggregent̄ ista ⁊ terant̄. ⁊ administrentur super humidum pulueres ⁊ super siccum emplastrum factū cum oleo ros. Et quādoqz confert eis cinis cancri cum cera to cum oleo ros. ⁊ melius eo est cui admixtuz est equale ei de climia: ⁊ quādoqz confert i eo medicamen de tutia: aut tutia abluta cuz aqua portulace: aut mucillagine psilij.

¶ Hic Aui. ponit medicinas locales ſm quartā intētionez Dicit ergo. De illis aūt que i curatōe vlcerati sunt bona. ſ. qz nō dimittāt ipz amplius vlcerari est vt assidue⁊ ⁊c. aut sumat̄ medulla citrulli. ſz hic īueni aliō exēplar qō dic̄. al's tritici. ⁊ vtraqz lra est bona. Naz si dicat medulla citrulli: tunc planū est qō dicit. Et est bona ista medulla citrulli in cācro cū sit frida repcussiua ⁊ ꝯfortatiua membri ne reci piat. Si aūt dicat medulla tritici tūc ꝑ medullā tritici in telligit accidū: ⁊ id etiā est bonuz cum sit lenitiuū ⁊ tpans calitatē que est in mēbro. aloes abluti. dic̄ abluti vt remoueat̄ illa calitas eius ⁊ non mordicet. administrent̄ ista ag gregata sup humidū. ſ. cancrū. ille aūt cancer est humidus qui est vlcerat⁹ eo ꝙ talis cācer eycit humiditatē. Un̄ ex pone admistret̄ sup cancrū humidū. i. sup cancrū vlcera tum: plres et sup cancrū siccū. i. supra cancrū non vlceratuz supple administrāt emplastrum. i. vnguētum factum. ſ. ex istis pluribus cum oleo ros. reliquum quod dicit Auicen na postea patet.

¶ De apatib⁹ vētosis ⁊ iflatōib⁹ lacertox CAP. XIX.

DE apostematibus vētosis aliō est qō fit a vapore leui: ⁊ similat̄ estuationi ⁊ currit cursu eius.

¶ Supius Aui. determinauit de apatibus fle gmaticis ⁊ melicis. hic modo determinat de apatib⁹ vēto sis. Et diuidit̄ pars ista in ptes duas. Primo determiat de ipsis theorice. ꝛ⁰ practice. ꝛ⁰ ibi. (Illi⁹ aūt qō est sil'e estua tioni ⁊c). Prima ps diuidit̄ in ptes duas. In p̄ma pte: ga apostema vētosum bz sub se duas spēs ſm ꝙ habitū fuit supra in cap'o gñali de apatibus fridis. ⁊ vna spēs apatis vētosi dr̄ inflatio. ideo Aui. p̄mo determiat de vna specie apatis ventosi que dr̄ eleuatio. ꝛ⁰ determiat de alia specie que dr̄ inflatio. ꝛ⁰ ibi. (Et aliud est qō fit). Dicit ergo p̄mo de apatib⁹ ventosis aliud est qō fit a vapore leui. i. a vēto sitate pmixta humiditati. ⁊ hoc apostema vētosum dr̄ ele uatio. dcm̄. n. fuit supra in ca⁰ de apatib⁹ fridis. ꝙ eleuatio fit nō a pura vētositate pmixta: ſz a vētositate cū hūidita te flegmatica. ⁊ similat̄. ſ. ista spēs apatis vētosi: que dr̄ ele uatio. excitationi. i. apati molli flegmatico qō vocat̄ vndi mia. similat̄. n. eleuatio apati molli flegmatico in accidēti bus suis. qz sicut fit impssio digiti in apate molli: ita ēt fit i eleuatione: lz ēt magis cedat tactui apostema molle q̄z ele uatio. vt supra dcm̄ fuit. Et hoc qō dicit hic Aui. fuit meli⁹ declaratū in cap'o vndimie. ⁊ ideo hoc ibi regras. Et cur rit. ſ. ista spēs apatis vētosi que dr̄ eleuatio cursu eius. ſ. vn dimie. Nam vt postea dicet̄ in secūdo cap'o cura isti⁹ cur rit ſm curā vndimie. vñ qz hoc apostema ⁊ vndimia mul tum ꝯueniūt: lz quodāmodo differāt. ideo hoc apostema ventosum qō dr̄ eleuatio currit cursu apatis mollis. ⁊ q̄tū ad curā ⁊ quātū ad alia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et aliud est quod fit a vapore ventoso: ⁊ no minatur inflatio: ⁊ est ei impulsio ⁊ vicissitudi naria accessio: ⁊ fortasse percutit ꝑcussione ma nus: ⁊ ppie qn̄ inuenit spaciuz ad quod aggre gatur: sicut stomacus: ⁊ intestina: ⁊ qō est in ter pāniculos circūdantes ossa: ⁊ inter ossa cir cundata lacertis: ⁊ inter lacertos: ⁊ simlr qō circūdat chordas.

¶ Hic determiat de alia spē apatis vētosi que dr̄ iflatio. et ista spēs est magis ppie apa vētosum q̄z p̄ma. ⁊ ideo habz curā ppriā ⁊ distinctā a cura apatis mollis: ⁊ non currit ſz cursum illius sicut p̄ma spēs p̄dicta. Et diuidit̄ hec pars in ptes duas. In p⁰ pte notificat istā spēm apatis vētosi que dr̄ inflatio: ⁊ per cām materialē: vnde fit: ⁊ per sua signa: et per loca in qbus fit. In ꝛ⁰ parte ostēdit ꝙ aliqn̄ decipit̄ hō in cura etiā circa istā speciē apatis vētosi. ibi ꝛ⁰. (Et qñq̄z estimat hō ꝙ sup mēbra eius ⁊c). Dicit p̄mo. Et aliud est qō fit a vapore. i. a vētositate sola nō admixta alicui humi ditati flegmatice. ⁊ noīat̄. ſ. id apostema ventosuz inflatio ⁊ est ei impulsio: quia impellit tactū digiti: ⁊ non remanet ibi impssio sicut in eleuatione. ⁊ causa hui⁹ est. qz in iflatio ne vētositas est sepata ab eo in quo stat ⁊ est aggregata in vno loco. ⁊ iō ipellit. in eleuatōe vo vētositas est expāsa et pmixta subē mēbri eo ꝙ vētositas nō est ibi pura: imo est pmixta cum humiditate subtili flegmatica: ⁊ ideo cedit ta ctui. sed in iflatōe est ipulsio ⁊ vicissitudinaria accessio: et supple ⁊ recessio. hoc est ꝙ qn̄ tangit̄ ⁊ ipellit̄ cum digito vicissitudinarie decedit ⁊ accedit subito eo qō in eo nō ser uat̄ forma impssionis digiti. sed in eleuatiōe nō est ista vi cissitudinaria accessio ⁊ recessio. qz in ea seruat̄ aliquo tpe impssio digiti. vñ nō fit subito ibi recessio ⁊ accessio sic̄ fit in iflatiōe. ¶ Et fortasse ꝑcutit ꝑcussione manus. Expone hoc sic. ⁊ fortasse supple iflatio ꝑcutit. i. sonat quasi ad mo dum tympani ꝑcussione manus. i. qn̄ ꝑcutit̄ cum manu. ⁊ ppie. ſ. sonat inflatio qn̄ supple ventositas inuenit spatiū ad qō aggregē⁊. quia tūc qn̄ vētositas aggregat̄ in aliquo spatio vacuo extendit̄ id spatium valde ad moduz exten sionis tympani. Unde si ꝑcutiat̄ sonat sicut tympanus. ⁊ tunc Auicēna cōnumerat illa spacia in qbus pōt aggrega ri ventositas cum dicit sicut stomacus ⁊ intestina: ⁊ qō est īter pāniculos circūdātes ossa ⁊ iter ossa circundata lacer tis. qz in oībus istis est vacuitas in qua pōt aggregari ven tositas in spatio circūdante chordas.

¶ Et fortasse nō resoluit spacia: immo subtiliat membra coniuncta ⁊ resoluit ea ⁊ generat in

eis quod facit neceſſariuz diſrumpere ea: ⁊ vẽ toſitas remanet: ⁊ retiet ꝑpter ſpiſſitudinẽ ſuã: ⁊ ꝑp groſſitudinẽ ſuã: ⁊ ꝑpter ſpiſſitudinẽ ei⁹ qȝ cõtinet eam ⁊ ꝯſtrictionẽ porozꝫ.

¶ Dic Auicẽna. quia dixerat qꝫ in inflatione eſt ſonus ad modum tympani: ⁊ maxime ſi aggregaꝫ ventoſitas in ſpacys vacuis: oſtẽdit hic Auicẽna qꝫ ventoſitas põt aggregari non ſolum in ſpatys. ſed etiam in alys membris. et tunc nõ apparebit in tali inflatione ſic manifeſtus ſonus: ſicut apparet in ipſa quando aggregaꝫ ventoſitas in ſpacys vacuis. Dicit ergo. Et fortaſſe ſupple vẽtoſitas que eſt in iflatione non reſoluit ſpatia. i. non reſoluiꝫ nec includiꝫ inter ſpatia vacua: ĩmo ſupple aliquãdo ſubtiliat. i. ſeparat mẽbra cõiuncta ⁊ reſoluit ea: ideſt et diſlocat ea ⁊ generat in eis ſcilicet in iſtis membris cõiunctis id quod facit neceſſarium diſrumpe. i. diſlocare eo qꝫ generat in eis extẽſionem ꝑpter quam extenſionẽ remouẽtur mẽbra a iuncturis ſuis. Et vẽtoſitas remanet ⁊ retineꝫ. ſ. in iſtis membris ſic diſlocatis ꝑpter ſpiſſitudinẽ ⁊ groſſitudinẽ ſuam. i. vẽtoſitatem. ⁊ ꝑpter ſpiſſitudinem eius qꝫ cõtineãt eam ⁊ cõſtrictionem porozꝫ. ¶ Sic ergo apparet ex dictis ex quo generatur inflatio. quia generaꝫ ex vẽtoſitate pura ⁊ in qꝫbus locis põt aggregari iſta vẽtoſitas. quia quãdoqꝫ aggregatur in ſpatys ⁊ in vacuitatibus. ⁊ tũc apparet ibi ſonus: quãdoqꝫ autem poteſt aggregari in membris coniunctis diſlocatis a ventoſitate ꝑpter extẽſionẽ. ¶ Deide cũ dic.

¶ Et quãdoqꝫ exiſtimat homo qꝫ ſuper mẽbrũ eius ſicut genu ſit apoſtema indigens perforatione: quare perforat ipſum: ⁊ egreditur ventoſitas tantum.

¶ In parte iſta Auic. oſtẽdit qꝫ aliquando decipiꝫ homo in cura: circa id apoſtema ventoſum qõ dicit inflatio. ¶ Dicit ergo Auicẽna: qꝫ quãdoqꝫ eſtimat homo. ſ. medicus qꝫ ſuper membra. i. infirmi eius ſicut genu ſit apoſtema indigens perforatione quare perforat ipm: ⁊ egrediꝫ tantũ vẽtoſitas ⁊ non ſanies ſicut eſtimauit. ¶ Juxta iſtam partẽ ĩtellige qꝫ iſta eſtimatio erronea competit ex hoc qꝫ aliqñ iſta ventoſitas in aliquo membro redũdat ad modum redundationis ſaniei. Et ideo credit medicus qꝫ in illo apoſtemate ſit ſanies quare indigeat apoſtema ꝑforatione: et eſt ibi ſola vẽtoſitas. Et intellige qꝫ maxime conuenit iſta eſtimatio erronea: circa apoſtema ventoſum qõ dicit inflatio. quia in inflatione ventoſitas redũdat plus qȝ in eleuatione. quia in eleuatione ventoſitas eſt expanſa ⁊ non aggregata in vno loco: ſicut eſt in inflatione. ¶ Ulterius intellige qꝫ maxime competit etiam iſta eſtimatio erronea: quãdo id apoſtema eſt ſup talia membra ſicut eſt genu. qz in iſtis membris iuncturalibus quãdo aggregaꝫ ventoſitas minus diſcerniꝫ a ſanie qȝ quando aggregaꝫ in ſpatys vacuis. qz quãdo aggregaꝫ ventoſitas in talibus mẽbris iuncturalibus: tũc redũdat ibi vẽtoſitas ad modum redũdationis ſaniei. ſed quando aggregaꝫ in ſpatys vacuis: tũc non ita redũdat: ĩmo eſt ſonus ad modũ tympani: ſicut dictum fuit ꝓus. ⁊ ideo maxime diſcerniꝫ ibi a ſanie. ⁊ ꝑpter hoc ſignanter dixit Auicẽ. ſuper membra eius ſicut genu. ¶ Ulterius intellige qꝫ bene notes ⁊ confirmes id quod hic dixit Auicẽna: qz ego iaz fui in opere vbi hoc vidi. perforatum enim fuit apoſtema ſup genu credẽdo qꝫ ibi eſſet ſanies: ⁊ nulla ſanies exiuit ſed ſola ventoſitas.

¶ De cura. CAP. xx.

Illius autem quod eſt ſimile eſtuationi cuz augmẽto loci curatio eſt genus curationis eius.

¶ Superius Auicẽna determinauit de apoſtematibus vẽtoſis theorice. Hic determinat de ipſis practice. ſ. quantuz ad curam ipſoꝝ. Et diuidiꝫ hec pars in partes duas. In ꝓma parte ponit curam apoſtematis ventoſi qõ appellatur eleuatio. In ſecũda parte ponit curam apoſtematis ventoſi qõ dicitur inflatio. ſecũda ibi. (Inflatõis vo cura ⁊c) Dicit ergo ꝓmo. Illius autem. ſ. apoſtematis vẽtoſi quod eſt ſimile eſtuationi alias excitationi. ſ. apoſtemati molli flegmatico quod dicitur vndimia cum augmẽto loci ſcilz qꝫ facit id apoſtema ventoſum quod diciꝫ eleuatio. vnde id apoſtema ventoſum eſt ſimile vndimie cum augmento loci qꝫ facit maius qȝ faciat vndimia. facit enim maius augmentum loci qȝ vndimia. quia generat maiorem extẽſionem in membro rõne ventoſitatis que eſt admixta cũ humiditate flegmatica. Curatio eſt genus curationis eius ſcilicet vndimie. dictum enim fuit ſupra. qꝫ id apoſtema ventoſum quod dicitur eleuatio currit curſu vndimie. ¶ Deinde cum dicit.

¶ In inflationis ꝙo curatione eſt neceſſariũ: qꝫ cutem ingrediatur ⁊ reſoluat illud quod eſt in ea: ⁊ ſit poſſibile vt ſit ei ſuper locum moza ſpatiꝫ longi ⁊ eſt neceſſarium vt ſit in fine ſubtilationis vt firmetur ſubtilitas partium eius exꝓfundatione vltima. Et fortaſſe indiget poſitione ventoſarum abſqꝫ ſcarificatione vt carminetur ventoſitas.

¶ In ꝓte iſta ponit curã apoſtematis vẽtoſi qõ dr inflatio qõ bz ꝓpriã curã ⁊ diſtinctã a cura apatis mollis. ⁊ diuidiꝫ tur hec pars in partes duas. nam inflatio põt accidere ex duabus cauſis. poteſt enim accidere a cauſa antecedenti: ⁊ a cauſa primitiua: ſicut etiam dictum fuit prius de vndimia. ⁊ ſm diuerſas cauſas diuerſificatur cura ⁊ etiam accidentia. quia quando inflatio accidit ex cauſa antecedenti: tunc cum ipſa non eſt dolor de quo ſit curandum quando autem accidit ex cauſa ꝓmitiua. tũc cũ ea eſt dolor ⁊ attractio ⁊ ſm qꝫ diuerſificanꝫ accidentia iam etiã diuerſificaꝫ cura. ¶ Primo ergo Aui. ponit curã iflationis ſm qꝫ accidit ex cauſa ꝓmitiua. z⁰ ponit curã ipſius ꝓut accidit ex cauſa ꝓmitiua. z⁹ ibi. (Et in eo qõ accidit de inflatione). ¶ Prima pars diuidiꝫ adhuc in partes duas. In ꝓma parte oſtendit qualis medicina: ⁊ cuius cõꝑlonis cõpetit in ĩflatione ſm qꝫ eſt in ꝓncipio ex cauſa añcedẽti. z⁰ ponit medicinas ſpeciales ſz illã regulã. z⁹ ibi. (Et de medicinis localib⁹ cui⁹) Dicꝫ gꝫ. qꝫ in inflatõis cura neciuz eſt. i. medicamẽ talis cõplexionis qꝫ cutẽ igrediaꝫ. i. qꝫ ſit penetratiuũ ⁊ ſubtiliſ ſubſtantie. ⁊ reſoluit id qõ eſt in ea. i. in cute. ⁊ ſit poſe vt ſit ei ſup locũ moza ſpatꝫ lõgi. ⁊ ꝫ eſt vt meli⁹ carmineꝫ ⁊ reſpiret vẽtoſitas. Et eſt neciuz vt ſit. ſ. medicia in fine ſubtiliationis vt firmeꝫ ſubtilitas ꝓtiũ ei⁹. ſ. in loco vbi eſt vẽtoſitas exꝓfundatiõe vltima. i. ꝑpter fortẽ penetrationẽ quã bz: ſic gꝫ tũc medicia localis in iflatõe dz bre iſtas ꝓprietates qꝫ ſit penetratiua multũ ⁊ ſubtilis ſube. ⁊ fortiter reſolutiua: ⁊ vt ſit ei moza ſup locũ ſpatio lõgo. Et fortaſſe idiget põne vẽtoſaꝫ ſine ſcarificatione vt carmieꝫ: ⁊ reſpiret vẽtoſitas eo qꝫ ventoſis ſine ſcarificatõe vtimur aliqñ. vt dicꝫ Albuc. ca⁰ de vẽtoſis: vt reſoluam⁹ a mẽbro vẽtoſitatẽ fridã iuiſcatã in mẽbro: ſicꝫ ponim⁹ vẽtoſaz ſup vẽtrẽ ⁊ vmbilicũ. Ipſa. n. rarificat mẽbꝫ ⁊ calefacꝫ ipm ⁊ remouet dolorẽ: ꝑpea qz reſoluit vẽtoſitatẽ illã. Hec. n. ſũt vba Albu. Eſt. n. aliqñ bona vẽtoſa i iſto apate vẽtoſo cũ hẽat i ſe ꝺditiones ꝙs dz bre medicia localis h⁹ apatis. nã eſt reſolutiua putrefactiua ⁊ apitiua porozꝫ faciẽs vẽtoſitatẽ reſpirare. ¶ Intellige tñ qꝫ ventoſa nõ debet apponi in loco niſi poſt corporis mundificaꝯonem. Dicit enim Albucaſis in

predicto capitulo q̄ non oportet vt administretur ventosatio nec cum igne: nec sine igne in aliqua egritudine q̄ fiunt ex repletione nec in aliquo corpore repleto nisi p̄mo euacuetur corpus totum. Similiter etiaz intellige q̄ quāquam Auicenna hic non ponat expresse q̄ corp⁹ euacuet p̄mo anteq̄z ponat aliq̄ locale. tamen intelligit Auicē. q̄ anteq̄z fiant remedia localia que ponit q̄ p̄us corpus euacuet cum medicina cōueniēti. z postea apponāt medicine locales. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de medicinis eius localibus sunt olea calida sicut oleum subtilium partium in quo decocta sunt sicut ruta: z cyminuz. Et de seminibus subtiliantibus semen apij anisi: z ameos z qui similant illis: z de emplastris resoluentibus z pprie ppter illud q̄ cadit in membris chordosis z lacertosis est illō quod recipit sorditiem balnei que ponatur cum aqua in patela calcis non extincte f̄m quantitatē qua ꝓueniat ex ea spissitudo luti: z liniant cuz eo: z quādoq̄z faciūt ex vino z calce emplastrum equale bonum. Aliud: sumat ysopus sicca: z terat z puluerizet super ceratū factum ex cera: z oleo anetino: z fiat ex eo emplastrū ad liniēdū.

¶ In pte ista Aui. ponit medicinas locales in spāli f̄m p̄dictam regulā quā posuit. z p̄z q̄ō dicit. sicut oleū subtilium partiū. oleū subtiliū partiū est oleū antiquū. Sumat ysopus sicca. per ysopū siccā intelligit Aui. herbā quam vocamus ysopum. z vocat ysopus sicca ad differentiā ysopi humide. z qd sit ysop⁹ būida supra dcm fuit. ¶ Deinde cuz dic.

¶ Et in eo quod accidit ex inflatione in lacertis ꝓpter attractionem que accidit eis: oportet vt alienent medicine calide valde z acute ne refugiant membra ex eis: z terant: imo quādo medicant cuz resolutiuis: tūc misceat cū eis aliqd de sedantib⁹ dolorem.

¶ In pte ista Aui. ponit curā inflationis f̄m q̄ accidit ex cā p̄mitiua z put cum ipsa est dolor. z diuidit hec pars i duas. In p̄ma pte ostēdit qd sit faciendū q̄n cum inflatione est dolor. secūdo ostēdit qd sit faciendū cessato dolore. secunda ibi. (Et q̄n inuenit aliq̄ eleuatio) Prima in duas. p̄mo ostēdit quales z cuius cōplonis debēt esse medicine quādo cū inflatione est attractio z dolor. 2° ponit illas mās. 2ª ibi. (Et id est sicut curatio tua quam facis) Dicit ergo. Et in eo q̄ō accidit de inflatione in lacertis. i. in mēbris lacertosis ꝓpter attractionē que accidit eis. z supple. z est cū ea adhuc dolor z attractio oportet vt alienent medicine calide valde z acute. Et ratio huius est. q̄ regula est Auicē. i p̄mo libro. fen quarta. capl'o vltimo. q̄ q̄n plures egritudines ꝓiungunt adinuicē: tūc a curatione illius incipe debemus in qua existit vna triū ꝓprietatū. vna est q̄ vna non pōt sanari anteq̄z alia sanetur: sicut est apostema z vlc⁹ cuz coniūgunt: tūc debemus incipe a curatione apostematis. Alia est q̄ vna egritudo sit causa alteri⁹. Tertia est q̄ vna sit maior z molestior altera. Iterū Aui. dicit post q̄ quādo egritudo z accidens coniunguntur z accidēs superauerit egritudinē: tūc a cura accidentis incipere debemus. ꝓptea q̄ consideramus egritudinē: modo hic sunt due egritudines sicut inflatio z attractio z est vnum accidēs: sicut dolor: nūc aūt cōtractio vel attractio habet predictas oēs ꝓprietates respectu inflationis. eo q̄ inflatio non pōt curari nisi p̄us curet contusio. Iteruz etiam illa contusio est

causa etiam illius inflationis. Iterū etiaz est egritudo molestior propter dolorem quem inducit. huius etiam dolor qui est accidēs est molestior q̄z iflatio. ergo debemus incipere a cura contusionis z doloris qui ꝓpter attractionem est. nunc autem contusio z dolor qui est propter contusionem f̄m q̄ apparebit in tractatu de cōtusione z attractione z̄c. curant etiam cum medicinis resolutiuis tepidis lenibus: z non cum medicinis resolutiuis z exiccatiuis fortiter. imo ista augerent ibi dolorem. ergo oportet vt alienētur ab inflatione que accidit per attractionem materie calide z acute valde ne refugiant membra z terreant ex eis sicut ponit Auicēna in littera. sed oportet vt talis inflatio medicet cum resolutiuis lenibus tepidis. Et hoc est quod subdit Auicēna cum dicit. immo quādo medicat cum resolutiuis: tunc misceatur cum eis aliquid de sedātibus dolorem sicut sunt illa que postea ponit Auicēna. z hoc etiaz quod hic ponit Auicēna: z optime Halie. dicit in. 14. de ingenio sanitatis. capl'o de cura apostematis vētosi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et illud est sicut curatio tua quā scis cum eo quod est sicut rob concussum cum oleo in quo infusa est lana ysopi. Et si fuerit caliditas aliq̄: tunc cum oleo rosato infusa in eo lana ysopi z dissoluta in eo aqua ysopi humide. Et administrentur omnia illa tepida ad caliditatem declinia: z non ꝓmittant infrigidari: q̄n frigus nocet huiusmodi. Oz si fuerit illic dolor ex principio: tūc administrentur desuper olea in quibus est sedatio doloris cum prohibitione aliqua ex principio: sicut oleum violatum: z ros. cuz virtute olei anetini.

¶ In parte ista Auicēna ponit medicinas speciales f̄z p̄dictam regulam positam. Ponit enim medicinas resolutiuas lenes tepidas. z ponit etiam qualia olea debeant administrari ibi cuz dicit: q̄ si fuerit illic dolor ex p̄ncipio z̄c. z totum quod dicit patet per ea que habita sunt. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et quādo inuenitur aliqua alleuiatio ponat in medicinis illud in quo est additio virtutis ad resoluendum: sicut nitrum z acetum: deinde sicut cinis: z emplastra resolūtia: sicut emplastrum predictum.

¶ In parte ista Auicēna ostendit quid est faciendum in inflatione que accidit propter contusionem z attractionem quando dolor est mitigatus. Et dicit. Et quando inuenit aliqua alleuiatio scilicz in dolore ponatur in medicinis id in quo est additio virtutis ad resoluendum hoc est: tūc augeatur resolutio medicinarum. quia debent fortius poni resolutiua sicut nitrum z acetum. nitrum ponitur: quia de se est fortiter resolutiuum et exiccatiuum. acetum autem ponitur non quia de se sit fortiter resolutiuum: quia acetum est composite virtutis: sicut ponit Halienus in quarto de ingenio sanitatis in capitulo allegato. est enim resolutiuum z repercussiuum. quia acetum est compositum ex duabus partibus calidis. nihilominus tamen in eo magis dominantur partes frigide. z ideo de se nō est fortiter resolutiuum. immo est valde debile. sed ipsum admixtum cum resolutiuis adiuuat ad fortiter resoluendū eo q̄ acetum est penetratiuum multum. z ideo facit penetrare virtutem aliarum medicinarum resolutiuarum. vnde meli⁹ z forti⁹ opant. z iō dicebat supra Aui. q̄ medicie locales in iflatōe dēbēt eē resolutiue penetrātes vt firmet subtilitas

partium earuz ex ꝑfundatiõe vltima. ¶ Deinde dicit cinis ꝛ empl'a resolutiua.i.post administratõez nitri ꝛ aceti debemus administrare cinerem ꝛ alia empl'a resolutiua fortiora quasi velit dicere Auicen.ꝙ sedato dolore debemus ꝓcedere ad fortiora resolutiua sicut ad cinerez ꝛ similia.Et itellige iuxta istã partẽ ꝙ cura inflatiõis que fit a causa añti ꝛ cura eius ꝑm ꝙ fit a causa ꝑmitiua nõ differunt nisi in ꝑncipio rõne doloris. Nã inflatio quãtum est de se regrit medicias fortiter resolutiuas ꝛ subtiliatiuas carminãtes vẽtositatẽ ꝛ faciẽtes eã respirare.ꝛ ideo si ibi ponant medicie resolutiue debiles hoc nõ est rõne inflatiõis:sed rõne doloris.sedato ꝯ dolore.tunc medicie resolutiue fortes cõpetunt.ꝛ ideo cura inflatõis que fit a causa añti:ꝛ cura ipsius vt fit a causa ꝑmitiua nõ differũt nisi in ꝑncipio rõne doloris ꝙ est in inflatõe facta a causa ꝑmitiua.sedato ergo ꝛ alleuiato dolore eadem est cura.ꝛ illa medicamia q̃ dicta sunt in cura inflatõis facte a causa antecedẽti competũt etiã in cura inflatiõis facte a causa primitiua.Et ideo dicit Auicẽ.deĩde.s.in cura inflationis facte a causa antecedẽti.ꝛ est id empl'm qõ fit de calce ꝛ sordicie balnei quod prius dixit ꝛc.

CAP. XXI.

¶ De vena medene.

Est vt accidat sup partẽ corporis pustula q̃dam inflans:deide vesicat:postea egredit ex eo qddam rubeũ ad nigredinẽ decliue:deide nõ cessat ꝓlongari ꝛ ꝓlongat:ꝛ fortasse est motus volutarius sub cute:ac si esset motus aialis:ꝛ quasi i veritate sit vermis donec existiment quidam ꝙ sit animal qõ generat. Et existimãt qdaz ꝙ sit ramus villi nerui ꝑ vehemẽtiã grossitudis:ꝛ pl'm quidẽ accidit in crurib⁹,ꝛ ego iam vidi eã sup manus ꝛ sup latus:ꝛ multiplicat in infantibus sup vtrunqz latus.ꝛ qñqz extendit:ꝛ abscindit:ꝛ magnificat in ea labor ꝛ dolor:imo ꝑ spatiũ dolet.ꝛ si nõ incidat.

¶ Superius Auicẽna determinauit de apatibus frigidis flegmaticis ꝛ melãcolicis ꝛ vẽtosis. hic possumus dicere ꝙ determiauit de quodã apate cõpositõ frigido. Nã hic determiat de quadã pustula q̃ dr̃ vena medena vel vena ciuilis.que quidẽ pustula fit ex melãcolia mixta cum sanguine vel colera rõne cui⁹ mixtionis melãcolia ꝛ sanguis vel colera adurunt:vel fit ex flegmate adusto cuz colera ꝑm ꝙ postea videbit.Diuidit aũt pars hec in ptes duas. in ꝑma parte determinat de isto apate vel pustula theorice.scõo practice.zª ibi(Sollicitudo quidẽ eius ꝛc.) Prima pars diuidit in partes plures.in ꝑma pte oñdit qd est vena medena ꝛ ponit signa ipsius:ꝛ ponit etiaz in quibus ptibus corpis maxime generat. In secũda pte ipse ponit circa hoc opionẽ Hal'. In tertia pte ipse põit causas ipsius ex qb⁹ generat ꝛ ponit etiã illas causas ꝑm dciñ Hali. In quarta pte oñdit ipe in quibus corpibus minorat generatio ipsius ꝛ in qb⁹ terris multiplicat.zª ibi(Et Hal'.qdez dixit)3ª ibi(Et dixit ꝙ causa eius)4ª ibi(Et minorat in corporib⁹ bũidis)Dicit ꝯ ꝑmo. Est.s.vena medẽa vel ciuilis pustula quedã inflans ꝛc.postea egredit ꝛc.s. ex ista vesica qõdã rubeũ ad nigredinẽ decliue.s.ad modum cuiusdã vene.ꝛ ideo vocat ista pustula vena: deide non cessat ꝓlõgari.s.ista vena q̃ egredit ex illa pustula.ꝛ ꝓlõgat .i.magnificat ꝓlongando se ꝑm lõgitudinez ad modũ cuiusdaz vene:imo dicit Albucasis.capl'o de vena medena vel ciuili ꝙ adeo ꝓlõgat ista vena aliqñ ꝙ egredit ex ea in quibusdam hominibus in lõgitudine sua gnqz palmorum ꝛ decem.Et dicit vlteri⁹ ꝙ iam puenit ad eũ vir habens talẽ pustulã ex qua exiuit talis vena in lõgitudie viginti palmoz.Et fortasse est ei.s.tali venẽ q̃ ex illa pustula egredit motus volũtari⁹ sub cute ac si esset motus animalis ꝛc.donec existimẽt qdaz ꝙ sit animal quasi sit vermis q generet.ꝛ estimant ꝙ sit ramus villi nerui ꝑ vehemẽtiam grossitudis.i.ꝑ vehemẽtiaz duricici ipsius: qz talis vena forte est dura ad modũ villi nerui.vñ estimãt illi ꝙ talis vena sit ramus villi nerui. Intellige aũt hoc ꝙ esse istius vene ẽ valde dubiũ. s.cognoscere vtruz sit aial vel nõ.Et iõ Auic.nullã istaz opinionũ quã ponit hic improbat nec affirmat.Sed ego credo ꝙ ꝑma opio approximet magis veritati q̃z secũda. Non.n.credo ꝙ talis vena sit ramus villi nerui: eo ꝙ neruus est alterius coloris q̃z sit ista vena.qz ẽ coloris albi. Ista aũt vena est coloris rubei tendẽs ad nigredinẽ. Itez etiã nõ esset possibile egredi neruz in tanta longitudine sicut egreditur ista vena. ꝛ ideo ꝑma oppositio approximat plus veritati: sed tamẽ credo adhuc ꝙ ista vena nõ sit aial sicut etiã ponũt isti: qz credo ꝙ solũ sit humor putrefactus q̃ hz similitudinẽ aialis.nã hz similitudinẽ ad vermes.nã ista vena sicut dicit Albucasis generat sub cute ex putrefactõe sicut accidũt in corpe serpentes ꝛ vermes ꝛ ascarides ꝛ vermes generati inter cutẽ ꝛ carnẽ.ꝛ ideo hz formã ꝛ figurã ipoz vermiũ. ꝛ ꝓpterea videt hoc esse aial ꝛ videt habere motũ volũtariuz q̃ exit ex tali pustula:sed nõ credo ꝙ habeat vere motũ voluntariũ:qz si haberet ipm vere tunc nõ eẽt aial vere.ꝛ ꝓpter hoc dicebat Aui.Et fortasse ei motus volũtari⁹.ꝛ nõ dixit absolute sine hac ꝺditione fortasse:qz ista vena videt hr̃e motũ voluntariũ:non tñ hz.ꝛ sil'r etiã videt esse aial:nõ tñ credo ꝙ sit aial.ꝛ hoc videt esse de intẽtione Aui.quantũ ad suũ modũ loquendi. Dicit.n.Et fortasse est ei motus volũtarius sub cute ac si eẽt motus aialis ꝛ quasi in virtute sit vermis.vñ Aui. dicit cum istis cõditiõibus fortasse ꝛ quasi nõ dixit hoc absolute.ꝛ ideo videt esse de intẽtione Auicẽne ꝑ suũ modũ loquẽdi id qõ dciñ est. ¶ Et pl'm quidẽ accidit. Hic ostẽdit in quib⁹ locis corpis accidit maxie ista vena.ꝛ pz qõ dicit.Et qñqz extẽdit.i.incidit magnificat in ea ꝛc.imo ꝑ spatiuz dolet. ꝛ si nõ incidat.i.ꝛ quãuis non incidat:sed solum extenda tur.Tunc sequitur illa pars.

¶ Et Halie.qdẽ dixit:ꝙ nõ fuit cõprehẽsuz:esse eius aliqd manifestũ sup qõ sit intenduz: qm̃ ipse nõ vidit eam omnino.

¶ In qua parte ponit opinionez Hal'.circa eẽ istius vene ꝛ eã improbat.ꝛ pz qõ dicit. ¶ Deĩde cũ dicit.

¶ Et dixit ꝙ causa eius est sanguis calidus malus melãcolicus aut flegma adustũ adiuuatuz cũ vehemẽtia siccitatis ꝓpl'onis.

¶ In parte ista Aui.ponit causas p̃dicte vene.ꝛ duo facit. ꝑmo facit hoc.zº addit qddã.zª ibi.(Et fortasse accidet) Prima in duas.ꝑmo ponit cãm eius materialez intrinsecam.zº ponit cãm eius materialez extrinsecã q̃ sumit ex cibis ꝛ potib⁹.zª ibi(Et fortasse generãt eã) Dicit ꝯ ꝑmo qõ dixit.s.Hal'.ꝙ causa ei⁹ est ꝛc. ¶ Sed tu dices quomõ dixit Hal'.cãm eius cũ ꝑus dixerit ꝙ nõ fuit comꝑhẽsum ex eẽ eius aliqd. ¶ Dõm est ꝙ lz ipse crediderit ꝙ eẽ ei⁹ nõ fuerit comprehẽsum:qz nõ inuenit eã scriptã in libris antiquoz alioz:posuit tamẽ causas eius ꝑm ꝙ iuenit traditũ ab alys auctoribus licz nõ crediderit esse ei⁹. Unde quantũ ad hoc qõ hic dicit bñ dicit:sz quantũ ad id qõ dixit ꝑus male dixerit. ¶ Deĩde cum dicit.

¶ Et fortasse gñant eam quedam aque et ole-

ra cum ꝓpꝛietate que eſt in eis. et de cibis qui plurimū generant ea eſt ille q eſt calidus et ſiccus: et quanto plus fuerit materia a qua generat̃ acutioꝛ erit doloꝛ vehemẽtioꝛ.

¶ Dic Auicẽ. ponit cãm eius materialẽ extrinſecã. ⁊ ſatis ꝓz qđ dicit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et forſan accidit i coꝛpoꝛe vno in locis quaſi quadraginta eius: aut quinquagita ex qua tamen euader cum curatione.

¶ Dic Auic. addit gddã ⁊ dicit. ⁊ forſan accidet. ſ. iſta vena in coꝛpoꝛe vno: imo in locis quaſi. 40. aut. 50. ⁊ hoc credo ꝙ fuit ꝓ illũ modũ ꝝm quẽ ponit Albucaſis ꝙ hec vena qñq; hz ramos multos ꝑcipue qñ appet in iũctura pedis aut in pede ipo ⁊ accidunt ei oꝛificia multa ⁊ egredit̃ ex omni oꝛificio ramus. ⁊ ꝝm iſtũ modũ ꝓuenit ꝙ hec vena aliqñ accidit in coꝛpoꝛe vno in locis q̃ſi. 40. aut. 50. ex qua tñ. ſ. iſta vena medena ſic multiplicata etiã euadet. ſ. tale cõpus in quo eſt hec egritudo cũ curatõe. i. cũ purgatiõe hũoꝛis q facit hãc egritudinẽ. ⁊ ꝑ ſolonẽ vẽtris ⁊ per flobotomiã ⁊ cũ bono regimĩe cibi ⁊ potus. ⁊ cũ alys localib⁹ q̃ poſtea põit Aui. ¶ Tũc ſegtur illa pars.

¶ Et minoꝛatur in coꝛpoꝛib⁹ humidis ⁊ aſſuetis balneationibus ⁊ cibis humidis ⁊ aſſuetis vino cum menſura. ⁊ plurimũ qdem generat̃ in medena. ⁊ ꝓp hoc ꝓpoꝛtionat̃ ei: ⁊ generat̃ etiã in terra coꝛaſceni ⁊ alĳs. ⁊ multiplicat̃ itẽrũ in terra egypti ⁊ in terris alĳs.

¶ In parte iſta Aui. oñdit in qbus coꝛpoꝛibus minoꝛat̃ generatio iſti⁹ vene medene in qb⁹ regiõibus maxime multiplicat̃. Dicit ğ. ⁊ minoꝛat̃ in coꝛpoꝛib⁹ humidis ⁊ aſſuetis balneatõibus ⁊ cibis humidis. Et ratio hui⁹ eſt: qꝛ iſta egritudo vt dcm̃ fuit ꝑus generat̃ ex hũoꝛib⁹ aduſtis ſiccis. in talib⁹ aũt coꝛpibus multiplicant̃ hũoꝛes tẽperati ⁊ hũidi. ⁊ iõ gnãtio minoꝛat̃ in talib⁹ coꝛpoꝛib⁹. ⁊ ꝑ ons habet̃ ꝙ multiplicat̃ in cõtrarys iſtoꝝ ⁊ in cõſuetis vino cũ mẽſura: ſupple etiã minoꝛat̃ generatio vene medene. Et ratio huius eſt: qꝛ vinũ tempate bibitũ expellit melancoliã ⁊ ipaz labere facit. vt dicit Aui. in lib. ꝓmo. Et ꝓm quidem generat̃ in medena: ⁊ ꝓpter hoc ꝓpoꝛtiõat̃ ei. i. ꝓpter hoc accepit nomẽ ab ea q̃ dr̃ vena medena vel vena ciuilis ab illa ciuitate. ſ. name in qua maxime generatur. vñ iſta puſtula dr̃ vena. quare ex ea exit aliqd ſimile vene. Dicit̃ autem medena ab illa ciuitate in qua maxime generatur: ⁊ generatur ⁊c̃.

¶ De cura. CAP. XXII.

Sollicitudo qdẽ ei⁹ in terra in qua generat̃: ⁊ cibi ex qbus gñat̃ in qbus eſt materia q̃ eſt cauſa eius illud ẽ cũ euacuatiõe ſanguis mali flebotomãdo ex baſilica aut ex ſaphena ꝝm locũ ⁊ mundificationẽ ſanguis cũ eis q̃ ſunt ſicut ſyrupus de miraboł. ⁊ decoctio epithimi: et potare pillulas cochias ꝓpꝛie et admiſtratio trifere facte ex ſene et fumoterre: et humectatio coꝛpoꝛis cum cibis humectantibus et balneationes et reliquum regimen humectatiuum notum.

¶ Superius Auicẽ. determinauit de vena medena theoꝛice. hꝫ determinat de ipſa pꝛactice. ſ. ponẽdo curã ipſi⁹. Et diuidit̃ iſta pars in partes duas. In ꝓma pte docet pꝛohibere generationẽ ipſius in terra in qua maxime generat̃.

In ſecũda pte ponit curã ipſius qñ ĩcipit apparere. ⁊ ibi (Uex cum apparet eſſe eius) Dicit ergo ꝓmo. Sollicitudo qdẽ eius. ſupple in ꝓhibendo eam in terra in qua generatur eſt ſupple cauere a cibis ⁊ potibus ex quibus generatur ⁊c̃. Et id. ſ. ꝓpter qđ ꝓhibet̃ generatio ipſius eſt cuz eũone ⁊c̃. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Uex cum apparet eẽ eius in pꝛimo appitõis ei⁹. tũc rectũ eſt vt admiſtret̃ regimẽ mẽbꝛi cũ emplis ifridantibus et humectãtib⁹ ſicut ſunt ſucci fridi noti cũ duobus ſandalis et camphoꝛa poſt mundificationem coꝛpoꝛis et adminiſtrationem iterũ factam cum miſſione ſanguiſugarum ſuper locũ. Et de epithimatibus bonis eſt epithima ex ſandalo et aloe et cãphoꝛa aut myrra et pſiliũ et lac dulce.

¶ In pte iſta Aui. ponit curã ipſius qñ iam incipit apparere. ⁊ diuidit̃ ps illa in ptes tres. In ꝓma pte ponit curam ipſius qñ ĩcipit apparere. vt. ſ. quãdo in membꝛo apparet feruoꝛ ⁊ iflatio. ſecũdo ponit curã ipſius qñ iã incipit iſta puſtula ambulare ⁊ veſicari ⁊ ẽ in ꝓn⁹. ad hoc vt egrediatur vena ex tali puſtula. 3⁹ ponit curam ipſi⁹ qñ iam talis vena exiuit ex tali puſtula. ibi z⁹ (Si aũt non ſeparat̃) 3ª ibi (Et ſil̃r in ꝓncipio cũ egredit̃) Dicit ğ ꝓmo. Uex cum apparet eſſe eius in principio apparitionis eius. vt. ſ. qꝛ in mẽbꝛo incipiũt apparere feruoꝛ ⁊ iflatio. tũc rectũ eſt vt admiſtrent̃ ⁊c̃. poſt mũdificatõez coꝛpoꝛis ſicut dcm̃ eſt ꝓus. ⁊ ſupple poſt admiſtratõez itex factã cũ intromiſſione ſanguiſugaꝝ ſup locũ. nam ſanguiſuge in tali caſu ſunt bone ad curandũ ſanguinẽ malũ melancolicum ex loco. Dicit n. Almanſoꝛ ꝙ ſanguiſuge cuz in locis ponũtur vbi eſt ĩpetigo aut ſapbati ⁊ vlcus malũ ⁊ antiquũ remediuz afferũt ſic̃ h: qꝛ eſt puſtula ex q̃ parat̃ gnãri vlcus malũ. ⁊ iõ ſanguiſuge poſite h remediũ afferũt. ¶ Deiñ cũ dic̃.

¶ Si aũt nõ ſeparat̃: ſz ĩcipit cadere forſan ꝓhibet eaz et aufert eã et alleniat laboꝛes in ea ſi bibat patiẽs eam ꝝm continuitatem tribus diebus omni die pondus. 3. ij. aloes: aut bibat de eo i die. i. 3. 5. in ſcõo. 3. i. in tertio. 3. i. et. 5. trib⁹ dieb⁹ et liniat̃ ſup eã aloes: aut liniat̃ ſup oꝛificiũ eius hũiditas aloes hũidi viſcoſi.

¶ In pte iſta Aui. ponit curã vene medene qñ iã ĩcipit locus veſicari ⁊ ampullari ⁊ eſt via ad hoc vt ex tali puſtula vena exeat ⁊ dicit. Si aũt non ſeparat̃. i. nõ recedit per ea q̃ dicta ſunt: ſed ĩcipit cadere. i. ſed incipit ampullari ⁊ veſicari ⁊ eſt in via ad hoc vt ex ea exeat vena forſan ꝓhibet eam ⁊c̃. ¶ Tunc ſegtur illa pars.

¶ Et ſil̃r in pꝛicipio cũ egredit̃ ſi nõ curat̃ de ea et egredit̃: tũc rectũ eſt vt ꝑpareẽ ei qđ ſtrigat eam et ſup qđ reuoluat̃ cũ facilitate paulatiz: donec egrediat̃ vſq; ad finẽ ſui abſq; ĩciſiõe. et meli⁹ ẽ plumbũ ſup qđ iuoluit̃: et ſit ſufficiẽtia ſup grauitatez eius in attractõe eius: qñ attrahit̃ cum facilitate ⁊ nõ abſcidit̃.

¶ In pte iſta Aui. põit curã vene medene qñ iã egredit̃ ex tali puſtula ⁊ exit talis vena. ⁊ tunc cura ei⁹ nõ ẽ niſi exhere talẽ venã. Et iõ Aui. ponit modos extractõis iſtius vene. ⁊ ponit plures modos. ꝓmo. n. põit vnũ modũ exctionis iſti⁹ vene cũ plũbo. z⁹ ponit aliũ modũ exctõis iſtius vene ꝑ ĩciſionẽ ⁊ pforatõez. 3⁹ põit aliũ modũ exctionis ipſi⁹ vene cũ medicis. z⁹ ibi (Et ſi eſtimatio facit nec̃ium

vt pforet̄).3ª ibi(Et si egressio eiꝰ cū extractōe p̄dicta nō fuerit facilis)Dicit ḡ p̄mo. Et sil'r in p̄ncipio cū egredit̄.i. cū incipit vena exire si nō curat̄ de ea.i.si nō pōt ꝓhiberi gn egrediat̄.tūc rectū est vt p̄paret̄ ei qō ꝓstringat eaz.i. qō extrahat eam extrahēdo eam ad exteriora ꝓpter suā grauitatē.ꝛ.s.id qō p̄parat̄ ei vt extrahat eā extra sit talis sup qō inuoluat̄.s.talis vena cū facilitate paulatiz donec egrediat̄ vsq; ad finē sui.s.ꝓpter ponderositatē illiꝰ absq; icisione.i.absq; qꝺ icidas eā. Et id debet itelligi sicut dicit Almāsor ꝛ Albucasis. Dicunt.n. qꝺ si id qō iam egressum est de vena medēa fuerit lōgū.tunc icide partē eiꝰ ꝛ inolue residuū sup plumbū.obseruādū tn̄ est ne radicitus icidat̄:qz si sic factū fuerit ꝯbet̄ ꝛ itrabit carnē. ꝛ ap̄a putridū ꝛ vlcus malignū gnābit. Un̄ itelligit hic Aui. absq; icisione.s.radicitus.ꝛ melius est plumbū sup qō inuoluat̄.s.ista vena.ꝛ hoc est qꝺ plumbum est de se graue ꝛ pōderosum. Un̄ ꝓp pōderositatē eiꝰ melius extrabit eā ꝛ sit sufficientia sup grauitatē eiꝰ in attractōe:qz non dz esse nimis magne q̄̄titatis ne extrahat̄ vena subito:imo paulatiz: qz in extractione subita accideret dolor ꝛ tensio:imo dz esse talis q̄̄titatis vt sit sufficiēs grauitas in eo ad extrabendū eā paulatiz ꝛ q̄̄titatē pōderis eiꝰ nō ponit hic Aui. sed ponit eā Almāsor ꝛ Albucasis. Dicit.n. qꝺ talis cāna de plūbo sup quā inoluat̄ ista vena dz esse pōderis.z.i ꝛ Albucasis dicit qꝺ pōdus dz eē ex.z.keil.i.a.z.i. vsq; ad.z.y. qz qn̄ plumbū est talis pōderis.tūc exbit̄ vena tota cū facilitate ꝛ paulatim ꝛ nō abscindit̄ in radice anteq̄ tota exbat̄. Si aūt eēt nimis graue tūc exberet̄ cū dolore ꝛ forte abscinderet̄ in radice anteq̄ extraberet̄ ꝛ egredere̅t cutez ꝛ generaret pessimū vlcus. vt dcm̄ est p̄us.

¶ Et sit studium tuum in alleuiatiōe egressiōis eius vt icipias ꝛ extenues membrum ꝛ rarifices ipm̄ cū embrocis ex aqua cala ꝛ mucilaginibus infridantibus ꝛ oleis lenificantibus frigidis ꝛ subtilis caliditatis: ꝛ que currūt cursu eius vt facilis fiat exitus eius. Et forsitan non sit facilis per illud: immo idiget eis que sunt sicut linimentum cum oleo de keiri:imo samba cino:imo oleo de ben: ꝛ vt admistretur super ipsam emplastrum de pice.

¶ Hic Aui.ponit q̄dā remedia q̄ debēt fieri ad hoc vt illa vena extrabat̄ cū magna facilitate ꝓ tale plūbū. ꝛ dic̄. Et sit studiū tuū.s.qn̄ exbis venā cū tali plūbo i aliēatōe egressiōis eiꝰ: qz tc̄ accidet mior dolor. Et vt icipias ꝛ extenues mēbrū.i.icipias apire mēbr̄.i.poros mēbror̄. Et rarifices ipz cū ēbroca ꝛc̄.ꝛ ℔ ē:qz qn̄ rarificat ꝛ apiūt pori mēbror̄ cū talibꝰ embrocis.tūc facilꝰ egredit̄ tal' vena ꝛ cū minori dolore. Et forsitan nō fit facilis p id.i.forsitan nō sufficiūt p̄dicte embroce ad rarificādū ꝛ apiendum poros mēbror̄ vt facilis fiat exitus:imo idiget eis q̄ sunt sicut oleū de keyri ꝛc̄.qz adhuc ista magis apiūt ꝛ rarificāt poros mēbror̄ q̄̄ p̄dicte embroce. vn̄ reddūt ēt illā venā magis aptā egressiōi. Tūc segt̄ illa pars.

¶ Et si existimatio fecerit necessariuz vt p̄foret̄ vt egrediat̄ cū totalitate sua ꝛ nō fuerit qō ꝓhibeat p̄foret̄ ꝛ extrabatur.

¶ In p̄te ista Aui.ponit aliū modū exctiōis vene ciuilis q est p̄ icisionē ꝛ p̄foratōez. Et si estimatio tua facit neciuz vt p̄foret̄.ꝛ hoc est vt qz vel nō possit exbi total'r cū plumbo: vel si ꝯtigerit qꝺ illa vena fuerit trūcata in extrahēdo eā cū plūbo ꝛ reigressa carnē.tūc.n. ēt si ꝯtingit iste error dz p̄forare ꝛ mittere radiū in foramie eius ꝛ bn̄ apire do-

nec egrediat̄ totū qō est ibi ſm qꝺ dicit Almansor ꝛ Albucasis. Et nō fuerit qō prohibeat.s.vel nerui vel vene perforentur.s.vsq; ad radicem talis vene. Et extrabatur.s.taliter. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et si egressio eius cū extractōe p̄dicta nō fuerit facilis ꝛ p̄foratio ipsius non fuerit possibilis.tūc putrefac eā cū butyro: putrefiet.n.tota ꝛ egredietur. ꝛ caue ne admistres cala ex medicis:qm̄ forsitan puenit ad bestiomenū.

¶ Hic Aui.ponit aliū modū extractōis vene p̄dicte.ꝛ hoc exbere ipsam cū medicis. Et p̄mo ponit vnū modū extractōis ipsi⁹ cū medicis putrefactiuis.ꝛ qz medicine putrefactiue sunt duplices.q̄dam sunt acute sicut calx ꝛ sapo q̄ putrefaciūt:qz mordicāt pp̄ suā acuitatē.q̄dā aūt sunt putrefactiue nō acute: ſz putrefaciūt pp̄ eaꝝ vnctuositatē ꝛ hūiditatē nimiā sicut est butyꝝ ꝛ assungia ꝛ hꝺ.iō Auicē. oñdit q̄les medicie putrefactiue debeant ēt admistrari ꝛ q̄les non.ꝛ ꝓz quod dicit.

¶ Et qn̄ assiduat̄ sup posteriora eiꝰ fricatio cuz sale paulati: ꝛ illud fit retro cuz facilitate. ꝛ ex egressione eius cuz subtilitate egredit̄ cū totalitate sua ꝛ ꝓpꝛie qn̄ scindit̄ aut penetrat̄ qō est post ipsam: ꝛ itromittit̄ stilus sub ea illic ꝛ expellit̄ ꝛ assiduat̄ absterſio cū ipsa egredit̄ cum sale paulati: ꝛ cū facilitate.nā cū illud fit cū ea egredit̄ tota. Qz si icidat̄ ꝛ redit nō erit excusatio qn̄ perforetur nisi inueniatur modus alius: deide egrediatur cum facilitate ꝛ curet̄ locus cura vulnerum.

¶ Hic Aui.ponit aliū modū extractōis ipsius cū medicis cui nō itromiscet̄ incisio.ꝛ ꝓz satis qō dicit si qs subtilr respiciat. ꝛ oñdit ēt cū hoc qꝺ si iste modus nō sufficit cui ēt intromiscet̄ incisio:qz tūc opz redire ad p̄forationē q̄ p̄foretur vsq; ad finē ꝛ totaliter curet̄ postea locus cura aliorum vulner̄.ꝛ hoc ostendit ibi cum dicit. Qz si incidatur ꝛ redit. Et patet quod dicit ꝛc̄.

¶ Et Quia Dinus non exposuit tractatū de lepra:ideo ad maiorem perfectiorem libri huius placuit ponere expositionem Hentilis de Fulgineo.

¶ Tractatus tertius de lepra.

¶ Quid sit lepra ꝛ causa eius. CAP. I.

¶ Epra est infirmitas mala puenies ex sparsiōe colere nigre in corpore toto.quare corrūpit̄ ꝓpꝛio mēbror̄ ꝛ forma ipsor̄ ꝛ figura eorum: ꝛ forsitan corrumpit̄ in fine eius ipsor̄ cōtinuitas: ita vt corrodant̄ mēbra ꝛ cadāt casu q fit ab vlceratōe. ꝛ est sicut cācer cōis corpori toti. forsitan.n. vlcerat̄. ꝛ forsitan nō vlcerat̄: ꝛ est aliqua que cū patiēte eam manet tpe longo valde.

¶ Hentilis de fulgineo in tractatu de lepra Auicēne expō.

¶ Determinaūt de apatib⁹ ꝛc̄.h de lepra.ꝛ p̄mo ostēdit qd sit ꝛ suas cās ꝛ diuisionē.z° pōit signa.3°curā. ibi z° (Qn̄) ibi.3ª (opz) p̄ma i tres. p̄ diffinit. z° declarādo eā pōit suas cās ꝛ spēs.3° mouet qōnē ꝛ soluit.ibi z° (Et melia qdē) ibi 3ª (Et cū cācer) p̄ª in duas.p̄mo ponit diffōnē.z° descriptōez.ibi z° (Et est)

dic̄ p. Lepra ē ꝛc̄. ¶ Dubiū cū alij auctores. vt Raſ. ꝛſ. ꝯtinētis determiet de lepra in cap. de corōis. q̄re. A. b. Dicendū q̄ lepra ē morbꝰ corrosioni cōis. ꝛ iō cadit i 4° lib. ꝛ q̄uis possit poni in tractatu decoratōis: qꝛ maxime deturpet hoiem: tñ qꝛ mā̄ifeste ledit opōes ponit in tractatu egritudinū: ſz maxie iter apata: qꝛ ſilitudinē hz cū apatib⁹. est. n. in lepra mala ꝯplo cōpositio ꝛ solo ꝯtinuitatis vt apparebit. cō. ex parte diffiniti lepra dr̄ aleporia. i. erūna siue piculū. Simon Januēſis. Et ē. assimilat̄ cancro ꝛ ponit digestionē ꝛc̄. Sequitur.

¶ Et melācolia qdē qñq̄ expellit̄ ad membrū vnū: ꝛ facit accidere duritiē: aut sephiros: aut cācrum ꝑm dispōnes suas. Et ſi fuerit subtilis dīans ꝓueniet hestiomen⁹. ꝛ ſi expellit̄ ad ſuperficiē cutis eueniet illud qđ nomiat̄ baras ꝛ morphea nigra ꝛ impetigo ꝛ bis silia. Et qñq̄ ſpargit̄ in corꝑe toto: ꝛ tūc ſi putrefiat ꝓueniet febris melica. ꝛ ſi cōculcet̄ ꝛ nō putrefiat eueniet lepra. Et cā eius efficiēs antiqoꝛ est malitia ꝯplonis epis declinis valde ad caliditatem ꝛ ſiccitatem. quare adurit ſanguinē in melācoliā: aut ꝯplo corporis totius aut ſunt ambe ita q̄ faciunt ſanguinē acq̄rere ꝑ cās suas frigus. Et cā eius materialis ſunt cibi melācolici ꝛ cibi flegmatici: itez̄ qñ componit̄ in eis satietas nauseatiua: aut opat̄ in eis calitas. quare resoluit subtile ꝛ ponit ſpiſſuz melācoliaz ꝛ replōnes. Et comestiōes ſup̄ satietatez̄ ſunt ad hanc eādē intētionē. Et cauſe eius iuuatiue ſunt oppilatio poꝛoꝝ. quare p̄focat̄ calor inatus ꝛ infridat̄ ſanguis ꝛ igroſſat̄: ꝛ ꝓpꝛie qñ ſplen est oppilatus debilis nō attrabit neq̄ pōt mūdificare ſanguinē ex humore melancolico: aut est virt⁹ expulſiua in viſceribꝰ debilis ab expulſione illi⁹ in venas ani ꝛ matricis ꝛ ſunt poꝛi ſtricti. Et qñq̄ adiuuat illud totū corruptio aeris in ſeipō: aut ꝓpter vicinitatē leproſorum: qñ egritudo est iuadēs. ꝛ qñq̄ accidit ꝓp hereditatē ꝛ ꝓp ꝯplonē embrionis ex qua creatus est in ſe ꝓpter ꝯplonē q̄ est ei: aut acq̄ſitam in matrice ꝓpter dispōnez q̄ē ei: ſicut ſi accidat ei vt ſit cōceptio in dispōne mēſtruoꝝ. ꝛ qñ aggregat̄ caliditas aeris cū malitia cibi ꝛ ei⁹ essentia ex genere piſciuz ꝛ carne ſalita ꝛ carne groſſa: ꝛ carnibus asinoꝝ ꝛ lētibus ꝓculdubio est vt eueniat lepra ſicut multiplicat̄ i alexādria.

¶ Hit declarat diffōnē. ꝑmo hoc q̄ dixit q̄ causa est colа nigra. ꝛ° hoc q̄ dixit q̄ vlcerat. ibi ꝛª (Et hec qdē egritudo) ꝑma in. d. ꝑmo ex hoc iuestigat cās. ꝛ°. ſpēs. ibi ꝛª (Et hec egritudo vocat̄) ꝑma in duas. ꝑmo ponit cās ꝑncipales. ꝛ°. coadiuuatiuas. ibi ꝛª (Et cāe) ꝑma in tres. ꝑ ponit causas cōiunctas. ꝛ°. aītes. ɜ° ꝑmitiuas. ibi ꝛª (Causa efficiēs) ibi ɜª (Et causa mālis cen.) ¶ Hic dubitat̄: qꝛ dixit ſi fuerit ſubtilis ꝓueniet hestiomenuz. ℨ. qꝛ hestiomenū pōt fieri a materia oppilāte: ſz talis ē groſſa. Itē exponebat̄ q̄ niſi esſet ꝓp groſſitiē non adhereret ꝛc̄. Dōm q̄ loqtur de eo q̄ fit ex corrosiōe cōiunctōis mēbrī: regruntur aūt duo. ſ. ſubtilitas vt ad vnam penetret ꝛ venenoſitas ſiue multa corruptio vt mortificet. ꝛ iō ibi dicit. dominans ꝛc̄. Et ideo qdā credunt: q̄ melancolia in cancro ſit aduſta: ſed in hestiomeno ſit putrefacta: vel dōm q̄ apata caſa plus oppilant p accñs ꝓp maiorē tumorē ꝛ multarū materiez̄ tractus q̄z frīda ꝛc̄. Uel dōm q̄ est ſubtilioꝝ q̄z cancrene ꝛ groſſioꝝ q̄z albaras. Uel conuenit hestiomenuz fieri a groſſa: q̄ ex hoc intus ꝛ fi⁹ albertili q̄ etiam intus ꝑfundat̄. ¶ zª dubitat̄ vtrum mā lepre fit putrida. videt̄ q̄ ſic: ois humor derelictus a regimine nr̄e est putridus vel opz q̄ fiat putridus. zª de dr̄ntys feb. ſed in lepra melācolia derelinqtur ꝛc̄. ¶ In ℨriū. A. dōm q̄ melācoliā putrefieri pōt dupl̄r itelligi. vno mō q̄ putrefiat putrefactione ꝓprie dicta q̄ est cū quadā ebullitōe ꝓducēte ad icinerationē: ꝛ cū motu ſiue latōe: ꝛ ſic non putrefit: qꝛ in omni lepra cēt quartana feb. alio mō putrefactiōe improprie dicta q̄ est quedā extraneatio in qua nō fit incineratio ꝑ ebullitionē nec dilatatio: ſed cōculcatio in membris. ꝛ vt ſic putrefit. Et cauſa eiꝰ efficiēs. Cō. antiqoꝝ: qꝛ ē causa antiquādi ꝛ īueterandi eam: vel qꝛ p̄cedit eaz̄ ante eiꝰ manifeſtatōez̄. zª cōſideranduz. alie ſunt ambe. dupliciter exponit̄. ambe. i. ꝯplo epis ꝛ ꝯplo corroſionis ita ꝛc̄. qꝛ ſunt frīde. vt Aui. īnuat q̄ nō ſolū mala ꝯplo calа epatis: ſed ēt frīda. Alio mō pōt expōi q̄ mala cōſtitutio calа ꝛ ſicca ꝓducūt ad infridationē ꝓpter hꝫ cōſumptionē: vt in tegni. decidēte ita. ɜª cō. q̄ ſoluit̄ queſtio an mala ꝯplo ſit cauſa lepre. Et dōm q̄ est cauſa: qꝛ est generans malos hūores. ꝛ hꝫ generati gnānt ēt malaz ꝯplonē. ḡ in lepra ē duplex mala ꝯplo. Et ideo qdā ꝑ malā ꝯplonem eam notificant vt Hal. de malitia cōſtitutionis diuerſe. Et cauſa eius materialis. Cō. q̄ de cibis melancolicis abſolute dixit. Sed de flegmaticis dixit. quando cōponitur ꝛc̄. ꝛ fit oppilatio ꝛc̄. Et cauſe eiꝰ adiuuatiue. ꝑmo has cauſas. zª ponit ſummā cauſarū a qbꝰ maxime ꝓuenit lepra. ɜª pōit quēdam modū generatōis lepre a melancolia. ibi zª (Et qñ) ibi ɜª (Qñ) ꝑma in duas. ꝑmo pōit cauſas coadiuuātes q̄ reducunt̄ ad aītes. zª q̄ reducunt̄ ad ꝑmitiuas. ſ. vl oēs vel plures. ibi zª (Et qñq̄ adiuuat) Cō. q̄ dixit. adiuuat: qꝛ ꝑ multa media faciunt. ꝛ ideo nō dixit aīcedētes. zª q̄ ille ſunt q̄ttuoꝝ cauſe. ſ. oppilatio poꝛoꝝ: oppillatio ſplenis: debilis attractiua: debilis expulſiua. Et qñq̄ adiuuat cauſe. ſ. corruptio aeris ex ſe. hītas aparentibus leproſis. ꝯplo embrionis mala in ſe. ſz pater nō ſit leproſus nec mater: ſed hoc ſpma fit bui⁹ virtutis ꝛc̄. 4ª cauſa ē mala ꝯſtitutio ex matrice ſicut ꝛc̄. ¶ Dubitat̄ non vr̄ q̄ ꝯceptio tpe menſtruatiōis ſit cā lepre: qꝛ ſi hoc eſſet. tunc ēt ꝓpter ifectōez: ſed tunc qlibet ēt leproſus: qꝛ ſperma retinet mēſtruū. ¶ In ℨriū oēs. Dōz. q̄ ſi tpe mēſtruatōis fiat ꝯceptio fiet leproſus. iz° āno. ſi zª. iz. āno vſq̄ ad. z4. ſi ɜª. z6. ad. ɜ6. ſi. 4ª. ɜ7. alia. 48. ſi. 5ª. fiet albaras ita azaraui⁹ pōit. ¶ Dubitat̄ q̄ſi ſi mulier coeat cū leproſo nō fit lepra: ſz bi q̄ cū illa coeunt: qꝛ ꝓpter fricationē nō remāet ifectio in muliere: ſz in viro ſicut ꝛc̄. Et qñ in alexādria: qꝛ comedūt aſinos: vt ꝑmo alimētoꝝ. capl̄o de ferīto. ꝛ hi ſunt aſini. ɜ° alimētoꝝ. ꝑmo capto.

¶ Et colera nigra quando permiſceť ſanguini adiuuat paꝝ eius ad generandum multū ipſi⁹: qñ ꝓculdubio īgroſſat̄ ex duob⁹ modis: quorum vnus est ꝑ ſubam ſuam groſſam. ꝛ ſecundus ꝑ frigus ſuuz congelans. ꝛ qñ īngroſſat̄ ꝑ partez̄ humiditatis ſue: tunc est exiccatio eius ꝑ caliditatem corꝑis facilioꝝ.

¶ Hic ponit quēdā modū gnātōis lepre. ꝛ ꝑmo facit hoc.

z° quodda3 dictū declarat. ibi z^a (Et iam) ꝑma in duas. ꝑmo facit qđ dcm ē. scđo remouet dubiū. ibi z^a (Et quando ingrossat) dicit ꝑmo qꝫ colera. s. nigra permiscet sanguini. paꝫ eius. s. colere nigre. adiuuat ad generandū multū ipsius. s. melie facte p ingrossatōe3 sanguis vel multū ipsi° .s. lepre: qñ ꝓculdubio ingrossat. s. sanguis ex mixtiōe melancolie: qr melancolia est grossa ꝛ frida ꝛc. segtur ꝛc. Et qñ ingrossat. Remouet dubiū. di. alias tu iam dixisti: qr sanguis ingrossatus ꝓpter frigiditatē ꝛ p caliditatē quero a quo facilius ingrossat. Respondit qꝫ a caliditate: ꝛ dicit. qñ ingrossat sanguis. p partē humiditatis sue. i. sanguinee: qr fit hūitas grossa ꝛ nō frida. tūc est exiccatio. s. ingrossatiua ei° facilior a caliditate corporis. Re. ē duplex. primo qr calm est magis paratus exiccare q̄ꝫ frigidū cum sit actiuius ꝛ siccitas sit simul magis cognata q̄ꝫ friditati. secundo qr sanguis ingrossatus p subam hūitatis sue. s. sanguinee est calus ꝛ nō frigidus. ꝛ iō magis ē apt° calefieri: ꝛ exiccari a calore. ꝛ p ons qñ infridat vr qꝫ sit talis comparatio sanguis de se grossus cōiunctus calido corpori facilius ingrossat. s. plus q̄ꝫ sit q̄ꝫ si coniungit frigiditati corporis ꝛ dixit p partē hūiditatis sue. i. p partē grossam q̄ tñ est sanguis: qr partē grossam q̄ esset melācolia frigida haberet dubiū: si citius ingrossaret a calido vel frigido: h̄ tamē repit lr̄a alia que dicit. ꝛ est ꝛc. in qua solū vult ostēdere qꝫ qñ sanguis de se est grossus ꝛ siccus: ꝛ admiscet sibi hūiditas melancolica facilius puenit sanguinis ingrossatio: ꝛ hoc est qđ dicit. ꝛ qñ ingrossat sanguis p partē humiditatis. s. melancolie. ꝛ est exiccatio ei sanguini p substantiaz corpis. i. in eius corpulētia est siccus: tūc illud. s. ingrossatio sanguinis est facilius: quia concurrunt aptitudo patientis ꝛ agens ꝛc. Sequitur.

¶ Et iam peruentuz est ex grossitudine sanguinis lepro3o3 ad hoc vt egrediat i flebotomīs eoꝝ qddā qđ est sicut arena.

¶ Declarat qđdā. s. qr sepe dixerat sanguinē melancolicorum ingrossari iō dicit ꝛc. ꝛ vr̄ ex hoc ꝓbare ingrossatio tñ a calo: qr arena nō fit a frigido i nobis. aliter posset expōi. lz bēat plus de violētia tñ magis videt conformari mēti .A. ꝛ auctoꝝ: vt dicat qꝫ .A. vult ostēdere qūo cola rubea pōt facere lepraz āmixta sanguini: qr ex hoc facit ingrossando sanguinē: ꝛ hoc est qđ dic. ꝛ qñ colera. s. rubea pmiscetur sanguini paꝫ eius. i. colere. iuuat ad generandum multū eius. s. melācolie p ingrossationē sanguis: ꝛ cū dic. qñ ꝓculdubio ꝓbat qꝫ colera rubea potest ingrossare sanguinē: ꝛ ꝑmo ꝑmittit modos qbus sanguis ingrossat. secūdo declarat qūo colera rubea posset ingrossare sanguinez. ibi z^a (Et qñ ingrossat) Dōm ꝑmo qꝫ sanguis duplr̄ ingrossatur vel a siccitate: ꝛ hoc est qđ dicit p subaz suā grossaz .s. siccitate vel friditate cōgelante. ꝛ hoc est qđ dicit ꝛ ꝓs. Lō. qꝫ ille sermo non debz referri ad ingrossationē. a colera: sed ad ingrossationē absolute. Lō. qꝫ .A. innuit tres q̄litates ingrossantes. s. siccitatē caliditatē ꝛ friditatez. siccitatem ꝛ caliditatē p hoc qꝫ dicit. Quoꝝ vnus est p substantiam suā grossam. s. a siccitate: siccitas aūt fit a sicco ꝛ calido: Sed tu di. eodē mō etiā fridū ingrossat exiccādo: ꝛ exprimēdo humiditates vt apparet. 4. methauroꝝ. Dōz qꝫ siccitas ꝛ caliditas magis sunt p se ꝛ directe causa exiccationis q̄ꝫ sit frigiditas. ꝛ ideo lz vtrobiqꝫ cōcurrat exiccatio: tñ distinxit ingrossationē factaz a sicco ꝛ calido contra ingrossationē factā a frido ꝛ vocauit illam ingrossationez p subam suam siccam quasi subalē exiccationez ꝛ magis p se. Et qñ ingrossat. Dic ostēdit que colera ingrossat sanguinem: ꝛ dicit qñ ingrossat sanguis ꝓpter humiditatez sue .s. colere. tūc est exiccatio. i. ingrossatiua facilior p caliditatem corpis. s. colere quasi dicat. lz colera sit calida. ꝛ sit ficca facilius ingrossat sanguinez calore qꝫ siccando: ꝛ hoc est conforme ei qđ dixit. quoꝝ vnus est p subam grossam .s. a siccitate q̄ siccitas fit a sicco vel calido. Ista expō apparet mōr al'. pōt morderi ꝓpter duo. ꝑmo qr dixit. qñ colera. nomē. n. h̄ colera absolute ꝓplata significat rubeam: vt in commento affo. vij. particule. Quibuscūqꝫ colerice hypostasis. 3°. de ītericis b°. ꝯ. cap. scđo p hoc qꝫ dicit. ꝛ hec egritudo vt est loq de lepra colerica sanguinē corrumpētem ꝛc. Sequitur.

¶ Et hec egritudo nominat leonina. ꝛ dicitur qꝫ non nominat ita: nisi qñ plm accidit leonibus. ꝛ dicit qñ terribilē facit faciem patiētis eam ꝛ ponit eam in forma leonū. Et dicit qñ rapaciter tenet qđ capit rapacitate leonis. ꝛ de hac egritudine que est debilis difficilis est curationis. ꝛ de curatōe fortis non fit spes. ꝛ incipiens quidē est susceptibilior ꝛ cōfirmata est magis inobediēs. ꝛ facta ex melancolia colere est magis feda ꝛ pluris nocumēti ꝛ difficiliorum accītium ꝛ vehemētius adurēs: sed ē susceptibilior curatōis. ꝛ facta a fece sanguis est salubrior ꝛ quietior ꝛ nō vlcerat. ꝛ facta a melācolia adusta similat colerice in suis accītib°: sed est tardius suscipiēs curatōez.

¶ Dic inuestigat spēs lepre. ꝛ hz tres sicut tres inuestigat spēs. z^a ibi (Et facta a fece) 3^a ibi (Et facta) Lō. qꝫ prima pars pōt dupliciter expōi ꝑmo qꝫ notificat lepram factā a melancolia colerica siue de colera adusta siue sanguine cui colera ꝛc. ꝛ notificat eā ꝑmo ex pte nominationis. leonina. secundo gradus aut fortis aut debilis. 3°. tēporis īcipiens. 4. accium ꝛc. secūdo mō pōt expōi qꝫ ꝑ notificat oēm lepraz p no. ꝛ hec egritudo. i. quecūqꝫ lepra ꝛc. ꝛ in illa parte. ꝛ facta ex melancolia colere. icipit distinguere spēs: ꝛ causa est nota eoꝝ que ponit ꝛc. Segtur. Et facta. Causa qr melācolia talis est minus maligna ꝛc. Et facta a melancolia. Sed est tardius ꝓpter grossitiē ꝛc. ¶ Dubitat an spēs lepre sint sufficiēter enumerate. vr̄ qꝫ non: qr alij auctores ponūt q̄ttuor spēs ellefantiā leoninā allopitiaz ꝛ tiriā. Item omittit lepraz de melia flegmatica. Itez tot sunt spēs lepre quot cancri: lz cācri sunt due spēs alia a colerica aut in q̄ est colera ꝛc. supra. Itē p̄ter has spēs sunt spēs composite. Dōm. qꝫ spēs lepre p̄nt distingui ꝑmo ex parte materiei mala nec sic mala. scđo ex pte modi inherendi vt fixa non fixa. ꝛ ex parte cāe: ꝛ sunt q̄ttuor simplices sibi de colera melācolia leonina: de sanguine ellefantia de melancolica qđ ellefantia quidez tiria: ꝛ illa de fecali vel adusta. ꝛ 4° de flegmatica qdā tiria qdaz ellefantiam vocant nō fecit mētionē de flegmatica: dicūt qdaz: qr raro accidit: qr raro accendit ꝛ cōburitur: cōtrariū hūius ponit gilbertus. Uel dōm qꝫ dedit intelligi ex sepe dictis ꝛc. Sequitur.

¶ Et hec quidem egritudo nō cessat corrumpe ꝓp'onem mēbrorū p qualitatē cōtrariam qualitati conuenientī vite. s. caliditati ꝛ humiditati donec puenit ad membra pncipalia. ꝛ illic interficit. ꝛ incipit in primis ab extremitatib° ꝛ membris leuibus. ꝛ illic cadunt pili ab ea ꝛ alteratur color eius. et forasse puenit ad vlcerādum: deinde vadit paulatim in corp° totū. naz quāuis prima generatio eius fit in visceribus:

tñ primũ vestigiũ eius est in extremitatib9: qñ sunt debiliores: verũtñ qñq3 morit patiens eã anteq3 ꝓuertat malitia eius apparés sup viscera ⁊ mẽbra pricipalia: ⁊ ẽ mors illius cũ attractõe ⁊ ꝑpter malitiã ꝓpõnis illius. Et cũ cancer q est lepra mẽbri vni9 sit de illis quib9 non est sanatio: tũc qd dicemus de lepra q̃ ẽ cancer corpis totius. verũtñ in lepra est res vna. ⁊ est q egritudo spgit in totũ corp9: ⁊ qñ admistrãtur curatões fortes sustentant egritudinẽ ⁊ nõ agit sup mẽbra simplicia ⁊ in cãcro nõ ẽ ita.

¶ Hic declarat aliam partem diffinitiõis. s. corrũpit ꝓpõ membror ⁊c. ꝑmo hoc. scõo remouet errorẽ. ibi z[a] (Uerũtamẽ) Dubitat: qr in aliqua lepra est calor. Dõm. q in omni est frigiditas ꝑ viam ꝓsumptõis bũidi qõ est calidi sustentaculuz ⁊c. Segtur. Uerũtñ in lepra. Hic dubitat qũo põt mori anteq3 cõuertat ⁊c. in vltima pte. Cõmuniter dr q materia sparsa minus grauat ⁊ ledit q3 vnita signũ de lorica portata in manu ⁊ in dorso vt dicũt medici: ⁊ iõ materia cancri magis ledit: sz in lepra fortis melãcolie sustentant. i. ꝓhibent ⁊c. hic esset locus speculatiõis: ⁊ vide q nõ est oino sĩle q lepra sit cõis cancer. Cancer. n. possidet membrũ ⁊c. cãcer nõ curat bñs vlcera vel nõ vlcus ⁊ venas fixas ẽt ⁊c. ⁊ sic lepra est illi ꝓsimilis: sz lepra q̃ curat: est qñ melia ẽ ꝓculcata nec bñs radices ⁊c.

¶ De signis. CAP. II.

Quando icipit lepra incipit color fieri rube9 tendẽs ad nigredinẽ. Et appet in oculis obfuscatio ad rubedinẽ declinis. ⁊ apparet in anbelitu strictura. ⁊ in voce raucedo cã nocumẽti pulmonis et cãne ei9. et multitudo in sternutatõe. et apparet in naso gaueta: et fortasse fit strictura in narib9 et cassamu: et icipiũt capilli in subtilitatẽ et paucitatem puenire. et apparẽt vene in pectore et pte facici. Et est odor corporis et ꝑprie in sudore et odor anbelit9 ad fetorẽ declinis. et apparẽt mores melãcolici et mali et dolosi. et multipli cant̃ in somno somnia melancolica. et sentit in somno quasi sup corpus suũ sit grauedo magna: deide apparet sparsio i capillis et casus in eis ex toto ꝑprie in pilis q sunt i facie et ptibus eius: et qñq3 dislocat locus pilor. et findũtur vngues. et incipit forma fieri feda. et facies fit terribilis. Et color denigrat. Et icipit sanguis cõgelari in iuncturis et putrefit. Et addit constrictio anbelit9 donec puẽit ad difficultatẽ vehementẽ et disniã magnã. Et puenit vox in fine raucedis. et igrossant̃ labia et denigrantur. Et apparet sup corp9 additio glãdulosa similis aiali qõ grece noiat sacos: deide incipit corpus vlcerari qñ lepra est nõ qeta. Et corrodit cartilago nasi: deide cadũt nasus et extremitates et currit virus fetens et redit vox ad occultatõez. et tunc iam nõ remanẽt pili et denigrat color valde. Et pulsus qdem leprosi est debil ꝑpter debilitatẽ virtutis et paucitatẽ necessitatis: cũ egritudo sit frida et tarda nõ velox propter debilitatẽ frigoris: et sit necessaria spissitudo cũ nõ sit velocitas neq3 magnitudo.

¶ Ponit signa: ⁊ ꝑmo varia signa sumpta a q̃litate ⁊ actione mutatõis. scõo spãliter a pulsu. ibi z[a] (Et pulsus) ꝑma in tot ⁊c. vel ꝑmo ponit signa lepre nõ cõfirmate nec fortis. scõo signa cõfirmate ⁊ fortis. ibi z[a] (Deinde apparet) Dubitat vtrũ color icipiat fieri rubeus. Dõm. q hoc proprie in sanguinea: vel dõm. q in ꝑncipio cuiuscũq3 lepre vl plurimaꝝ lepraꝝ: qr materia adusta caliditate trahit materiã ad nigredinẽ ꝑp materiã melãcolicã in oculis ⁊c. cã est nõ cã nocumẽti. s. ex vaporib9 multis illuc ptingẽtib9 ⁊ ipsa melãcolia ⁊ multitudo in sternutatõe. ꝑpter vapores melancolicos eũtes ad caput ⁊ nares. gaueta. i. qñ bõ logtur ꝑ nares: tñ est locutio impropria. vt dicit. A. tertij canonis. Fen 9[a]. ⁊ cã est strictura nariũ ex siccitate melãcolica. Et fortasse fit strictura. ⁊ casamic. i. strictura apostpo: qr materia melancolica illuc expulsa facit qñq3 additionẽ carnosaz vt verruca siue vt papilla. capilli ⁊c. Cõtra qr fiũt a ficco vapore. Dõm. q dz esse siccitas non corrosiua: vel pauci qr corrosione vaporꝝ corrodunt̃ radices: vl consumit̃ nutrimẽtum: vel in ꝓculcatõe melãcolie fit oppilatio pororꝝ. Subtiliter: qr paucũ ẽ i eis bonũ qõ possit cõuerti in pilũ: vel qr stringunt̃ pori. apparent vene: qr replent̃ humore melancolico quem membra renuunt: ⁊ est odor ⁊c. ꝑ corrosionẽ humorꝝ in eis: mores ⁊c. ꝑz. Dissolutio locus. i. mutat formam: vel. i. in diuersis locis fit: vñ alia lra casus pilorꝝ. findunt̃ vngues. multa siccitate. Dubitatur. quare non posuit signa ꝑm vnãquãq3 spẽm. dõm q intelligunt̃ ex premisso cap. Dubitat. quare nõ ex vrina. dõm q diuersificat ꝑz materiã sanguineã colericã ⁊c. Hilbertus dicit q est tenuis. Cõ. multa signa ponuntur a Huielmo si apparẽt pustule in gla: a Hilberto si sal nõ dissoluit̃ in sanguine calido: qr significat siccitatẽ. Si acetũ positũ sup sanguinem non miscet̃ sibi: alij dicunt: si circa spondiles colli perforent̃ nõ sentiunt cũ acu.

¶ De cura. CAP. III.

Oportet vt icipiat̃ in ea cuz eũonibus ⁊ mundificatõe anteq3 ingrosset̃ egritudo. ⁊ cuz tu verificaueris q illic sit sanguis plurimus corruptus: tunc opz vt incipias ⁊ flebotomes flebotomia vltima: ⁊ si nõ aliunde saltẽ ex manib9. Et si nõ verificaueris illud tũc non flebotomes. flebotomia. n. ex venis magnis qñq3 plus nocet q3 sit eius iuuamẽtum. Uel fit securitas cũ flebotomia ei9 ex separatiõib9 venaꝝ paruaꝝ si timet̃ flebotomia magnaꝝ. Et scias q sanguis frigidus est in eo qõ appet. quare fit illud magis vltimũ q3 ventose ⁊ sanguisuge: ⁊ minus nocẽs viscerib9: ⁊ ille sunt sicut vene frõtis ⁊ nasi. At vo ꝑm ꝑm flebotomia est necessaria in curatõe hui9 egritudis. Et de illis q̃ vocãt ad illud est ꝓstrictio anbelit9 ei9 ⁊ difficultas ipsius. ⁊ forte ẽ neciuz flebotomare guidez apud vehemẽtiaz raucedis vocis ⁊ timorẽ ꝓfocatõis. Si q flebotomet̃ opz vt qescat bebdomada vna: deinde

euacuet cum eis que sunt sicut hieralogodion ⁊ hiera de pulpa colloquintide. Et euacuetur cum apozimatibus ⁊ pillulis factis ex epithimo ⁊ sticados ⁊ polipodio ⁊ mirabola. ni. ⁊ kebulis. ⁊ helleboro ni. ⁊ lapide lazuli ⁊ lapide armeno. Et non nocet si misceatur eis pulpa colloquintide ⁊ scamonea etiam ꝑpte quando illic est colera ⁊ adiungatur eis aloes ⁊ cucumer asininus ⁊ theodoricon est bonum eis. Et hyerapigra iterum ⁊ ꝑpte quando fit fortis cum scamonea est de illis solutiuis que sunt bona leprosis. ⁊ p̄cipue quando odorat odoramentum helleborj: aut ponit̄ cum ea lapis armenus. Et in estate opz vt exiccent̄ ⁊ non vltimetur in decoctione fortiter vt non spargat̄ ⁊ multiplicet̄. Decoctio ad leprosos. ℞. mirabola. citrinoz ⁊ nig. amboz ana. ʒ. x. ameos .ʒ. v. altbit boni. ʒ. ß. passulaz enucleatarū minaz. ß. decoquant̄ cum tribus eberie aque donec perueniat ad tertiam ⁊ exprimat̄ ⁊ misceatur in ea de aqua mellis pondus. ʒ. v. ⁊ det̄ in potu. Et vngat̄ corpus ei⁹ ex butyro. ⁊ sedeat in sole donec frigatur aut ambulet septuagita passibus: ⁊ cōuertat̄ super dextram ⁊ sinistrā ⁊ dorsum ⁊ ventrem: ⁊ comedat cappares cū melle. sumat in potu hanc medicinā ꝑm q̄ narrauimus septez diebus ⁊ renouetur decoctio eius omni die. Et nō sufficit in curatione istoz q̄ nō sunt cōfirmati euacuatio vna: immo fortasse est necessaria euacuatio in mense bis: aut in omni mense semel ꝑm q̄ testimonium facit esse necessariuz: ⁊ illud cū medicinis temperatis: ⁊ quandoq; soluit̄ omni die cum facilitate ascellatōe vna aut duabus ascellationibus cuz eo qō soluit illud de potōibus innatinis et medicinis predictis quadragita diebus. Fortes vero valde sicut helleborus ⁊ ei similia: ⁊ que sunt multi ponderis sufficiūt in anno semel in vere: semel in autūno: aut plus hoc. Et opz vt veniatur super cerebra corruz cū mundificatione cum eis que sunt sicut gargarismata predicta in ca. egritudinum capitis: ⁊ cū caputpurgūjs notis. Descriptio caputpurgūj. ℞. Rec. macropiperis ⁊ chelidonie ⁊ capsie ⁊ nasturtij ⁊ burūgi oium ana. ʒ. j. nucis muschate pullegij amborū ana. ʒ. ß. succi agnicasti cotilas. iij. olei sisamini cotilas. iiij. misceantur ⁊ decoquātur donec consumatur aqua: deinde coletur ⁊ seruetur in vitriata: ⁊ fiat caputpurgium in naribus quantum capiunt: deinde sequatur quando illud multiplicatur cum caputpurgūjs bumectantibus predictis.

¶ Primo ponit curam non confirmate. secūdo confirmate. tertio cibaria. ibi secunda (In flobotomia) tertia ibi. (Cibaria) prima in duas. primo ponit curam per medicinas. secundo per cibaria. ibi secūda (Et lac) ꝑma in duas ꝑmo premittit. secundo exequitur. ibi secunda (Et) ⁊ hoc in duas. primo per flebotomiam. secundo per materias. ibi secūda (Si ergo flobotomatur). Dicit primo ⁊c. Re. quia egritudo est materialis de materia multa. Considerandum q̄ supponit digestionem materie cum euacuare intendis. Considerandum. euacuationibus per flebotomiam ⁊ farmaciam. mundificatione. per leuiores medicinas: vel mundificatione per solutiua: euacuationibus. per flebotomiam ⁊c. Et cum. innuit plura. primo quando competit. secundo q̄ est nocumentum. tertio quarum venarum flobotomia ⁊c. Si ergo flebotomatur. primo per solutiuas. secundo per vnctiōes. tertio reuertitur ad causam in solutiuis. ⁊ alys. ibi secūda (Et inungatur) ibi tertia (Et non sufficit) considerandum odorat. s. vera ⁊ ponitur odor siue virtus: sicut si poneretur parum de elleboro vel poneretur aliquid de raphano in quo stetit elleborus. In estate oportet vt exiccetur: idest leniter euacuaretur. q̄ autem euacuatio lenis vocetur exiccatiua appareret supra de cura putridarum in generali. Et non vltimetur fortiter in decoctione: idest non sumatur fortis decoctio solutiua: vt nō spargatur. scilicet materia. ⁊ multiplicetur scilicet agitata: quia virtus nō regulabit euacuationem. aliter exponitur. In estate oportet vt exiccetur. s. elleborus. ⁊ non vltimetur in decoctione fortiter: idest non multum decoquatur: vt non spargatur. s. ellus: ⁊ multiplicetur: scilicet virtus in decoctiōe vel exiccetur. s. ellus in sole nō in vmbra ⁊c. Et oportet vt veniatur. primo ponit cañ. in euacuatiōe. secūdo in caputpurgys. tertio in exercitio: ⁊ vnctionibus. quarto in coitu. quinto in medicinis. ibi secunda (Et opz vt ꝑhibeatur) ibi tertia (Et oportet vt) ibi quarta (Res vero ⁊c.)

¶ Et opz vt prohibeantur ab omni quod exiccat et resoluit humiditatem innatam. et super eos interdicantur labor et angustia et vt ꝑmuterur de aere ad aerem qui cōtrarius est ei. Et dentur ei in potu post mundificationem olea sicut oleum de amigdalis cum eis que sunt sicut exp̄ssum vue. et illud quādo euacuati sunt multotiens. Et opz vt exercitetur omni mane post expulsionem superfluitatum ab itestinis. ⁊ precipiantur elcuare vocem altaz. Et saliāt ⁊ luctentur: deinde fricentur. cum ergo sudauerint. tunc sumant potum ⁊ post illud inungatur oleis temperatis in calido ⁊ frigido bumectantibus ꝑm plurimuz confortantibus in primis. ipsi enim indigent in primis confortantibus sicut mirabolani iterum ⁊ galle cum aceto. ⁊ quādoq; administratur super eos inunctio ex oleo cum lacte mulieris. Et similiter opz vt fiat eis caputpurgium cum eo quando multiplicatur siccitas ⁊ quando commouetur in eis nausea caueatur. Et melius quidē est vt balneētur: deinde inungantur. ⁊ quando balneati sunt: tunc eorum inunctiones sint sicut oleum myrtinum ⁊ masticinum ⁊ oleuz

de summitatibus vitium ⁊ darsisaban ⁊ olesi de costo super extremitates: deide ille qui de eis est medicatus quiescat media hora: ⁊ prepparetur vomitui cum penna: deinde sumat in potu aliquid de absynthio. ⁊ fortasse est necessarium inungere eos in balneo cum subtiliatiuis resoluentibus in quibus cadunt nitrum ⁊ sulfur ⁊ bacce lauri ⁊ glutinum carpentariorum: immo synapis ⁊ origanū ⁊ piper ⁊ macropiper ⁊ piretruz ⁊ staphisagria ⁊ synapis ⁊ aloes ⁊ calamentum ⁊ emplastrare eos super iuncturas eorum: immo fortasse est necessarium quod est sicut euforbiuz: ⁊ illud quando precipitur eis vt balneētur propter resolutionem superfluitatum eorum: ⁊ ꝓpter sudorem ipsoꝝ. inunctio enim eoꝝ est canon in curatione ipsoꝝ. ⁊ quandoqz inunguntur fricando cū tyriaca ⁊ scellite ⁊ alefangine. ⁊ fortasse est necessariū inungere cum huiusmodi in sole calido. ⁊ melior ablutionum eoꝝ in balneo est aqua in qua decoquitur fenugrecum cum sapone bono. Et opz vt alienet̄ leprosus a coitu penitus. Res vero que in potu tribuuntur multe sunt. nam de melioribus medicinis est tyriaca minor facta cum carnib⁹ vipere. ⁊ tyriaca diatesseron ⁊ alasmenam ⁊ diasulfur. ⁊ quandoqz fit caputpurgium cum istis etiam. ⁊ vt in potu sumant de trociscis tyri etiam solis aur. i. i. ʒ. vini grossi aut passi ⁊ trociscis sqlle itez. Et scias q̄ caro vipere ⁊ illud in quo ē virtus ei⁹ est de nobilibus medicinis ei. ⁊ nō opz vt sit vipa de luto aut littoralis aut de locis humidis: quoniā in ea fm plurimū est paz iuamēti. Et de illis q̄ plurime est malitie est illa que sitim facit cuz qua est perditio: immo eligat̄ montana precipue alba. ⁊ abscindant̄ capita earuz ⁊ caude vice vna subito: ⁊ tunc si multiplicat̄ cursus sanguinis: ⁊ remanent viue: ⁊ agitantur agitatione plurima tēpore longo: tūc iste sunt bone ⁊ si non dimittant̄. Et q̄ ex eis sunt conueniētes sunt ille ex quibus plurimus currit sanguis: ⁊ q̄ sunt plurime agitationis: ⁊ post decollationem mundificent̄ ⁊ decoquātur sicut dicemus tibi. ⁊ comedatur ex eis ⁊ iure ipsaz. Et ex potatione quidez vini in quo morit̄ vipera aut viuit iā sanati sunt quidam accidentaliter aut intentione interficiendi ex eo q̄ in potu tribuit vt moriat̄ ille leprosus ⁊ qescat: aut qescat ab eo: aut fit illud obediendo somno: aut visioni. ⁊ sal vipere in uatiuus est itez. Elixatio aūt vipere est vt sumat̄ vipera abscissis extremitatib⁹ mundificata a visceribus: deinde elixetur cum porris ⁊ aneto ⁊ cicere ⁊ sale pauco: decoquatur cum aqua plurima donec dissoluatur: ⁊ sumantur ossa eius tunc ab ea ⁊ mundetur caro ipsius: ⁊ detur ad comedendum caro eius: ⁊ sorbeatur ius ipsius. ⁊ ponantur ossa eius tūc super micas panis de simula: ⁊ fortasse proijcitur cū ea aliquid de pullis columbarum donec bona fiat. Et huius quidem regiminis iuuamentum fortasse non apparet in principio: deinde apparet subito: ⁊ fortasse antecedit sanitatem separatio rationis diebus aliquot. Et signum apparitionis iuuamenti eius: ⁊ applicatio ad horam in qua oportet vt abstineatur ab administratiōe ei⁹ est vt icipiat leprosus inflari. quare inflatur: deinde fortasse permiscetur ratio eius: postea excoriatur: deinde sanatur. Cum ergo non patitur scotomiā neqz inflatur. tunc iteretur super eum regimen vice alia. Et de illis que narrata sunt ad illud est vt sumatur serpens niger excoriatus ⁊ sepeliatur donec in eo fiant vermes ⁊ extrahatur cum vermibus suis ⁊ exiccetur ⁊ detur in potu illi super quem superfluit lepra ex eo tribus diebus omni die pondus. ʒ. i. cuz syrupo de melle. Et inunctio iterum cum eo in quo est virtus vipere est iuuamentum ei sicut oleum in quo decoquitur. ⁊ sicut hoc medicamen. Sumatur niger excoriatus ⁊ ponatur in olla ⁊ fundatur super ipsum de aceto forti. ʒ. viij. ⁊ de aqua. ʒ. i. ⁊ de capsia humida ⁊ radice draconteę de vnoquoqz. ʒ. ij. decoquatur totum super ignem leuem donec dissoluatur serpēs: ⁊ coletur aqua a serpente ⁊ fricetur cum ea post abrasionem barbe ⁊ capitis. fiat illud tribus diebus. Et eis quidem accidit ex administratione medicinarum viperalium excoriatio cutis corrupte: ⁊ permutatio carnis ⁊ cutis sane: quamuis inunctio leprosi cum humectatiuis temperatis in caliditate est ex illis que cōferunt in quibusdam horis: cum vehementior fit siccitas. Et similiter facere caputpurgium cū eo quod est sicut oleum vio. ⁊ sit in eo parum olei de keiri. Et iterum sicut adipes rapaciuz ⁊ bouum ⁊ volatilium: ⁊ sicut cum oleo de costo aut darsisaban. ⁊ oleum de lilio seruat extremitates: ⁊ illud post mundificationem ⁊ ante mundificationem non inungatur omnino: quoniam oppilat poros. Et de eis que bibuntur ⁊ conferunt eis est alimurigiliz ⁊ medicamen asclideni. Et lac est de conuenientibus qb⁹ curat̄ ⁊ proprie apud constrictionē anhelitus

ꝛ difficultatem eiꝰ ꝛ raucedinē vocis eiꝰ ꝛ in tēporibus q̄ sunt inter cōiones. Et opꝫ vt bibatur in dispōne qua mulget lac: ꝛ lac ouium est de rebus magis cōuenientib⁹ ei: ꝛ oꝫ vt bibatur de eo q̄ꝫtitas que digerat. ꝛ si sint cōtenti eo solo si possibile est erit iuuatiuū valde. Et si fuerit necessariū non addat̄ super ipsum aliquid si possibile est p̄eter panez mūdū ꝛ alissi debegi cū carnib⁹ arietū ꝛ que illis sunt similia de illis q̄ dicemus. Et quando anhelitus redit ad rectitudinē: tūc melius est vt dimittatur lac ꝛ conuertat super res acuti saporis vt vomat cū eis non ꝓpter aliud nisi illud: ꝛ cūetur cū eo q̄ꝺ diximus: deinde si nec̄e fuerit redire ad lac fiat vsq̄ꝫ ad terminū predictū. ꝛ oꝫ vt sit hoc regimen in anno multotiens. In flobotomia vo eoꝝ q confirmati sunt nō opꝫ vt sit occupatio neq̄ꝫ in solone ventris eoꝝ cuꝫ medicina fortis: q̄m superfluitates in eis mouent̄ ꝛ nō separantur: imo fiat alleuiatio in declinādo materias eoꝝ ad itestina: ꝛ administret̄ de fortis q̄ꝺ carminet ꝛ resoluat. Et de potibus cōuenientib⁹ eis est vt sumat̄ acori.ʒ.i.ſ. ꝛ nitri tantūdem ꝛ succi caulis agrestis vsq̄ꝫ ad.ʒ.iij. ꝛ misceat̄ totū ꝛ bibat̄ mane ꝛ vespere. Et vt sumat̄ eis ꝺ limatura eboris pōdus.ꝑ. sacraiati. ꝛ detur eis in potu in.iij.ʒ. vini ꝛ butyri: aut sumat̄ altbit cum melle q̄ꝫtitate nucis: aut sumat̄ de squilla q̄ꝫtitas decem sacraiati cuꝫ sirupo squille ispissato sicut loboc: aut sumat̄ cymini.ʒ.ſ. ꝛ mell̄ q̄ꝫtitas qua inspisset̄ sicut loboc: ꝛ succus calamēti est eis valde bonus ex tribus obolis vsq̄ꝫ ad.vi. Et oꝫ vt vtant̄ piscib⁹ salitis in q̄busdaꝫ horis sicut vtunt̄ medicina. ꝛ alleuient̄ ab acutis nisi ꝓpter vomitū ꝛ nisi ꝑꝫ semitā albecikir in eo in quo sumunt̄. ꝛ q̄nq̄ꝫ medicant̄ cū cauterio disꝑrito sup mēbra eoꝝ sic̄ sinciput ꝛ summitas capitis: ꝛ sup radicē epiglotis ꝛ duo tēpora ꝛ collū ꝛ iūcturas manuū ꝛ pedū. Et dixerūt q̄daꝫ: oꝫ vt cauterizent̄ in principio timoris lepre cū cauterio in anteriore capite vt cōferat caluarie ꝛ alio iferiore illo: ꝛ apud locū in quo capilli tundent̄ ꝛ sup supcilia: vnū deide in dextra capitis: ꝛ aliud in sinistra: ꝛ vnū posterius sup nuccā: ꝛ duo apud duas cōmissuras corticales ꝛ vnū sup splenē: ꝛ sint coctura ille cū cauterijs leuib⁹ minutis. ꝛ q̄n cauterizatur sup caput oꝫ vt ꝓueniat vsq̄ꝫ ad os donec excorieť os saltē vicib⁹ plurib⁹ postq̄ꝫ conseruatur applicatio illius ad cerebrū ꝑm suaꝫ corrumpentem complexionem eius. Nam stolidi quādoq̄ꝫ iterficiunt cum hoc cum non alleuiantur manus ipsorum.

¶De modo medicinarum conferentium compositarum. Capm. IIII.

Egbus sunt albedarungi ꝛ albes q̄ꝺ stat in loco carnis vipe in hac egritudine. ꝛ de illis est medicamē alsulendati: verū bedarūgi hūt descriptionē magnā quā dixerūt indi ꝛ expti fuerunt ipm. Et de eiꝰ mō est vt sumant̄ mirob. nigroꝝ ꝛ scenitaragi indi amboꝝ.ʒ.ꝛ. macropipis.ʒ.ſ. been albi.ʒ.ij.ſ. terant̄ ꝛ liniant̄ cū butyro vaccino ꝛ cōficiantur cū melle: ꝛ sit potio ab.i. aur. vsq̄ꝫ ad.ij.ʒ. post mūdificationē coꝝporis. Si āt sumat̄ de eo cū equali mēsura sui de dyamuscho nō timebitur eius malitia: q̄m ipm est eius bezahar.

¶De modo confectionis nominate bederauilia maioris. Capm. V.

Est almebaran cōferēs lepre ꝛ baras ꝛ morphee ꝛ ipetigini ꝛ aq̄ citrine ꝛ pruritui ꝛ scabiei antique ꝛ ꝓfirmat rōnē ꝛ destruit obliuionē: ꝛ est bonū conseruationi conferens syncopi. Et hoc medicamen fecerunt sapiētes indi regibus suis. ℞ecipe miro. belliricoꝝum ꝛ emblicoꝝum ꝛ capsie oium añ.ʒ.ꝓiij. nucis muscate ꝛ coꝝticū thuris ꝛ men ꝛ seu. ꝛ pipis ꝛ macropiperis ꝛ fel gamonati ꝛ narchaisar ꝛ neremisch ꝛ condisi ꝛ succi sqlle ꝛ folij idi oiuꝫ ana aur. viij. ꝛ albes narij boni aur. iiij. terant̄ medicīe ꝛ cribellent̄ ꝛ terat̄ albes solū. Et q terit ipꝫ oppilet nasuꝫ suū ꝛ nares suas ꝛ iungat eas añ illud cū butyro vaccino: ꝛ veniat eiꝰ trituratio sup medicinas. ꝛ sumantur de penidijs alarmu ꝛ alsaban emine.ij. ꝛ.ſ. de baldac: terantur ꝛ proijciantur in ollam nouam: ꝛ proijciatur desuper de aqua cum mensura qua soluantur. ꝛ quando liquefiunt remoueantur ab igne ꝛ puluerizentur desuper medicine ꝛ conficiantur cum eis bene: deinde fiant ex eis forme similes auellanis: quarum vnaqueq̄ꝫ sit vnus aur. ꝛ detur in potu omni die: idest in ieiuno cum aqua tepida aut vino.

¶De modo ꝓfectōis alsulēdati. Cap. VI.

Est medicamen indum magnuꝫ in via albe de rauilui: ꝛ ipsum ꝓfert iterum ad casum palpebrarum ꝛ albedinem capillorum ꝛ asma ꝛ tremorem cordis ꝛ temperat appetitum ꝛ fluxum ventris superfluum ꝛ hydropisim ꝛ icteritiā ꝛ paucitatem seminis ꝛ fistulas ꝛ canitiem senum: ꝛ confert pruritui ꝛ vlceribus. ℞e. alsulendati mūdate ablute ducentos sexagita aur.

Et alsulendati qdem est vrina bircorum montanorū. t illud est quoniam ipsi mingunt diebus estuationis sue super lapides in monte q noiatur alsulendati: t denigrantur lapides: t fit sicut pix pinguis subtilis. t myrob. t belliricorum t emblicorum t piperis t macropiperis t lauri t nucis muscate t cinami t macis t xiloaloes t darkele t spodij t attemet t burungi t merenis oium ana aur. iiij. bdelij. cc. t .lx. aur. t zuccari tabarzetb. cxxxiij. aur. t auri rubei t argenti meri t eris rubei t ferri t allobonoc t alfelud oium ana. aur. c. comburātur mineralia: t terantur t triconizentur cum medicinis t misceantur oia cum melle t butyro t reponantur in vitreata viridi: cuius dosis sit duorum aureorum cum lacte caprino aut aq̄ tepida. t addantur in eo de melle dispumato aur. xxxvij. t butyri aur. xxxiij. quoniam eius decoctio erit bona: verumtamē crescit t pervenit ad finem in. xxi. die.

¶ De modo adustionis alfelud. Cap. VII.

Malleando fiant lamine de ferro: deinde decoquantur myrabolani bellirici t emblici t coletur aqua eorum t ponantur in vas eris t accēdatur sub eo ignis lenis t calefiat alfelud donec rubeat t ignitū submergatur in illa aqua: deinde redeat ad ignem t rubeat. cum ergo rubuerit submergatur iterum in illa aqua t fiat illud. xxi. vice: deide coletur aqua illa t sumatur fex in qua residet aliquid de felud: deide reducatur vas super ignem t ponatur in eo vrina vacce t ignia tur ferrum t submergatur in ea iterum. xxi. vice. t sumatur iterum fex eius donec remaneāt de fece eius aur. viij. t similr fiat de ere donec compleantur ex eo iterum. viij. aur. Argentuz vero limetur cū lima donec fiat sicut terra: deinde decoquatur cuz aqua salis in cocliario ferreo donec aduratur bene. si autem non aduritur proiiciatur in cocliariuz parum sulpburis citrini qm̄ comburetur: t sumantur de eo. viij. aur. t totum illud sit trituz t cribellatuz. Auri vero combustio est ita: oportet vt aurum limetur donec fiat simile terre t sit cuz eo aure⁹ vnus ex amioch t remaneat cum auro donec liquescant vtraqz simul: deinde dimittatur per horam vnam: deinde limetur iterum t addat̄ super ipsum aur. vnus ex alamioch: t limetur iterum cuz lima: deinde frigatur in cocliario t fundatur super ipsum aqua salis: t ferueat donec consumatur aqua t remaneat auruz t alamioch: deinde teratur in mortario bene donec fiat sicut puluis. t misceatur cum medicinis. Mundificatio autem alsulendati est ꝑm hunc modum: sumatur de aqua alasce t vrina vacce: proiiciantur ambe super alsulendati in vase nouo in tanta quantitate q̄ submergant ipsuz: t ponatur in sole calido hora vna: deinde fricetur vehementer t coleť aqua ab eo in vase nouo t ponatur in sole tribus diebus: deinde coletur t sumatur fex eius spissa: deinde sumanť aqua albasce t vrina super alsulendati t puluerizetur sicut puluerizata fuit prius: t fiat illud tribus vicibus: deinde ponatur in sole. xxi. die donec ingrossetur: t fiat similis melli t denigretur sicut pix.

¶ De modo alsulendati minoris. Ca. VIII.

Iuuamenta eius sunt sicut iuuamēta maioris. ℞. alsulendati colate partem vnam t alcor partes. iiij. teratur alcor t misceatur cum eis quātuz est pondus eorum de melle et quantuz ipsum est de zuccaro et quantum est medietas mellis de butyro vaccino et reponatur in vitreata. et dosis eius fit aur. i. cū lacte vaccino tepido. Modus medicamenti cōferentis lepre. ℞. myro. nigrorum mundatorum et myrobola. citrino. mundatorum et. zz. omnium ana. z. ꝑ. ameos .z. v. althit botribus de guarich: aque deguarich et aldeguarich est quatuor lib. debaldach donec cōsumantur due tertie et remaneat: deinde exprimatur et coletur et proiiciatur super colatuz de melle quod sufficit ei et detur in potu de eo lib. i. et inungatur super totum corpus infirmi butyrum vaccinuz: et sedeat in sole donec sudet: et precipiatur vt ambulet post illud lxx. passibus. et iaceat aliquādo super latus suū dextrum: et aliquando super latus suum sinistrum: et semel super ventrem suum: et semel super dorsum suum. et cibetur pane et melle quantitate abbreuiata. vij. diebus ita vt linian tur ei medicine omni die.

¶ De modo epithimatis lepre. Cap. IX.

Sumatur serpens niger excoriatus et decoletur et ponatur in vas et fundantur super ipsum de aceto forti. z. viij. aque. z. i. et alseltaragi humidi et radi cum dragontee amborum ana. z. xij. decoquatur super ignem leuem donec decoquatur serpens: deinde coletur cuz panno et separentur ossa a carne: deinde ponatur fex in vase vitreo. Cum ergo volueris curationem precipe ei vt radat pilos superciliorum et caput et lini desuper ex illo tribus dieb⁹. Modus epithimatis

alterius. ℞ecipe staphisagrie ⁊ mirabolanoꝝ nigroꝝ mundatoꝝ ⁊ emblicoꝝ oiuꝫ ana partes vnaꝫ frigantur cuꝫ oleo antiquo ⁊ liniatur cũ eo latus vel locus postquaꝫ abluitur cũ decoctione senticis curionuꝫ ⁊ balaustie. Et iteruꝫ comburantur myrabolani ⁊ galle ⁊ liniantur desuper cuꝫ aceto. Cibi autem eorum sunt omnia que sunt velocis digestionis boni chimi sicut carnis volatiliuꝫ notoꝝ: scilicet earuꝫ iffedebegi ⁊ pisces humidi leuis carnis cũ speciebus que sunt necessarie. Et melioꝝ cibus eoruꝫ est panis de simila mundus ⁊ panis candarusi ⁊ sorbitiones facte ex eis ⁊ olera humida ⁊ est necessarium vt permisceantur cuꝫ eis que sunt sicut sicla ⁊ raphanus ⁊ porri. Et nõ oportet vt negligatur administrare incisiua ⁊ proprie ante mundificationem: sicut capparis ⁊ feniculuꝫ ⁊ porri. ista enim mundificant eorũ cibos a superfluitatibus ⁊ preparãt superfluitates expulsioni. Cũ ergo administraueris medicinas laudabiles: tunc administra etiam hoc regimẽ: ⁊ pisces saliti in hoc capitulo sunt valde boni eis ⁊ nos promptiores sumus super ista cũ volumus vt faciamus eos vomere aut ventrem eorum soluere. Et caulis confert eis cum proprietate sua; ⁊ panis cuꝫ lacte ⁊ melle ⁊ ficus ⁊ vua ⁊ passule ⁊ amigdale torrefacte ⁊ carthami ⁊ pinee: ⁊ que fiunt ex istis cõferunt eis. Et oportet vt comedat in die bis ꝑ mensuram digestionis. Nam semel comedere nocet eis. Et non bibat vinum cuꝫ excitatur egritudo nisi parum. ⁊ cuꝫ quies est egritudinis bibat de subtili quod non est antiquũ quantitate temperata consueta. Et quando cadunt pili supercilioruꝫ ex supercilijs ⁊ similiuꝫ tunc fiat curatio cuꝫ cura alopitie: ⁊ reliquorũ que diximus in libro decorationis.

¶ De modo epithimatis alterius. Ca. X.

Sumantur staphisagrie ⁊ myrabolanoruꝫ nigroruꝫ mundatorũ ⁊ emblicoruꝫ omniuꝫ ana pars.i. ⁊ frigantur cuꝫ oleo omphacino ⁊ liniatur cũ eo locus postquam ablutus est cum decoctione senticum ⁊ balaustie. Modus alius: comburantur myrabolani ⁊ galle ⁊ liniantur cuꝫ aceto desuper.

¶ Fen quarta de solutione continuitatis ⁊ est preter id quod pendet cuꝫ fractura ⁊ algebra. Et quattuor tractatus.

¶ Tractatus primus de vulneribꝰ in mẽbris.

¶ Sermo vlis de solone ꝯtinuitatis. Ca. I.

Iam ostendimus in libro primo species solutionis continuitatis secunduꝫ modos qui necessarij fuerunt in loco simili illi.

¶ In ꝑcedente fen determinauit Auic. de apatibꝰ ⁊ curis ipsoꝝ. In ista fen 4ª determinat Auic. de solone ꝯtinuitatis ⁊ cura ipsiꝰ. ⁊ determinat in ista fen Auic. de oĩ solone cõtinuitatis que accidit mẽbris preterquam de fractura ossiuꝫ ⁊ algebra. i. dislocatione. De istis enim solutionibus continuitatis que sunt fractura ossium ⁊ dislocatio ipsorum determinat Auicen. in fen sequenti ⁊ de curis ipsarum. ⁊ diuiditur fen ista quarta in qua determinat de omni solutione cõtinuitatis preterquaꝫ de fractura ⁊ dislocatione in quattuor tractatus. In ꝑmo tractatu determinat de vulneribus ⁊ curis ipsorum. In scõo determinat de vlceribus ⁊ eorum curis. In tertio determinat de solutione continuitatis que dicitur attractio ⁊ contusio ⁊ similia. In quarto tractatu. determinat de solutione ꝯtinui que accidit in neruis. Tres tractatus spectant potius ad solutionem cõtinui que accidit in membris carnosis. quartus autem tractatus spectat ad solutionem continui que accidit in membris neruosis. secunda pars ibi vbi incipit secundus tractatus. ibi (Jaꝫ scisti in libro primo que sit intentio contusionis.) tertia pars vbi est tertius tractatus incipit. ibi (Ulcera generãtur a vulneribus.) quarta pars vbi est tractatus quartus incipit ibi. (Neruis enim ꝓpter vehementiã sensus ⁊c.)

¶ Prima pars diuiditur in duas. In ꝑma parte Auicen. ponit quendã sermonem vlem de solutione continui in oĩbus membris. in secunda parte exequitur in spãli de solutione cõtinui que est vulnus. scõa ibi (Membra in ꝙbus cuꝫ cadit vulnus.) ¶ Prima pars diuiditur in partes duas. In ꝑma parte volens ꝯtinuare ea que dicuntur hic ad ea que dicta sunt in ꝑmo libro ostendit quid dictum sit de solutione cõtinui in libro ꝑmo. In scõa parte ostendit quid opꝫ dici hic de solutione continui vl̃r anteqꝫ loquatur de ea particulariter ⁊ fm curam. scõa ibi (Et volumus nunc ĩuenire.) Dicit ergo ꝑmo. Jaꝫ ostendimus in libro ꝑmo. s. fen. zª. capº de egritudinibus solutionis continui generaliter speciem solutionis cõtinuitatis fm modos qui necessarij fuerunt in loco sil̃i illi. s. fm modos generales ⁊ vles: qꝝ in libro primo. ea que traduntur: traduñ vniuersalia ⁊ modo vniuersali. ¶ Intellige aũt hic ꝙ nõ solũ Auicẽ. in ꝑmo libro fuit locutus de solutione continuitatis qꝫtum ad suas species in vl̃i. sed etiaꝫ fuit locutus de ipsa qꝫtum ad curam in vl̃i. ⁊ hoc fecit in quarta fen. capº 18º de medicationibus solonis continuitatis gnãliter. ¶ Ulterius ĩtellige ꝙ per hoc quod dicit hic Auicen. dat intelligere ꝙ illum qui vult scire ⁊ intelligere ea que hic dicuntur oportet ꝑmo redire ad ea que dicta sunt in libro primo de solutione cõtinuitatis taꝫ theorice qꝫ practice. sicut etiã Auic. dixit supra in principio tertie fen de apostematibus. dixit enim ꝙ illum qui vult intelligere ea que ibi dicuntur particulariter opꝫ ꝑmo redire ad ea que dicta sunt de apostematibus in vniuersali. Et sil̃r etiam qui vult ĩtelligere ea que hic dicuntur oportet ꝑmo redire ad ea que dicuntur in primo libro de solutione continuitatis generaliter. Et ratio breuiter huius est. quia fm ꝙ habetur ex doctrinis philosophicis. vniuersalia sunt sicut priora. specialia autẽ ⁊ particularia sunt sicut posteriora. nunc autem posteriora non possunt sciri nisi prius sciantur priora. ergo ea que hic dicuntur ⁊ in alijs libris particularibus nõ possunt sciri nisi prius sciantur ⁊ itelligantur ea que dicta sunt in primo libro cum sit liber vniuersalis. ¶ Sed anteqꝫ vlterius procedamus vt melius itelligantur ea que dicentur

breuiter oportet notare duo que eliciuntur ex dictis Auicen.in primo libro.fen secūda.Primum quod oportet notare est de diffinitiōe solutionis cōtinui. secundum autez quod oportet notare est de causis eius. ¶ Circa primum itellige fm q̄ potest extrahi ex dictis Auicē.in libro p̄mo. fen secūda.capitulo secūdo.de diuisionibus dispositionū solutionis cōtinuitatis sic potest diffiniri. Solutio continui est morbus simplex communis qui communiter potest accidere omnibus membris tam consimilibus q̄z officialibus.hec enim diffinitio bona est.quia denotat essentiam diffiniti ⁊ separat ipsum ab alys morbis. nam in eo quod dicitur est morbus simplex tangitur genus ipsius.⁊ per hoc distinguitur ⁊ separatur solutio cōtinui a morbis qui sunt alterius generis sicut a morbis cōpositis. In hoc autem q̄ dicitur communis tangitur differentia specifica ipsius diffiniti.⁊ per hoc distinguitur ⁊ separatur a speciebus que sunt contente sub illo genere.s. ab egritudinibus complexiōis ⁊ ab egritudinibus compositis. est ergo diffinitio que dicta est perfectissima.

Sed forte aliquis obyciet contra hoc quod dicitur q̄ solutio cōtinuitatis est morbus communis qui cōmuniter accidit omnibus membris.nam etiam mala complexio accidit omnibus mēbris cōmuniter.ergo mala cōplexio erit etiaz morbus communis. ¶ Ad solutionem istius dubitationis est itelligēdum q̄ forma membrorum ponitur a medicis esse triplex.quedam est forma propria membrorum consimilium. quedam autem est forma membrorum officialium propria.quedam autem est communis vtriq̄z in qua ambo communicant. Forma propria consimilium membrorum est complexio.naz prima complexio est in membris cōsimilibus eo q̄ membra consimilia sunt immediate cōposita ex elementis ex quorum actione ⁊ passione resultat complexio p̄ma in ipsis membris consimilibus:⁊ si etiam fit complexio in membris officialibus tunc nō est nisi per complexionem membrorum similiū ex quibus componitur officialis.⁊ ideo complexio membrorum officialiū vocatur complexio secūda.quia resultat ex complexione prima mēbrorum consimiliū. ⁊ ideo ꝓprie ⁊ principaliter cōplexio est forma membrorum consimiliū.forma autez ꝓpria membrorum officialiū est compositio.nam compositio componit ipsis mēbris officialibus.quia componuntur ex diuersis partibus.⁊ propter hoc etiaz membra officialia vocantur membra composita. Forma autem communis membrorum consimiliū cū officialibus est vnitas. naz vnitas reperitur taz in cōsimilibus q̄z in officialibus. vnumquodq̄z eniz membrum est vnū.modo tunc fm istas tres formas ⁊ naturas membrorū accipiuntur distinctiones omniū egritudinū.quia omnis egritudo aut fit fm peccatum complexionis aut fz peccatū compositionis aut fz peccatum vnitatis vt quia dissoluatur vnitas membri. modo egritudo que fit fz peccatum complexionis est egritudo propria mēbrorum consimiliū. quia ⁊ si accidat mēbris officialibus hoc est per membra cōsimilia. quia complexio prima competit consimilibus ⁊ secundario officialibus.⁊ ideo talis egritudo vocatur consimilis. ¶ Egritudo autez que fit per peccatum cōpositionis est propria mēbrorum officialiū nec accidit membris consimilibus nisi inquantū ipsa sunt in officialibus. vnde si accidat mēbris ꝯsimilibus hoc est per officialia.⁊ ideo vocatur talis egritudo officialis.egritudo autez que fit per peccatum in vnitate est egrtudo cōmunis ⁊ officialibus ⁊ ꝯsimilibus.quia non accidit officialibus per consimilia sicut mala complexio.nec accidit consimilibus per officialia sicut egritudines compositiōis.sed vtraq̄z potest accidere per se ⁊ equaliter quia fit in natura cōmuni vtriq̄z.⁊ ideo solutio continui optime vocatur morbus cōmunis.⁊ per hoc quod dictus est patet solutio ad dubitationez predictaz. quia ⁊ licet mala complexio accidat omnibus mēbris tamē quia non fit equaliter sicut solutio ꝯtinui.ideo nō dicitur morbus cōmunis. ¶ Circa secunduz autez quod ꝓposui etiaz ostendere scilicet de causis solutionis continui notanduz breuiter fz q̄ potest extrahi ex dictis Auicē.fen secunda. capitulo de causis solutionis continui q̄ cause solutionis continui.quedaz sunt intrinsece ⁊ quedaz sunt extrinsece. intrinsece autem sunt aut humor aut ventositas. humor autem est causa solutionis continui aut ratione quantitatis qua extendit continuuz ⁊ ipsuz dissoluit.aut est causa ipsius ratione male qualitatis puta caliditatis frigiditatis humiditatis vel siccitatis. Ventositas autez est causa solutionis continui.aut ratione sue nimie extensionis. aut ratione motus scindentiū. Cause autē extrinsece sunt sicut ensis lapis ⁊ similia. Tūc sequitur illa pars.

¶ Et volumus nunc inuere summas de speciebus earuz quas oportet nobis esse notas ante illud quod volumus declarare.

¶ In qua parte Auicē.posq̄z ostendit quid locutus est de solutione continui vniuersaliter in libro p̄mo ostendit hic quid oportet dici adhuc de solutiōe cōtinui vniuersaliter anteq̄z loquatur de ea specialiter ⁊ fm curam. Et diuiditur hec pars in duas.primo ostendit quid oportet adhuc dici de solutione continui vniuersaliter. secundo exequitur.ibi secunda.(Dico ergo q̄ nos conamur.) Dicit ergo p̄mo dictuz est quid iam ostendimus in libro p̄mo de solutione ꝯtinui.⁊ volumus nunc.s. hic inuenire summas de dispositionibus earum.i.specieruz solutionis cōti. ⁊ intelige summas speciales fm diuersitatem membrorum. vnde sunt speciales respectu illarum que tradite sunt in primo libro.sed sunt generales respectu illaruz que traduntur hic in ista fen. Et ille summe quas oportz inuenire sunt an continuitas redeat in omnibus membris vera. aut in quibusdaz mēbris redeat vera ⁊ in quibusdaz per contactum:quas.s.summas oportet nobis esse notas ante id qō volumus declarare.i.oportet p̄us scire anteq̄z determinemus specialiter de solutione continui fm curam.
Deinde cum dicit.

¶ Dico ergo q̄ nos conamur in quibusdaz mēbris quorum ꝯtinuitas est soluta vt redeat eoruz continuitas sicut fuit ⁊ illud sicut in carne ⁊ conamur in quibusdam eorum vt remaneat contactus eorum cum conseruatione: licet nō redeat ipsorum continuitas ⁊ illud in ossibus nisi in ossibus puerorum ⁊ infantium. In eis enim quandoq̄z speratur reditus ille. De neruis vero et venis dixerunt quidam medicorum q̄ non redeunt continuitate:immo fortasse remanet in eis contactus conglutinationis cōseruatione currente super eos et contingit eos.et dixerunt quidam q̄ illud non ꝓuenit nisi in arterijs solis. Gal. vero iaz contradixit eis istud et dixit.immo quādoq̄z incarnantur arterie per testimonium experientie.et cuz concessione ratiocinationis. Testimonio vero quoniam nos iam vidimus arteriaz que est sub basilica et caput arterie temporis et cruris incarnari.et concessione que est ex ratiocinatione.quoniam os

est extremitas in duritie ⁊ nō incarnaī nisi parū in ifantib⁹. ⁊ caro q̄ est extremitas in lenitate icarnaī. ꝫ vene ⁊ arterie sunt medie iter ossa ⁊ carnē. quare opꝫ vt sit earū dispō inter carnē ⁊ ossa. ergo sunt minus recipiētes icarnationē q̄ꝫ caro. ⁊ facilius suscipientes eā q̄ꝫ ossa: ⁊ incarnanī quando sectio est minima ⁊ parua: ⁊ corpus est humidū et lene. et nō icarnatur in diuersificato ab eo. Et hic est modus disputationis rhetoricus vel theoricus. et illud in quo cōfiditur est experimentum.

¶ In pte ista psequiī de quo modo ꝓposuit esse determinandū ante oīa alia. ⁊ duo facit. ꝓmo ostēdit in q̄b⁹ mēbris restauratur ⁊ redit cōtinuitas vere ⁊ in q̄bus non. sed solum redit ibi cōtinuitas scōm cōtactū metaphorice porro sarcoide. ⁊ hoc dico q̄ ostendit in membris de q̄bus nō est dubitatio apud antiquos. scō ostēdit hoc in membris de q̄bus sunt diuerse opiniones. scā ibi (De neruis aūt ⁊ venis.) Dicit ꝑmo ⁊ pz. scā pars diuidiī in ptes duas. qr ꝑmo ponit opiones quorundā circa quedā membra. scō eas iꝓbat p dicta Hal. scā ibi (Halien⁹ vo iam cōtradixit eis.) Dicit ꝑmo ⁊ pz. Tunc Auic. iꝓbat illas opiones p dicta Hal. Et diuidiī hec pars in ptes tres. In prima pte iꝓbat illas opiones Hal. p expiētiaz ad sensuz. scō iꝓbat eas p rōnem. tertio cōparat expimentū ⁊ rōnem adinuicē cui sit magis credendū. scā ibi. (Et cōcessiōe q̄ est ex ratiocinatiōe.) tertia ibi (Et hic est modus disputatiōis) In ꝑmis duab⁹ ptibus. qō dicit pz. De tertia pte dicit. Et hic est modus disputatiōis fm quē modo dixit Hal. theoricus. i. rōcinatiuus qr est per rōnez. ⁊ id in quo confidiī. i. id p qō magis cōfidenter credimus est expimētū. ¶ Sz tu dices videī q̄ id qō dicit hic Auic. sit falsuz. s. q̄ magis sit cōfidendū ⁊ credendū expimēto q̄ꝫ rōni. Nā fm sniaz Halieni in cōmēto affo. in ꝑn°. Expimentū fallax est quod nō rōne firmaī. Si g̃ expimentū firmaī p rōnē magis ergo credendū est rōni q̄ꝫ expimento. ¶ Dōz est q̄ aliquid pōt dici notius ⁊ magis credendū duobus modis. Uno° fm quid ⁊ quo ad nos ⁊ cognitione sensitiua. Alio° pōt dici aliqd notius ⁊ magis credendū simpl'r. Si loq̄mur primo mō sic expimentū est magis notū. s. quo ad nos ⁊ quo ad operationē ⁊ cognitionē sensitiuā. qr opatio ⁊ cognitio sensitiua habēt fieri circa singularia sicut ⁊ expimentū. ⁊ ideo quo ad hoc est notius expimētū ⁊ ei magis creditur. ¶ Simpl'r aūt rō est notior qr ē notior quo ad itellectuz cuius cognitio simpl'r prior ⁊ notior est cognitiōe fm sensuz. Iteruz etiā qr rō facit cognoscere ꝑpter quid. Experimentū aūt facit cognoscere qr. cognitio autez ꝑpter quid simpl'r ⁊ fm nām rez est notior ⁊ prior ⁊ magis credēduz cognitione. qr. ⁊ iō rō simpl'r est notior ⁊ magis credenda expimento. Sz quo ad nos ⁊ fm quid expimentuz est notius ⁊ magis ei creditī. ⁊ hoc est qō dicit Ha. in teg. q̄ꝫ naturā rerū iudicandū est a causis que iudicatio fm rōnem est. ꝫ fm cognitionē nr̄am iudicandū est a signis que est iudicatio fm sensuz ⁊ expimētalis. Qñ g̃ tu dicis q̄ Auic. dicit hic q̄ magis credimus expimento. possumus dicere q̄ itelligit hic q̄ꝫtum ad cognitionē nr̄am sensitiuaz ⁊ fm qd: nō aūt simpl'r. ¶ Uel possumus dicere q̄ hic cōparat expimentū ad rōnem debilē. Unde si cōputeī verū expimentū ⁊ certificanī oēs cōditiones eius ad rōnez debilē tunc magis credimus expimento. si aūt cōparemus rōnē bonā ⁊ fortē ad expimentū debile tunc magis credimus rōni vt planū est de se. Si autez accipiatur vtrūq̄ simpl'r ⁊ in suo potentissimo esse vt expimentū verū ⁊ forte ⁊ rō-

nē verā ⁊ fortē tūc distinguendū est vt ꝑus dixi ⁊c.

¶ Sūma de vulneribus in mēbris. CAP. II.

MEmbra in q̄bus cū cadit vulnus magnificatur eius nocumentū ⁊ interficit fm plm ⁊ forasse nō interficit nisi raro sunt sicut vesica ⁊ cerebrū ⁊ renes ⁊ intestina minuta ⁊ epar q̄ꝫ fit possibile vt saluetur super ea cū est leue. In corde aūt non sperāī salus cuz in eo accidit vulnus. Et plurimum ille cui accidit vulnus in ventre suo cum accidit ei nausea aut singultus aut solutio ventris morītur.

¶ Supius Auic. posuit quēdā sermonē gnālem de solone cōtinui. In pte ista exequiī in spāli de solone cōtinui q̄ est vulnus. Et diuidiī ps ista in ptes duas. In ꝑma pte Auic. ponit quādā summā de vulneribus⁹que est de indicys mortis ⁊ piculi vulnerū fm q̄ accidūt in q̄busdā mēbris. in z° pte exequiī de cura vulnerū. z° ibi (Uulnus carnosum.) ꝓꝛia ps diuidiī in ptes duas. In ꝑma pte oñdit in q̄bus mēbris vulnera īdicant mortē ⁊ piculū. In scā pte: quia sunt q̄dā alia indicia vulnerū q̄bus cōicant vlcera oñdit q̄ obseruāda sunt ēt talia indicia q̄ dicta sunt in capl'o de vlcerib⁹ in q̄bus indicys cōicant vlcera ⁊ vulnera. z° ibi (Et opꝫ vt tu obserues.) ꝓꝛia ps diuiditur adhuc in duas. In ꝑma pte ostēdit in q̄bus mēbris vulnera indicāt mortem absolute. z° oñdit in q̄bus mēbris vulnera indicāt mortē nō absolute fm q̄ vulnera sunt: ꝫ cū q̄dā cōditione ꝺiuncta. z° ibi (Et qñ vuln⁹ est in loco.) Dicit g̃ ꝑ. mēbra in quibus cū cadit vulnus ⁊c. Et forasse nō iterficit raro. i. ⁊ forasse vulnus exñs in talibus mēbris nō iterficit aliqñ q̄ꝫ velit dicere Auic. q̄ fꝫ plm vulnus exñs in talibus membris iterficit: aliqñ tñ potest esse q̄ nō iterficit: ⁊ tūc Auic. cōnumerat illa mēbra in q̄bus cū accidit vulnus iterficit fm plm dicēs sicut vesica ⁊ cerebrū ⁊c. ⁊ id qō Auic. dicit hic Hyp. optime ponit in quodā affozismo sexte particule cū dicit. vesicā iciſaz habere aut cerebrū aut cor aut dyafragma aut renes aut itestinorū aliqō graciliū aut ventrē aut epar mortale. ¶ Et itellige q̄ hoc non solū est verū si vulnus accidat in istis mēbris. ꝫ etiā hoc est verū de pulmone. qr si vulnus deuenerit vsq̄ ad pulmonē etiā ē mortale fm q̄ ponunt omnes auctores. ¶ Intellige autē circa istā ptez ꝑmo de signis significātibus vulnus esse in tali membro. qr Auic. nō videtur ponere signa significantia esse vulnus in aliquo istoꝝ membroꝝ nisi quādo vulnus accidat in ventre cū dicit. Et plm qdez ille cui accidit vulnus ⁊c. ponit enī ibi q̄ si vulnus accidit in ventre ⁊ sequatur nausea aut singultus aut solo ventris q̄ tunc ille moritur. qr tunc significaī vulnus esse in stomaco sicut si accidit nausea vel singultus: aut in itestinis si accidat solo vētris. ꝫ etiaz solo ventris possit accidere quādo vulnus est in stomaco. de vulneribus autez aliorūz membroꝝ signa nō ponit. ¶ Et ideo itellige q̄ signa significantia vulnus esse in predictis mēbris sunt. qr si vulnus est in vesica tūc vrina egreditur ex eo. Si aūt vulnus est in cerebro tunc signa eius sunt soda vehemēs ⁊ scotomia ⁊ vertigo ⁊ rubedo in oculis ⁊ iflāmatio ⁊ rubedo lingue ⁊ spasmus ⁊ permixtio itellectus ⁊ vomitus colere. ⁊ forasse egrediī sanguis ex naribus vel auribus. Et forasse abscīditur sermo ⁊ egrediī ex loco vulneris humiditas alba similis pulti. ⁊ hoc est quādo cerebrū īciditur aut exit ex eo simile aquositati carnis. ⁊ hoc est maxime quādo īcidiī panniculus. ⁊ hec oīa signa maxime apparēt qñ vulnus est oīo mortale. Si aūt vulnus accidat in corde tūc signa eius sunt vuln⁹

est ꝑpe mãmillam sinistrã ⁊ currit ex vulnere sanguis ni-
ger.⁊ segtur id frigus extremitatũ ⁊ sudor frigidus ⁊ sin-
copis.⁊ si tale vulnus fit a sagitta q̃ ifigatur in eo tũc sen-
titur q̃si ipsa sit ifixa in re dura nõ in vacua. ⁊ fortasse mo
tus sagitte ẽ silis motui pulsus. Si aũt est in dyafragma-
te tũc pcussio est facta ꝑpe costas paruas.⁊ anhelitus erit
spissus ⁊ magnus cũ dolore vehemẽti ⁊ suspirio ⁊ ꝯmotio-
ne vtriusq; humeri. Si autẽ vuln⁹ est in stomaco tũc cib⁹
indigestus emittit ꝑ eius vulnus.⁊ accidit aliq̃ nausea ⁊
singultus maxime qñ oio est mortale sic dicit Auic. si aũt
vulnus est in intestinis tũc egestio exit ꝑ vuln⁹ ⁊ aliq̃ egre
dit intestinũ aut cirbus.⁊ aliq̃ ẽt segtur solꝫ vẽtris ꝓp de-
bilitatẽ intestini nõ potẽtis continere. Si aũt vulnus est in
renib⁹ tũc vuln⁹ est a pte posteriori ⁊ egredit aq̃sitas vri-
nalis mixta cũ aquositate sanguinea. Si aũt vulnus est in
epate signũ est multitudo sanguis flux⁹ ⁊ q̃ vulnus est in
parte dextra ⁊ loco vbi situat epar. Si autẽ est in pulmo-
ne tũc signa sunt egressio anhelitus ꝑ vuln⁹ ⁊ q̃ fit anheli
tus frequẽs ⁊ spissus ⁊ exitus sanguis spumosi subalbidi.
⁊ mutatio colorꝭ patiẽtis ⁊ vasa.i. vene q̃ sequunt collus
apant ⁊ expirat ifirm⁹ anhelitũ magnũ altus. ⁊ querit at-
tractionẽ aeris frigidi. hec g̃ sunt signa significãtia vulnus
in talib⁹ mẽbris. ¶ Oz aũt te vlteri⁹ itelligere z⁰ de cã q̃-
re vuln⁹ i talib⁹ mẽbris raro sanat sz vtplm interficit. Cã
aũt hui⁹ ꝑ maiori pte redditꝫ a Hal. in cõ. ꝓdicti affozismi.
⁊ redditꝫ ab eo ibi duplex cã. Una spãlis ⁊ alia generalis.
Spãles gdem cãe sunt. qz si vuln⁹ sit in vesica de difficili
aut raro cõsolidat. qz vesica ẽ subtilis ⁊ neruosa ⁊ sine san
guine. be aũt sunt due cause repugnãtes icarnatiõi vulne
ris ꝝm qõ manifeste apparet. Si aũt icarnat vulnus eius
sic videmus qñ icidit vesica vel lapis de ipsa extrahat. Ḃ
est qz fit icisio in collo ei⁹ qõ carnosus ẽ. nõ aũt fit icisio in
pte neruosa. Et si fieret ibi icisio nõ cõsolidaret. sic g̃ vul-
nus qñ ẽ in sui pte neruosa qz de tali pte eius itelligit Ḃ vt
plz nõ sanat. polẽ ẽ tñ forte vt aliq̃ sanet sic si sit scissura
parua ⁊ in etate puerili ⁊ in ꝯplone bũida in talib⁹ polẽ ẽ
vt aliq̃ icarnet vuln⁹ eius sic etiã est de alys mẽbris ner
uosis. Silr ẽt si vulnus accidat in cerebro vtplm ẽ morta
le cũ cerebrũ sit vnũ de ꝓncipalib⁹ mẽbris corporis i quo
est ꝓncipiũ sensus ⁊ mot⁹. ⁊ ẽ ꝓncipiũ oĩz neruoꝝ. Uñ ad
vulnus ipsi⁹ segtur ꝯpati oẽs neruos corporis. ⁊ ꝑ ꝯs to-
tũ corp⁹ spasmari. vñ mortalis. cũ spasm⁹ in vulnere mor
tale: vt Hyp. dicit. polẽ est tñ vt aliq̃ sanet ꝝm q̃ Hal. di-
cit in cõ. ꝓdicti affo. Dicit. n. q̃ vidit quẽdã magne ⁊ cõca-
ue icisuꝫ cerebrũ bre: ⁊ tñ morte euadere: qõ ꝯtigit: vt di-
cit rarissime. Uñ dicit ipse q̃ dicũt icisionẽ magnã ⁊ pfora
tionẽ in ipso eẽ mortale veri sunt. Si. n. vuln⁹ ptingit vsq;
ad vẽtriculos cerebri ꝓculdubio est mortale. Et ex Ḃ ap-
paret q̃ incredibile est id qõ dicunt qdã cyrugici se vidisse
ia de vulnere exire quãdã ptẽ cerebri ⁊ tñ ifirmuꝫ euade
re. qz nedũ ipossibile sit q̃ pars subẽ cerebri exeat: imo i-
possibile est vulnus sanari dũmodo ptingat iferi⁹ vsq; ad
vẽtriculos cerebri: vt Hal. dicit. Sz qz forte qñ vulnus ẽ
in capite cũ fractura ẽ ptingẽs vsq; ad cerebrũ expellitur
aliq̃ ꝑ vulnus q̃dã humiditas viscosa q̃ est coadunata in
ptibus cerebri. q̃ bũiditas assimilat subẽ cerebri credunt
illi cyrugici qõ sit q̃dã pars subẽ cerebri exiens ꝑ vulnus.
Iterũ etiã hoc põt esse qz aliq̃ virus ⁊ putredo a supiori-
bus ad iferiora descẽdit ⁊ ibi actione nãlis caloris digeri-
tur. Deide nã mirabilis ipsam ꝑ mediũ rupture foras ex-
pellit quã videtes medici iperiti cerebri medullã esse esti
mant sz decipiunt cũ hoc sit ipossibile ꝓp cãm q̃ dicta est.
Apparet g̃ q̃ vulnus si sit in cerebro vtplm ẽ mortale. ali
q̃ tñ est possibile sanari maxie si sit paruũ non ptingens
multũ ad iteriora ipsi⁹. Si aũt vulnus sit in corde tũc oĩo
est mortale ⁊ nõ sperat in eo salus ꝝm qõ dicit Auicẽ. ⁊ rõ
h⁹ est qõ põit phs 3⁰ de ptibus aĩaliuz. ibi ipse ꝓbat q̃ cor
nõ põt pati solonez cõtinui. nec apa in sui suba remanente
vita. qz facta pmutatiõe in ꝑn⁰. ⁊ si fit pauca maxima fit ꝑ-
mutatio in ꝑncipiatis ortis ab hoc. eo q̃ ꝑmutato ⁊ corru-
pto ꝑn⁰ nõ est amplius ex quo fiat auxiliũ alys ex hoc or-
tis. Hũc aũt cor est ꝑncipiũ vite ⁊ fundamentũ totius cor
poris vt plane oẽs phi cõcordãt. g̃ facta corruptiõe in ipso
⁊ dissolone facta in ipso fiet dissolo ⁊ corruptio in toto cor
pore cũ nõ amplius fiat ei auxiliuz ab illo mẽbro. ⁊ ideo si
fiat magnũ vulnus in corde ⁊ ꝑfundũ statiz mori tꝫ hõ. Si
ãt fiat in eo paruũ ⁊ superficiale põt viuere ꝑ vnã die vel ꝑ
vnã noctẽ. Sic g̃ vulnus in corde oĩo est mortale ⁊ nunq̃
sanat. ¶ Ex hoc apparz dria vulneris qõ fit in corde ⁊ in
alys membris q̃ hic ponit Auic. qz vulnus in corde nullo
modo põt sanari. in alys aũt membris põt aliquãdo sana-
ri vt cũ vulnus est leue: vt Auic. ponit ⁊ ẽt dcm est. ¶ Si
aũt vulnus fiat in dyafragmate. ⁊ itellige: vt dicit Hal. q̃
fit in partibus neruosis dyafragmatis sicut sunt partes q̃
sunt in medio eius. partes enĩ laterales sunt magis carno-
se. ⁊ ideo citius recipiunt cõsolidationẽ: tunc tale vulnus
qõ fit in oĩbus partibus neruosis ipsius raro cõsolidatur
ꝓpter duo. ꝑimo qz tales partes neruose sunt: ⁊ ideo de
difficili consolidantur. ¶ Iterũ etiã qz dyafragma semꝑ
est in motu motus aũt impedit cõsolidationem. ⁊ ideo vt
plm vulnus in eo nõ sanatur. aliquãdo tamen sanatur si-
cut si sit paruũ ⁊ in etate puerili ⁊ cõplone humida. ¶ Si
militer etiã si vulnus sit in stomaco raro sanat. ¶ Est tñ
distinguendũ: vt dicit Hal. qz si incisio nõ sit cõcaua bene
solidatur ꝓpter carnositatẽ maiorẽ ex parte exteriori. Si
aũt sit cõcaua penetrãs ad latus aliud tunc rarissime con
solidatur cũ sit membrũ neruosuz. ⁊ maxime ex pte iterio
ri. Et est etiã alia cã ꝓpter cibuz qui ipm aggrauat. Uñ si
icisio penetrat vsq; ad latus itrinsecũ ipedit a cõsolidatio
ne. aliq̃ tñ põt cõsolidari sicut in ꝓdictis cõditionibus q̃
dicte sunt in alys. ¶ Silr etiã isto mõ: vt ibi dicit Hal. cõ
uenit in renibus. qz si penetret vulnus vsq; ad latus aliud
rarissime cõsolidat. ꝓpter decolationẽ vrine que fit in re-
nibus que qdẽ decolatio ipedit cõsolidationẽ. ¶ Intelli-
ge tñ: vt dicit Auic. in 3⁰ q̃ vulnera que fiũt in renib⁹ sunt
facilioris sanatiõis q̃ illa que fiũt in vesica: qz renes sunt
magis carnosi q̃ vesica. ¶ Silr etiã si vulnus sit in intesti
nis subtilibus raro sanatur ꝓpter neruositatem eoꝝ. In
grossis aũt intestinis bene cõsolidat ⁊ nõ solũ in etate pue-
rili verũ etiã in alys etatibus ꝓpter carnositatez eorum.
Et ideo signanter dixit Hyp. aut aliqõ intestinorum graci-
lium. ¶ Si aũt vulnus fit in epate tũc est mortale ꝓpter
fluxũ sanguis qui segtur: vt dixit Hal. Uñ patientes mo-
riuntur anteq̃ vulnus solidetur. ⁊ hoc fit: vt dicit Hal. cũ
sue vene icise sunt. ⁊ ideo dicit ipse. Arbitroz q̃ verum di-
cunt qui dicũt q̃ vulnus epatis possit sanari cũ icisio non
puenit ad cõcauitatẽ eius. ⁊ hoc est qz tũc nõ segtur tãtus
fluxus sanguis. Si aũt icisio pueniat ad cõcauitatem tũc
vtplm morit patiẽs ꝓpter fluxũ sanguis anteq̃ vulnus
solidet. aliq̃ tñ bene põt solidari eo mõ: sicut dictũ est in
alys. ¶ De vulnere aũt pulmonis est sciẽduz q̃ vulnera
tio pulmonis aut est recẽs aut antiq̃ si vulneratio eius est
recẽs anteq̃ sanies in eo fiat. Tũc dico q̃ solidari põt ꝑz
qõ ponit Hal. in 5ª pticula de ige. sani. Et põt solidari siue
fiat a cã exteriori. s. ex vulneratiõe facta cũ lancea siue a
cã iteriori. ¶ Dico tñ q̃ etiã de difficili ꝯsolidat. qz vul-
nus pulmonis de difficili cõsolidat. ⁊ hoc est ꝓpter motũ
pulmonis. Membra aũt vulnerata ad hoc vt ꝯsolidentur
necesse est vt quiescãt. qz ex motu ptes vulneris elongan
tur ⁊ diuidunt. Cũ g̃ pulmo sit semꝑ in motu. ideo vuln⁹
eius difficulter ꝯsolidatur. Si aũt vulneratio eius sit an-
tiqua vt qz iaz in ea sanies colligatur tũc talis vulneratio

Sz vuln⁹ q̃ venat ad concauitatz
tunc ꝑ vt plurimuz mortẽ

pulmonis appellat̃ ptisis ⁊ hãc impossibile est sanari siue fiat a cã interiori siue a cã exteriori sicut ponũt oẽs auctores. ¶ Et cã huiꝰ sicut ponit Serapio est triplex. Una est ꝓpter lõgitudinẽ vie vñ virtus medicie ad locũ puenire nõ potest nisi valde remissa. aut est ꝓpter humiditatẽ pulmõis. humiditas autem ipedit ꝯsolidationẽ vulneris vel vlceris. qꝛ oĩa vlcera idigẽt exiccatiõe. Tertia cã est ꝓpter supfluum ⁊ cõtinuũ motuꝫ pulmõis. ex motu aũt vlcus dilatatur plus. ¶ Sed his causis superaddit Auicẽ. alias que sunt magis essentiales vt mihi videt̃. ⁊ hoc ideꝫ etiã ibi dicit. qꝛ qñ vlcera pulmõis sunt facta saniosa tũc nõ possunt curari nisi cũ mũdificatiõe saniei. hoc autẽ fit cũ crisi. talis autẽꝫ augmẽtũ efficit in dilatatiõe vlceris ⁊ disruptiõe eius. ⁊ cõmotio facta ĩ eo addit in dolore ⁊ dolꝛ addit in attractiõe materiei ad ptẽ. ⁊ medicie exiccatiue sunt ꝓhibẽtes sputũ. quare ipossibile ẽ tale vlcus cõsolidari. Apparẽt g̃ cause spãles quare vulnus eueniẽs in talibus membꝛis est mortale. ¶ Causa aũt gñalis oĩum istoꝝ est quã ponit Hal. in cõmẽto ꝑmi affoꝛismi. dicit. n. ꝙ nõ solum his causis specialibus ista vulnera in his mẽbꝛis de difficili ⁊ raro curãtur. sed etiã ꝓpter alia ista vulnera de difficili cõsolidant̃. qꝛ in his membꝛis sicut in exteriozibus nõ potest medicina imponi. ¶ Opꝫ aũt tertio te ĩtelligere circa hoc ꝙ quãdo dicimus vulnus esse moꝛtale quod accidit in his membꝛis ꝙ id est ĩtelligendũ cũ distinctione quadã. qꝛ vulnus in his membꝛis aliquando est moꝛtale. qꝛ statim vel post paucũ tempus ĩterficit. Aliquãdo aũt est moꝛtale. qꝛ tarde ĩterficit ⁊ non sanatur. potest tamẽ aliquo tempoꝛe remanere vita cuꝫ ipso. ⁊ hec diuersitas accidit ꝑm ꝙ vulnus accidit in mẽbꝛo magis nobili ⁊ magis requisito ad operationẽ vite tunc citius ĩterficit q̃ quãdo est in alio membꝛo nõ ita faciẽte ad necessitatem duratiõis vite. Accidit etiaꝫ hoc ꝑm magnitudinẽ ⁊ paruitatẽ vulneris. qꝛ cuꝫ vulnere magno minus potest stare vita q̃ cũ vulnere paruo cũ plus ledat vulnꝰ magnũ q̃ paruũ. hec ergo sunt que oportet intelligi circa hãc partem. Deinde cum dicit Auic.

¶ Et quãdo vulnus est in loco in quo oꝫ vt vehemẽs fiat dolꝛ ⁊ apa sic s̃ capita lacertoꝝ ⁊ posterioꝛa eoꝝ ⁊ ꝓprie illoꝝ qui sunt neruosi ⁊ non accidit apostema significat illud nocumentum intrinsecum ad quod conuertunt̃ materie: ⁊ nõ pueniunt ad vulnus.

¶ In pte ista Auic. cũ oñdit in qbus mẽbꝛis vulnera sunt piculosa ⁊ moꝛtalia ꝓꝫ ꝙ vulnera. ℔ oñdit in qbus mẽbꝛis vulnera sunt piculosa ⁊ moꝛtalia supposita q̃daꝫ cõditiõe cũ dic̃. Et qñ fiat vehemẽs dolꝛ. i. ad qõ vulnꝰ qñ ẽ in tali mẽbꝛo oꝫ seq vehemẽs dolꝛ ⁊ apata. i. tumoꝛes ĩ ptibꝰ circũstãtibꝰ vulneris. sic̃ sunt capita lacertoꝝ ⁊ posterioꝛa eoꝝ. i. sic̃ sunt vulnera fcã in capitibꝰ lacertoꝝ ⁊ finibꝰ eorũ. ⁊ ꝓpe. s. in capitibꝰ ⁊ finibꝰ illoꝝ. s. lacertoꝝ q sunt neruosi. i. in qbꝰ sunt multi nerui. qꝛ qñ vulnera fiũt in talibꝰ mẽbꝛis tũc ad ea oꝫ seq vehemẽs dolꝛ ꝓp subtilitatẽ mẽbꝛi ⁊ nõ accidit apa. i. ⁊ nõ accidit tumoꝛ in ptibꝰ circũstãtibꝰ vulneris istoꝝ mẽbꝛoꝝ significat id. s. nõ accidere tumoꝛẽ in vulnere taliuꝫ mẽbꝛoꝝ nocumẽtũ ĩtrisecũ ad qõ ꝯuertunt̃ mãe. i. significat ℔ qõ hũiditates ⁊ virulentia q̃ debẽt venire ad vulnꝰ disꝑgũt̃ ꝑ mẽbꝛa iterioꝛa sic̃ ꝑ neruos. ⁊ ꝑ ꝯns pñt ĩducere spasmũ ꝑmixtionẽ rõnis ⁊ febꝛeꝫ q̃ in vulnere moꝛtalia sunt. sunt g̃ hec vulnera q̃ accidunt in his mẽbꝛis moꝛtalia fcã hac suppõne. s. ꝙ nõ accidat tumoꝛ in vulnere q oꝫ accidere ĩ ipso qñ est in talibꝰ mẽbꝛis

Sed circa istam (sic̃ sunt capita lacertoꝝ ⁊c. ptẽ põt cadere duplex dubi-

tatio. Una dubitatio ẽ q̃ sint vulnera in qbꝰ oꝫ vt fiat vehemẽs dolꝛ ⁊ apa. ⁊ q̃re in his debeat fieri vehemẽs dolꝛ ⁊ apa. Alia dubitatio ẽ. vtrũ istis vulneribus accidere apa sit bonũ sic̃ dic̃ Auic. ⁊ arguit̃ ad ℔. qꝛ videt̃ ꝙ apa accidere in talibꝰ vulneribꝰ sit malũ. ꝓꝫ qꝛ Aui. dic̃ in lra ꝙ vulnera in qbus oꝫ tumoꝛ apparere sunt illa q̃ accidũt in finibꝰ lacertoꝝ maxie neruosoꝝ. ꝑ ℔ vr̃ ĩnui ꝙ ẽ maxime in vulneribꝰ q̃ accidũt in mẽbꝛis neruosis. Tũc autem Aly. in dispõne regali. ca°. de vulneribꝰ neruoꝝ dicit ꝙ qñ vulnꝰ in neruis ceciderit aut illis ꝓprima nõ oportebit carnẽ supinducere donec multi trãseãt dies ⁊ ab apate securus fueris. si enĩ neruis apa acciderit securꝰ nõ eris a spasmo q ad cerebꝛũ attinget ⁊ patiẽtẽ pdet. g̃ videt̃ ꝙ hoc dicat Aly. ꝙ apa accidere in talibꝰ vulneribꝰ est ꝓnicioſuꝫ. Iterũ etiã hoc idẽ vult Auic. ca°. de vulneribꝰ neruoꝝ. dicit enimꝫ ꝙ tota itentio in talibus vulneribꝰ est in sedando dolorẽ qꝛ dolꝛ ⁊ apostema ꝓñt eẽ cã spasmi. g̃ ista supuenire ĩ tali vulnere ẽ malũ. ¶ Auctoꝛes ponũt ꝙ qñ apostema iungit̃ cũ vulnere vl̃ cũ vlcere tũc apa ipedit curationẽ vulneris ⁊ vlceris ⁊ ꝓpꝫ oꝫ curari apa q̃ꝫ vlcus vel vulnus. curato autẽ apate curat̃ vlcus vel vulnus. g̃ tũc apostema supuenire vulneri vel vlceri est malũ cũ ipedit curã eius. Amplꝰ aũt due egritudines nãꝫ magis molestãt quã vna. Cũ g̃ qñ apa iungit̃ cũ vulnere sint due egritudines. magis g̃ molestat̃ nã a vulnere ⁊ ab apate q̃ꝫ si ibi eẽt solũ vulnꝰ. ẽ g̃ nõ bonũ supuenire apa vulneri vel vlceri: imo malũ. ¶ Ad ꝑmã dubitationẽ est dom ꝙ vulnera in qbus oꝫ ꝙ vehemẽs fiat dolꝛ ⁊ apa sunt vulnera que cadunt in extremitatibꝰ ⁊ in finibꝰ lacertoꝝ neruosoꝝ: sicut Auic. dicit. ⁊ talia vulnera q̃ cadũt in extremitatibꝰ lacertoꝝ sunt sic̃ vulnera q̃ fiũt in fine q̃si iũcturaꝝ: sic̃ sunt illa q̃ accidũt tribꝰ. ꝫ. supꝛa genu vel infra genu ⁊ sic̃ sunt illa q̃ accidũt supꝛa iunctura manus. ⁊ sic de alys ꝯsimilibus. ¶ Itẽ etiã vulnera in qbus oꝫ vt vehemẽs fiat dolꝛ sũt illa q̃ accidũt in neruis sic̃ punctura in neruo ⁊ icisio ipsiꝰ ꝑ trãsuersum ⁊ etiã vulnera q̃ cadũt in mẽbꝛis in qbꝰ sunt nerui ⁊ chozde vel in mẽbꝛis vicinis bis mẽbꝛis. Iterũ et talia vulnera sunt vulnera q̃ fiunt in capite cũ cõtusione ⁊ fractura ossis. ¶ Cã aũt q̃re in oĩbus istis oꝫ fieri vehemẽs dolꝛ est rõne sensibilitatis membꝛi. nã q̃to vulnus fit in mẽbꝛo sensibiliꝛi tãto ꝯsequitur ipm maioꝛ dolꝛ. rõne aũt maioꝛis dolꝛis ꝯseqũt apa magis in his q̃ in alys. qꝛ dolꝛ exacuit reuma. ⁊ dr̃ a Hal. in teg. ⁊ dr̃ et in illo de ingenio sani. ꝙ nihil est causa apatis sic̃ dolꝛ. Sic g̃ appet ꝙ in his vulneribus oꝫ sequi vehemẽs dolꝛ ⁊ apostema. ¶ Ad scõꝫ aũt qõ q̃rit̃. s. vtruꝫ apa accidere in vulneribꝰ taliũ mẽbꝛoꝝ sit bonũ. Dom ẽ ꝙ dupl̃r põt ĩtelligi ꝙ apa supueniat vulneri istoꝝ mẽbꝛoꝝ. Unoꝰ põt ĩtelligi ꝙ apa supueniat vulneri ℔ ẽ ꝙ totũ vulnus apet̃ ita ꝙ ptes mẽbꝛi in q̃ ẽ vulnꝰ ĩtrisece ⁊ extrisece ⁊ et circũstãtes apent̃. Et si sic ĩtelligat̃ sic dico ꝙ apa supuenire vulneri vel vlceri ẽ malũ ꝑ viã signi. ⁊ ꝑ viã cãe. ꝓꝑ viã signi qꝛ significat maꝫ dispgi ꝑ neruos. ℔ aũt ẽ malũ. ¶ Iterũ et ẽ malũ ꝑ viã cãe. qꝛ rõne apatis ibi gñat̃ maioꝛ molestia ⁊ gñatur et ibi extẽsio ĩ neruo ⁊ replo. Uñ põt cãri spasmꝰ. ℔ aũt est malũ in vulnere. ⁊ de tali apate arguunt argumẽta ꝑdcã ꝙ nõ ẽ bonũ ipm supuenire vulneri sic̃ appet subtil̃r ituenti. Alioꝰ põt ĩtelligi qõ apa supueniat vulneri ℔ ẽ ꝙ tumoꝛ appeat in ptibꝰ circũstantibꝰ vulneri ⁊ id apa appere in vulnere taliũ mẽbꝛoꝝ ẽ signũ bonũ. ⁊ ipꝫ nõ appere est signũ malũ. ¶ Dico tn̄ signãter ĩ vulnere taliũ mẽbꝛoꝝ. qꝛ ĩ vulnere cãnoso simplici qcũq; tumoꝛ appeat ibi nõ ẽ bonũ: eo ꝙ ipedit curã simplicẽ eiꝰ. ſꝫ ĩ vulnere taliũ mẽbꝛoꝝ talis tũoꝛ apparẽs ẽ signũ bonũ. Naꝫ talꝭ tũoꝛ qñ appet ĩ ptibꝰ exteriozibꝰ circũstãtibꝰ significat mãꝫ ⁊ hũiditates venire ad ptes exteriozes ⁊ nõ dispgi ꝑ mẽbꝛa iterioꝛa. vñ

significat securitatē spasmi ꝛ pmixtiōis rōnis.ꝛ etiā significat securitatē apatis in neruo in quo ē maxim⁹ timoꝛ. et iō tale apa apparere in vulnere est bonū. Et hoc est qđ dicit Hyp. in vna pticula affo. Quibuscūq; tumores in vulneribus apparēt nō valde spasmant neq; isaniūt ꝛc. Quādo aūt talis tumoꝛ nō apparet tūc significat nocumētū intrinsecū ad qđ ꝯuertunt māe ꝛ nō ꝓueniūt ad vuln⁹: vt dicit Auic. Et iō tūc est dubiū de spasmo ꝛ pmixtiōe rōnis ꝛ apate nerui ꝛ alys malis accītib⁹. ꝓpter qđ talē tumoꝛez nō apparere in vulnere est malū. Et hoc est qđ dicit Hyp. in eadē pticula. Si in vulnerib⁹ magnis ꝛ fortibus tumoꝛ nō appareat magnū malū. laxa bona. cruda mala. Et ō tali apate itelligit Auic. cū dicit ꝙ ipm nō apparere est malū. Argumēta aūt in ꝓiū arguūt de apate itelligendo alio modo: vt dictū est. Deinde cum dicit.

¶ Et oꝛ vt tu obserues illud qđ dicemus in capitulo vlcerū. de iudicijs in ꝙbus cōmunicant vulnera ꝛ vlcera. ꝛ post posuimus ea vsq; illud attēdētes ad illud qđ est cōueniens.

¶ In pte ista Auic. postq; posuit q̄dā indicia mortis ꝛ periculi vulnerū ꝓut fiunt in ꝙbusdaz mēbris oñdit hic ꝙ q̄daz sunt etiā alia indicia vulnerū obseruāda que gdē indicia qꝛ cōia sunt vlceribus ꝛ vulneribus postposuit ea dicēda in tractatu vlcerū. sunt ḡ ibi regrenda. Que aūt sint ista indicia in ꝙbus cōicēt vlcera ꝛ vulnera apparebit in tractatu vlcerū. nā multa sunt indicia de vlcerib⁹ que gdez possunt applicari vulneribus ꝛ quo ad theoꝛicā ꝛ quo ad practicā ꝑm ꝙ ibi apparebit. Dicit ḡ Auic. Et opz vt tu obserues ꝛc. ꝛ post posuimus ea. s. vsq; ad tractatū de vlceribus attēdentes ad id qđ est cōuenientius qꝛ magis ꝓueniens fuit ea tradere ibi q̄ hic. ꝛ hoc ideo qꝛ forte magis erat necessariū declarare illa iudicia in vlceribus q̄ in vulnerib⁹ vel forte qꝛ illa iudicia magꝭ appꝛopriant vlcerib⁹ q̄ vulneribus licz etiaz possint applicari vulneribus: ꝛ ideo conuenientius fuit ea tradere ibi q̄ hic. hoc aūt totū meli⁹ apparebit qñ exponem⁹ illū tractatū si deus voluerit.

¶ Sermo vlis de cura vulnerū. CAP. III.

VUlnus carnosuz non eūatur quin aut sit sectio plana recta aut sectio rotūda aut hūs latera: aut sectio cuz diminutione aliq̄tule carnis. ꝛ qñq; est profundū penetrās ꝛ qñq; discoopertum.

¶ Supius Auic. posuit quādā sūmā de idicys mortis ꝛ periculi quoꝛūdā vulnerū. In ista pte exequit de vulneribus spāliter ponēdo curaz ꝑdictoꝝ. ꝛ in isto ca⁹ ꝓncipaliꝛ itēdit ponere curā vulnerū carnosoꝝ nō penetrātiū. Iz aūt Aui. hic faciat aliquā mētionē de vulnerib⁹ q̄ fiūt in nervis: tñ ꝫ nō facit ꝑ se hic: cū postea de vulnerib⁹ neruoꝝ Aui. faciat quēdā tractatū. Diuidit aūt id capl'z in ptes duas. In ꝑma pte Aui. ponit curā cōplete vulnerū carnosoꝝ nō penetrātiū in ꝙb⁹ vulneribus nō est magnus timoꝛ. In scōa pte Auic. tāgit aliqd de cura vulnerū mēbroꝝ neruosoꝝ in ꝙbus. est magn⁹ timoꝛ licz ꝫ faciat Aui. icidentaliꝛ ꝛ nō ꝑ se vt dictū est. zª ibi (Et de vulnerib⁹ sunt q̄dā babētia timoꝛē.) Circa ꝑmā ptē Aui. ponit curā vulnerū carnosorū. Et duo facit. qꝛ ꝑmo ponit quādā distinctionē vulneꝝ carnosoꝝ. in zª pte exeꝝtur curā illoꝝ. zª ibi (Et vnicuiq; est regimē.) Dicit ḡ ꝑmo vulnus carnosuz ꝛc.

Sed circa istam ptē sunt tria itelligēda. Primū est itelligēdū circa rubricā Auic. ¶ Nā Auic. dicit in sua rubꝛica ꝙ iste sermo est sermo vlis de cura vulnerū. Nō eni iste sermo videt vlis cū Auic. tangat hic in spāli curā oīum vulnerū carnosorū ꝛ nō facit amplius in sequētibus aliud capl'm spāle de cura ipsoꝝ. Dōm est ad hoc ꝙ qñ Aui. dicit ꝙ iste sermo est vlis nō dz itelligi ꝙ sit vlis. vt qꝛ postea faciat alia capla spālia de cura istoꝝ vulnerū. ꝛ istud capl'm sit soluz sicut vle ad illa. imo itelligendo illo mō ille sermo est spālis de cura vulnerū carnosoꝝ. ꝛ ꝓpter hoc dixi in diuidēdo itelligēdo isto mō ꝛ ꝙ Auic. exequit hic de cura vulnerū specialiter. sed pōt itelligi ꝙ iste sermo est vlis. qꝛ in isto capitulo Auic. tangit de cura oīum vulnerū carnosoꝝ. ꝛ etiaz tangit aliqd de cura vulnerū neruosoꝝ. qꝛ ergo tangit aliquid de cura oīum vulnerū carnosoꝝ ꝛ etiā aliquid de cura vulneruz neruosoꝝ. ideo pōt dici iste sermo vlis. qꝛ de omnibus vulneribus tāgit aliqd licz nō tractet de eis solūmodo vl'r: imo tractet etiam de eis modo spāli. ¶ Uel posset dici iste sermo vlis. quia q̄ ꝙ Auice. in isto capitulo determinat specialiter de cura vulnerū carnosoꝝ. nihilominus tamen Auicen. etiam in isto caplo ponit quandam curam cōem omnibus vulneribus carnosis. ꝛ nō solū est cōis omnibus vulneribus carnosis: imo etiam oībus vulneribus ꝑm ꝙ post statim videbitur. qꝛ ergo hic Auic. ponit canones generales curationis vulnerū ꝛ speciales. iō potest dici iste sermo vniuersalis ꝑm qđ dicit rubꝛica Auicen. ¶ Scōm qđ est intelligendum circa istam partez est de diffinitione vulneris. Circa hoc autem breuiter intelligere quid est vulnus. nam vulnus est solo continui manifesta ex recenti tempoꝛe facta. In hoc quod dicitur solutio continui tangitur genus ipsius vulneris. in hoc autez qđ dicitur manifesta tāgitur differētia vulneris per quā differret ab attractiōe ꝛ cōtusiōe ꝛ similibus. nam attractio ꝛ cōtusio ꝛ similia sunt solutio cōtinui ex recenti tempoꝛe facta. sed nō est in eis solutio ꝯtinui manifesta. imo quando fit in eis solutio continui manifesta dicimus ꝙ est ibi attractio cuz vulnere. bene ergo dictū est vulnus est solutio cōtinui manifesta. in hoc aūt ꝙ est ex recenti tempoꝛe facta tāgitur differētia ipsius vulneris ad vlcus. nam vlcus bene est solutio cōtinui manifesta: sed nō ex recēti tēpoꝛe facta. imo quādo vulnus antiquatum est ꝛ nō cōsolidatur: sed iam facit saniem ꝛ pus tunc nō amplius dicit vulnus sed vlcus. ꝛ ideo vlcus dicitur plaga putrida. vulnus aūt dr plaga recēs. Apparet ḡ dictā diffonē assignatā esse bonā. ¶ Tertiū qđ est itelligēdū circa hāc ptē est de distinctiōe vulnerū. ¶ Propter qđ itellige ꝙ vuln⁹ pōt distingui ꝛ diuidi multis modis. Nā vnoꝰ distinguit vuln⁹ ex pte sui. alioꝰ distinguit ꝓut cōparat ad mēbrū. Distinguit aūt ex pte sui isto mō. qꝛ vulneruz aliud est simplex aliud est cōpositū. Uuln⁹ simplex est: vt dic Hal. 3°: de ige. sani. cui nō associat alius morb⁹ vel aliud accīs: vel alia causa. Uulnus aūt ꝯpositū est cui associat alius morb⁹ sicut est vulnus cui associat apa aut mala cōplō aut ꝯtusio aut diminutio carnis vel cutis. vuln⁹. n. qđ ē cū diminutione carnis vel cutis ē vuln⁹ ꝯpositū. ꝛ ē in eo duplex itētio curādi sic appet ꝑ Hal. in teg. 4°: de ige. sani. aliō accīs sic est vuln⁹ cui associat dolor. Alia cā sic vuln⁹ qđ ia ē alteratū ab aere. Nā stati qñ vuln⁹ alterat ab aere fit ꝯpositū ꝛ nō ampli⁹ curat vuln⁹ vt simplex: imo curat vt vuln⁹ cōtusiuū. s. ꝑ cū emplis digestiuis donec fiat pus: ꝛ postea cū mūdificatiuis saniei: ꝛ vltio cū exiccatis sic appet ꝑ Albu. ca°: de vulnerib⁹. Dec ē ḡ distictio ex pte sui. s. ꝙ vulnerū aliō ē ꝯpositū ꝛ aliō simplex. ¶ Intellige ꝙ ista distictio vulnerū ē magꝭ ēntialiꝛ ꝛ gñalis oī alia ꝛ ad ipaz oēs spēs vulnerꝭ reducūt. ¶ Distiguit ãt vuln⁹ alioꝰ i ꝯpatiōe ad mēbꝝ. Et ꝫ ē duplr. vl' ꝯpando ipz ad diuersitatē mēbroꝝ ꝛ tē distiguit vuln⁹. qꝛ vuln⁹ aliō ē neruosū. aliō ē cānosū. aliō ē ossuosū. ꝛ aliō ē qđ fit i mēbrꝭ exterioꝛib⁹. aliō ãt ē qđ penetrāt vsq; ad mēbra iterioꝛa. ¶ Ul' distiguit vulnus i ꝯpatiōe ad vnū mēbꝝ. Et ꝫ ē mltiplr. qꝛ qñz distinguit rōne figure quā recipit i mēbro. Nā qđā ē vuln⁹ qđ est sectio plana recta. aliō ē vuln⁹ rotūdū. aliō ãt hūs latera. qñq; autē distinguit rōne eiꝰ qđ auferꝛ. i. a membro. nā

quoddā est vulnᵒ qō est cum diminutōe carnis vel cutis. qñq; aūt distinguit rōne superficiei vel ꝓfunditatis membri. nā vulnus qōdaz est in superficie mēbri discoopertum. qōdaz est ꝓfundū ꝛ cōcauū in mēbro. Pe ergo sunt distinctiōes ꝛ diuisiōes quas pōt recipere vulnᵒ. ¶ Auicen. tñ hic nō ponit oēs istas diuisiōes vulneris. sz ꝑsupponit primā diuisionē. s. q; vulnerū aliud est simplex aliud est cōpositū. ꝛ ꝑsupponit ēt scdaz diuisionē q̄ est penes diuersa mēbra. s. q; vulnᵒ aliud est carnosuz ꝛ aliud ē ossuosū ꝛc. Et tunc istis diuisiōib⁹ ꝑsuppositis diuidit Auic. vulnus carnosum penes alias diuisiōes. diuidit ꝯ ꝑmo vulnᵒ carnosum a ꝑte figure quā recipit in mēbro dicēs. vulnᵒ carnosum nō euacuat gn aut sectio plana sit recta. per sectionem planā rectā itelligit sectionē q̄ ꝓcedit in longuz ſm rectā lineaz: aut sectio rotūda. per sectionē rotūdaz Auic. nō intelligit sectionē q̄ fit rotunda per ablationē carnis ꝛ cutis ꝛ ex vulnere ſz figurā rotūdā: sed intelligit ꝑ sectionem rotūdā quādo labia vulneris ita elōgant abinuicez q; figura vulneris sit rotūda. vñ ꝛ hec sectio rotūda pōt fieri sine diminutiōe carnis. qz fit solū per multā elongationem labiorū adinuicē. Et q; hoc sit de ītentiōe Auicē. apparebit melius. postea qñ ꝓsequet de speciebᵒ istoꝝ vulnerū. aut habēs latera per sectionē habētē latera itelligit sectionē q̄ est ſm figurā triangularē vel q̄drangularē. vel ſm aliā figurā q̄ nō est circularis. Et sīr intellige q; Aui. intelligit hic sectionē brē latera nō ꝓpter diminutionem carnis: sed ēt ꝓpter elōgationē labiorū dato q; diminutio nō sit vel sit pauca de qua nō fit curādū. Et iō nota q; labia vulneris aut multū elōgant abinuicē ꝛ vtrūq; elōgatur ab alio: ꝛ tūc vulnus fit figure rotūde. qz labia ꝓpter multā elōgationē abinuicez arcuant: vñ fit figura rotūda. aut labia vulneris nō multū elōgant: ꝛ tūc fit ide figura lateralis. Aut sectio cū diminutiōe aliquātule carnis. Dic Auic. innuit aliā diuisionē vulneris carnosi rōne eius qō auferēt ex mēbro. Innuit. n. q; vulnus qōdaz est cū diminutiōe carnis ꝛ qōdaz est sine diminutiōe carnis. Et expone id qō dicit cū diminutiōe aliquātule carnis. i. cū diminutiōe alicuiᵒ q̄ntitatis carnis. Et intellige q; tāta q̄ntitas sit ablata vt reddat vulnus cōpositū. qz si esset parū ablata de qua nō esset curādū: tūc vulnᵒ nō ꝓp hoc diceret cōpositū: imo ēt curaret vt simplex. s. ligādo ꝛ suēdo: vt postea diceī. ¶ Et videt ēt Auic. per id qō ponit hic cū non ponat nisi vnū mēbrū istius diuisiōis dare itelligere q; oia mēbra ꝑdicte diuisiōis q̄ est ſm figurā vulneris reponantur sub altero mēbro istiᵒ diuisiōis. s. sub vulnere simplici qō est sine diminutiōe carnis. ¶ Et qñq; est ꝓfundū penetrans. Dic Aui. ponit aliā diuisionē vulneris carnosi q̄ attendit penes superficiē ꝛ ꝓfunditatez mēbri. Dicit ꝯ. Et qñq; est. s. vulnᵒ ꝓfundū penetrās. ego nō itelligo hic penetrās ad mēbra iteriora. qz in isto caplo nō ōtermiat de vulneribᵒ penetrātibᵒ cū in sequētibᵒ faciat qōdā caplm speciale de ipsis. sz itelligo penetrās: vt qz vulnᵒ penetret multū in ꝓfunditatē mēbri sic sūt vulnera ꝯcaua ꝓfūda vel sit vulnᵒ abscōsuz latēs sic sūt vulnera q̄ fiūt absconsionū ꝛ cauernaꝝ. Et qñq; ē discoopertū. i. apparēs exīs in superficie mēbri. Tunc segtur illa pars.

¶ Et vnicuiq; eoꝝ est regimē. ꝛ cōicant oia in retentiōe sanguinis currētis ꝛ iaz posuimᵒ ad illud ca. ꝛ fortasse cursus sanguis quātitate tēperata cōfert vulneribus. ꝛ ꝓhibet apostema ꝛ oppilationē ꝛ febrem.

¶ In q̄ ꝑte Auic. postq̄ posuit q̄sdā diuisiōes vulneꝝ carnosoꝝ exeḡt curā illoꝝ. Et diuidit hec ꝑs i duas. in ꝑma ꝑte ponit q̄sdā curā in gñali respcū oiuz ꝑdcōꝝ vulnerū. in zª ꝑte ponit curā vulnerū ꝑdcōꝝ i spāli. zª ibi (Cuz ꝯ ē

sectio plana recta) ꝓria ps diuidit in ꝑtes duas. in ꝑª ꝑte ponit id regimē qō ē vle oīb⁹ vulneribᵒ. in zª parte ꝓbat qōdā suppositū. zª ibi (Naz de meliozibᵒ) Dic ꝯ. Et vnicuiq; eoꝝ. i. ꝑdictoꝝ vulnerū carnosoꝝ ē regimē. i. ē cura ꝓpa quā dicet postea Auicē. Et cōicāt oia ꝛc. i. ꝛ canō cōis cure oīuz vulneꝝ ē restrigere sanguinē decurrētē ex vulnere. Jsta ꝯ itentio q̄ ē restrigere sanguinē ē cōis in oī vulnere. ¶ Ulteriᵒ ex ꝶ segt cū ista itētio sit cōis ꝛ cōis itētio ꝑcedat spāle q; ꝑª itentio in vulnere ē restrigere sāguinē currētē. Et iā posuimᵒ ad istud. s. ad restrigēdū sanguinē caplm ꝓpriū. s. in zº tractatu seq̄nti. nō ꝯ ē nec̄iuz ꝶ ponere medicinā ad ꝛstrictionē sāguis: sz i caº. ꝓpo regrat. Et fortasse cursus sanguis. Dic Aui. modificat ꝛ distinguit magis ꝑdictū canonē dicēs. Et fortasse cursus sāguis ꝛc. q̄si velit dicere q; cū dcm ē q; ꝑª itētio in vulnere ē restrigere sanguinē. id dz sic itelligi q; ꝑª itentio ē restrigere sāguinē si supfluerit. si āt nō supfluerit: tūc nō dz restringi: imo fluxᵒ ipiᵒ ꝛfert vulneribᵒ. qz ꝓhibz apa ꝛ opilonē ꝛc. ꝛ ꝶ ē ēt qō Hal. dic i liº de ige. nā si ex vulnere manauerit sanguis vulnᵒ ꝛ circūstātie vulneris miozis erūt timoris. Et ex ꝶ qō dicit ꝶ Auic. appet q; qñ dr q; ꝑª itētio ꝛ cōis in vulnere ē restrigere sāguinē id dz modificari cū ꝶ addito. s. ꝓhibere apa statim mūdificat ꝶ q; dico restrigere sanguinē. nā dz sic restringi vt nō oriat apa. Uñ nō dz restringi nisi fluat nimis. nā fluxᵒ ipsiᵒ nō mltū nimis ꝛfert vulneribᵒ eo q; ꝓhibz apa. Appet ꝯ ex ꝶ q; cōis itentio ꝛ ꝑª in vulnere ē restrigere sāguinē ꝛ ꝓhibere apa. Restrictio aūt sanguis fit cū medicis suis dcis in caº suo. ꝓhibitio aūt apatis fit cū eūone sāguis ex toto coꝛpe p flomiaz spāle si ex vulnere paucᵒ sāguis manauerit. ꝛ nō solū sufficit flomia: imo aliqñ oz vulnᵒ scarificare vt egrediat sanguis ibi retentᵒ ne faciat apa. fit ēt cū dieta tenui ꝛ abstinētia a carne ꝛ vino ꝛ cibarys grossis. ꝛ declinet cibᵒ eius ad acetositatē sic dic Rasis. Fit ēt ꝓhibitio apatis cū medicinis localibᵒ q̄ ꝓhibēt ꝛ repellūt mām ex loco sicut albugo oui. ꝛ fit ēt cū his q̄ mitigant dolorez. qz nihil est cā apatis sic dolor: vt dr in de inge. sani. Sic ꝯ si dolor est in vulnere pp solonē cōtinui dz mitigari ne oriat apa. sz nō dz mitigari cū pultibᵒ mollitiuis sic facit secta stolidoruz cirugicoꝝ q; i oi vulnere idifferēter bas pultes ministrāt. Quidā. n. stolidi medici dicūt nullā medicinā vtiliorē fore vulneribᵒ bis pultibᵒ mollitiuis. qm̄ dicūt isti iste pultes digerūt ꝛ mitigāt dolorez atq; cōfortāt ꝛ mūdificāt ꝛ ꝛsolidāt. ꝛ vulnera ēt cōcaua replēt. Sz hoc qō ipsi dicūt falsissimū est ꝛ erroneū. qō maxīe appet ꝑ Hal. in tegni. ꝛ ēt in de ige. sani. q; oē vulnᵒ inq̄tū vulnᵒ exiccari opz ꝛ ꝑ medicinas exiccātes curāt. Ypoc. ēt dicit q; nullus vulnᵒ inq̄tū vulnus idiget humefieri ꝛ q; siccū est vicinū sano humidū vero nō sano. tales ꝯ pultes mollitiue si administrent in vulneribᵒ q̄ sola vulnera sūt nihil aliud faciunt nisi q; putrefactōez in eis gñant. Jtez ēt si admīstrent in vulneribᵒ in q̄bus idigemᵒ gñatiōe carnis augmētant ibi putrefactōez ꝛ saniē cū gñatio carnis fiat ꝑ exiccātia ſm q; plane vult Hal. in de ige. sani. Et Auic. ēt post idē dicit. sanies aūt augmētata in eis plus ea ꝯcauat. qz sanies cū sit nitrosa ꝛ salsa: vt Hal. dicit in de inge. sanitatis. est corrosiua ꝛ diminutiua carnis. tales ꝯ pultes mollitiuas administrare idifferēter in q̄buscūq; vulneribus pessimū est ꝛ erroneū. sed solū tales pultes cōueniūt in vulneribᵒ cōtusiuis ꝛ alteratis ab aere. eo q; in talibᵒ oz resoluere ꝛ aperire ꝛ saniē gñare cū nō curent iquātuz vulnera sunt: sed inquātuz cōpositā. boc aūt faciūt pultes mollitiue. gñata aūt sanie nō amplius debēt ibi admīstrari: imo postea ꝯpetūt medicine mūdificātes ꝛ exiccātes. Jterum etiā tales pultes mollitiue cōpeterēt in vulneribᵒ apostemosis nō in pncipio apostematis: sz qñ apostema iaz intātū ꝓcessit

q̄ nō pōt resolui ⁊ retrocedere sine generatione saniei in vulnere.in alys aūt vulneribus ⁊ maxie vulnerib⁹ q̄ curantur vt sola vulnera iste pultes mollitiue pessime sūt. Mitigatio aūt doloris q̄ accidit in vulnerib⁹ simplicib⁹ ꝓpter solutionē cōtinui ⁊ ꝓpter fluxū hu. ad locuz nō dz mitigari vt euitet apostema cū pultib⁹ mollitiuis sic illi faciūt idifferēter in quocūq; vulnere. sz dz mitigari cum eis q̄ fluxū ꝓhibēt ⁊ nō putrefaciūt sicut ē rodoleon iunctuz in circuitu vulneris cū albugine oui ⁊ cōsimilib⁹ repercussiuis exiccatiuis. pultes aūt mollitiue cōpetūt solum in casibus dictis. Tunc sequitur illas pars.

¶ Nam de meliorib⁹ cū q̄bus itendim⁹ in vulneribus est vt ꝓhibeamus eoꝝ apationez: qm̄ quādo nō accidit apostema pole est vt ei⁹ fiat curatio: verū cum illic ē apostema aut attritio aut cōtusio aggregat in vacuitate eius cū vulnere sanguis qui vult fieri apostema aut pus ⁊ nō est possibilis curatio vulneris: ⁊ dum nō ꝓparat illud: tunc curet apostema. ⁊ si retinet in cōtritiōe sanguis tūc non fit securitas q̄ ipsi⁹ resolutio festinet si fuerit ei quātitas de qua fit curandū ⁊ tensio ⁊ illud cuz conuersiōe eius in pus ⁊ resolutione ipsius: ⁊ illud fit cum omni calido leui de illis que tu scis. Et propter hoc oportet vt adiuuetur cursus sanguinis quando abbreuiatur.

¶ In pte ista Auic. ꝓbat qōdā suppositū ꝑus. dixerat enī in pte ꝑori q̄ fluxꝰ sanguis in q̄titate tpata ꝛfert vulneribꝰ. iō Auic. vult ℔ ꝓbare hoc. ⁊ in ꝓbādo hoc Auic. ostēdit ēt curā vulneris cōpositi: sic ē vulnꝰ apostuz ⁊ ꝛtusiuū. Et itendit Auic. in ista pte ad ꝓbādū q̄ fluxꝰ sanguis cōfert vulneribꝰ talē rōnē. oē id qō ꝓhibet apa fieri in vulnere est bonū ⁊ cōfert vulneri. sz fluxꝰ san. ex vulnere ꝓhibet apa fieri in vulnere. ḡ fluxꝰ sang. ex vulnere est bonus ⁊ ꝛfert vulneri. istiꝰ rōnis. Auic. in lra ponit maiorē. ꝑmo cū dicit. Nā de meliorib⁹ cū qb⁹ itēdim⁹. per hoc. n. elicit ꝓpōnē maiorē. s. illud ē bonū ⁊ ꝛfert vulneri qō ꝓhibet apa fieri in vulnere. Deīde Auic. declarat istā ꝓpositionē maiorē cū dicit. q̄m̄ q̄ nō accidit apa. ⁊ in declarādo hoc Auic. oñdit q̄ sūt illa q̄ impediūt curā vulneris ⁊ faciunt vulnꝰ ꝛpositū. Dicit ḡ. bñ dcm̄ est q̄ id qō prohibet apa in vulnere est bonū: q̄m̄ q̄ non accidit apa supple in vulnere pole est vt fiat ei⁹ curatio. i. ei⁹ cōsolidatio ⁊ icarnatio cū medicis exiccatiuis. Uel cū illic est apa aut cōtritio aut est contusio aggregat in concauitate ei⁹ sanguis q̄ vult fieri apa aut pus. ℔ ē dicere q̄ q̄ supuenit vulneri apa tūc ℔ ē ꝓp defluxuz būoꝝ ad ꝛcauitatē vulneris. vñ illi būores defluxi ad vulnꝰ ⁊ ibi ꝛgregati faciūt apa. ⁊ ℔ itēdit Auic. cū dic. aggregat in ꝛcauitate ei⁹ ⁊c. q̄ vult fieri apa. q̄ aūt supuenit vulneri cōtusio: tūc ꝓp ꝛtusionē q̄ sanguinē ꝛculcat in loco aggregat in ꝛcauitate vulneris ꝛtusi sanguis q̄ vult fieri pus. i. sanies. nā oē ꝛtusuz putrefit ⁊ in saniē vtt. vt dic Hal. in de ige. sani. ⁊ ℔ vult dicere Auic. cū dicit. aut pus. q̄ id refert ad ꝛtusionē. ⁊ nō ē possibilis curatio vulneris. s. dū supuenit vulneri vl ꝛtusio. ⁊ dū nō est id. s. polis curatio vulneris supple ꝓp apa: tunc curet apa. s. ꝑus. q̄ nō ꝑt curari vulnꝰ nisi ꝑus curet apa. Et si retinet i ꝛtritōe sa. q̄si velit dicere Aui. ⁊ si ꝛtritio vl ꝛcussio supueniat cū vulnere ⁊ ꝓp ꝛtritionē retineat. i. cōculcet sāguis i vulnere ⁊ i ptib⁹ circūstātib⁹: tūc nō fit securitas q̄n ipsi⁹ resolo festinet ⁊c. q̄si velit dicere Aui. tūc nō sum⁹ securi volēdo vulnꝰ curare cura ꝓpa. s. icarnare

ipz cū medicis exiccātib⁹ q̄ festināter tal sāguis resolua ita q̄ ꝛsolidato vulnere vel aliq̄n añ ꝛsolidatōez tal sanguis a nā resolut⁹ sit: ⁊ nō sit nece itēdere ad curā ipsi⁹ cū alys medicīs. si fuerit ei q̄ztitas de q̄ sit curādum ⁊ tēsio. q̄si fuerit contusus ¶ Addit aūt ℔ Aui. q̄ si sāguis in vulnere cōtusus fuerit pauc⁹. vt qz ꝛtusio q̄ ē cū vulnere fuerit pauca de q̄ nō sit curādū: tūc talis ꝛtusio nō impediret curā simplicē vulneris. qz tal sāguis p se resolueret a nā p pozos: cū sit pauc⁹. sz si talis sāguis ꝛtusus fuerit aliq̄ q̄ztitatis ⁊ tunsiōis ō q̄ sit curādū: tūc nō pōt resolui a nā p pozos. Impedit ḡ tūc talis ꝛtusio ꝛsolidationē vulneris ⁊ curatōez ipsi⁹ simplicez. qz nece est talē sanguinē ꝛtusuz putrefieri ⁊ in saniez verti. ḡ tūc si fuerit ꝛtusio cū vulnere: cū dic. ⁊ istud. i. cōtusio supple curat cū ꝛuersiōe ei⁹. i. sāguis in pus. i. i saniē ⁊ resolōnē ipsi⁹. ⁊ id. s. ꝛuersio talis sāguis ꝛtusi in saniē. ⁊ resolo ipsi⁹ fit cū oi calido leni de illis q̄ tu scis. i. q̄ tu scis in capko ꝛtusiōis. Impedit ḡ ꝛtusio curatōez vulneris. qz vulnꝰ curat p exiccātia. ꝛtusio āt p cala mollitiua. ¶ Ex dictis ḡ appet declaratio ꝓpōnis maioris ꝑdicte. s. q̄ oē qō ꝓhibet apa ꝛfert vulneri. qz q̄n accidit apa vulneri vl cōtusio nō pōt vulnꝰ curari. ⁊ tūc opz supplere minorem ꝓpōnē. s. q̄ fluxꝰ sanguis ex vulnere ꝓhibz apa. ⁊ ōclaratio b⁹ māifesta est. qz sāguis retētꝰ in vulnere ē cā tumoris ⁊ apatis. ⁊ tūc cōcludit ꝛclo declarata. ḡ fluxꝰ sanguis ex vulnere confert vulneri. Ex hac aūt ꝛclone declarata Auic. ꝛcludit vlteriꝰ quādā aliā ꝛclonē cū dicit. Et ꝓp ℔ opz vt adiuuet ⁊c. qz fluxꝰ sanguis ꝛfert vulneri. qz ꝓhibet apa. eo q̄ retētio ipsi⁹ facit oriri apa. ḡ si fluxꝰ sāguis abbreuiat ⁊ nō egredit q̄ztū oz: oz vt adiuuet cursus ipi⁹ ne oriat apa. adiuuat aūt per flomiaz ex latere diuerso ⁊ aliq̄n nō suffic flomia: sz oz scarificare vulnꝰ vt exeat sanguis ex loco q̄ ibi retētus posset facere apostema.

Circa dicta aūt orit dubitatio q̄daz. dictū enī ē q̄ q̄n apa supuenit vulneri: tūc non pōt curari vulnꝰ nisi ꝑus curet apa. sed ℔ nō videt verū. videt enī dato q̄ apa iūgat cū vulnere q̄ nō impediat ꝓp ℔ cura ipsi⁹. ⁊ q̄ ēt ꝑus sit icipiēduz a cura vulneris. quia Aui. dic in ꝑ q̄ q̄n duo morbi ꝛiūgunt ōbem⁹ icipe in curatōe ab eo q̄ ē cā alteri⁹. idē ēt dic Hal. 4⁹ pticula de ige. sani. sz vulnꝰ fuit cā apatis. quia si vulnꝰ nō fuisset ibi nō fuisset ortū apa. ḡ tūc icipiēduz est in curatiōe ꝑmo a vulnere. Dōm est ad ℔ q̄ si apa iūgat cū vulnere icipiēdū ē ꝑmo a cura apatis. ⁊ cā b⁹ est quā ponit Aui. in ꝑ. cañ. fen 4ª. qz q̄n duo morbi cōiungunt icipiēdū est a curatiōe illius quo existēte ibi nō pōt alter sanari. nūc autē existēte apate cum vulnere non pōt vulnus solidari. qz donec est ibi apa est ibi mala cōplexio ⁊ dolor. donec aūt est ibi mala ꝛplo ⁊ dolor vulnꝰ solidari nō pōt. quia icarnatio ⁊ cōsolidatio vulneris fit ex coagulatiōe sanguis in carnem. hec aūt fit a virtute membri ⁊ tēperamēto sue ꝛplexiōis existētis in sanguīe in tēperamēto existēte in quātitate ⁊ qualitate. Si aūt est ibi mala cōplexio nō est ibi tpantia ꝛplonis mēbri: nec ēt sanguis exītis q̄ dz coagulari i carnez. Silr ēt rōne doloris fit ibi fluxꝰ būiditatū nimi⁹. vñ ⁊ fit ibi distēperātia hu. in q̄litate ⁊ q̄ztitate. Sic ḡ vulnꝰ solidari nō pōt donec est ibi mala cōplexio ⁊ dolor. ⁊ per ꝛsē ēt nō pōt solidari donec est ibi apa. Incipiēdū est ergo in cura si mala ꝛplo iungat cū vulnere vel apostema ꝑmo a cura male ꝛplexiōis vel apatis. simile etiaz est q̄n iungit cōtusio cū vulnere: vt dicit Auicē. in lra. qz nō est polis curatio vulneris donec est ibi cōtusio. vñ ⁊ dz ꝑmo cōtusionē curare. Et cā q̄re nō pōt vulnꝰ curari dōec est ibi ꝛtusio ē. qz cū ibi sit caro ꝛtusa. ⁊ sanguis ēt cōtusus in loco ⁊ oē cōtusuz necesse est putrefieri ⁊ in sanié verti: vt dicit Hali. 4⁹ de inge. sanitatis. ideo necesse est vt ibi caro contusa. ⁊ etiam sanguis contusus in saniem vertatur.

boc autem est cõtrariũ intentiõi curatiõis vulneris.ergo dum est ibi cõtusio ꝛ vulnꝰ ꝓhibet a cõsolidatõe necesse est ꝑmo cõtusionez curare.Silr ẽt qñ vulnꝰ est ab aere alteratũ.nã opz ipm curare sicut vulnus cõtusum.alteratio enĩ aeris ipedit incarnationẽ vulneris.qz si ptes ꝯiungantur ꝛ aer remaneat in spacio iteriozi vulneris reclusus ꝓhibet vnitionẽ fieri.qz incarnatio ptiũ vulneris fit ꝑ vnitionẽ ꝛ assimilationẽ nutriẽtis.s. sanguis ad vtrãq; ptiuz vulneris.Si g̊ nutrimẽtũ nõ suo cõpari misceaĩ: tũc non poterit ibi fieri assiłatio:nec ꝑ ꝯñs continuitatis restauratio.cũ g̊ aer sit ex̃neus nõ poterit nutrimẽtũ ei cõmisceri. remanebit g̊ ibi vacuitas iter ptes vbi est aer. ꝛ ꝑ ꝯñs nõ fiet mixtio ꝛ iunctio ꝛ assiłatio nutrimẽti ad vtrãq; ptem vulneris.sed nutrimẽtũ.s. sanguis ꝯcidẽs a foraminibus mẽbri in locũ innãlẽ.s.in vacuitatẽ illã in qua est aer corrumperet̃ ꝛ tãdẽ necessariũ est vt sanies fiat.ꝛ ad hoc etiã adiuuabit aer ibi reclusus rõe sue q̃litatis. qz ibi calescẽs ibi corrũpet̃ ꝛ ipse corrupt⁹ corrumpit vehemẽs nutrimẽtum.Uñ ꝛ vnitio ptiuz vulneris ipedit̃.Apparet g̊ q̃ sunt ipedientia curationẽ vulneris q̃ ꝑus oz remouere ꝛ curare.ꝛ apparent ẽt cause illoꝝ. ¶ Sed itellige vlteri⁹ ꝙ lz sint plurima ipediẽtia curationez vulneris tñ inter ea est distinctio ꝛ diuersitas.qz licet mala cõplexio ꝛ apostema impediãt curationẽ vulneris.qz ipsa donec sunt ibi vulnꝰ solidari nõ põt. ꝛ sic incipiẽdũ a curatiõe ipsoꝝ in itẽtiõe nihilomin⁹ tñ in operatiõe mãe q̃ administratur ad curationẽ male cõplexionis ꝛ vulneris ꝛ ad curationẽ apatis in sui ꝑncipio cũ hoc qõ est cõueniẽs istis põt eẽ cõueniẽs vulneri.qz cũ hoc ꝙ medicina est calida vel frigida vt curetur mala cõplexio vel ꝓhibeat apa in sui principio põt esse ꝛ oz eẽ desiccatiua.vñ rõne sue desiccatiõis curat vulnus.rõne aũt caliditatis vel frigiditatis curat ꝯplexionẽ ꝯriam ꝛ reducit eaz ad nãlẽ ꝛ ꝓhibz apostema.ꝛ iõ remouendo malã cõpłonẽ ꝛ apa curaĩ ꝛ icarnaĩ vulnꝰ:lz aliqñ nõ faciat hoc:lz deueniat ad gñationẽ saniei ꝛ fiat vlcus. Sed qñ cõtusio ẽ cuz vulnere vel alteratio aeris:tũc medicina q̃ cõpetit in cura istoꝝ nõ ꝯpetit vulneri. vñ vulnꝰ cũ in istis debeat medicina calida ꝛ hũida admistrari.et iõ vulnꝰ nũq̃z amplius põt incarnari cũ curatiõe istoꝝ cũ deueniat ad saniẽ ꝛ fiat vlcus ꝛ oporteat postea ipm curare cura vlcerũ. ꝛ iõ diuersitas est in hoc iter vulnꝰ cõtusiuum ꝛ inter vulnꝰ cũ mala ꝯplexione in sui ꝑncipio. dico aũt in sui ꝑncipio.qz si apa ꝓcedat vltra ꝑncipiuz ꝛ deueniat ad collectionẽ:tũc medicina q̃ cõpetit ibi ad generãdam saniẽ nõ cõpetit vulneri. sed in ꝑncipio põt cõpetere cũ in ꝑncipio idigeat medicina ꝓhibitiua ꝛ exiccatiua. ¶ Tunc his visis restat respõdere ad rõnẽ qua ꝓbabaĩ ꝙ si apostema iungaĩ cũ vulnere ꝙ nõ sit icipiẽdũ a cura apatis.qz dicebam⁹ ꝙ vulnus est cã apatis, ꝛ ab illo ẽ incipiendũ ſm Aui. qõ est cã alteri⁹. Dõm ꝙ cã est duplex. q̃dam est cã q̃ remota remoueĩ effect⁹. ꝛ de tali cã intelligit Auic.cũ dicit ꝙ incipiẽdũ est a morbo q est cã. ꝛ iõ exẽplificat ipse ibi de fe. ꝛ opilatiõe. Alia est cã q̃ remota non ꝓp hoc remoueĩ effect⁹. ꝛ de tali cã nõ intelligit Aui. ꝛ qz ita se hñt vulnꝰ ꝛ apostema.nã vulnus est cã apatis q̃tuz ad generationẽ:nõ aũt q̃tũ ad cõseruationẽ. iõ argumentum ꝑdictũ nõ cõcludit. Deinde cũ dicit.

¶ Cuz ergo sectio est plana recta de q̃ nihil cecidit sufficit in regimie ei⁹ strictura ꝛ ligatura ꝛ ꝓhibitio sanguinitatis ꝛ aquositatis ab ea: ꝛ ꝓhibere ꝙ aliq̃ rez coopiat eã neq; pilus neq; aliud postq̃z tu conseruaueris cõplexionẽ mẽbri ꝛ sollicit⁹ fueris in hoc ne attrahaĩ ad mẽbruz nisi sanguis naturalis.

¶ In parte ista Auicen.postq̃z posuit quendã canonẽ cure generalẽ omnibus vulnerib⁹ exequit̃ curã ꝑdictoꝝ vulnerũ carnosoꝝ ĩ speciali ponẽdo curã ꝑ ꝓpriã vniuscuiusq; ꝑdictoꝝ vulnerũ. Et diuidit̃ ista ps in ptes q̃tuoz. In prima pte ponit curã vulneris qõ est sectio plana recta.in secunda pte ponit curã vulneris qõ est figure rotunde. In tertia pte ponit curã vulneris qõ est ꝑfundũ latẽs. in q̃rta parte ponit curã vulneris qõ est cũ diminutiõe carnis. 2ª ibi (Et si fuerit magna) 3ª ibi (Et si fuerit profunda) 4ª ibi (Cũ aũt ex vulnere abscindit̃ caro ꝛc.) Dicit ergo ꝑmo.Cũ ergo est sectio plana recta de qua nihil cecidit.i. cũ vulnus est sectio simplex figure lõge sufficit in regimine eius strictura ꝛ ligatura ꝛc. ¶ Ante aũt q̃z vlteri⁹ ꝓcedaĩ est intelligẽdũ ꝙ q̃tuoz intentiões requnt ex parte operis nostri in vulnere carnoso simplici ſm ꝙ vult Hal. in tegni. vna itentio est cõiungere labia ad cõtactũ.secunda itentio est cõseruare labia sic cõiuncta in tali cõtactu. nõ enĩ solũ sufficit labia cõiungere:imo ꝛ opz ea cõseruare cõiuncta vsq; ad tẽpus eo ꝙ operatões nature nõ sunt subite. imo fiũt in tẽpore determinato paulatiz ꝛ gradatim.ꝛ iõ oz cõseruare labia sic cõiuncta vsq; ad tps donec icarnatio sufficiẽter sit facta.he aũt due itentiones cõplẽtur cũ strictura ꝛ ligatura. Et aliqñ est necessaria sutura quãdo sectio est magna ſm ꝙ dicet i sequẽti parte. ¶ Cõplent̃ ẽt iste due intentiões cũ hoc.s. ꝓhibẽdo fluxuz humoruz ad locũ ꝓhibẽtiũ cõseruatõez iunctiões ꝓpter superabũdantiã eoꝝ in loco. Tertia intẽtio est ꝓhibere vt nil incidat extraneum iter labia sicut est puluis vel pilus vel oleum vel alia humiditas extranea veniẽs ab extra. hec enim oĩa prohibent icarnationez cum ꝓhibeant ꝯactum partiuz adinuicem:imo nõ solum ista cadentia iter labia vulneris prohibẽt vnitionez.Sed etiaz aer de quo minus videt̃ ꝓpter rõnem dictaz superius. Quarta itentio est substãtiam sanã partis seruare.idest administrare medicinas cõseruãtes ꝛ similes cõplexiõi membri.ꝛ quo modo hoc melius itelligaĩ dicemus in exponẽdo litterã Auicen. Das aũt quatuoz intentiões quas ponit Hal. obseruari in vulnere simplici carnoso Auicen.intẽdit ponere in hac parte. Primaz ergo intentionez ꝛ secũdã Auic. dat intelligere per hoc ꝙ dicit strictura ꝛ ligatura ꝛ ꝓhibitio sanguineitatis ꝛ aquositatis ab ea. nam vt dictũ est ꝑma ꝛ secũda intentio cõpletur per strictũrã ꝛ ligaturam ꝛ aliquãdo per suturã sicut in vulnere magno figure rotunde vel lateralis de quo Auic.dicet postea.ꝛ per ꝓhibitionem fluxus humoris supflui ad locum. Quomõ autẽ fiet ligatura ꝛ strictura dicet̃ postea in quodam capło qõ facit de ligatura vulnerũ. De sutura autẽ nõ facit hic mẽtionem.quia loquetur de ipsa in sequẽti parte vbi loquitur de vulnere i quo necessaria est sutura. prohibitio autem sanguineitatis ꝛ aquositatis ad locuz vulneris fit cũ eis que dicta sunt prius per que prohibeĩ fluxus humorum ad locum vulneris ꝛ apostematis. Tertiaz intẽtionem Auicen.ponit cum dicit.ꝛ prohibere ꝙ aliqua rerum nõ cooperiat iam.idest debemus prohibere ne aliqua rerum extrinsecarum extraneaꝝ decidat inter labia vulneris.ꝛ hoc fit si non cadit inter labia ipsius nec puluis nec aliud. idest nec oleum nec puluis vel alia res extranea.vt Halie.dicit. Et est intelligendum hic ꝙ propter id quod dicit Halie.s. ꝙ obseruandum est ne cadat inter labia vulneris nec puluis nec oleum ꝛc.quidam medici dicunt male intelligentes Halie.ꝛ Auicen. ꝙ puluis incarnatiuus sicut est puluis rubeus Almanso. qui fit ex oliba no aloe sarcocolla ꝛ sanguine draconis partibus eq̃libus nõ debet immediate poni in orificio vulneris.quia dicũt ipsi Hal.dic̃ ꝙ debem⁹ obseruare ne icidat iter labia vulneris nec puluis nec oleum ꝛc. ꝛ ꝓpter hoc ipsi vt obser-

tient ẽt dictũ Almansor.q dicit q̃ iste puluis ꝓtinuat recẽ/
tia vulnera ponũt p̃mo sup vuln⁹ petiã madidã ī albugie
oui.ꝛ postea sup petiã ponũt puluerẽ istũ ꝛ sic putãt se sal/
uare ītentionẽ v̄riusq; auctoris. Sz isti medici male di/
cũt ꝛ male opant̃.male dicũt in ℔ q̃ dicũt q̃ puluis q est
ī carnatiu⁹ nõ oz poni sup orificiũ vulneris īmediate. P̃ri
mo.n.℔ ẽ ꝺ Albucasiz capl̃o de vulnerib⁹ q dic̃ sic.Si aũt
ista vulnera sũt pua simplicia:tũc res eorũ ẽ facilis ita vt
puluerizes sup ea hũc puluerẽ:qñ cõsolidat ea añq; mu/
tet ea aer.Et mod⁹ pulueris. ℞.olibãi ptẽ vnã sãguis dra
conis ptes duas calcis nõ exticte ptes tres terat̃ totũ mĺ
tũ ꝛ cribellet̃ ex eo vuln⁹ ☞strigat̃ ꝓstrictõe bõa dõec ad/
hereat sup ip̄m bñ ꝛ coagulet̃ cũ sanguie ꝛc̃. hec aũt sunt
v̄ba ei⁹.p hec g̃ v̄ba īnuit̃ manifeste q̃ puluis q est ī carna
tiu⁹ oz poni in orificio vulneris īmediate. Jtez ẽt oẽs au
ctores ponũt q̃ vuln⁹ inq;tũ vuln⁹ curat̃ per medicinas
exiccãtes:īmo p̃ncipalis ītẽtio vulneris: vñ vuln⁹ ẽ:ẽ ipz
exiccare.exiccari aũt nõ põt vuln⁹a medicis nisi sup ip̄m
orificiũ vulneris ponant̃ ipse medicie cũ hũiditas q̃ ẽ in
vulnere sit ītus in vulnere.g̃ tũc cũ tales medicie exiccã/
tes sint medicie q̃ incarnatiue dñr. ꝛ ex talib⁹ medicinis
ī carnatiuis sint qdã pulueres. male g̃ dicunt isti q̃ tales
pulueres nõ debẽt poni sup orificiũ vulneris. Jtez ẽt il/
lud qđ isti opant̃ derisoriũ est.s.qz p̃mo ponũt petias sup
vuln⁹.ꝛ postea sup petiã positaz sup orificiũ vulneris po/
nunt pulueres.qz frustra ponit̃ ibi ille puluis.cũ.n.actio/
ꝛ passio sint p ꝓtactũ ꝛ puluis ℔ nõ cõtangat orificiũ vul
neris nihil ibi opabit̃.ꝛ iõ ibi ad nihil apponit̃. ¶ Et si tu
dicis q̃ imo agit ibi ille puluis.qz v̄tus ei⁹ penetrat petiã
ad vuln⁹.Dõz q̃ v̄t⁹ ei⁹ nõ põt penetrare p petiã vsq; ad
vuln⁹ de qua sit curãdũ nisi ꝛ penetret suba ei⁹.ꝛ si pene/
tret suba ei⁹:tũc cõtãgit vuln⁹ puluis in suba sua īmedia/
te.g̃ ꝛ eadez rõne poterat ꝛ p̃us ibi poni puluis absq; alio
medio.Sic g̃ appet p ocã q̃ dictũ istoz nõ ẽ vez. ¶ Ad
aliud ãt qđ isti mouent̃ eo q̃ mouent̃ p dictũ Hal.ꝛ Auic.
g dicũt q̃ nos ꝺbem⁹ cauere ne iter labia vulneris cadat
puluis aut oleũ aut aliud.nos possum⁹ rñdere duob⁹ mo/
dis.Uno mõ q̃ Hal.ꝛ Auic.itellexerũt de puluere extra/
neo sic̃ est puluis terre:ꝛ de alys reb⁹ extraneis eo q̃ ista
p̃hibẽt ī carnatõez.qz p̃hibẽt cõtactũ ptiũ vulneris ꝛ nõ
itellexerũt de puluere īcarnatiuo. ꝛ de alys medicis icar
natiuis.qz ista nõ p̃hibẽt īcarnatõez:īmo faciũt eã p vir/
tutem exiccãdi quã bñt. sicut dicet̃ postea.Et ideo Hal.ꝛ
Auic.ponũt post istã ītentionẽ q̃rtã ītẽtionẽ.s.ꝺseruare cõ/
plexionẽ.i.admīstrare medicinas exiccãtes sil̃es cõpl̃oni
mẽbri.Uñ ex ℔ dicto Hal.ꝛ Auic. appet manifeste q̃ ꝺbe
m⁹ admīstrare medicinas īcarnatiuas ī vulnere:ꝛz aliqñ
id nõ sit neciuz:vt qñ vuln⁹ est paruũ q̃ sola ligatura cõ/
solidat̃.Sic g̃ Hal.ꝛ Auic.itellexerũt de puluere ex̄neo.ꝛ
de alys reb⁹ ex̄neis q̃ nõ faciũt ad ꝓsolidationẽ. ¶ Alio⁹
possum⁹ exponere dc̃m Hal.ꝛ Aui.magis vl̃r.qz isti vidẽ/
tur p v̄ba eoz q;tũ ad supficiẽ loq de oĩ puluere absolute.
p̃mo qz ipsi nõ specificãt de aliq̃ puluere. z⁰.qz non v̄r bñ
p̃babile q̃ loq̃t̃ de puluere terre.qz qs eẽt ille q mitteret
terrã in vulnere.cum ℔ nõ fiat ꝓuenienter de illo puluere.
Et iõ possum⁹ alr expõere dc̃m Hal.ꝛ meli⁹. Nã qñ Aui.
dic̃ ꝛ Hal.q̃ cauẽdũ ẽ ne puluis cadat īter labia vulneris
.i.ne cadat int⁹ ī p̃funditate vulneris. ꝛ tũc sic exponẽdo
ẽ vez de oi puluere. qz ẽt puluis īcarnatiu⁹ nõ oz cadere
ītus ī p̃fũditate vulneris ne remaneat ibi aliqđ spaciũ p
qđ p̃hibeat̃ pfecta iũctio. Uñ medicia īcarnatiua oz so/
luz ī supficie vulneris poni.℔ br̄ v̄ba Aui.ī seq̃nti capl̃o.
Dic̃.n.sic. Medicie ãt īcarnatiue sũt ille q̃ aggregãt īter
duo elõgata:ꝛ nõ oz vt opent̃ nisi ī supficie amboz faciẽ/
tes adherere ꝛc̃.Sic g̃ p hec v̄ba appz q̃ medicia īcarna/
tiua oz poni solũ ī supficie exteriori vulneris,ꝛ iõ bñ ꝺbe/

mus cauere ẽt de puluere īcarnatio ne cadat it⁹ ī p̃fũdita
te vulneris.sz bñ p̃t põi exteri⁹ ī supficie vulneris. ¶ Uñ
ꝛ hec expõ ẽ ꝺ p̃dictos. qz illi ītelligũt q̃ nll̃o⁹ ꝺbeat poni
ibi īmediate puluis īcarnatiu⁹. ℔ aũt nõ ẽ vez sz q̃ dc̃m
est p̃us. ¶ Tũc Aui. ponit q̃rtã ītẽtiõez q̃ regrit̃ ī vulne
re simplici cũ dic̃.posteq; tu ꝺseruaueris ꝺpl̃onẽ mẽbri q̃si
velit dicere q̃ p̃ter p̃dictas ītẽtiões q̃ obseruãde sũt ī vul
nere simplici.opz ẽt obseruare q̃rtã ītẽtõez.s. ꝺseruare cõ
pl̃onẽ mẽbri.i.admīstrare medicias q̃ īcarnãt vulnus ta/
les q̃ sint sil̃es ꝺpl̃oni mẽbri ꝛ obs̄uãtes ip̄az.℔ aũt vt dic̃
Hal.in tegni fit p medicias mediocriter exiccãtes. Addit
aũt Aui.vltra ℔.ꝛ sollicit⁹ fueris in ℔ ne attrahat̃ ad mẽ
br̄ũ nisi sãguis nãlis. ꝛ itellige ℔ ꝛ in q;titate ꝛ q̃litate.nã
sanguis peccãs siue in q;titate siue ī q̃litate ẽ ipediẽs ꝓso/
lidationẽ vulneris: vt appet p Hal. in 3⁰ ꝛ 4⁰ de igenio. ℔
aũt qđ dic̃ ℔ Auic.s.eẽ sollicitũ.s.ne attrahat̃ ad mẽbrum
nisi sãguis nãl̃ fit phibẽdo defluxũ bũoz ad locũ.qñ enī
p̃hibet̃ flux⁹ bũoz ad locũ q p̃t eẽ cã male ꝺpl̃onis vel
ap̃atis tũc nõ attrahit̃ ad mẽbrũ nisi sãguis nãlis. Uñ ꝛ ℔
qđ dicit ℔ Auic.ꝺfirmat illud qđ dixit p̃us cũ dixit. Et p/
hibitio sanguīeitatis ꝛ aq̃sitatis ꝛc̃. ¶ Sz circa istã q̃rtã
ītentionẽ quã ponit Hal.ꝛ Aui.obseruãdã ī vulnere sunt
pl̃a itelligẽda. P̃rio ẽ itelligẽdũ q̃ Hal. absolute dixit q̃
opz subaz sanã p̃tis ꝿuare. Auic.aũt specificauit q̃ oz eaz
ꝺseruare q;tũ ad ꝺpl̃onẽ. ꝛ ℔ iõ specificauit Aui. qz nõ oz
ꝺseruare subaz p̃tis q;tũ ad vnitatẽ eo q̃ circa illã sanita
tez nõ bz pp qđ circa illã īdiget ꝺseruatiõe sz curatiõe. Jn
ꝺpl̃one aũt sua ẽ sana. ꝛ iõ circa illã indiget ꝺseruari. P̃ Rõ
aũt q̃re oz ꝺpl̃onẽ mẽbri ꝺseruari est.qz ꝺpl̃o est ꝓpr̄ium
īstr̄m mediãte q̃ v̄tutes ꝛ mẽbra suas opatiões exercent.
Cũ g̃ talis īcarnatio labioz fiat p operatõez v̄tutis nãlis
mẽbri.s.opationez v̄tutis nutritiue. ꝛ opatio ist⁹ ad ℔ vt
bñ fiat regrat ꝺpl̃onez mẽbri in suo tp̃amẽto. opz g̃ tales
medicias admīstrare q̃ ꝺpl̃onẽ mẽbri cõseruẽt. ꝛ iõ dictũ
est supra q̃ mala ꝺpl̃o ẽ vnũ de īpedimẽtis p̃hibẽtib⁹ fie
ri īcarnationẽ vulneris.nã donec ẽ ibi mala ꝺpl̃o vulnus
consolidari non potest.

Sed est dubium de ℔ q̃ dic̃ postea Hal.q̃ cõ
pl̃o sana ꝿuabit̃ p medicias
mediocriter exiccãtes. P̃rio.n. ẽ dubiũ q̃re Hal. nõ dixit
q̃ ꝺpl̃o sana ꝺseruabit̃ p sil̃ia ipsi.sz dixit q̃ cõseruabit̃ p
medicias exiccãtes. vr̄.n. hoc eẽ falsũ. cũ.n. ꝺseruatio cõ/
pl̃onis mẽbri sit p sil̃ia vt Hal.dic̃ in tegni ī multis locis.
cũ.n.aliq̃ mẽbra sint q̃ sũt hũida ī ꝺpl̃one ꝺpl̃o illoz mẽ/
broz nõ ꝺseruabit̃ p exiccãtia:īmo ꝺseruabit̃ p medicias
in qb⁹ vincet hũiditas.si g̃ vuln⁹ fiat in talib⁹ mẽbris:tũc
cũ ꝺbeam⁹ admīstrare tales medicias īcarnãtes q̃ ꝺser/
uẽt ẽt ꝺpl̃onẽ mẽbri nõ admīstrabim⁹ ibi medicias exic/
cãtes:īmo medicinas hũidas. ¶ Et si tu dices q̃ iõ dixit
Hal.q̃ ꝺseruabit̃ p medicias exiccãtes. qz ꝺpl̃o membri
hũectata ẽ p vuln⁹:tũc ip̄ropr̄ie dixit q̃ ꝺpl̃o sana ꝺserua
bit̃ ꝛc̃.poti⁹.n. debebat dicere q̃ ꝺpl̃o egra curabit̃ ꝛc̃.cũ
nõ ꝺseruet̃ sz curet̃. ¶ Nos possum⁹ dicere ad ℔ q̃ ꝺpl̃o
sana mẽbri vulnerati ꝺseruabit̃ p medicias mediocriter
exiccãtes ꝛ nõ p alias ꝿz q̃ dic̃ Hal. Et rõ b⁹ ẽ.qz in oi mẽ/
br̄o ꝺbem⁹ admīstrare medicias ꝿm duplicẽ ītentõez.s.
hñdo respectũ ad corp⁹ vt ꝺpl̃onẽ ipsi⁹ nãlẽ a pte sue sil̃i/
tudis ꝺseruet. ꝛ hñdo respectũ ad morbũ vt ip̄z ex pte sue
ꝺrietatis destruat.hec ãt v̄ba exbunt̃ ex dcis Hal.in 3ª et
4ª pticl̃a de ige.sani. ꝛ ī alys ẽt pticul̃ mltoties ℔ idẽ dic̃.
Jn corpe.n.egro attẽdit̃ pua ꝿuatõ vt ī corpe sano.sz ẽ ī
eo ītẽtio curatiõis ꝛ ꝺseruatiõis.curatõis respcũ morbi q
oz ꝺstrui.ꝺseruatõis respcũ ꝺpl̃onis nãl̃ corpis vl̃ mẽbri.
Si.n.ī curatõe morbi ꝺpl̃o nãl̃ nõ ꝿuaret̃ morb⁹ nõ pos
set destrui cum ꝺpl̃o nãlis sit ꝓpr̄iũ instr̄m mediãte quo
nã suas operatiões efficit: cõtraria sibi expellit. Apparet

malo⁹ est vnũ de impedimentis phibentibus fieri mon nabz bl neus

ergo q̄ debet adminiſtrari talis medicina in vulnere q̄ a parte ſue ſimilitudinis cōſeruet ſubſtantiā ſiue cōplexionem mēbri nālem.ſil'r a parte ſue ꝺrietatis curet vuln⁹. Cum ergo omne vuln⁹ ſit humidū. q̄ ſuba partis vulnerate ꝓpter debilitatē ex ſolutiōe cōtinui acq̄ſitaꝫ male digerens nutrimētū ſibi veniēs.ꝛ ēt defluxum humiditatū ex vicinis ꝓtib⁹ ſuſcipiens humectaſ ꝛ remollit. ꝺꝫ ergo in eo adminiſtrari medicina icarnatiua q̄ in oībus q̄litatibus ꝛ alys ſil'is ſit ex toto cōplexioni mēbri nāli niſi eſſet ꝓpter aliud accidēs ſuperueniēs vulneri. in ſiccitate aūt ſit parū augmētatū vltra ſiccitatē nālem ꝛ cōplexionem membri.ꝛ hoc vt in ipſa medicina ſit ſiccitas qua ꝺſeruet nālis ſiccitas membri.ꝛ ſit ēt ſiccitas vltra illā q̄ ſit potēs exiccare vulnus vt ſil'ibus cōſeruem⁹ ꝛ cōtrarys curem⁹. nō ḡ ꝺixit Hal.q̄ ꝺpl'o ſana cōſeruabit̄ per ſil'ia. ſed ꝺixit q̄ cōſeruabit̄ per exiccātia eo q̄ ꝺꝫ ſic cū medicina icarnatiua cōſeruare cōplexionē nālē membri:vt ēt deſtruat morbū. hec aūt fit per ſiccioꝛa q̄ ſit ſiccitas mēbri nālis. Ex ꝺictis ergo manifeſtū eſt q̄ omne vuln⁹ indiget medicinis exiccātibus.ꝛ ēt q̄ quāto membrū vulneratū fuerit ſiccius tanto idiget ſiccioꝛibus medicinis: quāto aūt fuerit humidius tāto idiget minus ſiccis vt.ſ. ſit mēſura q̄litatis medicine equalis cōplexioni mēbri ꝛ paulo aucta in ſiccitate ꝓpter id quod dictū eſt. ¶ Tūc reſpōdendū ad id q̄ arguit̄.q̄ ꝺicis tu videt̄ q̄ falſuꝫ ꝺicat Hal. cū ꝺicit q̄ cōplexio ſana ꝺſeruat̄ per mediocriter exiccātia.q̄ oīs cōſeruatio fit a ſimili ꝛc̄. Ꝺōm q̄ medicina cōſeruās ē duplex.quedā eſt cōſeruās pure. ꝛ iſta bene ꝺꝫ eſſe oīo ſil'is. ita q̄ ſit in eodē gradu in cōplexiōe cū ꝺplexiōe corꝓoris. Et iſta medicia cōſeruās debet̄ corꝓori ſano. Alia ē medicina cōſeruās q̄ ē cū hoc vel ꝓſeruās vel curās. ꝛ talis medicina cōſeruās:ꝺꝫ ēt eſſe ſil'is cōplexiōi membri: ſꝫ nō in eodē gradu:imo ꝺꝫ eſſe tātum augmētata vel ꝺiminuta: vt deſtruat lapſuꝫ vel reſiſtat ne cadat in lapſuꝫ. Cū ergo in vulnere ſit lapſus ad humiditatez:ꝛ ſit ēt ſuba mēbri parata plus labi in eodē. ꝺꝫ ergo talis medicina admīſtrari vt in ea ſit ſiccitas cōſeruās ſiccitatē nālem mēbri ꝛ vltra hoc ēt vt exiccet humiditatē vulneris.hoc aūt facit medicina excedēs ſiccitatez nālez mēbri:vt dictum eſt. ¶ Ad aliud argumētū tu ꝺicis q̄ tūc poti⁹ ꝺeberet ꝺici q̄ ꝺplexio egra curabit̄ ꝛ nō ꝺplexio ſana cōſeruabit̄. Ꝺōm ē vt dictū eſt q̄ in vulnere ꝛ eſt cōſeruatio ꝛ curatio.nā eſt ibi ꝺſeruatio ex ꝑte ꝺplexiōis nālis mēbri. q̄ i omni corꝓore egro q̄ꝫtūcūq̄ ſit eger ꝺonec viuit ē ibi ꝺplexio nālis quā ꝺꝫ cōſeruari.Eſt aūt ibi curatio ex ꝑte lapſus.reſpiciendo ergo ad ꝺplexionē nālez mēbri ꝺixit Hal. q̄ ꝺplexio ſana cōſeruabit̄ ꝛ reſpiciēdo cū hoc lapſum q̄ eſt ibi ꝺixit q̄ ꝺꝫ cōſeruari p mediocriter exiccātia:nō aūt p ſil'ia:vt dictuꝫ eſt. ¶ Sꝫ q̄ ꝺcm̄ eſt q̄ medicīe icarnatiue debēt ee exiccantes ꝛ excedere ſiccitatē nālem mēbri poſſet eſſe dubitatio vlterius in quo gradu debēt eſſe deſiccatiue ꝛ q̄ꝫtuꝫ debeāt excedere ſiccitatē nālē mēbri. ſed hoc potius ſpectat ad ſequēs cap'm in quo determinat de ꝺpl'one iſtaꝝ medicinaꝝ.iō hoc vſq̄ illic reſeruet̄. Deīde cū ꝺicit.

¶ Et ſi fuerit ita magna vt ne ꝺcurrāt extremitates ei⁹:q̄m ſunt rotunde longate aut ꝺiuerſe figure aut iaꝫ deſtructa eſt ex ea caro pauca nō plīma: tūc eius cura eſt ſutura: ꝛ ꝓhibitio aggregatiōis humiditatis in ea cū adminiſtratiōe exiccantiū repercuſſiuoꝝ ꝛ admiſtratiōe ſubtiliantium que ꝺicemus.

¶ In ꝑte iſta Auic.poſt̄q̄ poſuit curā vulneris q̄ ē ſectio plana recta.ponit ꝫ Auicē.curā vulneris q̄ ē rotūdū vel laterale.Et ē itelligēdū q̄ cura iſti⁹ nō ꝺiuerſificat̄ a cura ꝓdicti in aliq̄ ꝓdictaꝝ q̄tuoꝛ ītentionū.q̄ oēs ille ītentiones regrunt̄ ēt hīc.ſꝫ ꝺiuerſificat̄ in hoc. q̄ ibi ſuffic̄ ligatura ad cōiūctōez labioꝝ ꝛ ꝺſeruationē ipſoꝝ ꝺiunctoꝝ. q̄ labia ſunt paꝝ ſemota.hic aūt idigem⁹ ſutura.q̄ labia ſunt magis diſtātia. Ite ēt in iſto vulnere idigem⁹ magis ꝓhibere fluxū humoꝛū ꝛ aꝑa cū medicīs ꝛ minutiōe ꝛ ꝺieta q̄ꝫ in ꝓdicto.q̄ id eſt maiꝰ vuln⁹ q̄ꝫ ꝓdictū.vñ citi⁹ ꝑit ſuperuenire ei iſta accītia. Ꝺicit ergo Auic. ꝛ ſi fuerit magna.ſ.ſectio:ita ne cōcurrāt extremitates eius.i. ita vt nō appꝛopinquēt ſibi inuicez ꝑtes vulneris:q̄m ſunt rotū de alongate aut ꝺiuerſe figure. Ex hoc q̄ꝫ hic ꝺic Auicen. appet hic q̄ꝫ ꝺixi ꝑus.ſ.q̄ Auic. ītelligit ꝫ vuln⁹ ee rotū de figure vel lateralis ſm maioꝛē ꝛ minoꝛē diſtātiam labioꝛū adinuicē.aut ſupple eſt tale vuln⁹ q̄ ex eo iā deſtructa eſt caro pauca nō plurima. Ꝺicit aūt ſignāter Auic.caro pauca nō plīma.q̄ ſi ex vulnere eleuet̄ caro alicui⁹ q̄ꝫtitatis:tūc nō ampli⁹ curat̄ vt vuln⁹ ſimplex.ſ. ſuēdo vl' cōiungēdo labia:imo curat̄ vt vuln⁹ q̄ꝫ eſt cū ꝺiminutōe carnis.ſꝫ ſi ex vulnere nō eleuet̄ caro de q̄ ſit curādū:tūc nō ꝓꝓ hoc īpedit curā ipſi⁹ ſimplicis q̄ eſt p ligaturā ꝛ ſtrictuꝫ.tūc cura ei⁹ eſt ſutura.q̄ nō ſufficeret ad cōiūgēdū labia ꝛ tenēdū ipſa cōiūcta ſolū ligatura ꝓꝓ diſtantiā labioruꝫ.ſꝫ ꝺꝫ vlteri⁹ ſuere.ꝛ nō ſolū ꝺꝫ aliq̄ſ ſuere labia ꝛ coniungere ea cū filo:ſꝫ ēt q̄ſq̄ opꝫ ꝺimittere in ſutura acus īuolutas cū filo.ꝛ hoc eēt q̄ſ ꝑtes vulneris eēnt valde remote. ¶ Intellige aūt hic q̄ ſutura q̄ fit in vulnere ꝺꝫ ee ſupficialis ꝛ ꝓfunda ſm ꝓfunditatē vulneris.q̄ ſi vuln⁹ ſit ꝓfundū ꝺꝫ ee pl's ꝓfunda.ſi aūt ſupficiale ꝺꝫ eſſe magis ſupficialis. Ite ēt ꝺꝫ eſſe nō multū fortis nec multū debilis.q̄ ſi mlt̄ū fortis fuerit ꝛ ſtricta doloꝛē generabit ꝛ calidū aꝑa.ſi aūt ſit debilis nō bñ ꝑtes vulneris ꝺiūgūtur.ꝺꝫ ḡ inter hec fieri mediocriter.ſil'r opꝫ vt ſutura fiat ex filo de ſerico nō torto.q̄ filū tortū ꝛ chordoſū adiuuat ad diſrūpendū ꝛ ſcindēdū.ſil'r ēt filū nō ꝺꝫ ee nimis molle.q̄ abſcinderet̄ aī perfectā iūctionē.ꝺꝫ ḡ eſſe filū lene cū quadā duricie. hoc aūt eſt filuꝫ de ſerico nō tortuꝫ.ſil'r ēt menſura ſpacy q̄ fit inter duo pūcta debent eſſe eq̄lia. q̄ nō multū ampla.q̄ āplitudo pūctoꝝ nō bñ tꝫ.nec etiā ꝺꝫ ee multū ſpiſſa.q̄ ſpiſſitudo pūctoꝝ adiuuat ad diſrūpendū.ꝛ ꝓhibitio aggregatiōis hūiditatis in ea cū adminiſtratiōe exiccātiū repcuſſiuaꝝ ſic redoleon iunctū i circuitu ꝛ empl'a fcā ex arnagloſſa ꝛ ro.ꝛ hꝺ.cū iſtis.n.ꝓhibet̄ fluxꝰ hūoꝝ ad locū.ꝛ p ois ēt ꝓhibet̄ aꝑa q̄ ē cauſa īpediēs curationē vulneris. Et admiſtratiōe ſubtiliātiuꝫ q̄ ꝺicem⁹.ſ.ꝺiete tenuis ꝛ fl'omie vſq̄ ad tꝑs aliq̄ꝺ.ſ.ꝺōec ſum⁹ ſecuri de aꝑate cal'o q̄ non accidat. ¶ Et itellige q̄ Auic.in curatiōe iſti⁹ vulneris repetit ſolū duas ītentōes de ꝓdictis.alias aūt duas nō repetit.ꝛ cā fuit.q̄ cura iſti⁹ nō ꝺr̄t aliq̄ mō a cura ꝓdicta i duab⁹ vltimis ītētiōib⁹.ſ.in ꝓhibere ne aliq̄d cadat īter labia vulneris ꝛ fuare cōplexionē mēbri.ſꝫ ꝺr̄t a cura ꝓdicti q̄dā mō in duabus ꝑmis ītētiōib⁹.ſ.in cōiungere labia ꝛ ꝺſeruare ea ꝺiūcta. q̄ hic idigem⁹ ſutura:ibi aūt nō. Ite ēt magis idigem⁹ ꝫ ꝓhibere fluxū hūoꝝ q̄ꝫ i ꝓdcō.ꝛ iō q̄ cura iſti⁹ ꝺr̄t a cura ꝓdicta i duab⁹ ꝑmis ītētiōib⁹.iō ꝫ poſuit illas ītentiōes oſtēdēdo qūo fiant in ꝫ vulnere.alias aūt duas ītētiōes non poſuit.q̄ eodē mō fit hic ꝛ ibi. Deīde cū ꝺicit.

¶ Et ſi fuerit ꝓfunda:tūc ſtrictura ēt facit eam adherere multotiens:ꝛ non eſt neceſſe detegere eam ſi eſt poſſibile illud.

¶ In ꝑte iſta Aui.pōit curā vulneris ꝓfūdi ꝛ ꝺr̄ ee ꝓfunduꝫ:nō ꝓꝓ ꝫ q̄ caro ꝺicat̄ ablata ide:ſꝫ ꝺr̄ ꝓfundū. q̄ ꝺꝫ ſuū fundū abſcōſuꝫ ꝛ latētē in mēbꝛo. vñ ꝓꝓie tale vulnus appellat̄ cauernoſuꝫ ꝛ latēs in mēbꝛo. Et diuidit̄ iſta ꝑs in ꝑtes quatuoꝛ. In ꝑma parte Auicen.oſtendit q̄ id

vulnus aliquãdo curaꝫ ſicut ꝑdicta vulnera.ſ. cum liga/
tura ⁊ ſtrictura ⁊ alys cum ꝯbus curaꝫ vulnus ſimplex.
Jn ſecũda parte.quia id vulnus aliquãdo non põt curari
vt vulnus ſimplex:ſed deuenit ad vlcus:Auic.oſtẽdit qñ
hoc fit ⁊ oſtẽdit ẽt quomõ tunc debet curari vt vlcus. Jn
tertia parte.qꝛ ligatura diuerſo mõ fit in vulneribꝰ ⁊ vl/
ceribus oſtẽdit Auic.quomõ debet fieri ligatura in eo qñ
curaꝫ vt vulnus ſimplex.⁊ quomõ qñ curatur vt vlcus.⁊
oſtẽdit ẽt cũ hoc ibi Auicen.quot de cauſis fit ligatura in
vulneribꝰ ⁊ vlceribus. Jn quarta parte. qꝛ id vulnus qñ
iam factũ eſt vlcus aliquãdo indiget ad hoc vt curetur ⁊
diſcooperiatur ⁊ ſeceꝫ vſq; ad ꝓfunduꝫ.aliquãdo añt nõ
indiget:ſed ſufficit ſibi id ozificiũ qõ hꝫ.⁊ oſtendit qñ hoc
debet fieri ⁊ qñ non.ſcõa ibi(Et id quãdo nõ cõfert)ter/
tia ibi(Et dixit ſapiens ꝙ vulnus)q̃rta ibi(Jngt ⁊ ſuffi/
cit ⁊c)Dicergo ꝑmo.Et ſi fuerit.ſ.ſectio ꝓfunda.i.latens
⁊ abſconſa in mẽbꝛo:tunc ſtrictura ẽt.ſ.q̃ fit per ligaturaꝫ
⁊ ſuturã facit eã adherere multotiẽs.i. incarnare ⁊ ſolida
re ſicut fit in ꝑdictis vulneribꝰ.Et intellige cũ hoc obſer/
uando alias ītentiões requiſitas in vulnere ſimplici q̃ di/
cte ſunt ꝑus.ſ.cõſeruare labia cõiuncta ⁊ ꝓhibitio aggre/
gationis humiditatis extranee ⁊ ꝓhibere ꝙ aliqua rerũ
extranearũ nõ ĩgrediaꝫ labia vulneris.⁊ cõſeruare ẽt cõ/
plexioneꝫ mẽbꝛi. Dicit añt Auicẽ.multotiẽs.qꝛ aliquãdo
tale vulnus per ligaturã ⁊ ſuturã nõ adheret: ĩmo ꝺuenit
ad hoc vt fiat vlcus:ſicut Aui.dicet ſtatim poſt. Et nõ eſt
neceſſe detegere eã ſi poſſibile eſt id. illud verbuꝫ põt ex/
poni duobꝰ modis.vno mõ ſic.i.ꝙ nõ eſt neceſſe diſſolue/
re ligamẽ ⁊ diſcooperire vulnus a ligatura ⁊ a ſutura per
quas labia vulneris tenentꝫ ꝺiuncta vſq; ad multos dies
donec facta ſit perfecta incarnatio labioꝝ.in quolibet.n.
vulnere qõ curaꝫ vt ſimplex opꝫ tantũ labia ſtare cõiun/
cta donec facta ſit incarnatio anteq̃ diſſoluaꝫ ligatura ⁊
ſutura vulneris ſi poſſe eſt.id añt addit hic Auicen. qꝛ ali/
quando oꝫ detegere ⁊ diſcooperire vulnus a ligatura: p/
pter cauſas quas poſtea dicet Auic.⁊ tunc nõ amplius cu/
ratur vt vulnus ſimplex:ĩmo opꝫ curare ipm vt vlcus ſꝫ
ꝙ poſtea dicet Auicen. Alio modo põt exponi hoc qõ di/
cit. Et nõ eſt neceſſe detegere eã ſi poſſibile eſt id. hoc eſt
ꝙ quãdo accidit talis ſectio ꝓfunda in mẽbꝛo non eſt ne/
ceſſe eam detegere.i.eam diſcooperire cũ ſectione ſm ꝙ
poſtea Auic.docet in quodã capꝫo de perforatõe vulneꝝ.
quãdo opꝫ vt diſcooperiantꝫ:ĩmo debemꝰ facere eã adhe/
rere ⁊ ĩcarnare cũ ſtrictura ⁊ ligatura ſicut fit in aliꝭ vul/
neribus ſimplicibꝰ ſi poſſe eſt illud.addit autẽ hoc.qꝛ.qñꝫ.
nõ eſt poſſe vt adhereat cũ ligatura ⁊ ſutura:ĩmo oportaꝫ
cauernã diſcooperire cũ ſectiõe aliqñ ſecãdo totaꝫ cauer/
nam.aliqñ añt ſolũ faciendo vnũ ozificiũ.vñ poſſit exire
fluxus ſaniei ſm ꝙ dicet poſt Auic. Qñ añt hoc nõ ẽ poſſe
.ſ.ꝙ adhereat talis ſectio cũ ligatura.ſed opꝫ eã detegere
Auic.dicet in parte ſequẽti.Deinde cũ dicit.

¶Et illud eſt quãdo nõ cõfert ſtrictura cũ liga
tura firmãs eã. ⁊ fortaſſe neceſſariũ eſt detege
re eã:ſicut oſtẽdaꝫ ⁊ ꝓprie vbi nõ cadit ſtrictu
ra bona ſup radicẽ ꝓfundi:quare effunduntur
ad ipm materie ꝓpter debilitateꝫ eiuſꝫ ⁊ dolo/
rem qui neceſſariꝰ eſt:⁊ ꝓpter diſpões quas
dicam in ca. vlcerum.

¶In iſta parte Auic.qꝛ dcit̃ eſt mõ ꝙ nõ eſt neceſſe dete/
gere talẽ ſectionẽ ſi poſſe eſt oſtẽdit qñ neceſſe eſt detege/
re eã:⁊ nõ põt curari vt vulnꝰ ſimplex:ſed neceſſe eſt ipm
curari vt vlcus.⁊ dicit.Et id eſt.ſ.non poſſe ꝙn detegaꝫ:vt
qꝛ neceſſe eſt tale vulnꝰ detegere.⁊ oꝫ talẽ diſſoluere liga
turaꝫ ⁊ ſuturã qñ nõ confert ſtrictura cũ ligatura firmãs
eam.i.qñ ligatura nõ facit eam adherere: tũc neceſſariuꝫ
eſt eam detegere: vt ſanies q̃ aggregaꝫ in cõcauo reſpira/
culuꝫ habeat. Et fortaſſe eſt neceſſariũ eã detegere ſicut
oſtendã.quaſi velit dicere Aui.ꝙ nõ ſolũ ſufficit aliqñ eã
detegere diſſoluẽdo ligaturã ⁊ ſuturaꝫ. ſed aliqñ opꝫ nos
detegere eã cum ſectiõe.i.diſcooperire eã ſicut oſtẽdaꝫ.ſ.
in capꝫo de perforatõe vulnerũ ⁊ alioꝝ cũ oꝫ vt diſcoope
riantꝫ.Et ꝓprie vbi nõ cadit ſtrictura bona ſup radicẽ ꝓ/
fundi.hoc eſt ꝙ tũc ꝓprie oꝫ fieri detectio vulneris ⁊ di/
ſcopertio ipſiꝰ qñ nõ fit adherentia ⁊ ĩcarnatio in ꝓfundi
tate:ĩmo remanet ibi cõcauitas:q̃re.ſ.ꝓpter talẽ ꝯcauita/
tem q̃ remanet in ꝓfunditate effundunt mãe ꝓpter de/
bilitatẽ ipſius ⁊ dolorẽ qui eſt neceſſariꝰ. qꝛ ad oẽ vulnus
cõcauũ attrahitꝫ hũiditas ꝓpter debilitatẽ mẽbꝛi.q̃ gdeꝫ
debilitas cauſaꝫ ibi ex ſolutiõe cõtinui ex malis humoꝛi/
bus ibi defluentibꝰ ad vulnus.⁊ attrahunt ẽt ibi ſupflui/
tates ꝓpter alias diſpões quas dicã in capꝫo vlceruꝫ.i.
in tractatu de vlceribꝰ Auic.dicet oẽs diſpoſitiões q̃ cõſe
quunt vlcera ꝓpter quas diſpoſitões attrahunt mãe ad
vlcera ⁊ ĩpeditur cõſolidatio eoꝝ ſm ꝙ apparebit in illo
tractatu qñ ipm exponemus. Sic ergo apparet ex dictis
ꝙ qñ non fit bona adherentia ⁊ bona ĩcarnatio in ꝓfun/
ditate vulneris: tũc ꝯcurrũt mãe ⁊ hũiditates ad vulnꝰ:
q̃ gdẽ ꝯuertunt in ſaniẽ vel in virus.iſte añt ſupfluitates
neceſſe ẽt vt reſpiraculũ hẽant q̃tenus ad exterioꝛa fluãt.
aliter añt totũ mẽbꝛũ putrefacerẽt.q̃ tũc neceſſe ẽ maxie
vulnꝰ detegere ⁊ diſcoopire qñ nõ fit bona ſtrictura apõ
radicẽ ꝓfundi:vt ſanies ⁊ alie ſupfluitates ibi aggregate
ad exterioꝛa ꝓfluãt.⁊ ſi ozificiũ vulneris ẽ apertũ ad hꝫ vt
ĩde ꝯuenienter ſupfluitates poſſint exire ſufficit id ozifi/
ciũ:⁊ nõ oꝫ ampliꝰ ſecare vulnꝰ. Si añt nõ ẽ apertuꝫ:vt qꝛ
ꝓfunduꝫ ſit ĩferiꝰ ⁊ id ſupiꝰ nec poſſit aptari:tũc neceſſe ẽ
ſecare vulnus vel in parte vel in toto ſꝫ ꝙ dicet poſtea.

¶Et ſi eſt neceſſariũ vt detegaꝫ nõ erit excuſa/
tio qn ponaꝫ cottum et qõ currit curſu eiꝰ ſup
eius ozificiũ exiccans ipꝫ ꝓprie vbi ſtrictura
nõ cadit ſuper radicem ſicut dixim⁹: aut eſt eiꝰ
ꝓparatio talis ꝙ nõ eſt poſſibile materiã malã
effundi ab ea:aut eſt in ea os aut cõcauata ẽ et
facta eſt fiſtula et ſit in ea hũiditas mala valde:
et eſt tũc in iudicio vlcerũ nõ vulnerum.

¶Dic Aui.oſtẽſo qñ neciuꝫ ẽ vt tale vulnꝰ detegaꝫ oñdit
qũo eſt ipꝫ curãdũ poſt talẽ decoctionem vt oñdat ꝙ non
ampliꝰ curaꝫ vt vulnꝰ ſimplex.ĩmo curaꝫ vt vlcꝰ.⁊ cuꝫ hꝫ
ẽt repetit cãꝫ ꝑdictã:q̃re neciuꝫ eſt vt detegaꝫ vulnꝰ adiũ
gendo illi cãe q̃ſdã alias cãs.Dic g̃.Et ſi neciuꝫ ẽ vt dete/
gaꝫ.⁊ itellige q̃cũq; mõ detegaꝫ ſiue cũ ſectione ſiue ſine
ſectione nõ eſt excuſatio qn cottũ ponaꝫ ⁊ ꝙ currit curſu
eiꝰ.ſ.alia corpuſcula exiccãtia q̃ fiũt de ſtupa vel de petia
linea ſup eiꝰ ozificiũ.i.iter eiꝰ ozificiũ ponẽdo ipm in me/
dio iter labia vulneris ſictãs ipꝫ.qꝛ illa corpuſcula ponũ/
tur in vlcere vt recipiãt in ſe ſaniẽ ⁊ ſupfluitates vlceris.
vñ rõne huiꝰ exiccãt vlcꝰ.⁊ cũ hꝫ ẽt tenẽt ozificiũ apertũ.
vñ põt libere ſanies expurgari.neceſſariũ añt erit ponere
talia corpuſcula in ipſo.qꝛ qñ tale vulnꝰ eſt detectũ. tunc
nõ ampliꝰ curaꝫ vt vulnꝰ ſed vt vlcꝰ. Jn curãdo añt vlce
ra ponimꝰ cotũ vel aliud corpuſculũ in ozificys ipſoꝝ.⁊
ideo ſil'r ẽt facimꝰ hic.Et Auic.repetit cãm dictaꝫ. quare
neceſſarium eſt vt vulnus detegatur.⁊ cum hoc adiungit
quaſdam alias dicens.Et ꝓprie vbi ſtrictura nõ cadit ſu/
per radicẽ ſuã:vt diximus ſupple eſt neceſſariuꝫ vt vulnꝰ
detegaꝫ ⁊ cũ hoc adiungit q̃ſdã alias dicẽs. ⁊ ꝓprie vbi
ſtrictura nõ cadit ſuper radicesꝫ ſuaꝫ: vt diximꝰ ſupple eſt
neceſſariũ vt detegatur:aut eſt eius ꝑparatio talis ꝙ non

est possibile materiã malaz effundi ab ea.ꝛ hoc est sicut si orificiuz sit superius ꝛ funduz inferius.ꝛ tunc est necessarium vt detegatur cũ sectiõe vel in parte vel in toto.aut est in ea os.s.qꝫ idiget extractiõe.tũc.n.necessariũ est etiã vt detegaꝫ:ita vt os possit ide bene extrahi.:aut iã ꝺcauata est ꝛ fcã est fistula ꝛ fit in ea hũiditas mala valde.ꝛ tũc opz vt detegaꝫ vulnꝰ cũ sectiõe vsqz ad ꝓfundũ nisi aliõ ipediat vt vene vel nerui vel artarie. ¶ Cõsequẽter autẽ Auic.oñdit vl'r qũo est curãdũ tale vulnꝰ: q̃re oz ipm detegere pp cãs ꝓdictas dicens. Et est tũc.s. tale vulnꝰ qñ ẽ sic detectũ in iudicio vlcerũ ꝛ nõ vulnerũ.g̃ tũc supple oz accipe curã ipsiꝰ ex tractatu de vlceribꝰ ꝛ nõ reponaꝫ amplius cura istiꝰ sub isto capꝯ.Deide cum dicit.

¶ Et dixit sapiẽs qꝫ vulnus nõ indiget nisi ligatura aggregãte labia: qñ queriꝫ adherentia ꝛ incarnatio: verũ si fuerit necessariũ vt nascaꝫ in ea caro tũc nõ est in eo necessariũ illud: sed ẽ necessaria aliqñ ligatura cuz q̃ effundaꝫ sordities ex orificio eiꝰ: ꝛ aliqñ ligatura sit tali mẽsura q̃ retineat medicamẽ desuper.

¶ In parte ista Auic.qꝛ ligatura diuerso mõ fit in vulneribus ꝛ vlceribꝰ cũ dictũ sit ꝓus qꝫ id vulnꝰ ꝓfundũ aliqñ põt curari vt simplex vulnus. aliqñ aũt opz curari ipsum vt vlcus.iõ hic Auic.ostẽdit qũo oz fieri ligatura in eo qñ curaꝫ vt vlcus.ꝛ volẽdo hoc ostẽdere Auicẽ.ostẽdit quot de causis ligatura fit in vulneribꝰ ꝛ vlceribus.Dicit ergo. Et dixit sapiẽs.i.Hal. in libro de ĩgenio sani. qꝫ vulnus nõ ĩdiget nisi ligatura ꝛc̃.ꝛ ꝓ hoc Auic. ponit vnã cãm ꝛ vnã vtilitatẽ ꝓpter quã ligatura fit in vulneribꝰ.naz aliqñ ligatura fit in vulneribꝰ cã aggregãdi labia vulneris.ꝛ hec ligatura opz vt apud orificiũ vulneris sit decẽter stricta ꝛ cõplicata vt bona fiat expressio sanguis supflui ꝛ hũiditatum aliaꝝ a vulnere ꝟsus alias ptes.quanto aũt a vulnere talis ligatura magis elongaꝫ tanto magis relaxeꝫ.ꝛ hec ligatura nõ cõpetit nisi in vulneribꝰ in qbꝰ q̃riꝫ adherentia ꝛ icarnatio.in alys aũt nõ cõpetit. Et iõ subdit.verũ si fuerit necessariũ vt nascaꝫ in ea caro:vt qꝛ in vulnere ab ipso ꝑncipio sit facta diminutio sube vel vulnꝰ cõuertitur ad saniẽ ꝛ fiat vlcus:tunc nõ est necessariũ illud.i.illa ligatura.sed est aliqñ necessaria ligatura cũ qua effundaꝫ sordities vulneris ex orificio eius. In hoc Auic.tãgit modũ aliũ ligature q fit in vlceribꝰ ꝛ vulneribꝰ.nã aliqñ ligatura fit in vulneribꝰ ꝛ vlceribꝰ ad expressionẽ saniei. nam cũ sanies sit ipedimẽtũ generatiõis carnis ꝛ in quibusdã vlceribus aggreget sanies ꝛ virus sicut est in vlceribus ꝓfundis. ideo oz vt in talibus fiat ligatura cũ qua effundaꝫ sordities ꝛ virus ex orificio eius.hec aũt ligatura fit cõtrario mõ ꝓdicte. Nã talis ligatura oz esse stricta apud ꝓfundũ aut apud radicẽ vlceris. mollis autẽ apud eius orificiũ vt ex vehemẽtia cõstrictionis ipsiꝰ apud ꝓfunditatẽ vulneris ꝛ ex relaxatione in orificio virus ꝛ sanies ad exteriora ꝓfluãt. ꝛ hec ligatura nõ fit nisi in vulneribꝰ ꝛ vlceribꝰ ꝓfundis in qbus timeꝫ ne virꝰ ꝛ sanies in inferiori parte aggregentꝫ. ¶ Et aliqñ ligatura tali mẽsura qua retineat medicamẽ desuper. In hoc Aui. tangit tertiaz cãm ꝛ modũ per quẽ ligatura fit in vlceribꝰ. Naz aliqñ fit ligatura in vlceribꝰ solũ vt retineat pulluillos et medicinã vsqz ad tẽpus mutatiõis super vlcus. ꝛ talis ligatura opz vt intantũ stringaꝫ vt retineat ꝛ cõseruet pulluillos ꝛ medicinã vsqz ad tẽpus mutatiõis.ꝛ hec ligatura est que fit maxie in vlceribꝰ manifestis in qbus nõ sũt cauerne ꝛ abscõsiões vbi possint sanies ꝛ hũiditates extranee aggregari. ¶ Sic ergo habemꝰ ex dictis Auic.qꝫ ligatura fit in vulneribꝰ ꝛ vlceribus ꝝm tres itentiões ꝛ ꝝm tres modos.nã aliqñ fit ad incarnanduz labia vulneris. aliquãdo aũt fit ad expressionem saniei. aliquãdo aũt fit solum ad retinẽduz medicamina ꝛ puluillos sup vulnus. ¶ Et ex hoc vlterius apparet qualis ligatura fit in predicto vulnere.s. ꝓfundo.quia quãdo curamus ipm vt vulnus simplex:tũc cõpetit in eo ligatura que est ad ĩcarnandum labia vulneris.quãdo aũt curatur vt vlcus: tũc aliquãdo ꝺpetit ligatura in eo que est ad expressionẽ saniei. vt quãdo remanet sic in sua ꝓfunditate. Aliquãdo autez competit in eo solum ligatura que est ad retinẽdũ medicamina ꝛ puluillos:vt quãdo detegiꝫ id vulnus cũ sectione vsqz ad suũ ꝓfundũ. Deinde cum dicit.

¶ Inqt. ꝛ sufficit vt sit orificio vulneris locus: ex quo effundaꝫ sordities semp ꝑ nãm: aut ita vt cadat pforatio illic aut vt tu figures ipm cũ illa figura. Ego.n. iã sanaui vulnꝰ magnũ cuiꝰ ꝓfundũ erat vbi est genu ꝛ ipsiꝰ orificiũ i cora ꝑter qꝫ feceri ei orificiũ aliud iferiꝰ apud genu. Sed ꝑparaui coram tali ꝑparatione qꝫ ꝓfundum fuit superius ꝛ orificiũ iferius:quare sanatuz est absqz perforatione in iferiori parte. Et similr qñqz suspendũtur brachium ꝛ palma ꝛ alia taliter qꝫ orificium semp est iferius. hic est ergo sermo eius.

¶ In parte ista Auicenna. quia vulnus ꝓfundum quãdo iam factuz est vlcus ꝛ curatur vt vlcus indiget ad hoc vt curetur aliquando vt discoperiatur cum sectione vel in toto vel in parte. Aliquando autez non est necesse vt secetur:sed sufficit sibi orificium qõ habet. ideo hic Auicẽna ostendit quãdo tale vulnus debet secari ꝛ quando nõ indiget sectione. Et duo facit. Primo ponit circa hoc id qõ dixit Halie.secundo addit quiddaz ad dicta Halieni.scõa ibi(Et dico qꝫ forsasse)In parte ista Auicen. intendit dicere quod Halienꝰ dicit qꝫ in istis vlceribus ꝓfundis orificium debet esse sic situatum vt sanies ex ipso per seipaz effundatur.hoc autez est si sit orificium in parte inferiori ꝛ fundum sit in parte superiori. Si ergo orificiũ in vulnere sit in inferiori loco:tunc sufficit illud orificium. Si autem sit in superiori ꝛ fundum in inferiori: tunc vel debet fieri aliud orificiũ in parte inferiori vt sanies habeat fluxum ad decliuiora.vel sic membrum debet situari qꝫ orificium quod erat superius fiat inferius si id membrũ sic põt situari sicut est crus ꝛ manꝰ ꝛ pedes ꝛ huiusmodi. Ista enim mẽbra sic possunt situari vt orificiuz quod est aliquando in parte superiori fiat in parte inferiori.ꝛ sufficit hoc orificium preter qꝫ fiat ibi aliud orificium. Et circa hoc inducit quoddam exempluz Halie.cum dicit.Ego enim.s.Halienus sanaui vulnus magnuz ꝛc̃.ꝛ patet quod dicit.Deinde cum dicit.

¶ Et dico qꝫ forsasse ibi cadet vulnus vbi tibi erit necessarium incidere complete ꝛ secare membrum.

¶ Halie. dicit. Et dico qꝫ forsasse cadit vulnus supple in membro vbi tibi erit necessariuz incidere complete ꝛ secare membrum: quasi vult dicere Auicen. qꝫ aliquando potest cadere vulnus in tali mẽbro qꝫ non possumus ipm situare sic qꝫ orificiuz fiat decliue.nec etiam sufficit facere aliud orificium in alia parte: sed oportet totam concauitatem secare vsqz ad profundum.ꝛ hoc vt ibi sanies nõ moreꝫ maxie si sit in loco carnoso ꝛ nõ neruoso vbi nõ timemus ꝓpter sectionẽ de neruis.Deinde cũ dicit.

¶ Cū aūt ex vulnere abscidit caro plurima: tūc necia sunt ea que carnē nasci facilūt ⁊ nō sufficit illud qđ exiccat ⁊ ꝓhibz. Et fortasse nocet exiccatiuum ⁊ ꝓhibitiuum ex parte qđ repellit materiam ex qua nascitur.

¶ In parte ista Auic. postq̄ posuit curā vulnerū que sunt absq; deperditiōe subē de qua sit curādū q̄ qdez curātur vt vulnera simplicia. Dic Auic. ponit curā vulnerū q̄ sūt cum perditiōe subē q̄ qdem vulnera sunt cōpōsita. nā in eis est duplex morb⁹. s. morb⁹ cōis puta solutio cōtinui ⁊ morbus officialis: puta diminutio subē que est morb⁹ in q̄titate. ⁊ iō curant alio mō q̄ dicta. ¶ Et diuidit ps ista in partes tres. In ꝑma parte ponit curā vulneruz q̄ sunt cuz diminutione subē puta carnis. q̄ qdem vulnera vocant a Hal. 3° de igenio sanitatis vulnera cōcaua. In scōa parte oñdit q; qñ cōcauitas cōponit sic cū vulnere q; impossibilis est intētio curatiōis ꝯcauitatis pfecte. In tertia parte q⁹ in vulnerib⁹ cōcauis nō soluz deperdit caro: sed cutis ēt. ⁊ sicut diminutio carnis idiget faciētib⁹ nasci carnem. sic ⁊ diminutio cutis idiget faciētib⁹ nasci cutē. ⁊ cōparat Auic. id qđ facit nasci carnē ad id qđ generat cutē. scōa ibi (Et qñq; est ꝑfunditas) tertia ibi (Et qñq; est id qđ facit nasci carnez) Dicit ergo ꝑmo. Cū ex vulnere abscindit caro plurima. dicit plima signāter. q⁹ si abscinderet pauca de qua nō esset curādū: tūc nō diuersificaretur cura ipsi⁹ a cura vulneris simplicis: vt dictum est ꝑus. Et nō sufficit id qđ desiccat ⁊ ꝓhibet. s. ad generādū carnem sicut sufficiebat ad icarnādū labia vulneris. nō aūt itelligas hoc verbū. ⁊ nō sufficit id ⁊c. vt nō sufficiat. q⁹ oportebat ipm esse magis exiccatiuū. q⁹ hoc nō cēt verum eo q; medicina generatiua carnis dz esse min⁹ exiccatiua medicina icarnatiua fm q; postea dicet in sequēti capło ⁊ non itelligas qñ dicit. Et nō sufficit. i. ⁊ nō cōfert. q⁹ nō oz ipm sic esse exiccatiuū ⁊ ꝓhibitiuū in gñatiōe carnis: sic in incarnatiōe labioꝝ. ⁊ hoc est qđ subdit Auic. ¶ Et fortasse nocet exiccatiuū ⁊ ꝓhibitiuū ⁊c. Cuius aūt ꝯplexiōis debeat esse medicia gñatiua carnis dicet ad plenū in sequēti capło. ¶ Tu aūt suppleas vltra dicta Auic. q; carne regenerata in vulnere cōcauo supuenit nobis alia curatōis intentio. s. cooperire carnē talē cute qđ qdē fit cū cicatrizātibus. q̄ aūt sint illa in sequētib⁹ inuet. in vulnerib⁹. n. cōcauis nō solū deperdit caro. sed ēt cutis. Sicut aūt caro idiget generātib⁹ carnē: ita ⁊ cutis idiget faciētib⁹ nasci cutem. ¶ Et vlteri⁹ itellige q; vulnus aliqñ ꝯponit cū deperditiōe carnis ⁊ cutis sicut sūt vulnera cōcaua. aliqñ āt cōponit solū cū deperditiōe cutis. Et qñ cōponit cū deperditiōe carnis ⁊ cutis idiget: tūc generātib⁹ carnē ⁊ cicatrizātib⁹. qñ aūt ꝯponit solū cū deperditōe cutis: tūc solū idiget cicatrizātib⁹. ⁊ hec oīa ꝟba plane inuūt ⁊ ꝺclarant a Hal. 2ª ꝑticula de igenio sanitatis. Deīdē cuz dicit.

¶ Et qñq; est ꝑfunditas ⁊ diminutio ossiū taliter q; nō est possibile vt nascat cōplete: quare remanet ꝑfundū sicut qñq; accidit vt nascatur plus q̄ sit necesse: quare ē caro addita. Et oz vt cibet eger qui vult vt nascat caro in vulnere suo cibo laudabili boni chimi.

¶ In ꝑte ista Auic. ostēdit q; aliqñ componit ꝯcauitas sic cū vulnere q; ipossis est itētio curatiōis ⁊ cōcauitatis pfecte. ⁊ cū hoc ēt oñdit quēdā aliū morbuz in q̄titate q; pōt cū vulnere cōponi. Dicit ergo. Et qñq; ē ꝑfunditas ⁊ diminutio ossiū taliter. i. ⁊ qñq; ē cōcauitas in vulnere tal⁹ sicut qñ est in vulnere nō solū ex diminutōe carnis: sz etiā ex diminutiōe ossis: q; nō est pos̄ vt nascat ꝯplete. i. vt repleat ꝯcauitas vulneris ex carne pl⁹ q̄ sit necesse: q̄re est caro addita. i. q̄re supexcrescit ⁊ addit ibi caro vltra terminū nāle. ⁊ p ꝯns remanet ibi cicatrix alta non eq̄lis. Sic ḡ supplet⁹ pos̄ est id qđ dictū est. s. q; qñq; accidit vt non possit cōcauitas vulneris pfecte repleri. ⁊ p ꝯns remanet ibi cicatrix ꝯcaua ⁊ ꝑfunda. ¶ Intellige āt id qđ dicit h̄ q̄dā mō est sil̄e ꝑdicto ⁊ quodāmō dissimile. Est sil̄e q̄tuz ad pos̄ vtrūq; euenire. q⁹ sicut est pos̄ q; aliqñ repleat concauitas ex carne plus q̄ sit necesse. ⁊ p ꝯns ēt remanet ibi cicatrix addita. ita ēt est pos̄ vt aliqñ non perfecte possit cōcauitas vulneris repleri ex carne. ⁊ per ꝯns ēt remanet ibi cicatrix cōcaua ⁊ ꝑfunda. ¶ Est aūt dissimile q̄tū ad pos̄ vtrūq; curari. nā qñ accidit vt repleat ꝯcauitas vulneris ex carne pl⁹ q̄ sit necesse vñ fit cicatrix addita pōt id pctm̄ semp curari cuz corrosiuis ⁊ diminutiuis carnis supflue sic̄ de se manifestū est. sed cōcauitas qñq; ꝯponit sic cum vulnere q; ipos̄ est eā repleri pfecte. vñ non pōt al⁹ fieri q⁹ nō remaneat cicatrix cōcaua sicut qñ ē ibi diminutio ossiuz fm q; dcm̄ est. ¶ Ulterius aūt itellige q; ex dictis h̄ ⁊ ex p̄dictis pōt colligi q; duplex morb⁹ i quātitate pōt cōponi cū vulnere. Unus morb⁹ est in augmēto q̄litatis sicut qñ est supflua caro in vulnere. Ali⁹ morbus est in diminutiōe q̄titatis subē mēbri. ⁊ iste pōt eē duplex. q⁹ qñq; cōponit cū vulnere diminutio carnis ⁊ cutis sicut accidit in vulnerib⁹ ꝯcauis. qñq; aūt ē in eo solū diminutio cutis. ¶ Et vlteri⁹ ēt intellige q; sicut diminutio carnis ⁊ cutis q̄ ꝯponit cū vulnere idiget gñantib⁹ et cicatrizantib⁹: ita ꝑ oppositū augmētū quantitatis nimie carnis qđ cōponit cū vulnere idiget corrodētib⁹ ⁊ diminuētib⁹ carnē. q̄ aūt sint corrodentia ⁊ diminuētia carnē dicent postea. ¶ Sed est vlteri⁹ aduertēdū q; medicine aliter opant in gñatiōe carnis ⁊ cicatrizatiōe ⁊ al⁹ opant in diminutiōe ⁊ corrosiōe carnis. Nā in gñatiōe ⁊ cōsolidatiōe nā operat vt ꝓncipale agēs. medicie aūt vt coadiuuātes. q⁹ nihil agunt in hoc nisi. q⁹ remouēt ipedimēta nāe ipedientia ipaz gñare vel solidare. sz in corrosiōe carnis ⁊ diminutōe medicine opant ibi. vt ꝓncipalia agētia. nā aūt vel nihil vel parū ibi operat. ⁊ hoc ē qđ dicit Hal. in tertia ꝑticula de inge. sani. Nā carnē creare ⁊ cōsolidare cū actiōe nāe fiunt. medicine enī in hō nihil agūt nisi ea que nām ipediunt repellūt. amputare vero carnem ⁊ icidere superfluā carnē non fiunt cuz actiōe nature: sz cū medicinis fortiter desiccātibus ⁊c. ¶ Et opz. Dic Auicē. addit quoddaz q̄tuz ad regimen per dietā qđ debet obseruari in generatiōe carnis dicens. Et oportz vt cibetur eger ⁊c. Et causa huius quod dicit Auicenna est. quia materia generationis carnis est bonus sanguis temperatus in quantitate ⁊ qualitate. materia autem boni sanguinis ⁊ cuiuslq; alterius boni chimi est cibus bonus. ergo ēt opz vt talis cibetur cibo laudabili qui in vulnere suo indiget regeneratione carnis. Deinde cum dicit.

¶ Et qñq; est illud qđ facit nasci ita q; pos̄ est

ei vt faciat nasci carnem: cutē ꝙo non facit nasci cum iam abscisa est totaliter: imo non facit nasci loco eius nisi carnē duram supra quaz nō nascit pilus. verū aūt rami multotiēs eminēt ⁊ nascuntur sicut caro.

¶ Dic Aui. qz in vulneribus concauis non solū deperdit caro: sed ēt cutis ꝑm qꝫ dictū est ꝑus. ⁊ sicut idiget diminutio carnis medicis faciētib⁹ nasci carnē: ita diminutio cutis idiget faciētib⁹ nasci cutez: qualia sunt cicatrizatiua. ideo dic Aui. ꝙparat id qō fac nasci carnē ad id qō facit nasci cutē. ⁊ cum hoc ēt itromiscet de nascētia pditōis subē venaruz. Dicit g̃. Et qñꝫ est id qō facit nasci carnē: ita qꝫ pole est ei vt faciat nasci carnē. s. similez priori deperdite. sed supple id qō facit nasci cutē qō vocat cicatrizatiuū nō facit nasci cutem cū iam abscisa est totaliter. s. cutē ꝓsilem ꝑponit: ita qꝫ sit de cutis: sicut illa que est deperdita. Et hoc ē: qz cutis est de mēbris duris que deperdita non regenerat ꝑm ꝑmā intentionē. sed regenerat solū ꝑm secūdā intētionē. qz regenerat solū aliqd loco illoꝝ ⁊ non de est illa. Et hoc est qō subdit Aui. imo non facit nasci loco eius. s. cutis deperdite nisi carnē duram sup quā non orit pilus. Causa aūt g̃re nō nascit pilus super carnem duram talis est. quia talis caro que renascitur ibi loco cutis deperdite est spissa. Un nō est porosa sicut cutis que ꝑmo erat ibi. ⁊ ideo nō est ibi via vñ possit egredi pilus cum nō fit porosa sicut erat in cute ꝑmo deperdita.

¶ Sic ergo appet ex dictis qꝫ differt faciēs nasci carnem ab eo qō facit nasci cutē in hoc. qz id qō facit nasci carnem fac nasci carnē veram ⁊ silem ꝑponi deperdite. Illud do qō facit nasci cutem nō facit nasci veram cutem: sed soluz aliqd loco illius qō non est vere cutis.

Sed aliquis dubitaret de eo qō dicit hic Aui. Et qñꝫ est id qō facit nasci carnez: ita qꝫ pole est ⁊c. qz nōne semꝑ illud qō facit nasci carnez restaurat ipsaz de: manifestū est qō sic. g̃re dixit Aui. qñꝫ:

¶ Possumus dicere vno modo qꝫ iste est qdā modus loquendi: sicut ēt nos dicim⁹ spondiles dorsi: nō quia sint in alio qꝫ in dorso. Silr hic qñ Aui. dicit qñꝫ nō vult per hoc qꝫ aliqñ faciēs nasci carnē non faciat nasci carnē verā: sed est qdā modus loquēdi.

¶ Uel possumus dicere qꝫ ꝟ qō dicit qñꝫ refert ad hoc qō dicit facit nasci carnē: ⁊ non refert ad id qō vltimo dixit vt faciat nasci carnē. vt ꝛstruat sic. Et id qō qñꝫ. i. aliqñ fac nasci carnē: ita qꝫ pole ē ei ⁊c. Et tūc sic ꝛstruendo non intelligit Aui. qꝫ id qō facit nasci carnē qñꝫ faciat nasci carnē verā: ⁊ qñꝫ non. sed itelligit qꝫ ipm qō qñꝫ facit nasci carnē pole est qꝫ semꝑ faciat nasci carnē simile. ⁊ hoc est ve: vt dctm̃ est.

¶ Ulterius aūt nota qꝫ duplex est cutis: quedaz est cutis ꝑma: que imediate non iheret carni. ⁊ ista abscisa nō regnatur sicut multotiens videm⁹ qꝫ excoriant digiti ⁊ manus: ⁊ postea regenerat cutis silis ꝑponi. Et de ista non itelligit Aui. Alia aūt est cutis secūda que imediate coopit carnē. ⁊ ista est mēbrum qō non regnat ꝑm ꝑmā intētionē nisi raro in ifantib⁹. ⁊ de ista itelligit hic Aui. Qz aūt Aui. dixit qꝫ cutis abscisa non renascit: crederet silr forte aliqs qꝫ eodē modo eēt ō oib⁹ mēbris ꝛsilib⁹: qō non est verū. ideo subdit Aui. de venis que sunt mēbra cōsilia qꝫ aliqñ possunt renasci sicut caro dicēs. venarū aūt rami. s. abscisa aliq̄ ꝑte ab eis multotiēs. i. aliqñ eminēt. s. renati: quātū ad illam ꝑtē abscisam ⁊ renascunt sicut caro. Dctm̃. n. fuit supius in ꝑmo capl'o. qꝫ vene erāt medie nature iter carnē ⁊ ossa. os aūt nō restaurat nisi rarissime in ifantib⁹. caro aūt semꝑ restaurat. ⁊ iō vene aliqñ restaurant: sicut si abscisio sit pua ⁊ corpus humidum leue ⁊ vena sit pua sicut sunt qdā rami venaꝝ ⁊ non magni. aliqñ aūt non restaurant: sicut in ōrys dispōnibus Que aūt sit causa istoꝝ qñ restaurant ⁊ qñ non: nō spectat ad presens negocium. et ideo in istis parum insisto. Tūc sequitur illa pars

¶ Et de vulnerib⁹ sunt quedā habētia timorem sicut vulnera cadentia in neruis: ⁊ extremitatibus lacertoꝝ: ⁊ dicam ea in ca. dispositionum neruoꝝ: ⁊ multotiēs sequunt ea accidētia mala sic illud qō seq̄t vuln⁹ extremitatis lacertoꝝ de alteratōe coloris ⁊ casu pulsus post spissitudinem ⁊ paruitatem. ⁊ pducit ad sincopim ⁊ casum virtutis: ⁊ quādoqꝫ sequit ea spasmus: ⁊ simil'r illa que cadūt ante genu apud rotulam: qñ sequunt ea accidētia mala: ⁊ sunt pmittentia a qbus parum liberant.

¶ In ista parte Aui. postqꝫ determinauit de vulnerib⁹ carnosis in qb⁹ vulnerib⁹ nō est magnus timor: ⁊ tetigit etiam curā illoꝝ cōplete: eo qꝫ de ipsis erat ꝓncipalis itentio. In isto capl'o hic icidental'r determinat aliqd de vulnerib⁹ in qb⁹ est timor sicut de vulnerib⁹ que fiūt in mēbris nervosis. Dico aūt qꝫ determiat de eis icidental'r hic: eo qꝫ Aui. in subseqntib⁹ facit postea quēdā tractatū. vbi cōplete tāgit postea de vulnerib⁹ istis ⁊ cura ipsoꝝ. Ḃ aūt solū determinat de eis vt ostēdat qꝫ talia vulnera timorosa sunt per respectū ad ꝑdicta. ⁊ qz icidēta l'r determinat hic de eis. iō hic Aui. solū tangit aliqd de eis icōplete: ⁊ ēt de cura ipsorum. ⁊ diuidit pars ista in ptes duas. In ꝑma pte ostendit que sint illa vulnera illoꝝ mēbroꝝ i qbus est timor. quia ea aliqñ sequunt accītia timorosa sicut spasmus ⁊ sincopis ⁊ silia. ⁊ in secūda pte tangit aliqd de cura ipoꝝ. z⁹ ibi. (Et qñ accidit spasm⁹ ex hꝺ ⁊c). Dic ergo ꝑmo. Et de vulneribus sunt quedā hñtia timorē. qz i eis est timor mortis sicut vulnera cadētia in neruis ⁊ extremitatib⁹ lacetoꝝ. qz in extremitatib⁹ lacertoꝝ maxime sunt nerui ⁊ chorde. Et tūc Aui. dat causam g̃re ista sunt timorosa dicēs. ⁊ pro qa. qz multotiens sequunt ea accītia mala ⁊c. de alteratione coloris in visu alterat color in istis. nā ꝓpter fortē dolorez qui accidit in vulneribus istoꝝ mēbroꝝ rōne sensibilitatis ipsoꝝ resoluit calor ⁊ spūs cū resolōne virtutis ex quoꝝ defectu discolorat corpus istoꝝ. ⁊ ideo alterat color i visu. imo ēt ⁊ in toto corpe ꝓpter compati totuz corpus ad vulnera taliuz mēbroꝝ. sed qz maxime apparet talis discoloratio in visu: eo qꝫ maxime appet color in ptibus faciei. idcirco dixit Aui. de alteratione coloris in visu ⁊ casu pulsus post spissitudinē ⁊ paruitatē. i. qꝫ in istis ꝑmo fit pulsus spissus ⁊ paruus ⁊ postea cadit. Causa aūt huius est ꝓpter vehementem dolorē. Nam ꝑm qꝫ appet per Aui. in ꝑmo canone. fen z⁹. capl'o de pulsu. Dolor fortis in sui ꝓncipio fac virtutē ebulire ⁊ inflāmat caliditatem. ⁊ ideo in sui ꝓncipio mutat pulsum ad magnitudinē ⁊ velocitatē. Cum aūt dolor ad finē sue fortitudis puenit: tūc pcedet pulsus miorā do ⁊ redibit ad iferiora donec pdet magnitudinē ⁊ velocitatem. sed vicē istarū supplebūt spissitudo ⁊ paruitas. ⁊ iō fiet spissus ⁊ paruus.

¶ Ulterius aūt si plus augmētatus fuerit adducet pulsum ad raritatē ⁊ pditionē. i. casum ipsius. Cum ergo dolor vehemēs segtur vulnera istoꝝ membroꝝ. Idcirco in ꝑn⁹ sui ponet pulsum magnū ⁊ velocē: in pcessu aūt spissum ⁊ paruū. vltimo aūt pducet ad pditionem ⁊ casuz ipsius. Et ideo bene dicit Aui. Et casu pulsus post spissitudinē ⁊ paruitatē ⁊ pducit ad sincopim ⁊ casum virtutis. Causa aūt huius est ex vehemēti dolore q accidit. dolor. n. fortis calorē ⁊ spm̃ cum virtute dissoluit ⁊ mēbra a ꝓprys opationib⁹ ꝓhibet ꝑm qꝫ Aui. dic ꝑmo canone. fen z⁹. capl'o de eo qō puenit ex dolore. ⁊ ideo vulnus in talib⁹ mēbris pducit ad sincopim ⁊ casuz virtutis. Et qñꝫ segtur

ea ſpaſmus:hoc eſt ꝓpter continuationem neruoꝝ ad cerebꝝ.vnde ꝛ ad paſſionē ipſoꝝ accidit aliquādo cerebꝝ cōpati ꝓpter cuius cōpaſſionē totuꝫ corꝑ ſpaſmat. ¶ Eſt aūt itelligēdū circa ꝑdicta q̄ vulnus pōt accidere neruis q̄druplr ſm q̄ appet per Hal.6° de īge.ſa.ꝛ p Aui.in parte ſeq̄nti.de vulneribꝰ neruoꝝ.nā neruus:aut pungit aut ſcidit:ꝛ ſi ſcidit aut ſcidit ſm lōgitudinē:aut ſm latitudinē. Et ſi ſcindit ſm latitudinē.tūc aut recidit ex toto:aut ſolū in parte. Iſte ḡ ſunt quatuor ſpēs vulneꝝ que poſſunt accidere neruis. Iſtoꝝ aūt vulnerū magis timoroſum ꝛ piculoſum:ꝛ ad qō magis ſeqtur ſpaſmus:ꝛ alia accidētia que Auicē.ponit:eſt punctura. Deide eſt vulnus qō eſt ſciſſura nerui p latitudine nō ex toto.deiñ eſt vulnus nerui qō eſt ſciſſura ipſius per lōgum:minus aūt piculoſum oibꝰ:q̄ꝫtū ad ꝑditionē ifirmi eſt qñ incidit neruus ex toto:nihilominus tñ membꝝ qō per illū neruū mouebat motū amittet. ꝛ hoc eſt qō dicit Hal.6° de īge.ſani. Item ſi neruus ſit inciſus ꝛ ſeparatꝰ nullā ſuſpectionē eger habꝫ.curabit.n.ſicut cetera mēbra.ſed tamē mēbra que mouebant per ipꝫ neruum motuꝫ amittēt. Quādo ergo Aui.dic q̄ de vulneribꝰ ſunt quedā hūtia timorē ſicut ſunt vulnera neruorum ꝛc. intellige hoc maxime de vulneribꝰ ipſorum:que ſunt punctura ꝛ ſciſſio per latitudinē nō ex toto:eo q̄ ad hoc ſequūtur accītia:que Auicē.ponit in lra.ꝛ maxime cura iſtoꝝ diuerſificat a cura vulnerū alioꝝ. Quare aūt vulnera neruoꝝ ſunt magis piculoſa alys vulneribꝰ:ꝛ quare etiā punctura eſt piculoſior ſciſſura per latitudinem non ex toto.ꝛ quare ēt iſta eſt piculoſior ſciſſura ſm longitudinē.ꝛ q̄ ſpaſmus ſegtur ad vulnera iſtoꝝ mēbroꝝ:vtrū de inanitione vel repletione.ꝛ quomodo accidat ex vulneribꝰ quoꝝ neruoꝝ accidat totū hoc non eſt ꝑſentis itentionis dicere:cuꝫ Aui.de vulneribꝰ iſtis non loquat hic niſi icidentalr:vt dictum fuit ꝓpus.ſed oia hec pfecte ſm igeny noſtri poſſitatē īgremus in tractatu vulnerū neruoꝝ:qñ ipm deo dante auxiliū exponemus. Et ſilr illa ſupple vulnera ſunt timoroſa que cadūt ante genu apud rotulā vl ꝓpe per duos digitos. Et cauſa huius eſt ꝓpter mltitudinē neruoꝝ ꝛ chordarū que ſunt ibi.ꝛ ideo multotiēs ſequunt ea accidentia mala que dicta ſunt ꝓpus.ꝛ eadē eſt cauſa hic ꝛ ibi.niſi q̄ hītendunt plus illa accītia ꝓpter capita plurium neruoꝝ ꝛ chordaꝝ que ſūt ibi. Et ideo Aui.addit. Et ſunt pimēta a gbꝰ parū liberant.ſ.ifirmi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et quādo accidit ſpaſmus ex huiuſmodi vulneribus lacertoſis ꝛ non recipit curationem:tūc curatio eſt icidere lacertū in latitudie:ꝛ eſt volūtas vt deſtruat operatio lacerti:verū illud eſt de illis que oportet vt poſtponant quantuꝫ eſt poſſibile. Et cureꝫ ſpaſmꝰ ꝛ pmixtio rōnis cum re alia ꝑter eam:ꝛ ſicut vulnus geniculi:ꝛ fortaſſe enim neceſſe eſt vt ponatur cum ſectione dura.

¶ In parte iſta Aui.tangit aliqd de cura iſtoꝝ vulnerū. Et quia vt dcm̄ eſt loqtur hic de iſtis vulneribꝰ icidentalr idcirco.hic Auicē.ſolū tangit icidentalr ꝛ incōplete de cura ipſoꝝ. Et duo facit. ꝓmo tangit aliqd de cura iſtoꝝ rōne cuiuſdam accidētis qō in eis ſupuenit pauca rōne ſpaſmi. ſecūdo ponit quendā canonē generalē:quātum ad curam iſtoꝝ vulnerū.ſecūda ibi.(Et oportet vt fit feſtinatio). Et ītellige hic q̄ quātum ad rectū ordinē cure iſtoꝝ vulnerū pars ſecūda debebat ꝑcedere ꝓmā.qr rectꝰ ordo in determinando de cura alicuius morbi eſt ꝓmo ponere curam illius morbi:ꝛ poſtea accidentiū eius. Sed qr Aui.hic logt de vulneribꝰ iſtis plus ſub rōne qua ſunt timoroſa.ſunt autem timoroſa ꝓpter accītia que ea ſequunt. Idcirco ꝓpus tetigit aliqd de cura accītiū q̄ꝫ de cura ipſoꝝ. Et qr iter accidentia que ea ſequunt magis timoroſum eſt ſpaſmus:eo q̄ ſpaſmus ſupueniēs vulneri eſt mortale.vt dic Hyp. Idcirco Auicē.maxime iter alia accītia tangit aliqd de cura ipſius:nec etiam perfecte tangit curam ipſius hic:cum nō principaliter de his hic intendatur.ſed ſolum tangit aliqd neceſſarium fieri aliquando in cura ipſius. Dicit ergo. Et qñ accidit ſpaſmus ex huiuſmodi vulneribꝰ lacertoſis.i. neruoſis.accidit aūt maxime ſpaſmus in eis.vt dcm̄ eſt ꝓpus quādo neruus eſt punctus:aut iciſus in latitudine non ex toto:ꝛ non recipit curationē.ſ.aliter per medicinas:tūc curatio eius eſt icidere lacertū.i.neruū in latitudine. Cauſa aūt huius eſt:qr cuꝫ ſpaſmus accidat ꝓpter nocumētuꝫ qō fert ad cerebꝝ rōne ꝯtinuationis nerui ad ipſum cerebꝝ ſm q̄ dictū eſt:tūc qñ ex toto recidit non amplius fert nocumētū ad cerebꝝ.qr pars nerui ſana nō iciſa.que recipiebat nocumētum a parte leſa.ꝛ per ꝯñs etiam ducebat nocumētum illud vſq̄ ad cerebꝝ nō amplius recipit illud nocumentuꝫ ꝓpter non amplius ipſum ꝯtinuari.ꝛ iō tūc euitat ipaſmus qui poterat eſſe cauſa ꝑditionis ifirmi. Uerūtamen quanq̄ talis inciſio non ſit cauſa ſpaſmi:ipſa tamē eſt cauſa alterius nocumēti.qō ſubdit Aui.dicēs. Et eſt volūtas.i.ꝛ eſt neceſſe.tūc vt deſtruat operatio lacerti.

¶ Et ideo debemus euitare iſtam iciſionē quātum poſſumus.ſed quādo nō poſſumus aliud debemus eaꝫ facere. qr minus malū eſt q̄ mēbꝝ ꝑdat talē opationē q̄ꝫ q̄ infirmus moriat. Et iō Aui.ſubdit. Uel id eſt de illis.i.iſta iciſio que oportet vt poſtponat quātuꝫ poſſibile eſt.ꝛ hoc ꝓpter nocumētum membri qō ide ſegtur.ꝛ cureꝫ ſpaſmus ꝛ pmixtio rōnis cuꝫ re alia ꝑter illam.i.ꝑter īciſionē ſicut mūdificando corꝑ cū flobotomia ꝛ farmacia ꝛ mūdificando ꝛ aperiēdo vulnus vt effluat ad exteriora eruginoſus ſudor qui ad cerebꝝ ducit ꝛ iungendo mēbra circūſtātia oleo tepido vt ſi vulnus nerui ſit in manu iungem̄ alā ſubaſſellam ꝛ collum ꝛ circunſtātia mēbra. Si vo in pede iungemus īguina uſq̄ ad dorſuꝫ ꝛ caput.per hō.n.ſi poſſumus debemus vitare ꝛ curare ſpaſmuꝫ. Sed ſi nulla iſtarum rerum ſpaſmo ſubueniat:tūc cogimur icidere neruū ex toto quo facto ſpaſmus cito curabit ꝓpter cauſam que dicta eſt.ꝛ tūc Aui.ſpecificat de vulnere geniculi quomō i eo oportet facere talē iciſionē aliq̄ dicens. Et ſicut vulnꝰ geniculi ſupple eſt timoroſuꝫ rōne ſpaſmi q̄ cito ad vulnꝰ eius ſegtur. Fortaſſe.n.eſt neceſſe vt ponat.i.poſtponat ſpaſmus in eo cum ſectione dura.i.cum tali ſectione nerui ex toto:ad hoc vt euitet ſpaſmus.ꝛ hoc eſt quādo nō poſſumus vitare ipſum cum re alia.ꝛ minus poſſumus vitare i ipſo ꝓpter multitudinē neruoꝝ q̄ ſunt ibi.ꝛ ideo cogimur in eo plus facere talem inciſionem nerui ex toto vt euitetur perditio ifirmi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et oportet vt ſit feſtinatio in apoſtematibus eius ꝛ vlceribus ipſius ꝛ vulneribus cum flobotomia ꝛ ſolutione ventris:ꝛ ꝓhibitione incarnationis donec mundificentur mundificatione vltima:deinde incarnentur.

¶ Aui.ponit quēdam canonē generalē cure in vulneribꝰ ꝛ apoſtematibꝰ ꝑdictoꝝ mēbroꝝ:vt oſtēdat q̄ cura ipſoꝝ diuerſificat a cura ꝑdictoꝝ vulneruꝫ carnoſoꝝ:eo q̄ vulnus in iſtis non debet feſtināter īcarnari:ſicut alia carnoſa vulnera.ſed ꝓpus debet mūdificari pfecta mūdificatiōe vltima vt oīs virulētia ad exteriora educatur que poſſet cauſare ſpaſmum ꝓpter ꝯtinuationē nerui cum cerebro.ꝛ hoc maxime debet itelligi de vulneribꝰ timoroſis nerui q̄ poſſunt iducere ſpaſmū ſicut quādo punctꝰ eſt nervus vel

inciſus ⁊ maxime ſm latitudinē nō ex toto. ⁊ patet qō dic̄ in littera. Intellige tamen ꝙ totum illud qō dictuz eſt de cura ſpaſmi ⁊ cura vulnex̄ hic melius ⁊ longius explanabitur in tractatu vulnerū neruox̄. ⁊ ideo quod hic deficit ibi requiratur ⁊c̄.

¶ De cognitōe eius qō facit naſci carnē: ⁊ qō incarnat: ⁊ qō ſigillat: ⁊ qō corrodit ex medicis. CAP. IIII.

MEdicamen faciēs naſci carnē eſt illud qō coagulat ſanguinē ſanuz in carnē. ¶ Qz ſicut appet ex bis que dicta ſūt i p̄dicto ca° in curatione vulnerū aliqñ īdigemus bis q̄ faciūt naſci carnē ſicut in vulnerib° cōcauis in qb° eſt caro depdita. aliqñ aūt idigem° medicis īcarnantib° ſolū labia vulneris remota abiuicē ſicut i vulnerib° carnoſis ſimplicib°. Aliqñ aūt idigemus medicis cicatrizātib° que faciūt naſci cutē ſicut in vulnerib° in qb° eſt cutis depdita. aliqñ aūt idigem° medicis diminuētib° ⁊ corrodētib° carnē ſic̄ i vulnerib° in qbus aliqñ naſcit̄ caro plus q̄z oportet ſm ꝙ dcm̄ fuit p̄us. idcirco Aui. poſt p̄dictū capl'm ponit id capitulū in quo in generali determinat de naturis iſtax̄ medicinax̄ oſtēdit. n. in generali cuius cōpl'onis debēt eē medicine faciētes naſci carnē ⁊ c° cōpl'onis debēt eē īcarnatiue: ⁊ cuius cicatrizatiue ⁊ cui° corroſiue carnis. Dico aūt ꝙ facit hoc in gñali in iſto capl'o. qz iferius ponet capl'm in quo ponet medicias in ſpāli faciētes naſci carnē ⁊ īcarnātes et cicatrizātes. in iſto aūt ca° ad nullā ipſarū deſcēdit: ſz ſoluz ī generali determiat de naturis ip̄arū. que aūt ſint ille medicine in ſpāli iferius ponet. Diuidit̄ aūt id capl'm in ptes duas. In pt̄ p̄ncipalē in qua facit qō dictū eſt. ⁊ icidētalē. z° ibi. (Et id gdē qō eſt rectum ⁊c̄) Prima ps in q̄tuor. In pte p̄ma determiat de cognitione medicinarū faciētiū naſci carnē. in ſecūda de cognitione medicinax̄ īcarnantiuz. in 3° de cognitione medicinarū cicatrizantium. in 4° de cognitione medicinax̄ corrodētiū. z° ibi. (Medicie aūt icarnatiue). 3° ibi. (Cōſolidationē vo). 4° ibi (Corroſiua diminuens). Prima pars diuidit̄ in ptes duas. in p̄ma pte oſtēdit quoddā eſſe medicamen faciēs naſci carnē ab opatione quam facit. ⁊ in ſecūda parte determiat de natura complexionis ipſius. ſecūda ibi. (Qz ſi fuerit ei exiccatio ⁊c̄). Dicit ergo p̄mo. Medicamen faciēs naſci carnē eſt id qō coagulat. i. qō conuertit ſanguinē ſanū i carnē: ſupple qui oz reſtaurari loco carnis depdite: hec eſt ergo opatio medicine faciētis naſci carnē. qz ex ſanguine veniente ad vulnus reſtaurat carnē que depdita eſt donec tota concauitas repleat̄. Intellige aūt: qz Aui. dicit ꝙ medicamen faciēs naſci carnē eſt id qō coagulat ſanguinē in carnem. i. ꝙ p̄pria medicia non eſt que coagulat ſanguinē in carnez: īmo p̄pe coagulans ſanguinē in carnē eſt vtus nutritiua nālis mēbri: eo ꝙ hec eſt opatio ipſius. ſed medicia faciēs naſci eſt ſicut coadiuuās ad iſtā opationē: eo ꝙ remouet ipedimēta nature ⁊ ꝓſeruat compl'onē nālē membri mediāte qua vtus ſuam actionē p̄ficit. et ꝓpter hoc dicit Hal'. 3° de inge. ſanita. ꝙ ſi nos concedamus ꝙ locus vulneris ſit ſanus et ſanguis ad euz venies ſit tpatus in q̄ntitatē ⁊ qualitate nil extrinſecox̄ qbus adiuuet̄ carnis generatio oportet apponi. ſed qz in noſtro corpore ſemp quaſi duo efficiunt̄. Unū eſt ſupfluitas ſubtilis. aliud eſt ſupfluitas groſſa. ⁊ hec maxime generānt̄ in loco vulneris in quo idiget caro reſtitui. ſubtilis aūt vulnus humefacit. groſſa aūt p̄trefacit. idcirco neceſſe eſt ſemp medicinas apponi vbi caro reſtituēda eſt que talia impedimēta remouet̄. ſ. vt ſupfluitatē ſubtilē exiccēt ⁊ groſſam mūdificēt. he aūt ſunt medicine que dicunt̄ facientes naſci carnem. Dicūtur ergo tales medicie coagulare ſanguinez in carnē non ſicut p̄ncipale agēs: ſed ſicut coadiuuātes. qz p̄dicta impedimēta remouēt ꝓhibē-

como do ſit generatio carnis

tia actionē nature. ¶ Ulterius autem itellige ꝙ ſignāter dixit Auicē. ſanguinē ſanū: qz cum ſanguis ſit materia generande carnis oportet vt ſit tpat° in quātitate ⁊ qualitate. ſi enim ſupabūdauerit in aliquo iſtox̄ nō ſoluz caro generabit̄: ſed augmētabit̄ vulnus. ⁊ ꝓpterea dicit Hal'. tertio de īgenio ſanitatis. ꝙ in vulnere curādo duo ſunt p̄mitus cōſideranda. quox̄ vnum eſt ſicut agēs p̄ncipale ſicut vtus ⁊ complexio mēbri. ſ. tempata ſunt ſm ꝓpriū temperamētum. Aliud vo eſt ſicut materia carnis generāde vt ſanguis ad locū defluēs ſit tpatus in quātitate ⁊ qualitate qz ſi alterū iſtox̄ intēperatū fuerit morbus multiplicabit̄ ⁊ ꝓpter hoc Auicen. dixit ſignāter ꝙ coagulat ſanguinē ſanum. dicit ⁊c̄. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qz ſi fuerit exiccatio ei vehemēs prohibet ſanguinem venientem : quare non habebit materiam caro. Et ſi eſt ei abſterſio vehemens remouet cum: ⁊ facit eum currere: quare conſumit materiam inuentam carni. ergo oportet vt non ſit ei plurima exiccatio: immo vſq̄ ad terminum: neq̄ abſterſio fortis valde: immo abſterſio pauca in tanta q̄ntitate vt abſtergat ſorditiem abſq̄ mordicatione: ⁊ non idiget ſtipticitate de qua eſt curandum.

¶ In parte iſta Aui. determiat de natura cōplexionis medicine iſtius. Et diuidit̄ pars iſta ī partes duas. ꝓmo oſtēdit cuius cōpl'onis debet eſſe quantuz ad qualitates paſſiuas. ſ. quantū ad humiditatē ⁊ ſiccitatē. ſecūdo oſtēdit cuius compl'onis debz eſſe q̄ntū ad qualitates actiuas. ſ. quātum ad cal'itatē ⁊ frīditatē. ſecūda ibi. (Et oportet iterum vt ſit in cal'itate ⁊c̄). Dic̄ ergo p̄mo Auic. ⁊ planū eſt id qō dicit q̄ntū ad ſupficiē lr̄e. Sed tamē vt dicta ipſius meli° ītelligant̄ radicitus: ⁊ etiam cauſa ipſox̄ reddat̄ nō eſt inutile de aliquibus dubitare.

Dubitatur ergo p̄mo. vtrū medicia generatiua carnis debeat eſſe ſemp exiccatiua. ⁊ videt̄ ꝙ nō. qz ſm ꝙ apparet per Hal'. in 3° de īge. ſanita. ⁊ per totū. Medicia generatiua carnis debet talis in vulnere adminiſtrari vt conſeruet compl'onē mēbri ⁊ nō vt deſtruat. Nam vt dic̄ ibi idez Hal'. Semp oportet te cuſtodire curſum nature dum eſt ⁊ cum duz nō eſt reſtaurare. Cum be opationes fiant p̄ncipal'r opatōe nature. nūc aūt compl'o aliquox̄ membrox̄ eſt humida: ſed humiduz nō cōſeruat̄ a ſicco: ſed ab ipſo deſtruit̄. Dic̄. n. Hal'. ī tegni. Calidiora. n. corpora cal'iorib° idigēt adiutorys ⁊ frīdiora frīdiorib° et ſicciora ſiccioribꝰ humidiora humidiorib° ⁊c̄. ergo in vulneribus taliū membrorū nō oportet adminiſtrare medicinā ſiccam vt deſtruat compl'onē ipſorū: ſed medicinā humidā vt ipſam cōſeruet in ſua natura. ¶ Preterea Hal'. ponit quarto de īgenio ſanita. ꝙ ſi caro vulneris fuerit ſicca: tūc fomentet̄ cum aqua calida ⁊ rebus humidis. ergo tūc in vulnere vbi generāda eſt caro non ſemper competit medicia ſicca. īmo aliquādo humida ſicut quando caro eius eſt ſicca. Et ſi competit medicia humida quā do caro eſt ſicca multo ergo fortius quādo caro eſt humida. qz membra humida idigent medicis minus ſiccis ſm ꝙ dicūt omnes auctores. videt̄ ergo tūc ꝙ in nullo vulnere debeat adminiſtrari medicia ſicca. ¶ Preterea Aui. ponit in ſequēti particula ꝙ medicia generatiua carnis debet eſſe oio ſilis membro i cal'itate ⁊ frīditate. dicit enim ꝙ calidum valde aſſimilet̄ calido valde. frīdū valde frigido valde. ergo ⁊ eodē modo videt̄ ꝙ medicina generans carnē debeat adminiſtrari ſilis in membro in ſiccitate ⁊ humiditate. Cum ergo quedaz mēbra ſint humida: ergo me

dicina que admīstrabit in generãda carne vulnerũ ipsoꝝ debebit eẽ cõplonis humide:nõ ergo semper sicce. ¶ Ad hoc est dicẽdum qꝫ medicia generatiua carnis debet esse exiccatiua vltra q̃ꝫ sit siccitas naturalis membri. Rõ aũt huius est.qr ꝑm qꝫ declaratũ fuit ex verbis Hal.in tertia ⁊ quarta ꝑticula de igenio.⁊ in alys etiam particulis.i mor/bo debẽt medicamia admīstrari ꝑm duplicez itentionẽ.s. habẽdo respectũ ad complonẽ naturalẽ corporis ⁊ mẽbri vt ipsam a parte sue silitudis ꝛseruet.qr semꝫ cõplo natu/ralis debet cõseruari.cõseruatio aũt fit per sile et habẽdo respectũ ad morbuz vt ipsum a parte sue cõtrarietatis de/struat eo qꝫ semꝫ morbꝰ itendit ꝑ se destrui.ois aũt de/structio per cõtrariũ fit.in vulnere ergo cõcauo vbi gene/randa est caro debet admīstrari medicia generatiua car/nis sic vt sit sufficiẽs cõseruare cõplonez mẽbri:⁊ cum hoc remouere impedimẽta que ꝓhibẽt generationẽ carnis.cõ muniter in omni vulnere cõcauo est humiditas supflua q̃ coadunat in vulnere:qr ꝑm qꝫ apparet per Hal.in 3ª parti/cula de igenio sanita.in quolibet vulnere cõcauo semper due supfluitates generant.vna subtilis ⁊ altera grossa.er/go tũc medicia generatiua carnis vltra siccitatẽ per quam cõseruat siccitatez naturalẽ mẽbri dz habere siccitatẽ per quam sit potens exiccare illas duas supfluitates p̃dictas.

Sic ergo ex hoc apparet qꝫ medicina generatiua carnis debet esse exiccatiua vltra siccitatem naturalez membri. ¶ Tũc respondenduz est ad rõnes.Ad p̃mam cum dr qꝫ medicia gñatiua carnis dz admīstrari talis in vulnere vt cõseruet complonẽ mẽbri. Dicẽdum hoc eẽ vex:sed cum hoc dz eẽ curãs morbũ.ꝑm enim qꝫ dcm̃ fuit p̃us medicia dz admīstrari in morbo:sic qꝫ cũ ꝫ qꝫ sit ꝛseruãs complo/nem naturalẽ:sit ẽt destruẽs morbũ.Et cuz dr vlterius qꝫ cõseruatio fit a simili.cũ ergo quedaz mẽbra sint humida conseruabunt ergo ab humida medicia ⁊ nõ a sicca. ¶ Di/cẽdum qꝫ verũ est qꝫ pura cõseruatio bñ fit a sili oio.sed i ꝛseruatione in q̃ attẽdit ẽt curatio sicut est in morbo non debẽt admīstrari oino silia:sz debẽt admīstrari medicie q̃ cum hoc qꝫ sint ꝛseruãtes cõplonẽ naturalẽ destruãt etiaz morbũ.⁊ sic debemꝰ facere in vulnere.Cuz ergo ipedimẽ/tum gñationis carnis in vulnere sit humiditas:vt dcm̃ est dz ergo admīstrari medicia siccioꝛ vltra siccitatẽ nãlẽ mẽ/bri vt cum hoc qꝫ cõseruet siccitatẽ nãlẽ mẽbri exiccet:ẽt humiditatẽ vulneris.⁊ ideo id argumẽtũ optime ꝛcludit qꝫ in mẽbro ⁊ corpe humido dz admīstrari medicia sicca. i corpe aũt sicco magis sicca dz admīstrari medicia.⁊ hoc est vex ꝑm qꝫ postea dicet. ¶ Ad zm argumentũ rñdet qꝫ Hal.ponit in 4º de ingenio.qꝫ si caro vulneris fuerit sicca fomẽtet cum aqua cal̃a ⁊ rebꝰ humidis.g̃ tunc in vulnere vbi gnãnda est caro nõ semꝫ competit medicina sicca ⁊c. ¶ Dicẽdũ qꝫ qñ Aui.⁊ alꝫ auctores dicũt qꝫ in vulnere cõ cauo vbi gnãnda est caro cõpetit medicia sicca ipsi intelli/gunt hoc ex ꝑte vulneris cõcaui:vñ vulnus cõcauuz est.s. mẽbro nõ bñte aliũ lapsuz vltra eũ quẽ hz ex vulnere:vñ vulnus.mõ oẽ vulnus ꝛcauũ ⁊ spal̃r vñ ꝛcauũ:est humidũ ⁊ distẽpat mẽbꝝ in humiditate vt dcm̃ est ꝑus. Et si aliqñ dicat ab auctoribꝰ vulnus eẽ siccũ hoc nõ itelligat absolu te.s.qꝫ sit siccũ.sed qꝫ dr siccũ respectu alteriꝰ qõ est magis humidũ illo.⁊ iõ in omni vulnere ꝛcauo vbi gñanda ẽ ca/ro cõpetit medicia sicca rõne sui nõ exñte ibi alio morbo. Tũc aũt cuz ipso aliqñ põt associari alius morbꝰ sic̃ si sup/ueniat ei cõplo mala sicca.⁊ hoc est vt qñ labia vulneris:⁊ caro exñs in circuitu iduranꝫ:⁊ tũc cum vulnus vel vlcus nõ possit curari nisi p̃us remoueat mala cõplo illa:oz nos p̃us illam remouere.remouet aũt illa mala cõplo cuz hu/midis sicut cum fomẽtatione aq̃ cal̃e ⁊ tetrafarmaco:⁊ hꝫ ⁊ aliqñ qñ nõ põt rectificari illa mala compl̃o cum bis oz nos icidere illa labia ⁊ carnẽ durã vsqꝫ ad carnẽ sanã:sicut

Hal.ponit 4º de igenio sani.⁊ tũc remota illa mala cõplo/ne admīstramus medicias gñantes carnẽ.sic g̃ quãtuz est ex ꝑte vulneris qñ intẽdimus ad curationẽ ipsius semper cõpetit medicia sicca nisi ipediat aligs morbꝰ cum eo ꝛiũ/ctus.qñ g̃ dicit Hal.4º de ingenio sani. Qꝛ si caro vulneris sicca:nõ itelligit hoc de siccitate nãli carnis:sz intelligit de siccitate accñtali sicut qñ labia ⁊ caro exñs in circuitu idu ranꝫ:quam siccitatẽ ꝑus oz amouere q̃ꝫ vlcus vel vulnus curenꝫ:⁊ tũc hac remota admīstramus in vulnere exiccã/tia sicut dcm̃ est.⁊ ideo rõ nõ ꝛcludit ꝛtra ꝓpositũ. ¶ Ad 3m argumẽtũ cum dr medicia gñatiua carnis dz esse oino similis mẽbro in calitate ⁊ friditate.ergo ⁊ eodẽ modo vr in siccitate ⁊ humiditate. ¶ Dicẽdũ qꝫ nõ est sile de calidi tate ⁊ friditate medicie faciẽtis nasci carnẽ de humidita/te ⁊ siccitate:qr medicia gñans carnẽ semꝫ dz eẽ sicca:⁊ ꝫ est:qr vulnus:vñ vulnus ⁊ spal̃r ꝛcauũ semꝫ ꝛsequtur distẽ perantiã ⁊ humiditatẽ ꝓpter causas dictas.⁊ iõ semꝫ oz qꝫ medicia sit augmẽtata in siccitate vltra siccitatẽ naturalẽ mẽbri si vulnus vñ vulnus nõ ꝛsequtur distẽperantiã in ca liditate vl̃ friditate.⁊ iõ nisi supueniat ei mala cõplo cal̃a vel frida ex aliquo dz eẽ medicia oio silis mẽbro in calita te ⁊ friditate:sicut postea dicet Auic.⁊ ideo non est simile quod ponit esse pro simili ⁊c.

Uiso quod medicina gñãtiua carnis debz esse exiccatiua vltra siccitatẽ nãlẽ mẽbri est dubitatio.qr Aui.dic̃ hic qꝫ dz esse exiccatiua vsqꝫ ad terminũ nõ vehemẽter.in quo aũt gra/du debeat exiccare Aui.hic hoc exp̃mit.Sed tñ snia Hal. est exp̃sse in 3º de ige.sanita.ca.de cura vulnerũ ꝛcauoꝝ qꝫ dz exiccare in p̃mo gradu:aut parũ plus ⁊ nõ multũ ipsuz trãscẽdere.⁊ hec ẽt snia vr eẽ de intẽtõe Aui.hic:sz hoc nõ dicat.dic̃.n.qꝫ dz eẽ exiccatiua nõ vehemẽter:sed vsqꝫ ad terminũ.modo medicia que exiccat in p̃mo gradu est que nõ vehemẽter exiccat nec manifeste ꝛz qꝫ appet per Hal. in libꝰ de simplicibꝰ medicis.vbi distinguit istos gradus.⁊ ideo qñ dicit qꝫ dz exiccare vsqꝫ ad terminũ itelligit vsqꝫ ad terminũ.s.p̃mi gradus vel paꝝ plus.

Sed cõtra dictum Hal.⁊ Auic.arguit:qr vr hoc eẽ falsum.s.qꝫ medi cina gñatiua semꝫ debeat exiccare in p̃mo gradu. Primo qr Aui.p̃mo canone.fen 4ª.caº de cura solonis ꝛtinui ex/presse dic̃ qꝫ medicia gñãtiua carnis nõ solũ dz exiccare in gradu primo:immo indiget vt aliquãdo exiccet gradu 2º ⁊ 3º.⁊ sic tũc vehemẽter exiccabit:quod est ꝛtra dcm̃ Aui. hic. ¶ ℙ.aut intelligis qꝫ exiccet in p̊ gradu absolute:aut respectiue.sz nõ potes hic itelligere absolute ꝓbatio:qr cũ medicia dicat talis absolute apud medicũ ꝑ respectũ ad corpus tpatũ:tũc aristologia ⁊ plãta oppoponacis ⁊ tutia ⁊ chimia ⁊ silia que sunt sicca in 2º et 3º gradu:⁊ plus per re/spectũ ad corpꝰ tpatũ nõ eẽnt medicie gñatiue carnis.sz ꝫ est falsum.qr Hal.ponit eas in p̃dicto loco iter medicinas gñatiuas carnis.q̃re ⁊c. Nec põt hoc itelligi respectiue.qa aut tu itelligeres hoc ꝑ respectũ ad mẽbꝝ ꝑm qꝫ ipm com parat ad vlcus qõ est in ipo vt eẽt dcm̃ qꝫ medicia dz exic care vltra siccitatẽ nãlẽ mẽbri in quo est vlcus in p̊ gradu vt possit exiccare humiditatẽ vlceris:aut itelligeret hoc i respectu ad vlcus ꝑm qꝫ vlcus cõpat ad mẽbꝝ in quo est vt eẽt dcm̃ qꝫ medicia gñatiua carnis dz exiccare in p̊ gra/du hoc est qꝫ medicina gñatiua carnis vltra siccitatez per quã exiccat humiditatez vulneris dz exiccare in p̊ gradu vt per illã ꝛseruet siccitatẽ nãlẽ mẽbri.sz non põt itelligi p mõ.ꝓbatio qr ponamꝰ qꝫ duo vulnera sint in duobꝰ mem/bris equalibꝰ in ꝛplone nãli oio.sz vnũ vlcus sit magis hu midũ q̃ꝫ aliud tũc ista mẽbra idigẽt medicia equali in sic/citate ꝑ respectũ ad cõplonẽ nãlẽ mẽbri:eo qꝫ cõplo nãlis est silis in vtroqꝫ.sz respcũ vlceris nõ idigẽt medicia eq̃li

in siccitate cū vnū vlcus sit magis humidū ꝙ aliud.cuz ḡ in vlcere minus humido medicina vltra siccitatē nālem mēbri oz exiccare in gradu p̄.qz iste est canon gñalis.s.q medicia gñatiua carnis vltra siccitatē nālē mēbri oz exiccare in p̄mo gradu.ḡ i vlcere magis humido vltra siccitatem nālē mēbri debebit exiccare plus ꝙ ī gradu p̄mo.nō ḡ semp medicia gñatiua carnis oz exiccare in p̄mo gradu. ¶ P̄.hoc arguit rōne.nā Hal.ponit in tegni.ca° de causis curatiuis. In illo.§.sup.x.qdem numeris calidiora.vy.vo siccciora ⁊c̄.q ois cura fit per ↄriū:⁊ per ↄriū equale i eodē gradu.sz aliqō vulnus vel vlcus ↄcauū est qō est humidū in z°vel 3°.ḡ medicia vltra siccitatē per quā cōseruet siccitatē nālē mēbri. ꝓbatio.qz cū mēbroꝝ:⁊ ēt corpoꝝ quoddaz sit magis siccū:quoddā aūt minus.mēbꝝ ⁊ corp⁹ siccū idigēt ad sui ↄseruationē magis siccis ꝙ mēbꝝ ⁊ corp⁹ humidū.ergo si in mēbro minus sicco.medicia vltra siccitatē per quam exiccat humiditatē vulneris oz hēre siccitatē in p̄mo gradu vt ↄseruet cōplonē mēbri:qz id dcm̄ ponit canon gñalis in oib⁹ in mēbro magis sicco debebit hēre medicina vltra siccitatē per quā exiccat vlcus siccitatē plus ꝙ in p̄mo gradu vt ↄseruatio ipsius fiat:cuz mēbꝝ magis siccū indigeat magis siccis ad sui ↄseruationē.sic ergo videt q nullo mō possit hoc dcm̄ esse verꝝ.s.q medicia gñatiua carnis debeat exiccare in p̄mo gradu:ita vt hoc dictum sit vlr verum. ¶ Circa istā qōnē duo sunt ingrēda.⁊ Primo est ingrendū q hoc dcm̄ est verū q medicina gñatiua carnis oz esse exiccatiua in p̄mo gradu:⁊ nō multū ipm trāscēdere. Secūdo est ingrendū qualr ⁊ quo p̄dictoꝝ modoꝝ in qōne id dcm̄ itelligat. ¶ Dico ergo p̄mo q medicia gñatiua carnis oz esse exiccatiua in p̄mo gradu ⁊ nō multuz plus. Ratio aūt huius est.qz ex p̄us dictis apparuit q medicia gñatiua carnis oz exiccare corpus vel mēbrum plus ꝙ sit siccitas nālis ipsius ꝓpter humiditatez vulneris qō est in mēbro.nūc aūt ois opatio medicie que est ſm aliquā quatuor qualitatū p̄maꝝ puta vel calefaciēdi vel ifrīdādi vl humectādi vel exiccādi excedēs cōplonē mēbri nālē opz q excedat ipsam:aut in p̄mo gradu:aut in z°vel in 3°.vl in 4°.eo q ſm q appet per Hal.in de simplicib⁹ medicis.⁊ p Aui.in p̄mo can̄.fen z ª.q̄tuor sunt gradus medicieꝝ ⁊ nō plures ſm quos medicia alterat corpus nostrū ſm aliquā qualitatū q̄tuor p̄maꝝ. Si ḡ medicia regñatiua oz exiccare corpus vel mēbꝝ vltra nālē siccitatē:aut ḡ oz ipsaz exiccare in p̄mo gradu:aut in aliquo aliquoꝝ trium:sz non oz ipsam exiccare nisi in p̄mo gradu:aut paꝝ plus.⁊ huius ꝓbatio est sic.qz ois medicia que oz exiccare nō vehemēter exiccat in p̄mo gradu:aut parū plus.sed medicia gñatiua carnis est hō.ergo ⁊c̄.maior ꝓpositio apparet ex hoc.qz vt apparet per Hal.in de simplicib⁹ medicis.⁊ p Aui.p̄mo canone.fen z ª.gradus medicinaꝝ distinguunt sic.qz illa medicina oꝛ esse in p̄mo gradu que efficit suā opationē nō manifestam. Illa aūt in secūdo gradu que efficit suā opatōez manifestā:sz cū hoc non puenit ex ea ipedimētū. Illa autē oꝛ in 3°que efficit suā opationē fortē ⁊ puenit ex ea ipedimentū.sed tūc non tātū q destruat vel corrūpat.medicia aūt in quarto gradu destruit ⁊ corrūpit. Ex hac ergo distinctione appet q medicia que nō vehementer nec multum exiccat:exiccat in p̄mo gradu:aut plus paꝝ.miorꝝ ꝓpositio declarat.s.q medicia gñatiua nō oz vehemēter exiccare. p̄mo qz dcm̄ est p̄us q ꝓprietas medicie gñatiue carnis ē coagulare sanguinem sanum in carnem.si ergo medicina talis vehementer exiccabit:tunc non solum exiccabit superfluitates ibi exñtes:sed etiam sanguinē. Cum ergo caro debeat coagulari ex sanguine ⁊ sanguis exiccetur ⁊ ↄsumat.non ergo poterit caro gñari. ¶ Itez etiā ſm q dicit Aui.ifra statim in isto capło. Medicia faciēs nasci idiget vt currat ad ipm mā hoc est dicere q in vulnere vel vlcere vbi admīstrat talis medicina oportet vt ad ipm currat ⁊ fluat materia ex qua generet caro.nūc aūt exiccatio vehemens ꝓhibet cursum ois materie ⁊ bone ⁊ male:quare tūc nō poterit caro generari.ergo tūc medicia faciēs nasci carnē non debz vehemēter exiccare nec multū manifeste. ⁊ p ois ↄcludit esse declaratū q medicia gñatiua oz exiccare in p̄mo gradu:aut parū plus:addo aūt paꝝ plus.qz ēt posset exiccare in p̄n° gradus secūdi. Nam qlibet gradus hz tres gradus:ſm q apparet per Hal.in p̄dicto ca°.⁊ p̄ncipiū illius gradus ↄuenit cum gradu p̄cedēte:finis autez ↄuenit cū seqnte.medicina aūt est vere natura ipsius.⁊ iō qz p̄ncipiū secūdi gradus ↄuenit quasi cum gradu p̄mo in exiccatiōe:eo q in p̄n° gradus secūdi nō est desiccatio multum manifesta.idcirco ēt pōt esse medicina gñatiua desiccatiua parū plus vltra gradū p̄mū.⁊ ideo dico q medicia oz desiccare in primo gradu:aut paꝝ plus.⁊ hꝫ ↄcordat dicto Aui.in p̄mo canone.fen 4 ª.ca° de cura solonis ↄtinui. Dic̄.n. Et caro qdē nō gñat nisi ex eo cui⁹ siccitas nō multum gradū p̄mū trāscēdit ⁊c̄.per hoc.n.īnuit q oz desiccare in p̄mo gradu:aut parū plus:⁊ nō multū plus. ¶ Tunc restat secūdo ingrere qualr dcm̄ Hal.itelligat qñ dicit q medicia gñatiua oz esse desiccatiua in p̄mo gradu.vtrū .s. itelligat hoc absolute:aut respective. ¶ Doz est ad hoc q Hal.nō itelligit de medicina generatiua q sit sicca i p̄mo gradu absolute. Et ratio huius sit illa que dicta est in argumentis.sz Hal.itelligit q medicina gñatiua carnis oz esse sicca in p̄mo gradu p respectū ad mēbꝝ cui approximat: ſm q ipm cōparat ad vlcus vt sit dictū qñ dr q medicia gñatiua carnis oz excedere siccitatē nālē mēbri in quo est vlcus in p̄mo gradu. Ratio aūt huius q̄re illud dcm̄ sic oz itelligi est.qz ſm q appet ex dictis p̄us p mentē Hal.in li° de īgenio in multis locis.medicia admīstrat in morbo per respectū ad duo.p respectū.s.ad cōplonez mēbri vt ipsam sua silitudine ↄseruet.⁊ p respectū ad morbum vt ipm sua ↄtrietate destruat. Cum ergo impedimētuz gñationis carnis in vulnere vel vlcere sit humiditas ſm q dictuz fuit p̄us.ergo in medicina gñatiua carnis oz eē siccitas p quaz ↄseruet siccitatē nālē mēbri.⁊ vltra hāc siccitatē oz habere siccitatē excedentē p quā exiccet humiditatē vulneris per quā possit caro generari.⁊ in tali excedētia sufficit excedentia p̄mi gradus ſm q p̄us ꝓbatū est.ergo tūc qñ dr q medicina gñatiua oz esse exiccatiua in p̄mo gradu itelligit hoc in respectu ad mēbꝝ cui admīstrat ſm q in ipso est vlcus.qz debet excedere siccitatē mēbri in quo est vlc⁹ in p̄mo gradu. ¶ Et ꝓpter hoc ↄcludit ſm diuersitatē mēbroꝝ in cōplone cōpetunt medicine diuerse ad generādū carnem:qz vna medicia est sicca respectu vnius corpis in p̄mo gradu que respectu alterius ē humida.⁊ iō i illo carnē gnāret:⁊ i altero sanie faceret.sicut Hal.ponit 3°de īge.

ꝙ thus cum sit medicia sicca in ꝑmo gradu respectu cor-
poris tpati in corpe tpato gñat carnẽ. Cuius rõ est. qz ꝛser
uat cõplonẽ ipsius. ⁊ cum hoc etiã remouet ⁊ exiccat illas
supfluitates que carnis gñationẽ ꝓhibẽt. sed in corpe sic-
co nõ gñat carnẽ: sed potius saniẽ. qz respectu ipsius esset
hũidũ. Et ꝑ hoc ẽt Hal. in ꝑdicto loco ꝛnumerãdo medici
nas gñatiuas ponit diuersas medicias in ꝛplone gñatiuas
sic thus. farina ordei: farina fabaꝝ: farina orobi: yreos: tu-
tia: climia: aristologia: ⁊ plãta oppoponacis: quaꝝ quedam
istarũ paꝝ: quedã mediocriter: quedã vo multũ desiccant
hoc aũt ponit hũdo respectũ ad diuersa corpa. qz oẽs dicũ
tur exiccare respectu corpis in quo debẽt admistrari in ꝑ-
mo gradu. sicut plãta oppoponacis: ⁊ aristologia ⁊ tutia: lz
sint sicca in 3º gradu. absolute tñ respectu corpis sicci non
exiccãt in ꝑmo gradu. ⁊ ideo in ipso generãt carnẽ. Sic er-
go id dcñ ad ꝟ vt sit vniuersaliꝛ verꝝ dz intelligi respectu
corpis ⁊ mẽbri in quo est vlcus. qz medicia gñatiua carnis
dz excedere siccitatẽ mẽbri in quo est vlcus ĩ ꝑmo gradu.
¶ Sed est itelligendũ vlterius ꝓpter diffoloñẽ quorũdã
argumẽtoꝝ. ⁊ ad itelligenduz ẽt melius ea que dicta sunt
ꝙ duplex põt poni medicia gñatiua carnis: quedã est me-
dicina generatiua carnis que solũ admistrat causa generã
di carnẽ: ⁊ ẽt quãtũ ad initiũ sue actõis: ⁊ q̃ztũ ẽt ad termi-
nuz dr generatiua carnis. ⁊ hec medicia dr ꝓprie gñatiua
carnis: ⁊ hec medicina est que admistrat in vulnerib⁹ vel
vlcerib⁹ in qb⁹ nõ est sordes: nec virulẽtia vltra q̃z debeat
ibi cẽ ex parte vulneris vl vlceris inquãtum ꝛcauum est.
Nã ſm ꝙ dic Hal. in 3º de ĩgenio. in omni vulnere vl vlce
re ꝛcauo q̃ztũcũq; sit mũdũ oz ꝙ aggregeꝛ ibi duplex sup-
fluitas. vna grossa ⁊ altera subtilis que fiũt ibi ꝓ debilita
tem digestiue mẽbri vulnerati nõ potẽtis digerere nutri-
mentũ. ⁊ ꝓpter debilitatẽ expulsiue non potẽtis expellere
supfluitates suas: nec alias a mẽbris sibi mãdatas. ⁊ rõne
istaꝝ humiditatũ que gñanꝛ in vlcere omni inquãtũ ꝛca-
uum est ponit ibi medicina gñatiua que desiccat ⁊ abster-
git tales humiditates. Dz si in vlcere vltra istas humidi-
tates que cõiter gñanꝛ in vlcere multiplicer sordes ex alia
cã: vt qz corpꝰ vl mẽbꝝ in q̃ fit sit male ꝛplonatũ vl aliqd
tale: tũc nõ ꝛpetit ibi talꝛ medicia gñans carnẽ qz medicia
gnãs carnẽ ñ abstergit talẽ sordẽ. lz dz ꝑ⁹ abstergi ⁊ mũdi-
ficari cuz fortiter abstersiuis donec non remaneat aliqua
sordes in vlcere nisi illa que gñatur in omni vlcere inquã-
tum ꝛcaua: ⁊ tunc postea debz admistrari gñatiua carnis:
que non est tantũ abstersiua. qz añ illud tẽpus non compe
tebat nascẽtia carnis. ⁊ hoc est qõ dic Aui. infra in capitulo
de faciẽtibus nasci carnẽ. Et oportet vt adminiſtrẽtur me
dicine faciẽtes nasci carnẽ cum iam mundificat⁹ est locus
a sordib⁹ ⁊ a silib⁹ ⁊c. ¶ Similꝛ ẽt hocidẽ babeꝛ ꝑ hoc vel
id quod dic in ca⁹ vlcerꝝ. Dic. n. In sordidis vo necessariũ ẽ
abstergẽs mordicãs. ⁊ in ꝑmis cũ curanꝛ ĩdigẽt mordica-
tione: qñ sensus non sentit ipsum. deide gradatim puenia
tur ad id qõ est leuioris mordicationis vsquequo sentiat
horam nascẽtie carnis ⁊c. ¶ Similꝛ ẽt hoc idẽ dicit in ca
pitulo de nascẽtia carnis in vlcerib⁹. Dic. n. oportet vt nõ
cureꝛ caro donec mũdificeꝛ vlcus. cum ergo mũdificatũ
est tũc elongeꝛ ab eo omne mordicatiuũ ⁊ abstersiuũ cum
fortitudine qualiacũq; sint vlcera ⁊ vbicũq; sint ⁊c. ¶ Si
militer ẽt si in vlcere esset nimia humiditas subtilis vltra
illã que cõmuniter solet fieri in omni vlcere: vnde ꝛcauuz
est: que appellat virulẽtia: tunc non competeret medicina
gnãtiua carnis: ĩmo ꝑus deberet exiccari illa virulẽtia cũ
exiccatiuis fortib⁹ que sunt sicca vltra siccitatez mẽbri in
secũdo ⁊ tertio gradu donec nõ remaneat ibi humiditas
subtilis aliqua nisi illa que gnãtur in omni vlcere inquan
tum ꝛcauuz est. ⁊ tũc postea dz admistrari medicina ge-
neratiua que est sufficiẽs ad exiccandũ talẽ humiditatez
sed hoc tẽpore nõ competit: eo ꝙ ante hoc tẽpus non erat
hora nascentie carnis. ⁊ hoc est qõ dicit Aui. in capꝰ de vl
ceribus virulẽtis. Dicit enim. Necessariũ est vt in eis ad-
ministrẽtur medicine exiccatiue vt mundificeꝛ. i. exicceꝛ
virus. deinde sit occupatio in nascẽtia carnis ⁊c. Sic ergo
ex dictis apparet ꝙ talis medicina gñãtiua carnis dz ad-
ministrari in vlcere in quo non est aliqua sordes: nec aliq̃
virulẽtia vltra humiditatez duplicem que fit in co: vnde
ꝛcauũ est. ⁊ ideo videte omnia vlcera in qbus administra
tur talis medicina sunt equaliter humida: eo ꝙ in eis non
debet esse nisi talis duplex humiditas que gñaꝛ in omni
vlcere inquantũ ꝛcauum est. Si autem augmẽteꝛ humi-
ditas: vltra hãc tũc non competit medicina generans car
nem. ⁊ ꝓpter hoc talis medicina generãs carnem non di-
uersificaꝛ in siccitate per quam exiccat humiditatẽ vlce-
ris. qz omnia sunt equaliꝛ humida: ⁊ quia siccitas trãscen-
dens siccitatem mẽbri in ꝑmo gradu est sufficiẽs exiccare
talem humiditatẽ. idcirco omnis talis medicina generãs
carnem debet eẽ sicca in primo gradu ⁊ non plus respectu
membri in quo est vlcus. ⁊ de tali medicia generãte carnẽ
est maxime verũ qõ Hal. dicit in tertio de ĩge. sani. ꝙ non
opz transcẽdere ꝑmuz gradum. ¶ Sed alia põt poni me-
dicina generans carnẽ que non ex toto est generatiua car
nis: nec quantũ ad oẽm suam actionẽ: ĩmo quantuz ad ini
tium sue actionis non est generãs carnẽ: quantum aũt ad
terminũ sue actionis põt poni gnãtiua carnis. ⁊ hec est il-
la que admistrat in vlcerib⁹ humidis vltra humiditates
que gnãnꝛ ibi rõne vlceris: inquantũ ꝛcauũ est. nam talis
medicia nõ est pure gnãtiua carnis: eo ꝙ quantũ ad initiũ
sue actõis exiccat magis q̃z faciat medicia gñatiua carnis
ꝓpter maiorẽ humiditatẽ vlceris in quo admistrat. ⁊ silꝛ
est in tali vlcere in quo nõdum est tẽpus nascentie carnis.
⁊ ideo quantũ ad initiũ sue actionis nõ est gñatiua carnis.
ĩmo potius dr exiccatiua talis humiditatis. ⁊ ideo ꝺsiccat
non solũ in ꝑmo gradu: vltra siccitatẽ mẽbri: ĩmo aliquan
do in secũdo: aliqñ aũt in tertio ſm ꝙ talis humiditas est
maior vl mior ĩ vlcere. lz q̃ztũ ad terminũ sue actõis ẽ gña
tiua carnis ⁊ desiccat solũ in ꝑmo gradu. qz ꝓpter siccitatẽ
medicie que resistit humiditati vulneris humiditas vul-
neris supflua est reducta ad talẽ terminuz in quo cõpetit
medicia gnãtiua carnis que desiccat solũ in ꝑmo gradu. ⁊
ꝓpter humiditatẽ vulneris que resistit siccitati medicine
siccitas medicie est remissa ⁊ reducta ad ꝑmum gradũ. vl
tra siccitatẽ mẽbri. ⁊ ideo tũc tpis generat carnẽ. Si autẽ
haberet vt adderet in siccitatez ꝑorẽ non gñaret carnem.
ĩmo destrueret eam. ⁊ ideo de tali medicia est verꝝ: ꝙ q̃ztũ
ad terminũ sue actõis est medicia gñatiua carnis: ⁊ desic-
cat solũ in ꝑmo gradu. qz vlcus est reductũ ad illã humidi
tatẽ in qua cõueniũt oĩa vlcera in qb⁹ dz gñari caro. ⁊ me-
dicia reducta est ad siccitatẽ ꝑmi gradus. lz q̃ztũ ad initiũ
sue actõis nõ est ꝑꝑe generatiua ⁊ est exiccatiua vltra sicci
tatem mẽbri plus q̃z in ꝑmo gradu: ſm ꝙ maior ⁊ mior est
humiditas vlceris. Sic ergo sufficienter appet qualꝛ hoc
dcñ dz itelligi ꝙ medicia generãs carnẽ dz eẽ exiccatiua
ĩ ꝑ gradu. ¶ Dis ꝑ visis restat rñdere ad obiecta ĩ opposi-
tum. ⁊ ꝑmo ad auctem Aui. q dicit in ꝑmo canone. fen 4ª.
caº de curatione solonis ꝛtinui ꝙ medicia gñatiua carnis
aliqñ est necesse vt desiccet in secũdo: et aliqñ in 3º. dico ꝙ
nos possumus rñdere duob⁹ modis. vno modo possumus
dicere ꝙ qñ dixit ꝙ aliqñ opz vt talis medicia sit exiccati
ua in 2º. aliqñ vo in 3º. itelligit hoc absolute ꝙ medicia gñã
tiua carnis: aliqñ est sicca in ꝑmo gradu absolute. aliqñ in
2º. aliqñ vo in 3º. aliqñ vo in 4º. Sed qñ Hal. dic ꝙ dz exic-
care in gradu ꝑmo itelligit per respectum ad mẽbꝝ ſm ꝙ
in ipso est vlcus: qz medicina talis vltra siccitatẽ mẽbri dz
solũ exiccare in ꝑmo gradu: modo medicina que est sicca ĩ

z°gradu vel in 3°absolute respectu corpis in quo est vlcus pōt esse solū exiccatiua i ꝑmo: ꝛ tūc in tali corpe generabit carnē. sic ergo tūc illud dcīm Aui. nō ꝺicit dicto Hal'. imo ipsemet Aui. in eodē capl'o parū ante illa v̄ba allegata: dic̄ ꝙ medicia gñatiua non ꝺz trāscendere multū gradū. post hoc sunt v̄ba sua. Et caro ꝙdem non generat̄ nisi ex eo cuius siccitas nō multū gradum post trāscēdit. ꝛ itelligit hoc hic in respectu ad membꝝ. sed postea qñ dic̄ ꝙ necesse est aliqñ in z°. aliqñ in 3° itelligit de gradib° absolute. qa vna medicia generatiua carnis necesse est vt sit magis sicca q̄ꝫ alia absolute: ꝓm ꝙ admistrat̄ in corpore siccioꝛi: ꝫ respectu corpis ꝛ mēbꝛi in quo est vlcus semp ꝺesiccat in ꝑ gradu ꝛ non plus q̄ꝫtūcūq; sint sicca. Sic ergo Aui. non ꝺicit Hal'. imo idē ꝺicit cum ipso. ¶ Uel possumus alio modo rūdere. qz qñ Aui. dic̄ ꝙ necesse est vt aliqñ medicia generans carnē sit ꝺesiccatiua in secūdo gradu ꝛ tertio: ipe itelligit de medicīa que non ex toto est generatiua carnis. naz medicina generatiua carnis vt gñatiua est non ꝺz ꝙ desiccet nisi in ꝑmo gradu: eo ꝙ medicina gñatiua vt gñatiua ē nunq̄ꝫ admistrat̄ nisi in vlcere in quo non est alia humiditas nisi illa que generat̄ ibi inquātū ꝺcauū est. ꝛ hāc humiditatem est sufficiēs exiccare gradus ꝑmus. Sd si in vlcere sit vltra hāc humiditate alia humiditas: qz virulētia tūc cōpetit aliquādo medicia ꝺesiccatiua in z°. aliqñ vo in tertio. sed tūc talis medicina nō ꝺz generatiua carnis q̄ꝫtum ad initiū siue actōis. qz ꝺesiccat plus q̄ꝫ in ꝑmo gradu. et ēt qz in vlcere tali non est tēpus nascētie carnis. sed q̄ꝫtuz ad terminū siue actōis est gñatiua carnis. qz tunc in vlcere est tēpus nascētie carnis. qz in vlcere est ꝺesiccata illa sup̄flua humiditas ꝛ nō remanet ibi nisi illa humiditas cōmunis ꝛ medicia est reducta ad siccitatē ꝑmi gradus: ita ꝙ nō ꝺesiccat nisi in ꝑmo. sic ergo nō ꝺicit verbū Aui. ꝺicto Hal'. qz Halien° itelligit de medicia carnis vt generatiua. Aui. vo itelligit de medicina que non est ꝓm sui totū generatiua. Et ꝓpter hoc Aui. ante ista v̄ba cum dic̄ in illo capl'o dicit ꝙ medicina generatiua carnis non ꝺz multū gradum ꝑmū trāscēdere: ꝛ tūc itelligit de medicia generatiua carnis vt gñatiua est. qñ vo postea dicit ꝙ necesse est: vt aliqñ postea ꝺesiccet in secūdo: alij vo in 3° itelligit de medicina que nō ꝓm sui totū generatiua carnis existit. ¶ Tūc est respondendū ad obiecta facta in oppositū. tu ꝺicis: aut illud dcīm itelligit ꝑmo modo. aut z° aut 3°? ¶ Dicēdū ꝙ nō intelligit ꝑmo modo ꝓm ꝙ rō optime ꝓbat. nec 3° mō ꝓm ēt ꝙ rō ꝓbat. sed itelligit secūdo mō ꝛ in corpore ipsius. et tu ꝓbas ꝙ nō. qz ꝺicis tu. ponamus ꝙ sint duo vlcera in corpore eiusdē cōplonis: sed vnū sit humidius alio: tūc in vlcere magis humido cōpetit medicia gñatiua magis sicca: ꝓm ꝙ ponit Aui. ifra ca. de medicīs faciētib° nasci carnez. cū g̃ in ꝑ vlcere cōpetat medicia gñatiua ꝺesiccatiua in ꝑ gradu vltra siccitatē mēbꝛi. ergo in illo alio cōpetet medicina ꝺesiccatiua in scō ꝛ tertio gradu vltra siccitatē membꝛi. ¶ Ad hoc solet cōiter rūderi ꝛ ego iam solit° fui rūdere: ꝙ ēt medicia gñatiua carnis que admistratur in vlcere magis humido nō est ꝺesiccatiua nisi in ꝑmo gradu. qz tāta est humiditas que resistit siccitati medicine ꝙ illa medicina nō facit nisi effectum ꝑmi gradus. ¶ Alij aūt ꝺant alias rūsiones nullius valoris. sed p̄dicta rūsio est magis ꝓbabilis. nihilominus tū qz ēt ista non videt̄ mihi ꝙ ꝓfecte ꝺistinguat: nec ꝙ etiā ex toto sufficiat. ꝑmo qz ꝫ sit ibi multa humiditas que resistit siccitati medicine itantū ꝙ ꝺemū medicia ꝺebilitat̄. nihilominus tū opz ꝙ illa medicina faciat actionē ꝺesiccatōis in scō ꝛ 3° gradu. qz ex hoc ꝙ est ibi multa humiditas ꝛ effect° exiccationis erit vltra siccitatē nāle mēbꝛi plus q̄ꝫ in ꝑmo gradu. Cuius rō est. qa opatio ꝛ actio medicine non reponitur in gradu nisi ꝓm ꝙ qualitas medicine est in tali gradu vel tali eo ꝙ opatio ꝑcedit a qualitate medicine sicut medicina ꝺesiccat i ꝑmo gradu: qz ipsa est sicca in ꝑmo gradu. ꝛ ꝺesiccat in z°. qz est sicca in z°: ꝛ sic ꝺe alys. Cū opozteat ꝙ medicia que admistrat̄ in tali vlcere sit sicca vltra siccitatē nāle mēbꝛi in z° vel 3° gradu. eo ꝙ si eēt solū sicca in ꝑ nō sufficeret. ergo effect° exiccatōis ipsius erit in secūdo ꝛ tertio gradu. ꝛ hoc ē ꝓpter hoc. qz ibi est multa humiditas. non ergo ꝺebemus ꝺicere: ꝙ ꝫ medicina tandē ꝺebilitet̄: ꝙ ꝓpter hoc non faciat effectū nisi gradu ꝑmo: imo ex hoc ꝙ ibi est multa humiditas: ex hoc ꝺebem° ꝺicere qō opz qō faciat effectū secūdi ꝛ tertij gradus. ¶ Itez ēt manifestū est ꝙ talis medicina ad minus non est ꝺebilitata quādo admistrat̄ i ꝑncipio. Cū ergo in ꝑn° ꝺesiccet plus q̄ꝫ in gradu ꝑmo: cuz nōdum eius vtus sit ꝺebilitata qñ admistrat̄ in ꝑn°. ergo tūc medicina generatiua carnis aliqñ ꝛ quantū ad aliqō tempus sue actiōis ꝺesiccabit in secūdo ꝛ tertio gradu: quod ē falsum. ¶ Itez etiā si talis medicina non faceret effectū nisi ꝑmi gradus: sicut isti dicūt. tūc ergo sequeret̄ ꝙ medicina que admistrat̄ in vlcere humidiozi nō ꝺiceret̄ magis ꝺesiccare: nec magis ꝺesiccatiua q̄ꝫ illa que admistrat̄ i vlcere minus humido: cum vtraq; nō faciat effectū nisi gradus ꝑmi. sed hoc est ꝺcra oēs auctozes q ꝺicūt ꝙ in vlcere magis humido competit medicia magis exiccatiua. Et sili etiā modo: sicut tu ꝺicis hoc possum ꝺicere ꝙ medicia frigidissima que admistrat̄ in mozbo calidissimo non ꝺiceret̄ magis ifrīdare in gradu q̄ꝫ medicia parū frida que admistrat̄ in mozbo parū calꝺo. qz ꝺiceret̄ sili modo: ꝙ multa frigiditas resistit multe calitati. ꝛ sic non ꝺiceret̄ medicia illa frīdissima plus ifrīdare q̄ꝫ illa medicia paꝝ frīda: qō tñ falsissimū est: qz illa ifrīdat in tertio gradu vel quarto. qz ꝺz extinguere calitatē in tertio gradu vel quarto. illa autē ifrīdat forte in ꝑmo gradu tantū vel paꝝ plus. qz ꝺz extinguere calitatē in ꝑmo gradu. Et hoc confirmat̄ per ꝺictuz Hal'. in tegni. q ꝺicit ꝙ omne cōtrariū expellit̄ per ꝺctrariū equale sibi in eodē gradu. vt si sit excessus calitatis i ꝑmo gradu: ꝑ id qō ifrīdat i ꝑmo. sed ꝓm ꝺicta istoꝝ non magis in gradu ifrīdaret illa medicīa que est magis calꝺa q̄ꝫ illa q̄ est minus calꝺa. hoc aūt est. quare ꝛc. ¶ Preterea. si tu ꝺicis ꝙ multa humiditas resistit siccitati medicīe: ita ꝙ nō facit effectū nisi ꝑmi gradus. tunc arguo sic. qz sicut multa humiditas resistit mīte siccitati. ita pauca humiditas pauce siccitati. ꝛ sic tūc medicia generatiua carnis nō ꝺesiccabit in primo gradu. qz sicut ꝺebilitat̄ illa medicia a multa humiditate itantū ꝙ nō facit effectū nisi gradus ꝑmi. ita siccitas medicine generatiue carnis ꝺebilitat̄ a pauca humiditate. ꝛ sic reducet̄ ad minus q̄ꝫ in ꝑmo gradu. ꝛ sic medicīa generatiua carnis non erit generatiua cum non ꝺesiccet in ꝑmo gradu. Hoc autem est implicare contradictoria. quare respōsio istoꝝ sic ꝓbata non est sufficiens. ¶ Et ideo aliꝛ respondēdum est. Et iam pōt ex hoc apparere respōsio per ea que ꝺicta fuerūt in corpe. qōnis ꝺe quadā ꝺistinctōe medicine generatiue carnis. tu ꝺicis: ponamus ꝙ duo sint vlcera in corpe eiusdē cōplonis: quorum vnū sit humidius alio ꝛc. Dicēdum ꝙ si nos loq̄mur ꝺe medicīa generatiua carnis vt generatiua est ꝛ que adminístrat̄ solū causa generādi carnē: tūc ista suppositio falsa est. qz vt dcīm fuit ꝓus in ꝑdicta ꝺistictōe: ista medicina non admistrat̄ nisi in vlcerib° in q̄bus generat̄ ibi talis humiditas ꝺuplex rōne ꝺcauitatis ipsius. ꝛ si vltra hāc sit ibi alia humiditas: tūc nō cōpetit ibi generatio carnis. ꝛ ideo oīa vlcera in q̄bus cōpetit generatio carnis ꝺcueniūt quasi i eadē humiditate vel equali. ¶ Et si tu ꝺicis ꝙ auctozes faciūt istas comparatiōes sicut fac̄ Aui. ifra i capl'o ꝺe medicīs faciētibus nasci carnez. Dic̄. n. ibi ꝙ in vlcere magis humido cōpetit medicia generatiua carnis magis ꝺesiccatiua. Respōdeo ꝙ Aui. ꝛ alij auctozes loquunt ibi ꝺe me-

dicina que non ex toto est generatiua carnis.ꝛ talis medicina ꝓm qꝫ dcm̃ fuit ꝑus quantū ad initiū siue actōis bñ est desiccatiua plus q̄ꝫ in ꝑmo gradu.sed vt sic non dr̄ generatiua carnis.qꝛ in tali vlcere nonduꝫ cōpetit generatio carnis vt dcm̃ est ꝑus.sed quantū ad terminū siue actōis ꝛ inquantū generat carnē non desiccat nisi i ꝑmo gradu.sicut in illa medicīa que admīstrat̄ in vlcere parū humido.ꝛ ꝫ est ꝓm qꝫ dcm̃ fuit ꝑus.quia vlcus iam reductū est ad terminum illius humiditatis in quo est aliud vlcus parū humidum:ꝛ tūc cōpetit ibi generatio carnis ꝛ medicīa reducta est ad terminū siccitatis ꝑmi gradus.vñ tunc generat carnez ꝛ non desiccat nisi in ꝑmo gradu. ¶ Sic ergo illud argumētum bene ꝯcludit qꝫ ibi cōpetit medicina exiccatiua plus q̄ꝫ in ꝑmo gradu.Sed ego dico qꝫ talis medicīa vt sic nō est generatiua carnis.Et si auctores loquunt̄ de medicinis generātib⁹ carnē in talib⁹ vlcerib⁹:dico qꝫ loquuntur de medicīs que non ex toto dicunt̄ generātes carnem. qꝛ quantū ad initiū ex desiccāt in secūdo ꝛ tertio gradu. ꝛ ideo vt sic non generāt carnē:sed quantū ad terminū earum dicunt̄ generatiue.sed tūc vt sic non desiccant nisi in ꝑmo gradu:sicut declaratuꝫ fuit ꝑus.ꝛ ideo rō non cōcludit cōtra ꝓpositum:qꝛ quādo Hal'.dicit qꝫ medicina generatiua carnis desiccat solum in ꝑmo gradu:itelligit de medicina carnis vt generatiua.talis autem medicina si plus desiccat non est generatiua:sicut dcm̃ est. ¶ Tūc ad aliō argumentū.tu dicis.omnis cura fit per contrariuꝫ equale in eodem gradu concedo.ꝛ tu dicis:aliquod vlcus est humidum in secūdo gradu aliquod in tertio.dico qꝫ falsum est de vlcere in quo dꝫ admīstrari medicīa gn̄atiua carnis vt generatiua est.qꝛ in tali vlcere nō debet esse nisi illa duplex humiditas que dicta est quā sufficienter exiccat excedentia parum gradum ꝑmi.Uel si in tali vlcere sic humido dicat̄ competere medicīa generatiua carnis:tūc competit in eo medicīa que non ex toto dr̄ medicina generatiua carnis:qꝛ tunc quantū ad initium actōis bene desiccat in secūdo ꝛ tertio ꝓm maiorem ꝛ minorem humiditatem vlceris.ꝛ vt sic non dr̄ generatiua carnis.sed quantum ad terminum siue actōis dr̄ generatiua carnis: eo qꝫ tūc desiccat in ꝑmo gradu.ꝛ vlcus est reductū ad illam humiditatez temperatā quā potest exiccare excedētia ꝑmi gradus. ꝛ ideo medicīa generatiua carnis vt generatiua est semꝫ desiccat solum in ꝑmo gradu.qꝛ in vlcere in quo competit medicīa generatiua carnis vt generatiua est talis humiditas qꝫ pōt eaꝫ exiccare excedētia gradus ꝑmi.ꝛ ideo ratio non arguit contra ꝓpositum. ¶ Ad tertium argumētum autem tu dicis:si hoc esset verum qō dicis:tūc sequeret̄ qꝫ in corꝛe ꝛ membꝛo humidissimo competeret medicīa minus sicca.et in corꝛore sicco cōpeteret medicīa magis sicca concedo:ꝛ tu dicis.cōtrariū huius ponit Auicē.in ꝑmo. fen 4ª ꝛc̄.Dico qꝫ Aui.dic̄ qꝫ si corꝛpus ꝛ membꝛ̄ i quo est vlcus fuerit declinia ad multam humiditatē:tūc vlcus indigebit maiori exiccatione.si aūt ad siccitatē miꝛi:qō ipe ītelligit de humiditate ꝛ siccitate accñtali.nam si corꝛpus vel membꝛ̄ in quo est vlcus habeat humiditatē nimiam ex aliquo accñti:tunc debemus magis exiccare:ꝛ si sit ibi siccitas etiam tūc debemus minus desiccare:vt dcm̃ fuit ꝑus. ¶ Nos autem ītelligimus hoc per respectum ad cōplexionem naturalez : vt si corꝛpus vel membꝛ̄ in quo est vlcus sit multuꝫ humidū naturalr̄.tunc dico qꝫ competit medicīa minus desiccatiua in vlcere.Et si sint multū sicca naturalr̄.tūc dico qꝫ competit medicīa magis sicca.ꝛ iō dcm̃ Auicēne non ꝓtradicit dicto Hal'.qō credo qꝫ Auicē. ītelligat ibi illo modo quo dcm̃ est.ꝓpter quod ratio nō concludit. ¶ Sic ergo ex ꝓdictis dubitationibus appꝛet qꝫ medicīa generatiua debet esse desiccatiua.ꝛ quantū etiam debet esse desiccatiua ꝛ debet esse abstersiua.sicut

Auicē.ponit in littera.Et ratio huius est:qꝛ in vulnere cō, cauo in quo generanda est caro.vt dicit Halie.in tertio fit duplex supfluitas impediēs generationē carnis.vna subtilis:ꝛ ista indiget exiccatione que dicta est.Alia vō est grossa quam Hal'.vocat in de īgenio.lutuꝫ.que alio nomīe dicitur putredo.ꝛ ista indiget mundificatione ꝛ abstersione.ꝛ ideo quelibet medicina generatiua debet esse exiccatiua: in hoc qꝫ vlcus est humidum:ꝛ abstersiua ꝛ mūdificatiua in hoc qō est putridum.sed eius abstersio non debet eē vehemens:sicut nec exiccatio.Et ratio huius est.quia medicina generatiua carnis debet esse coagulatiua sanguis sani in carne.sed abstersio vehemens amouet sanguinem venientem ad vulnus:ꝛ facit eum fluere.hoc aūt est ꝯtrarium intentioni coagulationis.et ideo medicina multum abstersiua est concauatiua vlceris.quia est coꝛrosiua ꝛ diminuens carnem ꝛ eliquās eam.debet ergo esse abstersiua parum.s.in tanta quantitate vt abstergat sorditiem soluꝫ que est causa impediens generationem carnis.ꝛ debet esse abstersiua sine mordicatione:et hoc segtur ex ꝑdictis quia mordicatio causatur ex forti abstersione.ꝛ ideo cum non debeat esse fortiter abstersiua sed parum.idcirco debet esse sine mordicatione.ītellige de ista abstersione qꝫ ē quasi eodem modo de forti ꝛ pauca abstersione medicine generatiue carnis:sicut ē de forti ꝛ pauca siccitate:ꝛ eedez dubitationes possent dari.ꝛ ideo hic nō īsisto:sed hoc per se videat ītellectus.Debet etiam esse medicina generatiua carnis absq; stipticitate omnino de qua sit curandum. Et ratio huius ꝓm qꝫ dic̄ Hal'.in tertio de īgenio.qꝛ si talis medicina esset stiptica.tūc putredo coagulareꝫ ꝛ congluti naretur i vulnere:ita vt nullatenus egredi valeret. Hūc aūt est contraria intentioni medicine generatiue.eo qꝫ ea que generant carnem cum desiccatione sui debēt esse mūdificatiua ꝛ excolatiua vt nil putredinis in vulnere remaneat.Sic ergo ꝑfecte declarata sunt ea que Aui.dic̄ in hac parte. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et oportet iterum vt sit in caliditate ꝛ frigiditate sua in complexione si fuerit separata cum contrario ꝓm quantitatez separationis:ꝛ si nō fuerit separata separatione de qua curetur:tūc assimiletur calido valde calidum valde.ꝛ frigido valde frigidum valde.Et obseruetur iterū impꝛessio medicīe in loco vt opponat̄ ei si supfluit in malitia complexionis.

¶ In parte ista Auicēna postq; ostendit cuius complexionis debet esse medicina generatiua carnis quantum ad qualitates passiuas.s.quantum ad humiditatem ꝛ siccitatem:ostendit cuius complexionis debet esse quantum ad qualitates actiuas.s.quantum ad caliditatem ꝛ frigiditatem.Et vult dicere Auicēna.qꝫ debet esse omnino similis membꝛo in caliditate ꝛ frīditate si eius complexio naturaliter se habeat.Unde in membꝛo calido debet esse medicina generatiua calida ꝛ in frigido frigida:ꝛ in temperato temperata.sed si membꝛi complexio esset distemperata ex aliquo accidenti versus caliditatem ꝛ frigiditatem:tūc medicina debet esse contraria tali complexioni vt ipsam reuocet ad suam naturam.Et causa huius apparet in ꝓmptu.quia omnia naturalia sunt conseruanda.conseruatio aūt fit cum similib⁹ oīno.ꝛ ideo medicina generatiua carnis dꝫ esse in caliditate ꝛ frīditate cōsimilis cōplexioni naturali.sed ea que sunt cōtra nām sunt destruenda.destructio aūt per ꝛriū fit.ꝛ ideo debet esse contraria cōplexioni distēperate.si ergo mēbꝛ̄ in quo est vlcus sit distēperatuꝫ in calitate:dūmodo hoc sit naturalr̄ debet admīstrari sibi medicīa calā.Si aūt eēt distēpatū i calitate ex aliqua ac-

cidentali distempantia.tunc dꝫ sibi admīstrari medicina frida.ꝛ simili mō est de friditate.ꝛ hoc est:qꝛ in egritudie semp est ꝓpꝛio naturalis ꝓseruāda dato ꝙ sit distempata: eo ꝙ mediāte ipsa agit natura ꝓtra morbū: sꝫ accīdentalis ē destruēda:qꝛ est impediēs actōēꝫ nature. hoc ē ḡ qō vult dicere Aui. Et ꝓstruat̄ sic lr̄a:qꝛ aliquātulū est ibi intricata. Et opꝫ iterū vt cū supple ꝓpꝛio mēbri fuerit separata. ſ. a sua naturalitate: vt qꝛ sit distēperata ex aliquo accidente vel versus caliditatē vel versus frigiditatē: supple tūc medicīa gnātiua sit in ꝓpꝛione sua in caliditate ꝛ frigiditate cū ꝓtrario supple illi ꝓpꝛioni mēbri. hoc est dicere ꝙ tūc opꝫ ꝙ medicīa generatiua ꝓtrarietur illi ꝓpꝛioni in caliditate si illa complexio est distēperata in friditate: vel si illa ꝓpꝛio sit distempata in caliditate ſm quantitatē separatiōis hoc est dicere ꝙ opꝫ vt ꝓtrarietur ei in illo gradu. ꝛ tantū quantū est sepata ꝓpꝛio illa a sua naturalitate. vnde si mēbꝛ in quo est vlcus sit distempatū in ꝑmo gradu dꝫ esse medicīa generatiua frīda in ꝑmo gradu. ꝛ si sit distēperatū in friditate in ꝑmo gradu dꝫ esse medicīa calida in ꝑmo gradu.ꝛ rō huius est:qꝛ vt dicit Ha.in tegni.oīs cura ꝙ ꝓtrariū fit in eodē gradu ꝛ equali.ꝛ si non fuerit separata.ſ.ꝓpꝛio membri naturalis separatōe de qua curet̄ hoc ē si ꝓpꝛio membri naturalis nō fuerit distempata accīdentalr. tūc si assimiletur caꝛo valde calīn valde:ꝛ frīdo valde frigidum valde hoc est tunc in coꝛpoꝛe caꝛo in quo est vlcus admīstret̄ medicīa generatiua calida ꝛ in frīdo frīda. Et obseruetur iteꝝ ꝛc̄.planū est.sic ergo videte ex dictis apparet ꝙ medicīa generatiua carnis debet esse omnino similis ꝓpꝛioni mēbri in qualitatibus actiuis si mēbrum nō sit distempatum accīdentalr:sꝫ in qualitatibus passiuis nunquā debet esse ei similis:qꝛ semp debꝫ esse ea siccioꝛ q̄ꝫ sit ꝓpꝛio naturalis mēbri. Et causa huiꝰ q̄ratur ex his q̄ dicta sunt supꝛa. Tunc seqtur illa pars.

¶ Medicine autez incarnatiue sunt ille que aggregant inter duo elongata. Et nō oportet vt operentur nisi in superficiebus amboꝝ facientes adherere inter ea vtraqꝫ cuꝫ roꝛe qui est in substātia amboꝛum.

¶ In q̄ parte Aui. postq̄ꝫ determiauit de cognitōe medicinaꝝ facientiū nasci carnem determinat de cognitōe medicinaꝝ īcarnantium.ostendit.n.que dicunt̄ esse medicine īcarnatiue ꝛ quā operatōēꝫ faciunt:ꝛ cuius complexionis sint:ꝛ quomō etiā differant a medicīs generātibꝰ carné. Et diuidit̄ ista pars in partes tres. In ꝑma parte ostendit quā operatōēꝫ facit medicīa īcarnatiua ꝛ oñdit etiaꝫ modū operatōis ipsius. In zª parte ostēdit cuius ꝓpꝛionis dꝫ esse. Et in ꝫª parte ponit dr̄ntiam inter medicinaꝫ īcarnatiuā ꝛ generatiuaꝫ carnis penes ꝓpꝛionem. zª ibi. (Et si fuerit sanguis ꝓpꝛius) ꝫª ibi (Et nō īdiget diminutione in executione) Dicit ḡ ꝑmo. Medicie īcarnatiue siue cōglutinatiue:qꝛ idem est: sunt ille, ꝛc̄. hec est ḡ opatio medicinaruꝫ īcarnatiuaꝝ. ſ. aggregare ꝛ ꝓiungere labia vulneris elongata mediāte humiditate sanguīea que est iter labia illa. Intellige autem ꝺ sicut etiā dcm̄ fuit ꝑus de operatōe medicinaꝝ facientiū nasci carnem: qꝛ ista operatio .ſ. aggregare labia vulneris elongata non debet attribui medicine sicut ꝑncipali agenti: īmo ꝑncipale agens istius operatōis est ipsa virtus naturalis membri: qꝛ talis vꝰtus est que cōiungit ista labia.ꝛ materia ꝛ mediū talis iūctionis est ipse sanguis recens ibi existens. medicīa aūt est solum sicut coadiuuās ad istam opatōēꝫ: eo ꝙ remouet impēdimēta ꝓpter que posset ꝓhibiberi vnitio ſm ꝙ pōt patere ex dictis in ꝓxi capꝛo. tunc Aui. ostēdit modū operationis istaꝝ medicinaꝝ dicens. Et non opꝫ vt operētur. ſ. iste medicie nisi in supficie amboꝝ. ſ. labioꝛum vulneris.

¶ Sꝫ aliquis dicet ꝺ videt̄ ꝙ Aui. ꝓtradicat ꝺ cuidā dicto iferius. qꝛ Aui. dicit ꝺ ꝙ opꝫ vt iste medicie nō operētur nisi in supficie labioꝝ vulneris. iferius aūt dicit in capitulo de medicīs īcarnantibus vulnera ꝙ puluis istarū medicinaꝝ est minoꝛis vꝰtutis q̄ꝫ id qō de eis fit cuꝫ cerotis:qꝛ medicie sicce ꝛ ꝑpꝛie minerales non submergunt̄ vsq̄ꝫ ad ꝑfundum:sꝫ cū ex eis fit cerotū. tunc facit peruenire ea cursus olei vsq̄ꝫ ad ꝑfunduꝫ. per hec ḡ dicta videtur ꝙ medicie īcarnatiue nō solū debēt opari in supficie: īmo ꝛ in ꝑfunditate. ꝺ aūt dicit ꝓtrariū. ¶ Ad hoc respō dēdum est ꝑ expōnem textus. nam qñ Aui. dicit ꝙ nō oꝫ vt operent̄ nisi in supficie. ego ītelligo ꝙ nō apponant̄ nisi in supficie:qꝛ nō debēt poni ītus in ꝓcauitate vulneris:qꝛ ſm ꝙ dcm̄ fuit ꝑus in ꝑcedenti capꝛo. iter labia vulneris nihil dꝫ cadere extraneum nec pilus nec puluis īcarnatiuus.ꝛ rō huius dicta fuit supꝛa. Sic ergo medicie īcarnatiue debent poni solū in supficie labioꝝ vulneris. Et isto modo ītelligit hic quod dicit ꝙ nō opꝫ vt operētur nisi in supficie ipsoꝝ: sed virtus operatōis ipsaꝝ bene debꝫ ꝓcedere vsq̄ꝫ ad ꝓfundum. Et rō huius est:qꝛ impedimētum īcarnationis vulneris. ſ. humiditas extranea non solum est in superficie: īmo in ꝓfundo. Cū ergo īcarnatio debet fieri in superficie ꝛ in ꝓfundo: debet ergo virtus medicīe exiccantis penetrare vsq̄ꝫ ad ꝓfunduꝫ vt exiccet humiditatem que est impediēs fieri īcarnatōēꝫ in ꝑfundo.ꝛ isto modo ītelligit Aui. iferius cū dicit ꝙ operatio ipsaꝝ debet penetrare vsq̄ꝫ ad ꝓfundū. Sic ḡ ista dicta nō ꝓtradicūt. faciētes adherere iter ea vtraqꝫ cum rore q est in suba amboꝝ. ego ītelligo cū roꝛe. i. cū hūiditate sanguīea recenti que est in labys vulneꝝ. vñ non ītelligo hic de roꝛe q est tertia humiditas q̄ manet intus in membris simplicibꝰ de qua loqtur Aui. in ꝑmo. ꝙen ꝑma. cap. de humoꝛibus:qꝛ si labia vulneris eēnt exiccata a sanguine recēti nunq̄ꝫ amplius vnirētur:ꝛ tamē eēt ibi ros q est talis tertia humiditas.ꝛ iō ꝑ roꝛeꝫ ītelligit talē humiditatem sanguineā que est in labys vulneris: qꝛ sine sanguīe tali recēti nō possunt labia vulneris ꝓiūgi. Et rō hꝰ est: qꝛ talis iunctio ꝛ ꝓiūctio labioꝝ fit ex operatōe virtutis naturalis nutritiue que assimilat ꝛ vnit nutrimētum ītercidēs iter vtrasq̄ partes solutas ad vtrāq̄ ptiū vulneris. ꝛ ideo ꝑ tale medicamē ꝓiungūtur ambo illa separata. nūc aūt mā talis nutrimēti qō assimilat est sanguis recēs ibi exñs: eo ꝙ opꝫ ꝙ hec opatio fiat ante generatōem saniei. ꝛ ideo sanguis est tale medicamē per quod illa labia ꝓiūgunt̄. ꝛ ideo cyrugici quādo labia vulneris sunt exiccata ex defectu medici: vt qꝛ in ꝑnꝰ nō fuerit ibi aliquādo renouant tale vulnꝰ scarificādo ipꝫ vt exeat sanguis. ꝛ postea suūt ipm: qꝛ nō posset aliter fieri vnitio labioꝝ ꝛ aliqñ cōglutinat̄ vulnꝰ ꝛ aliqñ nō vt si sit multū alteratū ab aere: qꝛ tūc oꝫ ipm curare vt vlcus. ¶ Deīde cū dicit.

¶ Et si fuerit sanguis purus. tūc est illud quod exiccat sanguinem plurimū sufficiēs cuꝫ eo in adherentia cum exiccatione vehementi velociante q̄ꝫ fiat ꝑus ꝛ non firmat̄ ei illud nisi fuerit cum illo superfluitas virtutis in exiccando: verum opꝫ vt sit abstergēs: qñ abstersio est contraria intētioni q̄ est in eo: qñ intentio in eo est ponere illud qō colligit̄ de sanguine nutrimētum ꝛ adherētia ꝛ abstergēs abstergit illū sanguinē: quare dispartit̄. ergo cōsumit materiā qua expectat̄ conglutinatio.

¶ In parte ista Auicenna ostendit cuius complexiōis debet esse medicina īcarnatiua. ꝛ dicit. ꝛ si fuerit scilicet in

labys vulneris sanguis ꝓprius.i.sanguis bonus:qz aliter non posset fieri icarnatio labioꝝ vulneris.tunc id.s.medi camē qō exiccat sanguinē ꝓpriū talē supple a supfluitati bus ⁊ hūiditatibus cum exiccatōe vehemēti ⁊ veloci an teq̄ fiat pus.i.anteq̄ talis sanguis ꝛuertat in saniē ē suf ficiēs in adherētia.i.est sufficiēs ad faciēdum icarnatōez ficiēs in adherētia.i.est sufficiēs ad faciēdum icarnatōez cū eo.i.cum tali sanguīe ⁊ nō firmat ei istud.i.talis opera tio.que est facere incarnari labia nisi fuerit cū eo supflui tas virtutis in exiccādo.i.nisi fuerit vehemētis exiccatio nis.Uel opz ne sit abstergens ⁊c.planum est amodo qō dicit. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Et nō indiget diminutōe in exiccatione.sicut indiget ea illud qō facit nasci. Qm̄ faciens na sci indiget vt currat ad ipm materia: ⁊ illi⁹ ma teriei cursum ꝓhibet exiccatio: ⁊ incarnatiuuz nō idiget:imo indiget incarnatiuū exiccatione fortioze ⁊ pauca stipticitate.

ℂ In parte ista Aui.ponit dr̄ntiam iter medicinā genera tiuā ⁊ icarnatiuā penes ꝛpl'onez.⁊ vult dicere Aui.q medicīa icarnatiua differt a gnātiua in duob⁹. Primo qz me dicina icarnatiua dz esse magis sicca q̄ gnātiua ⁊ rōnem ponit in lr̄a.Secūdo qz medicīa icarnatiua dz eē aliquā tulū stiptica.medicina aūt generatiua nō:ſm q dcm̄ fuit supza.hoc est qō Aui.vult dicere In lr̄a.

Sed vt melius hec dicta ipsi⁹ itelligant̄ est du bitatio de hoc qō dicit Aui.⁊ō eis q̄ dicta sunt ꝑus.ꝑmo.s.vtrū medicīa icarnatiua debz esse vehemētis exiccatiōis sicut dcm̄ fuit supza. Et videt̄ q nō ꝑ dicta Hal'.in tegni qm̄ logt̄ de cura solutōis ꝛtinui. Dicit.n.ibi q suba partis vulnerate sana seruabit̄ per me diocriter exiccantia . nunc aūt ea q̄ mediocriter exiccant nō desiccāt vehemēter: sz tempate.g̃ videt̄ q in ipsis nō debeat esse superfluitas exiccationis cuius contrarium dixit supza Auicen.

Secundo est dubitatio de hoc qō dicit hic . s.q medicīa icarnatiua dz eē vehemē tiozis exiccatōis q̄ medicīa generatiua.hoc nō videt̄ ve rū:qz in vulnere magis humido cōpetit medicina fortius exiccatiua:qz ois cura per ꝛtrariū equale in eodez gradu fit ſm qō dcm̄ fuit supza ex verbis Hal'.in tegni. Sed vul nus in quo admīstrat̄ medicīa generatiua est magis hūi dum:qz est ꝛcauū.omne aūt vulnus ꝛcauū est magis hu midum: qz ad ipm currūt plures supfluitates.g̃ medicīa gnātiua dz esse magis exiccatiua q̄ icarnatiua. ℂ Cōtra riū aūt huius ponit Aui.hic. ℂ Circa istā questionez eēnt duo notāda. Primo q medicīa icarnatiua dz esse exicca tiua vltra siccitatē membri naturalē.secūdo q dz esse ve hemētiozis exiccatōis q̄ medicīa generatiua. Sed decla ratio ꝑmi habita est in quadā cōne que fuit mota de hoc in supiozi capło. Declaratio secundi est ⁊ potest quasi ex trahi ex dictis Auicenne in lr̄a: q medicīa icarnatiua dz exiccare humiditatē extraneā que impedit icarnatōez su bito ⁊ velociter:qz incarnatio dz fieri sanguīe ibi existēte anteq̄ ille sanguis ꝛuertat̄ in pus. hoc aūt fit in breui tē pore.⁊ iō medicīa icarnatiua subito ⁊ velociter dz exicca re:sz subita ⁊ velox exiccatio nō pōt fieri nisi ab eo qō for titer ⁊ manifeste exiccat.g̃ medicīa icarnatiua dz esse for tis ⁊ manifeste exiccatōis.medicīa aūt generatiua nō dz esse fortis ⁊ manifeste exiccatōis: qz generatio carnis nō fit ex sanguīe recēte exīte in vulnere sicut fit incarnatio: imo fit ex decursu nutrimēti ad vulnus.⁊ iō nō opz q ibi sit exiccatio subita cū ia facta sit sanies.⁊ ēt qz fortis exic catio exiccaret ⁊ ꝓhiberet talē cursum.⁊ iō nō eēt ibi ma teria gnātōis.⁊ ꝑ ꝛcōs nō generaret̄ caro.sic g̃ tūc appz q

medicīa icarnatiua dz eē vehemētiozis exiccatiōis q̄ ge neratiua. ℂ Sz tu dices in quo gradu dz esse exiccatiua vltra siccitatē mēbri nālē medicīa icarnatiua . Dico q ꝟ ia q̄si pōt patere ex dictis.naz eius desiccatio dz eē q̄si in secūdo gradu vel circa illud.Et rō h⁹ est:qz medicīa icar natiua dz esse tāte desiccatōis vt exiccet subito hūiditatē exneā:sz nō dz esse tāte exiccatōis vt minuat hūiditatez ꝓpriā ⁊ nālē ex q̄ dz fieri ꝛglutinatio sic facit medicamē sigillatiuū vt dicet̄ postea.modo exiccatio in z°.gradu mi nuet̄ ex tali hūiditate.exiccatio aūt in 4.° nō solū minue ret ex tali hūiditate:imo ⁊ ex suba carnis.⁊ iō medicīa in carnatiua dz eē exiccatiua in z° gradu.⁊ nō multū ipsum trāscēdere. ℂ Et nota qm̄ dr̄ q dz eē exiccatiua in z°.gra du q itelligit ꝟ in respectu ad mēbruz in quo est vlcus.si mili mō sic dcm̄ fuit supza de medicina gnātiua sicut ꝑ se pōt videre diligēs intellectus. ℂ Silr ēt de caliditate ⁊ frīditate ipsi⁹ sili mō est dōm sic dcm̄ fuit de medicīa ge neratiua. ℂ De abstersiōe aūt dōz q nō dz esse alicuius abstersiōis sic est medicīa gnātiua. Et rōnē h⁹ ponit Aui. in lr̄a sufficiēter de stipticitate q medicīa incarnatiua dz eē alicui⁹ stipticitatis:qz medicīa icarnatiua dz esse ꝓhibi tiua fluxꝰ humoꝝ ad locū ⁊ nō idiget alicui⁹ cursus mate rie nec bone nec male:sz gnātiua idiget vt ad ipaz currat mā cui⁹ cursuz ꝓhibet stipticitas.⁊ ēt idiget mūdificatōe quā ꝓhibet stipticitas.Et iō medicīa icarnatiua dz eē ali cui⁹ stipticitatis:gnātiua aūt nō. ℂ Tūc est rn̄dendus ad argumta. ℂ Ad ꝑmū.tu dicis.nō vr̄ q Aui. dicat vez q medicīe icarnatiue debeāt esse vehemētis exiccatiōis:qz Hal'.dicit q debēt eē mediocriter exiccantia.ea aūt q̄ me diocriter exiccant nō vehemēter exiccāt . ℂ Dōm q qm̄ Aui.dixit supza q medicīe icarnatiue debēt esse vehemē tis exiccatōis.itelligit hoc ꝑ respectū ad medicinas gnāti uas:qz debēt esse manifeste desiccatōis:sz nō debēt eē ve hemētis exiccationis absolute:vt qz exiccent in 3°. vel 4°. gradu.debent g̃ vehemēter exiccare ꝑ respectū ad gnāti uas:eo q debent desiccare in z° gradu.vt dcm̄ est. ⁊ talia sunt q̄ mediocriter exiccant:qz inter paz exiccare ⁊ sum me exiccare sunt ea que exiccāt in z° gradu.⁊ ꝓpterea nō bene exponit ibi Aly.Hal'.qui videtur intelligere per me diocriter exiccantia ea que exiccant in gradu ꝑmo: quia si hoc esset tūc medicina icarnatiua non esset magis exic catiua q̄ generatiua:cuius ꝛtrarium dicit hic Auic̄. Sed debz intelligi.vt dcm̄ est ⁊ nō ꝛtradicit Aui.Hal'. imo idē dicit. ℂ Ad aliud.tu dicis.in vulnere humidiozi compe tit medicina magis desiccatiua dico q verum est ceteris partib⁹ equalibus.modo ꝟ non sunt cetere ptes equales: qz quāquā vulnus in quo admīstratur medicina icarna tiua non sit magis humidū:nec ita sic est illud in quo ad mīstrat̄ generatiua nihilomin⁹:tamē qz hic debemus su bito exiccare:ibi aūt non.⁊ ꝟ etiā indigemus ꝓhibere cur suz materie:ibi aūt idiget materia currere.idcirco ibi ad mīstrare debemus mānifeste ⁊ fortiter desiccatiua.ꝓpter qō ideo nō ꝛcludit. ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Consolidatiuum vero sigillatiuū vehemen tius idiget stipticitate q̄ illa duo: quoniā est ei necessarium vt recuperet qō est per naturam vehementiozis exiccationis.s.cutē: ⁊ quoniā indiget vt exiccet humiditatem extraneā ⁊ ra dicalē vehementem.Et illud qō est ante ipm eget vt exiccet humiditatem extraneam exicca tione plurima ⁊ radicalem cum mensura que conglutinetur ⁊ ingrossetur ⁊ non minuatur ex substantia.

¶ Postquã Auicenna superius determinauit de medicinis generãtibus ꝛ incarnatiuis. In parte ista Auicẽna determinat de cognitõe cicatrizantiũ siue consolidãtiuz: qz idem est. Dicũtur aũt medicine cicatrizantes: qz regenerant cutem deperditam. ꝛ in hac parte oñdit Aui. cuius cõplexionis sint medicine cicatrizatiue. ꝛ ponit etiã differẽtiam inter ipsas ꝛ iter medicias ꝑdictas penes ꝯclusiões ipas. Dicit ergo Aui. ꝛ id est intentio eius ꝛ in hac parte. s. qz medicamẽ consolidatiuũ siue sigillatiuũ qõ idem est: est fortiozis exiccatõis ꝛ fortiozis stipticitatis q̃z illa duo .s. q̃z medicamẽ generatiuũ ꝛ incarnatiuz. ꝛ ꝑmo probat ꝙ sit vehemẽtiozis exiccatõis ꝛ firmiozis stipticitatis q̃z medicamen generatiuũ: qz medicamen generatiuũ recuperat carnem. medicamẽ aũt cicatrizatiuũ recuperat cutez: sed cutis est vehemẽtiozis siccitatis q̃z caro. ergo medicina cicatrizatiua est vehemẽtiozis exiccatõis q̃z generatiua. ¶ Sed est hic intelligẽdum ad declarationẽ maiozem dicto⁹ Aui. de hoc qõ dicit Aui. ꝙ medicamẽ cicatrizatiuũ recuperat cutem ꝙ ipm proprie ꝛ vere nõ dicit recupare cutem sicut medicamẽ generatiuũ recupat carnem. vt dicit Hal'. in tegni. secũda pticula. ꝛ in 3° de ingenio ꝙ cutis est membrũ spermaticũ mẽbra aũt spmatica abscisa nõ renascuntur: cũ ergo sit impossibilis regeneratio cutis faciẽdum est aliqd simile cuti qõ carnis tegmẽ existat. vt Hal'. dicit. tertio de ingenio. Illud aũt qõ fiet simile cuti est caro manẽs in supficie quã opz imutare ad naturam cutis. vt dicit Hal'. 3°. de ingenio. hoc aũt erit si fiat siccata simul ꝛ callosa: qz cutis ꝫm ꝙ dicit. Hal'. 5°. de simplicibus nõ est nisi sicut caro que indurata est. vñ cutis ẽ quasi habẽs tẽperamẽtuz carnis nisi ꝙ est magis augmẽtata in siccitate. ꝛ ideo si caro existẽs in supficie vulneris debeat fieri loco cutis debz siccari ꝛ indurari sicut calus quidã. hoc fit medicis fortius desiccantibus q̃z ea que generãt carnem cũ debeãt conuertere carnẽ ad naturaz cutis que siccioz est carne. ꝛ ideo medicamẽ cicatrizatiuum est magis desiccatiuũ q̃z carnis generatiuũ. Itez etiaz ꝙ sit magis stipticũ manifestum est: qz medicamẽ generatiuum nõ indiget aliqua stipticitate: qz dz esse mundificatiuum quã mũdificatõez prohibet stipticitas. ꝛ etiã idiget vt ad ipz currat materia quã ꝓhibet stipticitas. cicatrizatiuũ aũt nõ indiget aliquo istoz: sed ꝯstringere ꝛ coadunare qõ est opus pontici ꝛ stiptici. ꝛ hoc intendit Aui. dicere vsq; ibi. Et quando indiget ꝛc̃. ibi aũt intendit ꝙ medicamen cicatrizatiuũ debet esse magis desiccatiuũ ꝛ stipticum q̃z incarnatiuũ. ꝛ vna causa ꝑpter quã cicatrizatiuũ debet esse magis desiccatiuũ est illa quã diximus: qz iõ illa causa põt huic adaptari. Sed alia causa est quaz ponit Aui. qz medicamẽ cicatrizatiuũ nõ bz tantũ desiccare humiditatem actualẽ q̃ influit ad vulnus ad hoc. s. vt vlcus sit mundũ etiã habet desiccare ipsam humiditatẽ radicalem. i. naturalem cutis. ꝛ hec est ratio vt caro fiat callosa ad modũ cutis. hoc aũt nõ posset fieri nisi desiccaret ipa humiditas naturalis cutis cuz cutis sit siccioz carne: sed medicamẽ incarnatiuũ habet desiccare solũ humiditatẽ extraneã. naturalem aũt nõ dz diminuere: imo soluz debet ipsam desiccare ab hũiditate extranea vt ingrosset ꝛ ꝯglutinet ꝛ nõ minuitur ex substãtia eius. ꝛ ideo medicamen cicatrizatiuũ dz esse siccius q̃z incarnatiuũ. Iterum etiã dz esse magis stipticũ: qz medicamẽ cicatrizatiuũ bz coadunare humiditatẽ naturalẽ carnis ad supficiem ouram faciẽdam de ipsa. ad hoc aũt maioz requiritur stipticitas q̃z ad incarnationẽ. quare ꝛc̃. Ex dictis ergo patz ꝙ medicina cicatrizatiua dz esse vehemẽtis stipticitatis. ꝛ etiam fortis exiccatiõis. nihilominus tamẽ sicut bene dicit Hal'. in tegni debz esse exiccatiua ꝛ stiptica sine mordicatione: qz de natura mordicatiui est facere aduenire diminutionem carnis ꝛ ꝯcauationis vlceris qõ est ꝯtrariũ cicatrizationi. ¶ Ulterius aũt ex dictis põt apparere in quo gradu possumus dicere ꝙ medicia cicatrizatiua debeat desiccare: qz cum debeat desiccare plus q̃z medicia incarnatiua q̃ desiccat in 2° gradu. vt dcm̃ fuit ꝑus. ꝛ non debeat tãtũ desiccare vt oĩno destruat ꝛ diminuat carnẽ sicut facit quartus gradus. possumus ergo dicere ꝙ debet eẽ desiccatiua in 3° gradu vel circa illud ꝑ respectum ad ꝯplonẽ mẽbri naturalẽ ꝫm ꝙ dcm̃ est de alys. ¶ Ulterius aũt nota vnum qõ Aui. ponit in ꝑmo. ℣en 4ª. capº de cura solonis ꝯtinui ꝙ cicatrizatio per se. ꝛ ꝑmo fit ab eis que sũt fortis exiccatiõis ꝛ stipticitatis. in qualitatibº tamẽ actiuis sunt ꝓportõata ꝫm ꝯplonẽ naturalẽ mẽbri vt ẽt dcm̃ fuit in alys medicis. ꝑ accns tñ põt fieri cicatrizatiua actualis ex acutis inquantũ. s. accidit talia ꝑ viam adustiõis crustã generare. ꝛ ℔ est cũ ex eis paz supponit̃ sicut sunt calcantũ ꝛ azez maxie adusta: qz si multum poneretur de eis. tunc potius concauarent ꝛ corroderent. Tunc sequitur illa pars.

¶ At corrosiua diminuẽs carnem opz vt sit vehemẽtis absterssionis valde. Et illud quidem qõ est rectum in curatione vulneruz: quando perforant̃ est vt non approximet eis aqua. Et si fuerit necessariũ ꝛ non suffert eger a balneatione: oportet vt ponatur super ea de emplastris ꝛ de panno infuso cum oleo secundũ modos ligationis ꝛ non permittatur aqua peruenire ad ipsum.

¶ In qua pte determiat in generali de cognitõe medicinaruz corrosiuaz ꝛ diminutiuaz carnis. Et dic̃ ꝙ corrosiua ꝛ diminuẽs carnez dz esse vehemẽtis absterssiõis valde: ꝛ supple ẽt vehemẽtis exiccatõis valde. s. q̃z aliq̃ ꝑdictarũ. Et ex ℔ appet ꝙ dz eẽ absterssiua ꝛ desiccatiua in 4° gradu ꝑ respectũ ad mẽbruz: qz cũ talis medicia diminuat ꝛ destruat carnẽ. ꝛ quart⁹ gradus sit ꝙ destruat ꝛ diminuat seu corrũpat. dz ꝙ eẽ talis medicina absterssiua ꝛ desiccatiua ꝑ respectũ ad mẽbz in quo admistratur in 4°. gradu. ¶ Sz tu dices. in q̃litatib⁹ actiuis in q̃ gradu debẽt esse. ¶ Dom ꝙ põt ẽt esse in 4°. gradu ꝛ in minoz: sz si sunt in q̃litatib⁹ actiuis. ꝛ in 4° gradu. tunc eẽnt magis diminutiua ꝛ corrosiua sic̃ sunt flos eris ꝛ silia. Si aũt excedant solũ in siccitate in 4° gradu: nõ aũt in caliditate. tunc bñ diminueret carnẽ: sz nõ ita sic̃ ꝑme sicut sunt galle ꝑ respectũ ad corꝑ⁹ pueri ꝛ cortices granatoz ꝛ silia. Sic g̃ ꝑ hoc qõ dcm̃ ẽ appet ꝙ iste q̃ttuoz spẽs medicia⁹ q̃s ponit ℔ Aui. diuersificant̃ ad seinuicẽ in ꝯplone ꝫm q̃ttuoz gradus: qz medicina gnãtiua dz desiccare in ꝑmo gradu icarnatiua in 2°. cicatrizatiua in 3° corrosiua aũt ꝛ diminutiua in 4°. Et id quidẽ qõ ẽ rectũ. Ista ps est icidẽtalis istius capitli in q̃ Aui. ponit qddã qõ dz ꝓhiberi post ꝑforatõez vulnerũ. ꝛ qz hoc idẽ dicit in sequẽti capło. ꝛ forte fuit defectus trãslatoris vel scriptoris ꝑus apud nos vl' forte posuit vt ꝯtinuaret id qõ segt̃ cũ eis q̃ dicta sunt ꝛc̃.

¶ De perforatione vulneris ꝛ aliozum cum oportet vt discooperiatur. CAP. V.

Dixit Salie. Oportet vt seces ex loco eius vehemẽtiozis eminentie ꝛ vt inclines ipsum. ꝛ non fit tractus ꝑforationis nisi ad partẽ ex qua est possibile currere pus ad inferioza. ꝛ vt obseruent̃ in perforatione alesuirati ꝛ ruge ꝫm modũ quez diximus in capitulo vulnerum ꝛ dubellet nisi

in eis que excepimus. In eis vero que sunt sicut inguina ⁊ subascelle.opz vt vadat perforatio cum cute in natura.

¶ In isto capitulo Auicēna:qz in cura vulnerum aliquando indigemus sectione sicut in vulneribus hñtibus sinū que aliquādo oportet discooperire vsqz ad funduz ipsoz. aliquādo aūt sufficit secare ea in parte inferiori vt currat inde virus ⁊ sanies ꝑm qꝫ habitum est ex precedentibus. Idcirco hic ponit quēdam canonez de perforatōe vulnerum.Et diuidit hoc capl'm in tres partes. In ꝑma pte ponit modū sectōis.secūdo ponit curā ipsoz post sectionez. tertio docet euitare quēdam errorez qui posset contingere.secūda ibi(Deinde ponant̄ desuper)tertia ibi(Et rectum quidē est)Dicit ergo ꝑmo.dixit Hal'.s.3° de ingenio sanitatis.Alexurati.i.villi neruoz.in capl'o vulnez ⁊ dubelet.i.in capl'o exituraz. appellat aūt ea vulnera ꝑ tanto:qz exiture quādo in eis est aggregata sanies sunt quasi in iudicio vulnez vel ulcez cum sint interius ulcerata.⁊ totū id qō dicit h Aui.est planū ex eis q̄ dicta fuerūt in illo capl'o.⁊ iō h nō isisto.Tūc seq̄t illa ps.

¶ Deinde ponant̄ desup exiccatiua absqz mordicatione de illis que sunt posita in tabulis medicinarum singulariū. ⁊ puluis olibani melior est in eis q̄z olybanum:quoniam illud est vehementius stipticum.

¶ In qua oñdit Auicen.qualis cura sit faciēda post pforationem istoz vulnez dicēs:deide.s.post sectiōez.ponātur ibi exiccātia absqz mordicatōe.Et ratio huius est:qz quādo ista vulnera sunt discooperta. tunc nō competit in eis nisi generare carnē ⁊ cōsolidare.hoc aūt faciunt ea q̄ exiccant sine mordicatione.vt dcm̄ fuit ꝑus. ¶ Intellige aūt hic vnū qō etiam dcm̄ fuit prius in capl'o de perforatiōe exituraz qꝫ qñ icidimus vel exituram vel vulnus in prima vice ꝓpter fluxū sangui.⁊ causa sedādi dolorē ⁊ fluxū humoz qui attrahūtur ꝓpter dolorem qui fit causa incisionis nō debemus ponere imediate ea q̄ hic ponit Auic. sed debemus ponere aliqd qō sedet dolorez ⁊ prohibeat fluxū humoz ⁊ etiam sanguis sicut etiaz oēs hodie communiter ponunt albumē oui qō restringit fluxū sanguis ⁊ mitigat dolorem ⁊ prohibet fluxuz.Post hoc aūt debemus ponere ea que Auicē.dicit de illis que sunt posita in tabulis medicinarū singulariū.s.in secūdo libro.⁊ puluis olybani melior est in eis q̄z olybanū.per puluerem olybani ego itelligo corticez olybani:qz cortex est magis desiccatiuus q̄z ipsum olybanum. Et hoc est qō subdit Auicē. quoniā illud est vehementius stipticū.i. vehemētius desiccatiuū. ¶ Sed tu dices.quare ꝓpter hoc ē melior cortex olybani in eis q̄z olybanū.vt qz fit vehemētius desiccatiuus cortex.Ecce causa huius est: qz in vulnerib⁹ magnis ⁊ cōcauis competūt fortius desiccatiua q̄z in paruis ⁊ superficialibus.vt Halie.dicit.4°.de ingenio: qz ad vulnus magnū concurrūt plures humiditates extranee ⁊ superfluitates q̄z ad paruū.⁊ propter hoc:qz cortex olybani est magis desiccatiuus q̄z olybanū.ideo est melior in istis vulnerib⁹ q̄z olybanū. ¶ Deide cū dicit.

¶ Et rectum quidē est in curatiōe vulnez cum perforātur ne approximet eis aqua. ⁊ si fuerit necessarium ⁊ eger nō suffert a balneatiōe: tūc opz vt vulnus occultet̄ sub emplastris conuenientibus tectis cū pannis infusis cum oleis secundum moduz cooperture que separat inter aquam balnei ⁊ humiditatem eius ⁊ inter vul

nera:aut ingenietur ei aliquod ingeniozuz possibilium in ipso.

¶ Hic Auicēna docet euitare quēdam errorem qui possz contingere propter sectionem dicens.Et rectum quidem est ⁊c.ne approximet omnis aqua.s. nec calida nec frīda: Calida enim putrefacit ⁊ frigida etiā corrumpit ⁊ incredat.Et itelligehic quādo dicit.qꝫ nō approximet ei aqua de aqua pura:qz de aqua cōmixta non esset vez vt si cōmisceretur cū melle.tunc.n.bene possemus cum ea lauare vulnus. ⁊ aliquādo cōmiscemus ea cum aceto ⁊ ponimus desuper causa restringendi fluxū sanguis si accidat ꝑm etiam qō dcm̄ fuit ꝑus in capl'o de exituris. Et intelligeqꝫ non solū non debet eis aqua approximari:sed etiam nocet oleū.nec aliquod vnguentum in quo sit pinguedo vel sepum superabūdās.vt dcm̄ fuit supra.Et etiam idez dicit Auicēna in ꝑmo.Ꝟen quarta.capl'o penultimo. nisi poneremus hoc ratiōe alicuius accidētis. sicut ponimus basilicon aliquādo vt si esset ibi duricies in labys.sed nō existētib⁹ in istis accidētibus quantū ex parte istius nūqz hec competunt.ideo debemus ibi ponere exiccantia absqz mordicatione.vt dcm̄ est.Et ꝓpter hoc faciunt male quidam cyrugici qui statim post eruptionez exituraz ponunt quoddā empl'm factum cū oleo vel vitello oui ⁊ farina tritici ⁊ aqua.omnia.n.ista sunt putrefactiua ⁊ molliua.vnde non cōueniunt:sed debemus ponere ꝑus albumen oui:qz id non putrefacit:imo restringit sanguinem ⁊ prohibet fluxuz ⁊ mitigat dolorē.Et post appositionē huius debemus ponere exiccantia que dicta sunt. Et si fuerit eis necessariū. s.aqua ⁊ eger non suffert a balneatione hoc est nō ꝓp vulnus:sz ꝓpter aliā aliquā cām ꝓpter quā opz ipsum balneare.tunc opz ⁊c.planum est.

¶ De regimine vulnerum habētiuz apostema ⁊ dolores.

CAPITVLVM. VI.

Necessarium est in huiusmodi vulneribus alleuiare ⁊ credere qꝫ vulnus nō consolidat̄ omnino dum apa non sedat̄.Et illud quidē nō complet̄ nisi cū eo in quo est exiccatio ⁊ infrigidatio in principio rei ⁊ mollificatio in secundo.⁊ administretur in eo cura apatū omnino.⁊ qō est proprium in hoc cum cōmunitate sui iuuamēti in omni membro a capite vsqz ad pedes est vt sumat̄ granatū dulce ⁊ decoquat̄ cum vino pontico ⁊ emplastret̄ cū eo locus.

¶ Quia ipsis vulneribus superueniunt quādoqz accidentia que impediunt curationē vulneris sicut si accidat eis apostema aut dolor aut mala complexio. Idcirco Auicēna introduxit hic istud capl'm qō est de regimine vulnerum habentium apostemata ⁊ dolores. Et qz omne accidens quod accidit vulneribus potest reduci ad vnū duorum.s.vel ad apostema vel ad malam complexionez: eo qꝫ dolor qui eis accidit non est nisi vel ꝓpter apostema vel ꝓpter malaz complexionē. Idcirco Auicenna duo facit.Primo determinat de regimine vulnerum habentium apostemata.secūdo determinat de regimine vulnerum habētium malam complexionē.secūda ibi(Et oportet vt tu obserues)Prima in duas.primo facit quod dictum est.secūdo ponit quoddā empl'm speciale qō competit in apostemoso vulnere.secūda ibi(Et qō est ꝓpriuz in hoc)Dicit ꝑmo necessariū est.qō planū est. In secūda parte dicit.Et quod est propriū in hoc.i.in apostemate cū cōmunitate sui iuuamenti hoc est cū hoc qꝫ suū iuuamentum cōmune est vulneri ⁊ apati.multotiēs.n.contigit qꝫ

ho.de albumine.oui.q restringit sanguz ꝓhibet fluxum. mitigat. dolorem //.

eadez medicina curat accīs ⁊ morbū. ⁊ ita est de isto emplastro: qz id emplm̄ pdest apati: qz infrīdat ⁊ vulneri: qz exiccat in omni mēbro a capite vsq; ad pedes intellige in omni mēbro. s. carnoso in vulnerib⁹ carnosis: qz de talib⁹ intelligit hic. In mēbris. n. neruosis ⁊ in vulnerib⁹ neruosis nō competeret hoc emplm̄ ad sedandū apa: imo competūt ibi alia que dicent̄ in suo loco si de⁹ voluerit. Est vt sumat̄ granatū dulce. s. sicut ē cū cortice suo decoquat̄ ⁊c. Intellige autē hoc q; illud emplm̄ maxime cōpetit apati in sui p̄ncipio. in statu aūt ipsius non cōpeteret: imo cōpetunt tūc mollitiua resolutiua ſm qō dcm̄ fuit de hoc sufficiēter in capl'o vulnex. ¶ Deide cū dicit.

¶ Et opz vt obserues illud ad qō conuertit̄ dispositio apostematis sicut si tu administraueris vnguentum nigrum ⁊ videris vulneris rubozem vehementem fieri ⁊ vesicari declina ad infrigidantia ⁊ ad vnguētum album. Et si videris ipsum mollificari aut indurari: ⁊ tu iam administrasti albū administra nigrū ⁊ alia.

¶ In pte ista Aui. ponit regimē vulnex in qb⁹ accidit mala ꝯplo: eo q; vulnus nō pōt curari nisi p̄us remoueat̄ mala ꝯplo ſm qō oīsum fuit etiā p̄us sufficiēter. q̄ dicit. ⁊ oz vt tu obserues id ad qō ꝯuertit̄ dispō. s. vulneris ⁊c. Et si tu videris ip̄m. s. vulnus mollificari: vt qz tu administraueris nimis būida vl' idurari ⁊ tu administrasti albū ⁊ alia frida nimis administra nigrū. s. vnguentū: sed si sit ibi facta duricies ⁊ alia. s. ōria ꝯploni male supinducte. vt si sit ibi mollificatio administra exiccātia. ⁊ sic semp̄ omne contrariū cum suo contrario repellat̄.

¶ Regimē vl'e in vulnerib⁹ viscex iteri⁹. CAP. VII.

Attentio in eo qō existimamus q; est fissura aut disruptio iterius est vt incarnetur ⁊ non dimittat̄ sanguis congelari in interioribus ita vt p̄hibeat̄ fluxus sanguis. ⁊ medicie ꝯferentes in vtrisq; intentōibus p̄mis sunt sicut vestimenta quādo decoquunt̄ in aceto.

¶ Quia vulnex q̄dā sunt q̄ penetrant in mēbris interioribus. quedā aūt sunt que nō penetrāt. idcirco postq; Auic. determinauit sufficiēter de vulneribus nō penetrātib⁹ ad īterioza mēbra ⁊ curis ipsox. determīat in isto capl'o Aui. de vulnerib⁹ penetrātib⁹ ad membra īterioza ⁊ curis īporuz. Nunc aūt cōcauitas mēbrox īteriox distincta a furculis vsq; ad ossa anchax est duplex. quedā est cōcauitas mēbrox spūaliū que ē superior. Alia est ꝯcauitas mēbrorū nutritiuox q̄ est īferior ⁊ has duas cōcauitates distinguit qōdā mēbrū qō dyafragma vocat̄. ⁊ dicit Almāsor. Et sicut duplex est concauitas mēbrox interiox sic. ⁊ duplicia possunt accidere vulnera penetrātia: qz quedaz penetrāt in concauitatē mēbrox spūaliū. ⁊ quedā penetrāt in ꝯcauitatē mēbrox nutritiuox. Aui. aūt in hoc cap⁰ ⁊ in ℔ tractatu determinauit solū de vulnerib⁹ penetrātibus in cōcauitatē membrox nutritiuox nō aūt de vulnerib⁹ penetrātibus in ꝯcauitatē membrox spūaliū. Causa aūt huius. s. quare hic nō determīat de vulnerib⁹ penetrantibus in cōcauitatē membrox spūalium ē: qz vulnera que fiunt in cōcauitatibus taliū membrox nō curātur vt vulnera sunt. s. conglutinādo ⁊ icarnando ſm qō postea dicemus: imo curātur vt vlcera. Et qz de vlceribus pectoris ⁊ pulmōis sufficiēter determinatū est in lib. 3⁰. Idcirco ℔ non determīat: sed pro cura ipsox recurrēduz est ad ea q̄ dicta sunt in libro tertio. Ego tamē ad completiorem do-

ctrinam cyrugie faciā quoddā capl'm de curatione eoruz vulnex post hoc capl'm Aui. Sed qz vulnera que fiūt in concauitate membrox nutritiuox curātur vt vulnera. s. cōglutinādo ⁊ icarnādo ſm q; Auic. dicet. Idcirco in hoc tractatu vulnex determinat Auicēna de vulneribus penetrātibus in cōcauitatē istox membrox. Et diuidit̄ hoc capl'm p̄mo in partes duas. Naz vulnex que fiūt in istis membris īterioribus quedā sunt que nō apparēt extra sicut multotiens contingit propter casuz vel p̄cussionē super vētrem q; fiat scissura in membris īterioribus extra tamen nō. Quedā aūt sunt vulnera que fiunt in istis membris extra apparētia ⁊ habētia orificium exterius: sicut si fiat vulnus cū lancea vel gladio vel cū alio ferro īcidēte acuto in istis mēbris. Primo ergo Auicēna ponit curam p̄mox vulnex. secūdo ponit curaz secundox. secūda ibi. (De vulnere aūt ⁊ fissura apparētibus) Prima in duas. Primo oñdit quot intentiones requirūtur ad curatiōes talium vulnex. secūdo ponit medicinas ſm illas intētiones. secūda ibi. (Et medicine) In p̄ma parte vult dicere Auicē. q; due ītentiōes reqrunt̄ quādo estimamus q; est fissura aut aliqua disruptio in istis membris īterioribus. Et itellige hic de ītentionib⁹ que sunt circa medicinas locales suppositō q; p̄us sit facta flobotomia. ⁊ alie eūones totius corpis vna intētio est ꝯsolidare ⁊ īcarnare talē scissurā ⁊ p̄hibere fluxū sanguis. Alia ītentio est p̄hibere ne sanguis q; exit a tali fissura congelet̄ in membris īterioribus: qz ex hoc possent ꝯseq; maxima nocumēta. tūc Auic. ponit medicias ſm istas intentōes. Dicit q̄ (Et medicine ꝯferentes in vtrisq; ītentōib⁹). s. in ꝯsolidādo ⁊ constringēdo fluxū sanguis ⁊ in p̄hibēdo nē sanguis cōgelet̄ in mēbris īterioribus sunt sicut vestimenta qñ decoquunt̄ in aceto. p vestimēta itellige pānuz lini nouū mūdū. Si. n. iste pānus lini decoquat̄ multuz in aceto. ⁊ postea ex tali pāno lini cataplasmet̄ locus confert: qz talis pānus ꝯsolidat ⁊ resolut sanguinē ꝯgelatū in īterioribus.

¶ Aut detur in potu de centaurea maiore pondus. ʒ. i. ⁊ terre sigillate in hoc inest curatio magna. Illud autem quod in potu sumitur causa fluxus sanguis est sicut dauic. i. ⁊. ʒ. de semine byusquiami al. cum aqua mellis ⁊ relique medicine p̄dicte in p̄hibitione sputi sanguinis ⁊ fluxus sanguinis.

¶ Hic ponit medicias que bibūtur conferētes ad hoc ſm vtrāq; intentionē. ⁊ patet qō dicit. Et tunc Aui. post istas medicinas ponit quādā aliam q̄ etiā bibitur: sed dat̄ p̄ncipaliter plus causa restringēdi sanguinē. Et patet qō dicit. dauic est pondus sex granoruz ordei ⁊ reliq̄ medicine predicte. s. in libro tertio. vbi determīat de sputo sanguis in p̄hibitōe sputi sanguis: supple sunt etiā conferētes ⁊ ℔. vñ p̄ eis si īdigemus ad id capl'z recurramus. ¶ Intelige aūt hic q; Auicē. taz paz dicit ℔ de cura istox vulnerum. ⁊ ēt tam pauca remedia posuit pp̄ duo. p̄mo qz cura hui⁹ poterat bēri ex his q̄ dicta sunt in 3⁰ lib. vbi determinat de sputo sanguis. ⁊ ēt in 3⁰ determīat de offensiōe tali q̄ pōt accidere vel fieri sup̄ ventrē ⁊ viscera. z⁰ cā est: qz in z⁰ tractatu iferi⁹ Aui. ponet qōdā capl'm de offensiōe super vētrē ⁊ viscera ex q̄ pōt ꝯtingere scissura īterius ⁊ ponet ibi remedia cōpleta. ⁊ iō ℔ soluz posuit ītentōes generales que reqrunt̄ in medicīs localibus specificādo pauca remedia. Tu aūt debes itelligere ℔ post flobotomiaz ⁊ euacuatōez vniuersalē totius corpis. ⁊ si vis plures medicinas spāles recurras ad p̄dictū capl'z: eo q; de istis vulneribus hic non determīat nisi vt videat̄ q; ponit in hoc capl'o complete curā oīum vulnerum interiox ventris:

sed ꝑncipaliter intẽdit in capitulo de ꝓpꝛijs vulnerib⁹. Inferius autem magis ꝓꝓꝛie ponit curam vulnerũ ꝓꝛiorum. Tunc sequitur illa pars.

¶ De vulnere aũt ꝛ fissura apparentibus dixit sapiẽs ꝙ in dispositõe mirac vẽtris donec egrediantur quedaꝫ intestina: opꝫ vt scias qũo applices intestina ꝛ intromittant. Qꝛ si egrediat aliquid de ꝫrbo opꝫ vt scias an sit neca ̃riuꝫ vligẽt cum ligatura firma aut nõ: ꝛ an suat vulnus aut nõ: ꝛ q̃liter sit via in suẽdo ipm.

¶ In qua parte Auicen. ponit curam vulnex ventris penetrantium apparẽtium extra. Ista pars diuidit ̃ in partes tres. Primo oñdit quot sunt ꝛ que oportet sciri ad curationem taliũ vulnex. secũdo ostendit que taliũ vulneꝛuꝫ sunt magis periculosa ꝛ que minus. tertio ponit cura ̃ taliũ vulnex. secũda ibi (Et Halien⁹ quidez dixit) tertia ibi (Jngt ꝛ indigẽt ista vulnera) Dicit g̃. De vulnere aũt ꝛ fissura apparẽtibus dixit sapiẽs. i. Halienus. ſ. 6. de ingenio sanitatis ꝙ in disruptõe mirac ventris ꝛc̃. Dic debes intelligere ad intelligendũ quid est mirac vide de anatomia partiũ ventris. Nunc aũt ꝑm ꝙ potest extrabi ex dictis Auicen. in 3⁹. Fen. zz⁸. de anathomia istoꝝ pãniculoꝛuꝫ. ꝛ ex dictis Raſ. in ꝑmo Almanſ. ꝛ Ha. 6. de inge. Primũ qõ occurrit de vẽtre est cutis exterioꝛ. post cutim aũt est qdã pãniculus fortis ꝛ carnosus ꝙ pãnulus dr̃ mirac. post istũ ãt pãniculũ sũt lacerti vẽtr⁹. vex ẽ tñ qõ Ha. 6. õ ige. dicit ꝙ periti eleni cũ vellent ostendere qualiter vulnus vẽtris sui deberet curari oĩb⁹ bis ꝑposuerũt vnũ nomen. i. epifasterion. i. mirac. ꝛ etiam Almsãoꝛ videt ̃ velle hoc in sua anatomia. ſ. ꝙ omnes isti lacerti. ꝛ talis panniculus voceꝫ mirac: qꝛ nõ facit aliter mentionem de ipso. post istũ aũt panniculũ qui dicit ̃ mirac est alius panniculus siccus nõ carnosus qui est magis intus iuxta ꝛestina. ꝛ talis pãniculus vocat ̃ ſipbac. post ſipbac autem ꝫrbus qui comprehẽdit ꝛestina. post ꝫrbũ sunt ꝛestina. hec est anatomia in breui loco partiũ ventris. Quãdo ergo Aui. dicit in disruptõe mirac vẽtris. Jntellige ꝛ etiam ſipbac: qꝛ aliter nõ possent egredi intestina cum ſipbac sit magis intus q̃ mirac. Uex est tñ ꝙ licꝫ vulnus nõ penetret ad ſipbac dũmodo perforetur mirac ꝓpõderant ita intestina ꝙ frangit ̃ ibi ſipbac. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Et Halie. quidem dixit anatomiaꝫ almirac. ꝛ diximus nos ipsum in anatomia. Et ꝓpter illud qõ iã diximus in anatomia locus illoꝝuꝫ est minoꝝis timoꝝis cũ disrumpit ̃ q̃ locus alnouraꝛi. Et alnouraꝛi qdẽ est mediũ coꝛporis vtriuſq̃ lateris mẽsura quatuoꝛ digitoꝝ ab alboꝛati. i. vmblico. Jngt. Quoniã fissura cũ accidit in loco alboꝛati egrediunt ̃ cuꝫ ea intestina plus ꝛ reditus eoꝝ in ea est difficilis. Et illud ideo qm̃ res que tenet eaꝫ nõ est nisi duo lacerti descendẽtes in lõgitudine coꝛporis qui ꝓtendũrur ex pectoꝛe vſq̃ ad os pectinis: ꝛ ꝓpter illud quãdo disrumpit ̃ vnus hoꝝ duoꝝ lacertoꝝuꝫ opꝫ vt egrediat ̃ ps intestinoꝝ ꝛ augmẽtat ̃ ide disruptio. Et illud ideo qm̃ lacerti qui sunt in vtriſq̃ ilĳs plus coartãt ipsum: vex est et in medio lacertus fortis ꝓtinẽs ipsuꝫ.

¶ In parte ista Auicẽna ostendit que vulnera sunt magis periculosa ꝛ que minus. Et diuidit ̃ hec pars in partes duas: qꝛ primo ostẽdit que vulnera sint magis periculosa ꝛ que minus ex parte loci vẽtris. secũdo ostendit que sunt magis piculosa ꝛ que minus ex parte magnitudis ꝛ paruitatis scissure. secunda ibi (Si aũt preparet ̃ vt sit deſcriptio magna ꝛc̃.) Jn prima parte Auicenna vult dicere ꝙ quãdo disrũpitur locus ilioꝝ est minoꝝis timoꝝis q̃ quãdo disrumpit ̃ locus aluoꝝati: idest locus medy vẽtris. est autẽ mediũ ventris vmblicus ꝛ locus qui est ꝓpe ipsuꝫ cum mensura quattuoꝝ digitoꝝ circũ circa ab oĩbus partibus. ſ. infra ꝛ supra. ꝛ ab alys lateribus. Causa autẽ quare locus medy ventris est maioꝝis timoꝝis q̃ locus ylioꝝum est: qꝛ ex tali ruptura egredit ̃ maioꝝ numerus intestinoꝝ ꝛ intromissio ipsoꝝ etiaꝫ difficilioꝝ est. ꝛ hoc ideo. est quia lacerti qui tenent intestina sunt duo lacerti neruosi protẽsi in lõgitudine ventris. quãdo ergo vulnus accidit ibi incidunt ̃ bi lacerti. vñ intestina egrediunt ̃. in illis aũt sunt plures lacerti. Jtex etiaꝫ ad hoc iuuat: qꝛ lacerti carnosi qui sunt in vtriſq̃ ilys coartãt ꝛ exꝓmũt ea que ibi sunt. vnde intestina cogũtur egredi. Jtex etiaꝫ in medio vẽtris non est lacertus fortis carnosus per quẽ ꝓhibeatur exitus maxime si vulnus magnuꝫ sit: sed in ilys sunt tres lacerti fortes carnosi ex vtraq̃ parte qui tenẽt intestina. vñ fortius ibi retinẽtur ꝛ minus cogunt ̃ egredi. Est etiam alia causa quare vulnus ibi est maioꝝis timoꝝis q̃ in ilys: qꝛ mediũ vẽtris habꝫ extremitatẽ lacerti neruosi quã nõ babent ylia: qꝛ in ylys sunt lacerti carnosi. ꝛ iõ cũ vulnus qõ cadit in extremitate lacerti neruosi sit timoroſuꝫ. vt dcm̃ fuit supꝛa. idcirco est magis timoꝝosuꝫ vulnus in boc loco q̃ in ilys. boc vult dicere h̃. ꝛ in quodã. §. postea in quo repetit hic dictum.

¶ Si autem ꝓparetur vt fit disruptio magna egredieꝫ numeratio ꝛestinoꝝ: quare erit eoꝝũ intermissio vehementioꝝ ꝛ difficilioꝝ. Jn vulneribus autem paruis si nõ succurrat ̃ cum intromissione intestini inflatur ꝛ ingrossatur. ꝛ istud ꝓpter quod generatur in eo de vẽtositate. quare nõ ingreditur ex illa disruptiõe. Et ꝓpter illud saluioꝝa vulnera accñtia in mirac disrũpẽtia sunt illa q̃ sunt eq̃lis magnitudis.

¶ Dic Auic. oñdit que vulnera vẽtris sunt magis periculosa ꝛ q̃ minus ex ꝑte magnitudis vel ꝓmitatis fissure. ꝛ planũ est qõ dicit in lr̃a. Tũc segt ̃ illa ꝑs.

¶ Jnquit. Et indigent illa vulnera rebus quatuoꝝ: quarum ꝓma est vt reducatur intestinũ apparẽs ad locum qui est ei ꝓꝓꝛius. ꝛ secunda vt suatur. ꝛ tertia vt ponatur super ea medicamẽ conueniẽs. ꝛ quarta vt fit sollicitudo ne ꝓueniat alicui membꝝorum nobilium ꝓpter illud timoꝝ.

¶ In parte ista Auicen. ponit curam istoꝝum vulnex ventris. Et ista pars diuiditur in partes tres: quia ꝓmo ponit curam vulnerum ventris quando ex vulnere egreditur intestinũ. secũdo ponit curam vulnex ventris quando ex vulnere ꝫrbus egredit ̃. tertio repetit quedam suꝓdicta, secũda ibi. (Jnquit Hypo. cum egredit ̃ aliquid ex ꝫrbo) tertia ibi (Et si egreditur aliquid de ꝫrbo ꝛc̃.) Prima pars diuiditur adhuc in partes duas. Primo ponit curam istoꝝuꝫ vulnex quando ex vulnere egreditur intestinum: sed nõ est ꝓpter hoc vulneratum intestinuꝫ. secũdo ponit curã ipsoꝝ quãdo intestinũ est vulneratuꝫ. zª ibi (Et si vulnus iã ꝙuenit ad intestinũ est intestinũ)

Prima in duas. ꝑmo ponit quot intentões regrunt ad curatões taliũ vulnex. 2° ꝓsegt de vnaq̃q illax itẽtionũ. 2ª ibi (Pone g̃ q̃ sit vulnus ꝛc̃.) Dicit g̃ sic. Jnquit. s. Ha. 6°. de inge. sani. Et indigent ista vulnera. s. in curatõe ipsoꝝ rebꝰ ꝛc̃. ꝛ quarta. s. res est vt sit sollicitudo ne gueniat alicui mẽbroꝝ nobiliũ ꝓpter id. i. ꝓpter vulnꝰ timor. itel ligo aũt istũ timorẽ. i. ne sanguis cõgelet in mẽbris iterioribus: qz hoc inferret maximũ nocumẽtum in mẽbris interioribus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Pone ergo q̃ sit vulnus tante quãtitatis vt nõ possimus ꝓpter paruitatẽ eius intromittere intestinũ ꝓcedẽs ab eo. Et quidẽ est nobis necessariũ vt resoluamus illam vẽtositatẽ: aut vt dilatemus ipsam disruptionẽ: ꝛ vt dissoluamus vẽtositatẽ est melꝰ si posse est in ea.

¶ Prosegtur de p̃dictis intentionibꝰ ꝓpositis fiẽdis in curatõe taliũ vulnex. Et ista ps diuidit in partes tres. Primo ondit qualr intestinũ exiẽs reducat ad ꝓpriũ locum. 2° qualr tale vulnus dz sui. 3°. ondit q̃ sunt medicamia gueniẽtia tali vulneri. de 4ª aũt intẽtõe hic nõ ꝓsequit. s. ꝓhibere ne sanguis congelet in mẽbris interioribus. Et causa huius est: qz in ꝑma ꝑte huius capli posuit medicamina que restringũt fluxũ sanguis ꝛ resoluũt sanguinem cõgelatũ in mẽbris interioribꝰ. ꝛ etiã inferius in secundo tractatu ponet has medicinas vbi determiabit de casu ꝛ offensiõe sup ventrẽ ꝛ viscera. ꝛ ideo in hoc caplo de hoc nihil posuit. 2ª ibi (Dico ergo propter ꝛc̃.) 3ª ibi (Jnquit deinde pone super ipm.) Prima in duas. ꝑmo ondit qualiter reducant intestina ad ꝓpriũ locũ. secũdo ostẽdit qd fiendũ post reductionẽ ipsius. 2ª ibi (Cũ ergo seruant intestina.) Prima pars diuidit in duas. Jn ꝑma parte ponit causas impediẽtes introitũ intestini. Jn secũda parte docet reducere intestinũ ad ꝓpriũ locũ per remotionẽ illarum causax ꝛ etiam preparationẽ ꝛ figurationẽ infirmi. 2ª ibi (Et cã qdẽ in inflatiõe intestini ꝛc̃.) Jn ꝑma parte vult dicere Auicẽ. q̃ cause impediẽtes introitũ intestini sunt ventositas ꝛ paruitas vulneris. ꝛ sic ad hoc vt reducatur intestinũ opz aut dissoluere illã vẽtositatẽ aut dilatare vulnus. ꝛ si põt reduci cuz dissolutione ventositatis melius est q̃z cum disruptione vulneris. hoc est quod dicit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et causa quidẽ in inflatõe intestini est frigus aeris. ꝓpter illud ergo dz vt submergat spongia in aqua calida ꝛ exprimas ipsaz ꝛ vapores ipm. ꝛ vinũ stipticum quãdo calefit etiam est innatiuũ in hoc loco: ꝛ illõ q̃m calefacit plus q̃z fit calefactio aque ꝛ confortat intestinũ. Oz si hec cura nõ resoluit inflationẽ intestinox: tũc administret amplificatio vulneris. Et conueniẽtius istrumẽtox ad hanc sectõem est instrumentum qõ cognoscit ad pforandas fistulas. Cultelli aũt pforãdi acuti ex duabus ptibꝰ facti ad caput caueantur.

¶ Docet remouere p̃dictas causas. ꝛ tria facit. Primo docet remouere ventositatẽ. 2° ostẽdit si vẽtositas illa non potest resolui qualiter vulnus debet ampliari ꝛ cum quo instro. 3° ondit que figura ꝛ ꝓparatio ifirmi est cõueniẽtior ad reductõez intestinox. 2ª ibi (Oz si hec cura non resoluit) 3ª ibi (Et rectior figurax) Jn ꝑte ꝑma quod dicit planũ est. Jn 2ª ꝑte dicit q̃ si hec cura ꝛc̃. Et cõueniẽtius instrox ad hanc sectõez est instrm qõ cognoscit ad pforã das fistulas ꝛ maxime ad pforãdas fistulas ani. qz in talibus �means q̃ dicit Albucasis dz administrari spatiũ tortum cuiꝰ pars interior sit incidẽs valde. pars aũt exterior nõ sit incidens ꝛ tale instrumentũ debet esse ad amplificandũz talẽ disruptõez vẽtris: sed vlteriꝰ etiã �means q̃ dicit Albucasis in capº de vulneribꝰ vẽtris in tali instro q̃ administrat ad amplificãdũ tale vulnus extremitas nõ dz eẽ multũ subtilis: ẽmo dz eẽ aliquãtulũ obtusa vt nõ noceat intestino ꝛ forma eiꝰ ꝛ figura ꝛ figura ꝛ means q̃ ipse describit Albucasis ẽ ꝛz q̃ vides ibi (Cultelli aũt pforãdi) .i. ꝑ quos debz fieri pforatio facti ad caput. i. in extremitate ipsox acuti in duabꝰ ptibus caueat: qz vt dcm̃ est vna pars dz esse icidẽs ꝛ altera nõ: qz illa ps q̃ adheret itestino si esset icidẽs posset itestinũ vulnerare. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Et rectior figurax ꝛ ꝓparatio in infirmo est vt si fuerit vulnus lesum vadens ad partẽ inferiorẽ sit figura ꝛ ꝓparatio ad supiorẽ. Et si fuerit vulnus vadẽs ad supiorem: figura ꝛ ꝓparatio vadant ad inferiorem. Sit ergo intẽtio tua quã intẽdis in vtrisq̃ rebus simul vt nõ cadãt reliqua itestina sup intestinum cuius inferius apparet. Et cũ tu posueris hãc tuam intentionem: scias q̃ si fuerit vulnus in ꝑte dextra: tũc oportebit vt facias egrũ declinare ad ptẽ sinistram. Et si fuerit in ꝑte sinistra facias eũ declinare ad dextram. Et sit intẽtio tua semper vt ponas ptẽ in qua est vulnus altiorẽ ꝑte altera: hec est. n. res q̃ est cõis oibꝰ istis vulneribꝰ.

¶ Ostẽdit Auicen. que figura ꝛ preparatio sit magis competens infirmo ad reductionẽ intestini ꝛ dicit. Et conueniẽtior figurax ꝛc̃. iens. i. vadens. Sit ergo intẽtio tua in ꝓparatõe ꝛ figura infirmi quã intendis in vtrisq̃ rebꝰ simul. s. siue reducat intestinũ ꝑ dissolutõez ventositatis siue ꝑ dilatatõez vulneris. hoc est res. i. talis ꝓparatio ꝛ talis figuratio que est cõis oibus vulneribꝰ istis: qz sic semper debz situari infirmus in quolibet vulnere vẽtris ꝛm q̃ mõ dixit Aui. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Cum ergo seruantur intestina in locis suis q̃ sunt eis ꝓpria postq̃z reducta sunt ad vẽtrẽ cũ vulnera sunt magna: tunc necessarius est minister edoctus. Et illud ideo q̃m opz vt teneat locum illius vulneris totuz manu sua deforis ꝛ colligat ipm ꝛ aggreget ꝛ detegat de eo aliquid ministro sũti ipz ꝛ redeat ad illud quod iam sutũ est de eo etiã: ꝛ aggreget ipm ꝛ colligat paulatim donec suat vulnus totum sutura decẽti. Et ego narro tibi illud qõ melꝰ est de assuitione ventris.

¶ Jn ꝑte ista Aui. ostẽdit qd est fiendũ post reductõez intestini ad ꝓpriũ locũ. ꝛ colligat ipm. i. vt coadunet ipm insimul labia vulneris planũ ẽ id qõ dic̃. Tũc segt illa ps.

¶ Dico ergo: quoniã ꝓpterea q̃ res que est necessaria est vt comprehẽdat illud quod est iter manus ꝛ sipbac iã est necessariũ tibi vt icipias ꝛ intromittas acũ in cutẽ deforis ad iteriorem partem. cum ergo penetrauerit acus in cutem ꝛ in lacertum eunte ꝛm rectitudinem in longi-

tudine ventris toti⁹: dimitte marginez sipbac in boc latere ⁊ nō intromittas in ipm acum ⁊ fac penetrare acum in marginē aliuz deint⁹ ad exteriora: deide fac penetrare eam ab intus ad exteriora in margie allo mirac: ⁊ cū feceris eaz penetrare: tūc fac penetrare eā secundo in boc eodē margine mirac aut deforis ad interioza: ⁊ dimitte marginez sipbac q est in boc latere: fac ergo penetrare acū in latus aliud deint⁹ ad exteriora: ⁊ fac eā penetrare cū tua penetratione in sipbac in marginez mirac qui est in parte ei⁹ donec facias eā penetrare totū: deide icipe itez ab boc eodē latere ⁊ sue ipm cuz margine q est sipbac in latere alio: et extrabe acū ex cute quā penetrauit: deide reduc acū in illā cutez ⁊ sue marginē sipbac q est in latere alio cū boc margine mirac ⁊ extrabe eam ex cute que est in parte ei⁹: ⁊ fac illud vna vice post aliā vsqz quo suas vulnus totū ꝑm illud exemplum. Jn mēsura aūt q̄ sunt iter duo puncta caueat̄ superfluitas in latitudie ⁊ strictura: qm̄ amplitudo nō tenet ꝑm q̄ opz ⁊ strictura adunat. Et filū itez si fuerit chordosuz adinuat ad disrupēdū: ⁊ si fuerit molle abscidit̄ ⁊ ligat̄ leue duz: ⁊ similiter si ꝓfundaueris pūctura in cute. nam si fuerit longinqua a pūctura vez remanserit de vacuitate intra ipm ⁊ extra eam nō icarnat̄: ⁊ serua equalitatē illic ēt. Jnquit. Et pone intentionē tuā in suendo ventrē adherētia sipbac cū mirac. fortasse. n. adherebit ⁊ incarnabit̄: qm̄ est neruosuz. Et iā consuerūt ipsum qdaz ꝑm hūc modū. opz g̃ vt figamus acū in margie mirac exteriore ⁊ faciamus ea penetrare ad iteriora ⁊ dimittamus marginē sipbac totū: deinde reducamus acū et faciamus eā penetrare: deide penetret acus ex ɔrio ptis quaz penetrauit: deide faciamus penetrare in marginē aliuz de marginibus mirac ꝑm boc. Et iste modus cōsuendi ē melioz cōsuitione cōi q̄ comprehēdit quattuoz margines in penetratōe vna: et illud ꝯ quoniā cū hac cōsuitione itez quaz iam diximus iam coopitur sipbac retro mirac: et continuat̄ cū eo cooptura decēter.

¶ Jn pte ista Aui. postq̄z oñdit qualiter exiēs intestinū dz reduci ad suū locū ꝓpriuz oñdit qualiter tale vulnus sui dz. determiat g̃ hic de sutura vulnez vētris. Et ista ps diuidit̄ in ptes tres. Jn ꝑma parte ponit quēdā modū sutu re istoz vulnez qué Hal'. pōit. 6. de igenio. Jn secūda parte ponit quēdā aliū modū suture quorūdaz alioz. Jn tertia pte ipe inuit aliū modū suture qui est cōis istis vulneribus ⁊ alys. ⁊ hoc facit cōparādo scōm moduz suture ad aliū cōem oñdēdo q ⁊ talis modus est melioz. z° ibi. (Et iam ɔsuerunt qdā) 3ª ibi (Et iste modus suendi ⁊c.) Prima in duas. ꝑmo facit qō dcm̄ est. z° addit q̄daz q̄ debent

obseruari in modo suendi. z° ibi (Jn mensura aūt que est inter duo pūcta ⁊c.) oīa q̄ dicit Auicē. in his ptibus plana erūt p ea que dicent̄ in quodā notabili. ¶ Propter qō ē nōndū q̄ Albucasis ponit q̄ q̄tuoz sunt modi suture vulnez vētris. duo sūt modi cōes istis vulneribus ⁊ alys. alij aūt sunt ꝓpry istis vulneribus: 3z ꝑmi duo modi non differunt in mō suture: sed solū differūt: qz in ꝑmo mō dimittitur acus ifixa. in secūdo aūt nō: imo solū coniūgunt̄ labia mediāte filo. ⁊ iō quasi ambo pūt reduci ad vnū modū. ⁊ est talis modus vt suant̄ ambe ptes pāniculoz ex vtraq̄ pte in vna pūctura vt imittat̄ acus in sipbac ⁊ mirach ex vna pte ⁊ penetret simul mirach ⁊ sipbach ex alia parte vt nō fiat ibi aliq̄ distinctio iter labia vulneris sicut nō fit in alys vulneribus. ⁊ iste modus pōt hre in se duos modos positos quos ponit Albucasis: qz qñ dimittunt̄ acus infixe. tūc est vnus modus. qñ aūt nō: sed solū fit cuz filo tūc est ali⁹ modus. ⁊ istū duplicē modū q̄ pōt reduci ad vnuz modū tāgit Aui. in illa pte. ⁊ iste modus suēdi est melioz cōsuitōe cōi. vbi comparat modū ꝓpriū suture ad istum modū cōem oñendo q̄ iste est melioz. Sic ergo hēmus duos modos cōes suture istoz vulnez quos ponit Albucasis. Modi aūt ꝓpry sunt etiā duo. vnus modus est capiēdo miracb solū ex vna pte: ⁊ dimittēdo sipbac. ex alia aūt capiendo sipbac ⁊ mirac. ⁊ sic fiat quousq̄z sit completa tota sutura: ⁊ iste est modus quē ꝑmo ponit Aui. Secūdus aūt modus suture ꝓprius quē ponit Albucasis est vt ꝑmo suat̄ mirac cum mirac solum ⁊ dimittēdo ex vtraq̄ pte sipbac: sed secūdo accipiat̄ mirac cū sipbac ex vtraq̄ parte. ⁊ ꝑm istum modū procedat̄ vsq̄z ad finē. ⁊ istū modum nō tangit hic Auic. sed vltra istos quos ponit Albucasis: Aui. ponit modū quēdā quorundā alioz. ⁊ est vt suatur solū mirac cum mirac dimittēdo semp sipbac. ⁊ istū modū tangit ibi. (Et ɔsuerūt q. ⁊c.) ⁊ in illa parte laudat Aui. istū modū etiā magis q̄z modū cōez. Et causa huius est: qz cuz tali sutura coopit̄ sipbac retro mirac cooptura deceti sic ⁊ ꝑus coopiebat̄ nāliter. in sutura aūt cōi nō fit cū accipiant̄ oēs quattuoz margines in vna pūctura. Ego tū credo vlteri⁹ q̄ inter oēs modos suture tertiꝰ modus quē ponit Albucasis: quē ponit Auic. ꝑmū est melioz. ⁊ ℔ etiā credo q̄ sit de ītētiōe Aui. Et causa hui⁹ est: qz sipbac est pāniculis nerosus. mēbra aūt nerosa sunt difficilis incarnatōis. mirac aūt est pāniculus carnosus magis. mēbra aūt carnosa sunt facilis incarnatiōis cū sipbac sit difficilis ɔsolidatōis: mirac aūt facilis. dz g̃ iūgi ⁊ iuiscari sipbac cū mirac vt meli⁹ possint icarnari ꝓpter iuiscatiōez quā recipiet a mirac. ⁊ qz hoc fit meli⁹ p illū moduz suture q̄z p aliū. idcirco ille est melioz. ⁊ hoc est qō dicit Auic. in illa pte. Jnqt. s. Hal'. pone intentōez tuā in suēdo vētrē adherētia sipbac cum mirac fortasse adherebit ⁊ icarnabit̄. s. sipbac si ita facies: qm̄ est nerosum. s. sipbac. ⁊ ideo opz vt fiat adherētia ipsi⁹ cum mirac vt recipiat facilitatē ɔsolidatōis a mirac. Medici hodie tū nō faciūt viz de tali mō suture: 3z solū suūt ipm sutura cōi. p hec g̃ q̄ dicta sūt potes itelligere vba Aui. Tūc seq̄t illa ps.

¶ Jnquit. Deide pone sup ipm de medicis incarnatiuis et necēitas ad ligandum est vehemētior i bis vulneribus⁹: et madefac lanā marabaze cū oleo calido paz et inuolue sup alibrez: et alibrem sicut vadūt. Et clisteriza ipm cuz aliquo mollificatiuo ēt sic olea et mucilagies.

¶ Jn parte ista Aui. ponit que sunt medicamina ɔuenientia istis. Dicit g̃. Jnqt. s. Hal'. 6. de ige. sa. Deide. i. post reductionē itestini ad ꝓpriū locū: ⁊ post suturā talis vulneris sup ipm pone ⁊c. Et necēitas ad ligādū est vehemētior in

bis vulneribus supple q̄ in alys. Et rō huius est ꝓpter sustentationē itestinoꝝ ne exeant. ⁊ madefac lanā maroba/ce. i. lanā succidā cum oleo calido parū: ⁊ iuolue supꝝ alibi/tem. i. supꝝ ilia. ⁊ alchabien. i. supꝝ inguina sicut vadūt. ⁊ hoc fit rōne doloris mitigationis: vt ꝓhibeat aꝑa: nā mitiga/tio doloris ⁊ ꝓhibitio apostematis in vulnerib⁹: ⁊ maxie in vulnerib⁹ mēbroꝝ vbi sunt lacerti sicut ē hic fit cū vn/ctiōe olei calidi circa partes circūstātes: ⁊ si est in hyeme fac cū oleo cōmuni. si aūt in estate fac cū oleo roſ. sicut di/cit Albucasis. ⁊ clisteriza. s. ifirmū cuz aliquo mollificati/uo: vt exitus fecis nō sit violētus: ⁊ cōmoueat vulnus sic/ sunt olea ⁊ mucillagines: sicut est mucillago malue: ⁊ mal nauisci ⁊ similiū in q̄bus distēperet cassia fistula: ⁊ huius/modi lenitiua solutiua. ¶ Et itellige hic q̄ dicit Auic. q̄ clisterizet cū aliquo mollitiuo. s. si in itestinis nō sit nocu/mentū. q⁊ si in itestinis suis sentiat nocumētū sicut dolo/rem ⁊ putrefactionē. tūc nō oꝛ clisterizari solū cū molliti uis. imo oꝛ etiā clusterizari cū stipticis: sicut cū vino nigro stiptico pōtico tepido ſm q̄ dicit Albucasis. ⁊ Auic. etiaz dicit hoc in sequēti parte q̄ talia sunt q̄ iuuant vulnera ⁊ vlcera itestinoꝝ. Tūc segtur illa pars.

¶ Et si vulnus iā puenerit ad intestina ⁊ fuisti ipm: tūc regimen sit illud qō diximus. verūtñ oꝛ vt clisterizet cuz vino nigro stiptico tepido: ⁊ ꝓpꝛie si vulnus iam cōsutū fuerit: aut appꝛo pinquauerit minuta itestina: qm̄ intestinū iciu num non sanat oīno ex vulnere qō in ipso acci dit ꝓpter subtilitatē sui coꝛporis: ⁊ multitudi/nem eius qō est in eo de venis: ⁊ ꝓpinqtatem suā ad materiā neruoꝝ: ⁊ multitudinē effusio/nis colere ad ipsum: ⁊ vehementiā caliditatis eius: qm̄ est magis ꝓpinquuz epati q̄z itestina alia. Inferioꝛa vero ventris ꝓpterea q̄ sunt de nā carnis sis de medicatione iſoꝝ cōfidēs. Inqt Ga. lib. de igenio sanitatis. Et sit itentio tua apud disruptiōem mirac vētris cuz sipbac vt suas eā cōsuitione cōglutināte sipbac cū mi/rac: qm̄ est neruosum tarde icarnationis cum alio: ⁊ illud cū mō suituiōis quā diximus: quo/niaz ipsa aggregat ⁊ cōglutinat in punctura si/phac. Inqt. Et itestina cū egrediunt: tūc ꝝfert vinū nigruz foꝛte. ⁊ calefiat ⁊ submergat in eo lana ⁊ ponat desup. qm̄ ipsa dispergit iflāma/tionē coꝝ: ⁊ detumescere ea facit. si aūt nō fue/rit p̄sens. tūc administra quasdā aq̄s stipticita/tis foꝛtis calefactas. q̄ si nō fuerint p̄ntes. tunc vapoꝛa ea cū aq̄ calida donec detumescāt. si āt nō igrediunt in illud āplificet loc⁹.

¶ In ista pte Auic. postq̄z determinauit de cura vulneruz vētris: qñ ex vulnere egredit itestinuz. nō tñ est vulnera/tus. determinat de cura ipsoꝝ qñ itestinū ē vulneratum. ⁊ oñdit etiā cū hoc q̄ sunt itestina que recipiūt ꝝsolidatio/nem: ⁊ q̄ nō. repetit etiā quedā supꝛadicta cōmendādo pri mū modū future supꝛadictuz. Dicit ḡ. q̄ si vulnus iā pue/nerit ad itestinū ⁊ suisti ipm. i. itestinum: tūc sit regimē id q̄ diximꝰ. s. post suitionē itestini. Vult ergo dꝛe Auicē. q̄ si itestinū est vulneratū. tūc p̄mo oꝛ sui itestinum. ⁊ debz sui cum acu subtili. ⁊ filo de serico subtili. vel cuz filo de i/testinis animaliū ꝑparato ſm q̄ Albucasis ponit, dicit, n. q̄ accipiat extremitas fili ex itestino ⁊ excarnet multuz. deinde liga in extremitate eius filum subtile inuolutum Deinde itromitte id filū in acū ⁊ sue cū eo itestinū. postq̄z vo tu suisti itestinuz, tūc fac alia q̄ sunt necessaria. s. reduc itestinū ad locū suū dissoluēdo ventositatē cū ablutōe vi ni nigri stiptici. deīde postq̄z redux/isti itestinū sue vulnus ſm modū ꝑdictū: ⁊ dimittant filoꝝ capita itestini extra vuln⁹: vt possint extrabi q̄ñ facta ē icarnatio. deīde ponā/tur supꝝ vuln⁹ medicine icarnatiue que ad hoc cōueniunt. Et ꝓpter hoc dico vlteri⁹ q̄ nō oꝛ vulnus vētris teneri aper tū donec itestinū vlteri⁹ icarnet sicut dīt gdā. ⁊ Bzunus fuit h⁹ opīonis. q⁊ multa p̄nt ex hoc seq̄ pericula. Primuz est. q⁊ q̄ñ vuln⁹ mutabit aer subintrabit ⁊ faciet in itesti/no toꝛtiones ⁊ doloꝛes ꝓpter putrefactionē quā in eo generat. ex hoc aūt p̄nt accīdentia praua cōseq. Scōm ē. q⁊ vulnere retē to apto. Foꝛsitan exibūt itestia. ⁊ iō vt dictū ē oꝛ sui vuln⁹ q̄ñ sutū ē intestinū. ⁊ hoc ē de intētione Auicen. q̄ dicit q̄ post suitionez itestini fiat regimē q̄ diximus. ¶ Ulteri⁹ itellige q̄ Albucasis ponit quandā futurā itestini q̄ fit cū formicarū capitib⁹ abscisis quā dixerūt qdā experimēta/toꝛes: sz illa futura nō vī mihi bñ tuta. q⁊ adeo bꝛeuiter te nēt ista capita post abscisionez istoꝝ vel ipsoꝝ a coꝛporib⁹ q̄ ex q̄libz cōfricatiōe p̄nt recedere. ⁊ ipse met Albucasis dicit q̄ talis modus future ē ſm viā fiducie ⁊ spei. ⁊ iō nō ē multū initendū. ¶ Ulteri⁹ itellige ſm q̄ ponit Albuca sis q̄ iudiciū medicatiōis istoꝝ vulnerū ē sicut iudicium medicationis alioꝝ vulnerū. q⁊ si tale vulnus ē recēs cuz sanguine suo: ⁊ nō mutauit ipm aer. tūc cura ei⁹ ē illa q̄ di/cta ē. si aūt iā mutauit ipm aer: tūc debēt ibi poni quedaz vnguēta vel emplastra digestiua donec faciāt pus. postea curent cū mūdificatiuis ⁊ exiccatiuis sicut curant alia vl cera. verū oꝛ vt clisterizent cū vino nigro stiptico ⁊c. hoc est id qō dixit supꝛa. q⁊ q̄ñ accidit lesio in itestinis: tūc nō oꝛ clisterizari eger solū cū mollitiuis nisi inq̄tū leniūt fe/cez: sz oꝛ etiā clisterizari cū stipticis que iuuāt vulnera in/testinoꝝ. ⁊ ideo dixit Auicē. verus denotādo hic aliquam differentiam supꝛadictam totū aliud quod dicit hic Aui. planum ē. Tūc segtur illa pars.

¶ Inqt hyp. Cū egredit zirbus ventris in vul/nere. necē est vt putrefiat qō de eo egredit q̄z/uis moꝛet tpe paruo. ⁊ ē in hoc vehementi⁹ q̄z itestina ⁊ epar: q̄ñ itestina ⁊ extremitates epa tis si nō remanēt exteri⁹ spacio lōgo donec ifri/gident valde vehemēter. tūc cū igrediunt ven trem. ⁊ icarnat vuln⁹ redeūt ad nās suas. zirb⁹ vero lz moꝛet tpe paruo: tñ necē ē vt qō ex eo qō appz igreditur vētrē putrefiat. Et ꝓpter il/lud ꝓperāt medici in icidēdo ipm: ⁊ nō intro/mittūt qō de ipso apparet in ventrem. q̄ si iue niatur in zirbo diuersoꝝ ab hoc illud est valde parū ⁊ fortasse nō iucnitur.

¶ In q̄ parte Auic. postq̄z determinauit de cura vulneruz vētris qñ ex ipsis egredit itestinū. hic determinat de cura vulneꝝ vētris qñ ex ipsis egredit zirb⁹. ⁊ vult dꝛe Aui. q̄ si zirb⁹ egredit. ⁊ dato q̄ tpe puo moꝛet extra: tñ putrefit ſz q̄ dicit Hypocras. ⁊ hoc cognoscit ꝑ viriditatē ⁊ nigre dinē ipsius. tūc ḡ medicus oꝛ icidere totū putrefactuz. q⁊ si reingrederet itus illa ꝑs putrefacta: tūc totus zirb⁹ pu/trefieret. ⁊ iō festinādū ē: vt cito abscindat quod de eo fa ctuz ē viride vel nigrū. oꝛ tūc ꝑus ligari cuz filo in fine lo ci sani ſm q̄ dicit Albucasis eo q̄ in ipso sunt vene ⁊ arte/rie ex q̄bus cōsequeret fluxus sanguis si nō ligaret. ⁊ tūc icisa tali parte zirbi suat vulnus ⁊ extremitates fili zirbi

extra vuln⁹ dependeāt: vt postea remota tali ꝑte putrefacta extrahaī. ℔ ē qō itēdit ℔ Auic. Tūc seq̄t illa ꝑs.

¶ Et si egredit aliqd de zirbo tūc necesse est tibi vt scias an oporteat icidi an non: ⁊ an oporteat sui vulnus an nō: ⁊ qualr suaī. Mā si vulnus cadat in aluourati ⁊ ē mediuz vētris: tunc est pluris timoris: qm̄ sunt extremitates lacertoz cooperte super ventrē. Si fuerit in illis ⁊ sunt a duobus laterib⁹ medij ventris a dextra ⁊ sinistra q̄si quatuor digitis. tunc est saluior: qm̄ nō est in eo aliqd de extremitatib⁹ lacertorum neruosoz. loci vo aluourati futura iteruz est difficilis. ⁊ illud iō quoniā intestina eminent ⁊ egrediuntur a disruptione que ē in hoc loco: ⁊ reditus eorum in hoc loco est difficilis. ⁊ illud qz illud qō plicat ea intentione eorū est duo lacerti ꝓtensi in lōgitudine ventris carnosi qui descēdūt ex pectore ad rachaba: ⁊ est os pectinis. Et ꝓpter illud qm̄ cadit vulnus in hoc loco icidunt hos lacertos. ⁊ ē eminētia intestini vehemētior. qm̄ lacerti qui sunt in illo cōtinēt ipsum: ⁊ nō est ei in medio lacertus fortis retinens ipsum. Si aūt preparaī cū hoc vt sit vulnus magnuz. tūc necesse est vt emineat ⁊ egrediatur ex eo neruus intestinoz: ⁊ quare fit itromissio eorum difficilioz.

¶ In ista parte Auic. repetit quedā supradicta: ⁊ patz per ea que dicta sunt ꝑus.

¶ Capitulū Dini de vulneribus penetrātibus in cōcauitate membrorum spiritualium.

¶ Cum dictum fuerit ꝑus q̄ vulneruz penetrātiū quedā sunt penetrātia in ꝯcauitatē mēbroz nutritiuoruz vt que fiūt in partib⁹ vētris ab vmblico infra: ⁊ parū supra: quedā aūt sunt penetrātia in concauitate mēbroz spiritualiū: vt que fiūt in ptib⁹ pectoris vel toracis aut dorsi: cū Auic. nō determinet nisi de ꝑmis vulnerib⁹ penetrātibus ꝓpter cām ꝑdictam. idcirco nos q̄q̄z nō spectet ad ꝓpositū Auic. ad cōpletionem tñ doctrinā cirugie de his vulnerib⁹ ⁊ cura ipsoz aliqō capitulum breue extractū ex dictis Auic. in .3°. ⁊ Albucasis ⁊ Hal. de igenio. ꝯstituemus. Dico ergo. si accidit tale vuln⁹: tunc signū eius ē ſm q̄ dicit Albucasis cap°. de curatiōe vulnerum q̄ ex vulnere egredit vētositas qñ ifirmus anhelat vel tussit. imo aliqñ egreditur tāta vētositas q̄ extinguit candelaz accēsam. ⁊ tūc vt dicit Albucasis qñ ex vulnere egredit vētositas scias q̄ tale vulnus ē mortale. dicit enī Hyp. sexta ꝑticula affroriſmoz. vesicā br̄e icisam aut cerebrum aut cor: aut dyafragma ⁊c. mortale. nō aūt est itelligendū qñ dicit ipz eē mortale. qz oēs inde moriant̄: ⁊ nullus euadat: sz qz plurimū inde moriunt̄. aliqui tñ possunt euadere ſm q̄ ibidē ponit signa huius Albucasis.

¶ Cura ipsoz vulnerum ſm Dinum.

¶ Attentio aūt curationis huius vulneris est duplex. vna est vlis. altera vo particularis. Uniuersalis aūt itētio ē circa euacuationē totiꝰ corporis: ⁊ diuersionē totius fluxus humoz ad locū: vt statim fiat floboto-
mia ex vena cōmuni ex parte diuersa nisi aliqd impediat ⁊ fiāt cristeria aut suppositoria q̄ deriuēt māz a ꝑte patiē-

te ad iferiora: ⁊ fiāt fricationes ⁊ stricture dolorose in brachys ⁊ crurib⁹. Particularis aūt intētio ē circa vulnus. si ḡ tale vulnus ē recēs cū sanguine suo. tūc q̄ztuz ē ex parte vulneris talis vñ ē statī ꝯpeteret icarnatio ⁊ suitio. sz impedit ℔ ex accñti. Dicit. n. Albucasis q̄ nō oz vt ponas in eo ꝑa hora pulueré q̄ ꝯstringat ⁊ sanguinē refrenat vt non retineaī sanguis in ꝓfūditate corpis: ⁊ reuertaī ad cor: ⁊ cō geleī ⁊ iterficiat ifirmū suffocādo ipm. Sz si securi eēm⁹ q̄ sanguis nō remaneret: sueremus ipm ꝑma hora: ⁊ ꝯsolidarem⁹. qz ḡ de ℔ securi nō sum⁹ ex q̄ pōt seq̄ mors ifirmi idcirco ꝑma hora q̄ venit ad te talis vulnerat⁹ reclinādū ē p pedes: vt sanguis q̄ in ꝓfunditate iuit. exeat ⁊ pone in orificio vulneris itus ſm q̄ dic̄ Albucasis. ynguētū attractiuū qō attrahat ⁊ mūdificet sāguinē ꝯgelatū iteri⁹. tale aūt ē sic̄ gluten albotim vel mel qō melius ē: ⁊ fiāt emplā exteri⁹ vsq̄ ad aliquos dies mitigātia dolorē: ⁊ dissoluentia sanguiné ꝯgelatū: vt empl'm ex absinthio ⁊ calamēto ⁊ farina ordei ⁊ fenugreci coctis in vino cū melle ⁊ cribrata furfuris. ⁊ ꝓhibeaī assiduatio mollificatiuoz ne ligditas aggregeī in ꝓfūdo. qz hꝰ vulnera sunt difficilis cō solidatiōis ꝓp ꝓfunditatē ipsoz occultā. ⁊ iō idigēt ſm q̄ dic̄ Hal. medicinis multū exiccatiuis cū medicis exteriorib⁹ ⁊ ēt iterioribus. ⁊ si ynguētū nō sit tibi ꝑ̄s: tūc vt dicit Albucasis pone sup ipm cotū vetustū vel licinia vt sugāt qō egredit ex eo ō hūiditatib⁹: ⁊ bēant licinia q̄ imittunt̄ in talib⁹ vulnerib⁹ suspēsoria vel capita eoz sint grossiora q̄z orificiū. ita q̄ ex ꝯpssione ligature in ꝓfūditate ire non possint: qm̄ hec ē cā putrefactōis. Et p̄cipe ifirmo: vt dicit Albucasis ⁊ Auic. in .3°. vt iaceat sup lat⁹ ifirmū ⁊ tussiat ⁊ ꝯmoueaī aliq̄ motu vt egrediaī qō ex eo aggregaī de hūiditatib⁹. Interi⁹ aūt p os dent̄ in ꝑn° medicine resoluētes sanguinē cōgelatū in iterioribꝰ ⁊ ꝯsolidātes q̄ sciunt̄ ex ꝑpris capl'is. Si ḡ tūc vt dic̄ Albuc. vulnera ptrāseūt tres dies aut plures: nec accidit spasmꝰ nec tremor cordis malus. nec strictura in ābelitu. ⁊ vides reliqs eiꝰ dispōnes bonas scias q̄ vulnꝰ ē saluū. Cura ḡ ipm cū licinis ⁊ vnguētis donec saneī. ⁊ hꝰ ē ſm modū quē Auic. ponit in 3°ca°. ō cura vulnez pectoris. qz qñ ē ibi putredo ⁊ sanies. tūc inciant̄ in eis medicie lauatiue ⁊ absterſiue sic̄ ē mellicratū aut oxizachara. ⁊ si vis plus mūdificare ⁊ lauare fiat decoctio yreos aristologie ⁊ ysopi in q̄ decoctiōe distēperetur mel. Et qñq̄ vt dic̄ Auic. in .3°. ē necium: vt post imissionē aq̄ mellis fiat egredi sanies cū instro attrahēdi saniē .s. cū camilla q̄ quā fugaī sanies: cū aūt mūdificat⁹ est loc⁹ a sanie ⁊ speram⁹ q̄ ñ remāsit ibi ex eo aliqd. tūc inyciant̄ medicine ꝯsolidatiue q̄lia sunt desiccatiua stiptica: vt ē decoctio balaustiaz: sumac aluminis rosaz ⁊ sil'ium: in q̄ decoctiōe ponaī ēt mel medicie ēt ex ꝑte iterioꝛi administrētur sil'i mō sicut exteriores. qz qñ tussiūt ⁊ oz mūdificare: tūc dent̄ electuaria ⁊ loc mūdificatiua. vñ tūc bona sunt dyapenidion dyaicis dyadragātū. dyacalamētū ⁊ sil'ia cū decoctiōe ysopi riglitie passulaz ficuū capilli veneris ⁊ similiuz. Si aūt nō tussit ⁊ sanies ē mūdificata: tūc dent̄ res stiptice ꝯsolidantes: vt terra sigillata cū succo citonioz ⁊ sumac ⁊ ypoqstidos ⁊ balaustia ⁊ sil'ia. hꝰ. n. stiptica oībus vulnerib⁹ penetrātib⁹ maximū ꝑbēt adiutoriū. qz sanāt ⁊ ꝯsolidāt ea a ꝑte iterioꝛi. Dic̄. n. Hal'. 4. de igenio. Que igr̄ iuuāt iterioraꝰ vlnera ꝓter nullū nocumētū erūt sic̄ ypoqstidos balaustia flos maloz granatorū galla. cortex maloz granatoz: terra sigillata senius. i. lutū stellaz succ⁹ sumac aq̄ ros. acatia ⁊ sil'ia. hec oīa iuuatiua sūt vulnez q̄ fiūt in vētre. i. ꝯcauitate iterioꝛi ꝓter vllū nocumētū. oz q̄z ea dari cū aq̄ in q̄ cocta sunt stiptica. sicut coctana ⁊ rami arboris masticis lupilli extremitates vitis aut mirt⁹: aut donēt̄ tur cū potib⁹ stipticis ⁊c. ¶ Et scias q̄ in medicinis taliū vulnez. siue ponant̄ extra: siue sumant̄ itus optimū ē po

Melicratuq

nere mel: qñ vt dicit Auic. in. 3°. in mũdificatiuis ⁊ abster
gnis taliũ vulnex nõ ẽ aliqd sic̃ mel. ip̃m. n. ẽ mũdificati-
uum ⁊ desiccatiuũ: ⁊ cũ hoc ẽ cib⁹ dilectus a nã. ¶ Dieta
aũt istox vulneratox sit talis. qz vsq; ad septimũ die vtã-
tur dieta tenui ⁊ caueant̃ vinũ ⁊ caro. ⁊ hoc ꝓpter timorẽ
ap̃atis. post septimũ aũt p̃nt cõcedi: ⁊ sicut ẽt cibi ⁊ pocula
ꝓtinẽtia cũ hocvtutez medicine: vt. s. qñ ẽ tps mũdificãdi
tũc vt Hal. dicit dent̃ ea q̃ sunt excolatiua. Si aũt est tps
cõsolidãdi: neĉe ẽ vt cibaria ⁊ pocula sint stiptica. Si autẽ
vt dicit Albucasis tale vuln⁹ plõgat̃ ad sanãdũ. ⁊ semper
aperit̃. tũc scias qz iã factũ ẽ fistula: ⁊ est ex eis q̃ raro reci
piũt ꝓsolidatõez. Cura g̃ ipsam ex capl'o suo. i. ex aqs q̃ for
tius mũdificãt ⁊ fortiꝰ desiccãt. Caue tñ ne vt dicit Hal'. ⁊
ẽt Auic. in ℔. 4°. lib. de cura vlcex ne mũdifices ea cũ acu
to medicamine: vt ẽ flos eris ⁊ sil'ia: qñ patiẽs ꝑculdubio
moriret̃. hꝯ igr̃ ō vulneribꝰ tãta sunt ocã icidẽter ⁊c̃.

¶ De qualitate ligãdi vulnera. CAP. VIII.

VLnera aũt ⁊ fissura apparẽtia cũvis
vt icarnent̃. tunc fac illud qō dixit sa-
piens de illis qui sunt huiꝰ artis. In-
quit. Cũ vis vt icarnet̃ huiusmodi fis
sura. tũc adhere ei ligaturã icipiẽtem ex duobꝰ
capitibꝰ nó aliã de ligaturis. Qz si fuerit magna
erit tibi necessariũ vt adherere ei facias pulluil-
los triãgulatos. Et si fuerit locus decliuis idi-
get sutura etiã. Et puluilli quidẽ triãgulati me
liorez sunt in aggregãdo labia vlceruz q̃z qua-
drati: quoniã coartant super fissuram tantum.
Et situs puluillorum triangulatox est ſm hoc
exemplũ. linea recta iter duos puluil-
los sit fissura: ⁊ duox puluillox triãgulatorum
vnus sit b. ⁊ alter g. decẽter ꝓpositi ſm figurã
quã vides. Cũ ergo ligat̃ locꝰ iste ⁊ cadit liga-
men duox capitũ est ligamẽ tenẽs sup locũ fis-
sure vehemẽtis q̃z si fuerit q̃drati. Et nõ lz vt ñ
sit i applicatõe vlcex ligamẽ ñ hñs duo capita:
⁊ isti sũt puluilli triãgulati ⁊ figura stringẽdi.

¶ In isto capº Auic. qz in vulneribꝰ ad ꝓsolidatiõez ⁊ icar-
natõem ẽ maxie neĉia ligatura. ⁊ aliq̃ ꝑter hoc oz sui: de-
terminat de q̃litate ⁊ mõ ligãdi vulnera. ⁊ etiaz de sutura
oñdẽdo vbi maxie ꝓpetit. cũ hoc ẽt ītromiscẽdo q̃dã alia.
Et vt reducant̃ ad ordinẽ meliozi mõ q̃ p̃nt ocã Aui. pos-
sumꝰ dr̃e qz istud capl'm diuidit̃ p̄ in ptes q̃tuor. In p̄ª pte
determinat Auic. de modis ligature vulnex. In zª parte
determinat de sutura vulnerũ oñdẽdo vbi maxie ꝓpetit
sutura: ⁊ vbi sufficit sola ligatura. In 3ª pte qz sũt q̃dã vul
nera q̃ idigẽt vt scindant̃ ⁊ discoopiant̃ cũ sectõe: ⁊ nõ p̃nt
icarnari cuz ligatura. oñdit q̃ sint talia vulnera in qbꝰ opz
hec fieri. In q̃rta pte ipse repetit sub epilogo gñali in qbꝰ
vulneribꝰ sufficit ligatura. ⁊ in qbꝰ nõ: sz vltra ℔ oz admi-
nistrare suturã ⁊ puluillos triãgulatos. zª ibi (Et cũ cadit
vulnꝰ in lõgitudine) 3ª ibi (Jngt qñ fuerit neĉium nob)
4ª ibi (Et scias qz sutura ⁊c̃.) Prima ps vt mihi vr̃ põt di
uidi in tres ptes. nã cum sit modus triplex ligature ſm qz
Auic. dixit p̃us in capº. de vulneribꝰ. Primꝰ modus fit ad
icarnãdũ labia vulneris. Scõs modus fit ad exprimẽdũ
sordicie ⁊ hũiditatez ex vulnere. Tertiꝰ modus fit solũ cã
retinẽdi medicamina sup vulnꝰ. Prio g̃ Auic. ponit p̃mũ
modũ ligature oñdẽdo quõ fit: ⁊ in qbꝰ vulneribꝰ. ⁊ cuz ℔
ẽt facit aliq̃z mẽtiõez de sutura. zº Auic. inuit zm modus
ligature. oñdẽdo in qbꝰ vulneribꝰ ꝓpetit talis modus. 3º
inuit tertiũ modum cã retinẽdi medicamina sup vulnus
oñdẽdo in qbꝰ vulneribꝰ ꝓpetit talis modus: ⁊ nõ illi duo
modi p̃mi. zª ibi (Et dr̃ in liº. de igenio) 3ª ibi (Jngt ille q
iã vidit) Dicit g̃ p̃. vulnera ãt ⁊ fissura ⁊c̃. qꝰ dixit sapiẽs. i.
Ha. de igenio sanitatis. tũc adherere ei ligaturã icipiẽtem
ex duobus capitibꝰ. ligatura duorum capituz dr̃ quando
vulnus ꝑ fassiam in media pte stringit̃: ⁊ vnumqȯq; duo-
rum capitũ fassie siue sit vna siue sint due tendit vsus ex-
tremitatẽ vnã: altex vsus extremitatẽ alterã nõ aliã ō li-
gaturis. i. ñ adhereas aliũ modũ ligature q̃z istũ. Et rõ hꝰ
ẽ. qz ꝑ ceteris ligaturis hec magis valz ad icarnãdũ. qz qñ
talis ligatio fit icipiẽs duobꝰ ex capitibꝰ: tũc q̃libet ps illo
ruz capitũ extẽdit vnũ labiũ vsus alteruz. ⁊ ꝓnectit illi. et
ista ligatura ſm plurimuz in vulneribꝰ puis ẽ sufficiẽs ad
icarnãdũ absq; alio. Qz si fuerit magna. s. scissura neĉe est
vt adherere ei facias puluillos. i. pumazolos triãgulatos:
⁊ ℔ ẽ iõ vt ligamẽ trãsiẽs sup puluillos vtriusq; labu ꝓxi
mat vehemẽtiꝰ ꝑ illos labia: ⁊ coerceat in vnum. Qz si fue
rit locꝰ decliuus. ℔ est dr̃e qꝰ si vna ps vulneris vehemen
ter declinet ⁊ elõget̃ ab alia: tũc vltra ℔ qȯ dcm̃ ẽ: indige-
bit ẽt sutura. Et puluilli qdẽ triãgulati ⁊c̃. Et sitꝰ qdẽ pul-
illox triãgulatox ẽ ſm hoc exẽpluz. s. qȯ vides a latere.
qz ita stat in liº. Auic. qz duo anguli taliũ puluillox debẽt
applicari duobꝰ labys vulneris. tertiꝰ aũt ãgulus dz eẽ i-
feriꝰ. ⁊ ℔ iõ vt ligamẽ trãsiens sup tales puluillos ipellat
vnã ⁊ aliã ligaturaz ꝑtẽsam ab vno angulox ad duos su-
periorez. talis aũt ipulsio ⁊ coartatio labiox vulneris nõ
eẽt eq̃ bõa nec ita firma si fieret trãsitꝰ ligaminis sup pul-
illos q̃dratos. ⁊ rõ ẽ. qz ipulsio ꝑcedẽs ab vno ãgulo for
tior ẽ q̃z a duobꝰ. qz ẽ magis iũcta. oĩs. n. vtus iũcta fortior
ẽ q̃z dispsa. ℔ est g̃ qȯ Auic. dicit de hac ligatura. ¶ Sz vl
tra hec debemꝰ itelligere de mõ stringẽdi in tali ligatura
qꝰ apud vulneris orificiũ dz eẽ decẽter stricta ⁊ ꝓplicata
vt bona fiat exp̃ssio sanguis supfluꝰ ⁊ bũiditatuz aliax a
vulnere vsus alias ptes. q̃to aũt a vulnere talis ligatura
magis elõgat̃ tãto magis relaxet̃. Itex ẽt cauendũ est vt
dicit Ha. in de igenio. ne talis ligatura sit ex veteri pãno ⁊
laxo. aut sit ex aspero ⁊ valde ꝓstricta. ꝑma. n. nõ bñ susti-
neret vulnꝰ vt solidari possit. zª ãt dolorẽ gnãt q̃ ẽ cã ap̃a-
tis. oz. n. cẽ media iter illa. Tũc segt̃ illa ps.

¶ Et dr̃ in lib. ō igenio sanitatis. Quidã hó ha
buit vulnꝰ cuiꝰ ꝑfundũ erat ꝓximũ iguinibꝰ: ⁊
ipsiꝰ orificiuz ꝓximũ genu ⁊ sanauimꝰ ip̃m sine
pforatiõe penitꝰ. ita qꝰ posuimus sub genu eiꝰ
puluillos. ⁊ ꝑparauimꝰ ip̃m talr̃ qꝰ factum est
orificium eius directum cum facilitate. ⁊ simi
literfecimꝰ de vulnere quod fuit in cox a ⁊ bra-
chio: ⁊ sanata sunt omnia.

¶ In q̃ pte Auic. inuit zm modũ ligature q̃ fit ad exprimẽ
dũ sordicie ⁊ hũiditatez ex vulnere. Dico ãt qꝰ inuit eo qꝰ
ip̃z exp̃sse nõ ponit: sz ponit qõdã exẽplũ vulneris in q̃ cõ
petit modus ligãdi. recitat. n. de quodaz hoie ſm qō dicit
Ha. de igenio q habuit vulnꝰ: cuiꝰ ꝑfundũ erat ꝓximũ ge
nu: ⁊ eiꝰ orificiũ ꝓximũ iguinibꝰ. ⁊ dicit qꝰ sanauit ip̃m sĩ-
ne pforatiõe. hoc ãt fuit ꝓp ꝑparatõez sitꝰ mẽbri ⁊ ꝓp liga
turã ⁊ ꝓp ꝑparatõem sitꝰ mẽbri. qz posuit sub genu eiꝰ pul
uillos. ita qꝰ factũ ẽ orificiũ eiꝰ iferiꝰ ⁊ ꝓfũdũ supius. cuz
ligatura ãt. qz in tali vulnere nõ ꝓpetit ligatura p̃dicta. cꝰ
strictura ẽ maioz apud orificiũ. Si aũt ℔ fieret ℔. tũc reti
nerent̃ ibi sordes ⁊ hũiditates q̃ cã putrefactõis ⁊ ꝓcaua-
tõis eẽnt: sz ꝓpetit ibi modus ligature q ẽ ad exprimẽduz
hũiditates ⁊ saniẽ q̃ retinent̃ in vulnere ꝓp ꝑfũditatem
ipiꝰ: ⁊ hec ligatura fit ꝓxio mõ p̃dicte: nã talis ligatura dz
eẽ stricta apud radicẽ vlceris. mollis ãt apud orificiũ eiꝰ:

vt ex vehemētia ꝺstrictōis ipsi⁹ apud ꝓfunditatē vulneris: ⁊ ex relaxatiōe in oꝛificio virus ⁊ sanies ad exteriora ꝓfluāt: ⁊ hec ligatura nō fit nisi in vulneribꝫ ⁊ vlceribus ꝓfundis in ꝙbus timet ne virus ⁊ sanies aggregentur in parte interiori. Deinde cū dicit.

¶ Inqt ille qui iā ꝓuidit in experiētia. Scias ꝙ vulnera idigēt vt fiat sanies si ꝓse ē ei itus ad hoc vt penetrēt cū ea reliq̄ que sunt illic meliora ⁊ velocioris alterationis.

¶ In ista ꝑte Auic. inuit 3ᵐ modū ligature q cōpetit in vulneribꝫ. ⁊ hꝫ hec ꝑs q̄tuoꝛ dcā ꝓꝫ ꝙ ponit q̄tuoꝛ modos vulnerū in ꝙb⁹ nō ꝛpetūt ꝑdicti modi ligature. ꝓꝫ ꝛpetit in eis terti⁹ modus. 2ª ibi (Uulnera ꝺisrupta) 3ª ibi (Aut fuerit lacert⁹) 4ª ibi (Inqt. ⁊ silr) Dicit g̃ ꝑ. Inqt ille ⁊c. scias ꝙ vulnera idigēt vt fiat sanies ⁊c. videte si ista lra itelligat vt ꝟba ei⁹ superficialr sonare videnť sine ꝺubio falsa ē. Dicere. n. absolute. scias ꝙ vulnera idigēt vt fiat sanies. illō nō est verꝫ. qꝛ vulnera simplicia idigēt vt in eis nō fiat sanies. qꝛ si in eis fiat sanies. tūc ꝺesperam⁹ de icarnatione eoꝝ: ⁊ oꝛ ea ampli⁹ curare vt vlcera. ¶ Sꝫ vr̄ mihi ꝙ posit sic itelligi. ⁊ ꝺstruat sic lra. Scias ꝙ vulnera si ꝓse est eis itus. i. si necitas ē eis itus indigēt: vt fiat sanies in eis. ē āt neče facere sanię in eis nō semꝑ ꝓꝫ qñ. ſ. cū eis associatur ꝛtusio. aut qñ remanēt ibi būoꝛes itus. qꝛ sanguis nō ꝑfecte manauerit ex vulnere eo ꝙ caro cōtusa vt ꝺič Ha. 4°. de ingenio sanitatis. neče ē vt putrefiat ⁊ in sanię ꝛuertat. ⁊ tūc Auic. ꝺat cām q̄re neče ē saniez facere ꝺicēs. Ad ꝟ vt cū ea. i. cū sanie penetrēt reliq̄ q̄ illic sūt meliora ⁊ velocioris alteratōis silr. hoc ē ꝺre ꝙ opꝫ facere sanię: vt per sanię ea q̄ sūt ibi. ſ. tumoꝛ ⁊ ꝺoloꝛ alterenť velocius ⁊ recedāt citius cū ea. Ꝺič. n. Hal. 4. de ingenio. Sꝫ si ictus carnē ꝛtuserit oꝛ vt sanię festinater faciam⁹. naꝫ si sanies coleric⁹ gñat. timoꝛ erit minoꝛ. ita g̃ vr̄ mihi ꝙ itelligat ista lra ad ꝟ vt ꝺebeat eē ꝟa salua meliori sentētia. ¶ Sꝫ tūc ꝺico vlteri⁹ ꝙ ꝟ Auicē. inuit tertiū modū ligature. qꝛ i tali casu nō ꝛpetūt alꝫ modi ligādi ꝑdicti: ꝓꝫ solū cōpetit ligatura q̄ ē ad retinēdū puluillos ⁊ medicinaꝫ vsq̄ ad tps alteri⁹ mutatōis. ⁊ talis ē terti⁹ modus ligature. ⁊ ꝓpterea ꝺixi in ꝺiuiꝺēdo ꝙ hic Auic. ponebat vnū modū vulnerū in ꝙbus competit tertius modus ligature. ⁊ in ꝟ inuebat tertiū modū ligature. Deinde cū ꝺicit.

¶ Simlr vulnera ꝺisrupta elōgatoꝝ labioꝝ egēt vt aggregenť cū ligamēto aggregāre labia eoꝝ nisi fuerit sup ea ex illo ꝺoloꝛ: aut fuerit apostemosa: quoniaꝫ ꝺolent ꝓpter illud q̄ꝫ vis sit cum facilitate.

¶ Auic. ponit aliū modū vulnerꝫ in ꝙb⁹ nō ꝛpetūt alꝫ ꝺuo modi ꝑdicti ligature: ꝓꝫ ꝛpetit ꝑdictis terti⁹ modus ꝺicēs. vulnera ꝺisrupta ⁊c. nisi fuerit ꝺoloꝛ aut fuerit apōsa: q̄ñ ꝺolēt ꝓꝓ illud. i. ꝓꝓ ligaturā: q̄ꝫ ēt fit cū facilitate. ſ. ligatura. q̄ si velit ꝺicere Auic. ꝙ q̄ñ vulnera sūt ꝺoloꝛosa aut apōsa nō ꝺebem⁹ ea ligare foꝛtiter sicut fit i ꝑ ⁊ scō mō ligature: ꝓꝫ solū ꝺebem⁹ ligare ad retētiōem medicaminuꝫ cū maioꝛi facilitate q̄ꝫ possum⁹. ¶ Deinde cū ꝺicit.

¶ Aut fuerit lacert⁹ q sit ꝺisruptus in latitudic. quoniaꝫ tūc nō aggregat: imo ponat in medio liciniuꝫ timēdo ne icarnetur cutis: ⁊ remaneat lacertus non incarnatus.

¶ Ꝺic Auic. ponit aliū modū vulnerꝫ in ꝙb⁹ nō ꝛpetūt ꝑdicti modi ligature: sed terti⁹ modus. ⁊ ꝺicit. aut fuerit lacert⁹ q sit ꝺisrupt⁹ in latitudine sup. tūc nō cōpetit ligatura q̄ ē ad icarnādū: q̄ñ nō aggregat. ſ. in sui ꝑte interiori. i.

mo oꝛ vt ponat in medio. ſ. vulneris liciniū timēdo. ſ. ꝙ icarneť cutis: ⁊ remaneat lacert⁹ nō icarnatus. q̄re fiat intus sanies nō hñs respiraculū. ⁊ oꝛ iterū postea ꝺisrūpi. in tali g̃ casu ñ ꝛpetit ligatura ad icarnādū: ꝓꝫ soluꝫ ligatura q̄ ē potēs tm̄ retinere medicinā sup vuln⁹. Deiñ cū ꝺič.

¶ Inqt. Et similr qñ findim⁹ cutē capitis ponimus iter labia aliqd q ꝺ ipleat ea. fortasse cuiꝫ contrahitur cutis labioꝝ ad interiora vulneris. quare neče est tūc vt coneris cuꝫ ligamētis: vt trahas eam ad exteriora.

¶ Auic. ponit aliū modū vulnerꝫ in ꝙb⁹ nō ꝛpetit ligatura q̄ ē ad icarnādū: ꝓꝫ solū illa q̄ ad retinēdū ē medicinas super vuln⁹. ⁊ ꝺič ꝙ silr q̄ñ scindimus cutem capitis nō ponim⁹ ibi ligaturā ad icarnāduꝫ: nec suim⁹: sicut fit in alys vulneribꝫ. ꝓꝫ ponim⁹ inter labia vulneris liciniū qꝺ ipleat ea. ⁊ ꝺat cām huius Aui. qꝛ in tali vulnere capitis ꝺbit cutis labioꝝ ad interiora. qꝛ replicanť labia vulneris iterius. ⁊ iō neče ē vt trahamus ea ad exteriora cū ligamētis. ⁊ ꝟ fit ponēdo licinia iter labia q̄ eleuēt ea ad exteriora. ⁊ ponēdo ligaturā q̄ retineat illa licinia ⁊ nō aliā ligaturā. Sic g̃ videte in isto casu: ⁊ in ꝑdictis casibus vt. ſ. q̄ñ ē vuln⁹ cōtusuꝫ aut doloꝛosum aut apōsuꝫ: aut q̄ñ ē ꝺisrupt⁹ lacert⁹ in latitudine. aut q̄ñ ē vuln⁹ in capite ñ ꝛpetit ligatura q̄ ē ad icarnādū: ꝓꝫ solū ꝛpetit in eis terti⁹ mod⁹ ligature. ſ. ligatura q̄ sit sufficiēs ⁊ potēs retinere medicamia sup vuln⁹

¶ Sꝫ intellige vlterius ꝺe vulnere capitis ꝙ in vulnere capitis nō oꝛ ꝓcedere cū ligatura icarnādo ⁊ suēdo maxime si vulnus capitis attingat os vel sit fractura in osse ꝙ oporteat radi aut eradicari. ꝓꝫ tūc ēt maxime fit illa replicatio labioꝝ ad interiora quā ꝺicit Auic. ꝓꝫ si vuln⁹ capitis nō ꝑtingat ad os. tūc nil ꝓhibꝫ gn icarnemus ⁊ suamus vt alia vulnera ꝟm ꝙ Albuc. ponit in ca°. ꝺ vulneribus. ⁊ ꝟ ēt Aui. ꝺič in ca°. de fractura cranei ꝓꝫ ꝙ ibi appebit: q̄ñ id capꝫ ꝺeo ꝺāte exponemus. ⁊ ꝓꝑ ꝟ Auic. ꝺixit. fortasse. n. ꝺbit ⁊c. ⁊ nō ꝺixit absolute ꝓꝫ fortasse. Uerꝫ ē tñ ꝙ medici hodie cōiter in vulnere capitis quocūq̄ sit: siue puū siue magnū: siue ꝑtigat os siue nō: nūq̄ suūt nec curāt ea: vt vulnera simplicia timēdo ꝺe ifamia vulgariuꝫ si aliqd ⁊ inde accideret. Tūc ꝛegt illa pars.

¶ Et cū cadit vulnus in lōgitudine. tūc ligamē sufficit ⁊ aggregat ipsam ꝺeceter. ⁊ cuꝫ fuerit in latitudine idiget vt suať: ⁊ ꝟm mēsuram ꝓfunditatis vulneris erit ꝓfunditas future ꝺignioꝛ ex additiōe anatomie.

¶ In q̄ ꝑte Auicē. postq̄ ꝺeterminauit ꝺe modis ligature vulnerꝫ. ꝟ ꝺeteriat ꝺe futura. oñdit. n. vbi sufficit sola ligatura. ⁊ vbi ꝑter ligaturā oꝛ facere futurā. ⁊ ꝓꝫ qꝺ ꝺicit. Et cā q̄re vulnera q̄ sūt in latitudine idigēt vt suanť plus q̄ꝫ illa q̄ sūt in lōgitudine: ē. qꝛ in vulnerib⁹ q̄ fiūt in latitudine vna ꝑs ꝺeclinat ⁊ sepať magis ab alia eo ꝙ ē ꝟm ꝛrietatē situs villoꝝ ⁊ rugarū ⁊ ꝟm mēsurā ꝓfūditatis vulneris erit ꝓfunditas future ꝺignioꝛ ex additiōe anathomie. i. addito ꝟ ꝙ scias anathomiā loci: vt. ſ. si eēt ibi neru⁹ carue q̄ñ ꝓfūdas futurā: vt nō suas ipm ⁊ facias pūcturā. qꝛ gñaret morb⁹ peioꝛ ꝓꝛe. ꝺ ꝺistātia āt q̄ oꝛ eē iter ꝺuo pūcta: ⁊ ꝺe filo q̄le oꝛ eē. ⁊ ꝺe bꝭ q regruntť ad futurā. ꝺcm̄ ē in cap°. ꝑdicto ꝺe vulneribus vētris. qꝛ idē est iudiciū q̄ꝫ tū ad ꝟ ibi ⁊ in alys vulnerib⁹. Deiñ cū ꝺicit.

¶ Inqt. Q̄ñ fuerit nobis necessariuꝫ: vt addamus in amplitudine vulneris cū est strictuꝫ: ⁊ timuerim⁹ ꝙ ꝓpter ꝓfunditatē eius icarnetur ei⁹ supi⁹. ⁊ nō icarneť ei⁹ ꝓfundū: aut fuit mē-

bꝛũ vulneratũ in hoꝛa vulneris ꝑm figurã: qꝺ cũ redit ad eq̃litatẽ ſuã ñ ẽ poſſe vt currat ex eo ſanies: neq; vt igrediat ipm medicina: ⁊ vt re/deat ad ſuã figurã qñ egredit ⁊ cõmouet dolo/rẽ aliũ: tũc neceſſe ẽ vt ſcindat ſectõe ꝓueniẽti.

¶ In pte iſta Auicẽ. oñdit qꝫ in aliqb⁹ vulnerib⁹ idigemus aliqñ ſectiõe ſicut ſunt vulnera ꝓfunda: quoꝝ oꝛificiuz ẽ ſupi⁹ ⁊ fundũ inferi⁹: ⁊ pz qꝺ dicit. Deide cũ dicit.

¶ Et ſcias ꝑm ſũmã qꝫ vulnera q̃ ſunt in latitu/dine lacerti ſũt digniora: vt labia eoꝝ ſint vehe/mẽtius clõgata: q̃ propter ſunt faciẽtia maioꝛẽ neceſſitatẽ ad ꝓcrutãduz ſubtilr in aggregãdo labia. ⁊ foꝛtaſſe nõ erit excuſatio a futura ⁊ ad/miniſtratiõe puluillox triãgulatoꝛũ: ⁊ ꝓpꝛie ſi ceciderit in carne diminutio: nam cadens in lõ/gitudine minus eget illo.

¶ In pte iſta repetit ſub q̃daz epilogo gñali vbi magis cõ/petit ligatura. ⁊ vbi ꝑter ligaturã ꝓpetit futura ẽt. ⁊ pz qꝺ dicit niſi qꝫ itelligas in illo vbo qꝺ dicis. Et ꝓpe ſi ceciderit in carne diminutio qꝫ nõ intelligit Aui. qꝫ ſit diminuta caro diminutõe multa ⁊ mãifeſta. qꝛ tale vuln⁹ qꝺ ſic ami/ſit carnẽ nõ bz talẽ cañ. de futura: ſz itelligit Aui. qꝫ tanta ſit fcã diminutio carnis qꝫ nõ ꝓp bꝫ ipediat futura: ſic̃ qñ fcã eſt pauca diminutio carnis. mõ in tali vulnere in q̃ ſic fcã ẽ diminutio carnis maxime ꝓpetit futura ad aggregã/dũ labia ei⁹. qꝛ ſunt magis remota q̃ꝫ qñ nõ eſt ibi aliq̃ di/minutio alicui⁹ carnis. ⁊ bꝫ itelligit Auic. ⁊c̃.

¶ Medicine incarnãtes vulnera. CAP. IX

Arũ medicinarũ virtutes iaz narraui/mus ⁊ cõtinuatiõis eaꝝ locũ. ⁊ nõ du/bitam⁹ qn ſit neceſſariũ vt puluis ea/rum ſit minoꝛis ⁊tutis q̃ꝫ illud qꝺ de/cis ſit cũ oleis ⁊ ceratis. Et neccitas qꝺem ꝓdu/cẽs ad olea ⁊ cerata ẽ ꝓpterea qꝫ medicine ſic/ce: ⁊ ꝓpꝛie que ſunt ſic̃ merdaſengi ⁊ reliq̃ mi/nerales nõ ſubmergunt vſq; ad ꝓfundũ: ⁊ nõ penetrant in poꝛos: cũ ergo ex eis ſit ceratũ ad vltimũ puenire facit eas curſus olei ad locum quẽ volum⁹. Et iſte medicie icarnatiue ſũt ex mieralib⁹: ⁊ ſt̃ ex plãtis: ⁊ aialib⁹: ⁊ ex oi ſpẽ. ⁊ ſt̃ ex mieralib⁹ ſic̃ ceruſa ⁊ oleũ myrtinũ ⁊ cera. Et ex plãtis folia ſic̃ folia q̃rc⁹ maſcule ep̃lata ⁊ folia ſalicis ⁊ folia cauł ⁊ folia arboꝝ malo/rũ ⁊ coꝛtex palme. ⁊ folia arnogloſſe ⁊ ſptũ i/fuſum in aceto: aut aliq̃ꝫ tulovini: ⁊ ꝓpꝛie quã/do miſcent̃ folia arboꝛis pini maſcule ⁊ femi/ne ligata cũ coꝛticib⁹ ſuis: ⁊ folia cupſſi ⁊ rami eius. ⁊ folia pẽtaphilon cuz melle: ⁊ ex gũmis glutinũ albotim ꝓpꝛie ꝓpe mẽbꝛa magna. Et ex fructib⁹ ⁊ granis nuꝝ recẽs ꝓtrita cum aq̃ ⁊ ſale aut vino bulita cũ folijs acetoſe aut folijs ſicle aut lactuce ⁊ piroꝝ ſilueſtriũ cũ eo qꝺ eſt in eis de ꝓhibitione fluxus ⁊ nuꝝ cupſſi ⁊ allia cõbuſta: ⁊ puluis molẽdini ⁊oꝛdeũ aduſtũ ꝓ/pꝛie ſenib⁹ cũ cera ⁊ olo ro. ⁊ de illis q̃ ſiliantur

floꝛib⁹ flos ſoꝛbe. ⁊ herba caude eque. ⁊ ꝓpꝛie in vicinitate ipletiõis membꝛi aut carnis: ⁊ ad vulnera q̃ ſunt ꝓpinqua lacertoꝝ capitib⁹. Et ex aialib⁹ lac aceroſuz valde ꝓglutinat vulnera magna. Et de cõpoſitis medicamẽ ruffi ⁊ au/reum ⁊eſculeus: ⁊ medicamẽ de ſalicib⁹ ⁊ pul/legio ⁊ emplaſtrũ de lino.

¶ Quia ſupius Auic. fecit qꝺã capl̃m de medicinis icar/nãtib⁹ vulnera: ⁊ de medicinis cicatrizãtib⁹: ⁊ de medici/nis faciẽtib⁹ naſci carnẽ: ⁊ fuit locut⁹ de eis ſoluz in gñali/nis faciẽtib⁹ naſci carnẽ: ⁊ fuit locut⁹ de eis ſoluz in gñali nõ ponẽdo aliq̃ꝫ illarũ medicinaruz in ſpãli. idcirco Auic. determinat de ipſis in ſpãli ponẽdo medicinas ſpãles in vnaq̃q; eaꝝ ſpẽꝝ. ⁊ in bꝫ cap⁹ determinat de medicinis i/carnãtibus vulnera. Et diuidit̃ ps iſta in ptes tres. in pri/ma pte ꝓtinuat dcã dicẽdis. in z⁹ pte ꝓpat iſtas medicias inter ſe ꝑm qꝫ ſunt in pulnere. ⁊ in ſuba ſicca: ⁊ ꝑm qꝫ ſunt in vnguẽto cũ oleo ⁊ in ſuba molli oñdẽdo qꝫ minoꝛis vir/tutis ſunt in puluere q̃ꝫ in cerotovel in vnguento. ⁊ z⁹ ipſe ponit iſtas medicinas in ſpãli. z⁹ ibi (Et nõ dubitam⁹ qn) z⁹ ibi (Et iſte medicine icarnatiue ⁊c̃.) Qꝺ dicit in pꝛimis duab⁹ ptibus planũ eſt. z⁹ ps diuidit̃ in ptes duas. qꝛ ꝑ po/nit medicinas icarnatiuas ſimplices. z⁰ cõpoſitas narrat. z⁹ ibi (Et de ꝓpoſitis) ꝓpꝛima in duas. qꝛ ꝑ oñdit ex quot reb⁹ pñt ſumi iſte medicine icarnatiue. z⁰ narrat illas ꝑm illũ modũ quẽ poſuit. z⁹ ibi (Et ſunt ex mĩeralib⁹ ſicut ce/ruſa ⁊c̃.) ꝓplanũ eſt qꝺ dicit in oĩb⁹. folia quercus maſcu/lo ideſt folia cerri: folia arboꝛis pini maſculi ⁊ femine. pi/nus maſcula credo qꝫ ſit illa q̃ ꝓducit fructuz. femina aũt q̃ nõ ꝓducit. folia pentafilon. i. qnq; foliũ a penta qꝺ ẽ qn/q;. Et intelligo qꝫ Auic. ponit diuerſas medicinas diuerſa/rũ ꝓpꝛionũ: quarũ vna eſt magis ſicca q̃ꝫ alia. hoc aũt facit ꝓ reſpcñ ad diuerſa coꝛpa ⁊ mẽbꝛa i qb⁹ adminiſtrant̃. qꝛ i vno coꝛpe ⁊ i vno iñbꝛo ꝓpetit medicĩa magis ſicca q̃ꝫ in alio. tu aũt bꝫ reſpicias ꝓ te vidẽdo ꝓnes iſtarum medicia/rũ q̃s ponit ex libꝛis q̃ tractãt de ſimplicib⁹ medicinis.

¶ Medicine ꝓſolidatiue ⁊ ſigillatiue. CAP. X.

Arũ medicinarũ nãs iã ſciuiſti. ⁊ ſcis itex̃ qꝫ oz ne puluis eaꝝ ſit i ⁊tute ei⁹ qꝺ ponit̃ in emplaſtris.

¶ In bocca⁹ Auicẽ. determinat de medicinis ꝓſolidatiuis vel ſigillatiuis vel cicatrizatiuis qꝺ idẽ eſt in ſpãli. Supius aũt determinauit de ipſis ſoluz in gñali nõ deſcẽdendo ad aliq̃ꝫ ſpãlẽ. ⁊ diuidit̃ bꝫ capl̃z in ptes duas. In ꝑ⁹ pte determinat de his medicinis in gñali ꝑ reſpcñ ad ea que ſequunt̃. ⁊ z⁰ narrat has medicinas in ſpãli. z⁹ ibi (Et medicine qdẽ iſte) ꝓpꝛima in duas. ꝑ ꝓtinuat dcã dicendis oñdendo qꝺ ꝑus dcñ eſt in gñali de his medici/nis. z⁰ oſtẽdit qꝺ adhuc oz ſciri in generali de ipſis. z⁹ ibi (Et oz nũc vt ſcias) Dicit ꝝ ꝑ. harum medicinaruz nãs. i. cõplexiões iam ſciuiſti ex his q̃ dicta ſunt in illo ca⁰. medi/camẽ faciẽs naſci carnẽ ⁊c̃. Et ſcis iterũ. ſ. ex p̃dictis: quo/niam oz ne puluis earum ſit in ⁊tute eius qꝺ ſumit̃ in em/plis. hoc eſt dꝛe qꝫ ex p̃dictis etiã ſcis qꝫ he medicine ſunt maioꝛis ⁊tutis in vnguẽtis ⁊ ĩ cerotis q̃ꝫ in puluere ⁊ ſub/ſtãtia ſicca. Et rõ hui⁹ eſt. qꝛ medicine ſicce ⁊ ꝓpꝛie mine/rales nõ ſubmergunt̃ in ꝓfundum niſi ꝑ olea ⁊ cerota. Et vñ ſcitũ eſt hoc. certe hoc ſcitũ ẽ ex p̃cedenti cap⁰. imedia/te. Quãq̃z. n. dixerit hoc dcñ in cap⁰. medicinarũ incarna/tiuarũ. nihilominus tñ hoc dcñ eſt de oĩbus his medici/nis. ⁊ iõ Aui. dixit. ⁊ ſcis itex̃ ⁊c̃. Et ꝓp bꝫ Aui. illud dcñ ñ repetet inferi⁹ in cap⁰. de medicinis faciẽtibus naſci carnẽ in q̃bus bꝫ dcñ maxime eſt veruz. qꝛ ſupponit bꝫ ex dictis cũ idẽ iudiciũ ſit q̃ꝫ tũ ad bꝫ in oĩb⁹. Deinde cũ dic̃.

¶ Et tūc oꝫ vt scias ꝙ nō est necīum vt medici ne iste administrentᷓ cuꝫ iam eq̄ta est supficies carnis dure cuꝫ cute vltima eq̄litate. verū caro hūida iam equatᷓ ⁊ addit᷑: sꝫ ē spissa talr ꝙ cum exiccatᷓ descēdit: imo nō oꝫ vt administres eas nisi cū hoc qđ ē ita ꝙ qñ exiccatᷓ equatᷓ. Et hec res cognoscit᷑ exīstimatione. ⁊ oꝑtet ergo vt admīstret᷑ medicina ꝓsolidatiua anteq̄ꝫ carnis nascētia in vulnere in quo caro nascit᷑ ad hunc finē pueniat. qñ cōsolidatiua etiā addit i quātitate carnis vsq̄quo ꝓsolidat: etiā addit᷑ cū ea ꝥrus nālis. Ergo addit᷑ ꝑm hāc vltimationeꝫ: imo oꝫ vt sit talr ꝙ qñ exiccat ⁊ facit opatiōeꝫ suā iā nā fecerit nasci cū quātitate ei necīa cū vltimatione cōsolidatiue vltime in cōsolidādo q̄ cōpleat duas opatōes cōtinuādo inter carnē ⁊ cutē p̄dictas mēsura qua equet᷑ supficies vlcerata. ⁊ si nō auferatᷓ istud ꝑculdubio fiet vestigiū vulneris supius in cute.

¶ Auic. oñdit qđ ad hoc oꝫ sciri de his medicinis in gñali. Et diuidit᷑ hec ps in duas ꝑm ꝙ duo gñalia ponit q̄ ad ꝫ oꝫ sciri. ⁊ Primuꝫ ē de tpe in q̄ iste medicine debēt admini strari. scōs ē de mō admīstratōis ipsaꝝ in puluere vel vn guēto. s. qñ cōpetit admīstratio ipsaꝝ i puluere: ⁊ qñ in vn guēto. zª ibi (Et oꝫ vt admīstres ⁊c.) Jn p̄ma pte vult dicere: ꝙ medicia cicatrizatiua nō oꝫ admīstrari qñ caro iā ē eq̄ta oīno cū cauterio: ꝓpetit tūc medicia diminutiua carnis. qꝛ cū medicia cicatrizatia cū ꝫ ꝙ faciat cutē: addit ēt in gñatiōe carnis: tūc si admīstret᷑ carne oīno eq̄ta cū cute fieret vestigiū vulneris supiꝰ cute. ꝫ aūt ē turpe valde. oꝫ g̃ administrari anteq̄ꝫ nascentia carnis oīno sit adeq̄ta cū cute: vt sil'adequet᷑ caro cū cute ⁊ exiccet᷑. ⁊ fiat cutl. ꝫ est qđ Auic. vult dr̄e. sꝫ qꝛ aliq̄ vba ponit obscura. iō textū eiꝰ exponemus. Dicit g̃. ⁊ oꝫ nūc ⁊c. vel. s. ꝑ qꝛ. qꝛ caro hu mida equatᷓ oīno cū cute. tūc p medicinaꝫ cicatrizatiuam addit᷑. ⁊ sic fieret vestigiū eleuatuꝫ: sꝫ ē spissa talr. s. ista ca ro ꝙ cū exiccatᷓ descēdit. qꝛ ista caro supās cutē ē mollis. ⁊ iō p exiccatiōem fortē descēdit inferiꝰ. ⁊ pp hoc qñ caro equatᷓ oīno cū cute nō debes administrare medicamē si gillatm̄: sꝫ ꝑus debes eaꝫ facere descēdere īferius vsq̄ ad talē teriuꝫ in q̄ ꝓpetit medicamē sigillatm̄. ⁊ qs est iste ter minꝰ. Auic. ponit cū dicit. iō nō oꝫ vt admīstres. s. medici nā cicatrizatiuaꝫ. s. nisi in eo qđ ē ita ꝙ qñ exiccatᷓ equatᷓ. i. nisi in tali termino gñatōis ꝙ. s. fit fcā tāta gñatio carnis: vt qñ admīstret᷑ medicamē cicatrizatiuū nō supaddatᷓ ca ro vltra terminū nālē cutis: sꝫ sil'adequatᷓ cū termio nāli cutis. ⁊ exiccet᷑ ⁊ fiat cutis. ⁊ hec res. i. iste talis terminꝰ i q̄ carnē oꝫ eē gñatā qñ admīstratᷓ medicia ꝓsolidatiua cog̃ scit᷑ extimatiōe. qꝛ ꝫ nō pōt oīno certe cognosci cū nō scia mus certe q̄tū dēat addere ēt in carne medicamē cicatri zatiū. sꝫ ꝫ cognoscit᷑ estimatōe ꝓxia vitati: ⁊ ꝑm ꝙ medicꝰ ē melioris igeny: ⁊ pluris experiētie sic meliꝰ extimat talē teriuꝫ. ¶ Tūc aui. adhuc magl specificat qđ dcm̄ ē dicēs. oꝫ g̃ ⁊c. Ad hūc ꝑueiat finē. s. vt sit caro eq̄ta cū supficie cutl: qm̄ ēt ꝓsolidatiuū addit ⁊c. ⁊ addit᷑ cū eo vt nāl'. ñ itelligas ꝙ vt nāl'ī se addatᷓ p istā medicinā: sꝫ addit᷑ q̄tū ad effcm ei. qꝛ mediāte ipsa vtus nutritiua nālis mēbri addit᷑ i ge neratiōe carnis. g̃ addit᷑. s. caro ꝑm vltimatiōem hāc. i. vl tra terminū equatiōis cū cute. qꝛ si tu administras medi cinā cicatrizatiuā qñ ē equata caro cū cute. tūc caro addi tur supcutē: vt dcm̄ ē ꝑus. iō oꝫ vt sit talr admīstrata me dicina cicatrizatiua ꝙ qñ exiccat ⁊ facit opatōem suā. s. ei catricē. puta de carne cuti iā nā fecit nasci cum q̄titate. s. carnis q̄ ē ei necessaria aut cū vltima ꝓsolidatōe. s. medici ne in consolidādo vltime carnis cuꝫ cute: vt scilꝫ cicatrix equata sit cum cute. que scilꝫ medicina cōpleat duas opa tiōes p̄dictas. s. vt sil'addat in carne vsq̄ ad terminuꝫ cu tis: ⁊ cicatrizet in illo termio ꝓtinuādo iter carnē ⁊ cutē mēsura q̄ equatᷓ supficies vlcerata. su. cū cute. ⁊ nō addat ꝙ si nō auferet᷑ istud. i. si tu nō remoueas hoc. s. ꝙ medici na cicatrizatiua admīstret᷑ qñ caro est eq̄ta cuꝫ cute. iō ꝫ facias ⁊ nō diminuas ꝑus de carne ꝑculdubio fiet vesti giū vulneris supiꝰ cute. ⁊ hoc ē ꝑter cām q̄ dcā est. ꝫ est ergo qđ Auicē. dicit in hac parte.

Sed hic est dubitatio de dictis supiꝰ. dicit. n. Aui. ꝙ medicamē ꝓsolidatiuū ñ oꝫ admi strari qñ caro ē oīno eq̄ta cū cute. qꝛ medicamē cicatriza tiuū ēt addit in carne: sꝫ vtrūq̄ istoꝝ dictoꝝ ē falsissimū. qꝛ dcm̄ fuit pꝰ ꝙ gñatio carnis fit a medicia q̄ siccitatē i p̄ gradu nō multū trāscēdit. si āt sit multū sicca plus q̄ꝫ in p̄ gradu. tūc diminuit carnē: sꝫ medicina cicatrizatiua ē mlt̄ tū plus sicca q̄ꝫ in p̄ gradu. qꝛ deficcat q̄si in 3º. vt dcm̄ fuit ꝑus. g̃ nō addet in carne. imo diminuet ipaꝫ. flꝫ ē g̃ qđ dic Aui. ꝙ medicia cicatrizatiua addit i carne. vlteriꝰ si dimi nuerat carnē: tūc ēt nō ē verꝝ qđ dicit Auic. ꝙ nō oꝫ admi strari qñ ñ ē eq̄ta caro cū cute. qꝛ si tu admīstrabis qñ ca ro ñ ē eq̄ta cū cute: cū talis medicia diminuat carnē: vt p batū ē. fiet g̃ cicatrix ꝓcaua: qđ turpe ē. ¶ Dcm̄ ē ꝙ medi cina sigillatiua nō oꝫ administrari qñ oīno ē eq̄ta caro cū cute ꝓpterea ꝙ ēt medicia sigillatiua ēt addit in carne: vt Aui. dic. ¶ Sꝫ ē intelligēdū ad dissolutōeꝫ dubitatōis ꝙ medicia sigillatia dr̄ gñare ⁊ addere in carne in casu ⁊ ꝑm qđ. nō tū dr̄ ex toto ⁊ simplr gñatiua carnis. Dr̄ āt gñatia i casu. qꝛ solū gñat i vl'nere ⁊ vlcere vbi ꝓpetit cicatrizatio Dr̄ ēt gñatia ꝫ qđ. qꝛ gñatᷓ solū q̄ꝫ tū ad aliq̄ꝫ ptē sue actio nis: ⁊ ñ ꝫ totū: nā ꝫ ꝙ dcm̄ fuit pꝰ meª cicatrizatiua ꝺsic cat būiditatē extraneā: ⁊ būiditatē radicalez vehemēter. qñ ergo admīstratᷓ talis medicina in vlcere qđ debꝫ cica trizari: cum talis medicina ꝑus desiccet humiditatez ex traneā. tūc in tali termio desiccatiōis nā nō hūs ipedimē tū. s. būiditatē extraneā q̄ ē desiccata ⁊ hūs mām ex q̄ fit caro. puta sanguinē q ꝓtīue ꝺfluit ad vlcꝰ gñat carnē. sꝫ cū ista medicia vlteriꝰ agit ꝺsiccādo būiditatē radicalē ēt nō ampliꝰ dr̄ gñatiua. imo tūc ē cicatrizatiua. qꝛ desiccat car nē ⁊ idurat q̄ nata ē ex p̄ma actōe: sic ꝙ ꝓuertit eā in cutē. ⁊ iō si tu admīstrares talē medicinā in vulnere vbi ꝓpetit solū gñatio carnis talis medicia nūq̄ꝫ gñaret carneꝫ. imo diminueret ⁊ desiccaret būiditatē extraneā ⁊ radicalē: sꝫ in vulnere vbi ꝓpetit cicatrizatio gñat carnē q̄ꝫ tū ad aliq̄ꝫ suā actōeꝫ: ⁊ q̄ꝫ tū ad finalē eiꝰ actiōeꝫ facit cutē. ⁊ iō oꝫ ad mīstrari añ oīmodā eq̄litateꝫ carnis: vt qñ addet᷑ caro ꝑ medicinā nō fiat vestigiū sup cutiꝫ. imo sil'equatᷓ cuti. ⁊ ci catrizet᷑. ¶ Qđ aūt tu arguis nil valet. qꝛ dicis tu. medici na gñatiua oꝫ desiccare in p̄ gradu. ⁊ nō multū plus. Dđꝫ ē ꝙ verꝝ ē đ medicia q̄ simplr ⁊ ex toto dr̄ gñatia. đ tali āt nō ē hic ꝑmo. Jtem ēt possemꝰ dr̄e ꝙ talis medicina inq̄ꝫ tū gñat carnē. ꝺsiccat solū in p̄ gradu vel paꝝ plus. si āt ꝺ siccatiua in. 3º. vel. 4º. sit ꝫ nō inq̄ꝫ tū gñatiua: sꝫ inq̄ꝫ tū ci catrizatiua. ⁊ q̄ꝫ tū ad eiꝰ vltimā actōeꝫ: vt dcm̄ ē ꝑus. ⁊ qꝛ a fine oꝫ res ꝺnoiari. idcirco talis medicia ꝺnoiatᷓ simplr cicatrizatiua. ꝑm qđ āt pōt dici gñatiua. Deinde cū dicit.

¶ Et oꝫ vt admīstres sigillatiuū i p̄mis cū ipꝫ administras humidū: deide admīstra ipꝫ siccū tūc cum appꝛopinquatᷓ sigillatio faciēs ipꝫ trā sire sup ipm̄ cū extremitate radij.

¶ Oñdit qñ maxime ꝓpetit admīstratio medicinaꝝ sigil-

latinaꝝ in puluere ⁊ suba sicca: ⁊ qñ in vnguēto vl ceroto: ⁊ ꝑz qđ dicit. Rō ām ꝙre oz in ꝑncipio cū admistrāt medi/ camē sigillatiū admistrare ipm humidum. i. in vnguen/ to. in fine autem admistrare ipm siccū. i. in puluere est. qz in ꝑncipio caro nō é adeq̄ta cū cute. ⁊ iō vlcus magis ꝯca tuz ⁊ plus būidū būiditate extranea. oz g̃ medicina ōsic/ catiua eē magis penetratiua vt attingat meli⁹ fundum ⁊ plus. B aūt faciūt vnguēta plus q̄z plueres: vt dcm̄ ē. ⁊ iō in ꝑncipio oz administrari medicina sigillatiua in vnguē/ to: sz in fine cū sit caro magis eq̄ta cuti indigemus magis durare carnē ⁊ exiccare vt ꝯuertāt in cutē. hoc autez fa/ ciūt meli⁹ pulueres. indurāt. n. plus q̄z vnguēta ꝓp suāz ipsoꝝ siccaz. ⁊ iō oz admistrari in fine medicamē sigillati uum in puluere ⁊ suba sicca. Tūc seq̄t illa ꝑs.

¶ Et medicine qdē iste sūt sic cortices arboris pini cū cerato de oleo ro. aut myrtino ⁊ resina sicca ⁊ abrotanū assatū ⁊ cortices eris ⁊ puluis olibani ⁊ merdasengi ⁊ cētaurea minor. ⁊ vene st bōe ⁊ ossa cōbusta iteꝝ ⁊ aristo. adusta ē ve hemētis cōsolidationis ⁊ alumē iteruz ⁊ galle imature ⁊ folia fici. Et Hyp. qdez inqt de pe/ de albaneas sicut dixerūt: ⁊ é silē qđ itellexit ꝑ de albaneas sicut dixerūt: ⁊ é silē qđ itellexit ꝑ cū herbā que noiat pes corui. ⁊ sterc⁹ canis co medētis ossa ⁊ stercus lacerti. verūtn̄ é acuti⁹ primo q̄re opz vt frāgas ipm cū stipticis: ⁊ ra dix lilij celestis ⁊ cortices oppoponaci ⁊ tutia. Et de faciētib⁹ nasci carnē mirabilib⁹ ī vulneri bus calide ꝙplónis apōsis st sandali ⁊ nenufar ⁊ aloes ⁊ ꝓprie i ptib⁹ ani ⁊ testiculoꝝ. ⁊ me dicina aristologie sī fiat vnguētū aut idiges eo qđ est forti⁹ de illis que sunt inter ꝙsolidantia sicut climia ⁊ ꝓprie ꝙbusta ⁊ colcotar ꝙbustū ⁊ lithargyrium ⁊ ceruſa. ⁊ qñq̄z cadunt in me dicinis eius dragagantum ⁊ colcotar: quāuis sint de sūma corrodentiū diminuentiū carnez. Verum ipsa fortasse consolidant in vehemen ti humiditate ⁊ ꝓprie quando aduruntur sunt minoris consolidationis: ⁊ non minuitur de corrosione eorum ⁊ precipue si abluantur fūt ad consolidationē decliuiora. Flos vero eris ⁊ medicine que sunt vehementioris corrosio/ nis non sunt recte ad illud nisi cum regimine forti: ⁊ in quibusdam vulneribus ⁊ vlceribus vehementis būiditatis. Es vero adustum qñ abluitur est bonum in consolidatione.

¶ In q̄ pte postq̄z posuit aliq̄ in gñali q̄ oz scire circa medi cias sigillatiuas. H narrat ī spāli. ⁊ ista ꝑs diuidit in duas. qz ꝑ ponit medicinas sigillatiuas q̄ vtplurimū sūt simpli/ ces. zº ponit ꝙpositas. zª ibi (Et cū volūtas est vt fiat em/ plastrū ⁊c.) Qō ꝑ dicit Auic. pz nisi q̄ intelligas q̄ pōit di uersas medicias in ꝙpónē: q̄rū vna é magis sicca q̄z alia. hoc aūt facit būido respectū ad diuersa corpa diuersaruz ꝙpónū ſm q̄ vnū corpº é siccius alio. ⁊ ad diuersa vlcera aut ſm q̄ vnū vlcº est magis būidū alio: aut minº. qz ī cor pore sicco. ⁊ vlcere būido ꝙpetit medicina magis desicca/ tiua. in corpe āt būido ⁊ vlcere paz būido ꝙpetit medicia parū desiccatiua. ⁊ iō vna ⁊ eadē medicia ꝑ respcū ad di/ uersa corpa pōt eē putrefactiua ⁊ gñatiua cornis ⁊ cicatri zatiua. ꝙpónes āt cuiuslibz medicine q̄s ponit. respicias in libris q tractāt ō simplicib⁹ medicinis. venere. als. ⁊ ve ne. vñ absolute accipiunt. i. radices celidonie: sz vene tin cto⁹ radices rubee: sz vene terre sigillate st lūbrici terre/ stres. venere aūt sūt cōcule marine q̄ aporta nt de scō Ja/ cobo. radix lilij celestis. i. yreos. Et de facientibus nasci. s. cutem. Deinde cum dicit.

¶ Et cū volūtas est vt fiat emplm sunt nocia q̄ sunt fortiora de illis q̄ sunt iter cōsolidatiua sic climia: ⁊ ꝓprie aduſta ⁊ colcotar ad ustū ⁊ litar gyriū ⁊ ceruſa. Qualitas vo faciēdi illō ē vt dis soluat ceruſa ⁊ merdasengi cū aceto. dīn admi stret ⁊ climia terat. Et meli⁹ qdē é vt adurat ō ide misceat illud cū colcotar: ⁊ ibibat oleo ro. cū aceto ⁊ vino stiptico. ⁊ fortasse addunt sup ipm dragagātū aduſtuz ⁊ balaustie ⁊ galle q̄ñ vuln⁹ ⁊ vlcus sunt vehemētis būiditatis. Em plastrū ō lino: ⁊ é mirabile: sume pānū de lino abluti⁹ nitidū: ⁊ tere donec fiat sicut alcohol: deinde sume oleū fortis stipticitatis aut oleuz myrtinū: ⁊ pone in ipso paz galbani: ⁊ dissol/ ue in oleo: ⁊ pone in ipso pānū ꝙtritū: ⁊ fac de eo emplm: q̄ñ é mirabile. ⁊ vnguētū nigz ma gnū facit nasci carnē. Qz si volueris vt forti⁹ fa ciat nasci: tūc pone in ipso de ture ⁊ oppopona co ⁊ aristologia aduſta eq̄les ꝑtes vt sit sic pō dus medicinarū q̄tuoꝝ. Modus pulueris ali⁹ .ℜ. ceruſe ⁊ merdasengi amboꝝ. aā. ꝑtē vnaz. scorie plūbi ⁊ myrrhe ⁊ gallarū. oiuz. aā. ꝑtē. ſ. Puluis ali⁹: ostracoꝝ cōbustoꝝ. ʒ. ꝛij. granati pui qđ cadit ab arbore ⁊ exiccatū est: calcadis amboꝝ. aā. ʒ. ꝛvi. corni ceruini ꝙbusti abrota/ ni climie resine radicū lilij oium aā. ʒ. iiij. minu ti turis corticū arboris pini āboꝝ aā. ʒ. vi. cor/ ticū granatoꝝ ceruſe aluminis oium aā. ʒ. viij. gallaꝝ. ʒ. i. Puluis rubēs. ℜ. rubee ossiū ꝙbu/ stoꝝ merdasengi. oium aā. ʒ. ij. turis. aloes am boꝝ aā. ʒ. iij. sarcocolle memithe āboꝝ aā. ʒ. i. fiat puluis. Puluis ali⁹. ℜ. rosaruz ceruſe plū bi balaustie oium aā. ʒ. viij. gallarū ⁊ seis rosa rū ⁊ alumis equal̄r aristolo. aur̄. ij. minuti tu/ ris aur. i. Modus empli advulnera corporuz sensū: ꝙburat ordeū ⁊ fiat ex eo ceratū cuz oleo ro. aut oleo myrtino cū ceruſa plūbi.

¶ Auic. ponit medicinas sigillatas ꝙpositas. ⁊ dicit. Et cū volūtas é vt fiat emplm. vel vnguētū sūt nocia de illis q̄ sunt fortiora iter ꝙsolidatiua. Et rō b⁹ ē. qz eorū fortitudo remittit ꝑ olei būiditatē qđ eis admiscet. vñ in vnguēto debēt poni medicine sicciores q̄z in puluere ꝓp būiditatē olei. ⁊ vnguētū nigz fac nasci. s. cutē. itellige ō vnguēto ni gro qđ vocat tetrafarmacon: q̄ dr tetrafarmacon. qz ꝙpo nit ex q̄tuoꝝ reb⁹ ꝑter oleū. nā oleū nō ꝙputat vt medici/ na. qz é sic instrm oiuz vnguētoꝝ. ꝙponit. n. ex resina pini cera ⁊ pice nigra ⁊ sepo vaccino. ⁊ olo. aā. ꝑtib⁹ eq̄lib⁹. ⁊ in/ tellige q̄ facit nasci cutē in corpib⁹ valde būidis. q̄ si vo/

luerisvt fortiꝰ fiat nasci in corpe siccioꝛi:tūc põe in ipo de thure ⁊c.eq̄les ptesvt sit sicut põdus medicinaꝝ q̄tuoꝛ.i. pone de istis medicinis quatuoꝛ ex qbꝰ cõponit vnguẽtuꝫ nigꝝ.oia aũt que Auic.dicit plana sunt.

¶ De medicinis facientibus nasci carnez in vulneribus ⁊ vlceribus. CAPI. XI

IAm sciuisti ꝓpꝛietatẽ medicinarum facientiũ nasci carnẽ: ⁊ quo mõ opoꝛ tet vt sint in ꝯplonibꝰ suis.

¶ Postq̄ Auic.determinauit de medicis incarnãtibꝰ ⁊ cicatrizãtibꝰ in spãli.ꝟ determinat de medicis faciẽtibꝰ nasci carnẽ in spãli.deteriat tñ alioꝰ ꝟ Aui.de medicis faciẽtibꝰ nasci carnẽ in spãli q̄ deteriauerit supꝛa ꝺ medicis in carnãtibꝰ ⁊ sigillãtibꝰ in spãli.eo qꝺ ꝟ Auic. valde paucas medicinas gñantes carnẽ põit. in alys aũt narrauit mlꝛtas: sꝫ deteriat ꝟ de medicis faciẽtibꝰ nasci carnẽ in spãli hoc mõ.qꝛ specificat ⁊ deteriat magis illud qꝺ dixit de eis in gñali in illo caꝰ.medicaꝰ faciẽs nasci carnẽ ⁊c.vñ q̄si istꝺ capꝛm est expõ illiꝰ qꝺ dixit de gñantibꝰ carnẽ in illo caꝰ.⁊ diuidit hec ps in ptes duas.ꝑ ꝓtinuat dcã dicẽdis.⁊ ostendit qd dcm̃ ẽ de istis medicis ꝑus in gñali.zᵒ exeq̄t ꝺ ipis in spãli magis.zᵃ ibi(Et oꝫ vt admistrent ⁊c)Dicit g̃ ꝑ.iã sciuisti.s.in caꝑdcõ in q̄ deteriat de medicis istis in gñali ꝓpꝛietatẽ medicinarũ faciẽtiũ nasci carnẽ.qꝛ sciuisti qꝺ ꝓpꝛietas eaꝝ ẽ coagulare sanguinẽ in carnez. ⁊ qũo opꝫ vt sint in ꝯplonibꝰ suis.qꝛ sciuisti qꝺ debẽt eẽ exiccatiue ñ vehementer:sꝫ vsq̄ ad terminũ ꝑmi gradus.in calꝛitate aũt ⁊ fꝛiditate debẽt eẽ ꝓpoꝛtiõate ꝯplꝺni mẽbꝛi. ⁊ totum hoc sciuisti in gñali.Deinde cũ dicit.

¶ Et oꝫ vt admistrentᷣ medicine faciẽtes nasci carnẽ cũ iaꝫ mũdificatꝰ ẽ locꝰ a soꝛdibꝰ ⁊ silibꝰ: ⁊ nõ fuerit basis vulneruꝫ nisi os.tũc mũdifica illud os: ⁊ exicca in vltimo. Et nõ dimittas in eo obfuscatõem aut coꝛruptõez.neq̄ coꝛticẽ ⁊ hũiditatẽ q̄ nõ exiccetᷣ ⁊ ꝓpꝛie in capite.nã lenitas ossis ⁊ eiꝰ humiditas est vna causaruꝫ ꝓhibẽtium natiuitatẽ carnis supꝛ ipm: ⁊ cũ exiccatur ⁊ exaspat̃ est illud supꝛ qꝺ fit mã ex q̄ gñat̃ caro in eo magis faciẽs nasci.

¶ Dic Aui.exeq̄t de medicis facientibꝰ nasci carnẽ in spãli exponẽdo ⁊ specificãdo magis id qꝺ dcm̃ ẽ ꝺ eis in gñali diuidit̃ ista ps in ptes tres. In ꝑᵃ pte specificat q̄ tpe ꝺbẽt iste medicie admistrari.in zᵃ pte specificat de ꝯplone istaꝝ medicinaꝝ:⁊ q̄ꝫtuꝫ ad q̄litates actiuas ⁊ passiuas.3ᵒ põit duos cañ.obseruãdos.vnũ circa medicinã gñatiuaꝫ. ⁊ aliũ circa vulnꝰ vel vlcꝰ in q̄ admistrat̃ hec medicina.zᵃ ibi(Et scias qꝺ ẽ medicina q̄dã)3ᵃ ibi(Et q̄n ꝓhibeᷣ medicina a iuuamẽto ⁊c.)Qꝺ ꝑ aui.dicꝫ ꝑ ex his q̄ dcã fuerũt ꝑus.¶ Nihilominꝰ tñ dubitabit aliqs ꝺ ꝟ qꝺ dic. ⁊ medicine faciẽtes nasci ñ debẽt admistrari nisi post pfectã mũdificatõez a soꝛdibꝰ ⁊ silibꝰ.dicet.n.aliqs quõ vulnꝰ cõcauũ in q̄ admistrat̃ medicia gñatiua põt eẽ oino mũdificatũ a soꝛdibꝰ ⁊ silibus cũ dcm̃ fuerit ꝑus ꝑ mẽtez Ga.qꝺ ad oẽ vulnꝰ ꝯcauũ ꝯcurrũt due supfluitates.vna grossa ⁊ altera subtil.⁊ qꝺ ꝓp ꝟ medicia gñatiua ꝺz eẽ exiccatiua ⁊ mũdificatiua.ñ g̃ꝫ vex qꝺ qñ admistrat̃ talꝛ medicina sit oino locꝰ mũdificatꝰ a soꝛdibꝰ ⁊ silibꝰ. ¶ Dꝺz ẽ ad ꝟ qꝺ qñ Aui. dicꝫ qꝺ medicie faciẽtes nasci carnẽ admistrentᷣ qñ mũdificatꝰ ẽ locꝰ a soꝛdibꝰ ⁊ silibꝰ itelligit ꝺ soꝛdibꝰ ⁊ hũiditatibꝰ q̄ gñantᷣ i vlcere vl vlnere vltra eas q̄ gñantᷣ ibi iq̄ꝫtũ ꝯcauũ ẽ sic dcm̃ fuit ꝑus.nã talꝛ putredo.⁊ talꝛ hũiditas virulẽta q̄ ẽ gñata ibi ẽ ꝑ se q̄dã morbꝰ distinctꝰ ab vlcere qnẽ oꝫ ꝑꝰ curari q̄ creare carnẽ i vlceribꝰ.⁊ ꝟ mãifeste dicꝫ Ga.3ᵒ.ꝺ ingeᵒ.sanitatis.Si q̄dã vlnera sᵗ ꝯcaua nimiũq̄ putredis hñtia tria exᵗ nãz i mẽbꝛo vlnerato hñr vulnꝰ.vz.ꝯcauitas ⁊ putredo:q̄rũ curatões ꝑm tpis ordinẽ sᵗ faciẽde.ꝑ.n.putredinez mũdificamꝰ ⁊c.mõ talis mũdificatio putredis ⁊ exiccatio hũiditatis virulẽte vltra eas q̄ gñantᷣ rõne vlceris.vñ ꝯcauũ ẽ ñ fit pfecte a medicia gñatiua carnis:eo qꝺ nõ ẽ tã abstersiua nec tã exiccatiua.⁊ iõ si tu admistrares medicinã gñatiuã qñ ñ pfcẽ eẽt mũdificatꝰ locus a soꝛdibus ⁊ silibꝰ:⁊ nasceretᷣ ibi caro mala ⁊ supflua: quã postea oꝫ auferre cũ medicis coꝛrosiuis.ꝟ ãt ẽ malũ. Si g̃ i vlnere ꝯcauo sint tales hũiditates vl soꝛdes ⁊ silꝛia.tũc ꝑus oꝫ illa remoueri.deiñ admistrare medicinã gñatiuã.si ãt nõ sint ibi hec sic sᵗ vlnera recẽtia q̄ fiũt ex ferro icidẽti.⁊ hꝺ tũc stati admistramꝰ ibi medicinã gñatiuã.qꝛ i eis ñ ẽ nisi talꝛ duplex hũiditas:q̄ gñatᷣ rõne vlceris: vñ ꝯcauũ ẽ:quã sufficiẽter abstergit ⁊ exiccat medicina faciẽs nasci carnẽ: hec aũt ꝟba fuerᷣ ꝑᵒ lõgiᵒ ꝺclarata ꝋz qꝺ appꝫ subtilꝛ ituẽti.

¶ Si aũt tu q̄ras.qꝛ dcm̃ ẽ qꝺ talꝛ putredo ẽ qdã morbꝰ ꝑ se distinctꝰ ꝯpositꝰ cũ vlcere ꝯcauo quẽ ꝑus oꝫ curare q̄ꝫ vlcꝰ. Quis morbꝰ ẽ talꝛ putredo.Dꝺꝫ est sine aliqbꝰ oppõnibꝰ qꝺ vt mihi vꝛ talꝛ putredo ẽ morbꝰ in nũero:⁊ itelligo ꝑ putredinẽ ñ motũ hũoꝛis in cõruptõez sꝫ saniẽ iã aggregatã ex tali alteratõe.ꝟ ãt ẽ mõbꝰ cũ ibi exñs ꝑ se ⁊ imediate ledit opatõez nãe.qꝛ cũ talis sanies stet in facie poꝛoꝝ vlceris ipedit aduẽtũ nutrimẽti ad vlcꝰ:⁊ coagulatõez ipiꝰ i carne: ẽ ẽt morbꝰ i nũero.sic q̄dã res ibi exñs cũ ptibꝰ mẽbꝛi nũerata quẽadmodũ vmis i itestinis:⁊ lapis i renibꝰ:⁊ lacbrima i oculo dñr mõbi i nũero.Absterſio aũt ⁊ exiccatio erit cura ipiꝰ supta ab eẽntia mõbi.qꝛ g̃ talꝛ putredo ẽ qdã morbus q̄ q̄ñ ꝯpõit̃ cũ vlcere ipedit curatõez eiꝰ.idcirco sic q̄si ꝯpõit̃ apa cũ vlceꝛ oꝫ ꝑᵒ curare putredinẽ.bñ g̃ dixit Aui. Et oꝫ vt admistrẽtᷣ medicie faciẽtes nasci carnẽ cũ iã mũdificatꝰ ẽ locus a soꝛdibꝰ ⁊ silibus.Tũc segt̃ illa ps.

¶ Et scias qꝺ est medicina faciẽs nasci carnẽ in coꝛpe aut mẽbꝛo: ⁊ nõ est faciẽs nasci in alio ⁊ illud iõ:q̄ñ foꝛtasse exiccat in coꝛpe: ⁊ nõ exiccat in coꝛpe ꝓp ꝯplonez duoꝝ coꝛpoꝝ. ⁊ ꝑm qꝺ sciuisti foꝛtasse supfluit in coꝛpe: ⁊ nõ supfluit in coꝛpe:neq̄ ẽ absterſio oino: cũ hec medicia idigeat exiccatiõe q̄dã ⁊ exterſiõe q̄dã mẽsuratis ꝑm coꝛpꝰ nõ absolutis ⁊ res mẽsurata est diuersa cũ impssiõe sua in rebꝰ q̄ nõ sunt ꝯueniẽtis q̄ꝫtitatis in passiõe.Et oẽ exiccatiuũ qdẽ cuius siccitas ẽ mioꝛ siccitate coꝛpis qꝺ cũ eo curat̃ est itez abbꝛeuiatũ ab ꝟ vt faciat nasci carnẽ eiꝰ.imo oꝫ vt fit siccᵒ eo. ⁊ ꝓp illud fit qꝺ olibanũ nõ fac̃ nasci carnẽ in coꝛpibꝰ donec ptranseant equalꝛ in siccitate.

¶ In q̄ pte Aui.specificat ꝺ medicinis faciẽtibꝰ nasci q̄ꝫtũ ad ꝯplones istaꝝ.Dixit.n.Aui.ꝑus i caꝑi q̄ ꝺteriauit i gñali ꝺ istis medicis qꝺ medicia gñatiua ꝺz eẽ exiccatia ñ mlꝛtũ:sꝫ vsq̄ ad terminũ.mõ ꝟ Aui. itẽdit specificare magis q̄lꝛ medicia gñatiua ꝺz eẽ exiccatiua ⁊ ꝑ respcñ ad ꝯplonẽ coꝛpis:⁊ ꝑ respcñ ad vlcꝰ ⁊ ꝑ respcñ ad etatẽ. ⁊ itermiscet ẽt cũ bis q̄dã alia.⁊ possumꝰ g̃ ꝺre qꝺ ista ps ꝺidit̃ i ptes q̄tuoꝛ. In ꝑᵐ pte oñdit qꝺ exiccatio medicie gñatiue ꝺz eẽ i respcũ ad ꝯplonẽ coꝛpis.zᵒ oñdit q̄lꝛ ꝺz eẽ i eis frꝺitas ⁊ calꝛitas.3ᵒ oñdit qꝺ exiccatio medicie gñatie ꝺz eẽ in respcũ ad vlcꝰ.4ᵒ oñdit q̄les medicie gñatie ꝓpetũt i coꝛpib⁹ senũ.⁊ ꝑ ꝟ oñdit quõ ẽt eiꝰ ꝯplo ꝺz attẽdi i respcũ ad etatẽ.zᵃ ibi(Et oꝫ vt ñ sis ꝓtẽᵗ medicia supꝛ exiccatõez ⁊

bũectatõez)3ª ibi(Neqꝫ sup exiccatiõez)4ª ibi(Senes egent medicis ꝛc.)Pria diuidit in ptes gnqꝫ.in pª pte facꝫ qõ dcm̃ ẽ.in 2ª pte docet cognoscer̃ p qõdã signũ vtꝫ medicina q̃ admistrari oz ad faciẽdũ nasci carnez vel nimis vl paꝫ ỗsiccet ad ℔ vt ꝓnieñter ỗsiccet p admixtiõez alteriꝰ rei cũ ea:7 in 4ª pte addit qddã.i 5ª pte excusat se ỗ rõne cuiusdã dicti remittendo nos ad aliũ locũ.2ª ibi(Et expiñtũ qdez ẽ id)3ª ibi(q̃ si fortasse videris excusatõz)4ª ibi(Et qñz ẽ itez gbusdã corpibꝰ)5ª ibi(At vo q̃re sr̃ fcã ẽpla)Qõ p dic̃ ℔ aui.mãifestũ ẽ ex his q̃ p dcã fuerũt. duo.n.itẽdit dr̃e Aui.Unũ ẽ q̃ qñ dicimꝰ q̃ medicia gnãtiua oz eẽ tm̃ ỗsiccatia 7 tm̃ abstersiua.vt.s. ñ mltũ:sz in p gradu.℔ ñ oz itelligi absolute: sz r̃spcũ ꝓpl̃onis corpis cui admistrat̃.7 iõ q̃dã medicina facꝫ nasci i vno corpe q̃ ñ facꝫ nasci in alio.7 hec ẽ rõ.qz i vno corpe exiccat sufficiẽter.in alio ãt ñ.vl supfluit pp diuersas ꝓpl̃ones corpoꝝ i siccitate.vl forte supfluit absterso ei⁹ i corpe vno.i alio ãt ñ supfluit.aut ñ ẽ absterso oio.7 iõ i vno gnãt carnẽ sic̃ i illo i q̃ exiccat 7 absterg it sufficiẽter.i alio ãt nõ sic̃ i illo in q̃ aut absterg it aut exiccat snpflue aut paꝫ.Tũc Auic.dat cãm ei⁹ qõ dcm̃ ẽ dicẽs.cũ hec medicia idigeat exiccatõe q̃dã 7 absterso̅e q̃dã.dicit q̃dã.qz idiget pauca exiccatõe.qz ñ nisi in p gradu m̃suratis supra corpꝰ.℔ ẽ dr̃e q̃ idiget exiccatõe 7 absterso̅e i respcũ ad cõpus i q̃ admistrat̃:7 ñ absolutis.i.nõ idiget exiccatõe 7 absterso̅e absolutis. Qõ g̃ dic̃ q̃ medicia oz eẽ sicca 7 absterso̅ua in p gradu ñ itell℔ ℔ absolute:sz respcũ corpis in q̃ admistrat̃ oz eẽ sicca in p gradu.7 res mẽsurata ẽ diuersa cũ impssiõe sua i rebꝰ q̃ ñ sr̃ ꝓnieñtis q̃ltitatis in passiõe.℔ ẽ dr̃e res q̃ bz suã actõz mẽsuratã ℔ ẽ ꝓportiõatã ad aliõ:vt qz ñ faciat suũ effcm̃ nisi admistret̃ in patiẽte sic dispsito diuersificat suũ effectũ 7 suã impssiõez si admistrat̃ i rebꝰ q̃ ñ sũt ꝓnieñtis q̃ltitatis in passiõe.7 iõ accidit q̃ effectꝰ medicie gnãtiue diuersificat̃ si admistret̃ in corpe qõ ñ ẽ ꝓnieñtis q̃ltitatis passiõis ab ipsa.7 iõ si medicia gnãtiua carnis admistret̃ i corpe i q̃ exiccat 7 absterg it sufficiẽter.tũc gnãbit carnẽ si admistret̃ i corpe siccioꝝ ñ ẽ ꝓnieñtis q̃ltitatis in passiõe vt qz paꝫ patit̃ ab ipa.tũc exiccat paꝫ.7 iõ gnãt pus. si ãt admistret̃ in corpe paꝫ sicco qõ nõ ẽ ꝓnieñtis q̃ltitatis i passiõe:vt qz patiat̃ nimis ab ipa. tunc exiccat nimis.7 iõ corrodit.sic g̃ medicia gnãtiua diuersũ facꝫ effcm̃ ℔z q̃ admistrat̃ in corpe ꝓnieñtis passiõis aut ñ ꝓnieñtis passionis.7 iõ vna 7 eadẽ medicia in vno corpe gnãt carnẽ.i alio autez nõ.℔ ẽ vnũ qõ intẽdit dr̃e Auic.℔. Aliõ ãt qõ itẽdit dr̃e Aui.ẽ q̃ oĩs medicina gnãtiua oz eẽ siccioꝝ siccitate corpis.q̃ si siccitas eiꝰ sit minoꝝ siccitate corpis:tũc ñ facit nasci carnẽ.7 rõ b⁹ẽ.qz in medicina gnãtiua oz eẽ siccitas sufficiẽs p quã ꝑseruet siccitatez corpis: 7 exiccet bũiditatẽ vlceris ℔z q̃ ỗclaratũ fuit ꝑus.℔ ãt ñ bret nisi excederet siccitatẽ corpis.si g̃ ẽ minoꝝ siccitate ipius.tũc ꝑcul dubio ñ facꝫ nasci. Sic g̃ duo sũt q̃ Auic.põit in hac pte circa siccitatẽ medicie gnãtiue.vnũ ẽ qõ aui.põit.s.q̃ medicina gnãtiua oz br̃e siccitatẽ vltra siccitatez corpis in p gradu ℔z q̃ dcm̃ fuit ꝑus.7 ℔ põit ibi i 2ª pte.Et oẽ exiccatiuũ ꝛc.Aliõ ẽ qõ Aui.põit ꝑmũ q̃ qñ dicimꝰ q̃ medicina gnãtiua oz eẽ sicca in p gradu oz ℔ itelligi nõ absolute: sz respcũ corpis in q̃ admistrat̃.hec ãtvba lõgius 7 melꝰ fuerũt ꝑus declarata in caº.gñali.Est ãt itelligendus ℔ p pte illõ vbũ qõ dicit Aui.7 oẽ exiccatiuũ qdez cuiꝰ siccitas est minoꝝ siccitate corpis ꝛc.q̃ illõ dcm̃.s.dr̃e q̃ ista medicia sit siccioꝝ corpe vel minꝰ sicca ñ ẽ ꝑpe dcm̃.sicut dicit aui. in p.fen pª.caº.de ꝓpl̃onibus.si.n.℔ eẽt ꝑpe dcm̃. tũc seq̃ret̃ q̃ medicina tẽpata in siccitate br̃et ꝓpl̃onẽ bũanã qõ est ipole.dr̃e g̃ q̃ ista medicia sit siccioꝝ vel minꝰ sicca corpore ẽ dictũ iproprie 7 ꝓpatio abusiua.7 iõ qñ dicit q̃ medicia ista ẽ siccioꝝ corpe oz ℔ itelligi effectiue,vt qz p ipaz in corpe boĩs pueniet siccitas maioꝝ q̃z illa quã ꝑus habebat.7 qñ dicit q̃ est minus sicca oz intelligi.qz p ipsam nõ alterat̃ corpus ad siccitatez maioꝝez:nec etiã in illa quaz ꝑus habebat ꝑseruat̃.Deinde cũ dicit.

¶ Et experimẽtũ qdẽ ẽ illud qõ scit̃ qõ ẽ ex exiccãtibꝰ 7 stãtibꝰ aut ex nascẽtia carnis ℔m ꝓcessionẽ vel ꝓtinuitatẽ aut ex sordidatõe.

¶ In pte ista Aui.põit qõdã signũ experimẽtale p qõ cognoscit̃ vtꝫ medicina gnãtiua nimis vl paꝫ desiccet:vel ꝓnienter.7 dicit.Experimẽtũ qdẽ ẽ illud q̃ scit̃ q̃ ex exiccãtibus 7 stãtibus supra an nascat̃ caro: vt qz ꝓnieñter desiccet an nõ.vel qz nimis vel paꝫ desiccet.7 tũc ponit ℔ experimẽtũ cũ dicit.aut ex nascẽtia carnis ꝛc.hoc est dicere si caro nascatur continue ℔m ꝓcessionem talis medicine. tunc ipsa conuenienter desiccat aut ex sordidatõe hoc est dicere si nõ nascitur caro 7 vlcus est puruz 7 quasi siccuz. Et est ibi quedaz inflãmatio 7 ifirmus sentit mordicationez manifestam:7 aliquando est ibi quedã humiditas ad moduz virulẽtie ꝓpter liquefactiõem humiditatis que coagulatur in carne:vt dicit Auic.postea in capitulo de vlceribus virulentis.tũc hoc est.quia medicina nimis desiccat.Deinde cum dicit.

¶ Qz si videris exiccatõez cũ q̃ fortasse nõ nascitur caro:tũc humecta parũꝑ medicina sicca: 7 dimitte illud qõ vadit ℔m ℣tutẽ suã.

¶ Auic.docet corrigere medicinã q̃ nimis vel paruz desiccat.Et dicit q̃ si fortasse videris exiccatõem.s.supfluã ꝛc. bũecta parũper.i.addat̃ ibi de medicina hũida:sicut adiũge ibi plus oleũ 7 cerã que humectãt 7 fluxũ faciũt membrũ.7 dimitte illud qõ vadit ℔m ℣tutem suã.i. dimitte illã medicinã que vadit ℔m ℣tutez suã q̃ est ℣tus illius medicine nimis desiccatiue.vñ si medicia nimis desiccat nõ debes ei adiũgere medicinã eiusdẽ ℣tutis:sed medicinaz q̃ ipsam bũectet in tantũ q̃ ipsaz reducat ad desiccatõem tẽperatã.Et p oppositũ huius qõ hic ponit Auic. itelligas aliã regulã.Quia si oppositũ in opposito 7 ꝓpositũ in propposito.s.q̃ medicamẽ parũ exiccet.tũc est exiccãda.qz minuẽdũ est de oleo 7 de vnctuositate.7 addendũ ẽ ỗ rebus exiccãtibus magis.Deinde cũ dicit.

¶ Et qñqꝫ iterũ est qbusdã corpibꝰ ꝓportiõalitas cum qbusdã medicinis absqꝫ aspectu opationis caꝫ.ꝓpter illud ergo oz vt miscean̄ medicine plẽs debiles 7 fortes.

¶ Dic Auic.addit qddã.in hoc ostendit iterũ bonitatẽ cõpositionis medicinarũ.7 vult dicere Aui.q̃ medicina generatiua nõ solũ est ꝓnieñs aliquãdo vt qz desiccat ℔m q̃ cõpetit.vel qz humectet aliã medicinaz que nimis desiccat.vel qz desiccet aliaz medicinã si nõ tantũ desiccat. vel etiã aliquãdo est ꝓnieñs.qz est ꝓportio inter ipsam 7 corpus absqꝫ aspectu operatiõis earũ.i.absqꝫ tali ꝓnieñtia 7 proportiõe que est in desiccatione ꝓpter quã tu eas admistras.est.n.alia.s.ꝓportio ab illa que nobis est ignota.7 ista talis ꝓportio est a forma specifica que iest ei a cõstellatione celesti. videmus.n. ad sensum q̃ vna medicina 7 vnus cibus proportionant̃ vni corpori. alteri autem disproportionãtur nõ qdem propter causam cõplexionalem:sed ꝓpter aliã causam occultã que nõ comprehenditur.maxime.n.videmus quosdã diligere aquã 7 abhorrere vinum.quosdã autem ecõtrario. 7 quosdam videmus diligere acrestã.quosdam aũt econtrario.hoc autem non est ꝓpter cõuenientiam vel discõuenientiã in complexione:sz hoc est ꝓpter proportiõem 7 disproportionem a forma specifica que est a causa celesti, 7 hoc Auicenna dixit

exp̃sse in 2° lib. ca°. de lacte. dicit. n. Amp̃. lac cũ corporib⁹ ꝓportiõalitates hz: quaꝝ cãe nõ ꝯphẽdunt̃ ⁊c. ⁊ sil'r etiaz ẽ in medicis tã in illis q̃ ponunt̃ exteri⁹ q̃z ī illis q̃ assumũtur iterius. disputare tñ ꝑlixe ad hũc locũ nõ ptinet. qz g̃ est talis ꝓportiõalitas medicinaꝝ ad corpus. ⁊ medicina simplex vtplurimũ vl'nimis desiccat vel paꝝ. idcirco bonũ ẽ vt misceant̃ medicine pl'es insil'debiles ⁊ fortes. tuz qz vna ꝓtẽperat aliã: ⁊ reducit eã ad ꝓueniẽtẽ ỗsiccatõez. tũ qz aliqñ est talis ꝓportio inter medicinas ⁊ corp⁹. boc est g̃ qỗ vult dr̃e hic Aui. Deide cum dicit.

¶ At vẽro quare facta sunt emplastra ⁊ que sit eorum necessitas iã sciuisti.

¶ Auic. se excusat de rõne cuiusdã dicti. qz mõ posite sunt due cãe mixtiõis medicinaꝝ posset aliqs q̃rere vtrũ eẽnt pl'es cãe q̃re medicine insil' misceant̃. Auic. excusat se ỗ ꝟ dicẽs q⁹ q̃re fiũt empl'a. i. medicine ꝓposite: ⁊ q̃ sit necessitas eaꝝ iã sciuisti. i. scies supple in li°. 5°. in ca°. p̃. ibi. n. Aui. ponit multas cãs ꝑ p̃dictas necessitates medicinarũ cõpositarũ. narrare aũt illas nõ spectat ad p̃sens ꝓpositum. cum etiã manifeste sint legẽti id capl'm.

Dubitatur ẽt circa dcã Aui. in his ptib⁹. vr̃ enī põere q⁹ mixtio pluriũ medicinarũ sil' sit bonũ. ⁊ q⁹ ẽt vti ea debeam⁹: sz ꝟ nõ vr̃ veꝝ aucte ⁊ rõne. aucte p̃ Aui. in. 5°. li°. ca°. p̃. Dicit. n. qỗ paꝝ medicinarũ meli⁹ ẽ pl'ima eaꝝ. g̃ q̃tuz possum⁹ vti pauciorib⁹ ⁊ simplicib⁹ medicinis tãto ẽ meli⁹. nõ g̃ debem⁹ miscere ea insil' pl'es. Itẽ Joh̃. damascen⁹ ait. medicaminũ pauca tenẽda sũt nũero: q̃rũ inuaiñto sepi⁹ exptos ꝯfidere possis. nõ g̃ ẽ bonuz miscere ml'ta medicamina. ¶ ℞. ꝟ argr̃ rõne. qz si tu dicis q⁹ ibi põt eẽ ꝓportio. ita ẽt põt eẽ disproportio q̃ impediet ⁊ nocebit. g̃ nõ debem⁹ vti plurib⁹ medicis insil': sz paucis ⁊ maxie exptis. ¶ Ad istã qõnẽ sic nota. nã pauci⁹tas medicaminũ ⁊ ml'titudo ipoꝝ põt dupl'r itelligi. vno⁹ q̃tũ ad nũeꝝ ⁊ subaz ipsoꝝ. alio⁹ q̃tũ ad v̄tutes. Si intelligaṫ p̃ mõ: tũc vti paucis medicaminib⁹ ꝑm intẽtõem tale egritudinis est laudabile. ⁊ vti multis ẽ poti⁹ vitupabile. Et rõ h⁹ põt assignari duplex. vna ẽ. qz Aui. ponit in li°. p̃. fen 4ª. q⁹ nos debem⁹ ꝑmutare medicinas in eadẽ egritudine in eadẽ itẽtõe. ⁊ ꝟ ẽ ne ista medicina peior fiat cõsueta. nec qz nõ ita bñ opet̃. Si g̃ tũc vteremur ml'tis medicaminib⁹ ꝑm nũeꝝ. tũc oia fierẽt ei ꝯsueta. ⁊ nõ bẽrem⁹ ampli⁹ ad qỗ possem⁹ nos ꝑmutare. ꝟ aũt ẽ malũ. q̃re ⁊c. ¶ Alia rõ ẽ. qz ꝑpetas vel ꝑpetates reꝝ ⁊ aspect⁹ sũt occulti sicut dcm̃ ẽ ꝓus. nã vna medicina in q̃dã corpe inuabit ⁊ altera medicina eiusdẽ ꝯplonis nocebit. ⁊ ꝟ ẽ ꝑ ꝑpetates occultas. ⁊ iõ si tu ml'tã medicinã admistras. tũc citi⁹ veniet ipediñtũ ex talib⁹ ꝑpetatib⁹ occultis. Si aũt intelligaṫ paucitas ⁊ multitudo medicaminũ q̃tũ ad v̄tutes. tũc vti multis medicaminib⁹ est bonũ multotiẽs ꝑm q⁹ exigit talis egritudis dispõ vel tal'. qz cũ multa sit diuersitas medicinaꝝ q̃ aliqñ deficiũt ⁊ supfluũt oz ea miscere ñ cũ suis sil'ib⁹: sz cũ alys q̃ sũt ꝯposite q̃ ipas ꝓtẽpent: ⁊ ẽt ml'te sũt alie cãe ꝑ q̃s oz miscere multas medicinas: q̃s cãs Aui. ponit in. 5°. li°. ⁊ cũ ẽt aliqñ cũ tali opatione quaz fecit medicina mixta cũ alia ẽ ibi ꝓportio inter ipsaz ⁊ corpus. vñ auget̃ tũc ei⁹ opatio. ⁊ ꝑ ꝟ miscere sic medicinas insil' ẽ bonũ. Et ꝑ ꝟ appz rñsio ad arguñta i ꝟriũ. qz Joh̃. ⁊ Aui. in. 5°. itelligat de paucitate ⁊ ml'titudine q̃ ad nũeꝝ. ꝟ Aui. intelligit q̃ ad v̄tutẽ. ¶ Ad rõnẽ ãt qñ tu dicis q⁹ sicut poterit ꝟ eẽ ꝓportio. ita ⁊ disproportio. tunc dõm ẽ q⁹ Aui. nõ vult ex toto assignare cãm talis mixtiõis ex ꝓportiõe. iõ q̃tũ ẽ ex ꝟ solo ita cito nõ fieret mixtio sicut fierz vt dcm̃ ẽ ꝓus. sz Aui. põit ꝟ sicut cõcausaz cũ alio. Dicit. n. q⁹ aliqñ medicina mixta cũ alia ꝑ inuañtũ qỗ facit ipaz ꝓtẽperãdo. bz ẽt ꝓportõez ad corp⁹: q̃si dicat q⁹ supposito

q⁹ dẽat fieri mixtio mediciaꝝ ꝑ cãz q̃ dcã ẽ ñ solũ aliqñ ẽ bõa rõne illi⁹: sz ẽt q⁹ aliqñ accit eẽ ibi talẽ ꝓportõem: sz si tu misceas multa medicamina solũ q̃tũ ad nũeꝝ: tũc si equet̃ tal' ꝓportio ñ erit ad ꝟ sic inuatiua vt ibi. ⁊ si equet̃ disproportio erit maius malũ. Tũc seq̃t̃ illa ꝑs.

¶ Et oz vt nõ sis ꝓtẽtus medicia sup exiccationẽ ⁊ humectatóez: imo obserua ãbas q̃litates agẽtes ꝑm q⁹ p̃missim⁹ caꝝ narratióez.

¶ In q̃ pte postq̃z oñdit q⁹ siccitas medicie gñatiue dz attẽdi i rspcũ ad ꝯplonẽ corpis. oñdit ꝟ q̃l'r iesse dz ei caliditas ⁊ friditas. ⁊ q⁹ ꝟ dcm̃ fuit supra sufficienter idcirco remittit nos ad p̃dcã. ⁊ ꝑz qỗ dicit. imo obserua ãbas q̃litates. i. actiuas. s. cal'itatẽ ⁊ frigiditatẽ. Tũc seq̃t̃ illa ꝑs.

¶ Neq̃z iteꝝ sup exiccatóem ⁊ hũectatóez: imo cũ ꝯsuetudine ꝯsideratóis iter dispõẽ vlceris: ⁊ dispõez ꝯplonis corpis. Q̃nq̃z. n. corpus ẽ hũidũ ⁊ vlc⁹ siccũ. ⁊ q̃nq̃z ẽ corp⁹ siccũ: ⁊ vlcus hũidũ: ⁊ q̃nq̃z sunt ãbo hũida: ⁊ q̃nq̃z sũt ãbo sicca. Et admistrent̃ in primis q̃ sũt debiliora: sic olibanũ ⁊ faria fabaꝝ ⁊ farina ordei. ⁊ sil'ia. Qz si corp⁹ fuerit siccũ: ⁊ vlc⁹ hũidũ valde. tũc nece sunt medicie vehemẽtis exiccatõis cũ cõparatiõe ad medicias faciẽtes nasci carnez: sic aristolo. ⁊ radix oppopõaci ⁊ dragãtũ adustũ. Et in residuo sũt nece medicine sic ireos ⁊ farina lupinoꝝ. ⁊ q̃nq̃z accidit vt sint q̃dã medicine in qb⁹ sit aliqd ꝓprietatis q̃ egẽt medicie faciẽtes nasci carnẽ de exiccatiõe ⁊ absterssiõe: sz supfluit: fũt ergo. Vbi gr̃a. ꝑpter exiccatiõem suã vehemñtẽ retinẽtes fortitiẽ ⁊ phibẽtes mãz ⁊ supfluit absterssio ⁊ corrosio. Sz q̃n pmiscetur cũ ea aliqd de illis q̃ sunt illi ꝟria frangit ex eo: ⁊ tẽperat ipm: ⁊ fit faciẽs nasci sic flos eris. Cũ. n. cũ ipso associant̃ oleũ ⁊ cera: ⁊ q̃ hũectãt mẽbꝝ ⁊ fit̃ũ faciũt: tũc ipm ꝑ exiccatõez ⁊ vehemñtiã absterssiõis fit ꝯsolidatiuũ: q̃re oz vt sit flos eris vna decẽ ptiuz cerati q̃n admistrat̃ in corpib⁹ q̃ sũt ficciora: ⁊ vna duodeci ptiuz q̃n admistrat̃ i corpib⁹ q̃ sũt hũidiora: ⁊ oz vt obseruet̃ in istis q̃n expiunt̃ p̃dicta.

¶ In q̃ pte postq̃z oñdit q⁹ exiccatio medicine dz attẽdi in respcũ ad ꝯplonẽ cõpis. oñdit ꝟ q⁹ ẽt dz attẽdi exiccatio i i rspcũ ad vlc⁹. vñ exiccatio medicie dz accipi in rspcũ ad ꝯplonẽ corpis ꝟz q⁹ ꝯpat̃ ad vlc⁹: vt dcm̃ fuit ꝓus. Et hec ꝑs dividit̃ in ptes duas. ꝑ facit ꝟ. ⁊ 2° põit qỗdã igeniuz' ꝑ qỗ medicinã diminutiuã potes reducere ad ꝟ vt faciat nasci carnẽ. 2° ibi (Q̃nz accidit ⁊c.) Dicit p̃. nec iteꝝ sup exiccatõez ⁊ hũectatõez supple absolutã. vel ꝑm q⁹ accipiunt̃ solũ i respcũ ad corp⁹ sis ꝓtẽt⁹. iõ ꝯsuetudie ⁊c. i. imo accipiat̃ siccitas medicie in respcũ ad dispõnem corpis. ⁊ ad dispõnez vlceris: qỗ ẽ in corpe illo: ⁊ tũc Auic. ponit q̃tuor diuersas dispões corpis ⁊ vlceris. ⁊ oñdit q̃les medicine ⁊ q̃ ꝯpetũt in vnaq̃q illaꝝ. ⁊ dicit. q̃nq̃z ẽ corp⁹ hũidũ: ⁊ vlcus siccũ. hec ẽ vna dispõ. ⁊ q̃nq̃z ẽ corp⁹ siccũ ⁊ vlc⁹ hũidũ. hec ẽ alia dispõ opposita ꝓxi. Et q̃nz sũt ãbo hũida. s. corp⁹ ⁊ vlcus. ⁊ hec ẽ tertia dispõ: ⁊ q̃nq̃z sunt ambo sicca. ⁊ hec est 4ª dispõ opposita 3ª. ¶ Intellige tamẽ hic q⁹ q̃ dicit Auic. vlcus esse siccum q⁹ id dcm̃ nõ dz intelligi absolute

qz absolute loquēdo:tūc oēvlcus est būidū pp eās supius dictas:sz hoc dcm̄ itell'r respectiue vt id vlc9 dr̄ siccū qđ ē parum humidū respectu alioꝝ.et admistrentur i ꝑmis.i. i ꝑma dispōne.s.qm̄ corpus est būidū 7 vlc9 siccū q̄ sūt ꝺbi lioza supple i siccitate.Et rō h9 est:qz medicina gn̄atiua:vt dictū est pluries admistrat̄ in respcū ad duo.s.ad ꝯplonē: vt ipsam a pte silitudinis ꝺseruet:7 in rū ad būectatōez vlceris:vt ipaz a pte sui ꝺrietatis eā destruat.cū g̃ in tali dispōne corp9 sit būidū:qđ idiget ad sui ꝺseruatōez paꝝ exiccatōis:7 vlc9 sit parū būidū q̄ būiditas destruit̄ ex pauca siccitate.ió in tali dispōne admistrant̄ q̄ sunt debilioza sīc olibanū 7 farina fabaꝝ 7c̄.eo q9 ista sunt quissime siccitatis 7 q̄si tēpamentū calozis hñt vt dr̄.3°.ꝺ ingenio sanitatis Et si corp9 fuerit siccū:7 vlc9 humiduz valde: tūc nec̄arie sunt medicine vehemētissime exiccatiōis.7 rō h9 ē.qz tūc ꝯueniūt rōne ꝯplonis nālis.7 rōne vlceris cū ꝯpatiōe ad medicinas faciētes nasci carnē.qz medicie faciētes nasci carnē desiccāt in ꝑ gradu.iste āt desiccāt in.3°.7.4°.Et pp ℔ qđ hic dr̄ appz.qz talis medicia ꝓpe 7 simpl'r nō dr̄ medicia faciēs nasci: sz solū ꝑz gd.qūo āt hec fit ꝺclaratio ei9 q̄rat̄ in his q̄ dcā st̄ supza:sīc aristologia oppoponacū.7c̄.qz ista st̄ vehemētis exiccatōis ꝑz q9 ℔a.ponit.3.de ingenio.7 i residuo.i.i vltimis duab9 dispōnib9:vt.s.vl' qm̄ sūt ābo būida vl' qm̄ st̄ ābo sicca.s.corp9 7 vlcus sunt nec̄arie medicine medie.sīc yreos 7c̄.Et rō h9 ē.qz in talib9 duabus dispōnibus ꝯpetūt medicine mediocriter exiccatiue.ꝯpetūt enim medicie magis desiccatiue q̄z i dispōne ꝑma.qz ibi ex pte corꝛis 7 vlceris ꝯpetūt paꝝ desiccatiua.℔ āt ex pte corꝛporis sīc qm̄ sunt ambo sicca.vel ex pte vlceris sicut qm̄ sunt ābo būida ꝯpetūt fortr̄ desiccatiua:sz ꝯpetūt in eis medicine minꝰ ꝺsiccatiue q̄z in scēa dispōne:qz ibi tā ex pte corꝛporis q̄z ex pte vlceris ꝯpetūt fortiter desiccatiua.hic aūt ꝯpetūt solū rōne vni9.puta corꝛpis vel vlceris.7 ió in talibus dispōnib9 ꝯpetūt medicine:vt qz magis desiccēt q̄z ille q̄ admistrant̄ in dispōne ꝑma.min9 aūt q̄z medicine ille q̄ admistrant̄ in z9.nūc āt yreos 7 farina lupinoꝝ 7 orobi sunt medie in desiccatōe inter aristologiā 7 plātā oppoponacis ex pte vna q̄ admistrant̄ in dispōne z9 q̄ minꝰ desiccāt q̄z ipsa 7 farina ordei 7 fabaruz 7 thus ex alia pte q̄ administrent̄ in ꝑma dispōne.qz 7 magis desiccāt q̄z ista: sīc ℔al'.ponit.3°.de ingenio.7 ió in talib9 dispōnibus 7 residuis sūt nec̄ie medicine:sicut yreos 7 farina lupinoꝝ 7 similia. Tūc segt̄ illa ps (Et qñq̄z accidit 7c̄.) In q̄ pte Auī.ponit qđā ingeniuz p qđ docet reducere medicinas diminutiuas carnis:sīc viride es 7 sil'ia ad ℔ vt faciant nasci carnē: 7 ℔ p admistratōem reꝝ ꝺriaꝝ adinuicē 7c̄.Dicit g̃.7 qñz accidit 7c̄.fiūt g̃ medicie pp exiccatōem sui vehemētē retinētes sordicie.qz pp vehemētē exiccatōez gn̄at̄ ibi crusta.sub crusta āt retinētes sordicie 7 ꝓhibētes mām.i.sanguinē venire ad vuln9 siue ad vlcus.sanguis.n.ē mā ex q̄ caro ꝺz gn̄ari:q̄re oz vt sit flos eris.s.qñ admistrat̄ i corꝛpe ad faciēdū nasci vna decē partiuz ceroti qñ admistrat̄ in corꝛpib9 q̄ sunt ficcioza.qz ficcioꝛib9 corꝛporib9 cōueniūt sicciora:vt dcm̄ ē ꝑus.tūc pōt sic ꝯponi cerotuz.℞.cere olei ana.ʒ.iiy.7.ʒ.florꝛis eris.ʒ.i.7 vna.iz.ptiū qñ admistrat̄ in corꝛpib9 q̄ sunt būidioza.qz humidis ꝯpetūt min9 sicca:vt dcm̄ fuit ꝑus.Et pōt tūc sic ꝯponi cerotum.℞.cere 7 olei. ana.ʒ.v.7.ʒ.7 florꝛis eris.ʒ.i. Et opz vt seruet̄ in istis qñ ꝑdicta expiunt̄.hoc ē serua in istis medicinis ad cognoscēdū vtꝝ desiccāt nimis vel parū ꝑdictū experimētū ꝑus posītum. 7 si tale cerotū desiccat nimis de florꝛe eris, minue 7 adde aliqd de cera 7 oleo.Tūc segt̄ illa ps.

¶Senes egent medicinis in qbus est caliditas maiꝛ: 7 attractio fortioꝛ. Et cadūt in eis que sunt sicut pix 7 thus 7 farina ordei 7 farina faba rum 7 farina herbi 7 radix lilij: 7 aristologia 7 climia: 7 herba oppoponaci.

¶In q̄ pte Auic.ostēdit quales medicine ꝯpetūt senib9. 7 in ℔ Auic.oñdit q9 ēt exiccatio medicine accipit̄ in respectu ad etatē:eo q9 senes indigēt alys medicinis gn̄atis q̄z pueri 7 iuuenes ꝓpter cām que dicet̄. Dicit g̃. senes egēt medicis 7c̄.in qb9 caliditas ē maioꝛ supple q̄z mec q̄ administrant̄ in corꝛpib9 pueroꝝ 7 iuuenū.¶Sz tu dices.℔ vr eē fl'm.qz dcm̄ fuit supza q9 caliditas 7 frīditas medicine gn̄atiue debēt esse sil'es oīno ꝯplōni nāli mēbri. Et assimilet̄ cal'm valde calido.7 frīdo valde frīz valde. Cū g̃ ꝯplo nālis senū sit frīda 7 frigidioꝛ ꝯplone nāli pueri 7 iuuēis. g̃ medicie gn̄atiue i eis debēt eē frīde 7 frīdioꝛes q̄z medicine pueri 7 iuuenis. ¶Ad ℔ est dōm q9 illud argm optie arguit q9 q̄z tū ē p se 7 rōne ꝯplonis nālis medicine gn̄atiue senum debēt eē frīdioꝛes: sz ℔ impedit̄ p accn̄s. vñ ex accn̄ti ꝺz eē in medicis eoꝝ maioꝛ calitas.7 rō hui9.qz generatio carnis fit ex inuiscatōe nutrimenti. puta sanguis cū nutrimēto.nunc āt caro senū ē dura 7 dēsa.7 ideo difficulter fit in eis inuiscatio.Cū g̃ cal'm sit aperiens poꝛos: 7 rarificās carnē idcirco medicine senum debēt eē calidioꝛes:vt in eis melioꝛ possit fieri inuiscatio nutriētis cū nutrimēto.7 p ꝓs carnis gn̄atio. Iteꝝ in eis ꝺz esse attritio fortioꝛ vl' exiccatio fortioꝛ.vtraq̄z l'ra pōt eē va. nā 7 in eis ꝺz eē attractio fortis.7 rō qz gn̄atio carnis fit ex sanguine sicut ex mā.nūc aūt in senib9 ē pauc9 sanguis. 7 ió indigēt medicis attrahētib9 sanguinē ad vlc9 plus q̄z in alys etatibus. Iterū ēt in eis ꝺz eē exiccatio fortis.qz ꝯplo eorū natural'r sicca ē.7 cadūt in eis q̄ sunt sīc pix 7c̄.Deiñ cū dic̄.

¶Et quando ꝓhibet̄ medicina a iuuamēto declina ad aliā.cum ergo fit difficilis curet̄ cum eo qđ est ꝑpriuz vlceribus.

¶Auī.ponit duos cañ.obseruādos.vnū ponit circa medicinā generatiuā aliū circa vuln9.zm ponit ibi (Cū g̃ sit difficilis) Dicit g̃.Et qñ ꝓhibet̄ medicina a iuuamēto declina ad aliam.illud pōt dupl'r exponi. vno9 vt referat̄ ad medicias diuersoꝝ graduū:vt dicat̄ sic.Et qñ ꝓhibet̄ medicina a iuamēto.s.qz nimis desiccat vel parū ꝺsiccat.ꝺclina tūc ad aliā alteri9 gn̄is q̄ plus vel min9 desiccet. Alio9 pōt exponi ℔ referēdo ad medicinā eiusdē gn̄is:vt intelligat̄ sic.Et qñ ꝓhibet̄ medicina a iuuamēto.non qz sit nimis vel parus desiccatiua:sz forte qz fuisti vsus ea nimio tpe.Dicit.n.Auic.in ꝑ.fen 4.ª.q9 in medicatōe vni9 egritudinis debem9 ꝑmutare medicias:eo q9 ab assuetis non fit passio declina tūc ad aliā.s.i.suetā:sz nō alteri9 generis.immo eiusdē gn̄is.qz vtraq̄z ꝺz eē tm̄ desiccatiua.Tūc Auī. ponit aliū canonē q est circa vuln9 dicēs.Cū g̃ fit difficilis supple curatio isti9 vulneris.tūc curet̄ cū eo qđ est ꝑpriuz vlcerib9.qz tale vuln9 forsitan iā trāsiuit ad vlcus malū. difficile ꝓpter aliquā cām extraneam. Et ió tūc pro cura eius recurrendū est ad curam vlcerum de qbus postea loquet̄.7 nos exponemus si de9 voluerit.

¶De curatione vulnerum alsebigi.idest que sunt in capite. CAPI. XII.

¶Regimen quidem ossis in eis 7 qđ accidat ex accidentibus eorum timidis iam dcm̄ est in ca.ossiū 7 algebra.

¶In hoc capl'o Auicēna determiauit de curatōe vulneꝝ capitis que sunt absq̄ lesiōe ossis ſm q9 l'ra dicit. Dicit.n. capl'z ꝺ curatōe vulneꝝ alsebigi.i.vulneꝝ q̄ fiūt in capite. Cā aūt quare Auic.in hoc tractatu descēdit spāl'r ad vulnera capitis magis q̄z ad vulnera aliorum membroꝝ pōt esse hec:vt mihi vr̄ ad presens.qz vulnus capitis quod est cū lesiōe ossis 7 fractura diuersificat̄ a vulnere alioꝝ mē

bzoꝝ que ſunt ſine leſiõe oſſis ſm qꝫ appebit in ca°. de fractura cranei. ne ꝯ aligs crederet qꝫ eodez mõ diuerſificaret cura vulneruz capitis q̃ ſũt ſine leſiõe oſſis a cura vulnerũ alioꝝ mẽbzoꝝ q̃ ſunt ẽt ſine leſiõe oſſis ſicut diuerſificatur cura vulnerũ capitis cum leſiõe oſſis a cura vulnerũ alioꝝ membzoꝝ. Idcirco Aui. hic in iſto tractatu introduxit iſtud capl'm qõ eſt de curatione vulnerum capitis ſine leſiõe oſſis. ⁊ dato qꝫ os diſcooperiat̃ vt oñdat qꝫ eadẽ eſt cura iſtoꝝ ſicut ⁊ reliquoꝝ. ⁊ diuidit̃ iſtud cap. in tres partes. In ꝑma parte oñdit qõ dcm̃ eſt de vulneribꝫ capitis in alio loco. z° ipſe exegtur de cura vulneruz capitis ſm qꝫ de eis intẽdit. ſ. vt ſunt abſqꝫ leſione oſſis. ⁊ 3° repetit qõ ꝑmo dixerat. z° ibi (Uerũ in curatiõe) 3ª ibi (Et reliquũ regimẽ ⁊c.) Dicit ꝑmo. Et regimen gdem oſſis. i. vulnerũ q̃ ſunt cũ leſiõe oſſis qõ accidit ⁊c. iam dcm̃ ẽ. i. iã dicet̃ in cap°. oſſium ⁊ algebza. i. ⁊ reſtaurationis. qz dictũ eſt de iſtis talibꝫ vulneribꝫ: ⁊ de accñtibus ipſoꝝ in ca°. de fractura cranei ſufficiẽter. Deiñ cũ dicit.

¶ Uerũ icarnatiuis vlceruz eoꝝ: ⁊ q̃ ſunt extra ea ſufficiũt q̃libz medicine exiccatiue leues puluerizate ſuꝑ ea ex medicina. Et medicina q̃ eſt fcã ex aloe. ⁊ myrrha ⁊ olibano ⁊ ſanguie dzaconis. ⁊ ſimilr medicine leues ꝑdicte i vulneribus. Oz ſi fuerit illic curſus ſanguis. tũc curet̃ cũ eo qõ diximus in cap. fluxus ſanguinis. Et oz vt cibet̃ hñs eã cerebellis gallinaruz aſſatis q̃ẽtũ poſſe eſt. ipſa. n. ſm qꝫ teſtificant̃ gdã confortãt cerebꝝ ⁊ retinẽt ſanguinis fluxũ: lz ſit in eis ſnia alia. Et ſimilr aq̃ granati muzi. ⁊ emplaſtrat̃ cũ virga paſtoris. Et ꝺ medicis bõis ad vulnꝰ ⁊ ſanguinẽ ẽvt ſumat̃ fermñtũ puꝝ ſiccũ. ⁊ terat̃ ⁊ puluerizet̃ deſuꝑ ⁊ nõ bũecet̃.

¶ Uerũ in curatõe. i. in cura vulnerũ capitis ſm qꝫ de eis hic intẽdit. Et iſta ꝑs diuidit̃ in duas. qz talia vulnera aut ſunt ſine cõtuſiõe aut cũ cõtuſione. ꝑ ponit curã ipſoꝝ: vt ſunt ſine cõtuſiõe. z° vt ſunt cũ cõtuſiõe. zª ibi (Qõ autez ꝓhibet egritudinẽ) Prima ꝑs poſſet diuidi in plures particulas: ſz nõ eſt vis. Dicit g̃. verũ icarnatiua vlceꝝ. i. vulnerũ eoꝝ ſupple nõ cõtuſoruz: ⁊ que ſunt extra ea. i. extra oſſa ꝫ eſt qꝫ ſunt ſine leſiõe oſſis ſufficiũt quelibz medicine leues. dicit leues ꝓ cõparatiõem ad medicinas q̃ competũt vulneribꝫ capitis que ſunt cũ leſiõe oſſis. qz ibi ꝯpetunt medicine fortiozes eo qꝫ os eſt mẽbꝝ ſiccꝰ q̃ caro. ⁊ ſilr medicine leues. i. nõ multũ deſiccatiue ꝑdicte in vulneribꝫ. i. in ꝑdictis capl'is de vulneribꝫ ſupple. ſufficiũt ẽt in iſtis vulneribꝫ. Et ex hoc appz qꝫ cura iſtoꝝ vulnerum eadẽ eſt cum cura ꝑdictoꝝ. qz ſicut ibi ꝯpetit deſiccatio ⁊ ꝯglutinatio ꝓ medicinas incarnatiuas exiccatiuas etiam ita hic: ſz curatio vulneꝝ capitis cũ leſiõe oſſis multũ diuerſificat̃ a curatiõe vulnerũ alioꝝ mẽbzoꝝ ſm qõ apparebit in ſuo cap°. Qõ ſi fuerit illic fluxus ſanguis curet̃ cũ eo qõ diximꝰ. i. dicemus. ⁊ oz vt cibet̃ lz in eis ſit ſũma alia. i. lz in talibꝰ reſtrictio fluxus ſanguis habeatur ex ſũma alia. qz ex ſũma que dcã eſt in cap°. fluxus ſanguis. Et ſilr aqua granati muzi. dicit muzi qz granatũ ẽ triplex. qõdaz eſt dulce. qõdã acre. ⁊ qõdã nõ dulce nec acre. iſtud vocatur muzi. ⁊ emplaſtret̃ cum vga paſtoris. eſt cardus ſilueſter. ⁊ de medicis bonis ad vulnꝰ cũ ſanguine. i. ad exiccãdum vulnus. ⁊ ad reſtringẽdũ ſanguinez ẽ vt accipiat̃ ⁊c. ⁊ nõ bũecet̃. ſ. cuz oleo vel aliquo liqdo. ĩmo ponat̃ ſicut frumentũ puꝝ ſiccũ. Deinde cũ dicit.

¶ Qõ aũt ꝓhibz egritudinẽ ẽ emplatio cũ farina ordei cũ ſalamõto: ⁊ ꝓfert attritioni eiꝰ. ⁊ reliquũ regimẽ ſumat̃ ex cap. oſſiũ.

¶ Auic. ponit curã vulneꝝ iſtoꝝ vt ſunt cum ꝓtuſiõe. ⁊ dicit. qõ aũt ꝓhibet egritudinẽ. i. apa qõ ſupple fit ex contuſione eſt emplatio cum farina ordei ⁊ ſilia. ⁊ vtrũqꝫ eſt verum. ſi dicat ſilia. tũc planum eſt. ⁊ dicit. Et cõfectis cum yſopo hũida. qd ſit yſopus humida dictuz eſt ꝑus. ⁊ ſimilr ſupple emplaſtrũ cũ ſanic ordei. i. farina ordei: ⁊ cum calamẽto. i. cũ nepita ⁊ cõfert ⁊c. Et videte ſignanter expoſui. Qõ aũt ꝓhibz egritudinẽ. i. apa factum aut futuꝝ fieri ex cõtuſione. qꝫ ſi vellemus probibere apa qõ fit in vulnere ſimplici nõ fieret cũ iſtis. ĩmo fit cum redoleon ⁊ alys repercuſſiuis: ſz in ꝓtuſiõe fit cũ reſolutiuis ⁊ mollitiuis lenibus. qz ſic curat̃ ꝓtuſio ⁊ apa factũ vel futurũ fieri ex cõtuſione ſm qꝫ appz ex ſequẽti tractatu. Et intellige ẽt cuz dicit. qõ aũt ꝓhibz ⁊c. i. factis vlib⁹. ſ. flõmia ⁊ farmacia: ⁊ vti dieta tenui vſqꝫ ad dies aliquot. Tũc Auic. repetit qõ ꝑmo dixit dicẽs. ⁊ reliquũ regimẽ. i. regimẽ alioꝝ vulneꝝ puta eoꝝ que ſunt cũ leſiõe oſſis ſumat̃ ex ca° oſſiuz. i. ex cap°. fracture cranei. ⁊ hoc eſt qõ dicit.

¶ Tractatus ſcõs de excoziatione ⁊ attritione ⁊ contuſione ⁊ torſiõe ⁊ caſu ⁊ offenſione ⁊ diſruptõe ⁊ fluxu ſanguinis ⁊ ſilibus illis. ¶ De ſmonibꝰ vlib⁹. CAP. I.

Am ſciuiſti in lib. prio q̃ ſit intentio ꝓtuſiois ⁊ attritiois. Cõtorſio aũt eſt vt ſit mẽbꝝ ſepatũ a iunctura ſua ſepatiõe nõ ꝓpleta: neqꝫ apparẽte manifeſta: q̃re eſt diſlocatio. ⁊ eguamẽ qdẽ ẽ infra torſiõem ⁊ ẽ q̃ſi aliqꝫtulũ teſiõis cõmouẽs ligamẽtũ in iũctura: ⁊ qõ ꝓtinet̃ ꝺ eo in carne. ⁊ ſi cũ eo fuerit aliq̃tulũ ſepatõis erit torſio.

¶ In ꝑcedẽti tractatu determinauit Auic. de ſolone continuitatis que dr̃ vulnꝰ. ⁊ in iſto tractatu determinat de ſolutione ꝓtinuitatis que dr̃ attritio vel ꝓtuſio ⁊ cõtorſio ⁊ excoziatio ⁊ ſilia. Circa hoc aũt Auicẽ. ſic ꝑcedit. qz ponit ꝑmo qõdã capl'm in quo. qz ꝓtorſio ⁊ contuſio ⁊ attritio ⁊ eguamẽ multũ ꝓueniũt. ponit dr̃iam iter iſta ⁊ oñdit etiã a quo ꝑdictoꝝ morboꝝ eſt icipiẽdum. z° exegtur de ꝑdictis ⁊ cura ipſoꝝ. zª ibi (Qñ accidit lacerto) In ꝑ capitulo Auic. duo facit. qz ꝑ ponit dr̃iam iter illa oñdẽdo qd eſt vnũqõqꝫ ipſoꝝ. z° oñdit a quo dz icipere in ꝓſequẽdo de ipſis. zª ibi (Illud aũt qõ volumus) Prima ꝑs hz q̃tuor dicta. In ꝑ dicto remittit nos ad ea q̃ dcã ſunt in lib. ꝑ de ꝓtuſione ⁊ attritõe. z° oñdit qd eſt cõtorſio. 3° oñdit quid ẽ eguamen. 4° ponit opionem quoruñdam medicoꝝ circa vnũ illoꝝ noium. zª ibi (Cõtorſio ãt) 3ª ibi (Et eguamẽ) 4ª ibi (De boibus ſunt) Dicit g̃ ꝑ. iaz ſciuiſti in lib. ꝑ. ſ. fen z°. cap°. de egritudinibꝰ ſolonis ꝓtinuitatis. in illo .n. cap° ponit omnes ſpes ſolonis cõtinuitatis. ⁊ ponit ẽt eis noia q̃ ſit itentio cõtuſiõis ⁊ attritõis. qz ibi ſciuiſti qꝫ contuſio ſiue attritio ⁊ ſolo ꝓtinuitatis accñs lacerto ſm numeruz multũ. ⁊ hoc ſiue talis ſolo ꝓtinuitatis ſit manifeſta: ſicut eſt in attritõe cum vulnere. ſiue illa fit ſolo continuitatis ĩmanifeſta. ⁊ ſit ſoluz iterius inter partes lacerti ſicut cõtuſio ſimplex ſine vulnere. Dico aũt ſm numerũ multũ. nã in hoc dr̃t ꝓtuſio vel attritio a vulnere. qz vulnus qõlibet eſt vnica ſolo continuitatis. Et cauſa huius eſt. qz vulnus fit a re icidente acuta: ſed quelibet contuſio eſt ſolutio cõtinuitatis multi numeri. Et cauſa huius eſt. quia fit a re obtuſa. res autem obtuſa ſoluit continuum. quia dilacerat. ⁊ ideo facit multuz numerum ſolonis cõtinuitatis.

Differt etiã ꝓtusio a vulnere in alio ꝑm q̃ videbiꝫ in seq̃nti cap°. Tũc Auic. oñdit qd est cõtorsio. ⁊ dicit (Contorsio aũt est ⁊c.) Quare ẽ dislocatio supple quedã. q̃ ẽ dislocatio incõpleta ⁊ ꝑm qd. tũc oñdit qd ẽ eguamẽ. dicẽs eguamẽ qdez ẽ ifra torsiõez. q̃ ẽ minor remotio q̃ꝫ sit ꝓtorsio. vñ eguamẽ ẽ q̃dã extẽsio ligamẽti. ⁊ si cũ eo fuerit aliq̃ꝫ tulũ sepatõis erit contorsio. ℔ est dr̃e q̃ si vltra talẽ ꝓtorsionez ligamẽti sit sepatio aliq̃ a iũctura. tũc p eguamẽ complet torsio. q̃ eguamẽ est via ad torsiõez q̃ ẽ ifra ipaz. Sic g̃ ex dictis appꝫ qd sit ꝓtusio vel attritio ⁊ ꝓtorsio ⁊ eguamẽ. ⁊ pp hoc appꝫ ẽt dr̃ia istoꝝ adinuicẽ. cũ gditates reꝝ sunt cãe dr̃ie ipsarũ. Deiñ cũ dicit.

¶ Et de hoibus sunt q̃ noiant itentionẽ quam noiauim⁹ torsionẽ noie cõmuni. ⁊ de hoib⁹ sũt q̃ noiant torsionẽ sepatiõem vni⁹ duoꝝ laterũ lacerti: sicut vni⁹ duoꝝ laterũ lacerti vole manus: ⁊ rascete cum adherẽtia lateris alteri⁹. q̃ꝫ uis separatio sit apparẽs.

¶ Auic. ponit opionẽ medicoꝝ circa hoc nomẽ torsio vel ꝓtorsio. ⁊ vult dr̃e q̃ qdã appellãt torsionez noie cõi. s. ad extensiõez. s. g vocaẽ eguamẽ: ⁊ ad dislocatõez nõ itegrã. Aly ãt sunt q̃ appellãt torsiõez solũ talẽ sepatiõez iunctu re nõ itegrã. vñ ꝓmi appellãt torsiõez sicut gradus. scdi ãt sicut spẽm distinctã ad eguamẽ. ℔ intẽdit dr̃e Aui. nec approbat nec iprobat aliq̃ꝫ istaꝝ opionũ. q̃ noia sunt significatiua ad placitũ. vñ de noib⁹ nõ ẽ curãdũ dũmõ intẽtiones reꝝ hẽanẽ sicut dicit Auic. alibi. ⁊ Ha. in multis locis.

¶ Dic aũt ẽ aduertẽdũ vnũ. s. q̃ tuor sũt dispões egritudinales sit⁹ q̃ iũcture pñt accidere: vt Auic. ponit in tractatu de dislocatõe ca°. ꝑ. Una ẽ dislocatio: ⁊ ẽ qñ vnũ os sepaẽ ab alio sepatõe itegra. alia ẽ ꝓtorsio: ⁊ ẽ qñ ẽ separatio nõ itegra. 3ª est eguamẽ: ⁊ ẽ extẽsio ligamẽti iuncture. 4ª ẽ elõgatio ligamẽti iũcture q̃ñ. s. addiꝫ sup lõgitudinez nãlẽ. ⁊ hoc fit magis ab hũiditatib⁹ viscosis faciẽtibus lubricare iũcturas: ⁊ ab alys cãis q̃ Auic. ibi ponit. mõ Aui. in ℔ tractatu itendit solũ ad curã cõtorsiõis ⁊ eguamẽ: ⁊ in vno cap°. ponit postea curã ipsoꝝ: q̃ eadez est q̃si cura vtriusq̃ꝫ. s3 de alys duabus egritudinib⁹ ⁊ curis ipsaꝝ determinat in tractatu de dislocatiõe. Deiñ cũ dic̃.

¶ Illud aũt q̃ volumus ꝑmittere ⁊ loq̃ de eo in primis est ꝓtusio q̃ accidit lacertis in medio eoꝝ ⁊ attritio in extremitatib⁹ ipsoꝝ.

¶ Auic. oñdit a q̃ ꝓdictoꝝ morboꝝ ẽ incipiendũ ꝓseq̃: ⁊ ꝑ3 qõ dicit. Et videte p ℔ qõ dicit. Est cõtusio q̃ accidit lacertis in medio eoꝝ: ⁊ attractio in extremitatib⁹ ipsoꝝ. Uidet Auic. notare aliq̃ꝫ dr̃iam inter ꝓtusionẽ ⁊ attritõem. q̃ cõtusio vr̃ qñ accidit in medio lacerti. attritio ãt qñ accidit in extremitate ipsi⁹: nõ tñ ẽ magna vis. q̃ attritio potest appellari ẽt illud qõ accidit in medio lacerti. sic̃ Aui. ẽt dicit in ꝑlib. fen. 3ª. cap°. de egritudinib⁹ solonis cõtinui. ⁊ sive ita sit sive nõ tñ eadẽ ẽ cura vtriusq̃. ⁊ iõ ambo sub eodẽ cap°. determinanẽ. ¶ 3z est vlteri⁹ intelligẽduz q̃ attritio sive contusio q̃ accidit lacerto põt accidere ei aut magꝭ ex pte carnosa: aut magis ex pte neruosa. mõ ℔ aui. itẽdit ꝓseq̃ de cõtusiõe q̃ accidit lacerto a pte carnosa. ga de cõtusiõe ⁊ attritõe neruoꝝ determinat Auic. in tractatu sequenti de solone continui neruoꝝ ⁊c̃.

¶ De contusione ⁊ attritione. CAP. II.

¶ Quando accidit lacerto: vt cõtũdat accidit ex hoc iter ptes ei⁹ nũer⁹ solonis ꝓtinuitatis. ⁊ mltotiẽs effũdiꝫ ad ipz sanguis plim⁹ ex quo apaẽ.

¶ In pcedẽti cap°. Auic. oñdit dr̃iam iter quosdã ꝓdictoꝝ morboꝝ. ⁊ oñdit ẽt a q̃ erat icipiẽdũ. Nũc Auic. exeq̃ꝫ de curis ipsoꝝ morboꝝ. ⁊ icipit ꝑ a ꝓtusiõe ⁊ attritiõe ꝑm q⁹ ꝓus dixit se icepturuz. ⁊ ista ps põt diuidi in ptes duas. q̃ cõtusio ⁊ attritio aut sũt. s. solũ cũ lesiõe mẽbroꝝ exteriorũ qb⁹ obuiat cã ꝓtudẽs. aut sũt cũ lesiõe ẽt mẽbroꝝ interioꝝ. ꝓrio g̃ determinat de ꝓtusiõe ⁊ cura ipsi⁹ ꝑm q⁹ ei⁹ lesio ptinet solũ ad mẽbra exteriora. 2° determinat de cõtusiõe ⁊ cura ipsi⁹ ꝑm q⁹ ei⁹ lesio ptinet ẽt ad interiora. 2ª ibi (Casus ⁊ offensio ledũt ⁊c̃.) ꝓma ps diuidiꝫ in ptes duas. in ꝑª pte vt mihi vr̃ oñdit effect⁹ cõtusiõis: ⁊ necessitatẽ festinatõis ad curãdũ contusionẽ ⁊ attritõem. in 2ª pte ponit curã ipsi⁹. 2ª ibi (Nõ repiꝫ in plib⁹ ⁊c̃.) ꝓxia ps diuidiꝫ i ptes tres. in ꝑª pte oñdit effect⁹ ꝓtusiõis. in 2ª pte oñdit necitatẽ festinatõis ad curãdũ ipaz. in 3ª pte tãgit icidẽtaliter aliqd de cura ipsi⁹. 2ª ibi (Et pauciores ei⁹ dispositiões) 3ª ibi (Et nõ oz ⁊c̃.) Dicit g̃. q̃ñ accidit lacerto ⁊c̃. ℔ .n. declaratũ fuit ꝓus. ⁊ ℔ ẽ vn⁹ effectus accñs ex ꝓtusiõe. ⁊ tũc põit aliud: qõ ẽt accidit ex ꝓtusiõe dicẽs. ⁊ mltotiẽs effũdiꝫ ad ipz. s. ad mẽbꝝ ꝓtusuz sanguis plim⁹ ex q̃ apaẽ.

¶ Intellige aũt ℔ q̃ ista effusio sanguis põt eẽ ⁊ ex membris alys: ⁊ ex ruptura vene in mẽbro illo effũdiꝫ sanguis ex mẽbris alys ad mẽbꝝ cõtusum plus q̃ꝫ ad mẽbꝝ vulneratũ. q̃ in ꝓtusiõe accidit exigu⁹ dolor: ⁊ satis maior q̃ꝫ in vulnere eo q̃ in ipsa fit maior dilaceratio carnis: q̃ꝫ in vulnere. nunc autem dolor ẽ maxima causa attractionis sanguinis ⁊ spiritus ad locum dolentem q̃ ad locum dolentem concurrũt spũs ⁊ humores: vt dicit Hal. de ingenio sani. in multis locis. ⁊ pp hoc citius ex ℔ põt accidere apatio in ꝓtusiõe q̃ꝫ in vulnere. ¶ Põt ẽt esse ista effusio sanguinis ex q̃ accidit apatio ex ruptura vene in mẽbro illo. q̃ qñ accidit contusio: tũc rũpiꝫ vena in illo mẽbro. ex vena ãt rupta exit sanguis. sanguis ãt ille retineẽ ibi cũ non sit fcã ibi solo cõtinui ex. s3 itus. in vulnere ãt licet rũpaẽ vena: tñ ille sanguis nõ retineẽ ibi ꝑm plimũ. q̃ exit ꝓpter ficiuz vulneris. ¶ Iterũ ẽt dato q̃ in ꝓtusiõe rũpaẽ caro exteri⁹ adhuc tñ sanguis ibi retineẽ. q̃ pp ꝓtusiõem ꝓcul caẽ ⁊ ꝓstringiẽ caro ⁊ sanguis. in vulnere ãt fcõ cũ re incidẽte nõ cõculcaẽ. ⁊ iõ nõ sic restringiẽ ibi sanguis sicut in ꝓtusiõe. talis ãt retẽtio ẽ cã apatõis. ⁊ pp ℔ bñ dixit Aui. in ꝓtusiõe. Et multotiẽs effundiẽ ad ipm sanguis ⁊c̃. q̃ ℔ accidit magis ibi q̃ꝫ i vulnere. 3z ẽt aliq̃ñ hoc accidere posfit in vulnere ꝑm q⁹ dciñ fuit ꝓus. Deiñ cũ dicit.

¶ Et pauciores sunt ei⁹ dispónes in qb⁹ nõ aggregeẽ ad ipm sanguis ⁊ putrefiat: q̃ñ plimũ sperat ei⁹ resolo p poros. ⁊ ppꝛie p poros qui sunt ꝓstricti cõstrictiõe ipellẽte ab illo qõ facit cõtusionẽ exteri⁹: ⁊ a ꝓstrictiõe accñte ex apate iterius. Et pp illud si nõ succuraẽ rei in ea producit ad corruptiõem mẽbri.

¶ Auic. ponit necitatẽ festinatõis ad curãdũ attritõem ⁊ ꝓtusionẽ. ⁊ cũ ℔ ẽt inuit a quali cura ẽ incipiẽduz in ipsis.

¶ Et põt diuidi hec ps in duas ꝑz q⁹ duo ponit pp q̃ opz festinare icipe a cura ipsi⁹. ⁊ p q̃ ẽt inuiẽ a q̃li cura est incipiendũ. 2ª ibi (Et fortasse ⁊c̃.) In ꝓma parte Auicẽ. vult dicere q̃ in pluribus dispositionibus in cõtusione aggregaẽ sanguis. ⁊ huius ratio prius dicta est. talis autem sanguis aggregatus putrescit si nõ resoluiẽ per poros. q̃ quãdo sanguis effundiẽ extra venas nõ secundum naturam necesse est putrefieri ⁊ in saniẽ verti: vt dicit Dyp. ⁊ ℔ dico si nõ resoluiẽ per poros. nũc aũt in cõtusione talis sanguis difficulter resoluiẽ. ⁊ ratio hui⁹ est ꝓpter constrictionem porozum. ¶ Nam pori sunt ibi cõstricti dupl'r. primo gdẽm ab illo qõ facit cõtusionẽ exteri⁹. q̃ impellit ⁊ con-

culcat pozos carnis.z° est ibi constrictio ex apate qđ accidit iter carnẽ.nã oẽ apa opilat pozos pp repletõez quã facit.vt dcm̃ fuit ꝓus in cap°.de cãcrenis.qz g̃ ẽ ibi talis constrictio pozoꝝ idcirco difficulter resoluit tal' sanguis.z ℔ vlt dr̃e aui.ibi.Qm̃ plm̃ sepaī ei° resolo.z ꝑpe p pozos ꝛc. qz ergo ẽ difficilis in ea talis resolo sanguis ꝑpter ℔ si nõ succuraī in ꝛtusiõe tali sanguini cũ medicinis resoluentibus q̃ postea dicenī ꝓducet ad corruptiõez mẽbri.z talis sanguis hic ꝛculcabiī z putrefiet.putrefact° aũt putrefaciet mẽbꝝ.Sic g̃ p hoc appz necessitas festinatiõis ad curandũ talẽ ꝛtusionẽ.z ẽt a q̃li cura icipe debem° q̃tuz ad medicinas locales.qz ꝺbem° icipe vtplm̃ũ a resolone talis sanguinis ibi ꝛgregati.Deide cũ dicit.

¶Et fortasse excoriatio sequr casum z offensionem.quare oz vt ꝑparer̄ ad curatõem eius: vt non canceretur.

¶Auic.addit qđã aliud qđ ẽt necessitat festinare curam cõtusiõis.s.resoluere.z dicit.Et fortasse excoriatio seqr̄ casum z offensionẽ.i.ꝛtusionẽ z attractionẽ.vñ ℔ Auic.põit spẽz p gñe.qz casus z offẽsio sī spes ꝛtusiõis z attractiõis. qz ꝑpe dr̃ casus z offẽsio qñ ẽ attractio i exteriozib° cũ lesiõe ẽt mẽbroꝝ iterioꝝ.¶Et itellige ab aui. ℔ excoriatõez ñ solũ excoriatõz cutis:sz ẽt solonẽ ꝛtiui q̃ fit ī carne: sicut qñ fit ꝛtusio cũ vulnere.mõ tũc qñ talis solo ꝛtinuitatis associaī cũ ꝛtusiõe.tũc oz vt ꝑparer̄ ad curatõez ei° .i.ad resolonẽ talis sanguinis ꝛgelati vt nõ cãcerer̄.i.ne talis excoriatio vel vuln° fiat cãcrena.qz vulnera vel excoriatões stati putrefiũt z cãcerant̄ qñ in eis sanguis cõculcaī si nõ cito resoluiī.Tũc seqr̄ illa ps.

¶Et oportet vt administratio fiat in attritione cum reditiõe continuitatis villoꝝ incisoruz.immo ad sedandum dolorem.

¶In q̃ pte Auic.tãgit icidenter aliqd de cura ꝛtusiõis.oñdit.n.in gñali qd oz fieri z qd nõ.z in ℔ ẽt oñdiī dr̃ia ꝛtusiõis z vlneris.Dic̃ g̃.Et nõ oz vt administratio fiat in attractõe cũ reditõe solonis cõtiuitatis villoꝝ iciſoꝝ ꝛc.¶Ad euidentiã cui° ẽ itelligendũ q ꝓ in ꝛtusiõe ẽ solo cõtinuitatis:vt dcm̃ ẽ ꝓus.mõ cura ꝑ° z p se solonis cõtinuitatis est vnitio.qz ℔ sumiī ab accñtia morbi.z iõ cura ꝛtusiõis q̃tũ eẽt ex pte huius eẽt cũ reditõe ꝛtinuitatis:sz ibi est aliqd ipediẽs.s.sanguis z hũor ꝛstrictus:z pp ℔ nõ oz vt administratio cure fiat in attractõe cũ reditiõe solonis cõtinuitatis:sicut fit in vulnere.qz in vulnere nõ ꝛculcaī sanguis siẽ ℔:z si aliqñ ꝛstrigaī z ꝛculceī ibi sanguis:sicut fit qñ cũ vulnere associaī ꝛtusio.tũc statī ipediī cura vulneris:sicut dcm̃ fuit ꝓus.z pp ℔ bñ dicit Auic.z nõ oz vt administratio fiat in attractõe cũ reditõe solonis ꝛtinui villoꝝ inciſoꝝ:nõ itelligas iciſoꝝ vulneratoꝝ:sz itelligas inciſoꝝ.i.cõquassatoꝝ.qz qñ caro ꝛtũdiī. tũc villi q sunt in ea ꝛqssanī z dilacerant̄.Uel si tu velles itelligere iciſoꝝ .i.vulneratoꝝ.tũc itelligeret ℔ ꝺ vulnere cũ q eẽt ꝛtusio. z ẽt i tali vlnere ñ ꝓcedim° suẽdo z icarnãdo vt dcm̃ fuit ꝑ°:sz ꝑ° expõ credo q ꝓ sit meliõ.qz ẽ gñal' ad ℔ .s.siue sit ibi vulnus siue nõ.imo ad sedãdũ dolorẽ.¶Sz tu dices.nõne ẽt in vulnere debem° ẽt sedare dolorẽ cum dolor sit cã aꝑatis qđ ꝓhibet curã vulneris.Dico q ꝓ in ꝛtusiõe idigemus magis sedatõe doloris q̃ in vulnere.qz maior dolor accidit i ea q̃ in vulnere:vt dcm̃ est ꝓus.z ẽt qz vt plus accidit in ea aꝑa ꝓp retẽtõez sanguis:vt dcm̃ ẽ ꝓus. Itez ẽt alio mõ idigemus mitigare dolorez in vulnere.z alio mõ in ꝛtusiõe.qz in vulnere simplici mitigamus dolorẽ cum eis q̃ ꝓhibẽt z repellũt z stipticãt.ita q ꝓ sil' ꝓhibent aꝑa z dolorẽ.z cõsolidãt:sz in ꝛtusiõe debem° mitigare dolorez cũ his q̃ molliũt z resoluũt tepide q̃ sũt ꝛria curatiõi solonis ꝛtinuitatis.qz in ꝛtusiõe sumiī cura a resolone sanguinis q̃ fit cuz talib° medicinis:z ẽt a curatiõe aꝑatis facit a cãis ꝑmitiuis:q etiã fit cũ mollitiuis ſm q ꝓ appuit ꝓus in ca°.de cura flegmonis.qz g̃ magis idigemus mitigare dolorẽ in cõtusiõe q̃ in vulnere.z alio ẽt mõ mitigamus dolorẽ cũ eis q̃ sunt ꝛria solonis ꝛtinuitatis.In vulnere aũt cũ eis que ꝓueniũt cure solonis ꝛtinuitatis nisi esset vulnus ꝓsitũ sicut declaratũ fuit ꝓus in cap°.de vulneribꝰ idcirco dixit Auic.z nõ opz vt administratio fiat ꝛc. imo ad sedãdũ dolorẽ ꝛc.

¶De cura. CAP. III.

NOn reperiī in pluribus harũ disposition̄ in hac accñtia excusatio a flobotomia.imo opifices artis ꝑpant ad illud q̃uis sit corp° mundũ.

¶In isto ca°. Auic.ponit curaz ꝛtusiõis z attractõis. z ista ps diuidiī in ptes duas. ꝑ facit ℔. z°.qz aliqñ glandule sequnī ꝛtusiõez ponit curã taliũ glãdulaꝝ.z° ibi (Glandularuz ãt curatio) ꝓria ps diuidiī in ptes tres. ꝑ ponit curã ꝛtusiõis z attractõis q̃tũ ad vlia.s.q̃tũ ad eũatiõez totius corpis. z° ponit curã ipsaꝝ q̃tũ ad localia.3° ostẽdit q̃lis ligatura z q̃lis ꝑparatio mẽbri ꝓpetat in cõtusiõe z attractiõe.z° ibi (Et qñ fit flõmia) 3° ibi (Ligatura ãt q̃ administraī ꝛc.) Qđ ꝑ dicit Auic.pz nisi q ꝓ ẽ dubiuz de illo vbo qđ Aui.dicit ℔.ẽt si sit corpus mũdũ.dices tu.si corpus ẽ mũdũ ad qd g̃ idigemus flõmia vel alia eũone corporis.Ad hoc ẽ dõm q ꝓ eũatio corpis fit dupl'r. q̃dã fit vt euẽteī supfluus hũor in corpe.z talis eũatio fit in corpore pletorico vel cachochimo.Alia eũatio ẽ q̃ fit nõ ꝓncipaliter rõne eũonis:sz potius rõne deriuatiõis z attractiõis ad ꝛriã ptẽ.z talis põt fieri in corpe mũdo:vt si in eo accidat ꝛtusio.tũc qz ꝓp dolorez mẽbri ꝛcurrũt ibi spũs z humores q sunt postea ibi cã aꝑatis.idcirco fit in eo flõmia: vt attrabanī hũores ad ꝛriã ptẽ.dato q ꝓ corpus sit mũdũ z ℔ ẽ qđ dicit Hal'.iz° pticula de igenio sanitatis. z nõ solũ in plenitudine corpis:vez ẽt eo tempato exñte purgatio ꝛfert ꝓpter magnitudinẽ morbi.naz dolor z calor mẽbri tumefacti sunt cã trahendi mãm ad aꝑa lz corpi supfluitas humoꝝ nõ sit.Deinde cũ dicit.

¶Et qñ fit flobotomia z festinaī ad empl'a ꝓhibẽtia oppilãtia ñ accit ex eis illꝺ qđ ẽ neciuz ad curatõez q̃ multũ ꝓuenit. Et ẽ coꝝ ꝓhibitio cũ ifridatõe z stipticitate:aut cũ vno coꝝ.

¶Auic.ponit curã ꝛtusiõis z attractõis q̃tũ ad medicias locales.Et ista ps diuidiī in ptes duas. ꝑ oñdit q̃ cura sit erronea.z° põit curã rectã.z° ibi (Cũ ãt tardaī id ꝛc.) Dicit g̃ ꝑ.Et qñ fit flõmia ꝛc.nõ accidit ex eis id qđ ẽ necessariũ ad curatõez q̃ multũ ꝓuenit.i.nõ ẽ recta cura q̃ ꝓpetit .s.repellere z ꝓhibere cũ ifrigidatiõe z stipticitate: aut cũ ifrigidatõe solũ aut cũ stipticitate solũ. Rõ ãt bꝰ q̃re hec nõ est cura recta ẽ habita ex ꝑdictis: eo q ꝓ i ꝛtusiõe sumiī cura a resolone talis sanguis ibi ꝛstricti. Illa ãt q̃ frigida sũt vel stiptica cõculcãt ibi plus sanguinẽ.talis ãt sanguis ibi ꝛstrictus putrefit.putrefact° aũt corrũpit z putrefacit mẽbꝝ.z iõ talis cura nõ est cura recta. Deiñ cũ dicit.

¶Cũ aũt tardaī illud. z ꝓpat sanguis ad dispositiõez solonis. z times nocuñta ꝑdcã neciũ ẽ i curatõe ei° extrabere sanguinẽ illũ vt ñ redeat apud ꝛtinuatiõem ad dispõnẽ ei°.

¶Auic.ponit curã rectã ꝛtusiõis.z ista pars diuidiī in partes duas.qz ꝓmo ponit que est cura recta cõtusiõis. ponit enī q ꝓ cura recta est resolutio z extractio talis sanguis cõgelati.scõo qz talis resolutio z extractio potest fieri pluribus modis.ponit duplicez modũ resolonis talis sanguis.

zª ibi(Qz si fuerit talr ꝛc.)Dicit g ꝑmo. Cū aūt tardaī id .s.qō ꝯuenit ad curā rectā:ꝛ ꝓperat sanguis.s.g est ibi con strictꝰ ad diſpōnē ſolonis.i. ad hoc vt ſoluat cōtinuum qz qñ sanguis ibi aggregaī ꝛnō resoluiī:ꝛ plus ibi cōstringi tur.tūc putrefit:ꝛ ex putrefactione putrefit mēbꝝ ꝛ cāce raī.ꝛ per ꝯñs soluiī cōtinuitas mēbri. Et times nocumē ta ꝑdicta.s.g putrefiat mēbrū:vel cāceret: tūc neīium ē in curatiōe eiꝰ extrabere sanguinez illū:ꝛ ꝫ vel ꝑ medici nas vel ꝑ aliū modū resoſonis ꝼm g dicet postea vt ñ re deat apud ꝯtinuatōez ad diſpōnē eiꝰ.ꝫ est dicere.bñ dciñ ē g neče ē extrabere illū sanguinē.ꝛ ꝫ iō vt talis sanguis nō redeat ad diſpōnē eiꝰ.i.ad diſpōnē putrefactiōis apud ꝯtinuatōez. ¶ Jd pōt exponi duplr vt mihi vr. vnoª apud ꝯtinuatōez.i.ꝑꝑ ꝯtinuatōez.s.appōnis taliū medicaminū frigidoꝝ vel ſtipticoꝝ q̄ sanguinem ibi ꝯculcāt. Alioª pōt exponi apud ꝯtinuatiōez.i.apud vnitōez ſolonis ꝯtinuita tis q̄ fit in carne ex ꝯtuſiōe.si.n.nō extrabereī ꝑ talis san guis:ſz ſolū ponerenī ibi medicine ꝯſtrictiue vt ſolo cōti nuitatis vnireī:tūc apud talē cōſtrictiōez sanguis ille re uertereī ad putrefactiōez.ꝛ nō ad icarnatiōez sīc fit i vul neribꝰ ꝓꝑ cās ꝑdictas.vt g̃ talis sanguis nō putrefiat: ne ceſſe ē extrabere iꝑm. Deinde cū dicit.

¶ Qz si fuerit talr q̄ ſit poſe vt resoluaī ꝓpter raritatē porozꝝ cū embrocis aquarū calidarū ꝛ ſimiliuz eis fiat. Et fortaſſe administratur ſuꝑ verberatos de illis q̄ dixim⁹. Et iterū cum me dicinis carminātibꝰ ſanguinē mortuuz ꝛ oleis resoluētibus laxitudinē: ꝛ vt dent in potu dei tus res adiuuātes ad resolutionez fiat illud: ꝛ ſis cōtentus illo. ꝛ iſta mūdificatiua adiuuan tia ad illud ſunt sīc bdelliū iudaicū ꝛ coſtꝰ ꝛ cē taurea maioꝛ cū ſyrupo acetoſo: ꝛ vt adiuuet ſyrupꝰ acetoſus itez ad illud cū iciſione.

¶ Dic Auic.postq̄z oñdit q̄ ē cura recta ꝯtuſiōis. qz ē reſol uere ꝛ aperire oñdit modū reſoſonis.ꝛ diuidiī hec pars i ꝑtes duas ꝼm g duplicē ponit modū reſolutōis:quorum vterq̄z ꝓpetit in ꝯtuſiōe ꝼm diuerſaz diſpōnē ipſi⁹: nā vnꝰ modus reſoſonis est ꝑ medicias tepidas ꝛ lenis calidita tis.ꝛ iſte ꝓpetūt qñ ꝯtuſio ꝛ ſolutio ꝯtinui q̄ ē in ipa nō est ꝓfunda:ſz ē ſuꝑficialis ꝛ ſanguis ibi coadunatꝰ nō ē mul tus nec in ꝓfūdo ꝯſtrictꝰ. Aliꝰ ē modus reſoſonis ꝑ ſcarifi catiōez ꝛ aperitionē ꝛ resolutiua fortia.ꝛ iſte ꝓpetit qñ cō tuſio ē ꝓfunda ꝛ multa ꝛ ſanguis ēt ꝯtuſus ē multꝰ ꝛ groſ ſus ꝛ in ꝓfūdo ꝯſtrictꝰ.zᵐ modū reſoſonis Auic.ponit cū dicit(Qz si nō fuerit ita ꝛ fuerint resolutiōes ꝛc.)Prima ꝑs diuidiī in tres. Jn ꝑª ꝑte ponit talē modū reſoſonis. ꝛ in zª ꝑte cōnumerat aliqs medicinas ꝼm illū modū.ꝛ vli zat ēt cuiꝰ ꝓſonis debēt eē. Et in zª ꝑte oñdit vbi sufficit talis modus reſoſonis.zª ibi(Medicine vo)zª ibi(Et hᶜ fortaſſe mensura)Dic g̃ ꝑ.g si fuerit ꝛc.ꝛ fortaſſe admini ſtraī.s.ſuꝑ ꝯtuſiōez de illis.s.medicaminibꝰ q̄ dixim⁹ ſuꝑ verberatos. Dixit āt fortaſſe.qz nō oēs medicine q̄ cōpetūt ibi ꝛ bꝫ:nec ēt ille q̄ ꝓpetūt:ꝛ pñt aliqñ admīſtrari ꝓpetūt ī oī ꝯtuſiōe:ſz ꝓpetūt maxie ī ꝯtuſiōe q̄ aſſilaī ꝯtuſiōi fcē a verib⁹ ꝛ flagellr oleis resoluētib⁹ laxitudinē.ꝛ olea resol uētia laxitudinez ſt olea calꝛa:ſz ñ mltū tēpate reſoſonis: sīc ē oleū ō aneto ꝛ oleū ō camōilla ꝛ ſilꝛia. Et vt det ꝛc.id addit icidēter.qz ō bꝫ magis loquet ī seqnti capº

¶ Medicie vo carminātes ſanguinez mortuū sūt sīc faria ordei ꝛ iſopꝰ hūida ꝛ ſilꝛia ꝓfecta cū aq̄. Et forte est sīc calamētū mōtanū ꝛ ſauic ꝛ ꝓpꝛie qñ cadit in capite. ꝛ ad vltimū illud cui ē mollificatio cū calitate ſubtili resoluēte resoſo ne ſubtili: ꝛ ex eis que exiccant exiccatiōe ſubti li:nā ea que sunt vehemētis reſoſonis ꝛ exicca tionis cū administrantī in ipꝛessione eius resol uūt ſubtile ꝛ iſpiſſant ſpiſſuz cū exiccatiōe ſua ꝛ opilāt porꝝ itez cū exiccatiōe ſua.

¶ Dic Aui.cōnumerat aliqs medicias in ſpāli resoluētes ſanguinē.ꝛ oñdit ēt gñalr cuiꝰ ꝓſonis debēt eē.ꝛ ꝑz qō di cit. Et videte qz Auic.nō ponit aliqō emplm ꝓpoſitū in cō tuſiōe. ¶ Nos poſſumꝰ ponere vnū emplm valde cōe in ꝯtuſiōe ꝼm cañ.quē Aui.ponit in lra.ꝛ ē id. ℞.folioꝝ mal uaꝝ ꝛ paꝝ abſinthy:ꝛ elixentī in aq̄.deide ꝓſſa terant:ꝛ postea cū ſua decoctōe cū farina ordei:ꝛ puluere ſemis li ni:ꝛ fenugreci ꝛ folioꝝ camōille ad ſpiſſitudinē coq̄ in ol la ꝛ vtere calefacto.ꝛ si pōis ibi paꝝ furfuris ſubtilr erit ēt bonū.ꝛ ad ſilꝛitudinē iſtiꝰ ēplī potes ēt mlta alia ꝓpōere ꝛ facer ea magl vlmin⁹ resolutia.ꝫ ñ ē niſi ꝼz diſcretōz me dici ꝼz neīitatē quā videt ſanguis reſoluēdi.Deiñ cū dic.

¶ Et hec fortaſſe mēſura excuſat ſollicitudinez in eo cuius cōtinuitas ſoluiī ꝑpe cutez:ꝛ in eo qō apparet non ꝓfunda.

¶ Oñdit Auic.vbi ſufficit talis modus reſoſonis dictꝰ. Et hec fortaſſe mēſura.s.reſoſonis q̄ fit ꝑ calꝛa tēperate:excu ſat ſollicitudinē ꝛc.planū ē qō dic. Deiñ cū dicit.

¶ Qz si nō fuerit ita. ꝛ fuerint ſolutiōes multe ꝛ ꝓfunde ꝛ longinque ab eo qō apparet nō erit excuſatio a ſcalpellatiōe ꝛ resoluat qō resoluī tur in aꝑatibus ꝛ vlcerib⁹ malis:ꝛ eius qdem diſpō nō est diſpoſitio ꝝberati.in ꝝberato enī trahiī materia ad cutez. ꝛ cutis ē in via vlcera tionis. Et in hoc si ſoluitur cōtinuitas ꝓfunde ſubmerſe:tūc illud nō ſperat: q̄ꝓpter neceſ ſariū est administrare attrahētia cuz fortitudi ne ꝛ ventoſas ꝛ ſcalpellationez:ꝛ fortaſſe erit res maxima:ꝛ fiet ad aꝑationē magnā exteri⁹ ꝛ aggregabit. ꝛ tūc oportebit vt feſtiet ad ape riendū ꝛ resoluendū illud qō aggregat in eo ſa niē vt ſedet dolor cuz eo qō facit pus:ꝛ reſol uat materia cū apertione. illud.n.ē ꝼm diſpoſi tionē aperientē:ꝛ vt aperiaī velocius cū adiu torio curationis est ſaluius:ꝛ fortaſſe resoluūt eaz medicine aperiētes abſqz ſanioſitate ꝓpꝛie quando adiuuant eas caliditas innata ꝛ porꝝ. Amplius obſerua medicinas pꝛedictas in ca. caſus ꝛ offenſionis.

¶ Jn iſta ꝑte Auic.ponit zᵐ modū reſoſonis q̄ aliqñ ꝯpetit in ꝯtuſiōe. Dicit g̃ g si nō fuerit ita.s.g in cōtuſiōe ſit fcā ſolo ꝯtinuitatis ꝑpe cutī:ꝛ in eo qō appz ꝛ ꝑ ſz fuerint ſo lutiōes multe:vt qz ſit fcā magna ꝯq̄ſſatio ꝛ ꝓfūde ꝛ lon ginque ab eo qō appz nō erit excuſatio a ſcalpellatiōe.ꝛ bꝫ iō vt egrediat ſanguis ibi ꝯſtrictꝰ q̄ nō poſſet resolui ſoluz ꝑ medicinas ꝑdictas ꝓꝑ multitudinē ꝛ ꝓfūditatē ipſi⁹.ꝛ resoluat qō resoluiī .i.ꝛ fiat reſoſo hūoꝛis ibi ꝯſtricti poſt ſcalpellatōem ꝼm modū ꝼm quē fit reſoſo in aꝑatibꝰ ꝛ vl cerib⁹ malis.vt.s.ponant vētoſe:ꝼz ēt g ipſe bñ dicit.ꝛ em plaſtra resolutiua ꝯferūt ꝛ aperitiua. Et eiꝰ qdē diſpō non ē diſpō vberati.ꝛ dat cām q̄re iſta nō ſimilat illi dicens.in vberato.n.trahiī materia ad cutim:ꝛ cutis ē in via vlce-

rationis.ꝛ in hoc.i.in ꝯtusione vel in mẽbro vbi fit ꝯtusio si soluit ꝯtinuitas ꝑfunde submerse:tũc id nõ sperat̃ idest tũc nõ sperat̃ ꝙ trahat̃ materia ad cutẽ solũ:ꝛ vlceret̃ solum cutis:sic̃ fit in vberato. ꝛ sicut fit qñ cõtusio ẽ ꝑpe cutem q̃ assimilat̃ dispositioni verberati.imo attrahit̃ mã:ꝛ cõculcat̃ in ꝑfundo:q̃propter nec̃ium ẽ hic administrare attrahẽtia cũ fortitudine:ꝛ hoc vt trahat̃ mã ad exteriora:ꝛ nõ ꝯculcetur iterius:ꝛ putrefaciat membꝝ ꝛ vẽtosas cũ scalpellatiõe:sꝫ in cõtusiõe in qua soluit̃ ꝯtinuitas ꝑpe cutim non ẽ hoc nec̃ium.qz sanguis ibi resoluit̃ ꝑ resoluti ua tẽperate cũ attrahat̃ ibi sanguis ad cutez solũ:sicut fit in vberato.ꝛ ꝑpter hoc dicebat Auic.supra in ꝯtusione tali ꝙ fortasse administrant̃ sup eã medicie quas diximus sup vberatos.ꝛ hoc ẽ ideo.qz talis ꝯtusio assimilat̃ dispositioni vberati:sꝫ in ꝯtusione de qua logtur hic nõ sufficeret hoc ꝑpter cãm dictã.Sic ḡ alius modus ẽ resolutõis ꝛ extractiõis sanguinis in ꝯtusione supra dcã:ꝛ in ꝯtusiõe de qua hic logtur. Et fortasse erit res maxima.ſ.illa q̃ attrahit̃ ad istam ꝯtusionem. ꝛ fiet supple mã ad apostemationem magnã exteri⁹:ꝛ aggregabit.i. colliget ꝛ fiet exitura ꝛ dubelet:nõ tñ aggregabit saniem verã ꝛ bonã:sed aggregabit materiã malã que erit cã ad putrefactionẽ mẽbri nisi cit⁹ succurrat̃:ꝛ ꝑpter hoc subdit vlteri⁹ dicẽs.Et tũc oportebit vt festinet̃ ad aperiendũ.ſ.ante maturationem.qz in tali casu.ſ.qñ mã ẽ multa oportet aperire apa ꝛ exituram ante maturatiõem ſm ꝙ declaratũ fuit ꝑius in capło de curatiõe exiturarũ apparẽtiuz.qz si tu velles expectare maturatiõem:tũc ꝑius fieret putrefactio membri vt dcm̃ fuit ibi.ꝛ resoluẽdũ id qõ aggregat in eo saniez. qz aliquãdo poſe ẽ:vt resoluat̃ talis mã:ꝛ hoc cuz fortiter resolutiuis ꝛ aperitiuis.vñ si poſe ẽ ꝙ talis materia resoluatur:opz festinare ad resoluẽdum eam anteqꝫ membꝝ putrefiat:eo ꝙ talis mã nõ ꝯuertit̃ ad saniem bonã.vnde si tu expectares maturationez. tũc membꝝ putrefieret.Et ideo qñ dicit Auic.id qõ aggregat in eo saniem. sanies nõ sumit̃ hic stricte ꝛ ꝑprie ꝓ sanie bona ꝛ laudabili: sꝫ large ad bonã ꝛ malã:vt sedet̃ dolor cum eo quod facit pus.
¶ Dices tu id nõ videt̃ verꝝ ꝙ dolor sedet̃ cuz medicina faciente pus.qz dcm̃ ẽ modo imediate ꝙ debz festinãter aperiri ꝛ nõ expectare maturatiõem:qm̃ mẽbrum putrefieret. ¶ Id soluit̃ per expositionem lr̃e.qz qñ Auic.dicit vt sedet̃ dolor cuz eo qõ facit pus:nõ refertur id ad medicinaz:vt itelligat auctor ꝙ dolor debeat sedari in tali apostemate cũ medicina faciente saniem.qz ꝯtrarium huius dictũ ẽ supra. Sed debz lr̃a sic itelligi.ꝛ constr挠 sic. bene dictũ ẽ ꝙ oz vt festinet̃ in tali apostemate ad resoluẽdum illud qõ aggregat saniẽ:vt sedet̃ dolor.supple qui ẽ cuz eo in omni tali apate qõ facit pus.i.qõ aggregat saniem talẽ .ſ.illaudabilẽ:dolor.n.in tali apatione nõ debz sedari per maturatiua:sꝫ per aperitiõem ꝛ resolutõem si põt fieri cũ medicinis fortib⁹. ¶ Posset etiã exponi alio mõ ita ꝙ referatur ad medicinam:vt itelligat̃ ꝙ dolor sedet̃ cuz medicina faciẽte saniem:sed nõ sub ista itentiõe.ſ. inq̃tuz resoluit tẽperate.qz cum in tali ꝯtusione et apate sit magn⁹ dolor: opz ꝑius incipere a debiliter resoluẽtibus.deĩde ꝑcedere ad fortia:nũc aũt ea que sunt maturatiua cuz hoc ꝙ sunt maturatiua sunt debilr resolutiua. qz sunt calida tẽperate.eadem.n.medicina põt hr̃e plures vtutes ꝛ effectus.ꝛ iõ in ꝑncipio dolor sedet̃ cuz talibus medicinis:nõ tamẽ sub ista itentiõe qua maturãt:sed sub illa.ꝛ ꝑpter hz nõ oportz ea ꝯtinuare:sed apponere ea in ꝑncipio.deinde ꝑcedere ad fortiora.nõ ergo cõtradicit ei qõ dictum ẽ supra ꝙ eadẽ medicina põt apponi sub plurib⁹ itentõib⁹ ꝑpter diuersas intentiões quas habz.ꝛ resoluat̃ materia.ſ. in tali ꝯtusione cũ apertiõe.vel.ſ.cũ ferro:vel cuz medicinis.enĩ ꝓ qz istud.i.curatio istius ꝯtusionis ẽ ſm dispoſi tionem aperiẽtem.i.ſm dispositionẽ apertionis ꝛ resolutionis:vel cũ ferro vel cum medicinis.ꝛ tũc ꝯparat Auic. aperitionẽ q̃ fit cum ferro ad aperitiõem cum medicinis dicẽs:ꝛ vt aperiat̃ velocius cum adiutorio curationis.ſ.q̃ fit cũ ferro ẽ saluius.i.est tuti⁹ q̃ cũ adiutorio curationis q̃ fit cum medicinis.Et rõ huius ẽ.qz in tali mã multa cũ medicina nõ aperiat nisi in longo tpe posset membꝝ ꝑius putrefieri.Aliqñ tñ bene põt resolui cuz medicinis.ꝛ maxime in casu quẽ Auic.subdit in lr̃a dicens. Et fortasse resoluũt eam medicine aperiẽtes absq̃ saniositate: ꝛ ꝑprie qñ adiuuat caliditas ĩnata:quia fit fortis:ꝛ pori:vt qz sint ampli.Et videte ꝑ ceteris emplastris q̃ debeãt resoluere sanguinẽ multũ vt quãdo mẽbrum ẽ quasi totũ denigratum.Ego fui exptus illud emplastrũ. ℞.paruz croci:ꝛ misce cũ aq̃ calida:vt vtus egrediatur in hac aqua:ꝛ ꝯfice farina ordei ꝛ parũ mellis:ꝛ coque ad spissitudinez. deinde misce ibi parũ pulueris arsenici. Potes etiã ꝯponere alia emplastra ex alys resolutiuis fortib⁹. hoc aũt dimittatur bono ingenio ꝛ artificio medici scientifici.Amplius obserua medicinas ꝓdictas.i.dicẽdas in capło casus ꝛ offensionis.id dcm̃ põt referri ad medicinas locales que ponunt̃ in illo cap⁹.qz ibi ponunt̃ medicine resolutiue.que valent etiã in ꝯtusione.Et põt hz etiaz referri ad medicinas q̃ bibunt̃:vt.ſ.obserua medicinas illas q̃ ibi dñr si cũ tali ꝯtusione magis accidit lesio in mẽbris iterioribꝫ. qz cum tali ꝯtusiõe multotiẽs hz accidere põt.Tũc seqt̃ illa ps.

¶ Ligatura aũt que administrat̃ sup cõtusionẽ iam dcm̃ est in modo suo:ꝙ qñ accidit attritio aut cõtusio.tũc liga ipsam:ꝛ fit instr̃m tuũ sup locũ ipm̃ strictũ valde:ꝛ vadat cuz ligatura ad supiora ꝑcessione plurima.ſ.ad ptes epatis:ꝛ ad iferiora parũ ꝛ nõ addas astellas neqꝫ pulluillos.lini ergo desup astellas plurimas: qm̃ ẽ necessariũ resoluere illũ sanguinẽ mortuum:ꝛ est necessariũ multũ itendere vt vadat ligatura ad supiora ne effundat̃ ad ipsam aliqd:ꝛ ei⁹ ꝑcessio desup sit mollior.ꝛ sit pãnus durus subtilis vt sufferat strictura ꝛ festinet cõtinuitas embrocarũ cũ ea:ꝛ ꝓparet̃ membꝝ ad superiora:sicut fit in fluxu sanguis. Et hec cura .ſ. ligatura oz vt sit anteqꝫ apet̃ mẽbꝝ:qm̃ mẽbꝝ qm̃ apat̃ nõ suffert nisi ligaturã equalẽ neduz a vehemẽtia cõpressiõis: ꝛ ꝑpter illud medicet̃ hic cũ emplis ꝛ cõtinuitate effusiõis aque calide desup. Glandularũ aũt curatio que sequuntur cõtusionẽ est cũ plũbo desup posito ne addantur ꝛ magnificentur ꝛ fortasse euacuentur: ꝛ fit in eis contusio.

¶ In qua pte postq̃ posuit curã ꝯtusionis q̃tum ad vlia:ꝛ q̃tũ ad medicinas locales oñdit qualis ligatura ꝛ qualis ꝑparatio fit in ea.Dicit ḡ.ligatura aũt ꝛc̃. Jã dictũ ẽ .ſ.a sapiẽtibus ad partes capitis.idest ad ptes ꝑncipy mẽbri: et nõ addas astellas.ſ.nec pulluillos:ꝛ hoc ẽ vt nõ ꝯstringant sanguinẽ itus:nec etiã faciãt dolorẽ q ẽ causa maioris attractiõis.line ergo sup astellas plurimas hz est dr̃e.ꝛ dato ꝙ sit nec̃e ponere ibi astellas:vt qz sit ibi facta aliqua dislocatio vel fractura:tũc line.i.inũge plures taliũ astellaꝝ .ſ.cũ oleo aliquo resolutiuo:qm̃ ẽ nec̃ium ꝛc̃. Et festinet.i. ꝯtinuet̃ vel multiplicet̃ ꝯtinuitas embrocarũ.ſ. resolutia sic̃ est embroca ex camomilla ꝛ semine lini ꝛ fenugre-

co ꝛ sibl⁹.ꝛ ꝶ cura ꝛc̄.Et ꝓp id medicet̄.s.qñ est apa cum emplastris.s.resolutiuis:ꝛ cū quātitate effusionis aq̄ cal'e desup.aqua.n.cal'a est optīa ī mitigatōe doloꝛis tal' apat'l. ꝛ hoc dic̄ Hal'ī de igenio.Dic̄.n.aq̄ vo cal'a que mitigat doloꝛe ois apatis fugiēda est ꝛc̄.Tūc supest illa ps.Hlādula rū āt curatio.In ista pte Aui.ponit curā glādulaꝝ q̄ aliqñ accidūt post ꝺtusionē.ꝛ pꝫ qđ dicit.

¶ De casu ꝛ offensione ad lapidem aut parietem aut aliud. CAP. IIII.

CAsus ꝛ offensio ledūt ꝛ ipediunt cuꝫ cōtusione ꝛ attritione.Et est in eis timoꝛ ꝓpter solonem cōtinuitatis accidentē in viscerib⁹.s.in pāniculis suis ꝛ neruis eoꝝ ꝛ venis magnis que sunt in eis.ꝛ ē in eis timoꝛ iterū ꝓpter vehementiā doloꝛis.

¶ In p̄cedēti ca° Aui.determiauit de cōtusione ꝛ attritiōe fm q̄ lesio ipsa ꝓtinet solū ad mēbꝛa exterioꝛa.In ꝶ cap° Aui.determiat de ꝺtusiōe ꝛ attritōe fm q̄ lesio ipa ꝓtinet ēt ad mēbꝛa iterioꝛa.ꝛ vocat Aui.ꝺtusionē in hac itētōe ꝶ noīe.s.casuꝫ ꝛ offensionē.ꝛ iō Aui.ititulat ꝶ cap'm de casu ꝛ offensiōe.ꝛ ad lapidē ꝛc̄.qđ gdē nō ē aliđ nisi ꝺtusio vel attritio fm q̄ ei⁹ lesio ꝓtiet vsq̄ ad iterioꝛa.ꝛ ista ps diuidit̄ in ꝓtes duas.ꝑ determiat q̄dā de casu ꝛ offensiōe theoꝛice.2°.practice ponēdo curā ipsaꝝ.2ª ibi(Si fuerit fractura).Pꝛia ps diuidit̄ ī ꝓtes sex.in ꝓma pte ponit nocumēta in gñali q̄ accidūt ex casu ꝛ offensiōe.ī 2ª pte oñdit in q̄ corꝓoꝛe fac̄ maius nocumētū ꝛ ī q̄ min⁹.in 3ª pte oñdit q̄ glādule pñt ēt accidere ex casu ꝛ offensiōe.ꝛ remittit nos ꝓcura ipsaꝝ ad ea q̄ dcā sūt ꝑus.ī 4ª pte ponit q̄dā nocumēta ī spāli q̄ pñt accidere ex casu ꝛ offensiōe.ī 5ª pte pōit q̄dā signa ꝓnostica moꝛtis ī casu ꝛ offensiōe.in 6ª pte addit gdā in q̄ docet distiguere locū q recipit casū an sit neruosuꝫ vel carnosum.2ª ibi.(Et q̄to plus coꝛp⁹ē maiꝰ).3ª ibi.(Et glādule iteꝝ.)4ª ibi.(Et accit qñq̄).5ª ibi(Et ille q aduenit).6ª ibi.(Et cū locꝰ illiꝰ q ꝛc̄).Dic̄ q̄ ꝑ.Casus ꝛ offensio ledūt ꝛ ipediūt cū ꝺtusione ꝛ attritōe.s.q̄ fit exteriꝰ.ꝛ ē ī eis timoꝛ ꝓp resolonē.i.ꝓp dislocationē ꝺtinuitatis acc̄ītē in viscerib⁹.i.in mēbꝛis iterioꝛib⁹.ꝛ est in eis timoꝛ ꝓp vehementiā doloꝛis.in casu.n.ꝛ offensiōe fit vehemēs doloꝛ:qꝛ fit lesio in mēbꝛis exterioꝛib⁹ ꝛ iterioꝛib⁹.magnꝰ.n.doloꝛ timoꝛosus est ꝓp dissolutionem vtutis quam facit ex qua aliquādo sequitur moꝛs.

¶ Et quanto plus coꝛpus est maius est timoꝛ vehementioꝛ.Et ꝓpter illud fit q̄ non accidit infantibus in casibus eoꝝ de lesione quod accidit puberibus.

¶ In ista 2ª pte Aui.ostēdit in quo coꝛpe est timoꝛ maioꝛis nocumēti:ꝛ in q̄ mioꝛis.ꝛ pꝫ qđ dic̄.qꝛ q̄to coꝛpꝰ est maius tāto magis ledit̄.qꝛ est magis ponderosuꝫ:vñ maioꝛē casū recipit.ꝛ sil'r ēt itellige q̄ q̄to coꝛpꝰ est maius ꝛ grauius in motu tāto maioꝛē recipit lesionē ꝓp eādē cām.¶ Sed tu dices vī q̄ maioꝛ lesio debeat accidere ifantibꝰ in casibꝰ ꝛ in offensionibꝰ ipsoꝝ q̄ iuuenibꝰ.qꝛ sunt coꝛpa debilioꝛa ꝛ hñt ossa ꝛ alia mēbꝛa magis tenera.vñ citius ꝺquassant̄ q̄ mēbra iuuenū que sunt dicta.q̄ maioꝛē recipiūt lesionē q̄ iuuenes.Et hoc signū vī eē.qꝛ nō sustinēt ita pcussiones ꝛ vbera sic̄ iunioꝛes.¶ Ad hoc dicēdū q̄ offensio q̄ accidit coꝛpi pōt esse duplex.vna est q̄ accidit ex obuiatōe coꝛpis ad rē ꝺtūdentē:sicut est qñ coꝛpꝰ cadit ex alto loco ꝛ cadit supꝛa lapidē vel aliqd aliud.Alia est q̄ accidit ex obuiatōe rei ꝺtūdētis ad coꝛpꝰ.ꝛ hoc est sic̄ qñ coꝛpꝰ pcutit̄ cū baculo ligneo vl' ferro vl' cū lapide vl' cū aliq̄ tali.Mō dico q ī ꝑma offensione magis ledit̄ coꝛpꝰ iuuenū q̄ ifantiū.Et rō huius est.qꝛ sūt grauioꝛa:ꝛ iō fortius cadūt.ꝛ ꝓ ꝺs magis impmit̄ in eis ꝺtusio.ꝛ ꝶ mō itelligit Aui.sed 2ª offensiōe magis ledunt̄ coꝛpa pueroꝝ q̄ꝫ iuuenū.ꝛ ꝶ mō ꝓcedit argumētum:ꝛ ēt signum.hoc autem non intelligit Auicēna.

¶ Deinde cum dicit.

¶ Et glādule iterū multiplicant̄ in casib⁹ ꝛ offensionibus ꝛ verberationibus: ꝛ est necessariū vt succurrat̄ cuꝫ eo qđ narrauim⁹ loco suo.

¶ Aui.ostendit q̄ glandule ēt ꝑñt accidere ex casu ꝛ offensione.ꝛ pꝫ qđ dicit.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et accidunt q̄ñq̄ ex casu ꝛ offensione nocumēta magna ex icisione lateris in coꝛde: aut stomaco ꝛ moꝛitur statim. ꝛ accidit quādoq̄ vt retineant̄ vrina ꝛ egestio: ꝛ egrediunt̄ inuoluntarie.Et q̄ñq̄ accidūt vomitus sanguis ꝛ fluxus sanguinis nariū vehemēs ꝓpter icisionem vene ī capite aut eē:aut splene ꝛ aptio vētris ꝛ strictura anbelit⁹ ꝛ abscisio vocis ꝛ locutōis.

¶ In pte ista Aui.ponit quedā nocumēta in spāli q̄ ꝑñt accidere ex casu ꝛ offensiōe.ꝛ pꝫ qđ dic̄.¶ Deinde cuꝫ dicit.

¶ Et iste cui aduēit offensio: aut casus aut aliđ ꝛ abscindit̄ fmo ei⁹ ꝛ iclinat̄ caput eius ꝛ arescit anbelitus eius: ꝛ sudat frons ipsi⁹ moꝛitur statiꝫ.Et q̄ñ accidit ei aut pūctio:aut verberatio pcussione clamosa vomitus sanguis in boꝛa ꝛ lenitas nāe moꝛit̄. ꝛ facilius est ei vt euomat ipm permixtū cuꝫ cibo ꝓpꝛie. ꝛ si illud qđ apparet iā apatū fuerit:deinde occultatur apa ꝛ quiescit apa:deinde euomit post ipm saniez moꝛitur statim. ꝛ ille q cadit sup planitiē:deinde currit ex eo sanguis plurimus tunc necessariū est vt apetur ꝛ moꝛiat̄. ꝛ ille q cadit super caput suū multotiēs nō loqt̄. ꝛ cauſa huius est:qꝛ tūc cerebꝝ ledit̄ ꝛ ꝑturbat̄.ex lesione aūt cerebꝛi seq̄t̄ lesio in motu volūtario:ꝛ ī sensu ꝛ in toto coꝛpe ꝓp cōpassionē neruoꝝ qui sunt instra sensus ꝛ volūtary motꝰ.ꝛ iō tales sine voce ꝛ sine motu totius coꝛpis esse vident̄ sic̄ est in apopleticis.ꝛ ꝶ dicit Yy. in illo affo°.7.pticule.Quibuscūq̄ cerebꝝ motū fuerit ab aliq̄ occasione necesse est stati sine voce fieri.Et cū remanet vsq̄ ad tertiū:ꝛ nō minuit̄ nec addit̄:tūc laudat̄ in 3°.ꝛ expectet̄ vsq̄ ad septimū ꝛ nō moueat̄ añ id cū aliq̄.boc ē

dicere q̄ qñ apparet tale accidens supradictū:tūc non debemus aliqd agere añ septimū diē:sed dimittere naturaz opari:7 tūc si vsqz ad tertiū diē nō minuit̄:nec addit̄ est signū bonū.deinde oz expectare vsqz ad septimū.qz aut saluat̄.vt.s.si minuit̄:aut morit̄ si addit̄.Et rō huiꝰ est.qz cuz talis morbꝰ sit pacutꝰ nā nō pōt ip̄m portare vltra septimū diē.qz septimꝰ dies est terminꝰ egritudinū pacutaꝝ:7 ī isto aut saluat̄ aut morit̄.i.septimo.¶ Ulteriꝰ aūt intellige q̄ cū Aui.dicit 7 nō moueat̄ añ septimū diē cū aliq̄ credo q̄ intelligit maxime de medicīs que assumunt̄ p os.qz cū natura sit valde pugnās cū morbo ne distrahat̄ nā a tali pugna nil oz dari añ septimū:nisi forte daret̄ cibus subtilissimus ad sustētationē vtutis:sed circa locū pcussionis bene possumꝰ aliqd apponere:sic̄ maxie redoleon tepidū qō est bonū:qz ꝓfortat cerebꝝ 7 vtutes ipsiꝰ ꝑm q̄ ponit Aui.7 ēt ꝓhibet apostema calidum.Deinde cum dicit.

¶ Et cum locus casus illius qui cadit non rubet:tunc locus est nervosus.

¶ Docet Aui.distinguere locū casus:7 pcussionis qñ ē nervosus:7 qñ carnosus dicēs.7 cū locꝰ illiꝰ q cadit nō rubet.s. casus:tūc locus est nervosus.i.tunc ꝓtusio 7 offensio facte sunt maxime in nervo.Et rō huiꝰ ē:qz rubor causat̄ ex sanguine exñte in mēbro.nūc aūt ī nervis est paꝝ sanguis.qz sunt creati ex humiditate quā ꝓgelauit frigus.7 iō cū locꝰ q pcutit̄ nō rubet.tūc ꝶ est:qz facta est lesio in nervo.

¶ De cura. CAPITVLVM. V.

Si non fuerit fractura 7 dislocatio 7 fluxus sanguis oz vt succurrat̄ membro offenso:aut leso per casuz . quare ponat̄ sup ip̄m quod stringat ipsum. Et cum hoc necesse est curāti hoc capl'm vt refirmet donec videat̄ ei q̄ interius non est causa ꝑperans ad pditionē.Et si est necessariuz vt festinet plus 7 fecerit necessariū dispositio illō: oportet tūc vt properet 7 flobotomet 7 ministret clistere leue subtile:deinde si possibile est ei vt stringat locum 7 oppilet fissurā si accidit cum eis que diximus ꝑperet ad illud.

¶ In p̄cedēti pte determiat Aui.de casu 7 offensione theorice.hic determiat de eis practice.7 diuidit̄ hec ps in ptes duas.In p̄ma pte oñdit que sunt fiēda i cura casus 7 offēsionis.in 2ª pte oñdit q̄les medicie tā īteriores q̄ exteriores ꝓpetāt ī ipsis.2ª ibi.(Et medicie que nēcie sunt)Dicē g̃ p̄.si ñ fuerit fractura.s.7 ossis dislocatio 7 fluxꝰ sanguis:eo q̄ ista hñt ꝓpriā curā 7 ꝓpria capitula in qbꝰ determiat̄ de eis ꝑm q̄ post appebit.7 iō tāgere curā ipsoꝝ hic nō ptinet ad ꝓpositū.sed ad ꝓpositū ptinet tāgere curā ꝓtusionis et dislocatōis que fit a casu 7 offensiōe.7 iō subdit Aui.oz vt succurrat̄ mēbro offenso:aut leso:q̄re ponat̄ sup ipsum qō stringat ip̄m.i.qō ꝓglutinet 7 icarnet.sed cū ꝶ sit resoluēs 7 mollificās:vt dicet in seq̄nti pticula.7 cū ꝶ.i.vltra hāc itētionē nēce est curāti hoc capl'm.i.curāti ꝑm hoc capl'm casus 7 offensionis.7 refirmet.i.vt respiciat p accītia dicta ī pte ꝓxi donec videat̄ ei q̄ interius nō est causa ꝑperās ad pditionē.Et si est.s.talis lesio in īterioribꝰ nēciū est vt festinet plus.s.q̄z prius eo q̄ est maior timor:7 fecerit dispō necessariū illud.s.festinare oz:tūc vt ꝑperet 7 flōmet ꝛc̄.Deinde si pol'e est ei vt stringat.i.ꝓsolidet locū 7 oppilet fixurā si accidat supra in mēbris īterioribꝰ ꝑperet ad id cū eis q̄ dicemꝰ statī post.Et videte ex hac pte Aui.nō vult plus habere nisi quot ītētōes in cura istoꝝ regrunt̄.qz duas ītentiones oz nos hr̄e.vnā ad lesionē mēbroꝝ interioꝝ:sic̄ ad

p̄orē:eo q̄ de ipsa est maior timor:aliā ad lesionē mēbroꝝ exterioꝝ.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et medicine que sunt necessarie sunt oppilantes conglutinantes etiam 7 resoluētes materiā cum facilitate 7 mollificantes sicut in cōtusione 7 incarnatiue annexe deforis 7 itus.Et melior cibus eiꝰ est mes 7 cicer.

¶ In pte ista Aui.oñdit q̄les medicie ꝓpetūt in vtrisq̄ ītētiōibꝰ.s.tā ille q̄ sumunt̄ īteriꝰ q̄ ille que sumunt̄ exteriꝰ. Et ista ps diuidit̄ in ptes duas.In p̄ma pte ostendit cuius opationis debēt esse tales medicine.7 in 2ª pte ponit tales medicīas in spāli.2ª ibi.(De medicis aūt q̄s oz 7c̄).In prima pte vult dicere Aui.q̄ medicie que sunt nēcie in casu 7 offensione siue sumant̄ per os siue ponant̄ exterius debēt hr̄e has opationes.qz debēt esse opilatiue 7 ꝓglutinatiue. 7 cum hoc mollificātes 7 resoluētes sic̄ sunt in ꝓtusione:7 debēt etiā esse icarnatiue.Et videte.in hoc est dr̄ia iter medicinas que regrunt̄ hic:7 iter medicias que regrunt̄ i cōtusione 7 attritione: qz medicine que ponunt̄ in ꝓtusione 7 attritione debēt esse solū mollitiue 7 resolutiue sine opilatōe 7 stipticitate ꝑpter cās ibi dictas.sz ī casu 7 offensiōe ōbēt eē mollitiue 7 resolutiue.7 cū ꝶ ō bēt eē ꝓsolidatiue 7 ꝓglutinatiue.7 iō sunt cū aliq̄ stipticitate 7 opilatōe.7 ꝶ siue oēs iste vtutes repiant̄ in vna medicina siue cōponat̄ emplastrū ex medicis plībꝰ in qbꝰ sunt iste diuerse vtutes. Rō aūt q̄re in casu 7 offensione debēt hr̄e medicie vtutez opil'onis 7 icarnatōis est ꝓp fissurā que īteriꝰ accidit que idiget ꝓsolidatōe.7 ꝓp fluxū sanguis ex illa ruptura eueniēm vt restrīgat̄.Sed nō oz eē illa opilatio cū friditate.sz cū resol'one 7 mollificatione vt resoluat̄ sanguis:7 mā ibi ꝓgelata.7 iō si ponerent̄ solū medicīe resolutiue 7 molliti ue augeret̄ nocumētuz in mēbris īterioribꝰ:qz augeret̄ fixura 7 fluxus sanguis.7 si ponerent̄ solū opilatiue 7 cōglutinatiue augeret̄ nocumētū īterius 7 exteriꝰ 7 congelaret̄ ibi mā.7 ideo debēt hr̄e vtrasq̄ vtutes.¶ Et addit Auic. Et melior cibus eius est mesos.i.faxioli rubei 7 citrini:qa ista nutriūt 7 constringūt 7 ꝓsolidāt 7 mūdificāt īteſtina. ¶ Deinde cum dicit.

¶ De medicinis aūt quas oportet sumere illuz qui patitur contusionem aut offensionē aut casum melior:7 antecedēs est mumia pura cum oleo nominato sambacino 7 vino:7 quādoq̄ fiat cōsecutiocum aliquo clisterioꝝ.Et det in potu reusini cum aureo vno rubee tinctoruz in vino 7 bolumar.7 post ipsum allemu 7 armenum 7 sumac:7 sarcocolla confert valde cum incarnatione sua 7 alumen annexum est innatiuum constrictiuū 7 est de eis quoꝝ iuuamentum fit vehemēs:7 arsenico est virtus mirabilis in omnibꝰ que sunt necessaria de incarnatione 7 resolutione sanguinis 7 prohibitione nocumenti cum in potu sumit̄:7 succus centauree maioris 7 aristologia 7 bdelliū 7 costꝰ ebibita cum sirupo acetoso iuuatiua sunt oia. Et de illis que in potu dant̄ ad leniendū 7 soluēdū sunt cassia fistu.7 oleū amigdal.Trociscus bonus.℞.reusini.viij.lacce rubee añ.iiij.terre sigillate.iij. fiant trociſci:sumatur in potu cum aqua ciceris.

¶ In pte ista Aui. ponit istas medicias in spāli que sunt ad casum ⁊ offensionẽ. ⁊ ista ps diuidit in ptes duas. In ꝑma pte ponit medicinas que assumunt iterius. in z^a ponit medicinas que ponunt exteri⁹. z^a ibi. ¶ Et de medicis q̃ desuper ⁊c̃). Dicit g̃ ꝑ. De medicis aũt ⁊c̃. mumia est res que inuenit in terris vbi corpa mortuoꝝ aloe ꝯdiunt a qb⁹ humor mortui cũ aloe mixt⁹ resoluit: oleo noiato sambacino .i. oleo illi⁹ arboris que dr̃ arbor gariofoloꝝ. alemen armẽ .i. auripimẽtũ vel arsenicũ citrinũ: qõ idẽ est: ⁊ alumẽ anne xum. i. alumen scissum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de medicinis que desup ponũtur sunt altea ⁊ myrrha ⁊ mastix ⁊ almugat quãdo cum ea fit emplastrum aut bibit. naz ei est ꝑprietas bona in fractura ⁊ dislocatione ⁊ in torsione ⁊ ꝓtorsiõe ꝟberatõe ⁊ casu ⁊ offensiõe: iꝑm. n. sanat ⁊ incarnat velociter: ⁊ sedat dolorem: ⁊ si fuerit babẽs vehemẽtẽ fracturã indurat eam ⁊ fortez facit: ⁊ de medicinis oppilantib⁹ est acatia. est enim mirabilis in algebra iterũ sic̃ aloes ⁊ bolus ar. ⁊ alleũ ⁊ sumach ⁊ almes ⁊ gypsuz ⁊ calx ambo extincta ⁊ rizi contritum: ⁊ de glutinantibus est sarcocolla: ⁊ de vaporationibus bonis sunt folia cupressi decocta cum sansuco: ⁊ similiter folia albetil. ⁊ similiter si ponatur i eis lac acetosum.

¶ Aui. ponit medicinas spāles que ponunt exterius. ⁊ põt diuidi ps illa in ptes ples. qz in ꝑma pte videt ponere magis medicias resolutiuas. lz ẽt bẽant de alys ꝑprietatib⁹. i scõa pte ponit medicias opilatiuas. in 3ª pte ponit medicinas que ⁊tutẽ bñt icarnãdi. in q̃rta pte ponit medicias cõ gelantes. in gnta pte ponit medicias q̃sdã cum qb⁹ põt fieri euaporatio si volum⁹ eã facere. z^a ibi (De medicis) 3ª ibi (In algebra sunt). 4ª ibi. (Et de ꝯgelãtib⁹). 5ª ibi. (Et de euaporãtib⁹). oẽs tñ iste ptes exponant sil'r vbi idiget fieri expõ. Dicit g̃. Et de medicis que desup ponunt. i. sup locũ offensiõis exteri⁹ sũt altererea. al's. altea. vtraq; lr̃a põt saluari: sed credo ꝙ debeat poti⁹ dicere altea. si dicat altererea: tũc itellexit per altererea spẽs aromaticas: sicut sũt muscus ⁊ xillo aloes ⁊ gallia ⁊ calam⁹ aromatic⁹. ista. n. bona sunt in casu ⁊ offensione: qz resoluũt: ⁊ ẽt stipticãt ⁊ confortãt locũ ne recipiat ⁊ ꝯsolidãt. ⁊ hoc ꝯfirmat. qz Alman sor ponit bas medicias in ꝑ lib⁹. ca⁹ de casu ⁊ pcussione que fiũt in capite: aut in alia pte corpis. Si aũt dicat altea: tũc per alteã itelligit maluauiscũ qui gdez maluauisc⁹ optim⁹ est in ꝯtusione: ⁊ ꝓtorsione ⁊ casu ⁊ sil'ib⁹. ꝑm ꝙ ponit Aui. in z^o libro. ca⁹ de altea. eo ꝙ est resolutiuus cũ mollificatione. ⁊ almugat. i. bdelliũ. in algebra. i. ĩ fractura. ⁊ si iste medicine icarnãt fracturã: incarnãtq; ẽt alias fixuras. alemu .i. sordes vasoꝝ apum. alemis. i. faxioli. Et de euaporãtib⁹ bonis sunt folia cyp̃ssi decocta cuz sambuco: qz folia cyp̃ssi stipticant ⁊ resoluũt. ⁊ sil'r etiã sambucus resolutiuus. ⁊ est arbor garifoll'. folia aletbil. i. tamarisci masculi.

De offensione sup ventrem ⁊ vlcera. CAP. VI.

¶ Iam diximus de hoc in lib. iij. in quo est excusatio. Et oportet vt itereť sup eam operatio.

¶ In isto capło Aui. determinauit descẽdẽdo i spāli ad offensionẽ que fit sup ventrẽ ⁊ viscera. ⁊ itelligo p ventrẽ ⁊ viscera totã cõcauitatẽ mẽbroꝝ nutritiuoꝝ que est a furcula vsq; ad os pectinis. p̃dictuz g̃ capłm qõ ẽ magis sicut gñale ad offensionẽ ⁊ casum q̃ fiunt in oi pte corporis. istõ aũt capłz est spāle ad offensionẽ taliũ mẽbroꝝ.

¶ Sed statim dices: q̃re nõ descẽdit ẽt ipse in spāli ad offensionẽ ⁊ casum q̃ fiũt ĩ mẽbris spũalib⁹ sicut descẽdit ad offensionẽ ⁊ casum q̃ fiũt in mẽbris nutritiuis. ¶ Ad hoc põt dici ꝙ cã forte hec est. qz in li⁹ 3⁹ satis poterat bẽri cura ipsoꝝ per ea que dicunt in cura sputi sanguis qui venit ex partib⁹ pectoris ⁊ pulmonis ꝑm ꝙ accidit ex fissura vene ꝑpter causam ꝑmitiuã. lz de casu ⁊ offensione sup vẽtrẽ: lz aliqd dixerit: tñ paꝝ dixit. ⁊ ideo hic non facit capłm spāle de offensione ⁊ casu vt accidit in ptib⁹ spũalib⁹. sed solũ cura ipsoꝝ comꝑhẽdit sub capło gñali p̃dicto: lz de offensione sup vẽtrẽ ⁊ viscera vltra ea que dixit in gñali in ꝑ pozi capitulo fecit aliud capłm spāle. ⁊ ista pars diuidit in partes duas. in ꝑma pte ostẽdit ꝙ de hac est dcm̃ alibi. ⁊ ꝙ ẽt opz hic dici. in z^a pte ponit curã. z^a ibi. (Et sit cibus omne lenitiuum) Dicit g̃ ꝑmo. Jam diximus de hoc ĩ li⁹ 3⁹. f. fen. i7. ca⁹ vltimo de cura casus ⁊ pcussionis sup ventrẽ in quo est excusatio. i. sufficiẽtia. ⁊ opz. i. vtile est vt itereť sup eam operatio. i. modus curationis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et sit cibus omne lenitiuum ⁊ infrigidatiuũ: sicut volubilis ⁊ chrysolocãna ⁊ malue. Et de facientibus glutinationẽ iterũ sicut arnoglosa: ⁊ deť in potu iteruz in principio de succis infrigidantibus cum ꝑmixtione lenificationis sicut est expressio solatri: aut arnoglose: aut endiuie cum cassia fist. Et de illis que expta sunt iteruz in hoc ca. est vt teraẽ pfiliũ ⁊ sumaẽ de eo pars .i. ⁊ lacce ⁊ karabe amboꝝ añ. ℈. q̃rte ptis vni⁹ ⁊ croci. vij. partis ⁊ potio eis sit. z. ij. cuz aqua calida. Et deť i potu trociscus buiusmodi. ℞. karabe. ꝑ. ro. v. acatie ablute. ʒ. i. spice inde. vj. ⁊ melliloti. ꝑ. ⁊ masticis. iiij. ⁊ corticum turis. iij. ⁊ boli ar. vij. ⁊ croci. vj. ⁊ nucis cupressi. viij. fiant trociści cum aqua arnoglose: ⁊ hoc quidẽ conuenit ꝑprie quãdo egritudo pertransierit principiũ. Et ponaẽ emplastruz ex buiusmodi genere: sumantur mala alscemia: decoquanť cum decocto odorifero donec sint disco cta: et fiat optima eorũ contritio et sumanť de eis. ʒ. c. et laudani. ꝑ. et ro. ꝑi. et spice masticis et eupatorij abluti oiuz añ. ꝑiij. et ꝯficianť cuz aqua cupressi expressa cum oleo de lilio et emplastreť cum eis.

¶ Exequit̃ curam ipsius. Et diuidit̃ pars ista in duas. p̃mo ostẽdit quales cibi cõpetũt. ⁊ etiã ostendit medicinas que itus debẽt sumi. secũdo ponit medicinas que debẽt poni exterius sup locũ casus ⁊ offensionis. z^a ibi. (Cõponaẽ emplastrũ) planum est qõ dicit. chrisolocãna. i. attriplex silue stris. mala alscenia. i. mala arabica. ⁊ possũt dici ista mala nr̃a silueստria cũ decocto odorifero. i. sapa odorifera ⁊c̃.

¶ Dispositio verberati cuz flagellis ⁊ eorum similibus. ⁊ (cura eius. CAP. VII.

¶ Oportet vt sit cibus verberati cum flagellis ex cicere excorticato ꝓtrito ⁊ ex faseolis rubeis excorticatis. In potu sumat loco aque aquam ciceris infusi. Et detur in potu iteruz medicine eius qui offendit se ⁊ eius qui cecidit ⁊ ꝓprie boluz armenũ. Et

iterum reu ⁊ zinziber coniungãtur: ⁊ de con/iunctione amboz ꝫ detur in potu .ʒ.i.ſ. cuz aqua calida. Be eis ỽo que ſupponunt melioz res ei eſt: vt ſumat pellis ouis excoriata ſtatim: ⁊ dum eſt calida ⁊ humida immiſceat ſuper lo/cum ⁊ dimittat ſup eum ⁊ non remoueat. foz taſſe enim ſanat ipſum in die ſecũdo: ⁊ quãdo/q; reſoluit apoſtema ⁊ ꝓhibet putrefactionez ⁊ ꝑpie quãdo puluerizatur ſub excoriata ali/quãtulum ſalis vehementer contriti. ⁊ de illis que deſuper puluerizãtur ſunt naſturtium tri/tum ⁊ ſemen apij ⁊ bis ſimilia: ⁊ iteruz ſumã/tur merdaſengi ⁊ ceruſe partes equales: ⁊ fiat ex eis ceratum cum oleo ro. ⁊ cera. ⁊ iterũ epi/thima ex dragagãto ⁊ croco equali menſura: ⁊ ſi remãſerit veſtigium lini ipſum cum arſeni co ⁊ lapide piperis: ⁊ nos iã dixim⁹ hic moz tem ſanguinis: ⁊ nos iam dicemus illud in li/bro decoꝛationis.

¶ In hoc capl'o Aui. determinat de cura cõtuſionis ⁊ attri/tionis que fit a flagellis ⁊ verberib⁹. ⁊ iſta pars diuidit in ptes duas. ℞imo ponit h⁹. ʒ°ponit curã veſtigioꝝ que re manẽt ex talib⁹ pcuſſionib⁹ ꝑpter ſanguinẽ qui mozit ſub cute. ʒª ibi. (Et ſi remãſerit veſtigiũ) ℞ima pars diuidit in ptes duas. qz ꝑmo ponit curã per cibos ⁊ medicias que ſumunt iterius. ſcõo ponit curã per medicias locales que ponunt exterius ſuper loca percuſſionis. ſecunda ibi. (De eis ỽo que ſupponunt ⁊c.)

¶ De torſione. CAP. VIII.

MElioꝛ curatio torſionis iuncturarum officialium ſunt nuclei dactiloꝝ deſu/perpoſiti: ⁊ dimittãtur quoniam ipſi ſanant eam.

¶ In ꝑcedẽti pte determiauit Aui. de ꝓtuſione ⁊ attritiõe ⁊ cura ipſaꝝ. In pte iſta determiat de cura ꝓtorſionis: ⁊ in hoc ẽt comꝑhẽdit curã eguameu: qz eguameu nõ differt a ꝓtorſione niſi ꝑm magis ⁊ minus vt ex dictis appet. ⁊ ideo quaſi eadẽ cura eſt vtriuſq;. ⁊ ꝑpter hoc Aui. nõ fecit capi/tulũ ſpãle de cura eguameu: eo q; ſub hoc capl'o comꝑhen/dit cura ipſius. ⁊ diuidit hoc capl'm in ptes duas. qz in pri/ma pte Aui. ponit quoddã medicamẽ ꝓtorſionis. zº remit/tit nos ꝓ alys medicamib⁹ ad capl'm de medicis fractu/re oſſium. zº ibi. (Cũ aũt accidit torſio) Dicit g; ꝑmo. Me/lioꝛ curatio torſiõis iunctuꝝ officialiũ. dic aũt officialiũ non: qz ſint aliq; alie iũcture que non ſint officiales: ſz gdã modus loquẽdi eſt: ſic ẽt qñ dicimus ſpondiles doꝛſi ſunt. nuclei dactiloꝝ deſuppoſiti ⁊ ſiliꝛa: ſicut puluis mirti ⁊ coꝛ/ticũ granatoꝝ ⁊ alia ſtiptica. ¶ Eſt aũt hic itelligendũ q; qñ accidit torſio talis in iũcturis: tũc ꝑfecta cura ipſius eſt ꝑmo euacuare per flõmiã ex pte ỽria. deide ſi eſt ibi doloꝛ ĩdigemus ꝑus mitigare cũ reſolutiuis lenitiuis ⁊ molliti/uis. poſtea ỽo ꝑcedere cũ iſtis ſtipticis vt iungat talis iun/ctura cum oleo ro. vel mirtino vel albumie oui: ⁊ deſuper aſpergat puluis reꝝ ſupꝛadictaꝝ vt nucleoꝝ dactiloꝝ vl' mirti ⁊ ſiliuz. deide ligẽt cum faſſia ⁊ plumazeolis: qz iſta ſtiptica ſunt que ꝙfortãt ⁊ ꝙſtringũt iunctuꝛã ⁊ faciũt eaz redire ꝑm ſitũ ſuuz: ⁊ ꝑpterea multi errãt in tali torſione. qz ꝑcedũt ſolũ cũ mollitiuis ⁊ embꝛocatiõe aq; cal'e. ⁊ iam accidit mihi iſte erroꝛ ⁊ nunq; ꝑfecte liberabat eger: nec poterat ꝑfecte ambulare: qz leſio erat i iũctura genu. po/

tit hoc .coperit bes. no tute Am me .dili gentia

sic. de torſione ors. propeſem m. &. de hijs eorum .ĝ. de mpliare meſus rtione

gualiter ipſz. cuſpat. gi amittit in. errorez

ſtea ỽo recogitãdo ꝑceſſi cum iſtis ſtipticis: ⁊ ſtatim liber⁹ tus eſt eger. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cum autem accidit torſio nos iam diximus in ca. fracture oſſium medicinas: que oẽs recti/ficãt torſionem: quare omnes ſumãtur inde.

¶ Dic Aui. remittit nos ſi volumus copiã medicinarũ ad curã talis torſionis ad capl'm de medicis fracture oſſium: qꝛibi ponunt multe medicĩe ſtiptice que ꝑñt hic admini/ſtrari. que aũt ſint ille appet legẽti id capl'm. ⁊ eſt tertium capl'm in fine: vbi determiat de egritudib⁹ oſſiũ. vbi ponit medicinã ad ꝙfortandũ ⁊ ĩdurãdũ fracturã. Dicit g;. Cum aũt accidit torſio. nos diximus iam in capl'o fracture oſſiũ medicinas. ſ. plures que oẽs rectificãt torſiones. i. que oẽs poſſunt adminiſtrari ad rectificandum torſionem: quare omnes ſumantur inde.

¶ De excoꝛiatõe: ⁊ ẽ ĩ ea excoꝛiatio calciañti. CAP. IX.

EXcoꝛiatio eſt ruptio que accidit in ſu/perficie cutis per tactum laboꝛioſum ⁊ quãdoq; eſt cum apoſtemate: ⁊ qñ/q; eſt ſine apoſtemate.

¶ Supius Aui. determiauit de ꝓtuſione caſu ⁊ offenſione ⁊ ꝓtorſione. in hoc capl'o Aui. determiat de excoꝛiatione. ⁊ diuidit hoc capl'm in ptes tres. In ꝑma pte Auicẽ. oſtẽdit qd eſt excoꝛiatio. in ſcõa pte ponit quandã diſtinctionem ipſi⁹ penes accñs qõ ipſam ꝙſequit. in ʒª pte ponit curã ipſi⁹. ſecũda ibi. (Et qñq; eſt cũ aꝑate). ʒª ibi. (Et qñ eſt cutis) Dic g; ꝑmo. Excoꝛiatio eſt ruptio ⁊c. per laboꝛioſum tactũ. i. ꝑ ꝙfricationẽ laboꝛioſum ſicut ad lapidẽ vel ſubtelares vel aliqd aliud tale. Tũc Auic. ponit aliam diſtinctionem que eſt per accidẽs: qz eſt penes apoſtema qõ eſt accidens reſpectu excoꝛiationis. Et dicit q; talis excoꝛiatio eſt cum apoſtemate: quãdoq; eſt ſine apoſtemate. ¶ Eſt autẽ hic intelligendũ q; Aui. parum tangit poſtea de curatione ex/coꝛiationis penes iſtam diuiſionez que eſt per apoſtema. nihilominus tamẽ hoc valde attendendũ. ſ. ſi ſit cum apo/ſtemate vel ſine apoſtemate. qz ſicut vulnus non põt cura/ri ſi ſit cum apoſtemate niſi ꝓius cureꝝ apoſtema. ſiꝛ nec excoꝛiatio põt curari ſi cuz ea ſit apoſtema: aut mala com/plexio niſi ꝓus ſedeꝝ apoſtema vel mala complexio. Ue/rum eſt tamẽ q; alique medicine ſunt que poſſunt ꝑdeſſe excoꝛiationi ⁊ apoſtemati: ⁊ alique ſunt que ꝑſunt excoꝛia/tioni. ſed non apoſtemati: ſicut Auicẽ. met ponit in textu: ſi ergo cum excoꝛiatione ſit apoſtema: aut mala cõplexio: tũc ſedeꝝ ꝓus cum emplaſtris frigidis ⁊ ſtipticis: ſicut eſt emplaſtrum qõ eſt ex roſis ⁊ farina oꝛdei et arnagloſa cuz oleo ro. et ſiliꝛa. poſtea ỽo cureꝝ cum medicis ꝑꝓys quas Aui. ponit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et quãdoq; eſt cutis tota excoꝛiata: aut inci/ſa: aut pendens: ⁊ eſt neceſſariũ inuiſcare ipaz: quare cureꝝ cum inuiſcatiõe que dicta eſt i ca. vulnerum. Et oꝑtet quãtum poſſibile eſt ne incidat cutis: immo dilatatio ſup eam fiat: etiã multoties fiat: quoniaz inuiſcatur in fine rei. Et ſi non adheret inuiſcatur cum emplaſtris factis ad hanc rem.

¶ Aui. exeq;tur curam excoꝛiationis. qz autẽ excoꝛiatio eſt duplex: quedã eſt in qua cutis non eſt abſciſa totaliter. ſed eſt pẽdẽs. Alia eſt in qua cutis totaliter eſt abſciſa. Idcir/co Aui. duo facit. ꝑmo ponit curam excoꝛiationis ꝑme. zª ponit curaz excoꝛiationis ſecũde. ſcõa ibi. (Indetecta ve/ro ⁊c). Dic ergo ꝑmo. Et quãdoq; eſt ⁊c: quare cureꝝ cum inuiſcatione. ſ. que fit per ligaturã: quedam eſt ⁊c. et ſi non

adheret.s.cum tali ligatura:vt qz non sufficit. Item iuisce tur cum emplastris factis ad hãc rez.i. tunc cum ligatura impnoanť ibi emplastra que sunt ad excoriationez q̃ Aui. dicet postea in seq̃nti parte. ¶ Deinde cum dicit.

¶ In detecta v̊o est melius vt administreť de super medicamen absq; ligatura nisi si non fue rit possibile. nam eius exiccatio cuz medicinis cũ adiutorio aeris est melioz.

¶ Aui. ponit curam qñ cutis est ex toto absciſa. ⁊ duo facit. ꝓmo ponit curã ipsius in generali magis cõparando cu ram ipsi⁹ ad curã p̃dicte. scõo distinguit magis in curã p̃di cte ſm distictionẽ ipsi⁹. z⁹ ibi. (In excoriatõe aũt leui ⁊c). Dicit g̃ ꝓmo. i detecta v̊o. i. totaľr absciſa est melius vt ad miniſtreť medicamen desup absq; ligatura: nisi si nõ fue rit possibile. qz aũt aliq̃ nõ est possibile q; ſtet ibi medici na ꝓpter ligaturã ꝓpter ſituationẽ mẽbri vel loci. Sed in p̃dicta excoriatione est melius vt admiſtreť medicina cũ ligatura. Et causa huius est: qz ibi querit̃ inuiscatio cutis q̃ fit per ligaturaz. hic aũt debet generari cutis noua que fit per sicca ⁊ ſtiptica: exiccatio aũt ista est melioz cum adiuto rio aeris. quia non ita ſupcalefit membz̃: sicut si ligareť: ⁊ ideo in predicta est melior ligatura. hic autem non. ¶ De inde cum dicit.

¶ In excoriatione autem leui de medicinis bo nis excoriationi ſingulari ⁊ ꝓprie excoriatio ni calciamẽti est vt ſumatur pulmo: ⁊ ꝓprie pulmo arietis ⁊ inuiscetur desup ⁊ ſanat ipsã. Et si non fuerit apoſtema: tũc confert ei pan nus aduſtus aut oleum ro. ⁊ arſenicum rubeũ ⁊ cucurbita aduſta est valde mirabilis cuz qua est fiducia: ⁊ ꝓprie in excoriatione calciamẽti. Et ex medicinis ſigillatiuis incarnatiuis conſo lidatiuis est omne illud in quo est ſtipticitas le uis ſicut acatia ⁊ galle: ⁊ ꝓprie aduſta: ⁊ cuz ſit illud i excoriationibus leuibus: ⁊ raris ſuffi cit. ⁊ fortaſſe ſufficit iterum vnguentum albuz ⁊ de illis que ſunt fortiora est vt ſumantur ce ruſa ⁊ ammoniacum ⁊ oleum roſatũ ⁊ mirti aut oleum de kẽrua ⁊ oleum de lilio: diſſolua tur ammoniacum cum aqua ⁊ vino: ⁊ fiat ex eis emplaſtrum: ⁊ fortaſſe ſufficient myrrha: ⁊ merdaſengi ſola cuz vino: ⁊ ſumach est exic cans excoriationem leuem ⁊ ꝓhibens apoſte ma: ⁊ ex embrocis ꝓprie quãdo accidũt fiſſu re ex excoriatione ſunt lentes ⁊ decoctio her bi ⁊ lentes ⁊ aqua maris tepida ⁊ emplaſtra tio cum fece ſicca. Si autem deſtruitur cutis tota. neceſſarium est vt ꝓhibeatur apoſtema ex eis in quibus est exiccatio ⁊ ſigillatio fortis: ⁊ fit res in ea magis difficilis.

¶ Aui. aũt diſtiguit in ſpãli magis curã p̃dicte excoriatõis .ſ. qñ cutis est ex toto absciſa. Et iſta pars diuidit̃ i partes duas. qz talis excoriatio est duplex: quedã est leuis: ⁊ que dam est vehemẽs ⁊ magna excoriatio: leuis est qñ excoria tur ſubtilis cutis: ⁊ in ſupficie que est ſicut mẽbranuz oui. Excoriatio magna ⁊ vehemẽs est qñ excoriat̃ cutis ſubti lis ⁊ groſſa vſq; ad carnẽ. ꝓrio g̃ Aui. determinat de cura excoriatõis leuis. z⁹ ponit curã excoriatõis alterius. z⁹ ibi. (Si aũt deſtruit̃ cutis). Qõ in ꝑma ꝑte dicit planum est. In ſecũda parte dicit. ſi aũt deſtruit̃ cutis tota. ſ. ſubtilis ⁊ groſſa ⁊ penetret vſq; ad carnẽ: tũc neceſſe est vt ꝓhibeat̃ apoſtema. In hoc Aui. tãgit aliqd de cura excoriatõis vt ẽ cum apoſtemate. vel ſi timemus de futuro apoſtemate: qz debet ꝑus vitari ⁊ remoueri: deide ꝓcedere ad curã excoriationis. Tetigit aũt Auic. hic magis de apoſtemate q̃ in p̃dicta: eo q; cum iſta excoriatione plus aſſociat̃ apoſtema q̃ in p̃dicta ꝓpter maiorẽ dolorẽ qui in ea accidit. nihilo minus tamẽ bene põt ꝓtingere cum p̃dicta: ⁊ cuz quacũq; accidat ſemp ꝑus debet ſedari apoſtema. Et tũc Aui. oſtẽ dit cum qb⁹ opz ꝓhibere apoſtema in tali excoriatione di cẽs. ex eis in qbus exiccatio est ⁊ ſigillatio. i. ſtipticitas for tis. hoc est dicere q; illa que ꝓhibẽt apoſtema in tali excoriatione: cum hoc q; ꝓhibẽt debẽt eſſe exiccatiua ⁊ ſtiptica fortiter. ⁊ hoc ideo vt ſedẽt apoſtema: ⁊ ꝓſint excoriatõi: lz non oĩo curẽt ipſam. Sicut eſſet emplaſtrum ex roſis ⁊ lẽ tibus ⁊ farina ordei ⁊ fabarũ cum oleo roſa. ſi miſceat̃ ibi puluis gallarũ combuſtaꝝ. Deinde ſedato apoſtemate ꝓ cedatur ad fortius exiccãtia. ſed in predicta excoriatione oportet ſedari apoſtema ſi cum ea accidat cum eis in qui bus non est tãta deſiccatio ⁊ ſtipticitas ſicut est emplaſtꝝ: vt dictuz fuit ꝑus. ⁊ fit res. i. curatio in ea. ideſt in tali exco riatiõe magis difficilis ſupple q̃s in p̃dicta excoriatione. ⁊ hoc de ſe est manifeſtum ⁊c.

¶ De punctura ⁊ diſruptiõe ⁊ extractione eius qõ retineť ex ſpinis ⁊ ſagittis ⁊ oſſibus. CAP. X.

PUnctura ⁊ diſruptio vicine ſunt ex hoc q; vnaqueq; earum est penetra tio corporis acuti duri in corpore: ⁊ iterum diuerſificanť in quantitate cor poris penetrantis. ⁊ ſimilantur vt punctura ſit cum paruitate penetrationis ſignificans paru itatez penetrationis quaſi ipſa non pertranſeat cutem ⁊ huiuſmodi quod est leuis nocumenti ſi non cõmoueat̃: ⁊ quãdo dimittitur rectifica tur per ſe quãuis inueniat malitiam carnis: niſi in vehementi malitia carnis: fortaſſe enim apo ſtemat̃ locus eius ⁊ accidit ei pulſatio: ⁊ ꝓprie qñ est illa diſpõ ⁊ pũctura vehemẽtior ⁊ facta est pũctio ꝓueniens ad carnem.

¶ In parte precedẽti determiauit Aui. de contuſione ⁊ cõ torſione ⁊ excoriatione. hic determinat de punctura ⁊ diſ ruptione ratione extractiõis eius qõ retinetur in carne ex ſpinis ⁊ ſagittis ⁊ fruſtis oſſium ⁊ ſilibus. ⁊ diuidit̃ hoc ca pitulum in partes duas. in ꝑma parte ponit differentiã et conuenientiã iter punctura ⁊ diſruptionẽ. ⁊ per hoc oſten dit qd est punctura ⁊ qd diſruptio. in ſecũda parte oſtẽdit qd dictum est in precedẽtibus de ipſis quantũ ad curam ⁊ qd oportet dici de ipſis. ſecũda ibi. (Et iam quidem di ctum ⁊c). ꝓrima in duas. ꝓmo ponit conuenientiaz inter punctura ⁊ diſruptionem. ſecũdo ponit differentiã. ſecũda ibi. (Et iterum diuerſificat̃). Qz ꝓmo dicit ꝓz. Tũc Auic. ponit differentiam iter ipſa. ⁊ duo facit. ꝓmo oſtendit dif ferentias iter ipſa ⁊ in ſe: ⁊ a parte cauſarũ: ⁊ a parte accidẽ tium. ſecũdo oſtẽdit differentiam iter ipſa a parte curatio nis. ſecũda ibi. (Et plurimum qdem medicationis ⁊c). In ꝑma parte Aui. vult dicere q; punctura ⁊ diſruptio diuer ſificantur in quãtitate corporis penetrantis. ⁊ ideo ipa est parua penetratio: quia aut quaſi non pertranſit cutiz: ⁊ ta lis punctura est leuis nocumenti. ſi non cõmoueat̃. i. dato q; non curetur. ꝓmo quãdo dimittit̃ rectificatur per ſe. et

dato q̄ inueniat̄ malitia carnis.i.corpus male cōplonatū. vl̄ possumus itelligere per malitiā carnis.i.corp⁹ repletū. dato.n.q̄ talis pūctura iueniat corp⁹ repletū:ita est pua q̄ per ipsam rectificat̄ ꝛ curat̄.ꝛ hoc itellige extracto corpe qō penetrauit in cutē:aut talis pūctura ptrāsit vsq; ad carnem:ꝛ tūc fortasse accidit in ea apatio ꝛ pulsatio:ꝛ hoc maxime si obuiet malitie carnis.nihilominus tñ accītia illa non multū itēdunt̄. ¶ Sic ergo hēmus q̄ pūctura ē pua penetratio:ꝛ ex corpe puo penetrāte vel nullius nocumēti vel pauci. Sed disruptio est maior penetratio ex maiori corpe penetrāte ꝛ est maioris nocumēti:eo q̄ ad ipsā plus segtur apostema ꝛ dolor. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et plurimū quidem medicationis huiusmodi est vt sedetur apostema eius ꝛ dolor ipsius ꝛ non indiget regimie vulneris. Disruptio v̄o indiget regimine vulneris ꝛ regimine doloris apostematis.

¶ Aui.ponit dr̄ias iter punctur̄ ꝛ disruptionē.ꝛ dr̄ia hec ē q̄ plurimū medicationis pūcture qñ est extracta res pungens.ꝛ est vt sedeat̄ dolor ꝛ apostema. Sedato aūt dolore ꝛ apate non idiget regimie vulneris:qz est ita parua q̄ apostema per se solidat̄.sed disruptio idiget post extractionez rei disrūpentis vt sedeat̄ dolor ꝛ apostema:ꝛ ēt idiget regimine vulneris.qz i ea est facta maior solo cōtinui q̄ in pūctura. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et iam qdem dictum est in regimine vulnerū ꝛ in regimine apostematū illud in quo est sufficientia:ꝛ illud quod necesse est nos rememorari in hoc loco de esse puncture est regimen in extrabendo illud quod retinet̄ in corpore de repungente ꝛ disrumpēte siue sit spina siue sagitta:ꝛ que sunt similia illis.

¶ In ista parte Aui.ostēdit qd dcm̄ est de ipsis in p̄cedentibus quantū ad curā ꝛ qd hic dicet̄. Et ista pars diuidit̄ in partes tres. ¶ In p̄ma parte ostēdit quid dictum est in p̄cedentibus quantū ad curam.in secūda parte ostendit qd dicet̄ de cura ipsar̄ in hoc capitulo. In tertia parte exequitur de cura ipsar̄ in hoc capitulo.secunda ibi.(Et illud qō necesse est.3ª ibi.(Et hec extractio qñq̄).Qō in p̄mis duabus ptibus dicit planum est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et hec extractio quādoq̄ fit cum instrumentis continentibus rem quam trahūt. Et quandoq̄ fit cum expressione ꝛ que ei similantur:ꝛ quādoq̄ fit cum pp̄rietatibus medicinarū trahentium que extrahunt illud a quo desinūt forpices ꝛ reliqua instrumēta. Canon autem i eo quod extrahitur cum instrumētis retinentibus est sicut extractio sagittarū cum forpicibus habentibus capita vt lime vt vehemēs fiat earuz retentio. Canon ergo in ea est vt caueat̄ cōfractio eius quod eis comp̄rehendit̄ vt sit via eaz ad illud quod auferenduz est ampliata non p̄hibens bonitatem possibilitatis tenēdi illud.ꝛ vt inquiratur facilior via extrahendi ipsum. Et si fuerit penetrans de duobus lateribus:tūc dilatetur latus qō est magis conueniens ad hoc vt egrediatur per ipsum. Ingeniuz v̄o ad hoc vt non frangat̄ est vt non moueat̄ motione subita:immo comp̄rehēdat super ipsum ꝛ cōmoueatur concussione qua sciatur quantitas fixionis eius:tunc capiat ipsuz:aut suspendat̄ in eo deinde trabatur tractione que est fm rectitudinem. Et multotiens est necessarium vt dimittatur aliquot diebus ꝛ suspendatur in ea:deinde extrabatur.

¶ In ista parte exequit̄ de cura pūcture ꝛ disruptionis fm q̄ hic intendit.s.de regimine extractionis eius qō figit̄ in carne siue sit sagitta siue alīō. ¶ Uerū est tamē q̄ auctor fecit plurimā partez huius capituli circa sagittas.ꝛ hoc iō qz maior labor ꝛ difficultas est in extrahēdo ipsas q̄z alīō. De regimie aūt vulneris ꝛ apostematis post extractionez rei fixe Aui.nō tetigit aliqd nisi qddā in gñali:eo q̄ hoc dictū est p̄us sufficiēter. Et ista ps diuidit̄ in ptes duas.qz p̄ ponit quēdā canonē gñalē circa ex̄ctionē oīs rei ifixe i carne.ꝛ in secūda parte in speciali ponit modum extractionis sagittarum.secūda ibi.(Et iam dixerūt quidam ꝛc̄).Dicit ergo p̄mo. Et hec extractio qñq̄ fit cum instrumētis:ꝛ qñq̄ fit cum expssione.i.exp̄mendo cuz manibus in circuitu vt res infixa exeat. Alio modo pōt exponi ꝛ melius cuz expressione.i.cum impulsione. Nam res infixa aliqñ extrahit̄ cum attractione per orificiū vnde intrauit sicut fit cū instrumētis que Aui.ponit. Aliqñ aūt fit cuz ipulsione ad posterioza qñ nō pōt egredi per illō orificiū p̄mū.cū forpicib⁹ hñtib⁹ capita vt lima.forpices hñtes lime capita sūt in tali figura fic̄ vides i margie ℔z q̄ Albu.eas describit:aut suspēdant̄ in eo.i.in re fixa:supple aliqd fic̄ vncinus. Deiñ trahat̄.s.res infixa cum tali vncino tractione que est fm rectitudinē q̄ non debet cōmoueri huc ꝛ illud vt nō frangat̄. Et multotiēs est necessariū vt dimittat̄.s.res ifixa aliquot dieb⁹.ꝛ hoc est qñ talis sagitta nō obedit ad exitū in boza in qua cadit:vt qz orificium sit nimis strictuz:tūc enī dicit Albucasis opz vt dimittas ipsam aliquot diebus donec putrefiat caro que est in circuitu eius vt alleuiet̄ attractio ꝛ eius egressio.ꝛ hoc est qō subdit Aui. Aut suspēdat̄ i eo.i.ideo opz dimitti eam aliquot dieb⁹:qz putrefit caro q̄ est in circuitu:ꝛ ampliat̄ vulnus:tūc pōt melius suspēdi in tali fixo instrm cum quo extrahat̄. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et iam dixerunt quidam sapientes huius artis sermonem quem attulimus fm suum modum:q̄ iste qui aufert sagittas oportet vt sciat ante illud species sagittarum:naz quedam eaz sunt ex ligno:ꝛ quedam ex arundine:ꝛ earum zugi sunt ex ferro ꝛ ex ere ꝛ ex plumbo ꝛ alcalai ꝛ ex cornibus ꝛ ex ossibus ꝛex lapidibus:ꝛ quedam earum sunt rotūde:ꝛ quedam habēt tres angulos ꝛ quedam quatuor angulos :ꝛ de eis sunt que habent linguam vnam aut linguas duas aut tres:ꝛ de eis sunt que habēt zugi:ꝛ illarum que habent zugi fortasse est zugi earum inclinatum retro vt quādo tendit̄ ad exteriora suspendat̄ cum carne:ꝛ in quibusdam earum est zugi ad interiora vt impellat:ꝛ quedam earum sunt quarum zugi mouetur cuz re simili turno:cūq̄z extenditur ad exteriora dilatatur ꝛ prohibentur sagitte ab egressione. Et quedam sunt que habent zugi magnuz:aut est

ei extremitas quãtitate digiti vnius ⁊ nominaꝫ caudata. ⁊ quedã sunt plane ⁊ quedã sunt sup quas addunt̃ ferra minuta: cum ergo extrahit̃ sagitta remanent ferra illa in ꝓfundo sagittarũ ⁊ quoꝛũdam zugi est fissura in astula: ⁊ quoꝛũ dam hꝫ zugi cannulaꝫ in qua ingredit̃ astula: ⁊ quedã stringunt̃ ex compositioñe sua: ⁊ quedã non stringunt̃ ex ipso: vt qñ extrabunt̃ ad exte rioꝛa separaꝫ astula a zugi: ⁊ remaneat zugi in coꝛpoꝛe: ⁊ quedam sunt venenose: ⁊ quedam sunt non venenose.

¶ In ꝑte ista Aui. ponit modũ ex̃ctionis sagittaꝝ in spãli. ⁊ duo faĉ. qꝛ ꝑmo narrat spẽs diuersas sagittaꝝ. zº ponit mo dum ex̃ctõis eaꝝ. zª ibi. (Et sagitte qdẽ ⁊ĉ) Dicit g̃ ꝑ. Et iã dixerũt ⁊ĉ. nã quedã eaꝝ sunt ex ligno. ſ. q̃ꝫtũ ad hastam. ⁊ quedam ex arũdine. i. ex cãna: ⁊ eaꝝ zungi. i. eaꝝ cuspides cũ gbus fit vulnus sunt ex ferro ⁊ ex ere ⁊ĉ. ⁊ de eis sunt q̃ bñt linguã vnã vel duas: ⁊ iste vocant̃ barbulace. ⁊ illarũ que zungi bñt fortasse est zũgi eaꝝ iclinatuꝫ retro. hoc est dicere ꝙ quedã sunt sagitte q̃ bñt in zũgi liguas iclinatas retro: q̃dã vo anteriº quedaꝫ aũt sunt q̃ bñt sic̃ istas liguas sibi annexas que mouent̃ ⁊ dilatant̃ qñ sagitta ex̃bit̃. ⁊ ℔ credo ꝙ fit qꝛ sint ibi annexe cũ gãgerys: vt ita loquar: vñ sagitta ꝓhibeaꝫ ab egressione. ⁊ hoc credo ꝙ Aui. vult di cere cum dicit mouet̃ cũ re simili turno. aliud q̃ dicit' pla num est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et sagitte quidem extrahunt̃ ꝑm duos mo dos: vnus quoꝝ est extractio: ⁊ alter est impul sio: ⁊ illud est: qñ cum sagitte figunt̃ in eo q̃ apparet de coꝛpoꝛe: tunc extractio earum fit cũ attractione ⁊ administraꝫ iteruꝫ cum attractio ne: quando figit̃ sagitta in ꝓfundo coꝛporis: ⁊ nos quidem timemus ex locis que sunt oppo sita sagittis: ꝙ si extrabant̃ accidet ex eis fluxus sanguinis qui interficit: aut nocumentum vehe mens faciet: ⁊ egredit̃ sagitta cum impulsione quãdo figit̃ in carne ⁊ in coꝛpoꝛibus: ⁊ in eis q̃ opponuntur ei non est aliq̃d quod ꝓhibeat a scissione neq; neruus: neq; os neq; aliq̃d aliud simile eis rebus. Qꝛ si illud quod extrabenduꝫ est fuerit os: tunc nos admini strabimus attra ctionem. Qꝛ si fuerit sagitta apparẽs: tũc trahi mus ipsam: ⁊ si est occulta: tũc opoꝛtet sicut di xit Hypo. si possibile est vulneratovt ponat se ipsum ꝑm figuram ꝑm quam fuit quando fuit vulneratus: quare opoꝛtet vt significetur per ipsum sup sagittam: ⁊ si non est possibile: tunc opoꝛtet vt reſupinet̃ ꝑm ꝙ est ei possibile ex fi gura ⁊ vt administrent̃ inquisitio ⁊ expꝛessio: ⁊ si est fixa in carne: tunc trahaꝫ cum manibus aut cum ligno suo si nõ ceciderit ꝓcipue si nõ fuerit ex arundine: ⁊ si iam cecidit lignum eius tũc extrahaꝫ extractione que fit cum forꝑicibº: aut cum instrumento quo extrabunt̃ sagitte: ⁊ opꝫ in quibusdam horis vt findaꝫ caro scissio

ne pꝛima: qñ non est possibile vt egrediaꝫ zugi ex scissione pꝛima. Et si sagitta puenit ad oppo sitionem mẽbꝛi vulnerati ⁊ non est possibile vt egrediaꝫ ex latere per qº itrauit: tũc opꝫ vt fin damus illa loca q̃ opponunt̃ ei. Et extrahaꝫ ex eis: aut per extractionẽ: aut per impulsionẽ cũ re alia ⁊ impellaꝫ cum ea ferrũ ad exterioꝛa: ⁊ opꝫ vt icidamus cum nostra ipulsione neruuꝫ aut arteriã. Et si fuerit zugi cauda: tũc sciemus illud ex inq̃sitione: ⁊ opoꝛtꝫ vt intromittamus illaꝫ caudam: in cannam instrumenti quo im pellunt̃ sagitte ⁊ ipellamus ipm cum ea. Luꝫ ergo egredit̃ zugi ⁊ vides i eo loca putrefactio nis: ⁊ est possibile vt ponas in ea ferra alia mi nuta: tũc admistra inq̃sitionẽ iteꝝ. Qꝛ si inueneri mus iscissurã ex istis ferris extrahamus eaꝫ cũ hoc ingenio. Qꝛ si zugi habuerit ramos diuer sos ⁊ non obedit nos ad egressionẽ: tũc necesse est nobis vt dilatemus scissurã si nõ fuerit ꝑpe ipm locũ mẽbꝝ de quo timeamus adeo: vt qñ deteꝛerimus illud zugi extrabem⁹ ipm cum fa cilitate: ⁊ de hoib⁹ qui ponũt ramos i cannam: vt non egrediatur caro.

¶ In ꝑte ista Aui. ponit modũ ex̃ctõis sagittaꝝ. ⁊ ista ꝑs di uidit̃ i duas: nã sagitta: aut figit̃ in mẽbꝛis q̃ nõ sũt mollia nec ꝓncipalia: sic̃ sꝫ mẽbꝛa exterioꝛa i qb⁹ fꝫ pꝛimũ saluaꝫ ifirm⁹ nisi sagitta tetigerit neruũ: aut arteriã: aut fuerit ve nenosa. vt dic̃ Alb. aut figit̃ i mẽbꝛis nobilib⁹ ⁊ ꝓncipalib⁹ sic̃ sũt mẽbꝛa iterioꝛa vt cereby coꝛ ⁊ pulmo vẽter itestina epar vesica aut matrix. ⁊ ꝓio g̃ Aui. ponit modũ ex̃ctõis sa gitte vt est ifixa in mẽbꝛis q̃ nõ sunt nobilia ⁊ ꝓncipalia. zº ponit quẽdã canonẽ circa ex̃ctõꝫ sagittaꝝ vt ifigunt̃ i mẽ bꝛis ꝓncipalib⁹. zº ibi. (Qꝛ si sagitta fuerit ifixa ⁊ĉ) ⁊ꝛia i duas: qꝛ sagitta q̃ figit̃ i mẽbꝛis exterioꝛib⁹: aut figit̃ in car ne: aut i neruo: aut i osse. ⁊ ꝓio g̃ docet modũ ex̃ctõis sagit taꝝ ꝑm ꝙ ifigit̃ aut i carne aut in neruo. qꝛ idẽ est modus vtrobiq; ex̃ctõis. zº ponit modũ ex̃ctõis ipaꝝ ꝑꝫ ꝙ figunt̃ in ossib⁹. zª ibi. (Si aũt sagitta figaꝫ i os ⁊ĉ) ⁊ꝛia in duas. ꝑ docꝫ modũ ex̃ctõis sagittaꝝ. zº ponit quẽdã canonẽ gña lẽ curatõis vulneris qõ remanet post ex̃ctõeꝫ ipsaꝝ. zª ibi. (Deiñ si vl̃nerat⁹ fuerit get⁹ ⁊ĉ) Dic̃ g̃ ꝑ. Et sagitte qdẽ ⁊ĉ. vn⁹ q̃ꝝ est ex̃ctio ⁊ alter ipulsio. Ex̃ctio est modus ex̃hẽdi sagittã ꝑ locũ vñ itrauit. ipulsio est modus ex̃hẽdi sagittã ꝑ ꝯriã ꝑtẽ ei⁹ vñ itrauit. Et illõ est. ℔ Aui. õmõstrat qñ ẽ ne cessari⁹ modus ex̃ctõis sagitte ꝑ attractõeꝫ: ⁊ qñ ꝑ ipulsio nẽ. ⁊ ꝑꝫ qõ dic̃. Et si sagittaest occulta. Dic Aui. ostẽdit ꝑm quã figurã doꝫ situari vuln⁹ vt meli⁹ significet̃ nob qñ ẽ oc culta. ⁊ ꝑꝫ qõ dicit. Et vt admistret̃ inq̃sitio ⁊ exꝑssio. ſ. ad significãdũ sagittã occultã: ⁊ intelligit ꝑ inq̃sitionẽ ⁊ opꝑs sionem tactuꝫ qui fit cũ manibus. qꝛ qñ sagitta est occulta tu debes palpare ⁊ ꝟstringere cum manibus loca que sunt in circuitu: qꝛ aliq̃n sentit̃ per talẽ contactũ sagitta: ⁊ dato ꝙ sit valde remota a loco per quem intrauit. Et de hoĩb⁹ sunt qui ramos ponũt in canna vt non egrediaꝫ caro. i. qñ talis figura hꝫ ramos diuersos ⁊ nõ põt dilatari scissura ꝓ pter timoꝛem nerui vel arterie. tũc q̃dam homines. ſ. me dici qui ponunt ramos illos inter cannulas eneas vl̃ alias vt carni non adhereãt: vt qñ extrabunt̃. ⁊ hoc itendit cuꝫ dicit vt non egrediaꝫ caro. ſ. cum talibus ramis quãdo sa gitta extrabitur.

¶Deinde si vulneratus fuerit quietus nō hīs apa calidū admistra futurā aut cōple curationē que facit nasci carnē. Qz si acciderit vulneri apa calidū: tūc oz vt cureť cum embrocis ⁊ emplastris. In sagittis aūt venenosis: opz vt cōcaueť caro ex alteratione sua a carne sana. Caro enim venenosa est mali colozis fusca: ⁊ quasi ipa sit caro maligna.

¶In pte ista Aui. ponit quēdā canonē gnālē curatōis vulneris post extractionē sagitte. ⁊ duo facit. qz pmo ponit curationē vulneris post extctionē sagitte nō venenose. zo ponit curā vulneris post extractionez sagitte venenose. zo ibi (In sagittis aūt venenosis). Dicit ergo pmo. deīde. s. post extractionē sagitte ⁊c. admīstra futurā: hoc est si vulnus ē excidēti ⁊ nō sit ibi conquassatio ⁊ diminutio carnis: aut cōpleāt curationē que facit nasci carnem. ⁊ hoc est si nō sit vulnus simplex: ⁊ itellige hoc qō hic dicit in vulneribꝰ carnis: sz si sagitta vulnerat neruū: tunc hū est idē modus extctionis ipsiꝰ in carne ⁊ neruo. sz curatio vulneris qō remanet nō est eadē sic̄ cura vulneris neruoz ⁊ vulnez carnis. ⁊ iō illō qō dic̄ h̄ Aui. dic̄ icōplete. ⁊ h̄ iō: qz illō qō dic̄ h̄ nō dic̄ nisi icidēta lr ad quādā rememoratione. qz vt ipemet dixit pꝰ cura vulneris vel apatis qō accīt post extctionē rei ifixe dicta ē pꝰ q̄ztū ad mēbra carnosa: ⁊ dr̄ q̄ztū ad mēbra neruosa. Qz si acciderit vulneri calz apa: tūc oz vt cureť cū embrocis ⁊ emplastris. itellige qꝫ si vulnus sit solū i carne ⁊ accidat ei apa: tūc cureť cū embrocis ⁊ emplastris q̄ dicta sunt pus in caº de vulneribꝰ fm qꝫ eis associať apa: si autez vulnus sit in neruo: tūc cureť apa qō ei accidit cū embrocis ⁊ emplastris que dicent̄ in tractatu de vulneribꝰ neruoz fm qꝫ eis accidūt apata. ¶Deinde cum dicit.

¶Si autē ligatura figať in os extrahemus eam cum instrumēto. Si aūt pbibet ex hoc aliquid carniū: tūc oportet vt cōcauemus ipm: aut pforemus illud. Qz si sagitta infixa fuerit i pfundū ossis: tūc nos sciemus illud ex firmitudie sagitte ⁊ paruitate motionis eius cum mouerimus eam: tunc necessariuz erit nobis vt incidamus in primis os quod est supra sagittā cum inciſorio: aut pforemus ipm cum terebello faciendo foramen in circuitu eius si os fuerit grossum ⁊ euadit sagitta per illud.

¶Auic. docet modum extractionis sagitte qñ figiť in osse ⁊ patet qō dicit. ¶Deinde cum dicit.

¶Qz si sagitta fixa fuerit in aliquo mēbroz principalium: sicut cerebro: aut corde: aut pulmone: aut ventre: aut intestinis: aut epate: aut matrice: aut vesica: ⁊ apparēt signa mortis: tūc oz vt abstineamus ab attractione sagitte: qm̄ fiet: inde inqetudo plima ne supueniat nobis locus sermonis stolidoz cum hoc qꝫ parū cōferimus ifirmo. Si aūt nō apparuerint signa mala alia ex qbus timemus de accidentibus: tūc p̄mittemus sermonē in pditione que accidit plimum: deinde icipiemus in curatione. Multotiēs enī de illis qbus accidit illud saluať aliqs absq; spe mirabiliť. Et multotiēs egrediť pars epatis ⁊ aliqd de siphac qō est supra ventrez ⁊ zirbo ⁊ matrix tota ⁊ nō accidit inde mors. verūtamē si nos dimiserimꝰ iterū in his mēbris pncipalibꝰ accidet mors fm oēm dispōnē ⁊ pportionabiť tur ad paucitatē miſicordie: si aūt abstulerimꝰ sagittam fortasse saluabiť infirmꝰ qñq;.

¶In parte ista Aui. ponit quendā canonē circa extractionem sagittaz vt infigunt̄ in mēbris pncipalibus ⁊ nobilibus. ⁊ hec sunt mēbra interioza que nobilia dicunt̄ per respectum ad exterioza. ⁊ īterioza quedā sunt magis nobilia sicut cerebz cor ⁊ epar que dicunt̄ a medicis mēbra pncipalia: quedaz aūt sunt minus nobilia vt alia. signa aūt qñ accidit sagitta in aliquo istoz sunt posita pus in quodam capło qō intitulať summa de vulneribꝰ in mēbris. et ideo nolumus ea hic repetere: sed ibi querant̄. Dic̄ ergo qꝫ si sagitta ⁊c. ⁊ apparēt signa mortis. signa mortis sunt qñ intendunt̄ illa signa que posita fuerūt in illo capitulo: ⁊ apparēt plura ex illis signis: tūc opz vt abstineamus ab extractione sagitte ⁊c. et reddit tres causas. vna est quia fiet maioz ingetudo postea ifirmo. puta ex fluxu sanguis ⁊ similibꝰ. vnde citiº morient̄. Secūda est. qz stolidi nobis imputabunt ipsum iterfecisse. ⁊ ideo Hal. dicit alibi. Nolite medicari egritudies malas ne nominemini medici mali. tertia qz paruū iuuamentū accipiet ex hoc infirmꝰ. ⁊ ideo in tali casu non debemus ipm extrahere. Si aūt non apparent signa mala in pſenti vel timemus qꝫ accidāt: tūc pus debemus di[illegible]nicis qꝫ fm plimum accidit inde mors. ⁊ postea cu[illegible] amicoz extrahere. qz multotiēs saluať aliqs ex illis. absqꝫ qꝫ medicus speret de eo salutez. Veruūtamē si nos pdixerimus itez ⁊c. Dic Aui. addit qddaz ad cautelā medici. ⁊ dicit. si nos extrahimus sagittam ifixam in talibꝰ mēbris ⁊ pdixerimus qꝫ accidit mors fm omnem dispositionē. i. siue sagitta extrahať: siue non: ⁊ supple accidat ifirmū mori: ⁊ pportionabimur ad paucitatē miſicordie. s. a vulgo. hoc est: sz pdixerimus vulgo qꝫ accidat mors siue extrahať: siue non: si nos extrahamus ⁊ accidat mors vulgus parū miſebiť nobis. qz semꝫ dicet qꝫ nos iterfecimus ipm. Si aūt abstulerimus ipsam sagittaz fortasse saluabiť ifirmus qñq;. Ex hoc habeť cautela quā debet medicus hēre. quasi vult dicere Aui. qꝫ qñ nō apparēt tibi signa mortis: sz tu timeas qꝫ in pluribus segtur mors: tamē melius est extrahere q̄z non extrahere: qz aliquādo sanať infirmus: sed debes extrahere cū hac cautela: quia debes multotiens predicere amicis anteq̄z tu extrahas sagittaz: mortē ⁊ debes te multotiēs facere rogari ab amicis: ⁊ magnum salariū petere. qz si tu non facias ita: ⁊ sequať mors ex vulnere vulgus imputabit tibi qꝫ tu interfeceris ipsuz ⁊ parū miſerebiť tibi. ⁊ hec vba sunt valde notanda: ⁊ memorie cōmendanda.

¶Medicine attrahentes. CAP. XI.

Oportet vt sup illum locuz ponať ammoniacum: qm̄ est attractiuum forte: aut sumať radix arūdinis: ⁊ terať ⁊ emplastreť cuz ea. ⁊ forasse cōficiť cum melle: ⁊ affodili iterum ⁊ folia papaueris nigri: ⁊ folia arboris fici cū sauic: aut semē iusquiami albi ppie cum caleadis: ⁊ similiter fructus iusquiami albi cum dispositione sua. Et iteruz alkeiri ⁊ species eius ⁊ aristologia ⁊ cepe narciſci. Et ex aialibꝰ res plurime de qbus est rana excoriata: ⁊ ē mirabiliť valde fixis i ossibꝰ: ⁊ siliť

eradicat dẽtes. Et cancer iteruz contritus. Et vtriqz lepores. ⁊ coagula oia. Et dicit̃ q lacerta est vehemẽtis attractõis ad illud sup qđ findit̃. Et de cõpositis caput lacerte statiz cũ abscindit̃ cũ aristologia lõga: ⁊ radix cãne ⁊ cepe narcisci. Illud vero qđ appropriatũ est cũ attractione ossium corruptoz de sub vlceribus que consolidant̃ dicemus in capło ossiuz.

¶ In parte p̃cedenti docuit Aui. modũ extractõis rei infixe per attractionẽ ⁊ impulsionẽ. In ista parte Auic. docet modũ extractõis rei infixe cum medicis. Et iõ in hac parte aliud non facit nisi q ponit diuersas medicias quaruz proprietas est attrahere res ifixas. ⁊ duo facit. Primo facit hoc. secũdo addit quiddaz. z^a ibi. (Illud vero) Quod Aui. dicit in ambabus partibus patet. Et videte q Auic. videt̃ ponere medicias valde extraneas ad extrahẽduz res ifixas. Sed emplastra vsitata bona sunt. Emplastruz attractiuũ frustuloz ossiũ ⁊ similiũ bonũ. ℞. fermenti. ʒ. vi. mell. ʒ. vi. visci quercini. ʒ. i. armõiaci dissoluti in aqua fenugreci. ʒ. y. olei antiq qđ sufficit oia insimul multũ terant̃ ⁊ fiat empl̃m. ⁊ est optimũ. Jtez aliud. ℞. armoniaci. ʒ. i. ratini. ʒ. y. galbani. ʒ. i. ⁊ ℈. cere. ʒ. i. olei ãtiq. ʒ. i. molliãtur armoniacũ ⁊ galbanũ in aceto. Jtẽ aliud emplastruz cõe bonũ. ℞. cepe lily coctũ in mellicrate ⁊ medullaz fermẽti ⁊ mel ⁊ asungiã veterẽ oia simul icorporẽtur. ⁊ quãdo vis q attrahat̃ ferz pone in emplastris puluerez magnetis. ⁊ emplastra etiaz quãdo ꝓficiunt̃ nõ conficiant̃ in aqua pura: sed cum aqua mellita: quia attrahit ⁊ prodest vulneri cepe narcisci. i. cepe lily vtriusqz. lepus. ſ. animal quadrupes: ⁊ piscis gdã q vocat̃ lepus.

¶ Canon curatõis cõbustionis ignis. CAP. XII.

Intentio in curatiõe cõbusti[illegible] ignis est due intẽtiones. Una eaz [illegible] sequi cum ꝓhibitõe vesicationis. Et secunda est rectificare qđ combustuz. Et sunt necessarie in ꝓhibitione vesicationis medicine infrigidãtes preter qđ associet̃ eis mordicatio. Et secunda vbi curatur qđ est combustuz indiget medicinis in quibus est absterſio quedam cum exiccatione quadam nõ magna: ⁊ p̃ter qđ mordicetur cũ hoc vt sint temperate in caliditate ⁊ frigiditate.

¶ Superius Aui. determiauit de contusione ex contorsione excoriatione punctura ⁊ disruptõe. In parte ista Auic. determiat de cura cõbustionis: ⁊ qz combustio põt fieri a duplici re ab igne vel ab aqua feruẽti. idcirco ista pars potest diuidi in ptes duas. In p̃ma parte determiat de cura cõbustionis ignis. In secunda determiat de cura combustionis aque. ibi (Qñqz accidit vt effundat̃) Prima pars diuidit̃ in duas: qz p̃mo ponit canonẽ curatiõis cõbustionis ignis. In secũda parte ponit medicinas in speciali secundũ illũ canonẽ dcm̃. z^a ibi (Sumantur sandali ⁊ fauſel ⁊c̃.) Prima pars diuidit̃ in ptes tres. In p̃ma pte ostẽdit quot ĩtentões regrant̃ ad curatõez cõbustionis ignis. In z^a pte ostẽdit cui⁹ ꝓportionis ⁊ ꝓprietatis debẽt esse medicine locales ſm vtrãqz intentionem que regrit̃. In z^a parte oñdit a qua illaz itentionum p̃us debemus incipere qñ curatio cõbustionis idiget vtraqz itentõe simul. z^a ibi (Et qñ idiget regimie simł ⁊c̃.) Quod p̃mo dicit Aui. patet. Tunc Aui. oñdit quales medicie regrunt̃ in vtraqz intentione. p̃ma. ſ. ad probibenduz vesicatiõem dicens. Et

sunt necessarie in ꝓhibitione vesicatõis medicine infrigidantes. Et ratio huius est: qz causa vesicatiõis est mala ꝓportio calida quã imprimit ignis in mẽbruz: que caliditas est causa attractõis spũs ⁊ sanguis ad mẽbruz. vñ accidit ibi rubificatio. nũc aũt ois cura fit p contrariũ. calide aũt cause frigida contraria est. frigide vero calida. ⁊ iõ ꝓhibitio vesicatõis fit cũ medicis infridãtib⁹.

Sed quereret aligs vlteri⁹ qualia infridantia debent hec esse: vtrum. ſ. fortia vel debilia. ⁊ vr̃ q debeãt eẽ debiliter infridantia: qz maxima in locis est si ꝓriũ in ꝓtrario ⁊ propositũ in ꝓposito. nũc aũt si aliqđ membrũ infrideť fortiter a re frida sicut accidit in extremitatib⁹ in hyeme ⁊ iter agentibus in frigore nõ curat̃ nec probibet̃ eius corruptio p fortiter calida. vnde vt auctores in cura taliũ p̃cipiunt q extremitates taliũ nunqz debent igni approximari: imo debẽt mitti in embrocis aquaz tempate caliditatis. g̃ similiter si accidat adustio ⁊ calefactio mẽbro ab igne ꝓhibet̃ eius corruptio ⁊ vesicatio nõ p fortiter infridantia sicut per aquã fridam ⁊ aquã ros. ⁊ hꝫ. ſz p debiliter in frigidãtia. ¶ Jn ꝓtrariũ hui⁹ vident̃ esse auctores. dicit. n. Almãsor. capło de adustiõe ignis ⁊ aque buliẽtis q statim cũ hoc accidit p̃us in aqua frida vel ros. sup niuez infrĩdata madefiat ⁊ desup ponat̃. ¶ Ad hoc est dcm̃ q probibitio vesicatõis fit p medicias fortiter infridãtes sicut ponũt auctores. ⁊ rõ hui⁹ est illa que dicta est p̃us: nec est sile oino de friditate impssa in mẽbrũ ab aere frido vel aqua frigida ⁊ de calitate impssa ab igne. nã ꝓpter friditatẽ pori ꝓstringuntur ⁊ opilant̃. vñ materia ibi ꝓstricta euaporare nõ põt. ⁊ ideo curatio talis impssionis sunt cała rarificãtia poros: qz p talia calefit mẽbrũ ⁊ materia ꝓstricta euaporat: nũc aũt cała rarificãtia poros sunt que sunt calida tempate ⁊ nõ cała fortia: tum qz calida fortia mitigatiua doloris nõ sunt: imo mordicatõe pticipãt. ibi aũt idigemus maxime mitigatõe doloris. tum qz calida fortia poros ꝓstrigũt vt dixi supra in capło de cura ꝓtusionis. ex hoc aũt q poros ꝓdensant vehemẽtius sunt causa vt ꝓdenset̃ materia ibi contẽta in loco. hoc aũt est causa doloris: imo qz rõne huius accidit ꝓpter caliditatẽ fortẽ vt friditas eius in partibus lesis deueniat ꝓpter appositõez taliũ fortiũ calidoz ad partes circũstãtes sanas. nam propter cõtractõez maiorẽ que fit ibi. ⁊ qz vnũ cõtrariũ refugit aliud mala ꝓportio frida fit in ptibus in qbus p̃us non erat. vñ accidit dolor ĩtendi. tum etiã qz aliqñ fortia subito apiunt. in tali autẽ subita aptõe accidẽt nocumẽta. ſ. dolor ⁊ resolutio humoris subtilis ⁊ cõculcatio humoris grossi. ⁊ ꝓpter hoc videmus q isti q bñt extremitates lesas a frigore si eas approximent igni accidit dolor ĩtolerabił ⁊ accidit sol̃o ꝓtinui. ⁊ hoc est ꝓpter subitã apertõez quã facit ignis: ſz in ĩpressione quã facit ignis in mẽbrũ cõpetunt fortiter infridantia in p̃ncipio vt vesicatio ꝓhibeat̃. ⁊ hoc ideo qz p̃ma impressio quã facit ignis in mẽbrũ est mala ꝓportio cała q indiget sola alteratõe ⁊ nõ ĩpedit hic sicut ibi opilatio porozũ: qz caliditas q impmit̃ ab igne ampliat poros. vñ frida approximata iueniũt poros aptos. ⁊ ideo vtus eorum penetrat vsqz ad caliditatẽ ⁊ eã alterat. alterata aũt caliditate probibet̃ vesicatio. vez est tñ q ista fortiter infridantia non competunt. ⁊ hoc est qñ ꝓpter adustionẽ ignis attrahit̃ ibi materia multa cała in mẽbro. tunc ꝓtingit qñqz q ꝓpter appositõez taliũ fridoz opilat̃ ⁊ constringit̃ materia ⁊ conculcatur in loco. vñ accidit vehemẽs dolor. ⁊ tũc apponenda sunt frigida temperate que cum hoc q alterant ꝓportionẽ sint alicuius resolutionis ⁊ rarificationis materie, ⁊ hoc dicit Almansor in capło de cura combustionis ignis. Dicit. n. q si acciderit adustio cum igne. tunc statiz apponatur ibi pãnus infusus in aqua frida vel aqua ros.

Almansor in capitulo de cura combustionis ignis. ⁊c

Sed si dolor augmentetur ⁊ fiat fortissimus ⁊ non cesset p talia fortiter ifridantia.tũc apponant vitella ouoꝝ agitata cũ oleo roſ.qz tale mediũ est tempatuz in friditate ⁊ est alicui⁹ rarefactõis.⁊ est id medicamẽ valde notandũ: qz ego iam vidi fieri p ipm effectus mirabiles in sedatõe doloris vehemẽtis in cõbustiõe ignis.vidi.n. multotiens aliquos hr̃e dolores vehemẽtes ex cõbustiõe ignis ⁊ medici apponebãt vnguẽta alba.⁊ hꝫ frida ⁊ dolor plus itendebaṫ.apposito aũt tali medicamie statiz sedatus est dolor.⁊ ꝓpter hoc qñ vocaris ad aliquẽ egrũ ex combustiõe ignis: ⁊ tu vides ipz hr̃e dolorẽ fortissimũ siue sit facta vlceratio siue nõ meli⁹ est vt tu mitiges dolorẽ cũ tali medicamine ⁊ similib⁹.mitigato aũt dolore nõ potes quasi postea errare.Sic ꝯ appet ꝙ aliqñ fortiter infridatiuũ competit.aliqñ aũt nõ:sz tempatũ.⁊ pp hoc Aui.in cap.sequẽti vbi ponit medicamẽ ad ꝓhibẽdũ vesicatõez ponit medicias diuersas: quaꝝ vna est fortiter frida:alia aũt paꝝ: qz qñqꝫ cõpetit vna qñqꝫ vero ꝛpetit alia ſm diuersaz dispõnẽ egritudis.vt dcm̃ est.sed Aui.nõ distinguit:eo ꝙ id relinqt bono arbitrio ⁊ igenio medici. ¶ Ulterius nota vnũ qõ ponit Almãsor vltra dicta Auic.ſ.ꝙ si accidat magna cõbustio ignis. tũc eger flobotomeṫ ex ꝯria parte vt deriuent̃ hũores a loco ifirmo q sunt causa doloris ⁊ apatis ⁊ regimẽ est ẽt subtiliandũ ⁊ infridantib⁹ est vtenduz donec dolor ⁊ apa sedent̃.Et sicut dcm̃ est in combustiõe ignis ita etiã itelligas in cõbustiõe aque buliẽtis:qz quasi cura vtriusqꝫ est eadẽ.ſz Aui.diuersa ponat capla ꝓter ꝙ associeṫ eis mordicatio.hoc est dicere ꝙ medicie infridãtes qbus vtimur ad ꝓhibitõez vesicatõis debẽt esse sine mordicatõe.Et causa hꝫ est:qz mordicatio ẽ cũ dolore:dolor aũt est maxie vitãdus:qz est cã apatis:imo aliqñ accidit tãtus dolor in cõbustiõe ignis ꝙ spasmaṫ eger ⁊ moritur.⁊ iõ medicie oẽs cõbustiõis ignis debẽt esse sine mordicatõe.⁊ pp hoc bonũ ẽ lauare oia q̃ ponunt̃ in vnguẽtis ad cõbustionẽ ignis ẽt vsqꝫ ad cerã:qz p loturã mouet̃ ois mordicatio a medicis.Tũc Aui.oñdit q̃les medicie cõpetant in itentõe secũda.ſ.qñ accidit ꝙ locus vlceret̃ a tali cõbustiõe dicẽs.Et secũda.ſ.itẽtio vbi.i.ſm quã curaṫ qõ est combustũ.i.qõ est vesicatũ ⁊ vlceratuz: vt qz nõ possit fieri ꝓhibitio vesicatõis p medicias.Et itellige.qz qñ curamus locũ vesicatũ ꝑus dz fieri pforatio in vesica vt inde egrediaṫ aqua q̃ ibi ꝛtinet̃:deide admistrent̃ medicine q̃ sunt ſm itentõez secũdam.idiget ꝯ medicis in qbus est absterſio quedã cũ exiccatõe quadã non magna. Rõ aũt hꝫ est:qz cũ iam factũ sit ibi vlcus ⁊ in omni vlcere.vt dcm̃ est fit duplex hũiditas.vna grossa que appellaṫ sordes.⁊ alia subtilis:duplici idiget itentione.ſ. absterſiõe ⁊ exiccatõe.idcirco medicia que admistraṫ ad curandũ qõ cõbustũ est idiget absterſiõe quadã ⁊ exiccatõe quadã: sz nõ magna:qz talis medicia dz esse sine mordicatõe: mordicatio aũt causaṫ ex medicia fortiter absterſiua ⁊ multũ exiccatiua.⁊ hoc est qõ subdit Aui.⁊ ꝓter hoc ꝙ in mordicent. Et cũ hoc sint tẽperate i caliditate ⁊ friditate.medicine in itentione secunda nõ debẽt esse frde sicut in itentione ꝑma.Et causa hꝫ est hec qz in secũda itentõe est factũ vlcus:in ꝑma autem nõ. Nunc aũt ſm Hypo.in qnta pticula afforismoꝝ.vlcerib⁹ friduz est mordax ⁊c. ⁊ iõ in secũda itentõe debẽt esse medicie tẽperate in caliditate ⁊ friditate ⁊ quãtum ad potẽtiã ⁊ quantũ ad actũ ⁊ maxime in hyeme. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et quãdo indiget regimine simili regaṫ cuz infrigidatiuis pri⁹: deide si indiget secũda fiat. Si autem inuenitur ⁊ iaz vesicatũ est: tunc necessariũ est regimẽ ſm. Et medicine eius sunt sicut chimolea ⁊ lutoꝝ genera exiccãtia ⁊ lenites decocte ⁊ encaustruz indum ⁊ similia. Ea vero que sunt sicut tus ⁊ glutinũ ⁊ pinguia nõ cõueniunt ad illud:qñ quedã eoꝝ sunt calidiora q̃ opz: ⁊ non carent virtute mordicatiua. ⁊ quedã eoꝝ sunt humidiora q̃ opz.

¶ In parte ista Aui.oñdit a qua ꝑdictaꝝ itentionũ debemus icipe qñ combustio idiget vtraqꝫ itentõe. Et cũ hoc ẽt ponit quasdã medicias que sunt vtiles in itentõe secũda.⁊ quasdã docet euitare. Dicit ꝯ.Et qñ idiget.ſ.combustio ignis regimie simili.i.regimie vtroqꝫ puta prohibere vesicatõez ⁊ curare vesicatuz.⁊ illud est qñ ignis ab ipso ꝑn⁹ vesicat ⁊ cõburit.tũc.n.idigemus vtraqꝫ itentõe ꝓhibere.ſ.ne vlterius vesiceṫ ⁊ curare vesicatuz. regaṫ cum infridatiuis ꝑus. Et causa huius est hec: qz cuz causeṫ ibi mala ꝛpho calã ex combustione ignis ⁊ vlcus curari non possit nisi ꝑus remoueaṫ mala ꝛpho que est cuz vlcere sicut potest apparere declaratio hꝫ ex ꝑdictis.⁊ ẽt hoc idez multotiẽs dicit Aui.in tractatu de vlcerib⁹.idcirco necesse est ꝑus admistrare infridantia q̃ malam ꝛphonẽ remouẽt. Deide si idiget secũda itentõe fiat. Dicit aũt si idiget. qz multotiens talia infridantia cũ hoc ꝙ remouẽt malaz ꝛphonẽ curant vlcus. Si aũt nõ curatẽt. tũc necessarium est regimẽ secunduz ⁊ medicie eius.ſ.regimis secũdi sunt sicut chimolea ⁊ lutoꝝ genera sicut terra sigillata bolus armen⁹ lutũ vasoꝝ aq̃ ⁊ sil'lia. Et encaustꝝ indũ:encaustꝝ indũ est qñ cogtur sumac donec denigreṫ ⁊ tali decoctõi addiṫ alumẽ.⁊ dr̃ talis decoctio incaustrũ:qz denigrat coria ⁊ capillos(Ea vo q̃ sunt ⁊c.) planũ ẽ.

¶ De medicinis ad combustionem que sunt secundũ intentionem primam. CAP. XIII.

Umanṫ sandali ⁊ saufel ⁊ later albus recens aut ostracũ ⁊ liniant̃ cuz aqua solatri ⁊ aqua ro. aut vnguentũ de vitellis ouoꝝ ⁊ oleo ro. Et itez endiuia ⁊ farina ordei abluta ⁊ vitelli ouoꝝ ⁊ oleũ ro. ⁊ lentes elixate cum roſ.cum oleo ro. Et itez bolũ ar. ⁊ acetum. ⁊ itez oleum ro. ⁊ cera ſm ꝙ opz:deide ponaṫ in eo de calce abluta ablutione integra cũ ceruſa ⁊ opio ⁊ albumine oui ⁊ aliquãtulo lactis. ⁊ itez sumant̃ folia malue ⁊ sicle ⁊ elixentur cũ aqua dulci:deinde terant̃ ⁊ mundent̃ a rebus filosis q̃ sunt in eis: deide aggregent̃ eis merdasengi ꝓditi cũ climia ⁊ ceruſa de plumbo algalai amboꝝ añ. partes.ij. ⁊.ſ. ⁊ olei roſ.partes. iiij. ⁊ aque solatri ⁊ aq̃ coriãdri amboꝝ añ. pars.j.

¶ In ista parte Aui.ponit medicias in spãli ad cõbustionẽ ignis ſm itentõez ꝑmam.ſ.ad ꝓhibẽdum vesicatõem. ⁊ planuz est qõ dicit. Saufel.i.auelana ida.later albus. i.paruz coctus.merdasengi.i.litargiri cõditi.litargiꝝ cõdituz dr̃ esse quãdo terit̃ ⁊ abluit̃: deide ducit̃ in mortario cuz oleo rosa.tãtum ꝙ fit albũ ⁊ postea exicca.

¶ De medicinis que sunt ad combustionem secundũ intẽtionem secundam. CAP. XIIII.

Melior rerum ad illud est vnguentum de calce. Sumatur calx ⁊ abluaṫ septies donec separeṫ ei⁹ acuitas tota: deinde cõquasseṫ cũ oleo ro.aut oleo olive ⁊ pauca cera si indiget ea: ⁊ forasse ad-

duntur sup ipm chimolea ⁊ albumẽ ouí ⁊ parum vini. Unguẽtum calcis cum modo alio. Abluaẽ calx sicut sciuisti: ⁊ fiat ex ea cuz aqua folioꝝ sicle ⁊ cũ aqua folioꝝ caulis ⁊ oleo roſ. ⁊ cera vnguẽtuz. Et de illis q̃ cõueniunt hic: ⁊ vbi non timeẽ pustulatio ⁊ vesicatio est ligare desup folia albetbil adusta aut filique combuste. Unguẽtum ꝯueniẽs ad paruitatẽ caliditatis: ⁊ est lõge compositõis exptũ est ⁊ iuentuz est bonũ. ℞e. stercoris vacce pascẽtis exiccati ⁊ corticum arboris pini ⁊ pulegij oium añ. ʒ. merdasengi. iij. scorie argenti. ij. scorie plumbi .iiij. calcis ablute cuz aqua frida mitoriẽs. v. ⁊ chimolee. v. ⁊ luti alcabruſij aut romãi aut armeni ⁊ ceruse oiuz añ. vj. virge pastoris ꝑtrite. ʒ. encaustri persici aut sirij. vi. turie viridis vij. stercoris ouis. vij. granoꝝ volubilis ⁊ foliorum eius amborum. ʒv. scorie ferri ⁊ succi foliorum maluauisci ⁊ succi foliorum malue omnium ana. ʒ. lilij domus ⁊ cepe eius ⁊ lilij celestis ⁊ croci omnium ana. v. camphore .iiij. cere faui ⁊ olei roſ. ⁊ medulle cerui ⁊ adipis eius quantum sufficit. Et de illis que sunt fortitudis vebemẽtioris ⁊ conuenũt ei q̃ ꝺ est minoris caliditatis: ẽ vt sumanẽ limature eris ⁊ ferri: ⁊ ꝑficianẽ cum luto aut cũ luto rubeo: deide cõburanẽ in patella aut furno: ⁊ fiãt ide trociſci ⁊ seruenẽ ⁊ admistrenẽ redacti in pulueré vbi necia est exiccatio aut liniant cũ oleo ro. ⁊ de hoc gñe iterũ est illud: cõburaẽ fimus colũbinus in pãno lini donec accẽdaẽ ⁊ lineaẽ cũ oleo aliquo: qñ est mirabile. Et locis vlceratis conferũt porri elixati aut portulaca cũ sanie ⁊ folia myrti ꝑtrita in pulueré redacta. Si aũt fiat inobediens: tunc folia albetbil adusta aut folia algebut adusta. Et si fuerit magis inobediens illo administrentur medicine consolidantes vlcera maligna.

¶ In parte ista Auicenna ponit medicinas ad combustionem ignis secundũ secundam intentionẽ. ſ. ad curandum quod combustum est ⁊ vlceratum. ⁊ patet quod dicit. Lily domus. lilium domus est lilium domesticum. Lily celestis: ideſt yreos cum luto. lutum absolute accipitur pro luto quod inueniẽ in vase fabrorum quando acuunt ferramẽta: aut luto rubeo: ideſt bolo armeno. folia algebre: ideſt pini masculi ⁊c.

¶ De combustione aque calide. CAP. XV.

Quandoq̃ accidit vt effundaẽ olla fervẽs aut aqua calꝫ sup membrũ bois: ⁊ facit opationẽ ignis. Et cõueniẽtꝰ ei est vt succurraẽ stati anteq̃ vesicetur cum eis que sunt sicut sandali ⁊ aqua roſa. ⁊ campbora: ⁊ non dimittantur exiccari; immo consequenter adhibeatur omni hora pannus infusus in aqua frigida congelata: hoc. n. prohibet ipsum vesicari. Et quidam properant ⁊ rorant desuper aquã oliuarũ aut aquaz cineris. ⁊ melius est vt teratur quodlibet amborum cum sanie aut vnguentum de calce. et iterum medicamen factũ de fimo columbino predictum est mirabile valde. Et vlcera quidem curantur cum porris elixatis aut exiccatis contritis et est melius: et cum reliquis que diximus in capꝫo primo.

¶ In hoc capitulo Auicenna determinat de cura combustionis aque buliẽtis. ⁊ diuiditur in partes duas. Primo ponit medicinas ad prohibenduz vesiccationẽ. licet etiã alique illarum curent etiam locum vesicatum. In secunda parte ponit medicinas que sunt ad curandum locum vlceratum. secunda ibi. (Et vlcera quidem ⁊c.) planum est quod dicit.

¶ De fluxu sanguis ⁊ retẽtõe ei⁹. CAP. XVI.

Iam scitum est in lib. primo q̃ qñ sanguis egrediẽ a venis nõ egreditur nisi aut ꝓpter aptiõez orificioꝝ venarum ꝓpter debilitatez in venis: aut ꝓpter vebementiã repletõis: aut ꝓpter motũ fortem vsq̃ ad vocẽ ⁊ saltũ: aut ꝓpter vaporẽ accidẽtez veniẽtẽ deforis: aut ꝓpter disruptionẽ eaꝝ et ipsaꝝ inciſionẽ per causam primitiuã incidẽtem contundentẽ: aut ꝓpter causam corrodentem interius; aut vebementia motus cum repletione: aut ꝓpter resudationem ab eis propter raritatem accidentem corpori venaruz et panniculo earum.

¶ Superius Auicenna determinauit de punctura ⁊ disruptione ⁊ combustione ignis. In parte ista determinat de fluxu sanguinis ⁊ eius retentione. Et diuiditur pars ista in partes duas: quia in ꝑma parte determinat de fluxu sanguinis theorice. In secunda parte practice: quia ponit curam ipsius. secunda ibi. (Oportet in curatione fluxus sanguinis ⁊c.) Prima pars diuiditur in quattuor partes. In prima parte ostendit. vnde sanguis egrediatur. ⁊ ponit etiam in generali omnes causas fluxus sanguinis. In secunda parte ostendit q̃ fluxus sanguinis diuersificatur in timore secundum diuersitatem membrorum ⁊ artariarum ex quibus exit. In tertia parte docet distinguere inter fluxum sanguinis artarie ⁊ aliarum venarũ. In quarta parte ponit quedam signa pronostica in fluxu sanguinis. secunda ibi. (Nos vero dicimus). ibi tertia. (Et differentia quidem inter sanguinez artarie) Et quarta ibi. (Et scias q̃ omnis cui accidit). Prima pars diuiditur in duas. In prima parte facit quod dictum est. In secunda parte ostendit quarum venarum fluxus sanguinis est magis periculosus. secunda ibi. (Et conuenientior venarum ad hoc). Dicit ergo iam scitum est in libro primo q̃ sanguis egreditur a venis. Intellige hic q̃ sanguis accipitur communiter ad sanguinem quietum qui est in venis ⁊ ad sanguinem mobilem qui est in artarys. Etiam vena hic accipitur communiter ad venaz getam: cuius ꝓncipium est epar ad artariã inquietaz: cuius ꝓncipiuz est cor. ⁊ sic itelligẽdo est vera vlr q̃ sanguis nõ egre

dit nisi a venis. Et rō bō est: qz sanguis sub forma sanguis nō ē nisi in venis: eo qp ex venas in corpe aut ē sub forma hūiditatis sic est in mēbro: aut putrefit ꝛ ꝯuertit in saniē sic qñ effundit inālr ad aliqō spaciū. iux illud affozismorū 5ᵉ pticule. Si in vētre sanguis effusus fuerit ex nāz necesse est putrefieri ꝛ in saniē vti. Qz g̃ sanguis sub forma sanguis nō ē nisi in vēis idcirco fluxᵒ sanguis nō ē nisi ex vēis: vel ex venis qetis vel arterialibᵒ: vel ex magnis vel puis (Et nō egredit) Dic Aui. pōit modos fm quos egredit sanguis ex venis. ꝛ ponit Auic. ēt cās ois fluxᵒ sang. ingnāli. ꝛ tres modos inuit Aui. fm quos sanguis egredit a venis. ꝛ Ha. 5ᵒ de ingeᵒ. pōit solū tres modos fm quos sanguis egredit a venis. cāe aūt istox modox sunt plēs. naz sanguis aut egredit ex venis p aptōez ozificiox venax. ꝛ iste ē vnᵒ modus: aut egredit ex ipsis: qz resudat ab eis. ꝛ iste ē tertiᵒ modus. aptio aūt ozificiox venax fit aut pp debilitatē ipsox: qz qñ vene ꝛ ipsox ozificia debilitant: tūc nō pñt ꝯtinere qō est in eis: aut fit pp subitā ꝛ vehemētē repletōez: aut fit pp vapoze pūgitiuū de foras accñtē g apit ozificia venax qualis est sapoz sulphuris ꝛ similiuz: aut fit pp aliqō corpᵒ acutū qō pungit ꝛ apit ozificia venax. diſruptio aūt pāniculi ꝛ corpis ipsax fit aut pp vehemētiā repletōis ipsax ꝛ maxime si fit cum motu: qz extēdunt corpora ipsax. vñ scidunt ꝛ crepāt aut fit pp cāz p̄mitiuā icidentē ꝛ ꝯtūdētē corpa ipsax vel pp alias cās p̄mitiuas q̃ pñt diſrumpe corpa ipsax. Resudatio aūt ab eis fit pp subtilitatē sanguis ꝛ raritatē accidentem corpori venax ꝛ pāniculox ipsax. bi sunt modi ꝛ cause omnes fluxus sanguinis.

¶ Et conueniētioz venax ad hoc vt currat qō est in ea cū inuenit viā est arteria. nam corpus eius est mobile: ꝛ quod est in ea quādoqz contrahit ꝛ qñqz expanditur.

¶ Dic oñdit de q̃ vena fluxᵒ ē magis piculosus. ꝛ p̄ oñdit hoc ex pte substātie vene ꝛ artarie ꝛ ex pte corpis ꝯtēti in ea. zᵒ oñdit hoc rōne cuiuslibz accñtis. zª ibi (Et qñ non desup coartat ꝛc.) Dicit g̃ p̄. Et ꝯueniētioz venax ex hoc appet qp vena accipit bō cōiter ad venā getā ꝛ arteriaz ad hoc vt currat qō ē in ea cū inuenit viā: qz q̃tū est ex se ꝛ ex sua habitudīe nāli arteria nō est magis apta ad fluxū sanguis q̃z vena: qz artaria ē cōpōsita ex duabᵒ tunicis. vena aūt solū ex vna fm qp auctoꝛes ponūt ex anathomia: sz si fiat diſruptio in artaria ꝛ vēa: tūc ꝯueniētioz ista ꝯvenax .i. magis apta ad fluxū sanguis est artaria. ꝛ in bō Auic. innuit timorē eē in fluxu sanguis arterie q̃z vene: qz arteria est magis apta ad fluxū sanguis. ꝛ p ꝯns pōt difficiliᵒ constrigi. Et qp arteria sit magis apta ad fluxū sanguis q̃z vena cū fcā ē in ea via Auic. ꝓbat bō ex duobᵒ. ex pte substātie vene artarie: ꝛ ex parte contēti in vena dicēs: nam corpus eius. i. artarie est mobile: qz artaria mouetur propter motuz spiritus ꝛ sanguinis in ea fm sistolē ꝛ diastolē. motus āt est cā maioris fluxᵒ sang. eo qp ipedit ꝯsolidationez scissure: qz dilatat poꝛos vel ptes. Et qō ē in ea. i. ꝛ sanguis ꝛ spūs q̃ ꝯtinent in ea. i. in artaria. qñqz ꝯbit. ꝛ qñqz expādit. i. qñqz mouet fm modū ꝯtractiōis q dī modus sistoles. ꝛ bō ē qñ mouet ꝯsus mēbra ad exterioza: qz g̃ corpᵒ tale ꝯtētū in artaria ē mobile: si artaria ē fixa qñ tale corpᵒ mouet ad exterioza valde cito egredit pp impulsionē quā facit. ꝛ egredit cuz quodā saltu. vt postea dicet Aui. Si g̃ tā ex pte artarie: qz est mobilis: q̃z ex pte ꝯtēti. qz ēt ē mobile si ex ea accidat fluxᵒ sang. difficiliᵒ ꝯstrigit q̃z fluxᵒ sanguis vene: qz vena est geta ꝛ rōne sui ꝛ rōne ꝯtēti in ipsa. ¶ Deide cū dicit.

¶ Et qñ nō desup coartat locus eius post solutionē ꝯtinuitatis eiᵒ: ꝛ inuenit vacuitatē pōit res ad emboziſmū qō noiat mater sanguis.

¶ In pte ista Aui. oñdit qp fluxᵒ sang. artarie ē magis piculosus rōne cuiusdā accñtis qō aliqñ segt ad fluxū. hoc āt accñs est qōdā apa qō vocat hypoziſma vel emboziſma: hypoziſma. n. vl emboziſma sub bō noie est apa qō accidit ex ruptura vene vel artarie. qō qdē apa ē valde maluz in fluxu sang. qz qñ hoc accidit difficulter pōt ꝯstrīgi. Auic. g̃ in hac pte vult oñdere qp fluxᵒ sang. artarie ē magis piculosus: eo qp ad ipz segt magis empoziſma. ꝛ cū hoc ēt pōit modos fz quos pōt accidere empoziſma. Ista ps diuidit in ptes tres: qz in p̄ma pte pōit vnū modū fm quē pōt accidere hypoziſma. In zª pte oñdit cām. q̃re ad fluxū sanguis artarie vtplm segt illud accñs emboziſma. In 3ª pte vlr oñdit qd ē hypoziſma. ꝛ quot modis pōt accidere ex fluxu sang. ꝛ maxīe ex fluxu sang. artarie. zª ibi. (Et artaria. licz sit de illis ꝛc.) 3ª ibi (Et multotiēs qdē icarnat artaria) Dicit g̃ p̄. Et qñ nō desup coartat. i. ꝯstringit locus eiᵒ. i. locus fixure artarie post solonē ꝯtinuitatis eiᵒ. i. artarie ꝛc. hoc ē dīre qp qñ fixura artarie nō ꝯstrīgit nec incarnat. tūc siue aptio cutis consolidat siue nō remanēte ibi spacio vacuo aggregatur sub cute in tali spacio sanguis artarie ꝛ fit ibi tumoꝛ qui dicitur hypoziſma. hypoziſma enī non est aliud fm qp Halie. dicit. 5ᵒ de ingeᵒ. nisi apostema molle tactui cedēs accñs ex sanguīe q exit ex vēa ꝛ aggregat sub cute in spacio remanēte ibi vacuo. Dī ēt tale apa mater sanguis ad silitudinē: qz sic mater ꝯseruat ꝛ nutrit filiū: ita ēt qz tale apa ꝯseruat ꝛ plōgat fluxū san. iō dī tale apa silitudinarie mr̄ sanguis ꝯseruat ꝛ plōgat tale apa fluxū sang. qz ipedit icarnatōez artarie. ipedit aūt pp sanguinē ibi collectū circa artariā: ꝛ qz medicīa ēt incarnatiua sup ozificiū artarie nō pōt apponi. ꝛ pp bō accidit in tali apate sic Hal. dicit. 5ᵒ de ige. qp qñ ligabit sanguis fluxᵒ cessabit. dū āt solutū fuerit mox fluet. sic g̃ appet q̃lr pōt hypoziſma accidere ex fluxu sang. artarie. appz ēt aliq̃lr qd sit hypoziſma. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et arteria qdē. lz sit de illis q̃ noiant: tñ est ō illis quox difficilis est incarnatio.

¶ In pte ista Aui. oñdit cāz. q̃re ad fluxū sanguis artarie. vtplz accidit hypoziſma. dcm̃. n. ē qp hypoziſma accidit ex fluxu sang. artarie qñ artaria nō icarnat. nūc aūt artaria licz aliqñ icarnet tñ ē difficil icarnatōis ꝛ difficilioꝛis icarnatōis q̃z vena. Et rō bō est. qz artaria bz duas pelliculas. q̃rū vna. s. iterioꝛ ē cartilagiosa. cartilago āt de difficili cō solidat. ꝛ iō artaria ē difficil ꝯsolidatōis: pp qō ad fluxuz sang. artarie cito ꝛ sepe vēit hypoziſma. ¶ Deide cū dic.

¶ Et multotiens qdē nō incarnat arteria ꝛ incarnat illud qō continet arteriam ꝛ coartat super eā: quare sanguis nō pōt facere cursum supfluū: imo egredit ex eo aliqd vsqz ad fines cutis. s. q̃ntitas quā capit. ꝛ qñ alleuiat cū cōpōsitione redit ꝛ occultat sicut accidit rupture. ꝛ fortasse remanet vena sola sub cute: ꝛ sentitur pulsus eius ꝛ ipsi⁹ successio. ꝛ multotiēs accidit illud arterijs deintus ꝛ diſrumpunt ꝓter qp diſrūpat cutis ꝛ ꝯgregat sub cute emboziſma .s. apa leue ex sanguie ꝛ vētositate qō possibile ē qescere cū ꝯpressiōe. Et hoc qdē mltotiēs accidit in collo ꝛ inguinibᵒ ꝛ curuaturis p se: ꝛ multotiēs accidit ex cā itrīseca aut ex flōmia.

¶ In pte ista Aui. qr fecit mentionē de hypoꝛismate ostendit vl'r qd est hypoꝛisma. et quot modis pōt accidere. Et ista ps diuidit̄ in ptes duas. In p̄ma pte facit qō dcm̄ est. In z^{a} pte recitat opionem quoꝛundaz antiquoꝝ circa hypoꝛisma ꝓm qꝫ accidit ex disruptiōe artarie ꝛ eaz ip̄robat. z^{a} ibi (Et multi medicoꝝ) Juxta p̄mā partē est itelligendū qꝫ hypoꝛisma. vt dcm̄ est supꝛa nō est aliud nisi aꝑa lene ex sanguie cū quadā vētositate qō qdē apud cōpꝛessionē occultat̄. post cōpꝛessionē vo redit sicut accidit ruptuꝛe iguinis: qr ruptura inguinis qñ cōpꝛimit̄ occultat̄ post cōpꝛessionē vo redit. Sz hypoꝛisma pōt accidere duobus modis. vno mō cū ruptura cutis. ꝛ hoc est. s. qñ aliq̄ artaꝛia disrūpit̄. tūc si non incarnet̄ locus artarie ꝛ sit in loco vbi est vacuitas spacy. tūc sanguis ꝯgregat̄ ibi in illo spacio vacuo ꝛ facit tale aꝑa. ꝛ tūc accidit sicut dicit Hali. de īgenio. Quia qñ ligat̄ cessat fluxꝰ sanguis. dū aūt dissoluitur sanguis fluit aut pōt accidere hypoꝛisma sine ruptuꝛa cutis. ꝛ hoc est. s. qñ rūpit̄ artaria iteriꝰ ꝛ nō disrūpit̄ cutis. vel si disrumpat̄ cutis. tūc si cutis cōsolidet̄ ꝛ icarnet̄ ante incarnatōez artarie vt. s. remaneat artaria nō icarnata sub cute. tūc accidit hypoꝛisma: qr quādo cutis est consolidatiua ꝛ artaria est scissa. tūc sanguis egredit̄ ex artaꝛia vsq; ad cutiz ꝛ cū nō possit egredi cutiz dilatat̄ sub cuti ꝛ capit ibi spaciū vbi aggregat̄ talis sanguis ꝛ fit ibi talis tumoꝛ ꝛ aꝑa qō dr̄ hypoꝛisma. multotiēs vo ꝓtingit qꝫ qñ artaria est disrupta ꝛ nō cutis qꝫ sola vena remanet sic nō icarnata sub cute ꝛ nō egredit̄ sanguis ita qꝫ faciat tale aꝑa: vt qr. s. forte nō est ibi vacuitas spacy in quo possit aggregari: sz remanet ibi vena vel artaria sub cute nō incarnata. ꝛ appet mānifeste eius pulsatio sub cute. Cause ān hypoꝛismatis aut sūt a cā iteꝛioꝛi: qr multotiēs scīdit̄ artaꝛia iteriꝰ ex cā ītrinseca sicut ex humoꝛibꝰ coꝛrosiuis vel ex nimia repletōe ꝛ similibus: ꝛ tñ nō scinditur cutis: aut sunt extrinsece sicut flobotomia ꝛ casus ꝛ pcussio ꝛ similia. hoc intellecto potes itelligere ea que Aui. dicit in lr̄a. ¶ Sz est vlterius intelligendū qꝫ hypoꝛisma quāc̄z accidat vtplurimū ex fluxu sanguis artarie ꝑpter rōnē quaz posuit Auicē. nihilominus tñ hypoꝛisma pōt accidere ex fluxu sanguis vene ꝛ ex fluxu sanguis artarie. ꝛ maxīe potest accidere ex fluxu sanguis vene qñ vena disrupta est magna: qr talis difficiliꝰ icarnat̄ c̄z parua. ꝛ qꝫ hypoꝛisma possit accidere ex fluxu sanguinis vene. pōit Albucasis in quodā capl'o vbi determinat de cura ipsiꝰ aꝑatis p̄ incisionē. dicit. n. qñ disrūpit̄ artaria ꝛ ꝯsolidat̄ cutis q̄ ē sup̄ eaz. tūc multotiēs accidit ide aꝑa. ꝛ sil'r accidit vene etiam vt accidat in ea inflatio ꝛ aꝑa. signa aūt ꝛ dr̄ntia quibꝰ cognoscit̄ qꝫ tale apostema fit ꝑpter artaria vel venā. Albucasis ponit in isto capl'o qꝫ qñ tale apostema est ꝑpter artaꝛiā: tūc est lōgū aggregatuz in ꝑfundo coꝛpis. ꝛ qñ impellis tale aꝑa digitis tuis. tunc sentis quasi sit ibi stridoꝛ. Illud aūt qō accidit ex ruptura vene est rotundū ꝛ in manifesto coꝛpis. ¶ Ulterius aūt: qr Auicē. in hoc capl'o facit mētionē de hypoꝛismate. ꝛ in seq̄nti capl'o nō ponit curaz hypoꝛismatis exp̄sse sub ℔ noīe. Jdcirco in hoc capl'o īcidētaliter ꝛ bꝛeuiter ē aliqd itelligēdū de cura ipsiꝰ: quāc̄z nō spectet p̄ncipaliter ad hoc capl'm: sed potius ad sequēs capl'm. ¶ Cura g̃ talis tumoꝛis ꝛ eminētie quando appaꝛet sub cute factis p̄us vniuersalibꝰ. s. flobotomia ꝛ diuersione per ligaturas doloꝛosas ꝛ alia. qñq; fit cū medicinis localibus: qñq; aūt cū incisione. Cum medicinis aūt localibus fit si super locantur emplastra in quibus est stiptici tas locus indurēt̄ sicut dicit Albucasis capl'o de flobotomia in quodā. ℌ. vbi ponit curaz talis aꝑatis cum accidit cum medicinis vt fiat empl'm ex rosis coctis in aqua ꝛ vino stiptico ꝛ balaustys ꝛ coꝛticibus granatoꝝ ꝛ sandalis ꝛ puluere mirti ꝛ aloe ꝛ sarcocolla ꝯfectis cū aq̄ roſ. vel al-

bumine oui: deīde accipiat̄ de hoc empl'o. ꝛ ponat̄ cū plumazolis de stupa sup̄ locū: deīde ligēt̄ ꝛ stringat̄ foꝛtiter ꝛ remoueat̄ medicia de 3° die in 3^{m} diē. Si g̃ curat̄ cū talibus medicis: tūc est valde bonū. Si aūt nō valet curatio cū h̄, tunc curatio eius est sectio sup̄ tale aꝑa. Uerūtn̄ vt dicit Albucasis. capl'o de sectiōe talis apostematis. sectio super hoc apostema est timoꝛosa ꝛ pꝛecipue quādo est in subassellis ꝛ inguinibꝰ ꝛ collo ꝛ est magnū valde. ꝛ simil'r etiā qō est ex eis in extremitatibꝰ aut in capite. in talibus eniz opz vt euitēt̄ eius curatio cū ferro quātū possumus. Modus aūt curatiōis talis apostematis p̄ icisionē qñ ea indigemus est vt scindat̄ cutis sectōe ꝓm longitudinem: deīde api sectiōez cū vncinis donec videas artariā ꝛ libera eam ex tunicis donec detegat̄: deīde intromitte sub ea acū ꝛ fac eā penetrare ad aliud laꝰ ꝛ stringe artariā cū filo duplo. ꝛ ℔ facias in duobꝰ locis: deīde pūge locū q ē inter ligamēta donec egrediat̄ sanguis q ē in eo totꝰ ꝛ soluatur aꝑa: deīde administra curatōez q̄ generat pus donec cadāt ligamēta. postea cura illud cū vnguētis ꝛ pulueribus cōueniētibꝰ ad hoc donec sanet̄. ¶ Et sil'r pōt curari hypoꝛisma vene. licz Albucasis quodāmō diuersificet in curatōe. al's. ī sectōe vtrisq;: sz nō ē ibi magna vis. Et ℔ sit ℔ dcm̄ icidētal'r de cura hꝰ aꝑatis. Tūc seq̄t̄ illa ps.

¶ Et multi medicoꝝ existimāt qꝫ ois disruptio arteriaꝝ ꝑducit ad matrē sanguis q̄ qdez p̄m fit si incarnet̄ illud qō est in circuitu eius ꝛ fiat aꝑa notū: sed ipsamet nō incarnat̄ ꝛ res nō est ita. Ille qdē qui negauit incarnationē ꝓtrouersatus est cū cōsideratione ꝛ expimēto. Consideratione vero: qñ vna duaꝝ tunicaꝝ arterie est cartilaginosa ꝛ cartilago nō icarnat̄. Expimēto vo: qñ nō visa est icarnatio.

¶ In qua pte Aui. ponit opinionez quoꝛūdā medicoꝝ circa hypoꝛisma ℌz qꝫ accidit ex fluxu sanguis artarie. Et diuidit̄ ista ps in ptes tres: qr p̄mo pōit opinionē istoꝝ. ꝛ dicit eā esse falsaz. scō ponit rōnes ꝑ quas isti antiq̄ ꝓfirmabāt opionē eoꝝ. 3°. repꝛobat opiones illoꝝ ꝑ dicta Hal'. z^{a} ibi (Jlle qdē q negauit ꝛc̄.) 3ª ibi (Et oppositit ei Ha. ꝛc̄.) In p̄^{a} pte dic̄ qꝫ multi medici estimāt qꝫ ois disruptio artarie ꝑducat ad hypoꝛisma qꝫ hypoꝛisma fit qñ artaria ñ incarnat̄. ꝛ id qō ꝓtinet ipsam incarnat̄. modo isti supponebāt qꝫ nunc̄z aliqua artaria incarnaret̄. ꝛ ideo isti dicebant qꝫ ois disruptio artarie perducit ad matrē sanguis. Sed res nō est ita. i. ꝓm dcm̄ istoꝝ nō est vex. ꝛ tūc Auic. ponit rōnes istoꝝ ꝑ q̄s ibi ꝓbabāt qꝫ nulla artaria icarnaret̄. ꝛ ꝑz qō dicit. ¶ Deīde cū dicit.

¶ Et oppositit eis Hal'. cū consideratōe ꝛ expimento. Consideratio vero est rhetoꝛica ꝛ eius foꝛma est qꝫ est inter incarnatū sicut caro ꝛ nō incarnatū sicut ossa. quare opz vt sit icarnata: ℌ est difficilis incarnatōis. ꝛ testimoniū qdez: qm̄ ipse narrauit se medicasse plures arterias ꝛ fuerūt incarnate. ꝛ hec quidem est res a qua nos iam expediti sumus.

¶ Dic Auicenna destruit ꝛ repꝛobat rōnes illoꝝ ꝑ dicta Halieni. ꝛ ꝑz qō dicit. ꝛ hec quidem. s. disruptio est res a q̄ nos iā expediti sumus: qr de hoc expeditū fuit in p̄mo capitulo tractat⁹ vulneꝝ. Tūc seq̄t̄ illa ps.

¶ Nos vo dicemus nunc qꝫ dispō ꝑcessionis sanguis a membris diuersificat̄ cū disrumpuntur sicut epar ꝛ pulmo. ꝛ de illis sunt a quibus

paꝛ ꝓcedit sanguis. ⁊ in vnaquaꝯ duaꝝ diui sionū sunt q̄ sunt timoꝛosa: ⁊ de eis sunt q̄ sunt absq̄ timoꝛe sicut emanatio sanguinis ex pul/mone in qua est timoꝛ et abvtrisq̄ emanat san guis plurimus: et de illis sūt sicut vesica et ma trix et renes: ab eis. n. nō emanat sanguis pluri mus valde summatiz: immo qñq̄ multiplica tur cum lōgitudine spacij et peruenit ad succes siones illaudabiles.

¶ In q̄ parte Aui. ostēdit ꝙ diſpō fluxꝰ sanguis diuersifi/catur q̄tum ad maius ꝓiculū vel minus ꝑm diuersitatez mēbroꝝ vel artariaꝝ ex q̄bus ꝓcedit. Et ista pars diuidi tur in duas. ꝑmo oñdit ꝙ diuersificaꝛ ꝑm diuersitatē mē broꝝ. ſcō ꝙ diuersificaꝛ ꝑm diuersitatez artariaꝝ. zª ibi (Et diuersificaꝛ diſpō ⁊c.) Dicit g̊ primo. ⁊ pz. Et videas bñ istū textū: qꝛ aliquātulū est ꝛnoluꝛus. ꝟstrue g̊. Nos vo dicimus nūc ꝙ diſpō ꝓcessionis fluxus sanguis a mēbris diuersificaꝛ cū disrumpiꝛ. ſ. mēbruz a mēbris. ſ. sicut sunt epar ⁊ pulmo: ⁊ supple alia mēbꝛa ⁊ maxime interioꝛa: qꝛ Aui. ꝟ maxime videꝛ log de mēbris iteꝛioꝛibus cū de eis ponaꝛ exemplū. bñ etiā pōt id dcīm extēdi ad mēbꝛa exte rioꝛa. Et itellige aūt hic q̄ dicit ꝙ diſpō ꝓcessiōis sangui nis a membris diuersificaꝛ ⁊c. ꝙ sanguis non ꝓcedit nec fluit a mēbris imediate. Dixit. n. supꝛa Aui. ꝙ sanguis nō egrediꝛ nisi a venis. Et iō intellige q̄ñ dicit ꝙ diſpō ꝓces/siōis sanguis a mēbris diuersificaꝛ. i. a venis exītibus in mēbris ⁊c. ¶ Tūc Auic. oñdit qūo diuersificaꝛ diſpō flu xus sanguis a mēbris dicēs. Et ꝓ qꝛ: qꝛ de illis sunt a q̄bꝰ paꝝ ꝓcedit sanguis. ⁊ supple de illis sunt a q̄bus pōt ꝓce dere multū sanguis ⁊ paꝝ. Et in vnaquaꝯ baꝝ diſpōnuz .ſ. exitus multi sanguis ⁊ exitꝰ pauci sanguis sunt. ſ. mem/bꝛa q̄ sunt timoꝛosa. ⁊ de eis sunt q̄ sunt absq̄ timoꝛe. hoc est dr̄e ꝙ q̄dā mēbꝛa sunt in q̄bꝰ est timoꝛ. ⁊ in exitu mul/ti sanguis ⁊ exitu pauci sanguis. Quedaz aūt sunt mēbꝛa in q̄bꝰ nō est timoꝛ nec in exitu multi sanguis nec in exitu pauci sanguis nisi eēt tātus exitꝰ ꝙ duceret ad sincopim. sed dūmō nō debiliteꝛ nimis virtꝰ pōt esse ex aliq̄bꝰ mē/bris exitus multi sanguis: ⁊ tñ nō est timoꝛosus. ¶ Tunc Aui. oñdit mēbꝛa in q̄bus nō est timoꝛ in multo exitu ⁊ in pauco exitu dicens. sicut emanatio sanguinis ex pulmōe. ¶ Istud dcīm Aui. ꝑm cōtinuationē ad id q̄ mō dixit vi/deꝛ esse valde dubiū. vr̄. n. dicere ꝯtinuādo hoc ad id q̄ ꝓcessit ꝙ emanatio sanguis ex pulmōe sit sine timoꝛe. Di cit enī Aui. ⁊ de eis sunt q̄ sunt absq̄ timoꝛe sicut emana/tio sanguis ex pulmōe. ꝟ aūt vr̄ ꝑm exꝑsse: qꝛ emanatio sanguis ex pulmōe ē valde timoꝛosa: qꝛ ē via ī ptisiz ꝑz ꝙ appet ꝙ Aui. ⁊ ꝙ Gal. 6°. de inge. sani. Istud dubiuz tollit ꝙ exꝑōnē ⁊ ꝯtinuationē dicti Aui. qꝛ hoc q̄ dicit sicut ema/natio sanguis ex pulmone nō referꝛ ad id q̄ modo dixit imediate. ⁊ de eis sunt q̄ sunt absq̄ timoꝛe. iō referꝛ ad id q̄ dixit añ illud dcīm. ſ. ad illud dcīm. Et in vnaquaꝯ ba/rū diſpōnū sunt q̄ sunt timoꝛosa. dixit. n. ibi Aui. ꝙ in qui/busdā mēbris est timoꝛosus ⁊ multus exitꝰ ⁊ paucus exi/tus in q̄busdā aūt nō: mō hic Aui. vult oñdere in q̄bꝰ mē/bris est dubiꝰ multus exitꝰ ⁊ paucus. ⁊ ꝯtinuenꝛ sic dicta Aui. Et in vnaq̄ꝯ baꝝ diſpōnū sunt q̄ sunt timoꝛosa. ⁊ de eis sunt q̄ sūt absq̄ timoꝛe. timoꝛosa supple ⁊ in pauco exi tu ⁊ in multo. sicut emanatio sanguis ex pulmōe: supple ē timoꝛosa i pauco exitu: qꝛ ⁊ dato ꝙ ex pulmōe exeat pau/cus sanguis: tñ est valde timoꝛosuz. iō vt ponūt auctoꝛes timoꝛosioꝛ ē paucus q̄ꝫ multꝰ: qꝛ ꝑm ꝙ dicit Auic. paucus egrediꝛ ex suba pulmōis. i. ex venis puis pulmonis: qꝛ vt dcīm fuit ꝓus sanguis nō egrediꝛ nisi ex venis. multꝰ aut̄ ex vena magna pulmōis. q̄re aūt exitꝰ sanguis ex substā/tia pulmōis sit timoꝛosioꝛ exitu sanguis ex vena pulmo/nis nō spectat ad ꝓpositū dr̄e. Sic g̊ nō vult ꝟ Aui. dr̄e ꝙ exitus sanguis ex pulmōe sit sine timoꝛe: imo vult dr̄e ꝙ exitus sanguis ex pulmone sit timoꝛosus ⁊ dato ꝙ sit pau/cus. Et est ēt qdā timoꝛ qñ ab vtrisq̄. i. ab epate ⁊ pulmo/ne emanat sanguis plurimus. videtis g̊ ꝙ Auicen. vult ꝙ exitus sanguinis ex pulmone in vnaquaꝯ diſpositiōe sit timoꝛosus: sed in epate est timoꝛosus quando est multus. si aūt egrediꝛ paucus non esset forte timoꝛ. ⁊ ꝓpter hoc Auicē. ꝓiꝰ dixit solū de pulmone quando fuit locutus de timoꝛe pauci exitus cū dixit sicut emanatio sanguinis ex pulmone. quādo vero fuit locutꝰ de timoꝛe multi exitꝰ di xit de epate ⁊ pulmone. ¶ Tūc Auicen. ponit etiā q̄dam membꝛa in q̄bꝰ pōt esse timoꝛ exitus sanguis ⁊ dato ꝙ sit paucus dicēs. Et de illis. ſ. membꝛis in q̄bꝰ pōt esse timoꝛ exitus sanguis ⁊ dato ꝙ sit paucus sunt sicut vesica ⁊c. ab eis. n. non emanat sanguis plurimus valde sūmatim. i. su/bito ⁊ semel: imo qñq̄ multiplicaꝛ cuz longitudine spacij ⁊ perducit ad successiones illaudabiles: qꝛ generanꝛ inde alie egritudines sicut hydropisis ⁊ vlcera vesice ⁊ renū. ⁊ alie egritudines valde molestē. ¶ Et videte ꝑ dicta Aui cenne hic possumus duo habere. vnū est ꝙ exitus sangui nis ab istis mēbris si ꝑduret ꝙ est timoꝛosus. aliud est ꝙ si nō ꝑduret nō est timoꝛosus. ⁊ ideo hoc q̄ dicit hic Aui. pōt referri ad timoꝛē ⁊ nō timoꝛez ꝑm diuersos respectꝰ. ¶ Et videte vlterius ex dictis Auicenne in hac parte po test elici quedam distinctio de timoꝛe in exitu sanguis: qꝛ exitus sanguis aut est multus aut est paucus. si ē multus tūc in q̄busdam membꝛis est timoꝛosus. in q̄busdam aūt nō nisi esset valde supfluus: qꝛ tūc vbicunq̄ esset timoꝛo sus. si est paucus ⁊ ꝑdurat multo tempoꝛe. tūc est timoꝛo/sus: aut nō ꝑdurat. ⁊ tūc in q̄busdam est timoꝛosus in qui/busdam aūt nō. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et diuersificaꝛ diſpō flu. sanguis ex arteꝛijs: qñ fit in q̄busdam eaꝝ difficilis valde timoꝛo sus sicut ex arteꝛijs magnis q̄ sunt sup manus et pedes. et huiusmodi iterficiūt ꝑm ꝑm et nō retineꝛ. et in q̄busdaz fit facilis sicut in arteꝛijs cranei: retētio. n. fluxꝰ san. eaꝝ ē facilis. ⁊ suffi/cit in eis ꝟstrictio sola. et multotiēs q̄dē currit ex arteꝛijs puis sanguis: deide retineꝛ ꝙ se.

¶ In parte ista Auicē. oñdit ꝙ dispositio fluxus sanguinis quantū ad timoꝛem diuersificaꝛ ꝑm diuersificatōez arte riaꝝ. ⁊ pz qō dicit. Tūc seq̄ꝛ illa pars.

¶ Et dr̄ntia q̄dē inter sanguinē arterie et alioꝝ cognoscit̄: qñ sanguis arterie egrediꝛ cū saltu et impulsione: et est vehemētioꝛis purpureita tis q̄ꝫ aliꝰ neq̄ declinat ad nigredinē sanguinis vene et eius essentie.

¶ In parte ista Auicen. docet cognoscere fluxū sanguinis qñ est ex vena ⁊ qñ ex artaria. ⁊ pz qō dicit. Et eius essen/tie. i. eius substantie: qꝛ substantia sanguis artarie est sub/tilis. Tunc sequit̄ illa pars.

¶ Et scias ꝙ oīs cui accidit euacuatio ꝓpꝛie sanguinea et ꝓpꝛie arterialis et supfluit et acci dit ei spasmus est malum. et sil̄r si accidit ei sin gultus est moꝛtalis. Qꝛ si fuerit sincopis cum singultu: tūc moꝛs est festina. et alienatio et p/mixtio rōnis sunt male. Qꝛ si fuerit spasmus: tunc est moꝛtale ꝑm ꝑm.

¶ In ista parte ponit q̄daz signa ꝓnostica in fluxu sangui/

nis.ꝛ tria dicit ℔ Aui. Unū est ꝙ in eūone spasmus supue niēs est malus. zm est ꝙ maxime est signuz malū in eūone sanguinea.zm est ꝙ maxie est signū malū in eūone sanguinea arteriali. Ratio aūt istoꝝ manifesta est. ꝛ ꝑmo in eūone spasmus supueniēs ē malū: eo ꝙ talis spasmus accidit ex inanitōe humiditatis neruoꝝ. talis aūt spasmus est mortalis.ꝛ ℔ est qđ dicit Hypo.5a pticula affozismoꝝ. Spasmꝰ ꝛ singultꝰ post nimiā ianitōez malū:sz peiꝰ signū est qñ accidit ex eūone sanguis q̄ ex eūone aliozū būoꝝ: eo ꝙ sanguis est būoz magis necius ad vitā q̄ alꝫ būozes: sed adhuc peiꝰ signū est qñ accidit eūone sanguis arterialis:qz in spiritibꝰ ꝛ in tali sanguīe ꝟseruaꝫ calor nālis ꝟseruans vitā. ¶ Sz ītellige vlterius qñ dicit Auicē. ꝙ spasmus accñs ex eūone est malū signū ꝙ nō solū est malum signū absolute:imo est ita malū ꝙ ē mortale. Nam signa ꝓnostica pñt esse q̄tuoz modoꝝ ſm ꝙ pōt elici ex verbis Haliēi in cōmēto illiꝰ affozismi.scōe pticule. In omni egritudine ꝟfortari mēte ꝛc̄.quedaz.n. sunt signa salutis, alia sunt signa mortis q̄ dñr mortalia.q̄dā aūt signa sunt q̄ dicunt̄ bona.ꝛ ista de se nō significant oīno salutē. Alia sunt signa q̄ dicunt̄ mala.ꝛ ista nō oīno significatiua sunt mortis.ꝛ hec signa se bñt sicut supiꝰ ꝛ inferius.nā omne signū salutis est bonū:sed nō ecōuerso.ꝛ omne signū mortis est malū:sed nō ecōuerso.Qñ g̈ dicit Aui.ꝙ spasmus in eūone est signū malū.itellige ꝙ est ita maluz ꝙ est mortale.ꝛ nō ītelligas vlteriꝰ ꝙ sit mortale:qz oēs inde moziantur. aliq tñ bñ pñt euadere. ¶ Tūc Auic. ponit aliud ꝓnosticuz signum dicēs. Et similr si accidat ei sicut est mortale. Et cā hec est:qz significat idez qđ spasmus. Sicut.n.spasmus causaꝫ ex inanitiōe ꝛ repletione ꝛ singultus sicut dicit Hypo.6a pticula affozismoꝝ.hoc aūt accidit ex inanitione.g̈ est mortale. ꝛ ex hoc appet cū dicat hic de singultu ꝙ est signū mortale ꝙ supius etiā intelligit multo fozтius ō spasmo ꝙ erat signū malū ꝛ mortale. ¶ Tūc Aui. ponit aliud signū ꝓnosticū dicēs.ꝙ si fuerit sincopis cuz singultu.tūc moꝛs ē festina.Signāter dicit Aui.cū singultu:qz sincopis si accidit sine singultu nō eēt necio signum mortis festine.multotiēs.n. accidit sincopis in fluxu sanguis ꝛ tñ eger non moziꝫ:imo aliqñ est vna cā restrictōis fluxꝰ sanguis:sz si accidat sincopis cuz singultu.tūc est signū mortis festine:qz singultus vt dcm̄ est accidit ℔ ex nimia inanitōe.Si g̈ cū singultu supueniat sincopis. tunc signū ē ꝙ sincopis venit ex vltīa inanitiōe.ꝛ p ꝟñs ꝙ mors cito festinat. ¶ Tūc Aui.pōit aliō signū ꝓnosticū dicēs. Et alienatio ꝛ ꝑmixtio rōnis sunt male.alienatio ꝛ ꝑmixtio rōnis accidūt ī fluxu sang.qñ supfluit:qz ex nimio fluxu sanguis eūanꝫ spūs g sūt instrā virtutū cerebri. ꝛ iō rō ꝓturbaꝫ ꝛ fit dissipientia.nihilominꝰ tñ dissipiētia vtplm accidit ex repletōe magis q̄ ex eūone.pōt tñ bñ ꝟtingere ex inanitiōe:qz sic̄ virtꝰ motiua pōt ipediri ꝛ debilitari in suo ope ex repletōe ꝛ inanitōe.ita ēt ꝛ virtus rōnalis. Est āt aliēatio malū signū:qz significat sup eūonē spūuz ꝛ defectōez ỽtutū cerebri.nihilominꝰ tñ ſm ꝙ dicit Ha.in cōmēto illiꝰ affozismi.7e pticule.in sanguis fluxu dissipiētia aut spasmus malū.peius signū ē spasmus q̄ alienatio.vñ aliēatio sine spasmo ī fluxu sang.ē signū maluz:sz nō oīno mortale:sz si sit cū spasmo.tūc ē mortale(Qz si fuerit spasmus)Dic Aui.repetit qđā signū ꝑdictuz.ſ. de spasmo.ꝛ hoc ideo facit:qz supza dixerat ꝙ erat signum malum.vt ergo ostēderet ꝙ nō solum est signū malū: sed est mortale repetit ipm dicens ꝙ mortale est ꝛc̄.

¶ De canone curatōis fluxꝰ sanguis. CAP. XVII.

Oꝛtet in curatiōe fluxus sanguis vt incipiaꝫ ꝛ retineaꝫ: deinde cures vlc9 elꝰ si fuerit. Et non est tibi possibile in eo cuius causa est fixa ex coꝛrodente ꝛ similibus nisi ita vt auferaꝫ causa.

¶ Supiꝰ Aui.determinauit de fluxu sang.theoꝛice.in pte ista determiat de fluxu sang.practice.ſ.q̄ꝫtuz ad curā. determiat g̈ ℔ Aui.de retentōe fluxus sang. qz retētio est cura eiꝰ. Determiat aūt ℔ Aui.de retentōe fluxꝰ sang.nō generalr oīs fluxꝰ sanguis:qz.ſ.de cura fluxꝰ sanguis a mēbris īteriozibus Aui.nō determiat:eo ꝙ de hoc determinatū est in 3o libro. Sz determiat ℔ ꝑncipalr de retētiōe fluxus sanguis ſm ꝙ accidit fluxꝰ ex solone ꝟtinui artarie vel vene mēbroꝝ exterioꝝ.lz g̈ Auic.in ꝑori caplo posuerit causas oīs fluxus sanguis.ꝛ dixerit ēt aliqua de fluxu sanguis mēbroꝝ īterioꝝ.℔ tñ nō ponit curaz ꝑncipalr oīs fluxus sanguis.lz aliqua dicta possint applicari ad curam fluxꝰ sanguis ex mēbris īteriozibꝰ. Sz intētio eiꝰ ꝑncipalis est determiare de retētōe fluxus sanguinis ex vulnere in mēbris exterioꝛibus. Et diuidit̄ ista ps in partes duas. In ꝑma pte determiat de retētōe fluxꝰ sanguis ponēdo oēs modos ꝛ oēs cās retētōis ipsius. In secūda pte narrat quasdā medicias taz simplices q̄ cōpositas expertas ad retētōem fluxus sanguis.za ibi(Et de illis q̄ dixit Ha.) Prima pars diuidit̄ in duas. In ꝑma pte oñdit ꝙ si vlcus ꝛ fluxus ꝟiungant̄ simul a cuius cura sit īcipiēdū. In scōa parte Aui. ꝓsequit̄ de causis retētōis fluxus sanguinis.za ibi(Dico g̈ ꝙ ille cause) Prima pars diuiditur duas. In ꝑma parte ꝓponit qđ intēdit.ſ.ꝙ ꝑus est incipiēdum a retētōe fluxus sanguis:deide curādū est vlcus. In scōa pte:qz hoc dcm̄ maxime videbaꝫ hr̄e īstantiā in vlcere coꝛrosiuo oñdit qñ vlcus coꝛrosiuū ꝟiungunt̄ ꝛ fluxus sanguis a cuius mozbi cura sit īcipiēdū.ꝛ oñdit qūo etiaz ibi est vex ꝙ opz īcipe a retētōe fluxus.za ibi(Et nō ē tibi possibile) Qđ in ꝑma parte dicit planū ē. In scōa parte Aui.vult dicere dcm̄ est ꝙ opz vt ꝑus retineaꝫ fluxꝰ sanguis:deide cureꝫ vlcus. Jd tñ dcm̄ non videꝫ polе in fluxu sanguis g ē ex coꝛrosione vlceris:qz cum coꝛrosio q̄ est ibi cū sit causa fluxus sanguis: ꝓpter aptionē quā facit in vena vr̄ ꝙ ꝑus debeat auferri causa ista.ſ. coꝛrosio q̄ ē cā fluxus:deide retineaꝫ fluxus.hoc vult dicere Auicē.vsq; ibi(Et si dispō) vñ qñ Aui.dicit(Et nō ē tibi polе) exponе.ꝛ nō videꝫ tibi polе. Tunc Auicē.ibi.

¶ Et si dispositio nō tolerat vt auferaꝫ causa ē necessariū vt retineaꝫ cū suis retētiuis ꝛ sunt in causis q̄ sunt ei ꝛ abscidunt sanguinē currētez. ꝛ ille cause sunt scite in libro primo. Uerū ego narrabo eas ſm modū festinatōis.

¶ Oñdit qualr hic opz etiā incipe a cura fluxus dicēs. ꝛ si dispō.ſ. fluxus sanguis nō tolerat vt auferaꝫ cā.i. vt auferaꝫ talis coꝛrosio ꝑus est necessariū vt retineaꝫ. ſ. fluxus sanguis ꝑus cum suis retētiuis:ꝛ deide curetur coꝛrosio. Et videte in hoc ꝙ Aui.dicit ꝛc̄.ꝛ si īnuit ꝙ quantū ē ad curā ꝑ se opz ꝑus incipe a cura coꝛrosionis:qz ipsa est causa fluxus sanguis. Sz multotiēs ſm ꝙ ponunt auctoꝛes oz nos icipe a cura accñtis ꝛ nō curare de mozbo ꝑncipaliter sicut est de accñtibus q̄ ꝓsternūt virtutē vt sunt sincopis ꝛ doloꝛ capitis ꝛ silia. ꝛ similr ē ℔: qz.n. accñs puta fluxus sanguis nō tolerat dilatationē. idcirco oz nos priꝰ incipe a cura talis accñtis. ¶ Ulteriꝰ ēt videte in hoc qđ dicit Aui.postea dispō ꝛc̄.inuit̄ ꝙ quātū ad talē dispōnē ꝑsentē opz incipe a cura fluxus ꝛ retinere ipm cū inuiscatiuis vel opilatiuis vel hꝺ q̄ postea ponit Auicē. Sed ad restringēdū pfecte fluxū sanguis.vt qz.ſ. nō recidiuet postea oz incipe a cura coꝛrosiōis: qz dato ꝙ restrigaꝫ fluxus sang.ꝛ non auferaꝫ coꝛrosio tñ postea recidiuabit: qz coꝛrosio est cā ipsiꝰ,ꝛ iō qñ sanguis incipit fluere: oz tunc

cuz mbuscatiuꝰ opilatiuꝰ

ipz ostringere quocūqz possumus.postea vo debemus intendere ad corrosionē ꝛ auferre ipsaz vt nō recidiuet fluxus sang. ¶ Sz est vlteriꝰ itelligēdū.qꝫ lz in intentōe ꝑor sit cura vniꝰ morbi qz alteriꝰ.multotiēs tñ accidit qꝫ cura illiꝰ morbi sil'is est ēt alteriꝰ sicut dcm̄ est in ꝑdictis.ꝛ sil'r ēt est hic:qr quāqz icipiamus ꝑus in itentōe q cura fluxus vel corrosiōis.tñ possibile est aliqñ qꝫ illa medicīa que curet fluxū curet ꝛ cōrosionē.ꝛ ecōuerso: sic̄ cauteriū.cauteriū.n.facit cessare fluxū . ꝛ ēt destruit corrosionē. ꝛ multe medicine sunt q̄ prosunt corrosioni ꝛ fluxui sil'r.ꝛ ecōuerso.ꝛ sunt.s.ista retētiua in causis q̄ sunt ei.i. de nūero causaz q̄ sunt ad boc. i.ad retinendū fluxū sanguis. ꝛ abscinduntꝫ.s.iste cause sanguinē currentē.s.ex vena ꝛ artariam. ꝛ ille cause.s.retētiōis fluxꝰ sanguis sunt scite ex libro primo sup.in gnāli.Aui.n.in ꝑmo canōe.Fen 4ª.ponit qōdā capl'm vbi ponit in gnāli oēs causas retētōis eius qō euacuat. Uer ego narrabo cas.s.h̄ fz modū festinatiōis.i.fz modū abbreuiatiōis. Intellige aūt qꝫ istas causas dicit h̄ fz modū abbreuiatiōis quātū est in gnāli:sz in spāli dicet eas fm modū declaratōis.ꝛ non solū fm modū compilationis.Tunc sequitur illa pars.

¶ Dico ergo qꝫ iste cause: aut sunt ꝓhibētes in illo illud qō egreditur ab exitu:aut sunt aggregantes rem de illo aut res.

¶ In qua ꝑte ꝓsequitur de causa retentōis fluxus sanguis. ꝛ ista pars diuidit in ꝑtes duas. In ꝑma parte ponit istas causas retētōis fluxus sanguis in gnāli. In secunda parte explanat ꝛ declarat vnāquāqz illaꝝ causaꝝ in spāli.zª ibi (Ampliꝰ dicemus de attractōe ꝛc̄.) Prima ps diuidit in ꝑtes tres. In ꝑma parte facit qō dcm̄ est. In scda ꝑte ostēdit q̄ illaꝝ causaꝝ competunt ad restringendū fluxū sanguis ex vulnere qñ cū vulnere est apa ꝛ q̄ illaꝝ causarum nō cōpetunt. In tertia ꝑte oñdit quot itentōes vl'r oz medicus hr̄e circa vulnus. vñ est fluxꝰ sanguis.zª ibi (Et oz vt scias) ibizª (Et oz vt ꝑparatio sit aggregās inter duas res ꝛc̄.) Prima ps diuidit in ꝑtes duas. In ꝑma ꝑte pōit duas cās gnālissimas retentiōis fluxus sang. In zª parte subdiuidit ēt vnāquāqz illaꝝ cāruz.zª ibi (Et diuisio prima ꝛc̄.) Dicit g̃ ꝑmo. dico g̃ qꝫ ille cause.s.retētōis fluxus sang.aut supple retinēt:qr sunt ꝓhibentes ab exitu id qō egredit in illo.s.cursu sanguis.hoc est dr̄e.qꝫ iste cause aut retinēt fluxuz sanguis:qr diuertūt ad alias ꝑtes ꝛ ꝓhibēt sanguinē venire ad locū.vñ exit.ꝛ in hoc tāgit Auicē.cās diuersiōis q̄ nō sunt cause locales:aut sunt aggregātes rē de illo aut res.i.aut cause retētōis fluxꝰ retinēt sanguinē: qr aggregāt ipz ꝛ opilāt locū vñ exit. vñ Aui.in hoc tāgit cās retentōis sanguis locales.cause.n.locales retinēt sanguinē: nō qr diuertāt ad aliū locū:sed retinēt ipz in loco. vñ exit.qr opilāt illū locū.ꝛ ꝑ hoc qꝫ Aui.dicit: aut sūt aggregātes rem de illo:tāgit vnā cām.ꝑ hoc aūt qꝫ dicit aut res:tāgit:qr plēs sunt tales cause retentōis sanguis fm qꝫ ipse dicet post. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et diuisio prima est conuersio ad partē aliā que aut fit cum attractōe ad ꝓtrariū ꝑeter qō fiat exitus alius sicut ponunt̄ ventose sup epar ꝛ remouet̄ flu.san.ex nare dextra:aut ita qꝫ accidit exiꝰ aliꝰ sicut flōmat̄ patiens fluxū sang. nariū ex manu pertinente nari flōmia stricta.

¶ In ista ꝑte Aui.subdiuidit vnāquāqz cārum ꝑdictaꝝ. ꝛ ista ps diuidit̄ in ꝑtes duas.qr ꝑmo subdiuidit cās retentiōis fluxꝰ q̄ retinēt ipm ꝑ diuersionē.zº subdiuidit cās q̄ retinēt ipm in loco.zª ibi (Causa aūt retinēs in locis ꝛc̄.) ꝑma in duas.ꝑmo facit qō dcm̄ est.ꝛ zº subdiuidit vnum mēbrū diuisiōis.zª ibi (Retinēs ār sine exitu ꝛc̄.) Dicit g̃ ꝑmo.ꝛ diuisio ꝑma.i.ꝑma ps diuisiōis ꝑdicte cārū retētiuaꝝ fluxꝰ sang.ē duersio ad ꝑtē aliā.i.ista retētio fluxus ꝑ diuersionē hūoꝝ ad ꝑtez aliā q̄.s.diuersio hūoꝝ aut fit cū attractōe.s.hūoꝝ ad ꝺriū locū ꝑter qꝫ fiat exiꝰ alius.i. ꝑter qꝫ euacuemus aliūde sicut ponunt̄ vētose sup epar. itellige sine scarificatōe:qr vētose cū scarificatōe diuerterēt cū eūone ꝛ remouereꝫ fluxꝰ ꝛc̄.ꝛ si accidat fluxꝰ ex nare sinistra.tūc ponat̄ sup splen.vt dicit Hal'.5º de inge.aut supple fit ista diuersiō ad locū ꝺriuz ita qꝫ accidat exitus aliꝰ.i.eūando ab ista ꝑte oppositа sicut flobotomat̄ ꝛc̄.ex manu ꝑtinēti nari.i.ex manu eiusdem lateris cū nare. flobotomia stricta.i.flobotomia subtili.

De boc enim est dubitatio de vltio dicto Aui. de boc.s. dicto qꝫ patiēs fluxum sanguis ex nare flobotomareꝫ ex manu pertinēti nari vt hūores diuertant̄ a loco cū eūone. Sz boc nō videt̄ ver .s.qꝫ debeat flōmari ex manu eiusdē lateris cum nare: qr deriuatio q̄ fit in alias ꝑtes oz esse ad ꝑtez magis lōginqz ꝛ nō ad ꝓpinquā sicut ipsemet postea Auic.dicet.nūc aūt manus lōginqor ē manus alteriꝰ lateris: ꝛ ꝓpinqor ē manus eiusdē lateris.g̃ deriuatio oz fieri ꝑ flōmiā ex altera: ꝛ nō ex eadē manu. ¶ Ad dissol'onē istiꝰ ꝛ ad maiorē etiā declaratōez dictoꝝ Aui.est ēt intelligēdū qꝫ mutatio vel deriuatio fluxꝰ ad altera mēbra fm qꝫ appet ꝑ Aui.ꝑ cañ. Fen 4ª.cap.3º.ꝛ ꝑ Ha.4º.ꝛ5º de ige. est duplex siue sit cū eūone siue sit sine alia eūone.q̄dam est deriuatio ad loca lōginq̄: ꝛ talis mutatio appellat̄ antifrasis.ꝛ ista talis mutatio fit in ꝑnº.ꝛ qñ corꝑº est pletoricū.ꝛ talis deriuatio si sit cū eūone oz esse cū multa eūone vt euacuet multitudinē ꝛ diuertat ēt a loco fluxus. Sed alia est deriuatio q̄ fit ad loca ꝓpinq̄.ꝛ ista talis mutatio fit post ꝑnm.ꝛ qñ in corpore nō est alicuiꝰ multitudis repletio:qr si fieret corpore repleto attraheret plus q̄z diuerteret . ꝛ talis deriuatio si fiat cū eūone oz esse cū eūone pauca ꝛ subtili:qr talis eūo nō fit causa eūandi:sz solū cā deriuādi.ꝛ cū talis diuersio sit ad loca ꝓpinq̄ cū pauca eūone pōt fieri diuersio. Qñ g̃ Aui.dicit qō patiens fluxū sanguis ex nare oz flōmari ex eadē manu intelligit h̄ nō exñte alia pletoria in corpe. vt qr vel corꝑs sit de se mundū vel sit ꝑus eūatū alia eūone. vñ ista flōmia q̄ fit ex eadē manu nō fit nisi ad diuertendū ꝛ nō eūandū ꝑncipal'r:ꝛ ꝓꝑ h̄ Aui.dixit flōmia stricta .i.flōmia subtili vt inueret qꝫ talis flōmia nō sit ꝑncipal'r ratione euacuatōis:sz rōne deriuationis:ꝛ ideo fit cū pauca euacuatione ꝛ ex eadē manu. ¶ Sz qñ superius dixit Aui.qꝫ oz fieri deriuatio ad ꝑtē magis lōgiquā itelligit h̄ in ꝑnº.ꝛ qñ in corpe ē abūdantia hūoꝝ.tūc.n. bñ oz fieri ex altera manu ꝛ nō ex eadē:qr si fieret ex eadē maior fieret attractio q̄z diuersio. ¶ Deide cū dicit.

¶ Retinēs aūt sine exitu est illud qō ꝓhibet motum sanguis ꝛ eius penetratōez. ꝛ est aut per cām ignientē:aut ꝑ cām stupefaciētē. ꝛ stupefaciēs qdē aut ē medicia:aut ē dispō corꝑis sic̄ in sincopi.ipa.n.multotiēs retinet sanguinē.

¶ In ꝑte ista Auic.subdiuidit vnū mēbroꝝ diuisiōis ꝑdicte .s.cāz retētiuā fluxꝰ sang.ꝑ diuersionē ad aliud mēbrū sine alia eūone . Dicit g̃.retinēs aūt supple fluxū sanguis ꝑ diuersionē ad aliud mēbꝝ sine exitu.i.sine alia eūone ē illud qō ꝓhibz motū sanguis ꝛ eiꝰ penetratōez.i. ē id qō ꝓhibet sanguinē penetrare ꝛ currere ad locū. vñ exit:eo qꝫ diuertit ipz ad ꝑtē oppositā.ꝛ ē.i.ꝛ fit ista talis diuersio sine alia eūone aut ꝑ cāz ignientē.i.ꝑ cāz calefaciētē: sz nō itelligas h̄ assumēdo iteriꝰ:qr si iteriꝰ assumereꝫ calꝫ siue cibi siue medicīe.tūc augmētareꝫ fluxꝰ:eo qꝫ sanguis calefactꝰ citiꝰ ebulit ꝛ fluit. Sz itelligit̄ hoc apponendo eas exteriꝰ in mēbris oppositis mēbro vñ fluit sanguis: qr si

apponant calida sicut medicine vesicãtes vel cauterizãtes. ⁊ sil'ia mẽbris oppositis mẽbro vñ fluit diuertuntur hũores ad alia mẽbra eo q̃ calidi est attrahere ad locum vbi ponit. ⁊ sub istis cãis cõprehẽdunt ventose sine scarificatiõe ⁊ fricatiões ⁊ ligatiões ⁊ medicine rubificãtes. et breuiter oẽ qõ dolorẽ efficit alteri mẽbro. quia oia ista diuertunt a loco fluxꝰ ad mẽbra vbi ponunt pp caliditatẽ quã iducũt in illis mẽbris oppositis. Aut supple fit ista diuersio sine exitu per cãm stupefaciẽtez. i. per cãz ifrigidãtem. Et tũc subdiuidit illud mẽbrũ dicẽs. Et stupefaciẽs gdem aut est medicia ⁊ itellige siue assumatur iteriꝰ siue ponat exterius. Interiꝰ. q̃ medicie ifrigidãtes assumpte interiꝰ ifrigidant ⁊ cõgelãt sanguinẽ in iteriozibꝰ. ⁊ p ons nõ põt ita curare ⁊ fluere. ⁊ iõ diuertũt hũores a loco vbi fit fluxus exteriꝰ. Exteriꝰ sic si ponant frida in ptibꝰ circũstantibꝰ. q̃ tũc cõgelant ibi sanguinẽ ⁊ phibẽt ipm discurrere ⁊ fluere ad locuz. aut est dispõ corporis sic syncopis. Syncopis. n. est cã stupefaciẽs retinẽs fluxuz sanguis pp diuersionẽ hũox quã facit ad alias ptes sicut exitu. diuertit autẽ syncopis a loco fluxus. tũ q̃ retrahit sanguinẽ ⁊ spũm ad cor. tum ẽt q̃ in ipsa corpꝰ ⁊ sanguis ifrigidat. ⁊ p ons ñ ita discurrũt ⁊ fluũt ad exteriora. ⁊ iõ ipa mlto/ties retiet sãguinẽ p istũ mõz. Tũc seq̃t illa pars.

¶ Cã aũt retinẽs sanguinẽ in locis est oppilans exitũ: aut cũ ligatura: aut cũ repulsiõe ex bucellatiõe: aut cum repulsiõe absq̃ bucellatiõe: aut escara cum cauterio: aut medicia cauterizãte: aut cũ cõgelatiõe rei retente: aut cũ iuiscatione: aut cũ incarnatiõe: aut cũ coartatiõe carnis circundantis venas: quare oppilat ipm ⁊ claudit ipm clausione vehementi.

¶ In q̃ pte Auic. postq̃ diuisit cãs retentiuas fluxꝰ sãguis q̃ retinent ipm. q̃ diuertũt hũores ad alia mẽbra diuidit causas retẽtiuas fluxꝰ sanguis q̃ retinẽt ipm nõ per diuersionez. sz retinẽt ipm in loco: vt q̃ opilant ⁊ claudũt locũ. vñ fluit sanguis. Dicit ergo. Cã aũt retinẽs in locis est opilans. i. claudẽs exitũ. i. orificiũ vñ exit sanguis. ⁊ ꝫ supple fit aut cũ ligatura supple vene vel artarie fm q̃ ipse docebit postea. repletõe cũ bucellatione aut absq̃ bucellatione ⁊c. aut cũ exiccatiõe aut icarnatiõe. totũ hoc est solum vnꝰ modus. vñ hic ista dictio aut nõ est nota diuersitatis: sed potiꝰ copulatiõis. vñ aut exiccatõe aut p ⁊ icarnatione. ⁊ hoc appebit per illud qõ dicet iteriꝰ. ⁊ hoc appet per illud. q̃ medicia exiccatiua nõ cõpetit ad retinẽdũ fluxũ sanguis nisi in tãtũ q̃tuz icarnat. vñ si esset exiccatiua vltra siccitatẽ q̃ requirit ad incarnationẽ nõ cõpeteret nisi illa exiccatio iungeret cũ adustiõe aut cũ coartatiõe carnis ⁊c. Iste est gdam alius modus p se. ⁊ oia q̃ dicit ꝫ apparebũt ⁊ declarabunt meliꝰ cũ Auic. psequet postea de vnoquoq̃ mõ istox modox retentiõis fluxus sanguis in spãli. posite sunt g̃ in generali omnes cause retentiõis fluxus sanguinis. Tunc sequitur illa pars.

¶ Et oz vt scias q̃ qñ associat vulneri apa cuz q̃titate plurima bꝰ nõ est pole ligare cum filis neq̃ itromittere licinia neq̃ strictura laboriosa: ⁊ neq̃ est pole tunc nisi administrare glutinationẽ ⁊ stipticitatẽ ⁊ stupefactionẽ ⁊ ispissationẽ sanguis. ⁊ si ẽ curatio ex strictura: aut fissura: aut ppinqtate medicine: qñ ẽ dolor est mala valde: ⁊ ois pparatio dolorosa ẽ mala.

¶ In q̃ pte Auic. postq̃ posuit oẽs cãs retentiõis fluxꝰ sanguinis in gñali oñdit q̃ pdictax cãrũ cõpetũt ad restrigẽdum fluxũ sanguis ex vulnere qñ cũ vulnere est apa ⁊ q̃ illax nõ cõpetunt. Dicit ergo. Et opz vt scias ⁊c. nõ ẽ pole ligare. tũc. s. venã cũ filis. ⁊ reddit cãm eiꝰ cuz dicit. ⁊ p. q̃ si est curatio ex strictura aut fixura aut ppiquitate medicine. s. facientis dolorẽ est mala valde. Et rõ hꝰ est. q̃ ista augẽt dolorẽ. dolor aũt auget fluxũ. q̃ ois dolor exacuit reuma. vt dicit in tegni. ⁊ ois ppparatio. s. curatiua dolorosa est mala. vel põt itelligere solũ de ppparatione situs mẽbri. q̃ mẽbrũ dz sic situari vt dolor euitetur q̃tũ pole ẽ. ⁊ hoc est qõ Hal. dicit qnto de ige. Stude tñ vt mẽbrũ vulneratũ talr aptet vt vulnꝰ semp superiꝰ sit ita vt dolorez non generet. a nullo. n. adeo fluxꝰ sanguis efficit vel apa sicut a dolore. Deinde cum dicit.

¶ Et oz vt ppparatio sit aggregãs duas res: q̃x vna est defectꝰ doloris. ⁊ altera est refrenatio partis cursus sanguis: q̃re nõ adiuuat cũ appẽsatiõe ⁊ suspensiõe ⁊ fiat facilis ꝓcessio sãguinis ⁊ eiꝰ exitus. ⁊ cũ phibẽt due itentiões dclinet ad leuiorẽ fm illud qõ pñs est ⁊ ppinqus ad tolerandũ in dispõne. ⁊ est necessariũ vt narremꝰ modũ eiꝰ postq̃ sciueris q̃ primũ qõ oz cõsiderare ẽ vt cog̃scas an vena sit arteria: aut vena p signa sua: q̃re agas cũ arteria ⁊ sis solliciti⁹ pluſq̃ solliciteris ⁊ agas cũ vena.

¶ In ista pte Auicẽ. oñdit quot itentiões vl'r oz medicus hr̃e circa vulnꝰ. vñ exit fluxus sanguis. Dicit g̃. Et opz vt ppparatio supple curatiua retentiõis fluxus sit aggregans duas ptes: quax vna est defectꝰ. i. euitatio doloris ⁊ altera est refrenatio. i. cõfectio vel retẽtio. vñ nõ itelligas hic refrenatio. i. repcussio. sz intelligas hic refrenatio cursus sanguis. i. retentio cursus sanguis siue ista retẽtio fiat cuz frigidis vel cuz alys modis quos postea dicet. Quare nõ adiuuat cũ appẽhensiõe ⁊ suspensione supple vene vel artarie quã appẽhensiõez vel suspensionẽ facimus q̃ volumus eã ligare ⁊ icidere. ¶ Et intellige cũ dicit Auic. q̃re nõ iuuat ⁊c. nõ absolute cũ ista apprehensio ⁊ suspẽsio sit vnus modus restrictõis fluxꝰ sanguis. sed itellige q̃re nõ iuuat cũ appẽhensiõe ⁊ suspẽsiõe. s. in dispositiõe doloris ⁊ apatis. ⁊ fiat facilis ꝓcessio sanguis ⁊ eius exitꝰ. hoc ẽ dicere bñ q̃ dictũ est. q̃ nõ iuuat: tunc appẽhensio ⁊c. nec est tũc vtendũ ea vt nõ fiat facilis ꝓcessio sanguis ⁊ eiꝰ exitꝰ. Si enim tu vtaris ea q̃n ẽ dolor ⁊ apostema cũ ista augeat dolorẽ: ⁊ dolor augeat fluxũ: vt dcm̃ est ꝑus. fiet fluxꝰ sanguinis facilior ⁊ maior. (Et cũ phibent due itẽtiões ⁊c) Ista lr̃a põt duobꝰ modis expõi. Unoꝰ ⁊ cũ phibent due itentiões. s. itentio appẽhensiõis ⁊ itentio suspẽsiõis. ⁊ phibetur pp dolorẽ ⁊ apa. declinet ad leuiorez. i. tũc debemꝰ declinare ad leuiorẽ cãz retentiuã fluxus sanguis: vt. s. q̃ sit retinẽs cũ facilitate ⁊ sine dolore. ⁊ ꝫ est qõ subdit. fm id qõ pñs est ⁊ ppiquũ ad tolerãdũ in dispõne. s. doloris ⁊ apatis. Alioꝰ põt exponi sic. ⁊ cũ phibent due itentiões. s. itentio doloris ⁊ itentio fluxꝰ sanguis. hoc est dicere q̃ qñ in vulnere vñ fluit sanguis hẽmꝰ duas itentiões. s. phibere dolorẽ ⁊ apa ⁊ phibere fluxũ sanguis declinet ad leuiorẽ ⁊c. i. tũc debemꝰ declinare ad cãz retentiuã fluxꝰ sanguis q̃ sit leuior. ⁊ cũ miori dolore fm q̃ id est pñs ad ppinquũ ad tolerãdum in dispõne. s. doloris ⁊ apatis. q̃ vt dictuz est ꝑus. qñ in tali vulnere est dolor ⁊ apa: tũc nõ cõpetũt oẽs cãe retentiue fluxꝰ: sed solũ q̃dã illax: q̃. s. retinent phibẽdo dolorẽ ⁊ apa sicut sunt cõglutinatio ⁊ stipticitas ⁊ stupefactio ⁊ ispissatio sanguinis. ⁊ est neciuz vt narremꝰ modũ eius. s. modũ restrictiõis sanguis: tã illum q̃ petit in casu doloris ⁊ apatis: q̃ illũ q̃ cõpetit qñ nõ est

dolor ꝛ apostema. ꝛ narrabit istos modos in spāli. superi⁹ enī narrauit oēs modos retentiōis fluxus in gñali. mō vo ꝑ ista ptez narrabit eos in spāli. postq̄z sciuerim⁹ ꝛc. planuz est qō dicit. ꝛ ideo etiā eius qō dicit ea que dicta sunt prius. Tunc sequitur illa pars.

¶ Ampli⁹ dicem⁹ q̄ de attractiōe vera ad ꝓriū nō ad exitum est necesse mēbro cū fricatiōe aut ligatiōe ꝛ strictura aut cū vētosis.

¶ In q̄ parte Auic. postq̄z posuit oēs cās retentiōis fluxus sanguis in gñali exponit. ꝛ declarat vnāquāq̄z illaꝝ in speciali. Et diuidit̄ ista pars in ptes duas. In p̄ma pte exponit in spāli ꝛ declarat cās retentiuas fluxꝰ sanguis q̄ retinent ꝑ diuersionē ad aliū locū. In scōa pte declarat in speciali cās retentiuas q̄ retinēt i loco opilādo exitū. scōa ibi (Modus aūt p̄dictus in diuisiōe alia) ¶ Prīa ps diuidit̄ i duas. in p̄ma pte Auic. declarat ꝛ exponit cās retentiuas fluxus sanguis ꝑ diuersionez sine exitu. zª declarat ipsas q̄ztū ad quādā ptē diuisiōis ipsarū. qz declarat illas q̄ diuertunt ꝑ cām calefacientē. ꝛ declarat ēt cās retētiuas ꝑ diuersionē sine exitu ꝑ cāz stupefacientē. zª ibi (Un⁹ aūt duoꝝ modoꝝ ꝛc) ¶ Prima in duas. p̄mo facit qō dictū est. scōo addit qddā. zª ibi (Et oz vt nō expectet) ¶ Prima in tres. p̄mo exponit cās retētiuas ꝑ diuersionē sine exitu ꝑ cām calefacientē oñdēdo q̄ sint iste cāe. in zª parte oñdit ad qō mēbrū oppositū debeat fieri diuersio cum exitu. in tertia pte oñdit ad qō mēbrum debeat fieri diuersio sine exitu. zª ibi (Et oz vt sit mēbrū cōicās ꝛc) ʒª ibi (Et oz vt sit extēsio) Dicit g̃ p̄mo. amplius supple ꝓter ea q̄ ocā sūt ꝓus in gñali de cāis retētiuis fluxꝰ sāguis dicem⁹ supple de eis in spāli. ꝛ ꝓus dicet de cāis retentiuis ꝑ diuersionē sine exitu ꝑ cām calefacientē ostendēdo q̄ sint iste cāe dicens. de attractiōe vo ad ꝓriū supple ꝑ cām calefacientē. nō ad exituz. i. sine exitu. alio⁹ supple dicem⁹ q̄ est necesse nocere alꝫ mēbro cū fricatiōe aut ligatiōe ꝛ strictura. i. in alio mēbro aut cū vētosis aut supple cū medicis rubificātibus vel cauterizātib⁹. oia. n. ista attrahunt apte fluxꝰ ad mēbra oppositа ꝓp dolorē ꝛ caliditatē quā iducūt in illis membris ſm q̄ dictū est ꝓus. Deinde cū dicit.

¶ Et opz vt sit mēbrū cōicans positū ex mēbro cognito sup extremitatē linee vni⁹ cōtinuitatis inter ea ambo cū lōgitudine ꝛ latitudine. ꝛ eligitur de diuersificato in situ lōgitudis: ꝛ latitudinis qōcūq̄z amboꝝ est longinquū ꝛ dimittit̄ qō est ꝓpinquū sicut sit in duob⁹ laterib⁹ capitis: aut duob⁹ laterib⁹ man⁹. naz lōgitudo iter ista duo ē ꝓpinquor q̄z illa ex qua oz timeri nocumentū cōpletū: ꝛ hec res exigit vt rememoremur illud qō in ea dixim⁹ vbi locuti fuim⁹ in libro primo de canonib⁹ euacuatiōis.

¶ In ista pte ostendit ad qō mēbrū oppositū debeat fieri diuersio cū exitu: ꝛ dicit. Et oz vt sit mēbrū cōicās supple ad qō oz fieri diuersio humoꝝ ꝑ eūonē positū. i. situatuz supple in distātia ex mēbro cognito. i. ex mēbro. vñ sāguis fluit sup extremitatē linee cōtinuātis iter ea ambo in longitudine ꝛ latitudie. hoc est dicere q̄ mēbrū ad qō oz fieri diuersio hūoꝝ oz esse distās ſm vnā lineā vel lōgitudis q̄ est ſm surſuz ꝛ deorsum. vel latitudis q̄ est ſm dextrū ꝛ siniſtrū a mēbro vñ fluit sanguis. Et eligit̄ de diuersificato in situ lōgitudis ꝛ latitudis qōcūq̄z amboꝝ est longinquū nō itelligas hic q̄ diuersio oz fieri ad mēbruz magis longinquū qō distat ſm lōgitudinē ꝛ latitudinē ſil̄. Dicit enī Auic. in p̄mo. fen q̄rta. capl̄o 3º. Et nō oz vt inter duas diametros ꝓlongationē facias: sed in vnā tantū ꝛc. Sed intelligit̄ qō oz fieri diuersio ad mēbrū qō sit magis longinquū ſm lineā vnā ſm quā volum⁹ diuertere. vñ si volumus diuertere ad mēbrū qō distet ſm lōgitudinē debemus diuertere ad illud qō est magis lōginquū ſm lōgitudinē. Si vero volum⁹ diuertere ad mēbruz qō distet ſm latitudinē debem⁹ diuertere ad illud qō magis distat ſz latitudinē. ꝛ dicit̄. s. mēbrū qō est ꝓpinquuz. s. mēbro. vñ fluit sanguis. sicut fit in duob⁹ laterib⁹ capitis. qz si eēt fluxus sanguis ex parte dextra capitis nō diuerterem⁹ ipm ad ptē siniſtrā capitis ſm q̄ dicit Auic. in p̄mo li⁰ pallegato loco. sed trahemus eā vel ad ifimū partis dextre sic̄ ad pedez dextrū. si volum⁹ facere diuersionē ſm lōgitudinē vel ad manū siniſtrā si vellem⁹ facere diuersionē ſm latitudinē. qz man⁹ siniſtra sufficiēter distat a parte dextra capitis. sed nō trahem⁹ eā ad pedē siniſtrū eo q̄ distat nimis. qz distat ſz duas lineas aut i duob⁹ laterib⁹ man⁹ ꝛc.

Sed aliquis dubitabit de hoc qō dicit ꝟ Auic. videt̄. n. dicere q̄ sit nimia ꝓpinqtas de vna manu ad alteram vt si fluxus sanguis sit ex manu dextra videt̄ dicere q̄ nō oz fieri diuersio per flomiā ad siniſtrā. Sz hoc nō videt̄ verꝝ. videt̄. n. q̄ sufficiēs distantia sit de vna manu ad alterā ꝑ dicta auctoꝝ. pōit. n. Rasis in tractatu de morbis iuncturaruz qñ tractat de cura ipsoꝝ ſm q̄ fiūt ex mā sanguinea q̄ si talis egritudo fuerit in manu possum⁹ deriuare mām duob⁹ modis aut ad alterā manū aut ad pedē oppositū eiusdez linee. g̃ si volumus diuersionē facere: ſil̄r in fluxu sanguis ex manu possumus diuertere ad alterā manuz. ꝛ multa ēt alia ocā auctorū de hoc possent adduci. ¶ Ad hoc possumus rñdere dupl̄r. vno⁰ exponēdo l̄raz sic: vt. s. qñ Auic. dicit. aut ēt in duob⁹ laterib⁹ man⁹ nō referat̄ hoc dictū ad alterā diuersarum manuū: vt. s. q̄ si fluxus sanguis sit ex latere man⁹ siniſtre nō debeat fieri ex latere dextro. Sed Auic. itelligit referendo id dictū ad latera vni⁹ man⁹: vt si fluxꝰ sanguis sit ex latere exteriori man⁹ siniſtre nō oz fieri ex latere interiori flomia eiusdē man⁹. vel si fluxꝰ sit ex latere surſum vni⁹ man⁹ nō oz fieri flomia ex latere deorſuz illius man⁹: imo oz fieri ex latere alteri⁹ man⁹. qz distantia duoꝝ laterū vni⁹ manus esset nimis ꝓpinq̄. vnde fieret maior attractio ad locū q̄z diuersio. ꝛ sic itelligendo obiectio p̄dicta cessat. qz nō est ad ꝓpositū. ¶ Alio mō possumus itelligēdo rñdere q̄ illud dictū referat̄ q̄ ad latera diuersarū manuū: vt. s. q̄ si fluxus sanguis ex manu dextra est non oz fieri flomia ex manu siniſtra. ꝛ hoc pōt saluari itelligendo q̄ sit verꝝ aliq̄n: sed nō semp. nā si in corpe eēt magna pletoria ꝛ eēt magn⁹ fluxꝰ humoꝝ ad locū: tūc diuersio ad alterā manū eēt forte nimis ꝓpinqua. qz quāq̄z man⁹ vna distet ab altera ꝑ vnā diametrū q̄ est ſm latitudinē: tñ est q̄dā alia ps q̄ distat ab eis pl̄s ſm vnā dyametrū sic̄ pes dexter distat a manu dextra ꝑ vnā dyametrū. nihilomin⁹ tñ magis lōginq̄ dyameter est de pede ad manuz q̄z de manu ad manū. ꝛ iō q̄ñ esset magna pletoria in corpe ꝛ magn⁹ fluxꝰ tutius esset diuertere ad pedez q̄z ad manū. tñ vt in pl̄ib⁹ sufficit̄ diuertere ad aliā manuz. ꝛ hec dcā pñt trahi ex dcis Auic. in ꝑ cañ. fen q̄rta. ca⁰ 3º. Dic̄. n. Et nō oz q̄dē vt iter duas dyametros ꝓlōgationē facias. ſz in vnā tm̄ q̄ sit dyametro magis lōginq̄. Nā si fuerit in supmo dextre ptis nō erit trabēdū ad ifimū siniſtre: imo ad infimū dextre. ꝛ ꝟ q̄dē est id qō ē magis necīū. i. ꝛ hec distātia q̄ est. s. de ifimo dextre ad supmū dextre ē distantia maior q̄ possum⁹ vti in q̄cūq̄z necitate diuersiōis quātūcūq̄z sit corꝑ⁹ pletoricū. aut. s. si possum⁹ diuertere ad siniſtrū a supremo. s. dextro. s. si fuerit tātū lōginq̄. s. siniſter a supremo dextre q̄ztū ē ab hūero ad humeꝝ. ꝑ hec g̃ vba videtis q̄ bñ possum⁹ diuertere de vna manu ad aliā. Sz

tñ diuersio q̄ est de supmo ad ifimū est id qđ est magis ne cessariuz.ꝛ iō dico ꝙ aliqñ esset timor diuertere ad aliam manū:vtplm tñ sufficit. Nam lōgitudo iter illa est ꝓpinquior ꝛc̄. Jsta lr̄a pōt duplr exponi. Uno° referēdo hoc qđ dicit illa duo sil̄ ad illa duo latera capitis. ꝛ tunc exponit̄ sic.bñ dictū est qđ in diuersiōe faciēda dr̄ qđ est mēbrum ꝓpinquū sicut fit in duob⁹ laterib⁹ capitis. Nā longitudo inter illa duo.i.iter duo latera capitis ē ꝓpingor q̄ illa.s. q̄ est iter duo latera man⁹ ex q̄.s.lōgitudine q̄ est iter duo latera man⁹ opz timere nocumentū cōpletū.i.opz timere nocumentū maioris fluxꝰ:q̄si vult dicere Auic.ꝙ si ex distantia iter duas man⁹ nos timere aliqñ opz ne augeatur fluxꝰ:vt qz pl̄s attrabat̄ ad locū fluxꝰ q̄ diuertat̄ ꝓp distātiaz nō sufficientē.multo ḡ fortiꝰ oz nos timere in duob⁹ laterib⁹ capitis cū distantia iter ea ꝓpingor sit q̄ illa q̄ ē inter duo latera man⁹. Et isto mō in exponēdo itelligeremus de laterib⁹ diuersaꝝ manuū.nō aūt de laterib⁹ vni⁹ manus.qz nō maior est distātia iter latera vni⁹ manus q̄ iter latera capitis. Alio° pōt exponi ista lr̄a referendo hoc qđ dic̄ iter illa duo ad duo latera capitis ꝛ duo latera manus.ꝛ tūc exponit̄ sic.bñ dictū est ꝙ dimittit̄ mēbrū qđ ē ꝓpinquū sic̄ fit in duob⁹ laterib⁹ capitis ꝛ in duob⁹ laterib⁹ man⁹. Nā lōgitudo.i.distantia q̄ est iter illa duo latera man⁹ est ꝓpingor q̄ illa distātia quaz nos opz eligere. qz opz nos eligere maiorē distātiā ex qua.s.distātia nimis ꝓpinq̄ q̄ est inter duo latera capitis ꝛ duo latera man⁹ oz nos timere nocumentū cōpletū.i.oz nos timere ne ꝛplea tur ꝛ augeat̄ nocumētū. qz cū sit nimis distātia ꝓpinqua pl̄s attraberet̄ ad locū q̄ diuertere t̄.ꝛ sic expone. Nā posumus itelligere de laterib⁹ vni⁹ man⁹ ꝛ diuersarum manuū.nihilomin⁹ tñ vt pl̄s ꝛ magis apparēter est verū i laterib⁹ vni⁹ man⁹ q̄ diuersaꝝ manuū:vt dictuz est ꝑus:lz in aliq̄ casu possit saluari de lateribus manuū diuersaꝝ.ꝛ hec res.s.q̄ est de attractiōe ad ꝛriū per eūonē exigit.i.requirit supple ad pfecte sciēdū q̄liter ꝛ qñ oporteat fieri vt rememorемur id qđ dixim⁹ in ea in libro p̄ supple.fen 4ª de canonib⁹ eūonis.ponit.n.Auicē.in li°.p. fen 4° qđam capl̄m qđ est capl̄m scōz. vbi oñdit gñalr qñ ꝛ q̄liter oporteat fieri eūo. Et iō ad pfecte itelligendū ea q̄ dñr opz rememorari eoꝝ q̄ dcā sunt in illo ca°. Deide cū dicit.

¶ Et oz vt sint extensio ꝛ fricatio ꝛ bis sil̄ia assidua ex eo qđ est ꝓpinquus mēbro scō: deide descendat̄ ab eo. ꝛ opz vt nō expectet̄ in disruptionib⁹ arteriaꝝ: ꝛ eis sil̄i ꝙ sit hoc artificiū sufficiens in retinendo fluxū sanguinis ꝛ adiuuans. ꝛ sil̄r est iudicium in flobotomia lateris communis longinqui.

¶ In ista pte Auic.oñdit ad qđ mēbrū oz fieri diuersio sine exitu dicens. Et opz vt sit extensio ꝛ fricatio.ꝛ bis sil̄ia assidua ex eo qđ est ꝓpinquiꝰ mēbro scō. p mēbrū scōm ego itelligo mēbrū positū in extremitate linee q̄ ꝛtinuat ipm cū mēbro vñ sanguis fluit.ꝛ id est mēbrū qđ distat a mēbro vñ fluit p vnā dyametrū ēt. vñ extensio ꝛ fricatio in p̄n°.oz fieri in tali mēbro scō vel in eo qđ est ꝓpe ipm. Deide.s.post p̄ncipiū descēdat̄ ab eo.i.fiat fricatio ꝛ extēsio ꝛ sil̄ia in mēbro magis ꝓpinquo mēbro vñ est fluxus. ¶ Est aūt h̄ itelligēdū circa ptez p̄dictā ꝙ q̄n Auic. dicit ꝙ fiat diuersio ad mēbrū qđ est magis lōginquū ꝛ dimittat̄ mēbrū ꝓpinquū ꝙ hoc est vez in p̄n°.s.q̄n corp⁹ ē pleturicū ꝛ hūores sunt in fluxu:lz post p̄ncipiū. ꝛ factis istis diuersionib⁹ ad mēbra lōginq̄ nō est maluz diuertere ad mēbra ꝓpinq̄:imo est bonū ꝛ auctores p̄cipiūt. ꝛ hoc ē ēt de itentiōe Auic. q̄q̄ hic hoc nō dicat.tñ hoc dixit in lib⁹ p̄.capl̄o p̄allegato ad qđ nos hic remittit, ꝛ hoc ēt multotiens dicit Hal. q̄rto ꝛ qnto de ige. ¶ Si aūt vis scire pfecte qñ oz diuersio fieri ad mēbrū lōginquū p vnā dyametrū. ꝛ qñ ēt debeat fieri diuersio p duas dyametros. ꝛ qñ debeat fieri diuersio ad mēbra ꝓpinq̄ recurre ad ea que dicta sunt in ca°. de cura ap̄atū emūctoriox.qz de hac mā latius fuit ibi tractatū. ꝛ iō circa hoc h̄ ampli⁹ nō insisto. ¶ Deide cū dic̄. Et oz vt nō expectet̄ ꝛc̄. ꝙ sit artificiū.s. de fricatōe ꝛ extēsiōe ꝛ de diuersiōe ꝛ nō ꝓ exitū sufficiēs supple semp.qz multotiēs ꝓter istas diuersiōes. opz ēt facere alia remedia localia q̄ Auic. ponet. ꝛ adiuuās. ¶ Sz tu dices hic videt̄ Auic. dicere falsiz.qz nōne hoc ē adiuuans ad retētionē sanguis:imo mltotiēs adiuuat. ¶ Ad hoc rñdendū est ꝓ exp̄onē lr̄e. vñ pōt exponi dupl̄r. vno° sic ꝙ sit h̄ artificiū sufficiēs ꝛ adiuuās supple sufficiēter ꝛ cōplete. Alio° pōt exponi. ꝛ oz vt nō expectet̄ ꝛc̄. ꝙ sit hoc artificiū sufficiēs. ꝛ ꝓ sz. sed supple ē adiuuans. ꝛ sic cessat obiectio. ꝛ sil̄r est iudiciū de flebotomia q̄ est diuersio cū exitu ꝛc̄. supple ꝙ nō est ēt artificiū multotiēs sufficiens. sed bñ est adiuuās. Deinde cū dicit.

¶ Unus aūt duoꝝ modoꝝ diuisionis secūde: ꝛ est causa stupefaciens est verbigratia vt cibet̄ ille cuius fluxus sanguinis nariū multiplicatur aut ali⁹ ab illo cibi grossi cbimi igrossantib⁹ sanguinē sicut sūt lētes ꝛ iube ꝛ eis sil̄ia. ¶ Mod⁹ aūt secūd⁹ ē. verbi gratia vt ī potu dētur stupefaciētia. Frida vero exponūt corp⁹ frigori ꝛ fortasse accidit sincopis ꝛ retinetur fluxus san.

¶ In ꝑte ista Auic. declarat ꝛ exponit in spāli cās diuertētes sine exitu p cāz sufficiētē ꝛ dicit. vn⁹ aūt duoꝝ modorum diuisiōis scde supple cārū retinētiū fluxū p diuersiones. Nā diuisio scda istaꝝ cāꝝ erat diuisio cārū retinētiū p diuersionē sine exitu alio. p̄ma. n. dīsio cārū retinētiū p diuersionē ē ꝙ q̄dā retinēt cū exitu aliq̄. q̄dā aūt sine exitu aliq̄. ꝛ scda diuisio ē cāꝝ retinētiū sine exitu aliq̄. quia q̄dā retinēt p cām calefaciētez. q̄dā aūt p cām stupefaciētem:lz mod⁹ q retinet p cām calefaciētē declarat⁹ ē. p̄m⁹ mod⁹ aūt q retinet p cāz stupefaciētez declarat̄ h̄. ꝛ iō dicit Auic. Un⁹ aūt duoꝝ modoꝝ diuisiōis scde q̄. s. diuisio erat cārū retinētiū p diuersionē sine exitu ꝛ est.i. ꝛ fit supple iste mod⁹ retentiōis cā stupefaciēs.i. p cāz stupefaciētez:ē supple q̄ctū ad vnū modū ei⁹. qz vt dictū est ꝑus iste mod⁹ diuersiōis diuertendo p cāz stupefaciētez. diuidit̄ ēt in duos modos. qz q̄dā ē cā stupefaciens sic̄ medicina. alia sic̄ dispō corpis. mō Auic. declarat p̄mū modū isti⁹ q fit p medicinas. ꝛ iō expone. ꝛ est.s. iste mod⁹ q fit p causā stupefaciētē supple q̄ctū ad vnū modū ei⁹ q fit p medicamen. vbi gr̄a. vt cibet̄ ꝛc̄. ¶ Mod⁹ aūt scds supple istius modi q mod⁹ fit p cāz stupefaciētez q est dispō corpis est. vbi gr̄a ꝛc̄. hoc ē dicere ē facere accidere sincopiz p stupefaciētia ꝛ p frida. qz qñ accidit sincopis mltotiēs retinet̄ fluxꝰ sāguis p modū q dict⁹ est ꝑus. vñ h̄ qđ dixit Auic. h̄ mod⁹ aūt scds nō refert̄ ad h̄ qđ dixit. vn⁹ aūt duoꝝ modoꝝ. ita ꝙ sit sensus respectu illi⁹: lz refert̄ ad id qđ dixit vbi gr̄a. vt cibet̄ ꝛc̄. qz ille est p̄m⁹ mod⁹ illi⁹ modi duoꝝ modoꝝ diuisiōis scde. ꝛ ille est scds mod⁹ illius modi. vñ dr̄ scds p respectū ad vnū modū illi⁹ modi cū ille modus diuisionis secunde diuidatur in duos modos: vt dictum est prius. Tunc sequitur illa pars.

¶ Modus aūt p̄dcūs i diuisiōe alia ē. qñ oz vt obꝑuet̄ i eo capl̄z vnū ꝛ est qñ fortasse arteria nō ē vna duaꝝ q̄ continuātur cordi: imo duoꝝ lateꝝ ei⁹ ita vt cū strixeris eam inuenies eaz firmioreз: imo fortasse continuatur cū latere alte

ro ram⁹ alteri⁹ arterie q̄ accidit ī eo: ⁊ adducit ad eaz sāguinē p̄ter viā quā strixisti q̄re idiges stricturis duab⁹. Et añ illud opz vt cognoscas ptē q̄ ē p̄incipiū vene. i qbusdā. n. locis est iferi⁹ ⁊ i qbusdā ē desup. ⁊ i qb⁹ ē supi⁹ sūt sic̄ i collo: ⁊ i qbus desup sūt sic̄ i cora ⁊ pedes. Et quā-do cognoueris ptez administra in ea ligaturaz ⁊ stricturam.

¶ In q̄ parte Auicē. postq̄z posuit ⁊ declarauit in spāli cās retentiuas fluxꝰ sanguis q̄ retinēt p diuersionē. in ista pte Auic. icipit exponere ⁊ declarare in spāli cās retētiuas fluxus sanguis q̄ retinent ipz in loco opilādo ipm exitū ⁊ iste cāe sunt remedia localia. ⁊ ista ps diuidit in ptes octo. In p̄ma pte Auic. declarat cām retētiuā localē q̄ fit p ligaturaz vene. 2°. declarat illā q̄ fit p ipletionez cū bucellatiōe. 3°. declarat illā q̄ fit p ipletionē sine bucellatiōe. 4°. declarat illā q̄ fit per cōgelationē rei retēte. 5°. declarat illā q̄ fit per coartationē carnis circūdātis. 6°. declarat illā q̄ fit per escaram cū cauterio vel medicina. 7°. declarat illā q̄ fit p intuiscationē ⁊ cōgelationē. 8°. declarat illā q̄ fit per exicca tionē ⁊ icarnationē. 2ª ibi (Refrenatio cū bucellatione) 3ª ibi (Impletio vo sine bucellatōe) 4ª ibi (Impletio vo cū refrenatiuis) 5ª ibi (Aut ꝓpterea ꝙ caro coartat locū) 6ª ibi (Strictura aūt cū escare ⁊c̄) 7ª ibi (Medicie vero retinētes cōglutinatione) 8ª ibi (Medicine vo retinētes cū exiccatiōe ⁊ icarnatiōe ⁊c̄) ¶ In p̄ma g̃ parte Aui. do-cet modū restrictionis fluxꝰ sanguis q̄ fit p ligaturā vene aut artarie. Et duo facit. q2 p̄mo añq̄z doceat talē moduz oñdit Auic. ꝙ duo sunt cañ. attēdendi in tali ligatura cuz extractiōe artarie vel vene. ⁊ scōo Auic. docet modū ⁊ re-gimen talis ligatōis. 2ª ibi (Et de regimīe in illo) ꝓpia in duas ꝑtes ꝙ Aui. ponit duos cañ. vel regulas obseruādas in tali mō. 2ª ibi (Et añ illud opz vt cognoscas ⁊c̄) Dicit g̃ p̄mo. modꝰ aūt supple p̄mꝰ retentōis sanguis p̄dcūs in di uisiōe alia. i. in vltima diuisiōe q̄ erat diuisio cārū retinen tiū fluxū sanguis in loco p opilationē exit⁹. ⁊ modꝰ p̄mus ꝑm ꝙ apparuit in illa diuisiōe est modꝰ retentiōis p liga-turā vene vel artarie. ⁊ iste talis modꝰ est: q̄n supple añq̄z dicat de ipso in spāli oz vt obꝑuet in eo caplm vnū. i. cañ. vel regula vna. ⁊ tūc Auic. ponit istum cañ. cū dicit. Et est q̄n fortasse. Et intēdit Auic. dicere ꝙ in tali mō restrictio nis q̄ fit p ligaturā: tu debes attēdere an idigeas solū face re vnā ligaturā sicut sufficit vna ligatio in vna duaꝝ arte riarū q̄ cōtinuant cordi. i. q̄ sunt ꝓpe cor in vno duoꝝ la-terū eius. q2 cū tu ligaueris eā inuenies eā firmioreꝫ. i. fir-mam. q2 nō fluet amplⁱ⁹ sanguis. ⁊ hoc iō est. q2 ꝓpe cor sanguis vadit ad artariā p vnā viā. ⁊ iō sufficit ibi vna cō-strictio q̄ cōstringat illā viam. aut debes attēdere an indi geas facere duas ligatiōes. q2 aliq̄n cōtingit ꝙ cū artaria ab alio latere suo cōtinuat ramus cuiusdā alteri⁹ artarie ⁊ ītrat in eā. ⁊ iō adducit sanguinē ad eā p aliā viā q̄z p illā quā strīxisti. q̄re tūc ibi oz te facere aliā ligaturā p̄ter illā quā fecisti. ⁊ sic tūc idiges duab⁹ ligaturis. ⁊ hoc ē qō vult dicere Auic. iō fortasse cōtinuat cū alio latere. s. artarie. i. ab alio latere q̄z sit illud latus vbi est orificiū. vñ fluit san guis ⁊c̄. ¶ Tunc Auicē. ponit aliā regulā q̄ est obseruāda in tali mō ēt ⁊ dicit. Et añ illud. i. ⁊ añ ēt q̄z facias ligaturā opz vt cognoscas ptē q̄ est p̄ncipiū vene. p venā itelligit h cōiter venā getā ⁊ artariā. in qbusdā. n. locis est īferius. s. p̄ncipiū vene. ⁊ i qbusdā est desup: ⁊ in qbusdā iferi⁹ sicut in collo ⁊c̄. ¶ Ad intelligēdū hec debes scire ꝙ p p̄ncipiū vene itelligit mēbrū a quo oriť. mō mēbrū a quo oriť ve-na quieta est epar. ⁊ iō epar ē p̄ncipiū ipsaꝝ. mēbrū vo a q̄ oriunť artarie est cor. ⁊ iō cor est p̄ncipiū ipsaꝝ. p̄ncipium

venaꝝ ⁊ arteriaꝝ q̄ sunt in collo ⁊ in capite ⁊ in illis parti-bus est iferi⁹. q2 epar ⁊ cor sunt iferi⁹ p respectū ad colluz ⁊ caput. p̄ncipiū vo venaꝝ ⁊ arteriaꝝ q̄ sunt in pede ⁊ co-xa est desuper. q2 epar ⁊ cor sunt supi⁹ p respectū ad pedē ⁊ coxam. ⁊ q̄n cognoueris ptē. s. p̄ncipy administra strictura ⁊ ligaturā. q2 nisi tu cognosceres p̄us hoc tu nescires vbi administrares strictura ⁊ ligaturā. vtrū. s. sup orificiū. vnde fluit sanguis vel ifra ipm. in venis. n. ⁊ artarys: q̄rez p̄nci piū est desup sicut i venis colli oz vt faciat ligaturā infra orificiū. q2 sanguis venit ad illas venas desup. sic g̃ in tali mō ligatiōis opz obseruare istuz canonem ⁊ p̄dictum. Et ideo Auicen. posuit eos p̄usquā doceret illum modum in speciali. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de regimine in illo est vt pucnias ad extra bendaz venaz cū vncino et ēt cū icisione pauce carnis que velat eā et occultat ipaz: deide iuol ue eā: postea administra medicias q̄s dicemus. Q2 si fuerit pulsatilis tūc meli⁹ ē vt veles eam cum filis lini. Et silr si fuerit nō pulsatilis verū tamē multotiēs eleuať sanguis ei⁹. Cū ergo fe ceris illud: deide annexueris ei medicinas: tūc dimitte ligaturā vsq̄z ad diē tertiū et q̄rtū tunc. Q2 si videris medicinā glutinaciez facientem adherentē loco eius: tūc nō eradices eaz oino: sed pone in circuitu ei⁹ de gñe ipsi⁹ aliquid qō madefaciat ipam parūper. Q2 si accidat ei p2o cessio ex seipso q̄n tu auferes illud qō est super ipm tūc tene qō est sub loco in via itineris ve-ne et p̄me p̄ssione cū qua fiat securitas de saltu sanguis et eradica illud qō eleuať de eo i loco suo et p̄muta illud cū alio. et sit p2eparatio tua quā facis mēb2o in ista hoza ꝑm ꝙ oz: et ēt vt sit orificiuz ei⁹ magis imū q̄z p2incipiū ita vt q̄n ē verbi gr̃a in inferiorib⁹ itestini et matricis tūc sternať stratū aliqō qō eleuet iferiora et depo-nat superiora ꝑm maiorem elongationem que est ex dolore: deinde dimitte ipsuz tribus die-bus: deinde annecte ei būc modum vsquequo eleuetur sanguis.

¶ In pte ista Auic. docet in speciali modum ⁊ regimē liga tionis vene vel arterie. ⁊ ostendit etiā qd est faciēdū post ligaturaz. Et dicit. Et de regimine ⁊c̄. deinde īuolue idest liga eā. postea. s. post ligationez. administra medicinas. s. re-strīgētes sanguinē. ⁊ maxime debēt administrari medicine retētiue q̄ sūt ꝛglutinatiue ⁊ viscose. que autē sint iste di-cet postea. ⁊ nos ēt dicem⁹ q̄ illarū sint meliores. Uerūtm̄ ꝓ q2. q2 multotiēs abbreuiať. i. restringiť sanguis ei⁹ ꝙ si accidat ei. i. sanguini ꝓcessio. i. fluxꝰ sanguis ex seipso q̄n tu aufers id qō est sup ipm. i. q̄n tu dissoluis vuln⁹ tūc te-ne ⁊c̄. i. tunc eleua illā medicinā ⁊ cōprime cū medicina ⁊ sup orificiū vene ⁊ sub orificio in via vñ venit sāguis: dei de renoua medicinā sup locū. ⁊ hoc est qō dicit Hal. 4°. de īge. Opz tñ vt nō festines ad hāc medicinā: sic̄ stulti medi ci faciūt. sed p̄mit⁹ digito in vuln⁹ īducto cōprimať: deiñ cū altera manu medicinā īpone ⁊c̄. dimitte eū. s. cum hac medicina trib⁹ dieb⁹. deide ānecte ei ꝑm būc moduz. s. ꝙ si nō fluit q̄n dissoluis nō remoueas p̄mā medicinaz. ⁊ sic fiat quousq̄z eleueť. i. retineať sanguis ei⁹. ⁊ hoc ē qō Aui. vult dicere in hac parte. Tūc sequtur illa pars.

¶ Refrenatio aũt cuz bucellatõe nõ ẽ possibilis nisi i arteriis magnis: fac ergo liciniũ ex pilis leporis: aut tela aranee: aut subtili cotto: aut panno lini veteri: deide pulueriza sup ipm medicinas phibẽtes sanguinẽ. Et mitte i ipam arteriã sicut bucellam: deide stringe sup ipam ligaturã: ⁊ fortasse administra licinium ex pilis leporis solũ ⁊ excusat sollicitudinez. ⁊ oz vt strigas strictura adherẽte q̃ nõ sepeꝫ dõec icarneꝫ.

¶ In pte ista Auic. declarat in spãli cãm retentiuã fluxus sanguis q̃ fit per ipletionẽ artarie cũ bucellatiõe ⁊ dic. refrenatio aũt. i. cõstrictio ⁊ fluxꝰ sanguis cũ bucellatiõe nõ est polis nisi in artarys magnis. ⁊ cã bꝰ est. qz ipletio cum bucellatiõe est imittere liciniũ intinctũ in medicia restrictiua in orificiũ artarie. mõ hoc nõ fit nisi qñ orificiuz est magnum ita ꝙ sit capax illius liciny. hoc aũt ẽ in artarys magnis non in paruis.

¶ Liciniũ vero ex se nã regit in extractione eius paulatiz ⁊ expulsiõe eiꝰ aut alijs ab hoc.

¶ In ista pte Auic. remouet qõdã dubiũ qõ dictũ est: imediate ꝙ oz vt stringas strictura adherẽte q̃ nõ separetur donec icarneꝫ artaria. ¶ Sed aliqs diceret qũo icarnabitur artaria añq̃z separeꝫ talis ligatura cũ tale sit in orificio artarie. illud. n. liciniũ ipediet in cõsolidatõe ipsiꝰ. hoc dubiũ Auic. remouet dicens. licinꝝ vo esse nã regit in abstractiõe eiꝰ paulatim ⁊ expulsiõe ⁊c. q̃si vult dicere Aui. ꝙ bñ põt consolidari artaria añq̃z separeꝫ ligatura. Nec obstat tale liciniũ imissum in orificiuz artarie. qz nã ipsa dũ incarnat artariã expellit liciniuz ex orificio paulatine sicut paulatine icarnat. ⁊ iõ artaria qñ ẽ ex toto icarnata est illud liciniũ expulsũ extra orificiũ. Et ꝙ nã possit hoc facere est manifestũ. videmꝰ. n. ad sensuz ꝙ ipsa expellit frusta ossiũ multotiẽs ex vulnere. ⁊ multotiẽs ẽt expellit illa q̃ sunt ĩtus ifixa nec mirũ. dicit. n. Hal. in ꝯmẽto affo. 7. pticule. Fortis nãe nihil resistere põt. videmus enim ꝙ mã apatis cũ natura a quibusdã locis eã expellat: ossa ẽt transeunt ⁊c. Tunc sequitur illa pars.

¶ Impletio vero sine bucellatiõe est vt iponaꝫ verbi gra illa res in orificiũ eiꝰ ⁊ ligeꝫ desuper pter penetrationẽ eiꝰ in venas ⁊ vt retineaꝫ cũ eis q̃ sunt sicut pululli ⁊ ꝓprie spõgia ⁊ cũ vittis fortis stricture stringẽtibꝰ ipm cũ cõuersiõe stricture q̃ est attrahẽs. Strictura vero pria oz vt fit ꝓpe orificiũ: deide involuaꝫ vadẽs retro ⁊ solue strictura gradatim. ⁊ scias ꝙ strictura pululloꝝ ⁊ vittaꝝ qñ est debilis venit ex ea nocumẽtũ stricture ⁊ est attractio: ⁊ nõ ꝓuenit ex ea nocumẽtũ stricture ⁊ ẽ retẽtio ⁊ ipletio: oz ergo vt subtilieꝫ in hoc caplo. Cũ ergo strigit strictura bona ⁊ stringit itez ex latere diuerso declinat mã et resistit attractiõi ex strictura. et nõ oz vt ꝓueniaꝫ cũ strictura et ꝓhibitiõe nisi q̃ fit ifra dolorez nisi si illud fuerit necessariuz in primis: deide mollifica eã paulatim.

¶ In qua pte Auic. determiat in spãli de cã retẽtiua fluxꝰ sanguis q̃ fit ꝑ ipletionẽ sine bucellatiõe. ⁊ duo facit. ꝓmo facit hoc. zº addit q̃dã. zª ibi (Ampliꝰ stringe sup medicinas) ꝓria in duas. qz talis modꝰ põt fieri duplr. ynoº sine futura. alioº cũ futura. ꝓmo ꝙ ponit ꝓmũ modũ. zº zm. zª ibi (Et multotiẽs qdẽ est necessariuz ⁊c) ¶ Dicit ꝙ ꝑ. impletio vo ⁊c. vt ponaꝫ illa res. i. id liciniũ iuolutũ cum medicia viscosa cõglutinatiua in orificiuz eiꝰ. i. in orificio vulneris supra venã post penetrationẽ eiꝰ ĩ venas postq̃z mittaꝫ illud liciniũ intus in orificio vene. vñ iste modus cõpetit spãlr in artarys q̃ nõ sunt multũ magne. ꝓdictꝰ vo cõpetebat plꝫ in venis ⁊ artarys magnis. ⁊ supple fac vt retineaꝫ. s. id tale liciniũ ĩtus in vulnere cũ eis q̃ sũt sicut pululli. i. plumazoli ⁊ ꝓprie spõgia. i. ⁊ ꝓprie cũ plumazolis factis ex spõgia ⁊ cũ vittis fortis stricture strigẽtibꝰ ipz cũ cõuersiõe. i. cũ ꝓhibitiõe stricture q̃ est attrahẽs. quasi vult dicere ꝙ tu õbes facere strictura q̃ ꝓhibeat hũores fluere ad locũ. ⁊ tũc Auic. oñdit qualis strictura est illa q̃ oz fieri ad hoc vt ꝓhibeaꝫ fluxꝰ hũorũz dicẽs. strictura ꝙ opz ꝑmo vt sit ꝓprie orificiũ sup. strictura. deide iuoluaꝫ supple ligatura vadẽs retro. s. orificiũ su. a pte vie vñ venit fluxꝰ. qz si ꝓncipiũ vene sit superiꝰ: tũc opz vt strictura ꝓcedat retro orificiũ versus iferiora. ⁊ strictura solue gradatim. i. ⁊ relaxa strictura gradatim. oz enĩ esse sup orificium ⁊ ꝓpe orificium ligatura stricta. ⁊ quãto magis elõgatur ab orificio tãto magis relaxeꝫ. ⁊ rõ bꝰ est. qz strictura q̃ est sup orificiũ facit adherere ptes ⁊ expmit sanguinem a loco fluxꝰ vsus alias ptes. ⁊ hec sunt q̃ faciũt maxime ad retentionẽ fluxꝰ sãguis. Sz si ligatura sup orificiũ esset debilis elõgata ab orificio eẽt stricta tũc ipedireꝫ iũctio ptiũ ⁊ fieret expssio humoꝝ vsus locũ fluxꝰ: ⁊ iõ augereꝫ fluxꝰ. Et hoc est qõ subdit Auicẽ. Et scias ꝙ strictura pululloꝝ ⁊ vittaꝝ qñ est õbilis supple sup orificiũ venit ex ea nocumentuz stricture. ⁊ ẽ attritio. s. hũoꝝ ad locũ ⁊ nõ ꝓuenit in ea iuuamẽtũ stricture. ⁊ est. s. id iuuamẽtum retẽtio. s. fluxꝰ sanguis ⁊ ipletio. oz ꝙ vt subtilieꝫ. s. medicina in hoc caplo. s. ligatiõis. dz. n. subtiliari medicꝰ in ligatiõe vt eã faciat fm ꝙ ꝯpetit: qñ est magnũ iuuamẽtũ si fiat vt opz ⁊ nocumẽtũ si fiat vt nõ oz. Cũ ꝙ stringit. s. vulnus strictura bona ⁊ stringit ipm ex latere diuerso supple relaxãdo strictura declinat mã. i. deriuaꝫ mã a loco fluxꝰ ⁊ resistit attractiõi hec strictura. Et tũc qz Aui. dixit ꝙ ligatura sup orificiuz oz eẽ fortis stricture oñdit ꝙ ẽ itelligendũ cũ q̃dã ꝯditiõe dicẽs. Et nõ opz vt ꝓueniaꝫ cũ strictura ⁊ ꝓhibitõe. s. q̃ fit ꝑ ligaturã nisi q̃ fit ifra dolorẽ. oz ꝙ fortiter cõstrigi: sz nõ intãtũ vt dolorẽ gñet. Jngt. n. Ha. 4º de inge. a nullo. n. sanguis fluxꝰ efficit vel apa sic dolore nisi istud fuerit neciuz in ꝓmis. deide mollifica eã paulatim. ꝫ est dicere dcm̃ ẽ ꝙ ligatura oz sic ꝯstringi vt dolorez nõ generet nisi eẽt aliqñ neciuz in ꝓmis ita ꝯstringere vt dolorẽ faceret: ⁊ ꝫ eẽt vt qñ flueret fortiter sãguis: tũc idigeremꝰ in ꝓnº fortiter ꝯstringere adeo vt dolor ideꝫ. sz nõ debemꝰ pseuerare in illa ꝯstrictiõe: imo statiz sedato fluxu debemꝰ eã mollificare sic vt dolor nõ gñeꝫ. qz si tu pseuerares in tali cõstrictiõe: tũc pseueraret dolor ⁊ fieret sanguis fluxꝰ ad locũ. ⁊ ꝓ ꝯñs vltimo augereꝫ fluxus sanguis. sz si tu nõ pseueras in tali ꝯstrictiõe tũc nõ ẽ malũ facere eã. qz ꝯstringitꝫ fluxꝰ ⁊ nõ fit ꝓp hoc ibi attritio cũ dolor ille nõ pseueret. ⁊ ꝓp hoc addit Auicẽ. Deide mollifica eam paulatim. Deinde cum dicit.

¶ Et multotiẽs qdẽ oz vt suas figurã carnis et colligas labia eiꝰ et vittis tegas. multotiẽs enĩ sufficit collectio labioꝝ et positio pululloꝝ seruat ea colligẽdo venas ipsoꝝ.

¶ In ista parte ostendit Auicen. ꝙ iste modus retentiõis aliquando fit cũ sutura ⁊ non sufficit sola ligatura. ⁊ patet qõ dicit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplius strige sup medicinas puluerizatas

rare. Et iclina añ alguidegi qñ cõtrabitur vbi coartaẽ apud pricipiũ suũ cũ digitis vni⁹ duaꝝ manuũ: deide annecte ei medicias ꝛ puluillos apud orificiũ eius cũ manu altera.

¶ Dic Auic. addit gddã dicens. Amplius stringe sup medicinas puluerizatas rare. hoc est qñ tu admĩstrasti medicinas retẽtiuas sanguĩs ꝛ admĩstrasti ẽt ligaturaz vt dcĩ est: tunc stringe rare ꝑmutes ligaturã ꝛ tales medicinas. qz qñ tu restringis sanguinẽ nõ debes dissoluere ligaturã sepe nec remouere medicamen sepe nisi cogeret nẽcitas. Et debes dissoluere ligaturã rare. ſ. de tertio in tertiũ: de q̃rto in q̃rtũ. Tunc Auic. addit gddã aliud. ſ. ꝙ si sanguis fluit ex venis q̃ sunt in collo dicẽs. ꝛ ĩclina. i. stringe. ſ. cuz digito vel alia cõstrictiõe alguidegi. i. vena colli qñ ꝺbit̃ .i. qñ retrabit̃ magis a fluxu vbi. i. qñ coartaẽ. ſ. talis vena cũ digitis vni⁹ duaꝝ manuũ apud ꝑncipiũ suũ. ꝛ hoc ẽ qñ cõstringit̃ añ se. qz ꝑncipiũ suũ iferius vt dictũ est ꝑus. ſz si fluxus eẽt ex venis q̃ sũt in pede vel coxa tũc cõstrictio oz fieri post se. ſ. vsus ꝑncipiũ suũ. qz ꝑncipiũ suũ est supi⁹. qz cõstrictio ꝛ ligamẽtũ nõ debẽt duci nisi vsus initiũ ve ne q̃tenus sanguis ꝓhibeaẽ: vt Hal. dicit 4° de inge. sani. Uñ hic hz locũ illud qđ Auic. dixit supra in mõ ligatiõis in illa ꝑte. Et añ id oz vt cognoscas ꝑncipiũ vene ꝛc. qz ligatio ꝛ ꝺstrictio semꝑ debẽt ire vsus ꝑncipiũ vene. qz illa est via fluxꝰ. Deide. ſ. post constrictionẽ cuz digito ãnecte ei ꝛc. Qđ ergo Auicẽ. vult dicere in hoc addito est ꝙ añq̃ administres medicinã retentiuã tu debes venã cõstrige re q̃cũq̃ cõstrictione potes ab illa parte q̃ est versus ꝑnci piuz suũ eo ꝙ illa est via fluxus: deide medicinã impone re. Tunc sequitur illa pars.

¶ Impletio vero cũ refrenatiuis ꝓuenit aut cũ strictura iplẽtis in facie orificij ei⁹ cũ manu altera nõ cessante retinere donec cõgeleẽ sanguis ꝛ fiat ipletio: aut cũ re ifridãte valde q̃ ifridat sanguinẽ ꝛ cõgelat ipm in orificio ei⁹.

¶ In q̃ parte Auicẽ. determiat de cã retẽtiua fluxꝰ sãguis q̃ fit ꝑ cõgelationẽ rei retẽte sup orificiũ vene. Dicit ergo. Impletio vo cũ refrenatis. i. cũ ꝺgelatiuis sup orificiũ artarie. dicit tñ cũ refrenatiuis. qz ista cõgelatio aliqñ fit cũ refrenatiuis ꝛ repcussiuis: licz ẽt fit alio mõ sicut cũ retentiõe digiti super faciẽ orificij vene. aliud qđ Auicen. dicit manifestum est. Tunc sequitur illa pars.

¶ Aut ꝓpterea ꝙ caro coartat locũ sicut si inciaẽ vena in latitudie ꝛ suspẽdaẽ ad duo latera in prima vice: q̃re claudit sup eã caro ex latere ex quo currit. ꝛ hoc nõ sit nisi in loco carnoso. ꝛ multotiẽs qdem accidit ꝙ necessariũ est incidere ramuz extremitatis vue vt sit itroitꝰ ei⁹ in ꝑfundum vehementioz: deide ponunt desup medicine. ꝛ multotiẽs accidit incarnatio meatus absq̃ matre sanguinis.

¶ In qua ꝑte Auic. determiat de cã retẽtiua sanguis q̃ fit per coartationẽ circũdãtis venã ꝛ dicit. aut supple fit retẽtio fluxus sanguis. ꝓpterea ꝙ caro coartat. i. ĩplet ꝛ ꝺstringit locũ. ſ. orificiũ vñ fluit sanguis. Et videte Auic. q̃tũ est ex mõ loquẽdi cõtinuato videẽ ĩuere ꝙ iste modꝰ sit qdam modꝰ ꝑdicti modi. qz dicit. Aut ꝓpterea ꝛc. videẽ. n. ꝙ ista aut referaẽ ad illa aut q̃ ꝑus dixit. Sed iste modus est gdã modus ꝑ se distinctus. ꝛ oz sic legi vt expositũ ẽ. nihilomin⁹ tñ Auic. sic fuit locut⁹. qz iste modꝰ cõuenit cuz ꝑdicto ꝛ cũ alijs ꝑdictis in hoc. qz vterq̃ est modꝰ ꝑ ipletionẽ. vñ q̃tuoz sũt modi retẽtiui ꝺueniẽtes in hoc ꝙ oẽs fiũt ꝑ ĩpletionẽ. ſz vnꝰ fit ꝑ ĩpletionẽ ex licinis sicut bucellis. alius fit ꝑ ĩpletionẽ licinioꝝ sine bucellatiõe. tertiꝰ fit per ĩpletionẽ cũ re cõgelata. aliꝰ aũt fit ꝑ ĩpletionẽ carnis circũdantis venã. Et tũc Auic. ostẽdit q̃liter fit ista coartatio carnis sup venã cũ dicit. Si icidaẽ vena in latitudie per trãsuersuz ꝛ si suspẽdaẽ. ſ. cũ vncõ in ꝑma vice a duobus laterib⁹. deide icidaẽ ex vtroq̃ latere ꝑ trãsuersũ ex toto: q̃re claudit sup eã caro ex latere ex quo currit. qz capita venaꝝ icisa retrahunt̃. ꝛ iõ cooperiunt̃ sub carne et sic cessat fluxus. sed id nõ põt fieri nisi in loco carnoso. Et multotiẽs qdẽ accidit ꝙ neciuz est icidere ramũ extremitatis vene vt sit introitus ei⁹ in ꝑfundo. i. vt ꝑs incisa retrahaẽ in ꝑfundo ꝛ cooperiaẽ carne ꝛ multotiens accidit desup icarnatio meat⁹. ſ. ꝑ talẽ curã absq̃ matre sanguis. qz qñ artaria est sic coopta: tũc sãguis nõ põt currere ex i spacio vacuo. ꝛ iõ incarnaẽ artaria sub carne absq̃ ꝙ accidat mater sanguis. Tunc segtur illa pars.

¶ Strictura aũt cũ escara fit cũ igne ipso qñ magnificaẽ timoz: ꝛ fit cũ medicis cauterizãtibus sicut calce. ꝛ floze eris ꝛ generibus draganti ꝛ generib⁹ arsenici ꝛ cymino etiã ꝛ similib⁹ ꝛ cũ eo qđ est debilius quãdo puluerizaẽ super locum ꝛ stringit̃ ꝛ retinet. Uerũ timoz in illo est ꝙ escara est velocis eradicatõis ex se ꝛ ex quolibet resistente ex eruptione sanguinis ꝛ qualibet aliarum causarum. ꝛ quando cadit escara redit timoz nouus.

¶ In qua ꝑte Auic. determiat de cã retẽtiua fluxꝰ sanguis q̃ fit ꝑ escaraz cũ cauterio vel cũ igne vel cũ medicis cauterizãtib⁹. Et ista ꝑs diuidit̃ in q̃tuoz ptes. In ꝑma oñdit qũo oz fieri ista cauterizatio: ꝛ ꝙ põt fieri cũ igne ꝛ cũ medicina. in scda ꝑte ꝓparat istũ modũ ĩtentõis ad alios modos. in tertia ꝑte ꝓparat cauteriũ forte ad cauteriũ debilius. in q̃rta ꝑte ponit medicinas aliqs cauterizãtes. ꝛ oñdit ẽt q̃ cauterizãtiũ medicinaꝝ sint meliozes. ꝛª ibi (Uerum timoz est in illo ꝛc) 3ª ibi (Et ꝓpter id qđ ꝓceptum est ꝛc) 4ª ibi (Et de cauterizantib⁹ bonis tẽperati regiminis ꝛc) Qđ in ꝑma ꝑte dicit ꝑz. in scda ꝑte dicit ꝙ mod⁹ retentiõis ꝑ cauteriuz est timorosioz q̃ aly modi. qz escara: vt dicit Hal. 4° de inge. est sicut qđã corpus retentũ sup faciez orificij vene: nũc aũt talis escara est velocis eradicatiõis ꝛ ex se ꝛ ex quolibz resistẽte ꝛ ex q̃libet illaꝝ cãrũ. ꝛ qñ cadit escara: tũc redit nou⁹ timoz: imo maioz q̃ ꝓz: vt dicit Hal. 5° de ige. Et rõ hꝰ est. qz cauterizatio nõ generat carnẽ: imo diminuit. ꝛ iõ cũ caro vulneris minuaẽ ꝑm q̃titatẽ illoꝝ corticũ post ꝓꝑ q̃titatẽ absisionẽ illoꝝ corticuz: vtpl̃m cõtingit fluxꝰ sanguis icessabilis. ꝛ iõ laudabilioz est medicia glutinatiua ꝛ viscosa q̃ cauterizatiua. Aliqñ tñ est neciuz cauteriũ vt. ſ. qñ cõstrictio nõ põt fieri cũ alys modis. Aliqñ enĩ cõtingit ꝙ añq̃ absindaẽ cortex caro sub cortice est nata: vt qñ cauteriũ est forte: vt postea dicet Auic. ꝛ tũc cessat fluxꝰ. ¶ Est tñ vlteriꝰ itelligẽdum ꝑm ꝙ dicit Hal. qnto de ige. ꝙ in quodã casu bñ ꝺtigit ꝙ meliꝰ ẽ vti cauterio q̃ alys medicis. hoc esset sic̃ qñ fluxꝰ est ex putrefactiõe ꝛ corrosiõe. tũc. n. vtile est vt icẽdant̃ cũ igne aut cũ medicia ĩcensiua. Et rõ hꝰ est. qz cauteriũ tũc duo bona facit. remouet. n. putrefactõez ꝛ corrosionẽ a mẽbro q̃ erãt cãe fluxꝰ sanguis ꝛ cõstringit fluxuz sãguis. alie aũt medicie nõ facerẽt nisi vnũ istoꝝ. ſ. cõstrictionẽ fluxꝰ: nec ẽt istud ita bñ tũc faciũt cũ nõ absindãt cãm sic̃ cauteriũ. Et iõ dic̃ ibi Hal. ꝙ ꝓꝑ hoc ĩ verendoꝝ ꝛ ani passiõe coacti cũ medicina ĩcensiua ꝛ foco festinamus

eo ꝙ putredo in his locis festinat. qz nāliter calor eis dominaī ꝛ sūt vie supfluitatū exeuntiū. Jn hoc ḡ cañ. melio est vti cauterio. in alijs aūt nō vti debem⁹ nisi magna necessitate cogente. Deinde cum dicit.

¶ Et ꝓpter illud ꝓceperūt vt fiat cauteriū cū ferro vehemēter ignito ꝓfunde ita vt faciat escaras ꝓfundas grossas: quaꝝ casus nō sit facilis ꝛ cadant i tēpore lōgo in quaꝝ simili caro iā est nata. ex cauterio nāqꝫ debili ꝓuenit escare debiles q̄ cadūt ex q̄libꝫ causa ꝛ cū hoc facit accidere sanie ꝛ calefacit vehemēter. ¶ Cauteriū vō forte iplet cū escaris fortib⁹ ꝛ remouet ruptura ꝛ detumescere eam facit et contrahit eam.

¶ Dic Aui. cōparat cauteriū debile ad cauteriū forte. ostēdit. n. ꝙ est meli⁹ cauteriū forte. ꝛ ꝓꝫ qō dicit. ¶ Sꝫ h̄ est vnū itelligēdū ꝙ cauteriū siue forte siue debile est meli⁹ si fit ꝓ ignē q̄ꝫ si fiat ꝓ medicinā. Dicit. n. Albucasis ꝙ cauteriū cū igne est meli⁹ q̄ꝫ cauteriū cū medicia eo ꝙ ignis est simplex cui⁹ actio nō ꝓuenit nisi ad mēbꝝ qō cauterizatur ꝛ nō nocet alteri mēbro cōiuncto cū eo nisi nocumēto ꝓuo. Et rō h⁹ est: qz ei⁹ opatio est subita ꝛ in tēpore ꝓuo. medicie vo cōburētis actio ꝓuenit ad illud qō elōgatū est ex mēbris: ꝛ fortasse facit accidere in mēbro egritudinez difficilis sanatiōis. ꝛ fortasse iterficit. Et rō h⁹ est. qz eius opatio est lōgior ꝛ in maiori tēpore. ꝛ iō ē cū maiori ꝛ magis cōtinuo dolore. ꝛ ꝓ ꝫ̄s cū maiori attractiōe humorū ad locū ꝛ ad ꝓtes circūstātes. Deinde cum dicit.

¶ Et de cauterizātib⁹ bonis temperati regimis est vt sumatur albugo ouī et aggregeī cū calce non extincta. et iuoluāī cū eo pili leporis aūt et similia et ponaī sup locū et stringaī. Et de bonis ꝓueniētib⁹ ad vltimū multotiēs ē vt sumaī cyminū et calx et ponatur super locum et stringātur. et q̄ꝫ supaddiī eis colcotar. et genera dragāti i hac sūma sūt bōna stipticitatē cū cauterio. ¶ Calx vero est cauteriū i quo nō ē stipticitas de qua fit curādū. et illud quod generaī de escaris cū cauterio i eo quod bz stipticitatem ē longioris fixionis et ꝓfundi⁹: ꝛ succ⁹ fimi asini ꝛ suba stercoris asinini sunt de illis q̄ aggregant ad cauteriū acuitatē ꝛ glutinationē.

¶ Dic Auicen. ponit q̄sdā medicinas cauterizātes. ꝛ ostēdit ēt cū boc q̄ medicina cauterizās est melior. Et dic̄. Et de cauterizantib⁹ bonis tēperati regimis boc est. qz nō ē multū forte. vel expone tēperati regimis. qz illud est medicamē cōmixtuz ex medicis viscosis ꝛ glutinatiuis. ꝛ ex medicis causticis. vñ est sicut tēperamētū inter illa duo. Et q̄ꝫ addiī eis colcotar. Auic. ostēdit q̄ medicina cauterizatiua est melior. ꝛ vult dicere ꝙ cauteriū cuz quo est stipticitas est melius. Et rō h⁹ est. qz pl̄s morab̄ escara sup locū q̄ est ex medicina stiptica cauterizatiua. quāto aūt pl̄s escara stat super locū tāto est meli⁹. qz caro gñaī tunc ꝓus q̄ꝫ cortices cadant. mō cauteriū qō fit ex calce est fortius ceteris. vt dicit Hal. gnto de ige. nō tñ est stipticuz. iō cortices quos gñat sup vuln⁹ cito cadēt. sꝫ calcātū ꝛ zegi stipticitatē h̄nt cū cauterio. ꝛ ideo meliora sunt ꝛ debent cum alijs administrari. Tunc sequitur illa pars.

¶ Medicine vero resistētes cōglutinatiōc sunt sicut gypsum ablutuz ꝛ glutinum decoctuz: ꝛ amilum: ꝛ puluis molendini: ꝛ gūme: ꝛ tus: ꝛ resina: ꝛ iterum passe de vuis ipsis. Et rane sunt huius generis ꝑm ꝙ dicitur: et iterum stella senis.

¶ In qua ꝑte Auic. determiat de cā retentiua fluxꝰ sāguinis q̄ fit ꝓ intuiscationē ꝛ glutinationē. ꝛ nō facit aliō Aui. nisi qz cōnumerat aliquas medicinas q̄ cōglutināt ꝛ iuiscant. ꝛ thus. per thus Auicen. intelligit hic thus gummosum ꝛ album. Jn thure enim sunt tres ꝑtes. est eniz thus gummosum ꝛ albuz qō est grossuz. ꝛ est ibi thus qō est minutum qō ꝓiusq̄ teratur ex cribello ceciderit vt Hal. dicit. iz. particula de igenio sanitatis. ꝛ est ibi cortex thuris. modo thus grossum gūmosum est minus desiccatiuum ꝛ stipticum q̄ꝫ puluis thuris ꝛ cortex eius. Et ꝓpter hoc dicit Hal. in gnta particula de ingenio. ꝙ cuzvis medicamē oppilatiuum ꝛ viscosum facere elige thus gūmosum ꝛ album: qō dentibus non frangitur cū ipsis cōprimitur sed glutinari videī sicut mastix. qz ergo hic Auic. ponit medicinas glutinatiuas ꝛ viscosas. ideo ponit iter eas thus intelligens per thus: thus gūmosuz album. sed inferius ponit corticē thuris. qz ibi ponit medicias desiccatiuas. cortex aūt thuris ꝛ puluis ei⁹ magis desiccatiui ꝛ stiptici sūt q̄ꝫ thus. Tunc sequitur illa pars.

¶ Medicine vero retinētes cuz exiccatione et incarnatione sunt sicut aloes: et cortex turis: et sicut interiora passularum vue cōtrita valde. et galle cum oleo aliquo. et comburanī: et quando completur inflāmatio earuz extinguantur: et papyrus adustus et resina: et scoria ferri: et stercus eq. et stercus asini adusta: et cinis ossiū non ablutorum: quoniā abluta ꝓhibent glutinationez: et spōgia noua submersa in oleo aut vino: deinde aduratur: et pili adusti.

¶ In qua parte Auicē. determinat de causa retentiua fluxus sanguinis que fit per exiccationē ꝛ incarnationez. qz ambo hic faciunt vnum moduz vt dictum fuit ꝓus. ꝛ nō facit aliud Auicē. nisi ꝙ ponit aliquas medicinas hec habentes facere: quarū vna est ficcior alia. ꝛ hoc facit respectu ad cōclusiones diuersas. qz in corpore sicco competit medicina magis sicca. in corpore autem humido minus. ꝛ ratio huius apparet ex ꝓdictis. ꝛ patet quod dicit.

¶ Tunc sequitur illa pars.

¶ De narratione medicinarum simplicium ꝛ compositarum specierum diuersarum fortium in prohibitione fluxus sanguinis. CAP. XVIII.

¶ Et de illis que dixit Ha. ꝛ narrauit bene ꝛ experta sunt post ipm ꝛ inuenta sunt plurimi iuuameti est vt sumatur de colcotar. ʒ. et de minuto ture. ʒvi. et de aloe et glutino sicco ana. viij et de arsenico. iij. et de gypso vehemēter trito pulueriza- to vt atomi post cribellationem. ʒ. cureī cum eo pulueriz̄ando super licinia et spargendo super locum: quoniā est mirabile. aut sumaī sarcocolla de mecha et aloes et sanguis dra. et ponatur super licinijū et stringatur et aloes et tus solum cum pilis ꝑm ꝙ scruisti. et iterum spongia adusta sicut dixim⁹ et later adust⁹ sumanī spongia ꝛ scoria plūbi ꝛ tutia ꝛ aloes: aut su-

aloes et tus pulis leporis spōgia adusta ad ʒiz.

manẽ tus ⁊ aloes ⁊ ſulfur aut tus ⁊ ſulfur: ⁊ fiat pulnis:aut adminiſtreẽ licinium cuꝫ albumine oui:aut ſumaẽ de colcotar.ɔɔ. ⁊ de ture aut minuto turis.viij. ⁊ reſine.viij. ⁊ de gypſo aduſto.viij.aut ſumatur colcotar ⁊ de gypſo: aduſto.viij. Aut ſumatur colcotar eris vſti ⁊ calcadis ⁊ dragãti aduſti ꝓtes equales. Et de bonis ad fluxum ſanguinis ⁊ ꝓprie ex dragan to eſt vt ſumaẽ aloes pars.i. ⁊.ʃ. primũ ambo rum in corpore graui: ⁊ ſm eorũ in corpore le ni ⁊ corticuꝫ turis in corpore graui.dragma.i. ⁊ turis ipſius groſſi pinguis in corpore leui ꝓs .i.ſint cõtenti ſuper ea ambo:aut ſanguis dra conis. ⁊ ſarcocolla conficiantur cum albumi ne oui ⁊ ponantur ſuper pilos leporis. ⁊ pre parentur ſm locum.

¶ In qua parte Auicen.poſtq̃ determinauit de omnibus cauſis ⁊ modis retentiuis fluxus ſanguis determiat ſiue narrat quaſdam medicinas ⁊ ſimpliceꝫ ⁊ cõpoſitas valẽ tes ad fluxum ſanguinis:quarũ queda ſunt cauterizãtes. quedam aũt non.⁊ de illis etiã vna eſt magis ſicce cõple xionis q̃ alia.⁊ hoc facit habendo reſpectum ad diuerſa corpora.narrat ergo quãdam medicinaꝫ que eſt cõpoſita ex medicinis cauterizantib⁹ ⁊ medicinis incarnatiuis.ꝑ quod dicit.aut ſumaẽ ſarcocolla ⁊c. Iſte ſunt medicie ⁊c. cõglutinatiue ⁊ incarnatiue aloes ⁊ thus cum pilis.ſ.lepo ris madidatis in albumine oui ſm q̃ ſciuiſti ſupple ẽ me dicina bona ad retentioneꝫ fluxus ſanguinis. ¶ Eſt autẽ hic aduertẽdum de hac medicina que fit ex thure aloe q̃ eſt medicina ſm q̃ Hal. dicit quinto de ingenio laudabi lior omnibus alys ad reſtringendũ fluxum ſanguis.⁊ do cet ibi Hal.qualem ſubſtãtiaꝫ debet habere. ⁊ etiã modũ compoſitionis eius quantũ ad pondus ſuarũ partiuꝫ.Di cit enim q̃ iſta duo puluerizata cum albumine oui tempe rentur ⁊ ad mellis ſpiſſitudinẽ veniant ⁊ in vellere lepo ris inducta ſuper vulnera imponaẽ: ita tamen vt multe quãtitatis ſint:deinde ligamentuꝫ quater vel quinquies in loco vulneris inuoluaẽ.⁊ tunc Hal.oſtendit moduꝫ cõ poſitionis ipſius.Dicit enim.verũ hanc medicinaꝫ diuer ſe facio.nam aliquando pono partem vnaꝫ aloes ⁊ duas thuris aliquãdo equale pondus.aliquãdo vero duas par tes aloes ⁊ vnam thuris. naꝫ in corporibus ſiccis ⁊ mem bris ſiccis maius pondus aloes inducaẽ in humidis vero ecõuerſo.in medys vero equaliter. Item aliquãdo vice puluueris pono puluerem ⁊ corrices eius.nam puluis thu ris ⁊ corrices eius ſtipticiores ſunt thure. thus tamen me lius eſt in inuiſcando ⁊ cõglutinando. Et ideo cuꝫ vis me dicamen viſcoſum ⁊ oppilatiuuꝫ facere elige thus gũmo ſum ⁊ albuꝫ.⁊ maxime etiaꝫ cum vis hoc facere in corpo ribus lenibus.Sed cum vis medicamen ſtipticum ⁊ ma xime deſiccatiuuꝫ facere ſicut in fluxu ſanguinis ex arta ria.quia artaria indiget magis ſiccis ⁊ ſtipticis q̃ vena po ne puluerem thuris ⁊ corticis eius.⁊ maxime ſi etiaꝫ hoc ſit in corporibus duris ⁊ ſiccis. Et addit Halie. q̃ ideo de hac medicina prolixe diſputauit:quoniam meliorez inue nire nullatenus potui.mirorꝫ quoq̃ ſi aliquis eã inueniat meliorem. vidiq̃ cum ea ſanguinez de pelliculis cerebri fluentem ſemper curari:⁊ eum qui de vulneribꝰ colli flue bat.illum etiã qui de faucibus egrediebatur nullũ in eis ligamen imponens.Et de bonis ad fluxuꝫ ſanguinis pro prie ex draganto quod eſt ex medicinis cauſticis eſt vt ſu

matur draganti aut aloes pars vna.⁊.ʃ. ꝑmum amborum in corpore graui. zm eorum in corpore leui. ¶ Hoc dictũ poteſt dupliciter exponi.vno modo ſic. primum eorum.ſ. dragantum ſupple ſumatur in corpore graui.ſ. in corpore ſicco. zm eorum puta aloes ſupple ſumaẽ in corpore leui ideſt humido. Et ratio huius eſt.qꝛ medicina ſicca com petit corpori ſicco.⁊ minus ſicca corpori humido.mõ dra gantum eſt ſiccius aloe.Alio modo poteſt exponi vt refe ratur hoc ad pondera.⁊ exponitur ſic. Primũ eorum ideſt ꝑmum pondus iſtarum medicinarum.ſ. que eſt pars vna ſumatur in corpore graui.⁊ ſcõm eorum ideſt ſcõm põdus quod eſt pars media ſumatur in corpore leui. vnde ſi vis adminiſtrare dragantum:vt quando.ſ. vis facere medici nam cauſticam ⁊ componere eam cum thure adminiſtra partem.i.ipſius in corpore ſicco. ſed in corpore hũido ad miniſtra partem.ʃ.⁊ thuris partem.i.Si autem vis admi niſtrare aloe ⁊ thus: vt quia velis facere medicinam in carnatiuam ⁊ conglutinatiuam:tunc adminiſtra aloes in corpore ſicco partem.i. ſed in corpore humido partem.ʃ. ⁊ cauſa huiꝰ apparet ex dictis.⁊ corticis thuris. ſupple ſu me cum medicinis predictis in corpore graui.ideſt ſicco partem vnaꝫ.thuris ipſius groſſi pinguis in corpore leui. ideſt humido pars vna.Et cauſa huius eſt.quia cortex eſt ſiccior thure vt dictum eſt.⁊ ideo in corpore ſicco compe tit cortex.in humido autem thus.ſint contenti ſemper ea ambo.ideſt ſint contenta ambo corpora.ſ. ⁊ ſiccuꝫ ⁊ lene. ⁊ ex tali compoſitione medicinarum ſiue velis facere me dicinam cauſticam:ſiue velis facere medicinam glutina tiuam.⁊ viſcoſam.quia in vtroq̃ corpore fit cõpoſitio me dicinarum reſpiciendo complexionem naturaleꝫ ipſoꝝ. aliud quod Auicen.dicit patet ⁊c.

¶ Explicit tractatus ſecundus de vulneribus. Incipit tra ctatus tertius de vlceribus.

¶ Sermo vniuerſalis de vlceribus. CAP. I.

Vlcera generãtur a vulneribus ⁊ ab exituris eruptis ⁊ a puſtulis: ⁊ ſolutio cõtinuitatis in carne quã do facit ſaniem ⁊ pus nomina tur vlcus.

¶ In precedẽtibus tractatibus Auic. de dit moduꝫ curatiõis ſoluonis cõtinuitatis q̃ eſt attritio ⁊ cõ tuſio ⁊ ſiliuꝫ ipſi ſm q̃ accidũt in membris carnoſis. In pte iſta q̃ eſt tractatꝰ tertiꝰ.ſen q̃rte dat mõꝫ curatiõis ſo lute cõtinuitatis in mẽbris carnoſis q̃ dicit vlcus. Et diui ditur hec pars in ptes duas. In ꝑma parte determinat de vlceribꝰ oſtẽdendo modũ generatiõis coꝝ ⁊ differẽtias ⁊ diuerſitates q̃ in eis cõtingũt.in ſcõa docet modũ curatio nis eorũ ſm oẽs illas diuerſitates. ſcõa ibi (Scias q̃ oia vlcera idigent exiccatõe quadã) Prima in duas.ꝑmo po nit moduꝫ ſm que generaẽ vlcera ⁊ cauſas coꝝ. oñdit ẽt quid eſt vlcꝰ.ſcõo oñdit diuerſitates q̃ cadũt in vlceribꝰ ⁊ cauſas ẽt accidẽtiũ quorũdã q̃ in eis cõtingunt. zª ibi (Et vlcera ſunt apparẽtia ⁊ ſunt habẽtia pfunditatẽ) Prima in duas.ꝑmo oſtẽdit cãs ⁊ modos generationis vlceris.⁊ oſtendit etiaꝫ quid eſt vlcus.ſecundo. quia ad vlcus con ſequitur ſanies ⁊ pus oſtendit cauſas propter quas gene ratur pus ⁊ ſanies in vlceribus.ſecunda ibi (Et non facit pus ⁊c) ¶ Circa ꝑmam partem intelligi debet vt habea tur intentio Auicen.q̃ differentia eſt inter vulnꝰ ⁊ vlcus. qꝛ vulnꝰ dicit̃ eſſe ſolo cõtinuitatis ſenſibilis: cũ nonduꝫ ſit in ipſo gñatio ſanici.ſz vlcus dr̃ eſſe ſolo cõtinui manifeſta ⁊ ſenſibilis:cũ in ipſa ſit generatio ſanici large ſumẽ do ſaniẽ ſiue ſit bona ⁊ laudabilis ſiue mala. ſz vlcꝰ dr̃ eẽ ſolutio cõtinuitatis manifeſta. ⁊ iõ vulnus dr̃ cõmuniter

ſolo ꝯtinui ex recēti tpe facta abſq; q; ibi ſit aggregatio ſa
niei. vlcus aūt ē ſolo ꝯtinui. vbi gra. ſic̄ qñ iā in vulnere pp
aliqđ accñs fit aggregatio būiditatis q̄ ꝯſolidationē ei⁹ p/
hibz. ꝛ hic ē ēt q; vulnera trāſeūt in vlcera: nō aūt ecōuer/
ſo. Ex q̄ vlteri⁹ manifeſte appz q; cuz gnātio ſaniei fiat ex
aliq̄ mā defluēte ad mēbr̄. vel aggregata in mēbro q̄ pfe
cte cōuerti nō pōt. Iſta aūt mā cū diſruptiōe carnis eē nō
pōt niſi aut in vulnere aut in ap̄ate qđ aggregat ſaniez. qz
tunc in ipſo fcā eſt manifeſta diſruptio in carne aut cū hu/
moꝛib⁹ acutis ex qbus accidit carnez coꝛrodi ꝛ diſſolui ex
qbus humoꝛibus fiūt puſtule coꝛroſiue. hoc ē qđ Auicen.
dicit. vlcera tñ gnānt̄ ex trib⁹. ſ. aut a vulnerib⁹ aut ab exi
turis cū ſunt coꝛrupte aut ex puſtulis ſupple a qb⁹ accidit
ambulatio ꝛ coꝛroſio in mēbro: q̄lia ſunt pꝛuna ꝛ ignis pſi
cus ꝛ ſi/lia. ꝛ illud cōcoꝛdat ei qđ ipſe dixit ēt in z⁹ fen. p̄mi
canōis. q; cāe vlcerū aut ſunt ap̄ata q̄ aperiunt̄ aut plaga
aut bothoꝛ q̄ ſe comedūt ex qb⁹ vlteri⁹ manifeſte appz q;
vlcera a cā p̄mitiua īmediate gnāri nō pñt ſic̄ vulnera. qz
in p̄mo occurſu cāe diſrūpētis ſol'onē ꝯtinui nō eſt pol'e ſa/
niē gnāri. ſz. ſ. vlcera oia gnānt̄ a cāis coꝛpoꝛeis. ¶ Scđo
vlterius appz q; in vlceꝛib⁹ p̄p̄e dcis semp ē aliqd cū ſolu
tiōe ꝯtinui ꝯiunctū qđ īdicat diuerſuz modū curationis a
curatiōe q̄ debet̄ ſol'oni ꝯtinui. vñ eſt ſol'o ꝯtinui. ſz cū vul
neribus nō eſt alia diſpō cōiuncta q̄ īdicet aliud medica/
men debere admīſtrari qđ ſit alteri⁹ nāe ab illo qđ curat
ſol'onē ꝯtinui. ꝛ ꝓpterea vuln⁹ cū q̄ ē depditio carnis cuz
ſolū in eo ītēdit̄ gnātio carnis adhuc dr̄ vuln⁹. Cū aūt pp
aliqđ accñs accidit mltiplicari būiditatē in loco rōne cui⁹
cōuenit poſtea ſibi mūdificatio ꝛ abſterſio q̄ nō cōpetit ſo
lutiōi ꝯtinui vñ ſol'o ꝯtinui eſt dr̄ vlc⁹. ¶ Et ꝓpterea eſt i/
telligēdū vlteri⁹ q; vlc⁹ nō īmerito pōt dici ſol'o continui
manifeſta ꝯpoſita. vuln⁹ aūt ſol'o ꝯtinui ſimplex manife/
ſta. ſimplex nō qdē: qz in īpo nō poſſit cadere ꝯpoſitio alte
rius moꝛbi. qñ in vulnere a quo fcā ē depditio carnis pp
ic̄iſionē eſt ꝯpō alteri⁹ moꝛbi: ſic̄ dic̄ Hal. in teg. ꝛ 3°. de īge.
ſani. ſz dr̄ ſimplex: qz pp talē ꝯpōnē nō īdicat̄ diuerſus mo
dus medicaminū admīſtrari debere. nā ſz pp ꝯpōnem ſit
ibi diuerſa ītētio: hāc tñ diuerſaz ītētionē vn⁹ modus me/
dicamē ꝯplet. Ulc⁹ aūt dr̄ ꝟ mō eē ſol'o ꝯtinui cōpoſita. ꝛ
ꝓpterea ſub tractatu vlcerū ꝯprehendit̄ modus curatio/
nis fiſtulaꝝ cauernarū ꝛ vlcerū putidoꝝ. ꝛ vl'r oīuz cum
qbus alia diſpō ē ꝯiūcta: rōne cui⁹ iudicat̄ diuerſuz medi/
camē admīſtrari debere. ꝛ hec ē ītētio Auic. ſiquis ſubtil'r
aduertat. 4°. fen. p̄mi canōis ca°. de ſol'one ꝯtinui. Iſta etiā
pñt ex̄bi ex his q̄ dicunt̄ 3°. ꝛ 4°. de īge. ſani. Et p ꝯpleta de/
claratiōe iſtoꝝ recurras ad ſcriptū qđ ibi fecimus putans
nō min⁹ eē vtili⁹ iſto. Scđo itellige q; qñ Auic. dic̄. ꝛ qñ fa
cit ſaniē ꝛ pus noīat̄ vlc⁹ q; ſanies vr̄ ꝟ referri ad ſaniem
laudabilē: pus āt refert̄ ad illaudabilē. Uez ē q; aliqñ au
ctoꝛes cōiter vtroq; mō vtunt̄ ad vtrūq;. Deide cuz dicit.

¶ Et non facit pus niſi ꝓpterea q; cibus qui ve
nit ad ea cōuertitur ad coꝛruptionē ꝓpter debi
litatez membꝛi: ꝛ quoniā ꝓpter debilitatē ſuā
reſoluūtur ad ipſuz ꝛ attrabuntur verſus ipm
ſuperfluitates membꝛoꝝ vicinantiū ei: aut pꝛo
pter vnguēta mollificantia membꝛū ꝛ liniētia
ipm cū būiditate ſua ꝛ vnctuoſitate ſua.

¶ In iſta pte qz ī vlceꝛib⁹ gnātur ſanies aut pus oñdit cau
ſas p q̄s gnātur ſanies et pus in vlceꝛib⁹. ꝛ duo facit. p̊ po/
nit cāz gnāl̄ē pp quā gnātur ſanies in vlcere. z°. in ſpāli oñ/
dit cāz gnātiōis ſaniei illaudabilis: ꝛ oñdit diuerſitates q̄
in ipa ꝯtigūt. z⁹ ibi. (Et q; ē de gñe pus ſubtile ꝛc̄.) ¶ Cir
ca p̄mā pteꝛ eſt itelligendū q; duplicē ponit cām p quā ſa/
nies generatur in membꝛo. ynā gdē cāz ponit q̄ ē ſic̄ p̄nci

palis cā. aliā vo cāz ponit ſic̄ coadiuuantē ad ꝟ. Cā qdem
p̄ncipalis ē debilitas vtutis nutritiue. q̄ qdē pp duo eſt cā
gnātiōis ſaniei. nā in ſanie duo ꝯtingūt vel ꝯcurrūt. vnuz
qdē eſt būiditas que ſubycit̄ p mā ipſa. ſcōm eſt alteratio
diminuta cū putrefactiōe pmixta. nūc aūt debilitas virtu
tis eſt cā q̄re multiplicēt̄ in mēbro būiditates iq̄tū de/
bilitas mēbꝛi eſt cā vt ad ipz expellant̄ ſupfluitates alio/
rum mēbꝛoꝝ. inq̄tum ēt eſt cā vt in ipſo mēbro detineat̄
ſupfluitas nutrimenti. ꝛ inq̄tum etiā eſt cā vt nutrimētū
totū qđ venit ad mēbꝛū nō poſſit ſm ſui totum cōuerti in
ip̄m. vñ remanēs in ipſo multiplicant̄ humiditates in eo.
Debilitas aūt vtutis eſt cā vt in tali būiditate pfecta non
fiat ꝯuerſio. ꝛ qz pp debilitatē būiditates q̄ fiunt in mem/
bro nō p̄ñt regi pfecte a caloꝛe nāli cōuenit q; in talib⁹ hu
miditatib⁹ inſit caloꝛ extrane⁹ pp quē aliqs modus putre
factiōis exiſtat ex quo cōuenit q; būiditates in ſaniē ꝯuer
tant̄. cā aūt coadiuuās ad gnātionē ſaniei ē medicia mol/
lificans ꝛ lenificans membꝛuz cum humiditate ꝛ vnctuo
ſitate. hec enim coadiuuant ad hoc vt humiditas conten/
ta in membꝛo efficiatur ſanies ꝓpterea quia ſaniatio vt
dictum eſt cum quadam putrefactione conſiſtit. putrefa/
ctio autem ſicut dicitur quarto de ingenio ſanitatis fit cū
calido ꝛ humido. quia que putrefiunt vt ſic ſunt calida et
humida ꝓpter qđ cuz talia medicamina caliditate ꝛ hu
miditate participent diſponunt humiditatem vt in ipſa i/
ducatur alteratio que in generatiōe ſaniei cōcurrit. ꝛ hoc
eſt qđ dicit Halienus quarto de inge. ſanitatis. qđ in vul/
neribus cōtuſiuis in quibus ſanies debet generari tetra/
farmacum ꝛ omnia calida ꝛ humida in eis ſaniē feſtināt.
Ex quibus verbis poſſumus accipere qđ medicina gene/
rans ſaniem eſt duplex. quedam eſt generans ſaniez. quia
caloꝛem naturalem in membꝛo multiplicat ꝛ ipm conſer
uat ꝓpter caliditatem temperatam ꝛ viſcoſitatem ſuaz.
Et iſte quidez ſunt que adminiſtrantur in apoſtematibus
cum maturatiōe īdigent de quibus facta eſt mentio mul/
totiens ſupꝛa in ca°. de medicinis maturatiuis. Alia vero
eſt medicina generans ſaniem. quia diſponit humiditatē
ad alterationem ſimilem illi que fit in generatione ſaniei
que alteratio eſt cum putrefactione permixta. ꝛ tales me/
dicine adminiſtrantur in vulneribus vel in vlceribus in
quibus indiges ſaniem generare. ꝛ de talibus medicinis
hic fit mentio que ſunt mollificantes ꝛ lenificātes mem/
brum ꝛ que ſunt humide vnctuoſe. vnde ꝛ tales in omni/
bus vlceribus multiplicāt ſaniem. Deinde cum dicit.

¶ Et qđ eſt de genere pus ſubtile noīat̄ virus:
ꝛ qđ eſt groſſum noīat̄ ſordities: ꝛ eſt res ſpiſ
ſa coagulata alba: aut ad nigredinem decliuis
aut ſicut fex.

¶ In iſta parte in ſpeciali oſtēdit cauſas ꝓpter quas con
tingit ſaniem generari in vlceribus que eſt ſanies illauda
bilis. ꝛ oſtendit etiam diuerſitates talis ſaniei illaudabi/
lis. ꝛ pꝛimo facit hoc. ſecundo ponit quoddam incidens in
quo oſtendit diuerſum modum curationis penes diuerſi/
tatem ſaniei illaudabilis in vlcere exiſtentis. ſecunda ibi.
(Et virus quidem indiget ꝛc̄.) ¶ Circa pꝛimam partem
intelligendum eſt q; Auicēna in his verbis vult oſtende/
re diuerſitatem que competit in ſanie illaudabili. hec au/
tem diuerſitas eſt ex parte coloꝛis ꝛ ex parte ſubſtantie.
Ex parte coloꝛis quia quedam eſt alba non habens veraz
albedinem. quedam autem eſt nigra. quedam autem eſt
habens coloꝛem fecis. ꝛ ſimili modo intellige de alys di/
uerſitatibus que poſſunt fieri ex parte coloꝛis illaudabi/
lis. Ex parte autem ſubſtantie eſt. quia quedam eſt ſubti/
lis valde ꝛ iſta ꝓpꝛio noīe vocatur virus. quedam aūt eſt
groſſa valde coagulata ꝛ ſpiſſa valde. ꝛ iſta ꝓpꝛio nomie

vocaꝫ ſordes:ſiꝯ dicit Auicē. Ex qbus verbis habeꝫ q ſanies que tz mediū iter oia iſta dicīt ſanies noīe abſoluto. Dr̄ia āt ē iter vir⁹ ꝛ ſordē ſiꝯ hic inuitur ab Auicē. ꝛ ex pte materie ꝛ ex parte agētis. Ex pte qdē māe qz ſordi ſubyci tur ꝑ materia humiditas groſſa ꝛ viſcoſa flegmatica. mā aūt virus eſt humiditas calida ſubtilis. Ex parte aūt agē tis eſt differētia. qz ad virus cōcurrit multa caľitas putre dinalis. in ſorde aūt eſt diminuta caliditas ꝑpter māz fri gidā ex qua cauſaꝫ. ¶ Aduertēdū tamē vlterius ne erra re cōtingat q quādo dictuz eſt q ſanies laudabilis tenet mediū iter virus ꝛ ſordem. nō ſic eſt itelligendū quin ibi nulla cadat diuerſitas. Nam dictū eſt in 3°. de igenio ſani tatis. q in quolibz vlcere q̄tumcunq; ſit laudabile gene rantur due ſupfluitates: quarū vna ē groſſa ꝛ altera ſubti lis. Et ꝑpterea dictuz ē ibi q in omni vlcere indigemus medicina exiccante ꝛ etiā abſtergēte. Cū ergo iſta duplex ſuperfluitas ſubyciatur etiā ꝑ mā ſaniei laudabili mani feſtum eſt q in ſanie laudabili adhuc eſt aliquid ſubtile ꝛ aliqd groſſuz. ſed tamē ſubtile ꝛ groſſum qđ in ipſa eſt nō ꝓprie dicīt virus nec ſordes de qbus hic itelligit Auic. qz in viru ꝛ ſorde ſupponīt aliquid ꝑ mā cui nōduz eſt do miniū calidi nālis. ſz oīno eſt mā extranea ipſi. Pro perfe cta aūt declaratiōe iſtoz recurras ad ſcriptum quē feci ſu per libro de ingenio ſanitatis. Deinde cum dicit.

¶ Et virus quidem non generatur niſi ex ſubti litate humoruz aquoſorum: et ipſoruz calido: et ſordities generatur ex groſſitie humorū. Et virus quidem multiplicatur cum generatione apoſtematis: et virus eget exiccante: et ſordi ties abſtergente.

¶ In pte iſta ipſe ponit quoddā icidens in quo oſtendit di uerſitatē modi curationis q debeꝫ vlceri rōne virulētie ꝛ ſordis. qm̄ in vlcere rōne virulētie debeꝫ vehemēs exic catio vltra illā que debeꝫ vulneri vnde vulnus. rōne aūt ſordis debeꝫ vehemēs abſterſio vltra illā que debeꝫ vul neri vī vulnus eſt. Ratio aūt q̄re vlceri debetur exicca tio rōne virulentie eſt. qz virulentia ꝓhibet cōſolidationē ꝛ naſcentiā carnis iq̄tum humiditas cui cōtraria eſt exic catio. ſordes aūt ꝓhibet cōſolidationē ꝛ naſcentiaz carnis inq̄tum adheret ꝛ ꝯglutinaꝫ oꝛificys poꝛoꝝ carnis. huic aūt eſt cōtraria abſterſio: ꝑpter quod in vlcere rōne viru lentie debeꝫ exiccatio. rōne vero ſordis abſterſio.

¶ Et vlcera ſunt apparentia et ſunt habentia ꝑ funditatem. et vlcus quod ꝑfunditatem habz nō euacuatur quin aut iam īdurata ſit caro cir cundans ipm et noiatur fiſtula et eſt ſicut cāna penetrans in membrū: aut nō iduraꝫ aliquid et nominatur abſconſio ꝛ cauerna. Et quādoq; dicunt quidam abſconſionem illud quod elon gatuz eſt ſub cute ꝛ ſeparatur ab ea cutis: ꝛ ca uernam illud qđ inflectīt ſub carne ꝛ dilatatur in ea. Dicunt quidam: imo dilatatuz eſt cauer na ꝛ ſtrictum ꝑfundum fiſtula. ꝛ non eſt con trarietas in nominatione. Et quando eſt duri ties ſuper vlcus apparens noiatur vlcus oſtra cinuz. Et fiſtula quidē mala eſt illa que nō ſen tit: ꝛ ſm quantitatem elongationis eius a ſen ſu erit eius malitia. Et de ipſa quedaz eſt equa lis et de ea eſt quedam obliqua.

¶ In pte iſta vt dicebaꝫ ꝑus oñdit diuerſitates ꝛ differen-

tias que in vlcerib⁹ cōtingunt ſm q̄s diuerſificaꝫ modus curationis eoꝝ. ꝛ cōparat vlcera in bonitate ꝛ malitia ſm illas diuerſitates. ¶ Circa quā ꝑtez vt itelligaꝫ intentio Auic. itelligēdū eſt q iſte diuerſitates quas ponit ꝟ Auic. ſiꝯ declarat Hal. 3°. de īge. ſani. finali cap°. nō ſunt ꝑpe dr̄ie ſoľonis ꝟtinui vī ſoľo ꝟtinui eſt. ꝑpterea qz tales diuerſi tates ſumunt ex ꝟpōne morboꝝ alioꝝ cū vulnere accīdiū q̄ nō ſunt ꝑpa ſoľoni ꝟtinui. vel ꝟpōne cārū aliquarū hūo raliū cū ſoľone ꝟtinui ſine q̄rū curatiōe ſoľo ꝟtinui curari nō pōt. Et ꝑpterea īdicatio curatiua q̄ a talib⁹ ſumīt ē īdi catio q̄ nō ꝓtinet ad īdicatōez curatiuā q̄ ſumīt ab eēntia vulneris vī vuln⁹ ē vel vī ſoľo ꝟtinui eſt. ſolū. n. ille dr̄ie ſunt ꝑpe dr̄ie ſoľonis ꝟtinui: vī ſoľo ꝟtinui ē: q̄ ſumunt a ꝑpꝛys accīdiib⁹ ſoľonis ꝟtinui vī ſoľo ꝟtinui ē. q̄ nō īdicāt aliud eēntialr in curatiōe ab eo qđ ſoľo ꝟtinui īdicat: lz q̄n dā diuerſitatē īdicēt i curatiōe ipſi⁹. tñ diuerſitas illa eēn tialr nō ē ſiꝯ ſūt dr̄ie ſumpte a magnitudie ꝛ paruitate ſo lutiōis ꝟtinui ꝛ figura ipſi⁹ ꝛ ꝑfunditate. qz. ſ. ſit ꝑfunda ꝛ ſupficialis. ꝛ ab eq̄litate ꝛ ieq̄litate ipſi⁹. Iſte. n. diuerſita tes aliquo⁹ diuerſificāt curatiōez ſoľonis ꝟtinui: ſiꝯ appa ruit ſupꝛa i ca°. de curatiōe vulneruz. tñ hec diuerſificatio nō ē penes aliud qđ debeꝫ ſoľoni ꝟtinui vī ſoľo cōtinui ē. iō tota hᶜ diuerſificatio ē ſolū i mō curatiōis q debeꝫ ſoľo ni ꝟtinui vī ſoľo ꝟtinui ē. Sz dr̄ie ꝛ diuerſitates vulnerū q̄ ſumunt ex ꝟpōne alteri⁹ morbi cū eo vel accīdiis alteri⁹ ſiꝯ doloꝛis vel ꝟpōne alic⁹ cāe hūoralis. Iſte qdē nō ſūt ꝑ ꝓprie ſoľonis ꝟtinui: ab eis ſumīt alia īdicatio curatiua q̄ ꝑ il la q̄ debeꝫ ſoľoni ꝟtinui vī ſoľo ꝟtinui ē. ꝛ qz vt hītū ē ꝑius in iſto tractatu tradīt modus curatiōis ſoľonis ꝟtinui rō ne eoꝝ q̄ ꝟponunt cū ipſa q̄ ꝓhibēt ſanatiōez ei⁹. Idcirco in ꝟ ca°. ponunt tales diuerſitates ꝛ dr̄ie ſoľonis ꝟtinui. ſz in ca°. curatiōis vulneꝝ in q̄ tradīt modus curatiōis ſoľo nis ꝟtinui vt cū ipſa nō aliō ꝓhibēs ei⁹ ſanatiōez ꝟiungīt: poſuit dr̄ias ꝛ diuerſitates q̄ fiūt in vulnerib⁹ q̄ ſunt ꝑpe dr̄ie vulneris vī vuln⁹ ē ſiꝯ ibi apparuit. ¶ 2°. ē itelligen dū q Aui. lz mltas diuerſitates vlcerū ponat penes talia q̄ ꝟponunt cū ſoľone ꝟtinui q̄ idicāt aliqd diuerſuz a ſoľo ne ꝟtinui. tñ oēs tales dr̄ie ꝛ diuerſitates i gñe ſiꝯ exꝫbīt ex bis q̄ bñtur 3°. de ige. ſa. Ha. ꝑ ca°. pñt reduci ad tres. Nā ea q̄ ꝟponunt cū vulnere a qb⁹ ſumūt tales diuerſitates aut ſumūt ab ipſis q̄ ſūt ſiꝯ cāe nēcie i curatiōe vulneris ꝛ ex coꝛruptōe iparū augeꝫ vlc⁹ ꝛ ꝓhibeꝫ ſanari. aut ſumunt ab bis q̄ ꝟponunt cū vulnere ſine q̄rū curatōe vuln⁹ cura ri nō ꝑt. Aut ſumūt ab bis q̄ ſupueniūt vulneri rōne q̄ruz vuln⁹ dr̄ ee ꝑiculoſū ꝛ magnū. vnde ex magnitudie ꝛ picu loſitate īdicaꝫ ibi alia itētio curatīa q̄ illa q̄ ꝟpetit vulne ri vī vuln⁹ ē. Si qdē tales dr̄ie ꝛ diuerſitates ſumūt a pri mis tūc iſte videnī ſumi ex duob⁹ ꝟ q̄ duo videī ꝟcurre re vt cāe imediate ad ſanatōez vlceris q̄rū vnū ē ſiꝯ agēs ꝛ hᶜ ē ꝟpo. nā ſine ꝟpone laudabili nō ꝑt ꝟſolidatio q̄ eſt actio nāe fieri. Aliud vo ꝟcurrit ſiꝯ mā. ꝛ ꝟ ē vt ſanguis ſit laudabilis i q̄to ꝛ i q̄li ꝑ qđ tales dr̄ie ſumūt aut ex mō ꝟpone: vtputa: qz cū vlcere ꝟiūgaꝫ mala ꝟpo vel calida vel frida vel ſicca vel q̄cūq; ſit illa. Aut ſumunt ex diſpō ne ſanguis q venit ad vulnera: vtputa: q̄ in vlcere defluat ſāguis peccās vľ i q̄to vľ i q̄li. Et ꝟ ꝑm mōz dicim⁹ qđ vlce rū q̄dā ſūt dura q̄dā caľa q̄dā frida ꝛ q̄dā mollia ꝛc̄. ꝟ āt ſcōm moduz dicimus q vlcerū q̄dam ſunt munda q̄dam īmunda q̄daz virulenta ꝛ q̄daz ſordida. Si aūt tales dif ferentie ꝛ diuerſitates ſumantur ex bis ſine quoruz cura tione vulnus curari nō pōt. ꝛ illa ſunt multa ſiꝯ ſunt mul ta que cōiungi poſſunt cū vlcere ſine quoꝝ curatione vl cus curari nō pōt quoꝝ q̄dam ſunt accīdia ſicut dicimus iſto modo q vulnerū q̄dam ſunt cū doloꝛe q̄daz vero ꝓ uata doloꝛe ꝛc̄. Quedā vo ſunt egritudines alie ſicut dici mus q vulnerū q̄dam ſunt apoſtemata ꝛ q̄dā ꝑuata apo-

stemate ꝛ q̃dam sunt cõtusiua ꝛ q̃dam nõ.ꝛ q̃dam sunt cũ pustulis malis ꝛ q̃dam nõ.ꝛ q̃dam sunt cũ q̃dam causa vl̃ ad modũ cause humoralis: vt dicimus ꝙ vlcerũ q̃daꝫ sũt putrida:ꝛ q̃daꝫ virulenta:ꝛ q̃dam corrosiua ꝛc̃. ¶ Si aũt tales dr̃ie sumantur ex his rõne quarũ vlcera dicunt̃ periculosa ꝛ magna.sic hoc est tripl̃r ꝑm ꝙ vuln⁹ põt dici magnũ ꝛ piculosuꝫ tripl̃r vt apparet q̃rto de igenio sanitatis. ¶ Nã aut est piculosuꝫ ꝛ molestũ rõne nobilitatis membri in quo fit.ꝛ isto mõ sumit̃ diuersitas in vlcerib⁹ penes membra nobilia in q̃bus cũ accidunt vlcera sunt suspecta ꝛ timorosa.sicut cũ vulnera accidũt in membris neruosis aut in sipbach aut dyafragmate ꝛc̃. ¶ Aut vulnus vel vlcus est piculosuꝫ rõne magnitudinis eius.ꝛ isto mõ ponit̃ infra ꝙ vlcera rotũda sunt piculosa ꝛ peiora alys. q; quodã modo q̃ꝛtuꝫ est ad hoc sunt maiora alys sicut appꝫ iferius.ꝛ sic̃ etiã vlcera q̃ꝛto sunt magis ꝓfunda in membro tãto sunt peiora. Aut enim vlcus est piculosuꝫ rõne malignitatis ꝛ pessimitatis. Sic isto modo dicimus q̃dam esse vlcera cancerosa.ꝛ q̃dã sunt cũ putrefactione ꝛ corruptione membri.ꝛ q̃dã sunt corrosiua ꝛ similia: sicut herpes hestionicus ꝛ similia. Tales ꝯ diuersitates vlcerũ hic itẽdit ponere Auic.sꝫ ipsas Auic.per istum modũ ordinate non ponit: sed eas itermiscet. Omnes tam̃ quas ponit possunt reduci ad aliquã istarũ diuersitatũ sicut hec omnia declarata sunt ꝓfecte in scripto quem fecimus sup̃ libro de igenio. ¶ Dis ꝯ premissis dicemus ꝙ in ista ꝑte in qua Auic. ponit tales diuersitates ꝛ differentias vlcerũ Auic.sic ꝓcedit. In p̃ma parte tãgit diuersitates que accidũt vel cõtingunt in vlceribus maxime rõne eoꝝ que sunt vt causefaciẽtes ad sanationẽ eoꝝ sine quoꝝ curatione vlcera curari non possunt.ꝛ etiã rõne eoꝝ q̃ vlcera faciunt molesta ꝛ timorosa ex parte pessimitatis ꝛ malitie vlceris ꝛ ex parte membri in quo est vlcus. Scõo ostendit que vlcera proprie sunt suspiciosa ꝛ molestiosa rõne q̃ꝛtitatis eius ꝛ preciue in q̃bus corporibus sunt molestiosa. scõa ibi. (Et vlcera q̃dez praue curationis sunt rotunda.) Prima in duas. p̃mo ponit illas diuersitates ꝛ differẽtias. scõo qr in ponẽdo illas diuersitates ꝛ differẽtias ostẽderat que sunt cause ꝓpter quas vlcera ꝓhibẽtur a sanatione ipsoꝝ illas reducit ad ordinẽ ꝛ in summa ostendit que sunt cause in genere ꝓpter quas vlcera difficilis curationis existunt. scõa ibi. (Et cause que cũ accidunt corrumpunt vlcera.) Pria in duas. Primo premittit illas causas ꝛ diuersitates que contingunt in vlceribus. scõo reddit cãm quorũdam accidentium cõtingentiũ in vlceribus penes aliquã illarũ diuersitatum. scõa ibi. (Et quãdo sanant̃ vlcera: deinde redeunt.) Prima in tres. Primo p̃mittit illas diuersitates ꝛ differẽtias. in scõa parte ponit quoddã signuꝫ ꝓprium ꝙ quod cognoscimus quãdo in vlceribus predictis in q̃bus est malitia ꝛ corruptio ꝛ rectificatio cõuenit. in tertia ostẽdit in q̃bus corporibus vlcera sunt bone cõsolidationis ꝛ in quibus ꝓhibetur cõsolidatio ipsoꝝ: sed apta vt in vlceribus eoꝝ coniungatur aliqua ex predictis causis facientibus vlcera difficilia ad sanãdum. scõa ibi. (Et de signis bonis.) 3ª ibi. (Et corpora susceptibiliora curationis.) prima in duas. p̃mo premittit diuersitates ꝛ differẽtias vlcerũ q̃ diuersitates ꝛ differẽtie sumunt̃ magis rõne causarũ a quibus dependet sanatio vlceris ꝛ que diuersitates sumuntur etiam ab eis que componunt̃ sine quoꝝ curatiõe vlcera curari nõ possunt. scõo ponit diuersitates ꝛ differẽtias in vlceribus rõne eoꝝ que reddunt ea suspecta ꝛ molesta ꝓpter malitiam eorum vel ꝓpter nobilitatem membri in quo fiunt. scõa ibi. (Uulnera autez que accidere faciunt spasmũ.) Prima in duas. Primo ponit differentias ꝛ diuersitates vlcerũ. scõo ponit quedã signa ꝑ que docet cognoscere vlcera in q̃bus est malitia ꝛ corruptio. ꝛ in quibus nõ est malitia neq; corruptio. scõa ibi. (Et vlcera quidem dura icipiẽtia.) Prima in duas. p̃mo ponit vnũ modum diuersitatis in vlceribus. secũdo ponit aliuꝫ. Et oẽs isti modi predicti diuersitatis accipiuntur penes predicta que possunt componi cum vlceribus a quibus ꝓhibetur sanatio vlceris sicut dictum est superius. scõa ibi. (Et vlcera qdem diuiduntur.) Prima in tres. p̃mo ponit illum modũ diuersitatis in vlceribus. scõo quia in illo modo diuersitatis in vlceribus ꝑm opposita est vlcus qõ dicit̃ fistula.ꝛ hoc est vlcus ꝓfundum qõ peruenit ad membra posita in fundo docet distinguere per signa ad qõ mẽbrũ positum in ꝓfundo peruenit vlcus. tertio penes cognitionem talis vlceris docet certificare quoddam ambiguuꝫ. scõa ibi. (Et que vadit ad neruum.) tertia ibi. (Et multotiens sunt fistule.) Prima pars habet plures partes: sꝫ nõ est hic curandum de diuisione partiũ minutaruꝫ dũmodo habeantur p̃ncipales intentiones totius capituli. Dicit ergo p̃mo. Et vlcera ꝛc̃.ꝛ nominatur fistula: ꝛ est sicut canna ꝛc̃. ¶ Circa hoc verbum est intelligendum ꝙ hoc nomen fistula dupliciter accipitur. vno modo cõmuniter ꝛ large.ꝛ isto modo fistula videtur esse quodcunq; vlcus difficilis sanationis ꝛ consolidationis: ꝓpter qõ inueterascit cum antiquatur. Alio modo accipitur fistula ꝓprie.ꝛ isto modo fistula est vlcus difficilis sanationis cum quo est caro infiltrata ꝛ dura habens concauitatem ꝛ ꝓfunditatem in membro ad modum cancri.ꝛ has duas significationes fistule videtur insinuare Albucasis cum diffinit fistulã dicẽs. Scias ꝙ oẽ vlc⁹ aut apa qõ inueterascit cũ antiq̃tur cũ fit vlc⁹ ꝛ nõ solidat̃ ꝛ emittit pus sp ꝛ nõ abscindit̃ tũc noiat̃ i q̃cũq; mẽbro fuerit fistula. Et nos noiam⁹ çucheñ ipꝫ. Et ꝑ dixit q̃ꝛtũ ad p̃mã acceptionẽ eius ꝛ subdit loq̃ndo de fistula ꝑm ꝓpaꝫ ꝛ strictã acceptiõez ei⁹. Et fistula qdẽ ꝑm vitatẽ ẽ nodatio ifiltrata dura ꝛ alba c⁹ cauitas pẽne anseris.ꝛ ꝓp ꝑ noiant q̃dã eã vsa. i. pẽnã.ꝛ Aliabas loq̃ndo de fistula ꝑm largam acceptiõez ꝛ cõez ei⁹ dic̃. Q̃ñcũq; vlc⁹ trãsit. xl. diẽ ꝛ nõ sanat̃ fit fistula. Et q̃ñq; dicũt q̃dã. ponit itẽtionẽ q̃rũdã. s. medicoꝝ veterũ circa significatõez p̃dcõꝝ noiuꝫ q̃ itẽtio reuertit̃ i eodẽ cũ illa quã dixit vl̃ dixerat. Et iõ sub⁹ qõ nõ ẽ ꝺrietas i hac noiatiõe. Et q̃ñ ẽ durities sup vlc⁹ apparẽs. i. mãifesta tur in ptib⁹ circũstãtib⁹ eẽ in ipso vlcere noiat̃ vlc⁹ ostrachinũ.ꝛ dr̃ ab ostraca qõ ẽ cõcula marina. vñ q̃ñ in tali vlcere ẽ durities mꝫta sic̃ i ostraco: idcirco tale vlc⁹ dr̃ ostrachinũ. Et fistula qdẽ mala ẽ q̃ nõ sentit ꝓpterea qr significat̃ eẽ fcã corruptio ꝛ mortificatio in carne. Et de illa q̃dã ẽ eq̃lis. i. recta icidẽs i carnẽ ꝑm lõgũ ꝛc̃. Deide cũ dicit.

¶ Et que vadit ad neruũ dolet vehementer ꝛ proprie quando tangit eius inferius cum tenta: ꝛ fortasse difficilis fit opatio illi⁹ membri ꝛ est humiditas subtilis tẽuis sicut fit ad illa que puenit ad os.ꝛ quãdo puenit ad ligamẽtum ẽ illud quod currit ꝓpinquuꝫ illis. Ueruꝫ dolor i ossuosa ꝛ ligamẽtali fortasse nõ magnificatur ꝛ humiditas que vadit ad os est subtilior ꝛ declinior ad citrinitatẽ: ꝛ ex pueniẽte ad venas ꝛ arterias multotiens egredit̃ fex. ꝛ q̃ñq; si fuerit tendẽs ad venaꝫ sanguis plurimus ꝛ ad arteriaꝫ sanguis subalbidus cũ fluxu sanguinis ꝛ processiõe: ꝛ ex ea que peruenit ad carnem curit humiditas viscosa grossa turbida cruda.

¶ In parte ista qr fistula est vlcus pueniens ad ꝓfundum docet distinguere ad qõ membrũ ꝓfunduꝫ positũ puenit

hoc vlcus.docet distiguere maxime ex modo humiditatis que egrediuntur ex vlceris orificio. Nã quãdo pfunditas fistule solũ est in carne tunc ex orificio vlceris egreditur humiditas viscosa grossa turbulenta. quãdo vero ad venas puenit egredit̃ humiditas q̃dam ad modũ seris. ⁊ qñq egreditur sanguis habẽs colorẽ purpureuz. sz ex illa que peruenit ad artariam egredit̃ sanguis subalbidus vl tendẽs ad quãdam flaueitatẽ cũ quadaz impulsione ⁊ saltu. Ex illa ãt que puenit ad ossa ⁊ ligamẽta ⁊ neruos egreditur humiditas subtilis ⁊ tenuis. Sed hec est differẽtia. qz quãdo peruenit ad neruos tunc est cuz vehemẽti dolore ⁊ precipue quãdo tangitur ĩtrinsecũ eius aut cuz ferro aut cũ tenta ĩtus in tali vlcere. membrũ autem ꝓhibetur a motu. aut nocumẽta hz in operatione motiua precipue si neruus ad quẽ puenit orificium fistule sit ex neruis motiuis: sz in illa que peruenit ad ossa ⁊ ligamenta nõ est dolor. Distãtia aũt ĩter illam que peruenit ad ossa ⁊ que puenit ad ligamẽta est: qz ab illa que peruenit ad ossa egreditur humiditas magis tenuis q̃z illa que peruenit ad ligamenta ⁊ magl tendens ad citrinitatem q̃z sit illa que peruenit ex illa que puenit ad ligamẽta. ⁊ hec est ĩtẽtio Auic.

Sed aliquis dubitabit (in hoc. qz ipse ponit ꝙ ex fistula pueniẽte ad neruos ⁊ ossa ⁊ ligamẽta egredit̃ humiditas magis tenuis q̃z ex illa que peruenit solus ad carnem. Nam istud videt̃ falsum. qz humiditas que egredit̃ ex vlcere videt̃ magis generari ex supfluitate nutrimẽti illius particule vel ꝓportionati ei. aut generatur ex nutrimento quod nõ põt cõuerti in illa particula. nunc aũt nutrimentũ ⁊ supfluitas nutrimẽti ossium ⁊ ligamentoꝝ et neruorum sunt viscosa ⁊ viscosiora. ⁊ grossiora quam carnis ⁊c. Et per similem rõnem videtur falsuz esse quod ex fistula pueniente ad os egrediatur humiditas tenuior q̃z ex illa que puenit ad ligamẽta. qñ nutrimentum ⁊ superfluitas nutrimẽti ossis viscosior ⁊ grossior est q̃z sit ligamẽti ⁊c. ℂ ℙ. falsum dicere videtur cũ dicit ꝙ in illa que vadit ad neruum ꝓcipitur vehemẽs dolor ⁊ precipue si tãgatur eius iferius cum tenta. Nam videtur ꝙ quãdo fit tactus partis iteriozis ꝙ tunc minor aut nullus fit dolor. qz neruus ponitur esse organũ tactus. Nũc aũt philosophus vult ꝙ sensibile positum supra sensum nõ causat sensum. Sicut res visibilis supra oculũ nõ videt̃. g̃ etiam si tangibile peruenier interius ad neruum non debz sentiri. ⁊ per ons nec dolorẽ facere nedũ ꝙ augeat̃. ℂ Solo ⁊ p̃. ad primũ dõm: sicut dicit Auic. quod quãdo fistula peruenit ad carnem solam egreditur humiditas grossa ⁊ viscosa. minꝰ autem grossa ⁊ tenuior quãdo peruenit ad neruũ. tenuior autem quãdo peruenit ad ligamẽta. ⁊ adhuc tenuior quãdo puenit ad ossa. Et causa huius est multiplex. Nã humiditas que multiplicat̃ ⁊ resudat ab vlcere. aut ipa puenit aliunde ad vlcus. ⁊ tunc venit per porositatẽ mẽbri in quo est vlcus. A membris ergo que poros habent latiores põt ex poris eius resudare ad vlcus humiditas grossa ⁊ subtilis. sz a membris que habent poros depressos ⁊ strictos. iõ nõ potest resudare ex poris ad vlcus nisi id qõ subtile est ⁊ virulentũ. ⁊ quãto hz poros strictiores tanto id quod resudat ex poris eius ad vlcus est subtilius ⁊ tenuius. ⁊ per ons illud quod egreditur ex vlcere ẽ subtilius ⁊ tenuius. qz g̃ caro hz poros latiores ⁊ est substantie laxioris ⁊ rarioris: ideo humiditas que puenit ad vlcus eius potest grossior resudare. Ex vlceribus aũt que pueniũt ad membra depressa ⁊ solida. qz ex poris coꝝ ad orificium vlceris nõ resudat nisi id quod est tenue ⁊ subtile. idcirco ex talibus vlceribus egreditur solũ aliquid subtile ⁊ virulentũ. ⁊ pterea qz os est depressioris substãtie q̃z ligamẽtum ⁊ ligamentuz q̃z neruus ⁊ neruus q̃z caro. idcirco ex fistula q̃ ad os peruenit egreditur humiditas subtilioz. deinde ex illa que puenit ad ligaturaz. deinde ex illa que puenit ad neruos. Adiuuat aũt ad hanc cãm predictus modus dispositiõis vlceris qõ est fistula. qz fistula: vt dictuz est. est vlcus in quo est caro ifiltrata dura. ⁊ ꝓpterea in vlcere fistuloso q̃tum ad partes circunstantes eius est durities multa ita ꝙ ex partibus eius circunstantibus nil resudat etiaz propter duritiem nisi aliquid tenue ⁊ subtile. Et quãto membrum ad quod cõtinuatur est durius tanto erit tenuius id qõ poterit resudare. sz ista durities terminet̃ ad membrũ subẽ laxe ⁊ rare subẽ puta ad carnem tunc ex tali vlcere licet rõne loci ⁊ partiũ circũstantiuz eius nõ egrediatur nisi humiditas tenuis ⁊ subtilis tamẽ rõne fundi ei⁹ ex quo põt resudare humiditas grossa ⁊ turbulẽta ⁊ viscosa. Egreditur humiditas grossa viscosa ⁊ turbulẽta. ⁊ ꝓpterea qñ orificiuz fistule peruenit ad carnẽ soluz tũc ex fundo vlceris egreditur talis humiditas grossa. Sz quãdo peruenit ad membra depressa egredit̃ humiditas tenuis ⁊ subtilis ⁊ magis tenuis quãto membrũ ad quod puenit est depressius sicut os. Aut ista humiditas in vlcere multiplicat̃ ꝓpter defectũ partis digerentis nutrimentuz ⁊ supfluitatẽ nutrimenti quod peruenit ad mẽbrũ. ⁊ tunc quãto est maior defectus ptis tãto humiditas remanet magis tenuis q̃tum est ex se. qz minus similatur membro quod hz substantiam grossam. Nũc aũt quãdo vlcus puenit ad os neruos ⁊ ligamẽta peruenit ad membrũ cuius virtus est debilis ꝼm nãm ꝓpter friditatem ꝯplonis ꝓpter qõ in egritudine plus deficit in eis virtus q̃z in membris carnosis. vnde humiditas ad ipm peruenies que mutari nõ põt q̃si nullã alterationẽ recipit vñ egredit̃ sanies. sz in membris carnosis: qz nõ sic in eis est virtꝰ hec debilitata. Talis humiditas licz nõ possit cõuerti in carnẽ tamẽ aliquẽ modũ retinet alteratiõis ꝓp quẽ aliquã ĩgrossationẽ retinet. vñ egreditur hec humiditas grossior. ⁊ qz q̃to mẽbrũ ẽ duriꝰ ⁊ depssius tãto hec vtꝰ est in eo debilior: sic̃ est in ossibus. Idcirco ꝯtingit ꝙ q̃to vlcus peruenit ad membꝝ depressius tãto humiditas ex orificio vlceris subtilior ⁊ tenuior egredit̃. Coadiuuat aũt p̃cipue ad vtrãq istarũ cãrũ qz in vlcere fistuloso cũ vlcus fistulosuz sic̃ dictũ est sit vlcus in quo sit infiltratio dura humiditas q̃ est grossa ⁊ terrestris retinet̃ inmiscata in carne. ⁊ iõ tenue ⁊ subtile soluz egreditur. ⁊ ꝓpterea q̃to in hoc vlcere est maior durities ⁊ magl occupat̃ durities in ꝓfundo. tãto magis est signuz ꝙ retinet mã terrestris ⁊ grossa ĩ carne: ⁊ solũ id qõ tenue ẽ egreditur. Nũc aũt qñ vlcus hoc puenit ad ossa ꝓfundiorẽ hz duritiẽ ⁊ maiorẽ. deide qñ puenit ad ligamẽta. deide quãdo puenit ad neruos. minorẽ aũt qñ solũ fundus ei⁹ termiat̃ in carnẽ ꝓp qõ hũiditas q̃ egreditur ex vlcere tenuior egredit̃ qñ ad os puenit. deide qñ ad ligamẽta. deinde qñ ad neruos. grossior ãt põt egredi qñ solũ puenit ad carnẽ. Dixit ãt ꝙ qñ puenit ad os ꝙ hũiditas egredit̃ decliuior ad citrinitatẽ. Et rõ ẽ ꝓpterea: qz vt dcm̃ ẽ. Quãto puenit ad mẽbrũ depssius tãto ẽ aptiꝰ egredi id qõ de hũiditate ẽ subtile. nũc aũt id qõ in hũiditate ẽ subtiliꝰ ẽ id qõ colericũ ẽ vel qõ ꝓportionat̃ colẽ. q̃re cũ tale declinet ad citrinitatẽ. idcirco ex tali fistula id qõ egredit̃ est subtile decliue ad citrinitatẽ. Sz ex illa q̃ puenit solũ ad carnẽ egreditur hũiditas grossa ꝓp cãz dictã: est ẽt viscosa qz ẽ grossior vel ẽt ẽ viscosa qz talis hũiditas nõ ẽ digesta: cũ ꝫ vlcꝰ nõ sit laudabile. Est ẽt turbida. i. hñs obscuritatẽ q̃z daz. tũ qz hec hũiditas nõ ẽ pfecte digesta. tũ ẽt qz ex tali vlcere ꝑt egredi hũiditas oĩs mõi q̃ pmixta ex diuersis hũiditatibꝰ hz colorẽ turbidũ. Ex his hõ diligẽtẽ hñs ĩtellz poterit solue pmã dubitatõez ⁊ eius argumentũ. ℂ Ad scõm dum dõm est ꝙ in illa que ad necium puenit est vehemens dolor. Et rõ hui⁹ est ꝓpterea qz pus tũc puenit ad sensibiliꝰ

membrum. ꝗto autem pus est in membro sensibiliori tãto dolor plus augmentatur. Et ideo Halie. in tegni ponit ꝙ punctura in nervo ꝓpter plm dolorem: qui tunc sequitur est parata advocare spasmum. Augetur autem dolor in ꝑ ꝓprie si tangantur eius interius contenta: vt dicit Auic. Et ratio est. qr hec est regula generalis: sicut apparet in libro de accidenti ꝛ morbo. ꝙ in motu augetur passio in mẽbro magis ꝗ in quiete ꝓpterea: qr in motu fit inovatio passionis. ¶ Iterũ videmus multotiens aliquaꝫ mãm quiescentẽ in membro non facere passionem in ipso membro. Sed cũ movet̃ per ipm ingerit passionẽ ꝛ dolorem in eo. Et ꝓpterea qr ex tacto talis vlceris ꝑm partẽ iteriorẽ accidit ꝙ in parte nervosa passio augeatur. hinc est ꝙ tunc dolor augetur. ꝛ ꝗto ista pars nervosa est sensibilior tanto in tali vlcere quãdo tangitur eius iferius cõtenta fit maior dolor ꝗ in vlcere alio. ¶ Intellige autẽ totum hoc quod dicit Auicẽ. esse verum supposito ꝙ in tali vlcere nõ accidat in nervo corruptio ꝛ putrefactio. tunc enim qr sensus destruitur ꝛ dolor in tali nõ percipitur. Argumentũ autez quia vt dicit paladinus: ꝑma pars prudentie est ad quam locuturus es cõsiderare personaꝫ cum istud scriptum fiat pro illis qui nõ tante pscrutationi alte adherent sicut exigeret solutio argumenti. idcirco hic soluere nõ curamus. ¶ Dixit aũt Auic. vlterius ꝙ ex fistula que ad venaꝫ pervenit egreditur humiditas sicut fex. ꝛ hoc ẽ ꝓpterea: quia ex orificys venarũ sanguis resudans etiã cõtentus in venis permixtus cum humiditate vlceris assimilat eaꝫ quasi feci. Si autem cõtingat ꝙ sic perveniat ꝙ vlcus scindatur vel corrodatur tunc egredit̃ sanguis in forma sanguis a venis. Et si qdez sit sanguis venalis tũc sanguis est purpureus obscurus. Si aũt arterialis tũc est clarus ꝗsi subalbidus ꝛ egredit̃ cũ ipulsione ꝛ saltu. Deide cũ dicit.

¶ Et multotiẽs sũt fistule orificia plima cui⁹ eẽ ambigit̃ ꝛ nõ scit̃ an sit fistula vna. ꝛ multotiẽs effundit̃ in qͦdaꝫ orificioꝝ ei⁹ humiditas bñs tincturã. ꝛ tũc si fuerit fistula vna egredit̃ ex orificys alijs color vnus qui est fistule. s. diversus albus ꝛ tenebrosus ꝛ alius.

¶ In ista parte quia multotiens in vlcere fistuloso est ambiguitas: vtputa quãdo sunt plura orificia in membro ambigitur an sit tantuꝫ vnum vlcus fistulosum in membro vel plura docet per quandaꝫ experiẽtiam hoc certificare ꝛ distinguere. ꝛ ꝓ qͦ dicit. Deinde cũ dicit.

¶ Et vlcera qdẽ diuidũtur in spẽb⁹ divisionũ. ꝛ dicit̃ ꝙ vlcerũ quedaꝫ sũt ꝗ sunt dolorosa. ꝛ ꝗdaꝫ sunt que sũt privata dolore: ꝛ quedaꝫ sũt apostemosa: ꝛ ꝗdã sunt privata apostemate: ꝛ quedam sunt munda: ꝛ quedãsunt imunda: ꝛ immunda quidem ꝓpterea ꝙ in eis superfluit humor plurimus ꝛ humiditas copiosa ꝗuis non sint mala. Et de eis sunt sordida: ꝛ de eis sunt miorata: ꝛ de vlceribus sunt putrida. Et de reb⁹ magis nociuis eis sunt meridies ꝛ humiditas aeris cum caliditate ipsius. Et de eis sunt corrosiua ꝛ de eis sunt ambulatiua: ꝛ de eis sunt mollia aut dura aut frigida aut calꝛa. ꝛ mollia sunt de vlceribus facientibus cadere pilos ab eo quod sequitur ea. Et sunt quandoqꝫ de vlceribus quedam resudantia ex qbus resudat virus citrinum calidum. Et fortasse est ea lidum comburens quod est in circuitu eius ꝛ est malum mortificans. ꝛ de eis sunt difficilis consolationis.

¶ In parte ista ponit alium modum diversitatis in vlceribus qui etiam modus diversitatis attenditur ꝑm ea que dicta sunt. ꝛ duo facit. ꝓmo ponit istas differentias ꝛ diversitates. secundo quia quedam ex diversitatibus quas posuerat videbantur esse eadem ostendit differentiam inter illas. zª ibi. (Et putrefactio est ꝓter corrosionẽ.) Dicit ꝯ ꝓmo. ꝛ vlcera qdem ꝛc̃. ꝛ de eis sunt minorata a sordicie ꝛ de vlceribus sunt putrida hoc est in qbusdam ẽ putrefactio. ꝓpterea sicut ipse subdit. talibus vlceribus maxime nocet aer calidus ꝛ hũidus: qr coagulat putrefactiones in eis. sicut enim id quod putrefit est calm ꝛ humidũ. ita que maxime putrefaciũt calida sunt ꝛ humida. ꝛ sicut istis nocet maxime talis dispositio aeris etiã eis maxime nocent oĩa que eis approximãtur calida ꝛ humida existẽtia. Et p̃cipue quelibet que de eis sunt maxime vnctuosa. Et de eis sunt corrosiua. In quo differat corrosio putrefactio ꝛ ambulatio dicetur in sequenti. Et de eis sunt mollia. Ulcera mollia sunt illa in quibus caro tendit ad lassitudinem ꝛ mollitiem. vnde caro in talibus vlceribus est squalida mollis superflua. ꝛ hoc ꝓcipue fit in vlceribus in quibus fit aggregatio multe humiditatis fride que iaꝫ incipit tendere in viam putrefactionis. videmus enim ꝙ ea que tendunt in viam putrefactionis molleſcunt ꝑmo. Et ꝓpterea etiam competit ꝙ in talibus vlceribus a partibus circunstantibus vlceri cadunt pili. Nã ꝓter mollitiem carnis ꝛ superfluã humiditatẽ ipsius destruit̃ materia pilorũ ꝛ radix etiã ipsorum corrumpitur. neqꝫ etiam pori stant erecti: per quos dz egredi mã pilorum. vnde ꝛ pilus existens destruit̃ neqꝫ etiam oritur. cum superflua. n. mollitie ꝛ humiditate carnis ꝓhibeatur generatio pilorꝫ sicut ostensum est a Halie. 3º de complexionibus quemadmodũ in terra paludosa supflue nõ oriuntur herbe. ¶ Et de eis sunt difficilis consolationis. i. ad diversitates harum vlcerũ etiã reducuntur vlcera que sunt difficilis ꝯsolationis sive sint difficilis cõsolationis ꝓpter malitiã que est in predictis vlceribus. sive ꝓpter malitiaꝫ aliam que componitur cuꝫ vlcere. Unde Auic. iferius determinato modo curationis istorꝫ vlceruꝫ ponet quoddã capl̃m generale vlcerum que difficilis consolationis existunt. Deinde cum dicit.

¶ Et putrefactio est ꝓter corrosionẽ ꝙ si fuerit erũt ambe ambulative. ꝛ fortasse corrodẽs est corrodens illud qͦ cõtinuatur ei ꝓprie propter acuitatem ꝛ absqꝫ putrefactione ꝛ neqꝫ ẽ febris oĩno. Verum cum ambulativo putrefactivo multiplicatur feb. aut non separat̃ ab eo. Et Halie. quidem noiavit huiusmodi vlcera corrosiua ignem persicum ꝛ formicam ambulativam: et post vlcus putrefactum est compositũ ex vlcere et ex egritudine putrefacta: et vnicuiqꝫ eorum est dispositio.

¶ In ꝑte ista qr posuerat ꝙ qdã vlcera sr̃ putrefactia qdã ambulativa qdã corrosiua. Cũ ista ꝗsi videant̃ eẽ idẽ. assignat dr̃ias iter ista. ¶ Juxt̃ qͦ itelligẽm ẽ ꝙ cõrosio ãbulatio ꝛ putrefactio dr̃nt sic̃ dr̃nt corrodẽs putrefaciẽs ꝛ ãbulãs vel faciẽs corrosionẽ vl̃ putrefactiõez vel ãbulatiõez in mẽbro. Nũc aũt putrefaciẽs dr̃ eẽ illõ qͦ corrũpit spm̃ exñtẽ i m̃bro illo ꝛ ꝯpl̃onẽ ẽt hũiditat] illi⁹ mẽbri. sic qͦ ñ ẽ ꝓveniẽs vt ãpli⁹ sit ꝑs illi⁹ m̃bri ñ tñ pucit ei⁹ actio ad ꝑ

vt resoluat humiditatez illius membri ⁊ ipsaz consumat immo dimittit eam corruptam in membro inq̃tum agit calor extraneus. ⁊ ꝓpterea putrefactio ē dispositio in qua humidum membri absq; resolone ipsius est corruptuz in membro sic ꝙ non est cōueniēs ad receptionem vite illi⁹ membri ⁊ operationis eius ꝓpter corruptionem spūs qui est in eo. ¶ Et ex hoc vlteri⁹ pz cum id qō putrefactuz est per cōtactum corrumpat ⁊ sit aptuz putrefacere id quod sibi est vicinū. ꝙ ⁊ vlcus putrefactū per accidēs est ambulatiuum. Sed corrodens dr esse id quod ꝓpter acuitatē quā hz resoluit ⁊ cōsumit humidū: sic ꝙ ꝓpter resolonem humidi minuit de substātia carnis ⁊ ipsam vlcerat. Et iō corrosio est dispositio in qua humiditas terminans inter partes membri etiā resoluit̄: ita ꝙ partes mēbri remanēt discōtinuate absq; hoc ꝙ humiditas que remanet in mē/bro sit corrupta. ⁊ ꝓpterea in membro in quo est corrosio est sensus supposito ꝙ ibi nō fit alia corrosio. sz in mēbro putrefacto sensus non est. Jd aūt quod facit ꝑ ambulatio/nē in membro est quod ꝓpter sui acuitatē ⁊ subtilitatem multā in membro ambulat: ita ꝙ in membro facit pueni/re separationē in ꝯtinuitate ipsius plurimi numeri ⁊ situs inordinati ⁊ parue quātitatis. vnde nulla illarū est sensibi lis singulariter. Et iō in ꝑambulatione in mēbro nō est so/lutio cōtinui manifesta: sz īsensibilis ⁊ occulta: qualē so'o/nem cōtinui peruenire facit id quod mordicat ⁊ facit pru ritū. sz in corrosione est solutio sensibilis ⁊ manifesta. ⁊ ꝓ/pterea quādo humor est humor mordicās multe subtili/tatis tūc in mēbro fit ꝑambulatio ab ipso absq; corrosiōe ipsius. ¶ Ex quo pz differētia īter vlcus putrefactū ⁊ cor/rosiuū. qz alia dispositio est putrefactio. ⁊ alia est corrosio. Et apparet differētia īter vlcus corrosiuū ⁊ ambulatiuū. Nā ambulatio pōt esse in mēbro absq; corrosione. verus est tamē ꝙ oia vlcera corrosiua sunt ambulatiua: nō tam ecōuerso. sicut apparuit supra in ca⁹ de formica. vbi osten/sum est ꝙ q̃dā spēs formice est ambulatiua sola. quedā āt est ambulatiua ⁊ corrosiua. ⁊ hic etiā aliquid īnuit Aui. sz tamē putrefactio ⁊ corrosio sint diuerse dispōnes: tamen possunt adinuicē sic cōponi. Et quādo putrefactio compo nitur cū corrosione: tunc putrefactio ⁊ corrosio perambu/lant in mēbro. ⁊ hoc est qō vult dicere Aui. cū dicit. Et pu/trefactio est p̄ter corrosionē. ꝙ si fuerint. s. ambe sil' erunt ambulatiue. i. tūc putrefactio ꝑambulabit in mēbro. ⁊ rō/ne putrefactionis que ꝓaccidens in membro ꝑambulat. ⁊ rōne corrosionis: qz vt dictū est vbi est corrosio ibi est per/ambulatio. licz non semper econuerso. (Et fortasse corro/dens ⁊c̄.) Planū est quod dicit ex eo qō dictū est. (Et ne/q; ē febris oio.) Cā q̃re multiplicat plus febris in vlcere corrosiuo quādo cū ipso cōiungitur putrefactio q̃; quādo solus ē ibi corrosio. Et qz in putrefactiōe remanet humidi tas a qua pōt fum⁹ putredinalis puenire ad cor aut calidi tas extranea ipsius humiditatis īprimi in spiritu. ⁊ sic ma/nifeste spiritus vsq; ad cor puenire pōt. hꝰ aūt ē causa fe/bris. in vlcere aūt corrosiuo non sic remanet hec humidi/tas quare ad ipm nō sic sequitur febris. (Et Halie. quidez nominauit ⁊c̄.) .i. fz Halie. Corrosio ⁊ ambulatio absq; pu trefactione maxime apparēt in vlceribus que sequuntur ignē persicū ⁊ formicaz ambulatiuā. ⁊ post vlcus putrefa/ctū dictū ē quō fortasse corrodens ē corrodens id qō con/tinuatur ⁊c̄. Et ꝓ sed vlcus putrefactū ē compositū ex vl cere ⁊ sanguine ⁊c̄. sz in vlcere putrefacto ē in membro pu trefactio ⁊ separatio cōtinui cum remanētia humiditatis membri putrefacti absq; resolone ⁊ ꝯsumptiōe ipsius. qō qualiter ītelligatur dictū ē in notabili. (Et vnicuiq; eorū est dispositio.) Hoc pōt dupl'r exponi. vno modo. ⁊ vnicui q; eorum. s. predictoꝝ vlcerum est dispositio. i. modus cu/randi. s. alius ⁊ alius. vel aliter. vnicuiq; eoꝝ est dispositio

.i. predictoꝝ vlcerum est dispositio. i. ex dictis manifestus est ꝙ in vnoquoq; eoꝝ. s. tam vlcere putrefacto q̃; etiā in corrosiuo est alia ⁊ alia dispositio: ideo sunt alie ⁊ alie differentie vlceris. ⁊ non eadem.

¶ Et vlcera qdem dura īcipientia ire versus vi riditatem ⁊ nigredinez sunt mala: ⁊ vlcera fri gida sunt mollia alba quiescentia ꝓpter medi/cinas calefacientes ⁊ calida ad rubedinem de/clinia delectātur frigore. Et quādo vlceribus malis associat̄ color corporis malus sicut alb⁹ plumbeus aut citrinus: tunc illud est significa/tio ꝓpter corruptionē complonis epatis ⁊ cor/ruptionem sanguinis qui venit ad vlcus quare fit difficilis eius consolidatio. ⁊ vlcerum qui/dem quoꝝ radices sunt acute: ⁊ cū quibus est pruritus superfluitates sunt acute: ⁊ quorum radices sunt late albe pauci pruritus illoruz cō/plexiones sunt frigide.

¶ Supius Auic. p̄misit diuersitates ⁊ differētias quasdaz vlcerū. In pte ista vult ponere significatiōes ꝑ quas doce mur cognoscere malitiā vlcerū ⁊ bonitatē vel rectificatio nem eoꝝ. Et duo facit. p̄mo ponit signa ex q̃bus cognosci tur malitia in vlceribus ⁊ ipsoꝝ rectificatio. scō declarat quare ex illo signo quod posuit maxime oñdere bonitatē ⁊ rectificationē vlcerum oñditur maxime bonitas ⁊ recti ficatio eius repetendo id signū. z⁹ ibi. (Et meliores signi/ficationes.) Prima pars diuidit̄ in ptes plures ꝫm ꝙ plu ra ponit signa ex quibus hec cognitio accipitur. Primo q̃; ponit quedā signa que sumunt̄ ex q̃litate sensibili apparē te in partibus vlceris. scō ponit quedā que sumunt̄ ex di spositione totius. tertio ponit quedā signa que sumunt̄ ex dispositione radicis ⁊ cuiusdā alterius quod segtur vlcus rōne materie ipsius. quarto ponit quoddam signuz quod sumitur ex modo gnātionis eius. quinto ponit quoddā si/gnū quod sumitur ex quibusdā que sunt vl'r partes corpo ris nostri puta ex pilis. sexto ponit signū quod sumitur ex modo humiditatis que egreditur ex vlcere. septimo ponit circa hoc quoddam signum ꝓnosticuz incidenter. octauo ponit signa que sumuntur ex quibusdaz causis que prece/dunt vlcus. nono ponit signa que sumuntur ex dispositio/nibus consequentibus vlcus. Similiter etiam ex appro/xi/matione rerum ⁊ medicinarum iuuantium vlcus. z⁹ ibi. (Et quādo cum vlceribus malis.) 3⁹ ibi. (Et vlceruz qui dez.) 4⁹ ibi. (Et vlcera generata.) 5⁹ ibi. (Et vlcera deji/cientia pilos.) 6⁹ ibi. (Et meliores significatiōes.) 7⁹ ibi. (Et dicitur in signis mortis velocis.) 8⁹ ibi. (Et maligno/rum quidem vlcerum.) 9⁹ ibi. (Et significant malignita/tem vlceris.) Totū quod dicit in istis. §. planuz est nisi ꝙ sunt quedam litteraliter exponenda. ¶ In p̄ma ergo par te Auicen. ponit signa que significant malitiaz vlceris ra/tione male complexionis existentis in membro in quo est vlcus quam significat durities ⁊ mollities ⁊ albedo ⁊ ru/bedo in partibus vlceris apparens ratione putrefactiōis vel corruptionis existentis in vlcere super quā significat nigredo ⁊ viriditas. In secunda parte ponit signum quod sumitur a dispositione totius corporis ex quo significatur sanguis qui abundat in epate ⁊ in venis esse corruptus. et ex hoc accidit vt sanguis qui ad vlcus peruenit sit corru/ptus. Cuz ergo ex sanguine debeat fieri consolidatio hoc aūt fieri non pōt sanguine exīte corrupto. accidit ꝙ in ta/li corpe vl⁹ difficile ⁊ malū existit. ¶ Et vlcerū qdē q̃rū radices sūt acute. i. q̃rū basis ē ī mēbro acuta superfluitates.

.i.humores superflui ex qbus fiunt sunt acuti. Et ideo qñ tales humores sunt apti pruritum facere propter acuitatem ⁊ subtilitatem corporis etiam tales humores sunt apti declinare versus mẽbri suprema. vñ accidit qꝙ basis vlceris in quo colligit̃ est acuta: sed humores frigidi non sunt pruritũ generãtes. qz nõ pticipãt subtilitate ⁊ acuitate ⁊ ppter grossitiẽ ⁊ grauitatẽ nõ tẽdit basis vlceris i quo colr in acutũ: sz potius in latuz. quare ⁊ vlcera que generantur ab eis sunt radicis late ⁊ pauci pruritus.

¶ Et vlcera generata successione egritudinum sunt mala: qñ natura expellit ad ea residuũ corruptionis superfluitatum.

¶ Dic ponit signũ qõ sumit̃ ex q̃dã mõ gnãtõis vlceris: qz generat̃. s. p viã crisis bz malitiã in seipso. Et cãm hui⁹ reddit Auic. ⁊ planum est quod dicit.

¶ Et vlcera deijcientia pilos ab eo quod sequitur ea sunt mala.

¶ Hoc manifestũ ẽ ex eo qõ ẽ pus dcm̃. ⁊ q̃ ẽt sint talia vlcera in qbus accidit casus piloꝝ manifestũ ẽ ex dictis.

¶ Et meliores significationes significantes salutem vlcerum ⁊ vulnerum sunt cum succedẽtia eorum decliuia sunt ad saniem.

¶ In pte ista ponit significatiõez q̃ sumit̃ ex mõ hũiditatꝭ q̃ crescit ex vlcere. ⁊ itellige p ℔ qõ dr̃ ℔ qꝙ sic bona significatio in vlcere ẽ cũ succedẽtia eoꝝ q̃ sũt decliuia ad saniẽ .i. qꝙ accidit qꝙ in ipso sit sanies laudabilis. ⁊ ẽt succedit in ipso gñe in ꝓcessu sanies laudabilis. ita mala significatio est cũ in ipo appz gnãtio saniei illaudabilis puris vel virꝰ vel sorditiei grosse aut cũ in ipso nulla appz gnãtio saniei: sz remanet vlcꝰ siccũ ⁊ crudũ ⁊ pcipue cuz est in membris in quibus vlcus ẽ suspectũ sicut est in membris neruosis ⁊ nobilib⁹. Cãm aũt boꝝ dicet iferius Auic.

¶ Et dicit̃ in signis mortis velocis cũ sunt boi apãta ⁊ vlcera lenia ⁊ destruit̃ eiꝰ rõ moritur.

¶ In pte ista Aui. icidẽtaꝭ ponit qõdã signũ ꝓnosticũ auctoritate Hyp. qõ sumit̃ ab apparitiõe quorũdã vlcerũ ꝓ prie cũ febre acuta. ⁊ dic̃. Et dr̃. s. ab Hyp. i signo mortꝭ velocis. i. in libꝰ in q̃ tractat de sig⁹ mortis velocis. ⁊ istũ credo eẽ libꝝ secretoꝝ Hyp. in q̃ tractat de signis ꝓnosticis. p viã expientie cũ sunt boi. i. cũ apparẽt in boie. s. febricitãte feb. acuta ⁊ apãta ⁊ vlcera lenia ⁊c. id vbũ fm qꝙ sufficit ad pñs põt duplr exponi. vnoꝰ qꝙ est cũ boie febricitãte febre acuta apparẽt apãta ⁊ vlcera lenia. i. apãta ⁊ vlcera q̃ leniunt̃. i. in qbꝰ nõ ẽ tumor manifestus in mẽbro exteriori: sz itro tendit ac si in mẽbro exteriori q̃si nõ sit aliqd supeminẽs. ⁊ destruit̃ eiꝰ rõ significat mortẽ ꝓpterea qz ex ℔ significat̃ qꝙ mã regredit̃ ad iterius ⁊ bñs regressuz ad iterius cũ vertit̃ ad mẽbꝝ nobile. puta ad cerebꝝ. bꝺ aũt est signũ mortis q̃ in ꝓximo accidit: imo ℔ est gnãle oi apãti. qõ accidit p viã alicꝰ crisis i febricitãte febre acuta si itus redeat ⁊ non ꝓcedat ad exteriꝰ qõ est significatio mala sic̃ appz z°. pnost. idẽ ẽt in cõ. ¶ Uel põt expõi alio°. Et cũ sũt boi. i. apparẽt in boie febricitãte febre acuta apãta. i. pustule ⁊ vlcera lenia. i. vlceratões molles squalide. qz. s. sint ex mã q̃si tẽdente in viaz putrefactiõis ⁊ corruptiõis. vñ mẽbrũ ex eis mollescit ⁊ dstruit̃ cũ hoc rõ significat̃ sup mortẽ egri. nã iste pustule ⁊ vlcera apparẽtia nõ accidũt p viã mũdificatiõis facte a nã. qz si fm hũc modũ accideret nõ accideret rõnẽ ifirmi destrui. sz accidũt p viã sinthomatꝭ. vñ significãt qꝙ in corpe abũdat mã multa sil̃is illi ex qua fiũt iste pustule ⁊ vlcera. q̃ gdez cõuersa ad cerebrũ est generans in ipso apostema litargicũ qõ aptuz est ex tali mã molli ⁊ humida generari mortẽ iducit.

¶ Et malignoꝝ qdẽ vlcerũ cause sunt qñq̃ vulnera obuiãtia supfluitatib⁹ malignis corporis aut regimini corrupto: ⁊ qñq̃ sunt sequentia pustulas malas: quare fiunt ab eis festinantia ad vlcerationẽ post pustulas.

¶ Dic ponit signa q̃ sumunt̃ a causis que antecedunt generationez vlcerũ. ⁊ manifestũ est quod dicit.

¶ Et significat malignitatẽ vlceris eius putrefactio ⁊ ipsius ambulatio ⁊ corruptio eius qõ est in ipsius circuitu: ⁊ difficultas sanatiõis in seipso cũ rectificatiõe curatiõis exhibite ei.

¶ In isto. ℌ. ponit signa q̃ sumunt̃ a dispõne quorũdã accñtiũ sequẽtiũ vlcera. ⁊ ẽt in approximatiõe rerũ iuuãtiũ ℔ se ad vlcꝰ. ⁊ pz qõ dic̃. nisi illud qõ dic̃. Et difficultas sanationis eiꝰ in seipso cũ rectificatione ⁊c. qõ dz sic exponi qõ signũ ẽt malignitatis vlceris est: qz difficulter sanat̃: ẽt dato qꝙ adhibeat̃ sibi medicatio recta ⁊ conueniens. si enĩ tunc difficulter ꝯsolidat̃ hoc nõ est nisi ꝓpter multã malitiam eius q̃ difficulter remouetur. Deinde cũ dicit.

¶ Et meliores significatiões significantes saltẽ vlcerũ ⁊ vulnerũ sunt cũ in successionib⁹ eorũz est sanies que est cũ medicina faciẽte pus ⁊ ex operatiõe nãe. illa enĩ operatio nãe est fm cursuz naturalẽ ⁊ nõ gñatur sanies nisi a digestione naturali. ⁊ non associatur ei malum ex accidentibus vlcerũ malorum.

¶ In pte ista. qz ipse dixerat qꝙ de melioꝛib⁹ significatiõib⁹ apparẽtib⁹ in vlcerib⁹ ẽ significatio q̃ sumit̃ ex apparitõe saniei laudabilis i eo vult dicere cãz isti⁹. Et bz istud tres ptes. ꝓrio resumit significatõez istoꝝ. z°. reddit cãm isti⁹. z°. declarat ꝯditiones saniei laudabilis. z^a ibi (Illa. n. opõ nãe ẽ ℔z cursuz ⁊c̃.) z^a ibi (Et ꝓpe est laudabilis ⁊c̃.) Qõ in ꝑ^a pte dic̃ planũ est. in z^a pte vult dicere: rõ q̃re appitio saniei ⁊ perseuerantia in vlceribus est signum bonum est. quia significatur ex hoc qꝙ operatio nature ꝓcedit in illo fm cursuz naturalez. naz sanies laudabilis generatur a digestione que fit a calore naturali. neq̃ sanies fit mala nisi ꝓpter aliquod accidens ex accidentibus malis que in vlcere cõiunguntur. vel quia ibi est mala materia non obediens calori naturali. vel qz ibi est mala cõplexio ratione cuiꝰ nõ fit operatio naturalis. vel quia est putrefactio vel aliquod aliud accidens maluz. quare sanies laudabilis significat bonitatez virtutis nutritiue cuiꝰ est consolidare: ⁊ materiaz eiꝰ esse laudabilez: quod est superfluitas materie laudabilis ex qua natura ipsa carnez generat. ⁊ significat qꝙ ibi non est aliud accidens maluz. idcirco sanies laudabilis in vlcere apparens salutez ipsiꝰ significat. Intelligetez autez cum Auicen. dicit. qꝙ sanies fit a digestione naturali non vult qꝙ fiat sanies a digestione que est simpliciter naturalis. nam alteratio que fit in sanie nõ est simpliciter naturalis. sicut enĩz apparet quinto de simplici medicina. ⁊ a Halie. in cõmento secundi ꝓnosticorũz. Alteratio que fit in humano corpore quedam est simpliciter naturalis. ⁊ ista fit in nutrimento quod in substantiam corporis conuertitur. Quedam autem simpliciter contra naturã. ⁊ ista alteratio fit in putrefactione humoris. Altera est partim a calore naturali ⁊ partiz a calore extraneo. ⁊ istius quidẽ quedam est in qua operatur caliduz naturale minus. multum autem extraneum. ⁊ ista alteratio est que fit in sanie illaudabili. Alia autem est in qua multum operatur calor naturalis: parum autem extraneus. ⁊ ista est que fit in sanie laudabili. in sanie enĩ laudabili ℔z qꝙ est opatio caloris

extranei cum mā ſaniei non ſit apta cōuerti in membrum ⁊ perfecta alteratione alterari. per hoc ſanies non euacuatur quin in ipſa aliquis modus putredinis exiſtat. vnde ⁊ in ipſa aliquis fetor exiſtit. Qr tamē plus eſt cuz ea operatio calidi nālis. qō declarat aſſimilatio mlta quā hz ad humiditates nāles in ſubſtātia ⁊ in calore. Jccirco dixit Aui. qꝫ ſanies laudabilis nō fit niſi a calore nāli. ⁊ hec eſt itētio eius in ſequēti. §. ſi quis aduertat. Deinde cū dicit.

¶ Et ꝓpꝛie ſanies laudabilis alba lenis equalis que conſecuta eſt complementū digōnis ⁊ neqꝫ aſſociatur ei fetor cū in ea nō ſit putrefactio. ⁊ forraſſe nō euacuaſ a fetore paruo ſanies cui accidit cum adiutorio caliditatis innate ⁊ alterius extranee. Et nos quidez iā locuti fuimus de ſanie in locis alijs.

¶ Oſtendit que eſt ſanies laudabilis. Juxta qō itellige qꝫ cauſa quare ſanies laudabilis dz eſſe alba duplex reddit ratio. Una eſt quā ponit Hal. in fine cōmēti ſcōi pnoſticorum. Nā ſicut dictū eſt virtus alteratiua membꝛoꝝ agēs in mām ipſam digerendo ſm qꝫ pōt cōuertit eam in ſaniē: ⁊ qꝛ in alteratione ⁊ digōne hec virtus inqꝫtuz pōt aſſimilat id quod digerit membꝛis ipſis ⁊ pꝛecipue radicalibus cū membꝛa radicalia ſint alba: ideo ſanies fit coloꝛis albi. ¶ Et ſi quis dicat cū vlcus ſit aliquādo in mēbꝛo carnoſo ⁊ caro ſit coloꝛis rubei: vt dz. ad ſenſuz videt qꝫ tūc virtus illius membꝛi agēs in talē mām aſſimilans membꝛo cui⁹ eſt illa virtus ⁊ ſupfluitas nutrimēti ex qua fit ſanies debeat facere ſaniē coloꝛis rubei. ¶ Dōm eſt ad hoc qꝫ dato qꝫ vlcus ſit in carne ſanies in tali vlcere generata eſt coloꝛis albi. ꝓmo qdem qꝛ ſubſtātia carnis in ſe: lz videat coloꝛis rubei exiſtere recens cuz ſanguine ſuo tamen in ſcipſa plus declinat ad coloꝛē albuz qꝫ rubeuz. quod apparet qꝛ ſi caro mollificet in aq̄ ⁊ abluat a ſanguīe ſuo videt albeſcere. z⁹ etiā: qꝛ ꝑ quālibet carnē ſunt diſperſi villi venarū ⁊ arteriarū ⁊ neruoꝝ que ſunt membꝛa radicalia alba. ⁊ ꝓpterea virtus carnis nō ſic agit in illā mām quin etiā agat virtus illoꝝ membꝛoꝝ ſpermaticoꝝ. qꝛ talia membꝛa vt multū in coꝛpoꝛe ſuperant. Jdcirco plus accidit aſſimilatio taliū membꝛoꝝ ad ipa. Alia cauſa: qꝛ ſanies eſt coloꝛis albi ⁊ que pōt extrahi ex dictis pbi z⁹ de gnātione aīaliuz. Nā ponit ibi qꝫ cā quare ſperma eſt albū eſt: qꝛ habēs ſpiritū multū cū ex coꝛpoꝛe egreditur ſpumoſuz aut aereum pmixtū cum aquoſo albedinē facit ſicut videmus in niue que eſt alba. Simili g̃ modo talis humiditas fit coloꝛis albi. cauſa quare ſit lenis ⁊ equalis dicta eſt ꝑus in tractatu apoſtematū calidoꝝ in capło de iudicys ſaniei ad qō capitulum ipſe hic nos remittit. Et iſta que h nos diximus de ſanie nō diximus niſi: qꝛ ibi ꝓfecte dictū nō erat ⁊c̄.

¶ Ulcera autē que accidere faciunt ſpaſmuz ⁊ vlcera putrefacta ſcroffuloſa ⁊ algeromati ⁊ corꝛoſiua ⁊ canceroſa: ⁊ que eoꝝ curſu currūt ſunt in q̄bus non generatur ſanies: imo quādo apparet in vlcere ſanies ⁊ apoſtema eſt ſignū bonum cum quo non timetur ſpaſmus ⁊ pmixtio rōnis ⁊ his ſimilia: qꝫuis ſint in loco qō facit illud neceſſariū ſicut ſunt membꝛa poſteriora ⁊ anterioꝛa ⁊ niſi res pertranſierit terminū. Qꝛ ſi apoſtema occultetur ſubito ⁊ redeat nō ſoluetur per pus aut ei ſimilia.

¶ Prius Auic. ponit modos ⁊ diuerſitates vlcerū q̄ vtplurimum ſumunt ex bis que conſequunt vlcera ſicut cauſe

faciētes ad ſanationē coꝛpoꝛis cuz tales cauſe pmutant ⁊ que ſumunt ex bis que componunt cū vlcere ſine quoꝝ curatiōe vlcus curari non pōt. Jn pte iſta tangit diuerſitates que cadunt in vlceribus. que diuerſitates cōſiderant in vlceribus inqꝫtum vlcera ſint ſuſpecta ⁊ magna ⁊ mala vel rōne malitie ⁊ peſſimitatis vlcerū. vel rōne membꝛoꝝ in qbus fiunt vlcera. Et diuidit pars iſta in duas. ꝓpō ponit hō diuerſitates ⁊ differentias vlcerū rōne quoꝝ vlcera dicunt magna ⁊ timoꝛoſa. ⁊ cū hoc oſtēdit quid in talibus vlceribus apparens eſt ſignificatio mala. ⁊ qd eſt ſignificatio bona. in ſcōa parte: qꝛ vnus modus iſtius diuerſitatis ſumit ex pte membꝛoꝝ rōne quoꝝ cum in eis accidunt vlcera dicunt eſſe ſuſpecta ⁊ timoꝛoſa. idcirco oſtendit que ſunt maxime tales ptes in qbus cū accidunt vlcera ſunt ſuſpecta ⁊ timoꝛoſa. ⁊ oñdit ꝓpter qd accñtia in talibus membꝛis ſunt ſuſpecta ⁊ timoꝛoſa. ſcōa ibi (Ampli⁹ vicinantia ei ſunt in membꝛis neruoſis.) ¶ Circa ꝑmam ptem eſt itelligenduz qꝫ vult nobis inſinuare duo Auicē. Et eſt ꝑmū que ſunt vlcera ſuſpecta ⁊ timoꝛoſa ex peſſimitate ⁊ malitia eoꝝ que ſunt vlcera putrefacta ⁊ ſcroffuloſa ⁊ coꝛroſiua ⁊ cancroſa ⁊ algeromati que dicta ſunt iſto noie a quodā philoſopho dicto algeromati qui curabat vlcera hō peſſima ⁊ maligna. Ulcera aūt maligna rōne mēbꝛoꝝ in qbus fiunt ſunt vlcera facta in membꝛis ad q̄ eſt aptus ꝯſequi ſpaſmus. aut pmixtio rōnis aut aliud accñs maluz ꝓpter quod timetur de moꝛte ſicut ſunt vlcera facta in membꝛis neruoſis in parte anterioꝛi vel poſterioꝛi. vlcera facta in membꝛis pectoꝛalibus: ⁊ ſil'a. Aliud quod vult Auic. iſinuare eſt ſignificationes per quas cognoſcimus bonitatē ⁊ rectificationē vlcerum iſtoꝝ ⁊ malitiaz ⁊ timoꝛē moꝛtis in eis. Jſta aūt ſigna maxie ſunt duo. vnuz eſt quod ſumit a ſanie. Nā quādo in eis ē apparitio ſaniei ⁊ continuatio ipſius laudabilis eſt ſignū bonum: qꝛ tunc ē ſignū rectificationis vlcerū: ⁊ qꝫ nō eueniant ſpaſmus ⁊ pmixtio rōnis que ſunt apta accidere in talibus vlceribus. Aliud quod ſumitur ab apoſtemate. i. tumoꝛe apparēte in partibus circunſtantibus vulneri. Nam quādo etiaz hoc apparet eſt ſignū bonū pꝛeſeruans ab accidentibus illis. quādo aūt in iſtis vlceribus ſanies nō apparet: imo remanent cruda ⁊ indigeſta: nec etiaz apparet tumoꝛ in ptibus circunſtantibus: imo apparēt labia detumefacta. aut ſi in eis tumoꝛ icipiat apparere ſubito tamē diſpareat eius aduentus. ⁊ ſil'r etiam diſparet ſubito aduentus ſaniei. tunc ſignificatio eſt mala ſignificās aduentū ſpaſmi aut permixtionis rōnis ſequētis ad vlcera taliū membꝛoꝝ. Rō aūt ⁊ cauſa quare aduentus ſaniei ⁊ apparitio tumoꝛis in partibus circūſtantibus vulneribus talibus ſunt ſigna bona eſt. qꝛ apparitio ſaniei duo ſignificat. vnum eſt qꝛ ſignificat qꝫ humiditas non diſpargitur intus ad membꝛa nobilia. ſed ꝓuenit ad membꝛa exterioꝛa. vnde tollit ſuſpitio ⁊ timoꝛ de paſſione in membꝛo iteꝛioꝛi. Aliud eſt qꝫ ex hoc qꝫ ſanies eſt laudabilis ſignificatur qꝫ hec humiditas alterationē recipit ⁊ digōnez a calido nāli. ⁊ per ꝯñs ſignificatur ibi eſſe dominiū calidi nālis cū quo vlcus conſolidat ⁊ curatur. Apoſtematio ⁊ tumoꝛ quādo eſt in partibus circunſtantibus talibus vlceribus ⁊ labys vlcerū eſt ſignificatio qꝫ ēt materia ⁊ humoꝛes ꝓfluunt ad exterius ⁊ non ad membꝛa interioꝛa nobilia. ⁊ per ꝯñs ſignificat coꝛpus pꝛeſeruari a ſpaſmo ⁊ permixtione rōnis que cōtingūt ex hoc qꝫ paſſio ⁊ cā humoꝛalis nō diſpargit ad membꝛa nobilia. Si aūt vlcus ſit crudum ⁊ ſiccū ⁊ tumoꝛ iſte in partibus vel labys vulneris ⁊ partibus circūſtantibus vulneri nō appareat. ſignificat qꝫ mā virulēta ad neruos diſpargitur ⁊ ad membꝛa nobilia ducit paſſio. ⁊ per ꝯñs ſignificatur aduētus ſpaſmi aut pmixtionis rōnis. Aut ſi contingat qꝫ in iſtis appareat tumoꝛ ⁊ ſanies tamen ſubito diſpa

reat.significaꝫ etiam ꝙ materia que incipiebat ad exterio
ra ppelli vtute deficiẽte subito ad iterioza reuertiꝫ.vñ ẽt
est significatio mala.ꝛ ℔ est qđ dixit Hyp.ſ.pticula affozis
mox.Quib⁹ tumozes in vlcerib⁹appent nõ valde spasmã-
tur vel isaniũt.Dis ĝ deficiẽtib⁹repẽte gbusdã qdẽ retro
spasmi fiũt ꝛc.Et in alio affozismo ẽt dixit.In vulneribus
malis ꝛ fortib⁹ tumoꝛ nõ appeat magnuz malũ laxa bona
cruda vo mala. ℂ Ex his q̃ dicta sũt apparẽt duo.Unũ ẽ
ꝙ sicut in vlcerib⁹ taliũ mẽbroꝝ appitio saniei ꝛ tumozis
est signũ bonũ:ꝯriũ vo malũ.ita ẽt est in vlcerib⁹ recẽtib⁹
taliũ mẽbroꝝ.ſ.neruosoꝝ.ꝛ istud bitũ fuit supza in tracta-
tu de vulneribus.2°cap°.ppea sicut appebit iferi⁹ ĩ tracta-
tu de vulnerib⁹ neruoꝝ:curatio istoꝝ vulnerum qñ in eis
timeꝫ accñs nõ ẽ ꝓ vnitionẽ ꝛ icarnationẽ:sic ẽ cura alioꝝ
vulneꝝ:ſz est alio mõ. ℂ 2°appet ꝙ qñ Aui.dixit ꝙ appa-
ritio apatis ĩ talib⁹ est signũ bonũ nõ itelligiꝫ hic ꝓ apa ꝙ
apẽꝫ circa id vulnus q̃tũ ad mẽbꝝ itrisecuz qđ apa fit ẽt
cũ excecatõe ꝛ obstructione oztficy ipsi⁹ vulneris.Nam id
apa supueniẽs in talib⁹ vulnerib⁹ est moztale ꝛ cã spasmi:
sicut dr̃ in illo affozismo.In vulnere spasmus supueniẽs ẽ
moztale:vñ ẽt tota intẽtio medici in cura taliũ dz esse cir-
ca ꝓhibitionẽ ꝛ sedationẽ talis apatis:sic̃ appebit iferius.
ſz itelligiꝫ hic per apa.ſ.tumoꝛ apparẽs in labys vulneris
cum remanẽtia aptionis oztficy vulneris:vñ põt humidi-
tas resudare ad extra.ꝛ isto modo tumoꝛ apparẽs ĩ bis est
significatio bona ꝓꝓ cãm p̃dictã.ꝛ hoc est:qꝛ hic vult dice-
re Aui.ꝛ de hac mã fuit ẽt dcm̃ supza in tractatu de vulne
ribus capꝯo predicto. ℂ His ĝ p̃missis facile est itelligere
lr̃az Aui.Dicit ĝ.vlcera aũt ꝛc.Algeromati dicunt̃ vlcera
algeromati ab illo pb̃o q curabat illa vlcera pessima in q-
bus erat multa malitia q̃uis sint in loco.ꝙ illud fac̃ neciũ
hoc est dicere ꝙ dato ꝙ vlcera sint in loco in quo cũ accñt
sunt apta facere accidere spasmũ ꝛ pmixtionẽ rõnis:ꝛ alia
accñtia mala.tñ si appet aduẽt⁹ saniei ꝛ tumoꝛ p̃seruaꝫ ifir
mus ab euẽtu spasmi ꝛ pmixtione rõnis sicut sunt mẽbza
posterioza.supple talia mẽbza in qb⁹ cũ accidũt vlcera est
timoꝛ de aduẽtu spasmi.ꝛ itelligit per membza posterioza
ptes posteriozes que vicinant̃ nuche ꝛ alys mẽbzis neruo
sis.tales.n.ptes maxime neruose sunt.qꝛ mꝫtitudo nerno-
rum ex pte posterioꝝ ꝓcedit.Et anterioza.i.ꝛ sic ẽt sũt mẽ
bza anterioza.ſ.neruosa sicut sunt vulnera facta ĩ genu vꝫ
ppe.Nam cum in istis accidit vlcus est aptũ ɔtingere ide
spasmus ꝛ pmixtio rõnis vꝫ sic̃ mẽbza anterioza.ſ.circa pe
ctus ꝛ mẽbza spũalia ex qb⁹ cũ vulnus in eis accidit est in
eis aptitudo vt eueniat spasmus ꝛ pmixtio rõnis vel aliõ
accñs malũ vt dr̃ in seq̃nti.ℌ.Et subdit Aui.nisi res ptran
sierit terminũ.i.qñ mã est tãte q̃titatis ꝙ nõ solũ vulnus
apatũ repleꝫ ex ipsa:ĩmo etiã ex ea fluit ꝛ disspargiꝫ ad mẽ
bza interioza.vñ qñ ɔtigerit ꝓꝓ magnitudinẽ apatis nocu
mẽtũ repletõale nõ solũ fieri ĩ ptib⁹ exteriozib⁹ veꝝ ẽt ĩ ite
riozib⁹.Tũc ẽt tali tumoze apparẽte possz p̃uẽire spasm⁹.
Tñ qꝛ hoc raro accidit:iõ ℔ raro ɔtigit.Et ideo dixit Hy.
in p̃dicto affozismo.Quib⁹ in vulnerib⁹ timozes apparent
nõ valde spasmant̃ vel isaniũt.Dicit.n.non valde vt dicit
Hal.in cõmẽto.qꝛ ẽt bis apparentib⁹ aliqñ pole est ꝙ spas-
ment ꝛ insaniẽt.sed tamẽ ℔ raro accidit.ꝛ id idẽ vult dice
re Aui.hic.Et subdit Aui.ℌ postea ꝙ si apostema.i.tumoꝛ
apparẽs in vulnere occultet̃ subito.i.dispareat subito ꝛ re
deat.i.qꝛ retrocedat mã.ſ.ad iterioza nõ resolueꝫ per pus
ꝛ ei filia.i.non accidet:tũc resolutio illius tumozis per ge-
nerationez saniei vel humiditatis similis sibi.ĩmo si acci-
dit ꝙ dispgat ꝛ occulteꝫ.ꝓpterea:qꝛ materia ad iterius re
trocedit.hoc aũt.ſ.est significatio mala.Et ꝓpterea dictuz
est ꝑus ꝙ dato ꝙ tumoꝛ appareat.si tñ subito dispareat ta
lis disparẽtia subito non accidit ꝓpter resolutionẽ mate-
rie:aut qꝛ materia in saniẽ cõuertiꝫ.qꝛ tales opationes nõ
ẽ pole fieri sic subito.idcirco ẽ significatio mala cũ signifi-
cet mãm regredi ad mẽbza nobilia.ꝛ ℔ est qđ dic̃ Hyp.in
p̃dicto affo⁹bis vo.ſ.tumozib⁹ nõ apparẽtib⁹ repẽte.i.repẽ-
te disparentibus quibusdam quidem retro spasmus ꝛc.
ℂ Deinde cum dicit.

ℂ Amplius sunt vicinantia membzis neruosis
sicut vlcera dozsalia:quoniaz sunt in vicinitate
dozsi ꝛ nuche:ꝛ vlcera que cadunt in anterio-
re parte coxe ꝛ genu:quoniaz ipsa iterum sunt
sicut lacerti neruosi in quibus res conuertitur
ad spasmum ꝛ permixtionem rationis etiam.
Si autem euenit in membzis neruosis plurti-
mum:quoꝝ est in antecedente extensionis coꝛ-
pozis timetur:aut cursus sanguinis si ceciderit
in medietate iferiozi extensionis.similiter time-
tur ex eis quãdoq̃ permixtio rationis:ꝛ timeꝫ
ꝙ cadit pleuresis ꝛ saniositas post ipsam:aut
ꝙ pzoueniat sputum sanguinis si ceciderit i me
dietate superioze eius:ꝛ tu iam sciuisti intentio
nem saniositatis in pectoze ex libzo tertio. Et
quandoq̃ timeꝫ in eis iteꝝ pmixtio rõnis.

ℂ In pte ista:quia vt dcm̃ est suspitio ꝛ timoꝛ in vulnerib⁹
vno mõ ɔtigit rõne mẽbzi in quo fit oñdit q̃ maxie sũt mẽ
bza exteriora in qb⁹ cũ accidũt vlcera sũt suspecta ꝛ timo-
rosa.ꝛ ꝓpter qd sũt suspecta ꝛ timozosa.ꝛ duo fac̃.Primo
ostẽdit in qb⁹ ptib⁹ vulnera ɔtigẽtia sũt apta ꝓuocare spas-
mũ ꝛ pmixtionẽ rõnis.qꝛ.ſ.ea q̃ ɔtigũt i mẽbzis mꝫtũ ner-
uosis ex qb⁹.ſ.cito nocumẽtũ ꝓuenit ad cerebꝝ.2°ostẽdit
in qb⁹ ptib⁹ vulnera ɔtigẽtia ꝓuocant hec accñtia:ꝛ ẽt alia
accñtia que sunt timozosa ꝛ suspecta.2ª ibi.(Si aũt eueni
rẽt in mẽbzis).Qđ in ꝑma pte dic̃ manifestũ est.In 2ª pte
dic̃ ꝙ si euenirẽt.ſ.vulnera ĩ mẽbzis neruosis:quoꝝ plꝫmũ
est in anteriozi pte coꝛpis.i.que sunt posita in anteriozib⁹
ptib⁹ coꝛpib⁹ icipiẽdo.ſ.a ptib⁹ vẽtris ꝓcedẽdo vsq̃ ad ter-
minũ mẽbroꝝ spũaliũ si acciderit.ſ.vulnus ĩ medietate i-
feriozis extẽsionis.i.circa ptes mẽbroꝝ iferioꝝ.vtputa qꝛ
accidat circa ptes vẽtris timeꝫ cursus sanguis:aut.i.egri-
tudo ꝛ fluxus sanguis per ptẽ iferiozẽ.hoc est qñ mã q̃ de-
bebat ꝓcedere ad exterius defluit ꝛ deriuaꝫ ad epar.i.ad
iteſtina.tũc.n.egrediꝫ egestio sanguica:ꝛ q̃si epatica.ꝛ p̃ci
pue hoc accidit si in vulnere ꝑus appet tumoꝛ colozis ru-
bei.ꝛ iste tumoꝛ postea dispareat subito.ꝛ silr timeꝫ ex eo
.i.ex isto ẽt vulnere exñte.i.accñte ĩ ptib⁹ regionis iferiozis
qñq̃ pmixtio rõnis.ꝛ hoc est qñ mã ꝛ passio deriuaꝫ ꝑ ner
uos ad cerebꝝ.ꝛ si vulnus accidat ĩ medietate superiozis
ei⁹.i.i regione mẽbroꝝ supioꝝ spũaliũ timeꝫ.ſ.qñq̃ ꝙ ac-
cidat pleuresis:ꝛ hoc qñ mã deriuaꝫ ad pãniculũ tegẽtem
costas ꝛ faceret egritudinẽ repletõalẽ ĩ ipso ex quo accidit
apa ꝛ saniositas.ꝛ hoc accit:vꝫ qꝛ ex pleuresi postea cause-
tur empima ꝛ saniositas ĩ pectoze.ꝓpterea:qꝛ ɔuertiꝫ mã
pleuresis in saniẽ que postea coadunaꝫ ĩ ɔcauo pectozis.ꝛ
℔ accidit forte:qꝛ sanies exñs ĩ vlcere apato detumescẽte
vulnere subito recurrit ad pect⁹ et fit empima:aut ꝓuenit
ide sputũ sanguis:ꝛ hoc qdẽ ɔtigit si ꝓpter recursum mãe
ad ptes pectozis accidat venas extẽdi ꝛ scindi.vñ sanguis
egrediꝫ ꝛ accit sputũ sanguis ex quo accit vt isti postea sint
parati ad ptisim.Subdit aũt:qꝛ fecerat mẽtionẽ de sania
tione ĩ pectoze pzo cõpleta declaratõe isti⁹ remittit ad tertiũ
canonẽ vbi determiat de saniositate ꝛ empimate.Et qñq̃
timeꝫ in eis iteꝝ.i.in talib⁹ vlcerib⁹ taliũ ptiũ pmixtio rõ-
nis.ꝛ ℔ qdẽ est si mã ad cerebꝝ ꝓducaꝫ:aut nocumẽtũ ad
ipm̃ ꝓueniat.Si ĝ ex dictis ꝛsiderem⁹ regressum mãe q̃ ẽ

causa nocumēti magni triplicē pōt hre regionē ad quā cō/uertit̄ q regressus denotat nobis p̄ putationē saniei ⁊ tumoris: aut subitā disparētiā ipoχ. Nā aut regredit̄ ad mēbra supioris regionis: ⁊ tūc causat spasmū ⁊ p̄mixtionē rōnis. Aut regredit̄ ad mēbra iferioris regionis: ⁊ tūc maximus fluxū causat vel egestionē sanguineam: aut reuertit̄ ad regionē mediā: ⁊ tūc causat vel pleuresim vl̄ saniositatē i pectore vel sputū sanguis. Cā aūt diuersitatis ipsi⁹ maxie vr̄ sumi ex duob⁹. s. ex aptitudie mēbri recipiētis. hec aūt est debilitas mēbri recipiētis. nā ad locū debiliorē mā ꝺfluit. Scōa cā pōt sumi ex aptitudie mēbri mittētis vel a q̄ mā ꝺfluit. s. ex p̄te loci diuersi vulneris ap̄ati. Nā si vuln⁹ ap̄atis sit magis circa supiora: vr̄ q̄ q̄tū est ex h̄ q̄ mā sit magis apta recurrere ꝟsus cerebr̄: vñ gñat̄ p̄mixtio rōnis vl̄ spasmus. Si ꝟo sit i mēbris iferiorib⁹: vr̄ q̄ sit magis apta recurrere ad mēbra iferiora: vnde causat̄ egestio sanguis. Si aūt sit i p̄tib⁹ medys: vr̄ q̄ sit magis apta recurrere ad pect⁹: vñ causat̄ aut pleuresis aut empima aut sputū sāguinis. ⁊ hec est itentio Aui. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de signis bonis in vlceri⁹ est vt in circuitu coχ nascant̄ pili qui ceciderūt.

¶ In p̄te ista Aui. ponit quoddā signū p̄ q̄ꝺ cognoscim⁹ qñ in vlceri⁹ malis accit q̄ ipsa rectificat̄: ⁊ id signū melius fuerit positū supra iter p̄dicta. ⁊ dic̄ q̄ bonū signū est in vlcere vt renascant̄ pili in p̄tib⁹ circūstātib⁹ a q̄b⁹ ceciderūt. Et cā hui⁹ est: q⁹ vt dcm̄ fuit p̄us casus piloχ accit maxime in vlceri⁹ mollib⁹ in q̄b⁹ multa humiditas corrupta exit corrūpēs radices piloχ. Si g̃ incipiāt pili renouari significat̄ exiccatio hūiditatis supflue ⁊ rectificatio ei⁹. vñ significat̄ per h̄ q̄ fit sanatio taliū vlcerχ. ⁊ q̄ talia vlcera in via sanationis p̄cedūt. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et corpora susceptibiliora curationis vlcerū sunt que sunt melioris complexionis ⁊ pauciοris humiditatis superflue cum inuentione sanguinis boni in eis. Illa vero que sunt multe humiditatis aut siccitatis sunt tarde suscipientes rectificationem vlcerum quānis humida sicut infantiuꝫ sint susceptibiliora q̄ꝫ sicca sicut senū ⁊ p̄prie quādo complexio est radicalis sicca p̄uata sanguine mundo ⁊ accidentalis humida mollis sicut in senibus iteruꝫ: ⁊ p̄pter illud iterum fit in hydropicis curatio vlcerum coχ difficilis: ⁊ in p̄egnantibus iterum p̄opter retentionem supfluitatum earū: p̄opterea q̄ ip̄a rum menstrua retinentur. Sed in senibus non sanant̄ coχ vlcera p̄pter illud: ⁊ p̄pter paucitatem sanguis coχ boni.

¶ In p̄te ista Auic. docet in q̄b⁹ corp̄ib⁹ rōne cōp̄lonis vlcera facil̄r sanant̄: ⁊ in q̄b⁹ difficil̄r. Nā in illis corp̄ib⁹ in q̄b⁹ vr̄ alteratiua est fortior: humiditas ēt q̄ subycit̄ p̄ gñatiōnē carnis est melior: supfluitas ēt accñtalis q̄ madefaciendo vulnus ꝺsolidationē ꝓhibet est pauciοr: in talib⁹ vlcera meli⁹ ꝺsolidant̄. qr ibi oēs cause faciētes ad sanationeꝫ ei⁹ ꝺcurrūt. hec aūt sunt corpa melioris cōp̄lonis. In corp̄ib⁹ aūt supflue humiditatis. p̄pterea qr supfluit in corpe mā humida. s. madefaciēs vuln⁹ nō sic facil̄r sanant̄ vlcera. in siccis aūt: qr deficit mā bona q̄ subyci ꝺz per viā gñatiōis carnis: tū ēt qr vt⁹ alteratiua ⁊ nutritiua in talib⁹ est debil̄: difficilius accidit sanatio ipsoχ vlcerχ. ⁊ adhuc accidit ī eis vlcus difficilis sanatōis. Si in talib⁹ corp̄ib⁹ cū siccitate cōplexionis nālis abūdet humiditas multa exnea. tūc. n. deficit mā bona nālis ⁊ augeť humiditas ipediēs: sicut accēt in corp̄ib⁹ q̄ sunt i vltima senectute. ⁊ h̄ est qꝺ dic̄: ꝫ alia in modū correlarij imisceat q̄ sunt manifesta ⁊ plana.

¶ Et quādoq̄ sanant̄ vlcera: deinde rescindun tur: qñ non generatur in eis caro nisi ante mūdificationem. quādo ergo retinet̄ in eis supfluitas non munda oportet inde vt corrumpat̄ cōtinuitas. pueniēs secūdo. Et quādoq̄ existimātur fistule. p̄pterea q̄ accidit eis dispositio exiccationis ⁊ retentionis. ꝓhibentis respirationeꝫ q̄ ipse sunt sanate: qñ earū dispositio ē similis saluti sicut diximus: deinde rescindunt̄ p̄pter quēlibet motuꝫ ⁊ cōmotionē ⁊ tussim ⁊ offensionem ⁊ malitiā iacēdi ⁊ alia.

¶ Supius Aui. declarauit modos ⁊ diuersitates que sunt in vlceri⁹ rōne coχ a q̄b⁹ sumit̄ alia īdicatio ⁊ itētio curatiua q̄ꝫ illa que sumit̄ a so'one ꝺtinuitatis. In p̄te ista vult ostēdere cām quorūdā accñtiū que accidūt circa vlcera: ⁊ tria facit. ⁊ Primo reddit cām cuiusdā accñtis qꝺ accit post ꝺsolidationē quorūdā vlcerχ non verā: puta reddit cāꝫ huius accñtis: q̄re aliq̄ accidit mēbr̄ rescindi: postq̄ꝫ vr̄ esse sanatū ab vlcere. ꝫ⁰ reddit causam cuiusdā accñtis qꝺ alicui accidit: dū vulnus ꝺsolidat̄. puta q̄re in q̄busdā vlceribus: dū sunt in via ꝺsolidationis nascit̄ caro supflua nō bona. ʒ⁰ reddit cām cuiusdaꝫ alterius accñtis qꝺ remanet in mēbro. ꝫ⁰ ibi. (Et de vlceri⁹ in q̄b⁹ nascit̄ caro mala quedam sunt). ʒ⁰ ibi. (Cum ꝓlongat̄ spaciū). ⁊ Prima in duas: p̄mo facit qꝺ dcm̄ est. ꝫ⁰ ostēdit q̄ a duplici causa pōt id cōtingere. ꝫ⁰ ibi. (Et q̄ñ estimant̄ fistule). ⁊ Pria g̃ causa quā ponit p̄pter quā accidit mēbr̄ rescindi: qꝺ vr̄ esse sanatuꝫ ab vlcere est: q⁹ in talib⁹ vlceri⁹ admīstrata est medicina gnātiua carnis: aut dimissa est fieri generatio carnis ātēq̄ꝫ pfecte sint mūdificata a putredine vel sordicie exīte i eis ex quo ꝺtingit q̄ supfluitas ei⁹ remanēs que mundificata nō est q̄ ipsa post tēpus putrefit ⁊ putrefacta est necesse vt p̄pter putredinē que ēt fit in carne p̄tes carnis rescidant̄ de nouo. Scōa causa quā ponit est. qr vr̄ aliq̄ pp medicinam que fortiter exiccat humiditatē vlceris que ex pfundo veniebat: ⁊ mō non venit ⁊ p̄tes vlceris sunt quasi vnite q⁹ vlcera sunt sanata: sicut accidit ī fistulis. Sꝫ malitia que in carne vel mēbro fissa est vel remota non est: imo remanet accidit postea q⁹ pp aliquā leueꝫ causam p̄tes que pfecte vnite non erāt rescindunt̄. ⁊ redit ēt multiplicatio humiditatis: sicut p̄us que p̄pter putrefactionē quā facit p̄tes abiuicē separat ⁊ distinguit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de vlceribus in quibus nascitur caro quedam sunt in quibus nascitur caro addita ⁊ quedam in quibus non nascitur illud: ⁊ illa in quibus generat̄ caro addita sunt illa in quibus fit festinatio nascentie carnis ante mundificationem: ⁊ illa in quibus non nascitur illud sunt illa in quibus non nascitur caro: nisi post mundificationem.

¶ Reddit causam p̄pter quā in q̄busdā vlceri⁹ cum sunt in via ꝺsolidationis generat̄ caro superflua ⁊ mala ex qua postea non accidit vera consolidatio sed mēdosa. In q̄bus aūt hoc non accidit. Et causa huius tota nō est alia nisi imperfecta mundificatio aut pfecta. In q̄b⁹. n. non fit pfecta mūdificatio putredis accidit q⁹ materia putredis q̄ subycitur generationi carnis non est nālis pfecte. vñ caro generata ab ipsa non est nālis: sed mala ⁊ supflua. Sed in q̄bus

fit pfecta mũdificatio accidit q̃ materia que subycit̃ gñationi est bona ⁊ mũda. vnde ⁊ caro generata ab ipsa est bona ⁊ naturalis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cum ergo prolongat̃ spacium vlceris ⁊ corrodit̃r ⁊ putrefit ⁊ destruit̃r de substantia eius res plurima: tũc non expectatur cõsolidatio eius nisi fm profundum. Et ꝑprie quando vlcus est antiquum retinens spacio anni: ⁊ ꝑprie quãdo ẽ disruptũ ⁊ incipit ex eo disruptio scilz fistula: ⁊ antiquũ necesse est vt educat os ex ossibus que eis sunt vicina.

¶ In pte ista reddit causam cuiusdã accñtis. qz ī mẽbro remanet post pfectã ꝯsolidationẽ quorũdã vlcer̃: puta quare post cõsolidationẽ quorũdã vlcer̃ remanet cicatrix cõcaua: ⁊ duo facit. Primo ostẽdit ī qb⁹ vlcerib⁹ hoc accidat. secũdo in spãli videt̃ exp̃mere quedã ex illis vlceribus. z⁹ ibi. (Et vlcera qdẽ melãcolica). In p̃ma pte non vult aliõ dicere Aui. nisi q̃ in vlcerib⁹ que antiq̃ sunt in qbus ꝓpter antiqtatez ꝓuenit corruptio ad os: ĩmo corruptio ossis est causa antiquatõis ipsor̃ cum talia vlcera consolidari non possint nisi auferat̃ aliqua pars ex osse. necesse ẽ vt ꝓpter ablationẽ ptis ossis postea fiat ꝯsolidatio fm cõcauitatẽ ⁊ ꝓfunditatẽ mẽbri. Et ex hoc seqtur q̃ quãto pars ossis est maior que egredit̃ tãto cicatrix postea remanet magis cõcaua: quãto aũt minus ossis egredit̃ tanto cicatrix minus remanet cõcaua. Et idẽ dic̃ Hyp. in z⁹ pticula affor̃ismor̃. Uulnera quecũq; annua fiunt necesse est os emittere ⁊ cicatrices cõcauas fieri.

Sed aliquis dubitabit ꝓpter qd est necẽ: ꝓpter ablationez ossis fieri cicatricẽ cõcauã. nam aliqs dicet que nã poterit tantã carnẽ gñare que replebit locũ ptis ossis depditi. Nã nos videmus ad sensum q̃ aliqñ in vlcerib⁹ ī nascẽtia carnis generat̃ caro bona que supfluit ī q̃to: vñ est necesse diminuere eam vt cicatrix nõ fiat altior cute. q̃ loco ossis deperditi multiplicari poterit tãta q̃titas carnis q̃ replebit̃ locus ille. Itẽ Hal. in tegni dic̃ q̃ loco ossis depditi gñatur porus sarcoydes. Si q̃ loco pticule depdite gñat̃: alia pticula: vr̃ q̃ nulla cõcauitas debeat fieri vl̃ debeat remanere. ¶ Dicendũ est omissa causa quã aly solẽt cõiter dicere que causa nulla est: qz causa est hec ꝓpterea qz qñ aliq̃ partícula ossis depdit̃ iam labia vulneris ĩcipiũt dep̃mi ad iferius: qm̃ os est sustẽtamentũ carnis ⁊ cutis. Unde videmus ad sensum in vulnere cranei in quo amittit̃ aliq̃ partícula cranei. qz etiam dato q̃ fm mediũ vlceris generet̃ ⁊ augmẽtet̃ aliqñ caro sup̃ cutẽ. semp remanent tñ depssa iferius labia vulneris circũstãtia que debẽt vniri. vnde qz iferius dep̃munt̃ non põt fieri consolidatio ⁊ vnitio inter ea nisi fm concauitatẽ ⁊ depssionẽ. Et hec qdem maxime apparet qñ pticula ossis que eleuat̃ est sensibilis quãtitatis. ⁊ maxime hec contingũt quãdo sic eleuat̃ particula q̃ os vsq; ad ꝓfundz eleuat̃ ita q̃ remanet pforatũ ex pte vtraq; sicut apparet in vulnerib⁹ cranei qñ ex ipsis auferẽ aliqua particula ossis sic q̃ detegat̃ dura mater. tũc. n. ī eis maxie accidũt cicatrices ꝯcaue fieri. ꝯuenit ẽt q̃ hec ꝓfunditas ⁊ ꝯcauitas in cicatrice plus apparet in ꝓcessu post cõsolidationem q̃z in p̃mis. ꝓpterea qz porus sarcoydes qui generat̃ in loco ossis deperditi tẽpore ꝓcedẽte exiccat̃ cuz p̃mo esset mollis ⁊ tener: fm qõ dicit Hal. in tegni. ⁊ pro tãto: qz iste porus tẽpore ꝓcedẽte exiccat̃: ad exiccationem aũt suam miuit̃ tumor. hinc est q̃ tũc manifestior apparet depssio. ⁊ ex his apparet subtiliter intuẽti solutio ad predicta. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et vlcera quidem melancolica nõ sanant̃ nisi

ab eis auferat̃ tota corr̃ corruptio vsq; ad carnem ⁊ ossa sana.

¶ Quia ostẽderat in gñali in qb⁹ vlcerib⁹ post consolidationem ꝓfectaz remanet cicatrix concaua. hic exp̃mit aliq̃ in spãli ex illis vlcerib⁹. ⁊ dic̃ q̃ vlcera melica non sanant̃ ⁊c. Aui. vult dicere q̃ vlcera melãcolica videnr̃ esse ex vlceribus talibus in qbus necesse est auferre plã subaz: ita ẽt q̃ auferat̃ particula ossis que est ibi corrupta vsq; quo perueniamus ad ossa sana. Et qz aliter non sanant̃: idcirco in talib⁹ remanet post ꝯsolidationẽ cicatrix cõcaua ⁊ depssa. Intelligo aũt hic per vlcera melica non vlcera quecũq; facta a melãcolia. sed vlcera melãcolica hic intelligunt̃ que carnem habẽt sclirotizatã ⁊ induratam vsq; ad os. In talibus. n. vlceribus caro illa rectificari non põt: ĩmo opz eã abscindere: sicut etiam qñ labia vlceris sunt vehementer indurata oportet ex toto ea abscindere: ita etiam qñ caro vsq; ad os tota est sclyrotizata oportet eam ex toto abscindere. ⁊ qz hoc non accidit fieri in carne vsq; ad os gn etiaz in osse sit aliqua corruptio qõ supponit̃ illi carni ĩmediate pro tanto ẽt auferre oportet ex illo quousq; veniamus ad partem sanam. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et cause que cum accidunt corrumpunt vlcera sunt debilitas virtutis membri: quare recipiunt omnem materiam: ⁊ malitia complexionis membri: ⁊ malitia eius quod aduenit ei de sanguine: aut in qualitate: aut in quantitate. In qualitate vero plurimum eius est propter malitiam complexionis epatis ⁊ color est in eo declinis ad albedinem plumbeam: aut citrinitatem: aut propter splenem ⁊ est color ad nigredinem ⁊ alterationem declinis ⁊ lentiginositatem: quare est cum eo malitia omnium humorum in corpore. Et huiusmodi quidem preter hoc q̃ ex ipo non acquiritur quod conuertatur in carnem nocet per illud quod conuertitur ad ipsum de superfluitatibus. In quantitate vero quia additur aut diminuitur: quare non inuenitur cum quo caro vlceris generet̃. Et est vlcus claz mundũ properans ad escaram: ⁊ nascit̃ si est corpus mundũ pauci sanguinis.

¶ In parte ista post q̃z Aui. posuit diuersitates que fiũt ī vlceribus reddit causaz quorũdã accñtiũ ꝯtingẽtiũ in qbusdam illoz̃. ⁊ in his ipse ostẽdit causas difficilis sanatõis vlcerum. ⁊ reducit illas causas ad ordinẽ ⁊ ad quorũdã summam: vt ostẽdat in genere quot sunt cause vtp̃limũ ꝓpter quas vlcera ꝓhibent̃ a consolidatione que difficilis sanationis existunt. Et diuidit̃ in duas. Primo ipse enumerat causas que sumuntur ex parte coz̃ que sunt sicut ꝓhibitio consolidationis vlcerũ quãdo cõtingit q̃ ille cause corrũpunt̃. secũdo cõnumerat causas que sumunt̃ ex parte mẽbroz̃ vel accidentium que componunt̃ cum vlcere rõne quoz̃ prohibet̃ vlcus sanari. qz sine curatione illoz̃ vlcus sanari non põt. secũda ibi. (Aut est ꝓpter ostrochitatẽ que accidit). Circa p̃mã partem ītellige q̃ lz distĩguat debilitatem membri a mala complexione: tamẽ ista causa ad illaz reducit̃. ꝓpterea: qz debilitas vtutis non nisi ex malitia compl̃onis accidit. Est tamẽ differẽtia quantuz ad hoc q̃ Aui. per debilitatẽ membri ītelligit compl̃onẽ malam que est in mẽbro ꝓpter quam debilitat̃ vtus expulsiua sic q̃ nullum superfluũ ad ipsum trãsmissum põt expellere:

sed quodcūq recipit.per malitiā aūt complonis intelligit malitiā complexionis ſm q ex ipſa accidit virtutez attractiuam in membro debilitari.vnde nō pōt ex ſanguine generare carnem bonam in vlcere.Sic ergo vtraq istarum reducit ad eandē cauſam generalē:puta ad malitiā complexionis:lz in ſpeciali referat ad cauſam diuerſam.Et propterea poſſimus dicere q cauſe difficilis ſanationis vlcerum que ſumunt rōne eoz que faciunt ad conſolidationē vlceris ſunt in genere duo ſm q duo concurrunt ad ſanationem eoz:vtputa complexio que est ſicut agens cuz ſit īſtrumentū vtutis.t ſanguis qui est materia.Et ideo cauſe que ſumunt ex parte iſtoz:aut erit mala complexio exiſtens in mēbro vlcerato:aut erit malitia ſanguis qui pueniat ad membruz.Sanguis autē peccare poteſt dupl'r.vel in quali vel in quāto.vtrūq enim peccatū īpedit conſolidationem eius.Jd autem peccatuz in quāto in genere est duplex:aut q ſuperfluit:aut q est diminutus.vnde nō est in vlcere materia ex qua gñet caro i ipſo:t hoc est qō vult dicere Aui.lz ipe itermiſceat alia vba que ſunt manifeſta. Jd aūt verbū qō ſubdit Aui.in iſta particula circa finez.t est vlcus clarū mundū ꝓparans eſcaram:t naſcit ſi est corpus mundū.debet ſic exponi.vult enim dicere Aui.q qñ cauſa in ꝓhibitione conſolidatōis vlceris est diminutio ſanguinis qui ad vlcus ꝓfluit.tu cum ignoras vtrū corpus ſit mundū in ſe bñs paucū ſanguinē:tūc cognoſces ex iſto q videbis vlcus claz:t mūdum.ſ.a virulētia t ſordicie ꝓparans ad cicatricē.qñ enim ſic est:t tñ non ꝯſolidat non est alia cauſa:niſi q in corpore iſtius abūdat paucus ſanguis ille tñ est bonus.q ſi ille eſſet malus ſanguis iam gueniēs ad vlcus generaret ſordiciē:aut virulentiā in ipſo:vnde vlcus illud non eſſet claz t mūduz.t hoc est qō vult dicere Aui.t maſtica bene vba Aui.t non expectes q tibi vnumquodq exponat.¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut est propter oſtrachoſitatem que accidit parieti eius t margini ipſius:aut propter dilatationem venarum que aduciunt ei:aut propter corruptionem eius incipientem verſus tenebroſitatem t viriditatem t nigredinem:aut propter membrum male complexionis quod vicinatur ei.

¶ In pte iſta Aui.ponit cauſas alias difficilis ſanationis vlcez que ſumunt rōne eoz que ꝯiungunt cum vlcere ꝓhibentia ſanationē eius:aut rōne peſſimitatis t malignitatl vlceris.Et dicit.Aut ꝓpter oſtrachitatē.i.duritiē multam que parietē margis ipſius.i.in labys ipſi⁹ vlceris t ptibus eius:aut ꝓpter dilatationē venaz.itellige de venis varicibus.Nam iſte qñ dilatant in mēbro vlcerato reddūt vlc⁹ difficilis ſanationis.ꝓpterea:q ſubminiſtrāt mām male qualitatis vlceri:aut ꝓpter membruz male complonis:qō vicinat ei:q ex iſto ſubmergit mala mā in mēbro in quo ē vnde ꝓhibet ꝯſolidatio ei⁹.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et vlcera quidem praue curationis t eis ſimilia ſunt interficientia infantes non tolerātes vehemētiam dolez t vlcerū:t difficultatē curationis coz t ipſoz prauitatē.

¶ In parte iſta poſtq Aui.oſtēdit diuerſitates t dīrias que cadūt in vlcerib⁹ rōne coz que ſunt cauſe ſanationis coz: t rōne coz que componunt cū eis:t rōne malignitatis eorum:t rōne mēbroz in qb⁹ accidūt īnuit diuerſitatē q̄ cadit in vlcerib⁹ rōne q̄titatis coz.Uult.n.oſtēdere que inter vlcera rōne q̄titatis vlcerationis coz ſunt peiora ceteris alys parib⁹.t dicit q vlcera rotūda iter alia ſunt peiora.quia iſta vlcera ſunt difficilis ꝯſolidatiōis.Et cauſa hui⁹ est.ꝓpterea q cōſolidatio vlceris fit per vnitionē partium vel īmediate vt in vulnere ſimplici.vel mediāte carne que regenerat iter duas ptes ſicut in vulnere a quo caro est deꝑdita.q̄to.ſ.ptes vulneris plus diſtāt abinuicē t elongant tāto iter eas pōt fieri vnitio difficilius.Nūc aūt ptes vlceris rotūdi abiuicē plus elongant t diſtāt.t ꝓpterea etiā maioris capacitatis ponit eſſe aliqō corp⁹ in figura rotūda q̄ in alia figura:ſicut declaratū est in ſciētia geometrie.ꝓpter qō difficilius est vniri ptes vlceris qō est in figura rotūda:ꝓpter maiorē q̄titatē diſtātie que est inter cauſas q̄ iter ptes vlceris alterius figure.hec igit est cauſa:quare vlcera rotūda difficilis ſanatōis exiſtūt.Subdit aūt Aui.t ſunt īterficiētia īfantes oīo non tolerātes dolorem eoz.Cauſa aūt quare ſunt plus īterficiētia īfantes est q corpa īfantiū ſunt reſolubiliora q̄ corpa alioz.vñ calor t ſpūs i eis ex modica cauſa reſoluunt.Corpora.n.talia ꝓpter plīmā euaporationē que fit in eis ex ſeipſis reſoluūt. t ꝓpterea q reſolubiliora ſunt.non ſic ꝯtinuū dolorē tolerant iſtoz vlcerū:ſicut alia corpora :t non tāto tpe tolerare poſſunt vt in eis tardet ꝯſolidatio:ſicut ſuſtinere poſſūt corpa qbus ex paſſione que in eis accidit ꝯtinua nō ſic accidit vtutē diſſolui t deyci.Et hec ē cauſa quare hec vlcera ſunt plus īterficiētia infantes.t hoc gñale est.n.q q̄tūcūq vlcus magnū fuerit rōne q̄titatis diſtātie plus īterficit īfantes q̄ alios.ꝓpterea q citius accidit talia corpora reſolui q̄ alia.t hec est ītentio Auicēne.

¶ Canon curationis vlcez. CAP. II.

¶ Scias q omnia vlcera indigent exiccatione quadam ꝓter facta ex attritione lacertoꝝ t ipſoꝝ contuſione Jſta enim indigent in primis vt mollificentur t humectentur.Et cum hoc:quia indigent vlcera in dominatione diſpoſitionum exiccatione indigent quādoq diſpoſitionibus alijs mūdificationis t abſterſionis t alioz cōſequentib⁹ vlcera p̄ter ipſa vlcera.

¶ In p̄cedēti capl'o Aui.oſtēdit diuerſitates t differentias que cadūt in vlcerib⁹ rōne coz que poſſunt ꝯiungi cum vlcere a qbus ſumit alia ītentio curatiua q̄ ſit illa que ſumitur ab ipſo vlcere vnde ſolutio cōtinui ſolū est.In iſta parte Aui.vult oſtendere modū curationis vlcez ſm omnes illas diuerſitates t differētias.Et diuidit iſta pars i duas. ¶Primo oſtendit modū curationis iſtoz vlcez.ſecūdo docet modum curationis quoꝝdā accidentiū ſequentiū ad vlcera:vtputa modū curatōis diſruptionis que accidit in vlcerib⁹ cum vident cōſolidata.t docet etiā moduz curationis veſtigioz que in mēbro remanēt poſt conſolidationem vlcerū.ſecūda ibi.(Curatio poſt eoz diſruptionem) ¶Prima in duas.ꝑmo ponit canones generales curationis ſm p̄dictas diuerſitates vlcez.ſecūdo docet modū curationis coz in ſpeciali ſz iſtas diuerſitates.ſecūda ibi.(Neceſſarium est vt in eis adminiſtrent medicine).¶Prima in duas.ꝑmo ponit canones generales modi curationis p̄dictoz vlcez.ſecūdo dat quēdā canonē generalē per quē docet cognoſcere in quolibet vlcere cōuenientiā medicaminis qō approximat vlceri t incōuenientiā ipſius.ſecunda ibi.(Et oz vt audias ſermonē cōmunē t est q de illis) ¶Prima i duas.¶Primo ponit canones generales modi curationis p̄dictoz vlcerum:quantū ad ea que cōueniūt curationi corporis.ſecūdo ponit quoſdā canones generales in predictis quantū ad ea que debēt caueri t ꝓhiberi in curatione coz.ſecūda ibi.(Et de illis que recta ſunt in curatione vlcerum) ¶Prima in duas.ꝑmo ponit canones cura-

tionis vlcex fm qꝫ idicatio curatiua sumit ab esse vlceris
z ab esse eox que componunt cū vlcere que faciūt vlcera
difficilis sanatōis.scdo in generali aliqd inuit de modo cu
rationis eox fm qꝫ indicatio curatiua sumit a diuersitate
mēbrox in qbus sunt vlcera.z°ibi(Et cum ibi non est nisi
vlcus tūc opz vt alleuiet)Prima in duas.pmo ponit illos
canones modi curatōis vlcera pdictox.z°ponit quosdam
canones gnāles per quos docet rectificare modū z vsum
approximatōis medicaminū que admistrant in vlcerib⁹.
z°ibi.(Et medicamē gdē vnū fm quedā corpora ꝛc).Pri
ma in duas.pmo ponit quendā canonē gnālē in quo ostē
dit que idicatio curatiua sumit ab vlcerib⁹ z rōne vlceris
vt est vlcus.z rōne eox que componunt cuz vlcere q̄ aliō
idicāt ab esse vlceris.secundo ponit canones gnāles cura
tionis vlcerū vt diuersificant rōne diuersox que ꝯsideran
tur in vlcerib⁹que cum ipsis possunt cōponi phibentia sa
nationē eox.z°ibi.(Et quāto vlcus plus est maius)Dicit
ergo in pma pte.Scias qꝫ oia vlcera.(Juxta qō est intelli
gendum qꝫ in istis vbis vult Auicē.insinuare qualr idicatio
curatiua generalis sumaṫ ab vlcere rōne essentie vlceris:
fm qꝫ ex illa idicatōe curatiua cognoscimus vtutē medica
minum que admīstrari debēt in vlcerib⁹.z°qz cuz vlcere
accidit quedā cōponi que phibēt sanationē eius vult i ge
nere insinuare qualis modus idicatōis curādi sumit ab eis.
pmū qdē insinuat cum dic̄.(Scias qꝫ oia vulnera)secūduz
Aui.insinuat cū dic̄(pter facta)(Circa pmū est intelligen
dum qō Auicē.insinuat qꝫ medicamia que ꝯueniūt vlceri:
vnde vlcus est debent esse exiccatiua.Et rō istius est.qz in
omni vlcere vt declaraṫ in z°de igenio sani.ppter debilita
tem partis aggregaṫ humiditas supflua remolliēs subam
ptis z ipsam putrefaciēs.z ideo in omni vlcere ꝯiungit ali
quid:qō si non remoueaṫ phibet cōsolidatio eius.Et quia
hoc est aliqō humidū supfluū.idcirco omne vlcus inquā
tum vlcus est idiget admīstratione medicaminū exiccan
tium.Et ex bis manifestat duo.vnū est qꝫ exiccatio nō est
idicatio curatiua que directe sumaṫ ab esse vlceris:vnde
vlcus.Nam vlcus rōne sue essentie cum sit quedā dispōsi
tio solonis cōtinui.z solo cōtinui pmo idiget vnitione z cō
solidatione:vlcus vñ vlcus ē rōne sue eēntie vnitionē z cō
solidationē partiū idicat.sed exiccatio est idicatio genera
lis curatiua que sumit ab esse vlceris idirecte.qz est idica
tio que sumit ab eo qō generalr cum omni vlcere ꝯiungit
vel est aptum ꝯiungi qō sanationē phibet:qō.s.est humidi
tas supflua.z qz vnitio partiū z regeneratio carnis non est
opus medicamis.sed est opus fcm̄ a natura mediāte vtu
te naturali ipsius.vt dr̄ z°de igenio.sed exiccatio z remo
tio illius humiditatis supflue pficit mediāte medicia.hic
est qꝫ auctores loq̄ntes de pma intentione curatiua que ha
bet in vlcere ex qua intentione sumit idicatio de admīstra
tione medicaminū.dicūt qꝫ pma intentio curatiua i vlcere
est exiccatio non curātes facere mentionē de itētione z°.
qz illa non pficit medicia sed natura.(Scdo ex dictis ē
manifestū qꝫ illud rōne cuius idicaṫ qꝫ in oi vlcere inquā
tum est vlcus cōpetit exiccatio nō est mala cōplo humida:
qz illo modo quelibet solutio cōtinui essz composita z nul
la esset simplex:sed est supfluitas que de necessitate gene
raṫ in parte que habet rōnē cause phibētis cōsolidationez
eius rōne cuius idicaṫ qꝫ competat exiccatio.

Sed tunc aliquis dicet quare Aui.nō dixit sic.
Oia vlcera idiget exiccatio
ne quadam z abstersione quadā.nam declaratū est tertio
de igenio.qꝫ in omni vlcere est aptitudo generationis du
plicis supfluitatis.quarum vna est subtilis:alia est grossa.
subtilis idiget exiccatione:grossa vo abstersione.(Dōm
est qꝫ ppter duplicē causam nō dixit de abstersiōe:sz soluz
de exiccatōe.Nam hic loquebaṫ de itentiōe generali que
sumit ab vlcere iquantū vlcus est solo continui quedam.
Nūc aūt exiccatio est quedam itentio magis generalis q̄z
abstersio.lz.n.generet ibi illa duplex supfluitas.illa tī du
plex supfluitas iquantū vnaquaq; quedā humiditas sup
flua est:idicat debere exiccari.sed abstersionē non indicat
debere fieri nisi illarū altera que est grossa adherēs.ergo
si exiccatio est in itentione curatiua cōmunior:z hic loq̄ba
tur de itētione cōmuni idcirco de abstersione mētionē nō
fecit.Secūda causa est.qz vt dcm̄ est hic loqtur de itentio
ne curatiua que sumit ab vlcere inquantuz solo continui
quedā est in qua itentione dz esse conueniēs ois solo con
tinui siue sit vulnus siue vlcus.siue sit cum depditōe siue
absq; depditione partis:nūc autem exiccatio est itentio cu
ratiua in qua ꝯuenit ois solutio ꝯtinui:qz cuilz debet exic
catio.Sed abstersio non est idicatio curatiua in qua cōue
niat quelibet itentio curatiua:qa solū in illis cōuenit in q
bus accidit sanie generari.vnde in vulnere simplici a quo
nulla facta est depditio partis:z nōdū facta est generatio
sanie non cōuenit abstersio sicut apparuit supra in capitu
lo de vulnerib⁹.(Et si dicaṫ imo cōuenit sibi abstersio.
qz id dcm̄ Halieni in tertio de igenio.vr̄ applicari ad oēm
solutionē cōtinui.(Dicēdū qꝫ illud dcm̄ Halieni debet
sic itelligi qꝫ in omni solone continui est aptitudo vt in il
la duplex supfluitas generet.non tamē accidit semp ipsaz
generari.Nam in illis in qbus ppter subitam exiccationē
z bonitatē carnis accidit qꝫ vnitio labiox fit subito:qa nō
generaṫ supfluitas grossa que putrefaciat vulnus.qz ꝑus
fit consolidatio q̄z ibi aggregeṫ illa supfluitas grossa.Sed
si non accidit qꝫ in eis non fiat subita exiccatio z vnitio la
biox:tūc bene generaṫ ibi illa supfluitas rōne cui⁹ postea
idigemus medicamie absterſiuo.z ppterea i omni solone
continui:a qua facta est depditio carnis sensibilis.qz in ta
li non pōt fieri subita vnitio.qz idigemus i ea regeneratio
ne carnis accidit sanies gnari z putredinē rōne cuius idi
gemus medicamie absterſiuo.Sed in illis in qbus nō est
facta depditio aliqua.qa non debet fieri regeneratio aliq̄
possunt partes vulneris subito vniri.Unde pōt fieri cōso
lidatio anteq̄z sanies generet ppter qō non idigemus ibi
medicamine absterſiuo:sed tantū exiccatiuo.(Et ppte
rea solutio continui vnde solo cōtinui est solum idicat qꝫ
exiccatio debet fieri.non autem de intentione generali in
dicat qꝫ debeat fieri absterſio.Et ideo lz in omni vlcere sa
nies generet quātuz ē ex hoc cōpetit abstersio:z non soluz
exiccatio sicut postea dicet:qz tamē hic loqtur de itentiōe
curatiua generali que sumit ab vlcere vt solutio continui
est.Idcirco mentionē fecit solū de exiccatione z nō de ab
stersiōe dicēs.Scias qꝫ oia vlcera idigēt exiccatōe quadā.
(Scdo est itelligēdū qꝫ Aui.dixit signanter quedam vt
ostēderet qꝫ oia vlcera:lz in q̄ztū sunt quedā solutio ꝯtinui
idigeāt exiccatōe:tamē ista exiccatio non est fiēda equalr
in quolibet vlcere.Et ista diuersitas in exiccatōe pōt esse
ex parte vlcex fm qꝫ inter se diuersificant:z ex parte cor
pox z membrox in qbus fiūt.Ex parte qdē vlcerū fm qꝫ
diuersificant iter se.qz quedā vlcera idigēt exiccatōe mul
ta sicut sunt illa in qbus aggregaṫ multa humiditas:que
dam aūt modica sicut vlcera in qbus modica aggregatur.
Ex parte autem corporis z membrox.Nam in qbusdam
corporibus idigemus plus exiccare sicut in corporibus du
ris z siccis.In qbusdā aūt minus:sicut in corporibus mol
libus z humidis.Et eodem modo de mēbris est sicut hec
oia declarabunt inferius.quare ergo non oia idigent exic
catione equali pro tāto dixit quedā.(Circa secūdum qꝫ
ipse insinuat:vtputa qz insinuat qꝫ cum in vlcerib⁹ accidat
quedā componi que idicāt aliam itentionē curatiuā q̄z sit
illa que sumit ab esse vlceris ostēdit qualis modus idica
tionis curatiue sumaṫ ab alys.(Intelligēdum qꝫ duox

modoꝝ in genere sunt illa que componunt̃ cum vlcere a gbus sumit̃ alia indicatio curatiua q̃ꝫ sit illa que sumit̃ ab vlcere:quedã.n.sunt que cõponunt̃ cũ vlcere a qb⁹ sumit̃ alia ĩdicatio curatiua q̃ꝫ sit illa que sumit̃ ab esse vlceris q̃ nõ solũ est diuersa ab illa:sed est sibi ↄria. Naz sicut vlcus indicat qꝺ debeat fieri exiccatio ita illa dispõ ĩdicat ex parte sui qꝺ debeant admĩstrari mollitiua ꝛ humectatiua sic̃ est in vlcere qõ est cũ ↄtusione.nam vlcus ĩdicat exiccationem.sz ↄtusio ĩdicat ꝺbere admĩstrari mollitiua ꝛ humectatiua.ꝛ hoc ꝓpter duplicẽ cãm.vna est:qz in talib⁹ vlceribus est caro ↄtusa.ꝛ id qõ ↄtusum est necesse est putrefieri ꝛ in saniẽ ↄuerti.vt dr̃ 4°de igenio.gnãtio aũt putrefactionis ꝛ saniatõis per calꝫ fit humida ꝛ mollitiua. Scꝺa causa est.qz illa que mollificãt ꝛ humectãt sunt maxime sedatiua doloris ꝛ resolutiua humoris ↄstricti in loco.hoc autẽ maxime opz attẽdere in ↄtusione ꝛ attritõe:vt habitũ fuit supra in ca°ↄtusionis ꝛ attritõis. Quapropter in vlcere cõtusiuo est aliqd adiũctũ cũ vlcere:qõ ĩdicat aliud ab eo q̃ꝫ vlcus:ꝛ sicut est in vlcere ↄtusiuo:ita est ẽt in qbusdã alys sicut qñ ↄiũgit̃ mala cõpl̃o cũ vlcere.ꝛ sicut ẽt qñ ↄiungit̃ apa cũ vlcere:aut veniẽs doloꝛ.oia.n.hec ĩdicãt ↄriũ debere fieri ei qõ ĩdicat vlcus sic̃ appebit iferius. Et in talib⁹ qꝺẽ vlceribus in modo medicatõis id obseruari oz:cuz vlcus non possit curari sine curatione illoꝝ:qꝝ ꝑus debent illa curari:deide vlcus.sic tñ in cura oz ꝓcedere vt qñ curam⁹ illa oio nõ hẽamus negligẽtiã vlceris si possim⁹. Uñ Aui. iferius dic̃. Et cura qõcũq̃ apa fuerit cũ obseruatõe vlceris.ꝛ ꝓpterea mollitiua que admĩstrant̃ in talib⁹ debẽt eẽ minus mollitiua q̃ꝫ possimus. Et ꝓpterea cyrugici talia ex qb⁹ fit emplastrũ mollitiuũ qõ vlceri oz admĩstrari faciũt decoq nõ in aq̃ pura:sz in aq̃ mellita vl̃ lixiuio vt ex ℔ ista aliq̃ꝫ vtutẽ acqrãt:ꝓpter quã ↄueniãt mõ aliq̃ vlceri:ꝛ nõ oio noceãt sibi:ꝛ ista que sic cõponunt̃ cũ vlcere ꝛ moduz ĩdicatõis curatiue que ab eis sumit̃ Aui.insinuat cũ dixit. ꝓpterea facta ex attritõe lacertoꝝ.alia aũt sunt que cõponunt̃ cũ vlcere a qb⁹ sumit̃ ĩdicatio alia q̃ꝫ sit illa que sumitur ab esse vlceris vñ vlc⁹ est.illa tñ ĩdicatio nõ est ↄria ĩdicationi vlceris sicut est in vlcere sordido i quo rõne sordiciei ĩdicat̃ qꝺ veniẽs debeat fieri absterſio sic̃ est ẽt in vlcere i quo est mala cõpl̃o calꝫa in quo rõne calitatis ĩdicat̃ qꝺ ꝺbeat fieri ifridatio.ꝛ sili modo est i alys multis q̃ sequũtur vlcera que ĩdicãt aliꝺ debere in curatõe fieri q̃ꝫ ĩdicet solũ vlcus:ꝛ ista que sic cõponunt̃ cũ vlcere ꝛ modũ ĩdicationis curatiue que sumit̃ ab eis Hal.ĩdicat cũ dic̃. Et indiget q̃ñq̃ꝫ dispõnib⁹ alys ꝛc̃. ¶ Sz aduertẽdũ est circa ista qꝺ istoꝝ que sic cõponũt̃ cũ vlcere que diuersuz ĩdicãt:nõ tñ ↄriũ ei qõ ĩdicat vlcus.quedã sunt quoꝝ curatio sit̃ põt fieri cũ curatõe vlceris.ꝛ tũc idẽ medicamẽ hñs diuersas vtutes curat vtrũq̃:sic̃ vlcus hñs malã cõpl̃onẽ calꝫaz medicamẽ frid̃ũ ꝛ siccũ ↄfert ꝛ male cõpl̃oni ꝛ vlceri. Quedã que ꝑus oz oio remoueri cũ medicamib⁹ ꝓprys:deide vlcus curare:sic̃ si ad vlc⁹ sit fluxus humoꝝ maloꝝ ꝑus oz illos abscidere ꝓ eũationẽ:ꝛ alia:deinde vlc⁹ eũare ꝛ exẽplaoiuz istoꝝ apparebũt iferius. ¶ His ergo ꝑintellectis facile est itelligere qõ Auicẽ.dic̃:ꝛ que ẽt in toto capl̃o itẽdit q̃ꝫtũ ad plĩmã ptẽ corpis. Dic̃ ergo. Scias ꝛc̃. Et cũ hoc ĩdigent vlcera in dñantiozi qdẽ dispõnũ exiccatõe. Istud verbum põt dupl̃r exponi.vno modo vt referat̃ ad vlcera cõtusiua de qb⁹ fecit sermonẽ.ꝛ tũc erit sensus qꝺ ista vlcera ↄtusiua:lz ĩdigeãt mollificari ꝛ humectari:tñ ista q̃ꝫtuz ad maiozem partem et dispositionem indigent exiccatione. Nam solum ista ĩdigent humectari in ꝑn°.ꝛ tm̃ qꝺ recedat caro ↄtusa ꝛ mitiget̃ doloꝛ.postq̃ꝫ aũt recessit caro cõtusa semꝑ ĩdigẽt admĩstratõe exiccãtiũ vsq̃ꝫ ad finẽ ↄsolidationis.ꝛ iõ ẽt in istis est ve ꝛ qꝺ vlcera ĩdigẽt exiccatõe. Uꝫ potest exponi vt referr̃ ad seq̃ntia.ꝛ tũc erit sensus qꝺ vlcera

fm pl̃imas dispõnes ẽt que cõponunt̃ cũ eis exceptis paucis ĩdigẽt exiccatõe.ꝛ cũ exiccatõe adhuc ĩdigẽt alys dispositionib⁹ ꝛ itẽtionib⁹ curatiuis:sicut mũdificatione absterſiõe.ꝛ alioꝝ ↄñtib⁹ vlcera ꝓter ipsa vlcera.ꝛ ĩdigẽt ẽt alys dispõnib⁹ curatiuis que sumunt̃ ab his que ↄsequunt̃ vlcera que dispõnes curatiue sunt ꝓter ipsa vlcera.i.sunt alia ab eis que ĩdicãt vlcera vñ vlcera sunt:sic̃ ĩdigem⁹ in vulnerib⁹ aliq̃ñ remouere malã cõpl̃onẽ:aliq̃ñ malã carnez:ꝛ sil̃ia de qb⁹ postea appebit.ꝛ iste modus exponẽdi est etiaz verus.qz vt in pl̃ibus vlcerib⁹ cũ qb⁹ cõponunt̃ alie dispõnes ꝺato qꝺ rõne illaꝝ dispõnuz ĩdicaret aliud admĩstrari ꝺebere q̃ꝫ ĩdicet vlc⁹:tñ ĩdiget adhuc qꝺ illa q̃ admĩstrant̃ sint desiccatiue vtutis que ĩdicãt vlcus inquãtũ vlcus est: sicut appet satis ↄsiderãdo dispõnes singulas que ↄponũtur ꝺe qb⁹ faciet mẽtionẽ.qz in pl̃ib⁹ ẽt illaꝝ cõpetit medicamen exiccãs. ¶ Sed aligs dicet quõ dic̃ Aui.qꝺ vlcera ĩdigent q̃ñq̃ꝫ dispõnib⁹ alys:sicut mũdificatõe ꝛ absterſione:ĩmo semꝑ hec ĩdigẽt.s.absterſione:qz in vlcere rõne saniei semꝑ ĩdigẽt vt medicamen sit absterg̃es. ¶ Et dicendum est dupl̃r.vno modo qõ dixit q̃ñq̃ referendo hoc ad itẽtionẽ ↄmunẽ que habeẽt in vlcere.vñ vlcus solũ quedã solꝫ ↄtĩuitatis est loq̃ndo solũ ꝺe itentione que sumit̃ solũ ab vlcere.vnde solꝫ cõtinuitatis quedã spãlis ẽ.qz hoc modo non ĩdicat̃ qꝺ ꝺebeat fieri absterſio.qz solꝫ ↄtinuitatis vt solꝫ ↄtĩuitatis est hoc nõ semꝑ ĩdicat. Sz ĩdicat istõ q̃ñq̃:puta qñ cũ ipsa ↄiũgit̃ sanies rõne cuius indiget fieri absterſio:sicut dcm̃ est. Uñ lz vlc⁹ rõne qua differt a vulnere semꝑ ĩdigeat absterſiõe.rõne tñ q̃ solꝫ ↄtinuitat̃ que dã est non semꝑ hoc indicat. ¶ Uel dr̃ alr qꝺ hic non loqt̃ Auicẽ.ꝺe absterſione q̃cũq̃:qz non loquit̃ ꝺe absterſione que ↄuenit in vlcere rõne humiditatis grosse que necessario in vlcere generat̃. Sed loqtur hic ꝺe absterſiõe que cõuenit in vlcere qñ cum ipso ↄiungit̃ sordes grossa que non necessario in vulnere generat̃.sed ꝓpter aliqꝺ accñs malũ aduenies vlceri qõ cõstituit ipm vlcus humidũ.vnde licz absterſio ↄueniat in genere omni vlceri:tamen hoc modo absterſione non semꝑ ĩdiget vlcus sicut exiccatõe.sed hoc ĩdiget ꝑncipiũ cũ est vlcus sordidũ. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et quãto plus est vlcus maius ꝛ profundius indiget exiccatione vehementioze ꝛ vt aggregentur labia eius vehementiozi perscrutatiõe. ꝛ forꝛasse est tibi necessarium fuere ea. Et consideraex ꝺispositionibus necessitatis ad pscrutandum in illo ꝛ eis similib⁹ illud qõ diximus in capl̃o vulnerum.

¶ In ꝑte ista ostẽso in quodã gñali q̃lis ĩdicatio sumat̃ ab vlcere vñ vlcus est:ꝛ q̃lis indicatio in gñe sumat̃ ab his q̃ componunt̃ cũ vlcere q̃ ĩdicant diuersum ab eo qõ ĩdicat vlcus.ponit canones gñales curatõis vt diuersificat̃ rõne diuersoꝝ que ↄriant̃ in vlceribus a qb⁹ sumit̃ diuersa ĩdicatio curatiua. Et diuidit̃ ista pars in duas. ꝓzimo ponit canonẽ gñalẽ in quo ostẽdit̃ gñalr modus curatõis vlceruz vt hñt cãcrenas in mẽbzis absq̃ꝫ alia malitia spãli.s.qꝺ vlcera hñt ꝓfunditatẽ in mẽbzo.ꝛ in hoc ostẽdit̃ modus curationis vlceꝝ que hñt molestiã rõne q̃ꝫtitatis eoꝝ.2°tradit canones gñales in qb⁹ ostẽdit̃ modus curatõis vlceꝝ rõne eoꝝ que põt cõponi cũ vlcere que ꝓhibẽt sanationẽ vlceris.2ª ibi.(Si nõ est pol̃e vt ꝓhibeas ꝛc̃).ꝓzima in duas. ꝓzimo facit qõ dcm̃ est.2°qz curatio istoꝝ vlceꝝ dependet ex mõ ligature cõueniẽti ostendit ꝓpter q̃s causas vlcera ĩdigent ligatura ꝛ diuerso modo ligature penes illas causas.2ª ibi.(Et scias qꝺ vlcera ĩdigẽt ligaturis).ꝓzima i duas.ꝓzimo ponit modũ illũ in gñali curatõis taliũ vlcerũ in quo ostẽdit q̃lia medicamia sunt ↄucniẽtia eis q̃ꝫtuz ad

virtutem eoꝝ.secūdo ostēdit qualia sunt eis conueniētia cūtū ad modū subē eoꝝ:ꝛ qñ oz approximari talibꝰ vlceribus.3ᵒ ibi.(Et scias qꝺ vlcera fortasse ꝛc̄)Dicit ergo ꝑmo. Et cūto vlcus ꝛc̄.idiget exiccatōe vehemētiori.ꝛ rō ꝓptea.qꝛ cūto vlcus ꝓfundius ꝛ maius est tāto plus humiditas ibi supflue aggregat̄ rōne cuiꝰ idiget maiori exiccatōe ꝛ vt aggregent̄ labia eiꝰ veniēti pscrutatione.i.ꝛ idigēt vt ptes ꝺducant̄ adinuicē maiori igenio.Et rō qꝛ cū sit ꝓfunduꝫ vlcus oz qꝺ si debeat pfecte fieri sanatio siue vnitio vt fiat vnitio ptium vsqꝫ ad ꝓfundū.hoc aūt fieri nō pōt nisi cum aliquo bñ aggregāte labia adiuicē:vt cū ligatiōe que bñ vniat.ꝛ aliqñ oz facere vt ipse subdit ēt sil̄i modo qñ vlcus ē magnū ꝛptes abiuicē distāt magis:ꝓpter qō ē difficilius ea ꝺducere sil̄.vnde idigēt vnienti pscrutatōe:ad hoc vt adiuicē bñ vniant̄.ꝛ qꝛ ad hoc nō sufficit solū modus ligature aliqñ.iō subdit.Et fortasse est tibi necessariū suere ea:ad hoc vt labia aggregent̄ adiuicē ꝛ ꝑmaneāt aggregata.¶ Sed tu dices qd est hoc qō ponit Auic.hic.qꝛ videt̄ ponere curā istoꝝ ac si eēnt vulnera simplicia.nam vnitio labioꝝ ꝛ futura cōpetit vulneri simplici a quo nō est facta depditio carnis neqꝫ dum facta est gñatio saniei in vlcere aut facta ē depditio partis ꝛ etiā gñatio saniei.¶ Dicēdū est ad hoc qꝺ id qō dicit hic Aui.est cōmune ad vulnera et vlcera.Nam ostēdit in cōmuni solū modū curatōis q ꝺuenit vlceri rōne qua magnū est ꝛ ꝓfundū in membro absqꝫ alio modo malicie spāli.¶ Nūc aūt exquo ꝓfundū ꝛ magnum est nō iudicat̄ nisi qꝺ medicīa exiccās sit vehementius exiccās.ꝛ qꝺ sit polis illa aggregatio labioꝝ cū maiori igenio cūꝫ si nō cēt magnū ꝛ ꝓfundū.ꝛ ꝓpterea in vlceribꝰ simplicibꝰ qbꝰ nō est alia itentio hoc simplr obseruamus ꝛ nihil aliud sic̄ appuit supra in capło de curatōe vulneꝝ sermone vl̄i.Sed in vlceribꝰ ī qbꝰ facta est aggregatio saniei obseruamꝰ hoc:ꝛ cūto sunt ꝓfundiora tāto magis administramus medicinā exiccatiuā:ꝛ obseruamus ēt hoc qñ sūt mūdificata ꝛ nitimur ad cōsolidationē eoꝝ qꝺ cum mō ligature aggregamus ptes eoꝝ vehemētius cūꝫ possum⁹ vsqꝫ ad ꝓfundū vt citius fiat ꝺsolidatio:imo in talibꝰ cauernis ꝛ abscōsionibꝰ cyrugici edocti qñ vident eas mūdificatas pfecte nō apponūt tēras amplius iterius.Sꝫ cū modo ligature aggregāt ptes adiuicē.ꝛ tūc quasi subito accidit aggregatio ipsoꝝ ꝛ ꝺsolidatio.qꝛ si ꝑponeret̄ tenta accideret valde plōgari ꝺsolidationē eoꝝ.Et rō quare hoc facimus in talibꝰ vlceribꝰ est.qꝛ in talibꝰ vlceribꝰ pcipue fꝫ ꝓfundū facta est modica depditio carnis:vñ partes fꝫ ꝓfundū qñ non est ibi supflua humiditas ipediēs pñt adinuicē aggregari absqꝫ generatione carnis sensibil̄r iter eas:de sutura aūt nunqꝫ obseruamus in eis.Et certe dicēduꝫ est qꝺ raro suturā in eis obseruamus.Sed tūc obseruaremus qñ hoc vlcus ꝓfundum non esset multū distās a natura vulneris simplicis.tūc.n.non exñte supflua humiditate in tali vlcere:qꝛ exiccata est vnimus ptes eius adiuicē ꝛ suimus ac si esset vulnus simplex.Et tūc cyrugici hoc obseruāt:qꝛ scarificāt labia eius de nouo vt egrediat̄ sanguis ab eis vt cū illo sanguine exñte iter labia accidat ꝺsolidationē fieri sic̄ fit in vulneribꝰ simplicibꝰ.tñ hec suitio raro in eis fit.Naꝫ ꝓpter humiditates que aggregant̄ ī hoc vlcere vtpl̄m est qꝺ ꝓpter suitionē non pōt fieri subita vnitio sicut fit ī vulnere simplici.ꝛ non facta subita vnitione necesse est suitionem disrūpi.qꝛ ergo hoc raro facimus.Idcirco Aui.dixit fortasse.Et dixit etiam subdēs.Et considera de dispositione necessitatis ad ꝓfundandū in illo ꝛ sil̄ibus.i.considera bene qñ vides hoc esse necessariū ꝛ cum suitione ꝛ cū modo etiam ligature tu possis hoc agere.Quoniaꝫ non semp hoc ē possibile:sed soluꝫ qñ dictū est.ꝛ illud qō diximus in capło vulnerū.i.ꝛ modum suitionis:ꝛ talia faciūt ad īcarnationem labioꝝ considera ex his que diximus ī capło de vulneribꝰ:qꝛ ibi dcm̄ est de his sufficiēter:quia hic modus curationis proprius magis pertinet vulneribꝰ qꝫ vlceribꝰ.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et scias qꝺ vlcera fortasse indigent in curationibus suis administratione medicinarum quaruꝫ quedam sunt currentes penetrantes ꝛ que inūciuntur ꝓfundantes:ꝛ tūc necessariuꝫ est vt sint vnguēta ꝛ eis similia:quare oportet tūc vt fit illud quod apparet humiduꝫ:ꝛ quod occultum est siccum:ꝛ proprie in illis que sunt ad fistulam opꝫ vt sit siccitas orificioꝝ eius vincēs humiditatem substantie eius vehementer.Et est quidem quādoqꝫ necessariū vt earum medicine permisceantur cum eo quod currit vt fiant viscose adherentes.Scias ergo illud iterum in eis.

¶ In pte ista ostēdit qualia medicamīa sunt ꝺueniētia p̄dictis vlceribꝰ fm substantiā in medicamibꝰ que admistrantur īterius:ꝛ quādo ipsa īdigemus administrare īterius cūꝫ etiam in medicamibꝰ que admistrant̄ exterius super orificium vulneris.Dicit ergo.Et scias qꝺ vlcera ꝛc̄.Ulcera qdem que bis īdigent sunt vlcera ꝓfunda in qbus non pōt fieri exiccatio humiditatis supflue fm ꝓfundum nisi inyciant̄ medicie vsqꝫ ad ꝓfundum.hoc aūt fieri non pōt nisi sint ī suba ligda ꝛ penetratiua.ꝛ tūc necessariū ē vt sint vnguēta.qꝛ vnguēta ꝓpter molliciem pōt ex eis iungi tēta:ꝛ sic īmitti vsqꝫ ad ꝓfūdū ī eis ꝛ sil̄ia:sicut lotiones facte ex aqs in qbus decoquunt̄ medicie ꝺueniētes talibꝰ vlceribꝰ que loture postea inyciant̄ īterius in vlcere.quare oportet .s.vt tūc sit illud qō apparet humidum ꝛ qō occultū sit siccum.i.ꝛ tūc necessariū est in talibꝰ medicīs illud qō est apparens in eis sit in substātia ipsa humida cum debeāt esse ligde currētes:ꝛ qō occultū est in eis.i.vtus earuꝫ sit sicca vnde lꝫ ista medicīa fm substantiā sit humida:tñ fꝫ vtutē debet esse multū exiccatiua.id vult dicere Aui.Et oportet vt sit siccitas orificioꝝ vincēs humiditatē substantie eius vehemēter.hoc vult dicere Aui.qō oportet qꝺ medicamē qō admistrat̄ in talibꝰ fm orificiū vlceris sit substātie valde sicce.qō aūt admistrat̄ in ꝓfundum sit magis humidū vt possit.s.penetrare vsqꝫ ad ꝓfundū.s.per orificiū strictū. ꝛ hoc est qō vult dicere Aui.cum dicit.Et oportꝫ vt sit siccitas orificioꝝ.s.medicamīs qō admistrat̄ sup orificiū eiꝰ vincēs humiditatē substātie eius.i.substantie medicamīs eius qō admistrat̄ itus in ꝺcauo ꝛ ꝓfundo vehementer.i. valde.Et ex hoc apparet qꝺ istud dcm̄ referꝫ ad substātiaꝫ medicamīs.quantū.n.ad hoc medicamīa que admistrantur in ꝓfundo debent esse plus humida. Sed referendo hoc ad virtutem medicine que admistrat̄ in ꝓfundo debet tūc medicina esse magis exiccans vt dictum est prius. Et subdit postea.Et est qdē qñqꝫ necessariū vt eoꝝ medicamina misceant̄ cum eo qō currit ꝛc̄.hoc est dicere qꝺ ēt in talibꝰ vlceribus medicīa dure substātie ꝛ sicce sicut sūt pulueres necessariū est vt misceant̄ cum aliquo humido. vtputa cum aliquo oleo ꝛ cum cera vt fiāt viscosa adherētia.ꝛ hoc est vt plus possit vtus eaꝝ ꝑmanere et ꝓfundari in mēbro vel in loco.Et per hoc Aui.vult dicere qꝺ quādo tu non admistras in talibꝰ medicīs in substātia ligda ītus. qꝛ admistras solum ea extra supra orificiū:tamē adhuc in talibus est necessitas vt medicine substātie sicce ꝑmisceātur cum aliquo ligdo vt saltem fiant viscose adherētes in loco.Uerum qꝺ illud dictum posset esse dcm̄ generale ad medicamina que administrant̄ in quocūqꝫ vlcere.Quia

qualit̄ cirugici edocti. amodo vent
tentas vt subito fiat consoli. datio
dato. qꝺ vulnus sit Cauu. nostruꝫ

hoc etiam in alys vlceribus:qñq; est necessariuz facere in medicis eoz.tñ qz hoc maxime adaptat talibꝫ vlceribus. ideo maxime referẽ hoc dcñ ad vlcera de gbus fecit mẽtionem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et scias qꝫ vlcera indigent ligaturis ꝛ strictura propter tres modos. Quorum vnus est vt currat sordicies:quare oportet vt sit fortitudo stricture eius apud eius orificium vt ipsius expressio bona fiat. Et secũdus est vt seruetur medicamen incarnatiuum super vlcus ꝛ non indiget strictura vehementi. Et tertius est ad incarnationem labioz: ꝛ oportet vt non sit strictura in ipso mollis apud duo labia:immo cõplicata complicatione vehementi: ꝛ non oportet vt cum ligatura perueniatur ad lesionez:ita vt apostemeẽ. Et opz vt sit adiuuans in phibẽdo apostema:qñ non est possibile cum apostemate vt cureẽ vlcus.

¶ In pte ista:qz modus ligature est vnꝰ ex modis curatõis ꝓdictoꝝ vlceꝝ gra huius oñdit ꝓpter ꝙs causas fit ligatura in vlceribꝰ.ꝛ ꝓpter ꝙs itẽtiones.ꝛ pz qđ dic̃.qz ẽt de mõ ligature dcm̃ fuit supra in caꝰ de vlceribꝰ. Et oz vt sit ligatura:qz dixerat qꝫ ligatura que fit ad icarnãdũ non dz eẽ mollis apud duo labia:ĩmo cõplicata vt melius extendat vnũ labiũ vsus alteꝝ:ꝛ ipsa vniat ꝛ in vnũ ꝺducat:modificat istud dcm̃.ꝛ pz qđ dic̃. Et pro sed.sz oz vt sit supple medicus adiuuãs in phibẽdo apostema.vel vt sit supple modus ligature adiuuãs in phibẽdo apostema:ꝛ nõ sit attrahens apostema.ꝛ hoc qdẽ fac̃ modus ligature talis:qñ ita fit qꝫ est potẽs expmere humiditates a loco vulneris versus alias ptes.ꝛ non sit cum hoc ita fortis vt dolorẽ faciat ꝓpter qđ generet apostema in loco:qm̃ non est poſe vt cũ apate cureẽ vlcus.ꝛ ratio est ꝓpter dolorẽ qui in ipso ꝺiungit̃ qui impedit actionẽ oĩum vtutũ:ꝛ ꝓpter malitiã complexionis que est in ipso:rõne cuiꝰ vtꝰ nõ põt opari actionẽ naturalem:mediãte qua fit vlceris ꝺsolidatio.

¶ Et si non est tibi possibile vt prohibeas ꝛ apparet apostema:tunc occupatus sis cum apostemate ꝛ cura eius quodcũqꝫ apostema fuerit cum obseruatione ipsius vlceris vsquequo separaueris ex curatione apostematis: ꝛ tunc remanebit sola obseruatio vlceris. Et similiter quãdo corrumpitur quod est in circuitu vlceris ꝛ virideſcit ꝛ nigreſcit cura illud cum scalpellatione ꝛ extractiõe sanguinis: ꝛ si etiam cũ ventosis:deinde adhere ei spongiam siccaz postea medicinas exiccantes. Et cum separatur vlcus:aut inuenis vlcus purum:tunc oportet vt obserues in primis an ex corpore aliquid ad vlcus effundatur aut non effundatur:im moiã sit abscissum. Qz si nihil effundatur ad ipsuz sit intentio tua in medicando ipsum: ꝛ si aliquid effundatur ad ipsuz sis sollicitus in eo quod ad ipsum effunditur ex flobotomia:aut solutione ventris aut vomitu:quoniã vomitus quãdoqꝫ confert etiam in boc. ꝛ Hypoc.testificatur de eo: ꝛ in vlceribus fuerint frusta ossium: ꝛ pãniculi aut alia nõ ꝓpperes in extrabẽdo ea:sed fac illud qđ diximus in ca.ossium.

¶ Cum dedit canonem generalẽ modi curationis vlceruz vt vlcera profundant̃ ꝛ fiunt cauerne in membris dat canones generales modi curationis aliarum dispositionum que cum vlcere coniungunt̃:ꝛ posset diuidi in tot partes quot sunt dispositiones quas expmit que cum vlcere coniungunt̃:quarum dat canones generales curationis.subintelligens in hoc modum etiam generalẽ omnium aliaꝝ dispositionum quas non expmit:tamen artificialius diuidendo possumus dicere qꝫ ista pars diuidit̃ in tres. In prima parte ponit moduz generalem curationis quarũdam dispositionum que cum vlcere generant̃ vel coniungunt̃ sine quaꝝ curatione vlcus curari non põt.in secũda parte in generali ponit canonem generalẽ omniũ talium dispositionum que cum vlcere coniunguntur.ꝛ reddunt ipsum difficilioris sanationis.in tertia parte adhuc illum moduz generalem specificat in qbusdam dispositionibus que possunt coniungi cum vlcere ꝛ prohibent sanationẽ eius.secũda ibi.(Et opz vt remoueas causas).tertia ibi.(Et multotiens est vlcus molle).¶ Prima in duas.ꝑmo facit quod dictum est.ostendit enim modum remotionis illarum dispositionum.secũdo ponit canonem generalem quem obseruare oportet in curationibus vlceruz cum remote sunt dispositiones ille.secũda ibi.(Et ꝑmũ quidem oportet te ꝓperare de esse vlceris).¶ Prima diuidit̃ in quatuor ꝑtes qꝫ quatuor sunt dispositiones quas explicat que possunt coniungi cum vlcere:quaꝝ ostendit canones curationis generales.secunda ibi.(Sitr qñ corrũpit̃ qđ est in circuitu).3ª ibi.(Et cum separat̃ vlcus).quarta ibi.(Et si in vlceribus fuerint frusta ossiuz).Que dicit in oĩbus istis partibꝰ sunt manifesta. Et cum separat̃ vlcus ab omnibus malis dispositionibus que prohibent sanationez eius. Aut inuenis vlcus purum.i.sine malis dispositionibus existentibus in loco vlcerato que ꝓhibent sanationẽ eius:tũc oportet ꝛc̃. Et si in vlceribus fuerint frusta ossium ꝛ pãniculi nõ ꝓpperes extrahere ea.ſ.subito vel cum manu vel cũ alio instrumẽto:hoc enim posset esse causa vehementis doloris.ꝛ ꝑ ꝺns apostematis.sed fiat illud qđ diximus in caꝰ ossiuz.i.obseruia modũ de his que dicemus ĩ ca.de modo curatõis ossiũ corruptoꝝ.ſ.iferius. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et primuz qdẽ qđ oportet te preparare de eẽ vlceris est apertio cum medicinis suis:deinde mundificatio cuz medicinis suis:deinde nascẽtia carnis ꝛ consolidatio. Et si inueneris vlcus mſidum equale quod non habet ꝓfunditatem: tũc consolidatio tm̃ fiat cum eo quod non habet mordicationẽ. In sordidis ṽo necessariuz est abstringẽs mordicans. Et in primis curant̃ indigent mordicatione:quoniã sensus non sentit ipsum:deide gradatim pueniat̃ ad illud qđ est leuioris mordicatiõis vsquequo sentiat bona nascentie carnis.

¶ In parte ista ponit quendam canonez generalem quem obseruare oportet in vlceribus quando.ſ.vlcera in via rectificationis existunt ꝛ non sunt cum eis be dispositiones ꝛ accidẽtia mala predicta.ꝛ vult dicere.illud quod obseruare oz in talibꝰ vlceribus.¶ Primũ est aptio cum medicis suis.i.studere:vt orificiũ sit aptum:ita qꝫ orificiũ etiam sit latius si poſe est ꝙs sit fundus eius. Et rõ est:qz tũc a tali vlcere humiditates melius ꝛ latius põt perfluere ad extra.

Neq; tale vlcus est tūc aptū vt faciat sinū ⁊ ꝓuertat̄ in fistulā. Secundū qđ opz obseruare est mūdificatio. Nā in vlceribꝰ vt in pluribꝰ ⁊ p̄cipue in his q̄ aliq̄lē hñt ꝓcauitatem aggregat̄ hūiditas ⁊ sordes supflua vltra etiaz illā q̄ gnātur de necitate in solone ꝓtinui. vñ solo ꝓtinui est. tuz ꝓpter ꝓcauitatē. tuz ét: qz plus debilitat̄ mēbz q̄to plus remanet solutio ꝓtinui in ipso. Sicut accidit in solone cōtinui q̄ est vlcus q̄ plus pseuerat in mēbro q̄z simplex vulnus: ꝓpter quaz debilitatē attrahit̄ plus de supfluitatibꝰ ad mēbrum. ⁊ qz iste remanētes ibi consolidationē impediūt ⁊ generatōez carnis. Idcirco eas opz mūdare ab vlcere. Si qđē sunt subtiles cū exiccātibꝰ. si aūt grosse cum abstergētibus: deide remotis istis cū vlcus est paruū. seqtur tertia intētio. s. gnātio carnis ⁊ ꝓsolidatio q̄ qđē cōpletur cū medicīa carnis regnātiua q̄ absterſiōe ⁊ exiccatōe participat. Idcirco Aui. subdit dr̄ntiaz iter medicinā absterſiuā ⁊ exiccatiuā q̄ debet̄ vlceri mūdo in quo sola intētio est regnātio carnis ⁊ medicinā absterſiuā ⁊ exiccatiuā q̄ debet̄ vlceri sordido dicēs. Et cū inuenis vlcus mūdū equale ⁊c. hoc ē dicere. medicia q̄ debet̄ vlceri in quo sola intētio est ꝓsolidatio ⁊ regeneratio carnis est medicina p̄ticipans exiccatōe ⁊ absterſiōe sine mordicatiōe: qm̄ mordicatio ꝓhibet regenerationem carnis: qz est cā doloris. vñ attraherent̄ supfluitates ad locū q̄ ꝓsolidationem ꝓhiberēt: sz in vlceribꝰ sordidis. s. q̄ nō sunt munda eq̄lia est neciū medicamē mordicans ⁊ abstergēs. i. est necessariū medicamē participās forti absterſiōe ita ꝙ mordicet vlcus: sz mūdū si ei approximaret̄: sz illud vlcus sordiduz ꝓpter multā sordicie ex qua caro defendit̄ ab actiōe illi⁹ medicamis nō multū mordicat: imo si mordicaret eēt nimis absterſiuū ⁊ esset signū ꝙ non solū actio medicamis pueniret ad sordicie vez etiā ad būiditatē bonā ipsi⁹ carnis. Et ꝓpterea subdit Aui. ꝙ ista vlcera cū curant̄ in primis idigēt mordicatione. i. indigēt forti medicamine absterſionē multam hñte: qđ esset mordicatiuū quantuz est ex se. tamē hic nō mordicat: qm̄ sensus nō sentit ipm̄ propter multam putredinē in quā agit ⁊ agit in carnē: deide gradatim pueniť ad illud qđ est leniozis mordicatōis: ꝓpterea qz in processu minorať sordes vsq;quo sentiať nascētia carnis: qz tunc opz admīstrare medicamē qđ adeo modica absterſiōe participet ꝙ mordicatiuū nō sit. Et sicut dictū est de absterſiuo medicamine respectu vlceris sordidi. simili modo intelligendū est de exiccatiuo medicamine respcū vlceris viruléti ⁊ respectu vlceris equalis mūdi. De virtute aūt medicie gnātiue carnis: ⁊ dr̄ntiam eius inter medicinā gnātiuā carnis ⁊ absterſiuā q̄ debet̄ vlceri sordido: ⁊ exiccatiuā q̄ debet̄ vlceri virulēto: ꝓfecte diximus supra. Idcirco h̄ dr̄e amplius nō curamus.

¶ Et caue in omnib⁹ illis ne dolere facias quātum potes ⁊ propie quando est illic caliditas ⁊ inflammatio.

¶ Dic qz dixerat ꝙ in vlceribꝰ sordidis debet̄ med icam mordicās: modificat dcm̄ suū. vt p̄ hoc det intelligere ꝙ nō dz eē sic mordicās vt dolorē faciat in illis vlceribus. ⁊ iō dixit. caue in oib⁹ illis. s. medicamib⁹ q̄ admīstrant̄ etiā in sordidis ne dolorē facias quantū potes. ideo qm̄ nihil est adeo tam causa ap̄atis cito sicut dolor ⁊ ꝓpie quando illic est caliditas: qm̄ ex dolore multiplicatur in loco caliditas. ⁊ ēt ex dolore ⁊ ex caliditate simł accidit multa attractio ⁊ inflatio ⁊ ap̄a: qm̄ ex dolore augebit̄ ap̄a sicut dictum est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et opz vt remoueas cās ꝓhibētes a ꝓsolidatiōe: ⁊ sunt cāe quas numerauimus ⁊ dixim⁹ q̄ declināt cū vlcere ad malitiā. nā si tu curaueris eas in primis nō eris vacans ad curationez vlcez sicut opz: imo nō erit tibi pole. Et multotiēs qdez rectificata est ꝓplo mēbri ⁊ sufficit in rectificatione vlceris.

¶ In parte ista dat canonē generalez in modo curationis omniū dispōnū que cum vlceribus coniungunt̄ ⁊ ponūt ipsa difficilis sanatōis. ⁊ pz qđ dicit.

¶ Et multotiēs est vlcus molle sup qđ orit̄ caro mala q̄ est in seipa ad rubedinē ⁊ calefactionē declinis: ergo cure t cū epithimatibus infrigidātib⁹ carnē circūdantē ipz sicut succus solatri cū boloar. ⁊ aceto: ⁊ epithimata ꝺ sandalis ⁊ cāfora infrigidata cū niue: quare nō cessat cō solidari vuln⁹ ⁊ ꝓstrigi. ⁊ oz vt in vlceribꝰ doloꝛosis q̄ sunt vehemētis doloꝛis sis occupat⁹ in primis i sedādo doloꝛē: ⁊ illud cū mollificatiuis q̄ tu scis ꝓculdubio. ⁊ q̄uis sint ꝛia vlceri: verūtn̄ cū nō sedať dolor nō p̄parať nobis vt curemus. cū ergo sedauerimus cōseq̄mur. Et vlcera qdē sordida indigēt vt mundent̄ ⁊ sunt illa quoz būiditas: ⁊ qđ ex eis currit est plurimū. ⁊ fortitā mūdificant̄ cum melle ⁊ fortasse mundificant̄ cū puluerib⁹ ⁊ vnguētis. ⁊ qm̄ nō mundificať nō est possibile vt obuiet eis medicamen puz vsq; ad corpus eoz ⁊ ꝓpie pulnere. quare opz vt mundificent̄: deide nascať caro: ⁊ in mundificante qdē est absterſio plus sicut sciuisti añ. ⁊ fortasse oriť caro mala: quare est necessarium vt corrodať cum medicamine acuto ⁊ liniať defoꝛis cuz infrigidantibus: deinde eradicetur cuz eo quo eradicatur escara: deinde curetur.

¶ In parte ista adhuc illum canonē generalem applicat ad dispositiones quasdam generales que in vlcere cōiunguntur que prohibent sanationem docens modum generalem curationis illaruz. Primo ergo hoc facit in dispositione que cōiungitur cum vlcere que est mala complexio calida. secūdo hoc facit in doloꝛe quādo cum vlcere coniungitur. tertio in sordicie quando. s. vlcus est sordidum. quarto hoc facit quādo cum vlcere coniungitur caro mala superflua. secūda ibi (Et oportet vt in vlceribus doloꝛosis). tertia ibi. (Et vlcera quidem sordida). quarta ibi (Et fortasse oritur caro mala) Qđ in omnibus istis partibus dicit manifestum est ⁊ planum. ⁊ non est nisi necessaria expositio litteralis. Dicit ergo ꝑmo. Et multotiens ⁊c. quando non cessat cōsolidari vulnus. s. tale in quo oritur caro mollis rubea. ⁊ cōstringi. s. quādo administrantur in circuitu talia frigida. ⁊ hoc ideo quia cum per ista epithimata ꝓhibet̄ illa mala complexio calida que erat in carne rectificata complexione oritur caro bona. ⁊ tūc consolidatur vlcus si occupatur in primis ad sedādum doloꝛē: ⁊ ratio quia doloꝛ prohibet consolidationez: eo quia prosternit virtutez in qualibet sua actione. ratio est qz doloꝛ est causa attractōis humoꝛ ad locuz. ⁊ illud. i. sedatio doloꝛis fit cū mollificatiuis q̄ tu scis. hec aut̄ mollificatiua sunt ea q̄ cala sunt ⁊ būida. nā talia sunt ꝓpie q̄ sunt ꝓpie mitigātia doloꝛis inquātū ē doloꝛ. ¶ Juxta qđ ē intelligēdū sic̄ appet ꝑ Serapionē suo libro de simplicib⁹. ⁊

Ba.5°. de simplici medicia. Medicie sedatiue doloris sūt duox modox. q̄dā qdē sunt ꝓprie sedatiue doloris. ⁊ iste sunt q̄ debētur dolori inq̄ntū dolor est. q̄dā aūt sunt q̄ non sunt ꝓprie sedatiue doloris inq̄ntū ē dolor. ⁊ iste sunt q̄ sedāt dolorē remouēdo cām doloris vt si dolor fit a cā calā hoc mō sedat ꝑ frida. Et si dolor fit a frida remouet ꝑ calida. iste. n. nō sunt ꝓprie sedatiue doloris: qz nō ꝺriant dolori vt dolor ē: sz ꝺriant sue cause. ⁊ iō tales medicie nō sedāt quēcūq; dolorē: sz solū dolorē factuz a mā cui ꝺriant be medicie. Sz medicie ꝓprie sedatiue doloris dicte sunt q̄ debent solū dolori rōne doloris. ⁊ iste oēz dolorē sedāt. Et be sunt duox modox. q̄daz qdē sunt q̄ nō vere sedant dolorē: qz nō sedāt dolorē: nisi qz ꝑuant opatiōez sensus a mēbro sicut sunt stupefaciētia. ⁊ iste dīr sedatiue doloris equoce ⁊ ſm nomē solū. Sicut hō mortuꝰ dr hō equoce ⁊ solū ſm nomen. Quedā aūt sunt sedatiue doloris q̄ vere dolorē sedāt. ⁊ iste sunt ille q̄ in mēbro calorē nālē multiplicāt ⁊ ꝺfortant. Nā calor multiplicatꝰ ipugnat omni rei nocēti. ⁊ q̄ ét disponit oēm modū mäe cāntis ad euaporationē ipsiꝰ ex mēbro siue cā fuerit frīda siue calā. talia āt mollitiua ⁊ hūectatiua exeūt sicut sunt calā ⁊ hūida: qz ḡ iste dīr vere sedatiua doloris inq̄ntū dolor ē ⁊ omni dolori ꝺpetūt. Idcirco Aui. dixit q; doloris sedatio fit cū mollificatiuis q̄ tu scis. ⁊ ista sunt q̄ sunt ꝺria vlceri q̄ vlcus īdiget his q̄ exiccāt. vex cū nō sedat dolor nō ꝓparat nobis vt curemus. s. vlc. ⁊ cā istius est dicta. ¶ Cū ḡ sedaueris. s. dolorē ꝺseq̄mur. s. curā vlceris. ⁊ q̄ nō mūdificant. s. vlcera sordida nō ē pole vt obuiet eis medicamē purū vsq; ad corpꝰ eox. i. nō ē pole vt veniat vsq; ad fundū eorū. s. ad carnē medicamē pux ⁊ medicamē exiccatiuū qō facit nasci carnē: ꝓpterea qz sordes ꝓhibz hoc vt ḡ possit medicamē id puenire ad carnē oz sordes mūdari ⁊ ꝓprie puluueres. i. maxīe medicie q̄ sūt in suba puluerulēta puenire nō pñt: ꝓpter qō medicia in suba dura ⁊ terrestri nō sic penetrat vt in suba liqda. vt dcm ē ꝑus. ¶ Et intellige q; sordes ꝓhibz puentum medicamis exiccatiui qō gnāt carnē ⁊ subam ⁊ ſm vtutē. ſm subam qdē: qm̄ sordes stās in medio īter talē medicinā ⁊ carnē ꝓhibz puētum talis sube medicie ad carnē. ſm vtutē qdē: qz medicamē exiccatiuū gnātiuū carnis nō ē sufficiēs in absterſiōe talis vlceris: nec ēt in exiccatōe ipsiꝰ. vñ virtꝰ eiꝰ nō sufficit ad remouēdū in tali vlcere id qō ꝓhibz gnātōez carnis. ⁊ iō oz ꝑus vt talis sordes mundificet: deīde admīstret medicamē faciēs nasci carnē. Et in mūdificatōe. i. in absterſione talis sordis est absterſio plus. i. maior. s. q̄ sit absterſio medicine gnātiue carnis sicut sciuisti añ. s. in capl'o isto eodē. ¶ Et ꝑmū qō oz te ꝓparare ꝛc. sicut sciuisti ꝑus in capl'o vbi locutꝰ est de medicia gnātiua carnis. ⁊ de hac medicina satis dcm ē pfecte. s. in tractatu de vulneribus. ⁊ iō ibi recurrat. Et fortasse ozit caro mala in seipsa. i. male sube. vñ oz vt corrodat cū medicamine acuto ⁊ liniat de foris cū infridantibꝰ. s. appoſito illo medicamie acuto: qz illud medicamē facit accidere malā ꝓplonē calidā. vt ḡ remoueat oz liniri de foris cum his q̄ infrigidāt: deinde eradicet. s. caro causticata cū eo quo eradicat eius escara: sicut cum butyro ⁊ his que mollificant cum quibus escara facta cum medicamine acuto cadit.

¶ Et medicamē qdem vnū ſm q̄dā corpora facit nasci carnē ⁊ ſm q̄daz eox est corrosiuū vehemētis absterſiōis cum corpora illa sint leuia valde: aut est ſm q̄dam eox nō abstergēs neq; faciēs nasci: ⁊ ꝓpter illud eget medicamen vt ꝓfortet aut frāgēdo cōmixtionē eiꝰ aut minuēdo eiꝰ vnctuositatē aut iniūgēdo ei medicamē aliud in quo sint exiccatio ⁊ absterſio ⁊ in corpore alio ē ꝑ cōparatōez ad ipm corrosiuū indigens vt minuat de pōdere eiꝰ aut addat in vnctuositate eiꝰ aut adiūgant ei stiptica aliq̄.

¶ Supius Auic. posuit quosdā canōes gnāles ꝑ quos docuit modū curatōis in gīe eox q̄ componunt cū vlcere q̄ ꝓhibēt ꝺsolidatōez eiꝰ. ⁊ posuit ēt canonē gnālē modi curatōis vlcex. In pte ista ponit quosdā canōes gnāles docētes nos rectificare vsuz approximatōis eox medicaminū q̄ vlcerib' approximant. ⁊ diuidit in tres ptes ſm q; ponit tres canones. ꝑmus qdē canon docet rectificatōez vsus medicīax q̄ admīstrant ad gnātōez carnis q̄ntū ad modū pmixtōis eax. secūdus aūt canon docet quātitatē tpis in q̄ pōt bēri expiētia de iuuamento ⁊ vtilitate medicine. tertiꝰ aūt canō est docēs rectificare vsuz approximationis cuiusdā medicamis spālis puta olei. zm canonē ponit ibi (Et de illis q̄ sunt necia) 3m canonē pōit ibi (Et oz vt elōget ꝛc.) ꝓma in duas. ꝑ pōit illū canonē. 2°. ex dictis infert qōdā correlariū ibi (Dignioza qdē vlcera) Circa ꝑmā ptē itelligēdū ē q; Aui. in isto canone vult oñdere necitatē diuerse mixtiōis medicaminū faciētiū nasci carnē ſm diuersitatē corpox in ꝓplone. sic. n. habitū fuit supra. vbi de hac mā fuit lōgiꝰ disputatū. medicie facientes nasci carnē: sz ex pte dispōnis vlceris in q̄ debet sola generatio carnis ⁊ nihil aliud: non diuersificent in exiccatōe ⁊ absterſiōe: tñ oz eas diuersificari rōne diuersitatis corporū in qbꝰ fiūt vlcera. ⁊ hꝫ iō: qz vt dicit Aui. medicina q̄dā in vlcere cuiusdā corpis in q̄ debet sola gnātio carnis faciet nasci carnē. in vlcere vo alteriꝰ corpis suppoſita q̄ntū est de se eadē dispōne vlceris si administrat corrodet carnē. in vlcere vo alteriꝰ nedū q; faciat nasci carnez: īmo nō absterget neq; exiccabit sufficiēter: īmo multiplicabit saniē ⁊ hūiditatē in loco. Et rō hꝫ est: ꝓpterea qz sic habitū fuit ꝑus medicia gnātiua carnis oz excedere in siccitate in ꝑ gradu: ⁊ oz eē modica absterſio in eo. Nunc aūt eadē medicia in respcū ad corpa diuersax ꝓplonū nō pōt eandē hre opatiōez in excessu exiccatōis ⁊ absterſiōis. Nam medicia q̄ respcū corpis sicci excessus hēbit in exiccatiōe in ꝑ gradu ⁊ ēt in absterſione. vñ in illo corpe solū exiccabit superfluitatē ⁊ absterget ꝓpter ꝓpetit gnātōi carnis: respcū corpis mollis ⁊ hūidi hēbit excessuz in exiccatōe ⁊ absterſiōe satis plusq̄ in ꝑ gradu. ⁊ ꝓpterea nō solū ī ipso exiccabit superfluitatē q̄ ē in vlcere. suppoſito q; vlcꝰ sit eiusdē dispōnis ī eo: īmo exiccabit ⁊ absterget hūiditatē bonā ⁊ iuuatiuā. vñ accidet diminutio carnis. Eodē mō si ꝓpat ad corpꝰ valde siccū nō hēbit excessuz ī exiccatione respcū illiꝰ. vñ tūc in illo nec exiccabit hūiditatē vlceris sufficienter: ꝓp qō nō gnābit carnē: īmo multiplicabit hūiditas ⁊ sanies in loco cū vsu illiꝰ medicamis: qz ḡ sic accidit q; eadē medicia ꝓpata ad corpꝰ hz diuersaz opatiōez. Idcirco oz si illud medicamē debeat fieri gnātiuū carnis ī diuersis corpibꝰ diuersaz facere pmixtionē eius cū his q̄ diminuūt exiccatōez absterſiōis eiꝰ si superflue exiccaret vl' abstergeret: vl' cū his q̄ augēt si diminute hꝫ ageret. Et ideo Aui. subdit. Et ꝓp id eget vt medicamē ꝓfortet. i. vt tēperet. s. cū pmixtiōe eiꝰ cū altero sic q; abstergat ⁊ exiccet ſz q; oz. ⁊ istud qdē: qz si pax desiccat vel abstergit in corpe isto ꝓfortet isto mō qō subdat: aut frāgendo cōmixtionē eiꝰ vt. s. q; addat in q̄titate illiꝰ medicamis exiccatiui. ⁊ nō sit sic mixtū cū alys q̄ remittāt exiccatiōez eiꝰ aut minuēdo eius vnctuositatē: vt. s. qz ponit minꝰ de oleo ī illo medicamie ꝓpoſito de oleo: qm̄ si minꝰ apponit ō oleo. ⁊ tūc nō sic remittit virtus desiccatiua illiꝰ medicamis aut adiūgēdo ei aliqō medicamis ī q̄ sit exiccatio ⁊ absterſio: qz tunc vigorabit virtꝰ exiccatiua ⁊ absterſiua. Et sili mō

vocet remittere exiccatiõez ꝛ abstersionẽ eius si supfluat in cozpoze alio ꝑ tres modos ꝯrios ꝓdictis. ¶ Et itellige circa hoc: ꝙ sic̃ diuersitas ꝯplonis cozpis ẽ causa vt medicamẽ diuerso mõ ꝯfortet̃ in sui cõmixtiõe. simili ét mõ si vlcera diuersificant̃ in hũiditate est cã bꝰ vt medicamen diuerso mõ debeat ꝯfortari in sui ꝓmixtiõe: ꝛ ꝑz cãz hũiditatis ꝛ diuersitatẽ vlceris ꝯuẽit ꝙ medicamẽ aut plus aut minus exiccet: qz tñ hic loq̃bat̃ Aui. de medicamine gnãtiuo carnis qõ qdẽ ꝓsupponit eãdẽ disponẽ esse in oĩbus vlceribus vt declaratũ fuit ꝓus. idcirco solũ fecit mẽtionẽ hic de diuersitate que accidit ex parte complexiõis cozpozis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Bigniora ergo vlcera vt cõfortet̃ eoꝝ medicamẽ sunt illa quoꝝ difficilis ẽ ꝯsolidatio.

¶ Dic ex ꝓdictis ifert qõdã cozrelarium: qõ cozrelariũ sic ex dictis iferꝛ. Si. n. ꝯfortatio medicamis sit in ꝓmixtione eiꝰ rõne diuerse ꝯpatõis quã hz medicamẽ ad diuersa cozpora cum vlcera q̃ difficulter ꝯsolidant̃ pñt hre diuersas cãs pp q̃s ꝓhibent̃ a ꝯsolidatõe manifestũ ẽ ꝙ medicamẽ qõ in eis admistrat̃ oz maxime ꝯfortari cũ ꝓmixtione diuersa ꝑz diuersitatẽ illaꝝ causaꝝ. ꝛ ita ꝑ hoc apponitur vnicuiq; cause difficultas consolidatiõis vlceris. ꝛ sic vnũ medicamẽ nõ põt ꝯuenire oibꝰ cũ nõ possit hre eãdẽ ꝯpatiõez ad oia pp multas diuersitates eoꝝ. q̃re manifestũ est ꝙ in eis medicamen indiget maxime cõfortari ex permixtione ꝓm diuersitatem eoꝝ. Que aũt sint cause diuerse ꝓpter q̃s vlcera difficulter sanãt̃ hoc ex dictis manifestum existit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de illis que sunt nec̃aria ẽ vt dimittat̃ medicamẽ super vlcus tribus diebus: deinde dissoluat̃. naz si ipm tunc nõ operatũ fuerit nõ faciet suam operationem.

¶ In ꝑte ista ponit aliũ canonẽ de q̃titate tẽporis in quo põt hẽri expiẽtia de iuuam̃to ꝛ vtilitate medicamis. Ponit aũt Aui. hũc canonez: ꝓpterea qz cognitio medicamis nõ est semꝑ oino certa. cognoscere. n. ꝑ rõnẽ ꝙ illud medicamẽ ad punctũ tãtũ exiccet vel tantũ abstergat vel aliã opatõez faciat: hoc certe oino cognoscere nõ possumus. ꝛ ꝓpterea ad certificatõez cognitõis medicie oz subseq experiẽtiã manifestã. ꝛ hoc vult Hal. in cõmẽto illiꝰ secũde ꝑticule. i7. affozismi. vbi cibꝰ ꝑter nãm ĩtrat ꝛc̃. ꝙ in bis q̃ recte excognita sunt testimoniũ sumit̃ ab euẽtu: ꝓpterea qz ad certificatiõem medicamis vtꝝ sit recte approxima tũ vel nõ opz hoc accipe expientia. Idcirco Auic. nobis ꝫ determiat tps in quo ꝑ expientiã põt hẽri cognitio de vtilitate aut iutilitate medicamis. ꝛ ꝓpterea Aui. dicit. Et ꝺ illis q̃ sunt nec̃ia. s. ad habẽdũ pfectã cognitõem medicamis est vt dimittat̃ medicamẽ tribꝰ diebꝰ sup vlcus. non ĩtelligas ꝙ tu debeas ponere sup vlcus ꝛ dimittat̃ ipsum tribꝰ diebꝰ pseuerare absq; alia ꝓmutatõe: qz hoc nõ esset ꝯueniẽs: neq; ẽt expientia illud docet: imo cũ ꝯrie videamus bis aut saltẽ semel renouare medicamĩa sup vlcera: qõ si nõ fieret aggregaret̃ mã ꝛ sanies in vlcere ex q̃ ꝯtingeret vulnus vel vlcus nimis putrefieri. Sed ĩtelligo ꝙ debeat medicamẽ dimitti tribus diebꝰ: hoc est debet medicus expiri medicamen ad minus tribus diebus. si. n. in hoc tpe iuuamẽtũ nõ facit nõ sperat̃ de iuuamento medicamis. vñ oz illud medicamẽ ꝓmutare. ꝛ rõ q̃re opz expiri tribus diebꝰ est: qz in minori tpe nõ posset perpẽdi operatio manifesta illiꝰ medicamis. ꝛ ꝑ ꝯns nec iuuamẽ nec nocumẽtũ ipsiꝰ. Et hoc qdẽ qõ dicit de tribus diebꝰ nõ ĩtelligas semꝑ ꝙ ad punctũ debeat medicus expiri tribus diebus. Sz ĩtelligit ꝑ hoc tps latũ qõ est spaciũ triũ diez vel circa id. In qbusdã. n. citius perpendit̃ ꝛ in qbusdaz forte tardius paꝝ. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et opz vt elõgct̃ oleũ qlibet ab vlceribus. ꝙ si fuerit nec̃ariuz. tũc oleũ de kerua ꝛ oleum myrtinũ ꝛ oleum masticinum.

¶ In ꝑte ista dat canonẽ in rectificatõez vsus cuiusdã medicamis: qõ admistrat̃ in vlceribꝰ: qõ medicamẽ ẽ oleũ. ꝛ dicit. Et oz ꝙ elõget̃ qlibz oleũ ab vlceribꝰ ĩtelligit de oleo solũ admistrato: qz de oleo ꝓmixto cũ alys medicis nõ ĩtelligit cũ ꝯtinue oleũ admistret̃ in medicis ꝛ vnguẽtis q̃ in vlceribꝰ admĩstrant̃. oleũ. n. in talibꝰ nõ nocet: qz acgrit ꝟtutẽ medicaminũ q̃ cũ eo miscent̃: ſz oleũ solũ nocet vlceri rõne vlceris. nã oẽ oleũ inquãtuz vnctuositate ꝑticipat addit in putrefactõez ipsiꝰ vlceris ꝛ putrefactionẽ hũiditatis. hec aũt ẽ cã cozruptõis ipsiꝰ: qõ si fuerit necessariũ admĩstrare oleũ. s. vel aliud medicamẽ qõ apud nos nõ hẽremus. tũc. s. est magis cõueniẽs oleũ de kerua aut oleũ myrtinũ aut oleũ masticinuz: qz ista olea siccitate ꝛ stipticitate participant rõne eoꝝ a qbus virtutem accipiũt hec olea. ¶ Tunc sequit̃ illa pars.

¶ Et cũ ibi nõ est nisi vlcꝰ. tũc opz vt alleuiet̃ in sensibili mẽbroꝝ nõ tolerantiũ ipm ꝛ caueat̃ a dolozatiõe eius cuz medicamẽto forti. In illo ꝟo qõ est pui sensus nõ abstineat a nec̃aria medicatõe. Et itrinseca qdez ꝛ sublimia preciosa ꝛ multi iuuamẽti ꝛ suscipiẽtia nocumenta velociter sũt de capꝰo sensibili ꝛ iudicio eiꝰ et coꝝũ ꝯria sunt de capꝰo insensibili: aut quozũ sensus ẽ debilis. Et ꝑ huiusmodi cãm non suffe rũt vlcera ĩtrinseca ea q̃ sunt sic̃ flos eris et eis silia et ꝓprie ea q̃ bibunt̃: et idigẽt illis q̃ faciũt glutinatiõez plus sic̃ dragagãtũ et gũmi. et illa qbꝰ clisterizat̃ idigẽt eo qõ ẽ iter duas res.

¶ In ꝑte ista q̃ diuisa fuit ꝓus cũ dedit canones gnãles curatõis vlceris rõne disponũ q̃ ꝯiungunt̃ cũ vlcere q̃ ꝓhibẽt ipm a sanatõe eiꝰ dat quẽdã canonẽ gnãlẽ in curatõe vlcez ꝓm ꝙ idicatio curatiua accipit̃ ex diuersitate mẽbroꝝ in qbus sunt vlcera. ꝛ iste qdẽ canon est quantũ ad medicamina que adminiſtrant̃ in vlceribus ꝓm diuersitatẽ membroꝝ. Et vult dicere ꝙ quãdo vlcus fit in membro vehementis sensus. tunc quanto plus possibile est caueat̃ a medicamibus fortibus. ꝛ hoc ideo: qz ex admistratiõe taliũ in talibus mẽbris fieret vehemẽs dolor ex quo accidit ꝟtutẽ ꝑsterni ꝛ attractio multoꝝ hũoꝝ ad locũ vlceris ꝛ gnãtio apatis in eo. Sz in mẽbris q̃ sũt modici sensus possumus ꝓcedere cum forti medicamie si nec̃ia est admistratio eius ꝓpter cãm ꝯtrariã. Itez etiã in mẽbris que sunt iteriora ꝛ sublimia aut multi iuuamẽti debes cauere a talibꝰ medicamibus: ꝓpterea qz timor est de dissolutõe virtutis coꝝ. ꝛ ꝑ ꝯns de destructõe opatiõis eoꝝ ex quo totũ cozpus ledet̃. ꝛ ideo Auicẽ. ex dictis insinuat ꝙ ꝓpter hanc cãm vlcera intrinseca nõ sufferũt ea q̃ sunt sicut flos eris ꝛ silia: ꝛ maxie in medicamibꝰ q̃ bibunt̃. q̃si vult dr̃e Aui. ꝙ in talibꝰ vlceribꝰ nõ admĩstrant̃ medicamina fortia. ꝛ rõ est: qz talia medicamina fortia ꝓueniunt ꝓus ad subaz. ꝛ ꝑ ꝯns ad mẽbra sensibilia ꝛ multi iuuamẽti timor eẽt de lesiõe ipoꝝ nimia ab illis. Sz si talia medicamia mittant̃ ꝑ ꝓtẽ exteriorẽ in medicamie ad talia vlcera. sicut est vlcus in pectore qõ penetrat ad exteriꝰ. tũc talia medicamina nõ perueniũt ad alia membra nobilia: sed immediate perueniunt ad locũ. lz adhuc talia nõ debeant esse fortia vt ea que adminiſtrant̃ in alys. ꝛ hoc est qõ Auicen. subdit cũ dicit. ꝛ illa. s. medicamina que admi-

nistrant p clistere.s.pp vlcera facta interi⁹.t ista sunt illa quoꝝ orificiū vsq; ad iteri⁹ puēit:idigēt eo qō ē iter duas res.i.debēt eē vtutis medie iter duas res:qz.s.pñt eē vtutis fortioris q̄; sint medicamia q̄ bibunt̄ vel accipiunt̄ p os: tñ debēt adhuc eē debilioris vtut] q̄; sint medicamia q̄ admistrant̄ in vlceribꝰ mēbroꝝ exterioꝝ t ignobiliū.t hec est intētio Aui.Et causa huius dicta est.

¶Et de illis q̄ recta sunt in curatione vlceꝝ est vt quieta sint membra coꝝ t nō moueant̄ t si mouent̄ in pricipio motu paruo minus nocumentū est q̄; si moueant̄ post principiuꝫ motu laborioso t ppie in corpe maloꝝ humoꝝ.

¶Supius Aui.dedit canones gnāles curatōis vlceꝝ fm oēs diuersitates eoꝝ q̄tū ad ea q̄ ꝯueniūt in curatōe iporū vlceꝝ.In pte ista dat quosdā canōes gnāles i curatione vlceꝝ q̄tū ad ea q̄ debēt caueri i curatōe ipsoꝝ.Et diuidit̄ ps ista i q̄tuor fm qꝫ q̄tuor pōit canōes.in qb⁹docet cauere q̄dā q̄ nocēt vlceri.zᵐ canonē ponit ibi(Et oꝫ vt timeat̄)3ᵐ pōit ibi(Et caue in absterſiōe)4ᵐ pōit ibi(Et vlcera qdē)In p̄ma pte nō vult dīre aliud nisi qꝫ qdā canon in curatōe oiuꝫ vlceꝝ ē vt ꝓhibeat̄ motꝰ mēbri vlcerati t pcipiat̄ ges.Et cā est.qz cū de rōne motus mēbri sit distrahere ptes abiuicē de rōne eiꝰ est impedire vnitōem ipsaꝝ.t p ꝯñs de rōne eiꝰ est impedire ꝯsolidatōez.q̄re in quolibꝫ est ꝓhibēdus motꝰ t pcipienda est ges.Et subdit Aui.qꝫ supposito qꝫ mēbꝝ vlceratū moueat̄ meliꝰ ē.i.minus malū est a p̄nō ipsiꝰ vlceris mouere ipm p totum tps pduratōis vlceris q̄; facere ipm gescere a p̄nō aliqbꝰ diebus:t deinde ipm subito mouere t pcipue in vlcere qō fit in corpe maloꝝ humoꝝ.ex q̄ significat qꝫ illud vlcus est quodāmō malignū. t iō qō h̄ dī: dī ēt ab hypo. ꝑ regimis acutoꝝ.Et cā hꝰ nō est ob aliud:nisi qz pmutatio subita a ꝯsuetudine est nociua.In ꝯsuetudie aūt t dato qꝫ ꝯsuetudo sit mala nō sic corpꝰ ledit̄ ppea:qz ꝯsuetudo quodāmō dispōni nāli ꝓpinq̄ est. Cū g̃ mēbꝝ vlceratū gescit a p̄nō. t postea subito mouet̄ accidit qꝫ pp subitā mutatōez mēbrū vlceratū valde ledit̄ t pcipue si illud vlcꝰ sit in corpe maloꝝ humoꝝ:qz subita mutatio ad motuꝫ facit accidere attractiōem maloꝝ humoꝝ ad locū vlceratū.vñ nocumētū multiplicat̄ in vlcere:ſz si ab ipo p̄nō moueat̄ mēbꝝ vlceratū.tūc qz mēbrū assuescit ad motū ex motu nō recipit passionē:pp qō nō sic nocet̄ ab ipo.¶Deīde cū dic̄.

¶Et oꝫ vt timeat̄ i vlceribꝰ q̄ cadat ex vicinitate coꝝ icarnatio iter duo mēbra vicinantia sic̄ adherētia q̄ accidit iter palpebrā t oculū t inter duas palpebras t iter duos digitos.

¶Tunc pōit secūdū canonē in quo oñdit medicū curare debere qōdā nocumētū qō aliqñ accidit in ꝯsolidatōe vlceris.t pꝫ qō dicit.¶Deinde cū dicit.

¶Et cauerne t absconſiones sunt velocis conuersionis ad fistulas.

¶Nūc pōit 3ᵐ documētū siue canonē in quo docet aliud nocumētū cauere.Et vult qꝫ cū vlcera cauernosa t hñtia abscōsiōes velociter ꝯuertant̄ ad fistulas medicus oꝫ eē valde attentus in modo curatiōis eaꝝ vt ad fistulas non ꝓueniant.Quis aūt sit modus curatiōis eaꝝ supra posit⁹ est in gnāli t in spāli ponet̄.¶Deide cū dicit.

¶Et vlcera qdē vicinātia arteriꝭ t venis magnis pducūt ad ap̄a illud qō vicinat̄ eis de carne molli sicut testiculi t subascelle t qō ē post aurē sic̄ pducit scabies t eis silia de bis q̄ diximus pp illā cādē cāz t ppie qñ corpꝰ ē plenū

mala supfluitate. t tūc qdē vehemēs fit dolor t ꝓuenit ad vlcꝰ.q̄re oꝫ vt cureť illud cū mūdificatōe corpis t cū eo qō ē dcm̄ in cap. t dum mūdificat̄ ap̄a nō sperat̄ eiꝰ curatio. t ē neciuꝫ in huiusmodi vt tuearis vlcus ex nocumēto cū basilicō t ei silib⁹ si corpꝰ fuerit mūdificatū: t ponas iter ipꝫ t iter mēbrū qō distiguat t ꝓhibeat nocumētū ꝓuēire ad vlcꝰ in oi dispōne.

¶In pte ista ponit canonē 4ᵐ in quo canōe itēdit docere ꝓhibere euētū cuiusdā accītis ad vlcera facta in q̄busdā mēbris.t docet remotōez fm aliqd illiꝰ accītis.t istū canonē ad lr̄az Hal.pōit 3°.de ige.sani. Est.n.qꝫ aliqñ ad vlcera q̄ fiūt in artarys t venis qb⁹ appropinq̄t caro mollis glādosa seq̄t ap̄a in illis locis:sicut ēt dcm̄ fuit ꝓus in cap. de curatōe ap̄atum locoꝝ glandosoꝝ.qꝫ ad scabiē vel vlcera existētia sup extrema vel sup mēbra appropinquātia illis locis ꝯseqūt tumefactio t ap̄a in illis locis pp cāz q̄ dicta fuit ꝓus.t pcipue hoc ꝯtigit qñ corpus est repletū malis humoribus.t qñ fit vehemēs dolor in vlcere.t pp dolorē plus sunt apte materie male attrahi:q̄ venientes ad illa loca vacua pp debilitatē illoꝝ locoꝝ: t ēt vacuitatē eorū retinent̄ ille materie in illis locis: t ap̄ant ipsa. t h̄ est qō vult dīre Auic.cū dicit.Et tūc qdē vehemēs fit dolor t ꝓuenit ad vlcus.i.t tūc qdē maxime qñ fit vehemens dolor in pte in q̄ ē vlcꝰ.tūc.n.maxie talia vlcera attrabūt hᵉ ap̄ata in locis p̄dictis. in hō g̃ vt ꝓhibeat̄ hoc ap̄a t ēt vt cureť ap̄a in illis locis si īcipiat gnāri eiꝰ corpꝰ mūdificare t ꝓcedere sup illa loca ap̄ata cū his q̄ dicta sunt in cap° p̄dicto de cura ap̄atū glādosoꝝ.t h̄ ē qō dicit Aui. q̄re oꝫ vt cureť ꝛc.dū nō mūdificeť ap̄a.i.t dū in tali ap̄ate qō timeť gnāri nō fit mūdificatio corpis nō sperat̄ qꝫ ꝓhibeatur bñ aduētus eiꝰ nisi corpꝰ mūdificeť ꝓus.illud vult dicere Aui.q̄tū ad partē vlceratā necessarium est ꝓcedere cum his q̄ dolorē nō faciūt neq; fiat attractio materie ad loca in qb⁹ sunt:ſz ad loca pone empl̄a mollificatiua mitigatiua doloris.Sꝫ qz nocēt talia vlceri.idcirco oꝫ ponere sup vlcus vnguētū mūdificatiuū qō ꝓhibeat ꝓuēire mollicie ad vlcus:t deinde ponere supius talia empl̄a.t hoc ē qō vult dicere Aui.hic.lꝫ obscure loquat̄ dicēs.t ē necessariū in hō dispōne.s.qñ intēdis ad mitigandū doloreꝫ vlceris.t in vulnere isto ꝓpter qō ē aptū accidere ap̄a in locis p̄dictis vt tuearis vlcus.s.a nocumēto.s.istoꝝ mitigatiuoꝝ doloris.Basilicon est vnguētū ꝯueniēs vlceri cum sit vnguētū mūdificatiuū.t tñ hoc basilicō est vnguentū qō nō multū nocet dolori: ꝓpterea qz pauce exiccationis existit.vñ ponit̄ q̄si digestiuū sicut appet t ꝑꝫ Serapionē in suo ātidotario in q̄ docet ꝯstructōez talis vnguenti.Et subdit postea Aui.dicēs modū quo tu debes cauere p basilicō nocumentū illoꝝ mitigatiuoꝝ doloris dicēs.Et ponas iter ipꝫ t inter mēbrū qō distiguat ꝛc.i.t ponas inter mēbꝝ vlceratū t tale empl̄z mollitiuū aliqd.s. tentā iunctā basilicō qō sepatōez faciat iter tale empl̄z t vlcꝰ ita vt ꝓhibeat̄ p h̄ ꝓuēire nocumētū illoꝝ ad vlcꝰ. id g̃ vult dīre qō pfecte exhibit̄ ō vbis.H.iꝫ.de ige.sani.¶Deide cū dic̄.

¶Et oꝫ vt audias sermonē cōem t ē qꝫ de illis q̄ sunt neciа est vt sit illud quo curat̄ vlcus aut ꝯueniēs aut incōueniēs.Et ꝯueniēs.lꝫ nō ꝯferat in dispōne tñ nō associat ei nocumētū. t incōueniētie diuersificatio aut ē:qñ ipm ē debilius t significat illud additio eius qō est cōtrariū ei qō ex ipso expectat̄ de exiccatōe aut mundificatione aut alīs ꝓter corruptionē aliam:

quare opz vt addaſ in virtute eiꝰ: aut eſt diuerſitas ꝓpter modos alios: ſicut qꝛ ipz calefacit vltra ꝯz neꝯe ſit ei ꝙre facit accidere rubedinez ⁊ iflāmatōez: quapꝛopter oz vt minuaſ de fortitudie eiꝰ ⁊ extinguaſ de inflāmatōe eiꝰ cū emplaſtro infridāte: aut declinat cū eo ad nigredinē ⁊ obfuſcatōez: quare ſciſ qꝺ ifridat ipm aut nō calefacit ipm mēſura qua idiget. ergo oz vt addaſ in virtute calefactōis eius. Aut mollificat ipz: quare idiget vt addaſ in ⁊tute ſtiptici ⁊ exiccatiuoꝝ ſicut ſunt balauſtie ⁊ galle ⁊ ei ſimilia q̄ exiccant vt ſuccurraſ cū exiccatōe eoꝝ de illis de qbus dixim⁹ tibi. Aut coꝛrodit ⁊ ꝓfundat ipſum ſicut oñſum eſt: quare opz vt frangaſ fortitudo abſterſionis.

¶ In pte iſta Aui. ponit quēdā canonē gnālē de cognitiōe medicamis qō approximaſ vtꝝ ſit ꝟueniēs ex mō approximatiōis eiꝰ qō appet: ⁊ duo facit. ꝓ ponit hūc canonē. z⁹ ipe explicat vnā ex cauſis ꝓp quā ꝟtigit qꝺ medicamē eſt incōuenienter admiſtratū. z⁹ ibi (Et multotiēs qdē ⁊c.) In ꝑ⁹ pte nihil aliud dicit Aui. niſi qꝺ oñdit quēdā can̄. in genere ꝑz quē tu potes cognoſcere qꝺ medicamē adminiſtratū i vlcere ſit ꝟueniēs vl nō. Et iſte modus cognitōis accipiſ ex eo qō impmit medicamē in pte iſta in q̄ ē vlc⁹. nā medicamē q̄ curaſ vlcus ꝟueit vlceri aut nō ꝟueit. Si qdē ſit ꝟueniēs. tūc ex approximatōe talis medicamis. lz nō appeat ſtatiz ⁊ ſubito iuuamentū: tn̄ ex approximatōe eiꝰ nullū appet nocumētū. g̃ ſi ex approximatōe medicamis nō appeat nocumētū ſignū ē qꝺ nō ē icōueniēs neꝯ nocitiuū. Sz ꝙre nō ſic cito iuuat ē vel ꝓp iuuamēti debilitatē illiꝰ medicamis vel ꝓp maliciā vlceris. Si āt ſit incōueniēs. tūc aut eſt incōueniēs in deſiccatōe ⁊ mūdificatiōe aut in alys diſpōnibꝰ eiꝰ. Si qdē ſit incōueniēs in deſiccatōe ⁊ abſterſiōe: aut ꝶ eſt: qꝛ eſt debilis deſiccatōis ⁊ abſterſiōis. ⁊ tūc ſignū bꝰ eſt qꝺ appet ꝺriū eiꝰ qō expectatur de exiccatōe ⁊ abſterſiōe ꝑter aliq̄ coꝛruptōez quā facit in vlcere. Nā ⁊ tu expectares qꝺ exiccaret būiditatē vlceris ⁊ abſtergeret ſaniē ⁊ appet ꝺriuz: qꝛ fit multa būiditas ⁊ ſanies in vlcere. ⁊ tūc oz addere ⁊tutē deſiccatiōis ⁊ abſterſiōis eius: aut cōſiqit qꝺ nimis exiccet ⁊ abſtergat. ⁊ tūc ſignū ē qꝺ ꝓfundaſ ⁊ ꝯcauaſ vlcus. ⁊ ſic ēt dicet in ſequēti capl̄o. Eger ſentit maximā mordicatiōem ⁊ fit ēt in vlcere calefactio q̄dā. ⁊ tūc opz dimittere de exiccatiōe ⁊ abſterſiōe eiꝰ. Si aūt ꝶ medicamē ſit incōueniēs in alys diſpōnibꝰ. ⁊ tūc aut ꝶ eſt: qꝛ calefacit mēbrū vltra ꝯz opz. Et huiꝰ ſignuz eſt rubedo appens in loco ⁊ iflāmatio ſine malicia aliq̄. ⁊ tūc oz miſcere ſecū ea q̄ ifridaſ. Aut hoc ē qꝛ nimis infridat. ⁊ ſignū eiꝰ tunc eſt: qꝛ accidit nigredo ⁊ obfuſcatio quedā in mēbro. Aut medicamē nō calefacit mēbrū vlceratū tātum ꝯtū debz. dcm̄ eſt. n. ꝑus qꝺ calo valde debet calm valde. ⁊ frido valde fridū valde. ⁊ tūc opz vt in ambobꝰ his caſibꝰ pmiſceas cū medicamie aliqd qō addat in calefactōe ipſiꝰ ſic qꝺ calefaciat cū menſura. Aut ꝶ: qꝛ medicamē mollificat vlcus. ⁊ ſignuz eius eſt mollicies appens in vlcere. ⁊ tūc opz vt adiungaſ ei ea q̄ ſunt ſtiptica. ſicut galle balauſtie ⁊ ſilia. ⁊ hoc eſt qō vult docere Aui. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et multotiēs qdē nō ꝟuenit medicamē ꝓpterea qꝺ ꝙpl̄o infirmi eſt ſuꝑflua in capl̄o eiꝰ cuius medicamen opz eē fortius in ꝓtrahendo illud capl̄in adeo donec reducat ipſuz ad ꝙpl̄onem

ſuā: aut debilis in cap. cōueniēte ei.

¶ In parte iſta: qꝛ dcm̄ eſt qꝺ medicamē aliqñ eſt inconueniens: aut quia nimis vel debiliter exiccaret. ⁊ ſic de alys ꝺditōibus: vult oñdere vnā de cauſis ꝓpter quā hoc accidit vt ꝑ hoc oñdat qꝺ nō ſolū hoc pōt ꝟtingere ex parte diſpoſitiōis vlceris: veꝝ ēt ex parte diſpōnis mēbroꝝ ⁊ coꝛpoꝝ in quibus fiūt vlcera. Et dicit. Et multotiēs qdē non competit medicamē ꝓpterea qꝺ ꝙpl̄o infirmi eſt valde ſuperflua in capl̄o eiꝰ ⁊c̄. i. ꝓpterea qꝺ ꝙpl̄o ifirmi eſt multū excedens in illa intentōe. vñ opz medicamen eſſe fortius ad hoc vt cōueniat ꝙpl̄oni illius coꝛporis. Eſt. n. aliqñ qꝺ qꝛ ꝙpl̄o infirmi eſt valde ſicca. ⁊ medicamen qō approximaſ illi coꝛpori nō ſufficienter exiccat neqꝯ abſtergit. Simili modo: qꝛ cōplexio infirmi eſt valde calida medicamen nō ſufficienter calefacit. vñ opz ipſuz facere fortius ad hoc vt cōueniat in ꝙpl̄one talis infirmi. ⁊ hoc eſt quod vult dicere Aui. cū dicit. Cuius medicamē vult eſſe fortiꝰ in attrahendo id calm adeo vt reducat ipm ad ꝙpl̄onem ſuā ⁊c̄. qñ debilis in capl̄o ꝟueniēte ei. i. aut medicia eſt ei inconueniēs ꝓpterea: qꝛ ꝙpl̄o infirmi eſt debilis reſpectu illius medicamis: qꝛ illud medicamen nimis excedit vel in ſiccitate vel in abſterſiōe vel in alys diſpōnibus reſpectu ꝙpl̄onis infirmi: quare opz minuere virtutez eius vt reducaſ ad cōuenientiā illius. ⁊ de hoc dcm̄ fuit ſupra in illo. ℌ. Et medicamen qdē vnū ſm quedam coꝛpora facit naſci carnem ⁊c̄. Hic finiſ expō dicti capl̄i: in quo capl̄o ⁊ ꝓdicto ſicut fecimus amplā expōnez: qm̄ intellectis his q̄ dicta ſunt in iſtis capitulis facillimū eſt intelligere oia ea q̄ dñr in hoc tractatu de vlcerib⁹. ⁊ iō ea q̄ ſequunt quodāmō ꝑcurremus: cū tāta expōne nō egeāt.

¶ De curatione vlceꝝ virulentoꝝ. CAP. III.

Neceſſariū eſt vt i eis admiſtrent medicie exiccatiue vt mūdificet virꝰ: deī de ſit occupatio i naſcētia carnis. Oꝛ ſi fuerit mollia: tūc admiſtrent ſup ea medicie ad faciēdū naſci eoꝝ ꝓfunditatē ⁊ iporū margies ꝓpter debilitatē coꝛpoꝝ illoꝝ vlcerū: ꝶ opz vt exiccent in primis: deide admiſtrētur. Et cum tu admiſtraueris medicamē ⁊ nō ineneris humiditatē minui aut videris eā augeri: tūc ſcias qꝺ medicamē ſm illud coꝛpus nō eſt exiccatiuū: quare adde in ꝓfortatiōe eius ⁊ ipſius exiccatiōe ⁊ adiuua ipm cū abſterſione pauca. ſicut ē mel. ℵbi gratia: ⁊ medicis ſtiptici ſicut ſunt balauſtie ⁊ alumen: ⁊ minoꝛa de virtute olei ⁊ pone ipz oleum in quo ſit exiccatio. Oꝛ ſi videt vlcus iā ſupfluere itez in exiccatiōe. tūc minue de virtutib⁹ oibus. ſ. exiccatiōe ⁊ abſterſiōe ⁊ ſtipticitate: ⁊ ſerua hoc p̄ceptū in medicinis faciētibus naſci carnē vlceꝝ ⁊ nō faciat te errare qdaz: ⁊ eſt vt ſit medicamē magis abſterſiuū q̄ opz: quare coꝛrodit membrū ⁊ reſoluit carnoſitatē eius ad humiditatez currentem quā exiſtimas virus ⁊ addis in virtute abſterſionis. ⁊ huiuſmodi qdē medicamen ponit vlcus ꝓfundius ⁊ calidius ⁊ magis ſimile cum apoſtemoſo ⁊ ſentit ifirmus mordicationem manifeſtam.

¶ Supi⁹ Aui. dedit cañ. gnãles in mõ curatiõis vlcer rõne oĩuz diſpõnũ q̃ pñt ꝺiũgi cũ vlcerib⁹ ꝓhibẽtib⁹ ea a ſanatõe eor. Jn pte iſta i ſpãli dat canões p quos docet moduz curatiõis vniuſcuiuſq; diſpõnis q̃ ꝺiũgi põt cũ vlcere q̃ reddit cũ difficilis ſanatõis. ⁊ diuidit ps iſta in tot ptes quot ſũt capla q̃ põit de mõ curatõis taliũ vlcer cũ gbus ꝺiũgunt he diſpões q̃ ꝓhibẽt ſanatões iꝑor. ꝑm. n. qz virtus é vnũ ex bis q̃ aliqñ ꝺponũt cũ vlcere ⁊ ꝓhibẽt ſanatiões ei⁹. dat modũ curatõis vlcer virulẽtor q̃ ſunt vlcera in gb⁹ aggregat mã multa ⁊ ſubtilidigeſta ſuperflua vltra illã q̃ gnãtur in vlcere. vñ ſolo ꝺtinui q̃dã é. Et duo facit. ꝑ dat modũ curatiõis taliũ vlcer. 2°. explicat medicamia ſimplicia ⁊ ꝺpoſita p q̃ ille modus curatõis pficit. 2ª ibi (Et ſcias q⁹ medicia ex exiccãtiũ) ꝑma in duas. ꝑ oñdit gs é modus curatõis taliũ vlcer. 2° dat canonẽ p quẽ docet cognoſcere icõueniẽtiã admiſtratõis medicamis. ⁊ id medicamẽ qñ eſt icõueniẽs docet corrigere. 2ª ibi (Et cũ tu admiſtraueris) ⁊ iſte canõ quẽ põit in iſta pte fuit poſitus ſ. in p̃cedẽti ca°. i q̃ pte Aui. tria fac: qz ꝑ põit hũc cañ. in talib⁹ medicis. 2°. ãpliat ipz ad medicias gnãtiuas carnis. 3° docet ex dictis cauere quẽdã errorẽ q posſet ex dictis ꝺtingere in cognitõe ⁊ curatõe vlceris virulẽti. 2ª ps icipit ibi (Et obſerua ł̃ p̃ceptũ) 3ª ibi (Et nõ faciat te errare qdã) Que dic in oĩb⁹ iſtis ptib⁹ q̃ſi oĩa ſunt mãifeſta ex p̃dictis. Dicit g̃ neciũ é ⁊c. vt mũdificet vir⁹. alia lra hz vt exiccet. ⁊ é melior: qz in viru ꝺpetit exiccatio ſic i ſorde abſterſio vt ꝑus. tũ qz in vlcere virulẽto q̃ztũcũq; ſit virulẽtũ adhuc ꝺueit aliq̃lis abſterſio: qz nõ eſt poſſe qn ibi ſit aliq̃ hũiditas q̃ abſterſiõe idigeat. ⁊ iõ ꝑt ſaluari vt mũdificet ⁊c. Oꝛ ſi fuerit mollia. ſ. corꝑa in gb⁹ fiunt talia vlcera virulẽta. tũc admiſtrabunt ſup ea medicie ad faciẽdũ naſci eor ꝓfunditatẽ. i. ad faciẽdũ repleri eor ꝓfunditatẽ carne ⁊ eor margies pp debilitatẽ corꝑor i gb⁹ ſunt illa vlcera. ⁊ p ł̃ vult dꝛe id qõ dcñ é multotiẽs q⁹ ſi talia vlcera fuerit in corꝑib⁹ mollib⁹ ⁊ debilibus ꝺz cauere ab admiſtratõe ſupflue exiccãtiũ: ſz admiſtra illa ſm q⁹ ꝺuenit ꝺpſoni illor corꝑor. ł̃ é qõ vult dꝛe. A. ⁊ oĩa alia q̃ ſequũt plana ſt ad lras ⁊ expoſita i p̃dict). ¶ Deide cũ dic.

¶ Et ſcias q⁹ medicinar exiccantiũ vlcera q̃dã ſunt que ſunt vehemẽtis infrigidationis ſicut yuſqamum albũ ⁊ opium ⁊ radix mandragore: ⁊ quedaz ſunt vehemẽtis calefactõis ſicut reſina ⁊ pix. quare tibi ineſt vt tẽperes vnã earũ cũ alia. ⁊ ſm oppoſitões alicui⁹ ꝺpſonũ pticulariũ. ⁊ medicine q̃dẽ mundificantes virus ſunt iſte medicie exiccatiue ſicut alumẽ ⁊ galle, ⁊ corꝛices granatorũz ⁊ corꝛex turis ⁊ merdaſengi ⁊ farina ordei ⁊ ei⁹ ſanic ⁊ flores papaueris ruffi ⁊ folia arborꝛis ſalicũ. ¶ Cũ ergo fit emplaſtrũ cũ folijs nucis recẽtis ⁊ fit emplm cuz nuce ſicut eſt aut decocta cũ vino cõfert valde ⁊ exiccat hũiditates abſq; nocumẽto. Empl̃z bonũ: ſumat merdaſengi ⁊ ibibat aceto vice vna ⁊ vice alia oleo donec albeſcat: deinde ſumat antimonij ⁊ calcucecaumenõ ⁊ venar ⁊ gallar ⁊ balauſtiarũ: ⁊ ſan. dra. ⁊ alumis ⁊ climie argẽti oium ptes equales: terant bene: ⁊ ſit de vnoquoq; ſexta ps ei⁹ qõ ꝑparatũ eſt de merdaſengi: ⁊ miſceat oia ⁊ admiſtrent medicine quas dicemus in ãtidotario i vlcerib⁹ p

De cura vlcer ſordidor

fundis. ⁊ de illis é aqua maris. Aq̃vo alumis abluit ⁊ repcutit ⁊ exiccat. ⁊ oẽs iſte medicie p̃dicte nũc nocẽt ſi cũ vlcere é apa: ⁊ aq̃ in qua decocta ſũt cipi eſt bona ad exiccatões. ⁊ decoctio myra. citr. ⁊ belyricorũ ⁊ emblicorũ ⁊ decoctio cetarach ⁊ folia aſedre ſũt bona i illo.

¶ Jn pte iſta in ſpãli põit medicamia p q̃ pficit mod⁹ curatiõis p̃dict⁹. ⁊ ꝑ qz cũ talib⁹ vlcerib⁹ aliqñ ꝺiũgit modus malitie ꝺpſonis caſe vel frde explicat medicamia q̃ ꝺueniũt talib⁹ vlceribus virulẽtis. 2ª ibi. (Et medicamẽ gdẽ mũdificatiuũ) Jn pte iſta duo fac. ꝑ explicat medicamia iſta. 2° oñdit qñ é ꝺueniẽs eor additio ⁊ addit q̃dam alia medicamia. 2ª ibi (Et oẽs medicie p̃dicte nocẽt) Qõ dic in oĩb⁹ iſtis ptib⁹ notũ é. merdaſengi. i. litargir. Sauic fit qñ decogt ordeũ in aq̃ ſic é vſq; ad ſpiſſitudinẽ. nã aliud eſt ſanic ⁊ aliud é farina ordei. lz qñq; vnũ accipiat ꝑ alio. folia arbor culicũ. arbor culicũ põt eẽ q̃daz ſpẽs ſalicis. ⁊ alio noie ꝺr arbor edalicuz ad dirdar aut arbor culicũ vt gdã dicũt é vlm⁹. gdã dicũt q⁹ ſit fraſin⁹. vẽar terre. abſolute itelligũt radices. gdã aũt dicũt q⁹ itelligunt rubee tictor radices ſic hz alia lra q̃ dicit rubee tictor. gdã ãt dicũt q⁹ itelligũt radices celidõie: ſz dicẽdo vene terre intelligũt lũbrici terreſtres. ⁊ dicẽdo vene cucume itelligũt radices cucumeris aſinini. ⁊ iõ dicẽdo vene itelligũt. tũc apte q⁹ ſint radices celidõie. Climia argẽti é illud qõ p fumũ reſolutũ adheret parieti i loco in q̃ fundit argẽtũ ⁊ ſili mõ climia auri: ⁊ oẽs p̃dicte medicie nocẽt. Si cũ vlcere eſt apa: qñ apa idiget his q̃ mollificat ⁊ q̃ mitigãtia ſũt doloris. talia aũt valde exiccatiua exiſtũt. accedrac ⁊ aſſedre arbores ſunt quaruz folia ſunt exiccatiua valde ⁊ iſte arbores non bene apud nos ſunt note.

¶ De curatione vlcerum ſordidor. CAP. IIII.

Portet vt in eis admiſtrent medicie abſtergẽtes: ⁊ icipiat in primis ab eo qõ é fortis mordicatõis ſm q⁹ dixim⁹ in canõe. deide gradatiz pueniat ad illud qõ é ſic tapſia ⁊ ariſtologia cũ melle ⁊ pauco aceto. et iterũ glutinũ alboti cũ equali mẽſura ſui olei ro. aut butiri. ⁊ itez radix lilij cũ melle: et iterũ farina herbi ⁊ herba opopõaci. Et ꝺpoſitis ẽplm idũ et vnguẽta viridia oia cũ flore eris et ſimplicia aut pmixta cuz ãmoniaco et ſilib⁹: et empla corticalia et empla facta cũ farina herbi: et emplm de ſale. et trociſc⁹ niger et troſciſc⁹ viridis et medicie ex exiccatiuis ſumant fecis olei et mellis et alumis iameni partes equales et ſumat ceruſe et polij ptes equales et qñ vehemẽs fit ſordities ſumat praſſiuz cũ melle. Et de emplis bonis ſunt oliue ſalite: etqñq; accidit neceſſitas hic itez admiſtrandi aliqd de currẽtib⁹ quo abluat ſm q⁹ dicemus in cap. ꝓfundor ⁊ oĩa ledũt ea ſi fuerit apa.

¶ Jn iſto capl̃o: qz ſordes eſt vnũ ex eis etiã q̃ ꝓhibz ſanationẽ vlceris põit modũ curatõis vlcer ſordidor. Quid aũt ſit ſordes ⁊ in quo differat a viru habituz fuit ſupra. ⁊

ĩ duo facit. ꝓmo dat modũ curatõis taliũ vlcez sordi doz ꝛ explicat medicinas ꝑ quas ꝓficit ille modus cura/ tiõis ꝛ oñdit ordinẽ admiſtratõis illaz medicinaz. z° oſtẽ dit in gb⁹ ꝯueniẽter fit admiſtratio taliũ medicinaz. z⁸ ibi (Et oĩa ledũt ea) Que dicit in iſtis ꝑticulis plana ſunt ex ꝓdictis. glutinũ albotiz eſt terbẽtina. vnguẽta viridia cũ floze eris fiunt ſicut vnguẽtũ apl'oz: qõ ponit ſ°. cañ. qõ ẽ in iſtis vlcerib⁹ putile de quo facta fuit mẽtio. cap. de cu/ ratõe ſcroffulaz. ꝛ pl'a corticalia dñr eẽ vnguẽta vel em/ plaſtra que fiunt cũ cortice eris vel ferri: qñ iſti cortices ꝑtute abſterſiua ꝑticipãt multotiens ſicut appet ꝑ Hal. ſ° de ſimplici medicina. trociſc⁹ niger eſt trociſcus andron. Cui⁹ deſcriptio fuit ſupza poſita. trociſc⁹ viridis ẽ trociſc⁹ in q̃ ĩgredit flos beris alumẽ iamenũ. i. alumẽ ſiſuz.

¶ De cura vlcerum ꝓfundoꝛũ ꝛ cauernarum ꝛ abſcon/ ſionum. CAPITVLVM. V.

Asta indigent in curatione ſua vt car/ ne repleantur. Et illud qdẽ nõ fit niſi cum vbertate cibi ꝛ ſanguis. Et ſunt neceſſarie in hoc medicie vehemẽtis exiccatõis ꝛ mundificatõis ſimul.

¶ Quia ex vlcerib⁹ que difficulter ſanant̃. ꝛ bñt aliũ mo/ dũ curatiõis vlceris q̃z ſit ille q debet̃ vlceri ſolũ vt ſolu/ tio ꝯtinui eſt. q̃dã. n. ſunt vlcera q̃ bñt cauernas ꝛ abſcon/ ſiones in mẽbris vt appet ex ꝓdictis. idcirco in hoc caꝑlo Aui. docet modũ curatõis vlcez taliũ que dñr cauerne ꝛ abſcõſiões: ꝛ diuidit̃ ps iſta in duas. ꝑmo põit modũ cura tiõis hoz vlcez. z° qz dcm̃ eſt q⁹ vn⁹ modus curatõis eo/ rũ ẽ gnãtio carnis dat cañ. de mõ regnãtõis carnis in bis vlcerib⁹. ꝛ in alys. z⁸ ibi (Opz vt creet̃ caro) ꝑma ĩ duas. ꝑmo põit modũ curatõis horuz vlcez. z° qz in vlceribus ꝛ maxĩe in talibus accidit gnãri vmes põit modũ deſtru/ ctiõis ipoz. z⁸ ibi (Et ex reb⁹ cõferẽtib⁹) ꝑma ps diuidit̃ in duas. In ꝑma ꝑte oñdit q̃ ẽ intẽtio curatiua in bis vlce rib⁹ ꝛ ſm quẽ moduz ꝓficit̃ illa ĩtentio in gnãli. In z⁸ ꝑte docet illũ modũ in ſpãli. z⁸ ibi (Et opz vt ſitus eoruz) In ꝑma ꝑte nõ vult aliud dr̃e niſi q⁹ ĩtẽtio curatiua in talib⁹ vlcerib⁹ eſt q⁹ concauitas in eis repleat̃ carne. ꝛ hoc ĩõ: qz ꝓp hoc ꝯſolidatio iſtoz fit. hec aũt ꝓficit̃ cuz duob⁹. ꝑmo qdẽ cũ aliquo qõ mãz generat laudabilẽ ipſi⁹ carnis. ꝛ il/ lud fit cũ cibo laudabili ex quo generat̃ ſanguis laudabi lis q eſt mã carnis. z° fit cũ bis q̃ remouent id qõ ꝓhibet gnãtõez laudabilis carnis. id aũt qõ ꝓhibet eſt hũiditas multa ꝛ ſordes q̃ aggregat̃ in talib⁹ vlcerib⁹ cõcauis ꝛ ꝓ/ fundis. ꝛ ꝓpterea oz vt medicie q̃ admiſtrant̃ in talibus ſint vehemẽtis exiccatõis ꝛ mũdificatõis. Tũc cũ dic̃.

¶ Et opz vt ſit ſitus eoz talis ne in eis retineat̃ virus: imo currat. ꝛ ſi inuenis hunc ſitũ conue/ nientẽ ꝛ eſt i eo radix vlceris mẽbri ad ſupiora ꝛ orificiũ ei⁹ ad iferiora tunc iſte eſt. Qz ſi fue/ rit diuerſum illius: ꝛ fuerit poſ'e boi vt alteret ſitũ ꝓfundi cũ eo qõ põt facere de ꝓparatiõe ꝛ alteratõe naturali faciat. ꝛ ſi nõ eſt ei poſ'e nõ eſt excuſatio qn̄ ſeceꝛ vlcus vſq; ad radicẽ ſuaz ſectõe exq̃ſitiſſima q̃ nõ relinquat cauernã aut qn̄ fiat vt accidat curſus aut meatus in radice ſua ꝑter eius orificiũ talis vt recipiat ſalutẽ. ꝛ obſeruet̃ in hoc diſpõ mẽbri ꝛ an accidat ei ti/ moz ex illo. Cuz ergo factũ fuerit illud ſtrigat̃ vlcus cũ ligatura ĩcipiẽdo ab orificio ei⁹ ꝛ pue niẽdo ad radicem a qua detectio facta eſt. ꝛ in ꝓcipio econtrario illius ꝛ ponat̃ ſtrictura ſm ꝑte ſupioze in duob⁹ modis ſimul. Et nõ opz vt pueniat̃ cũ ligatura ad dolorẽ.

¶ Dic i ſpãli docet ſm quẽ modũ fit exiccatio hũiditatis iſti⁹ vlceris q̃ ꝓhibz ꝯſolidatõem. ꝛ qz iſte modus exicca/ tiõis hũiditatis fit dupl'r. vno⁹ ꝑ ꝓparatõez mẽbroꝛ vlce ratoruz ſic q⁹ hũiditas ad exterioza ꝓfluat ꝛ ꝑ modũ liga/ ture. z° mõ fit ꝑ medicinas q̃ ponunt̃ ĩteri⁹. Idcirco Aui. ꝑ oñdit q̃l'r ℔ fit ſm ꝑ⁹ modũ. z° oñdit q̃l'r id fit ſm modũ ſcõm. z⁸ ibi (Et qñ nõ ẽ tibi poſ'e) Dicit g̃ ꝑ. Et oz ꝛc. tũc il le ẽ ſit⁹ ꝯueniẽs q⁹ ſi fuerit ſit⁹. ſ. mẽbri nãlis icõueniẽs: vt qz orificiũ ſit in ꝑte ſupiori ꝛ fundũ in ꝑte iferiori. tunc ſi poſ'e eſt vt ꝑmutet̃ mẽbz illud ꝛ ſituet̃ artificial'r q⁹ orifi ciũ ſit decliue. ꝛ ſi nõ ẽ illud poſ'e. tũc vel ſecet vel ſcindat totã cauernã vſq; ad fundũ vt ſtati fiat orificiũ in fundo vt poſſit hũiditas ad exterioza ꝓfluere ꝛ nõ retineat̃ in vl cere ꝛ obſeruet̃ in ℔ diſpõ mẽbri. Dic̃ g̃ ꝓp artarias ꝛ ner uos vt. ſ. nõ incidant̃ vt nõ accidat ex ℔ maior timor: puta ſpaſmus ꝛ fluxꝰ ſanguis. Cũ g̃ factũ fuerit illud. ſ. orificiũ aliud ĩ fundo ſtrigat̃ vlc⁹ cũ ligatura ĩcipiẽdo ab orificio ei⁹ ꝓueniẽdo ad radicẽ. i. ad orificiũ qõ factũ ẽ in radice. ꝛ ℔ vt fiat exꝑſſio hũiditatũ ꝑ id orificiũ. Et in ꝑn°. ecõtra/ rio illi⁹. i. ꝛ iſta ligatura in ꝑn°. añq̃z illud orificiũ eẽt fcm̃ fit ecõtrario mõ: qz añq̃z illud orificiũ eẽt factũ oz vt liga/ tura ĩcipiat a fundo vlceris ſtricta vt fiat exꝑſſio hũidita tũ ℣ſus orificiũ vlceris ſic̃ habitũ fuit ꝛ ponat̃ ſtrictura in ſupiori ꝑte a duob⁹ modis ſil'. i. cũ ligatura illa ꝓueĩt ad il/ la duo orificia vlceris opz vt ſit magna ſtrictura a ꝑte ſu/ piori: ꝛ maior mollicies ſit in ea cũ ad orificiũ vtrũq; pue/ nit. ꝛ cã ẽ vt ꝑ vtrũq; orificiũ accidat exꝑſſio hũiditatũ il/ li⁹ vlceris. vñ oz q⁹ ligatura fiat mollior ſup orificia ꝛ ſtri ctior ſup ꝑtes q̃ ſunt ſ̃ orificiũ vtrũq;. ¶ Deide cũ dic̃.

¶ Et qñ nõ eſt tibi poſ'e vt ſcindas adminiſtra ablutõez ꝛ intromitte tentas facientes naſci ꝛ mundificãtes quarũ mundificatio nõ deſtruit eius natiuitatẽ ꝓpter virtutez duaz rez in eis. ꝛ nos qdẽ iam expti fuimus empl'm apoſtoli/ con: ꝛ fuit bonuz vltimũ conferens per medi catõez: ꝛ centaurea quãdo ab ea implet̃ eſt mi rabilis valde: deide ſuſoton poſtea ireos: dein de faria herbi. Et abſcõſionibus qñ nõ ſuccur rit̃ nõ adheret cutis conglutinatõe bona. Uez eſt poſſibile vt exiccet̃ cutis ita vt conglutinet̃ conglutinatõe ſimili ſane.

¶ Oñdit qual'r ſint exiccatio ꝛ mũdificatio taliũ vlcez ꝑ medicinas qñ nõ ẽ poſ'e facere ꝑ iciſionẽ. ꝛ duo facit. ꝓ fac ℔. z° oñdit qõ eſt ſignũ ſanatõis talis vlceris ꝑ medicinas ꝑdictas. ꝛ illud qõ dixerat ꝯfirmat ꝑ modũ ſm quẽ aliqñ curant̃ hec vlcera cũ talib⁹ medicis ꝛ cuz mõ ligature di cto. z⁸ ibi (Et ſignificatio q⁹ ipz ꝯglutiat̃ ꝛc.) ꝑma ĩ duas. ꝓ oñdit q̃les medicie ꝯueniũt in talibus vlcerib⁹ q̃ztũ ad ℣tutẽ ipſaz. z° oñdit q̃les eis ꝯueniũt q̃ztũ ad modũ ſube ipaz. z⁸ ibi (Et vlcera qdẽ ꝓfunda ꝛ abſcõſiões) Prima in tres. ꝓ oñdit q̃les medicie iſtis vlceribus ꝯueniũt q̃ztũ ad ℣tutẽ eaz. z° enũerat aliq̃s medicinas q̃ ſunt talis ℣tu tis. z° oñdit nocumẽtũ qõ ſeq̃t̃ qñ nõ recte admiſtrant̃ me dicie in talibus. z⁸ ibi (Et nos qdẽ iã expti fuimus) z⁸ ibi (Et abſcõſiõib⁹ qñ nõ ſuccurrit̃) Qõ dicit in iſtis ꝑticul q̃ſi mãifeſtũ ẽ. Dicit g̃. Et qñ ꝛc. quoz mũdificatio nõ de/ ſtruit natiuitatẽ ei⁹. i. carnis ꝓp virtutẽ dictaz rez. i. pro/ pter ſupfluitatẽ duplicis ℣tutis q̃ eſt in medicia deſiccati ua ꝛ abſterſiua: q̃ſi velit dr̃e q⁹ debẽt eſſe tales medicine

deſſeccatiue ⁊ abſterſiue: ſz nō ſupfluę vt p̄ hoc diſtrahat gnātio carnis. Empl'm apoſtolicon itelligit qdā empl'm apoſtolo⁊ qđ eſt exiccatiuū ⁊ mūdificatiuū bonū in talibus vlceribus ⁊ abſconſionibus quando non ſuccurrit. ſ. pfecte exiccando ⁊ mūdificādo cū p̄paratione membri ⁊ medicis nō adheret. ſ. cutis cū carne ɔglutinatōe bona. i. pfecta. Uel⁊ eſt pol'e. i. ſz pol'e eſt vt ppter aliqualē exiccationē videat⁹ qp fiat ɔglutinatio ac ſi eēt ɔſolidatū ⁊ ſanatū pfecte: tñ nō fit. vñ poſteà reſcidit⁹. ⁊ de hoc habitū ē ſupra in p̄ cap. ⁊ qñq; ſanant⁹ vlcera ⁊c. ¶ Deide cū dicit.

¶ Et vlcera qdē pfunda ⁊ abſconſiones ⁊ cauernas nō mūdificant medicie mundificatiōe vltima: neq; faciūt in eis naſci carnez niſi fiant currētes lauātes q̄ in ea inj̄ciunt⁹ cū iniectorijs aut mittunt⁹ cū tētis ⁊ ppꝛie qñ eo⁊ figura non eſt figura in mundificatōe quo⁊ ſufficiant⁹ p̄paratio ⁊ expreſſio ligature ſm qp oſtendimus. ⁊ mel qdē eſt ex lauatiuis ⁊ ppꝛie mixtū cū vino: ⁊ in aqua cineris ē ablutio fortis quā nō ſuffert qđ ex vlceribus pa⁊ eſt ſordidū. ⁊ aqua maris ꝓpinqua eſt illi: qm̄ ipſa lauat ⁊ exiccat. Et aq̄ alumioſa eſt lauatiua ⁊ cum hoc eſt ꝓhibitiua ei⁹ qđ attrahit⁹ ad mēbr⁊: ⁊ qñ eſt ap̄a non ɔuenit aliqđ de illis neq; vinū. et op⁊ vt ponant⁹ ſuper iſta vlcera ſupra medicias in ligaturis ea⁊ pānī liniti ex eis q̄bus idiget mēbrū in rectificatiōe ſue ɔpl'onis et q̄bus idiget ad rectificādū empl'is q̄ iteri⁹ adminiſtrant⁹: et ſup orificiū vlceris pānus ali⁹ linitus cum eo qđ op⁊ ex medicamie. Et ſignificatio qp ipm ɔglutinat⁹ ē paucitas ei⁹ qđ currit et deſcēſio eius ad inferiora. et fortaſſe exprimunt⁹ ab eo cū ligatura et virtute medicine humiditates plurime ſubito: deinde exiccatur ⁊ conglutinatur.

¶ In p̄te iſta oñdit q̄les medicie cōpetāt p̄dictis vlcerib⁹ q̄ntū ad modū ſubſtātie ipſo⁊. oñdit. n. qp ille ſunt bone q̄ ſunt in ſubſtantia liqda ita vt cū ipſis talia vlcera poſſint lauari. ⁊ p̄mo facit hoc. z°. explicat nobis aliq̄s ex loturis ɔueniētib⁹ talib⁹ vlcerib⁹. 3°. q⁊ ex q̄busdā loturis ē aptū accidere aliud nocumētum in mēbro: puta ſupcalefactio ex acuitate ea⁊ docet ꝓhibere ne accidat illud nocumentū. z⁸ ibi (Et nihil qdē eſt) 3⁸ ibi (Et op⁊ vt ponat⁹ deſup) Qđ dicit in oibus iſtis particulis notu⁊ eſt ex his q̄ dicta ſunt p̄⁹. Et mel eſt ex loturis ppꝛie qñ miſcet cu⁊ vino. Uinū. n. mellitū. vt dicit Albucaſis eſt optima medicina in lauādo: qm̄ rōne mellis mūdificat ⁊ abſtergit. ratione aūt vini exiccat ⁊ ſtipticat. vnde facit adherere ſimul. oia que dicit in hoc cap'o ſunt ſatis intelligibilia ⁊c.

¶ De curatione vermium vlcer⁊. CAP. VI.

DE rebus conferētibus ad illud eſt ſuccus calamēti fluuialis ⁊ medicine q̄s diximus in capitulo vermium auris in libro tertio.

¶ Quia aliqñ in vlceribus ⁊ p̄cipue in cauernis ⁊ abſconſionibus accidit ppter putrefactionem humiditatis vermes generari ponit curam eoru⁊. ⁊ patet quod dicit: quia pro cura iſtoru⁊ perfecta remittit nos ad tertium canonē in capitulo de vermibus aurium.

¶ De naſcentia carnis in vlceribus. CAP. VII.

OPortet vt nō trahat⁹ caro donec mūdificet⁹: aut trahat⁹ ad ipm nutrimentū ſi minorat⁹ ⁊ nō puenit ad ip̄⁊. Cu⁊ ergo mūdificata ē. tūc elōget⁹ oē medicatiuū ⁊ abſterſiuū cū fortitudie qualiacūq; ſint vlcera: ⁊ vbicūq; ſint. ⁊ o⁊ vt in adminiſtratiōe obſeruent⁹ medicia⁊ faciēti naſci carnem p̄cepta p̄dicta de eo qđ o⁊ ex ſupfluitate hūiditatis: aut ſupfluitate exiccatiōis. fac ꝯ illud qđ diximus i cap. vlce⁊ virulētoru⁊ ⁊ nō iquātū remanent vlcera hūida aut fuerit ſicca exiccatōe vehemēti: imo quātū ad carnē q̄ creat⁹ cū ē vehemētis hūiditatis: aut pauce exiccatōis. Et ꝺ illis q̄ minorāt exiccatōe⁊ ei⁹ eſt additio in cera eius ⁊ ipſi⁹ oleo ſi eſt empl'm. ⁊ de eis q̄ addūt in eius exiccatōe eſt vt igroſſet⁹ ⁊ iſpiſſet⁹ ⁊ minoret⁹ ei⁹ vnctuoſitas ⁊ multitudo medicia⁊ū: aut addatur in eis ſicut mel.

¶ In iſto cap'o: q⁊ in p̄dictis vlceribus intentio erat regeneratio carnis oſtēdit modū ſm quē debent adminiſtrari medicie generatiue carnis in p̄dictis vlcerib⁹. ⁊ in alys in q̄bus idiges carnē generari. Et diuidit⁹ in partes duas. Primo facit qđ dcm̄ eſt. z°: in ſpāli exprimit quaſdā medicinas iuuatiuas in vlcerib⁹ p̄dictis ad generationem carnis p̄ hoc q̄ exiccant illa vlcera ⁊ abſtergunt. z⁸ ibi (Nos quidē iam diximus medicinas) Prima in tres. p̄mo dat canoñ. de tēpore adminiſtratiōis taliū medicina⁊ q̄ adminiſtrant⁹ ad generādum carnē. z°: dat canonē circa adminiſtratōe⁊ ipſa⁊ quātū ad virtutē ipſa⁊. 3°: dat canoñ. adminiſtratōis ea⁊ q̄ntū ad modū ſubē in qua debēt adminiſtrari. z⁸ ibi (Cū ergo mūdificatū eſt. tūc elonget⁹) 3⁸ ibi (Et creatio qdem carnis in eis cuz empl'is) Dicit ꝯ p̄mo. op⁊ vt nō creet⁹ caro donec mūdificet⁹ vlcus ſup. a virulēta ⁊ a ſanie groſſa: qm̄ pfecta mundificatio eſt cā vt poſſit gnāri caro bona. Si aūt adminiſtrent⁹ medicie gnātiue carnis añ pfectā mūdificatōe⁊. tūc caro que regenerat⁹ nō eſt laudabilis: ppterea q⁊ nō ſubycitur. ſ. p̄ materia ſanguis mūdus: ſed imūdus ⁊ attrahit⁹ nutrimentū ad ip̄m ⁊c. Et rō: qm̄ hec eſt mā ex qua generat⁹ caro. attrahit⁹ aūt nutrimētū cū mltiplicatiōe boni chimi ⁊ laudabilis ⁊ fricatōe illi⁹ mēbri ⁊ ſimilib⁹ q̄ ſanguinē attrabūt ad locū aliquē. Tunc cū dicit (Cū ergo) dat canonē in adminiſtratōe ipſarum q̄ntū ad virtutē ea⁊. ⁊ p̄mo oñdit q̄li abſterſione debet participare. ⁊ docet cognoſcere qm̄ medicamē eſt abſtergēs ſupflue. z° oñdit quali exiccatōe o⁊ participare. ⁊ docet cognoſcere ēt debilē aut ſupfluā exiccatōe⁊ remittens nos ad p̄dicta. 3° docet modū ſm quez cognoſci p̄t medicamē qm̄ ſupfluit aut debile eſt in exiccatiōe vel abſterſiōe. z⁸ ibi (Et op⁊ vt obſeruet) 3⁸ ibi (Hec ꝯ id qđ diximus) Qđ in p̄ma p̄te dicit eſt manifeſtū ex eo qđ dictū fuit ſupra in cap'o generali. In ſcđa p̄te vult dicere qp ad cognoſcēdū vtr⁊ medicamen qđ adminiſtrat⁹ ſit ſupflue humidū ⁊ pa⁊ ſiccu⁊ obſerua p̄dicta p̄cepta ⁊ p̄dictos canones q̄ ſupra ſunt dicti multotiens. In 3⁸ p̄te vult dicere qp qñ tu vides medicamē aut ſupfluere in exiccatiōe aut diminui fac illud qđ dcm̄ eſt in cap'o vlce⁊ virulento⁊. vñ ipe dicebat ſupra. Et obſerua hoc p̄ceptū in medicinis faciētib⁹ naſci carnē ⁊c. inquātū remanēt vlcera hūida aut fiūt ſicca ex exiccatōe vehemēti ⁊c. q. d. Ad hoc qp id p̄ceptū ꝺ⁊ hic obſeruari de diuerſitate medicina⁊ in exiccatione

pauca vel supflua nõ inq̃tum vlcera sunt humida aut sicca.i.nõ rõne diuersitatis vlcerũ in humiditate multa vel pauca. Jn vlceribus aũt virulentis cõtingit q̃ medicamina exiccẽt supflue aut debiliter ꝓpter debilitatẽ vlceruz in modica humiditate vel multa.sz in vlceribus in q̃bus solũ attenditr gnãtio carnis nõ est hec diuersitas in humiditate multa vel pauca.vñ rõne vni⁹ non accideret q̃ hec medicina id vlcus supflue exiccaret:ꝛ id diminute:sic̃ declaratũ fuit supra de vulneribꝰ in q̃bus cõpetit solũ generatio carnis nõ est diuersitas penes humiditatẽ multã vl̃ paucã.imo in eis eq̃liter est humiditas. Sz id ꝑceptuz qõ dictũ est in vlceribus virulentis obseruaꝫ in talibꝰ vlceribus in q̃bus cõuenit sola gnãtio carnis rõne diuersitatis carnis que gnãtur ꝓz q̃ ẽt ꝛ diuersa est caro que ꝓexistit in vlcere.puta ꝓm q̃ caro que gnãtur dz eẽ mollis ꝛ humida aut pauce siccitatis sic dz gnãri caro mollis:aut ꝓm q̃ caro q̃ gnãtur dz eẽ caro sicca ꝛ dura sic̃ ẽ caro q̃ dz gnãri in corpe duro ꝛ sicco. Scõm enĩ hãc diuersitatẽ carnis in vlcere in q̃ dz tãtũ caro gnãri ꝑt diuersificari me'' in siccitate.vñ supflue exiccat vlcus in hoc corpore:debilius aũt in illo.g̃ rõne istius diuersitatis carnis q̃ põt esse in vlcere in quo est gnãtio carnis obseruãdũ ẽ ꝑceptũ ꝑdictũ in ca⁹ vlcerũ virulento ꝛ.puta q̃ si mediũ supfluat in exiccatione dz diminui exiccatio.si autẽ diminuitr dz augeri ꝛ addi vt ẽt dicit ibi.g̃ ille canon qui dictus est ibi obseruãdus ẽ hic. Sz ꝑ aliud obseruaꝫ ibi.ꝛ ꝑ aliõ hic.qz ibi obseruatur ex eo q̃ medicina deficit vel supfluit ꝑ diuersitatez humiditatis vlceris.hic autẽ obseruaꝫ ex eo q̃ medicina deficit vel supfluit ꝑ diuersitatẽ carnis q̃ dz gnãri. Et ꝟ est qõ vult dicere Auic.cũ dicit. imo q̃tũ ad carnẽ q̃ creatur cã est vehemẽtis hũiditatis aut ꝑ vel pauce exiccationis aut mꝛte siccitatis.aliõ ãt qõ dic̃ planũ ẽ. Deiñ cũ dic̃.

¶ Et creatio q̃dez carnis in eis cũ emplis cõuenientioz est ꝛ tardioz ꝛ cũ pulueribꝰ difficilioz ꝛ velocioz. ꝛ q̃ñq̃ iduraꝫ caro ꝛ est tunc de rectificatiõe vt pulueriẓenꝫ pulueres ꝛ circũdeꝫ cũ emplastris ꝛ vino ꝛ ꝑꝛie stiptico. Medicamen bonum ad omnia vlcera cum eo quod lauat ꝛ exiccat.

¶ Dat canonẽ de administratiõe taliũ medicinaꝝ q̃ztũ ad modũ subẽ in quo admistraꝫ.ꝛ vult dicere q̃ creatio carnis ꝛ ꝯsolidatio q̃ fit cũ vnguẽtis est ꝯueniẽtioz ꝛ ꝑfectioz: sz est tardioz illa q̃ fit cũ medicia q̃ admistraꝫ in subа pulueris ipsa ẽ citioz ipa ẽ difficilioz.i.nõ sic cõueniẽs ꝛ ꝑfecta. Rõ aũt bui⁹ ẽ hec q̃re.s.cõsolidatio fit ꝑfectioz cũ vnguẽtis.qz vnguẽta ꝑdicta meli⁹ penetrãt in quãcũq̃ ptẽ q̃ pulueres.ꝛ ꝓpterea caro q̃ gnãtur simplr est bona siue laudabilis.pulueres aũt ꝑꝑ subam terrestrẽ in qua admistrantr nõ sic.sz oẽm ptez mundificãt. Sed credo q̃ consolidatio eius citius fiat in subа pulueris q̃ in subа vnguenti.ꝛ hoc ꝓpterea qz vnguentũ rõne vnctuositatis quaz bz ab oleo quodãmõ ꝓhibz cõsolidationẽ ꝛ coagulationẽ sanguis in carnẽ faciẽdo sanguinẽ fluidũ.in subа ãt pulueruleta pl̃s ad hoc adiuuat.q̃ propter citioz fit cõsolidatio a medicina in subа puluerulenta q̃ in subа vnguẽti lz nõ sic cõueniẽs Et subdit postea. Et q̃ñq̃ induraꝫ caro.q̃si ꝑ hoc volẽs innuere Aui.q̃ñ maxime cõpetit administratio medicaminis in subа pulueris:qz q̃ñ accidit q̃ caro ĩduraꝫ: ꝛ hoc ẽ quãdo iã vlcus ĩcipit peruenire ad cicatricẽ.i. tunc est neciũ vel rectũ vt pulueriçenꝫ pulueres.i.vt administrenꝫ medicine in subа pulueris. Et hoc ideo:qz plus indigemus eo qõ stipticat ꝛ carnẽ ĩdurat.hoc aũt medicamen plus facit in subа pulueris q̃ in subа vnguẽti. Et ideo tunc est melius pulueriçare pulueres ĩtus ꝛ exteri⁹ circũdare empla ꝛ vi-

num stipticum que faciunt ad indurationem carnis ꝛ vlceris ꝛ cicatriçationem.

¶ Nos qdem iã diximus medicinas creatiuas carnis i.e. vulnerũ. ꝛ fortasse remẽorabimur de electorib⁹ eaꝝ hic aliq̃d: ꝛ ẽ dignius in hoc loco ꝛ ẽ antimoniũ adustũ ꝛ sarcocolla ꝛ glutinũ piscių ꝛ limacie aduste ꝛ scoria afcerebacham ꝛ plumbũ adustũ ꝛ acor⁹ ꝛ bereniasif ꝛ dracontea ꝛ ciperi ꝛ proprie ad sordida. ꝛ polium est forte: ꝛ centaurea est vltimum. ꝛ nitrum adustum est mirabile in exiccatione eorũ ꝛ ipsorum consolidatione.

¶ Jn isto.ꝟ.Auicẽ.exꝑmit quasdã medicinas in spãli que vt in pluribus vlceribus ꝛ ꝑcipue ꝑfundis sunt vtiles ad desiccãdũ ꝛ in regnãtione carnis in eis.enumerat has medicinas ꝛ pz. Et itelligo q̃ iste medicine sunt diuersarum virtutũ. Tu aũt iã sciuisti ex ꝑdictis q̃ñ cõuenit admistrari id qõ magis exiccat.ꝛ quando id quod minus exiccat.ꝛ in talibus nõ est amplius ĩmorandum.

¶ Curatio vlcer̃ corrodẽtiũ se. CAP. VIII.

Canon vtis in curatiõe corrosiuorũ ꝛ fraudulentoꝝ est vt mundificetur corpus ꝛ membrũ si fuerit corpus mundũ cũ ventosis ꝛ missiõe sanguisugarum sup ipsuz et ꝓmutatione cõplonis eius cũ epithimatibus ꝛ rectificatione cibi absq̃ tarditate ꝛ dilatatione.nã dilatatio in hoc est ex eis que addunt in malitia eorum. ꝛ quãdoq̃ facit esse necessarium ambulatio corrosionis vt incidatur membrum.

¶ Quia in vlcerib⁹ q̃ difficilis cõsolidatiõis existũt.ꝛ in q̃bus ẽ alia ĩtẽtio curatiua q̃ illa q̃ debeꝫ solũ vlceri. vñ vlcus ẽ sunt vlcera corrosiua ꝛ putrefactiua.idcirco Auic.ꝟ tradit modũ curatiõis ipsoꝝ vlceꝝ.ꝛ ꝑ tradit modũ curatiõis ipsoꝝ vlcerũ in q̃b⁹ ẽ corrosio.z⁰ vlcerũ in q̃b⁹ est putrefactio siue sunt tẽdẽtia ad putrefactionẽ.z⁰ ibi.(Doꝝ maloꝝ vlcerũ.) ꝓꝛi⁰ in tres.ꝑ oñdit modũ curatiõis istorũ vlcerũ q̃ñ in ipsis nõ ẽ veniẽs corrosio ambulãs vehemẽter in mẽbro:neq̃ ẽt ẽ in eis putrefactio ꝓmixta.z⁰ ponit mõz curatiõis eoꝝ q̃ñ ẽ veniẽs corrosio in mẽbro ꝛ cũ putrefactiõe ꝓmixta.ʒ⁰ epilogat medicias i spãli ꝑ q̃s ꝑficit modus curatiõis taliũ vlcerũ in q̃b⁹ nõ ẽ vehemẽs malitia q̃ polia sũt ꝑ medicias curari.z⁰ ibi.(Et q̃ñz fac̃ neciũ.) ʒ⁰ ibi.(Et ꝯfert corrosiuis in q̃b⁹ nõ ẽ putrefactio.) Dic̃ g̃.Canõ ꝛc̃.vt mũdificeꝫ corp⁹.s.ꝓpus cũ bis q̃ euacuãt hũorẽ in q̃ ẽ acuitas ꝛ calefactio ꝑꝑ qõ ad mẽbꝝ pueniẽs ipz corrodit sic̃ bitũ fuit supra in ca⁰ de formica ꝛ pruna ꝛ igne ꝑsico.ꝛ ẽt in berisipilla.qz talia aꝑata fiũt ex mã proportionali mãe corrosiue.ꝛ sic̃ dcm̃ ẽ ꝺ eũone cũ farmaco ꝛ cũ flõmia ꝓportionali. Et ꝟ itellige.ꝛ mẽbꝝ ei⁹.s. mũdificeꝫ vel eũeꝫ ẽt mẽbꝝ a tali hũore corrodẽte cũ bis q̃ ex mẽbro eũant siue vẽtose siue alie q̃ ponentr.g̃ opz ꝓus corpus eũare deide mẽbꝝ.oz.n.in bis vlcerib⁹ eũonẽ facere q̃ñ cũ bis vlcerib⁹ ẽ cã hũoralis ꝯiũcta. Hal.ãt dic̃ i tegni vnũ cõe ꝑceptũ.ꝛ ẽ ꝑ cãz abscidere deide venire ad egritudinẽ q̃ fcã ẽ ab illa cã.sz ꝓus oz eũare corpus q̃ mẽbꝝ.q̃ñ eũatio q̃to cõioz ẽ tãto magis ꝑcedere dz sic̃ declaratũ ẽ ꝑmo can̄.fen 4ª.c⁰.3⁰. ¶ Jtẽ ẽt eũo q̃ eũat ex toto corpore ẽ eũo respectu cãe añtis.sz eũo ex mẽbro est eũo magis respectu cause coniuncte. ꝓus aũt oz cãm añtez abscindere

deinde puenire ad ꝯiūctā.qm̄ cā añs est sicut cā respectu cause ꝯiuncte sic apparēt hec oia ex canonibus vl̄ibus in li°p.fen 4ª.qz g̃ oz corpus ꝑus eūare z deinde puenire ad membꝝ. Idcirco subdit Auic. Et ꝓpterea si corpus fuerit mundū cū ventosis ꝛc. Subdit aūt q̄ opz attendere post eūonē cū ꝓmutatione cōpl̄onis cū epithimatibus sil̄ibus supza mēbrū. z hoc iō qm̄ rectificatio ꝯpl̄onis est cā faciēs ad ꝯsolidationē istoꝝ. In istis tm̄ vlceribꝰ ꝓpter acuitatem z ebulitionē hūozū fit mala ꝯpl̄o cal̄a in carne q̄ ꝓhibet ꝯsolidationē eoꝝ z cū hoc ēt hūiditates q̄ sunt in loco exacuunt q̄ exacute addūt in corrosionē vlceris. Et rectificatione cibi vt generet sanguis laudabilis bñs malā q̄litatem. Et maxime itelligo q̄ cibi qui administrant debeant bre ꝯriaz q̄litatē q̄litati humoꝝ a q̄bus corrosio fit. vñ debēt esse ifridātes z ispissantes vt generet in sanguine ifrigidatiuo z coagulatiuo q̄ sunt opposite q̄litatis q̄litati humoris corrosiui. Et qñq; facit nocium ambulatio corrosionis vt icidat mēbꝝ. Et hoc q̄dē est qm̄ in mēbro intātū ipressa est malitia vt ꝑ medicinas rectificari nō possit. tunc enim vt nō ledant alia mēbra melius est vt totū illud membrum incidatur. Deinde cum dicit.

¶ Et cōfert corrosiuis cū q̄bus nō ē putrefactio embrocatio cū aqua frā z aqua myrti z aqua ro. z aqua virge pastoris z vino stiptico si nō fuerit caliditas et aceto ꝓmixto cuz aqua ro. et aqua pura pluria si fuerit caliditas et sil̄ibus ex aquis infrigidātibꝰ exiccantibꝰ. Et si fuerit illic putrefactio tūc aqua maris et reliqua de illis q̄ dicemus i capitulo putridoꝝ. Amplioꝛ melioꝛ curatio eoꝝ ē administratio stipticorū exiccātiuz infrigidantiū sic̄ cortices granatoꝝ et lētes et folia masticis et semī rosarū et spina egyptiaca: et grana myrti et embroce baꝝ medicinarū. et cō fortent buiusmodi cuz alumie. et similibꝰ: et si militer emplastratio cū folijs acetose z ramis eius bulitis cū vino. z emplastratio cū boloarmeno ꝑfecto: aut sirupo acetoso: aut cucurbita sicca adusta aut arnoglossa cum sanich aut folijs oliuarum.

¶ In parte ista explicat in speciali locales medicinas cōferentes vlceribus corrosiuis in q̄bus est possibilis curatio cū medicinis que medicine in hoc ꝯueniunt q̄ ipse exiccatiue sunt vt humiditatē retentā in vlcere corrosiuo consumant z ifrigidatiue vel alteratiue ꝯpl̄onis male existant vt ꝓhibeant ne in vlcere amplioꝛ fiat ambulatio z corrosio: z cū hoc etiā stipticitate ꝑticipent vt ꝑ stipticitatē ꝓhibeant fluxum humoꝝ ad locū siue ad vlcus. Et duo facit. Primo ꝯnumerat aliquas medicinas cōferentes talibꝰ vlceribus: vt hec vlcera cōparantur ad putrefactionez. z: explicat in gnāli que medicine sunt maxime conferentes talibus vlceribus absolute. scōa ibi. (Amplius melioꝛ curatio eoꝝ.) Dicit g̃. cōfert corrosiuis in q̄bus nō est putrefactio embrocatio cū aqua frīda. Et itellige q̄ Auicen. nō itelligit q̄ aqua frīda intus apponat in vlceribus. qz in oībus in q̄ntum vlcera sunt nocet frīduz z p̄cipue frīdum intensum sicut frigidū aque. Unū ꝟyp. Frigiduz in vlceribꝰ mozdax. Sed itellige q̄ embrocatio fiat in circuitu. z id precipue debet fieri quādo in membrū esset veniens caliditas: ita vt per venientē caliditatem que est in membro contingat q̄ humiditates que sunt in membro fiant acute z corrosiue. ¶ Tamē intelligo q̄ vtpl̄m non est conueniens administratio aque frigide pure ꝓpter id q̄ ipsa nocet vlceri in q̄ntum vlcus est ꝓpter id q̄ ex ipsa nimia ifrigidatione poꝛos constringit. Dixit etiā signanter Auic. in q̄bus non est putrefactio ꝓpterea qz si cū tali vlcere corrosiuo cōiungeret putrefactio non esset conueniens. nam putrefactio maxime auget ex humido cuz putrefactio in humido icipiat. vnde videmus q̄ quādo membrū incipit putrefieri in mollitiē tendit. z ꝓpterea qz aqua humectat nō est conueniens quādo est putrefactio. sed tūc cōueniūt ea que maxime exiccāt adeo q̄ in putrefactione quando iam est in vlcere qz magis curamus de exiccatione administramus ea que vehemēter exiccāt: z dato q̄ caliditate participēt sic̄ est aqua maris z similia vt ipse dicit. ¶ Amplius melioꝛ curatio. s. que conuenit vlceribus corrosiuis vnde corrosiua sunt est administratio stipticoꝝ z exiccantium z infrigidantiū. z hoc ideo qm̄ ex hoc aggregant oēs ītentiones que cōueniunt in curatione vlceris corrosiui. sunt enim hec ꝓmutatiua male compl̄onis membri z humoris: ꝓpter quā accidit corrosio: ēt rōne exiccatiōis sunt cōuenientia vlceri z cōsumantia etiā humiditatē que corrodit. sunt etiā ꝓhibentia fluxus humoꝝ ad membrū rōne stipticitatis quaz habet. z ideo ista inter oia medicamina talibus vlceribus suppositō q̄ in his nō iūgantur alia accidentia sunt magis vtilia.

De cura

¶ Curatio vlceꝝ putridoꝝ z maloꝝ. CAP. IX.

Do ꝓ maloꝝ vlceruz curatio melioꝛ est mūdificatio corporis aut mēbri ipsiꝰ si corpꝰ fuerit mūdum cū eo quod mūdificat ipsuz soluz ex vētosis sanguisugis z epithimatibꝰ rectificantibꝰ cōpleriōem secundū q̄ diximus multotiens et similibus et cibo. Et nō oportet vt sit dilatatio in curatione eoꝝ. nam eoꝝ putrefactio addit ipsoꝝ malitiā: et oportet vt prohibeantur eis apata calida. et de illis que eaz sequāt est semen iusquami albi cū sanich. et itez cū buiusmodi vlcera supfluūt in corruptiōe fit necariū vt eleuēter cuz cauterio cū igne aut cū medicamie acuto: aut cū icisiōe: vt nō remaneat nisi caro sana cognita ꝑ bonitatem sanguinis eiꝰ aut coloris ipsius et os sanū album mundū. Et medicamen q̄dez acutū accipit oēz ostracitatē et extrahit ipsā et succurrit ꝯpleměto eius cū butyro ponēdo desuper vice vna post alia. ista. n. lz nō sint fistule neq; ostracata: tamē sunt mala fraudulenta. Et fortasse fit necessariū incidere membruz vt saluetur ex putrefactiōe sua. et embroce que ꝯueniunt eis sunt sic̄ aqua maris et aque predicte in ca. fistularuz. et cū super ista vlcera et alia administrantur medicine oportet vt dimittātur diebus aliquot et non soluantur.

¶ In isto. ca°. Auic. oñdit modū curatiōis vlcerū in qbꝰ est putrefactio. z dīdit ꝑs ista in duas. In ꝑ°pte oñdit mōz curatiōis istoꝝ vlcerū. In zª pte explicat nobis medicias in spāli: ꝑ q̄s ille modus curatiōis ꝑficit. zª ibi. (Et embroce q̄ ꝯueniūt eis.) Dꝛia in duas. ꝑ ponit modū curationis vlcerū in qbꝰ incipit apparere putrefactio z adhuc est modica putrefactio. z° ponit modū curatiōis vlcerū qñ in eis ē putrefactio ꝯfirmata z veniens ēt putrefactio. zª ibi. (Et

iterũ cũ huiusmodi vlcera.) Que dicit in oibus istis pticu lis nota sunt ex pdictis. ꝛ ꝓpterea nõ curamus eas singu lariter exponere. Tũc cũ dicit. Et embroce explicat in spe ciali medicinas q̃ istis cõueniunt. ꝛ duo facit. ꝑmo ostẽdit quales embroce sunt eis ꝯuenientes ꝛ qñ in eis necessarie sunt embroce. ꝛ hoc est qñ vlcera cũ hoc ꝙ sunt vlcera pu trida hñt cauernas ꝛ abscõsiones in mẽbro. z° oñdit qua les sunt eis ꝯuenientes q̃ administrant̃ in suba vnguenti vel pulueris. z° ibi. (Et sup vlcera ista ꝛ alia.) Qõ in ꝑma pte dicit manifestũ est. qz embroce q̃ eis cõueniunt sunt q̃ vehemẽter exiccãt qñ he remouent humiditatẽ a mem bro in quo inducit̃ putrefactio. vñ ꝛ tales preseruant a pu trefactiõe ꝛ remouẽt putrefactionẽ. Et itellige ꝙ ex tali bus embrocis succederet supcalefactio. tunc oz succurre re cũ his q̃ membrũ alterãt ꝛ exiccant ꝛ ipugnant calitati eoꝝ. Scõa pars diuidit̃ in duas. qz ꝑmo oñdit quanto tpe debeant ꝑseruare tales medicĩe q̃ administrant̃ in talib⁹ vlceribus. z° ibi. (Medicie quas ꝛc.) Dicit g̃ ꝑmo. s. vlce ra ista sunt in qbus est putrefactio ꝛ alia in qbus est simꝫ melãcolia oz vt dimittant̃ medicine diebus aliquot ꝛ nõ soluant̃. ꝛ hoc ideo. Nã ex talibus medicinis cũ hñt acui tatez aliquã ꝛ fortẽ exiccationẽ accidit in membris ex eis fortior ipressio vnde accidit humiditati melior exiccatio in qbus attenditur putrefactio. sz in vlceribus in qbus est sola ītentio regeneratio carnis nõ est bonũ dimittere me dicamina tot diebus ꝛ nõ soluere. qz cum talia medicami na non sint fortis virtutis accideret nimia multiplicatio humiditatis in loco ex quo plus vlcus cõcauatur. ꝛ ꝙñs etiã putrefieri posset. Tunc cum dicit.

¶ Et medicine quas oz admistrare in istis sunt sicut farina ordei ꝛ farina herbi cũ aliquãtulo aluminis aut caro pisciũ salita sicca cũ aliquan tulo medulle panis ꝛ aristologia ꝛ radix caulis ꝛ radix sicle ꝛ radix cucumeris asi. ꝛ semẽ lini ꝯtritũ cũ calcadis ꝛ basce cũ passis aut ficub⁹ cũ melle aut empla cũ cepa muris decocta cũ mel le aut caulib⁹ aut cucurbita sicca cõbusta ꝛ fo liis oliuarũ recẽtib⁹. ¶ Cõpositũ. Re. arist. ꝛ suc ci foliorũ alcherua amborum ana. ptẽ. i. floris eris ptẽ. ʒ. fiat ex eo linimẽtũ cũ aq̃ in spissitudie mellis. ꝛ fortasse est necessariũ vt ꝯfortet̃ cum succo cucumeris asini. ꝛ alsurie ꝛ ponãt̃ desup pãni sicci. ꝛ iterũ aristol. ꝛ gallaꝝ ꝛ olei eq̃les ptes: fiat ex eis linimẽtũ vlceri ꝛ in circuitu ei⁹: aut calcis colcotar ptes eq̃les arsenici ptem. ʒ. Et itez alsurie ptes. ꝓꝛ̃ij. colcotar. ꝓ. dragã. iiij. fiat ex eis linimẽtũ: decoquãtur in aceti fortis media cotilla donec ꝯsumat̃ acetũ: deiñ sumat̃ ex eis infrãtis ꝛ posta liniat̃ cũ eis vlc⁹. Et itez sumant̃ colcotar dragãti amborũ añ. ꝓꝛ. corti cũ ferri. ꝓvi. gallaꝝ pforatarꝝ. ꝓ. aut sumat̃ salis ps. i. aluminis vsti ꝛ corticũ eris abrotani vsti ps. ʒ. Emplastrũ bonuz sarcocolla calcucecau menon ꝛ gallarum ꝛ flos eris ꝛ aristo. aggre gentur cum aliquãtulo glutini vt medicinis sit cõglutinatio ꝛ administretur post mundifica tionem vlceris. Medicamen vltimum exper tum: draganti rubei. ꝓꝛiij. calcis viue. ꝓvj. alu minis. ꝓvj. corticũ granatoꝝ. ꝓvi. thuris ꝛ gal laruz amboꝝ ana. ꝓꝛꝛij. cere. cꝛꝛ. olei antiqui co tilla. i. Aliud bonuz: plumbi vsti cum sulfure eris vsti ceruse plũbi turis merdasengi climie ãmoniaci oppoponaci masticis oiuz ana. ʒ. ij. adipis renuz vacce resine glutinis alimbat olei myrtini cere omniũ ana. ʒ. iij. soluantur que sol uenda sunt in quantitate equa ꝛ cõficiantur ea que soluuntur ꝛ que teruntur ꝯficiantur. Ade dicamen conferens quod Gal. ꝛ alij aggrega uerũt Re. scorie eris. ʒ. i. floris eris fricati. ʒ. i. ce re lib. ʒ. parua lindris. ʒ. i. ʒ. fiat ex eis emplastrũ ꝑm descriptionẽ suã soluantur ea que soluunt̃ ꝛ terantur ea que teruntur ꝛ addat̃ cera ꝛ mi nuatur ꝑm q̃ꝫtitatem necessitatis ꝛ diligunt vt misceantur cum eo. ꝛ quãdo fuerint vlcera dif ficilis sanationis administrentur in eis charte combuste. ꝛ medicamen andronij ꝛ cucurbi ta ficca combusta aut lana sordida combusta aut emplastrum foliorum cupressi aut foliorũ bulb adustorum.

¶ In pte ista ponit has medicinas vtiles pdictis vlcerib⁹. Circa qõ itellige ꝙ ipse ponit diuersa medicamia iter ipsa in genere. ꝛ hec est diuersitas. qz q̃dam exiccationẽ fortez hñt absq; hoc ꝙ causticẽt vel corrodẽt. Quedã aũt sunt q̃ acuitate multa pticipãt ita vt causticent vel corrodãt. pri mis qdez vtẽdũ est ꝑcipue quãdo membrũ vlceratũ inci pit tẽdere in viã putrefactõis: nõ tñ in ipso corrosio ẽ mul tũ pfecta. Scõis aũt vtẽdũ est qñ carnẽ putrefactã a mẽ bro remouere opz ꝛ times ne perambulet putrefactio. Et ista pars posset diuidi in tot ptes q̃t sunt medicamia q̃ ipe ponit. ꝛ cõsidera virtutẽ medicaminũ ꝑm virtutẽ simpli ciũ q̃ ipsa cõponunt: ꝛ tu scies modũ rectũ oiuz ipsoꝝ. Nõ enĩ ītendimus examinare qõlibz medicamẽ singulariter. ꝓlongaret̃ enĩ opus nr̃m vltra ꝓpositũ. Dicit g̃. Et medi camẽ ꝛc. calcadis. i. vitriolũ albũ. basce. i. ysopus. alij expo nũt. i. tantonicũ. cepe. i. cepe squille foliorꝝ alkerue. dr̃ ꝙ ẽ tornasole magnũ. alsurie. i. vitriolũ rubeum. colcotar. i. vi triolũ citrinũ. dragaganti. i. vitriolũ viride ꝛ çeçi vitriolus ꝛ calcantũ idẽ est foliorꝝ bulba. i. nespili.

¶ Curatio eoꝝ que sunt difficilis consolidationis ꝛ aliorũ que sunt in vltimo malitie. CAP. X.

qz sunt in vltimo malitie

¶ Sias ꝙ vlcera difficilis cõsolidatiõis absolute sunt ꝑter corrosiua ꝛ ꝓeter putrida sic̃ est cõe ꝑter ꝓprij. ipsa enĩ ambo sunt ambulatiua: ꝛ cũ istis qñz non est ambulatio ꝛ stant ꝑm dispõnem suam per aliq̃ spatiũ. ꝛ ista sunt ꝑter fistulas iterũ: qñ opz vt ipsa sint incidẽtia. ꝛ ad vltimũ corro siua putrida. ꝛ fistule sunt ex summa difficilis ꝯsolidatiõis absq; ꝯuersiõe. Alierenati ꝝo sũt vltima in corruptiõe i elõgatiõe ꝛ ꝯsolidatiõe.

¶ Prius Aui. docuit modũ curatiõis vlcerũ rõne quorun dã q̃ ñt cõponi cũ vlceribꝰ ꝛ reddũt ipsa difficilis ꝯsolida tiõis. in isto ca°. qz sunt ét alie dispõnes q̃ reddũt vlcera dif ficilis ꝯsolidatiõis ꝓhibentes ipsa a sanatiõe eoꝝ vult da re canões in mõ curatõis ipsoꝝ rõne oium aliarũ disposi-

tionū que possunt ꝯiungi cū vlceribus ⁊ faciūt ipsa difficilis cōsolidatiōis.⁊ sic ꝓcedit. In ꝑma ꝑte ipse ponit modū curatiōis taliū vlcerū. In scōa ꝑte circa quādā illarū causarū puta circa fistulā:q; fistula est vnū ex vlceribus difficilis ꝯsolidatiōis ponit capl'm spāle de modo curatiōis illius.ibi z⁹.(In fistulis ⁊ earū iudicijs.) ꝓpa in duas. In ꝑma ꝑte ostēdit q; ꝑter corrosiua vlcera ⁊ putrefactiua ēt sunt alia vlcera que sunt difficilis sanatiōis ⁊ cōsolidationis ꝛ corrosiua ⁊ putrida sint ēt de numero difficulter cōsolidabiliū. In scōa ꝑte ostēdit modū curatiōis taliū vlcerū q̄ sunt ꝑter corrosiua ⁊ putrida ⁊ sunt etiā de nūero vlcerū difficilis ꝯsolidationis.z⁹ ibi. (Et cañ.in curatiōe vlcerū.) In ꝑma ꝑte vult hoc dicere Auicē. q; vlcera difficilis ꝯsolidationis gnāliter non sunt solū corrosiua ⁊ putrida:imo ad q̄dā alia se extendunt.⁊ ꝓpterea vlcera difficilis cōsolidatiōis se habēt ad vlcera corrosiua ⁊ putrida sicut cōe ad ꝓpriū.⁊ sicut supius ad iferius.Dīa g̃ corrosiua ⁊ putrida sunt difficilis cōsolidatiōis:⁊ tñ non conuertit̄ q; oīa vlcera difficilis cōsolidatiōis sint corrosiua ⁊ putrida. nā sunt q̄dā vlcera difficilis ꝯsolidatiōis q̄ nō sunt corrosiua ⁊ putrida. Nā in vlcere putrido ⁊ corrosiuo est ambulatio:ꝛ aliq̄ vlcera sunt difficilis ꝯsolidatiōis in q̄bus nō est ambulatio.⁊ iō vlcera difficilis consolidatiōis cōparātur ad corrosiua ⁊ putrida sic̄ cōe ad ꝓpriū. sic̄ vbi gra. oīs bō est aīal. nō tñ oē aīal est bō. q; est aliq̄ aīal q̄ nō ē bō.ita ēt oīa vlcera corrosiua ⁊ putrida sunt vlcera difficilis consolidatiōis.nō tñ oīa vlcera difficilis ꝯsolidatiōis sunt corrosiua ⁊ putrida:q; pñt esse alterius maneriei.⁊ hoc est q̄ vult dicere Auic.in ꝑn°cū dicit. Scias q; vlcera difficilis ꝯsolidatiōis absolute sunt ꝑter corrosiua ⁊c̄. Et subdit postea.⁊ ista sunt ꝑter fistulas q̄si ꝑ hoc vult dicere q; ēt vlcera difficilis ꝯsolidatiōis cōparant̄ sili mō ad fistulas sic̄ cōe ad ꝓpriū.nā oīs fistula est vlcus difficilis cōsolidationis.nō tñ oē vlcus difficilis ꝯsolidatiōis est fistula. q; non oꝛ q; in oī vlcere difficulter ꝯsolidabili fiant accñtia q̄ apparēt in fistula.⁊ hoc est q̄ ipse subdit. Qm̄ nō opꝛ vt sint ĩcedentia.⁊ istud pōt dupl'r exponi.vno°q; nō oꝛ vt vlcera difficilis ꝯsolidatiōis oīa sint incedentia.i. ꝓfundantia se in mēbro ⁊ habētia ꝯcauitatē in mēbro sic̄ hꝛ fistula. Uel aliter vt q̄dā habēt aliā lr̄am. Qm̄ nō oꝛ vt sint sudātia. ⁊ tūc exponit̄.i. q; nō oꝛ vt q̄libꝛ vlcera difficilis ꝯsolidationis sint sudātia.i.ab eis resudet ml'titudo virulētie sic̄ resudat ex fistulis.ſꝛ hñt in se aliā dispōnez ꝓpter quā difficulter ꝯsolidant̄.sic̄ g̃ vlcera difficilis cōsolidationis in plus se habēt q̄ꝛ vlcera corrosiua ⁊ putrida ⁊ fistule.oīa enī ista sunt difficilis cōsolidationis.nō tñ q̄libet vlcus difficilis ꝯsolidatiōis est aliq̄ istoꝝ.q; pōt eē ꝑter ista. ⁊ hoc est q̄ vult dicere Aui.cū subdit. Et ad vltimū corrosiua ⁊ putrida ⁊ fistule sunt ex summa difficilis ꝯsolidatiōis absq; cōuersione.i.absq; hoc q; fiat ꝯuersio.puta q; oīa vlcera difficilis ꝯsolidationis sint aliq̄ illoꝝ sicut nos diximus q; oīs bō est aīal:nō tñ ecōuerso.q; nō omne aīal est bō.ita q; ibi nō fit cōuersio.q; nō omne vlcus difficilis cōsolidationis est aliq̄ istoꝝ. Et totū hoc Auic.nō dixit ob aliud nisi vt ostēderet q; ꝑter istas dispōnes sunt etiā alie dispōnes que faciunt vlcera difficilis cōsolidationis. vñ oportebat capl'm facere de mō curationis illoꝝ ꝓter capl'm in quo traditur curatio vlcerꝝ corrosiuoꝝ ⁊ etiam putridoꝝ ⁊ etiam fistularum. Et subdit postea. Algeromati sunt vltima in corruptione ⁊c̄.quasi velit dicere q; illa vlcera que curabantur ab illo Algeromati philosopho erant vltima in corruptione ⁊ vltima in difficultate ꝯsolidationis. causa aūt difficultatis cōsolidationis eoꝝ nō erat nisi aliqua causarū quas hic Auic.ponet ⁊ docebit modū curationis eoꝝ q̄ñ.ſ.illa cā ē valde in malitia vltimata. ⁊ hec ē ītētio Auic.in isto.ꝯ.lꝛ dicant̄ vba obscura. Deide cū dicit.

adhuc adhoc

hūr Sum agne/

(Et canō in curatiōe hoꝝ vlcerū est vt si causa fuerit malitia ꝯplonis rectificetur: aut si fuerit malitia sanguinis ponat̄ cibus qui generet sanguinē bonuꝫ contrarium illi aut paucitas eius multiplicatio ei⁹ ⁊ dilatatio in cibo bono. Qꝛ si cā fuerit mollificatio ⁊ sordidatio:tunc cura curatiōe mollis ⁊ sordidi. Et si cā fuerit exiccatio supflua ⁊ nō fuerint fistule adhuc:tunc cura cum humectatiōe equali. Et de eo q̄ bonū est in illo est vt facias ea sudare cum aqua calida vsq;quo sudet membꝝ ⁊ rubeat ⁊ iſletur: deide abstine ⁊ nō pertrāſcas illam q̄ſtitatem: qm̄ attrabes cū eo mām plurimā ⁊ nocumētū maximū ad membꝝ. Et fac vt medicamē post illud sit minoris exiccationis. ⁊ fortasse cōfert ponere pānos ifusos aq̄ tepida. Et q̄ꝛ ē necessarium fricare vlcus ⁊ fricare membꝝ eius ⁊ administrare emplastra attractiua picea. Et si cā fuerit malitia dispōnis accidentis ei q̄ continetur cuꝫ eo de carne:cura cum eo q̄ sciuisti ex scalpellatiōe ⁊ extractione sanguinis ⁊ succursu cū exiccatiuis. ⁊ si cā fuerit vitis ambulatiua incide eaꝫ ⁊ fac currere sanguinē eius: aut extrabe eaꝫ : q̄m multotiens facit q̄escere illud ⁊ si fuerit repletio tunc incipe cuꝫ flobotomia ⁊ eſſione humoris eius melācolici si fuerit : deide obuia viti ⁊ fac currere ex ea sanguinē quātum tibi possibile est vt nō accidat ex obuiatione tua adiuicē quod est deterius vlcere primo. deide cura vulnus q̄ accidit ex vite:postea vlcus difficile. ⁊ si cā fuerit debilitas membri ⁊ illud est ꝓpter malitiam ꝯplonis superflue elongate ab equalitate quā existimamus ex calore et frigore:et q̄ sequit̄ cōplexiones ex raritate supflua:aut spissitudine vehementi:et primuꝫ est vt sequat̄ caliditas et humiditas: et se cūdū frigiditas et siccitas oportebit vt curet̄ faciens illud cū ꝯtrario. Et multotiēs quidē cōtigit q; causa est a caliditate attrabēte materiam ⁊ mittēte eam ⁊ sunt necessaria in curatōe eius infrigidantia stiptica. Qꝛ si causa fuerit fistula tunc cura curatione fistule.

(In parte ista tradit canones in modo curationis taliuꝫ vlcerū difficilis ꝯsolidationis ⁊c̄. Et duo facit. ꝑmo tradit hos canones in modo curationis vlcerū hoꝝ ſm quālibꝫ dispōnem q̄ pōt cōiungi cū vlcere que reddit ipm difficilis cōsolidationis. In scōa parte Auic.explicat in spāli medicamina cōferentia vlceribus difficilis ꝯsolidationis ſꝛ plurimas dispōnes ēt que pl'm fiunt.z⁹ ibi. (Et medicine ꝑparate ad difficultatē ⁊c̄.) ꝓpa pars diuiditur in tot quot sunt canones quos dat in modo curationis istoꝝ ſꝛ diuersitatē dispōnū que coniungunt̄ cū vlceribus que faciunt ipsa difficilis cōsolidationis. ꝓmo g̃ dat canonē in modū curationis eoꝝ q̄ñ causa ipsoꝝ est malitia compl'onis membri,scōo q̄ñ causa ipsoꝝ est corruptio que accidit

in sanguine contẽto in carne ꝑpter quã corruptionẽ caro incipit denigrari vel liuescere.3°.qñ causa ipsarũ sunt vari ces que sunt in membro.4°.qñ causa ẽ debilitas membri. 5°.qñ in causa est fistulatio eius. 6°.qñ in causa ẽ corruptio ossis.7°.qñ in causa huius est putrefactio venarum ꝑpter quã vlcera antiquantur in mẽbro.2ª ibi. (Et si causa fue/ rit malitia dispõnis.)3ª ibi. (Et si causa fuerit virus.)4ª ibi.(Et si causa fuerit debilitas.)5ª ibi. (Et si causa fuerit fistula.)6ª ibi. (Et si causa fuerit corruptio ossis.)7ª ibi. (Et dixit hic ꝙ quãdo putrefiũt vene.) Prima in duas. ꝓmo ponit canones curatiõis istoꝝ quãdo in causa est ma la complo absolute cõtenta in carne. & cuz hoc etiaz quan do sanguis est malus vel paucus. scõo in spãli dat canões quãdo in causa est mala complo sicca vel humida. 2ª ibi. (Et si causa fuerit mollificatio.) Prima diuidit in duas. ꝓmo ponit modũ curationis quãdo in causa est mala com plexio humida.2°.quando in causa est mala complo sicca. 2ª ibi.(Et si fuerit causa exiccatiõis.) Quod in omnibus istis particulis dictũ est quasi per se manifestũ est.qz sem/ per docet modũ curatiõis vlcerũ ꝓ oppositionẽ cause que facit vlcus difficilis cõsolidationis. Dicit g̃.& cañ.ꝛc. Qz si causa fuerit mollificatio.i.humiditas virulenta & pro vel sordidatio.i.sordes tunc curet curatione vlceris virulen/ ti vel sordidi.& istoꝝ curatio est ꝓus habita. & si causa fue/ rit exiccatio plurima & non sunt adhuc fistule addit illud significatũ Huic.qz quãdo caro est exiccata sicut est fistu/ la tunc nõ põt amplius rectificari qñ iam facta est dura vel obstracũ.vnde ibi non est cura alia nisi remotio vt ap/ parebit in curatiõe fistularũ.Sz quãdo adhuc nõ est exic cata neqꝫ indurata tunc põt adhuc rectificari & reduci ad dispõnez nãlez.Et si causa fuerit dispõnis malitia accidẽ/ tis ei quod ꝓtinet cũ ea de carne.vt verbi gra.si caro deni gratur vel incipit nigrescere vel liuescere ꝑpter mortifi/ cationẽ sanguinis cõtenti in carne. Et si causa fuerit vitis .i.varices existẽtes in membro.nã in membro in quo sunt varices si accidat vlceratio difficilis est cõsolidationis.& hoc propterea qz ex varicibus ministratur sanguis malus melãcolicus ad vlcus qui cõsolidationẽ ipedit.& ꝑpterea ponit curã vlceris vt ꝓus euacuet sanguis ille melancoli cus ex corpore si fuerit repletio & ex venis illis varicibus qꝫtuz possibile est vt nõ accidat effusio sanguinis corrupti melancolici ad vlcus qui impediat consolidationẽ ipsius. Et ꝑmuz est vt sequat calliditas & humiditas.& 2°.friditas & siccitas.i.ꝑmũ est rarefactio que ꝓtingit mẽbro propter quã virtus membri debilitatur seqtur complonem calaz & humidaz in ipso.& scõm.i.spissitudo superflua que est in membro consequitur complexionem frigidam & siccam. quoniam frigidi & sicci est inspissare sicut calidi & humidi est rarificare.Deinde cũ dicit.

¶ Et si causa fuerit corruptio ossis qđ sequit ur ipz incidem⁹ & detegemus ab osse. Et si fuerit pole auferre illud qđ est super ipm cũ fricatiõe faciem⁹ & subtilissime ingrem⁹: & si non incide mus et faciem⁹ illud c⁹ expõ est i ca.corruptio nis ossis. Inqt Ga. Fuit adolescens bñs fistu laz in pectore suo que iã puenerat ad os quod ẽ in medio cassi sui. detexim⁹ ergo ab osse cassi totũ illud qđ continet ipz et inuenim⁹ iã aduenis se corruptionẽ: et fuit nobis necessariũ icidere ipm et fuit loc⁹ corrupt⁹ ex eo locus sup quẽ fi gitur suspensoriũ cordis. postꝫ ergo vidim⁹ il lud sterim⁹ statõe vehemẽti i ablatõe ossis cor ruptiz & fuit finis noster dimittere pãiculũ tegẽ tez ipm de intus et ꝓuare ipz ꝑm salutez suã:et fuit illđ qđ cõtinuatur de hoc pãiculo cũ casso iã putrefactũ. Iterum inqt:et nos aspexim⁹ ad coꝝ aspectu manifesto sicut illud qđ vidim⁹ cũ detexim⁹ ab eo cũ voluntate cum anatomia. Inquit. Sanat⁹ ẽ ergo iste adolescens et nata est caro i illo mẽbro qđ incisimus ex casso do nec repletũ est.et continuatuz est adinuicez et factũ ẽ stans inter velamẽ cordis et velamẽ ipz sicut stetit cũ eo añ illud caput capsule cordis. Inqt:& nõ est boc mai⁹ qꝫ vulnera i qb⁹ respi rat pect⁹.& hic dixit ꝙ qñ putrefiũt vene & an/ tiquãtur:tũc de eo qđ est rectũ est vt currat ex eis sanguis ꝑm quãtitatẽ que licita est in eis.

¶ In parte ista ostendit moduz curationis quãdo in causa difficultatis ꝯsolidationis vlceris est corruptio ossis.& pri mo faẽ hoc.scõo qđ dixit declarat in quodã exemplo Hal. 2ª ibi.(Inquit Hal.)& planũ est quod dicit.Et dixit hic.s. Hal.quãdo putrefiunt vene & antiquantur.i.quãdo est pu trefactio vsqꝫ ad venas & antiquant tunc vlcera de eo qđ rectũ est vt currat sanguis ex eis ꝑm qꝫtitatem multã que possibilis est ꝓpterea qz sanguis contentus in venis illis tunc putrefactus est & corruptus.& ex antiquitate vlceris signũ est etiã ꝙ corruptio illa puenit ad multitudinẽ san/ guinis qui est circa illa loca.& ꝑpterea existente sanguine illo impossibile est consolidationem fieri. vt ergo renoue/ tur in vlcere sanguis laudabilis debet euacuari sanguis ille malus.Deinde cum dicit.

¶ Medicine vero ꝑparate ad difficultatẽ cõso/ lidationis i dñantibus dispositiõibus sũt sicut scoria eris & flos eris adustus & nõ adustus & scoria alchesebzan: & scoria reliqui ferri & con/ glutinatio auri:fiant ex eis cerata & colcotar & dragantũ & que sunt eis similia cũ rebus ꝓbi/ bentibus attractionez ad membrum si fuerit si cut sũt alumẽ & galle.& de illis qb⁹ curant ea q̃ sũt difficilis cõsolidationis est illud quod ꝛRe. climie & cõsolidationis auri & aluminis omni/ um ana. viij.floris eris & corticũ eris ana.i.gũ/ mi cupressi.iiij.cere & olei alicuius qꝫtum scis. & iteruz sumant cere gũmi pini ana.vij.climie .iij.& colcotar.vi.& olei myrtini qꝫtuz sufficit. & iteruz decoquantur colcotar & climia cuz aq̃ maris:aut aqua acreste:aut aqua in qua deco/ cta sunt alchali & calx decoctione pauca ꝑm cõ mixtionẽ nutritiõi eoꝝ i sole i estate:deide cole/ tur ab eis ꝓter ꝙ fiat sal desup aq̃ maris:aut aq̃ alchali.& itez sumatur eris vsti & resine & salis gẽme oiuz añ.ʒ.ij.cere olei myrtini qꝫtũ sufficẽ. & ꝓferũt eis medicie fistulares qñ exiccant & te runt.& ex eis sunt farie herbi & yreos:& aristo logia adusta & es vstũ & terra thuris ꝑz diuer/ sitatẽ quã mereꝛoẽ corpus ex ꝓpone. Medica/

men bonū sumantur limatura eris ⁊ limatura ferri ⁊ cōficiant cū aq̄ aluminis ⁊ argillent cū argilla rubea ⁊ aduranť in furno: deinde extrahantur ⁊ terant ⁊ admistrent pulueriz̄ata aut fiat ex eis ⁊ ex merdasēgi emplastrū. Modus empli aurei boni. Recī. merdasengi aurei boni minā. i. cere ⁊ radicis almezerion aā. aur. xxvi. florīs eris aur. xviij. limature auri trite limature almerdasengi aā. aur. xl. olei antiq̄ lib. ij. ponant sup ipm in primis merdasengi ⁊ auruz ⁊ flos eris: deide reliq̄ medicine. ⁊ iterū sumant ostracū furnox ⁊ cinis venarū ⁊ plumbū combustū ablutū ⁊ fiat ex eis empl'm cū oleo myrtino. Et oz vt sit illud oleū ispissatū cū merdasengi. verbi gratia. ℥. i. ⁊ ex aceti acuti triplo ipsius ⁊ ex oleo aut olei myrtini aut olei anetini. ℥. i. moueant cū facilitate dōec resoluatur merdasengi ⁊ ispissēt ⁊ nō adurať ⁊ alicreuati de eis cortices eris ⁊ flos eris: ⁊ calx abluta sine exq̄sitione: fiat ex eis puluis ⁊ aūcedat ⁊ liniat ea cū melle: deide pulueriz̄et sup ea būc pulucrez cōtritū. eris ptes. ij. cere. x. dissoluant digitis in sole ⁊ administrent aut ceruse ⁊ aluminis ana viij. corticū eris sal gēme thuris florīs eris corticū granatox oiuz aā. ptes. ij. calcis ps. i. cere x. olei myrtini q̄ſtū sufficit. ⁊ iterū merdasengi olei aā. lib. i. gallarū nō pforatarū aristo. ana. ℥. i. āmōiaci. ℥. i. minuti thuris. ℥. ij. fiat ex eis linimētū sup ignē ⁊ moueať cū radice canne.

¶ In pte ista Auicē. explicat in speciali medicinas tā simplices q̄ ꝯpositas que inuatiue sunt vlcerib⁹ difficilis cōsolidationis ſm plurimas dispositiones eox ⁊ bis que vtplm ꝯtingunt. ⁊ oia qdem medicamina que ponit in genere aut virtute exiccatiua multū pticipāt. aut virtute exiccatiua ⁊ absterſiua aut aliq̄ vtute corrosiua pticipant. ⁊ ꝓpterea qr vt in pluribus vlcerib⁹ difficilis ꝯsolidationis aut est aggregatio multe hūiditatis que idiget exiccatiōe forti aut exiccatiōe ⁊ absterſione forti aut est carnis corruptio ⁊ humiditas in loco vel corrosio que idigent medicaminibus acutis auferentib⁹ qō in membro est corruptus. q̄ aūt sint ista medicamina examina p teipsuz vidēdo virtutē simpliciū ex qbus ipsa sunt cōposita. Et posset ista ps diuidi in tot ptes quot pōit medicamīa. ⁊ pz. Scoria aeruecan. i. scoria ferri de cōtrata illa qō ē ferrū forte. Cōglutinatio auri ē id quo aurū cōglutinať. ℔ aūt vt dr ab Aui. in suo z°. canōe. q̄libz sibi cōuenit armoniacū. ⁊ q̄libz cōuenit cuidā rei q̄ fit ex vrina ifantiū mota in mortario eneo cū aceto in sole donec accidat cōglutinatio eius. ⁊ q̄libz generať ex minera ex vapore ⁊ resoluiť in aq̄ calx: ⁊ deinde coagulať. ⁊ de isto maxie hic itelligit Auic. Naz vt dr hoc medicamē eliquat carnē. ⁊ ē medicamē bonū in vlcerib⁹ difficilis cōsolidationis. olei q̄ſtum scis. i. q̄ſtum vides eē neciuz. in corpore enī humido ⁊ in vlcere minus humido possumus plus ponere de oleo. in corpore vero sicco ⁊ vlcere humido minus oz apponere. Alkili ē sal alkili cuius dispō scit ab alkimistis. argillet cū argilla. i. terra rubea. radicis almeçereō. i. laurcole. ostracū furnox. i. cortices muri fornacis. cinis venarū. i. cinis concularum marinarum

adustarum. omnia alia que dicit patent.

¶ Curatio fistulax ⁊ corioz q̄ nō ꝯglutinant. CA. XI.

In fistulis vero ⁊ earū indicijs ⁊ spēbus ipsarū iā est dictū qō dictū ē. De rū qō necessariuz ē de regimie cursus virus ⁊ humiditatū corruptarum ab eis cuz ꝓparatione aut ꝓforatione iā declarauimus iterū in locis ante hunc locū.

¶ Supius Auic. oñdit modū curatōis vlcerū difficilis cōsolidationis ratione cuiuslibet dispositionis que potest cōiungi cuz vlcere que facit ipsuz difficilis sanationis. In pte ista quia fistule sunt ex vlceribus maxime difficilis sanationis ⁊ precipue cura idigēt: vult docere modū curationis ipsorū vlcex fistulatorū. Et diuiditur istud capitulū in duas partes. Prio ostēdit q̄ ex p̄dictis quodāmodo in generali potest haberi modus curationis earū ſm q̄ fistule cōueniunt in multis cū p̄dictis vlceribus: quorū posita est curatio. in secūda pte ponit ꝓpriū modum curationis earuz. z^a ibi. (Cura autē ꝓpria fistulax.) Dicit ergo p̄mo. in fistulis vero ⁊ earū iudicys ⁊ speciebus iam dictum est quid est necessariū facere in fistulis ad hoc vt hūiditates pfluāt extra ⁊ non retineant in ꝓfunditate vlceris ⁊ cuz ꝓparatione membri ⁊ cū mō icisiōis ⁊ pforatiōis iā dictū est in locis suis ante hunc locum. ſ. in cap'o de cura cauernarum ⁊ absconſionū. Deinde cū dicit.

¶ Curatio aūt ꝓpria fistulis diuersificať iterū. Fistule. n. aut sunt recētes currentes: aut sunt antiq̄: quarū ꝯcauitates iā ꝓfundate sunt in carne vehemēter. ⁊ iste qdē sunt difficilis curationis. nā illud qō neciuz ē in hoc ē acceptio illius ꝯcauitatis toti⁹ cū icisione eradicāte ex latcrib⁹ cū nouacula aut alijs: aut p cauterium cū igne: aut cū medicamine: ⁊ illud ē paruū ⁊ inqetuz ⁊ ꝓprie q̄ſ ē in vicinitate nerui aut membri sublimis. Et fortasse eger est decliuior ad hoc vt remaneat illud cū eo ⁊ toleret illud q̄ſ vt patiatur eius curaz. Et fortasse est pōe vt exiccēť ⁊ corrodať eius caro vnctuosa fraudulēta intra ipsam ⁊ exiccēť residuū carnis eius mortue ⁊ cōsolideť ⁊ remaneat qeta spatio longo ꝓter q̄ sit adhuc cōsolidata itegre. et q̄ vult illud oz vt mūdificet fistulaz a carne fraudulēta vnctuosa q̄ est in ea: deinde ipleat eā medicis exiccatiuis et dimittat eā cū dispōne exiccationis eius q̄ſ ipsa remanet dū nō cadit timor in repletiōe aut humiditate ꝯplonis aut aduentu aque aut situ iacendi sup eā dolorosō: aut offensiōe: aut verberatione: aut tussi: aut tremore.

¶ In parte ista pōit modus ꝓpriū curationis vlceruz que vlcera sūt fistule. Et duo facit. in p̄ma parte Auic. ponēdo diffinitionez fistulax ostendit difficultatē sanatiōis fistularū. ⁊ p̄cipue illarū que sunt antique. in secūda pte ponit modus curatiōis eax. z^a ibi. (Et fortasse erit eger.) quod in p̄ma pte dic manifestū ē. Scōa ps diuidiť in ptes duas. nā modus curatiōis fistulax ē duplex. qdā ē mendosus ⁊ nō pfect⁹. qdā āt ē pfect⁹ ⁊ ver⁹. Duo ḡ fac. p̄. n. ostēdit ſm quē modū pficiť modus curatiōis p̄mus. z°. oñdit ſz quē modū pficiť scōs modus curatiōis iparū. z^a ibi. (De rōne

vero eradicatiõis.) ꝓria in tres.ꝑ oñdit necitatẽ in gbusdã corporib⁹ ꝓp quã aliqñ i fistulis oz vti tali mõ curationis q ẽ mẽdosus ꝛ nõ ꝓfect⁹. Jn z⁹ pte oñdit talẽ modũ curatiõis eẽ poſez. in z⁹ pte docet istũ modũ curatiõis. z⁹ ibi. (Et fortasse ẽ poſe vt exicceť.) 3⁹ ibi. (Et q vult id opz vt mũdificet fistulã a carne, ꝛc.) que dic in oib⁹ istis pticulis plana sunt itelligẽti q in ꝑdictis sunt dicta. Deide cũ dicit.

¶ De curatione vero eradicatiõis eius et ipsi⁹ emulsionis scias ꝙ cum ipsa est fraudulenta putrida antiqua nõ est medicamẽ nisi abscissio cuz aduſtione: aut cauterizare eaz cuz igne ꝑm ꝙ ostendimus cũ ꝓforatione meatus tortuosi iter meatus eius vt sciať itẽtio cauterij et penetratio cũ cautela intẽtiõis eius donec coꝙt vel cauterizet et abscidať. Et cauteriũ cũ medicis acutis est sicut sũt sal ãmoniacũ et arsenicuz et sulfur ꝛ flos eris: ꝛ argentũ viuũ est de summa eoꝝ. extinguatur argẽtũ viuũ ꝛ misceať cũ tanto limature ferri q̃ꝫtum ipm est ꝛ alcohali q̃ꝫtuz est eius medietas ꝛ calcis q̃ꝫtũ est eius medietas ꝛ sublimeť in alucbel aut ꝓfoceť in chimia ꝑm ꝙ sciũt illi q occupati sunt cũ hoc ca. ꝛ sublimeť sicut sal. Cũ ergo ponit ex eo sup fistulã ꝛ iflãmatur ꝛ assatur ꝛ sepat a carne qñ recipitur cũ forcipibus ꝛ extrahať ꝛ assidueť cibatio mẽbri ex butyro vna hora post aliã vt quiescat dolor: deide cureť curatione vlcerũ. De fistulis vero q̃ ẽ recẽs currẽs oz vt abluať cũ medicinis fortibus sicut kitrã ꝛ aq̃ cinerũ ꝛ aqua maris ꝛ sic̃ salsa ꝛ aqua saponis ꝑmixtis cũ ea arsenico ꝛ sale ãmoniaco ꝛ aqua sublimata ꝛ calcucecaumenon ꝛ sale ãmoniaco sicco ꝛ ex sansuco nõ currẽte ꝛ aq̃ in q̃ decoquunť alkali ꝛ calx corticũ ouoꝝ ꝛ calx.

¶ Jn pte ista docet verũ ꝛ ꝓfectũ modũ curatiõis harũ fistularũ post quẽ modũ curatiõis nõ accidit ipsaꝝ reditio. ꝛ diuidiť in q̃ttuor ptes. Jn ꝑ⁹ pte docet remouere dispõnẽ ꝓp quã in fistulis ẽ difficultas ꝯsolidatiõis earũ. Jn z⁹ pte oñdit qd agẽdũ ẽ cũ remota ẽ dispõ mala ꝓhibẽs ꝯsolidationẽ eoꝝ. 3⁹ qz aliqñ in tali vlcere cã addens ad malitiã ẽ ossis corruptio. dat canões ꝛ modũ curatiõis ei⁹ quãdo cũ ipsa ꝯiũgiť ossis corruptio. 4⁹ oñdit vnũ ex signis q̃ significãt sup rectũ modũ curatiõis earũ. ꝛ qñ ipe ꝓcedũt in viã sanatiõis. z⁹ ibi. (Et cũ appz caro bona.) 3⁹ ibi. (Et qñ ẽ ꝓpe eã os.) 4⁹ ibi. (Et cũ videris hũiditates virulẽtas.) ꝓria ps diuidiť i duas. Jn ꝑ⁹ pte qz modus curationis vlceris qñ ẽ fistula ẽ ꝑ ablationẽ ei⁹ qñ in ipsa ẽ corruptũ de carne docz modũ ablatiõis ei⁹ qñ corruptũ ẽ in ipa de carne. ꝛ docet medicamia q̃ ꝫ ꝓficiũt. Jn z⁹ pte ostẽdit medicamia q̃ ꝯueniũt qñ caro corrupta ẽ mundificata ab ipsa. z⁹ ibi. (Cũ ꝑ mũdificata fuerit ponať sup ipaz.) ꝓria in duas. ꝑ oñdit ꝑ q̃ oz remouere corruptionẽ carnis q̃ ẽ i fistula antiq̃ta. z⁹ oñdit sufficiẽter remouere corruptionẽ ei⁹ in fistula q̃ ẽ recẽs. z⁹ ibi. (De fistulis vo q̃ ẽ recẽs.) ꝓria in duas. ꝑ oñdit q̃lr fit remotio illi⁹ cũ cauterio fcõ cũ igne. z⁹ oñdit q̃lr remoueť cũ causticatiõe fcã cũ medicinis ꝛ cũ gbus medicis. z⁹ ibi. (Et cauteriũ cũ medicis.) q̃ dic in istis pticlis q̃ſt oia sunt manifesta. ¶ Jntelligẽdũ ꝙ ex his q̃ Auic. dic appz ꝙ nõ ẽ dñs in alio modus curatiõis fistularũ antiq̃rũ a mõ fistularũ recẽtiũ nisi qz ad remouẽdũ corruptionẽ q̃ ẽ in carne. in fistulis antiqs oz vti medicis acutioribus ꝛ fortioꝛib⁹. in fistulis vero recẽtib⁹ sufficiũt ad remouẽduz corruptionẽ illarũ ea q̃ sunt debiliora ꝛ leuiora. vñ in eis nõ ẽ necitas vti cauterio. ꝛ igne sicut ẽ necitas in illis vti. Et cã hui⁹ nõ ẽ ob aliũ nisi qz in fistulis q̃ antiq̃te sunt corruptio ẽ magis ipressa i carne ꝛ in eis ẽt ẽ maioꝛ obstracatitas ꝛ durities q̃ꝫ sit in fistulis recẽtibus: ꝓpter quã in illis ad remouendũ ꝑfecte totuz id qñ corruptũ ẽ oz vti acutioꝛibus q̃ꝫ in recẽtibus.

Sed tunc aliquis dubitabit circa ℔. qz Hal. ponit 3⁹ ꝛ 4⁹ de ige. sanita. ꝙ tps in curatiõe nihil iſinuat. nõ enĩ sic̃ dic vlcus rõne q̃ vetustũ ẽ ꝛ sub rõne q̃ recẽs ẽ idicat aliũ in curatiõe debere fieri. g̃ si tps nihil in curatiõe diuersuz idicat tũc fistula sub rõne q̃ ẽ recẽs nõ aliud idicabit in curatiõe debere fieri. male g̃ vr̃ Aui. diuersificare medicamia in fistula antiqua ꝛ recẽti. ¶ Scdo aliqs dubitabit ꝑ quẽ modũ causticа medicamia remouẽt ab vlcere id qñ corruptũ ẽ. si enĩz remouẽt illã ptẽ sepando ꝛ diuidẽdo a pte sana: ꝓp qd est ꝙ statĩ qñ opatũ ẽ causticũ in carne illa ps carnis q̃ causticata nõ ẽ: sz stat ibi p aliqñ tps: ¶ Ad ꝑmũ dom ẽ ꝙ tps põt dupl'r cõsiderari. Uno⁹ vt tps dicit solũ mẽsurã quãdã mẽsurãtẽ extensionẽ ꝛ ꝓdurationẽ ipsius morbi. ꝛ isto mõ a tpe in morbo nulla sumiť idicatio curatiua. ꝛ isto mõ dicebat Hal. in 3⁹ ꝛ 4⁹ de ige. sani. ꝙ vlcus cui accidit corrosio ex malis hũoribus nõ idicat aliud a ꝑncipio sui ꝛ trãsactis q̃ttuor mẽsibus. ꝓpterea qz isto mõ eadẽ ẽ dispõ ei⁹ in ꝑn⁹ ꝛ transactis q̃ttuor mẽsib⁹. Alio⁹ põt ꝯsiderari ꝑz ꝙ in tpe icludiť aliq̃ dispõ morbi: sic̃ isto mõ dicim⁹ ꝙ morb⁹ diuidiť in q̃ttuor tẽpora ꝑm diuersas dispões q̃ attendunť in morbo put est in ꝑncipio augmẽto statu vel declinatiõe. ꝛ isto mõ a tẽpore sumiť indicatio curatiua. vñ isto mõ nos dicimus ꝙ aliud ꝯuenit in ꝑncipio morbi: ꝛ aliud in augmẽto ꝛc. Et ꝑz mõ itelligẽdo tẽpus dicimus ꝙ alius modus ꝯuenit vlceri recẽti: ꝛ alius vlceri antiquo. nõ qdẽ rõne tpis vñ tẽpus ẽ. sz qz ex tpe sumim⁹ idicationẽ ꝙ dispõ q̃ est in vlcere qñ antiq̃tur peioꝛ ẽ in mẽbro q̃ꝫ in vlcere qñ nõ ẽ antiquũ. ꝛ ꝓpterea fortioꝛ mũdificatio ẽ q̃ debeť fistule antiq̃ in membro q̃ꝫ recẽti: nõ qdẽ rõne tpis. vñ supposito ꝙ vlc⁹ eẽt eiusdẽ dispõnis qñ antiq̃tũ ẽ: ꝛ qñ ẽ recẽs: idẽ modus curatõis apposit⁹ debeť: sz debeť ali⁹ modus medicamis. qz ex tpe sumit idicatio de maioꝛi ꝛ mioꝛi corruptiõe ipsius. ꝓpterea Hal. 4⁹ de ige. sani. dixit ꝙ ex tpe ꝓpe nlꝝ sumiť idicatio curatia. tñ tps aliqñ ẽ notitia morbi. i. dispõnis morbi ꝓp quã dispõnẽ morbi diuersaz in diuersis tpib⁹ debeť diuersus modus corruptiõis. ꝛ ℔ mõ ℔ inuit Aui. aliũ modũ medicatõis fistularũ rõne tpis ei⁹. sz Hal. 3⁹ de ige. sa. itell exit eo mõ q̃ dcm̃ ẽ. ꝛ ista ps sufficiẽtissime ꝛ late ꝺclarata fuit in expõne quã icepim⁹ facere sup quartã fen. ꝑmi ca nõis Aui. quã dco ꝯcedẽte adhuc ꝯplere itẽdim⁹. ¶ Ad z⁹ dubiũ dõz ẽ ꝙ medicia causticа remouet ꝑ hũc modũ ꝯtem carnis corruptã ab alia pte. ¶ Juxꝝ qñ ẽ itelligẽdũ ꝙ tria sũt gnã mediciarũ qb⁹ maxie vtimur ad rẽouẽdã aliquaz ptẽ subẽ mẽbri. s. corrosiua putrefactiua ꝛ causticа. Differũt ãt be medicie. qz medicia corrosiua dr̃ eẽ illa q̃ꝫ c⁹ ꝓprietate: vt dcm̃ fuit ꝓus: ẽ ꝙ ꝑp acuitatẽ quã hz resoluit ꝛ ꝯsumit hũidũ mẽbri sic ꝙ ꝑp resolonẽ hũidi diminuit de suba carnis ꝛ vlcerationẽ auget in mẽbris: sic̃ ẽ flos eris. ꝛ ꝓpterea tales medicie sunt subẽ subtilis. qz ꝑp subtilitatẽ penetrãt in hũidũ mẽbꝝ ꝛ ipz resoluẽdo diminuunt: ad c⁹ diminutionẽ seqť eliq̃tio ꝛ diminutio carnis. Medicia ãt putrefactiua dr̃ eẽ illa q̃ ex sui obuiatiõe ad mẽbꝝ corrũ-

pit ſpiritum exiſtentem in membro illo ⁊ humiditatem illius membri ita vt caro que continuatur ab illo humido non amplius conueniens eſt vt ſit pars illius membri:nō tamen ad hoc peruenit vt illam humiditatem reſoluat ⁊ conſumat:immo dimittit in membro illaz humiditatem in qua accenditur calor extraneus ⁊ putrefit.ſz medicina cauſtica debet eſſe illa que ex ſui vehementi caliditate habet vt adurat carnem ⁊ cutez ⁊ faciat ipſam eſcaraz: quēadmodum facit ignis.⁊ iſta eſt que vehementem caliditatem habet cum groſſitie ſubſtātie ſicut carbo ignis: ꝓpter quam caliditatem vehementem ⁊ ſubſtantie groſſitiem accidit vt illud quod obuiat inflammetur ⁊ aſſatur ⁊ conſumitur humidum ſubtile.⁊ reliquum remanet groſſum aduſtum ad modum eſcare ſicut facit calx ⁊ dragantuz ⁊ colcotar.Sic ergo apparz quomodo corroſiua putrefactiua ⁊ cauſtica remouent partem aliquaz a membro.⁊ Auicen.non diſtinguit iter has medicinas ſed eas ſimul commiſcet vtplurimum ad remouendum carnem corruptaz.

¶Si ꝙ dicatur ꝓpter quid caro cauſticata non amplius eſt habens vitam illius membri.neqz eſt pars illius membri.neqz ſtatim decidit a membro illo.¶Dicendū ꝙ cauſa eſt quia iſte medicine non remouent partez a membro ſicut facit gladius per inciſionem talem.ſed hoc faciunt alio modo vt viſuz eſt.vnde adhuc pars cauſticata vel putrefacta vel corroſiua quia non ex toto in ipſa eſt conſumptio humidi propter humiditatem quam habet que continuatur quoquo modo cum humido alterius partis.adhuc cum membro adheret donec accidit in proceſſu ꝙ nō amplius regatur humidū eius a calore naturali quod humidum finitur cum quo continuationem habet cum altera parte.⁊ tunc cadit.Ad hoc autem mollificatio adiuuat propter quam lubricat citius hec pars corrupta. ꝓpterea auctores poſt operationem horum medicaminuz precipiunt apponere ea que mollificāt ⁊ humectant ſicut butyrum ⁊ ſimilia.⁊ precipue qz valentia ad illud adiuuant etiam ad ſedationē doloris.Deinde cū dicit.

¶Cum ergo mundificata fuerit ponatur ſuper eam medicamē de kerua.⁊ emplaſtrum de arſenico reiterato in medicinis algarab eſt mirabilis iuuamenti.⁊ medicamen Galie. alcartuſin:⁊ medicine compoſite ex dragaganto ⁊ calcadis ⁊ ere vſto ⁊ flore eris ⁊ que ſunt ſimilia illis ⁊ ex centaurea et farina herbi et yreos et ſtructas.et iam experta eſt radix ſcolopendrie. nam ipa cuz fiſtula impletur ex ea ſanat ipſaz: et ſimiliter cum fiſtula impletur ex elleboro iterum et dimittitur tribus diebus ſanat ipſam.et ſimiliter alſenij:et ſimiliter ſuccus cucumeris agreſtis cum glutino albotim aut ſuccus radicis almaroth aut flos eris aut ammoniacuz et calcadis et dragantuz et colcotar et gummi cū aceto.Aut ſumatur vrina infantium et ſine ceſſatione teratur in mortario plumbeo donec inſpiſſetur et exiccetur et adminiſtretur. Adedicamen quo vtuntur illi de alexandria.oppono naci draganti aſſari et colcotar et floris eris et aluminis omnium ana pars vna cantaridaruz pars.5.fiat puluis aut emplaſtrum aut aggregetur cum aceto in quo decocte ſunt cātarides et forraſſe ponitur cum eo mel.et iteruz ſumā

tur aloes et flos eris et merdaſengi et cortices ouorum calcinati quod eſt eis fortius plurimū et permiſceantur.et itez medicine fortes quas diximus in capitulo eorum que ſunt difficilis cōſolidationis.Et cum apparet caro bona adminiſtra conglutinantia facientia naſci carnez. Et quando eſt prope eam os corruptum tunc oportet vt rectificetur ⁊ curetur curatiōe ſua. Et cum vides humiditates virulentas minorari aut ſanioſas redire tunc iaz curatio cōfert.

¶In parte iſta oſtendit qualia medicamina conueniunt cum eſt ablata ⁊ mundificata caro corrupta.⁊ iſta medicamina conueniunt:⁊ omnia que forti abſterſione ⁊ exiccatione participāt: vt ſi quid corrupti remanſerit remouea tur ab ipſo:⁊ etiam humiditates ſubtiles groſſe que profluunt ad vlcus continuo abſtergantur ⁊ exiccētur ab eis: quouſqz ſit hora naſcētie carnis.⁊ patet quod dicit in medicinis algherab:ideſt fiſtule lacrimalis ſuructos:ideſt cathimia que adheret fundo vaſis abſtruit:ideſt quedā ſpecies cathimie radicum almaroch:ideſt lingue bouis.oia alia que dicit ſunt manifeſta ex dictis.

CAP. XII.

¶De carne addita ſuper vlcera.

In curatiōe illius ſunt neceſſarie medicine abſterſiue ⁊ exiccatiue ⁊ quanto magis ſunt minoris mordicatiōis tāto ſunt meliores. Et oportet vt nō expectetur hic de adiutorio nature quod expectatur in naſcentia carnis:naſcentia enim carnis eſt opus nature. Et omne qō natura naſci non facit ſiue ſit cum adiutorio medicine aut abſqz eius auxilio eſt contrarium operationi nature. propter illud igitur oportet vt ſit plurimum ſuſtentationis ſuper medicinam.

¶Quia multotiens in vlceribus ſuperexcreſcit caro propter cuius crementum impeditur conſolidatio eius. Idcirco Auicen.in hoc capitulo vult dicere modum ablationis ⁊ remotiōis iſtius carnis ſuperflue.⁊ duo facit. In prima parte oſtēdit qualis virtutis in genere debēt eſſe medicine que hoc perficiunt.⁊ comparat in hac comparatione opus nature ad opus medici vel ad opus quod faciunt medicine omnes.quia in hac actione.ſ.diminutione carnis principale operans ſunt medicine ⁊ non natura. In ſecunda parte explicat medicinas que ſunt conuenientes ad hoc opus.ſecunda ibi. (Et ſcias ꝙ trociſci facti ad hoc.)Dicit ergo primo.In curatione illius ⁊c̄.Et quanto ſunt minoris mordicationis tanto ſunt meliores.propterea quia dolor eſt vnum ex his que prohibent conſolidationem vlcerum.⁊ eſt cauſa apoſtematis eius.⁊ propterea quanto minus mordicant quia minorem dolorem faciūt tanto ſunt meliores. Et omne qō natura non facit naſci: ideſt omnis operatio in qua natura non facit naſci carnē. ſed eſt cōtraria naſcētie carnis ſicut eſt diminutio ⁊ ablatio carnis ſiue iſta operatio fiat cum auxilio medicine vel abſqz eius auxilio ſicut cuz ferro vel cum igne eſt contraria.ſ.iſta talis operatio operationi nature. Nā opatio nāe in vlcere eſt alteratio ſanguinis ⁊ cōuerſio ipſius in membrū q̄tū eſt poſſibile.ſed opatio in qua fit cōtrarium huiꝰ eſt operatio cōtraria operationi p̄ncipali nature. quapropter vt iſta opatio p̄ncipalis fiat ab opatiōe medicine vel ab alia re extrinſeca ⁊ non a natura. Et hoc eſt qō dicebat

Gal.tertio de ingenio sanitatis. Carnem creare ⁊ consoli/dare cū actione fiunt nāe.medicīe.n.in his nihil agūt nisi q̄ ea q̄ nām ipediunt expellunt. Amputare vero ⁊ incide re supfluaz carnez nō fiunt actione nāe: sed cū medicinis fortiter exiccantibus ⁊c. Deinde cum dicit.

¶ Et scias q̄ trociſci facti ad hoc non conferūt illi quod ex ea antiquum est:imo recenti. Q̄ si ex eis fuerit aliquid necessariuz tunc oportebit vt in faciendo trociſcos sit cōseruatio ⁊ repo/nant in loco quez nō corrumpat aer.

¶ In parte ista Auicen.explicat medicinas que sunt cōue nientes ad hanc operationez.⁊ tria facit. In p̄ma pte ostē dit in quo cōferunt he medicine que cōsueuerunt fieri et conseruari in quadā forma trociſci.scō ostendit de quo/dam medicamine speciali quod cōsueuit laudari:⁊ oñdit quid in ipso sit obseruandū.tertio in speciali explicat me/dicinas que ad hoc sunt vtiles. scōa ibi (Et iam laudate sunt ad hoc feces aceti)tertia ibi(Et medicamen quidez q̄ō est grossius.) In p̄ma parte vult dicere q̄ trociſci qui fiunt ad talem consumptionez carnis reseruentur. verbi gratia.sicut sūt trociſci calidichon: quos ponit Almāsor: ad carnem minuendam non conferunt vtplurimum nisi ad carnem superfluā indurataz.per hoc vult dicere Aui. q̄ iste medicine diminutiue carnis quando componūtur adinuicez ⁊ reseruantur in aliqua forma sicut forma tro/ciſci.tunc quia virtus earum alteratur ⁊ corrumpitur ab aure tales trociſci reseruati virtutem habēt debilem.vñ non remouent nisi carnem mollem superfluam.Et ppte/rea quādo volum⁹ q̄ remoueatur caro dura antiqua de/bes accipere medicinas ⁊ ipsas de nouo componere ⁊ ap/ponere in loco vbi virtutez habuerint fortiorez. ⁊ hoc est quod vult Auicen.hic.Et subdit q̄ isti trociſci tanto bēnt maiorem virtutem:quāto conseruātur in loco in quo mi/nus ab aere corrumpuntur.⁊ hoc fit vt reponantur in va/se vitreo ⁊ in loco sicco:quoniaz vas vitreum ꝓhibet eos a resolutione que fit ab aere.quia non sic ipsum penetrat ⁊ non accipit aliquid ex virtute ipsoruz sicut vasa fictilia nec commisceat eis aliquid aliud sicut faciunt vasa facta ex ligno. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et iaz laudate sunt ad hoc feces aceti : sed il/lud non est apud me penitus sanum: ⁊ facere eos trociſcos ⁊ formas similes auellanis ē ma eos trociſcos ⁊ formas similes auellanis ē magis conseruans virtutem. Q̄ vero dicit̄ q̄ ipsa indiget vt imbibatur aqua calida de arsenico ⁊ alijs est illud q̄ō p̄parat eam ad resolutionez virtutis ⁊ adiuuat aerez corrūpentez eam.

¶ In parte ista de quodam medicamine in speciali q̄ō ad/huc consueuit laudari ostendit quid est obseruanduz.⁊ di/cit q̄ iam laudate sunt ad hoc feces aceti.s.ad minuendū carnem superfluā.sed illud apud me nō est sanū. ¶ Jux/ta quod intellige q̄ de fecibus vini est conuenienter tra/dituz a Serapione in suo libro de simplicibus: ⁊ ab alys: q̄ cum ipse aduruntur habent virtutem putrefactiuaz et diminutiuam carnis. sed de fecibus aceti non sic inueni/tur. Verum est quod dicit de fecibus vini q̄ debēt admi/nistrari cito.quia post modicuz tempus resoluitur virtus earum. Tunc ergo id quod dicit apud me non est sanum dupliciter potest exponi. Uno modo vt dicat q̄ feces ace ti forte nimia mordicatione participant.⁊ p̄cipue sunt no/ciue si vlcus esset in neruis:quoniā neruis maxime nocet acetuz. Aliter p̄ot illud dictum exponi.s.q̄ illud apud me non est sanum,hoc est q̄ tales feces non sunt conueniētes quia non habent virtutez sufficientez:propterea quia cito destruitur earum operatio ⁊ virtus.ideo tales feces reser uate sicut reseruabantur ab illis non faciebant operatio nem de qua esset curandum. Unde si tales feces duz sūt aduste statim administrentur bene hoc faciūt.sed si reser uentur hoc non faciunt.⁊ ista expositio videtur concorda re ei quod subditur.Et facere eos trociſcos ⁊c.quasi velit dicere Auic.q̄ si conseruetur aliquo modo virtus earuz: tunc cōseruatur melius vt ex eis fiant trociſci ⁊ forme si/miles auelanis q̄z alio modo.nec ꝓseruant̄ illo modo quo alig faciebant.s.q̄ p̄us ibibebāt eos aqua arsenici. ⁊ alys aquis fortib⁹. Nam hoc ꝓperabat postea ad resolonē vir tutis eoruz.⁊ ad hoc vt corrumperent̄ citi⁹ ab aere q̄z ad/derent in v̄tute eorū.⁊ hoc est q̄ō vult dicere Auicē.Et cā quare tales feces melius reseruant̄ in hac forma est.q⁊ fi gura hec.s.trociſci plus p̄seruāt rez a corruptiōe v̄tutis.q⁊ sub hac figura res minus diuidit̄ ⁊ diminuit̄ q̄z si res hēret figurā angularē.⁊ sub hac res plus p̄seruat̄ a putrefactio ne ⁊ corruptiōe q̄z sub figura rotūda oīo sperica.q⁊ mediū q̄ō est in rotundo sperico ꝓpter elongationē nimiā a suis partibus extremis citius putrefit in corpe.Et hec est cau/sa quare ex carnibus viperaruz fiunt trociſci. quia in hac figura melius seruantur virtutes eorum. ⁊ hec sunt ver/ba Andromaci in suo libro quez fecit de tyriaca. ¶ Dein de cum dicit.

¶ Et medicamen quidem q̄ō est grossius ⁊ fi/xioris virtutis est magis inuatiuuz in hoc capi tulo:non ex parte virtutis quoniā fortasse sub/tile est fortius:sed ꝓpterea q̄ passio eius ex ae/re ⁊ humoribus cōmixtis est minor:⁊ fixio ei⁹ cuz dispositione sua est maior.⁊ iste medicine sunt sicut cortices eris ⁊ ostraca aduста ⁊ due species ericiorū adustoruz cum carnibus suis: verum ericij remanent ⁊ constringunt carnez plusq̄z oporteat.⁊ fortius de illis que numera uimus est flos lapidis nominati esie.⁊ fortius eo est scorie ⁊ glutinuz auri ⁊ colcotar.⁊ dra/gantum adustionis minorat virtutem eoruz ⁊ est mordicationis similis ⁊ addit eorum subti liationem.⁊ flos eris est fortis ⁊ non est sicut zinziar ⁊ ꝓprie factum ex corticibus eris.Et ex eis que corrodunt carnem additaz est vt sumā tur alcbalai ⁊ calx non extincta ⁊ dimittant̄ in sercuplo sui aque in sole septem diebus ⁊ mo/ueantur omni hora donec ingrossentur ⁊ fiant sicut lutum:⁊ fiant ex eis trociſci ⁊ administrē tur.⁊ similiter trociſcus fiet licus.⁊ vnguentū viride est mirabile ⁊ viride factū cum sale gē/ma.⁊ vnguentum q̄ō nominatur alescorexerin corrodit carnem sine mordicatione ⁊ medica/men dudume ⁊ medicamen dianor ⁊ medica men factum ex corticibus eris ⁊ minuti turis est conueniens carni male et accipit humidita tem sicut coctuz et oēs medicine facte ad hoc vt mittantur in nasum.

¶ In pte ista Aui.explicat in speciali medicīas que sūt vti les ad diminuēdū carnes supfluas molles recētes ⁊ duras

ꝛ antiq̃s.ꝛ duo facit.ꝓmo ondit in quo modo substãtie medicine diminutiue carnis fortius hoc opant̃.in secũda pte explicat tales medicinas.zª ibi (Et iste medicie sũt) Que dicit in istis ptibꝰ sunt manifesta.ꝛ due ptes ericioꝝ aduston.s.ericy veri ꝛ terrestris.ꝛ oẽs medicine facte ad ℔ vt mittant̃ in nasum.i.oẽs medicie q̃ fiũt ad remouẽdũ carnẽ supfluã q̃ oritur in naso:sic̃ sunt medicie q̃ fiũt ad remouendũ polippũ.ꝛ oẽs etiã iste sunt vtiles ad remouendum carnẽ supfluaz q̃ oritur in vlceribus.

¶ Regimẽ vlcerꝝ disruptoꝝ post ꝺsolidatõz.CA.XIII.

Curatio post coꝝ disruptionẽ est vt accipiat̃ caro mala:et os q̃dez sequit̃ eã: deide occuperis in desiccatione eiꝰ ꝑm q̃ scis. Et extrahẽtia ossa fortasse sunt cũ medicis attractiuis sic̃ sunt folia papaueris nigri emplastra cum foliꝭ fici ꝛ sauich:aut semen hiusquiami albi et calcadis equalibꝰ partibus emplastra.

¶ Auic.ꝑus docuit modũ curatiõis vlcerũ rõne coꝝ que pñt cõponi cũ vlceribꝰ q̃ ꝓhibẽt ipsa a sanatiõe ipsoꝝ.in pte ista docet modũ curatiõis:quorũdã accñtiũ q̃ consequunt̃ post curationẽ coꝝ.ꝛ ista q̃dẽ sũt duo accñtia vnũ accñs est q̃ ꝺsegtur vlcera post curatõez coꝝ q̃ nõ est curatio pfecta. nã qñ nõ curant̃ vlcera pfecte ita q̃ ex toto remoueat̃ coꝝ malitia accidit q̃ post cõsolidatõez iteruz post tps aliq̃ disrũpunt̃ vt dcm̃ fuit ꝑus.Aliud accñs est q̃ ꝺsegt̃ vlcera post pfectã curatõez coꝝ ꝛ illud accñs est turpitudo ꝛ defedatio coloris q̃ remanẽt in loco ꝺsolidatiõis vlceris.q̃ q̃dẽ accñs remanet.tũ qꝛ cutis inficit̃ ex applicatiõe ꝺtinua medicaminũ.tũ ẽt ꝑp humiditates aliquas q̃ retinent̃ in cute ex q̃b̃ defedat̃ color ipsi.ꝰ. Duo q̃ facit.ꝓrio ondit modũ curationis qñ accidit q̃ vulnera disrũpunt̃ post ꝺsolidatõez coꝝ.zº ondit modũ ꝑm quez eradicant̃ vestigia talia q̃ remanẽt post sanatõez vlcerũ. zª ibi (Indigẽt) Q̃ in ꝑª pte dicit notũ est. qꝛ modus curatiõis illoꝝ nõ est aliud nisi vt reditio fiat super vlcus ꝛ auferat̃ tota caro corrupta.ꝛ qꝛ vtplm̃ hoc accidit qñ est corruptio in osse. Idcirco opꝛ auferri corruptionẽ ex osse in talibus ꝛ vsq; ad os discooperire.

¶ Eradicatio vestigioꝝ vlcerꝝ ꝛ vulnerꝝ. CAP.XIIII.

Medicet eradicatio vestigioꝝ vlcerum et vulnerꝝ medicinis absterssiuis fortis absterssiõis mũdificatiuis et sint virtutes earuꝛ ꝓme virtuti eiꝰ q̃ abstergunt.ergo cureť forte cũ forti: et q̃ est minus eo cũ eo q̃ est minus eo. Medicie ãt mundificatiue fortiũ virtutũ sunt verbigratia: vt sumat̃ squama ferri cũ lacca et trifera et liniat̃ desup calx et mel aut succꝰ calamẽti et albugo oui et arsenicuꝛ et lapis piperis. Medicie aut leues leuibꝰ sunt sic̃ fabe et farina ciceris et semen rapbani et lutũ molle rarũ et cortices melõis. Et adeps asini ẽ bona valde et ꝑprie qñ associant̃ ei q̃dam p̃dicta. Vestigia aũt vlcerationis aut verberatiõis absterssio cũ oleo de lilio delet velociter. Amplius trocisci quos ego dicaꝛ i capitulo decorationis.

¶ In isto capl̃o vt dicebat̃ dat modũ curatiõis alteriꝰ accidẽtis:puta vestigioꝝ q̃ remanẽt in cute post cõsolidatio

nem vlcerꝝ.ꝛ duo facit.ꝓmo docet remotionẽ taliũ accidentiũ ꝛ vestigioꝝ q̃ remanẽt post vlcera.zº. qꝛ ẽt talia vestigia.possent ẽt fieri in cute ex verberatiõe ꝛ casu tangit aliq̃d de mõ curatiõis illoꝝ remittens nos ꝓo pfectiori doctrina taliũ vestigioꝝ ad aliũ locuꝛ. zª ibi (Uestigia aũt ꝛc) ꝓma in duas. ꝓmo ostẽdit q̃lis vtutis debẽt esse medicine q̃ hoc pficiũt.ꝛ scõo explicat illas medicias que ad hoc sunt vtiles.zª ibi (Medicine aũt mũdificatiue) Que dicit in omnibus istis particulis sunt manifesta. non idigentia expositiõe ꝛ declaratione.

¶ Tractatus q̃rtus de solone continuitatis neruoꝝ.ꝛ qõ nõ pẽdet cũ restauratõe de solone ꝺtinuitatis neruoꝝ.

¶ De vulneribꝰ neruoꝝ ꝛ q̃ currũt cursu coꝝ. CAP.I.

Neruis ꝑpter vebementiaz sensus eoꝛum ꝛ cõtinuitatem suaz cuz cerebꝛo accidẽt ex vulneribus dolores vebemẽtes valde ꝛ lesiões valde magne sicut spasmꝰ ꝛ ꝑmixtio rõnis.ꝛ multotiens perducũt ad spasmuz absq; antecessione lesiõis ꝓaue: ꝛ nõ sit in eis excusatio qñ illic sit apostema magnũ absq; dolore magno.

¶ In p̃cedentibus tractatibꝰ Auicẽ. determinauit modũ curatiõis solonis cõtinuitatis vt est accidẽs in membꝛis carnosis in isto tractatu quarto qui est tractatus vltimus istius fen quarte.est itentio Auicẽ.docere modũ curatiõnis solonis cõtinuitatis ꝑut est cõtingens mẽbꝛis neruosis:q̃m curatio eius diuersificat̃ ab ipsa vt est accidens in mẽbꝛis carnosis:sicut iferius appebit.ꝛ sic ꝓcedit. In p̃ª parte dat modũ curatiõis solonis ꝺtinuitatis q̃ accidit in neruis.in scõa pte docet modũ curatiõis: quarũdã dispositionũ q̃ ipsaz aliq̃ cõsequuntur. zª ibi (Q̃q; accidit in neruis corꝛuptio) ꝓma in duas.ꝑmo docet modũ curationis solutionis q̃ est manifesta sicut est vulnꝰ.zºdat modum curatiõis solonis cõtinuitatis in neruis que non est manifesta sicut est attritio ꝛ torsio.zª ibi (Cum neruis accidit attritio ꝛc) ꝓma pars diuidit̃ in duas. in p̃ma pte manifestat q̃ modus curatiõis solutionis cõtinuitatis in neruis dep̃dẽt ex cognitiõe diuersitatis q̃ est in solutiõe cõtinuitatis accidẽte in neruis ꝛ dependet ex cognitione accidentiũ q̃ sequunt̃ ad hanc solutionez cõtinuitatis ꝑp q̃ accidẽtia ipsa reddunt̃ suspecta ꝛ timoꝛosa. ꝛ quot modis põt accidere solutio cõtiuitatis in neruis. in scõa pte ponit moduz curatiõis solutiõis cõtinuitatis in neruis.zª ibi (Medicamẽ vulnerũ neruoꝝ) ꝓmũ capl̃m diuidi tur in tres partes.in p̃ma pte ostẽdit ꝑpter qd vulnera q̃ accidũt in neruis sunt molesta ꝛ timoꝛosa. zºondit quot modis põt accidere vulnus in neruis.zº cõparat vulnera illa adinuicẽ ondẽdo q̃ sunt suspicioꝛa ꝛ q̃ minꝰ suspecta. ꝛ ꝺparat ẽt ipsa ad vulnera q̃ fiunt in q̃busdaz alys membꝛis q̃ similant̃ neruis. zª ibi (Et oẽ vulnus q̃ fit in neruis) zª ibi (Et oia vulnera cadentia ꝼm lõgitudinẽ) ꝓma pars diuidit̃ in ptes tres. in p̃ma pte ondit ꝑpter qd vulnera q̃ fiunt in neruis sunt suspecta ꝛ molesta ostẽdendo q̃ accidentia sunt apta cõsequi ad hec vulnera accñtia in eis ꝛ q̃ sunt molestioꝛa q̃; accñtia in alys accñtibus exterioꝛibus. Scõo ostẽdit q̃re est q̃ alie dispositiões accidentes in eis sunt molestioꝛes ꝛ difficiliꝰ remouent̃ q̃; accidentes in alys mẽbꝛis.zª ibi (Et qñ q ex eis vulneratª est apostemat̃) ꝓria ps diuidit̃ in duas. In p̃ma pte ipse ondit que accñtia sunt apta cõseq ad vulnera facta in mẽbꝛis neruosis p q̃ vulnera ista sũt molestioꝛa q̃; fcã in mẽbꝛis carnosis.i zª pte ondit ipe ex q̃bꝰ maxie aducit nocu-

mentuz vulneribus neruoꝝ.z^a ibi(Et qñ apant̃ nerui et que sunt eis silia)Prima in duas.in ꝑma pte oñdit q̃ accidentia sunt apta cõsequi ad hec vulnera fcã in neruis pp q̃ sunt suspecta ꝛ molesta.z^o qõ dixerat adaptat ad vulnera facta ī chordis ꝛ in lacertis ꝓz partẽ neruosã.z^a ibi(Et silr est dispõ vulnerũ chordaꝝ)Prima in duas.ꝑmo ostẽdit q̃ accñtia sunt grauiora ꝛ peiora q̃ apta sunt conseq ad hec vulnera fcã in neruis.scõo oñdit q̃ sunt accñtia q̃ non sunt ita molesta eoꝝ q̃ sunt apta conseq ad ipsa.z^a ibi(Et faciliores eoꝝ dispõnes)In ꝑma pte dicit Auic. Neruis ꝓpter vehemẽtia sensus ꝛc̃.Et istud dictũ est idẽ cuz illo qõ dictũ est in tegni a Hal. Nerui.n. ꝛ tenantos punctura ꝓpter plm sensuz eoꝝ parati sunt aduocare spasmũ. ꝛ pp hoc q̃ ꝓtinua est pticula ad ꝑncipiũ parata est aduocare spasmos.¶ Juxta quã partẽ est intelligẽdũ qõ Auicẽ. in hac pticula duo insinuat.Unũ est q̃ sunt accñtia molesta ꝛ prauа q̃ sunt apta cõseq ad vulnera fcã in neruis.¶ Secundũ est ꝓpter qd est q̃ illa accñtia sunt apta cõsequi ad vulnera neruoꝝ.ꝛ quis ẽt est mod^o ꝼm quẽ talia accñtia cõsequunt̃.accñtia qdem q̃ sunt molesta q̃ sunt apta ꝯseq ad hec vulnera sunt maxie tria.ſ.dolor vehemẽs valde ꝛ spasm^o ꝛ pmixtio rõnis.¶ Qz dolor vehemens valde sit addẽs molestũ apparet.tũ qz est aptũ vtutem ꝓsternere. tum ẽt qz dolor est cã apatis in loco sicut dictum est ꝑus.¶ Silr q̃ spasm^o sit accidẽs molestũ manifestuz est: qñ spasm^o est egritudo in q̃ ꝓhibet opatio anbelit^o q̃ est necessaria in vita.ꝛ spasm^o in toto nõ accidit absq; lesiõe ꝑncipalis mẽbri qõ est cerebrũ.lesio aũt mẽbri ꝑncipalis est suspecta ꝛ molesta.silr ẽt pmixtio rõnis qõ sit accñs molestum est manifestũ.nõ enī cõtingit absq; veniẽti ꝛ magna lesiõe facta ꝼm cerebrũ pp qõ vulnera neruoꝝ apta ad illa accñtia sunt suspecta ꝛ suspiciosa.ꝛ hinc est q̃ eoꝝ curatio diuersificat̃ a curatiõe vulneꝝ q̃ fiũt in mẽbris carnosis.Nã qz ad ipsa est aptitudo vt supueniãt accñtia molesta magis q̃ sit vuln^o alteri^o mẽbri. hinc est q̃ oz eis attendere ꝑ ad curationẽ q̃ est ꝓhibere vulneri supaduẽtuz illoꝝ accñtiũ.Nã sicut apparet 3° de inge.sani.Qñ est cõpositio duoꝝ morboꝝ opz ꝑmo itendere ad id qõ ẽ molestius ꝛ suspiciosius.ꝛ ꝓpea. qz hec vulnera sunt apta ꝯseq accñtia suspecta ꝛ timorosa.hinc est q̃ in eis nõ oz itendere ꝑ ad curationẽ vulneris vñ vuln^o.sed ad curationez q̃ ꝓhibet superuentũ illoꝝ accñtiũ. Sz in vulneribꝰ carnosis.qz hoc nõ timem^o sufficit curatio q̃ debet̃ vulneri vñ vuln^o est.¶ Scõo Auic.insinuat modũ ꝼm quẽ hec accñtia cõsequunt̃ vuln^o factũ in nervo ꝛ ꝓpter qd. ꝛ insinuat id Auic.cũ dicit. ꝓpter vehemẽtia sensus coꝝ ꝛ cõtinuationẽ coꝝ cuz cerebro.¶ Sed aduertendũ est q̃ vehemẽtia sensus est cã vt veniẽs dolor accidat in vulneribꝰ neruorũ. Nã sicut appet ꝑmo de accñti ꝛ morbo.Quãto mẽbruz est magis sensibile tãto mltiplicat̃ in ipso passio a cã nocitiua.Quãto aũt auget̃ magis passio in mẽbro sensibili tãto forti^o vel vehemẽtius itendit̃ dolor. Et ꝓpea accidit q̃ in vulnerib^o neruoꝝ fit maxim^o dolor ꝓpter vehementiã sensus in neruis.cũ a plurib^o auctorib^o medicine ponat̃ neru^o esse ꝑncipale organũ tact^o mediãte q̃ diffundit̃ sensus tact^o ipsius nerui.¶ Sed causa spasmi ẽ dolor ipse vehemẽs.ꝛ ẽt cõtinuatio cũ cerebro.dolor qdẽ vehemẽs facit ad ꝓuocãdũ spasmũ pp duo.Prio qz vehemẽs dolor est maxia cã apatis in nervo.ℬ aũt.ſ.apa factũ ī nervo ex cã spasmatiõis pp ꝯctionẽ q̃ accidit i nervo repletione apante.Scõo dolor ẽ cã aduent^o spasmi pp qõ ex dolore accidit q̃ neru^o fugit rẽ ledẽtẽ ꝛ refugiẽs ꝯbit̃ in seipo ad qõ ꝯsegtur spasm^o in mẽbro. ¶ Cõtinuatio aũt nervorum cũ cerebro facit ad hoc vt passio attigat vsq; ad cerebrum. ꝛ qz cerebro cõicãt oẽs nerui ipso patiẽte accidit q̃ passio puenit vsq; ad oẽs neruos ex quo ꝓtingit q̃ spasm^o nõ solũ euenit in lacerto illi^o mẽbri. verum ẽt ꝛ in lacertis totius corpis.vñ ꝛ totũ corpus spasmat̃. Permixtio etiaz rõnis accidit pp ꝓtinuitatẽ nerui ad cerebꝝ nõ ex ꝓtinuatiõe aptitudo ẽ vt cerebrũ patiat̃ ꝛ ad ipm pueniat de nouo ex nervo aliq̃ mã vaporalis ꝛ fumosa cal'a ex calitate cui^o accidit in cerebro rõnẽ pmisceri. ꝛ ꝑcipue ex aduẽtu ei^o ad vẽtriculos q̃tuz fit ex doloris vehemẽtia in nervo cal'm apa ad qõ febris cõsegt̃.tũc enī pp ꝓtinuationẽ nocumẽti ad cerebrũ accidit rõnẽ pmisceri. ¶ Subdit aũt postea Auic.Et multotiẽs ꝓducit ad spasmũ. Jn q̃ Aui.ẽt insinuat aliũ modũ ꝼm quẽ in vulnerib^o nerui ẽ aptitudo vt pueniat spasm^o.Sz vt itelligat̃ illud qõ hic dic̃ Auic.ꝛ ẽt qõ dcm̃ est ꝑus est ħ dubitatio qs sit spasm^o iste q̃ ꝯsegtur ad vulnera fcã in neruis. z^o.est dubitatio pp qd potiꝰ cõsegtur spasm^o ad hec vulnera q̃ paliſis. ꝛ nunqd aliqñ possit ꝯseq paralisis. ¶ Ad ꝑmũ dubiũ aliqs dicet.videt̃ q̃ iste spasm^o sit de repletiõe.qz cura ipsi^o est p eũonẽ humiditatis ꝓtente in nervo.Et iõ cã ipsi^o videt̃ eẽ retentio hũiditatis virulẽte in nervo.talis ãt spasm^o videt̃ eẽ spasmus de repletiõe.¶ Jn opp^m argt̃.qz iste spasm^o est accidens in toto.mõ nõ videt̃ pol'e q̃ subito oẽs nerui repleãtur ex hũiditate cõtenta in loco vulneris ꝑcipue cum illa hũiditas modica sit q̃ nõ videt̃ posse sufficere ad replẽdũ oẽs neruos.qz iste spasmus nõ vr̃ eẽ de repletiõe.¶ Propterea ponit̃ qnta pticula affoꝛismoꝝ.q̃ spasm^o superueniens vulneri ẽ mortale:nũc aũt spasm^o q̃ ponit̃ esse mortalis nõ ẽ spasm^o de repletiõe.sed spasm^o q̃ est de inanitione ponit̃ esse mortalis:q̃re iste spasmus q̃ segtur vulnera facta in neruis cũ sit mortalis nõ videt̃ eẽ de repletione. ¶ Dõm est ad hoc.ad cui^o solonẽ opz videre ꝼm quẽ moduz ꝯsegt̃ spasm^o vlis in toto ad vuln^o factuz in nervo:ſz de hoc aliqd tactũ sit: nõ tñ ꝯplete ẽ tactũ. ¶ Nota ergo in genere q̃ spasm^o vlis in toto nõ accidit ad vuln^o nerui nisi pp ꝯctionẽ nerui ad cerebrũ ex quo causat̃ spasm^o in toto.tũc aũt duplici mõ põt cõicari nocumẽtum cerebro. pp qõ accidit spasm^o in toto.vno qdez mõ põt cõicari nocumentũ cerebro qõ nocumẽtum ex repletiõe nõ accidit circa cerebrũ:ſz accidit aut ꝑticipatiõe soli^o nocumẽti ad cerebrũ:aut ex ꝑticipatiõe alicui^o mãe vaporalis ad cerebruz q̃ ipsi nocet nõ rõne q̃titatis replẽdo:sed rõne male q̃litatis:ex ꝑticipatiõe qdez nocumẽti soli^o ad cerebrum accidit spasm^o in toto pp vehementiã doloris qui ꝯsegtur vuln^o nerui.nã pp vehementiã doloris ꝓtingit vt hec passio nocitiua vsq; ad cerebrũ pueniat.cerebruz aũt ꝑcipiẽs nocumentũ mouet̃ ad expulsionẽ ipsius.in tali aũt motu expulsiõis accidit q̃ cerebrũ ipm ꝯbit̃.qz mot^o expulsionis fit cũ ꝯctiõe mẽbri.ꝯcto aũt cerebro ꝼm subaz cũ oẽs nerui sibi cõicẽt accidit subito fieri mot^o ꝯctiu^o in oĩbus mẽbris corporis.ꝛ p ꝯñs ẽt facta ꝯctiõe in neruis fit mot^o cõtractiuus in oĩbus lacertis corporis versus suam originem.hic autem est spasmus vniuersalis in toto.Qz autem isto modo ex participatione solius nocumẽti ad cerebruz causetur spasmus est auctoritas ipsius Auic.tertio canõe. capto de spasmo.vbi ponit ꝼm istuz modũ spasmũ ex doloze causari.Simili mõ etiaz accidit spasmus aliquando ex participatione alicuius materie vaporalis ad cerebrũ pertingentis. Nam quando accidit vulnus in nervo ꝛ retinetur in nervo humiditas virulenta ꝛ non extra egredi tur:tunc propter continuationem nerui ad cerebruz possibile est q̃ aliquid humiditatis eius illius sub forma vaporis ad cerebrum perueniat.ꝛ ille est vapoꝛ qdã ad cerebrum pueniẽs.existens ẽt male qualitatis ꝛ nocens cerebro ꝓpter malitiaz qualitatis est cã:vt cerebrũ ẽt moueatur motu cõtrario ad expulsionẽ eius ad cuius motũ contractiuũ cõsequit̃ ẽt motus cõtractiu^o in lacertis totius corporis qui est spasmus in toto. Accidit ergo esse in toto

(in vlb^o mẽbro corporis)

ſpaſmū ex illa mā gueniēte ad cerebꝛuz ſub forma vapo/
ris nō qꝛ illa mā noceat replēdo. ſz ſolū ꝙ noceat rōe ſue
male q̄litatis. ⁊ ꝙ per iſtū modū poſſit accidere ſpaſm⁹ in
toto declarant v̄ba b⁹ auctoꝛis in p̄dicto ca⁹ ⁊ ēt v̄ba Hal.
3⁹ ⁊ 4⁹ de iteꝛioꝛib⁹. ⁊ ſcōm iſtū modū maxie cauſat ſpaſ/
mus in vulnere neꝛui qō ē p̄ctura. qꝛ ī tali vulnere ma/
xime p̄hibet exit⁹ būiditatis viruleīte pp exiccationē oꝛi
ficij ei⁹. Alio⁹ p̄ōt nocumentū cōicari cerebꝛo pp qō ſpaſ/
mus ꝯuenit in toto ex mā repleīte cerebꝛū ſm oꝛiginē ner
uoꝝ ex q̄ repletiōe accidit ꝯctio in oꝛigine neꝛuoꝝ. ⁊ ad
ꝯctionē factā in oꝛigie neꝛuoꝝ ꝯſeq̄t ꝯctio in oīb⁹ neꝛuis.
⁊ p ꝯſs ēt cōſeq̄t ꝯctio in oīb⁹ lacertis coꝛpis. ⁊ ſic fit ſpaſ
mus in toto. Et id gdez cōpetit qñ accidit ꝙ pp debilita/
tez v̄tutis in mēbꝛo p̄ncipali tota mā q̄ erat repleꝫ neꝛuū
⁊ ap̄atis locū vulneratū ſubito deꝛiuaſ ad cerebꝛuz ⁊ re/
plet ip̄m ex repletiōe fcā p̄cipue ſm oꝛiginē neꝛuoꝝ acci/
dit ſpaſm⁹ in toto. Et id vides accidere qñ ſubito tumoꝛ
ꝙ apparebat in vulnere diſparet. ppea. qꝛ mā redit ad mē
bꝛa nobilia magis. Et iō dictū fuit ſupꝛa ꝙ in vulneribus
talibus nō apparere tumoꝛē aut ſubito diſparere illū qui
p̄us apparebat in loco ē ēt ſignū malū. ⁊ illud Ypoc. dixit
in gnta pticula affo. in illo affoꝛiſmo. Quibuſcūq; tumo/
res in vulnerib⁹ appent nō valde ſpaſmanſ ⁊c. Sic ḡ ex
dictis appet ſm quē modū accidit ad vuln⁹ factū in ner/
uo cōſeq ſpaſmū in toto. Et ex his p̄ōt apparere expō iſti⁹
v̄bi Aui. qō dicit. Et multotiēs p̄ducit ad ſpaſmū. ſ. vuln⁹
neꝛuoꝝ abſq; anteceſſiōe leſiōis pꝛaue. i. abſq; anteceſſio/
ne vehemētis doloꝛis. ⁊ illud multotiēs p̄cipiſ ad ſenſuz
ꝙ nō exñte doloꝛe magno ī vulnere: īmo ille q̄ pꝛius erat
receſſit īfirm⁹ ſpaſmaſ: quēadmodū viſuz fuit in ruſtico
q̄dā q̄ būit vuln⁹ in doꝛſo pedis ptingēs ad neꝛuos. poſtq̄
doloꝛ receſſit vehemēs quē būit accidit ei ſpaſm⁹. ⁊ illud
q̄dem cōtingit: aut qꝛ ſubito deꝛiuaſ mā ad cerebꝝ: ⁊ tūc
deliteſcit tumoꝛ in ap̄ate: vel aliq̄d ex būiditate cōtenta ī
neꝛuo ſub forma vapoꝛis bñtis malā q̄litatem p̄uenit ad
cerebꝛū. ⁊ hoc ē qō vult dicere Auic. cū dicit. Et non fit in
eis. i. in talib⁹ vulneꝛib⁹ excuſatio q̄n ſit illis ap̄a magnuz
abſq; doloꝛe magno. iſta v̄ba videnſ eſſe p̄uerſa. qūo. n. ē
poſſe ꝙ ī neꝛuis ſit ap̄a magnū ⁊ nō ſit cū doloꝛe magno:
¶ Dōm eſt ꝙ ap̄a factū in mēbꝛo neꝛuoſo cōſeq̄t doloꝛ
vehemēs. vt habitū fuit ſupꝛa in ca⁹ de flegmōe. Sz itelli
git p ap̄a hic vulneratū q̄z cūq; repletionez. vult. n. dicere
ꝙ quando accidit ſpaſm⁹ abſq; anteceſſione leſionis pꝛa/
ue ideſt abſq; anteceſſione doloꝛis. tunc non fit excuſatio
quin illic in neꝛuo ⁊ in loco vulneris v̄bi ē neꝛu⁹ ſit apoſte
ma magnū. i. repletio multe būiditatis viruleīte q̄ retine/
tur in neꝛuo ⁊ nō egrediſ ex vulnere: ex q̄ būmiditate ibi
retēta accidit ꝙ fit ſpaſm⁹. aut qꝛ ipſa ſubito ōꝛiuatur ad
cerebꝛū. aut qꝛ ex ipſa ſub forma vapoꝛis aliq̄d p̄uenit ad
cerebꝛū ledēs. ⁊ tūc ſpaſm⁹ iſte fit abſq; doloꝛe magno. et
ꝟ eſt qō vult dicere Auic. ſz obſcure loq̄ſ. ¶ Et ex p̄dcis
appere p̄ōt ꝙ magna dīꝛia eſt ī ter mōs ſpaſmi q̄ ꝯſequunſ
ad vuln⁹ fcm̄ in neꝛuo. nā in illis q̄ ꝯſequunſ vuln⁹ fcm̄ ī
neꝛuo pp p̄ticipatōez nocumēti ad cerebꝝ vel ſoli⁹ nocu
mēti vel cū vapoꝛe male q̄litatis. ⁊ p̄ncipiū mot⁹ ſpaſmi ē
nā cerebꝛi q̄ cū ē ſentiēs nocumētū mouet ad expulſionē
ei⁹ ⁊ ꝯbiſ cerebꝛū ex q̄ ꝯctiōe accidit ꝯctio in oīb⁹ lacertl
coꝛpis. ſz in ſpaſmo q̄ ꝯſeq̄t vuln⁹ nerui pp ſubitaz muta/
tionē ſeu deꝛiuatōez māe ad cerebꝛū ⁊ ip̄z replētis. ⁊ p̄nci
piū p̄m⁹ ē mā replēs ex q̄ repletiōe accidit ꝯctio ſm neꝛuo/
rum oꝛiginē: ſz adhuc foꝛte itercidat mot⁹ ꝯctiōis cerebꝛi
fact⁹ a nā inq̄ntū ēt cerebꝛū mouet ad expulſionē māe no
citiue replētis. tñ p̄ncipal cā ſpaſmi ē repletio q̄ fit ex mā.
¶ Ex q̄ pz ꝙ iſte mod⁹ ſpaſmi ſatis ē peioꝛ qñ ſic accidit
q̄z p̄m⁹ mod⁹. cū p̄n⁹ mot⁹ in ipſo ſit res ꝯ nāz: ibi v̄o ſit p̄n
cipium naturale. Et hec gdem verba extrabunſ ex his q̄

habenſ in gnto de accidenti ⁊ moꝛbo.

Tunc his p̄miſſis poſſum⁹ rñdere ad dubiū p̄mū
qñ q̄riſ vtrū ſpaſm⁹ q̄ accidlt in vulnere
neꝛuoꝝ ſit ſpaſm⁹ de inanitiōe vel de repletiōe. ¶ Dōm
eſt ꝙ iſte ſpaſm⁹ aut referſ ad totū coꝛp⁹: aut ad p̄tē illaz
q̄ ſolū vulnerata eſt. Si qdē referaſ ad totū coꝛp⁹ tūc aut
iſte ſpaſm⁹ accidit ex alicui⁹ ſubē p̄ticipatiōe vapoꝛalis q̄
nocet cerebꝛo pp malitiā q̄litatis tm̄. aut iſte ſpaſm⁹ acci/
dit pp ſubitā deꝛiuatōez māe ad cerebꝛū. Si p̄mo⁹ ꝯtigat
iſte ſpaſm⁹ ſic dōm vt Aui. dic̄ 3⁹ can̄. ca⁹ de ſpaſmo ꝙ iſte
ſpaſm⁹ ꝓportionaſ ad ſpaſmū q̄ nō fit a mā: q̄n iſte ſpaſ/
mus bz p p̄n⁹ motū cerebꝛi ꝯctū q̄ motus fit a nā cerebꝛi
refugiēte nocumētū fcm̄ in ipſo. ⁊ ppea. qꝛ p̄n⁹ illi⁹ ꝯctio/
nis in mēbꝛo nō ē mā replēs vt replēs eſt hic ē ꝙ iſte ſpaſ/
mus dicit ꝓportionari ſpaſmo q̄ nō fit a mā: nō tñ ſpaſm⁹
iſte dr̄ eē de inanitiōe. qꝛ mot⁹ ꝯctiu⁹ nō accidit ibi pp ina
nitionē factā in neꝛuis. ⁊ iō iſte ſpaſm⁹ p̄pe loquēdo. quia
p̄n⁹ ei⁹ nō eſt mā neq; p̄uatio māe. ſz eſt p̄pꝛi⁹ motus nāe
p̄pꝛie loquēdo neq; ē de ianitiōe neq; de repletiōe. Et qñ
Ypoc. dixit ꝙ ſpaſm⁹ aut ē de repletiōe aut de inanitōe re
tulit ſmonē ſuū ad ſpaſmū cui⁹ mot⁹ p̄n⁹ eſt res ex nām.
nō aūt ad ſpaſmū cui⁹ p̄n⁹ mot⁹ nāe p̄ōt eē. Si āt ſpaſm⁹
iſte accidit pp ſubitā deꝛiuationē māe ad cerebꝛū. Tunc
dōm ē ꝙ ſpaſm⁹ iſte eſt de repletiōe: nō aūt ītelligo ꝙ ſit
de repletiōe. qꝛ accidat repletio in oīb⁹ p̄tib⁹ cerebꝛi: ⁊ in
oīb⁹ neꝛuis coꝛpis vel in oīb⁹ neꝛuis q̄ ſūt in medio inter
p̄tez vulneratā ⁊ cerebꝛū. ſz ē de repletōe q̄ztū ad cerebꝝ
p̄cipue ſm loca oꝛigis neꝛuoꝝ ex q̄ repletione fit ꝯctio in
illis p̄tib⁹ cerebꝛi ad quā ꝯctionē factā in illis p̄tib⁹ ꝯctio
ſeq̄t in oīb⁹ neꝛuis coꝛpis abſq; ꝙ mā repleat oēs neꝛuos
Si aūt iſte ſpaſm⁹ referaſ ſolū ad p̄tē q̄ eſt vulnerata. ſic
dōm eſt ꝙ aut cā ſpaſmi facti in ipſa ē ꝯctio fcā in ipſa pp
doloꝛis vehemētiā. Tūc iudicandū eſt de iſto ſpaſmo ſic
dcm̄ eſt de illo q̄ accidit pp motū cerebꝛi ꝯctiuū. aut ē cā
iſti⁹ ſpaſmi ap̄a in p̄te factū. ⁊ repletio in neꝛuo. ⁊ tunc iſte
ſpaſm⁹ ē de repletiōe ⁊ mālis ſic̄ ſpaſm⁹ qui fit ex ap̄ate ⁊
repletiōe fcā in neꝛuo ex būoꝛe. ¶ Ad rōnē p̄mā dōm ꝙ
nō opz ꝙ ſpaſm⁹ q̄ curaſ p eūonē ſit de repletiōe. qꝛ ſz ad
ſpaſmū cōcurrat aliq̄ mā. tñ qꝛ illa mā nō ſemp ſpaſmuz
facit inq̄ntū eſt replēs nō dr̄ eē ſpaſm⁹ de repletiōe. ⁊ ſic ē
hic. licet. n. in vulnere neꝛui ꝯcurrat ſemp ꝯgregatio alic⁹
viruleīte male rōne cui⁹ debeſ ibi eūo: tñ iſte ſpaſm⁹ q̄ cō
ſequiſ nō ſemp iudicādū ē de repletōe niſi inq̄ntū fit ī p̄te
illa ex hoc ꝙ mā repleat p̄tē illā. ſed ſpaſm⁹ fact⁹ in toto
ex mā illa ex hoc ꝙ noceat cerebꝛo ſit a mala q̄litate non
dr̄ eſſe de repletione: īmo poti⁹ eſt ſpaſm⁹ q̄ ad mām non
p̄poꝛtōaſ. vt dcm̄ ē auēctate Aui. 3⁹ can̄. ⁊ ppea poſſum⁹ di
cere ꝙ aliquē ſpaſmū eē de repletōe p̄t duplr̄ itell'i. vno⁹
ꝙ eēt ex mā ex ꝟ ꝙ replet. ⁊ iſto mō nō oz ꝙ ſpaſm⁹ ꝯñs
vuln⁹ ſit de repletōe. Alio⁹ p̄t dici eē de repletōe. qꝛ ad ip̄z
ꝯcurrat p̄ñtia alic⁹ māe. ⁊ iſto mō iſte ſpaſm⁹ q̄ztū ad vnā
cām. qꝛ ſp ꝯcurrit aliq̄ viruleīte mala poſſet dici de reple
tiōe. ſz ꝓparādo ip̄z ad cāz q̄ ē paſſio doloꝛoſa pp quā acci
dit ꝯctiu⁹ mot⁹. neq; ē de repletōe neq; de ianitōe vt dcm̄
ē p̄us. ¶ Ad 2am rōnē dōm ē ꝙ ſpaſm⁹ in vulnere p̄t eſſe
moꝛtal' nō ſub rōne q̄ ē de repletōe vel ianitiōe neꝛuoꝝ.
ſz qꝛ p ip̄m ſignificaſ ꝙ nocumētū p̄uenit vſq; ad loca et
mēbꝛa nobilia. ſ. ad cerebꝛū ⁊ neꝛuos. nocumētū aūt fcm̄
in talib⁹ mēbꝛis eſt cā moꝛtis vt in pl'ib⁹: nō tñ ſemp eſt: ⁊
p̄cipue: vt dictū eſt ſpaſm⁹ eſt moꝛtalis quādo cōtingit ex
ſubita deꝛiuatiōe materie replētis cerebꝛū. tūc eniz ſigni
ficatur eſſe maius nocumen tuz in p̄ncipio.

Ad ſecundam dubitationē dōz eſt ꝙ ad vulne
ra fcā in mēbꝛis neꝛuoſis vel in
neꝛuis p̄ōt ꝯſeq paraliſis. ⁊ p̄ōt cōſequi paraliſis in toto. ⁊
etiam paraliſis in parte que tantū eſt vulnerata. Accidit

quidem in parte que tantū est vulnerata quādo in vulne re multiplicat intantuz būiditas replens q opilat pozos neruizita vt p hoc phibeat transit⁹ spūs sensibilis t moti ui:tūc.n.illud mēbrū mollificat.Accidit autē paralisis in toto aut si ex loco vulnerato deriuat tanta mā vsus cere/ brū vt in origie neruoz accidat pleta clausio t opilo:ita vt nequeāt descēdere spūs sensibiles t motiui ad mēbra iferiora tūc mollificant mēbra.aut ꝟ ctīgit si adeo vehe/ mēs nocumētū ptingat ad cerebrū q ex motu ctiōis in cerebro vehemēter accidat pfecta clausio in vys p quas descēdit spūs sensibilis t motiu⁹. tūc mēbra paliticant t mollificant.ex ꝟ.n.s.q motū fortē cerebri ctiuū clausio accidit pfecta viaz p qs descēdit spūs sensibilis t motiu⁹ pole est accidere sic exp̄sse pz p Auic.3°can.cap°.de apate. aut ꝟ pōt accidere si accidat vulneratio in loco aliq ner/ uoso a q deriuet spūs sensibil t motiu⁹ ad pla mēbra t ibi icidat ex toto neru⁹ aut origo:t pn̄m a q deriuatur vtus in pla mēbra vel repleat ex būiditate illud pn̄m sic vt ex to/ to fiat opilo si isto mō posset esse si accideret circa nuchaz ex vulneratiōe ibi fcā apa aut repletio būiditatis ex q cō/ tingeret opilo tūc oia mēbra mollificant ad q vtus dirigi tur ab illa pte nuche. Sic g spasm⁹ t paralisis cōsequunt vulnera neruoz. sed spasm⁹ cōsegt qn̄ nō accidit pfecta opilo pp quā phibeat aduent⁹ oio spūs sensibilis t moti/ ui t pcipue qn̄ accidit circa cerebrū mot⁹ ctiu⁹.Sz para/ lisis segtur qn̄ accidit opilo pleta ex repletiōe būidita/ tis q aggregat pp vuln⁹ t nō est ibi mot⁹ cerebri ctiu⁹.t ppea est pole q ad vulnera fcā in qdā loco cōtingat spas/ mus ex vna pte t palisis ex alia pte sicut ponit z°can̄.ab Auic.ca°.de plaga t icisiōe in capite. qz vulnera q ptingūt ad pāniculos cerebri q sunt mēbra neruosa segt laxitas t mollificatio in latere vulneris t spasm⁹ in opposito ei⁹. Et cā eius ē.qz in latere cerebri in q ē vuln⁹ nō accidit mo tus ctiuus cerebri pter multitudinē repletiōis cerebri fm illā ex ppinquāte ad vuln⁹. Sz ex repletiōe facta ibi phibet descensus spūs sensibil t motiui ad mēbra.vnde ipsa paraliticant t mollificant:sz in latere opposito.qz ce/ rebrū nō sic recipit nocumentū ex mā illa vt replens.sed magis accidit nocumentū sibi ex passiōe ad alteruz lat⁹ accidit ei vt possit moueri motu ctiuo t fugiēdo nocumē tū ex q motu ctiōis facto in ipso accidit q mēbra illi pti supposita ꝟhunt vtus cerebrū iō spasmat. nec est ꝟ ipole vt cerebrū fm diuersas ptes diuersuz modū recipiat pas/ siōis:imo pole ē q cerebrū in vna pte sit sanū t i alia lesū pp distinctionē ptiū cerebri.Et sic ꝟ pole ē circa cerebrū. ita pole est accidere ꝟ circa nuchā pp distinctionē ptium nuche.licz aūt palisis possit segq ad vulnera fcā in neruis sic t spasm⁹.tn̄ vtplm est qō segt spasm⁹.tū qz vtplm ce/ rebrū neruis cōpatit refugiēs nocumentū qō ab eis pue/ nit ex q accidit vt fiat in ipso mot⁹ ctiu⁹ ad quē segtur spasm⁹.tū ēt qz raro ē vt ex vulnere tāta būiditas ad ipm cerebrū pueniat vt ex ipsa accidat opilo pleta ex q phi/ beat descēsus spūs sensibil t motiui.t ppea. qz raro ꝟ ac/ cidit idcirco auctores vtplz dn̄t q ad vulnera fcā in mē/ bris neruosis segt spasm⁹.t nō faciūt mētiōez de palisi. bn̄ āt cogscit q ista vba q sūt dcā nō sūt p illis ad qs pnci pal fit hec expō.Sz tn̄ qz credim⁹ q nō solū ad istos pue niet sz ad alios.t qz itellect⁹ nr nescit ab ingsitiōe desiste/ re pro tāto hec vba ꝟ apposuim⁹.Deide cū dicit.

¶Et faciliores eoz dispōnes sūt febres: t apa/ ta mlta appent i alijs locis q̄z i vulneri⁹ t sitis t vigille et desiccatio lingue et ppie quādoac cidit illic apostema.

¶In pte ista oñdit q sūt accn̄tia magis molesta q sūt apta segq ad vulnera fcā in neruis.oñdit ēt alia accn̄tia q̄dam ꝟña vulnera fcā in neruis:sūt tn̄ i malitia ifra p̄dcā. Et di cit.Et faciliores eoz dispōnes.i.accn̄tia q ad ipsas sequū/ tur sūt febres.febres gdē dn̄r faciliozis dispōnis q ipsa cō sequunt:tū qz febris nō sic ē accns suspectū vt spasmus t pmixtio rōnis.Nō.n.significat ex febre tātū nocumētuz aduenisse p̄ncipali mēbro sic significat ex spasmo t pmix tiōe rōnis.ppea.qz ex leuiozi nocumēto cōtigit feb.q̄z ctī/ gat spasm⁹ t pmixtio rōnis.Nā feb.ctīgit de q̄cūq; supca lefactiōe.t ēt ex doloze cito segt febris.ēt dr̄ febris facili/ oz dispō.qz facili⁹ accidit ex vulnere nerui q̄z spasmus t pmixtio rōnis.ppea.qz vt dcm̄ est.febris ex leuiozi t mio ri nocumēto cōtigit q̄z spasm⁹ t pmixtio rōnis. ꝟ nō acci/ dit nisi qn̄ nocumn̄tū grāde vsq; ad cerebrz puenit. ¶Sz modo aliqs q̄ret nunqd si supuenit febris sit bonū in vul nere nerui t p̄cipue qn̄ est spasm⁹ vel timet de spasmo.Et videt q sic.qz ad spasmū febris aduenies videtur curare spasmū.ponit.n.in z^a pticula affo.q bonum est vt febris superueniat spasmo t p̄cipue spasmo cū quo ē aggregatio būiditatis:sic est in spasmo q vuln⁹ cōsequit.Si aūt time tur euētus spasmi videt q febris p̄seruabit ab euētu spas mi.ppterea.qz sumet būiditatē virulētā ex qua causat spasm⁹.Et certe dom est ad ꝟ q febris siderata vt ē acci dens qdā vulneri nerui ei⁹ supuētus bon⁹ ē siue sit spas/ mus siue nō sit:sed timet euētus ei⁹. Et cā bui⁹ est.,ppea. qz tūc febris nō accidit nisi ppter apationē q fit in neruo: pp qō euētus febris significat q iā neru⁹ incipit apari.ad hoc aūt cōsequit spasm⁹.ppter qō isto mō cōiungi febrez cū spasmo nō est aliud nisi multiplicare duo accn̄tia mo/ lesta.hoc aūt peius est q̄z si sit vnū soluz:t isto mō euētus febris ē malū signū. qz significat neruū apari t ē mala cā inq̄stū ipsa est accns qdā molestū egrū affligēs.sed alio⁹ pōt supuenire febris in vulnere nerui nō vt accns vulne/ ris:sed supuenit p accns:vtputa ex aliq mā putrefacta in venis vel extra venas.t isto mō qz febris nō supuenit ex malitia vulneris nō significat de se aliquā malitiā vulne/ ris.t ei⁹ supuent⁹ pōt eē bon⁹ ad euitationē t p̄seruatōez spasmi inq̄stū febris desiccat t sumat būiditates vulne/ ris t alias.t ꝟ mō Ypo.itelligit q bonū ē febrē in spasmo fieri qn̄ ista duo nō sequunt vnā egritudinē molestaz t suspiciosā.sz sūt duo accn̄tia p se distincta nō dependētia ab alia radice vel cā.t apata multa appent i locis alys. ꝟ est dicere q ex accn̄tib⁹ n̄tib⁹ vulnera neruoz est. qz in lo/ cis alys q̄z in loco vulnerato appent multa apata.i.multi tumozes:qō nō accidit i vulnere mēbri carnosi.Et rō ꝟ ē. ppea.qz ad vuln⁹ nerui segt vehemēs doloz vt dcm̄ est. ex vehemēti doloze attrahit mā ad locū vt dcm̄ est. t nō solū ad locū vulneratū.verū ēt ad loca vicia.ex q accidit vt mlti tumozes fiāt i locis vicinis.t ꝟ ctīgit qn̄ mlta mā ad extra ppellit.Sz si ad iteriora deriuaret id nō accide ret.sitis vigilie t exiccatio lingue.s.sūt ēt ex accn̄tib⁹ ꝟ vul neris.t p̄cipue qn̄ illic est apa.ppea.qz qn̄ est apa segtur febris ad quā ꝟ accn̄tia pp caliditatē febrilē cōsequitur sicut de se est notum.Deinde cum dicit.

¶Et similiter est dispositio vulnerum chozda rū lacertoz t prozie i latere capitis eaz.

¶In pte ista qz dixerat de vulneri⁹ neruozū. aptat ēt q/ busdā alys mēbris t dicit.Et sil est dispō.s. in talib⁹ acci dentib⁹ vulnez chordaz t lacertoz t ppe in latere capi/ tis eoz.t ppe si cadat ad ptē q est vsus caput.i.vsus extre mitates eoz.nā in q̄cūq; extremitate cadit est sil dispō ei⁹.musculus.n.hz duas extremitates.vna ē vsus mēbra q mouet a q oriť chozda. Et iō si ibi cadit vuln⁹:tūc eius iudiciū est sic de vulnere cadēte in chozda.alia ē extremi tas eius vsus cerebrū.t in illa igredit neruus t incipit ibi spargi.propter qō si cadat vulnus est iudicium eius sicut

de vulnere cadente in neruis. Intellige aũt cuz Aui. dic̃. Et sil'r est dispositio vulnerũ chordarũ q̃ ista sil'itudo est larga. nam licet ad vulnera fcã in chordis sit aptus cõseq spasmus ⁊ ꝓmixtio rõnis ⁊ accũtia. alia tñ non sic sicut ad vulnera facta in neruis. ꝓpterea. qz nerui sunt mẽbra pl's sensibilia q̃z chorda. naz chorda est mẽbrũ cõpositum ex villis neruoꝝ ⁊ ligamentoꝝ q̃ sensuz nõ habẽt. ꝓpter qõ vulnera q̃ fiunt in chordis medio mõ sunt se hũtia inter vulnera neruoꝝ ⁊ vulnera ligamẽtoꝝ. nõ. n. sic sunt suspecta vt vulnera neruoruz. sunt tñ suspecta plus q̃z vulnera ligamẽtoꝝ inquantũ chorda ꝑticipat multo sensu per admixtionẽ villorũ nerui q̃ sunt in ea. vt vult Hal. 6º de ige. sani. ⁊ Auic. infra ⁊ hic insinuat. Deinde cũ dicit.

¶ Et q̃n apostemant̃ nerui ⁊ q̃ sunt eis similia aut aduenit eis frigus spasmãtur. ⁊ si aduenit eis putrefactio corrũpit̃ mẽbrum ⁊ augmẽtatur: ⁊ putrefactio qdez festinat ad eos qm̃ ipsi sunt creati ex hũiditate quã cõgelauit ⁊ coagulauit frigus. ⁊ ad hmiusmodi qdez ꝓperat putrefactio ex humiditate ⁊ ex caliditate humida ⁊ decoquitur in eo.

¶ In parte ista oñdit ex q̃bus maxime nocumẽtũ fit vulneribus neruoꝝ. ⁊ ꝑmo in gñali oñdit q̃ sunt nocitiua eis. zº hoc in spãli de q̃busdã rebus. zª ibi (sil'r aqua) In ꝓria parte Auic. vult dicere q̃ ea q̃ sunt frigida in actu nocent neruis ⁊ ꝑcipue qñ apant̃. sunt. n. cã vt cito spasmen̄. ⁊ h̃ dicit ꝑmo Auic. cũ dicit. Et qñ apant̃ ⁊c̃. Contingit aũt q̃ frigidum qõ aduenit neruis vulneratis ipsos spasmat ꝓp duas cãs. Una cã est. qz frigidũ ipm de se est cã spasmi: vt dicit̃ q̃nta ꝑticula affoxismoꝝ. illo affo. Frigiduz vo spasmos. ꝓpterea. qz vt Auic. ponit 3º canõe. in caº de spasmo. Ex frigido cõgelat̃ ⁊ inspissat̃ suba nerui ⁊ lacerti ꝓp que accidit ꝺctio vsus ꝑncipiũ. ⁊ qz talis modº passiõis ꝓducit̃ vsq̃ ad cerebrũ: ꝓp ꝺtinuitatẽ cũ eo accidit q̃ iste spasmº postea cõicat̃ toti corpori. Alia cã est. qz frm̃ est cã vt superfluitates retineant̃ in ipso: ⁊ nõ resoluant̃ ab eo. hec autẽ ipm spasmãt. ⁊ ẽt hec hũiditas retẽta ad cerebrũ ꝓducit̃. vñ cõtingit ex passiõe fcã in cerebro spasmº in toto. Sil'r ẽt ea q̃ sunt maxie nociua neruis sũt ea q̃ sunt putrefactiua sic̃ calida ⁊ hũida. Uñ si ista approximent̃ in vulneratione ipsoꝝ sunt cã putrefactiõis in mẽbro. ⁊ istud Auicẽ. tãgit scdo cũ dic̃. Et si aduenit eis putrefactio. i. res putrefaciẽs sic̃ est res calefaciẽs ⁊ hũectãs. Talia. n. sunt putrefactiua cũ putrefactio fiat a cal'o ⁊ hũido sic̃ pluries dcm̃ est ꝑus. Reddit tñ Auic. cãm q̃re talia putrefactiua maxime nocẽt neruis. ꝓpterea. quia nerui generati sũt a mã aliq̃ hũida q̃ cõgelata ẽ a frido. nũc aũt hũidũ qõ cõgelatum ẽ a frido est aptũ dissolui a calo ⁊ ꝑcipue humido qõ auget sensibilitatẽ ⁊ hũectationẽ ei⁹. q̃propter neruis sũt maxie nociua ea q̃ cal'a sunt ⁊ hũida sic̃ pultes mollitiue ⁊ sil'ia q̃ ignari cirugici in vulnerib⁹ neruoꝝ approximãt. ⁊ hoc est qõ Auic. vult dicere cũ dicit. ⁊ ad hꝺ ꝓperat putrefactio ex hũectatiõe ⁊ cal'itate hũida ⁊ decoquat̃ in eo .i. talis cal'itas decoctionẽ. i. caliditatẽ extraneaz putrefactionem facientẽ in neruo. vñ ex talibus cito putrefit nervus ⁊ augetur putrefactio eius.

Sed aliquis dubitabit de h̃ qõ dicit q̃ nerui sũt creati ex mã hũida quã coagulauit frigus. ꝑmo. n. nõ videnṫ nerui creari ex mã humida: imo ex mã sicca ⁊ terrestri. qz nerui ponunt̃ esse fridi ⁊ sicci in nã mẽbroꝝ ẽt suba eorũ est terrestris ⁊ sicca. g̃ mã ꝓportionabilis eis est mã sicca ⁊ terrestris. ꝓpterea nõ videt̃ esse coagulata a frigido. qz Auic. ꝑmo can̄. fen ꝑma. ponit q̃ frigidũ nullũ opus nãe ingredit̃. g̃ nõ ingredit̃ opus vir

tutis informatiue. ꝓpterea Arist. in scõo de gñatõe aialiũ ad lr̃am dicit. Ab interiori aũt caliditate fiunt nerui ⁊ ossa desiccata: qũo. n. fiũt a frido cũ illic videat̃ ponere q̃ fiãt a caliditate assante ⁊ desiccãte. ¶ Dõm est. ⁊ ꝑmo ad primũ q̃ qñ Auic. dicit hic q̃ nerui sunt creati ex mã hũida nõ intelligit q̃ in gñe mẽbroꝝ mã neruoꝝ sit hũida: imo respectu mãe ex q̃ generat̃ caro est siccior ⁊ densior. Sed ꝺtelligit q̃ sunt creati ex mã hũida. i. sunt creati ab hũiditate aliq̃. Corpori. n. nostro ⁊ oib⁹ mẽbris eius supponitur pro mã aliqd humidũ liquidũ sicut sperma ⁊ sanguis mẽstru⁹. vt dicit Auic. in 3ª fen. ꝑmi can̄. dicit q̃ mã cõdensatur p actionẽ factã in ipsa a vtute ꝺuertente ipam. ¶ Ad scõm dõm est q̃ p frigidũ Auic. hic nõ ꝺtelligit fridũ puz esse. tale. n. frigidũ nõ est cõstituẽs aliqõ mẽbrũ cũ oia mẽbra sint cõstituta a vtute informatiua cui⁹ instrm̃ est calm nãle inclusuz in spermate sic̃ declarat phs: ⁊ ẽt medici: sz ꝺtelligit h̃ p frigidũ cal'm diminutũ qõ qdez cõparat̃ ad id qõ ꝺstituit mẽbra carnosa. respectu illius dr̃ eẽ friduz. ¶ Ad tertiũ dõm est q̃ vba phi nõ ꝺdicũt vbis Auicen. ꝓpter qõ ꝺtelligi doz q̃ sic accidit in mẽbris corporis humani sicut in reb⁹ exteriorib⁹. Uidem⁹. n. in reb⁹ exteriorib⁹ quedã qdem fieri a calido. ⁊ ꝑfici ẽt a calido ⁊ talia remanẽt calida. q̃daz aũt que q̃ztuz ad fieri in eis domiatur actio calidi q̃ztũ ad factũ esse ipa cõplet frigidũ. ⁊ hoc ꝓpter. qz euaporat ab eis hũiditas subtilis cum cal'itate. vñ remanent coagulata ⁊ cõdensata a frido ⁊ remanẽt ẽt frigida sic̃ simili mõ est in q̃busdã mẽbris ꝺteriorib⁹. qm̃ licet ipsa q̃ztũ ad fieri generent̃ a calido: tñ in fine ꝓpter multã euaporationẽ humidi. euaporat ẽt cal'm vñ remanent a frigido cõdensata. ꝓpter qõ q̃ztũ ad cõplementuz eoꝝ dicunt̃ fieri a frido. ⁊ isto mõ nerui ⁊ ossa dicunt̃ coagulata esse a frigido. ⁊ hec est intentio philosophi scõo de generatione animaliuz. ꝓpter qõ nõ cõtradicit Auic. sed idem dicit. Deinde cum dicit.

¶ Et similiter aque quidez frigide nocẽt ex pte spasmi ⁊ calide ex hoc q̃ putrefaciũt. ⁊ simil'r oleum. veꝝ oleũ qñq̃z est necessariũ. s. illud qõ est calefactũ ꝓpter necessitatez sedandi dolorẽ aut ꝓpter subtiliandas medicinas ⁊ facere eas currere: ⁊ sunt medicie resistẽtes qualitati humectanti: ⁊ pungentes sole quãdoq̃z perficiũt hanc operationem.

¶ In pte ista in spãli oñdit de q̃busdã reb⁹ q̃ maxie sũt nocitiue vulnerib⁹ neruoꝝ. ⁊ duo fac̃. p̃ facit qõ dcm̃ ẽ. zº. qz dixerat q̃ oleũ ẽ nociuũ vulnerib⁹ neruoꝝ rõe vulneris. oñdit rõe c⁹ ꝺtẽtiõis aliqñ ipso vtimur. zª ibi. (Ueꝝ oleũ qñz ẽ neciuz.) qd dicat in p̃ª pte satis ẽ notũ ex his q̃ dicta sũt in p̃cedẽti. ℌ. In zª pte vult dicere q̃ oleũ qñq̃z ẽ neciũ admistrare duplici de cã. s. aut gra sedatiõis vehementis doloris: qm̃ vehemẽs dolor sedat̃ p ea q̃ mollitiua sũt habẽtia cal'itatẽ sic̃ ẽ dcm̃ ꝑus. q̃re ipz ẽ iuuatiuũ i sedatione doloris. ¶ Sz tũc ꝺtellige circa h̃ q̃ oleũ nõ doz admistrari itus i vulnere: sz sup neruũ. ppea. qz eẽt cã putrefactõis nerui: sz doz admistrari i circuitu. ⁊ h̃ dico qñ neru⁹ ẽ disco opert⁹ i vulnere. sz i vulnere in q̃ nõ ẽ neru⁹ discoopt⁹ sic̃ in p̃ctura nõ cures appõere ipz i orificio vulneris. ppea. qz tũc oleũ nõ imediate ad subaz nerui puenit ⁊ ẽ apitiuũ ⁊ mitigatiuũ doloris. Et iõ Hal. i. 6º ꝺ ige. sani. dixit q̃ aliꝺ fac̃ i neruo discoopto ⁊ aliꝺ i neruo coopto. vuln⁹. n. discooptũ putrefac̃ ⁊ macl'at. Alia cã pp quã p̃t oleũ admistrari ẽ vt p admistratõz ei⁹ cũ alys medicis q̃ sũt grosse ⁊ terrestres possint medicie penetrare ⁊ vt⁹ eaꝝ currere vsq̃ ad ꝓfundũ: qm̃ ex admistratõe olei fiũt subtẽ stiliozis. vñ possũt vsq̃ ad neruũ q̃ positus est in ꝓfundo in substan-

cliã nerui que solida est ⁊ densa melius penetrare. ⁊ isto mõ oleũ admiscet in vnguẽtis vulnex neruox. ⁊ hãc cãm Auic. tangit cũ dicit. Aut ꝓpter necessitatẽ subtiliandi medicinas ⁊ faciẽdi eas currere. Et tũc medicine cum qbus oleũ admiscet debẽt bre vtutẽ per quã resistãt ql̃itati humectãti ipsi⁹ olei vt ex ipsis ⁊ oleo fiat medicina q̃ sit cõueniẽs in vtute exiccatiua ipsi⁹: ⁊ hoc est qõ dicit. Et resistẽtes ql̃itati humectãdi. Subdit Auic. Et pungẽtes sole qm̃ pficiũt hãc operationẽ. hoc ẽ dicere q ꝑ si medicie sine admistratiõe alteri⁹ rei eẽnt pũgitiue ⁊ mordicatiue ipse pficiũt hãc opationẽ. qz. s. ipse si admistrant cuz oleo resistũt ql̃itati humectãti ipsi⁹ olei ⁊ ex oleo tollit mordicatio ista medicinax. ⁊ ꝓpterea cõpositũ ex istis duob⁹ erit cõueniẽs in vulnere nerui. ¶ Et ex hoc apparet vna alia vtilitas ipsius olei. Nã admistratio ipsi⁹ interdũ cuz aliq̃ medicia facit vt sit ꝯueniẽs ꝯpositio ex eis. cum neq; illa medicia neq; oleũ ꝑ se ꝯueniãt in vulnerib⁹ neruorũ sicut qm̃ aliq̃ medicia sola admistrata eẽt pũgitiua ⁊ mordicatiua nerui nõ esset ꝯueniẽs de se vt administraret in vulnere nerui. qz medicamẽ vulneris neruox dz esse remotũ a mordicatiõe vt iferius appebit. ipm tm̃ si administrat cũ oleo fit ꝯueniẽs. ꝓpterea. qz admistratiõe ipsius olei tollit eius vtus mordicatiua. ⁊ ipsa ẽt mixta cuz oleo tollit ⁊ remouet id ꝑ qõ oleũ nocet qm̃ resistit ql̃itati humectatiue ipsi⁹ olei ꝑ sui vtutẽ fortẽ exiccatinã. q̃re medicamen ex illis cõpositũ erit vtutis tẽperate ꝑm q ẽ cõueniẽs ĩ vulnere nerui. ꝑ qõ ex his appet triplicẽ eẽ cãz. qz vtimur oleo in vulnerib⁹ neruox. Deide cũ dicit.

¶ Et qñz qui ex eis vulneratus est apatur ẽt: ⁊ est eius opatio tardior: ⁊ similr ei⁹ maturatio ⁊ curatiõis susceptio est tardior. Et qñq; vlcerant nerui: ⁊ sunt vlcera tardioris cõsolidatõis ⁊ tardioris maturationis.

¶ In pte ista Auic. ostẽdit q ẽt alie dispões accñtes neruis ⁊ nõ solũ vulnera difficiliozis curatiõis existunt in eis q̃ in alys mẽbris. Si. n. apat neruus tũc resolo apatis si debeat resolui tardi⁹ fit in neruo q̃ in carne. Et rõ ẽ ꝓpterea. qz neru⁹ est dẽsioris sube q̃ sit caro. Et sil̃r est maturatio ei⁹ si debeat ꝓcedere ꝑ viã maturatiõis fit tardius. ꝓpterea qz neruus est sube dure. Et iõ dico q maturatio difficili⁹ fit in talib⁹ mẽbris. Sil̃r ẽt si vlcera fiant in neruis difficiliozis cõsolidatiõis ⁊ digõnis existũt q̃ in membris carnosis. ꝓpter cãm vtrãq; q̃ dicta est. ⁊ ad has etiaz cãs adimuat vehemẽtia doloris q̃ cõsequt̃ ampli⁹ tales dispositiones in mẽbro neruoso q̃ in membro carnoso. qm̃ vehemẽs dolor est ꝓhibẽs vtutẽ ab oĩ sua opatõe cũ ipaz ꝑsternat. ⁊ hoc est qõ vult dicere Auicẽ. cũ dicit. Et quãdoq; ⁊c. Et est eius opatio idest resolutio si apostema debeat resolui. ⁊ similr eius maturatio. s. si apostema ꝺbeat ꝓcedere in viã maturatiõis. vult ergo in ꝟ dicere q apostema difficilius resoluit̃ ⁊ difficilius maturat̃ in hoc mẽbro q̃ in membro carnoso ⁊c. ⁊ planum est per ea que dicta sunt. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et oẽ vulnus qõ fit in neruis aut est pũctura aut scissio. Et fissura quidẽ aut fit cũ detectiõe nerui aut sine eius detectiõe. et illud qdem aut fit in lõgitudine aut latitudine.

¶ In parte ista Auicẽ. ostendit quot modis potest accidere vulnus in neruis. nam curatio vulnerũ neruox diuersificat̃ ꝑm diuersitatez ipsorum sicut postea apparebit. ⁊ vult dicere q vulnus qõ fit in neruo aut est pũctura aut est scissura q̃ est manifesta ⁊ vulnus apertũ. ⁊ illa scissura aliquãdo fit cũ detectiõe nerui ita q videt̃ neruus. aliq̃ vero sine detectiõe. ⁊ ista scissura aliq̃ fit per lõgitudinẽ nerui aut per latitudinẽ. ⁊ hoc etiã diuidit̃: licet Auic. hic non exprimat. sed postea exprimit. quia si fit per latitudinem aut inciditur neruus ex toto: aut non: sed tantuz ꝑm partem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et vulnera qdẽ cadẽtia ꝑm lõgitudinẽ in neruis saluiora sunt cadentib⁹ in latitudine. villus eniz sanus ledit̃ ex vicinitate incisi et nocet̃ per ipm et nocet cerebro et facit accidere spasmuz et egritudines magnas: et fit iterũ multotiens necessarium tunc abscindere vulneratũ et punctum cum totalitate et prouenit ex eo quies et separant̃ accidentia mala.

¶ In pte ista ꝯparat vulnera neruox adinuicem ostẽdendo q̃ sunt magis molesta ⁊ q̃ minus. ⁊ cõparat etiã ad vulnera facta in qbusdã alys membris que similant̃ neruis in sui substãtia. ⁊ tria facit. ꝓmo cõparat vulnera neruox q̃ fiunt ꝑm longuz nerui ad vulnera que fiũt ꝑm latitudinem in qbus nõ ex toto abscindit̃ neruus. scõo comparat vulnera facta in neruis ad vulnera facta in qbusdã alys mẽbris q̃ similant̃ neruis. 3° cõparat vulnera neruoruz q̃ fiunt in latitudine qñ ex toto incidit̃ neruus ad alia. scõa ibi (Et vulnera qdem in pãniculis) 3ª ibi (Et nõ timetur de abscisione neruox) Qõ in ꝓma pte dicit manifestũ ẽ.

¶ Juxta quã partẽ itelligendũ q ꝑ iter vulnera nerui que sunt magis suspecta ad mortẽ. ꝓmo est pũctura: deide scissura in q̃ fit ĩcisio nerui ꝑ latitudinẽ: nõ tm̃ ex toto. deinde est fissura nerui in q̃ fit ĩcisio nerui ꝑ lõgitudinez. nõ hñs aũt suspitionẽ de morte est ĩcisio nerui ex q̃ ex toto neru⁹ incidit̃ ꝑm latũ. Rõ q̃re punctura est magis suspecta est. qz in ipsa aggregant̃ due cãe q̃ sunt maxie ꝓuocatiue apostematis in neruo ⁊ spasmi. s. vehemẽs dolor ⁊ retẽtio humiditatis virulẽte in neruo q̃ non sic põt ad extra fluere sic in apta fissura. ⁊ iõ Hal. in tegni maxie illa accñtia potuit cõseq ad punctura. Rõ aũt q̃re fissura in q̃ neru⁹ ĩciditur nõ ex toto ꝑ latũ est molestior q̃ illa q̃ solũ ꝑ lõgum ĩciditur est. qz villi neruox plus ledunt̃ ex incisione facta per latum q̃ ex incisione facta per longũ. ⁊ ꝓpterea quia plus leduntur. quãdo autẽ nõ ex toto incidunt̃ accidit q nocumentum factum in villo non inciso cõmunicat̃ villo qõ remanet non ĩcisum: ex hoc postea cõmunicat̃ cerebro ex quo cõtingit spasmus. Et hoc est qõ dicit Auicen. Villus enĩ sanus ⁊c. Et ex hoc apparet q vulnera in quibus inciditur ex toto neruus sunt minus suspecta. Nam quando omnino separantur partes neruoruz non est possibile vt sic faciliter nocumentum qõ fit ex vulnere communicetur mediantibus villis neruoruz vsq; ad cerebx. propter quod in ipso nõ sic timetur euentus spasmi: vt in alys apertis fissuris. Et hinc est q quando nos timemus de spasmo q accidat in pũctura aut in scissura multotiẽs incidimus neruum ex toto: quoniaz tunc minus timem⁹ de ipso spasmo. ⁊ hoc est quod dicit Auicenna cum dicit. Et necessarium ⁊c. verum licet ex tali vulnere minus accidat nocumentum tamen vt dicit inferius. membruz ex incisione ipsius perdet motum. ⁊ idem dicit̃ etiam a Hal. 6° de ingenio sanitatis. Item si neruus sit incisus ⁊ separatus nullam suspitionez vel timorez habens curabit̃ sicut cetera vulnera: sed membra que mouebant̃ per ipm motum amittẽt. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et vulnera qdẽ in pãniculis sunt leuiora eis que sunt in chordis nedũ eis q̃ sũt in neruis. ⁊ tu qdez scis pãniculũ cũ testimonio ⁊ fortasse sciuisti cuz ex anatomia. ⁊ si pãniculus apatur

nō videt in eo iceſſus villoꝝ in lōgitudine: ⁊ in chorda pāniculari videt iceſſus pāniculorū in longitudie: ⁊ chorda eſt dura valde ⁊ nō ē pānicularis in eius duritie: ⁊ pāniculus ſuffert ſuturaz. ⁊ in vulneribꝰ ⁊ diſruptiōibꝰ que aduenīunt ligamētis naſcentibꝰ ex oſſe ad os nō eſt malū ⁊ ſufferūt vehementiorē curā ⁊ nō timetur ex abſciſſione neruorū illud qđ timetur de eorū cōquaſſatiōe ⁊ de inciſione partis eoꝝ in latitudine q̄ꝫuis membrū cōtrahatur.

¶ In parte iſta cōparat vulnera facta in neruis ad vulnera in qbuſdā alys mēbris que in ſuba aſſimilant neruis. ⁊ duo facit. ꝑmo facit hoc. z° docet euitare quēdā errorez q̄ poſſet cōtigere in cognitiōe vulneris horū mēbroꝝ. z° ibi. (Et ſi pāniculus apoſtemat ⁊c) In ꝑma ꝑte vt intelligat intentio Auic. eſt itelligendū q̄ mēbra q̄ quaſi cōicant in ſuba. q̄ oīa vident neruoſa ſūt ꝑa. ſ. neruꝰ chorda pāniculus ⁊ ligamentū. ⁊ oīa iſta mēbra cōcurrūt q̄ſi ad cōſtitutionē vniꝰ mēbri. ſ. lacerti. Nūc aūt ſuſpicioſa vulnera ſūt illa q̄ fiūt in neruis. deide illa q̄ fiūt in chordis: deide illa q̄ fiunt in pāniculis. mīme aūt q̄ fiunt in ligamētis. ¶ Intelligendū tn̄ ꝑut dr̄. 6. de ige. ſani. ligamentū eſt duplex. qđdā eſt ligamētū qđ eſt cōiūctio vniꝰ oſſis cū altero oſſe. ⁊ tale ligamētū eſt mēbrū ignobile. ⁊ vulnꝰ in tali ligamēto factū ſuſpitionē nō hz: ⁊ talia ligamēta in ſui curatione tolerāt vehemētes medicinas. Aliud eſt ligamētū qđ cōiungit cū lacerto qđ puenit ad cōſtitutionē ſubē lacerti. ⁊ tale ligamētū: qr cōtinuat cū mēbro nobili ⁊ neruoſo: vulnus ſi fiat in ipſo eſt ſuſpicioſum: ⁊ nō dz curari vt vulnus factū in mēbro carnoſo. Sic̄r itellige ſcđo cuz dicit hic q̄ vulnera facta in pāniculis ſūt leuiora ⁊c. intellige hoc de pāniculis lacertoꝝ. nō aūt itellige hoc de oībꝰ pāniculis. Sunt. n. qdaz pāniculi in qbus ſi fiant ſūt vulnera valde ſuſpecta ⁊ mortalia ſic̄ ſunt pāniculi cooperiētes cerebꝝ. aut vt eſſet pāniculus tegens cor. in talibus eni pāniculis vulnera fcā ſūt mortalia. ¶ Circa ſcđaz ꝑtez vt itelligat intentio Auic. nota q̄ aliq̄ ſūt q̄daz chorde q̄ aſſimilant pāniculis ſic̄ ſ̄t chorde q̄ ſūt late ad mōz pāniculoꝝ. chorde. n. q̄ ſunt rotūde manifeſtā diſtictionē hūt a pāniculis. ſz chorde late nō ſic māifeſte diſtīguunt. ⁊ ꝑpea aliq̄ poſſet error accidere. qr q̄ vulnꝰ fit in talibꝰ chordis poſſet aligs multotiēs credere q̄ vulnꝰ eſſet factū in pāniculis ⁊ medicaret ipm ſic̄ ſi eēt factū in pāniculo. ⁊ in ꝟ eēt error q̄ aliam curā tolerat vulnꝰ factū in pāniculis ⁊ vulnus factū ī chordis. ⁊ iō Aui. docet ꝟ diſtinguere ꝑ duo ſigna. Unū eſt. qr ſi aꝑa apparēt in tali membro villi nō diſcernunt ad ſenſuz. ſz in chorda q̄ aſſilat pāniculis appet iceſſus villoꝝ māifeſte ꝓm lōgū. ⁊ hoc iō qr chorda ipſa cōpoſita eſt ex villis neruoꝝ ⁊ ligamētoꝝ. ⁊ ꝑpea in ipſa ꝑs apparent villi manifeſti q̄ꝫ in pāniculis. cuiꝰ ſignū ē. qr chorda hz maiorē duritiē ⁊ groſſitiē q̄ꝫ hēat pāniculus. ¶ Dis ꝑmiſſis facile eſt itelligere q̄ Aui. dicit in iſtis pāniculis dicēs. Et vulnera gdē in pāniculis ſūt leuiora eis q̄ ſūt in chordis: ꝑpterea qr pānicli nō ſūt ita mēbra ſenſibilia ſic̄ chorde. ⁊ iō nocumētū ipſoꝝ nō cōicat cerebro vt illaruz nocumētū. Et chorda eſt dura valde ⁊ nō ē pāniculus in eius duritie. illō dupl'r pōt itelligi ſiue exponi. vno mō vt oñdat dr̄iaz inter pāniculū ⁊ chordā q̄ aſſimilat pāniculo ſicut dcm̄ eſt. Alio mō pōt exponi vt hoc dictū referat ad diuerſos modos chordaꝝ. nā chorda q̄dā eſt rotūda q̄dā lata valde. Mō vult dicere q̄ dr̄ia ē iter iſtas. qr chorda rotūda ē valde dura: ſed pānicularis ē minꝰ dura. ¶ Secundū ḡ iſtū modū loquēdi ꝑus poſuiſſet dr̄iaz inter chor-

dam pāniculārē ⁊ chordā rotūdā. Et pāniculus ſuffert ſuturaz ⁊ in vulneribꝰ q̄ aduenīūt ligamētis ⁊c. Et cā hꝰ eſt. qr vt dictū eſt pāniculus nō eſt tāte ſenſibilitatis vt ē neruus ⁊ chorda. ⁊ ꝑpea vulnera fcā in ipſo curant vt vulnera facta in carne. ¶ Et nota q̄ ex hoc qđ dic̄ in ligamētis naſcētibꝰ ex oſſe ⁊c. inſinuat q̄ in ligamētis q̄ ſūt cōiūgētia oſſa ⁊ cōiuncta oſſibꝰ nō eſt ſuſpitio q̄n accidit vulnꝰ. ⁊ ꝑpea in tali vulnere poſſum̄ ꝓcedere ſuēdo ⁊ icarnādo ſic̄ fit in vulnere carnoſo. Sz in ligamēto qđ puenit ad lacertū neciuz eſt vt maior adhibeat cautela cuz in ipſo ſit ſuſpitio. ⁊ hoc eſt qđ dic̄ Hal. ī. 6. de ige. ſani. Si vo ligamētū patiat eoꝝ. ſ. q̄ cōiungunt cū lacerto moleſtū ē ⁊ nō ꝓter ſuſpitionez erit niſi caute ⁊ diligenter curet. Alia que Auicen. dicit manifeſta ſunt.

¶ Canō curatōis ſoꝛonis ꝯtinuitatis neruoꝝ. CAP. II.

Medicamen vulneꝝ neruoꝝ eſt illud qđ eſt calidū ſiccū ſubtiliū partiz eq̄lis caliditatis ita vt non mordicet ⁊ ſit eius exiccatio vehemēs valde cū attractione nō cuz ſtipticitate oīno. ⁊ oē in quo ē caliditas ſubtilis cū exiccatōe vehementi ſubtilis ſubſtātie nō eūatur ab attractiōe. ⁊ caueat ſtipticū in eis ⁊ ꝑpue in principio rei niſi ſit cum abſterſiōe ſicut es vſtuz ⁊ ſcoria eris.

¶ Prius Auic. oſtēdit ꝑ qđ iſta vulnera neruoꝝ dr̄ eſſe ſuſpecta ⁊ diuerſitatē vulnerū cōtingētium in neruis. In ꝑte iſta. A. dat modos curatiōis vulnerū q̄ fiūt in neruis penes illud in q̄ differt curatio eoꝝ a curatiōe vulnerū q̄ fiunt in mēbris carnoſis. ⁊ duo facē. In ꝑma ꝑte oñdit qs eſt modꝰ curatiōis taliū vulnerū. ⁊ ēt accñtiū q̄ ſequunt talia vulnera ⁊ q̄lis vtutis dz eē medicamēi ꝑoꝝ. in z° ꝑte in ſpāli explificat medicias ꝯueniētes in vulneribꝰ neruoꝝ. z° ibi (Glutinū albotiz ē de meliorib⁹) In ꝑmo ergo capᷣo Aui. ſic ꝓcedit. qr ꝓponit modū curatiōis taliū vulnerū ꝑ quē docet ꝓhibere ne accidāt accñtia moleſta talibꝰ vulneribꝰ. z° docet curā taliū vulneꝝ q̄n in eis ſūt accidētia moleſta: ſic̄ ſpaſmus ⁊ aꝑa. z° ibi (Et q̄nq̄ accidit ſpaſmꝰ ex vulneribꝰ ⁊c) ꝑ. Pria in duas. ꝓ oñdit q̄lia medicamina cōueniūt in vulneribꝰ neruoꝝ. z° oñdit q̄lia maxime oz in eis cauere. z° ibi (Et de vulneribꝰ a qbꝰ magis neceſſe ē ⁊c) ꝑ. Pria in duas. in ꝑ° ꝑte oñdit q̄lis modꝰ curatiōis eſt ꝯueniēs curatiōibꝰ vulneꝝ q̄ fiūt in neruis: ⁊ ſub hoc ꝯprehēdit vulnera chordaꝝ. ſcđo ꝯparat modū curatiōis vulnerū q̄ fiūt in neruis ad modū curatiōis vulneꝝ q̄ fiūt in ligamētis: vt ꝑ hoc oñdat modū curatiōis q̄ ꝯuenit vulneribꝰ ligamētoꝝ. z° ibi (Et ſi neruꝰ eſt diſcoopertus ⁊c) ꝑma in duas. in ꝑ° ꝑte in gñali pōit modū curationis hoꝝ vulneꝝ. in z° ꝑte in ſpāli ponit curā ipſoꝝ ꝓm diuerſitatē hoꝝ vulnerū. z° ibi (Or ſi neruꝰ ille fuerit diſcoopertus ⁊c) ꝑ. Pria in duas. In ꝑ° ꝑte in gñali oſtēdit q̄lis vtutis dz eſſe medicia q̄ cōpetit vulneri nerui. vñ vulnꝰ ē factū in neruo. z° ponit modū curatiōis gñalē q obſeruari dz in vulneribꝰ neruoꝝ ⁊ cū alys medicamibus. z° ibi. (Et ſi neruꝰ fuerit detectus) ꝑ. Pria in duas. ꝓ oñdit in generali q̄lis vtutis dz eē medicia q̄ ꝯpetit vulneri neruoꝝ vñ vulnus nerui eſt factū in tali mēbro. z° ipſe modificat dcm̄ ſuuz. z° ibi (Et ſi nec̄ia ē fortis calitas) ꝑ. Pria ī duas. ꝓ oñdit in gñali q̄l vtutis dz eē medicia vulneꝝ neruoꝝ. ī z° ꝑte: qr dixerat q̄ tale medicamē dz eē ſubē ſubtil. cuz tn̄ aliq̄ medicamē groſſe ſubē hēat alias vtutes ꝯueniētes oñdit q̄l'r ſubtilitas ī tali medicamie poſſit fieri. z° ibi (Et qđ ē bꝰ gñis ſubē) In ꝑ° ꝑte vult dicere Aui. q̄ medicamē vulneꝝ neruoꝝ dz hr̄e has ꝓpetates q̄n dz eē calefaciēs ⁊ exiccās. ⁊ hñs ēt vtutē attractiuā: ꝑ qđ nō dz eē

medicamen habēs vtutē stipticam que est ꝛia vtuti attractiue.ꝛ pcipue dz caueri ponere stipticū medicamē in pn⁹ nisi ꝛtigat qꝫ in medicamie stiptico sit vt⁹ absterſiua ꝛ mū dificatiua:sic es vstū ꝛ scoꝛia eris. Jn calefactōe aūt ꝛ exiccatōe sic dz se hr̄e vt sit calefactōis tpate. Exiccatōis autē foꝛtis dz eē qꝫtū aūt ad modū subē dz esse subtil' subē.tale .n.medicamē:qꝛ ē calitatis tpate ꝛ exiccatōis foꝛtis ꝛ subtil' subē est qō hz vtutē attractiuā. Cā aūt q̄re medicamia q̄ ꝛueniūt vulnerib⁹ neruoꝝ rōne vulneꝝ:inqꝫtū sūt i neruis:debēt hr̄e has ꝓpetates:est:qꝛ vt dcm̄ ē in vulneribus neruoꝝ maxie timet cuēt⁹ spasmi ꝛ apatis ꝛ putrefactōis: sic appet ex dictis.pp qō medicia dz hr̄e tales vtutes vt p ipsam phlbeat aduēt⁹ boꝝ accītiū q̄ faciūt vuln⁹ eē molestuz:ꝛ phibēs ipz a ꝛsolidatōe. Nūc aūt spasm⁹ ꝛ apa vt dictū est accit maxie ex dolore ꝛ ex retētōe hūiditatis i neruo. q̄re pp ℔ regrit vt medicamen qō admīstrat in neruis n̄ sit puocās dolorē:imo mitigatiuū:ꝛ cū ℔ ēt sit attrahēs hūiditatē ad exterioꝛa nō ꝛdēsans eā i neruo.putrefactio aūt accit i ipo maxie ex hūiditate subē ipsi⁹. q̄re opz vt caueat vt medicia ipsa sit ꝛia mollificatōi ꝛ hūectatōi i vulnere nerui.℔ aūt hz pficere medicia q̄ has hz ꝓpetates.nā medicia ex ℔ qꝫ est calitatis tpate hz mitigare dolorē.non tn̄ est cā retētōis hūiditatis in loco.imo est cā attractiōis ei⁹ ad ex̄.calz.n.supfluū:qꝛ mordicat nō est mitigatiuū doloris:sz puocatiuū doloris:vñ nō est ꝛueniēs.fridū aūt est ꝓhibitiuū egressionis hūiditatis.ꝛ est retētiuū ipsi⁹ in neruo.ꝛ cū ℔ ēt spasmant̄ nerui.pp qō medicia ipsi⁹ nō dz esse calda neqꝫ frida supflue:vt nō mordicet:sz calitatl tpate:verū ēt ex ℔ qꝫ medicia est vehemētis exiccatōis ipm ꝓhibz ne putrefactio accidat in ipo.ꝛ est cōueniēs cōplonī nerui: qm̄ neruus i gn̄e mēbroꝝ suoꝝ est. Quapp in medicamie vulneꝝ neruoꝝ dz eē exiccatio vehemēs.ex ℔ ēt qꝫ medicina vtutē hz attractiuā ꝓhibet ne hūiditas aggregeť i neruo.ꝛ qꝛ illō qō hz vtutē attractiuā est qō calitatē hz cū subtilitate subē.ī tali.n.medicaie est ꝓpetas vt hūiditates ad exterioꝛa moueat:sic dr̄ ab Aui.z°can̄.ca°de opatōib⁹ medicia ꝝ singlariū.hic ē qꝫ illō medicamē dz eē subtil' subē. ꝛ pcipue ℔ medicamē ꝛueniꝛ subtil' subē.tū qꝛ neruus posit⁹ ē in pfūdo.tū qꝛ neru⁹ ē subē dēse ꝛ dure vt g̃ penetrare possīt vt⁹ medicamīs oz vt medicam̄ sit subtiliū ptiū.ex q̄ pz qꝫ dz caueri i eis stipticū medicamē.ꝛ pcipue supflue stipticitatis:qm̄ ℔ ꝓhibet exctionē hūiditatis ad exterioꝛa ꝛ ꝛdēsat eā in loco. Et pcipue dz caueri i pn° maxie aggregatio hūiditatis in neruo pp hūiditatē q̄ exist̄it in vulnere ex diminutōe ꝛ cutis ꝛ carnis ꝛ venaꝝ ex qb⁹ hūiditas egredit̄ ꝛ retinet̄ i loco vulneris nisi accideret qꝫ ī tali medicamie stiptico eēt vt⁹ absterſiua. Nullū.n.est ī cōueniēs vt in aliq̄ medicamine stiptico sit vt⁹ absterſiua pp diuersitatē ptiū sic vt⁹ stiptica ꝛ absterſiua vt est in scoꝛia eris. Sic ponit̄ a Gal'.z°.de simplici medicia:tūc tal' medicia est ꝛueniēs.nā tūc stipticitas nō ē ipediēs attractionē hūiditatis ad exterioꝛa.sz tn̄ ℔ adiuuat ex eo qō ꝓhibet fluxū hūoꝝ ad locū. pp g̃ oīa ista ꝛcurrere ad curatōez vulneꝝ neruoꝝ dz medicia hr̄e has ꝓpetates q̄ admīstrant̄ in vulnerib⁹ neruoꝝ. ¶ Tu tn̄ ītellige circa ℔ qꝫ fz qō īstat magis nob nēcitas magis ad ītētionē vnā qꝫ ad aliā fm ℔ dz medicia augeri in vtute plus q̄ in ītētionē illā respicit.vt vbi gr̄a.qm̄ vides qꝫ in vulnere nerui ē maxim⁹ timoꝛ de euētu spasmi ꝛ apatis pp retētionē hūiditatis i loco sic accit in pūctura.ꝛ tūc medicia dz augeri maxie in vtute attractiua humiditatis ad exterioꝛa ꝛ in vtute exiccatiua:ꝛ multū eē de vtute mitigatiua doloris. Si aūt vides qꝫ in vulnere est maxim⁹ timoꝛ de his pp dolorē veniētē:nō aūt ē timoꝛ mult⁹ de his pp retētionē hūiditatis in loco sic est in manifesta fissura: tūc debes cauere maxie a medicamie mordicatiuo ꝛ puotatiuo doloris.ꝛ plus de exiccatōe curare q̄ de alia ītētōe vt nō accidat putrefactio ī vulnere. Et ꝓpea vt appebit postea ī talib⁹ aꝑatib⁹ medicamia q̄ sunt vehemētis exiccationis ꝛ modice calitatis nō mordētia vt mieralia lota ꝛ calx lota ꝛ silia. Si aūt times ppvtrūqꝫ ne accidat sicut mlt⁹tiēs:qꝛ cū pūctura aggregat̄ vehemētissim⁹ doloꝛ.ꝛ tūc itēdim⁹ ad vtrūqꝫ.ꝛ iō in tali vulnere ī oꝛificio iponit̄ medicamen attractiuū vehemēter.ꝛ i ptib⁹ alys ponunt̄ ea q̄ dolorē mitigāt:sic cala mollitiua sic totū ℔ īferius declabit̄.

Sed circa istā mām ē dubitatio duplex. Una dubitatio ē.qꝛ Aui.dic̄ siue ponit qꝫ medicam̄ vulneris neruoꝝ dz eē calz. ¶ Dices tu tūc.illō vr̄ flz:qm̄ dcm̄ fuit supꝛa qꝫ medicia q̄ apponit̄ i vulnere i calitate ꝛ friditate dz assilari cōplōni ipsi⁹ mēbꝛi.vñ ipse dic̄ supꝛa.in 4°fen h°. Et assilat̄ cal'm valde calo:ꝛ frido valde friduz valde. Cū igr̄ neruus ī gn̄e mēbroꝝ sit cōplōnis fridevr̄ qꝫ medicia sibi ꝛueniēs debeat eē cōplōnis fride. Firmat̄ aūt arg^m ℔ ex isto:qꝛ regula est ꝛ canon.qꝫ ī oī egritudie cōplo: nālis mēbꝛi dz ꝛseruari:sic dectū est p totū de igenio sa. Cōseruatio aūt fit a sibi silibus.ergo cū nerui sint fridi ad ꝛseruationē complōnis eoꝝ debent medicamina que administrātur frigida esse.

Secunda dubitatio est.qꝛ aliqs dicet vr̄ qꝫ aliqñ cōpetāt medicamina foꝛtis calitatis.qm̄ ita ipe docet admīstrare i vulneribus neruoꝝ cuso:biū ꝛ sulphur.oīa āt hec sr̄ vehemētis caliditatis.n̄ g̃ solū idigēt ea q̄ sr̄ tpate calitatis. ¶ Ad ꝑmū dubiū dōz ē qꝫ dubiū illō nō q̄rit aliō nisi pp qd ē qꝫ fridū ponit̄ maxie eē nocitiuū neruis.cū tn̄ nerui ponāt mēbꝛa frida. ¶ Ad c°soloné itelligēdū ē qꝫ log de calo ꝛ frido est dupl'r. Uno°de calo ꝛ frido fm qꝫ sr̄ talia i actu.alio°ē log de ipsis fm qꝫ sr̄ talia i vtute vl' potētia:sic isto mō logmur de medicamīb⁹ dicētes aliqñ qō ē fridū in actu vl' calm in actu.ꝛ aliqñ dicim⁹ qꝫ ē calz ꝛ fridū fm qꝫ vt⁹ ei⁹ calefacit: ꝛ ifridat̄. Sil'r ēt ē log de neruis dupl'r. vno° ē log de ipsis .s. put sr̄ ī disponē nāli.alio°. put sūt i disponē ꝑter nām q̄ ē vulneratio eis accīs.mō tūc si loq̄mur de neruis put sunt i disponē nāli:tūc ea q̄ frida sunt i actu sūt eis nociua.cala aūt tpata i actu sūt eis iuuatiua:sz ea q̄ frida eēnt i vtute ꝛ potētia eēnt eis iuuatiua.cala āt nocitiua. ¶ Rō āt h⁹ ē hec. qꝛ hec est dr̄ia iter ea q̄ sr̄ talia i actu ꝛ ea q̄ sūt talia i potentia.qꝛ talia i actu opant̄ in ꝑma obuiatōe ad coꝛpus:qꝛ nō īdigēt a caloꝛe coꝛpis reduci ad actū.talia aūt i potētia nō opant̄ in ꝑma obuiatōe ad coꝛp⁹ fm qꝫ sr̄ cala i potētia. Sz ꝑus fm aliqd patiuntur a calo nāli:ēt talia in actu sunt talia absolute:vt fridū in actu etiā est fridū absolute:ꝛ similiter cal'm in actu. Talia aūt in potentia non dicunt̄ talia nisi ex cōparatione ꝛ relatione ad aliud:ꝛ pcipue ad coꝛpora tpata.vt appet 3°de cōplonib⁹. ¶ Tūc igr̄ stati ex ℔ manifestū est qꝫ frida in actu nocent mēbꝛis fridis ꝛ maxime neruis ꝛ cerebꝛo:qm̄ ista mēbꝛa nō dicunt̄ frida:qꝛ sint frigida i actu.oē.n.coꝛp⁹ qō viuū exist̄it calz est in actu. Sz dicunt̄ frida:qꝛ paꝝ hñt calitatis in actu. Et ꝓpterea:qꝛ oīa mēbꝛa coꝛpis cala sunt in actu ea que sunt eis amica sunt cala i actu.ideo ea que frida sūt i actu nocēt eis.illis g̃ mēbꝛis sunt magis inimica frida in actu:a cui⁹ nocumēto minus pñt tueri.sz mēbꝛa frida min⁹ pñt tueri a nocumento frido pp modicā calitatē ipsoꝝ. ꝛgelant̄.n.statiz a frido in actu.ꝛ iō spasmant̄. Cui⁹ ēt sil'e videm⁹ in coꝛpib⁹ pābulātibus p vehemēs frig⁹.nā si talia coꝛpa siue mēbꝛa modicū hēant calꝛis valde ledūt̄ ab ipo frigoꝛe adeo qꝫ qñqꝫ ꝛgelant̄ ab ipo. Sz mēbꝛa cala pp foꝛtē calitatē resistētē ñ sic patiunt̄ a frido in actu.nō.n.sic cito ꝛgelant̄ ab eo:imo videm⁹:qꝫ qꝛ iter mēbꝛa cala est quoddā qō vehemētis est calitatis in quo qdē cal'm ītēderet̄ nisi ifridaret̄:sicut fuit coꝛ qꝫ in tali mēbꝛo nō solū fridū ñ est nocitiuū:imo fridū est iuuatiuū.vñ ꝛ nā motū anbelit⁹ ꝛstituit ei p quē ꝛtinue

attrabit aer frigus ad refrigeriū ei⁹:ſz frīda q̄ ſūt ca'a i po
tētia.nō tñ actu bñ eēnt amica neruis q̄.ſ.nō ſint amplius
fridiora reſpectu medicie tpate q̄ ſint nerui reſpcū cutis
q̄ tpata eſt.Ca'a aūt q̄ foret ca'iora q̄ ſint nerui nocerent.
Et iō eſt q̄ vnūq̄q; ꝺſeruat in ſua tpantia a ſibi ſi'i.Sup
poſito ḡ q̄ nerui bēant ꝓpriā tpantiā cū tpantia ipſoꝝ i ge
nere mēbroꝝ ſic q̄ ſint frīda:manifeſtū eſt q̄ea q̄ ꝺſeruāt
ipſos iter ea q̄ ſunt ca'a i potētia erūt frīda:nō aūt ca'a:cū
ca'a remouerēt eos a ꝓpa tpantia.Et iō qñ auctores dicūt
q̄ frīdū eſt inimicū neruis itelligūt de frīdo i actu.ꝛ ꝓpea
ſic̄ appebit illō Aui.maxie oñdit q̄ frīdū nocet neruis q̄ō
eſt frīdū in actu.ꝛ tunc oīa medicamia q̄ qdē admiſtrant̄
neruis ſub actu ca'itatis.ꝺocꝫ Aui.admiſtrare ea.Si aūt
loq̄mur de neruis ꝓut ſunt i diſpōne eꝝ nām:tūc eis ſunt
nocitiua ꝛ frigida i actu ꝛ frigida in potentia.frigida qdeꝫ
in actu maxie nocēt ꝓp cām iaꝫ dictā.Unde Auicē.ibi ma
xime dic̄ de talib⁹ frīdis que nocēt neruis.frīda aūt i potē
tia nocēt.ꝓpea q̄ medicina vulneꝝ neruoꝝ vt dcm̄ eſt ꝺꝫ
eē mitigatiua doloris ꝛ ꝺꝫ eē attractiua erugis ad eꝝ diſſo
lutiua humiditatis attracte ad locuꝫ ex dolore.has aūt ꝓ
prietates nō bꝫ frīdū:ſed ca'ꝫ.ꝓpter qō medicamē vulne
ris neruoꝝ ꝺꝫ eſſe ca'm in ꝟtute ſaltē tpate.ꝛ hoc qdē ma
xime attēdim⁹ circa ꝑn'''.cū eſt dolor ꝛ humiditas i loco.in
ꝓceſſu aūt nō ſic curam⁹:ſz ſolū curam⁹ de exiccatōe forti.
ꝛ dato q̄ tale medicamē nō ſit ca'm i ꝟtute:dūmō ſit ca'ꝫ
in actu.ꝛ fortis exiccatōis eſt cōueniēs.ſic̄ Aui.iferi⁹ docet
admiſtrar̄ tutiā ꝺfectā cū oleo roſaceo i v'neri⁹ neruoꝝ.
ꝛ hec eſt ꝟtas in hac dubitatōe.Et ex his appet ſo'o ad ar
gumēta diligēter ituēti. ¶ Ad z'''dōm eſt ſic̄ ex̄bit̄ ex q̄dā
.ḡ.quē ifra ſubdit.Et ſi neceſſaria ē fortis ca'itas ꝛc̄.q̄ illō
dcm̄ qō dr̄ hic q̄ medicīa vulneꝝ neruoꝝ ꝺꝫ eſſe ca'itatis
tpate:itelligit̄ vt ei⁹ ipreſſio i ca'itate ad ſubaꝫ nerui ptin
git.qm̄ ſuba nerui nō ſuſtinet vehemēter ca'm:ſic̄ neq; fri
gidū vt poſtea dicet.Ea ḡ q̄ ſunt vehemēter ca'a vt euſor
biū ꝛ ſi'ia nō admiſtrant̄ ꝟt coꝝ vehemēs ca'itas ad ner
uū ptigat.Sꝫ vt ꝓpter vehemēte ca'itatē ꝟt⁹ coꝝ penetret
ad ꝓfundū ꝛ būiditatē ꝺtētaꝫ in ꝓfundo exbat ad ſupficiē
orificiū v'neris apiendo:ea pp talia medicamia:vt poſtea
dicet nō eēnt bona in neruo diſcoopto:ſꝫ ſūt bona i pūctu
ra.Nā q̄ tūc neruus coopt⁹ eſt ꝛ poſit⁹ eſt i ꝓfundo tal'me
dicine ca'itas nō pōt puenire ad ſubaꝫ nerui ſub vehemē
tia ca'itatis:ſꝫ puenit ad ipm refracta ꝛ tpata.lꝫ ḡ in ſe me
dicina hec ſit vehemētis ca'itatis:tñ impſſio q̄ ad neruuꝫ
puenit eſt tpata.ḡ illud dcm̄ qō hic dr̄ ꝺꝫ itelligi de ca'ita
te medicīe �means q̄ ei⁹ impſſio ad neruū puenit:ꝛ illō iſinuat
Aui.i illo.ḡ.al'ato.vbi oñdit pp qd aliqñ ē nēcia fortis ca
liditas in medicamine vulneꝝ neruoꝝ. Dis ḡ bñ ꝑintelle
ctis multa illi⁹ capt'i facil'r pñt intelligi. ¶ Deinde cuꝫ dic̄.

¶ Et quod eſt huius generis ſubſtātie:ſubtilia
ipſum cum trituratione in aceto in quo non eſt
ſtipticitas:ꝛ quādoq; timeꝫ ex aceto ꝛ ſubtilia
tione eius ꝓceſſio calitatis ſubtilis in re ſpiſſa.

¶ In pte iſta Aui.q̄ aliqñ ꝺuēit q̄ medicīa bēat ꝓpetates
p̄dictas.eſt tñ groſſe ſubē:ſic̄ ſcoria eris:vult oſtēdere q̄l'r
tale medicamē poſſim⁹ facere ꝺueniēs i ſuba.ꝛ vult dicere
q̄ pmixtio tal'medicamis qō eſt b⁹ gñis.i.groſſe ſubē cum
aceto in q̄ nō eſt ſtipticitas:qm̄ ſtipticitas ꝓhibet means aliqd
ei⁹ penetratōeꝫ:fac̄ vt ꝟt⁹ b⁹ medicamis penetret ad ꝓfun
dū.accīt.n.q̄ ex pmixtōe aceti ꝓpter ſubtilitatē ſubē aceti
poſſit penetrar̄ ca'itas medicamis qō eſt groſſe ſubē ſubti
liari ex pmixtōe aceti in rem ſubē dure ꝛ ſpiſſe q̄lis ē ſuba
nerui.Et b̄ eſt qō vult dicere Aui.cū dic̄.Et qñq; ꝺtiet ꝛc̄.
q̄ tñ ꝓius penetrare nō poterat:ꝓpter groſſitudinē ſubē i q̄
fundar̄.Uer ēt q̄ illud dcm̄ pōt exponi.alio⁹ vt vellet di
cere q̄ nō ſolū acetū ꝺfert admixtū cuꝫ iſtis medicamib⁹,

qꝫ adiuuat ad penetratōeꝫ eoꝝ.veꝝ ēt cōfert ex hoc:qꝫ ex
aceto aliqñ ꝓcedit ali q̄ ca'itas debilis que adiuuat ad pe
netrationē eoꝝ:ꝛ p̄cipue in rē ſpiſſe ſubē.ꝛ id ē qō Aui.dic̄.

Tunc ad remotionez duby.aliqs.n.poſſet dicere. q̄re doces tu
admiſtrare acetū in medicamib⁹ neruoꝝ:cū acetū ſit val
de frīdū:¶ Ad hoc eſt dōm q̄ aliqñ ex aceto fit in re ſpiſ
ſe ſubſtātie aliqua ca'itas debilis ꝛ nō friditas.iuxta qō i
tellige:ſicut appet per iſtū.zᵒ canone.caᵒ de aceto.ꝛ p Hal'.
p̄ de ſimplici medicia.Acetū eſt cōpoſitū ex duplici ſuba.ſ.
frīda.ꝛ hec eſt ſuba que ex vino remāſit frīda pp exalatio
nem p̄tis ca'e vinoſe q̄ vinū ꝺuertit̄ in acetū ꝛ eſt cōpoſi
tum ex ſuba ca'a.ꝛ hec eſt illa que ca'itatē accītalē acqſi
uit per putrefactionē que accidit in vino q̄ ꝺuertit̄ i ace
tum.lꝫ tñ ſit cōpoſitū ex tali duplici ſubſtātia.tñ qꝫ exube
rat ibi pars frīda:idcirco acetū a p̄dominio ponit̄ frīdū.ſi
ergo ꝺtingat q̄ pars que eſt ca'a in aceto p̄trāſeat i ſubam
mēbri plus q̄ frīda:tūc ex aceto puenit in mēbro aliq̄ ca'i
tas debilis.ꝛ qꝫ in mēbro ſpiſſe ſubē facili⁹ p̄occupat trāſi
tum pars ca'a.difficilius aūt ps frīda.hīc eſt q̄ Aui.dixit
q̄ in talib⁹ mēbris ſubē ſpiſſe:ſicut ſunt nerui puenit aliqñ
ꝓceſſio ca'itatis ſubtilis.i.debilis.ꝛ vtraq; expoſitio vera
eſt ꝛ pōt ſaluari. ¶ Intellige aūt circa hoc q̄ vſus acet̄ i
medicamib⁹ vulneꝝ neruoꝝ nō eſt bñ tutū.ꝓpea qꝫ acetū
ē inimicū neruis:ſic̄ ponit̄ ab Aui.ꝫᵒ can̄.caᵒ ō paliſis cura.
ꝛ a Hal'.i ꝫᵒ tertij ꝓnoſticoꝝ.Acetū.n.mordicatiuū ē:ꝛ vt
p'ꝫ ifridat:q̄ ambo ſunt nocitiua neruis.ꝛ p̄terea:qꝫ acetū
de ſe nocitiuū eſt neruis i medicamib⁹ vulneꝝ neruoꝝ diſ
cooptoꝝ q̄ imediate apponunt̄ ſup nervos.ꝛ reputo tuti⁹:
vt caueat̄ ab opatōe aceti.Sed i medicamib⁹ vulneꝝ ner
uoꝝ i q̄b⁹ nerui nō ſunt diſcoopti vt i pūctura.qꝫ ibi medi
cina nō ponit̄ imediate ſup neruū neq; ad ipꝫ p̄uēit vt⁹ niſi
valde refracta.qꝫ in talib⁹ idiges vt ꝟt⁹ medicamis maxie
ꝓfundet̄:poſſum⁹ vti aceto:qm̄ tūc nō nocet rōne ſue mor
dicatōis:ꝛ iuuat ad exiccatōeꝫ.qꝫ ipm exiccatiuū ē:ꝛ ad pe
netrationē ꝟtutis medicamis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et ſi neceſſaria eſt fortis caliditas:quandoq;
tūc neceſſaria eſt vt non ſit ꝓfundans tantū:ſed
vt frangatur ꝛ declinetur cum ea ex eo quod ei
admiſceat̄ ad qualitatē vt calefaciat cū mēſura
ꝛ exiccet cum fortitudine.

¶ In pte iſta:qꝫ dixerat q̄ medicīa vulneꝝ neruoꝝ ꝺꝫ eſſe
eq̄lis ca'itatis:ita vt nō mordicet:modificat dcm̄ ſuū:qm̄
aliqñ ē nēcia vehemēs ca'itas.ꝛ vult dicere q̄ aliqñ eſt ne
ceſſaria fort] ca'itas i medicamie ꝓp alterā duaꝝ cāꝝ.aut
qñ idigem⁹ vt medicamē vehemēter penetret ad ꝓfūdū:
ſic̄ idigem⁹ i pūctura:aut ē nēcia pp refractōeꝫ ꝟtut] aliaꝝ
reꝝ cū qb⁹ admiſceꝫ:vt ſi ſint q̄dā res q̄ ſint ca'e:aut min⁹
frīde v'e ꝫ.q̄ſi ꝺueniāt neruis ꝛ volum⁹ eas admiſtrare:qꝫ
i eis repiūt̄ alie ꝟtutes ꝺueniētes:tūc miſcem⁹ res illas cū
aliq̄ medicīa vehemēter ca'a.nā ex admiſtratōe ei⁹ fit me
dicina opans means q̄ ꝺuenit.ꝛ hꝫ vult dicere Auic.ꝛ expō ei⁹
ꝓfecte br̄i pōt ex his que dcā ſunt. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et ſi fuerit neruus detectus nō ſufficit aliqd
cui ſit acuitas omnino ꝛ eſt nocumētum illius
cum eo magnum:ꝛ ſimiliter ſi inuenerit medi
camen aut pannum quod adminiſtratur ſuper
vulnus cui obuiat dum eſt frigidū actu:tūc le
ſio nerui ab eo eſt vehemēs: ꝛ qñ accidūt vul
nera in neruis:tūc nō opꝫ vt ꝓperēt ad incarna
tionē:ſed oꝫ vt icipiat̄ a ſedatiōe doloris vapo
rando cum pānis calidis ꝛ cum oleis calidis;

ꝛ cum oleo onfacino ꝓpꝛie: quoniã in iꝑo eſt ſtipticitas quedã ꝛ cum adipib⁹ iterũ: ꝛ ſit eoꝝ calefactio ſupꝛa tepidũ ꝓpter frida. ꝛ ſiſ̄r ſit tua intẽtio in ſedatõe aꝑatis. Et de illis que adminiſtrant̃ ẽt tũc ſunt empl̃a facta cũ ſyrupo acetoſo ꝛ cũ aqua cineris: ꝛ ex cibis ꝛ potib⁹ ſicut farina fabaꝝ ꝛ herbi ꝛ ciceris ꝛ lupini amari: ꝛ ſauic oꝛdei ꝛ alijs: imo iſta iterũ admiſtrant̃ anteq̃ apoſtement̃: ꝛ qñq̃ cõfert admiſtrare illud qꝺ̃ eſt leue. Cum ergo fit in eis illud ꝛc cidit ſecuritas ex ſupfluitatib⁹ que effundunt̃ ꝓ illud quod adminiſtrat̃ de flobotomia ꝛ euacuatione: tũc incarna.

¶ In pte iſta cũ oñdit Aui. in gñali q̃lis ỽtutis ꝺz ee medicina vulneꝝ neruoꝝ oñdit modũ gñalẽ quẽ obſ̈uare oꝛ i curatõe cuiuſcũq̃ vulneris neruoꝝ. nã oſtẽdit q̃ eſt itẽtio gñalis curatiua q̃ bn̄ ī vl̃nerib⁹ neruoꝝ ī qua itẽtõe ẽ diffe rens curatio vulneris facta in neruo a curatõe vulneris facta in carne. ꝛ oñdit ẽt in gñali ſm quẽ modũ itẽtio illa ꝓficit̃. ꝛ tria facit. ꝑ. n. in gñe ipſe oñdit q̃ maxie debẽt caueri ī eis. 2°. in gñe oſtẽdit q̃ oꝛ obſ̈uari in ipſis. 2ª ibi. (Et qñ accidũt vulnera in neruis) 3° qꝺ̃ã qꝺ̃ dixerat ꝯfirmat ꝓ illꝺ̃ qꝺ̃ expiẽtia vn̄ accidere. 3ª ibi (Et multotiẽs gdẽ ꝯuẽit ꝛc) Qꝺ̃ in ꝑma pte dic̃ manifeſtũ eſt ex his que dcã ſunt ꝓus. Pars aũt 2ª diuidit̃ in ptes duas. in ꝑma pte in gñali oſtẽdit q̃ eſt itẽtio curatiua q̃ oꝛ bn̄ i in vulnerib⁹ neruoꝝ: ꝛ etiã cũ qb⁹ pficit̃ ſedatio doloꝛis ꝛ phibitio aꝑatis ne accidat. ꝛ ꝓ ꝯñs ſpaſmi ꝛ curationẽ eoꝝ cũ iã icipiũt accidere. naz ſic̃ Aui. ĩſinuat in ꝑn° iſti⁹. §. Sedatio gdẽ doloꝛis fit cũ his q̃ ỽe dicunt̃ ſedatiua doloꝛis. hec aũt ſic̃ decl̃atũ fuit ſupꝛa ī tractatu de vlceꝛib⁹ ſunt q̃ calefaciũt tpate ꝛ mollificant. hec aũt ſũt ſic̃ olea cal̃a adipes ꝛ ſil̃ia admiſtrata ſub actu cal̃itatis. ꝛ ß eſt qꝺ̃ dic̃ Hal̃. 6ª pticula de ĩge. ſa. Cũq̃ talia cognoueris nõ ponat̃ in foꝛamĩe pũcture medicamen ſoli datiuũ: ſz doloꝛis mitigatiuũ ꝛc. phibitio aũt aꝑatis ꝛ ſpaſmi. ꝛ ẽt remotio eoꝝ cũ iã incipiũt accidere fit duplex. iſta .n. aut acciderũt maxie ꝓp doloꝛis vehementiã plus q̃z ex aggregatõe humiditatis retẽte. ꝛ tũc phibitio iſtoꝝ fit cuz ꝑdictis q̃ doloꝛẽ ſedãt: ſic ꝙ ꝓus ꝑmittant̃ ea q̃ hũoꝛes diſtrahũt ꝛ diuertũt ꝛ phibẽt fluxũ hũoꝝ ad locũ. ſ. flõmia ꝛ ſoꝛo vẽtris. aut iſta accñt ꝑncipal̃r ꝓp aggregationẽ hũiditatis retẽte in neruo: ꝓp quã accit in neruo multa repletio: q̃ꝛe oꝛ vt admiſtren̄t ea q̃ remouẽt hũiditatẽ ꝛ ỽtutẽ hñtẽ penetratiuã ad ꝓfundũ ꝛ abſterſiuã ꝛ attractiuã hũidita-

tis ad exterioꝛa: cum ß ẽt ꝙ reſoluãt poꝛos mẽbꝛi apiẽdo. ¶ Sz talia qdẽ ſt̃ ẽpl̃a fcã ex faria fabaꝝ ꝛ oꝛobi ꝛ lupioꝝ ꝛ oꝛdei: ꝛ aq̃ cineris ꝛ cũ ſyrupo acetoſo qꝺ̃ fit ex melle. hec .n. phibẽt aꝑa accidere ab illa cã: ꝛ cõferũt ẽt qñ accñt. Et ß. Ā. ĩſinuat ī illa ꝑticula cũ ſubdit. Et ſiſ̄r ſit itẽtio tua ꝛc. Ex q̃ manifeſtũ eſt ꝙ cũ ī pũctura ſit maxie aptitudo ꝑue niẽdi aꝑa ex aggregatõe hũiditatꝭ retẽte ī loco ꝙ talia medicamĩa q̃ fiũt cũ ſyrupo acetoſo: ꝛ aq̃ cineris ꝛ farina oꝛobi ꝛ alys deſiccãtib⁹ maxie debẽt itelligi admiſtrari ī ipſa. In apta aũt fiſſura: qꝛ plus accit ex doloꝛis vehemẽtia melius eſt admiſtrare illa q̃ ſunt mollificatiua ꝛ cal̃a ꝑte. ꝛ iõ Aui. ī illa ꝑticula ſubdit poſtea. Et qñq̃ ꝯfert admiſtrare illud qꝺ̃ eſt leue ꝛc. i. qñq̃ ad ꝓhibitionẽ aꝑatis ꝛ remotionẽ eiꝰ oꝛ admiſtrare ea q̃ ſunt leuia nõ foꝛtiter exiccatiua ꝛ attractiua: ſic̃ ſunt empl̃a ꝑdicta. ꝛ ß eſt ſpal̃r magis ī vulneribꝰ in qb⁹ hũidigemꝰ remotõe aꝑatis ꝛ mitigatõe doloꝛis q̃z alia ītẽtione: ſic̃ ſũt vulnera apta ꝛ manifeſta. ꝓp qꝺ̃ ỽſus illoꝝ empl̃oꝝ q̃ ponit tutioꝛ eſt ī vulnere nerui bñte cecitatẽ. ꝛ qñ nõ eſt doloꝛis vehemẽtia: ſz plꝰma eſt repletio hũiditatis in neruo: neq̃ idr̄nter in q̃cũq̃ vulnere adminiſtrari oꝛ ſic̃ gdã faciñt nõ diſtiguẽtes ī dictis auctoꝝ. ¶ Dis g̃ ꝑmiſſis facillimũ eſt ītelligere lr̄az Aui. Dicit g̃. Et qñ ꝛc. cũ alys calefactiuis, ītellige ꝙ ſi vuln⁹ diſcooptũ eſt ꝙ nõ ꝺz poni it⁹ qꝺ̃ putrefaciat: ſic̃ iſte adeps: ſz ex ī circuitu. Qñ aũt eſt pũctura poſſumus apponere vbicũq̃. ga ibi nõ timemus ꝙ ex ipſo accidat neruo putrefactio: ſicut dcm̃ eſt ꝑus auc̃te Hal̃. Et ſicut ẽt ifra Aui. inſinuat. ꝛ cum oleo onfacino ꝓpꝛie. Oleũ onfacinũ dr̄ eſſe oleuz: qꝛ fit ex olijs exꝑſſis non pfecte maturis. ſicut apparet per Auic. 2°. canone. ca° de oleo. modo hoc oleuz ipm aliqua calitate ꝑticipat: lz modica. vñ eſt mitigatiuũ doloꝛis: ꝛ cũ hoc etiã mollificatiuũ eſt abſq̃ hoc ꝙ humectat ſubaz neruꝰ: qꝛ ipz ſiccitate aliqua ꝑticipat ꝛ ſtipticitate. ꝛ ideo dixit Aui. qm̃ in ipſo eſt ſtipticitas: quaſi per hoc Aui. volẽs ĩtuere, quod participat aliqua ſtipticitate non ſic humectat: qm̃ humectatio eſt cõtraria ſubſtãtie nerui. Iteruz etiam ſtipticitas adiuuat inquantũ ꝛz aliqd ꝓhibet fluxũ humoꝝ ad locũ. Intellige tamẽ ꝙ nimia ſtipticitas eſſet mala ꝓpter ꝯſtrictionem quam facit in poꝛis. ꝛ ideo dicit in fine. Aui. ꝙ ſedes doloꝛẽ ipſoꝝ cum aliquo ſubtiliũ partiũ in quo nõ ſit ſtipticitas: aut ſaltẽ ꝙ nõ ſupfluat. ¶ Secũdo intellige ꝙ oleũ qꝺ̃ admiſtrat̃ non ꝺz eſſe nimis debilis cal̃itatis: qm̃ hoc non eſſz ſufficiẽs. Unde lz Aui. dicat oleũ onfancinuz nõ itelligas ꝙ hoc oleũ onfancinũ fiat ex olijs multum acerbis: qm̃ eſſet nimis ponticũ ꝛ frigidũ. ſed intelligas ꝙ fiat ex olijs vicinis maturitati. ideo Hal̃. 6°. de ĩge. ſani. dixit. Sed locus ex oleo fomentet monſtrãs ꝙ oleũ friduz coꝛpis poꝛos opilat ꝛ cal̃z diſſoluit ꝛ apit. fugiẽdũ eſt oleũ põticũ: qꝛ illaudabile ẽ. ¶ 3° itellige ꝙ oleũ qꝺ̃ admiſtrat̃ ſiqdẽ admiſtrat̃ ꝑncipal̃r gr̄a ſedandi doloꝛẽ: tũc nõ debet eſſe nimis cal̃m neq̃ vetus. hoc. n. magis ſedatiuũ doloꝛis exiſtit. Si aũt non ſolũ gr̄a huius admiſtrat̃: ſed etiaz gr̄a diſſoluẽdi ꝛ aperiẽdi. ſic dicimus ꝙ in pũctura tũc amplioris debet eſſe cal̃itatis ꝛ veruſtatis. ꝛ hoc eſt qꝺ̃ Hal̃. dicit etiam ibi. bonũ eſt aũt vt ſit duoꝝ vel trium annoꝝ: eo ꝙ magis q̃z recẽs diſſolutiuũ eſt. vnde quãto veruſtius tãto diſſolubilius erit. doloꝛez tamẽ non adeo mitigabit. Et de illis que admiſtrant̃ ſunt emplaſtra ꝛc. intellige ꝙ iſta emplaſtra vt dcm̃ eſt maxime cõueniũt qñ cõuenit remotio apoſtematis cõtingẽtis plus ex aggregatione retente humiditatis in neruo abſq̃ magno doloꝛe ſicut eſt in pũctura. aut aliquando ſicut eſt in fiſſura manifeſte in qua neruus eſſet repletus humiditate, ꝓpter quam etiaz videtur tendere in putrefactionem. tũc enim maxime illa conueniunt. quecũq̃ alia que dicit manifeſta ſunt ex predictis.

¶ Deinde cum dicit,

¶Et nō sedes dolorē eoꝝ cum aqua calida oīo imo cum oleo subtiliū partiū in quo nō est stipticitas calā vsqꝫ ad terminū nō supfluū:calm eni supflue ⁊ fridū nō ꝯueniūt ei.

¶In pte ista Aui.ostēdit q̄lia sunt medicamīa que nō ꝯueniūt ad sedationē doloris eoꝝ:qz.n.dixerat ꝙ debent ea q̄ calefaciūt ⁊ molliūt.vult oīdere q̄lia mollitiua ꝯueniūt. nō.n.ꝯueniūt mollitiua pure humectātia sicut est aq̄ calā: qm̄ illa putrefacerēt subꝫ nerui.sꝫ debēt esse mollitiua q̄ ad siccitatē vel humiditatē tpatā declinēt sicut est oleum calm subtiliū partium:⁊ in quo tm̄ non sit supflua siccitas.

¶Deinde cum dicit.

¶Et multotiēs q̄dē ꝯtingit ꝙ vulnus iā appꝛopiquat sanitati ⁊ nocet ei frigus ⁊ fit vehemēs dolor ⁊ redit lesio:quare fit necessariuꝫ vt succurrat statim cum sedatione ⁊ cū oleis calefactis embrocando cum eis.

¶Id q̄ dixerat ōmōstrat ex eo q̄ experiētia vr̄ ꝯtingere. Dixerat.n.q̄r oīa medicamīa debēt neruis sub actu calitatis approximari.⁊ ꝙ vehemēter caueant a frīdo:⁊ ideo ostēdit qualr fridū nocet neruis:⁊ quomodo id nocumentum remouetur per ea que calefaciūt ⁊ manifestum est id quod dicit ex predictis.

¶Qz si neruus ille fuerit discoptus ⁊ fuerit incisio in longitudine:tūc stude vt coopias ipsuꝫ carne ⁊ pone sup ipsum medicinas pūgitiuas quas diximus.Et stringe ipm cū pānis longis strictura colligēte ⁊ aggregāte semper rem magnam loci sani.

¶Cum docuit Aui.modū curatōis vulnex neruoꝝ in gña li.⁊ oīdit i gnāli q̄lis vtutis debēt eē medicamīa neruoꝝ.i pte ista docet Aui.modū curatōis vulnex neruoꝝ in spāli fm diuersitatē vulnex que fiunt in eis.fm.n.ꝙ est diuersa cā ⁊ est aptū accidere apa ⁊ spasmus in vno mō vulneris fm hoc diuersificat curatio.⁊ ēt fm ꝙ i vno mō vulneris est maior suspitio:⁊ in alio mior.fm ēt hoc diuersificat modus curatōis.⁊ sic pcedit.qz in ꝑma pte fac qō dcm̄ est.z° ponit quosdā cañ.q obfuari debēt in admīstratōe medicaminis taliū vulnex.z°ibi.(Et oꝫ vt obfues)ꝑma in tres. p̄ ponit curā vulneris facti in neruo qō est apta fissura fm lōgitudinē.z°ponit curā vulneris facti in neruo ꝙ est apta fissura fm latitudinē.z°ponit curā vulneris qō est pūctura.z°ibi(Si aūt disrūpat in latitudie)z°ibi.(Cū ḡ est i eo strictura ⁊c)Circa ꝑmā ptē itellige ꝙ iste modus curationis quē ponit oꝫ itelligi fieri q̄n.s.sumus securi ne accidat apa:⁊ q̄n etiā sedata est doloris vehemētia.tm̄ qz in vulnere isto nō est multa suspitio ꝓpterea:qz in tali vulnere non accit mlta lesio i neruis:sic dcm̄ ē ꝑus.idcirco Aui.solū expressit modū curatōis q debet vulneri rōne vulneris vt ē fcm̄ in neruo.z°itelligit cū dic.⁊ pone sup ipm medicinas pūgitiuas q̄s diximꝰ ꝙ ℔ n̄ oꝫ itelligi sicut sonat superficies ꝟboꝝ:qz dcm̄ ē p̄ꝰ ꝙ oꝫ caueri medicamē pūgitiuū ⁊ mordicatiuū in vulnere neruoꝝ:⁊ p̄cipue q̄n neruus discoopt° est.sꝫ expone ꝙ aut ꝙ medicinas pūgitiuas ipe itelligit medicinas exiccatiuas vehemēter:qm̄ tales medicie cōpetūt in vulnere nerui respectu vulneris facti in mēbro carnoso.qz neruus est siccior mlto plus q̄ caro.Aut intelligit ꝙ admīstrent medicie pūgitiue nō sole:sed cōmixte cum eo qō remouet mordicationē ipsaꝝ ⁊ reducit eas ad tpamentum sicut est oleū sic supra dcm̄ est p̄ ca°.Et ꝓstrige ipꝫ ⁊c. hoc.n.est dicere stringe ℔ vulnus cū ligamēto qō reuoluat sup magnā ptē loci sani.Quō aūt ista ligatura fiat q̄ fit ad

icarnationē dcm̄ est supra in ca°de cura vlcex:⁊ ēt i cap'o de qualitate ligādi vulnera:vnde hic non est necesse repetere.¶Deinde cum dicit.

¶Si aūt disrumpat in latitudine,tūc necessariū est suere ipm ⁊ non cōglutinat.

¶In ista pte ponit curā vulneris qō est apta fissura facti i neruo per latū.Et duo fac.ꝓmo ponit modū curatōis illius qō fit i neruo p latū exquo in toto neruus icidit.z°ponit modū curatōis p latū in quo neruus ex toto nō icidit. z°ibi.(Et q̄n ꝙperat res)Circa ꝑmā ptē itellige ꝙ iste modus curatōis quē ponit p suitionē vulneris ē ꝯueniēs vulneri in quo ex toto icidit neruus.dic.n.Hal'.6°de inge.sa.⁊ dcm̄ est ꝑus ꝙ si neruus sit ex toto icisus ⁊ sepat° eger nulla suspitionē ⁊ timorē bēbit.ꝓpterea curabit illud vuln° sic curant alia vulnera simplicia p icarnationē ⁊ suitionez. mēbruꝫ tm̄ qō motū recipiebat ab illo neruo ipm pdit.⁊ iō glosa dcm̄ Aui.Si aūt neruus disrūpat in latitudine:supple ex toto tūc nec̄iū est suere ipꝫ.nō itelligo neruū:qz neruus nō suit:qz nō est vnibil' p suitionē sic caro pp modum subē quē bꝫ.Sed expone nec̄iū ē ipm suere.i.tale vulnus. ⁊ si nō supple suit non ꝯglutinat.i.nō icarnat ℔ vulnus.nō .n.in tali vulnere pp multā sepationē ptiū ⁊ distantiā q̄ fit in ipso q̄n icidit neruus ex toto pp multā ꝯctionē ptiū nerui q̄ ꝯbunt est pole fieri icarnationē solū cū mō ligature.sꝫ oꝫ suere vt ptes ide meli° possint ꝯduci ⁊ seruent ꝯducte.⁊ iō si nō fiat suitio nō ꝯglutinat:sꝫ trāsibit in vlc° qō postea distabit tpe lōgiori ad ꝯsolidationē. Uel pōt exponi.ꝙ si nō fit ℔ non ꝯglutinat.s.neruus icisus:q̄si ꝙ ℔ velit dicere ꝙ tale vulnus oꝫ sui.q̄n ꝙ suitionē ptes nerui icisi melius adiuicē vniunt.vñ in corpib° in qb° pōt restaurari ve solo ꝯtinuitatis i neruis ꝙ suitionē talis vulneris poterūt ptes nerui vniri.Si aūt nō fiat suitio:qz ptes iste mltū abiuicē distāt pp ꝯctionē ipsaꝝ ñ vnient adiuicē.⁊ isto mō legēdo nō br̄et ℔ locū nisi i qbusdā corpib° puerilib° exñtes in etate puerili:sic̄ supra dcm̄ fuit in ca°ꝑ de vulnerib°.nam ⁊ in alys corporibus.⁊ si suat hoc vulnus:tm̄ solo ꝯtinuitatis in neruo non vere restaurat.¶Deinde cum dicit.

¶Et si q̄n ꝙperat res ⁊ times putrefactionem succurre q̄ctū tibi est possibile.Qz si apostemet ⁊ adueniat frigus:ꝓueniet ei spasmus:⁊ putrefactio cōtrahit membꝝ:quapropter nō oꝫ vt icarnetur caput vulneris:neqꝫ colligatur nisi post sanitatem.

¶Ponit Aui.modū curatōis,vulneris qō fit p latū q̄n nō ex toto neruus icidit.⁊ dic.Et q̄n ꝙpat res ⁊c.i.ꝙ q̄n vuln° ē tale ꝙ ad ipꝫ ꝓueniat euēt° rei.i.apatis ⁊ repletōis mlte i neruo pp vehemente dolorē.⁊ ex ℔ ēt timet ne accidat putrefactio i neruo pp humiditatē attractiuā replētē neruū.⁊ ℔ qdē timet:sic̄ supra appuit i vulnere nerui qō fit p latū q̄n nō ex toto icidit neruus succurrere q̄ctū pole est.i. tūc itēde ꝑus ad ea q̄ ꝓhibēt aduēt° istoꝝ:⁊ sic i tali vlnere nō oꝫ ꝓcedere stati cū bis q̄ icarnāt ⁊ adiuuāt ptes vulneris.sꝫ ꝑ° oꝫ ꝓhibere aduēt° istoꝝ vl remouere ipa si icipiūt appere.ꝙ ꝑ qz.qz si apat.s.tale vuln° ⁊ adueniat ei frigus ⁊ putrefactio ꝯbit mēbꝝ:⁊ pdit motū suū:qz q̄n adueniūt sibi illa:aut ex toto sperant:sic̄ si putrefiat:aut nec̄iū ē nos ex toto icidere vt ꝓhibeam° aduētū spasmi:sic̄ dcm̄ fuit ꝑ° in ca°.alio.hec aūt ē cā q̄re remanet membꝝ ꝯctū sine motu. Et iō subdit Aui.Quapropter nō oꝫ vt icarnet ⁊c.nisi post sanitatē.i.nisi post q̄ctū loc° san° ē tot° ab illis accñtib° q̄ suspectiora sunt q̄ fit ipm vuln°.¶Deinde cum dicit.

¶Cū ergo est in eo strictura amplict:q̄n illud ꝓducit ad putrefactionē vulneruꝫ per illud qō

Nō g̃ imb. neruoꝝ necesse est suere vlnꝰ

aggregaꝫ in eis de viris ⁊ alijs: ⁊ cum hoc dolor sit vehemēs: quare nō oz vt icarneꝫ oio nisi postq̄ exiccaꝫ exiccatiōe decenti ⁊ securitas fit ex omni aꝑate ⁊ putrefactōe. Et ꝓpter illō oz vt soluaꝫ strictura sup medicamen ⁊ medicamen vt festineꝫ ex alio. Et fortasse soluiꝫ ī die: aut in nocte bis: aut ter. Et fortasse est necessariū vt facias illud iterū in nocte illi⁹ diei: aut die illi⁹ noctis si fuerit in lōgitudie: ⁊ ꝓpter q̄ illic est mordicatio. Qz si nō fuerit tūc necessitas illius erit minor ⁊ sufficiet bis facere illud. mane ⁊ vespere.

¶ In pte ista Aui. ponit curā vulneris siue modū curatōis q debeꝫ vulneri qō est pūctura. ⁊ ꝓz qō dic̄. Et pp illō. s. vt strictura sup medicamē ⁊ medicamē. i. vt reiteratio fiat ligature ⁊ remoueaꝫ medicamē: sic̄ ꝓz ꝓ ea q̄ dic̄. Et ꝓpe q̄ ē illic mordicatio. i. q̄ sentiꝫ post medicamē appositū mordicatio. hec. n. mordicatio ē pp saniē aggregatā circa orificiū quā medicam attraxit: vī ne sanies ibi remāeat oz desiccare ⁊ abstergere saniē: ⁊ deiī apponere medicamē. Et ex ꝟ br̄ māifeste q̄ aggregatio saniei facꝫ necessitatē vt medicamē in die sepius renoueꝫ sup vlc⁹. Deīde cū dicit.

¶ Et oportet vt obserues in medicinis eoꝝ ne calefaciant vltra q̄ꝫ sit necesse neq; abbreuieꝫ in calefactione necessaria: ⁊ similiter in absterssione ⁊ exiccatione ⁊ in cōtrario vtriusq;. Cuz ergo videris quod iam calefactū est: tūc ifrigida ipsuz. s. membꝝ cuz mensura que minuat additionē ꝑ ab eo quod est necessarium. Et quādoq; experiunt cerata facta cū eufor̄bio sup crus hominis sani similis ifirmo in complexione sua ⁊ ipsius forma ⁊ cōsideraꝫ an supfluant in calefactione eius an nō calefaciāt ipsum in aliquo de quo sit curandū: aut calefaciāt ipm calefactiōe operata: ⁊ tūc ꝑm illā quātitatē postea administrant super ifirmū: ⁊ experiunt super ipsuz secundo. verū vt experiant super aliū de illis qui assimilantur ei in primis est melius vt non sit necessaria in experientia eoꝝ super ipsum alterū nisi plurima.

¶ In pte ista ponit q̄sdā canones obꝟuādos ī administratiōe medicaminū ī vulnerib⁹ neruoꝝ. ⁊ duo facꝫ. Prīo ponit q̄sdam canones spāles circa administrationē medicinaꝝ que spāliꝫ administrant ī pūctura. ⁊ circa administratōez ēt medicaminū q̄ administrant ī apta fissura. z⁰ ponit canonē gñalē in oī vulnere neruoꝝ circa administratōez cuiusdā medicamis spālis. z⁰ ibi. (Et de eo qō rectū ē). Prīa ī duas. ꝑ pōit quēdā canonē circa administrationē medicaminū q̄ ponunt ī pūctura. z⁰ ponit q̄sdā cañ. circa administratōez medicaminū q̄ ponunt in manifesta fissura. z⁰ ibi. (Et cū hoc toto). Prīa ī duas. ꝑ ponit cañ. quē obꝟuare oz ī vtutib⁹ medicaminis qō ponit in pūctura. ⁊ docz corrigere pctm̄ qō aliqñ ꝓtingit ex approximatōe medicamis circa ꝟ. Scō circa ꝟ ponit expiētiā quādā ꝑ quā docet cognoscere ꝓueniētiā: ⁊ incōueniētia talī medicamis qō approximat. z⁰ ibi. (Et q̄ñq; expiunt cerota ⁊c̄. Que dicit ī his ptib⁹ māifesta sunt. Nō .n. est nr̄m proposituz verba que per se possunt intelligi exponere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et cuz hoc toto cum neruus est discooptus ⁊ vulnus amplū valde non suffert aliqd valde calidū sicut eufor̄biū ⁊ sulphur ⁊ eis similia: īmo idiget medicamie qō est sicut tutia: ⁊ iterū medicamine facto ex calce abluta ablutione vltima in hora vna. Et oz vt sit oleū quod administraꝫ in ceratis eius: ⁊ eiꝰ linimētis sicut oleū rosa. ⁊ myrtinū qō nō tetigit sal. ⁊ glutinū itez q̄ñ administraꝫ in istis medicis oz vt sit ablutū. ⁊ mel itez oz vt sit ablutū: ⁊ tutia oz vt sit abluta ⁊ nō oz oio vt sit in eis de acuitate ⁊ mordicatione. Et si fuerit in eis stipticitas parua ī curatione discooptī: lz cū ꝟtute resoluēte sine mordicatōe ⁊ ꝓpie q̄ñ ifirmē debilis ꝓplonis.

¶ In pte ista ponit cañ. q obꝟuari oz circa administrationem medicaminū in vulnerib⁹ neruoꝝ q̄ sunt apte fissure. ⁊ triaꝫ. Prīo ponit cañ. circa ea q̄ eis ꝓueniūt rōne vulneꝝ: vī vulnera sūt neruoꝝ. z⁰ ponit cañ. quē ex dictis infert circa ea q̄ eis ꝓueniūt. z⁰ oñdit q̄les sunt medicie ad q̄s possum⁹ trāscendere q̄ñ in eis q̄riꝫ fortis ⁊ vehemēs exiccatio: aut vehemēs ⁊ fort̄ absterssio. z⁰ ibi. (Mēbra itaq; dignioza) z⁰ ibi. (Qz si fuerit illic vt⁹ aliq̄) In ꝑma pte ītētio Aui. ī generē nō est aliud dicere nisi q̄ medicia q̄ ꝓueniꝫ vulneribꝰ discooptis oz eē desiccatiua fortiter absq; mordicatione ⁊ cū aliq̄li absterssione. ⁊ qz vehemēter calꝫ sicut eufor̄bium mordicāt. idcirco talia eis nō ꝓueniūt: ⁊ qz ēt maxīe debēt esse remota a mordicatōe. idcirco bonū est vt medicamia q̄ in eis administrant sint abluta. q̄ñ ꝑ ablutionē remoueꝫ ab eis ꝑs acuta in q̄ existat mordicatio. ¶ Caue tñ circa ꝟ vt ea q̄ abluunt bñ exiccent ad solē vt nō remaneat cū eis aquositas. q̄ñ ipa est vehemēter neruis nocitiua: sic̄ dcm̄ est ꝓus. Et ꝓpea: qz sic timeꝫ de nocumēto aq̄ binc est ēt q̄ aliq̄ abluim⁹ cū aq̄ maris: aut cū lixiuio: q̄ñ nō sūt putrefactiua: neq; sic neruis nocitiua. Oleū aūt qō administraꝫ in cerotis istoꝝ nō oz eē calitatis q̄si alicui⁹. sz pl⁹ oz decliare ad siccitatē cū aliq̄li stipticitatē: ita tñ vt nō ꝓhibeaꝫ resolutio a medicamie. Et ꝓpea oleū bonū ad ꝟ est oleū roseū ⁊ mirtinū oleū sine sale. q̄ñ salnō est ꝓueies cū mordicet: Dixit aūt signāter de oleo ro. qō administraꝫ ī cerotis. qz de oleo qō administraꝫ gr̄a sedādi dolorē: hoc vez nō eēt. īmo oz q̄ tale oleū sit calm mollitiuū. vt dcm̄ est supra. sed tale oleū nō administraꝫ it⁹ in vulnere: sz circa ptes circūstātes. sedato aūt dolore ꝑbēt administrari medicamia exiccatiua modica calitate ꝑticipātia. ⁊ ꝓpea oleū qō administraꝫ: tunc nō administraꝫ nisi gr̄a vt admisceaꝫ cū alys medicis vt fiāt vnguēta ⁊ cerota. hoc aūt meli⁹ est qō siccitate aliq̄ ⁊ stipticitate ꝑticipet: sic̄ est oleū roseū ⁊ mirtinū. Deiī cum dicit.

¶ Mēbra itaq; dignioza elōgari a frido ⁊ aquositate ⁊ vētositate vel vnctuositate ⁊ eis filib⁹ sunt cū sunt discoopta: nō. n. est eoꝝ nocumentuz in discoopto cui obuiat ⁊ q̄ō ledūt sicut est eoꝝ nocumētū in eo cui nō obuiat nisi paꝝ ⁊ nō obuiat nisi ei qō cōtinet ipm ⁊ ipm sequiꝫ: ⁊ si nō fuerit excusatio tūc ꝑm q̄ diximus.

¶ In pte ista Aui. ponit aliū cañ. circa ea q̄ eis nō ꝓueniūt. ⁊ iste canō ex dictis iferꝫ. Manifestū ē. n. q̄ ea q̄ sūt nociti ua neruis plus nocēt q̄ñ ad ipsos īmediate pueniunt ⁊ eos ꝓtāgūt q̄ꝫ q̄ñ nō pueniūt ad ipos īmediate: nūc aūt q̄ñ neruus ſt discoopti ꝟ eis accīt citi⁹. nō aūt sic q̄ñ nō sūt discoopti. q̄re ⁊c̄. ꝟ est qō vult dicere Aui. Et subdit. Et si nō fuerit excusatio. nō referꝫ ꝟ ad frida ⁊ aquosa. sz referꝫ ꝟ ad yn-

ctuosa:siĉ ad oleū.vñ expone.Et si nō fuerit excusatio:supple ad admistrādū oleū.s.pp dolorē aut pp subtiliare medicias:tūc ꝟz qō dixim⁹ supple admistret.qz cū admistret in circuitu mēbri vlnerati qñ admistrat gra sedatōis doloris:aut admistrat pmixtū cum eis q̄ resistūt q̄litati humectanti qñ administrant gra alteri⁹ intētōis sicut dcm fuit in pmo capło.¶ Deinde cum dicit.

¶ Qz si fuerit illic virt⁹ aliq̄ in creatione tūc non erit malū si admistres trociscos de colcotar:t trociscos andronij t prassiū cum vino cocto: aut cū oleo:in hyeme qdē cum oleo subtili:sed in estate cū oleo ro.t thus t glutinum albotin t albezard cum quātitate minore q̄ꝫ de medicinis discooperti.

¶ In pte ista Aui.oñdit ad q̄s medicias licitū ē trāscēdere qñ q̄rim⁹ mlta exiccatōz:aut abstersionē.t dic.Qz si fuerit illic vt⁹ aliq̄ in curatione ꝟ est dicere si in mō curatōis nre fuerit nocia vt⁹.i.fuerit nocia fortior vt⁹:vt qz sit neciū fortiter exiccare:vt ppea:qz vuln⁹ est in mēbro sicco:t ī corpe sicco.t cū hoc sunt ibi humiditates multe:aut neciū sit fortiter abstergere:pp eādē ēt cām nō est maluz ꝛc̄.q.d.tūc si q̄ris exiccationē vehemētē potes puenire ad admistrādū trociscos de colcotar q̄ sunt trociści q̄si sil'ati in vtute emplastri qō dr dyapalma trociscos andaron.Si aūt q̄ris vehemētē abstersionē potes admistrare prassiū coctuz cū vino:aut cū oleo.vt oleo oliue in hyeme.t oleo ro.ī estate.qa pp calitatē aeris idicat vt nō sic oleū calz admistret.Aut potes admistrare thus t glutinū alboti.i.terbētinā t albezedar.i.galbanū cum q̄ntitate miori q̄ꝫ ō medicis discooperti.q.d.admistrent illa in miori q̄ntitate q̄ꝫ alie medicine q̄ dicte sūt cōpetere vulnerib⁹ nerui discooperti.t ꝟ iō.qz vt dictū est nerui cū sit discooperti nō sic sufferūt medicamia fortia:t iō si puenim⁹ ad aliq̄ admistrādū q̄ sint aliq̄ꝫtulū fortia debēt admistrari in modica q̄ntitate vt non accidat ex eis mordicatio t lesio in neruo.illud vult dicere Aui.ī hac pte lz obscure loquat.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de eo qō rectū est qualiacūq̄ꝫ sint vulnera est vt ponat sup medicamē methabazalenis infusus in oleo.

¶ In pte ista Aui.ponit quēdā cañ.gñalē:q̄ntū ad admistrationē alic⁹ medicamis qō cōpetit ī vulnerib⁹ neruoꝝ oib⁹. Cā aūt q̄re illi⁹ medicamis ꝓueniētia est ī q̄lz vulnere sine sit pūctura siue fissura est:qz saltē in pn°.bonū est itēdere ī q̄lz ad mitigationē dolōris.ppea qz vulnera neruoꝝ q̄liacūq̄ꝫ sint ē apt⁹ ꝓseq̄ dolor vehemēs.Nūc aūt ꝟ medicamē ipm est mitigatiuū dolōris cū sit medicia calefaciēs tpate t mollitiuū aliq̄ꝫtulū:talia aūt sūt mitigatiua dolōris sicut hitū est pus.pp qō illud medicamē in pn°.admistrare ē cōueniēs in q̄cūq̄ꝫ vulnere:qōcūq̄ꝫ sit illō medicamen.Methabazalon idest lane sucide vel lana ysopi:quod idem est.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et sicut neruus discoopt⁹ ē dignior alijs nervis vt alleuiatio fiat in eo:silr ligamēta que nascunt ītер ossa sunt figuraꝝ dignioꝝ vt opet̄ super ea cum medicamie forti. Ligamēta aūt que ꝓtinuant cū lacertis sunt iter vtraſq̄ res.

¶ In pte ista Aui.cū posuit mōz curatōis vulneꝝ neruoꝝ ꝓbēdēdo sub neruis chordas ꝓpat mōz curatōis vulneꝝ ner.ad vlnera ligamētoꝝ.t cū ꝟ oñdit qs est modus curationis vulneꝝ q̄ in illis accñt.t pz qō dicit ex his q̄ dcā sūt p⁹.Ligamēta aūt q̄ ꝓtinuant lacertis sūt oio iter vtraſq̄ res .i.iter vlnera neruoꝝ t iter vlnera ligamētoꝝ q̄ ꝓiūgūt ossa

adiuicē:t sic ēt modus medicamis eoꝝ est medius:t totū hoc qō dr hic manifestuz est ex his que dicta fuerūt circa finem pmi capli.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de vulneribus a quibus necesse est magis elongare aquā est vulnus nerui:t sīilr frigus quāuis minorē:tñ est de rebus nocibiliorib⁹ ei:t oleū iterū nocet:t non est nisi apud sedationem dolōris calm.Et non oz vt abluat vulnus neq̄ cuz aqua neq̄ cū oleo:imo sollicitus sis vt abstergas humiditatē cum pānis:aut lana in fine lenitatis:neq̄ etiā cum vino cocto nisi sis securus a nocumēto humiditatis eius.Et qñ exigit aliqua egritudinū vt sup ipsam ponat t ppie sup illud qō est discooptū oleuz:tūc oz vt transeat super ipsum in primis vinū coctum deinde oleū.Jngt Bal'.Accidit cuidam homini pūctura cuz ferro minuti capitis t disrupta est cutis t cōtinuata est qbusdam neruis man⁹ ei⁹.medicus ergo posuit emplastrū qō iam expertus fuerat in incarnatione vulneꝝ magnoꝝ in carne:q̄re apat⁹ est locus.Et postq̄ꝫ apatus fuit posuit desup medicinas mollificātes sicut empl'm de farina tritici t aqua t oleo:q̄re putrefacta est manus hois t mortuus est.

¶ In pte ista Aui.oñdit q̄lia medicamia ꝓueniūt in vulneribꝰ neruoꝝ.ostēdit ex dictis q̄lia maxie in eis debēt cauteri.t totū hoc manifestuz est ex dictis pus.t p̄ fac hoc.z° idē qō dixerat affirmat p q̄dā experimēta Bal'.ibi z°.(Jngt Bal'.ꝛc̄).qō dic in oib⁹ ptib⁹ pz.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et qñ accidit spasmus ex vlceribus in eis:tūc de eo qō necessariū est si iam stricta fuerit fissura cutis est vt apiat t admistrent medicine cō ferētes illis vlcerib⁹ exiccantes ea subtiles valde.Et vt sit sollicitudo in hoc vt perueniat ad pfūdū.Et qñ est vulneris disruptio t pūctura t non est apostema:tūc curatio est curatio localis.Et opꝫ vt sit fortioris caliditatis t fortioris exiccatōis q̄ꝫ illō qō admistrat sup scissurā. qm̄ illud penetrat ad egritudinē facilius.

¶ In pte ista cōponit modū curatiōis vulneꝝ neruoꝝ per quē docuit ꝓhibere ne eis supueniāt accñtia molesta sicut spasm⁹ t apa.ponit modū curatōis p quē docet remouere: ista cū accñt.t duo facit hic.qz p̄ facit hoc.z° oñdit qd fiendū cū accit apa.z°ibi.(Et cū dolor facit accidere ꝛc̄) In p̄° pte qz spasm⁹ maxie accit ex retētione humiditatis in neruo que nō pōt respirare ad ex̄.t hoc maxime accit ī pūctura.idcirco Aui.hūc modū curatōis spasmi applicat ad punctura.p̄ q̄ dat modū ꝓueniētē curatōis hui⁹ q̄ꝫtū ad localia que debēt admistrari in ipsa.z°q̄ꝫtū ad modū diete quem obſuare oz.z°ibi.(Et oz vt sit ꝛc̄).Qō in pma pte dicit notum est ex p̄dictis.Dicit q̄.t qñ accidit spasm⁹ ꝛc̄.qm̄ vuln⁹ est disruptio t pūctura.i.est disruptio que est pūctura.Et ñ est apa:tūc curatio est cura local'.qz tūc solū oz itēdere ad ea que ꝓueniūt vulneri:vñ vulnus est nerui.nec oz aliā intentionē hr̄e que respiciat accñtia vulneris.hoc vult dicere.reliquū qō dicit planū est.Tunc cum dicit.

¶ Et oz vt sit regimē vulnerati in neruis subti-

le ⁊ vt sit in vltimo subtiliationis.

¶ Ostẽdit qualis modus diete cõuenit qñ supuenit vl'neri accñs molestũ qđ est spasm⁹.dz.n.eẽ regimẽ subtile i vltio subtiliatõis:qñ tale accñs fac̃ egritudinẽ pacutã mãlẽ in q̃ ꝓpetit dieta vltĩa tenuis:sic̃ oñsũ est i p̃ regimis acutoꝝ: ⁊ in p̃ma pticula affoꝛ.Et itellige q⁹ talis modus dietatõis nõ solũ obs̃uari dꝫ qñ supuenit accñs molestuꝫ.vꝫ ẽt dꝫ obseruari ne adueniat.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et cuꝫ doloꝛ facit accidere apostema:tũc necessariũ est dare cibũ:⁊ ꝑpꝛie qñ vulnera sunt i latitudine:nam nec̃ia est flobotomia venc sine sollicitudine ⁊ sine timoꝛe syncopis:ꝫbigratia: ⁊ opoꝛtet vt sit stratus eius humidus.Et obꝫ nes mẽbꝛa ꝑpinqua vulnerib⁹ cuꝫ inunctione: ⁊ simil'r caput eius ⁊ colluꝫ ⁊ subascellas ipsi⁹ cum inunctione si fuerit vulnus in supioꝛibus: ⁊ similiter pectiné ⁊ inguina ⁊ pꝛopꝛie si fuerit vulnus in iferioꝛibus ⁊ partib⁹ cruris.

¶ Ostẽdit modũ qui ꝯuenit qñ supuenit ap̃a:⁊ oĩa q̃ dic̃ sũt nota ex p̃dictis si ipsa bñ ꝯsideres.nõ.n.est vtile idẽ mꝰtoties reiterare.Sed id vbuꝫ qõ dicit in p̃n°.⁊ qñ doloꝛ fac̃ accidere ap̃a.tũc necessariũ est dare cibũ.s.talẽ quez diximus:vtputa qui sit vltime tenuis:qñ ⁊ in hoc ꝯuenit etiã dieta que est vltime tenuis aut ꝑpinq̃ sit illi donec ap̃a sedeat̃.vñ nõ itelligit q⁹ sit necessariũ dare cibuꝫ:sicut vl'gs fonare.sꝫ expone vt iam dictum est.

¶ Medicie vulnex neruoꝝ ⁊ vlcex ipsoꝝ. CAP. III.

Glutinũ albotin est de melioꝛib⁹ medicinis vulnerũ neruoꝝ:verum illis qui sunt sicut infantes ⁊ mulieres ⁊ cuius complexio est vehemẽtis humiditatis sufficit quod est sicut glutinũ albotin soluꝫ pulueriꝫatum cum pauco oleo qđ ipsum leniat ⁊ viscosum faciat si fuerit siccũ ⁊ resina loco ei⁹. In illo aũt cuius cõplexio est siccioꝛ ⁊ caro duꝛioꝛ opꝫ vt misceaẽ cum eo euforbium:⁊ quod est ei simile aut vetus aut recẽs aut parum aut multũ ſm compsonẽ coꝛporis ⁊ eius calefactionem.Et sit summa eius quod daẽ de fortiꝛ recẽti.xij.pars kerat aut de glutino albotin:aut ei simili sit tertia pars kerat:aut eius cum quo misceẽ.Et qñq̃ admisceẽ ei p̃ter euforbiuꝫ de lacte titimali:qñ est mirabile ⁊ de assa ⁊ de serapino ⁊ de oppoponaco:⁊ qđ é debilius.s.bauracb ⁊ spuma eius:⁊ sulpbur calefactũ cũ oleo ſm quantitatẽ foꝛdicici balnei ⁊ flos lapidis assus ⁊ omne attractiuũ humiditatũ ad exterioꝛa ⁊ dꝛagãtum iterum ⁊ cinis purgationis eris ⁊ cõglutinatio auri:⁊ foꝛtasse non repit in pꝛincipũs vulnerum neruoꝝ nisi fermẽtum ⁊ administraẽ ⁊ cõfert eis ⁊ attrahit ex ꝑfundo attractione bona:⁊ multotiẽs inuaẽ cum foꝛditie vasoꝝ apum cum non est p̃sens euforbium:aut farina lolij cuꝫ aqua cineris emplastrata:⁊ administratio glutini albotin est melioꝛ res cum qua incipitur:⁊ post ipsum sicut emplastrum basilicon confoꝛtatum cum eo cum quo opoꝛtet vt confoꝛtetur de illis que dicta sunt:⁊ foꝛtasse ꝑmiscetur cum ceratis ⁊ calefacit ea.⁊ oꝫ vt sit ablutũ:⁊ quod eo melius est:est illud qđ est ablutũ cuꝫ aqua maris in sole calido ⁊ quãto plus abluitur fit magis inuatiuuꝫ.Et de medicinis bonis est medicamen Gal'.composituꝫ ex cera ⁊ euforbio ⁊ pice ⁊ oleo grosso ⁊ de vno quoq̃ sit pars media ⁊ de oleo ps vna:⁊ oleũ balsami cum subtilitate sua non est multe calefactionis:dico pꝛopter velocitatem sue resolutionis.Et cum vulnera fuerit gauziratum:aut pũctura ⁊ non associatur eis apostema neq̃ putrefactio:tunc opoꝛtet vt administretur emplastrum cum euforbio:aut fimo columbino:ponatur in coꝛpoꝛe subtilioꝛe euforbium ⁊ in spissioꝛe fimus colũbinus:⁊ adde et minue ſm q⁹ vides de dispositione coꝛporis ⁊ eius foꝛma: ⁊ dilata si sunt stricta.Et scias q⁹ medicamen quod necessarium est in gauzi necessariũ est vt sit foꝛtius eo quod est necessarium in scissione Et cum accidit in vulneribus putrefactio:tũc serapinum est bonum ⁊ farina herbi:verum cum accidunt apostemata:tunc farina oꝛdei ⁊ farina fabarum et farina herbi iterũm que iam decocte sunt cuꝫ aqua cineris:aut aqua pura in qua sit virtus serapini. Et cum vides vulnera ad sanitateꝫ peruenire non timeas tunc administrare desuper vinum coctum:oportet ergo vt administres medicinas ifusas in eo:deinde calefac ipsum et accipe ipsuꝫ cum pãnis ifusis et stringe desuper.

¶ ꝓius Aui.posuit modũ curationis vulnex neruoꝝ.In parte ista in speciali ponit medicamina simplicia ⁊ composita que sunt conueniẽtia eis ſm p̃dictas intentiones.⁊ diuidit̃ pars illa in duas.in p̃ma parte ponit medicamia que sunt cõueniẽtia vulnerib⁹ neruoꝝ ⁊ rõne vulnerũ:⁊ rõne accidentiũ ꝯsequentiũ vulnera.in secunda parte narrat in spãli quasdã medicinas ſm dicta Gal'.que administranẽ i his vulneribus rõne accidẽtiũ supueniẽtiũ eis.zª ibi.(Jaꝫ scit̃ ex eis que p̃misimus ⁊c̃).¶ ꝓima pars diuidit̃ in duas ¶ ꝓimo narrat medicãmina que sunt conueniẽtia eis duꝫ sunt in suspectione.secũdo narrat medicamia que conueniunt eis dum ꝑcedũt in viam sanationis.zª ibi.(Et cũ vides vulnera ad sanitateꝫ ⁊c̃).¶ ꝓima in duas.p̃mo narrat medicamia que cõueniũt vulnerib⁹ rõne ipsoꝝ vulneruꝫ. scõo narrat medicamia que ꝯueniũt vulnerib⁹ cum in eis iam supueniũt accñtia:vtputa putrefactio:aut ap̃a:⁊ pꝛecipue qñ illa ꝯtingũt ex retẽtione humiditatis in neruo vulnerato.zª ibi.(Et cum accidit vulnerib⁹ putrefactio)¶ ꝓima in duas.p̃mo ipse narrat medicamia diuersa ꝯuenientia vulnerib⁹ neruoꝝ ſm diuersitatẽ coꝛpoꝝ:⁊ ſm diuersitatẽ vulnex.In scõa pte in gñali docet distinguere iter medicamia que ꝯueniũt i pũctura ⁊ medicamia que ꝯueniũt in apta fissura:vt ꝑ hoc sciamus q⁹ medicamẽ qđ ponit est ꝯueniẽs in pũctura:⁊ q⁹ est conueniẽs in fixura.zª ibi.(Et scias q⁹ medicamẽ qđ necessariũ est)¶ ꝓima ps posset diuidi in tot ptes quot sunt medicamina que ponit:⁊ patent.

Et si bene cõsiderasti ea que dicta sunt in p̃cedenti.c.7 ista que dicit hic manifesta sunt quãtũ ad ītẽtionẽ p̃ncipalẽ.7 etiã si bene ꝯsiderasti ea que sunt dicta tu scies distiguere qõ medicamen est ꝯueniẽs in pũctura:7 qõ est ꝯueniẽs in fissura.7 ꝓpterea quãtũ ad hoc non oz īsistere:sed solũ sũt quedã exponẽda.glutinũ albotiz.i.terbẽtina est de melio-
ribus medicinis vulneruz neruoꝝ.ꝓpterea qz in se aggre-
gat oẽs cõditiones p̃dictas.p̃us est.n.calida non multe ca-
liditatis sicca 7 attractiua 7 subtilis substãtie.7 ꝓpterea est quasi sicut medicamẽ cõe ad oĩa vulnera neruoꝝ siue sit vulnus qõ oꝛ pũctura siue sit apta fissura.vel qz in pũ-
ctura regrit forte medicamẽ in fissura non sic.Etiã qz me-
dicamen in vno corpe regrit fortioris exiccatõis 7 calidi-
tatis fortioris q̃z ī altero corpore:hic est q ipsa p̃miscet cũ alys medicis densis que ipsam reddũt fortioris vtutis.ne-
q admistratio eius solius sufficit semp.sed in q̃busdã cor-
poꝛib⁹ in q̃b⁹ nõ forti idigem⁹ exiccatiõe 7 attractõe:sic sũt corpa muliebria 7 ifantiũ:7 corpa mollia sufficit admistra-
tio eius solius.in alys oz ei admiscere alia medicamina vt postea ponit.puluerizatũ 7c.illud vbuz dupl'r põt exponi. vno⁹ sic:7 ꝯstruat' sic.tũ retinũ puluerizatũ.i.mixtũ cũ pau-
co oleo qõ ipm leniat 7 viscosum faciat si fuerit siccũ.s.cor-
pus est in loco ei⁹ q̃si p hoc vult dicere q i corpe aliq̃tulũ
sicciozi admistrat' resina.qz sicut glutinũ albotiz solũ ꝯue-
nit in corpe humido:7 ita in corpe aliq̃tulũ sicciozi sufficit
rasina.nã rasina est plus exiccatiua q̃z glutinũ.7 iõ ī corpe
qõ sit paz siccius est ꝯueniẽs resina:sic si eẽt adhuc siccius
oz miscere euforbiũ:qõ plus exiccat.Alio mõ põt illõ vbũ
sic exponi:tñ retinũ rasina si fuerit sicca.i.si fuerit subẽ sic-
ce 7 dure:qz hoc gũmi aliqñ īdurat'.puluerizatũ.i.mixtuz
cũ pauco oleo qõ ipm faciat viscosuz 7 leniat.est loco eius.
q̃si p hoc vult dicere q si nõ īuenit' glutinũ accipiat' resina
7 misceat' cũ aliq̃tulo olei:7 hoc est loco glutini.7 hoc etiã
est vez.nam cum retinũ nõ sit multũ siccius glutino albo
tiz:si misceat' cũ aliq̃tulo olei remittet' exiccatio ei⁹ 7 effici
tur ꝟ medicamẽ sil'e glutino ī vtute albotī qñ solũ admini
strat'.Et ista expõ vt ꝯcordare ei qõ dic̃ Hal'.6° de īge.sani.
Dicit.n.q si gũma fuerit sicca:sic resina aliq̃tuluz olei tu
miscebis.7 sit summa ei⁹ qõ dat' de forti recẽti.s.euforbio.
ꝛy.ps ceroti.Et de glutino albotī aut ei sil'i sit 3ª pars cero-
ti 7c.vbi gra.hec ꝓportio sic põt fieri in hac p̃mixtõe eufor
by.3.i.glutini.3.iij.cere.3.vj.Uel si misceas tũc potes po-
nere olei.3.v.cere.3.j.fiat cerotuz.7 post ipm sicut empl'm
basilicon ꝯfortatũ.Empl'm basilicon est illud qõ fit ex re-
sina pice nigra colofonia cera 7 oleo partib⁹ equalib⁹.vt di
cit Serapio in suo antidotario ca° de vnguẽtis.7 dr̃ ꝯforta
tum qñ p̃miscent' cum eo de his que dicta sunt vt glutinũ
albotim aut serapinũ aut euforbiũ fm diuersitatẽ vulne-
rum:7 ẽt corpoꝛ.Et fortasse p̃miscet' cuz cerotis vt calefa-
ciat ea id põt referri ad glutinũ:qñ glutinũ cal'm est.7 ser-
mo suus īmediate fuit de glutino.Sed melius vr̃ vt refe-
rat' ad euforbiũ:qñ hoc melius cõpetit ei cũ euforbiũ cali
dissimũ sit.7 oz vt sit ablutũ.illud vbũ referr̃ ad glutinũ.7
hoc ītellige.s.q oz esse ablutũ qñ admistrat' super neruos
discooptos:qñ tũc medicia maxie debet esse a mordica-
tione remota vt habitum est prius.sed si deberet admini-
strari in pũctura nõ ꝺberet ablui:quoniã in tali ꝯpetit me-
dicinã esse fortẽ.Et nota q docet abluere cũ aqua maris:
qñ ī ipsa exiccatio est vehemẽs:vñ nõ est nocitiua neruis
rõne humectatõis sic aq̃ simplex 7 pura 7 oleo grosso.vbi
Aui.dicit de oleo grosso.ℌ.6° de īge.sa.fm lr̃az que cõiter
habet' dicit oleũ sepinum:sed credo q illa lr̃a sit mala.7 q
Aui.habuit malã trãslationẽ:qz vbi dic̃ oleũ sepinũ credo
q debeat dici oleũ sabuinũ.qz illud oleũ p̃ ceteris laudat'
īter olea que fiũt ex oliuis.qz tñ Aui.forte habuit lr̃am sic̃
7 nos hẽmus exposuit illud verbũ q per oleũ sepinũ ītelli-
geret' oleũ grossum.p oleũ aũt grossum ītelligamus nõ sic̃
sonat vocabulũ oleũ grossaꝝ partiũ:q̃tũ ad vtutẽ sicut est
oleũ putrefactũ ponticũ frĩdum.qm̃ illud oleũ sicut appa-
ret ponit' in medicamine qõ est conueniẽs puncture:vt ap-
paret per ea que ingrediunt' compositionẽ huius medicie.
Oleũ autẽ qõ in hac cõpetit dz esse cal'm penetratiuum 7
exiccatiuũ.ꝓpter qõ dices q per oleum grossum ītelligit
Aui.fecem olei.qm̃ vt Serapio ponit in suo libro de sim-
plicibus in ca°de oleo.tñ qdẽ est calefactiua 7 exiccatiua 7
resolutiua 7 ꝯueniens in vulneribꝰ corpoꝝ siccoꝝ:aut per
oleũ grossum ītelligit' oleũ vetus.Nam oleũ q̃ vetustuz
fit igrossat'.tale aũt oleũ.s.vet⁹ est ꝯueniẽs in pũctura:7 dz
admistrari cuz medicis que ponunt' ad punctur̃ã.7 ꝓpte-
rea Serapio in p̃assignato ca°dicit.q si nõ hẽs oleũ vetus
7 indiges ipso coque oleũ donec fiat sicut mel 7 vtere ipo.
qz vt⁹ ei⁹ est sicut vt⁹ veteris:pp qõ oleũ per īgrossationẽ fa
ctã a cal'o ipm efficit' vtutis fortioris.7 isto mõ vr̃ hic ītelli
gere oleũ grossum.qz ītelligit oleũ qõ īgrossatũ est ex anti
quitate aut oleũ qõ factũ est grossuz p decoctionẽ:vt ẽt in
hoc assil'et' oleo antiquo.oleũ.n.qõ sic grossum est:est cal'z
7 magis apitiuũ 7 magis desiccatiuũ:7 vtus ẽt ei⁹ est potẽ-
tioꝛ penetrare ad ꝑfundũ.oia aũt hic ꝯueniũt medicami-
na q dz admistrari ī pũctura.7 ista vr̃ eẽ ei⁹ ītẽtio per ea q̃
subdit.7 oleũ balsami cũ subtilitate sua 7c.7 vult dicere q
bonũ est accipe in tali medicamie qõ dz calefacere oleum
qõ est ita grossum.qz oleũ qõ est multũ subtile in subã da-
to q sit m'lte cal'itatis ī vtute sic̃ oleũ balsami:tñ tale oleũ
qz velociter euapoꝛat 7 resoluit' ipsi⁹ subã a mẽbro ꝓp sub-
tilitatẽ nõ multũ calefac̃.Et ꝓpea qñ q̃rim⁹ vt m'lta sit vt⁹
calefactiua in medicamie meli⁹ ẽ admiscere sibi oleũ gros
sum illo mõ:qm̃ ipm nõ sic resoluit' fm subaz:sz vt⁹ ei⁹ plus
ꝑdurat in mẽbro.7 p ꝯns tale amplius calefac̃.7 hec est ẽt
ītẽtio Aui.Et cũ vulnera fiũt aguzezi aut p.i.pũctura aut
p.i.tergumazi.i.pũctura stricta:7 cũ accit vulnerib⁹ putre
factio:tũc serapinũ est bonũ:qm̃ serapinũ exiccat 7 abster
git 7 putrefactõez remouet:7 faria ẽt ozobi exiccatiua ẽve
hemẽter.Uerũtñ cũ accñt apata 7c.illõ qdẽ maxie referr̃
ad apostemata que accidũt ex retentione humiditatis in
neruo:sicut apparet ex dictis prius.si autem causa pricipa-
liter in hoc esset ꝺoloꝛ:tũc oportet procedere sicut supius
dcm̃ est cum his que doloris mitigatiua existãt.alia q̃ dic̃
Aui.ī isto ca°.satis nota sunt.

¶ De apatib⁹ que accñt nervis vulneratis. CAP.IIII.

IAm scitur ex eis que p̃misimus 7 scire fecimus ex canone curationis neruo-
rum qs sit modus curationis apostẽ-
matum que accidũt eis cum vulnerã-
tur:7 oportet vt iteremus illud explanãdo.Di
co ergo illõ quod Hal'.dixit in libro catagenis.
Jnqt.Cum accidit in vulneribꝰ neruoꝝ 7 mẽ-
broꝝ neruosoꝝ flegmon:7 flegmon est fortis
inflãmans valde tũc opz vt administrent' in cu
ratione eius medicine facte cum aceto 7 lapidi
bus mineralibus quas dixit:7 plurimũ coꝝ est
in tractatu secũdo catagenis:quaꝝ vna hec est.
℞.calcadis.3.i.7 quartã.7 dragãti.3.iꝑ.7.ʒ.7
quartã 7 scorie plũbi.3.ij.7.3.ij.ʒ.7 corticũ thu
ris.3.i.ʒ.bezard.3.i.7 cere.3.vij.7 ol'i.3.iꝑ.7 ace
ti fortis lib.ij.7 quartã:terant' medicine sicce 7
infundant' cum aceto.x.diebus 7 soluant' ea q̃
soluunt' 7 infrigident';7 misceant' omnia in ol'

la ⁊ miſceant motu exqſitiſſimo donec equentur: ⁊ oportet vt diſtilletur ſuper membrum infirmū ex oleo bis aut ter in die. Et cuz ponit hoc medicamen deſuper oportet vt ponat ſuper ipſuz deforis lana iã infuſa in aceto et oleo calefactis equali caliditate. Hã nó eſt aliqd nocibilius oino neruis infirmis neqz deteri⁹ ſup eos q̃z illud qó eſt frigidū. Or ſi neč̃ariū ſit emplaſtrare iſta mẽbra in diſpóne emplaſtro facto cū aceto et melle et cinere. tunc opz vt emplaſtrū ſit coctuz et vt ſit farina eius farina hordei. Si aũt nó fuerit tibi p̃ſens tunc adminiſtra farinã fabaꝝ: aut ordei.

¶ In iſto capitulo ſicut dictum eſt Auicẽ. in ſpeciali ponit quaſdã medicinas que poſite ſunt a Galie. que cõueniũt vulneribus rõne accidentiũ q̃ ſuperueniunt aliqñ neruis vulneratis. maxime ãt illa accñtia que ſupueniũt neruis vulneratis maxime videntur eſſe duo. aut ap̃a cal'm aut eſt putrefactio accidens eis. ⁊ apoſtema molle generatur ex aggregatione humiditatis in neruo mollificando ſubſtantiam nerui ⁊ faciẽdo ipſam cadere in putrefactionẽ. ꝓpter qó Auic. duo facit. Primo narrat quedã ſp̃alia medicamina que ꝓueniũt vulneribus neruoꝝ quãdo in eis accidũt apoſtemata calida. ſecũdo narrat quedam medicamina que ꝓueniunt vulneribus neruoꝝ quando in eis accidit putefactio aut apoſtema in quo laxatur ⁊ mollificatur ſubſtãtia nerui ⁊ tendit in viã putrefactionis. zª ibi (Or ſi neceſſariũ fuerit emplaſtrare) Circa p̀mam partẽ intellige q̃ illud medicamen qó ponit Auicẽ. hic. poſituz eſt a Hal'. catagenis. i. in libro compoſitaꝝ medicinaꝝ: qz debet adminiſtrari in vulnere nerui quando ſuperuenit caliduz apoſtema inflãmans valde. non imediate ſuper neruũ. timor. n. eſſet valde de mordicatiõe ipſius: ſed debet poni ſup orificiũ vulneris extra: quoniã deſiccatiuuz eſt vt cõuenit cõplexiõi nerui ⁊ ratiõe aceti infrigidatiuũ etiã p̃hibens apoſtema: ⁊ qz ad tale apoſtema cõſequitur dolor: idcirco debet fieri inunctio in circuitu mẽbri cũ eo qó eſt mollitiuũ ⁊ ſedatiuũ doloris mixtũ cum eo qó p̃hibet inflãmatiõez ſicut eſt oleũ oliue cõmixtũ cum aceto. ⁊ ꝓpterea ſubdit Auicẽna. Oportet vt diſtilleť ſupra mẽbrum infirmũ ex oleo bis vel ter in die ⁊c. ⁊ ſic debz exponi. Bezedar. i. galbani. In ſecũda parte Auicen. dicit q̃ ſi neceſſariuz fuerit emplaſtrare illa mẽbra in diſpoſitione apoſtematis: q̃ ſic debet exponi: qz ſi ſit neceſſariuz emplaſtrare membra hec in diſpoſitõe. ſ. putrefactõis aut in diſpoſitõe apoſtematis qó contingit ex aggregatõe humiditatis mollificãtis ⁊ laxantis ſubſtãtiam nerui ⁊ facientis eam tendere in viã putrefactõis. tunc. n. bonũ eſt emplaſtrum factũ ex farina orobi cũ aceto ⁊ melle ⁊ aqua cineris que adinuicẽ coquanť vt vniať virtus eoꝝ. hoc enim emplaſtruz deſiccat humiditatem: remouet mollificationem ⁊ laxationem factam in ſubſtantia nerui ⁊ putrefactionem etiam tollit. ⁊ hoc modo debet intelligi dictum Auicen. ſicut etiam. ⁊ hec omnia ſatis manifeſta ſunt ex bis que multotiens dicta ſunt in capitulo prędicto de curatione vulnerum neruoꝝ.

¶ De attritõe neruoꝝ ⁊ eoꝝ torſiõe. CAP. V.

CUm neruis aduenit attractio: tunc ſi non fuerint cũ eo vulnera neqz ap̃ata ad hoc curet cũ eo qó ſedat dolorẽ. ⁊ ſiſ qñ accidit ap̃a. tunc nó cures ip̃m

cũ eo qó rũpit ſicut aq̃ cineris ⁊ ſilia: imo cura ip̃z cũ ſedantib⁹ dolorẽ. ⁊ ſiſ oz vt embrocet mẽbꝝ cũ oleo calefacto embrocatõe cõtinua. ⁊ ſint in virtute illius olei mollificatio ⁊ reſolutio. ⁊ de oleis bonis in hoc eſt oleũ anetinuz ⁊ oleũ de alachoen ⁊ oleuz de ruta. ⁊ ſiſ emplaſtra ꝓueniẽtia ad illud. ⁊ ſiſ maluauiſcus ẽ mirabilis cũ terit ⁊ ponitur ſup neruos tritos. ⁊ caro verneriaꝝ ẽ mirabilis. ⁊ fortaſſe curatur cũ cepe bis cocta. Or ſi fuerit illic ap̃a. tunc regimẽ in ſedatõe ap̃atis eius eſt vt adminiſtret deſuper cõgelatuz vue cũ vino ⁊ pauco aceto ⁊ oleo cũ quãtitate cõueniente ⁊ calefiat cum equalitate. ⁊ ſubmergať lana ſordida ⁊ ꝓprie lana iſopi ⁊ ponať deſup. ⁊ ſi fuerit hec leſio in iũcturis. tũc illic eſt meli⁹ vt ſedeť dolor ⁊ ponať medicamẽ fortius ⁊ cõpoſitũ cũ eo qó maturat ⁊ reſoluit: ſed cũ ſtipticitate temperata ⁊ opponať p̃ id ap̃ati ⁊ nó addat in eo. ⁊ cõſidera in dolore ⁊ ap̃ate ⁊ intẽde ad id ex eis quod eſt vehemẽtioris intentiõis. ⁊ qñ nõ eſt dolor tunc perfora ⁊ adminiſtra id qó eſt forte ſicut aqua cineris ⁊ acetũ ⁊ vinũ itez. Et qñ ap̃a iã ꝓlongatũ eſt. tũc ꝓforta medicamẽ factũ cum aqua cineris: ⁊ qó ſit cũ ſorditie balnei.

¶ Superius Auicẽ. docuit modum curationis ſolute continuitatis accidentis in neruis que ſolutio continuitatis eſt manifeſta fiſſura: ⁊ q̃ eſt inter attritionez ⁊ torſionem que appellať vulnus. modo in parte iſta docet moduz curationis ſolute cõtinuitatis accidentis in neruis que ſolutio continuitatis nõ eſt ſolutio manifeſta que ſit manifeſta fiſſura. ⁊ hec ſolutio cõtinuitatis dicitur attritio ⁊ contorſio. Eſt autem differentia inter attritionem ⁊ cõtorſionem: quoniam ſicut extrabitur ex bis que dicta ſunt ſupra in tractatu ſecundo iſtius quarte Ḟen circa p̃ncipiuz. ⁊ ex bis que dicũtur auctoritate Auicẽ. Ḟen ſecunda: primi canonis in capitlo de ſpeciebus ſolutionis continuitatis. Attritio eſt quando accidit neruis ſolutio continuitatis que non eſt manifeſta: ſed occulta inter partes nerui. quod eniz accidit carni in contuſione accidit neruo in attritione. vnde ſicut in carne quando contunditur fit ſolutio cõtinuitatis ⁊ multi nerui inter partes carnis que nõ eſt ſenſibilis: ita ⁊ fit in neruo quando atteritur. ⁊ propterea dictum eſt ſupra q̃ contuſio eſt accidens lacertis ſm medium ipſorum quod eſt pars carnoſa: ſed attritio accidit partibus extremis ipſorum que ſunt neruoſe: propter quod in carne contuſio vocatur in neruo accidẽs vocatur attritio: ſed torſio vel contorſio dicit quando membrum ſeparatur a iunctura: non tamen ſeparatione integra ⁊ manifeſta: ſed occulta propter extenſionez que aduenit ligamento propter quam extenſionez accidit commotio ligamenti in iunctura ⁊ in eo quod continetur de ipſo in carne. vnde accidit aliquantulum ſeparationis. licet non integra ſeparatio ſicut fit in diſlocatione. Et ſub torſione quidem comprehenditur hic quedam diſpoſitio que vocatur eguamen que eſt infra torſionem que eſt diſpoſitio in qua ſoluz accidit attritio in ligamento p̃ter qó fiat aliq̃ ſepatio mẽbri a iunctura. Et ex hꝫ appet q̃ attritio ẽ diſpõ q̃dã q̃ põt accidere neruis ⁊ chordis ⁊ ligamẽ-

medi
in torſione q
turet: et ꝙ
uat: / cum. se
tione. doloris

differencia in
attritõ ⁊ con
ſionẽ.

pri.

2ª.
differencia

tis: sed torsio cū sit dispositio in qua fiat separatio aliqua membri a iunctura. Iz non integre ipsa proprie est dispositio que accidit ligamentis que coniungunt ossa adinuicē. ¶ Ulterius apparet q̄ cū attritio non sit solo cōtinuitatis manifesta itentio curatiua in ipsa nō sumit ab ipsa solutōe ꝯtinuitatis: qm̄ cū solo q̄ in ipa accidit sit numerus multus ꝛ parue q̄titatis q̄tum est ex se p̄ seipsaz ꝯsolidare. Sed qr cū hac dispōne ꝯiungit̄ dolor ꝛ ꝯiungit̄ etiaz effusio humiditatis multotiēs inter partes circūstātes q̄ adinuicē separant̄: idcirco intentio curatiua in ipsa ab illis sumit̄. puta a sedatōe doloris ꝛ ꝓhibitōe apatis ꝛ resolutiōe eius qō effusum est inter ptes nerui sicut appet infra in illo capl̄o ꝓsequēdo curā eius. ꝛ iō dicebat Auic. supra in tractatu quarte Fen. illo capl̄o de cōtusione. Et nō opz vt administratio fiat in attritōe cū reductōe cōtinuitatis villox incisox: sed ad sedādum dolorē ꝛc. ¶ Hoc g̃ pintellecto qō est vtile ad itelligēdū ea q̄ dicent̄ dicemus q̄ id capl̄m diuidit̄ in ptes duas. In p̄ma pte ponit curā attritiōis. In secūda pte ponit curā torsiōis q̄ est dispositio magis respiciēs ligamēta iunctura x. z^a ibi (Et opz vt caueat̄ in torsiōe neruox) ¶ Prima in duas. nam attritio aliqñ fit in neruis absq; vulneratione. aliqñ fit cū vulnere. p̄mo g̃ docet curā attritiōis qñ nō ꝯiungit̄ cum ea vulnus. z^o docet curā attritiōis qñ cum ea cōiungit̄ vulnus. z^a ibi. (Qr si fuerint vulnera in cute ꝛc.) ¶ Prima in duas. In prima parte: quia vt dictum est intentio curatiua sumitur in attritione ex ꝓhibitione doloris ꝛ apatis ne accidat ex curatiōe eius: quādo accidit: ꝛ sumit̄ etiā ex resolutōe eius qō effusuz est inter ptes nerui. ꝛ iō Auic. docet modū curatiōis q̄ est ad resoluēdū p̄ncipal̄r id qō effusuz est iter ptes neruox. z^a ibi (Et ꝯsidera in dolore ꝛ apostemate ꝛc.) ¶ Prima in duas. p̄mo ponit modū curatōis per qué docet sedare dolorē ꝛ ꝓhibere ne accidat apa. secundo docet modū curationis si ꝯtingat q̄ accidat apa. z^a ibi (Qr si fuerit illic apa ꝛc.) Qō in p̄ma parte dicit notū est ex dictis nisi q̄ itelligas q̄ Auic. in his v̄bis isinuare vult cū in attritiōe intentio sit ad sedatōez doloris ꝛ ꝓhibitionez apatis ꝛ ad resolonem illius qō est effusum est q̄ p̄us opz incipe a sedatōe doloris ꝛ ꝓhibitōe apatis q̄ a resolone vehemēti illius qō est effusum in mēbro. Et hoc iō: qr stante dolore nō pōt resolutio fieri: qm̄ dolor est attrahēs quare opz p̄us sedare dolorē. ꝛ ꝓpterea etiā subdit Auic. qō dicit q̄ quādo apostema accidit non debet curari. s. in p̄ncipio apa cum eo qō rumpit. i. cum eo qō fortiter resoluit ꝛ exiccat sicut est aqua cineris: qm̄ hoc eēt causa augēdi apa: ꝓpterea qr amplius ad locū attraheret q̄z resolueret: sed adhuc debz ꝓcedere cū his q̄ dolorē mitigāt: deinde sicut postea appebit cessato dolore si remaneat aliqd fixū collectuz in mēbro possum⁹ ꝓcedere ad ea q̄ fortiter resoluūt ꝛ exiccāt. sicut est aqua cineris ꝛ acetū ꝛ vinū vt postea dicet. ꝛ hoc est qō dicit Aui. ꝛ ꝓ hoc etiā manifestū est id qō dicit in pte secūda ꝛ z^a quātū ad itentōez quā innuit p̄ncipal̄r hēre. Et si fuerit hec lesio. i. talis attritio in iuncturis: qr. s. accidat in ligamētis ponat̄ medicia fortis: qr vt dcm̄ est p̄us ligamenta sunt absq; sensu ꝛ sunt duriora ꝛ siccioza q̄z nerui. ꝛ iō idigēt fortiori medicia. Et considera in dolore ꝛ apate ꝛ intēde. s. p̄us in istis ad illud qō ē vehemētis itensiōis. i. ad illud qō vehementer molestat. v̄ñ qr dolor ꝛ apa molestāt lōge magis q̄z aggregatio hūiditatis effuse iter ptes nerui: idcirco p̄us opz itendere ad ꝓhibitiōez ꝛ remotōez ipsox: deīde postea ad resolonem eius qō remanet in mēbro cū his q̄ fortiter resoluūt sicut sunt illa q̄ ponit in lr̄a. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qr si fuerint illic in cute vulnera etiā. tunc necessaria sunt illa in qbus sunt exiccatio fortis ꝛ

aggregatio ꝛ strictura qbus colligant̄ partes sicut farina fabax ꝛ acetum ꝛ mel ꝛ est medicamen bonū. Et si vis vt sit fortioris exiccatiōis pone in eo farinā herbi. ꝛ si adest voluntas vt sit fortius itex ponat̄ in ipo radix lilij. Et si fuerint vulnera taliter vt nō curet̄ de eis: tunc curent̄ nerui cū eo qō ꝓhibet apationem neruox ꝛ nō sit occupatio cū eis: ꝛ caro ostrearum est mirabilis. ꝛ qñq; curaturcum cerato ex sale. ꝛ empl̄m cū olibano ꝛ myrrha est cōis iuuamēti in vtrisq; dispōnib⁹. ꝛ si fuerit cū vtrisq; reb⁹ dolor clamosus: tunc opz vt misceat̄ cū medicinis pix ꝛ emplastret̄ cū illo cal̄o.

¶ In illa pte Aui. ponit modū curatōis attritiōis qñ ꝯiungit̄ cū vulnere facto in cute. ꝛ vult dīre q̄ qñ accidit attritio. ꝛ cū hoc ē illic vuln⁹ oz ꝓcedere cū eis q̄ vehementer exiccāt ꝛ aggregāt ptes in vnū sic̄ sunt illa medicamia q̄ pōit. ꝛ hoc iō. qr cū ibi sit vuln⁹. intētio curatiua nō solum sumit̄ ex attritiōe: sz ēt ex vulnere. ꝛ qr ea humectāt sunt ꝛia vulneri ꝛ p̄cipue vulneri facto in neruo. idcirco non oz p̄dicta mollitiua apponere: sz ea q̄ vehemēter exiccāt. Intellige aūt hoc vex eē sup ipz vuln⁹. nā sup loco vulneris oz apponere: sz in ptib⁹ circūstātib⁹ oz ponere ea q̄ sūt mollitiua ꝛ sedatiua doloris sic̄ ēt supra dcm̄ ē multotiēs qō fieri oz in vulneribꝰ neruox. v̄ñ ꝑ nō est dīa curatōis a p̄dicta: nisi qr ꝑ ꝯiungit̄ vulnus. v̄ñ rōne vulneris nō possumus apponere supra locū vulneratū ea q̄ mollitiua sūt ꝛ mirigatiua doloris sic̄ possumus apponere q̄ñ ē attritio sola sine vulnere. Et ꝓpterea ēt subdit Auic. q̄ si illa vulnera sint ita pua ꝛ modica vt de ipis nō curemus: qr sunt talia q̄ de ipsis nō ē curādū. ꝛ tūc solū curat̄ cū p̄dictis in p̄n⁰ q̄ apatōez ꝓhibēt ꝛ nō sit occupatio cū eis. i. cum istis fortiter exiccātib⁹ ꝛ resoluētib⁹. s. in p̄n⁰: qr illa nō ꝯueniūt in p̄n⁰. vt dcm̄ ē p̄us gra sedādi dolorem ꝛ ꝓhibēdi apa. ꝛ hec est sua itētio quā in ꝑ. ꝟ. itēdit. ꝛ caro ostrecax ē mirabilis. s. q̄ñ ē attritio cū vulnere in neruo. v̄ñ Aui. capl̄o de ostraco dixit. Et ostracū q̄dē ꝯfert vulnerib⁹ cū carne sua. ꝛ ꝓpe illis q̄ sunt sup neruos cōtritiōis p̄cipue cū thure ꝛ myrrha ꝛc. Et q̄ñq; curant̄. s. vulnera cū attritōe cū ceroto ꝛ sale. i. cū ceroto in q̄ pōit̄ sal. q̄ñ sal ē vehemēter exiccatiuū humiditatis q̄ aggregat̄ in loco. ꝛ empl̄m factū ex myrrha ꝛ olibāo ē iuuamēti cōis in vtrisq; dispōnibus. i. ꝑ ad dispōnes vtrasq; iuuamētū cōe: puta ꝛ ad attritōez neruox ꝛ ad vulnus: qō cū ipa ꝯiūgit̄. est. n. ꝯueniēs attractōi: qm̄ resolutiuū ē ei⁹ qō effusuz ē in suba nerui ꝛc. ꝛ ēt vulneri vtile: qm̄ exiccatiuū ē ꝛ aggregatiuū partiū disruptax. ꝛ si fuerit cū vtrisq; reb⁹. i. cū attritōe ꝛ vulnere. dolor clamosus. s. dolor vehemēs misceat̄ cū medicīs. s. cuz emplo p̄dicto q̄ fit ex faria fabax aceto ꝛ melle. pix. s. liq da: qm̄ pix v̄tutē ꝑ aliq̄ mō sedatiuā doloris: qm̄ pix ipa est cal̄a: nō tñ multe cal̄itatis. ꝛ cū ꝑ ipsa nō declinat multū ad siccitatē: imo q̄si aliq̄ mō ꝑ virtutē mollitiuā. v̄ñ ꝛ ipa ponit̄ a Serapiōe aliq̄ mō v̄tutē maturatiuā hr̄e: qr ꝛ pix liqda ꝑ plus de v̄tute sedatiua doloris. ꝛ cū ꝑ nō nocet vulneri. idcirco p̄cipit admisceri medicis p̄dict̄ picē. ꝛ istud ēt p̄cipit Ga. 6. de ige. sa. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et opz vt caueat̄ in torsione neruox si aqua ꝛ non approximet̄ neq; calida: neq; frigida: immo administrent̄ olea q̄b⁹ est virt⁹ aromatico rum stipticox calefacta et specierū cum quib⁹ est hec dispositio.

pix liqda. hz. virtutez. sedandi dolorem mollificat. Et maturat

¶ In parte ista ponit moduz curatōis torsiōis neruorum. Quid aūt sit torsio manifestū est ex dictis ꝑus. ⁊ dicit. Et opz vt caueat in torsione neruoꝝ. intellige hic ꝙ nerus nō accipit hic ꝓprie: qz vt ex dictis manifestū est torsio ē ꝓprie dispō ligamētoꝝ ꝯiungentiū ossa ⁊ nō neruoꝝ: sed accipit hic nerus cōiter ſm ꝙ alij dicunt. ⁊ ēt Hali. 3° de interiorib⁹. Et nerui extēdunt ad tria. ſ. neruū chordā ⁊ ligamentū. oīa. n. ista pñt large appellari nerui. ꝓpterea: qz oia mēbra ista ſimilitudinē quandā bñt in ſuba. Expone ergo in torsione neruoꝝ. i. ligamētoꝝ. Et nō approximet ei aqua neq; calida neq; frigida. ⁊ aqua qdem frigida nō ꝯuenit: qm̄ aqua frigida ſpaſmatiua est ⁊ non ſedatiua doloris: imo ꝓuocatiua ipſius ſicut dcm̄ est ꝑus. aqua aūt calida nō ꝯuenit: qz mollificat ⁊ relaxat iuncturā. nūc autez hec nō ꝯuenit in torsione: qm̄ vt dcm̄ est in torsiōe est extensio ligamēti ꝑ quā fit aliqua ſeparatio in iūctura. lz nō integra. nō ergo cōuenit id qō disponit membruz ad integraz ſeparatōez. hoc aūt est illud qō humectat ⁊ mollit ſicut est aqua calida: imo cōuenit illud qō coadunat ⁊ conſtringit partes iūcture cū ligamēto ⁊ cum hoc habeat virtutē aliquā ſedatiuā doloris. tale aūt est oleū in quo ē virtus calefactiua. nā rōne bui⁹ ē ſedatiua doloris qui in torſione contingit. ⁊ etiā sit in ipſo ſtipticitas. nā rōne huius bz ꝯſtringere ⁊ coadunare iūcturā ⁊ ptes ligamenti. talia aūt sunt olea q̄ fiūt ex aromatib⁹ in gb⁹ est aliq̄ virt⁹ calefactiua ⁊ ſtiptica ſicut est oleū ō ſpica. oleū maſticinū ⁊ ſimilia. Et ꝑ hoc appz dr̄ia iter curatiōez attritiōis ⁊ torſionis. qm̄ aqua calꝫ ad ſedatōez doloris nō est incōueniens in attritiōe q̄ esſet ſine vulnere. ibi. n. nō curat de partiuz vnione ⁊ ꝯſtrictōe: lz ē ibi itentio alia ſicut dcm̄ est ꝑus. ⁊ ꝓpterea multotiēs aliq̄ mēbꝝ attractū ponimus in aq̄ calꝫ ⁊ ꝯfert vt ad ſenſuz appet: lz ipa nō est ꝯueniēs in torſiōe ꝓp cām q̄ dicta est. ⁊ ista est intētio Auicēne.

¶ De iudicys neruorum corruptorum. CAP. VI.

Quandoq; accidit fruſtis neruoꝝ corruptio. Et est neceſſarium vt extrahatur: oportet ergo vt extrabatur extractione vene ciuilis.

¶ Cum docuit Aui. curatiōis modū ſolute cōtinuitatis in neruis. mō docet modū curatōis quarūdā dispōnū q̄ aliquando ꝯſequunt neruos in ſolꝫone cōtinuitatis coꝝ. hec aūt sunt due dispōnes. q̄dā est q̄ ꝯſequit neruos in ſolꝫone ꝯtinui que est vulnus. ⁊ illa dispō est corruptio ⁊ putrefactio ei⁹ ex toto. vñ indiget vt extrahat. quedā aūt est que ꝯſequit neruos plus in mō ſolꝫonis cōtinui que fit in attritione magis ſicut est aliq̄ ꝙ fit duricies multa in nerua accīs ex caſu vel ꝓcuſſione ⁊ ſimilib⁹ cauſis. ꝓpterea gdē Aui. duo facit. ꝑmo. n. docet modum curatiōis qm̄ accidit eis dispō ꝑma. z° docet modū curatiōis qm̄ accidit eis diſpoſitio. z⁹ ibi (Hoc multotiēs accidit ⁊c.) qō in iſtis duobus capitulis dicit Aui. manifestū est. qz ꝑ curatōe ipſoꝝ ꝑfecta remittit nos ad curā quarundā dispōnū de quaꝝ cura ꝑus facta est mētio: qm̄ ſimilis est cura iſtaꝝ ⁊ illaꝝ. lege ergo litteram ⁊ intelliges.

¶ De neruoꝝ duricie ⁊ eoꝝ torſione. CAP. VII.

Hoc multotiēs accidit a verberatione: aut caſu. ⁊ qn̄ premit ſentit cuz eo ſtupor. ⁊ cura duritiei neruoꝝ ꝓprima est curatōi apatū duroꝝ ⁊ alroſbot ⁊ nos dixim⁹ in tabulis medicinarū ſingulariū ⁊ in antidotario ꝙ neciū est rememorari de medicinis ei⁹. Et qō narrabim⁹ hic ſunt medicine ex perte in eo de qb⁹ ſunt leues ſicut vt ſumat bdellij indaici pondus. ʒ. ꝛ. ⁊ infundat in aqua ⁊ ſoluat in ea ⁊ ꝓficiat cū eo quātū ipm est de radice maluauiſci ꝓtriti valde ⁊ emplaſtretur cū eo. Et ſimilr radix lilij ꝓfecta cum congelato vue. Et itez ammoniacum ⁊ galbanū ⁊ eu forbiū aggregata cuz fece olei. ⁊ itez ſumat ſemen almaru ⁊ fiat emplaſtrū cū vino cocto. ⁊ itez medicamē diaqlon cum medietate ſui de ſtercore caprino est vltimum.

¶ Et patet totum quod dicit.

¶ De rememoratōe egritudinū ossiū. CAP. VIII.

In ossibus aūt accidunt egritudies ex corruptōe ꝓꝛonis ⁊ ex ſolutione ſingularis ⁊ fractura ⁊ diſlocatiōe ⁊ putrefactōe ⁊ vlceratōe ⁊ excoriatiōe. Et nos qdez loquemur de fractura ⁊ diſlocatione que indigēt reſtauratōe poſt hunc locuz. illas aūt que de eis indigent alijs medicis dicemus hic querētes auxiliū a deo.

¶ Prius Aui. docuit modū curatōis ſolute ꝯtinuitatis in mēbris carnoſis ⁊ mēbris neruoſis. In pte ista Aui. docet modū curatōis egritudinū ꝯtingentiū in oſſibus q̄ vtplurimū ꝯſequunt oſſa ⁊ in vulneribꝰ ⁊ vlceribꝰ. naz in vlceribus ⁊ vulneribus multotiens accidit ꝙ fit corruptio in oſſe ꝑ quā neceſſe ē illud os extrabere vel cū opatiōe manuali vel cū medicis: qz ergo hec dispō accidit in oſſibus precipue in vlceribus. ꝑ tāto Auicē. poſt modū curatiōis quē tradidit vulneꝝ ⁊ vlceꝝ tractauit modū curationis cuiuſdā dispōnis q̄ in oſſe accidit que fit in ipſo cū corruptione ipſius. Et ex hoc appet ꝓpter qd est ꝙ istā partez Aui. nō coniunxit cū ſermōe ſeq̄nti in quo tractat de diſlocatōe oſſiū ⁊ de ſolꝫone ꝯtinuitatis accīs in oſſib⁹. qm̄ hec dispō quā hic tractat vtplm̄ in oſſe cōſequit in vlceribus ſicut ex dictis appuit. vñ merito Aui. poſt ſermonē d cura vlceꝝ ⁊ vulneꝝ iſtū ſermonē in quo docet modū curatiōis qm̄ in oſſe accidit corruptio ꝯiunxit ⁊ determiauit etiā ꝑter hoc hic modū curatōis fracture oſſis inquātum cū medicamibus dependet. Nā vt ſicut modus curatiōis ei⁹ est ꝯueniēs cū mō curatiōis ſolute ꝯtinuitatis facte in carne ⁊ neruo: ꝓpter qō adhuc in hoc ſermone ponit modū curatōis fracture oſſis inquātū ex medicis dependet. in ſeq̄nti aūt ꝓcedit. ꝑmo. n. ipſe premittit modos egritudinū q̄ pñt oſſib⁹ accidere: quaꝝ tractatio ſpectat ad hunc libꝝ vt eligat de quaꝝ curatōe in hoc libro determiare intēdit. ſecundo ꝓſequitur modū curatōis illaꝝ de gb⁹ hic determiare itendit. z⁹ ibi (Uētoſitas ſpine ⁊c.) ea q̄ in iſto caplo dicit satis nota ſunt. ex ſolutōe ſingulari. ⁊ ꝑ. i. fractura. Et nos qdez ⁊c. ex iſto vbo vult ꝓbare ꝙ in hoc loco determiat de curatione dispōnis oſſis in quo accidit corruptio ⁊ putrefactio. ⁊ de curatiōe fracture inq̄tū illa curatio ex medicis dependet.

¶ De ventoſitate ſpine ⁊ corruptōe oſſis. CAP. IX

Ventoſitatis ſpine cā ſūt humores acuti penetrātes in os corrodētes ipſuz. ⁊ inceſſus ventoſitatis ſpine est inceſſus doloris iſicturaꝝ: vel tñ materia in dolore iſicturaꝝ ē in carne ⁊ imā in vētoſita-

te ſpine eſt in oſſe. ⁊ eius additio corrũpit oſſis ptẽ vnã poſt aliã. Dixerũt qdã qꝫ ſpina ẽ ſpaſmus in toto corpe pp vlcus ⁊ nõ affirmaẽ.

¶ In pte iſta Aui. exequit de curatõe diſpõnuz oſſiũ quoruz determiatio ſpectat ad hũc locũ. Primo ꝯ docet moduz curatõis diſpõnis oſſis in qua accidit eius corruptio.

2° docet modũ curatõis fracture oſſis inquãtũ illic modus curatõis ei⁹ ex medicis dependet. 2ª ibi (Fracture eſt curatio cũ manu) Prima pars diuidit in partes tres. In ꝑma pte: qz corruptio oſſis nõ ſolũ fit in vlceri⁹ ⁊ vulneribus. Iz vtpl'm fiat in eis: ſed etiã fit in oſſe incipiendo ex mala diſpõne q̃ oriẽ ab ipſo ꝑn°. in oſſe pp quã diſpõnẽ accidit oſſis corruptio vni⁹. ſ. ptis eius poſt aliã ptẽ. Idcirco Aui. notificat nobis hanc diſpõnẽ in q̃ hoc eſt poſſe nobis accidere. ſ. qꝫ ex diſpõne incipiẽte mala in oſſe fiat in ipſo corruptio. ⁊ oñdit q̃ eſt cauſa illi⁹ diſpõnis ⁊ cõparat ipſaz ad quãdã aliã diſpõnẽ q̃ vr̃ accidere in oſſib⁹. In 2ª parte ponit nobis ſigna q̃ ſignificãt ſupra corruptõez oſſis gnãlem ⁊ in omni diſpõne ⁊ in omni vlcere. 3° docet moduz curatõis corruptõis oſſis ex quacũqꝫ cauſa ꝯtingat. 2ª ibi (Cũ oſſi accidit corruptio) 3ª ibi (Curatio corruptiõis oſſis) Prima in tres. ꝑmo notificat illã diſpõnẽ in q̃ accidit oſſis corruptio ab ipo ꝑn°. ꝓpter malã diſpõnẽ exñtẽ in oſſe ⁊ notificat ipm ⁊ q̃ztũ ad modũ ⁊ q̃ztũ ad cãm. 2° cõparat illã diſpõnẽ ad q̃zdã aliã que videt accidere in oſſib⁹: nõ tñ accidit ſicut ẽ dolor iũcturaꝫ. ⁊ 3° circa hãc diſpõnẽ vt illo noĩe noĩauit ponit opionẽ quorundã. 2ª ibi (Et inceſſus vẽtoſitatis ſpine) 3ª ibi (Dixerunt qdã qꝫ ſpina eſt ſpaſmus) Ea q̃ Aui. h̃ dicit ſatis manifeſta ſunt. nullũ enĩ eſt impoſſe nec icõueniẽs qꝫ in ſubam oſſis penetrent hũores acuti ex qbus accidit corruptio oſſis q̃ ꝓcedit de vna pte ad aliã partez. ⁊ illa talis diſpõ vocaẽ vẽtoſitas ſpine. de illo ãt qõ illi dixerũt qꝫ vẽtoſitas ſpine eſt ſpaſmus in corpore toto pp vlcus. dicit Aui. qꝫ non affirmaẽ q̃ſi vult dr̃e qꝫ nõ ſic itelligũt cõiter medici vẽtoſitatẽ ſpine. Sed itelligũt eſſe illud qõ dcm̃ ẽ. Utꝫ ãt vẽtoſitas ſpine poſſit ſignificare id qõ ipſi dicũt de hoc nõ eſt q̃ſtio: qm̃ de ſignificatis vocabuloꝝ nulla põt eſſe ꝓbatio niſi ex cõi vſu eoꝝ ſicut declaratũ eſt in ſentẽtys ꝓoꝛib⁹.

De ſignis corruptionis oſſis. CAP. X.

CUm oſſi accidit corruptio vides carnez ſupꝫ ipm molleſcere ⁊ mollẽ fieri. ⁊ icipit in via fetoris ⁊ vir⁹. Et penetrat ꝑ eam tẽta facillime ad os. Cũqꝫ ꝓuenit ad os nõ inuenit ipm lene ita vt lubricet ab corimo adheret ei parumꝑ ⁊ quaſi inuenit rẽ nõ firmã in ſeipſa: imo bñtem fracturã: aut putrefactiõez: ⁊ fortaſſe deſtruiẽ ⁊ leniẽ. ⁊ ꝓpter qm̃ nõ eſt corruptio in ꝓncipio. nã in hora ꝓncipij nõ appet illud cũ tẽta. ⁊ qm̃qꝫ ſignificat lubricitas ei⁹ ſuperflua corruptõez ei⁹ ex hoc qꝫ qm̃ lubricat in eo tẽta in omni latere ſignificat ſeparationem pãniculi ab eo ⁊ illud ꝓpter corruptionem q̃ incepit ⁊ illa q̃ incipiet cũ corrumpeẽ caro ſupra ipm. ⁊ cũ diſcooperis eã ab eo inuenies ipm mali coloris. ⁊ multotiẽs qdez añcedit ipſum apa ⁊ corruptio carnis ⁊ mẽbri in primis ⁊ moris: deide venit ad ipſuz.

¶ In iſto capꝺ Aui. ponit ſigna corruptionis oſſis. ⁊ ꝑmo põit ſigna q̃ ſumunt ab accñtib⁹ ꝯñtibus corruptõem oſſis. 2°. ex accñtibus que aliqm̃ añcedũt corruptõez ei⁹. 2ª ibi (Et ſi timeẽ qꝫ corruptio oſſis:)

ibi (Et multotiẽs qdẽ añcedit) qõ ꝑmo dicit q̃ztũ ad lr̃az manifeſtũ ẽ. Cauſa ãt q̃re molleſcit caro q̃ eſt ſupꝫ os qm̃ os icipit corrũpi eſt: qz caro ẽt ꝓp vicinitatez icipit tẽdere in viã putrefactiõis: qõ ãt putreſcit molleſcit in ꝓncipio ⁊ laxaẽ. ⁊ cauſa ſue molliciei ⁊ laxitatis tẽta faciliter penetrat ad os. ⁊ q̃m ad os ꝓuenit nõ lubricat ab ipo: imo adheret. ⁊ hoc ꝓp molliciẽ q̃ fit in oſſe q̃m incipit putrefieri. vñ nõ bz ſupficiẽ tẽſam ⁊ aſperã in q̃ tẽta ſic adherere poſſit. fortaſſe deſtruiẽ ⁊ leniẽ. i. fortaſſe ꝑ itromiſſionẽ tente deſtruiẽ ꝓtinue os: qz penetrat tẽta ꝑ ipz ⁊ leniẽ. i. ac ſi inueniret rem mollẽ ⁊ lenẽ. ⁊ hoc q̃m tã putrefactio eſt ꝯfirmata in oſſe. in ꝓncipio ãt nõdũ eſt ſic corruptũ. ideo non accidit id. reliqua que dicit manifeſta ſunt.

De curatione eius. CAP. XI.

CUratio corruptiõis oſſis ẽ ei⁹ fricatio ⁊ ipſi⁹ deſtructio: aut eius abſciſſio ⁊ ipſi⁹ ſerratura ſiue ſit fiſtula ſiue non ſit. Nã neceſſe ẽ fricare ipſuz ⁊ radere aut cauterizare ꝓueniẽdo ad vltimũ corruptiõis ei⁹ vt cadant cortices corrupti ⁊ remaneat ſanũ. Et q̃ſcqꝫ cadunt cortices oſſiũ ꝑ medicinas itemꝫ ſicut cadunt cortices capitis ⁊ alioꝝ. Et de illis eſt medicamẽ cuius hec eſt deſcriptio. Re. ariſtologiã ireos myrrhã aloẽ cortices plante oppoponaci cambil aduſtum ſcoriã eris cortices plani aggregeẽ ⁊ ẽ mirabile faciẽs cadere cortices oſſiũ ⁊ naſci carnẽ bonã ſup ea. ⁊ ſi fuerit corruptio oſſis pfundior illa tunc neẽe eſt ꝓcauare ipm. Qz ſi corruptio iã pſecuta eſt medullaz nõ eſt excuſatio qn aſſumaẽ illud os cũ medulla ſua. ⁊ ſi corruptio fuerit de illis quas nõ ſanat niſi abſciſſio: ⁊ ſerratura totꝰ oſſis membri: aut plm ei⁹ qõ circũdat ipſuz: tũc ſciat locũ in quo opz vt icidaẽ ita vt reuoluaẽ tẽta vſqꝫ quo ꝓſequaẽ locũ in quo inuenit adherẽtiã oſſis vltimaz: q̃m illic eſt termin⁹. vexꝫ q̃m eſt os corruptũ ex capite core ⁊ anche ⁊ ſicut ſpondilis dorſi: tũc fugere ab ei⁹ curatõe eſt meli⁹ ꝓpter nucbã. ⁊ ſi timeẽ qꝫ corruptio oſſis ſequaẽ corruptõez carnis cui⁹ caſus accidit pri⁹: tũc infrigidare ⁊ accipe carnẽ ab eo ẽ ꝓueniẽs ⁊ ẽ ei⁹ cura. ⁊ opz vt infrideẽ mẽbꝫ ſanũ cũ epithimatibus q̃ ſciuiſti i capꝺo corruptõis carnis diſcooperte ab eo ẽt ⁊ cũ eoꝝ ſimilibus.

¶ In pte iſta docet Aui. modũ curatõis corruptõis oſſis. ⁊ duo facit. Primo facit hoc qõ dcm̃ eſt. 2° qz multotiens remanẽt in vlceribus cortices: ⁊ fruſta oſſiũ ꝓpter tenſionem aliquaz que accidit oſſibus. vñ oſſa excoriantur aut ꝓpter ſciſſionẽ: que accidit eis. vñ ſeparaẽ aliqõ fruſtum ab eis nõ pfecta ſeparatõe ⁊ remanet in vlcere. docet modum extractiõis illoꝝ. 2ª ibi (Illud qõ meli⁹ eſt ⁊c̃.) Prima in duas: qz ꝑmo docet modũ curatiõis oſſis corrupti.

2°. qz vnus modus curatõis eius eſt ſerrare ipſum cum ſerra docet modũ ſerrãdi os corruptũ. 2ª ibi (Inqt eleuetur ⁊c̃.) Prima in duas. ꝑmo docet abſolute modũ curationis corruptõis oſſis. 2°. docet modũ curationis quando accidit cum incipit oſſis corruptio ex malitia complexionis carnis, ſecunda ibi (Et ſi timeẽ qꝫ corruptio oſſis:)

ꝓzima in duas.ꝑmo docet modū curations coꝛruptiōis ossis.zᵒ oñdit vbi modus curatōis eius debꝫ caueri ⁊ ab ipsa medici fugere.zª ibi(Et qñ os est coꝛruptū.)ꝓzima in duas.ꝑmo oñdit modū curatōis coꝛruptionis ossis qñ nō est multū ꝓfundatū in osse.zᵒ oñdit modū cure eiᵒ qñ iam est amplius ꝓfundata in osse.zª ibi(Et si fuerit ossis coꝛruptio ꝓfundioꝛ)ꝓzima in duas.ꝑmo docet modum curatōis cū opatōe manuali.zᵒ docet modū curatiōis eiᵒ cum medicīs quādo cum eis possibilis est hec curatio.zª ibi.(Et qñ cadunt coꝛtices ⁊c̄.)totū qđ dicit in his caplis manifestum est nō indigēs expōne.Uexꝫ qñ os est coꝛruptū ex capite coxe ⁊ sicut spōdiles doꝛsi tūc fugemus ⁊c̄. Et causa huius est:qꝛ nō est possibilis talis curatio ꝓpter magnitudinē ossis coꝛrupti:⁊ ꝓpter ꝓpinquitatē ad membꝛū nobile sicut est nucha.Nūc aūt moꝛituri solis ꝓnosticis sunt relinquēdi.vt dī in cōmento illius affoꝛismi ꝑme particule qñ in statu est egritudo ⁊c̄.

¶De modis seruātibus os coꝛruptū. CAP. XII.

Nquit eleuet caro ab osse ita vt ponatur in extremitate eius filū cū quo tendat ad supꝛioꝛa vitte.ergo tendat cum eo mēbꝫ:aut aliud ex illo loco ad infeꝛioꝛa vt nō associent ei dentes ⁊ serra ipm.Et qñ est tibi necessariū serrare costaꝫ: aut os sub quo est tunica aut aliqđ nobile sicut tunica costaꝫ nuche:pone sub serra laminā qua conseꝛuetur mēbꝫ nobile.Oꝛ si caro fuerit ꝑm rotunditatē suā tota discoopta tūc serra ipm qm oꝛitur caro sup os qđ iam discooptū est ex oībus lateribus suis.Oꝛ si ptes ossis coꝛrupti fuerint ꝓme iuncture tūc extrahe ipm ex iunctura.⁊ si coꝛrumpit os brachij totum aut cruris: tunc auferat totū.Caput aūt anche ⁊ coxe ⁊ spondiles doꝛsi qñ coꝛrumpunt tūc fugiat ex curatione eoꝝ ꝓpter locum anche.

¶In ista parte:qꝛ aliqñ opꝫ nos serrare os docet Aui.moduꝫ serrature eius.Et ꝑmo facit hoc.zᵒ ostendit vbi talis modus obseruari nō debet.secūda ibi(Caput aūt coxe ⁊ anche).q̄ dicit manifesta sunt.

¶De eo quod remanet de frustis ossium ⁊ coꝛticum eoꝝ in vlceribus consolidatis. CAP. XIII.

Llud qđ est meliᵒ est vt nō festinet in extractione eoꝝ:imo dimittant nature ⁊ adiuuētur ⁊ illud cum attractiōe pauca eoꝝ q̄ extrabunt in spatio nō festino.Et non moueant cum medicis ⁊ operatiōe manus. nam qđ extractū est violēter non euacuatur qn faciat accidere vlcera fistulosa. Cū ergo expellit ea natura ad cutē ⁊ incipiunt exire ⁊ iā separata sunt tunc icarna ⁊ cura vulnus.Et silr est iudiciū in frustis eoꝝ ⁊ pānicullis de quoꝝ veritate est vt manifestētur: nā cū tu ꝓperas et extrabis ea violēter tūc est in eis timoꝛ spasmi ⁊ ꝑmixtiōis ⁊ febꝛiū. Oꝛ si fiant sanioſa non est in eis magnū nocumentū.si autē vis scire medicinas illius tunc de illis est medicamen huiusmodi. sumant oleū vetus ⁊ ceracitria ⁊ sordities vasoꝝ apuꝫ q̄ vtreqꝫ sint qꝫtū est oleū: deide soluāt oia: deide sumat ꝑs vna eusoꝛbij ⁊ ꝑs vna lactis titimalli ⁊ tres ptes aristologie ⁊ fiat ex eis sicut ceratū.Et sumantur itex ammoniacū ⁊ bdelliū ⁊ liniant cum oleo de lilio: deide aggregādo totū cum ꝓtritōe fiat empl'm ⁊ ponat desup.ipm.n.est de illis que extrahūt ossa cū velocitate ⁊ facilitate.

¶In isto capło docet Aui.modū curationis ⁊ extractiōis coꝛticum ossiū ⁊ frustoꝝ que aliqñ ⁊ non pfecte sunt separata a carne ⁊ osse.⁊ ꝑmo ostendit modū conuenientē extractōis ipsoꝝ.⁊ oñdit etiā quis est modus incōueniens. zᵒ ipse narrat medicīas in spāli ꝑ quas fit extractio hec. ibi zª(Si aūt vis scire) manifestū est ⁊c̄.

¶De medicinis fracture ossis. CAP. XIIII.

Racture est curatio cuꝫ manu quā dicemus ⁊ curatio cū medicis quas dicemus conferētibus fracture ossium ⁊ toꝛsioni.Epithima ad fracturam ⁊ toꝛsionē. Re.mugath mes excoꝛticatoꝝ añ.ꝛ. aloes maluauisci albi.acatie añ.v.luti.ꝛꝛ.liniātur cum albumine oui si fuerit apa calm.Itexꝫ folia aletbil ⁊ cupꝛessi ⁊ myrthi ⁊ salicis terātur ⁊ exꝑimant ⁊ sumant galie.⁊ rose ⁊ cepa narcisci est de illis que dicta sunt ⁊ de sandalis rub.⁊ bolusar.⁊ laudanū ⁊ faufel ⁊ kamaba ⁊ altea ⁊ mes ⁊ acatia ⁊ melilotū ⁊ sansucuꝫ ⁊ adde in eo si indiges calefactiōe sansucum ⁊ enulam ⁊ cupꝛessum.Ad fracturā ⁊ toꝛsionē cum apate calo. Re.mes excoꝛticatoꝛū .ʒ.ꝛꝛ. mugat balaustie acatie emplastret ⁊ est foꝛte valde.⁊ de medicis eiᵒ sunt folia myrthi ⁊ laudanū ⁊ gallia ⁊ crocus ⁊ lutum est bonū attritioni.⁊ oleū iterū est iuuatiuū ad fracturā et ad dislocatōeꝫ et ad toꝛsionem. Iterum mugath et mes altea acaria lutum aloes myrrha liniātur cum aqua myrthi.

¶In illo capło Auicen. ponit moduꝫ curationis fracture ossium inquantū talis modus curatōis ex medicinis dependet.⁊ in hoc capło nihil facit nisi qᵘ medicinas vtiles in fractura ossiū que adiuuant ad ꝯsolidationē ipsoꝝ ponit.mugat.i.bdelliū.mes.i.fasioli rubei.luti.i.boli armēi. vel pōt intelligi ꝑ lutum terra sigillata. alethil.i. folia tamariſci masculi.Gallia potest eē gūma egrediēs ab arboꝛe mirabolānoꝝ citrinoꝝ.altea.i.maluauiscus.omnia alia que dicit plana sunt.

Hic finitur expositio tertie Sen.⁊ quarte quarti canōis Auicē. inq̄tū est spectās scientie cirugie ꝑ quaꝫ ꝑncipalis facta est hec expositio. in diuersis aūt temꝑoꝛibus hoc opus pfecimus. Naꝫ vsq; ad tractatum de vlceribus hoc opus fecimus dum eramus adhuc iuuenis in sciētia medicie.studueramus.n. Bononie vno ānо in sciētia medicine:deinde ꝓpter guerrā que tunc Bonōie erat discessimus de studio ⁊ adhesimus patri qui in hac sciētia pꝛe ceteris erat expertus ⁊ cū eo commoꝛans adhuc iuuenis sic videns ipsuꝫ quottidie operari motus fui ad scribendum aliquid sup istā partē.quarti canonis Aui.⁊ exposuimus vsq; ad tractatū de vlceribꝰ.

ibi vo tūc supſedimus ⁊ reuersi fuim⁹ ad studiū Bonoñ. ⁊ studuimus continue quattuor annis in scientia medicine. in quarto vo anno dei gr̄a mihi cōcedente fuimus doctorati in ista sciētia: ⁊ legimus cōtinue duob⁹ ānis. Postmodū vo q̄ ꝑuatum fuit studiuz Boñ. coacti recessimus a studio illo ⁊ venimus ad ciuitatem Senaz ⁊ venimus ibi ad salariū ⁊ vocati. ibi vo ex rogamīe quorūdā scholarium amicoz nr̄oz reincepimus opus hoc. hic aūt incepimus ad tractatū de vlcerib⁹. ⁊ hoc opus pfecim⁹. ⁊ q̄ primā partē fecimus cū adhuc eramus iuuenis etate ⁊ sciētia valde. Sic si aliq̄ essent impfecte dicta q̄z bñ rōnabiliter excusatio mihi fiet. volumus. n. mutare illa dicta aliter q̄z fecerimus vt nulli appeat esse mirabile si sic in breui tpe sit pōle alicui homini ꝓuenire in scientia ad ea de quibus multis apparet esse mirabile: ſz poti⁹ de illis que scripsimus tunc gr̄as deo agemus. De istis aūt q̄ secundo scripsimus dum iam eramus docti in scia medicīe si aliq̄ sint minus dicta q̄z bñ vel omissa q̄rimus idulgētiā.

¶ Ego Dyn⁹ dō Florētia medicīe minimus hec oia scripsi.

¶ Fen qnta incipit de restauratōe. ⁊ est tractatus tres.

¶ Tractatus p̄imus de dislocatōe ⁊ restauratiōe.

¶ De sermone vl̄i de dislocatōe. CAP. I.

DIslocatio est egressio ossis ex loco suo q̄ est p̄ naturā apud illud qd̄ ei vicinū existit integra. Si aūt non egrediat integre nominat̄ separatio iūcture ad partē ꝓfundā aut ꝓcedentē aut eminētem q̄ cognoscit sensu. Et ē separatio nō integra quaz qdā nominant torsionē. Cū ergo est lesio q̄ nō mouet os: ꝛ attrahit qd̄ contineat ipm: tunc est alguaenu et nō est ex gn̄e torsionis: et q̄nq̄z accidit iūcture res tertia: et est vt elōget̄ et addat sup̄ lōgitudinē suā naturalē: ⁊ nō consequit̄ ad hoc dislocationem. verūtamen fit facilis dislocationis. et illud quidem multotiens accidit in adiutorio et cotra.

¶ Clarissimi doctoris Gentilis de Florentia super p̄muz ⁊ secundū tractatū Fen quinte. quarti canonis Auicēne .s. de dislocatiōibus ⁊ fracturis: quos Dynus nō exposuit: expositio incipit feliciter.

POstquam Aui. īsuperiori Fen determinauit de solone cōtinuitatis ⁊ cura ei⁹: in ista qnta Fen determiat de restauratōe. ¶ Nōndū q̄ ossa dislocant̄ ⁊ frāgunt̄: ⁊ dr̄ia inter dislocationem ⁊ fracturā est ista: q̄ dislocatio ē ꝓpria iūcturis: vt q̄n os egredit̄ a iunctura sua. Fractura est ꝓpria ꝓtinēti ossiū: vt q̄n os frāgit̄ nō in iūctura. Et iō ista Fen diuidit̄ in ptes duas: q̄z p̄mo determiat de dislocatiōe. z⁹ de fractura. ibi scōa (Fractura ē solo ꝓtinuitatis) p̄ma ī duas: q̄z p̄mo determiat Aui. de dislocatōe in gn̄ali. z⁹ in pticulari. ibi z⁹ (Accidit mandibule inferiori) p̄ma in tres: q̄z p̄ ponit capl̄m gn̄ale de dislocatōe. z⁹ ponit capl̄m de signis dislocatiōis. 3⁹ ponit capl̄m de cura dislocatōis in vl̄i. ibi z⁹ (Accidit in iunctura) ibi 3⁹ (Nō eūat̄ qn dislocatio.) p̄ma in duas: q̄z p̄mo Aui. oñdit qd ē dislocatio. z⁹ pōit duos cañ. ibi z⁹ (Et prauior dislocatōe) p̄ma in tres: q̄z p̄mo Auic. oñdit quid est dislocatio. z⁹ oñdit boīes q̄ sunt magis apti vt patiantur dislocatōez. 3⁹ oñdit que iuncture sunt faciles ad dislocādū. ibi z⁹ (Et de boībus sunt) ibi 3⁹ (Et de iuncturis qdē

sūt) dicit sic de p̄ma pte: q̄ dislocatio est integra egressio ossis a loco ⁊ situ suo: q̄ locus ē p̄ nām apud illud. s. os qō est alteri ossi vicinū. Et si tale os nō egrediat̄ integre a iunctura sua noiat̄ sepatio. ⁊ talis sepatio pōt fieri aut ad ptē ossis ꝓcedentē. s. supioreꝫ: que sepatio cognoscit̄ sensu. i. ad visuz ⁊ ad tactū: quā separatiōem quidā noiant torsionez. Et subdit: q̄ q̄n ē lesio nō mouēs locū ⁊ situz ossiū: ſz accidit illud qō ꝓtinet os noiatū alguaenu. Et hoc nō est de genere torsionis. ⁊ q̄nq̄z iūcture accidit res tertia: ⁊ est .s. ista res 3⁹ vt elongetur. s. iunctura: ⁊ fiat maior q̄z sit ſz lōgitudinē nālez: ⁊ nō adhuc est dislocatio: vez tñ est facilis ad dislocādū. Et istud accidit mltotiēs in adiutorio ⁊ cotra. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de boībus est qdā q̄ p̄parat⁹ est dislocatōi in iuncturis suis: q̄n ꝓcauitates ossiuz iuncturaz suaz nō sunt ꝓfunde. ⁊ bucelle q̄ ingrediunt̄ eas nō sunt intrātes. ⁊ ligamentū qō ordinat̄ inter ea ambo nō est firmū: immo debile in creatiōe sua minutū. Aut humidū suscipiēs extēsionē. Aut iam effuse sunt ad ipm humiditates viscose lubricare facientes. Aut fracti sunt margines ꝓcauitatū ossiū in quas īgrediunt̄ de ossibus iūcturaz: quare fiunt ꝓcauitates prostrate sup̄ quas nō est distictio.

¶ Oñdit boīes q̄ sunt magis apti ad dislocatōem: ⁊ dicit sic. q̄ de boībus est quidā q̄ est p̄parat⁹ dislocatōi ī iuncturis suis. Et rō est: q̄z ꝓcauitates ossiū siue iuncturaruz nō sunt ꝓfunde ⁊ buccelle q̄ ingrediunt̄ istas ꝓcauitates nō sunt intrātes in creatione sua in illas iūcturas: ⁊ sic os minutū. aut̄ ꝓ sed ⁊ humidū est suscipiēs extensionē. s. faciliter: aut. s. isti boīes sunt apti ad dislocatiōem: ꝓpter q̄z multe būiditates viscose sunt effuse ad iūcturas illius hominis. aut. s. sunt apti ad dislocanduz: ꝓpter q̄z margines concauitatis ossiū istoz hominuz sunt fracti: quare fiunt concauitates prostrate. i. plane super quas non est distinctio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et de iūcturis qdē sunt iuncture facilis dislocatiōis. Et de eis sunt iuncture prauе dislocationis: ⁊ de eis sunt medie. Facilis ergo sicut iūctura poplitis ꝓpter lenitatez ligamenti sui: q̄n ipsa est creata lenis ligamēti ꝓpter iuuamēta scita in anatomia. ergo fit ꝓpter illud facilis dislocatōis: ⁊ ꝓpter illud sustentat̄ cuz pila. ⁊ fit itez facilis reditōis ad salutē. nā facilitas reditionis est ſm quātitatē facilitatis dislocationis: ⁊ difficultas ei⁹ est ſm difficultatē eius. ⁊ iūctura humeri est ꝓprima ei in macilētis nō in pinguibus. Prauе vo dislocationis sunt sicut iūctura digitorū. ipse. n. fortasse nō dislocant̄: imo frangunt̄ añq̄z dislocent̄ ⁊ sicut iunctura cubiti: ⁊ ꝓpter illud reditio ei⁹ est prava. Ade die vo sunt sicut iuncture anche. Et q̄nq̄z accidit vt fiat facilis dislocatiōis que nō est facilis dislocatōis ꝓpter aliquā causaruz: quare fit ēt facilis reditionis sicut accidit vt fiat pyris anche plena būiditate. quare fit facilis eius dislocatio: ⁊ cū hoc fit facilis eius reditio sicut acci-

dit habẽtibus venam vese. quare ei omni hora dislocatur eius ancha ⁊ redit per quẽlibet laborem: deinde dislocaꝫ postea redit ⁊ hoc idiget cauterio ⁊ non alio.

¶ Oñdit q̃ iũcture sunt faciles ad dislocãdũ. ⁊ dicit sic: q̃ de iũcturis q̃dã sunt q̃ sunt facilis dislocatiõis: ⁊ q̃dã sũt medie: vt qz nõ sic facilr dislocanꝫ. Et facilis dislocatõis est. s. iũctura poplitis. i. geniculi: ⁊ hoc est: qz ista iũctura ẽ ligata cũ leui ligamẽto pp iuuamẽta scita in anathomia. ⁊ sic pp hoc fit facilis dislocatõis. s. ista iunctura: ⁊ est facilis restauratõis: qz omne mẽbr̃ qõ facilr dislocaꝫ facilr restauraꝫ: ⁊ facilitas restauratõis ẽ ꝑ q̃titatẽ facilitatis dislocatõis: ⁊ difficultas restauratõis est ꝑm difficultatẽ dislocatõis. ⁊ iũctura humeri est ꝓxima iũcture poplitis ad restaurãdũ. ⁊ subdit q̃ mẽbr̃ qõ ẽ prave dislocatiõis q̃n istud membr̃ ẽ facilis dislocatiõis pp aliq̃s cãm: tunc fit ẽt istud membr̃ facilis restauratõis. Exempluz. sicut accidit vt pixis ãche fuit plena hũiditate: ⁊ fit facilis eiꝰ dislocatio. ⁊ cũ hoc facilr restauraꝫ: sicut accidit hñtibus venã vase. i. varices ꝓpe anchã. quare ancha illiꝰ dislocatur vna hora post aliã: ⁊ redit facilr: deide itez dislocaꝫ. postea redit: ⁊ talis in cura indiget cauterio. ⁊ nõ alio remedio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et pravior dislocatio est cũ qua abscindunt capita frustoꝝ ossis qõ conglutinat os cuz osse ⁊ paꝫ reuertiꝫ ad dispõnẽ suã naturalẽ: ⁊ plurimũ illius fit in capite anche: deinde in capite adiutorij ⁊ in duobꝰ focilibꝰ duoꝝ pedũ apud calcaneum. Et dislocatio quidez est fedior q̃ fractura cum neq̃ redit dislocatio neq̃ restauratur fractura.

¶ Ponit duos cañ. ⁊ dicit sic ꝺ ꝑmo: q̃ illa ẽ pravior dislocatio: cũ qua capita ossiũ abscinduntꝫ: qõ caput ꝯglutinat os cũ osse. ⁊ ista dislocatio non redit ad suã dispõnẽ nãlẽ. ⁊ talis dislocatio plimũ fit i capite anche ⁊ in capite adiutorꝝ vt in cubito: ⁊ in duobꝰ focilibꝰ duorum pedũ apud calcaneũ. Et subdit de secũdo cañ. q̃ fedior dislocatio. q̃z ꝑ fractura est illa cum neq̃ dislocatio redit neq̃ fractura restauratur.

¶ De signis dislocationis vniuersalibus. CAP. II.

Accidit in iunctura iclinatio ⁊ ꝓfunditas isolita sicut accidit accñs apparẽs in magnitudine carnis spatule ⁊ in dislocatõe iũcture pedis ⁊ magis apparens q̃z illa q̃ est iunctura colli. ⁊ cõparatio est ex illis q̃ extrahunt illud extractõe sana. ⁊ est vt confideres locũ infirmũ cũ sorore sua sana illiꝰ infirmi eiusdẽ nõ alterius. ⁊ cũ videris iunctura nõ moueri. tunc iudica q̃ dislocata ẽ dislocatõe integra: sicut qñ mouet motu suo ad oẽs partes ⁊ puenit ad oẽs fines suos. nõ est cuz ea egritudo pendẽs cũ sepatione.

¶ Posito capl̃o vl̃i ꝺ dislocatõe ponit signa dislocatiõis. ⁊ diuidit in partes tres. qz ꝑmo põit signa dislocatõs vl̃is. zº ponit signa ꝯtorsiõis. 3º ponit signa additõis longitudinis iũcture. ibi zª (Et vt videaꝫ) ibi 3ª (Signa aũt eius) dicit sic de ꝑma pte: q̃ si iũctura dislocaꝫ accidit in ea inclinatio ⁊ ꝓfunditas insolita: sicut accidit in magnitudine carnis spatule ⁊ ĩ dislocatõe iũcture pedis: ⁊ magis apparens q̃z illa q̃ accidit in iũctura colli. vt qñ os dislocaꝫ ad ptẽ exteriorẽ facit gibbositatẽ. ⁊ si vis cognoscere ptẽ infirmã: oz te cõparare ad partẽ sanã: vt ꝑsideres iunctura infirmã cũ sorore sua sana illiꝰ eiusdẽ infirmi ⁊ nõ alterius. Et tu videris iũcturã nõ moueri iudica q̃ ẽ dislocata dislocatõe integra: sicut si iunctura moueret motu suo ad oẽs ptes: ⁊ puenit ad oẽs fines suos: nõ est tũc in iũctura egritudo pendẽs cũ sepatõe. i. dislocatõe.

¶ De signis declinationis. CAP. III.

Est vt videaꝫ concauitas cũ augmento alteriꝰ lateris ⁊ privet in sensu augmẽto: qõ fuit sensatuz ad interiora in huiusmodi cum hoc q̃ quidam motus est possibilis.

¶ Ponit signa cõtorsionis. ⁊ dicit sic: q̃ signũ declinatõis. i. ꝯtorsiõis: ẽ vt videaꝫ ꝯcauitas cũ augmẽto lateris alterius. ⁊ illud augmẽtũ qõ fuit sensatũ in iunctura ꝓuet sensu. i. qz nõ videaꝫ nec tangaꝫ: ⁊ cuz tali declinatione ẽ motus q̃dam membri possibilis.

¶ De signis additionis longitudinis iuncture absq̃ dislocatione. CAPITVLVM IIII.

Signũ eiꝰ est vt sit sicut suspensa: cum ergo cõprehenderis eã redit ad mẽsuram suam naturalẽ absq̃ labore: si vero dimiseris eam redit ad mensuram suaz accidẽtalẽ. ⁊ accidit ꝓfunditas in quã fortasse ingrediꝫ digitus: vbi non est caro vehementis multitudinis sicut hũerus.

¶ Ponit signa additõis lõgitudis iuncture. ⁊ dic sic: q̃ signũ additõis lõgitudis iũcture absq̃ dislocatiõe ẽ vt iunctura sit sicut suspẽsa ⁊ cũ ꝑhenderis ꝓximẽdo istã iũcturam redit ad mensurã suã nãlem. ⁊ qñq̃ in iunctura accidit ꝓfunditas in quã ingrediꝫ digitus: ⁊ hoc in illis iũcturis vbi nõ ẽ caro vehemñtis multitudis sicut hũerus.

¶ De curatõe declinatõis ⁊ dislocatõis. CAP. V.

Non euacuaꝫ qn dislocatio: aut peruenit ad modicũ singularis: aut cõposita cum egritudine alia ex vlcere ⁊ vulnere ⁊ apate ⁊ alijs.

¶ Ponit capl̃z vl̃e de cura dislocatõis. ⁊ duo facꝫ: qz ꝑ põit curã vl̃em de dislocatiõe. zº ponit curaz de cõtorsione. 3º ponit curã elõgatõis iũcture. ibi zª (Et declinatõi itez) ibi 3ª (Opz vt reducaꝫ) ꝑma in duas: qz ꝑmo ꝛuic. ꝑmittit intentõez suã. zº exeq̃t ponẽdo curã. ibi zª (Qz si fuerit cũ alia) dicit sic de ꝑma pte. q̃ dislocatio nõ eũaꝫ qn pueniat ad modicuz singularis. i. simplex aut composita egritudine alia vt si eẽt composita dislocatio cũ vlcere aut cũ apate aut cũ vulnere aut alys. ¶ Deide cũ dic.

¶ Qz si fuerit cũ alia. tunc oportebit vt consideres: qñ si dislocatio fuerit ex illis q̃ redeunt cũ tensione leui nõ faciẽte dolere vlcus dolore vehemẽti q̃ pducit ad apa non tolerabile facere dislocatõez. ⁊ si res fuerit ecõtrario. tũc opz vt cureꝫ in primis vlcus: aut vulnus: deide cura dislocatõez ⁊ ꝓprie in iuncturis difficilibꝰ. Cũ vo volumus curare dislocatõez. tunc forte ꝓducit illud ad spasmũ maximũ ꝑm plim. ⁊ ꝓprie quãdo dislocatio est in mẽbris primis mẽbris principalibꝰ. ⁊ filr est dispõ in apatibꝰ in qbꝰ est regimẽ ꝑm q̃ nos experimur. Nã si

res fuerit facilis ⁊ nō cōmouet ex ea dolor: nec reditio cū ea est difficilis restauramus dislocationē ⁊ non curamus. Si aūt accidit dolor. tūc opz vt nō ꝓsumamus: ⁊ si fecerimus: tunc oporet vt destruamus ligaturam si fuerit dolorosa. Qz si ingrediat cū facilitate curabimus apostema itex: ⁊ vlcus.

¶ Exegī ponēdo curā: ⁊ duas facit. qz ꝑ ponit curā. zo cañ. curatiuos dislocatōis simplicis. ibi za (Dislocatōis aūt) ꝑma in duas: qz ꝑmo Aui. ponit cañ. curatiuuz qñ dislocatio esset cōpōita cū vulnere aut apate. zo ponit cañ. curatiuum qñ dislocatio esset cōpōita cū fractura. ibi za (Et si fuerit dislocatio ⁊ fractura.) dicit sic de prima parte. q; si dislocatio fuerit cōpōita cuz alia egritudine: tūc oz vt tu ꝓsideres: qñ si dislocatio fuerit ex illis dislocatōibꝰ q̄ restaurant faciliter ⁊ cū tensione leui nō faciēdo dolere vlcus dolore vehemēti: q dolor pducat ad apa intolerabile tūc fac redire dislocatōez: deide cura aliā egritudinē. Et si dislocatio fuerit ex illis dislocatiōibꝰ q̄ restaurant cuz difficultate ⁊ cū tensione forti: opz añq̄ curet dislocatio vt curet in ꝑmis vlcus aut vulnus: deide cura dislocationez: qñ si volumus ꝑmo curare dislocatōez ista tunc fortasse pducit ad spasmuz: ⁊ ꝑprie qñ eēt dislocatio ꝑxima mēbrī ꝑncipalibꝰ. ⁊ sicut dcm̄ est de dislocatiōe cōpōita cū vulnere. ita oz vt itelligat de dislocatōe cōpōita cum apate. nā si dislocatio cōpōita cū apate fuerit de dislocationibꝰ q̄ faciliter restaurant sine extēsiōe vehementi restaret ꝑmo dislocatio: deide curet apa. Si aūt accidit ꝓp restaurationez dolor. tūc nō ꝓsumamus ad curādum dislocatiōez. Et subdit. q; si nos fecerimus: vt qz curamꝰ dislocatiōem opz vt soluat ligatura si fuerit dolorosa. Et subdit q; si iūctura ingrediat cū facilitate curabimus iterum apa ⁊ vlcus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et si fuerit dislocatio ⁊ fractura simul ⁊ fuerit tēsio in parte vna ꝑmittēs regimen vtriusq; rei fiat. Et sapiēs qdē narrauit q; cecidit lapis sup extremitatē humeri bois: ⁊ vulnerata ē cutis ⁊ caro donec appuit extremitas lacerti nuda: ⁊ iā dislocatū erat subtus eā caput furcule. tunc ergo qdā stolidoꝝ experimentatoꝝ occupatus est in equādo os ⁊ reduxit super ipm carnē ⁊ cutē: ⁊ emplastrauit ⁊ strinxit: quare accidit vt feteret caro ⁊ corrūperet ꝑpter vicinitatem suā os donec factū est viride. Et nō sciuit q; oz vt huiusmodi caro abscindat ⁊ coquat ille locus cū oleo feruente. ⁊ fit si fuerit illic apa magnū opz vt curet apa in primis.

¶ Ponit cañ. curatiuū qñ dislocatio fuerit cōpōita cum fractura. ⁊ dicit sic q; si dislocatio fuerit cōpōita cuz fractura. ita q; fuerit taliter in vna pte q; ꝑmittat curā fracture simul cū dislocatiōe fiat. ⁊ subdit q; qdā sapiēs dixit q; qdaz narrauit q; lapis cecidit supra extremitatē humeri bois ⁊ vulnerata est cutis ⁊ caro donec apperet extremitas lacerti nuda ⁊ sub humero erat dislocatū caput furcule. tūc qdā medicus stolidus est occupatus in restaurādo os ⁊ reduxit sup os carnē ⁊ emplauit ⁊ restrixit: quare accidit vt feteret caro: ⁊ corrūpet donec factū est os viride ⁊ nō sciuit iste medicꝰ curare istā corruptōem ossis. ita vt coqueret locū cum oleo calido. ⁊ ēt nesciuit q; qñ est apa magnū oportet vt in ꝑmis curet apostema: deinde dislocatio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ In dislocatiōis aūt singularis ⁊ simplicis rectificatōe regimē est vt tēdat ad ꝛriū partis a q̄ separatuz est donec opponat extremitas ossis extremitati ossis alterī⁹: deide reducat ad locū a quo exiuit: ⁊ tunc redit. Et multotiens qdez significat illud vox q̄ audit: deide liget ⁊ in ligatura est securitas ab apate: aut aditoꝛium ne apostemet. ⁊ necessitas ad ꝓhibēdū apa laboriosum est maioꝛ ⁊ abhoꝛret vt mēbꝛo obuiēt pāni calidi: qm̄ ipsi calefaciūt ⁊ addūt in apate: imo opz vt sint infusi cerato ifrigidato: aut vino ponrico. verūtamē Hyp. iussit vt tardetur tēsio ⁊ reditio vsq; ad diem tertiū ⁊ quartū nisi in diebus exceptis.

¶ Ponit cañ. curatiuos dislocatōis simplicis. ⁊ dicit sic. q; in rectificatōe dislocatōis singularis simplicis ē regimē: ⁊ est vt iūctura extendat ad partē ꝛriā ab illa a qua est separata donec reducat ad locū a quo exiuit. ⁊ tunc redit ⁊ multotiēs significat reditionem iuncture vox q̄ auditur: deinde postq; reducta est ligetur: qm̄ ligatura adiuuat ne mēbꝝ apet. Et subdit q; maioꝛ necessitas q̄ sit: est vt ꝓhibeat ne in iunctura accidat apa laboriosuz. ⁊ iō abhoꝛret ne mēbꝛo obuiēt pāniculi: qm̄ ipsi calefaciūt ⁊ addunt in apate: imo opz vt isti pāni sint infusi ceroto ifrigidato aut vino pontico. i. stiptico. Sed Hypoc. iussit vt tardetur restauratio vsq; ad diē 3m vel 4m: nisi ī dieb⁹ exceptis. i. ī certis iūcturis in qb⁹ oz vt immediate fiat restauratio.

¶ Et declinatōi itex nēcia sunt huiusmodi: deinde liget. ⁊ qñ mēbrū dislocat in omni motu ⁊ quotiens redit dislocat. tunc illud est ꝑpter mollificatōez ⁊ būiditatē. q̄re idiget cauterio.

¶ Ponit curā torsionis. ⁊ duo facit: qz ꝑmo facit hoc. scō subiungit qōdā. ibi za (Et qñ remanet) dicit sic de ꝑa pte: q; declinatiōi itex sunt nēcia bꝫ. s. supius dicta. Et subdit q; qñ mēbꝝ dislocat ex omni motu ⁊ quotiens redit dislocat. tunc illud est ꝑpter mollificatōez ⁊ humiditatem: quare indiget cauterio ⁊ nō alio: ⁊ hoc vt desiccet illa buditas. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et qñ remanet post reditōez dislocatiōi: aut sepationi durities ⁊ quasi apa administra epithimata ⁊ embrocas lenificantia. In iceptōe ꝛo indiget epithimatibꝰ ⁊ embrocis ꝯfortātibꝰ. ⁊ melius est vt embroceť sup strictura ꝑculdubio: in hyeme qdez cū oleo calefacto qō sit ex oleis ꝯfortantibꝰ: ⁊ in estate cū aq̄ frida.

¶ Subiūgit qōdā. ⁊ dicit sic: q; si post restauratōez remanet durities in iūctura ⁊ q̄si apa: debes ministrare epithimata ⁊ embrocas lenificatiuas. ⁊ in ꝑmo indiget embrocis confortantibus: ⁊ melius est vt membrum embrocetur in hyeme cum oleo calefacto: ⁊ in estate cum aqua frigida. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et oportet vt sit cibatio in dislocatis cum eo quod confortat iuncturam ⁊ ligat eam secundum similitudinem necessitatis.

¶ Subiūgit aliud. ⁊ dicit sic: q; cibatio in dislocatōe oz vt sit cū eo qō ꝯfortat: sic eēnt extremitates aialiū: ⁊ ē qō cō fortat iūcturā ⁊ ligat eā fm firmitudinē necessitatis.

¶ De curatione elongatõis iũcture. CAP. VI.

Portet vt reuocetur os mollificatuz ad iteriora illius in quo quiescit a quo mollificatuz est: z emplastretur cum emplastris in quibus est virtus stipti ca cõmixtis cuz eis que habent virtutez calefa/ctiuam sicut si misceantur galle: z balaustie z acatia z similia sicut cuz aliquantulo campho re z costi z vince. Et iteruz sufficiat quod est sicut mirr cupressi z iuniperus z reliqua que ca dunt in emplastris rupture. deinde stringatur sicut caput.

¶ Ponit curã elongatiõis iuncture z dicit sic: q̃ os mollifi catũ. i. elongatũ oz vt reducat ad interiora illius a quo est mollificatũ: z postea empletur cũ emplis in q̃bus sit vtus stiptica cõmixtis cũ eis illis que hñt virtutẽ calefactiuam et ponit ea z sunt nota ad litteram.

¶ De dislocatione mandibule. CAP. VII.

Accidit mandibule inferiori vt dislocetur ab ordine suo: quare remanet os apertuz q̃uis sit illud de illis que paruz fiunt z non accidit casu complecto. Et cuz dislocatur inclinatur ad anteriora ex contrario eius quod accidit apud mollificationez que fortasse accidit ei apud saltuz z est applicatio vnius eoruz ad aliaz difficilis licet non priuetur motu cuz lacertis suis qui veniunt ei a posterioribus. Et quandoq̃ accidit dislocatio ex latere vno: est ergo tunc forma significãs ipsaz cuz declinatio mandibule est ad anteriora cuz transuersatione.

¶ Posito cap⁹ vlĩ de dislocatiõe z cura eius determiat de dislocatõe magis pticulari: z dicit in ptes tot de quot mẽbris determiat. ptes patẽt iferius. Istud capl'm est de dislocatiõe mãdibule z. z. facit. q̃ p̃ ponit signa dislocatiõis mãdibule. z⁰ ponit curã. ibi z⁰. (Et curatio qdez vna) dic̃ sic de p̃ma pte. q̃ mãdibule iferiori accidit vt dislocet̃ ab ordine suo: q̃re os manet aptũ: lz talis dislocatio parũ accidat. Et sic tale mẽbrũ nõ dislocat̃ pfecte. Et q̃ mãdibula relaxat̃ q̃ relaxatio fortasse accidit ei apud saltũ: z subdit q̃ applicatio vnius mãdibulaz ad aliã est difficilis: lz ista mãdibula dislocet̃ ex vno latere. Et est forma significãs istã dislocationẽ: q̃ mãdibula est transuersata ad anteriora. Deinde cum dicit.

¶ Et curatio quidez est vna. Et est de summa eius quod indiget vt festinetur ad reducendũ ipsuz: z si nõ: perducet ad egritudines z nocumenta: z cuz hoc fit praua eius reditio. naz facilior reditio eius est illa q̃ est velocior. q̃ si differatur indurat z apostemat z extendit lacertos z cõmouet febres inseparabiles z dolorez capitis stantẽ propter illud quod associatur ei de vehementia tensionis lacertoruz: z fortasse fit res praua donec iterficit in decimo. Et q̃nq̃ accidit vt soluatur ei venter cuz superfluitatibus colericis multis puris z cuomat simile eis: quare oz vt festinetur ad curaz.

¶ Ponit curã dislocatiõis mãdibule: z. z. facit. q̃ p̃ Auicẽ. p̃mittit illõ. z⁰ ponit curã. z⁰ subiũgit q̃ndã can̄. ibi z⁰. (Et modus ei⁹ ẽ.) ibi z⁰. (Et signũ eq̃tiõis eius.) dicit sic de p̃⁰ pte. q̃ q̃litercũq̃ sit dislocatio mãdibule curatio est vna z talis dislocatio idiget vt festinet̃ ad reducendũ: q̃n si nõ reducit̃ festinãter pducet ad egritudies z nocumẽta z praua fiet reductio eius. Nam facilior ei⁹ reductio ẽ illa q̃ fit velociter nã si differat̃ indurat z apat z extẽdit lacertos: z mouet febrẽ z dolorẽ capitis firmũ z fortasse fit res praua donec iterficit in decimo. Et q̃nq̃ soluit̃ ei venter cũ superfluitatib⁹ colericis. q̃re oz vt festinet̃ ad curã eius. Deinde cũ dicit.

¶ Et modus regiminis eius est vt teneat vnus caput eius: deinde intromittit restauratoz pollicem suuz in os z conuenit infirmo mollificare mandibulaz suaz ex omni modo. Nam illic sunt lacerti qui iaz transuersati sunt propter vehementiaz dislocationis: postea moueat mandibulaz dextraz z sinistraz: deinde extendat eã subito: deinde reducat eaz. Et ipsa quidez non intrat ad illud a quo separata est nisi retro: quare oportet vt extendat eam ita vt equetur ẽm illaz preparationem.

¶ Ponit curã z dicit sic. q̃ modus dislocationis dislocate mãdibule est vt vnus hõ teneat caput infirmi z restauratoz itromittat pollicẽ suũ i os ifirmi ita q̃ p̃ ifirmus mollificauerit mãdibulã p oẽm modũ. nã illic sunt lacerti qui iã sunt trãsuersati pp vehementiã dislocationis. postea restauratoz moueat mãdibulã dextrã z sinistrã: deiñ restauratoz extẽdat mãdibulã subito: postea ipellat eã ad locuz suũ. Et subdit q̃ mãdibula nõ intrat ad locũ suum nisi retro: z sic oz vt mãdibula extendat̃: z reducatur ꝑz istã preparationẽ. s. dictã. Deinde cum dicit.

¶ Et signuz equatiõis eius est equatio quadruploruz z coopertura z clausio oris: deinde sustentetur cuz puluillis z cerato ex cera z oleo ro. deinde dimittat eaz quoniã sanabitur q̃z velocius est possibile. Si autez non festine fiat z iaz acciderit duricies oportebit tunc vt incipias z lenias duriciez cuz embrocis ex aqua calida z oleo in balneo embrocatione plurima dõec leniatur: deinde sedeat restauratoz post infirmũ z trahat mandibulã eius ad posteriora donec locetur z stringatur.

¶ Subiũgit quosdã can̄. p̃mo ponit p̃mũ. z⁰ ponit scõz. ibi scõa. (Et post illud) dicit sic de p̃mo can̄. q̃ signũ q̃n mandibula est eq̃ta est: q̃ q̃ttuor ossa mãdibularũ sunt eq̃ta: z ifirmus claudit os: deinde post reductionẽ mãdibule oz vt fiat strictura z sustentet̃ cum puluillis z cerato z cera z oleo ro. deinde dimittat eã q̃n sanabit̃ q̃z velociꝰ est pol'e. Et subdit q̃ si restauratio mãdibule nõ fiat festine: z iam acciderit duricies: oz tũc vt lenias duritiem cuz embrocis cũ aqua cal'a z oleo in balneo embrocatione plurima donec leniat̃. Et restauratoz oz sedere post infirmũ z trahat mãdibulaz ad posteriora donec diligenter ligetur z stringatur. Deinde cum dicit.

¶ Et opz post illud vt resupinetur eger sup puluinar cuius ipletio fit lenis z teneat vn⁹ caput

cius vt nō moueatur vsqzquo cōpleat sanatio.

¶ Ponit alium cañ. z dicit sic. q postq̄z mandibula restaurata fuerit eger resupinet sup puluinar: impletio cui⁹ sit ex re humili z leui: z vnus teneat caput eius z nō moueatur caput vsqzquo cōpleatur sanatio.

¶ De dislocatione furcule. CAP. VIII.

Alquit: furcula non separat a latere iteriore qm̄ ipsa est continuata cuz pectore non separata ab eo. Et ꝓpter h̄ non mouetur ex hoc latere. Et si percutiatur deforis ꝑcussione vehementi z stringat tunc ipsa equatur z curatur curatione q̄ curatur si frangitur. Verumtamen extremitas eius que sequtur humerū z separatur ex eo non dislocatur plurimū quoniaz lacertus qui habz duo capita prohibet eaz ab hoc. z prohibet eā iteruz caput spatule. z non mouetur iterū furcula motu vehementi quoniaz ipsa non est posita nisi vt separet pectus z amplificet ipz. Et propter hoc est furcula facta homini soli inter aliqua animalia.

¶ Posito capitulo de dislocatione mandibule: ponit capitulum de dislocatione furcule: z duas facit. quia primo ostendit quō dislocat furcula. z⁰ ondit curaz dislocatiōis furcule. ibi scōa. (Et si accidat ei dislocatio ex luctamie.) Dicit sic de ꝑma pte. q furcula non separatur a latere superiori qm̄ furcula est continuata cuz pectore: z sic pectus non permittit eam dislocari. Et subdit q si furcula dislocatur a parte exteriori z cōprimatur deforis cōpressione vehementi z stringat tunc equat z curat eadē cura cuz q̄ curat si frāgitur. Et subdit q extremitas furcule que sequtur humerū nō dislocatur: sz separatur ab humero qm̄ lacertus habens duo capita ꝓhibet eam ab ista dislocatōe: et ꝓhibet eaz iterū caput spatule: z etiā furcula non mouetur motu vehementi quo possit dislocari. furcula non est posita ꝓpter aliud nisi vt amplificet pectus. Et ideo inter oia aialia soli boi est facta furcula. Deinde cū dicit.

¶ Et si accidat ei dislocatio ex luctamine aut ex re alia simili huic tunc ipsa equatur z ingredit ad locū suū cuz manu aut pulullis plurimis q ponunt super eaz cuz ligatura q̄ necessaria est. Et rectificat hec cura extremitates humeri iterū cū separant z reducit eas ad locū suū. z illō quo ligant furcula z humerus est os cartilaginosum: z ip̄m ingrossat in macilentis. z quando remouet existimat ille cui non est experientia q caput adiutorij iaz separatū sit aut exiuit de loco suo: z q caput spatule videt tūc acuti⁹ z videt locus qui est ea inferior cōcauus: verū oportet vt distinguat cuz significationib⁹. Be curatiōe eius est vt nullo modo applicetur ad caput: z similiter humerus.

¶ Ponit curam furcule z dicit sic. q si furcule accidat dislocatio ex luctamine aut ex re alia simili huic tc̄ ꝑmo opz q equetur z igrediatur ad locū suum cum manu aut cum pulullis plimis qui ponuntur sup furcula cū ligatura necessaria: z hec cura rectificat etiam extremitatez humeri cum separatur. Et subdit q illud quo humerus z furcula

ligantur ē os cartilaginosuz: z tale os ingrossatur in macilētis. Et qn̄ remouetur os istud a loco suo extimat ille cui nō est experientia q sit dislocatuz caput adiutorij: qn̄ caput spatule videtur tc̄ acutuz z locus qui est iferior eo videtur cōcauus. veruz oz vt distinguat cuz significationibus. Et subdit q quando extremitas furcule vel humeri dislocatur nullo modo humerus oz eleuari ad caput qm̄ ꝓhibet restaurationē z debitā cōiunctionē ptium.

¶ De dislocatione humeri. CAP. IX.

Humerus quādoq̄z dislocat aut in dislocatione spatule ambigit z magnificat si dislocat: veruz quādoq̄z accidit iuncture humeri z adiutorio vt dislocetur focile quoniā eius concauitas nō est profunda z ligamenta ei⁹ nō sunt firma: imo sunt lenia subtilia posita ꝓpter illud facilis motus.

¶ Ponit capl̄m de dislocatiōe humeri z z⁰ facit. qz primo oñdit quot modis humerus dislocatur. z⁰ ponit signa dislocationis humeri. z⁰ ponit eius curam. ibi scōa. (Signuz eius est.) ibi tertia. (Curatio qdez illius.) ꝑma in. z. qz primo facit quod dcm̄ ē. z⁰ ponit duos cañ. ibi scōa. (Et qn̄q̄z accidit.) ꝑma in. z. qz ꝑmo Auicē. premittit. z⁰ exequitur. ibi scōa. (Et eius dislocatio.) dicit sic de ꝑma parte q humerus qn̄q̄z dislocatur: z dubitatur nunqd spatula dislocetur: z si dislocat est dislocatio magna. Et subdit q quādoq̄z accidit iuncture humeri vt focile dislocetur ex adiutorio eius z rō. qz iunctura in quaz ingreditur adiutoriuz non est ꝓfunda. z ligamēta istius focilis non sunt firma: imo sunt lenia subtilia apposita. Et pp id opz vt adiutorium sit facilis motus. Et notādū q hūerus hz duas ptes. q̄rū vna alligatur cū furcula z cū spatula: z est pars superior: z alia est pars iferior que notatur focile: q̄ itrat in partez superiorē: z ambe iste ptes possūt dislocari. Deide cū dicit.

¶ Et eius dislocatio est res in qua nō accidit in eo qd̄ scimus nisi ꝑm partē vnaz exitus apparens plurimus: ipsa enim non dislocat ad superiora: quoniā eminentia humeri ꝓhibet ipsam: neq̄z ad posteriora qm̄ spatula ꝓhibet eam: neq̄z ad partez ventris qm̄ lacertus habens duo capita ex anteriori nō permittit eaz cū ꝓhibitione capitis humeri. Verū nō dislocat nisi ad latus domesticū aut siluestre. Et separat ad illō separatione parua. Ad latus vero iterius igredit quandoq̄z exitu plurimo z proprie in extenuatis macilentis: in istis enim cadit dislocatio aditorij z eius reditio per quālibz cām. z res vtreq̄z sunt in pinguibus praue valde.

¶ Oñdit quot modis pōt humerus dislocari: z dicit sic. q humerus nō dislocat nisi ꝑm vnā ptē. z ad talē ptē est exitus eius plurimus z apparēs: z humerus non potest dislocari ad supiora: qm̄ iunctura supior humeri ꝓhibet istam dislocationē: z nō dislocatur humerus ad posteriora. qm̄ spatula ꝓhibet istam dislocationē: neq̄z humerus dislocatur ad ptē ventris ex añriori qm̄ lacert⁹ hūs duo capita ꝓhibet dislocationē istā. Verū hūerus non dislocat nisi ad lat⁹ domesticū aut siluestre. z sepat ad ista latera sepatiōe parua: sz ad lat⁹ iferi⁹ egredit exitu plurimo z ꝑpe in macilētis: qm̄ in macilētis cadit dislocatio z reditio humeri propter quālibz cām: z in piguibus talis dislocatio z reductio sunt praue. Deinde cum dicit.

¶ Et qñq; accidit adiutorio dislocatio in hora partus difficilis ⁊ apud sectionē ab embryone deinde si nō redit velociter nō crescit post illud in longitudine ⁊ remanet post illud cubit⁹ paruus q̄uis rectificet. ⁊ qñq; nō recipit etiā in q̄busdā eor: imo remanet brevis minut⁹ minutū hñs adiutoriū: ⁊ brachiū in plurib⁹ eor recipit ⁊ fit bene dispōnis in pluribus eor: sed est fm dispōnē brevē similis pedi mustelle. Cora ño nō euacuat a duab⁹ diminutionib⁹ sil.

¶ Ponit duos cañ. ibi ponit scōz. (Et qñq; accidit adiutorio) dic sic de p̄ma parte: quandoq; in hora ptus difficilis accidit dislocatio adiutorio embrionis apud sepationē eius a matrice: si talis dislocatio nō restaurat velociter tūc nō crescit illud membrū dislocatū in longitudine. Et dato q̄ rectificet cubitus si dislocat remanet paruus: ⁊ in plurib⁹ eor adiutoriū si dislocat nō recipit restaurationē: imo remanet brevis minutus hñs minutū adiutoriū ⁊ brachiū. Et subdit q̄ si adiutoriū recipit restaurationez: ⁊ fit bene dispōnis tamē remanet adiutoriū breue simile pedi mustele. ⁊ si in tali hora dislocat cora nō euacuat q̄n remaneat diminuta: vel si restaurat: vl si nō restaurat. Deiñ cū dic.

¶ Et qñ accidit adiutorio fractura in latitudie sua deide restaurat tūc nō est possibile reducere dislocationē eius nisi ⁊ frangat restauratio.

¶ Ponit scōz cañ. ⁊ dicit sic. q̄ qñ adiutorium frangitur in latitudine: deinde restaurat tunc si dislocat nō est pōle reducere dislocationē nisi frangat restauratio.

¶ De signis dislocationis adiutory. CAP. X.

Signū eius est vt videat p̄cauitas apō caput humeri ⁊ in firmamēto: verū tamē istud nō est p̄priū isti: imo est iterū p̄pter cōuersionē capitis spatule ⁊ videt extremitas humeri alteri⁹ acutior hac extremitate si nō acciderit ei iterū sepatio in scip̄a aut in osse qō est caput eius per offensionē aut per aliud. Et q̄nq; sedat cū curatione lesio eius ⁊ existimat q̄ nō sit lesio cū eo. Et videt capiti adiutorij dislocatio cū eminētia plurima in parte subascelle ad inferiora. ⁊ fortasse est pōle in ifantib⁹ vt equet caput adiutorij ⁊ videat adiutoriū nō bñ annexū lateri bonitate ānexionis manus sane ad quā nō appropinquat nisi cū labore ⁊ dolore vehemēti. Cr si desiderat eleuare manū ad supiora ⁊ tāgere aurē suā non p̄paratur ei: ⁊ difficiles fiunt ei motus alij. Et ista signa iterum quandoq; accidunt p̄pter torsionem ⁊ apostema ⁊ percussionem.

¶ Ponit signa dislocatiōis humeri ⁊ sic dicit. q̄ signū per qō cognoscit dislocatio adiutory est vt videat cōcauitas apud caput humeri ⁊ videat ifirmatio. verūtamē ista cōcauitas apud caput humeri nō est p̄priū signū dislocationis adiutory: imo accidit ista cōcauitas p̄p̄ uersionē spatule ⁊ videt extremitas humeri sani acutior. i. altior extremitate humeri ifirmi nisi sana dislocet aut accidit dislocatio in osse qō est caput spatule aut p̄ offensionez aut per aliud. Et subdit q̄ qñq; curatiōe sedatur lesio istius ossis ⁊ extimat q̄ nō sit lesio in eo. Et qñ adiutoriuz dislocatur in pte subascelle videt dislocatio magna. Et subdit q̄ fortasse est possibile vt in ifantib⁹ caput adiutory equet: ⁊ tñ non videatur bene annexū sic est pars sana: ad quaz ptez sanā nō appropinquat pars lesa nisi cū labore ⁊ dolore vehementi: ⁊ si desiderat eleuare manū suā ad supiora ⁊ velit tangere aurē suaz nō possit ⁊ etiā difficulter mouet illā ptem alijs motibus: ⁊ huiusmodi signa quādoq; accidunt p̄ torsionem ⁊ apostema aut p̄cussionē.

¶ De cura dislocationis adiutory. CAP. XI.

Curatio q̄dem illius que de illa est facilis ⁊ in corporibus infantiū ⁊ qui leuia habent corpora est vt extendatur cum manu ⁊ intromittat sub titillico apud p̄pinquitatem capitis adiutorij: deinde tenet illam p̄pinquitatem ⁊ impellat eam ad supiora ⁊ manus altera extendat adiutoriū ad inferiora. Et fortasse est possibile in ifantibus vt equetur caput adiutorij cuz digito medio ⁊ extendatur cū illa eadem manu.

¶ Posito cap⁹ de dislocatiōe humeri ⁊ signis eius ponit capitulū de cura: ⁊. z. facit. qz p̄ ponit modū curationis istius dislocatiōis qñ accidit corporibus fortib⁹. ibi scōa. (Que aūt est vehemētioris) dicit sic de p̄ma pte: q̄ curatio illi⁹ dislocationis q̄ ē facilis ⁊ est i corporibus ifantiū ⁊ eorū q̄ bñt corpora humida: ē vt extendat illud os cū manu ⁊ caput adiutory itromittatur in locū suū ita q̄ vna man⁹ extendat adiutoriū ad iferiora ⁊ reliqua manus restauratoris itromittat caput adiutory ad locū suuz. Et fortasse est pōle vt adiutoriū equetur cū manu: vt qz cū digito medio p̄emat caput adiutory ⁊ cū alia manu extēdat adiutoriū Deinde cum dicit.

¶ Que aūt est vehemētioris dislocatiōis in corporibus fortib⁹: leuior modor in illo est vt restaurator itromittat pedem suū in lat⁹ infirmi ⁊ locet calcaneum suum p̄pe caput adiutorij: aut pillam siccam: aut inunctaz si fuerit apostema adherens p̄pe caput adiutorij ifirmo resupino. Et extendat manuz manibus suis fm rectitudinem quasi velit eradicare eam ex spatula ⁊ iclinet manū suā parumper ad interiora: ⁊ igredietur. ⁊ iste est rectior modoruz omniuz ⁊ leniorum eorum.

¶ Ponit modū curatiōis istius dislocatiōis adiutory quādo accidit in corpib⁹ fortib⁹: ⁊. z. facit. qz p̄ facit qō dcz ē. z: oñdit qd est fiendū postq; redierit dislocatio ad locū suū ibi scōa. (Cuz g̃ redit dislocatio.) p̄ma ps diuidit in ptes q̄ttuor: sic 4^or modos curatiōis ponit. ibi z^a. (Et itez q̄rit vir fortis.) ibi 3^a. (Et qñ fit paruuz.) ibi 4^a. (Et medicat qñq;.) dicit sic de p̄ma pte q̄ illa dislocatio q̄ est vehemētioris dislocatiōis i corporibus fortibus leniorum modoruz equatiōis ē vt restaurator itromittat pedē suū. i. calcaneū sub titillico p̄pe caput adiutory: aut itromittat pilā siccā. Et si fuerit ap̄a in adiutorio mitte pilā aut pedē inūctuz ⁊ restaurator extēdat manū ifirmi manibus suis ita q̄ ifirmus iaceat resupine: et declinet parumper manuz suā ad interiora: ⁊ ille modus est rectior modus oiuz modoruz ⁊ leniorum eor. Deinde cum dicit.

¶ Et iterū querat vir fortis longus longior ifirmo ⁊ itromittat humerū suū subascella ifirmi

ꝛ eleuet ipm a terra suspensuz ab humero suo ꝛ iaz extendit manū eius ad ventrez ipsius. Oz si infirmus fuerit leuis ponderis cuius corpus nō grauet sup manū eius suspendat cū eo aliqd qd grauet ipz: ꝛ qñqz ponitur loco pedis perpendicularis eleuata super terrā. ꝛ est super caput ei⁹ pila ex pānis ꝛ ex corijs stans in operatione loco humeri viri. ꝛ restauratoꝛ extendit manū a latere alio ꝛ grauat virū si necessarium est ei illud cū pondere: aut suspensione.

¶ Ponit aliū modū curationis ꝛ dicit sic. ꝙ dz eē vnus vir fortis longus plusqz ifirmus: ꝛ iste vir itromittat humerū suū subascella ifirmi ꝛ leuet ifirmū suspensuz a terra ꝛ extendat manū ifirmi ad ventrē. Et si ifirm⁹ fuerit leuis pōderis apponat ad corpus ifirmi aliqd qd grauet ipm ꝛ qñqz ponit pila sicca in humero ifirmi: ꝛ facit opationē quaz faciebat humerus viri. Et ali⁹ restauratoꝛ qñqz grauet in istū virū ꝑm ꝙ est neciū. Deinde cum dicit.

¶ Et qñ fit prauū: aut fit difficile ꝛ plongat tps tunc fortasse idiges eo qd est fortius post embrocationes ꝛ balneatões. ꝛ fit qñqz instrm simile manubrio sarculi: ꝛ est virga breuis cuius longitudo est lōgitudo adiutoꝛij: aut plus: aut minus sup cuius caput est pila. ꝛ ipsius pila facilioꝛ est vt sit ex pānis ꝛ corijs: ꝛ ipellit cū illa virga illa spera sub titillico. ꝛ opz tūc cū voluntas est vt fiat vt annectat vir fortis instrm titillico ipellendo ipm cū eo ad supioza: aut duo viri donec resistant restaurationi extēdenti manū ꝛ teneat vir alius humerū eius alterū vt nō separet subito: aut ipellat illū humerū ꝛ restauratoꝛ ille iā incepit extendere manū eius ꝛ trahere eā ac si volūtate eius sit vt separet eā a spatula eradicādo ꝛ sit illud ad añrioza parūper. Et qñ fit illud cadit adiutoꝛiū in iunctura sua: deinde pila annectatur titillico annexione fortī sustētando ad supioza caput adiutoꝛij. ꝛ oz vt sit sustētatio ꝑm ipm ꝛ spera sit sup illud qd sequit caput adiutoꝛij in ifirmo. ꝛ opz vt in fine qd est sub eo vt nō frangat adiutoꝛiū: qm̄ non est pole post restaurationē eius vt redeat ad locum suuz ꝓpter illud qd sciuisti.

¶ Ponit 3ᵐ modū curationis: ꝛ sic dicit. ꝙ si dislocatio sit prava ad reducendū: ꝛ iam plōgatū fuerit tps tunc debes balneare ꝛ embrocare membrū: deide debes habere vnū instrm siē vnū manubriū ꝛ debes brē vnā pilā factā ex corys aut pānis ꝛ debes ponere istaz pilaz sub titillico ꝛ debes ponere eaz cū isto manubrio ꝛ vnus dz stare ad equādū humerū ꝛ alter dz extēdere manū ꝛ ꝓtrahere eā fortiter ad iferioza. Deinde cū dicit.

¶ Et medicatur qñqz cū scala ita vt ponatur caput adiutoꝛij sup gradū scale q iam lenificatus est ꝛ preparatus cū inuolutionibus ꝑm formā cōuenientē: ꝛ suspendit vir ex alio latere ꝛ extenditur manus ꝛ igredit caput adiutoꝛij in locum suuz. Uerū opz vt sit suspensio ꝛ gradus scale ꝓpter caput adiutoꝛij vt nō frangat ꝛ foꝛ tasse ponit loco gradus ꝛ glomeris spici res potens ex illo eodē loco ꝛ nō remouet ab eo ad locum aliuz: qm̄ timet ex hoc fractura adiutoꝛij. Et curatur qñqz alijs modis deriuatis ex istis modis: ꝛ melioꝛ modoꝝ est modus primus.

¶ Ponit 4ᵐ modū ꝛ sic dicit. ꝙ caput adiutoꝛy dz poni super gradū scale qui sit ꝓparatus: ꝛ lenificatus ꝛ inuolut⁹ pānis: ita vt nō ledat ꝛ ab alio latere dz extendi manus et igredieē in locū suū. Et oz vt gradus scale bñ ponat iuxta caput adiutoꝛy vt non ledat aut vtatur restauratoꝛ alys mōis deriuatis ab istis: ꝛ melioꝛ modoꝝ ē modus ꝓmus. Deinde cum dicit.

¶ Cū ergo redit dislocatio ad locū suū tūc melioꝛ ligatura eius est vt ligeē pila cū humero ligatura facta cū vittis latis ꝓhibentibus separationē eius qd redit: ꝛ opz vt penetret vitta sup ipm aut vitta alia desuper ꝑz modū cruris vsqz ad humerū alterū. ꝛ qñqz cadit crur super humerū ifirmū: deinde ligat adiutoꝛiū cuz latere ad iferioza ꝛ ligatur cubitus ꝛ extremitas manus ad superioza ex parte colli ꝛ non resoluit vsqz ad septimuz aut post ipm. ꝛ ciba ipsum sicut scis. Oz si assiduatio fiat quotiens redit tūc necessarium est cauterium.

¶ Oñdit qd fiendū postqz redit dislocatio: ꝛ dicit sic. ꝙ cū redit dislocatio ad locū suū: tūc melioꝛ ligatura est vt ligetur pila cum humero. Et ponit modum ligationis qui est notus ad litteram.

¶ De dislocatione spatule. CAP. XII.

Am dictū est illud: ꝛ est de illis quorum casus non accidit ꝛ mirantur ex ea tales quales Hyppo. ꝛ Gal.

¶ Posito cap⁹ de dislocatiõe humeri. ponit capl̄z de dislocatiõe spatule: ꝛ dicit sic. ꝙ de dislocatõe spatule iaz dictū est. s. in ca⁹ de dislocatiõe humeri. Et spatula ē de illis quorū cās. i. dislocatio nō accidit ꝛ de dislocatiõe spatule mirantur tales quales sunt Hyppo. ꝛ Galienus.

¶ De dislocatõib⁹ ossis parui apud hūerū. CAP. XIII.

Accidit quandoqz ossi paruo quod est caput humeri vt separetur a loco suo. quare accidit etiam concauitas sicut in dislocatione.

¶ Ponit capl̄z de dislocatiõe ossis parui existētis apd humerū: ꝛ. z. fac. qz p fac. qd dictū est. z⁹ ponit ei⁹ curā. ibi z⁹. (Nō oz.) dicit sic de p⁹ pte. ꝙ qñqz accidit vt os paruz qd est caput humeri separet a loco suo: quare accidit concauitas sicut dislocaretur.

¶ De cura. CAP. XIIII.

On oz vt extendatur tensione fracti: ꝛ coartetur ꝛ stringatur cū digitis ꝛ iclinetur ad locū suuz ꝛ stringat sicut stringit furcula cū pulullis. Nam ipa ligatura iterū qñqz facit ipm redire ad locum suuz violenter: ꝛ nō curatur de illo qd est de vehementia illius ligature ꝛ seruatione eius sicut cura-

tur de eo in furcula.

¶ Ponit curã ⁊ dicit sic. ꝙ nõ oꝫ qñ istõ os est separatũ vt extendat̃ ac si esset fractũ: sꝫ coartet̃ ⁊ cõstringat̃ cũ digitis ⁊ iclinet̃ ad locuꝫ suũ ⁊ ĩstringatur sic̃ stringet̃ furcula cũ puluillis qñ ligatura qñqꝫ facit redire ipm os ad locũ suũ violenter ⁊ nõ curat̃ in separatione istius ossis de ligatura vehementi: sicut curatur de ligatura vehementi infractura furcule.

CAP. XV.

¶ De dislocatione cubiti.

Huius membri dislocatio fit difficilis ⁊ fit difficilis ipsius reditio ꝓpter vehemẽtiã ligamẽtoꝝ cõtinentiũ ipm ⁊ coꝝ breuitatẽ ⁊ ꝓpter suaꝫ ꝯrietatem cõcauitati. ⁊ qñqꝫ accidit ei separatio parua. ⁊ accidit ei dislocatio integra in quibusdã horis. Et qñ dislocatur significat eius dislocationem gibbositas in latere ⁊ arcuatio in latere. ⁊ deterioꝛ eius est ꝙ dislocatur ad posterioꝛa: qñ est inobediẽtis curatiõis valde. Et plurima quidẽ dislocatio nõ accidit nisi in focili inferioꝛi ⁊ est turpioꝛ ⁊ fedioꝛ ꝓpter illud qꝺ accidit ei de reditione. focili vero superioꝛi parũ accidit. ⁊ nõ est cũ feditate dislocationis iferioris: qñ ipm est vehementioris continuitatis cuiꝫ vola ⁊ est longinquius ab hoc vt remoueat̃. ⁊ nõ est possibile vt dislocet̃ vnũ duoꝝ faciliuꝫ nisi elongetur a secundo elongatione aliqua.

¶ Ponit capl'ꝫ de dislocatiõe cubiti: ⁊ z. facit. qꝛ ꝑ ꝑmittit capl'ꝫ. zº ponit capl'ꝫ de cura. ibi scꝺa. (Oꝫ vt festinet̃.) dic̃ sic de ꝑma ꝓte ꝙ dislocatio cubiti fit difficilis ⁊ reditio eiꝰ fit difficilis ꝓꝑ vehemẽtiã ligamẽtoꝝ cõtinẽtiũ ipm ⁊ eorũ breuitatẽ: ꝓpterea: qꝛ cõcauitas istiꝰ iũcture est ꝯria. Et subdit ꝙ qñqꝫ accidit cubito sepatio parua: ⁊ qñqꝫ dislocatur cubitus itegre in gbusdam horis. Et qñ cubitus dislocatur signãt dislocationẽ eius gibbositas in latere cubiti ⁊ arcuatio in latere. Et deterioꝛ dislocatio est illa q̃ fit ad posterioꝛa: qñ est inobedientis reditiõis valde. Et plurima qdem dislocatio nõ accidit nisi in focili iferioꝛi: ⁊ talis dislocatio est fedioꝛ ⁊ turpioꝛ: ꝓpterea: qꝛ ẽ difficile istud mẽbrũ ad reducendũ: sꝫ focili supioꝛi parũ accidit vt dislocetur: ⁊ qñ dislocatur nõ est ita feda ⁊ turpis dislocatio focilis iferioris: ⁊ focile supius est bñ cõtinuatũ cũ vola manꝰ ⁊ est ab hoc longinquius vt moueat̃: ⁊ nõ est poꝉe vt dislocet̃ vnũ duoꝝ faciliũ nisi dislocet̃ a focili. zº aliq̃ dislocatione.

CAP. XVI.

¶ De cura.

Oportet vt festinet̃ ad eiꝰ curationẽ: qñ ꝓperat ad ipꝫ apa̅ calm ꝓhibens a curatione: qñ extendere ad equãdũ ipm tunc ꝓducit ad perditionẽ: lꝫ iteruꝫ nõ sit possibile vt equetur apa̅te illic exñte. Et separationi quidem parue succurritur cum qualibet difficultate: imo adiungat volam cuiꝫ reditione eius ad locũ suum.

¶ Ponit curã dislocatiõis cubiti: ⁊ z. facit. qꝛ ꝑ ꝑmittit qꝺdaꝫ. zº exequit̃ ponẽdo curã. ibi zª. (Et dislocatio ꝩpleta) dicit sic de ꝑma ꝓte. ꝙ oꝫ vt ad curationẽ istius dislocationis festinet̃: qñ ad istud membrũ qñ dislocat̃ ꝓperat apa̅ calm qꝺ ꝓhibet curationeꝫ. Naꝫ extendere qñ est apa̅ in

isto membro vt equet̃ ꝓducit ad ꝓditionẽ: ⁊ nõ est poꝉe vt equetur exñte illic apa̅te. Et subdit ꝙ dislocatio parua reducit̃ cũ q̃libet difficultate: ĩmo adiungit volam cũ reditione ad locũ suuꝫ. Deinde cum dicit.

¶ At dislocatio cõpleta si ẽ ad anterioꝛa est regimẽ. ⁊ si est ad posterioꝛa est ei regimẽ aliud. ⁊ illa q̃ est ad añrioꝛa redit ad locũ suuꝫ cũ percutit vola sua humerũ q opponit̃ ei ꝑcussionibus aliquibus manu iam ꝓparata sicut oporteꝛ: ⁊ adiuuat̃ manu altera ⁊ ingreditur.

¶ Exegtur ponẽdo curã: ⁊ ꝑmo ponit curã dislocatiõis cubiti q̃ est ad anterioꝛa. zº ponit curã dislocationis cubiti q̃ ẽ ad posterioꝛa. ibi scꝺa. (Dislocatio vero ad posterioꝛa.) dicit sic de ꝑma ꝓte. ꝙ si dislocatio cõpleta fuerit ad anterioꝛa aut ad posterioꝛa vnaq̃qꝫ hꝫ regiñ: ⁊ dislocatio q̃ est ad anterioꝛa redit ad locũ suũ cũ restauratoꝛ volaꝫ manꝰ ad humerũ q opponit̃ ei percutit ꝑcussionibus aliquibus: ⁊ manus ꝓparet̃: sicut opꝫ ⁊ adiuuatur cũ manu altera ⁊ ingreditur. Deinde cum dicit.

¶ Dislocatio vero ad posterioꝛa oꝫ vt extendatur tensiõe vehemẽti: deiñ ꝑcutiat eã ad posterioꝛa. Qꝛ si nõ obedit ꝑ illud teneant adiutoriũ ⁊ brachiuꝫ duo fortes ⁊ liniat restauratoꝛ manũ suã cũ oleo ⁊ icipiat abstergẽdo iungere cubitũ cũ vehemẽtia donec igrediatur: deide oꝫ vt stringat ipm ⁊ ponat brachio suspensoriuꝫ dimittens cubitũ angulatũ ꝑm q̃ꝫtitatẽ quã tolerat in ꝓma hoꝛa: deinde nõ cesset cõstringere suspẽsoriũ paulatim donec ꝯstrigat̃ angulus.

¶ Ponit curã dislocationis cubiti qñ cubitus dislocatur ad posterioꝛa: ⁊ dicit sic. ꝙ dislocatio q̃ fit ad posterioꝛa oꝫ vt extẽdat̃ mẽbrũ extẽsione vehemẽti: deide oꝫ ꝑcutere ad posterioꝛa. ꝙ si ꝑ istõ nõ eq̃t duo viri fortes debẽt tenere brachiũ adiutoriũ. ⁊ restauratoꝛ leniat manuꝫ suaꝫ cũ oleo. ⁊ icipiat restauratoꝛ abstergere ⁊ strigere cubituꝫ cũ vehementia donec ingrediatur: deinde oꝫ vt suspendat brachiũ: ⁊ ponat cubito suspensoriũ vt dimittat cubitũ angulatũ ꝑm q̃ꝫtitatem quã tolerat in ꝓma hoꝛa: deinde nõ debet cessare constringere suspensoꝛium paulatim donec ille angulus constringatur.

CAP. XVII.

¶ De dislocatiõe iũcture rascete.

Iunctura rascete est facilis dislocationis ⁊ difficilis vnitionis. naꝫ qñ extenditur extẽsione parua ⁊ opponit̃ vnũ duoꝝ mẽbroꝛũ alteri redit: sꝫ eius bucellatio est praua: qñ illud qꝺ cõtinet ipsaꝫ de coꝛporibꝰ apa̅t̃ ⁊ ꝓhibet bonitatẽ vnitiõis.

¶ Ponit caᵐ de dislocatiõe rascete iuncture: ⁊ z. facꝫ. qꝛ primo ꝑmittit de dislocatiõe eius. zº ponit curã. (Et modus extensionis.) Dicit sic de ꝑma ꝓte. ꝙ iunctura rascete est facilis dislocatõis ⁊ est difficilis equatiõis. naꝫ qñ ista iunctura extendit̃ parua extensione ⁊ vnũ os opponitur alteri redit: sꝫ bucellatio eius. ſ. in iunctura est parua qñ rascta continet multa ossa. Deinde cũ dicit.

¶ Et modus extẽsionis eius est vt extendat vir focile ad posterioꝛa ⁊ extẽdat restauratoꝛ volam ad ꝯriuꝫ illius ꝓtis: ĩmo ad anterioꝛa: ⁊ extẽdat vnũq̃qꝫ digitũ icipiẽs a pollice ⁊ ꝓue-

niens ad minimū:nā equatur per illud ⁊ redit: deinde emplastret ipam ⁊ stringat.

¶ Ponit curā ⁊ dicit sic.qꝫ modus extēsionis isti⁹ membri vt reducat̄ est iste vt vir extēdat focile ad posteriora ⁊ restaurator extēdat volā ad ꝺriū ipsi⁹:imo extēdat ad añria ra ⁊ extēdat vnūquēqꝫ digitū:ita vt icipiat extēdere a pollice pueniēs ad minutū.ſ.digitum:qm̄ ꝑ hoc eq̄tur ⁊ redit deinde emplastret ipsam ⁊ stringat.

¶ De dislocatiōe digitoꝝ ⁊ signis ei⁹. CAP. XVIII.

QUando dislocant̄ digiti inclinant̄ ad anteriora ⁊ apparet illic eminentia in interioribus ⁊ apparet cōcauitas dorsi ⁊ similiter fit in ossibus rascete.

¶ Ponit capl̄z de dislocatiōe digitoꝝ:⁊.z.facit. qr ꝑ fac̄ B. z°ponit curā.ibi z°.(In reditiōe digitoꝝ.)dicit sic de pria pte.qꝫ qm̄ digiti dislocant̄ inclinā̄t ad partes interiores ⁊ appz illic eminētia in interioribus ⁊ ꝯcauitas appz in dorso: ēt fit sic̄ qm̄ dislocant̄ ossa rascete.

¶ De cura. CAP. XIX.

IN reditiōe digitoꝝ a dislocatiōe ē difficultas quedā ⁊ nō opz vt extendantur extēsiōe equalitimo oz vt expectes sup eos ⁊ eleues radicez ex manu tua sub q̄ cadit radix ei⁹ qm̄ stringis sup eū ad iferiora ac si tu eradices ipm ex loco suo. ⁊ tūc videbis dislocationem iam intrasse ⁊ rectificari.

¶ Ponit curā ⁊ dicit sic.qꝫ in reditōe digitoꝝ a dislocatione ē q̄daz difficultas:⁊ nō oz vt si vis reducere vt extēdas eq̄lr:imo oz vt expectes ⁊ debes eleuare indicez ex manu tua ita vt stringas cū eo tirādo ad superiora ac si tu eradicares digitū a loco suo:⁊ tunc videbis dislocationē iaz intrasse in alio ⁊ clamauisse.

¶ De separatiōe ossiuz rascete. CAP. XX.

OPz vt in ea fiat qꝺ pole ē de eq̄tione ⁊ ipulsiōe ois declinatiōis ⁊ eminētie ad ꝺriū ptis illi⁹ ⁊ positiōe astellarū ⁊ strictura eaꝝ desup vt dimittat̄ super eā ⁊ vt ponat̄ loco earū sup eā plūbū eq̄tū ꝺseruās locū cū grauitate sua: veruz oz vt añq̄ ponat̄ desup astella aut plumbū vt empl'es cū emplastro ꝺfortatiuo de illis q̄ scis ⁊ nō moueat̄.

¶ Ponit curā sepatiōis ossiuz rascete:⁊ dicit sic. qꝫ in sepatiōe ossiuz rescete oz vt fiat illud qꝺ ē pole de eq̄tionē ois declinatiōis ⁊ eminētie ad ꝺriū ptis ⁊ ponas astellas ⁊ strictura desup ⁊ vt ponat̄ loco astellarū plūbū eq̄tū: qm̄ cuz grauitate sua ꝺfuat locū: ſz oz qꝫ añq̄ ponatur astella desuper aut plumbū vt empl'es locū cū emplastro cōfortatiuo ⁊ membrum non moueatur.

¶ De dislocatiōe spōdiliū ⁊ sepatione earū.CAP.XXI.

QUando spōdiles dislocant̄ dislocatione ꝺpleta iterficit ꝓculdubio. ⁊ nō cōpleta iterū qm̄ remouet̄ remotiōe plurima q̄ꝫuis sit min⁹ q̄ꝫ ꝺpleta ē mortalis:qm̄ ꝓculdubio coartat nucca coartatiōe forti si resistit ⁊ nō obedit. Et si ē spōdilis pria colli ⁊ q̄ seqtur eā priuat aial anbelitu ⁊ morit̄ statiz:qm̄ nerui anbelit⁹ coartant̄ q̄re non faciunt opationē suā. Et si ē de spōdilib⁹ dorsi ⁊ dislocat̄ ad ptē iteriorē nō ē pole vt curet̄ ⁊ est de illis q̄ iterficiūt velociter. Et si morat̄ ⁊ nō ē possibile talr qꝫ phibeat anbelitū retinet stercus ⁊ vrinā ⁊ iterfic̄. Et si morat̄ ⁊ nō coartat nuccā coartatiōe vehemēti:aut coartat ⁊ nō apat:aut fedat̄ qꝺ ē cū eo de apate ñ ē excusatio qn nocumētū igrediat̄ nuccā ⁊ neruos q sūt sub illo loco ⁊ facit supfluitates exire inolūtarie. Et si est ad posteriorē tūc nocumētū qꝺ fac̄ nucce ē minus. verū neciuz ē nocumētū iterū. ⁊ coartatio neruorum que debilitat pedes debilitat lacertos vesice ⁊ ani.

¶ Ponit capl̄z de dislocatiōe spōdiliū:⁊.z.facit. qr ꝑ ponit capl̄z de dislocatiōe eoꝝ.z°ponit curā.ibi z°. (In illa quidē)ꝑma in. z.qr ꝑ ꝓmittit quosdaz cañ.de dislocatōe spōdilis.z°oñdit quot modis dislocat̄ spōdilis.ibi z°.(Et qm̄q̄ dislocant̄.)ꝑma in .z.qr ꝑ oñdit accīa que sequunt̄ ad dislocatiōez spōdiliū.z°oñdit cañ.vl'ez curatiuū spōdilis. ibi z°.(Quare necia ē vt⁹ fortis.)dic̄ sic de ꝑma pte.qꝫ qm̄ dislocant̄ spōdiles dislocatiōe ꝺpleta iterfic̄ ꝓculdubio. Etiā si ñ ē cōpleta dislocatio spōdilis ⁊ ē multa iterfic̄:qm̄ ꝓculdubio coartat nuccaz coartatione forti.⁊ sic resistit ⁊ non obedit.ſ.restauratiōi.⁊ si ē spōdilis ꝑ⁹ colli.ſ.illa q̄ dislocat̄ siue sit illa q̄ seqtur ꝑmā spōdilē colli.ſ.illa q̄ dislocatur ꝑuat̄ aia anbelitu ⁊ morit̄ statī:qm̄ nerui anbelit⁹ coartant̄.⁊ sic nō faciūt opationē suā.⁊ si dislocat̄ spōdilis dorsi ad ptē añriorē nō ē pole vt curet̄ ⁊ velociter iterficit:et si morat̄.ſ.ifirm⁹ qꝫ nō moriat̄ ⁊ nō ē talis dislocatio q̄ ꝓhibeat anbelitū retinet stere⁹ ⁊ vrinā ⁊ interficit. Et rō.qr ledit neruos euntes ad illas ptes:⁊ si dislocatio nō coartat nuccā coartatione vehemēti aut coartat nuccā: ⁊ nō apat nō ē excusatio qn nocumētū igrediat̄ nuccā ⁊ neruos qui sunt in illo loco ⁊ tūc supfluitates.ſ.sterc⁹ ⁊ vrina egrediūtur inolūtarie:⁊ ē neciū nocumētū qꝺ debilitat pedes ⁊ lacertos vesice ⁊ ani:qr debilitantur ⁊ leditur nucca que est ꝑmū ꝑncipiū neruoꝝ. Deinde cum dicit.

¶ Quare necia ē ⁊t⁹ fortis ⁊ ipulsio vehemēs ⁊ ꝓcussio magna q̄ fere frāget simenia eius donec redeat ad locū suū: ⁊ añq̄ redeat ad locum suū:iā fracta sunt ꝑ illud eius simenia.

¶ Pōit q̄ndā cañ.curatiuū ⁊ dic̄ sic.qꝫ i dislocatiōe spōdil necia ē ⁊tus fortis ⁊ ipulsio vehemens ⁊ ꝓcussio magna q̄ fere frāgat simenia.i.ligamēta ei⁹ ⁊ añq̄ redeat ad locuz suū iā aptata sint ei⁹ ligamēta. Deinde cum dicit.

¶ Et quandoq̄ dislocantur ad duo latera ⁊ ad superiora. Et in huius quidem capituli diuisionibus iam locuti fuimus vbi locuti fuimus de gibbositate.ergo compleat̄ illic. Et signū illius ē qꝫ vides illic aut eminētiā in posteriorib⁹ aut arcuationē i pectore ac si fractū sit simeniū: ſz i ei⁹ fractura nō ē magnū malum. Et in dislocatione spondilis ē timor mortis.

¶ Oñdit quot modis dislocat̄ spondilis:⁊ dicit sic.qꝫ qm̄q̄ spōdilia dislocant̄ ad duo latera ⁊ nō locuti fuim⁹ de gibbositate.ꝺ hoc ꝺpleat̄ illis.ſ.in illo ca°.Et signū qꝫ spōdiles sint dislocati est quia illic vides aut eminentiam: aut arcuationem ac si esset fractum ligamentuz. Et in fractura istaꝝ partium non est magnuz maluz:sed in dislocatione spondilis est timor.

¶ De cura. CAP. XXII

Illa qdē q̄ est ad interiora ex dorso spes ē pua ⁊ pu⁹ pfect⁹ ē i ei⁹ curatione. Illa q̄ ē ad posteriora idiget ꝓpłone cū genib⁹ ⁊ fortitudie sic ē opatio balneatoꝝ. ⁊ ponāt sup eā cū fortitudie aut faciat ipz iacere sup vētrē suū ⁊ stet sup eū cū calcaneis suis aut fricet ipsum cum aliobich fricatione asini lisfazaracti.

¶ Ponit curā dislocatiōis spōdiliū: ⁊.z.fac.qz p̄ premittit q̄daz.z°ponit modū curatiuū.ibi.z°.(Et si res fuerit vehemētior.)dic sic de p̄° pte.ꝙ puus pfect⁹ē in illa dislocatiōe spōdiliū q̄ ē ad añriora.i.iteriora ex dorso ⁊ ē talis dislocatio valde praua. Illa āt dislocatio q̄ ē ad posteriora indiget ꝓpssiōe cū genib⁹: sic ē opatio balneatoris ⁊ ponant̄ fortiter sup eā: aut ifirm⁹ iaceat sup ventrē suū ⁊ restauratio fiet sup eū cū calcaneis aut fricet ifirmus cū aliosbith Notādū ꝙ aliosbith est quoddaz istrm in forma rotunda inolutū pānis ⁊ stuppa cū quo cōprimit̄. Deide cuz dicit.

¶ Qz si res fuerit vehemētior illa ⁊ fuerit recēs. dixit ℔yp. ꝙ oz vt sumat̄ lignū c⁹ longitudo ⁊ latitudo sit tāte q̄ntitatis q̄ capiat infirmū ⁊ termiet̄ ita vt sit ꝑz hāc mēsurā ꝓpe parietē extēsū ad lat⁹ parietis i lōgitudie ⁊ nō sit elōgatio ei⁹ a pariete plus q̄ntitate vni⁹ pedis: ⁊ ponat̄ sup ipz strat⁹ plan⁹ ad corp⁹ ifirmi: deiñ balneet̄ ⁊ applanet̄ sup lignū aut sup podiale sup faciē suaz: deiñ inoluant̄ sup pect⁹ ifirmi ligature ample duab⁹ vicib⁹ ⁊ earū extremitates egrediant̄ de subascellis ⁊ ligent̄ iter duas spatulas ⁊ ligent̄ extremitates ligaturarū latax ad lignū lōgū sile manubrio mortarij ⁊ eleuet̄ ꝫ lignū sup lignuz positū aut podiale ⁊ det̄ mistro stāti apud caput ifirmi vt teneat ipz vt fiat extremitas iferior inoluta ad aliqd ⁊ extēdat̄ supior q̄ ē apꝫ caput i horza q̄ oz ⁊ fiat p illꝫ extēsio. Et ligentite rū pedes ābo sil' cū ligatura āpla alia sup gēua ⁊ supra duas spatulas iterū: ligando iterū loca q̄ eleuent̄ ex loco i quo aggregant̄ due corde cū ligamēto alio. Et aggregent̄ extremitates horū ligamītoꝝ ⁊ ligent̄ ad lignū aliqꝫ sile manubrio mortarij: sic ē lignū c⁹ p̄cessit narratio. ⁊ eleuet ipm apꝫ extrēitatē ligni primi: deiñ p̄cipe ministris vt extēdāt cū ꝫ ligno extēsiōe q̄ fit ꝼm ordinē. Et de hoib⁹ sūt q̄ faciūt hāc extēsionē cū instris ⁊ sūt sic sagitte sup lignū erectū apꝫ extremitatē h⁹ ligni magni aut podial'. s. duas extremitates q̄ sequunt̄ caput ⁊ pedes q̄n reuoluūtur ille sagitte inoluunt̄ cū eis ligature q̄ extēdūtur. ⁊ oz q̄n fit extēsio vt ipulsio fiat apꝫ gibbositatē cū radice volarū manuuz. Qz si fuerit nobis necesse sedere super ipsum faciemus illud ⁊ non timebimus aliquid.

¶ Exeq̄t ponēdo curā q̄n dislocatio ē fort': ⁊.z.fac.qz p̄ ponit modū curatiōis q̄n dislocatio spōdiliū dorsi est fortis. ponit modū curatōis dislocatōis fcē adiolatura. ibi z°. (Et si dislocat̄.)p̄° in.z.qz p̄ Auic. ponit qꝺ ociū ē. z°docz admīstrare cibū. ibi z°. (Et admīstret̄ cib⁹.)dicit sic de p̄° pte tota Auic. ponit talē modū curatiōis dicēdo sic ꝙ opz vt sumat̄ vnū lignū qꝺ sit q̄ntitatis tāte ꝼz lōgitudinē ⁊ latitudinē q̄ntus est ifirm⁹: ⁊ ponat̄ ꝓpe parietē aliquē istud lignū ita ꝙ istud lignū sit elōgatū a pariete p vnū pedez ⁊ ponat̄ sup istud lignū lect⁹ plan⁹ q̄ntus ē ifirm⁹: deide balneet̄ ifirm⁹ ⁊ applanet̄ sup lignuz: deide ifirmus dz ligari cū ligamētis amplis sup pect⁹ ei⁹ ⁊ extremitates istarū ligaturaꝝ debēt ligari ad lignū: ⁊ istas extremitates ligaturarū debēt tenere ministri. Et iterū ligēt̄ pedes ifirmi cū ligatura alia. Et extremitates istarū ligaturarū ligent̄ ad aliꝺ lignū ⁊ dēt̄ mistris iste extrēitates. Et extēdāt mistri ꝼz ordinez. Et multi boies sūt ꝙ ponūt sup istud lignū q̄ inoluunt̄ ⁊ reuoluūt̄ pāni sup ea. Et q̄n fit extēsio oz vt locus dislocatus restaret̄ ⁊ cōprimat̄: ita ꝙ si sit necesse sedere sup locū dislocatū faciemus. Deinde cum dicit.

¶ Et si non equatur spondilis cum istis rebus ⁊ infirmus fuerit tolerans compressionē: tunc oportet vt concauetur fouea in pariete qui est propinquus cum longitudine similis cānali recipiens gibbositatē cum mēsura q̄ sit lōgitudo fouee q̄ntitatis vni⁹ brachij ⁊ nō sit altior spōdili ifirmi nz iferior ea plz: imo oz vt iā primū sit fcā. Verū ad hāc egritudinē ad quaz dixim⁹ in principio vt sit lignū positū ꝓpe parietē: deiñ sumat̄ tabula eq̄lis mēsure ⁊ ponat̄ vna extremitatū ei⁹ i foueā q̄ ē i pariete ⁊ ponat̄ mediū loci q̄ sequtur ex ea sup gibbositatē: deiñ ipellat̄ extremitas ei⁹ alia iferi⁹ donec videas ꝙ spōdilis iā eq̄ta ē eq̄tiōe manifesta. Et ℔yp. qdē iā dixit ꝙ ꝓcauatio sola absq̄ tabula rectificat hāc rez. ⁊ dixit iterū ꝙ ꝓpssio cū tabula sola fac illꝺ. Qz si illꝺ ē verū: tūc nō ē pole vt admīstret̄ extēsio quā dixim⁹ i principio spēi q̄ noiat̄ sepatio spōdiliū ad añriora absq̄ ꝓpssiōe. Et oz vt p⁹ eq̄tōez admīstres tabulā ꝺ ligno c⁹ latitudo sit q̄ntitas triū digitoꝝ: ⁊ ei⁹ lōgitudo q̄ntitas q̄ ꝓphendit gibbositatē ⁊ qꝺā ptis sane: ⁊ inoluant̄ super eā pāni linei aut stupa incisa vt nō sit dura ⁊ ponatur super gibbositatem ⁊ ligetur cum ligamento quod est necessarium.

¶ Ponit aliū modū curatiōis ⁊ dic sic. ꝙ si spōdilis nō eq̄t p ista: tūc oz vt fiat fouea in pariete ita ꝙ gibbositas īgrediat̄ in illā foueā: ⁊ tūc sup gibbositatē ponat̄ tabula q̄dā q̄ ponat̄ i fouea ⁊ ab alia pte fouee ipellat̄ donec restauretur. Et subdit ꝙ ℔yp. dixit ꝙ sola cauatio curat hāc rē vt ipellendo cū manu aut cū alio instrō. Et dixit iterū ℔yp. ꝙ ꝓpssio cū sola tabula eq̄t: ⁊ si ꝫ nō dic ℔yp. ē vex: tūc nō oz vt admīstret̄ extēsio quā dixim⁹. Et q̄n spōdilis ē eq̄ta tc oz vt admīstres tabulā ꝺ ligno q̄ sit tāta q̄ ꝓphēdat gibbositatē ⁊ aliqd ptis sane. ⁊ inoluat̄ sup eā pān⁹ aut stuppa ⁊ ponatur stuppa sup gibbositatem ⁊ ligetur stuppa ligamento quod est necessariū. Deinde cū dicit.

¶ Et admīstret̄ ifirmo cib⁹ subtilis. Et si remā serit sup illꝺ residuū ex gibbositate tūc oz administrare curationē q̄ fit cū medicis q̄ mollificāt

ꝛ leniunt cū administratione tabule quam narrauimus tempoꝛe lōgo. Et quidam homines administrant tabulam de plumbo.

¶ Docet admistrare cibū ꝛ dicit sic. ꝙ cib⁹ q̄ admistraꝛ oꝫ vt sit subtilis. Et subdit ꝙ si de gibbositate remāserit aliqd residuū: tūc oꝫ admistrare curationē cū modis q̄ mollificaꝛ ꝛ dimittaꝛ ōsup tabulā quā narrauim⁹ tpe lōgo: ꝛ gdā boies sūt q̄ admistrāt tabulā de plūbo. Deinde cū dic.

¶ Et si dislocaꝛ ad vnū duoꝝ laterū equaꝛ cum astella aut astellis duabus ꝛ stringiꝛ.

¶ Ponit modū curatōis dislocatiōis facte ad duo latera: ꝛ dicit sic. ꝙ si fiat dislocatio ad duo latera tunc equatur ꝛ stringatur cū astella. Deinde cum dicit.

¶ In facta ꝝo ex hoc in collo ad posteꝛioꝛa ꝛ ē illa que curatur oꝫ vt resupineꝛ ifirmus: deide extendatur caput eius ad superioꝛa cum facilitate ꝛ equeꝛ spondilis eius cū compꝛessione ꝛ absterſione. ꝛ q̄n equatur ponaꝛ sup eam emplastruꝫ cōfoꝛtatiuū ꝛ vela super ipm cū pānis ꝛ stringe desup astellam cū mensura colli ꝛ lōgitudine eius ꝛ liga eam ad caput ꝛ adiutoꝛiū: ita vt nō cadat ligamētum ad guttur ꝛ resoluatur in numero dieruꝫ ꝛ ponanꝛ fila cum qbus stringis ꝑm formā vittarū ex marginibus pannoꝛū q̄n illa que rotundantur ledunt.

¶ Ponit curā dislocatiōis facte ī collo ad posteꝛioꝛa ꝛ dic sic. ꝙ in dislocatiōe facta in collo ad posteꝛioꝛa. Et est illa dislocatio q̄ curaꝛ: oꝫ ꝙ ifirm⁹ resupineꝛ: deinde caput ei⁹ extēdat ad supioꝛa cū facilitate ꝛ equeꝛ spōdilis cū ꝓꝛessiōe ꝛ absterſiōe ꝛ q̄n eq̄ ponaꝛ desup emplaꝫ ꝓfoꝛtatiuū ꝛ coopi cū pānis ꝛ strige desup astellā cū mēsura colli ꝛ liga eā ad caput ꝛ adiutoꝛiū ꝛ ponanꝛ fila que rotūda ꝛ plana procedant super spondiles.

¶ De dislocatione alhoſos. i. iuncture ossis caude.

CAP. XXIII.

Alhoſos quādo dislocaꝛ tunc illud sciꝛ sensu. Sed magnitudinē dislocationis scies per sensuꝫ iteruꝫ ꝛ ꝙ eger nō expandit pedē neq̄ in loco dislocationis neq̄ apud genu: imo est plicatio genu ei laboꝛioſioꝛ. ¶ Regimen ꝝo illius est q̄n cuꝫ vis equare illud opꝫ vt ītromittas mediū digituꝫ in anum vſq̄quo opponatur loco: deinde pꝛeme cū eo ad superioꝛa cum foꝛtitudine. Et obſerua cuꝫ manu tua alia locum alhoſos donec eques ipſum deinde emplastra ipſum ꝛ stringe. ꝛ eger minoꝛet cibū ꝛ minoꝛabiꝛ egestio. ꝛ sumat cū hoc quod leniat naturaꝫ.

¶ Posito ca⁹ō dislocatiōe spōdiliū ponit ca⁹ de dislocatione alhoſos q̄n dislocaꝛ tūc illō sciꝛ sensu ꝛ magnitudo dislocatiōis ei⁹ sciꝛ sensu iterū: ꝛ ꝙ eger nō ꝑt expādere pedē neꝫ apud genu: imo plicatio genu ē laborioſioꝛ: ꝛ ponit regimē ꝛ curā: ꝛ dic sic ꝙ regimē illi⁹ ē: q̄n cū tu vis reducere illud os oꝫ vt ītromittas digitū medium in anuꝫ vſq̄quo apponaꝛ loco. deiñ ꝑme ad supioꝛa ꝛ cū alia manu obꝺua donec eques ipꝫ: deiñ ēpla ipꝫ et strige ꝛ eger mioꝛet cibū ꝛ egestio mioꝛabiꝛ ꝛ oꝫ sumere cū h̄ qō leniat. i. humectet nāꝫ. ¶ De dislocatiōe anche. CAP. XXIIII.

De quandoq̄ accidit simile ei quod accidit adiutoꝛio de dislocatiōe ad inferioꝛa sicut mollificare. ꝛ nō est possibile si dislocaꝛ coꝛa vt expandaꝛ pes neꝫ iuxta dislocationē apud genu: imo ē illō ī genu magis pꝛauū. Et eius qdeꝫ dislocatio q̄ñq̄ fit ad interioꝛa: ꝛ q̄ñꝫ fit ad exteꝛioꝛa. verū plurimū dislocationis eius est ad exteꝛioꝛa. ꝛ minoꝛaꝛ eius dislocatio ad iteꝛioꝛa. ꝛ dislocaꝛ iterum ad anteꝛioꝛa ꝛ ad posteꝛioꝛa ꝛ ꝑ illas easdē causas. Et q̄n accidit in dispōne partus strictura sup embꝛyonē ꝙ dislocatur ille pes: tunc facit cuꝫ habere crus minutum deficiēs a declinatiōe coꝛporis: q̄ꝛe debilitaꝛ ꝛ nō coꝛrumpiꝛ.

¶ Ponit capl̄ꝫ de dislocatiōe coxe. ꝛ ꝑ ponit istō ca⁹. ꝛ⁰ ponit signa. ꝫ⁰ curā. ibi ꝛ⁰. (Accit ex dislocatiōe.) ibi ꝫ⁰. (Oꝫ vt ad curādū.) dic sic de ꝑ⁰ pte. ꝙ coxa q̄ñꝫ mollificaꝛ sic adiutoꝛiū: ꝛ si coxa dislocaꝛ nō est pol̄e vt pes extendatur aliq̄⁰: imo genu nō ꝑt moueri. ꝛ coxa dislocaꝛ ad iteꝛioꝛa ꝛ exteꝛioꝛa: ꝛ dislocatio eius ad iteꝛioꝛa mioꝛaꝛ. Et dislocatio fit ad añꝛioꝛa ꝛ posteꝛioꝛa: ꝛ ꝑ illas easdē cās ꝑ q̄s dislocaꝛ ad interioꝛa ꝛ exteꝛioꝛa ꝑ easdem dislocaꝛ ad anteꝛioꝛa ꝛ posteꝛioꝛa: ꝛ si ꝓp partū ꝛ strictura pes embꝛyonis dislocatur tunc faꝛ embꝛyonē hr̄e crus minutuꝫ deficiens a dilatiōe coꝛporis qꝛ illud crus debilitatur ꝛ nō coꝛrūpiꝛ.

¶ De signis. CAP. XXV.

Accidit ex dislocatione anche ad anteꝛioꝛa vt videas pedē dislocatū longiorem altero ꝛ genu eminentius ꝛ non pōt duplicare pedē suū apud inguē iflatū aꝑatuꝫ: q̄n caput coxe iā intrauit in ipm. Et si dislocaꝛ ad exteꝛioꝛa abbꝛeuiatur pes ꝛ apparet in inguine pꝛofunditas: ꝛ accidit in eo quod opponiꝛ ei a posteꝛioꝛib⁹ eminētia ꝛ inflatio: ꝛ genu est quasi ipm sit submersuꝫ adꝫ interioꝛa. Et si dislocaꝛ ad anteꝛioꝛa pes est longioꝛ ꝛ nō est possibile infirmo vt extēdat crus suū: ꝛ nō fit ei pol̄e vt plicet ipm nisi cū doloꝛe: ꝛ nō ꝓparaꝛ ei deābulatio penit⁹: ꝛ si vult ambulare ambulat sup calcaneū. ꝛ accidit ei multotiens ex hoc vt apostemeꝛ iguē ei⁹ ꝛ retineaꝛ ei⁹ vꝛina. Et si dislocaꝛ ad posteꝛioꝛa abbꝛeuiaꝛ pes eius ꝛ fit sup cuꝫ expulsio difficilis ꝛ apparet in ipsius inguine mollificatio: ꝛ est caput coxe decliue ad obliquationem.

¶ Ponit signa dislocatiōis anche ꝛ dicit sic. ꝙ si ancha dislocaꝛ ad añꝛioꝛa vides pedē dislocatū lōgioꝛē altero ꝛ genu ē eminēs: ꝛ ꝑt duplicare pedē ꝛ īguē appꝫ iflatū aꝑatū q̄n iā ītrauit in illū locū caput anche. Et si ancha dislocaꝛ ad exteꝛioꝛa pes abbꝛeuiaꝛ ꝛ ī iguīe appꝫ ꝓfūditas: ꝛ ī ꝑte alia appꝫ eminētia ꝛ iflatio ꝛ genu ē plicatū ꝛ si ancha dislocaꝛ ad añꝛioꝛa pes ē lōgioꝛ ꝛ est ipol̄e ifirmo vt expādat crus suū: ꝛ nō ꝑt plicare crus nisi cū doloꝛe: ꝛ penit⁹ nō ꝑt ambulare: ꝛ si vult ambulare ambulat sup calcaneuꝫ: ꝛ mltotiēs aꝑaꝛ īguis ꝛ retineꝛ ei⁹ vꝛia. Et si ancha dislocaꝛ ad posteꝛioꝛa pes est curtus ꝛ nō pōt infirm⁹ expādere pedē ꝛ caput coxe est obliquatum.

¶ De cura. CAP. XXVI.

Oportet vt ad curādū sit festiatio. Nā si nō redit velociter fortasse effundent ad eā hūiditates ⁊ putrefient ⁊ pducēt ad corruptionē mēbri totiꝰ ⁊ seqt illō de timore id qō scis. Regimē vo dislocatiōis core ad iferiora est vt extēdas pedē: deide fac eū redire cū vehemētia postq̄ moueris cū dextra ⁊ sinistra dōec opponatur ei ad qō redit: ⁊ pone pedi q̄si stafaz. ⁊ stringe sup crus: deide stringe sup coxā ⁊ sup genu strictura q̄ ꝓuet eā: deinde suspendat ex humero suspēsione ne sit pōle cruri cum hoc vt extendat.

¶ Ponit curam mollificationis anche. scōo ponit curam quādo ancha dislocatur ad anteriora. tertio ponit curam quādo dislocatur ad añriora ⁊ posteriora. 4°. pōit curam quādo dislocatur ad exttriora. qnto ponit curam quando ancha dislocatur ad posteriora. z° ibi (Quādo vero dislocatur) 3ª ibi (Et i illa q̄ est ex illo) q̄rta ibi (Et si sit dislocatio core) qnta ibi (Et quādo dislocatio est) dicit sic de ꝑma parte qꝫ si ancha dislocatur opz qꝫ ad curandum sit festinatio: quoniam si non redit velociter fortasse effundent ad eam humiditates ⁊ putrefient ⁊ pducunt ad corruptiones membri ⁊ sequet apostema ⁊ mors. ⁊ tūc Auic. ponit regimen dislocationis anche ad iferiora vt quādo mollificatur ⁊ est vt extendas pedez: deinde reducas pedem donec redeat ad locum suum. Et postea fac ligaturaz ꝑueniēte per quā retineat in loco suo. Deinde cū dic.

¶ Quādo vo dislocat ad iteriora tūc ꝑcipit vt flectat genua: ⁊ teneat eū homo fortis ex latere emunctoriꝝ: ⁊ capiat restaurator manu sua caput core apud genu ⁊ trahat ipz ad añriora: ita vt ipellat extremitatē aliā ⁊ ipellat ipz ipulsione tendente ad superiora ⁊ exteriora. ⁊ si aduinat eum alius ab extremitate alia ex ꝯrio motꝰ eius: ⁊ iam ligauit eam cū vitta aut cū fune erit bene: deinde ligetur cū ligamēto.

¶ Ponit curam anche quando dislocatur ad anteriora. ⁊ dicit sic. qꝫ quādo ancha dislocatur ad anteriora oportet vt ifirmus plicet genua: ⁊ vnus homo fortis teneat eū ex latere emūctoriꝝ ⁊ restaurator capiat caput core apud genu ⁊ trahat ipm ita vt equet coxaz: deinde liget cum ligamento. Deinde cum dicit.

¶ Uex q̄n dislocat ad exteriora oz tūc vt firmet restaurator extremitatē core q̄ ē apud genu: ⁊ moueat eā ex ꝯrario motꝰ ꝓdicti: ⁊ sit aliꝰ tenēs ab extremitate alia mouens eā ex cōtrario motꝰ primi ⁊ iā ligauit vittā aut funē.

¶ Ponit curam quando ancha dislocatur ad exteriora. ⁊ dicit sic. qꝫ quādo ancha dislocat ad exteriora: tunc oportet vt reducatur ꝯrio modo mō predicto. Deiñ cū dic.

¶ Et in illa q̄ est ex illo ad añriora aut posteriora strigat restaurator radicez core cū ligatura lata. ⁊ capiat sup būerū ad ptez q̄ oz ꝑz ōclinatōez dislocatōis. ⁊ accipiāt viri duas extremitates ligature ⁊ple: deiñ extēdāt eā oēs sīl extēsione q̄ suspēdūt ifirmū i aere. Et cū bꝫ iteꝝ ē polē vt redeāt modi ꝓdicti ad rectificationez.

¶ Ponit curam cōmunez a dislocationez anche ad anteriora ⁊ posteriora. ⁊. z. facit. sicut duos modos restaurationis ponit. scōa ibi (Et est iterum modus alius) Circa totam ꝑmam partez ponit duos modos equationis. ⁊ ponit scōm (Et medicant eam quandoqꝫ cum tybzen) dicit sic de ꝑma parte. qꝫ oportet vt restaurator liget anchaṁ ligatura lata ⁊ capiat super humerum ad partez que oportet ꝑm qꝫ est dislocata. Et deinde extendatur ⁊ equetur. Deinde cum dicit.

¶ Et medicāt eā q̄ñqꝫ cuz thibzē. Et modꝰ aliꝰ est ꝑz qꝫ retulit de eo qdā eoꝝ ⁊ bñ egit. Inqt. opz vt caues foueā lōgā in ligno toto silem aq̄ ductibꝰ: ⁊ nō sit lōgitudo fouee ⁊ ꝓfūditas eiꝰ plꝰ q̄ꝫtitate triū digitoꝝ: ⁊ nō sit lōgitudo corū adiuicē plꝰ q̄tuor digitis. ⁊ ponat extremitas altbibzē in ptē illiꝰ fouee ⁊ sustētēt cū eo: ⁊ sit ipulsio eiꝰ ad ptē ad quā oz ipellere. ⁊ oz vt sustētent i medio ligni magni aut podialis lignū aliqō erectū cꝰ lōgitudo sit q̄ꝫtitas vniꝰ pedis ⁊ grossitudo eius q̄ꝫtitas manubzij fossoꝝj vt qñ resupiat sup dorsū reuoluat hoc lignū i eo qō ē iter albafegi ⁊ caput core: qñ ꝓhibz seq̄ illō qō extēdit ipz a pte pedū: lz illud iteꝝ mlrotiēs idigeat extēsióe q̄ fit a supiozibꝰ: ⁊ cū hoc cum corꝰ ipellit ad iferiora ipellit hoc lignū caput ancbe ad exteriora: ⁊ oz vt sit manꝰ ad iferiora ꝑm móz quē dixim añ hoc ꝑcipue ex pede. Oz si caput core nō igredit per hāc spēz curatiōis tūc oz vt auferat lignū erectū sustētatū: ⁊ vt figant duo ligna alia sup duo domicilia loci illiꝰ ligni. s. i oi latere eius lignū vt sint sicut postes porte ⁊ nō sit vnūqōqꝫ eoꝝ minus pede: deide eqtet sup ea lignuz aliud sicut eqtat lignū scale vt sit figura sex lignoruz silis littere q̄ nominat grece bitaneu: hec eniz figura fit cum ponit lignum trinū in medio iferius duobus extremis parūper. deide opz vt resupinet ifirmus super latus sanū ⁊ extendat corā sanā in eo qō est inter dos duos postes sub ligno qō ē simile gradui scale ⁊ ponat cora ifirma super hunc postē vt sit caput core equitans sup ipm postq̄ expansi fuerint sup postes panni plicati plicatione plurima vt nō ledat postis coraz: postea sumat lignum aliud equalis latitudis cuiꝰ longitudo sit tante quātitatis q̄ cōprehendat ex capite core vsq̄ ad locū calcanei ⁊ ponat in longitudine subcora ab interiori parte vt retineat caput core ad calcaneū ⁊ liget cum eo: deide administret in gibbositate. Uex ꝑm qꝫ dixim in eo quod precessit: oportet tūc vt extendatur crus ad inferiora cum ligno ligato cuz eo vt redeat caput core ad locum suum cum hac extēsione vehementi.

¶ Ponit aliū mōz. ⁊ dic̄ sic. ꝙ oz vt sumat̄ tybrē: ⁊ tybren ē qōdā ist̄rm ɔcauū qō pōit̄ i capite ossis dislocati: ⁊ tūc opz vt sumat̄ vnū lignū ɔcauū ⁊ i capite isti⁹ ligni pōat̄ istud tybrē ⁊ ipellat̄ cap̄. coxe cū isto ligno ꝑm ꝙ oz. Et si p hāc spēm curatiōis nō egredit̄: tūc oz vt accipiat̄ illud lignuz ɔcauū ⁊ ponāt̄ sup istud duo ligna ad mōz scale: tūc itro/mittat̄ coxa ifirma i vno ⁊ postea coxa sana i alio: ita ꝙ super istos postes expādant̄ pāni plicati vt nō ledāt. ⁊ sic sumat̄ vnū aliud lignū qō capiat totū pedē. ⁊ sic extendat ⁊ reducet̄ ꝑm meliorē modū possibilitatis.

¶ Et ē itez mod⁹ ali⁹ cū quo igredit̄ caput coxe absqz extēsiōe ifirmi sup lignū. ⁊ ē mod⁹ quem laudat Hyp. ⁊ ille existimat ꝙ oz vt ligent̄ manus ifirmi sit cū ligamēto lato leni ⁊ ligent̄ pedes ei⁹ ābo cū ligamēto lato forti leni sup duos calcaneos ⁊ sup duo genua. ⁊ sit lōgitudo cuiusqz coxa ꝑpari suo quātitas q̄tuor digitoz. ⁊ sit crus ifirmū extēsuz pl's altero q̄ntitate duoz digitoz ⁊ suspēdat̄ ifirm⁹ sup caput: ⁊ sit elōgatio ei⁹ a terra q̄ntitas duoz cubitoz: deide currat adolescēs bñs experiētiā puber cū brachijs suis ⁊ extrabat coxā ifirmā i grossiore loco ei⁹ vbi ē caput coxe itez ⁊ suspēdat̄ cū ifirmo subito. nā iūctura cū fem̄ fuerit illud cuz ea igredi⁹ ad locū cū quolz studio. ⁊ iste qdē mod⁹ ē facilior alijs: qm̄ nō idiget opatiōe pl'ima. Verum plures medicantiū nō bene operant̄ in eo: qm̄ ipsi spernūt euz ꝓpter suā facilitatē.

¶ Posito vno mō equādi anchā ponit aliū mōz. ⁊ dic̄ sic. ꝙ ē ali⁹ mod⁹ equādi anchā quē laudat ypo. ⁊ extiat ꝙ oz vt ligēt̄ man⁹ ifirmi ligamīe lato. Et ligent̄ pedes ifirmi ambo cū ligamēto lato. Et ligent̄ sup duos calcaneos. Et sup duo genua ita ꝙ ifirm⁹ sit elōgat⁹ a terra p duos cubitos: deiñ adolescēs bñs experiētiā currat cū brachys ⁊ extbat coxā ifirmā i grossiori loco ei⁹: ⁊ suspēdat̄ cū ifirmo subito. nā cū ℔ factū fuerit iūctura igredi⁹ ad locū suū ⁊ iste mod⁹ ē facilioz alys: qm̄ iste mod⁹ ñ idiget opōne pl'ima: ſz pl'es medicantiuz nō bñ opant̄ i isto mō: qm̄ m'tū est facilis. Deinde cum dicit.

¶ Et si fit dislocatio coxe ad exterioza: tūc oz vt extēdat̄ ifirm⁹ ℔z ꝙ dixim⁹ cū hac ligatura q̄ est sup alhabafegi iguinis ⁊ furculā ℔z ꝙ dixim⁹: deide ē nec̄iuz medicāti vt euellat cū thibrē de/foris ad iteriora postqz posuerit extremitatem thibrē i aliq̄ pte fouee quā dixim⁹ vt strigat super eā. ⁊ sint aliq̄ mistroz ex pte coxe sane ipellētes itez ⁊ oppōat̄ ipulsio vt nō ipellat̄ pl'm.

¶ Ponit curā qñ coxa dislocat̄ ad exterioza. ⁊ dic̄ sic. ꝙ si coxa dislocat̄ ad exterioza: tūc oz vt ifirm⁹ extēdat̄ ⁊ ponat̄ tibrē. s. illō ist̄z i capite coxe ita ꝙ istō inst̄z sic positū in forica de ligno supi⁹ dcā ⁊ strigat postea coxā sup eam ipellendo ꝑm meliorez modū. Deide cū dicit.

¶ Et cū dislocatio ē ad añrioza tūc oz vt extēdatur ifirm⁹: deiñ pōat vir fortis radicē vole manus sue dextre sup inguē ifirmi ⁊ coarctet ipm cū manu altera. ⁊ ipse cū hoc ponat coartatōez extēsaz ad inferioza ad partez genu.

¶ Ponit curā qñ dislocatio ē ad añrioza. ⁊ dic̄ sic. ꝙ cū dislocatio ē ad añrioza: tūc oz vt extēdat̄ ifirm⁹: deiñ cōpri/mat̄ cū mānu sup cap̄. coxe ifirmi ⁊ equet̄. Deiñ cū dic̄.

¶ Et qñ dislocatio ē ad posterioza tūc nō opz vt extēdat̄ ifirm⁹ ad iferioza eleuat⁹ sup terrā: immo oz vt sit posit⁹ sup aliqd duz sic̄ opz vt sit itez qñ sepat̄ ancha ei⁹ ad exterioza sic̄ dixi i gibbositate. oz ꝙ vt extendat̄ ifirm⁹ sup lignū: aut podiale sup faciē suā ⁊ sint ligamēta stricta nō sup coxā: imo sup crus sic̄ dixim⁹ nuper. ⁊ opz itez admistrare cōpressionē cū tabula ⁊ super alhabafegi ⁊ locū ad quē egredit̄ iūctura.

¶ Ponit curaz qñ dislocatio ē ad posterioza. ⁊ dic̄ sic. ꝙ si dislocatio coxe ē ad posterioza: tc̄ nō oz vt extēdat̄ ifirm⁹ ad iferioza: imo oz vt sit ifirm⁹ posit⁹ sup aliqd durum. ⁊ sint ligamenta stricta sup crus ⁊ admistret̄ cōpressio cum tabula in illo loco vbi iūctura igredit̄. Deide cū dic̄.

¶ Dic ē ꝑmo nr̄i spēb⁹ dislocatōis q̄ accit anche ex cā mānifesta añte illud. Verū qz qñz dislocat̄ coxa ꝓp multitudinē hūiditatis accītis ei sicut dislocat̄ spatula: opz tūc vt admistret̄ cauteriū sic̄ dixim⁹ i loco in quo dixim⁹ hoc cauteriū.

¶ Cōcludit. ⁊ dic̄ ꝙ h ē ꝙd ꝑmo nr̄i spēb⁹ dislocatōis anche accītis ex cā mānifesta. Et subdit ꝙ qñz dislocat̄ coxa ꝓp m'titudinē hūiditatis sic̄ spatula: qr̄ oz vt cauterizet̄ ꝑm ꝙ diximus. ¶ De dislocatōe genu. CA.XXVII.

Genu ē velocis dislocatōis. fortasse. n. dislocat̄ absqz cā ꝓter deambulationē velocē aut lubricat paz sicut carnatis m'totiēs dislocat̄ absqz cā ꝓter saltuz. Et genu qdē dislocat̄ ad oēm ptē nisi ad anteriorez ꝓpter rotulā ⁊ adiutoriuz eius.

¶ Ponit cap̄. de dislocatōe poplitis. i. genu. ⁊ ꝑ fac̄ ℔. z° ponit curā. z^a ibi (Sedeat ifirm⁹) dic̄ sic de ꝑ^a pte. ꝙ genu ē velocis dislocatiōis. Et fortasse genu dislocat̄ absqz cā ꝓter ābulatōez: vt qz ambulatio velox ꝓt ē cā dislocatōis. ⁊ genu qñz lubricat ꝓp hūiditatē exñtez in ipo. ⁊ genu dislo cat̄ ad oēm ptē nisi ad anteriorē ꝓp rotulā ⁊ adiutoriū. qz ista ꝓhibēt dislocatōz ei⁹. ¶ De cura. CA.XXVIII.

Sedeat ifirm⁹ sup sedez ꝓpiquā terre: ⁊ eleuent̄ pedes ei⁹ parūper: deiñ extē dat vir fortis manū suā desup ⁊ desub tus extensiōe forti ⁊ reducat restaura/torem iunctura ad dispositionē suā ꝑm iudiciū dis locationis vniuersalis ⁊ liget eam.

¶ De dislocatōe areffatu ⁊ ē rotula genu. CA.XXIX.

Quando accit ei dislocatioopz vt pes plane ponat̄ i terra ⁊ reducat̄ rotula: deide ipleat̄ curuatura geniculi pānis ꝓhibēt̄ib⁹ a duplicatiōe ⁊ ponant̄ de/super astelle resistētes ei i pte ad quā declinat. Cū g restrigit̄ ⁊ adheret nō duplicet̄ genu cuz festinatiōe sed paulatiz: donec alleuiet̄.

¶ Ponit curā. ⁊ dicit sic. ꝙ ifirm⁹ oz sedere sup sedem ꝓpinquā terre. ⁊ pedes ei⁹ eleuent̄ parūper: deiñ vir fortis extēdat manū suā extēsiōe forti ⁊ restaurator reducat iū/cturā ad dispōnē suā ꝑm iudicium dislocatiōis ⁊ liget. Et

subdit q̄ qñ genu dislocaſ̄ oz vt pes plane ponaſ̄ i terra ⁊ reducaſ̄ rotula: deinde curuatura geniculi repleaſ̄ pānis q̄ ꝓhibeāt dislocationē: ⁊ desup ponanſ̄ astelle resistētes ei in ꝑte ad quā declinat. cū g̃ stringiſ̄ ⁊ adheret nō dupliceſ̄ genu cū festinatiōe ſz paulatiz donec alleuieſ̄.

¶ De dislocatōe iūcture tali apō calcaneū. CA. XXX.

DIslocaſ̄ calcaneꝰ. Indiget ergo si dislocatur extensiōe fortī ⁊ curatiōe vehementi ipulsiōe cū fortitudie vt redeat. Deide oz vt dimittat deambulationē circiter. xl. dies vt nō dislociſ̄ scō. In separatiōe ꝯo pauca suffic̄ q̄lz extēsio: deiñ reducaſ̄.

¶ Ponit capl̄z de dislocatiōe calcanei. ⁊. z. faċ. qz p̄ ponit curā qñ calcaneꝰ nō est dislocatꝰ pfecte. zᵒ ponit curā qñ calcaneꝰ pfecte dislocaſ̄. zª ibi (Et qñ pfecte dislocatur) Dic̄ sic de p̄ª ꝑte. q̄ qñ calcaneꝰ dislocaſ̄ idiget extēsione fortī ⁊ curatiōe vehemēnti. et ipl̄siōe cū fortitudie vt redeat ad locū suuz. Deide oz vt nō ambulet p q̄dragīta dies vt nō dislociſ̄ zᵒ. si sepaſ̄ nō pfecte sufficit q̄lz extēsio: deide reducatur. Deinde cum dicit.

¶ Et qñ cōplete dislocaſ̄ opz vt reducaſ̄ ꝑm q̄ dicunt antiq̄. Inquit. Opz vt extendaſ̄ ifirmꝰ sup dorsuz suū sup terrā ⁊ ab eo qđ est iter coxas eiꝰ apud alabaufegi. sit paxillus longus intrans in ꝓfunditatē terre nō ꝑmittens coxpꝰ eiꝰ moueri cū ꝓcedit pes eiꝰ ad iferiora: imo oz vt figaſ̄ iste paxillus anteq̄z resupieſ̄ ifirmꝰ. Qz si pñs tibi fuerit lignū magnū in cuiꝰ medio diximus eē aliud lignum fixuz tūc oportebit vt fiat extensio sup hoc lignū: ⁊ opz vt sit minister tenēs coraz ⁊ extendēs eā: ⁊ minister aliꝰ extendens pedē: aut manibus suis: aut ligamēto ꝑz cōtrariū extensiōis ministri primi ⁊ equet medicꝰ manu separationē ⁊ teneat minister alius pedez aliuz ad inferiora.

¶ Ponit curā dislocatōis calcanei qñ pfecte dislocaſ̄. ⁊. z. faċ. qz p̄ faċ ℬ. zᵒ ponit q̄sdā cañ. zª ibi (Et oz post eq̄tōez) Dic̄ sic de p̄ª ꝑte. q̄ qñ calcaneꝰ dislocaſ̄ cōplete: tūc oz vt reducaſ̄ ꝑm q̄ dñt antiq̄: oz vt ifirmꝰ extēdaſ̄ sup dorsuz suū ⁊ ponaſ̄ iuxt̄ coxas eiꝰ ⁊ ptes gēitales paxillus lōgꝰ intrans in ꝓfunditatē terre: vt nō ꝑmittaſ̄ coxpꝰ moueri. et tūc oz vt sit miſter extēdens pedē manibꝰ suis: ⁊ medicus equet manibꝰ suis sepationē. Deide cū dicit.

¶ Et oz post equationē vt ligeſ̄ ligamētis fortibus ⁊ vadat cū ꝑte ligamenti ad pectinē pedis ⁊ cum ꝑte eiꝰ ad calcaneū ⁊ ligeſ̄ illic: ⁊ oz vt caueaſ̄ ex neruis q̄ sunt supra taluz posteriꝰ vt nō sit sup eos ligatura vehemēs: ⁊ vt ꝓhibeaſ̄ infirmꝰ a deambulatiōe. xl. diebꝰ ⁊ isti si conāt̄ur ambulare ante nō sanaſ̄ ꝑm cōplemētuz ⁊ dissoluiſ̄ in eis mēbꝛ ⁊ corrūpiſ̄ curatio.

¶ Ponit q̄sdā cañ. ⁊. z. facit. ꝑm q̄ duos cañ. ponit. zª ibi. (Qz si sepaſ̄) Dic̄ sic. de p̄. q̄ postq̄z calcaneꝰ ē eq̄tꝰ oz vt ligeſ̄ cū ligamentis fortibꝰ. Et caueas ne liges sup neruos tali. Et ꝓhibeas ifirmū a deambulatiōe q̄dragīta diebꝰ. ⁊ si conaſ̄ ābulare isti nō sanaſ̄ ꝑz ꝯplemētū. Deiñ cū dic̄.

¶ Qz si separaſ̄ os tali ex saltu: naz illud accidit multotiēs: aut accidat buic mēbꝛo apa caliditū: oz tūc vt ꝑpareſ̄ hoc membrū cū resuplnatiōe ifirmi sup faciez suā ⁊ extensiōe mēbꝛi ⁊ equatiōe eiꝰ ⁊ cū embrocis q̄ sedāt apata calꝛa ⁊ administratiōe ligamētoꝝ fortiū ⁊ vt q̄escat ifirmus ⁊ nō moueatur donec rectificeſ̄ mēbrum integre. ⁊ ligatura quidez tali opz vt sit ad digitos ⁊ dimittaſ̄ talus apertus.

¶ Ponit zᵐ cañ. ⁊ dic̄ sic. q̄ qñ os tali sepaſ̄ pp saltū: ⁊ multotiēs accidit huic mēbꝛo apa calꝛm. oz g̃ vt equeſ̄ istō mēbrū ⁊ embrocaſ̄ cū embrocis q̄ sedāt apata calꝛa ⁊ administrenſ̄ ligamēta fortia ⁊ nō moueaſ̄ ifirmꝰ dōec mēbꝝ integre rcificeſ̄. Et oz vt ligatura tali ꝓcedat vsq̄z ad digitos.

¶ De dislocatiōe ossis pedis. CAP. XXXI.

EJus regimē ē ꝓmū regimini dislocatiōis ossis calcanei ⁊ fortasse suffic̄ vt eques it avt calces cū pede tuo sup ipz pāno exñte iter ea donec equeſ̄: deide empl̄a ⁊ strige ꝑm modū quē scis.

¶ Ponit curā dislocatiōis ossis pedis. ⁊ dic̄ sic. q̄ regimen dislocatiōis ossis pedis ē ꝓmū dislocatōi ossis calcanei. Et fortasse suffic̄ vt equeſ̄ istō os cū pede exñte sup ipz pāno dōec equeſ̄: deiñ ēpleſ̄ ⁊ strigaſ̄ ꝑm modū quē scis.

¶ Tractatus scōs de radicibꝰ vl̄ibus in fractura.

¶ De sermōe vl̄i in fractura. CAP. I.

FRactura est solo ꝯtinuitatis ꝓpria ossib⁹. Et accit q̄ñz sparsa: ⁊ q̄ñz nō ē sparsa: ⁊ q̄ñz accidit eq̄lis: ⁊ q̄ñq̄z accit scissa. ⁊ eq̄lis q̄ñz accit in latitudie: ⁊ q̄ñz accit i lōgitudine. ⁊ cadēs in latitudie q̄ñz accit diſa: ⁊ q̄ñq̄z accidit nō diſa. ⁊ cadēs i lōgitudie ē diſio et alcasim q̄ nō accidit sepata. Et qdā noiauerunt spēs fracture noibꝰ suis dñtes fracturā magnā icedentē in latitudie et ꝓfunditate rhaphanalē et hastalē et arūdinalē. Et dicētes icedētez i lōgitudie fracturā linealem: et dicētes icedētem in latitudine cū lōgitudine lunalem et nerualē. Et illam q̄ est paruaruz partiuz vnam sauchiē et alierusiē cum albuberiē.

¶ Posito tractatu de dislocatiōe. ponit tractatū de fractura. ⁊. z. faċ. qz p̄ ponit sermonem vl̄ez de fractura. zᵒ ponit ꝑmonē ꝑticularē in ea. zª ibi (Mltotiēs accidit vt scidaſ̄ craneū) p̄ª in zª. qz p̄ ponit ꝑmonē vl̄ez de fractura. zᵒ ponit ꝑmonē vl̄ez i curatiōe fracture. zª ibi (Restauratiōis vasis) p̄ª ps bz ptes tot quot ponit cañ. ibi pōit zᵐ (Et qñ fractura ꝯpleſ̄) ibi 3ᵐ (Et vt dōclinet fractura) ibi 4ᵐ (Et qñ cadit fractura) ibi 5ᵐ (Et qđ dr̄ de lesione medulle) ibi 6ᵐ (Et locꝰ qdē fracture) ibi 7ᵐ (Et fractura fediꝛ) ibi 8ᵐ (Et mēbꝛa qdē diuersificāt) ibi 9ᵐ (Et cāe pp q̄s) Dic̄ sic de p̄ª ꝑte q̄ fractura ē solo ꝯtinuitatis ꝓpria ossib⁹. Et fractura accit q̄ñz sparsa. i. spholiata. ⁊ q̄ñq̄z nō spsa. i. ñ spholiata. Et q̄ñz accit eq̄lis. Et q̄ñz accit scissa. Et fractura eq̄l̄ q̄ñz accit ꝑz latitudinē: et q̄ñz ꝑz lōgitudinē. Et fractura cadēs i latitudie q̄ñz accit diuersa. q̄ñq̄z accit nō diuersa. Et fractura q̄ cadit i lōgitudie ñ cadit sepata. Et subdit q̄ qdā medici noiauerī spēs fracture noibꝰ suis q̄ noia pōit Aui. i lr̄a ⁊ sūt nota ad lr̄az. Deide cū dic̄.

¶ Et qñ fractura compleſ̄ nō est pole vt remaneāt duo ossa ꝑm q̄ necesse est iter ea de oppo

sitione ſm ꝓparationē cōtinuitatis nālis: imo separantē necio ab oppōne. ⁊ silr sepatio faciēs accidere punctura necario in eo qđ continetur de velaminib⁹ ⁊ carne: quare accidit dolor sequens ea. ⁊ qñ est equatio rotunda sine frustis conuertit mēbrū cum facilitate.

¶ Ponit scōz can. ⁊ dicit sic. ꝙ qñ est fractura totalis ⁊ cōpleta nō ē pole ꝙ remaneāt duo ossa ſz ꝙ ē necesse ſz oppositionē eāde: imo opz ꝙ necio separent ab oppōne. Et subdit ꝙ qñ os est sepatū. i. fractū necio iducit in mēbro punctura in velamib⁹ ⁊ carne. ꝗre accidit tūc dolor seqns illaz fracturā. Et qñ fractura mēbri est eqlis rotūda sine frustis mēbr̄ ꝓuertit. i. reducit cū eqlitate. Deiñ cū dic.

¶ Et vt declinet fractura ad exteriora ſm ꝙ dixit Hyp. melius est qz vt declinet ad iteriora: quoniam illud qđ occurrit ei de neruis illic est plus quare ledit.

¶ Ponit tertiū can. ⁊ dicit sic. ꝙ ſm ꝙ dixit hyp. meli⁹ est vt fractura declinet ad exteriora qz vt declinet ad iteriora mēbri. Et rō. qz versus partes interiores membri sunt multi nerui. Deinde cum dicit.

¶ Et qñ cadit fractura apud iunctura ⁊ restaraſ remanet mot⁹ difficilis ꝓpter duritiem: ⁊ araſbadu qđ accidit indiget ſpatio donec dēclarēt. ⁊ illud qdē prauī⁹ accidit in iūcturis ossiuz puoꝝ. ⁊ de illo iterū est vbi est iūctura in creatiōe ſtrictior sicut est iūctura cauille: ⁊ fractura prauioris icarnatiōis ⁊ vnitiōis est illa q̄ ē ſm rotūditatez: deide illa q̄ declinat: nō. n. adheret nisi sup ipm ꝓlongēt ligatura bñs fabricatōez mirabilez tpe lōgissimo ⁊ sumat ex cibis ⁊ medicinis: ⁊ ex eo qđ mittit sanguinē ad illā ptez ſm ꝙ dicem⁹: ⁊ deterior fractura ossiuz ad iteriora nō ad exteriora scōm ꝙ dī.

¶ Ponit q̄rtuz can. ⁊ dicit sic. ꝙ qñ frangit mēbrum apud iunctura ⁊ talis fractura restaurat mot⁹ mēbri remanet difficilis pp duritiē q̄ euenit in iūcturis. ⁊ pp porū sarcoydē. Et qūo accidit porus sarcoydes inferi⁹ declarabit. Et talis difficultas mot⁹ accidit prauior qñ ē fractura in iuncturis ossiuz puoꝝ: ⁊ de prauiori ē vbi iūctura in creatiōe est strictior sic est iunctura cauille. Et subdit ꝙ fractura prauioris incarnatiōis ⁊ vnitiōis ē illa q̄ ē ſm rotūditatē: deide illa q̄ declinat ad rotūditatē: qñ non adheret talis fractura nisi prolōget sup ea ligatura tpe lōgo. Et nisi sumat cibos ⁊ medicias necias q̄ trāsmittūt sanguinē ad illaz ptē ſm ꝙ dixim⁹. Et illa fractura ossiuz est deterior q̄ est ad ptes iteriores ⁊ nō ad exteriores. Deide cū dic.

¶ Et qđ dī de icisione medulle ⁊ iterficit ē intentio cui nō est vtilitas: medulla. n. bz lenitatē viscositatez ⁊ nō icidit: ⁊ qñqz accñt cum fractura accñtia sicut vulnera ⁊ fluxus sanguis ⁊ apa ⁊ attritio ei⁹ qđ circūdat eā ex carne q̄ si nō preparet cū ꝓhibitiōe putrefactiōis: aut scalpellet accidit ex eo corrosio. Et locus qdem fracture magnoꝝ scit per dolorē ⁊ per casuz. Fracture vero pueroꝝ puoꝝ appet p dolorē ⁊ apa. nā in ipsis accñt plura iudicia restauratōis. ⁊ qñ ista ossa redeūt ad situs suos pole est in ifantib⁹ ⁊ q sunt eis ꝓpinqui vt restauret villus virtutis prie in eis. In etate vo adolescētie ⁊ q̄ est post ipaz non restaurat: imo currit sup eam icarnatio ex materia cartilaginosa cōiungens iter duo ossa de genere ei⁹ qđ facit currere erarius de duobus plumbis sup cōtinuationē eris ⁊ aliorū: ⁊ ossa magis iobedientia ad restaurationē faciēdā ē adiutoriū: deide brachiū. Ampli⁹ furcula qñ frāgit ad iteriora prava fit eis cura.

¶ Ponit quintum can. ⁊ dicit sic. ꝙ illud qđ dicit de incisione medulle ꝙ interficit est intentio cui nō est vtilitas: quoniaz medulla ꝓpter suaz lenitatem ⁊ viscositatez nō inciditur. Et quādoqz cum fractura accidunt accidentia: sicut vulnera ⁊ fluxus san. ⁊ apostema ⁊ additio carnis. ⁊ si nō preparatur ad ꝓhibendum putrefactionem accidit corrosio membri. Et subdit ꝙ locus fracture magnorum cognoscitur per dolorem ⁊ per casuz. cetere fracture ⁊ fractura puorū appet per dolorem ⁊ apostema. i. tumorem. Et in pueris accidunt plura iudicia restauratiōis: quoniā in infantibus restaurant per viaz ꝓme intentionis. sed in adolescentibus nō restaurant ossa per viā prime intētionis. qz concurrit ad restaurationem ossium eoruz cartilago cōiungens inter duo ossa. ⁊ hoc facit nā sicut facit ferrarius qñ cōiungit es cū ere. Et subdit ꝙ ossa magis inobedientia ad faciēdū restaurationē est adiutorium: deide brachiuz. Sed quādo furcula frāgitur ad iteriora prava fit cura eius. Deinde cum dicit.

¶ Et fractura fedior in duob⁹ focilib⁹ ē fractura focilis iferiorꝭ eoꝝ sicut dictum est in dislocatione. Res aūt coxe ⁊ cruris est facilior: qm̄ restauratio non ꝓhibet ea a dilatione.

¶ Ponit septimū can. ⁊ dicit sic. ꝙ fedior fractura in duobus focilibus est fractura focilis iferioris: sic dcm̄ ē in dislocatione. sed fractura cruris est facilior. Deide cū dic.

¶ Et mēbra qdez diuersificant in spatio restauratiōis. verbi gratia. qm̄ nasus restaurat scōm ꝙ dī in. ꝛ. ⁊ costa in. xx. ⁊ vlna in eo qđ approximat a. xxx. vsqz ad. xl. ⁊ cora i. l. ⁊ fortasse extendit lōge donec restaurat cora vsqz ad menses tres aut quatuor: ⁊ qđ est supra hoc. Et vt declinet mēbruz in firmatiōe restauratiōis ad ventrez ei⁹ melius est qz vt declinet ad dorsuz ipsius: qm̄ fit declinatio ei⁹ in latere vrine.

¶ Ponit octauum cano. in quo ostendit scōm quot dies membra restaurantur. ⁊ quod dicit est notum ad litterā. Deinde cum dicit.

¶ Et cause ꝓpter quas nō restaurat os sūt multitudo embrocatiōis aq̄ ⁊ multitudo solutiōis ligamentoꝝ ⁊ ligatiōis eorū: aut festinatio in motu: aut paucitas sanguis absolute: aut paucitas sanguis viscosi in corpore: ⁊ ꝓpter illud minorat restauratio fracture colericoꝝ ⁊ convalescentiū. Et de illis q̄ significāt restaurationez ē appitio sanguis q videt q̄si ipe sit supfluitas quā expellit natura ex multitudine sua cuz studio ad fracturam.

¶ Ponit nonū cañ. ⁊ dicit sic. q̄ cause pp quas os q̄ frangit nō restaurat̄ sunt q̄ mēbr̄ multū embrocaret̄ aqua. Et q̄ ligamēta multū solueret̄. Et q̄ mēbrum festinaret̄ ad mouēdū. Et q̄ in corpore eēt pauc⁹ sanguis viscosus. Et pp hoc minorat̄ restauratio in corporib⁹ colericorū et qualescentiū. Et rō. q⁊ ista corpora bñt pauc̄ de sanguie viscoso. Et subdit q̄ de illis q̄ significāt restauratiōez est q̄ in mēbro appet sanguis q̄ sanguis videt̄ q̄si fit supfluitas quā supfluitatē nā expellit cū studio ad fracturaz.

¶ De radicib⁹ restauratiōis ligature. CAP. II.

REstauratio basis est extēsio mēbri cuz quātitate que opz. Nam additio in ea spasmat ⁊ lesionē facit: ⁊ ꝓueniunt ex ea febres: ⁊ q̄nq̄ accidit ex ea mollificatio. ⁊ illud qdez in corporib⁹ būidis est minoris nocumēti ꝓpter iobedientiaz eoꝝ ad extensionez ⁊ diminutio ei⁹ ꝓhibet bonitatē cōsolidationis ⁊ ordis: ⁊ q̄ in dislocatiōe ⁊ fractura est equale. Qd̄ ergo extēdit p̄m modū q̄ oz est vbi fit occupatio cū p̄paratiōe duoꝝ ossiuz p̄m rectitudinem ⁊ positionē pulluilloꝝ ⁊ ligamētorum p̄m q̄ opz ⁊ cooperire ea astellis ⁊ cooperire astellas ligamentis.

¶ Postq̄ Auic. superi⁹ posuit capl̄z vl̄e de fractura. ponit capl̄m de radicib⁹ restauratiōis: ⁊ diuidit̄ in ptes tot quot ponit capl̄a in boc. s. in restaurādo ptes patebūt. p̄m capl̄m bz ptes tot quot ponit cañ. de radicib⁹ restauratiōis. ⁊ ponit multos cañ. in isto capl̄o q̄ patebunt inferius. Dicit sic ī p̄mo cañ. q̄ basis restauratiōis ponit̄ ⁊ extēdet̄ mēbrum cū q̄ntitate q̄ oz. nā si supflue extendit̄ mēbrū spasmat. et facit lesionē: ⁊ proueniūt ex ea febres. Et q̄nq̄ accidit pp extensionē supfluaz mollificatio in mēbro: ⁊ talis extēsio supflua in corporib⁹ būidis ē minoris nocumēti. ꝓpea. q⁊ sunt obediētia ad extēdendū ⁊ diminutio extēsionis mēbri ꝓhibet bonitatē cōsolidationis ⁊ ordīs: ⁊ ꝓhibet illud qō est eq̄le in dislocatione ⁊ fractura. Et subdit q̄ si eger extēdit̄ p̄m modū ꝓueniētē aut q̄n fit occupatio duorum ossiuz p̄m q̄ oz ⁊ coopire astellas ligamētis ⁊ appōere pulluillos p̄m q̄ opz. Deinde cum dicit.

¶ Et oz vt q̄escat mēbrū q̄ntū est pl̄e nisi q̄nq̄ p̄m quātitatez quā tolerat cū nō fuerit nocumētum ⁊ apa vt nō moriat̄ natura mēbri. Et opz vt caueat̄ dolor̄atio vehemēs apud extensionē ⁊ strictura in fractura ⁊ dislocatione simul. ⁊ sil̄r illud qō accidit ex strictura vehemēti ⁊ tardatione solutionis: quoniam illud perducit ad hoc vt moriat̄ illud mēbrū ⁊ putrefiat ⁊ sit necessariuz abscindere ipsum.

¶ Ponit scōm cañ. ⁊ dicit sic. q̄ membrū restauratū oz vt quiscat p̄m q̄ntitatez quā tolerat. ⁊ hoc cū nō fuerit nocumentū ⁊ apa vt nā mēbri nō moriatur. ⁊ q̄n extendis opz vt nō ꝓhibeat̄ ne inducat̄ dolor. et oz q̄ timeat illud qō accidit ex strictura vehementi ⁊ tardatione solutiōis: q̄n istud pducit ad hoc vt moriat̄ illud mēbrū ⁊ putrefiat. et sic nec̄iuz erit abscindere ip̄m. Deinde cū dicit.

¶ Et intentio in pl̄imo restauratiōis est vt eueniat alrosboth in eis q̄ nō sunt ossa capitis. naz sup ea nō orit̄ alrosboth: q̄re opz vt ꝓparet̄ ita vt nō eueniat siccū nec̄ paucū ⁊ itez grossum p̄m ptrās̄iens mēsurā. Et de sicco ē q̄ magnitudo eius diuersificat̄ p̄m mēbrū ⁊ q̄ntitatē fracture in magnitudie sua: aut multitudine ipsi⁹ aut in ꝯrijs ambaꝝ. ⁊ tu qdē scies in diminutiōe qō opz fieri in illo q̄si apud rememorationē ciboꝝ ⁊ apud rememorationē fracture. Et opz vt cum accidit alrosboth vt ꝓhibeat̄ a motib⁹ cōprimētib⁹ ⁊ coitu ⁊ ira ⁊ iracūdia q̄n adurunt sanguinē ⁊ fugit locū calm ⁊ sanguis q̄rit frigidū ⁊ adiuuat̄ cū emplastris fortibus stipticis in q̄b⁹ ē calitas q̄dā ⁊ glutinatio ⁊ ponant̄ in eis q̄ sunt sicut nuꝝ cupressi et dragagātū et medicine que sunt ad rupturam.

¶ Ponit tertiū cañ. ⁊ dicit sic. q̄ intentio in pl̄imo restauratiōis est vt eueniat porus sarcoydes in illis ossib⁹: q̄ nō sūt sic̄ ossa capitis: q̄n in ossib⁹ capitis non orit̄ alrosboth. Et sic oz q̄ ista mēbra tal̄r ꝓparent̄ vt nō eueniat i eis alrosboth siccū nec̄ paucū ⁊ nō eueniat grossuz p̄m trās̄iens mēsuraz ⁊ magnitudo pori sarcoydis diuersificat̄ p̄m q̄ ē mēbrū ⁊ p̄m q̄ est fractura magna vel pua. q⁊ sic̄ ē fractura magna vel pua: sic orit̄ magn⁹ vel pu⁹ por⁹ sarcoydes. Et tu scies quō alrosboth diminuit̄ q̄n erim⁹ rememoratiōi de cibis ⁊ strictura. Et subdit q̄ cū accidit alrosboth oz vt mēbrū ꝓhibeat̄ a motib⁹ cōprimētib⁹ a coitu ⁊ ira et iracūdia: q̄n adurunt sanguinē ⁊ sanguis fugit locū calm ⁊ q̄rit frm. Et subdit q̄ gn̄atio alrosboth adiuuat̄ cū ēplis fortib⁹ stipticis in q̄b⁹ ē calitas q̄dam ⁊ glutinatio: ⁊ ponit medicīas q̄ ponunt̄ i istis emplis ⁊ sūt note. Deide cū dic̄.

¶ Et quādo accidit fracture vt nō restaureť restauratiōe de qua cureť tūc fiat in ea qddaz sile fricationi in vlceribus q̄ nō sanant̄: et est vt fricetur vtrisq̄ manib⁹: donec auferat̄ viscositas vilis debilis q̄ est q̄si ipsa nō sit aliqd: q̄re accidit vt eleuet̄ in locū et ipellat̄ ad ip̄m sanguis bonus nouus et coagulet̄ sup ip̄m rosboth forte: et multotiens qdez egrediunt̄: et alterat̄ color ossis: res sil̄es corticib⁹ et squamis ꝓpter fricationē. et sup huiusmodi nō ponant̄ astelle: imo si fuerit nec̄iuz sufficiat ligatura bona.

¶ Ponit quartū cañ. ⁊ dic̄ sic. q̄ q̄n accidit fracture vt nō restaureť restauratiōe de qua possit curari: tunc fricet̄ sic̄ fricant̄ vlcera q̄ nō sanant̄: ⁊ fricet̄ vtrisq̄ manib⁹ donec auferat̄ illa viscositas q̄ est ac si ipsa nō sit aliquid quādo accidit ꝓpter fricationē vt veniat ad mēbrū sanguis bonus ⁊ gn̄et̄ alrosboth forte. Et subdit q̄ m̄totiēs egrediūtur res similes corticib⁹ ⁊ squamis per fricatōez ⁊ ī bō dispositione non ponant̄ astelle: immo sufficiat ligatura bona. Deinde cum dicit.

¶ Et quādo aggregant̄ fractura ⁊ vulnera tūc nō est pl̄e vt differat̄ restauratio vsq̄quo sanent̄ vulnera. os. n. indurat̄ ⁊ nō recipit restaurationē nisi cuz prauitate ⁊ extēsione vehemēti ⁊ dispōnibus maximis. Et cū hoc q̄n accidūt cū vulnere dolores ⁊ apata in q̄bus est timor tūc vt torqueat̄ membꝝ meli⁹ est q̄z vt accidat timor magn⁹: quare oz vt in huiusmodi fractura nō perueniat̄ ad vltimū in re restauratiōis.

Et qñ est cū fractura attritio est cuz illo timoz in cozrosione mēbri: q̄re oz vt scapellet locus ad hoc vt egrediat sanguis: qm̄ in ipso ē timoz t est vt moziat mēbrū. t si fluat sanguis tunc oz vt retineat. Et multotiēs qdē fit necessariū ꝓpter timorē apostematis t nocumētuz vulneris vt facias aliud q̄z sit necessariuz de curatione membri: quare flebotomas t soluis ventrem t subtilias cibum.

¶ Ponit gntū cañ. t dicit sic. q; qñ fractura t vulnera aggregant: tūc non est pse vt differat restauratio vsq; quo sanant vlcera. Et rō est. qz si differt restauratio: tūc os nō recipit restaurationē pp duritiez nisi cū difficultate t prauitate t extensione vehemēti. Et iō subdit q; qñ accidūt in vulnere dolores t apata in qbus est timoz vt mēbrum torqueat melius est q̄z vt accidat timoz magnus. q̄re opz vt in hꝰ fractura nō pueniat ad vltimū i restaurando. et subdit q; qñ cum fractura est attritio t timoz ne corrodat mēbrū. q̄re opz vt locus scapellet taꝛr vt egrediat sāguis qñ est timoz ne moziat mēbrū. t si sanguis fluat supfluꝰ: tūc opz vt retineat. Et subdit q; multotiēs fit necessariuz vt soluat venter t fiat flomia pp timorez ne mēbro eueniat apostema. Deinde cum dicit.

¶ Et qñq; accidit ex strictura pruritꝰ t ē necessarium vt soluat: aut embrocet mēbr cū aqua calida donec resoluant humiditates mordicatiue. et Hyp. qdē pcipit ei q restaurat vt sugat aliquid de helleboro in illa hora t fuit eiꝰ intētio vt trahant mãe ad interiora. t Ha. phibet hoc: imo pcipit vt bibat agaricuz. Oz si fuerit necessariū tūc detaliqd de sirupo acetoso i quo sit virtꝰ acuta. t dz q; illud fuit in tpe Hyp.

¶ Ponit sextū cañ. t dicit sic. q; qñq; pp strictura accidit pruritus: q̄re est necessariū vt mēbrū dissoluat t embrocetur cū aq̄ calida donec resoluant hūiditates mordicatiue. Et subdit q; hyp. pcipit ei q restaurat vt sugat aliqd de elleboro: t intentio eiꝰ fuit vt trahant mãe ad iteriora. Et Ha. prohibet hoc: imo pcepit vt bibat agaricum. Et dicit Auic. q; si fuerit necessariū dare hoc: tūc detur de sirupo acetoso aliqd in quo sit virtꝰ acuta. t dicit q; illud de ellꝺ fuit tpe Hyp. Deinde cum dicit.

¶ Et supfluitas que est iter duo tēpora est mirabilis. t cū volueris facere restauratōez: deide dolet t ingetat: tunc rectiꝰ est vt dimittas illud t extrahe illꝺ qꝺ redire feciſti: fortasse. n. remouebis per illud ifirmū a doloribꝰ.

¶ Ponit septimuz cañ. t dicit sic. q; supfluitas q̄ est inter tps ꝓncipy t tps restauratiōis est mirabilis. Et subdit q; cū tu volueris facere restaurationē t membrū postq̄z restauraſti dolet t ingetat: tūc rectius ē vt dimittas restaurare. t extrahe illud qꝺ feciſti redire: qñ fortasse per hoc remouebis ab infirmo dolorez.

¶ In fractura aūt in lōgitudine suffic vt mēbrū adhereat cū strictura vehemēti t vehemētioze q̄z in alīs: i cuiꝰ ꝓsstiōe vltimatio fiat ad iteriora. In fractura autē q̄ est in osse oz vt duo ossa stent ꝑm rectitudinem in fine q possibilis ē obseruando illud ex pte situs partiū sanaz. t consideras an sit oppositio ossis buiꝰ ad suuz cōpar ossis alterius: deide restaura: t obserua. nam iter illud sunt res de illis sicut frusta t additiones: t de illis sunt vacuitates: veruz frusta qñ non decenter componunt soluunt inter os t inter restaurationem.

¶ Positis aliqbus canonibꝰ de vase restauratiōis. Ponit alios cañ. t iterū diuidit in ptes tot quot ponit cañ. q oēs apparebūt inferi. dicit sic de ꝑ cañ. q; in fractura q̄ est in osse ꝑm lōgitudinē sufficit vt mēbruz adhereat strictura vehemēti. t sit strictura vehemētioz q̄z in alys stricturis t ꝓximat mēbr versus ptes interiozes mēbri. Et subdit q; fractura q̄ est in osse opz q; duo ossa stent ꝑm rectitudinē q̄ ē polis: t debes obseruare ꝫ faciēdo ꝓpōnē ad ptē sanaz: t ꝓsidera an oppositio istiꝰ ossis sit ad suū cōpar ossis alteriꝰ: deide restaura t obserua. Et subdit q; qñ frusta ossis nō decent ꝓponunt soluūt iter fracturā t restauratōz qz nō pmittūt facere restaurationē. Deide cū dicit.

¶ Et qñ frangit iterū t remanent iter duas scissuras ossis non pmittunt vt adhereat vna earū alteri t separant: q̄re fit vlcus in quo semp aggregat virꝰ: q̄re accidit inde q; ipmmet putrefit t putrefit mēbrū. Amplius vnitio nō fit fortis: fortis. n. nō fit nisi qñ decēter continuantur frusta t additiōes in oppositiōe sua q̄ ei opponitur. est ergo necessaria extensio postq̄z fuerit verificata oppositio iter duo ossa t iter additiōes t meatus q deglutiunt eas t verificata fuerit restauratio. Cū ergo extēderis t oppoſueris: rectū est cū inuenis oppositōez verificataz vt mollifices extensionē paulatim t obserues oppositionem vt declinet cuz attractione t obserues cum manu tua dispositionē eiꝰ qꝺ decenter componitur.

¶ Ponit zm cañ. t dicit sic. q; qñ os frāgit t iter duas scissuras ossis remanēt ista ossa nō permittūt vt vna scissura ossis adhereat alteri scissure: q̄re accidit ide putrefactio i mēbro. Et subdit q; restauratio mēbri i ꝑ restauratōis nō fit fortis: nō. n. fit fortis nisi qñ decent ꝓtinuant frusta et additiōes ossis in oppōne sua. Et sic postq̄z iter duo ossa ē fcā oppositio ita q; meatꝰ deglutiāt se: tūc ē nēcia extēsio q̄usq; vificet restauratio. Et subdit q; cū imediate extenderis t oppoſueris vnā ptē ossis alteri pti t vificata ē oppositio ptiū ossis: rectū ē vt extēsio mollificet paulatiz et obserues cū manu tua illꝺ qꝺ decēter ꝓpōit. Deiñ cū dic.

¶ Et si inueneris eminentiā aut aliud rectifica illud cum manu: deide necessariū est ligamentum cōseruans mēbrū ꝑm qtez suaz nō durū: qñ dolere facit valde: neq̄z lene quoniā dimittit cōseruationē. t de rebꝰ q̄ earū est media est melioz. t opz vt sit ligamentū posituz ad illud ad qꝺ est iclinatio vehementius.

¶ Ponit tertiū cañ. t dic sic. q; si tu inueneris eminētiā aut aliud tu debes rectificare illud cū mānu tua: deide administra ligamentū nēciuz ita q; ligamētū nō sit multū strictū nz mltū molle. qñ melioz medicīa fracture ē ligatio t ligamētū oz q; sit positū vehemētius ad illud qꝺ magis declinat. Deinde cum dicit.

¶ Et si fractura est cõpleta tunc oz vt equetur equatiõe stringente eã ex omni parte. Q; si fractura fuerit in parte pl's oportebit vt sit strictura illic plus: ⁊ si cuz fractura fuerit aliqd ex frustis ⁊ ossibus paruis tũc si fuerit ledens dolorem facies tunc valde ad illud cũ rectificatiõe. Q; si nõ fuerit ledens tũc non cures de eo neq; apponas manuz. Q; si verbi gratia. audita fuerit eius crepitatio tunc sperat̃ q; currit sup eaz rosbotb. Cum ergo securus fuerit de illo tunc nõ opz vt tardetur res eius.

¶ Ponit quartũ cañ. et dicit sic. q; si fractura est cõpleta: tunc oz vt fractura equet̃ equatiõe stringẽte eã ex oi pte Et si fractura fuerit plus in pte oz q; strictura sit pl's illic vbi est fractura. Et subdit q; si cũ fractura fuerit aliquid de frustis ossium si illud frustuz ledit oz rectificare. Si aũt nõ ledit dimittat̃ ⁊ nõ curet̃ de eo. Et si vides os crepitare: tunc speratur q; alrosboth venit super ossa fracta

¶ Deinde cum dicit.

¶ Et quãdo accidit ex frustis disruptio carnis nõ est tũc rectum occupari in dilatatiõe disruptionis operatiõe stolidoruz sed est necesse vt extendãtur duo ossa ad duo latera ſm vltimuz finez rectitudinis ne sit tortuositas in eis quoniaz in tortuositate tũc est corruptio ossis. Cũ ergo extenderis ipsum tunc redi ad frustum ⁊ reduc ipsum ⁊ stringe illud.

¶ Ponit quintũ cañ. ⁊ dicit sic. q; qñ ꝓpter frusta ossium accidit disruptio carnis nõ est rectũ occupari tũc in dislocatione disruptiõis carnis operatiõe stolidox. ſz est neẽe vt restaurent̃ ossa ſm vltimũ finez rectitudinis ne sit tortuositas in ossib⁹: qm̃ i tortuositate tũc è corruptio ossis. Cũ ergo extenderis mẽbrũ: tũc si eẽt aliqd frustũ reduc ⁊ stringe cũ ligatura. Deinde cũ dicit.

¶ Si aũt nõ redit tũc nõ dilates disruptionem: imo pñs sis vt videas mẽsuram qua idiges ⁊ pfora in ea ſm quãtitatẽ qua igrediat̃ in eã frustum ⁊ cõpone supẽr ipm̃ fustum cutis lenis super qd̃ possit esse foramẽ spissum ⁊ penetret frustum in ipm̃: ⁊ preme sup cutem ⁊ manuz cõpressiõe grauante eas ambas: ⁊ ꝓcedet os in foramine ꝓcessione ad radicez suam: deide serra cuz serra opatõis: ⁊ est serra minuta subtilis acuta sicut serra facientiuz pectines. ⁊ fortasse pforat̃ radix cuius pforatio est necessaria cum tripano faciẽdo foramia cõtinua accipiẽdo locum cuius querit̃ fractura: ⁊ illud nõ est auferens timorez vbi est post os corpus nobile: licz fortasse sit saluius q; instrumẽta mouẽtia motu suo aut sua collectione aut incisione sua. Et qñq; ingeniat̃ vt ponatur tripanũ sup latitudinem substãtie nõ ꝓmittentez tripanũ penetrare nisi ſm quãtitatez adiuuantez: q̃re est minoris nocumẽti q; istrumẽta mouẽtia. ⁊ pp boc oz vt sint apud restauratores ipsoruz tripanoz

species plures preparate.

¶ Ponit sextum cañ. ⁊ dicit sic. q; si frustũ non redit tunc debes pforare ſm quãtitatẽ qua frustũ ossis exeat extra: istud frustuz serret̃ cum serra facientiũ pectines. Et subdit q; fortasse istud frustum ossis auferet̃ cũ trepanis: ſz talis pforatio nõ sit auferens timorẽ ⁊ ꝓprie vbi post os qd̃ aufertur est aliqd̃ corp⁹ nobile: sic eẽnt nerui artarie ⁊ vene. ⁊ ista ablatio cũ trepano ẽ saluior q; cũ reliquis istris que auferũt aut collectione: sicut tenalie: aut incisione sic rasorium. Et nõ ꝓmittat̃ q; trepanum penetret vltra necessitatem. Et sic cõcludit q; ꝓpter hoc restaurator debz bre multas spẽs trepanox. Deinde cũ dicit.

¶ Et fortasse non apparet frustuz sed est necessarium ad intus illud qd̃ exiccat ⁊ retinet ipm̃. deinde fieri illud quod oportz. Q; si fuerit frustum aut petia ossium separatum pungens locum ⁊ dolorez faciens tũc necesse est scinderc ⁊ vti regimine ad extrahendũ illud qd̃ egreditur. Et multotiẽs oportet serrare illud. ⁊ quãdo fuerit illud quod fractum est ⁊ cõminutuz magnum ⁊ fuerit eius cõfractio ⁊ cõminutio plurima tũc necesse erit vt extrabatur totũ. Si autem fractura non fuerit cum cõminutione ⁊ fuerit dislocatio eius scissura capiens locũ plurimuz: tũc incide infirmiorez locũ ⁊ dimitte reliquuz: qm̃ non est nocumentum in eo: immo nocumentũ in abscidendo totũ est magnũ.

¶ Ponit septimum cañ. ⁊ dicit sic. q; fortasse non apparet frustuz ossis: ⁊ tũc est necessariũ ponere exiccantia: deide fiet illud qd̃ oportet. Et subdit q; si fuerit frustum ossis pungens aut petia separata ab osse: tunc necessarium est scindere locum ⁊ extrabere illud os. ⁊ quãdoq; est necessarium vt serret̃ illud os. Et subdit q; si illud os quod est fractum fuerit cõminutum: tunc opz vt extrahatur totũ os. Et subdit q; si fractura nõ fuerit cum cõminutiõe ossis: ⁊ dislocatio ⁊ scissura fuerit plurima: tunc incide locũ infirmiorem: ⁊ alium locum dimitte: quoniã non est nocumentum in dimittendo: imo nocumentuz in abscindẽdo totum illud est magnum.

¶ De admonitione restaurationis. CAP. III.

Necesse est restauratorem vt cõsideret inclinationẽ ossis: ⁊ qm̃ ipse inuenit apud partez ad quã inclinat̃ gibbositatez ⁊ apud partẽ a qua inclinat̃ cõcauitatẽ. Et plurimũ quidez itelligit illud cum tactu. ⁊ illud iterũ qm̃ dolor fit vehemẽs in pte ad quã est inclinatio. ⁊ crepatio iterũ significat illud ⁊ super illud fabricet rem suam.

¶ Posito capto de vasi restaurationis. ponit capituluz de ãmonitione restauratoris. ⁊ diuidit̃ istud capituluz in tot partes quot ponit cañ. de restauratione. partes patebunt legendo ⁊ exponendo litteraz. dicit sic de ꝑmo canone: q; restaurator debet cõsiderare inclinationem ossis: quoniã restauratio inuenit apud partez ad quã inclinatur gibbositatem. Et apud partem a qua inclinatur inuenit cõcauitatem: et restaurator intelligit hoc cum tactu: ⁊ cognoscitur. etiam quia dolor est vehemens in illa parte in qua est declinatio ossis. et etiam crepitatio significat os fractum. Deinde cum dicit.

¶Et est necessariū restauratoꝛi vt extendat manum suā sup locuꝫ fracture in diſpōne itineris eius ad supioꝛa ⁊ iferioꝛa cū facilitate ⁊ ſubtilitate donec ſi viderit ſeparationē aut eminentiam aut fruſtuꝫ cognoſcat ipm vt nō liget vicealtera niſi ꝑm q̄ oꝫ:qm̄ accidet cōfuſio aut dolor:⁊ nō oꝫ vt cōfidas in equatiōe ſenſata ꝑ manum ante cōplemētuꝫ ſanitatis.nā multotiens occultat apa cōtuſionē ⁊ torſionem:cum ergo restauratoꝛ puenerit ad fracturā ⁊ iuenit illud ſi nō exquiſite operat in eo deturpatur mēbrū: ⁊ ſi exquiſite operat perducit ad ſpaſmū ⁊ febrem paruaꝫ:ergo melius est vt dimittat illud ⁊ non tangat ipſum.

¶Ponit zm can̄. et dicit ſic. q̄ restauratoꝛ debꝫ extendere manū ſuā ſuper locū fracture tangēdo ad supioꝛa ⁊ iferioꝛa cū facilitate ⁊ ſubtilitate donec ſi viderit ſeparationeꝫ aut eminētiam aut fruſtum cognoſcat illud: ⁊ nō liget restauratoꝛ nō ꝑm q̄ opꝫ:imo liget ꝑm q̄ oꝫ. qꝛ ſi ligaret nō ꝑm q̄ oꝫ faceret accidere doloꝛeꝫ aut ꝯtuſionē.Et ſubdit q̄ nō oꝫ restauratoꝛeꝫ cōſiderare in equatiōe quā videt ⁊ ſenſata ꝑ manū. Naꝫ multotiēs apa occultat contuſionē ⁊ torſionē. Et ſubdit q̄ cū restauratoꝛ puenit ad fracturā ⁊ inuenit.ſ.apa torſionē ſi non exquiſite operat in mēbꝛo deturpat mēbꝛū. et ſi exquiſite operat ꝓducit ad ſpaſmū ⁊ febꝛem pꝛauam.Ergo melius est vt dimittat illud ⁊ nō tangat ipſum.Deinde cum dicit.

¶Cum ergo icipit puenire ad restaurationem ptis oſſium ⁊ nō penetrat opꝫ vt nō vim faciat ⁊ faciat ipam ingredi cuꝫ difficultate ꝑm oēm diſpoſitiōeꝫ qm̄ ingredit ſuper ifirmuꝫ qđ est maius q̄ remaneat os nō equatuꝫ. Et ſi dolet reditio ⁊ rectificatio valde ⁊ est pole medico vt reducat illud ad diſpōnē fracture tūc est delitie ifirmo ⁊ cōcupiſcētia magna.

¶Ponit tertiū can̄. et dicit ſic. q̄ cū restauratoꝛ peruenit ad restaurandū partes oſſiuꝫ ⁊ nō penetrat.ſ.vna ꝑs oſſis in aliā nō oꝫ vt faciat fracturā ingredi cū difficultate ꝑm oēm diſpōnem qm̄ ſuper infirmū fiet maius maluꝫ q̄ vt os remaneat nō equatuꝫ. Et ſubdit q̄ ſi reditio ⁊ rectificatio dolet valde.⁊ est pole q̄ medicꝰ reducat mēbꝛuꝫ ad diſpōnem fracture tūc infirmo est delitie ⁊ cōcupiſcētia magna.Deinde cum dicit.

¶Et opꝫ vt restauratoꝛ feſtinet ad restaurādū illud qđ fractum est ⁊ restauret in die ſuo:qm̄ quāto plus elōgatur tāto est eius itroitus difficilioꝛ ⁊ nocumēta in ipſo ſūt plima ⁊ ꝑpꝛie in oſſibus q̄ circūdāt lacerti ⁊ nerui plēs ſic̄ coxa. ⁊ opꝫ vt adiuuet ad feſtinationē restauratiōis cū cauſis in ꝯtrario cāruꝫ oppoſitaꝝ ꝓdictarū ⁊ pꝛima est cōglutinatio ſanguis viſcoſi.

¶Ponit quartum can̄. et dicit ſic. q̄ opoꝛtet vt restauratoꝛ feſtinet ad restaurandum mēbꝛum qđ est fractum ⁊ restauret eo die quo frangitur qm̄ quāto plus elongatur restauratio tanto plus itroitus oſſis ⁊ eius reditio fit difficilioꝛ ⁊ nocumēta in ipſo ſunt plura ⁊ ꝑpꝛie in oſſibus q̄ circundant lacerti ⁊ nerui plures ſicut coxa. Et ſubdit q̄ ad feſtinationem restauratiōis opꝫ vt adiuuet cū cauſis

ꝯꝛys.ſ.ad faciendū bonuꝫ regimē ⁊ ad gn̄andū poꝛꝝ farcoydeꝫ:ſicut ſunt cibaria viſcoſa.

¶De ꝑparatione restaurandi. CAP. IIII.

Oꝛtet vt oi mēbꝛo qđ tu restauras ſit ꝑparatio cōueniēs ꝓhibēs doloꝛē. ⁊ melioꝛ ꝑparatio cū hoc est illa q̄ est ei per nām.verbi gꝛa. vt ſit i manu ad furculaꝫ ⁊ ſit in pede ad illud qđ ipellit obſeruando cōſuetudinē ifirmi in hoc. ⁊ ſicut mēbꝝ qđ opꝫ ſuſpēdi opꝫ vt ſuſpendat̄ ꝑm equalitatem.ſilr membꝛuꝫ cuiꝰ diſpoſitio ſignificat ne ſuſpendatur opꝫ vt ſit eius accubitatio ⁊ ipſiꝰ locus ſuper rem planam vt nō ſuſpendat̄ pars eius ⁊ reſtringat̄ pars eius.

¶Ponit capm in quo oñdit qūo membꝛū oꝫ ꝑparari q̄ restaurat̄ ⁊.z.facit: ſicut duos can̄. ponit.zª ibi(Et ſuſpēſio qdem)Dicit ſic de ꝑma ꝓte canonis q̄ opꝫ vt mēbꝛuꝫ qđ restaurat̄ ſit taliter ꝑparatū vt nō doleat:⁊ talis ꝑparatio est vt ſituet membꝛuꝫ ꝑm nām ſuā ⁊ ꝑm cōſuetudinē ifirmi ⁊ ſic mēbꝛū qđ oꝫ ſuſpendi ſuſpendat̄ ſicut est bꝛachium. Et mēbꝛuꝫ qđ nō debet ſuſpendi nō opꝫ q̄ ſuſpendatur ⁊ accubitatio iſtius mēbꝛi ⁊ locus eius oꝫ q̄ ſit ſupꝛeꝫ planam. Deinde cum dicit.

¶Et ſuſpenſio qdem est mala oi restaurato ſic̄ ipulſio ad supioꝛa est illi ꝯueniēs dum ꝓhibēs nō ꝓhibet. ⁊ cū ꝑparatio mēbꝛi fit ita vt ſit alterius q̄ꝫ opꝫ aut magis infirmum inclinat mēbꝛum et contoꝛquet ipſum ꝑm inclinationem ſuſpenſiōis et pꝛeparationis.

¶Ponit alium can̄.et dicit ſic q̄ ſic̄ ꝑparatio membꝛi ad supioꝛa est ꝯueniēs ita ſuſpēſio mēbꝛi ad iferioꝛa est mala ꝓterq; in mēbꝛis debētibus ſuſpēdi.qꝛ talia mēbꝛa opꝫ vt ſuſpēdant̄:ſicut bꝛachia ⁊ virga. Et iō dicit Auí. Dum ꝓhibens non ꝓhibet.Et ſubdit q̄ ſi ꝑparatur membꝛum aliter q̄ꝫ oportet:tunc membꝛum toꝛquet ꝑm q̄ inclinat̄ ⁊ ſuſpenditur ⁊ pꝛeparatur.

¶De qualitate ligamentoꝝ ⁊ aſtellaꝝ. CAP. V.

Oꝛtet vt ſint pāni ligamētoꝝ mūdi: nam ſoꝛdidus est durus et facit doloꝛem.et ſit ſubtilis vt penetret res ſi linit̄ ſupꝛ ipꝫ et ſit leuis vt nō grauet ſupꝛ membꝛū infirmuꝫ. Et opꝫ vt ligamēta capiant de loco ſano aliq̄d cui ſit quantitas:illud.n.est magis tenens restauratos q̄ꝫ vt ſeparet̄ ⁊ magis infirmū:q̄ꝫ ſit neceſſariū vt nō ſit ſuperfluitas in illo:qm̄ faciet vt mēbꝛū bēat meatus ſtrictos nō ſuſcipiētes nutrimētum.

¶Poſito capꝰ de pꝛeparatiōe restaurandi mēbꝛa ponit capm de qualitate ligamētoꝝ.⁊ diuidit̄ in ꝓtes tot quot ponit can̄.de mō ligandi canōes.oēs patebūt exponendo eos.dicit ſic de ꝑmo.q̄ oēs pāni ligamētoꝝ oꝫ vt ſint mūdi:qm̄ ſoꝛdidus pānus est durus. ⁊ facit doloꝛē: ⁊ oꝫ q̄ talis pānus ſit ſubtilis.⁊ ꝫ vt ſi linit̄ aliq̄d ſuper iſtū pānuꝫ vt penetret:⁊ opꝫ q̄ talis pānus ſit leuis vt nō grauet ſupꝛ mēbꝛum infirmū:⁊ ligamēta opꝫ q̄ capiant de loco ſano aliquid cui ſit q̄ꝫtitas. qꝛ illud est magis tenens restauratos:ſed non opoꝛtꝫ vt ī hoc ſit ſuperfluitas:qm̄ faceret vt membꝛum habeat meatus ſtrictos; quare non penetrat

nutrimentum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et iterū illud quod admonuimus de strictura est magis exprimens humiditatē effusam ad membr infirmū. ad illud qđ est lōginquius eo expellēdo ⁊ magis phibēs illō qđ attrahit ad ipz ⁊ ligamētū latū ad illud est melius: qm magis facit adherere ⁊ plus dilatās: vez scōz q possibile est in omni mēbro. naz illud qđ pōt est ex hoc in pectore nō est sicut illō qđ pōt est i manu: ⁊ qđ non est ex mēbris latuz: nā illud non ē pōt i eo: imo qñ lata est vitta nō fit bona ei⁹ oz diatio sup mēbr sīt illi: imo fit feda: ꝙpter opz vt sit ꝓtētus de huiusmōi in illa cui⁹ amplitudo est triū digitoz vsq ad quatuor: ⁊ illa sūt sicut focile ⁊ furcula: ⁊ sicut illis silia: nam non est in eis pōt illud: imo si nō ligant cum subtili nō est pōt: in furcula. n. nō cōuenit lata. Et in huiusmodi qdē est necessariū multiplicare involutiones vt stent loco dilatationis. ⁊ vitta que involuit sufficit vt sit latitudo eius triuz digitoz aut q̄tuor ⁊ lōgitudo ipsius triū cubitoz.

¶ Ponit tertiū cañ. ⁊ dic sic: q oz ꝓsiderare illō qđ admonuimus de strictura que est magis exprimēs humiditatem effusam ad ipm mēbr infirmū: ⁊ est magis phibēs illud qđ attrahit ad ipm: ⁊ sic ligamētū latū ad stringēdū est meli⁹: qm facit magis adherere mēbra fracta. ⁊ est magis dilatatum. Sed oz q ligamētū fiat latū et strictū fm q est pōt in mēbro: qz in pectore non est pōt q fiat illud ligamētuz latū sicut est pōt i manu ⁊ alijs extremis ptib⁹ corpis: qm si sup pect⁹ admīstrat vitta lata ligatura non sit bona: imo fit feda. Et sic oz q i pectore sit vitta lata triū digitoz: aut q̄tuor ⁊ talis ligatura oz fieri in osse pectoris: et in furcula ei⁹: qz i furcula pectoris nō ꝓuenit ligatura lata: ⁊ sic est necessarū mltiplicare involutōes ligature ⁊ stent loco dilatatiōis: ⁊ sic vitta que involuit: oz q sit trium digitoz aut q̄tuor. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et pulvillor fortitudo qñq sit vehemens in adiutorio ligamētor ad faciēdū adherentiam. Verū pulvillor sūt due spēs. Una earū ē i qua est intentio eq̄re concauitatē mēbri: ⁊ adhibeat studium vt non cadat inter ea ambo foramen ⁊ vt non supponant suppositione diuersa ⁊ vt buccellent cum eis vlcera. Et altera est in qua ē intentio vt coopiat cum ea ligamētū ⁊ equet equatione scōa vt revoluat ligamentū ⁊ adhereat scōz equalitatē: quare nō erit loc⁹ strictior loco ⁊ mollior loco: quare faciunt ea adherere astelle adherētia bona. primū ergo eor sunt ligamēta ⁊ vitte: ⁊ scōz sunt astelle: ⁊ ligamētū iferius phibet mās ⁊ scōz torsionē.

¶ Ponit 3m cañ. ⁊ dic sic: q fortitudo pulvillor: qñq sit vehemēs in adiutorio ligamētor ad faciēdū adherētiā. Sz pulvillor sunt due spēs. vna spēs pulvillor ē que bz eq̄re ꝓtinuitatē mēbri: ita vt nō eadat iter mēbra foramē: ⁊ etiā vt cuz istis pulvillis buccellent vlcera si sunt. ⁊ altera spēs pulvillor est in qua est itētio vt coopiat ligamētū eq̄tiōe 2a. vt revoluat ligamētū: ⁊ adhereat fm eq̄litatē: ⁊ sic vn⁹ locus ñ erit strictior alio loco nec melior alio. ēt isti pulvilli faciūt adherere astellas bona adherētia. p̄m q̄ qđ administrat sunt ligamēta ⁊ vitte. Et 2m qđ administrat sunt astelle. tūc ligamētū iferius phibet mās venire ad mēbr: ⁊ 2m qđ administrat phibet torsionē. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et opz vt sint margines pulvillor: vbi pōt est: ⁊ illa quātitas exigit vt sit numerus pulvillor. Et fortasse ē necessariū administrare pulvillos paruos quos cooperit pulvillus vnus equans super eos in longitudine ligamēti cadētis super locum.

¶ Ponit 4m cañ. ⁊ dicit sic: q margines pulvillor oz q administrent vbi est pōt: ⁊ illa q̄tas exigit: vt sit numerus pulvillor: vt qz sicut fractura est magna vl pua: ita administrent pulvilli. Et subdit q fortasse est nēciuz administrare pulvillos quos opit pulvillus vnus lōgus equās i lōgitudinē ligamēti cadētis sup locū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et ligamētū qđ noiat bñs duas facies: vl facies bois: ⁊ bñs duo capita est illud qđ administrat: ita vt ponat mediū pāni cum qua ꝓseruatur equatio loci ifirmi sup locū suū: ⁊ sit illud in medio albadacati: deinde accipiat cuz vnaq̄q duar medietatū ad ptē diuersam: ⁊ fiat in iuolutione earū cū vtrisq manib⁹ sil scōz q est famosum qđ nō ē nobis nēcariū exponere.

¶ Ponit 5m cañ. ⁊ dicit sic. q ligamētū qđ noiat bñs duo capita administrat: ita vt ponat mediū pāni cum q̄ conseruat equatio loci: ⁊ fiat in mēbro albacati. i. in mēbro pōt vt in eo fiat tale ligamētuz: ⁊ fiat involutio ⁊ ligatio vtrisq manib⁹ simul fm q est famosum: qđ non est nēciū exponere.

¶ De eq̄tione ligamēti cū expōne ⁊ distictōe. CAP. VI.

Portet vt incipiat cū ligamēto a loco fracto ⁊ ab eo vbi declinat ad os ⁊ illic sit vehemētius strictū: ⁊ vbi fractura est vehemētior oz vt sit ligamētuz fortius: ⁊ ad vltimū locus fracture: ⁊ locus a quo ē necariū expellere mās: ⁊ est vt seruet sup eam sit⁹: ⁊ illud qdez securat ab apatione: imo fortasse resoluit apationē: ⁊ ē cuz securatiōe ab apatione ⁊ putrefactōe ossis. Iterū illud qdez nō ꝓfert ad virus si gnat in ipso osse puenies ad medullā ⁊ corrūpēs medullā ⁊ os: ⁊ est necessariū vt frāgat ⁊ ab eo discoopiat: ⁊ vt fiāt vie ad pus: ⁊ ad egredīēdū. Et est melior locoruz cū defensione ei⁹ qđ venit de eius gñe qui sit: lz mēbrū iferius qñq expellat ad supi⁹ supfluitatē suā qñ supius est debile.

¶ Posito capl̄o de qualitate ligamēti vl magis. Ponit capitulū de q̄litate ligamēti magis pticulariter i q̄ oñdit distinctionē ⁊ expōnē ligamētor. Et diuidit istud capl̄m in ptes tot quot ponit in hoc cañ. ptes patebūt iferius exponendo eas. Dicit sic de ꝑma pte. q ligamētū oz vt incipiat a loco fracto. i. vbi sit fractura: ⁊ īcipiatur vbi declinat os. Et vbi os declinat sit vehemētius strictum. Et sic vbi fractura est vehemētior: oz q ligamentū ibi sit fortius. Et ad vltimū locus fracture est locus a quo est necessariū expellere mām in artarys: ⁊ vt seruet sup mēbr sit⁹ eius: ⁊ hoc totū securat ab apate. imo fortasse resoluit apatōez: ⁊ iduc

securationē ab apatione ⁊ putrefactōe ossis iterū. Et subdit ꝙ hoc totū qō ocñ est nō ꝓfert si virus gñat in osse puniens ad medullā ⁊ corrumpēs medullam ⁊ os: ⁊ sic est necessariū vt fiat via vt egrediat pus. ⁊ melius est vt defendat mēbr̄ ab eo qō est de gñe ei⁹. i. a nutrimēto supfluo: qz mēbr̄ inferi⁹ mittit supfluitatez suam ad mēbr̄ supius qñ est debile supius. ℂ Deinde cum dicit.

℣ Et non opz vt fiat vltimatio in strictura ligamentor̄ ⁊ astellarū tanta que ꝓhibeat aduētuz nutrimēti ⁊ sanguis: illud nanq̄ est ex illis que ꝓhibēt restaurationē: ⁊ Hyp. qdē adiuuat ligamenta in eo ꝙ conat de expulsione apatis cū ceratis repcussiuis cum oleo omphacino ⁊ cera: ⁊ fortasse est necariū sedare apostema cum eis que sunt sicut oleū camemillinū: ⁊ sicut cū vino stiptico: nam ipm resoluit apostema ⁊ ꝓfortat mēbr̄. ⁊ vbi fuerit vlcus non appropinquet ceratū: ⁊ fortasse est necessariū illud in quo est fortitudo ⁊ resolutio sicut oleū ⁊ mastix ⁊ ammoniacū: ⁊ ad vltimū cum ligamētuz admistrat ⁊ fractura est recēs que nondū apat: tūc oz vt sit ex ligno ⁊ ifrigidatū repcussiuū: ⁊ fortasse sufficit vt liniat cum aq̄ ⁊ aceto: ⁊ fortasse administrat cū cerato ⁊ silib⁹ de illis que narrauim⁹. ⁊ si admistrat post apa: tūc melius ē vt sit ligamentum ex lana que sit infusa in oleo resoluente apa ⁊ liniēte ipsum: ⁊ ꝑm oēm dispōnē in ligamento supp qō ponit ceratū de subtus ē securatio a commotione doloris: ⁊ propie qñ medicus non est presens.

℣ Ponit z^m^ cañ. ⁊ dicit sic: ꝙ nō oz vt fiat vltimatio ligamētor̄ in strictura ⁊ astellar̄ tāta que ꝓhibeat aduētū nutrimenti ⁊ sanguis ad mēbr̄: qñ talis ꝓhibitio aduēt⁹ nutrimenti ꝓhibet restaurationē. Et subdit ꝙ. Hyp. adiuuat ligamēta vt expellāt mām veniētē ad mēbr̄ cū ceratis repercussiuis cum oleo onfancino ⁊ cera. Et subdit ꝙ fortasse est neciū sedare apostema cuz eis que sunt sicut oleū camomillinū: ⁊ cū vino stiptico: qñ boc resoluit apa ⁊ cōfortat mēbr̄: ⁊ vbi fuerit vlc⁹ nō appropinquat cerotū. Et fortasse est neciū admistrare illud in quo est fortitudo ⁊ resolutio: sicut oleū oliue ⁊ mastix ⁊ armōiacū. Et subdit ꝙ ad vltimū cū ligamētū admistrat ⁊ fractura est recens q̄ nōdum apat: tūc oz ꝙ illud ligamētū sit ex lino. ⁊ sit ifrīdatū repcussiuuz. Et fortasse sufficit ꝙ istud ligamētū sit linitū ex aq̄ ⁊ aceto. Et fortasse admistrat cū ceroto ⁊ silib⁹ de illis que narrauimus. s. supius ꝙ si ligamētū admistrat post apostema: tūc melius est vt sit ex lana que sit ifusa in oleo resoluēte apa ⁊ leniēte ipm. Et subdit ꝙ ꝑm oēz dispōnē in ligamēto supponit cerotū cū securatio a cognitione doloris ⁊ ꝓprie qñ medicus non est pñs. ℂ Deinde cum dicit.

℣ Cum ergo accidit dolor succurrit cum solone ⁊ ligatōe: ⁊ non oz vt admistret ceratum: ⁊ ꝓprie qñ ē illic vlcus: fortasse. n. attrahet ad mēbruz putredinē: ⁊ ponat loco eius vinū nigruz ⁊ plimū qdē fracture associat vlcus: q̄propter opz vt elonget ceratum: ⁊ sit sufficiētia in vino stiptico in quo infusus sit puluillus longus: ⁊ nos quidem ponemus epithymatibus fracture caplm singulare.

℣ Ponit z^m^ cañ. ⁊ dicit sic. ꝙ cū dolor accidit: tūc succurrit cum solone ligamēti: ⁊ ligatōe eius: ⁊ qñ est illic vlcus: non opz vt admistret cerotuz: ⁊ fortasse si cerotum admistrat attrahit ad membr̄ putredinē: ⁊ loco ceroti ponat vinum nigrū. Et subdit ꝙ plimū fracture diuerse associat vlc⁹. q̄propter opz vt cerotū elongeť ab ista fractura: ⁊ admistretur pulullus infusus in vino stiptico. Et nos ponemus vle caplm de epithymatib⁹ iferius. ℂ Deīde cum dicit.

℣ Et cum icepis cum ligamēto a loco ex igente tunc inuolue ipsum inuolutionib⁹ quas addes ꝑm additionē magnitudinis fracture ⁊ partem earū ꝑm diminutionem eius ⁊ ꝑm apa si fuerit apparēs: deinde reduc ipm ad illū locū: deinde vadat vsq̄ ad locū sanū: boc ē ergo ligamētum primū: deide fac pñs ligamētū secūdū ⁊ inuolue ipsum sup fracturā bis aut ter: deinde fac ipsū descēdere ad iferiora mollificādo paulatiz. postea fac esse pñs ligamentū tertiuz: ⁊ fac similr ad supiora: ⁊ tūc facies ligamenta esse paria ad expellendū supfluitates a mēbro ⁊ ad rectificādum ipm sup itentionē in ꝓparatione huius ligamenti: ⁊ non sis supfluus iterū in elongādo stricturam in vtrisq̄ lateribus: qñ fit membrū oppilatarū venarū non suscipiēs nutrimētū: ⁊ fortasse cōtrabitur.

℣ Ponit quartū cañ. ⁊ dicit sic: ꝙ oportet vt addas inuolutionibus ligamēti ꝑm ꝙ fractura est magna. Et opz vt diminuas ꝑm diminutionē fracture. Et dicit ꝙ ꝓmū ligamētum debet ꝓcedere ab vna parte fracture vsq̄ ad locuz sanum: deinde debes admistrare z^m^ ligamentū qō sit inuolutum bis aut ter. Et istud ligamētum debet descēdere ad inferiora ⁊ mollificet paulatim: deinde debes admistrare tertiū ligamētū qō ꝓcedat ad supiora: ⁊ tunc debes facere ligamēta paria vt expellant supfluitates a mēbro. Et ligamenta stent bene situata ⁊ ꝓpata. Et subdit: ꝙ non debēt supfluitates istor̄ mēbror̄ ligamētor̄ supflue stringe ne vene oppilent: ⁊ ad mēbrū non possit venire nutrimētū. ⁊ fortasse membr̄ cōtrabit.

℣ Et q̄nq̄ non fit ita: imo incipit cum ligamento ascēdendo: deinde sequtur cum ligamēto descendendo: deinde cum ligamēto icipiēte ab iferiori parte ligamēti iferioris ad supiorē partem ligamēti ascēdentis quasi ipm fit cōseruās duo ligamēta illa et ponat vehemētior stricturā ei⁹ apud fracturā: et intētio quidē in vno duor̄ ligamentor̄ ē cōtraria itentioni in ligamēto quo querit attractio materiei ad mēbrū quare strin git sub mēbro cum longitudine ab eo et non cessat mollificari inuolutio ⁊ ē ligamētū diuersificās Ista ergo sunt ligamēta que sunt sub astellis: et hec sunt ligamēta que sunt supra astellas.

℣ Positis aliq̄b⁹ canonib⁹ de qualitate ligamēti ponit alios cañ. ⁊ diuidit in ptes tot quot ponit cañ. ptes patebūt inferius exponēdo eas. dicit sic de ꝓmo cañ. ꝙ q̄nq̄ istud ligamentum qō dcm est supius nō fit ita. imo ꝓmo fit ligamē-

tum vnū qō ascendit.deinde sit ligamētū aliud qō descendit.deiñ vnū ligamētū qō ꝓseruat ambo ista ligamēta.Et vehemētioꝛ strictura ligamenti oꝫ poni apud fracturā.Et subdit ꝙ intētio in istis ligamētis est ꝺria ītentioni que q̄rit ad attrahendū māꝫ ad locū.Et sic ꝑma ligaméta dicta dicunt̄ ligaméta repulsiua:ꝛ sic istud tale ligamētū incipit sub mēbꝛo:deinde mollificat versus partē supꝛiorē:ꝛ est ligamentū diuersificans.i.expellens.ꝛ subdit ꝙ ista ligamēta sunt posita sub astellis.¶ Deinde cum dicit.

¶ Ligamentum ℞o supius opoꝛtet vt sit ita vt ponat mēbꝛum sicut frustum vnum cui non sit motus ꝛ ꝓhibeat toꝛsionē:ꝛ cum fractura est in latitudine cōplete sit necessariū vt ligamētuꝫ sit equalis cōmixtiōis ꝛ stricture:ꝛ si fuerit plꝫ fracture ad partē vnaꝫ ꝛ est ex fractura opꝫ vt sit sollicitudo vehemētioꝛ sup latus in quo est fractura plus.ꝛ non oꝫ vt diuersifices sup eam figuras ligamenti faciēdo figurā post figuram qm̄ illud coꝛūpit illud quod confoꝛtauit restauratio:ꝛ doloꝛē qdeꝫ facit incurrere contoꝛsio: que foꝛtasse accidit in die ꝛ strictura ligamenti spasmās:naꝫ si ꝓstringit̄ facit doloꝛē:ꝛ cū mollificat̄ toꝛquetur.

¶ Ponit aliū cañ.ꝛ dicit sic.ꝙ ligamētū qō ponit̄ sup assellas:oꝫ ꝙ sit ita.ꝑmo opꝫ vt sup mēbꝛū ponat̄ astella que ꝓhibeat toꝛsioneꝫ mēbꝛi:supple liget̄ deinde.ꝛ subdit ꝙ qm̄ fractura est cōplete latitudis:tūc oꝫ vt ligamentū sit equale ꝛ equalr strictuꝫ:ꝛ ℔ fractura declinat plus ad vnā ptē tūc oꝫ vt sit sollicitudo vehemētioꝛ sup latus fracture.Et subdit ꝙ non oꝫ vt diuersifices sup fracturā figuras ligamenti faciēdo vnā figurā ligamenti post aliā figuram:qm̄ talis diuersitas:ꝛ signa coꝛrūpit illud qō ꝓfoꝛtauit restauratio:ꝛ facit tale ligamētū icurrere doloꝛē:ꝛ strictura ligaméti facit puenire spasmū.ꝛ sic cum tale ligamētū strigit̄ facit doloꝛē:ꝛ cū istud ligamētū mollificatur toꝛquet mēbꝛum.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et ℍyp.quidem facit esse rectuꝫ vt soluat̄ ligamentum vna die ꝛ vna die non:illud enim est melius vt non iraſcat̄ infirmus ꝛ non appꝛoximet eum cum palpatione eius ꝛ ipsius fricatione ꝓpter illud quod necessarium est vt ꝓueniat ad mēbꝛum de humiditate subtili impediente que foꝛtasse cōuertit̄ in virus.Et magis conueniens boꝛarū cōsuetudinis bonitatis ligamenti ꝛ cōseruationis eius scōꝫ conditiones p̄dictas est post fracturā per dies viginti:nam illud est hoꝛa iceptionis alrosbotb rubei:deinde qm̄ adheret os nō stringatur valde.

¶ Ponit tertiū cañ.ꝛ dicit sic:ꝙ ℍyp.diꝯ ꝙ rectuꝫ est ꝙ ligamētū soluat̄ vna die:ꝛ alia non:qm̄ istō ē melio:ꝛ nō iraſcat̄ ifirmꝰ ꝛ mēbꝛ qm̄ soluit̄ nō oꝫ palpari neq; fricari:qꝛ talis palpatio ꝛ fricatio faꝯ ocurrere ad mēbꝛ hūiditateꝫ subtilē q̄ ꝓuertit̄ i virus:ꝛ subdit ꝙ magis ꝓueniēs hoꝛaꝛ ꝓsuetudis vt ligamentū seruet̄ sup mēbꝛ est viginti hoꝛis: qꝛ tūc icipit gñari alrosbotb rubeū ꝛ ligamētū non oꝫ valde stringi.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et respiret locus strictus eius vt nō coartet̄ ꝛ ꝓhibeat̄ alrosbotb:aut ꝓhibeat̄ eius generatio cum quātitate sufficiēte:quare non accidet nisi subtile debile.

¶ Ponit 4ᵐ cañ.ꝛ dicit sic ꝙ locus oꝫ talr ꝓstringi vt respiret:ꝛ nō coartet̄ ꝛ ꝓhibeat̄ alrosbotb aut ꝓhibeat̄ gñatio alrosbotb cum q̄ꝛitate sufficiēte:q̄re nō accidet nisi alrosbotb subtile debile.¶ Deinde cum dicit.

¶ Nisi quādo accidit iaꝫ alrosbotb ꝛ incipit adherere magnitudineꝫ qua non indiget ꝛ tendit in supfluitateꝫ. Nam vna de conuenētijs eius est strictura vehemens:ꝛ iteruꝫ administratio stipticoꝝ ꝓhibentium:ipsa enim ꝓhibēt nutrimentum ꝛ stringūt alrosbotb:ergo nō penetrat in ipsum nutrimētum iterū.Et non opꝫ iteruꝫ vt licentia detur ꝛ permittatur vt fiat ligatura in non sua hoꝛa.

¶ Ponit 5ᵐ cañ.ꝛ diꝯ sic:ꝙ qñ alrosbotb crescit plus q̄ꝫ debeat in magnitudine:tūc oꝫ stringi foꝛtiter:qm̄ vna de cōuenientys eius ad ꝓhibendū alrosbotb est strictura vehemēs.Et iteꝝ administratio stipticoꝝ ꝓhibētiū:qm̄ ipsa.s.strictura vehemēs:ꝛ administratio stipticoꝝ ꝓhibēt nutrimētū ꝛ stringūt alrosbotb:ꝛ sic nō penetrat i alrosbotb nutrimēmentum iteꝝ.Et subdit ꝙ oꝫ ꝑmitti vt ligatura fiat in nō sua hoꝛa:qm̄ valde obest.

¶ De qualitate astellarum. CAP. VII.

Oꝛtet vt sit substantia de qua fiunt astelle aggregās ad duritiē suam tenacitatē ꝛ lenitatē sicut alchone ꝛ lignum oleandri ꝛ lignū granati ꝛ eis similia:ꝛ opꝫ vt sit grossius qō est in ea locꝰ qui obuiet fracture duobus laterib⁹:nam oꝫ vt sit grossius astellarū principiū eaꝝ qō sequit̄ latus fracture:aut vehementioꝛē ptē fracture ꝛ sint latera earū subtilioꝛa vt sint plenarum extremitatum ne opponat̄ in eis glutinatio:immo planum ligamenti.

¶ Ponit capl'm in q̄ ostēdit q̄lr debeāt esse astelle q̄ administrāt̄ in fractura.ꝛ diuidit̄ in ptes tres:sic̄ tres ponit regulas ꝺ q̄litate astellaꝝ.ibi ponit scōaꝫ.(Et si ponāt̄ astelle) ibi ponit tertiā.(Et longius lateruꝫ eius).dicit sic de ꝑma ptē:ꝙ suba de qua fiūt astelle:oꝫ vt sit aggregans ad duritiem suā tenacitatē ꝛ lenitatē:sicut est achoni,i.lignū de ferula ꝛ oleandri ꝛ lignū granati ꝛ eis silia.ꝛ grossius qō est ī astellis oꝫ ꝙ sit obuiās loco fracture a duob⁹ lateribus.Et subdit ꝙ grossius astellaꝝ oꝫ ꝙ ꝑmū eaꝝ sit sequēs latus fracture:ꝛ sint latera astellaꝝ planaꝝ extremitatuꝫ ne apponat in membꝛo et ligamentum fiat planum super eas.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et si ponant̄ astelle a laterib⁹ q̄tuoꝛ:tūc ē magis defendēs:ꝛ non est malū si est ei supfluitas longitudis:qm̄ non est nocumentū in illo neq; detrimētū in boc.s.si capiūt ꝑpe iunctura ꝑter quod tegat iuncturam ipsam.

¶ Ponit scōaꝫ regulā ꝛ diꝯ sic:ꝙ si astelle ponant̄ a q̄tuoꝛ laterib⁹ mēbꝛi.tūc hec est magis defendēs.Et non est malum si astelle sunt magne vltra q̄ꝫ oꝫ:qm̄ non est detrimētum in illo neq; est detrimentū in boc dato ꝙ tangant iuncturam ipsam.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et lōgius lateꝝ eiꝰ sit ad latꝰ ad qō est motus

inclinationis mẽbri cum hoc.s. vt non sit ita q̃ grauet neq; premat vehemẽter neq; coartet ꝛ vt nõ minuant̃ ab eo ligam̃ta diminutõe plima qm̃ fiũt astelle exprimẽtes: ꝛ cuz videris aliqd de hoc oppone cum diminutõe donec inenias eq̃litatẽ: ꝛ nõ oz vt astelle obuiẽt loco denudato sup quẽ nõ est caro: imo ẽ neruosus ossosus.

¶ Ponit tertiã regulã: ꝛ dic̃ sic. q̃ lõgius latex̃ astellax̃: oz vt fit ad locũ inclinationis mẽbri ad hoc: vt nõ sit ita astella q̃ grauet neq; p̃mat vehemẽter: nz coartet: ꝛ vt ligamẽta diminuãtur ab eo diminutõe plima: qm̃ si fit multũ fortis ligatura astelle fiũt ꝓmentes ꝛ coartãtes. Et subdit q̃ cũ videris aliqd de hac appõne: tũc debes iducere eq̃litatẽ i ligamẽtis: ꝛ astelle nõ oz q̃ obuiẽt loco denudato sup quẽ non est caro: imo est neruosus ossuosus.

¶ De qualitate administrationis astellarum cum distinctione ꝛ expositione. CAP. VIII.

¶ Ora que exigit vt ponãt̃ astelle ẽ post qnq; dies ꝛ supra vsq;quo fiat securitas nocumẽtis: ꝛ q̃to plus magnificat̃ timor tãto magis oz vt tardet̃ positio astellax̃: ꝛ multotiẽs attrahit festinatio in hoc nocumenta ex apatib⁹ ꝛ pruritu ꝛ vesicis: vex̃ cum tardant̃ astelle: tũc oz vt sit illic q̃ stet loco earũ bonitate ligature cũ vitta ꝛ de bonitate p̃paratõis. Oꝛ si illꝺ nõ fuerit: tũc necarie fiũt astelle ẽt in pricipio rei. Oz ergo vt annectant̃ astellis ligamẽta: ꝛ puluilli annexione descẽdẽte equãte coopiẽte decẽter cõponẽte quox̃ grossius sit apud fracturã ꝛ nõ fortiter strigat: imo addat̃ in strictura paulati cũ expiẽtia infirmi ꝛ cũ dispõne ipsi⁹. Et si fuerit ligamẽta ꝛ puluilli grauãtes eã tũc nõ fiat eox̃ multiplicatio.

¶ Posito capꝫo de q̃litate astellarũ ponit capꝫm de q̃litate admistratiõis astellarũ. Et diuidit̃ istud capꝫm in ptes tot quot ponit cañ. i docendo admistrare astellas. ptes oẽs patebũt exponẽdo lr̃az. Dic̃ sic de p̃ma pte q̃ astelle ꝺbẽt poni post qnq; dies ꝛ supra vsq;quo sit securitas nocumẽtis possibilib⁹ euenire in mẽbro. Et q̃to timor nocumẽtorũ plus magnificat̃: tanto oportet vt positio astellax̃ tardet̃ ꝛ festinatio põnis astellax̃ attrahit multotiẽs nocumenta ad mẽbx̃ faciẽdo euenire ap̃ata pruritũ ꝛ vesicas: ꝛ sic cũ astelle tardant̃: tũc oz vt loco astellax̃ sint ligamẽta ꝛ puluilli ãnexi anexione bona coopiẽte ꝛ equãte mẽbx̃ decenter: ꝛ nõ strigat fortiter: imo paulatim addat in restrigẽdo cũ expiẽtia ifirmi. Et si ligamẽta ꝛ puluilli multuz grauãt tũc nõ fiat eox̃ multiplicatio. ¶ Deide cum dicit.

¶ Et de nocumẽtis eox̃ qñ descẽdũt est ligamẽtum molle: ꝛ oz vt nõ ligent̃ ligamẽta supiora sup astellas ligatura dissoluẽte eas ꝛ remouẽte ipsas a decẽte cõpõne sit⁹ eax̃. ꝛ oz vt soluant̃ ligamẽta necessitate electionis in oib⁹ duob⁹ diebus in pricipio rei: ꝛ ꝓpꝛie qñ accit prurit⁹: ꝛ tũc qdẽ oz vt fiat illud q̃ ꝓcepim⁹. Cũ ḡ ptranseat septimus a strictura soluat̃ in spatio tardiore ꝛ in oib⁹ q̃tuor ꝛ qnq;: in hac. n. hora fit securitas a pruritu ꝛ ap̃ate. Et illic itex̃ fiat mollificatio ligamẽtox̃ paulativt non ꝓhibeat penetrationem nutrimenti.

¶ Ponit scõaz regulã: ꝛ dic̃ sic. q̃ de nocumẽtis puluillox̃ qñ descẽdũt est ligamẽtũ qñ est molle. Et ligamẽta q̃ ligãtur sup astellas: nõ oz vt ligent̃ ligamẽto dissoluẽte eas ꝛ remouẽte astellas cõpõne decẽte sit⁹ eax̃: ꝛ ligamẽta oz vt soluant̃ oib⁹ duob⁹ dieb⁹ i p̃n⁹ fracture. Et si i fractura accit prurit⁹: tũc fiat illud q̃ dixim⁹. Et cũ a strictura ptrãsierit septim⁹ dies soluat̃ in spatio tardiore vt in oib⁹ q̃tuor: aut qnq; dieb⁹: qz post septimũ diẽ fit securatio a pruritu ꝛ ab ap̃ate. ꝛ itex̃ oz vt fiat mollificatio ligamẽtox̃ vt non ꝓhibeat penetrationẽ nutrimẽti. ¶ Deide cum dicit.

¶ Et si fuerit tibi pole vt retineas astellas ꝛ nõ solueas eas ẽt vsq; ad viginti nõ erit nocibile: deinde solue eas. Attñ qñq; soluunt̃ in qbusdam horis: nõ ꝓpter cãm apparẽtẽ: sed pp defensionẽ: ꝛ ad videndũ illud q̃ accidit. ꝛ ꝓsiderare ad illud q̃ discooptũẽ de carne si fuerit an corruptus sit color eius: ꝛ eius dispositio.

¶ Põit tertiã regulã ꝛ dic̃ sic: q̃ si fuerit tibi pole vt retineas astellas ꝛ nõ soluas eas vsq; ad. xx. dies non erit nocibile. deinde post. xx. dies solue eas: sed qm̃ astelle non soluunt̃ nisi ꝓpter ꝟ vt videat̃ illud q̃ discooptũ est de carne q̃ſe bẽat: ꝛ ꝓsidera an color carnis sit corrupt⁹ an nõ. Et si esset aliq̃ mala dispõ scias subuenire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et iam sciuisti q̃ oz vt nõ fiat vltimatio cum strictura vltimatõe ꝓhibẽte aduẽtũ nutrimẽti: ad fracturã: ipsa. n. nõ restaurat̃ nisi cũ sanguie ꝛ nutrimẽto forti q̃ venit ad eam. Et nõ fit festinatio in auferẽdo astellas ꝛ p̃ũciẽdo eas: q̃ꝫnis credat̃ esse coberẽtia: qm̃ fortasse accit inde vt sit alrosboth nõ cõfirmatũ adhuc: q̃re cõtorqueat̃ mẽbx̃. ꝛ vt remaneãt astelle sup mẽbx̃ cũ non sunt necie est melius q̃ꝫ vt disponant̃ ab eo qñ cũ nõ sunt necarie: nõ ergo festines: sz tarda.

¶ Ponit 4am regulã ꝛ dic̃ sic: q̃ tu sciuisti q̃ oz vt nõ fiat vltimatio ligamẽti cũ strictura vltimatõe ꝓhibẽte aduẽtuz nutrimẽti ad fracturã. Fractura. n. nõ restaurat̃ nisi cũ sanguie ꝛ nutrimẽto forti q̃ venit ad ipsaz: ꝛ q̃uis fiat coadherentia tñ nõ fiat festinatio in auferẽdo astellas: ꝛ ꝓhibendo eas: qm̃ fortasse accit q̃ alrosboth nõ sit ꝺfirmatũ: ꝛ sic si soluit̃ añ tps neciũ mẽbrũ ꝓtorqueat̃: ꝛ sic vt astelle remaneãt pluſq̃ sint necie ẽ melius q̃ꝫ eleuent̃ anteq̃ꝫ sint: ḡ nõ festinet̃ ad remouendum astellas sed tarda.

¶ De fractura cum vulnere. CAP. IX.

¶ Et qñ aggregant̃ fractura ꝛ vuln⁹: tũc restaurator vehemẽter alleuiet restaurationez: ꝛ faciat penetrare astellas a loco vulneris ꝛ ponat sup vulnus q̃ oz vt emplis ꝛ ꝓprie piceis. Et qdã ꝑcipiũt vt icipiat̃ cũ strictura a duob⁹ laterib⁹ vulneris: ꝛ dimittat̃ vuln⁹ discooptũ. Et ꝟ q̃dez est melius si vuln⁹ nõ fuerit sup fracturã ipsaz: deiñ oz vt sit sup ipm̃ velamẽ: ita vt tegat ipsum ab aere.

¶ Posito capꝫo de modo admistratõis astellax̃. Ponit capitulũ de fractura cũ vulnere exñte. Et diuidit̃ in ptes tot quot ponit regulas in hoc. ptes patebũt iferius exponẽdo eas. dicit sic de p̃ma pte. q̃ qñ fractura, ꝛ vulnus aggregã-

tur:tūc restauratoꝛ oꝫ alleuiare restaurationē:ꝛ faciat ꝙ astelle remoueant̄ a loco vulneris:ꝛ sup vulnus ponat̄ illō qō oꝫ ex emplis ꝛ ppꝛie piceis. Et gdā ꝓceperūt vt icipiat̄ cū fractura a duob⁹ laterib⁹ vulneris ꝛ vuln⁹ dimittat̄ discooptū:ꝛ hoc gdē ē meli⁹:si vulnus nō fuerit sup fracturā ipsam ꝛ sup vuln⁹ opoꝛtꝫ ꝙ sit velamē talr:vt non tangat̄ vulnus ab aere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Oꝛ si fuerit sup fracturā:tūc oꝫ vt igenieť in figuratōe stricture cuꝫ igenio:ita vt mūdificeť ex oi latere ꝛ sepeť parūper a vulnere ipso cū ꝓparatione ꝓueniēte ad illud:ꝛ ifundant̄ puluilli i vino nigro stiptico. Et hoc igeniū est vt ponat̄ extremitas ligamēti sup labiū vulneris:deinde torqueat̄ retro ꝛ firmeť cū ligamēto alio:ꝛ ponat̄ sup labiū alind iferi⁹:deiñ ordineť reliquuꝫ ligamentū ꝑm ꝙ oꝫ:deiñ torqueat̄ ita vt remaneat vuln⁹ ipm aptū:ꝛ qō est ꝓter ipꝫ sit firmū ex eo ita ꝙ iam ascēdit ligamētū ꝛ descēdit ligamentum ꝛ cadat sup fracturam strictura vehemens ꝛ remaneat vuln⁹ aptū vt discoopiat ipꝫ ꝓpter illud. Et oꝫ vt ponat sup astellas foꝛam̄ ecōtrario illi⁹ vt ꝓueniat supfluitas medicie vulneris ad illud. Si posuerit sup astellas foꝛamē oppositū illi vt ꝓueniat bonitas medicie ad vulnus. Et sit polis egressio virus ab eo ꝛ sit ita vt possit tegere sup ea vtraqꝫ fil quāuis dimittere vuln⁹ discooptū sit malū:ꝛ ppꝛie i frigoꝛe:imo oꝫ vt nō sit coartatū tm̄:ꝛ vt custodiat̄ i nocte.

¶ Ponit .z^m^. cañ.ꝛ dic̄ sic.ꝙ si vulnus fuerit sup fracturam tūc oꝫ vt in figuratōe fracture igenieť cū igenio:ita vt mūdificeť vuln⁹ ab oi latere ꝛ ligamētū sepeť parūper a vulnere ipso cū ꝓparatōe ꝓueniēte ad illō:ꝛ infundant̄ puluilli in vino nigro stiptico:ꝛ admīstrent̄:ꝛ ꝫ ingeniū ligamēti est vt extremitas ligamenti ponat̄ sup labiū vulneris:ꝛ ordineť ligamētū talr vt vulnus ipm remaneat aptū:ꝛ qō est ꝓter vuln⁹ sit firmū ꝓpter ligamētū:qō admīstrat̄:ꝛ in astellis fiat pforatio ex̄ꝛio vulneris:ꝛ ligent̄ ita vt p illas astellas pforatas possit supfluitas vulneris abstergi ꝛ medicina possit venire ad vuln⁹:q̄uis dimittere vuln⁹ totalr discooptū sic malū:ꝛ ppꝛie in frigoꝛe. imo oꝫ vt non sit tm̄ coartatū ꝛ custodiat̄ vuln⁹ in nocte. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Oꝛ si vuln⁹ sanat̄ admīstrent̄ astelle si iā est cōglutinatū:ꝛ firma astellā illi loco si ille loc⁹ fuerit declinat⁹ ab eo. Et cū volūtas fuerit soluere illud qō tegit vuln⁹ ꝛ mane ꝛ vespe est magis pole ꝓp curationē ei⁹ ppꝛiā:ꝛ nō sit ex eo ꝛ̄rietas i ligamēto restauratōis fracture oio.

¶ Ponit .z^m^. cañ.ꝛ dic̄ sic.ꝙ si vuln⁹ sanat̄ ac si est ꝯglutinatum admīstrent̄ astelle ꝛ firma astellā illi loco si ille locus fuerit declinat⁹ ab osse:ꝛ cū volūtas est soluere mēbꝝ fiat mane ꝛ vespe ꝓpter ppꝛiā curationē loci:ꝛ ligam̄tū restaurationis sit ꝛ̄riū fracture. ¶ Deide cum dicit.

¶ Jnqt Hyp. Oꝫ vt ligeť vuln⁹ ex medio ligamenti si fuerit recēs:ꝛ si est antiquū ꝛ fecit pus post maturitatē:tūc ligeť ex supioꝛi ei⁹ vsqꝫquo ꝯsequat̄ mediū ei⁹. Et de illo qō est bonū est vt ponat̄ illud qō seqt̄ vuln⁹ ex ligamētis:ꝛ ppꝛie supi⁹ stricti⁹ vt sit polītas currēdi. vex eius stri-

ctura sit ꝑm tolerātiā:ꝛ quāto magis elongat̄ a vulnere ponat̄ leui⁹:ꝛ qñ est vulneri ꝓfunditas vehemēs strigat̄ sup locū ꝓfunditatis ligatura ligamēti. ꝛ si cōuenit strictura ligamēti loco restaurationis:tūc iam ꝓuenit itētio:ꝛ si nō:icipe velare vuln⁹ cū eo qō oꝛtim⁹ ꝛ cū ꝓuenit̄ ad fracturā iterū ponat̄ ligamētū stricti⁹:ꝛ oꝫ vt ponat̄ ꝓpatio mēbꝛi ita vt facilis fiat cursus puris si aggregat̄ in vulnere.

¶ Ponit 4^m^ cañ.ꝛ dic̄ sic.ꝙ hyp. dic̄.ꝙ si vln⁹ fuerit recēs ligeť ex medio ligam̄ti. Et si vuln⁹ fuerit ātiquū:ꝛ fac̄ pus ligeť a pte supioꝛi vulneris vsqꝫ ad mediū vulneris ꝛ versus ptē supioꝛē vulneris ponat̄ ligamētū stricans vt possit bñ currere pus. ꝛ talis strictura oꝫ fieri ꝑm tolerātiā ifirmi:ꝛ q̄to ligamētū magis elōgat̄ a vulnere ponat̄ leuius ꝙ qñ esset multa ꝓfunditas vulneris stringat̄ sup pte ꝓfunditatis ei⁹:ꝛ si talis strictura vulneris ꝓueniet ad restaurādū:ꝛ tūc iam ꝓuenit ītētio. s. p quā q̄ris:ꝛ cū ꝓuenit̄ ad fracturā iterum ligamētū ponat̄ stricti⁹:ꝛ ꝓpatio mēbꝛi opꝫ vt ponat̄ ita vt cursus puris si aggregatur in vulnere fiat facilis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et oꝫ in estate vt ifrident̄ ligamēta cōtinētia vuln⁹ ét vt sit adiutoꝛiū ad ꝓhibēdū apa. Et nō oꝫ vt appꝛopinquet loco ceratū ꝛ ppꝛie in estate:qñ fortasse putrefiet mēbꝛū:imo si necāria est repcussio:tūc cum vino stiptico ꝑꝫ ꝙ ꝓterijt a nobis eius declaratio. ꝛ cū fracture ē attritio ꝛ timeť mors mēbꝛi:tunc scalpelleť.

¶ Ponit 5^m^ cañ.ꝛ dicit sic.ꝙ in estate ifrident̄ ligam̄ta ꝯtinētia vuln⁹ vt sit adiutoꝛiū ad ꝓhibēdū apa:ꝛ nō oꝫ vt loco appꝛopīquet cerotū:ꝛ ppꝛie in estate:qñ fortasse putrefiet mēbꝛ. imo si necia est repcussio fiat cum vino stiptico ꝑm ꝙ ꝓterijt a nobis eius declaratio. Et subdit ꝙ cuꝫ fracture est attritio ꝛ mors mēbꝛi timeť:tūc oꝫ vt scarpelleť membrum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et scias oio ꝙ qñ vulnus ligat̄ ꝑm ꝙ cōuenit expellit ligamētū descēsionis:ꝛ si errat̄ in ligamento apat ꝛ ppꝛie qñ mollificat̄ sup locū vulneris ꝛ stringit̄ sup illud qō est post ipꝫ:ꝛ si nō fuerit ei detectio nō curret ab eo virus neqꝫ ꝓueniet ad ipsuꝫ medicamē. ꝛ si dimittit̄ discooptum putrefit ꝛ ifridat̄ ꝛ accidit mors mēbꝛi ꝛ ꝓducit ad dolores ꝛ febres:q̄re necāriū ē medico vt faciat aliqd iter hoc:ꝛ cōsideret illud qō accidit ꝛ succurrat ei anteqꝫ confirmeť.

¶ Ponit 6^m^ cañ.ꝛ dicit sic.ꝙ debes scire ꝙ qñ vuln⁹ ligatur ꝑm ꝙ ꝓuenit ligam̄tū expellit descēsum māe ad lat⁹. si errat̄ in ligamēto apat:ꝛ ppꝛie qñ ligamētū mollificat̄ super locū vulneris:ꝛ strigit̄ sup illō qō est post vuln⁹ si nō fuerit aliqd qō ꝓhibeat. Et subdit ꝙ si vuln⁹ dimittit̄ discooptuꝫ putrefit ꝛ infridat̄:ꝛ accit mors mēbꝛi:ꝛ accīt dolores ꝛ febres:ꝛ sic ē neciū mēbꝛo vt faciat aliqd iter hoc. s. qō dcm̄ est ꝛ ꝯsideret illud qō accidit ꝛ succurrat anteqꝫ ꝯfirmat.

¶ De fractura male restaurata. CAP. X.

Quandoqꝫ fractura est restaurata non sciōꝫ ꝙ oꝫ ꝛ est necessariū vt itereť ei⁹ fractura:q̄re opꝫ vt restauratoꝛ sciat dispōez alrosbotb q restaurauit os.

Qz si fuerit magnus fortis non vadat ad frangendū ipsuz scdo. fortasse.n. nō erit polē vt frāgaī ex loco fracture prime ꝓpter fortitudinē alrosboth: quare frāgeī in alia pte loci.

¶ Ponit capitulū de fractura male restaurata ꝛ ponit tres regulas in hoc. ibi ponit zam. (Qz si nō inuenīt excusatio) ibi tertiā (Et mltotiēs gdē) dic sic de ꝑa pte q̄ q̄līcz fractura est restaurata nō fm q̄ oz ꝛ ē neciuz vt frāgaī ite. ꝓpter quā rem oz vt restaurator sciat disponē alrosboth. Qz si fuerit magnꝰ ꝛ fortis nō vadat ad strīgēdū ipm. zo qz fortasse nō erit polē vt frāgaī ex loco fracture ꝑme ꝓpter fortitudinē alrosboth: q̄re frāgeī in alia parte loci. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qz si non inuenīt excusatio: tūc opz vt ꝑcedat ꝛ leniat donec mollificeī alrosboth: ꝛ mollificantia ipm sunt medicine ꝑdicte in ca. duritiez illic: sic cutis alleliati ꝛ dactili: ꝛ sicut spēs fecū oleoz ꝛ alleile ꝛ medulle ossiū ꝛ medulle granoz cotti ꝛ eis silia: deide frangaī: ꝛ oz vt assiduet cū hoc embrocatio cuz aq̄ cal̄a ꝛ itroitꝰ tine i die multotiēs. Qz si nō ꝑfecerit illō ꝛ expimentum ꝛ motio significauerit firmitudinem vehemētē: tūc oportebit vt seceī caro ita vt sit polē fricare alrosboth ex latere ꝛ destruere eū cum ea: deinde frangaī ꝛ restaureī ꝛ cureī vulnus curatione sua.

¶ Ponit scdaz regulā ꝛ dicit sic. q̄ si nō inuenīt excusatio q̄n itez mēbz male restauratū frangaī: tūc oz vt ꝑcedat ꝛ leniat donec alrosboth mollificeī. ꝛ mollificātia alrosboth sīt medicie ꝑdēe i caꝰ duritiez sic ē cutis alleliati. i. illiꝰ aīal̄ ꝛ dactili: ꝛ ponit multa alia humectātia. Et q̄n fuerit alrosboth mollificatū frāgaī. Et cū toto hoc assidueī embrocatio aq̄ sup mēbz ꝛ assidueī itroitꝰ tine multotiēs in die. Et si talis humectātio nō ꝑfecerit: q̄z ꝓpter hoc alrosboth nō est mollificatū: tūc oz vt seceī caro circūcirca ꝛ remoueaī aliquid de alrosboth cum ferro ꝛ frangaī. deinde restauretur. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et multotiēs q̄dez est polē vt cureī fractura male restaurata absq̄ fractura scda leniēdo alrosboth cum eo q̄d scis: deinde equeī: ꝛ q̄n seruaī sup ipsam equaī sup ipsam alrosboth itez ꝛ excusat fracturā ꝓprie in corꝑibꝰ lenibꝰ.

¶ Ponit zam regulā: ꝛ dic sic q̄ multotiēs est polē vt fractura male restaurata cureī absq̄ eo q̄ fiat fractura zo leniēdo alrosboth cum eo quod scis: deinde equaī alrosboth sup ipsam itez: ꝛ hoc excusat fracturā scdaz: ꝛ ꝓprie in corporibus lenibꝰ sicut ī corporibus in fractura.

¶ De epithymatibus fracture ꝛ que currunt cursu eorum. CAPITVLVM. XI.

Epithymatū alia sunt que ꝓhibēt apa ꝛ rectificāt pruritū. Et alia sunt ad idurandū alrosboth ꝛ glutinationē faciendā in ipso. Et alia sunt ad equādū alroboth magnū: ꝛ alia sunt ad remouēdā duritiem iuncturarū que accidit post restaurationem: ꝛ alia sunt ad auferendā mollificationez si ceciderit in iuncturis.

¶ Positis capl̄is de fractura. Ponit capl̄m de epithymatibus: ꝛ duo facit. q̄z ꝑ ponit capl̄a ꝑticularia que ꝓferūt ad fracturā. ibi zo (Jā diximꝰ ī capl̄o) dic sic ꝺ ꝑma pte: q̄ epithymatū alia sunt que ꝓhibēt apa ꝛ rectificāt pruritz. Et alia sunt ad idurādū alrosboth: ꝛ ad faciēdū glutinationē sint ipso. Et alia epithymata sunt q̄ bñt eq̄re alrosboth: ꝛ alia epithymata sunt que remouēt duritiē iuncturarū. Et alia epithymata ad auferēdū mollificationē si ceciderit i iuncturis.

¶ De epithymatibꝰ conferentibus ꝛ que currunt cursu eorum ꝛ rectificantibus pruritum. CAP. XII.

Diximus in ca. ligaméti vittas ad illud q̄ꝺ oz sciri in hoc ca. ꝛ dicimꝰ cerata ꝛ embrocas cū vino stiptico ꝛ illis silia. Et reiteramus nūc: ꝛ dicimꝰ. ñ oz vt sit illꝺ q̄ꝺ admistraī de cerato: aut alīs ita vt aspitas sit i eo aliquo modo: imo sit leniꝰ quāto plus esse pōt ꝛ mollꝰ. Et nō oz vt administrenī cerata vbi timeī putrefactio neq̄z vbi multiplicanī ptes fracture. huiusmodi. n. ꝑparatū est ad suscipiēdā putrefactionē: q̄n plīmū est cum vlceribꝰ. Sup aqs aūt calidis ꝛ earum effusione iam locuti fuimꝰ ꝛ fecimꝰ scire q̄ vtilitas in eis est resolutio māez que incurrere facit pruritū ꝛ attractio materiei nutritiue: ꝛ sūt iterū nec̄arie q̄n̄q̄z q̄z mēbz iā ꝺbilitauit strictura ꝛ exiccauit ipz: ꝛ illꝺ q̄ꝺ vltie ꝓseq̄ī est scitū.

¶ Ponit capl̄a pticularia epithymatū q̄ ꝓferūt ad fracturā: ꝛ ponit multa epithymata ꝛ vnguēta q̄ ꝓferūt ad fracturā ꝛ sūt nota ad lr̄az. Et iō diuidit̄ ista ps i tot ptes quot ponit capl̄a de epithymatibꝰ: ꝛ sunt nota ad lr̄am.

¶ De epithymatibꝰ ad idurādū alrosboth. CAP. XIII.

Es ꝓferētes in hoc sūt embroce stiptice subtiles ꝛ empl̄a que fil̄anī eis sic decoctio myrti ꝛ eius oleū si nec̄ariuz est oleū: ꝛ oleū alcane ꝛ epithyma cū aqua foliez myrti ꝛ granoz eius ꝛ decoctio arboris alcoꝛi: ꝛ decoctio radicis aldirdar: ꝛ decoctio foliez eius est incarnatiua iduratiua: ꝛ emplastrū factū ex mes ꝓprie q̄n ponunī cū eo crocus ꝛ myrrha ꝛ conficiī cum vino odoꝛifero est bonum valde: ꝛ distillatio spatularū palme est bona iterum.

¶ De regimine equationis alrosboth. CAP. XIIII.

In pricipio q̄dē ꝛ dū pmanet recēs stiptica ꝑdicta: q̄n ipsa aggregāt ipm ꝛ stringunt ipsum ꝛ minoꝛāt quātitatē eius: post illꝺ vo q̄n supfluit: ꝛ ꝓprie ꝑpe iuncturam est necessariū secare ab eo ꝛ fricare donec equetur. Et omnia ista cum eo q̄ꝺ dictum est in eo.

¶ De medicis leniētibꝰ duritiē iūcture. CAP. XV.

Oportet vt embroces ꝛ icipias cū aq̄ cal̄a: deiñ admistres desup empl̄a ꝛ iunctiones que fricādo fiūt leniētes facta ex mucillaginibꝰ gūmis ꝛ adipibus ꝛ oleis: ꝛ si ponaī in eis acetū forte erit magis

ꝓfundatiua: ⁊ de illis quoꝝ admiſtratio ꝓpinquat eſt dactili ⁊ alleliati ⁊ oleū ſiſaminū: qm̄ ẽ emplin leue: ⁊ iteꝝ mollitiuum de kerua pmiſceat̄ cū tāto butyro q̄ntū eſt ipſius medietas ⁊ mellis: q̄ntū eſt ipſius q̄nta: ⁊ foꝛtaſſe ſufficit ceratū de oleo lilij ſolū: ⁊ qñq̄ adiuuat̄ cum oib⁹ lenificātib⁹ p̄dictis in capꝛo ſepbiros: ⁊ cū ſentis alteratione ꝯpꝛonis ad frigus: tūc adde i eis ex caſtoꝛeo ⁊ ſerapino ⁊ oppoponaco. ℳedicamē bonū. ℞. fecē olei de lino ⁊ fecē olei ſiſamini ⁊ fenugrecū coctū in lacte ⁊ beil ad ipſuꝫ ⁊ admiſtreſ: ⁊ iterū radices altee ⁊ radices cucumeris aſinini ⁊ bdellū ⁊ ammoniacū ⁊ oppoponacū diſſoluant̄ cum aceto foꝛti ⁊ liniant̄ ⁊ vnguentū eburneū eſt bonū. ℳedicamē bonum. ℞. mucillaginē fenugreci ⁊ ſeis lini ⁊ mucillaginē cucumeris aſinini ⁊ ammoniacum ⁊ laudanū ⁊ yſopū humidā ⁊ oleū de lilio ⁊ adipem anatis ⁊ bdellū lene ⁊ purū ⁊ medullā vituli reſoluant̄ in oleo ⁊ fiat vnguētū. ℳlīd foꝛte. ℞. olei veteris lib. ij. olei de lilio lib. ſ. ſtoꝛacis liqde. lib. q̄rtaꝫ cere citrine lib. ſ. glutinis albotim. ʒ. ij. enfoꝛbij. ʒ. ij. medulle oſſiuꝫ cerui. ʒ. iij. fiat vnguētū. Unguētū bonum ad duritiez iunctuꝛaꝝ quā acqſiuit reſtauratio: ammoniaci ꝙtē vnam. bdellij iudaici ꝙtez vnam: laudani ꝙrtē mediā. olei de alcanna adipis anatis ambox aā. partis quartā: ſoluc gūmas ⁊ aggregabia. Unguentū bonum: ammoniaci. ʒ. vi. ⁊ ceꝛe citrine tentūdē. gūmi albotim bdellij ⁊ galbani oium aā. ʒ. viij. olei de alcāna. ʒ. iij. terant̄ gūme cōtrite in aceto: deinde aggregent̄ in moꝛtario iuncto cum oleo de lilio: ⁊ ſiāt̄ ad ſpaſmum eaꝝ nodationē que accidit ſicut glādula vbi ẽ. Et iam diximus eam in capꝛo ſuo: ⁊ adminiſtrent̄ vnguenta que diximus nūc: ⁊ admiſtratio caſtoꝛei ⁊ coſti ⁊ fimi columbini: ⁊ ſinapis emplaſtrādo eſt vltima. Linitiunm bonū. ℞. fecis olei de lilio. ʒ. i. ⁊ fecis olei ſemis lini. ʒ. i. ⁊ ſtoꝛacis liqde ⁊ galbani ⁊ ſerapini ⁊ oppoponaci omnū aā. ʒ. ſ. bdellij ſeminis. ʒ. i. adipis vſi: aut galline: aut poꝛci apud illum qui diligit illud ex ſapientib⁹ diuitū. fiat ex eis vnguētū.

¶ De faciētib⁹ foꝛtitudinē mollificatōis. CAP. XVI.

Aſtentatio in curatiōe eius eſt ſuper ſtiptica ſubtilia ſicut ſauina ⁊ dactili imaturi ⁊ bis ſimilia: aut ſuper ſtiptica ſpiſſa: ⁊ quandoq̄ miſcentur cum bis ſicut cꝛocus ⁊ cinnamomum ⁊ myrrha: ⁊ ennla eſt bona valde ⁊ ꝓpꝛie quando coquit̄ cum ea acoꝛus ⁊ cimis vitis cum adipe antiqua ⁊ coꝛtices ſpatularum palme: ⁊ oia que dicta ſunt in indurando alroſboth.

¶ De admiſtratōe aque caſe ⁊ olei. CAP. XVII.

Scias ꝙ aqua calida ⁊ oleum non cōueniunt apud reſtaurationē: qm̄ ꝓhibent reſtaurationē: ſed cōueniūt ante ipſam: qm̄ ambo p̄parāt reſtaurationem ⁊ conueniunt poſt ipſam: qm̄ ipſa abſtergunt quod remanet ex apoſtemate ⁊ duꝛitie ⁊ roſboth ⁊ puſtulas quas euenire fecerūt ligamenta in neruis: quare fit motus cum eis non facilis. Cum ergo adminiſtrant̄ aqua calida ⁊ oleū ⁊ adipes ⁊ medulle ſuccurrūt illis nocumētis: inter illud vero aqua ⁊ oleuꝫ ſunt valde ꝓhibentia ab incarnatione.

¶ P̄oīt capm̄ ō admiſtratōe aq̄ caſe ⁊ olei. ⁊ diuidit̄ i ptes tot quot ponit regulas in hoc. ptes patebūt exponēdo eas. Dic̄ ſic de ꝑma ꝑte. ꝙ tu debes ſcire ꝙ aq̄ caſa ⁊ oleum nō ꝯueniunt apud reſtaurationē: qm̄ iſta ꝓhibēt reſtaurationē: ⁊ p⁹ reſtauratōez ꝯueniūt iſta: qm̄ iſta abſtergūt illō qđ remāet ex apoſte ⁊ duꝛitie alroſboth. remouēt puſtulas q̄s faciūt euenire ligamēta in neruis: ⁊ fit mot⁹ cū eis difficil: cū ergo admiſtrat̄ aq̄ caſa ⁊ oleū: ⁊ adeps ⁊ medulle ⁊ bs. ſuccurrūt iſtis nocumētis. ſ. puſtulis accidētib⁹ i fractura Et ſubdit ꝙ ītra totū hoc aq̄ ⁊ oleum ſunt valde ꝓhibētia incarnationem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et foꝛtaſſe adminiſtrant̄ in infantib⁹ ⁊ qui ſūt eis ꝓximi non in alijs cum emplaſtra exiccatiua ſunt ſuper eos ⁊ faciunt eis doloꝛē: quare indigent: tunc vt oleo inungat̄ locus qui dolet: deinde ſuſtentet̄ ⁊ reſtauret̄: apud quietem vero non datur licentia in hoc. Et medici q̄ñq̄ vtūtur embꝛoca ex aqua calida cum ipſi ſoluūt ligamentum ꝓximū querētes ex eo iuuamentuꝫ ⁊ eſt vt attrahāt ad ipſum materiā. Et opoꝛtꝫ vt ſit illa aqua talis vt cum cadit apud infirmū ſit tēperata: calida enim foꝛtaſſe reſoluit ex coꝛpoꝛe mundo ſupꝛa illud qđ attrahit ⁊ ꝓpꝛie q̄ñ ꝓlongat̄ tps effuſiōis eius ⁊ attrahit ex coꝛpoꝛe repleto ſupꝛa illud qđ oꝛ: ⁊ ꝓpꝛie ſi abbꝛeuietur tempus eius: immo opꝛ vt ſit aqua cuꝫ caliditate ad equalitatem tendēs ⁊ ſit tempus effuſionis eius p̄m quantitatē que videt̄ ex augmēto mēbꝛi et ei⁹ inflatione et non effundant̄ cum incipit detumeſcere.

¶ P̄oīt zm̄ caū. ⁊ dic̄ ſic. ꝙ foꝛtaſſe admiſtrat̄ i infantib⁹ q̄ñ empla ſunt exiccatiua vt vngant̄ aliq̄ oleo loca dolentia. Deide poſt ſuſtēteſ: ⁊ reſtaureſ. Sꝫ q̄ñ mēbꝛ ẽ apō gete: tūc nō dat̄ licētia in hoc. ſ. in admiſtratōe olei. Et ſubdit ꝙ medici q̄ñq̄ vtunt̄ ēbꝛoca ex aq̄ caſa q̄ñ ſoluūt ligamētuꝫ ꝓmū q̄rētes ꝑ talē admiſtrationē iuuamentū vt attrahant ad mēbꝛ māꝫ: ⁊ iſta aq̄ oꝛ ꝙ ſit talis vt cū cadit ſup infirmū ſit tpata: qꝛ caſa foꝛtaſſe reſoluit vltraq̄ dēat ex coꝛpoꝛe mūdo q̄ñ plōgat̄ tps effuſionis ei⁹ ⁊ ex coꝛpe repleto attrahit ad mēbꝛ vltraq̄ oꝛ: q̄uis pancū ſit tps effuſiōis aque: ⁊ ſic oꝛ vt caliꝛas aque ſit tēdens ad eq̄litatē. Et tps effuſionis eius ſit ſm quātitatē que videt̄ de augmēto mēbꝛo ⁊ inflatione eius. Et cum mēbꝛū incipit detumeſcere

non effundat aqua. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et nos quidem iam diximus de iudicijs embroce in capitulo dislocationis illud quod opz attendere etiam hic: z magis dilectuz mihi qñ non est illic dolor est vt non appropinquet membro oleum neqz aqua calida oino nisi illo quod antecedit ipsum in principio rei ad defensionem. Et de illis que ponuntur super iuncturas que indurantur post restaurationē sup torsionē z attritionē sunt dactili z alleliati emplastrādo.

¶ Ponit 3m cañ. z dicit sic. qp nos diximus de iudicijs embroce in capīo dislocationis illud qđ opz attendere hic. Et subdit qp magis dilectū sibi est vt mēbro non approximet neqz oleū neqz aquaz calidaz oio. Et nō admistret nisi illud qđ añcedit ipsum ad defensionez. Et subdit qp de illis que ponunt sup iunctura que indurat: aut est attrita aut cōtorsa sunt dactili z alleliati. i. cutis illius ailis.

¶ De cibatōe restaurati z potōe eius. CAP. XVIII.

Oportet vt sit cibus eius ex eis que generant sanguinem spissum z non spissum siccum: imo spissum viscosum vt generet alrosboth tenacez fortem non siccum debilez lenem: z illa sunt sicut pedes z frumentum coctum cum multa aqua quousqz sit sicut puls z ventres z capita z cutis hedi z arietis decocta z similia eis z vinuz stipticum. Et ex illis que dant in secūda mensa sunt castanee z grana in qbus nō est acuitas.

¶ Ponit capīm de cibatione restaurati: ozqp sit ex eis que gnānt sanguinē spissum: z nō siccū: imo spissū viscosuz: z oz esse cibus talis vt generet alrosboth tenacē z fortē non siccuz debilē leuē z ponit cibaria z sūt nota. ¶ Deīde cū dic.

¶ Et alienet omnia que subtiliant sanguinem z calefaciunt ipsum z elongāt ipsum a coagulatione sic̄ vinum subtile z res confortantes valde. Et ad sum[illegible]ū regimen ei⁹ sit igrossatio nisi sit illic phibens ex vulnere requirēte subtiliationem cibi fm illud qđ est super ipsum de magnitudie ei⁹: aut ipsi⁹ puitate z apō tiorē doloris. Qui vo secur⁹ est ab illo dilatet in cibo z potu.

¶ Ponit scōaz regulam: z dicit sic. qp iste restaurat⁹ oz alleuiare omne cibariū qđ calefacit: z subtiliat sanguinē z elōgat sanguis coagulationē sicut esset vinū subtile z res confortātes valde: z ad vltimū regiū isti⁹ restaurati sit igrossatio nisi phibeat vuln⁹ igrossationē: z nisi sit phibēs ingrossationez cibi dolor vulneris mēbri. Et si fueris securus ab hoc. s. qz non times ingrossare cibū dilatet ifirmus i cibo z potu. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et qui amat defensionem incipiat cum regimine subtiliante: vt securetur a malitia apostematis. Et illud est sicut si oporteat iterū vt flobotometur z soluatur venter: z non post dies paucos administret illud quāuis sit quādoqz necessariū iterum vt dimittat hoc regimē qñ superfluit rosboth i magnitudine: z est necesse phiber e ipm. Modus cibarij cōueniētis ei qđ admistrat borra coagulationis.

¶ Ponit tertiā regulā z dicit sic. qp ille qui amat defensionem mēbri z icipiat cū regimine subtiliāte quousqz securet flōmia aut solone ventris fiat. Deinde īgrosset cib⁹ nisi phibeat magnitudo alrosboth. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sumantur panis de simula z farina rizi z sepum vacce pinguis z lac: z fiat ex eis cibariuz simile frumēto cocto vt puls cum bonitate sue cōsuetudis: medicina aūt eius quā sumit ad restaurationem mumia est que est mirabilis.

¶ Ponit vnum modum cibarij conueniētis restauratoz: z est not⁹ ad litteram.

¶ De accītib⁹ q̄ accīt ad fracturā. CAP. XIX.

Quādoqz accidit ex fractura disruptio carnis que non conglutinatur. qp si nō incidatur putrefit z putrefacit illud quod sequitur eam ex osse: quare est necessarium vt incidat̄ z coquatur: z quādoqz accidit fluxus sanguinis: z est necesse vt prohibeatur: z quādoqz accidunt concussio z attritio fortis carni que si non curetur cum scalpellatione aut cum medicinis prohibentibus putrefactionem peruenit ad estiomenum: quare oportet vt obseruetur illud: z quādoqz accidit apostema calidum in quo est timor: quare opz vt regatur regimine suo: z quandoqz accidunt vulnera que non egent vt curentur cum eo cuius preterijt narratio. Et quādoqz accidit alrosboth superfluus in fractura cuius quātitas nō est necessaria: quare oportet vt minoretur nutrimentum z prohibeatur eius generatio cum prohibitione cibi z strictura desuper z reliquis que sunt dicta. Et quandoqz accidit mollificatio iuncturarum ex extensione. Et quandoqz accidit vt currat virus ad medullam que generat̄ in osse: quare necesse est vt extrahat̄ os z discooperiat̄ via virus ad itus.

¶ Ponit accītia sequētia ad fracturā: z sic dicit. qp qñqz accidit ppter fracturā diruptio carnis que caro non conglutinat̄: z si non incidat̄ putrefit: z putrefac̄ os: z qñqz accidit ppter fracturā fluxus sanguis: z est necesse vt phibeat̄. Et qñqz accit ppter fracturam ?tusio z attritio fortis carni q̄ si nō curet̄ cū scalpellatōe: z cū reb⁹ phibētib⁹ putrefactionem puenit ad mēbr ad bestiomenuz. Et qñqz ppter fracturā accit apa calz i quo est timor: q̄re oz vt regat̄ regimine suo. Et qñqz pp fracturā accidunt vulnera que egēt vt curent̄ cū eo cui⁹ pteryt narratio. Et qñqz in fractura accidit alrosboth supfluus. q̄re oz vt minoret̄ nutrimentū. Et phibeat̄ gnātio alrosboth faciēdo ea que dcā sūt. Et qñqz pp fracturā accidit mollificatio iūcturaz: q̄re oz vt curet̄. Et qñqz accidit pp fracturā vt currat virus ad medullā q̄re neče est vt discoopiat̄ os: z discoopiat̄ via ad virus.

¶ Tractatus tertius. De fractura cranei. CAP. I.

Multotiēs accidit vt findat̄ craneū z nō findat̄ cutis: imo apet̄.

¶ Quia videmus ꝑ capīm multe vtilitatis z multe nēcitatis existere. tū pp suspitōes q̄ st̄ i fractura tal mēbri. tū pp ignorātiā cōez medicoz circa modū curatio.

q̄ videt magis ne casorum in vulneribus capitis cum fractura cranei q̄z tonigos ppter nocumentum cerebri //

nis eiº. Et qz ēt modus fracture talis mēbri sic ēt post. A. ponet z oñdet ñ ē silis curatōi aliaꝝ fracturaꝝ alioꝝ mē broꝝ. nō. n. fit p replasmatōez z restauratōez sic fit i alys mēbris: sz potiº modus curatōis eiº viciat curatiōi magis vulneꝝ z vlceꝝ mēbroꝝ carnosoꝝ. Est. n. cura fracture cranei i meº eaꝝ cirugiaꝝ q̄ sūt ꝑm carnē z eaꝝ q̄ sūt ꝑm ossa sic dr̄ i. 6. liº Pauli i cap. de fracturis q̄ accñt ossibº cranei. Pro tāto i hac fen. 5ª q̄ ē ō restauratōe solū circa expō nēbº capli visum fuit nob aliq̄tulū eē neciū itēdere: sup alia capla bº Sen expōnē facere nō curātes. Dicimº g̊ q̄ cū. A. oteriauit de mō curatōis fracture i gnāli nō descē dēdo ad curatōez alteriº fracture ꝑm aliqō aliud mēbrū. In pte ista icipit ōteriare i spāli modos curatōis fracture ossiū: cuiusz mbri. Incipit āt i B caº ō mō curatōis fractu re ꝓtigēt] i osse capit] qō craneū dr̄: ppea qz caput ē ex mē bris exterioribº q̄ p occurrūt. vñ p icipit ōteriare ō mō curatōis fracture ꝓtigēt] i osse capit]. ¶ Circa B āt capz. A. sic ꝓcedit. In pª pte: qz fractura q̄ accit i craneo aliq̄ est occlta ad sensū z ābigit ō ipa: oñdit necitatē cognitōis eiº z modū ēt fz quē dz cog̃sci. i 2ª pte docet modū curatiōis eiº. ibi 2ª (Uulneꝝ āt capitis vsq; ad terminū almocati) pª ps didit i ptes duas. in pª pte oñdit necitatē cognitiōis fracture q̄ ꝓtigit in craneo. z oñdit nocumta ex ignorātia ipsiº. in 2ª pte dat modū cognitōis eiº qñ. s. ē fissura occlta. ibi 2ª (Illud vo in q̄ ōclarat cū estimatōe) pª ps didit in tres. In pª pte docet fz qualē modū ē polle qꝫ fractura i craneo aliq̄ occlta sensui. in 2ª pte oñdit nocumta q̄ ꝓtigūt ex eiº ignorātia pp quā negligit modº curatōis eiº. i 3ª pte ex dict] inuit necitate modi cognitōis eiº qñ sēsui occlta 2ª ibi (Cū g̊ occupatio fit) ibi 3ª (Et ppea vt ꝓsideret) In pª pte vult dr̄e qꝫ multotiēs ꝓtigit vt findat craneū. i. os capitis sup. ex aliq̄ cā ꝑmitia: z tñ ñ findat cut]: sz apat. i. tumescit caro z cutis q̄ ē s craneū i q̄ accidit fissura. z tūc qñ sic ꝓtigit fractura q̄ ē in craneo nō ē mānifesta ad sensū pp (cooptōez carnis z cutis.

Sz aliquis dicet qūo ē B polle. s. vt findat os z nō cutis neq; caro q̄ st̄ sup ipz: cū tñ os capit] sit duriº carne z cute. res āt dura difficiliº vr̄ pati q̄; mollis. ¶ Dōz ē qꝫ B est polle accidere z accit vt sepe vr̄ ad sensū: sz illud qdē ñ accit a re ꝑmitia ledēte p icisionē: qm̄ ex tali re obuiāte p neciū eēt icidere carnē z cutē q̄; os: sz B accit multotiēs a cā ꝑmitia q̄ ledit p ꝓtusionē z ꝯq̄ssatōez. ex obuiatōe. n. tali reꝝ multotiēs accit qꝫ frāgit craneū mānifeste: ñ tñ caro neq; cut]. z iō qz tales res soluūt ꝓtinuū ꝯq̄ssando p plicatōez. res igr̄ dura q̄ plicari ñ pōt sine fractiōe z disruptiōe ptiū frāgit ex obuiatōe tal rei: sz res mollis q̄ plicari ꝑt z cedere sine disruptōe ptiū ñ ē neče vt frāgat sic ēt ad sensū i reb⁹ exterioribº appz. videmº. n. qꝫ res dure vt liga sicca p plicatōez frāgūt res āt molliores ñ: qz igr̄ craneū ē mēbꝝ bñs duriciē: caro āt z cutis mollia st̄: hic ē qꝫ ex obuiatōe rei ꝓtūdētis z ꝯq̄ssant] accit multotiēs craneū frāgi: nō āt carnē z cutē ꝑcipue maxie B ꝓtigit qñ craneū ē duriº sic ē i corpibº inuenū. in pueris. n. pp mollicie ossiū sic appz ad sensū accit multotiēs a re ꝓtūdēte qꝫ os ñ frāgit: sz iterius plicat sic accit in cute z carne. q̄q; tñ ex re ꝓtūdēte tali sic obuiāte ñ accit findi carnē z cutē: sz findi craneū: tñ qz ex ipa ꝓtigit multa passio i carne cū cute ad quā seq̄t vehemṡ dolor q̄ ē cā attractōis būoꝝ ad locū ꝛc. Idcirco dixit. A. qꝫ lz ñ findat cut]: sz craneū: multotiēs tñ apatio fit i carne z cute q̄ craneū circūdāt. ¶ Si igr̄ dicas qꝫ res dura difficiliº patit q̄; mollis. Dōz qꝫ verꝝ ē loq̄ndo de passiōe absolute. tñ loq̄ndo de tali mō passionis nō oz. Est. n. aliqs modus passiōis in q̄ magis patit res dura q̄; mollis. vnde qñ craneū frāgit: sic qꝫ cut] z caro ēt patit ab illa re obuiāte: caro z cutis citiº recipit lesionē q̄; os: ñ tñ oz qꝫ ab ipsa recipiat eādē lesionē quā recipit os. ¶ Deide cū dic.

¶ Cum ergo occupatio fit in curatiōe apatis z nō peruenitur ad plagam fortasse accidit vt putrefiat os desubtus.

¶ In ista parte oñdit nocumta q̄ pñt ꝓtigere ex ignorātia talꝭ fracture. z duo fac. p oñdit nocumētū qō accit ex ignorātia fracture absolute pp quā negligit modus curatōis eiº. 2º oñdit aliud nocumētū ꝓtingere ex ignorātia ꝑm sui totalitatez z ꝑm oēs sui ptes. ibi 2ª (Et vt cureꝭ fractura oportebit) In pª pte oñdit Ha. qꝫ qñ medicº occupat i curatōe apatis qō fit in carne z cute. s. ponēdo mollitiua z resolutiua sic pōit in apatibº q̄ ꝓsequunt ꝓtusionem carnis z cutis z ñ puenit ad plagā. i. nō puenit medicº ad scissurā ossis cū detectōe ipsiº q̄si ignorās qꝫ os sit fractū. vñ ñ intēdit ad curatōez fracture ossis cū detectōe eiº vt pª appebit. fortasse accidit vt putrefiat os desubtº. i. fortasse accidit vt fiat putrefactio sub osse. accidit qdē putrefactio sub osse: qz scissura facta a re ꝓtundēte. p qdē vtplm accidit qꝫ sub osse accidit disrupº aliq̄rū vēaꝝ ex qbº būiditas egrēdit remanēs sub osse z putrefit. 2º ēt būiditas z virº q̄ sūt supza os p apatōez z ꝓtusionē facta i carne z cute defluūt p fissurā ad locū q̄ ē sub osse: puta ad pāniculū q̄ imediate est sub osse. 3º etiā būiditas ipa q̄ ex fissura ipa resudat ex ptibº ossis z puenit ēt ad ipz ex alys ptibº pp dolorē q̄ attrahit retiere iter ptes ossis z fissuras fixas fz aliqd z ꝑm aliqd ēt ōfluit ad locū q̄ ē sub osse. hec āt būiditas z virulētia cū nō mūdificat p fissurā ossis: eo qꝫ nō ē detecta vel apta: vñ mūdificari ñ pōt: z ēt qz medicus nō ītēdit ad eiº mūdificatōez: sz occupat solū in curatione apatis cutis z carnis z ossis. retinet āt oē būidū retētū in aliquo loco exnām. z ꝑcipue cū respiratōe ꝑuat putrefit sic appet. 3º vel 2º de febribº: ꝓpter putrefactōez talis būiditatis q̄ detinetur sub osse. z ēt iter ptes ossis fixas accidit cū ñ pueit ad detectōez fissure qꝫ os putrefit de subtº: qz. s. ex suba ossis putrefit z ēt sub osse fit putrefactio sup pāniculū q̄ dr̄ dura mr̄ q̄ ē imediate sub osse. ¶ Nota aūt qꝫ Aui. dicit fortasse aut ex mō loquēdi quē ꝑuāt auctores multotiēs. nā modus eoꝝ est multotiēs vt vtant ꝑ vbo fortasse in mō affirmatōis ipoꝝ de re aliq̄. Aut dixit fortasse: qz illud vt in plurib⁹ accidit: qz tñ nō est ipolle qn sine icisiōe cutis z carnis nō accidat putrefactio de q̄ facta est mētio. hoc āt est polle. s. dato qꝫ nō pueniat ad fissurā cū incisiōe carnis z cutis: qꝫ tñ nō fiat putrefactio dicta altero duoꝝ modorum: aut qz fissura accñs ossi est pua pp cui⁹ puitatez accidit vt in ipa nō aggregetꝭ būiditas q̄ putrefiat: sed solidatꝭ cū regeneratꝭ porus factº a nā. vñ ibi sufficit sola medicatio apatis facti in carne z cute: z ꝑcipue hoc accidit qñ corpus in quo hoc accidit est bonoꝝ chimoꝝ z nō superfluoꝝ nec in q̄to nec in q̄li. In fissura aūt magna aut ꝓfunda illud nō esset polle. hoc aūt est polle si cū medicamie apatis facti in carne z cute accideret qꝫ fieret putrefactio i osse. tūc. n. facta detectōe carnis z cutis appebit fissura facta i osse. vñ z tūc medicº ītēdit ad curatōez fracture ossis. z ēt būiditas poterit exteriº exalare. ꝓpter qō illa accñtia de quibus loquiꝭ statim: postea nō ꝓtingeret antequā medicus intēdat ad curatōem fracture.

¶ Et accidūt añ sanitatē aut post ipsaz egritudines male ex febribº z tremore z destructōe ratiōis z alijs: quare ē necessariū vt findat z multotiēs qdē significat locū infirmus ipse z qꝫ tangit ipm omni hora: z hoc ꝓprie. z tūc qdē ē necessariū vt redeat vulnus ad dispōnē suā.

¶ Nūc docet q̄le nocumētū in gnāli ꝓtigeret ex ignorantia fracture occulte pp quaz negligit curatio eiº: qz. s. accidit ide putrefactio sub osse. Docet etiaz qualia accidētia in speciali contingunt que accidēria sequunt putrefactionem factam sub osse dicens. Et accidunt ante sanioſita-

tē.i.aſi talē putrefactōez:aut poſt ipſaz egritudies male ⁊ cetera accītia peſſima ⁊ mōtalia ſīc̄ feb.⁊ ōſtructio rōnis tremor. Febris accidit: ppea q̄ illa putrefactio fit in mē/ bro nobili ſicut ſup pāniculū tegētem cerebrū q cōicat cū corde.ad putrefactiōem aūt in mēbro nobili cōicante cū corde ꝓſeq̄t febris ⁊c̄. Accidit aūt tremor ⁊ deſtructio rō/ nis pp nocumētū qō ꝓuenit ad cerebrū ex putrefactiōe q̄ fit aut facta ē ſup pāniculū tegētē cerebꝝ.⁊ pp ſiles rōnē accidūt aliq̄ accītia mala ⁊ peſſima de gb⁹ fiet mētio i/ fra ſicut ſcotomia apa ⁊ ſiłia accītia. Et q̄q̄ ēt pp paſſio nē factā ad ſtōm accidit vomitus colere:q̄ ſupple vt phi beat aduētus iſtoꝝ accītiū ē nēciū vt findat caro ⁊ cutis ⁊ detegat fractura oſſis vt poſſit fieri curatio fracture oſ/ ſis ſm modū de quo dict mētio. Et ſubdit Aui. Et multo/ tiens gdē ſignificat.q̄ſi vult dīre Aui.q̄ nō ſolū ſignificat q̄ ſit vel fiet putrefactio i oſſe q̄n negligat curatio fractu re ex accītib⁹ q̄ ꝓſequunt in ꝓceſſu de gb⁹ fcā eſt mētio. Uel ēt multotiēs ſignificat fractura oſſis ex indicio pa/ tiētis:q̄n tāgit ipm q̄re omni hora dicet ℔ doleo ℔ ſentio leſionē.⁊ iſta ē vna ex ſignificatōibus ppꝛys curatōis fra cture oſſis capitis. Uñ q̄uis medic⁹ curet apa factū i car ne ⁊ cute:tn̄ nō ceſſat leſio remanere pp fracturā q̄ rema/ net.⁊ tūc nēciū ē vt nō valeat curatio apatis qō ē in carne ⁊ cute vt redeat vulnus ad diſpoſitōez ſuam. i. vt vulnus redeat ad diſpoſitionem in qua debet ad hoc vt curetur fractura oſſis. Et iſta gdez diſpō ē vt.ſ.icidat caro ⁊ cutis ad ℔ vt fractura ſit detecta ⁊ māifeſta ⁊ poſtmodū dꝫ cu/ rari fractura ſm modū q poſt dicet. Et ex ℔ Aui. nō vult hīre niſi q̄ nō ſufficit q̄n ē fractura i oſſe occupari in cura/ tiōe apatis carnis ⁊ cutis exterioꝛis: imo opꝫ ꝓcedere ad fracturā. Si g̈ ignoꝛat fractura ⁊ fiat occupatio i curatio ne illius.tūc nō fiet curatio:imo accidet error. Et ppea vt īferi⁹ ipſe īfert ē nēciū ꝓcognoſcere q̄n fractura nō ē dete cta ſm modū q cognoſcit ex oſſis fractura. Et iſtud vult Aui.hīre ex iſtis ꝟbis q̄ dicit. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et vt curet fractura oportebit vt findat a cu te cū q̄ſtitate qua nō retineat in ea virus in hoc neq̄ aliud. oꝫ. n. vt nō retineat vir⁹ niſi fueris ſecur⁹ ꝺ additōe apatis ⁊ iueneris apa ruptū ⁊ appeat fractura vna. Uñq̄.n. accidit inde er/ roꝛ magn⁹:putat.n.q̄ nō ſit fractura niſi illa.

¶ In pte iſta oñdit.A.errorē q accidit ex ignoꝛātia fractu re abſolute pp occultatōez ei⁹ga fiſſura aliq̄n nō accidit i carne ⁊ cute.⁊ tūc frāgit craneū. Nūc oñdit errorē q acci dit aliq̄n nō ex ignoꝛātia fracture oīno:ſz ex ignoꝛātia fra cture ſm ſui totū. Nā aliq̄n ē q̄ fractura ſolū appꝫ ad ſen ſuz ſm aliq̄z ſui ptē:q̄ in carne ⁊ cute ē facta aliq̄ iciſio ēt fiſſure.vñ fractura in oſſe ē appens ſm aliq̄z ſui partē ⁊c̄. Medic⁹ putat q̄ ſufficiat fiſſura illa q̄ eſt in carne ⁊ cute: ppea q̄ putat q̄ nō ſit ampli⁹ fiſſura i oſſe niſi illa q̄ appꝫ ad ſenſuz nūc āt i ℔ aliq̄n accidit error magis:ppea q̄ fiſ ſura nō ē ſolū in illa pte cranei q̄ appet ad ſenſuz:imo ē fa tis maioꝛ celata ſub cute ⁊ carne. Si g̈ medic⁹ nō ampliat oꝛificiū ita vt detegat fractura ſufficieter errabit:ppea q̄ nō pfecte poterit vir⁹ ⁊ ſordes mūdificari. vñ retinebit ⁊ defluet iteri⁹ ſub oſſe ⁊ accidet putrefactio in oſſe ⁊ ſuper pāniculū tegētē cerebrū. ⁊ ſic iſte errorꝛ dīt a ꝓxe.naꝫ ꝓxi errorꝛ ꝓtigit ab ignoꝛātia fracture:ppea q̄ nullo mō appꝫ ad ſenſuz cū nō ſit ſciſſa cutis neq̄ caro:ſz iſte errorꝛ nō ac/ cidit:q̄ nullo⁹ fractura appꝫ:nec q̄ caro ⁊ cutis nō ſit ſciſ/ ſa:ſz accidit q̄ fiſſura fcā in carne ⁊ cute nō ē ſufficiēs ita vt ſufficiēter ſit detecta fractura.putat.n.multotiens me dic⁹ q̄ nō ſit ibi fractura āplioꝛ niſi q̄ appꝫ. ⁊ ſic putat ſuf/ ficere illā fiſſurā:cū tn̄ ꝟo nō ſufficiat pp cām dictā: ſz opꝫ āpli⁹ detegere ne i carne remāeat aliqd vir⁹ vel ſordiciei.

ℬ g̈ ꝓmiſſo ē facile itelligere qō Auic.dīc̄ icipiēs ꝑ oñdere cāz pp quā ad curatōez fracture oꝫ ipꝫ ōtegi a carne ⁊ cu/ te.⁊ ex ℬ oñdit poſtea errorē q aliq̄n circa ℬ ꝓtingit. Dicit g̈ ⁊ vt fractura curet opꝫ vt findat a cute ⁊c̄. Qꝛ vult dīre Aui.q̄ ſi oꝫ curari fractura oꝫ vt findat cutis ⁊ caro ⁊ de/ tegat pfecte in tāta q̄ſtitate vt libe poſſit vir⁹ ⁊ ſordicies ad ex̄ pfluere ⁊ nō retineri i ipa.⁊ reddit cāz iſti⁹ cū dicit. oꝫ.n.vt nō retineat vir⁹.⁊ ℬ iō qꝛ retētio vir⁹ ē cā vt vir⁹ penetret ⁊ defluat ad iferioꝛa. ℬ āt ē cā putrefactōis oſſis ⁊ pāniculoꝝ cerebri ⁊ alioꝝ maloꝝ accītiū de gb⁹ ꝓus fa cta ē mētio ⁊ de gb⁹ ēt fiet mētio. Subdit poſtea.niſi fue/ ris ſecur⁹ de additōe apat] ⁊ iueneris apa ruptū ⁊ appeat fractura vna. ¶ Circa quā ptē itlłige q̄ iſta exceptio nō re fert ad illud qō mō dixit.opꝫ.n.vt nō retineat vir⁹:q̄n in nullo vulnere oꝫ vir⁹ retinere:ſz in q̄libz oꝫ vt ex̄ defluat ⁊ mūdificet:ſed refert ad illud qō ꝑ dixit. Et vt curet fra ctura oꝫ vt findat a carne ⁊ cute ⁊c̄.nō vult.n. dīre ꝑ ℬ qō ſubdit niſi oñdere in gb⁹ caſib⁹ excipit q̄.ſ. i eis ad cura/ tōez fracture nō ē nēciuz iciſionē facere i cute ⁊ carne Et duos vī pōere caſus in gb⁹ nō ē nēciū iciſionē facere in cu te ⁊ carne. ꝑmū caſuz tāgit cū dicit niſi fueris ſecur⁹ ꝺ ad/ ditiōe apatis. zᵐ caſuz tāgit cū dicit. Et ſi iueneris apa ru/ ptū ⁊c̄. Primus q̄ caſus quē vult tāgere. A. ē q̄ oꝫ fieri ici ſio cutis ⁊ carnis i fractura cranei niſi fueris ſecur⁹ de ad ditōe apatis. i. niſi fueris ſecurus q̄ apa nō oꝛiat nec cue/ niat vel i pāniculꝫ cerebri vel i ipſo cerebꝛo. ⁊ ꝓ ℬ itelligit ēt de q̄libz accīte malo. q̄re ꝓ ℬ vult dīre Aui. q̄ ſi tu fue/ ris ſecurus q̄ nō accidat aliqō accīs malū. tūc pōt abſq̄ iciſione carnis ⁊ cutis ꝓtrāſire i curatiōe fracture. ¶ Sz mō aliqs q̄ret ⁊ q̄n ꝓtigit q̄ abſq̄ iciſiōe cut] ⁊ carnis ſit poſſe curare fracturam abſq̄ aduētu alicui⁹ accītis mali. ¶ Dīm ē q̄ ℬ eſt poſſe altero duoꝝ modoꝝ:aut enim hoc eſt poſſibile:qꝛ fiſſura facta in craneo ſic eſt parua q̄ in ea nō timet de aggregatiōe humiditatis iter ptes oſſis ⁊ pe/ netratōe ipſi⁹ ad medullā ſic̄ ſ dicīm ē. Aut ℬ ē poſſe ex mō curatōis ⁊ diſpōnis fracture oſſis ⁊ ex diſpōne vlceris vel vulneris.ſ.ex diſpoſitōe virtutis.q̄n.illa concoꝛdāt: pu ta q̄ corpus eſt bonoꝝ chimoꝝ ⁊ nō ſupfluoꝝ.⁊ q̄ fractu ra oſſis nō ē magna neq̄ multi nūeri ⁊ q̄ ēt fractura oſſis aliq̄z pōt hīre reſpiratōez ad exteri⁹:⁊ vt⁹ expulſiua i oſſe ē ſat] potēs ſupflua ad exteri⁹ expellere ⁊ cū ℬ medicamia educētia hūiditatē ad ex̄ appꝛoximēt.tūc poſſe ē q̄ abſq̄ iciſione fcā in carne ⁊ cute ⁊ abſq̄ alia ōrectōe oſſis curet fractura.⁊ ꝓ hunc modū ꝓtigit aliq̄n q̄ iſti expiīmtatoꝛes curāt vulnera capitis i gb⁹ fractura cranei exiſtit abſq̄ i/ ciſiōe carnis ⁊ cutis ⁊ abſq̄ detectōe ⁊ eleuatōe oſſis.⁊ qꝛ aliq̄n curat:pp qō accidūt aliq̄n illa q̄ dcā ſūt ꝓcurrere ⁊ ſp credūt poſſe curare. Sz qꝛ oīa illa ꝓcurrūt raro hic eſt q̄ nō ſp cū illo mō curatōis curāt:imo mltotiēs egros in/ terficiūt.de ℬ āt videbit magis i ꝓceſſu. ¶ Sc̄dus āt ca/ ſus quē.A.vult tāgere in q̄ nō ē nēciū facere iciſionē car/ nis ⁊ cutis ē q̄n apa fcīm i carne ⁊ cute ē eruptū: ita q̄ ſic ē diſcopta caro ⁊ cutis q̄ appꝫ tota fractura.tūc eſt ſic dete ctū os q̄ nō ē nēciū ſciſionē facere carnis ⁊ cutis. Dico āt ſi appꝫ tota fractura:qꝛ in ℬ caſu aliq̄n accidit erroꝛ. Nā multotiēs appꝫ fractura aliq̄ i oſſe ⁊ ē diſcopta ⁊ putat q̄ nō ſit āplioꝛ fractura i oſſe:cuꝫ tn̄ aliq̄n ēt ſit alia fractura latēs ſub cute i alia pte oſſis q̄ ſi nō diſcopiret fierēt nocu mēta q̄ dcā ſūt. Nullū.n.ē icōueniēs nec ipoſſe q̄ ex aliq̄ re cōtūdēte capiti obuiāte fiāt multe fracture in diuerſis ptib⁹ oſſis:q̄rū vna ſit diſcopta.alia ꝟo occulta ſub cute.⁊ tūc ſi nō diſcopiat vſq̄ ad illa aggregabit virus iter ptes oſſis ⁊ deſcēdet inferius ſup pāniculū ⁊ aggregabit nocu/ menta de gb⁹ ſmo habitus ē. Et ℬ eſt qō vult dīre Aui. cū dicit. Et iueneris apa ruptū ⁊ appeat fractura vna. q̄n̄q̄ .n.accidit mihi erroꝛ magn⁹. putat.n.q̄ ñ ſit fractura niſi illa. Ex iſto āt vltio ꝟbo qō dicit ℬ Aui.gdā accipiūt ⁊ cre.

dũt ꝙ pole sit ꝙ ex aliq̃ re cõtũdẽte obuiãte capiti ex pte anteriori frangẽte craneũ idẽ frãgat craneũ ex pte poste riori. ⁊ p hũc modũ dicũt ꝙ mltoties moꝛit eger. ẽt dato ꝙ sanet ex fractura appente. Nã dicũt ꝙ fractura est fa cta ex pte alia. q̃ latet ẽt: qꝛ nõ curat ⁊ diſcoopit mortẽ in/ducit. Et ad ꝟ ꝓfirmãduz dicũt sile esse in craneo cerebri sic ẽ in vasis vitreis: qꝛ videmus ꝙ vas vitreũ frangit in opposita pte pti q̃ ꝓtũdit vel obuiat rei ꝓtũdẽti. Sz illud qꝺ dicũt nõ ẽ credibile neqꝫ illud vult dre Aui. Nõ.n.A. vult p ꝟ ꝙ fractura possit euenire in pte q̃ rei ꝓtũdẽti ob uiat: ſz vult dre ꝙ ẽ pole ab re vna ꝓtũdẽte fieri fracturã in plib⁹ locis ossis. q̃re vna põt esse coopta: alia vo nõ. lz tñ nõ sit diſcopta appent aliq̃ signa q̃ nobis oñdũt eẽ fractu rã in osse. Quia qñ tangit cũ tẽta interi⁹ iuxt os circũcirca cutis ⁊ caro nõ adherẽt firmiter ossi in ptib⁹ circũſtãtib⁹: ĩmo sepata caro repit ab osse. ⁊ ẽt circa cutẽ appet mãife/ste ꝓtusio ꝓcedere ad ptẽ maiorẽ q̃ꝫ sit illa q̃ sic est diſcop/ta. vñ lz fractura nõ sit diſcopta tñ res ꝓtũdẽs lesionẽ fec in osse ⁊ cute ⁊ carne q̃ supponit illi ossi neqꝫ fractura acci dit i pte q̃ ꝓtusiões nõ recipit. ⁊ illud nõ ẽ icredibile. Pau lus. n. in suo. 6. lib. de fractura cranei hãc opionẽ maxime ĩprobat. dic. n. ad lfraz talia vba. Quidã ãt bis dñys ⁊ apla chima adiecerũt qõ ẽ fm eos sciſſio cranei. i. caluarie fm oppositas eis q̃ plagant fiẽs ptib⁹. Ecce ꝙ in bis vbis nar rat opionẽ ꝑdictã. Subdit ãt postea. Di ãt errãt nec sic ẽ rat opionẽ ꝑdictã. Subdit ãt postea. Di ãt errãt nec sic ẽ vt in vasis vitreis qbusdã vt ipſi aiũt. ⁊ ꝟ fit. nã illa qdez: ppea ꝙ ipsa vacua sũt ꝟ patiũt. Craneũ ãt. i. caluaria ple/nũ ẽ ⁊ aliter forte cũ alys plibus ptib⁹ capitis plagatis ni/mis. Ecce ꝙ ꝟ mãifeste ĩprobat ꝑdictã opionez oñdẽs nõ esse sile ꝟ ⁊ in vasis vitreis pp triplicẽ cãz. vna cã est: qꝛ il/lud accidit eis qñ sunt vacua aliq̃ corpe grosso ⁊ solũ sunt plena aere. Craneũ aũt plenũ ẽ cerebro. ¶ 2ª cã ẽ: qꝛ vasa illa magis sũt sciſſibilia: qꝛ nõ sũt sic fortia. craneũ ãt ẽ for ꝛ ita vt pas te ⁊ duꝫ. ¶ 3ª cã: qꝛ vasa illa sunt ꝓtinua i ptib⁹ ita vt pas ſio agiliter ab vna pte pp ꝓtinuitatẽ ad alterã ptẽ pueit. Craneũ ãt ẽ multis ptib⁹ ossis ꝓtẽtiuuz ⁊ ꝓstrictiuũ. sic. n. in anathomia appz: craneũ ex multis ptib⁹ ꝓponit iter q̃s sunt mlte cõmissure ⁊ nõ est vnũ os ꝓtinuũ. g̃ pp tria hec non accidit illud in craneo sicut illud accidit in vasis vi/treis ⁊c. Subdit ãt postea cãm pp quã hec deceptio aliqñ ꝓtigit dicẽs. Uel si nõ ꝟ vt soluat ꝓtinuitas cutl fiẽs cra nei. i. caluarie regia. postea vo ab apostasi. i. absens fit fm eã ⁊ euaporatiuã appens visuz ẽ ei⁹ fm oppositũ factũ eẽ plage. q̃si vult dre: qꝛ aliqñ ab aliq̃ re ꝓtũdẽte neẽe est vt findat craneũ in duab⁹ ptib⁹. ⁊ in vna pte detegit craneũ in alia vo nõ: qꝛ nõ findit cutis. vñ in ꝑn⁹ nõ vr ibi fractu/ra eẽ: ſz ibi esse facta lesio. postmodũ vo: qꝛ in pcessu dete/git. tũc idcirco credut ꝙ ex pcussiõe facta solũ in vna pte possit os cranei frãgi in opposita pte: ſz decipiũt vt ẽ dcm. qꝛ ab illa cã ꝓtũdẽte sic facta fuit ꝓtusio in pte vna ita fa/cta fuit in pte opposita. lz ibi nõ appuerit detectio ossis in ꝑn⁹ sicut ẽt in alia pte. ¶ Deinde cũ dicit.

¶ Et propter hoc opz vt consideretur diſpoſi/tio fracture consideratione bona.

¶ In pte ista ex dictis ifert vitatẽ modi cognitiõis fractu re qñ sensui occultat: qꝛ. n. ex ignoratia ei⁹ pp quã negligi tur modus curatõis ei⁹ ꝓsequunt manifesta nocumenta. hinc est ꝙ opz vt ꝓsideret diſpositio fracture ꝓsideratiõe bona. vt dicit Aui. ¶ Tunc sequit illa pars.

¶ Illud vero in quo declinat cum existimatõe de rectificationẽ est vt ꝓsideret causa fracture ⁊ vltimatio virtutis rei frãgẽtis ĩ grauitate sua aut in sua magnitudine aut in sua fortitudie vt p illud sciat vltimatio q̃ opz esse ex fractura.

¶ In pte ista oñdit modũ fm quẽ deuenim⁹ in cognitiõez fracture ossis qñ ipa nõ ẽ sensui mãifesta: ſz occulta: ppea qꝛ aut ñ ẽ sciſſa cutis aut ẽ sciſſura modica ⁊ stricta. ⁊ duo facit. Primo ponit significatões q̃sdã que sumunt ex qui/busdã que antecedũt modũ opatiõis nature. zº ostendit quandã significatiõem que sumit ex modo opationis na ture q̃ significatio dz eẽ ꝓñs ꝓpres. zª ibi (Et in hꝺ gdẽ di/cit ꝙ spõnib⁹ ẽ neciũ icidere cutẽ ⁊c.) pª in tres fm ꝙ tria põit signa significatiõuz. Primũ. n. signũ sumit ex diſpõne cãe ꝑmitie a q̃ accidit fractura. zª aũt sumit ex accñtib⁹ q̃ ꝓse quũt fracturã. zª cã sumit ex diſpõe fracture q̃ ꝓtingit in cute vtplz qñ frãgit craneũ. zª ibi (Et sil'ia accñtia) ibi zª (Et qñqꝫ significat fissura cutis ⁊c.) In ꝑma pte vult dre .A. ꝙ qñ dubitat ꝺ fractura ossis: ppea aut qꝛ cutis fissa ñ est: aut dato ꝙ sit fixa: nõ tñ appz ad sensuz. Significatio vna p quã estimatio tua põt declare ad rectitudinẽ ⁊ ve/ritatez ẽ ꝓsiderare in cã ꝑmitiua ex q̃ accidit lesio ⁊ fissio: puta ꝓsiderare ad vtutẽ cãe frangẽtis: puta ad grauitatẽ ad magnitudinẽ aut ad aliã fortitudinez. p ꝟ. n. estimam⁹ vtꝫ ab illa cã sit apta eueire fractura vel nõ: vt vbi gra. si os ad sensuz nõ appz: dubitamus tñ de fractura ipsi⁹ si vi derimus ꝙ pcussio vel ꝓtusio q̃ accidit craneo fuit a grã/di cã: vt qꝛ fortis fiat pcussio ⁊ valde magna. vel fuerit ca sus a loco valde alto. tc ẽ estimãdũ ꝙ ab illa cã os fractũ fuit. vñ ꝓcedẽdũ ẽ ad diſcoptõez carnis ⁊ cutis vt certifi/cemus nram cognitõez p sensuz. Si aũt cã ꝑmitiua nõ est magne vtut]: tũc estimãdũ ẽ os nõ eẽ fractũ. ¶ Intellige tñ ꝙ lz ista significatio ꝓbabilitatez hẽat: nõ tñ ꝟz necita/tẽ. ¶ Nõ. n. ẽ neciũ ex forti cã ꝑmitiua corpi adueniente craneũ frãgi. neqꝫ dato ẽt ꝙ sit debile nõ frãgi. videmus .n. in magnis casib⁹ craneũ nõ frãgi: in puis ãt ipz frãgi. q̃ qdẽ diuersitas põt ꝓtingere ꝓpter diuersuz modũ lesiõis quã recipit os a pua ⁊ magna cã frãgente vt in plib⁹ tñ sic dcm est accidit. ⁊ qꝛ hec significatio oino non est necessa/ria. idcirco ad maiorem certificationẽ ipsius opz ẽt alias significatões adiungere q̃ dicent.

Dubitaret forte aliqs: qꝛ Hal. 4º de inge⁹ 3º cap. vr ponere ꝙ a causis ꝑmitiuis nulla fiat ĩdicatio in morbis ⁊ ꝑcipue a causis ꝑmitiuis q̃ adue/niũt remanẽte morbo. Dicit g̃. Dico g̃ nil ꝑmitiuũ signifi/catõez curatõis oñdere. Et si ab eis nulla sumit ĩdicatio cũ cognitio in morbo nõ sit nisi p curatõem neqꝫ ẽt ab eis sumit aliq̃ ĩdicatio cognoscitiua. q̃re vr ꝙ frustra sit i co/gnitione fracture ossis de diſpõne cause ꝑmitiue ingrere. ¶ Dõm ẽ ad dcm Hal. ꝙ Hal. vult dre ꝙ a causis ꝑmiti/uis nõ sumit aliq̃ ĩdicatio curatiua ĩmediate: ppterea qꝛ ñ hñt fil' eẽ cũ morbo: ſz cessant remanẽte mõbo ab eis nul/la sumit ĩdicatio curatiua: ꝙ tñ a causis ꝑmitiuis nlłus mo dus cognitõis sumit: istud Hal. nõ negat: ĩmo exꝑsse dicit ꝙ si morb⁹ nõ sit i mãifesto sensu vtile ẽ de cãis ꝑmitiuis ingrere. ⁊ dato ꝙ nõ sint pñtia nec ab eis sumat aliq̃ indi catio curatiua sic si in aliq̃ mẽbro eẽt vuln⁹ factũ ex morsu alicui⁹ aialis vtile ẽ ad cogscẽdũ eẽntiã illi⁹ vulneris ing rere vtꝫ aial qõ momõdit fuerit rabidũ vel nõ. Sz si vul nus eẽt nob manifestũ ⁊ eẽ ipsi⁹ nõ eẽt neciũ de cã ꝑmiti/ua ingrere. cognitio g̃ cãe ꝑmitiue ad curatõez adiuuat ñ p se: ſz p accñs iquãtũ dat nob aliqñ aditoriũ ĩ cognoscẽ do eẽntiã morbi. Et ꝟ est qõ Ha. dicit exꝑsse i illo capło. s. ¶ ꝑ. dico ꝙ oporteat scire ꝑmitiuũ: eo ꝙ aliqñ dat aditoriũ i cogscẽdo morbũ: ſz si loc⁹ morbi sit in ꝓpatulo sen sualiter ⁊ poterim⁹ sensualr cogscere cãz nõ erit neciũ ꝑ/mitiũ cognoscere. ¶ Sili mõ dõm ẽ ꝟ: qñ qñ nõ ẽ appa rens os ⁊ ẽ dubitatio de fractura vtile ẽ de cã ei⁹ ꝑmitiua ingrere. Sz si totũ os ẽ diſcooptũ ⁊ appz ad sensũ ñ ẽ neẽe õ cã ꝑmitiua ingrere. Dico ãt si totũ os qõ lesiõi rei frãgẽ/tis submittat sit diſcoopertũ: qñ possibile eẽt a re ꝓtũdẽ/

te faciēte lesionē in osse diſcoopiri os ſm aliq̄z partē in q̄ nō eēt lesio. Alia vo pars in qua fissura est eēt occulta sub carne ꝛ cute. sicut. n. est pole vt cute nō fracta frangat cra neū ita est pole ꝙ cutis frangat in aliqua parte in qua os nō recipiat lesionē: non vo in illa in qua recipit lesionez: lz illud raro eueniat. Et tunc gdez sicut dcm̄ fuit supra caro in fundo vulneris nō est ossi circūcirca adherēs: sed quasi tēta sub carne penetrat vsus os cooptū. ꝛ tūc oz de causa p̄mitiua ꝛ alys significatōibus p quas ingrimus de fractura cranei ingrere. Sz si totū os sic diſcooptū ꝛ circum circa sit caro sana adherēs ad sensuz ꝛ in ipso nō appareat fractura. dico ꝙ tunc medicus nō dz hesitare de fractura in illo osse quātūcunq̄z causa p̄mitiua q̄ obuiauerit in virtute fuerit maxima. lz a tali causa p̄mitiua sit possibile sine fractura cranei accidere nocumētū intrisecū sup pāniculos cerebri: cui⁹ rōne necesse est os detegere: ꝛ dato ꝙ nō sit fractura in osse: sicut inferius apparebit hoc in processu. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et similiter accidentia q̄ſcz̄ significant illud sicut apoplexia ꝛ scotomia ꝛ destructio vocis ꝛ que sunt eis similia.

¶ In pte ista ponit aliā significatiōez q̄ sumit ab accītib⁹ que ꝓsequunt lesionez factā in osse q̄ sunt scotomia apoplexia ꝛ destructio vocis ꝛ silia. que gdē accītia aliq̄n eueniunt in p̄n⁹ fracture cranei. Et hec gdē ē q̄n ꝓtusio sic est magna vt ēt vsq̄z ad pāniculos cerebri: vel ēt ipz cerebrū ꝯt ꝓtingēs: vel ēt si ex fractura cranei aliq̄z parte ossis cōtingat separi ab ipso osse ꝛ infigi in pelliculis ipsi⁹ cerebri ita vt in eis faciat pūctōez. tūc. n. ex tali pūctura subito cerebro cōpatiēte cānt hec accītia pessima. ꝛ pp hc accītia accidit feb. ꝛ apa aliq̄n. Accītia āt ista accidūt in ꝓcessu. ꝛ b gdē accidit q̄n ꝓtigit pp fracturā ꝙ huiditas viruleta- dēsudās vel defluēs p fracturā sup pāniculos cerebri nō bñs respiratōez ad ex: sz ibi retenta in saniē ꝓuertit. in saniē aūt ꝓuersa ꝛ ēt in ꝓuersiōe ipsius pp ꝓpassionē cerebri eueniūt hec accītia. ꝛ q̄ſcz̄ iste descēsus hūiditatis ꝛ coadunatio ē sup pāniculos cerebri: ꝛ ꝓuersio ei⁹ est in saniez nō sic statiz: sz in ꝓcessu. iō talia accītia nō accidūt statim a p̄n⁹ sed in ꝓcessu. ꝛ q̄ſto citi⁹ fit talis putrefactio in illa mā tāto citi⁹ illa ꝓtingūt accītia. q̄ſto āt tardi⁹ tāto tardi⁹ illa ꝓtingūt. Et ppea dicet inferi⁹ ꝙ in estate ñ tardet modus curatōis vltra septē dies: in hyeme vo vltra. x. ¶ Aduertendū est aūt ꝙ Hal. b incidēter: hec accītia mala nō p̄nt ꝓtigere solū in vulnere capitis cū fractura cranei. Jtez ēt ꝛ aliq̄n est pole ea ꝓtingere dato ꝙ nō sit fractura cranei. nullū. n. ē ipole ꝙ ab aliq̄ re ꝓtundēte obuiāte capiti accidat fieri vuln⁹ in capite sine fractura. lz craneū nō frāgatur. pole ē tñ vt accidat disruptio in venul q̄ sunt sub cranco ꝛ effundat ab eis hūiditas sanguinolēta q̄ morās sup pāniculos cerebri nō bñs respiratōez ꝓuertit in saniē. ꝛ cōuersa in saniē cāt hec accītia. ꝛ ppea ēt: q̄ aliq̄n ad sensuz hoc repit: sic videm⁹ in plurib⁹ ꝙ ī vulnere capit in q̄ os detegit nulla fractura ī craneo appet: ꝛ tñ ꝓsequunt accidētia mala sic feb. spasm⁹ ꝛ extenuatio labioz ꝛ silia. ꝛ tūc gdē sūt accītia in fractura cranei ꝙ ad euitatōez hoz accidētiū detegimus os vt expiret hūiditas. ita ēt cyrugici edocti appentib⁹ his accītibus dato ꝙ os fractū nō sit tñ detegūt craneū: ꝛ aliq̄n māifeste visū ē in gbusdā ptib⁹ q̄ erāt sub crāeo saniē eē egressaz ꝛ hūiditates putrefcās: ꝛ tñ euaserūt. in aligb⁹ āt b visuz ē ꝙ ex malitia magna latēte in ptib⁹ iteriozib⁹ sūt mortui ī ꝓcessu. Deide cū dic.

¶ Et q̄ſcz̄ significat fissura cutis in multitudie sua ꝛ sine diuersitate in suo casu sup rectitudinez vnam dispōnē fracture itez licet nō sit hoc significatio significās oēm partez. Fortasse. n. est fractura interior plurima ꝛ magna ꝛ nō est sup cutez fissura aut est fissura parua: quare oz tunc necessario vt cognoscat dispō cū significationibus in quib⁹ querit de fractura ꝛ firmet membrū si est possibile.

¶ In ista pte pōit aliā significatōez q̄ sumit ex tactu quez medic⁹ facit mediātib⁹ istris. ꝛ dic. q̄ſcz̄ significat. planū est qō dic: qr illa significatio q̄ sumit ex dispōne fracture cutis nō ē sp nēcia ꝛ va. ꝛ iō subdit tē q̄re q̄n fissura ē pua in cute ꝛ interi⁹ ē fissura plima ita ꝙ p fissurā cutl nō pōt appere fractura oz vt cognoscat dispō supple fracture cranei cū significatōib⁹ su. alys q̄ dcē sūt gb⁹ q̄rit. i. ingrit de fractura. alia lra bz cū instris gb⁹ ꝛc. ꝛ ē lra magis ꝓpleta: qr adiūgit aliā significatōez p̄ter illas q̄ dcē sūt. Et tūc oz expōere ꝙ aliq̄n fissura est sic pua ī cute ꝙ oz vt cogscat dispō ei⁹ cū istris cū gb⁹ ingrit ō fractura: sic qr debemus accipe tētā subtilē ꝛ imittere ī orificiū vulner vsq̄z ad os ꝛ tētare si tēta iueniat depssionē in osse an retineat ī fixura q̄ ē in osse: qr tūc ꝓiecturam⁹ ꝙ fractura sit in osse. ꝛ cū isto tali instro debes bñ ꝛ plies tentare ꝛ ingrere. ꝛ b ē qō Aui. addit cū dic. Firmet mēbrū si ē pole. i. firma bñ intentōe tua de dispōne tal mēbri: vtz. s. sit fractū vel nō. ꝛ p b nō vult aliud hre nisi ꝙ optie debes tētare ꝛ ingrere vtz os sit fractū vel nō. ¶ Deide cū dicit.

¶ Et in huiusmodi dispōnibus est necium incidere cutez dure: ꝛ diſcoopire donec appareat os dubitatū totum. ꝛ si accidat fluxus sanguis impleat illud qō diſcooptū est pānis siccis: deinde fusta cū pulmillo infuso in vino ꝛ dimittere ipsum vsq̄z mane.

¶ In pte ista pōit significatōez q̄ sumit ex mō curatōis vl opatōis nre q̄ significatio ē ꝛ̄ns p̄dcās significatōes. ꝛ dicit. ꝛ in hō gdē dispōnib⁹ ꝛc. b ē dre ꝙ q̄n appent p̄dicte significatōes oēs vl ples p q̄s tu potes ꝓiecturare ꝙ os fractū ē tūc ad certificādū ꝓplete tuā cognitōez tu debes procedere cū icisiōe cutl ꝛ carnis ꝛ diſcoopire totū os de q̄ tu dubitas ꝙ sit fractū. tūc. n. ad oclz videbis vtz sit fractū vl nō. ꝛ facto b si accidit flux⁹ sanguis debes iplere vuln⁹ aut cū pānis siccis aut si nō sufficit cū pānis ifusis in albumie oui vel in aq̄ mixta cū aceto: qr ista ꝓstrigūt sanguinē ꝛ p̄pe debes fassiare desup cū pulmillo ifuso in aliq̄ vio sti ptico. ꝛ sic dimittere ipm manere. ꝛ postea videre vtz os sit fractū vl nō sit fractū. Si vo nō sit fractū: tūc curabis illud vuln⁹ cura q̄ dicta ē p̄us ī tractatu de vulnerib⁹ ꝛ vlcerib⁹ mēbrorz carnosorz. si vo sit fractū. tūc curab cura q̄ dicet. Ex his vbis Aui. tu debes accipe ꝙ nō ē procedēduz ad icisionē carnis ꝛ cutis nisi q̄n estimas p aliqs significatiōes ꝓiecturatiuas ꝙ os ē fractū: vel dubitam⁹ de fractura ipsius. Sz si nō dubitaremus de fractura ꝛ appeat nobis os solidū nō debemus procedere ad icisionē cutis ꝛ carnis sicut faciūt stulti cyrugici ꝛ p̄sumptuosi ꝙ añq̄z alias significatōes inquirāt in quolibet vulnere capitis ꝓtingēte audēt statiz incisionem facere magnā vt os in magna q̄ſtitate detegat dicētes ꝙ in tali detectōe ossis nullū existit peccatū nec piculū. Et isti gdē ignorāt ꝙ ex tali icisione p̄nt multa mala accītia cōseq ꝛ pericula. Primo gdē. qr talis incisio nō fit sine maximo dolore. dolor aūt maximus ē causa vt multotiēs attrahat apa. vñ dicit Hal. Cane dolorē inquātū potes: q̄n nihil est causa apatis sic dolor. ignorant ēt isti ꝙ talis detectio exponit os frigori. ꝛ ēt alys ex gb⁹ pōt nocumētis ex ipso cōsequi. ꝛ p ꝛ̄ns in paniculis cerebri; propter quod non est agendum sicut isti

in ꝓsupa. dictuz. textuz. de doctore.
nu. quo. mē circa ꝓ. modi. dete gūt craneu dato. ꝙ. nō sit. fractum.

ꝑsumptuosi agũt:sed ꝑus inquirẽduz est ꝙ alias significa
tões:ꝛ qñ ꝙ illas significatões manifestas cognoscim⁹ fra
cturã.tunc ꝓcedendũ est ad icisionẽ istã ꝛc̃.Et ꝓpea dixit
Aui.Et in hꝭ qdẽ significatõib⁹.s.qñ apparẽt ꝑdicte signi
ficatões ꝙ q̃s estimamus ꝙ os ẽ fractũ.tũc ꝓcedẽdũ ẽ ad
talẽ icisionẽ:aliter nõ est neciuz ipsaz facere.

¶ Vulnex aũt capitis vsqz ad terminuz almo
chati cura est illa q̃ iã dicta est in caꝑlo vlcex ꝛ
ante ipm findẽtia vero os ꝛ ducẽtia os ꝛ simi
lia illis de illis que dicunt.

¶ Pri⁹ Aui.docuit modũ cognitionis fracture accñtis in
craneo qñ ipsa est latẽs ad sensuz. In ꝙte ista docet modũ
curatiõis vulnex capitis in gb⁹ ẽ fractura cranei. Et duo
facit.ꝑ circa hoc dat suã ĩtentõez.z⁰.exequit.ibi z⁰(Et mi
noꝛes disꝑões ꝛc̃.) In ꝓma ꝙte dicit ꝙ cura vulnex ca
pitis q̃ ꝓcedũt vsqz ad craneũ.i.q̃ terminant vsqz ad pel
liculã q̃ dr̃ alimocati.ista aũt pellicula est illa q̃ tegit os ca
pitis exteri⁹ q̃ alio noie dr̃ zinzia mater. Tres.n.sunt pel
licule capitis.due qdẽ iteriozes sub craneo quax vna dr̃
pia mater q̃ imediate cerebꝛũ tãgit.alia dr̃ dura mater:q̃
ossi adheret.z⁰ est pellicula q̃ exteri⁹ ex craneuz est super
ipso q̃ dr̃ zinzia mater. Nunc aũt cura vulnex q̃ ꝓcedunt
vsqz ad zinziã matrẽ in gb⁹ vulneribus nõ est aliq̃ lesio in
osse dicta est ante in caꝑlo vlcex.ꝛ añ ipsum.i.in caꝑlo de
vulnerib⁹.ꝛ ꝑcipue in caꝑlo vulnex q̃ fiũt in capite.ea vo
q̃ sunt recẽtia curant sicut vulnera facta in mẽbꝛis carno
sis: quox cura dicta est in tractatu de vulnerib⁹:sz vulne
ra capitis in gb⁹ accidit lesio vel fixura in osse:aut accidit
eleuatio alicui⁹ ptis ossis:aut accidit ali⁹ modus fracture
in osse sũt illa quox curatio h̃ tradit.. ¶ Deide cũ dic̃.

¶ Et minoꝛes disꝑões fracture ossiũ in capite
si accidit in eis scissura parua nõ penetrãs vsqz
ad latus aliud:imo succedit apud q̃dã expimẽ
ta ꝛ similis isti magis rectũ est itex vt frices il
lud vsqzquo non remaneat de scissura aliqd. ꝛ
si amas vt festines cũ effusione humiditatis ni
gre donec vehemẽs fiat apparitio scissure ꝙ eã
fac: ꝛ frica donec nõ remaneat vestigiũ: ꝛ sint
apud te fricatoꝛia diuersax q̃ztitatũ ꝛ admini
stra in ꝓmis lata eox:deide q̃ sequunt illa.

¶ In ꝙte ista oñdit curatõez taliũ vulnex in qbus accidit
fractura.ꝛ duo facit.ꝓmo in gnãli oñdit fm quẽ modum
ꝓcedẽdũ ẽ ꝙ detectõez ossis ꝛ eleuatiõez ipsi⁹.in scõa ꝙte
in spãli docet illũ modũ eleuatõis ꝛ detectõis ossis fz mo
dũ antiquox.ꝛ cũ h̃ ẽt modũ fm quẽ possumus ꝓhibere
accñtia q̃ aliqñ ꝓtingũt.ibi z⁰(Et qualiter fit hec curatio
nos diximus in hoc illud qõ dixerunt ꝓmi ꝛc̃.) Prima in
duas. In ꝓma ꝙte supposito ex ꝑdict ꝙ facta sit detectio
carnis ꝛ cutis.ita ꝙ os fractũ sit totũ detectũ ostẽdit mo
duz curatiõis fracture cranei qñ fractura est in osse:nõ tñ
penetrat ad iferius ossis. In scõa ꝙte ponit modũ curatio
nis fracture in osse qñ fractura ista ẽ penetrans ad latus
aliud ossis.s.vsqz ad iferi⁹.(Si aũt estimaueris ꝙ fixura
sit penetrãs) Prima in duas.in ꝓma ꝙte:qꝛ modus cura
tiõis isti⁹ fixure facte in craneo ẽ ꝙ remotõez talis fixure
ab osse docet modũ fz quẽ talis fixura siue scissura dz ab
osse remoueꝛi. In scõa ꝙte docet q̃ sunt medicamina q̃ in
tali vulnere post modũ illi⁹ opatõis ꝓueniũt.ibi z⁰(Cũqz
admistraueris ꝛc̃.) In ꝓma ꝙte vult dr̃e ꝙ minoꝛ fractu
ra q̃ põt ꝓtigere in osse ẽ vt in ipo accidat fixura pue q̃ti
tatis:ꝛ cũ boc nõ penetret vsqz ad aliud lat⁹:imo succedit
ꝙ.recedit.apposita q̃dã expimẽta. Et ista qdez expimẽta
vel expimẽtũ ponit statiz post ꝛ in tali fixura ꝛ in his q̃ si
milant ei magis rectũ ẽ vt fricet os totũ vt nõ remaneat
aliqd de fissura. Et hoc iõ fit vt hũiditas aggregata nõ re
maneat iter ptes fixure q̃ retẽta in eis putrefactõez ĩ osse
iduceret. Et de ista cã ẽt ampli⁹ videbit in illo.ꝙ.in frage
tib⁹ vo os ꝛc̃. Secũdũ aũt quẽ modũ possum⁹ cognoscere
ꝙ fissura ista parua q̃ dr̃ alio noie capillaris fixura an mo
ta sit ab osse ꝑ fricatiõez Aui.docet. Et si amas ꝛc̃. Debes
.n.supꝛa fissurã infundere aliqd de hũiditate nigra sic̃ est
encaustrũ:qꝛ ex effusiõe ista appet nobis manifeste ꝙs il
la in q̃ ẽ fractura.ꝛ itex debes fricare donec nullũ ibi re
maneat vestigiũ nigredis:qꝛ tunc ex toto erit amota fixu
ra illa.ꝛ debẽt eẽ apud te instra ꝙ q̃ fricas diuerse quãtita
tis:ita vt in ꝓmis frices cũ his q̃ sunt latioꝛa:deide cũ stri
ctioꝛib⁹:ꝓpterea qꝛ semꝑ oꝛificiũ cuiuscunqz vulneris dz
eẽ latũ ꝛ fundũ strictuz:qñ ex hoc mã melius mũdificat
ꝛ minus in tali vulnere humiditas aggregat ex qua time
tur putrefactio. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Cũqz fricaueris administra medicinã capitalẽ
ꝛ sufficit tibi. Et medicie qdẽ capitales sunt si
cut ireos ꝛ farina hoꝛobi ꝛ minutũ olibani ꝛ
aristolo. ꝛ coꝛtices radicis opoponaci ꝛ myr
rha ꝛ sarcocola ꝛ san.dra, ꝛ omne exiccatiuũ
sine moꝛdicatõe: ꝛ curent curatõe vlcex.

¶ In ꝙte ista oñdit q̃ sũt medicamia q̃ ꝓueniunt ꝓ⁹ ꝑdictã
fricatõez ꝛ remotiõez fixure.ꝛ dic̃.Cũqz fricaueris admi
stra medicamia capitalia: medicamia qdẽ capitalia dr̃ñ
q̃ ꝓueniẽtia sũt in gnãtõe carnis ꝛ ꝓsolidatõe vlcex q̃ fiũt
in capite.ꝛ qꝛ talia vlcera vel vulnera ptigũt ad mẽbx qõ
siccũ est:q̃le ẽ os.ꝛ dcm̃ fuit supꝛa. In mẽbꝛo sicco ꝓuenit
medicia q̃ sit maioꝛis exiccatiõis q̃z in mẽbꝛo hũido:hinc
est ꝙ tales medicine sunt magis exiccatiue q̃z medicie q̃
admistrant in vlcerib⁹ mẽbꝛox carnosoꝛuz.vex ẽ tũ ꝙ ꝛz
debeãt eẽ exiccatiue:nõ tñ intantũ vt moꝛdicẽt: ꝓpterea
qꝛ moꝛdicatio ꝓhibz nascẽtiã carnis sic̃ dcm̃ ẽ supꝛa. Cau
sa ãt q̃re post fricatõez debẽt talia medicamia admistra
ri est:qꝛ qñ remota ẽ fixura.tũc nõ restat nisi curare illud
cura q̃ debeẽ vlceri rõne q̃ vlcus ẽ:in q̃ vlcere nõ ẽ alia in
tẽtio nisi regnãtio carnis ꝛ ꝓsolidatio. Et iõ Auicẽ. subdit
ifra. ꝙ post istã fricationẽ cureẽ cura vlcex. Et qꝛ medici
ne capitales sunt q̃ ꝓueniũt in tali vlcere:hinc ẽ ꝙ post ta
lẽ fricatõez debes admistrare medicamia capitalia: ꝛ sũt
sufficiẽtes ad curatõez talis vlceris.ꝛ h̃ est qõ Auic.dicit.
(Et sufficiũt cibi) Sz aduertẽdum hic est ꝙ ꝛz Aui.dicat
absolute. Cũqz fricaueris os admistra medicinaz capita
lẽ ꝛc̃.nõ tñ hoc dz ĩtelligi absolute absq̃ omni ꝓditõe. Sz
illud qdẽ dz ĩtelligi cũ ꝓditiõe:puta si nõ timeẽ de apate.
meli⁹ est.n.in ꝓn⁹ attẽdere ad ꝓhibitiua apatis ꝛ mitiga
tiua doloꝛis sic̃ est oleũ rosa.de q̃ ifra dicet ex q̃ ptes cir
cũstãtes debẽt inungi.postmodũ cessato h̃ timoꝛe debes
ꝓcedere ad medicias capitales q̃ exiccatiue existũt sicut
ꝓuenit vlceri existẽti in tali mẽbꝛo. Et qꝛ vt in plurib⁹ ꝓp
icisionẽ q̃ doloꝛẽ facit:ꝛ ꝓp motũ factũ ex fricatõe.ꝛ ꝓpte
rea qꝛ plura coꝛpa nõ sunt ꝑfecte mũda timoꝛ ẽ de aduen
tu apatis.ꝑ tãto tuti⁹ ẽ vt in plurib⁹ facta abꝛasiõe nõ sta
tiz admistrare medicias capitales:sz ꝓus medicinã doloꝛis mitigatiuã ꝛ ꝓhibitionẽ apatis ꝑ aliquot dies appone
re:deide medicias capitales adducere: sed de hoc adhuc
plus videbit in ꝓcessu. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Si aũt existimaueris ꝙ fissura sit penetrans
vsqz ad lat⁹ aliud.tunc fricatio nõ finit eaz vsqz
ad elongatõez. ꝛ caue ne multum ꝓcedas in
fricatõe: imo vbi iam securus fueris ꝛ cogno-

nerís dispõnem velaminis an sit seruans situz suum ex osse. tũc nocumẽtum est minus ⁊ res magis apparens ⁊ est euẽtus apatis minor ⁊ saluior ⁊ paruior ⁊ apparitio puris maturi velocior ⁊ magis cõpleta aut iã separauit ipsum pcussio ab osse. ⁊ illud est ab eo in quo ẽ timor plus ⁊ dolores ⁊ febres ⁊ que sequunt ea plus ⁊ susceptio ab osse alteratõis coloris velocior ⁊ cursus puris viruléti subtilis in eo plus ⁊ qñ accidit ex doloribꝫ ⁊ febribus ⁊ tetano ⁊ sincopi ⁊ destructiõe rõnis propter dimissionez curationis in eo plus.

¶ In pte ista põit modũ curatõis fracture ossis capit] qñ penetrat vsq; ad iteriora. ⁊ sic pcedit: In p̃a pte oñdit qd in tali fractura oz gerere. oñdit. n. qꝫ sp i ipa nõ sufficit fricatio: ſz oz vti detectõe ⁊ eleuatõe alicuiꝫ pticule ossis. In 2a pte oñdit in q̃to tẽpore oz fieri bꝫ eleuatio ossis. 3o ostẽdit qõ ẽ ꝓueniẽs ĩstrm cũ quo oz fieri eleuatio ossis. 2a ibi (Cũ g̃ vificat necitas) 3o ibi (Et qñq; fit cũ serra subtili) p̃ma i duas. p̃ facit qõ dcm̃ ẽ. 2o. qr post eleuatõez ossis solent aliqñ accñtia timorosa ⁊ suspecta ꝓtingere docet illa rũpe. 2a ibi (Et stude ne frigꝰ aduẽiat) p̃a pars dicit i q̃tuor ptes. in p̃a pte oñdit qñ oz in tali fissura penetrãte vti eleuatõe ⁊ detectõe ossis. in 2a pte docet q̃titatẽ ossis quã oz eleuare ⁊ detegere. in 3a oñdit cãm pp quã vtimur bꝫ mõ curatõis. s. eleuatõe ⁊ detectõe ossis in fractura cranei. nõ aũt vtimur bꝫ mõ curatõis i fractura alterius ossis. in 4a pte oñdit qs ẽ locus ꝓueniẽtior in q̃ oz fieri icisionẽ detectõez ⁊ eleuatõez ossis. 2a ibi (Et nõ q̃rit in oi fissura ⁊c.) 3a ibi (In frãgẽtibꝰ vo os ⁊ q̃ sũt ⁊c.) 4a ibi (Et oz vt sit ĩcisio ex loco ⁊c.) p̃ma in duas. in p̃a pte oñdit qꝫ i tali fissura penetrãte post fricatõez oz vti detectiõe ⁊ eleuatõe ossis. in 2a pte ꝓpat curatõez vulnerꝫ capitis i qbꝰ nõ ẽ fractura cranei ad curatiõez taliũ vulnerꝫ in qbꝰ ẽ fractura cranei vt oñdat q̃liter diuersificat curatio illorꝫ a curatõe istorꝫ. 2a ibi (In fissis vo i qbꝰ nõ ẽ ⁊c.) verꝫ ẽ qꝫ illa pticula põt dupl'r sniari vt videbitis. p̃ma in duas. p̃ facit qõ dcm̃ est. 2o. oñdit q̃ maxie oz caueri i talibꝰ vulneribꝰ. 2a ibi (Et in hꝰ qdẽ dispõne imo ⁊c.) In p̃a pte Aui. vult bꝫ dre: qꝫ si videris qꝫ fissura sit penetrãs ad latꝰ aliud. tũc fricatio nõ finit eã. i. tũc fricatio de q̃ dcm̃ ẽ nõ ẽ sufficiẽs ad faciẽduz cessare fissurã. ⁊ iõ oz amplius finire ipam. Uel al'r expõe tũc fricatio nõ finit eã. i. tũc talis fricatio nõ facit cessare qn fissura appeat p vestigiuz talis nigredis remanẽtis in ipsa. Alia aũt lra bꝫ. tũc fricatio nõ excusat ab elõgatiõe vsq; ad elõgatõez. q̃si vult dre fm istã lraz qꝫ si fissura sit penetrãs ad aliud latꝰ: tũc fricatio nõ excusat ab elõgatione vsq; ad elõgatõez. i. qn elõgemꝰ fricatõez, pfundãdo. s. eã donec appeat pl's dura mr̃. Et subdit. Et caue ne m'tũ pcedas i fricatõe. q̃si vult dre. qꝫ qñ fissura erit penetrãs ad latꝰ aliud erit apparẽs dura mater: aut ppea qr p fricationẽ pueniſti vsq; ad durã matrẽ: aut qr sic eẽt fissura lata qꝫ appet. tunc desiste a fricatõe ⁊ debes pcedere ad cognitõez dispõnis pellicule q̃ ẽ sub osse. vtꝫ sit seruãs situz suũ quẽ oz fuare nãl'r cũ osse: aut pp pcussionẽ sepata est ab osse. ⁊ bꝫ ẽ qõ vult dre cũ dic̃: imo vbi iã securꝰ fueris i fricatiõe ⁊ cognoueris dispõnẽ velamis. ⁊ istã talẽ sniam põit Paulus in p̃alleg⁹ cap. a q̃ iste m'ta bꝰ capl'i accepit. Dicit. n. Si vo vsq; ad mirigen fuerit supple penetrãs fissura. tunc rodere ⁊ icidere debemꝰ ad cognitõez vtꝫ desistat ab osse nimiũ vel maneat pterpomeni. i. adherẽs ⁊c. Si. n. videris velamẽ. i. pelliculã q̃ est sub osse fuare situ suũ nãlẽ cũ osse ⁊ sit adherẽs ossi sic oz adherere fm nãz: imo ⁊ in gbusdã locis alligat̃ ossi sic̃ in anathomia appet. tũc ẽ nocumẽtũ minꝰ. ppea qr nõ ẽ nocumẽtũ in pellicula cerebri neqꝫ ẽt fcã ẽ disruptio i venulis q̃ sũt iter os ⁊ pelliculã. ita vt ex eis hũiditas effũdat̃ q̃ aggregat̃ suppãniculũ cerebri. ⁊ tũc res i bꝫ vulnere ẽ magis apparẽs. s. qꝫ sit salua. qñ i tali vulnere minꝰ accidit euẽtus apatis. ⁊ ẽt febris ⁊ appitio ẽt saniei: ⁊ puris digõ ẽ citior ⁊ cõpletior. Si ãt ex pcussiõe sit sepatꝰ pãniculus ab osse. tũc i tali fractura ẽ timor maior ⁊ piculũ: qñ tunc dolores ⁊ febres ⁊ apata ꝓsequunt̃ magis ad talẽ fracturã. Item ẽt ⁊ os citiꝰ alterat̃ in suo colore tẽdẽs. s. ad corruptõez ⁊ mortificatõez. Item ẽt ex tali vulnere accidit plus egressio hũiditat] viruléte q̃ saniei digeste ⁊ laudabil'. oĩa aũt hec accñtia cõtingũt marie in tali fractura i q̃ pp pcussionẽ sepatũ ẽ velamẽ ab osse pp duplicẽ cãz. Quarꝫ vna ẽ: qñ hec ẽ significatio qꝫ attritio ⁊ ꝓtusio rei nocẽtis ꝓueit vsq; ad pelliculas cerebri q̃ sunt mẽbra sensibilia ⁊ ppinq̃ mẽbro nobili. s. cerebro pp quorꝫ membrorꝫ passionẽ illa accñtia molesta ꝓtigũt. ¶ 2a cã ẽ: qr in sepatõe velamis ab osse accidit necio effusio hũiditatis iter os ⁊ pãniculũ: ⁊ aliqñ accidit qꝫ disrũpunt̃ vene magis iteri⁹. vñ accidit effusio hũiditatis aut iter duos pãniculos: aut iter pãniculũ ⁊ cerebrũ q̃ hũiditas ibi detẽta ⁊ post i putrefactõez ꝓuersa nocumẽtũ igerẽs pãnicul' ⁊ cerebro bꝫ accñtia molesta cãt. ¶ Et subdit postea Auic. Et qõ accidit ex doloribꝰ ⁊ febribus ⁊ thetão ⁊c. bꝫ ẽ dre qꝫ qñ ẽ talis fractura i ipa sũt apta ꝓtingere hec accñtia mala. s. dolor ⁊ febris ⁊ spasmꝰ sincopis ⁊ pmixtio rõnis pp tarditatez curatõis q̃ est necia i tali fractura. q̃si ex his vbis Auic. volut hre qꝫ in fractura penetrãte ẽ necia p̃ter abrasionẽ ⁊ fricatõez detectio ⁊ eleuatio ossis ⁊ qñ ẽ necitas. Nã qñ i fractura cranei sepatũ est velamẽ ab osse. tũc necia ẽ detectio ⁊ eleuatio alicꝰ pticule ossis: ⁊ q̃to plus differt̃ hec curatio tãto magis ꝓtigũt accñtia p̃dicta pessima. ¶ Et cã q̃re bꝫ, est necia detectio ⁊ eleuatio ossis ẽ: qr qñ velamẽ sepatũ est ab osse neciũ ẽ vt hũiditas effundat̃ iter velamẽ ⁊ os. vt g̃ ibi nõ detineat̃ ⁊ putrescat neciũ ẽ vt ꝺtegat̃ os ad bꝫ vt hũiditas ad exꝫ possit fluere. nõ solũ ãt bꝫ ẽ cã q̃re oz os discoopire ⁊ detegere aliqꝫ pte ossis: ſz ẽt cã ẽ: qr qñ p pcussionẽ factã a re contũdẽte sepatũ ẽ velamẽ ab osse: signũ ẽ qꝫ attritio ⁊ ꝓtusio fcã est maxia in ptibꝰ ossis. in simplici. n. icisiõe nõ accidit vt scidat̃ dura mater q̃ dura mr̃ nõ sepat̃ ab osse: ſz bꝫ accidit in ꝓtusiõe ⁊ ꝓquassatõe magna. in tali ãt attritõe fcã i ptibꝰ ossis neciũ ẽ vt hũiditas iteriꝰ coadũet̃ in medulla ossis inter pticulas eiꝰ. sic̃ videmꝰ fieri in carne qñ atterit̃ caro qꝫ hũiditas coadũat̃ iter pticlas eiꝰ. hec ãt hũiditas viruléta coadũat̃ iter pticlas ossis nisi detegat̃ os ſz aliqꝫ pticulã: ⁊ illa hũiditas possit mũdificari ⁊ desiccari putrefit: ⁊ putrefacta totũ os putrefiet. Hec. n. hũiditas nõ põt p ligamẽtũ expmi a ptibꝰ ossis sic̃ fit qñ ossa aliorꝫ mẽbrorũ frãgunt̃: qr in alys ossibꝰ possumꝰ vti ligamẽto stricto p qõ expmit̃ hũiditas ab osse ad alias ptes. In osse aũt capitis pp modũ ꝓpõnis capitis bꝫ ligamẽto vti nõ possumꝰ. Item ẽt nec cũ medicamĩe talis hũiditas põt resolui. tuz pp dẽsitatẽ pororꝫ ⁊ subẽ ossis. tũ ẽt qr illud medicamẽ attractiuũ eẽt. sic aũt attraheret mãm ex osse in p̃nº appositũ: ita ẽt attraheret mãm ad hos cũ in p̃nº. pp fluxũ mãe sic ꝓpetãt ea q̃ expmũt ⁊ repellũt mãz ab ipo: sic̃ q̃ exbũt mãm ꝓtẽtã in ipo: qr g̃ hec hũiditas mũdificari ⁊ exiccari nõ põt alio mõ nisi cũ detectõe ⁊ eleuatõe alicuius particule ossis vt non accidat putrefactio in toto osse. ⁊ etiã in pãniculo cerebri neciuz est detegere ⁊ eleuare aliqꝫ pticulã ossis. ⁊ q̃to citiꝰ fit tanto est melius. Si aũt in fractura cranei nõ desistit velamẽ ab osse: imo ſuat situ suũ cũ osse. tũc sufficit sola abrasio q̃ est p fricationẽ: qñ tunc nõ ẽ sic timor de aggregatiõe humiditatis q̃ sit effusa inter os

ꝛ panniculū cerebri:nec ēt est timor de aggregatōe hūidi/
tatis inter pticulas ossis.vñ sufficit sola abrasio vt remo/
ueat fissura ꝛ possit aliqualr hūiditas expirare ad exteri⁹
q̄ ex vulnere cadit sup dura matre.ꝛ hec ē intētio quā.A.
vult hr̄e.ꝛ q̄ ista sit ei⁹ intētio appet p v̄ba ꝓauli in ꝑalle
gato cap.cū dicit.Si v̄o destiterit nimiū augent dolores
ꝛ febres.ꝛ silr os alochodi.i.alteri⁹ coloris fit ꝛ fion.i.pus
subtile ꝛ idigestuz egredit.Si v̄o neglexerit q̄ curat ꝛ nō
anathasi.i.pforatōe vtet isto difficilioꝛa fiūt sinthomata
colemesia.i.colere vomitus.spasmus.absisio mētis.ꝛ fe/
bris acuta in qb⁹ oz refutare enchisiz.i.icisionē.nō pñtib⁹
aūt bis sigdē nō desistit mirinx:rogma v̄o.i. fissura solum
fuerit ꝛ p rasoria solū curat ꝛ si vsq; in ꝓfundū fuerit.Ec
ce manifeste q̄ ponit qñ sufficit sola abrasio . ꝛ q̄ꝫdo p̄ter
abrasionē opz vti pforatōe ꝛ eleuatōe ossis. ¶ Et nota q̄
ꝓaulus signāter addit nō pñtib⁹ āt bis: qꝛ dato q̄ nō de/
sisteret ab osse pāniculi si tñ videmus accñtia illa mole/
sta pñtia statiz vtēdū est detectōe ꝛ eleuatōe ossis:imo ēt
vt dcm̄ fuit p̄us si videmus accñtia.ꝛ dato q̄ craneū fra/
ctū nō esset vti debemus detectōe ꝛ eleuatōe ossis. ꝛ iō si/
gnāter dixit nō pñtib⁹ aūt bis ꝛc. ¶ Deīde cū dicit.

¶ Et in huiusmodi q̄dez dispōne:imo in omni dispōne oz vt vehemēter caueat frig⁹ ēt in esta te:qm̄ in eo est timor magnus.

¶ In ista pte oñdit qd maxīe ē illud qō oz caueri in talib⁹ vulnerib⁹ q̄ sunt cū fractura cranei post abrasionē ossis ꝛ detectōez ipsius.ꝛ dicit.Et in hꝺ qdē dispōne.i.in tali vul nere in q̄ facta ē detectio ossis vsq; ad durā matrē:imo in ea dispōne.i.in oi vulnere capitis qō penetrat vsq; ad cra neū siue sit cū fractura ipsius siue sit absq; fractura oz vt vehemēter caueat frigus.p frig⁹ qdē itelliges oē qō ē frigi dū actu siue sit friditas aeris siue sit alteri⁹ rei q̄ approxi met ad vuln⁹ ꝛ in estate. ¶ Nota g̃ ex h̄ q̄ nō solū in hye me vez ēt in estate in q̄ ē calitas aeris opz vehemēter ca uere frigus. Et iō Cyrugici q̄ in tali ope sūt edocti ꝺtinue qñ tales egros curāt p̄cipiūt vt teneant circa egrū carbo/ nes igniti. ¶ Aduertēduz tñ est h̄ q̄ si in aere ē vehemēs calitas q̄lis multotiēs ē in estate nō multū ē sollicitāduz in augēdo ampliorē calorē vel caliditatē cū igne: qm̄ etiā vehemēs caliditas nocet ꝓducēdo ad estuatiōez ifirmū. vñ Hal.z⁹ de igenio sa.dixit. Itez ꝺsiderādus ē aer circū dās ifirmū:qm̄ afficit corp⁹ sicut afficit medicia. Et ꝓpte/ rea qñ Auic.dixit. Infridatio ē timor magn⁹ ēt i estate in/ tellexit q̄ etiā in estate oz caueri si accidat ex aliq̄ accidē te.puta vel ex vēto vel ex aliq̄ alia cā accñtali: qm̄ in eo ē timor magn⁹. Que āt sit cā q̄re ē frig⁹ maxīe nocitiuū ce/ rebro ꝛ ossib⁹ ꝛ oib⁹ mebris neruosis dicta ē pus in capto de cura vulnez neruoꝝ.Et silis qō q̄ fuit ibi fca posset h̄ fieri.ꝛ p tāto de h̄ h̄ dr̄e nō curam⁹. ¶ Deīde cū dicit.

¶ In fissuris vero in quibus non est nisi fissu ra: sed est plurima ꝛ apparet cum ea illud in/ ter quod ꝛ os non est nisi cortex multotiens sufficiūt strictura ꝛ ligamētuz ꝛ emplastruz ꝛ infridātia. vez illud qō ē rect⁹ est vt incipiat ꝛ fundat sup scissurā oleū ros.tepidū: deinde ag/ gregēt inter duas extremitates vulneris ꝛ suf/ ficiat si necessariū est illud ꝛ puluerizēt desup puluis capitalis ꝛ ponant sup eas pululli im/ bibiti vino stiptico ꝺcusso cū oleo: deinde reli/ qua ligamēta: ꝛ q̄escat ifirmus ꝛ fiat delitiosus ꝛ fiat vt dormiat ꝛ flobotomet si idiget.

¶ In pte ista fm vnū modū possum⁹ dr̄e q̄ ipe ponit ꝺpa

tionē iter curatōez vulnez q̄ sunt cū fractura ossis ꝛ cura tionē vulnez capitis q̄ sūt sine fractura cranei oñdēdo h̄ q̄ in vulnerib⁹ q̄ sūt sine fractura cranei silr mō ꝓcedem⁹ in curatōe sic faciꝫus in curatōe alioꝝ vulnez simpliciū .s.admistrādo ligatōes ꝛ suturas ꝛ ea q̄ incarnant ꝛ q̄ ꝓhi bēt fluxū būoꝝ ad locū sic facimus in vulnerib⁹ alijs.Sz qñ craneū fractū ē: nō oz cū tali mō curatōis ꝓcedere.fz g̃istū modū expōit illud qō dicit h̄ de cura taliū vulnerū capitis in qb⁹ nō ē lesio in osse nō dic ꝓncipalr ꝛ p se:qꝛ cu ra taliū vulnez sic ipsemet dixit ꝑus ia dicta ē:sz solū h̄ h̄ dixit vt ostēderet diuersitatē taliū vulnez a curatōe vul nez in qb⁹ accidit craneū frāgi. ꝛ fm hūc modū expōnis sic expōit lr̄a. In fissis v̄o i qb⁹ nō ē fissura.i.in qb⁹ nō est vuln⁹ simplex qō dic ꝓp vulnera q̄ sūt cū ꝺtusiōe in qbus nō ē nisi vuln⁹ simplex:qō dic ꝓp vulnera q̄ sūt cū ꝺtusiōe in qb⁹ nō possum⁹ ꝓcedere suēdo ꝛ icarnādo a ꝑn⁹ sic ha/ bitū est s̄:sz ē plurima.i.ꝛ q̄uis illa fissura sit plima. Et ap paret cū ea illud iter qō ꝛ os nō ē nisi cortex.i.ꝛ i tali fissu ra iter illud qō appz de vulnere.ꝛ os nō ē i medio nisi cor tex.i.q̄dā pellicula corticalis sic gingia mater. Et ista sunt vulnera capitis de qb⁹ dixit s̄ q̄ ipsa termināt vsq; ad al mochati.i.gingiā matrē multotiēs sufficit strictura ꝛ liga mēta ꝛ empla infridātia. q̄si i his v̄bis Auic. velit oñdere q̄ talia vulnera curant vt vulnera simplicia fcā in carne: quoꝝ cura bīta est supra. vñ sic in vulnerib⁹ carnosis sim/ plicibus oz ꝓcedere cū bis q̄ icarnāt.s.cū ligatura ꝛ ꝺstric tiōe ptiū.ꝛ cū bis q̄ refrenāt ꝛ repellūt hūiditatē ex loco vulneris appositis i circuitu vulneris q̄ sūt stiptica ifrigi dātia:ita opz ēt i curatōe hoꝝ vulnez q̄ sūt sine lesiōe os/ sis ꝓcedere. Et tūc Auu.oñdit fz quē modū facimus h̄.s. q̄ ꝓhibemus hūiditates fluere ad loca vulnerata ꝛ ꝺstri gimus ptes adiuicē dicēs. Uez illud qō ē recti⁹.i.qō ē re/ ctū ad h̄ vt compleant intentōes q̄ dicte sunt ē vt icipiat ꝛ fundat oleū ros.tepidū sup fissura:ꝓpea qꝛ oleū ros. ē ꝓ/ hibitiuū fluxꝰ materiei ad loca vulnerata:qm̄ ifridatōe ꝛ stipticitate pticipat rōne quoꝝ duoꝝ ꝓhibz fluxuz mate/ rie. Intellige āt q̄ signāter dixit tepidū: qꝛ vt dcm̄ ē in oi vulnere capit] nocet qō ē frīdū in actu. ¶ Et si dicat quo q̄ Aui.ꝑcepit vti in tali vulnere emplis ifridātib⁹. ¶ Di/ cēdū ē q̄ illud qō ē frīdū in actu ꝓhibet admistrari i cu/ ratōe taliū vulnez capitis.illud tñ qō frīdū est vel decli/ nans ad frig⁹ in v̄tute:actu tñ tepidū vel calm nō ꝓhibet admistrari i vulnere capitis sic est oleū ro.tepidū:sic ēt h̄ meli⁹ declarabit in ꝓcessu. ¶ z⁹ intellige cum dic q̄ fun/ dat oleū ros.tepidū sup fissura nō itelligit Aui. q̄ fundat itus in fissura.ꝛ postea aggregēt ptes fissure adiuicē ꝛ su/ ant.ꝓpea qꝛ sic habitū fuit supra ēt ē auctoritas Halie.in tegni in curatōe vulnez simpliciū.qñ ꝓcedimus icarnā/ do partes ꝛ coniungēdo in vnū debz ꝓhiberi ne inter par tes vulneris cadat oleū aliquod vel puluis aut pilus aut aliqua res extranea . etiam oleū rosa.nō esset bonū ad in/ carnationē partiū talis vulneris:qꝛ cum tale vulnus fiat in membro sicco medicina incarnatiua ipsius debet esse valde exiccatiua . Et ꝓpterea p̄cepit postea q̄ ponat de/ super puluis capitalis: qui.s.est puluis factus ex reb⁹ que conueniunt ad incarnationē talis vulneris quale est vul/ nus factū in membro sicco sicut est caput quātuz ad ossa que sunt in ipso. Intellexit g̃ Auicen. q̄ oleū rosatuz non fundatur super fissura:sed fundat in partibus circunstan tibus vulneri.partes autē que sunt adinuicē disrupte ag/ gregentur in vnum. Et si necessarium est suantur. Est aūt hoc necessarium quādo partes essent multuz remote ad quaꝝ conseruatōez in vnū nō sufficeret sola ligatura: sed opz vti sutura:deide puluerizetur desup puluis capitalis vt.s.exiccet humiditatē que est inter labia vulneris vt p sufficientē exiccatōez ipsius exiccet supflua humiditas ꝛ

reliq̃ ꝓuertat̃ in rozem mediãte quo ptes adinuicẽ vniã/
tur.ꝛ postea ponant̃ desup puluilli imbibiti in vino stipti
co ꝓcusso cũ oleo rosa.Puluilli qdẽ ponunt̃ desup ad me
liozẽ ꝓseruatiõem partiũ adinuicẽ.imbibunt̃ aũt in vino
stiptico ꝛ oleo ros̄.qm̃ vinũ stipticũ est ꝓueniẽs rõne exic
catõis quã facit.ꝛ etiã rõne stipticitatis.Oleũ aũt rosa.qz
infrigidat ꝛ stipticat.vñ est ꝑhibitiuuz apatis ne accidat ẽt
est ibi ꝓueniẽter admixtũ.Et gescat infirmus qm̃ motus
ꝑhibet vnitionẽ partiũ.ꝛ ẽt est causa ingetatõis ebulitio
nis humoꝝ q̃ ꝑhiberi dz inquãtuz est pole ne accidat di/
scursus humoꝝ ad vulnus ꝛ accidat apa. Et flobotomet̃
si indiget. Est qdẽ indigẽtia flobotomie qm̃ timemus de
fluxu humoꝝ ad vulnus ex quo fluxu ẽ aptitudo vt eue/
niat apa.timemus aũt hunc fluxũ aut ꝑpter vehemẽtez
doloze:aut ꝑpter cozpozis repletiõez ꝛ impuritatẽ.Et qz
ista plerũq; accidũt.idcirco plerũq; melius est in curatio
ne taliũ vulneꝝ a flobotomia incipe. Hec est ḡ expõ litte
re hui⁹ particule ſm p̃dictũ modũ introducẽdi istam par
ticulaz. ¶ Possumus ãt alio⁹ hanc ꝑticulã exponere ſm
quã expõnẽ dicemus qꝫ Aui.oñdit dr̃ntiaz inter modum
curatõis que ꝓuenit vulnerib⁹ q̃ sunt cuz fractura cranei
in qb⁹ vulneribus nõ est facta sepatio panniculi ab osse.ꝛ
in qbus ẽt vulnerib⁹ nõ est facta attritio in partib⁹ ossis.
ꝛ inter modũ curatõis q ꝓuenit vulnerib⁹ que sunt cum
fractura cranei in qb⁹ vulnerib⁹ facta est sepatio pãnicu/
li ab osse ꝛ q̃ sunt cũ attritiõe ꝛ conquassatõe facta in osse.
¶ Nã in vulneribus q̃ sunt cũ fractura cranei suppositꝫ qꝫ
ibi nõ sit nisi fissura in osse ꝛ nõ sit facta separatio pãnicu/
li ab osse.ꝛ ẽt qꝫ attritio ꝛ conquassatio nõ sit multa facta
in osse possumus ꝓcedere cũ ligatura ꝛ sutura partiũ vul
neris.ꝛ cũ bis q̃ incarnãt.cuz hoc ẽt admistrãdo ea q̃ pro/
hibent ꝛ repellũt materiã ad locũ ꝓuenire sicut est admi
nistratio olei ros̄.tepidi circa ptes fissure.Sz qm̃ est fissu/
ra cranei ꝛ est sepatio pãniculi ab osse facta.ꝛ etiam est fa
cta attritio circa ptes ossis nõ possumus ꝓcedere cuz tali
mõ curatõis:sed opz ꝓcedere cũ detectõe ꝛ eleuatiõe os/
sis.ꝛ q̃to in tali vulnere plus differtur talis modus cura
tõis tãto est peius sicut diximus ꝑus. Et isto mõ loquẽdo
videt̃ illud qõ dicit hic cõtinuari ad illud qõ dixerat ꝑus
.s.qꝫ in vulnere qõ est cũ fractura cranei qm̃ pãniculus est
sepat⁹ ab osse accidit de illis accñtibus malis plus ꝑpter
dispõnẽ curatõis q̃ est p eleuatõez ꝛ detectõez ossis.Sed
in vulnerib⁹ in qb⁹ nõ est nisi fissura facta in craneo mul
totiẽs sufficit modus curatõis q est p strictur̃ suitionem
ꝛ incarnatiõez.ꝛ nõ opz ꝓcedere cũ eleuatiõe ꝛ detectiõe
ossis. Et iste modus expõnis videt̃ magis ꝯformis seriei
verboꝝ ꝛ mõ ꝯtinuatõis eoꝝ. ¶ Secũdũ ḡ istã itẽtiõez
sic exponet̃ lr̃a.in fissis vo ꝛc̃.q.d.ita dcm̃ ẽ qũo in vulne/
rib⁹ q̃ sunt cũ fractura cranei in qb⁹ facta est sepatio pãni
culi ab osse ꝑ attritiõez multã opz ꝓcedere cũ eleuatiõe
ꝛ detectõe ossis.Et qꝫ in eis accidit plus de accñtibus ma
lis ꝑ dimissionẽ talis curatõis. In fissis vo in qb⁹ nõ est
nisi fissura.i.sz in vulneribus in qb⁹ nõ est nisi solũ fissura
cranei.vñ non est ibi attritio ossis:nec ẽt est facta sepatio
pãniculi ab osse:sz est plurima.i.ꝛ dato qꝫ sit plurima ꝛ ap
paret cũ ea illud iter qõ ꝛ os nõ est nisi cozte.x.i.ꝛ appet qꝫ
soluz ẽ lesio facta in pãniculo corticali:puta in pãniculo q
est supra os:nõ tñ facta ẽ lesio in pãniculo intrinseco q est
sub osse.multotiẽs sufficit strictura ꝛ ligatura.totuz illud
qõ subycit̃ postea ẽ planũ ex dictis.

Sed secundum hãc expõnẽ nõ est modica du
bitatio. Nunqd sit licitum in
vulnere qõ est solũ cũ fractura cranei absq; alia lesiõe ꝓ/
cedere cũ tali mõ curatõis. Et vr̃ qꝫ sic ꝑ illud qõ dicit hic
Aui.ſm istã expõnem. Istud ẽt vr̃ ad lr̃am ponere Sera
pio in sua practica.cap. de soda gnãta ex casu ꝛ ꝓcussione

Dicit.n.talia v̄ba.qꝫ si vuln⁹ fuerit magnũ.s.in capite do/
nec appeat os ꝛ fuerit in eo venenũ.tũc oz vt lauemus in
ꝑmis cũ vino stiptico calefacto ꝛ abstergat̃ loc⁹ cũ lana le
ni.qꝫ si appeat qꝫ os sit fractũ.tũc non ẽ pole vt redeat ad
dispõnẽ nãlẽ.opz ḡ vt igeniet̃ in re ei⁹ cũ reb⁹ que stãt ei
strictõe icarnatõis ꝛ ẽ vt calefacias oleũ rosa. ꝛ infundas
ipz sup locũ ei⁹ ꝛ ꝓnectas duo labia fissure q̃ ẽ in cute aut
pãniclo ꝛ adiuicẽ suas ea cũ filo sete grosse aut lini ꝛ post
futurã admistra hunc puluerẽ ꝛc̃. Ecce qꝫ in his v̄bis Se/
rapio põit qꝫ in cura vulneris qõ ẽ cũ fractura ossis ꝑcede
re possumus cũ sutura ꝛ icarnatõe. ꝑterea illud vr̃ asse/
rere fama q̃ est de istis empicis q̃ manifeste dicũt se cra/
neũ fractũ cũ emplis ꝯsolidare absq; alia icisione cutis ꝛ
carnis ꝛ absq; alia õtectõe ossis ꝛ maxie illud asserũt plu/
ries ad sensum se vidisse. Fama ãt quã plurimi famãt nõ
oino depdit̃.vt ꝑbus dicit.ḡre vr̃ qꝫ isti vez dicãt saltẽ in
ꝑte. ¶ In oppositũ vr̃ eẽ illud qõ s̄ dixit Aui.in illo.ꝯ. Et
in silibus isti magis rectũ ẽ vt frices itez ꝛc̃.ibi.n. ad lr̃az
ponit qꝫ in fissura ossis dato qꝫ nõ penetret ꝛ sit capillaris
recti⁹ est ꝑcedere cũ fricatõe ꝛ abrasiõe ossis.ḡre ẽt m̄lto
forti⁹ hoc debemus agere qm̃ fissura penetrat vsq; ad du/
rã matrem. ¶ Dõm aũt ẽ ad hãc dubitatõez qꝫ nõ credo
impole eẽ qꝫ aliqñ in vulnere qõ ẽ cũ fractura cranei pos/
sit accidere sanatio cũ mõ curatõis q̃ ẽ ꝑ suitionẽ ꝛ icarna
tionẽ absq; abrasiõe ossis vel eleuatõe ꝛ detectiõe alicui⁹
ꝑticule ossis. Qñ.n.ista ꝓcurrũt puta qꝫ corꝑ⁹ ẽ bonoꝝ hu
moꝝ nõ supfluoꝝ in q̃to nec in q̃li.ꝛ qꝫ in craneo ẽ parua
fissura absq; attritõe facta in ipo.ꝛ absq; ẽt lesiõe facta in
pãniculo q̃ ẽ sub osse. Dico qꝫ tale vuln⁹ ꝯsolidari põt cuz
strictura ꝑ ligam̃ta ꝛ cũ sutura:ꝛ cũ bis q̃ icarnatiua sunt
ponẽdo sup locũ fissure sic̃ sũt pulueres vel empl'a exicca
tiua q̃ bñt icarnare.ꝛ in ptib⁹ circũstãtib⁹ apponẽdo ea q̃
mãz ꝑhibẽt ꝓuẽire ad locũ sic̃ ẽ effusio olei ros̄. in circui/
tu. Et rõ q̃re in tali vulnere hꝫ modus curatõis põt suffi/
cere ẽ:qz in tali vulnere nõ timem⁹ de aggregatõe hũidi/
tatis sup pãniculo sub osse: aut iter ptes ossis q̃ putrefiat
ꝛ putrefacta ꝓutrefaciat os ꝛ pãniculũ. Et ꝟ iõ ꝓ bonita
tez hũoꝝ isti⁹ corꝑis ꝛ in q̃to ꝛ in q̃li.ꝛ ẽt ꝓ flõmiã q̃ fiet
cũ dicat Aui.ꝛ flõmet̃ si idiget vt nõ sit timor õ fluxu hu/
moꝝ ex ptib⁹ alys. Et ad ꝑhibitõez ẽt isti⁹ iuuat appõere
oleũ ros̄.ĩ circuitu. Itẽ cũ in tali vulnere nõ sit facta lesio
in pãniculo ita vt sit sepat⁹ ab osse timor nõ ẽ vt in plib⁹
qꝫ hũiditas aliq̃ ex disruptõe venaꝝ sub osse aggreget̃ su/
ꝑ pãniculo sub osse q̃ putrefiat. ꝛ putrefcã putrefaciat os
ꝛ pãniculũ. Et ẽt cũ in osse nõ sit facta attritio nõ est ibi ti
mor ẽt de aggregatõe hũiditatis de q̃ sit curandũ iter pti
culas ossis sic̃ ẽ timor ĩ attritiõe ꝛ ꝓtusiõe ossis. hũiditas
ãt q̃ ẽ ibi ex vulnere facto ĩ carne ꝛ cute ipa subito exicca/
bit̃ illa.s.q̃ erit supflua a medicĩa icarnatiua q̃ põit̃ desup
ꝑtes vulneris ꝛ reliq̃ ꝓuertit̃ in carnẽ.ex cui⁹ ꝓuersiõe ac
cidit ꝑtes vulneris vniri.ꝛ itez ẽt regnãbit̃ porus iter pti
culas ossis mediante q̃ ꝑticule ossis adiuicẽ vnient̃. Pro/
pter qõ nullũ vr̃ ipole qꝫ in vulnere qõ ẽ cũ fractura cra/
nei suppositꝫ istis ꝓditõib⁹ aliqñ fieri sanatõez cũ tali mõ
curatõis dicto. Sz ĩ vulnere qõ ẽ cũ fractura cranei in q̃
fcã ẽ attritio aut sepatio pãniculi ab osse tal' modus cura/
tionis nõ sufficit:imo opz festiare ad aliũ modũ curatõis
ꝑ cãs q̃ dicte sũt. ¶ Sed vlteri⁹ aduerte qõ lz nullũ sit
ipole aliqñ accidere sanatõem ĩ vulnere qõ ẽ cũ fractura
cranei illo mõ q̃ dcm̃ ẽ. tñ reputo tuti⁹ ꝛ sani⁹ ꝓcedere in
curatõe ei⁹ cũ mõ curatõis q ẽ ꝑ abrasionẽ fissure ossis.ꝛ
ꝑ mũdificatiõez hũiditatis q̃ꝫ ꝓcedere cũ mõ curatiõis q
est ꝑ suturã ꝛ icarnatõez. vñ s̄ dixit Aui. Et ĩ silib⁹ isti ma
gis rectũ ẽ vt frices itez illud vsqueq̃ nõ remãeat de fis/
sura aliqd. Et ꝟ iõ qz vt ĩ plib⁹ ẽ qꝫ nõ sumus securi de ef/
fusiõe hũiditatis supra pãniculũ.ꝛ ẽt iter ptes ossis fissi.ꝛ

* frices illud vsque q̃ no remaneat

hoc ideo tum quia plurima corpora sunt imūda.tum etiaz qz vt in pluribus non põt sic subita exiccatio fieri quin ali quid humiditatis que est ibi saltem ex vulnere facto i carne defluat inter partes fissure que humiditas nisi mundificetur putrefiet ꝛ putrefacta generabit accidentia pessima de qbus facta est ꝑus mentio.Que quãdo accidũt vt plurimũ mortem inducũt.Et precipue contingit etiam qꝫ humiditas est apta defluere iter partes ossis super panniculum.quia talia vulnera que fiũt in capite ꝛ precipue cuz fractura ossis plurima transeũt in vlcera.ꝓpterea qz in capite ex modo compositionis capitis non sic est possibile cũ modo ligature partes ꝺstringere ꝛ iũgere sicut est hoc possibile in alys mẽbris.qz ergo vtplurimuz transeũt in vlcera.ꝛ in vlceribus cõtinue multiplicaꝫ humiditas propter causaz que dicta fuit in capꝯ de vlceribꝰ hinc est qꝫ existẽte fissura in osse timor est de effusione talis humiditatis iter partes ossis ꝛ sup panniculũ qui est sub osse ex cuius effusione generanꝫ accñtia pessima predicta.Quia ergo nõ est tutus euentꝰ illoꝝ accidentiũ.hinc est qꝫ tutius est procedere cum modo curationis qui est per abrasionẽ ꝛ fricationem ossis fissi q̃ꝫ fit ꝓcedere cum hoc modo curationis qui est per incarnationem.ꝛ dato qꝫ aliquãdo esset possibile cum hoc modo curationis ꝓcedere.Et ꝓpterea Auic.signanter dixit in lra.Multotiẽs sufficit strictura ꝛ ligatura ꝛc̃.dixit.n.sub isto modo loquẽdi.multotiens sufficit vt ostẽderet qꝫ talis modus curationis esset possibilis in vulneribus in qbus est sola fissura cranei ꝛ non in illis in qbꝰ est attritio ꝛ lesio facta in panniculo.lz tñ sit possibilis:nõ tamẽ semp.ꝛ ideo dixit multotiẽs.quasi vult dicere.qꝫ aliquibus vicibꝰ hoc põt cõtingere.Iterum etiam lz sit possibilis:non tamẽ in pluribus est ei innitẽdũ:ꝛ ideo dixit sub hoc modo loquẽdi sufficit.Et hoc est qõ mihi in hac dubitatione sentiendũ esse videt.Et ex dictis apparet qualiter etiam ꝟm istam expositionẽ.ꝛ verum dicit hic Aui.ꝛ supra cum dixit.Et in silibus isti magis rectum est ꝛc̃:ꝛ qualiter etiam ꝟm istam expositionẽ non contradicũt verba eius.

¶ Ad illud autem qõ dicit Serapio possumus etiã dupl'r rñdere.Uno modo qꝫ dixit illud verbum vt ostẽderet qꝫ possibile erat aliquãdo in vulnere illo cum tali modo curationis ꝓcedere.Et qz Serapio ibi p̃ncipal'r non erat eiꝰ intentio loqui de curatione vulneꝝ que fiunt in capite pro tanto non curauit suũ sermonẽ extẽdere in modo curationis illoꝝ.sed incidental'r illud ibi dixit.¶ Uel possumus dicere aliter qꝫ illud verbum qõ dicit Serapio.oz ergo vt ingenieꝫ in re eius cum rebus que stant ei stationeicarnationis non referꝫ ad illud qõ imediate dixerat.qꝫ si apparet qꝫ os sit fractuz ꝛc̃.ita qꝫ velit qꝫ quãdo appet ossis fractura tu icedas cuz illo modo curatõis.sed referꝫ ad illud qõ dixit qꝫ si vulnus fuerit magnũ donec appareat os ꝛc̃. quasi vult dicere qꝫ qñ vulnus cõtingit vsq̃ ad os:tunc debes lauare in p̃mis cum vino stiptico ꝛ abstergere locuz a sanie supflua postea ingenia cum rebus que stant ei loco incarnationis qꝫ si os est fractũ:tũc nõ est possibile vt redeat ad dispositionẽ nãlem.i.tũc non est possibile ꝓcedere cuz bis que incarnãt:sed opz cum alio modo curatõis ꝓcedere quem modũ curatõis ibi non ponit.qz non erat ibi p̃ncipalis eius intentio tractare de curatione vulnerũ capitis. vt ergo non ꝓlongaret eius sermo vltra ꝓposituz:idcirco non tractauit illũ modũ curationis.Et isto modo exponẽdo dcñ illud Serap.nõ cõsuluit in vulnere qõ est cuz fractura cranei talẽ modũ curationis qui est per suturaꝫ ꝛ incarnationẽ fieri.sed hoc tñ consulit i vulnere qõ ꝓtigit ad os sine fractura eius.Et isto modo exponendo ꝺcordat dictum eius cũ p̃ma expõne istius.ꝟ.sed intelligendo vt stat series v̄boꝝ suoꝝ cũ z?mõ expõne istiꝰ.ꝟ.¶ Ad illõ aũt qõ tu dicis de expimẽtatoribꝰ apparebit qd sit dõz in quodã sequẽti.ꝟ.¶ Deinde cum dicit.

¶ Et non queritur in omni scissura ꝛ fractura vt accipiat os totum;quoniam hoc non est possibile in omni osse verum recordare eius quod precipimus in capꝯ vniuersali de fractura ꝛ restauratione.Uerũtamen multi homines acceperunt os ex capitibus eoruz incidendo ꝛ ꝑz modum ꝛ creuerũt caro ꝛ cutis super vulnus ꝛ euaserunt.

¶ In pte ista Aui.ostẽdit qñ necessariũ est os eleuare ꝛ detegere ꝛ quãtitatẽ eius qõ debet eleuari ꝛ detegi.ꝛ dic̃.Et non queritꝫ in omni fissura ꝛ fractura vt accipiaꝫ os totum .i.fiat eleuatio ꝛ detectio istius ossis qõ est fissum:qñ hoc non est poꝫe in omni osse.Istud qdez non est poꝫe:qz aliqñ est qõ fissura est valde magna ꝛ lõga ꝓtingẽs vsq̃ ad multam distantiã.vnde sigs vellet ꝓcedere cuz eleuatione totius ossis fissi oporteret facere orificiũ maximũ:hoc autez nõ fieret sine piculo maximo:ꝛ p̃cipue:quia talis detectio multa pãniculi exponit ipm ꝛ cerebꝝ vt cito recipiat nocumentuz a causa extrinseca.ꝛ hoc non est neciũ facere.Solum.n.fit ista detectio ossis vt mũdificeꝫ humiditas:ꝛ nõ retineaꝫ sup duraꝫ matrẽ.Nũc aũt hec mundificatio satis cõueniẽter fit si solũ eleueꝫ ꝛ detegaꝫ os ꝟm aliquã qũantitatẽ modicã.ꝛ ꝓpterea non oz cõseq̃ os in tota fissura in eleuatiõe ꝛ detectõe ipsius.Uerũ recordare eiꝰ qõ p̃cepimus in capꝯ vniuersali de fractura ꝛ restauratione.istud qdem qõ dixit in capꝯ de iudicys restaurationis cuius oz hic reminisci dixit in illo.ꝟ.vltimo illius capituli.ꝟ.illo.Et quãdo fuerit illud qõ est fractum ꝛ cõminutũ magnum ꝛ fuerit eius cõfractio cõminutioꝑma:tunc necesse erit vt extrahaꝫ totũ ꝛc̃.ibi.n.dixit qꝫ in fractura ossis opz eleuare ꝛ auferre totũ illud qõ est vehemẽter cõminutũ.Sed si fractura non fuerit cum cõminutõe ꝛ fuerit fissura multa:tũc debes icisionẽ ꝛ detectionẽ facere in loco q̃ est debiliorꝫ ad icidẽdũ.ꝛ in quo facta est magis fractura:ꝛ dimittere postea reliquũ.qz dimittẽdo aliaz ptẽ nõ est nocumẽtũ. imo si totũ velles abscindere ꝛ remouere eẽt nocumẽtuz magnũ. hoc est illud cuiꝰ oz hic recordari de quo fiet mentio in illo.ꝟ.Inqt Paulus ꝛ H.iterũ nos docuit q̃ꝫtitatẽ ossiuz:verũtñ pro qz.qz multi hoĩes acceperũt.i.eleuauerũt ꝛ detexerunt os ex capitibꝰ.s.in talibꝰ vulneribꝰ cranei ꝟm modũ p̃dictũ.s.in p̃allegato.ꝟ.ꝛ creuerunt caro ꝛ cutis sup vulnus ꝛ euaserũt:supple absq̃ ꝺ qꝫ fieret ꝺtectio ꝛ eleuatio ossis totius fissi.hoc est qõ intẽdit dicere Aui.in hoc.ꝟ.

¶ In frangẽtibꝰ vo os ꝛ que sunt post ea.

¶ Supra Aui.ostendit qualis modus est cõueniẽs in vulneribus que sunt cuz fractura cranei.qz ostẽdit qꝫ modus curationis cõueniẽs est per abrasionẽ ossis ꝛ per eleuationem ꝛ detectionẽ ipsius.in parte ista est eius intẽtio ostendere causam ꝓpter quam in fractura cranei ꝓcedimus cũ hoc modo curatõis:ꝛ non ꝓcedimus cum restauratione ꝛ replasmatõe priũ ossis sicut ꝓcedimus in fracturis ossium alioꝝ mẽbroꝝ.Et diuidiꝫ pars ista in ptes quatuor ꝟm qꝫ quatuor ponit causas istius diuersitatis modi curatõis fracture cõtingẽtis in ossibꝰ alioꝝ mẽbroꝝ.secũdã causam ponit ibi.(Quapropter vt non effundaꝫ ꝛc̃).Tertiã causam ponit ibi.(Et de illis que vocãt ad illud ꝛc̃).quartã causã ponit ibi.(Et iteꝝ si accideret virꝰ)In p̃ma pte Aui.vult dicere qꝫ vna cã ꝓpter quã diuersificanꝫ ossa capitis cum frãguntꝫ in mõ curatõis ipsoꝝ ab ossibꝰ alioꝝ mẽbroꝝ cuz frãguntꝫ est:qz cũ frãguntꝫ ossa capitis natura ipa nõ restaurat in loco fissure alrosboth forte ꝛ durũ:sicut facit in alys ossibus:ꝛ dr alrosboth porus sarcoydes ꝑ quẽ vniuntꝫ par-

ꝛ

tes ossis fracti. Quia sicut declaratum est alibi.ossa cum frangunt non possunt ad veram redire vnitionem ⁊ continuationē sicut caro.sed redeūt ad vnitionē ⁊ continuationem mediāte pozo sarcoyde qui regenerat ibi ex alimento qō supfluit ex alimēto ossis.qui qdez pozus assimilat̄ nature ossis:non tamen vere existit os:vnde est quasi nature medie iter naturam ossis ⁊ carnis.Et mediāte qdem isto pozo alligant adinuicem ⁊ vniunt particule ossis disrupte. Modo in ossibus capitis cum franguntur natura non regenerat istum pozum qui dicitur alrosboth:sic forte ⁊ durum sicut regenerat in alys ossibus.imo regenerat ipsum debilem ⁊ mollem respectu eius quod generat in alys ossibus.Et causa huius est duplex.vna est ex materia.altera est ex fine.Ex materia quidem quoniā pozus qui generat est ꝓpozionalis ossi in quo regenerat ⁊ ex materia ꝓpozionali materie cuius regeneratur:nunc autem os capitis non est sic habēs duritiē ⁊ grossitiem vt os pedis:aut brachy aut coxe.propter quod etiam qui generat in ipso cum ꝓpozione ei non est tante duriciei ⁊ fortitudinis sicut est pozus qui regenerat in alys ossibus.Ex fine autem causa quare non regenerat pozus tante duriciei.sed regenerat debilis ⁊ mollis est vt non graueī panniculus ab ipo ⁊ impediatur ratio motuū ipsius.Si enim regenerareī pozus multe duriciei ⁊ fortitudinis cum talis pozus tangat panniculum grauaret panniculuz ⁊ lederet ipsum ⁊ ꝓhiberet ipsum in motu eius.ꝓpter qō vt hoc non accidat nā regenerat ibi pozū qui est mollis ⁊ debilis ⁊ substātiam habēs raram respectu pozi qui regenerat in alys ossibus fractis. In alys autem membris regeneratur pozus durus vt partes ossis melius adinuicem vniant:⁊ os sit fortius ad hoc vt melius possit pati motus consuetos illius membri.Si enim in osse manus aut pedis regenereret pozus mollis ⁊ debilis iam impediret motus manus ⁊ pedis.Non enim ista membra tunc essent sic robusta in motibus.quia ergo hoc est necessarium in membris alys:non autem est hoc necessariū in osse capitis:hinc est ꝙ pozus qui regenerat a natura in fractura ossis capitis est res debilis ⁊ mollis. In fractura autem ossium alioz membroz regeneratur res dura ⁊ fortis.hoc vult dicere Auicen.ꝙ in ossibus capitis non regenerat res dura ⁊ fortis.neq; etiam est necessitas regenerationis eius.hinc est ꝙ non multū curamus de replasmatione ossium capitis fractozum. In ossibus autem alys:quia curamus de illo.idcirco curamus de replasmatione ipsoz cum modo ligature ⁊ alys que ad hoc requirūtur.ergo vna causa diuersificationis curationis est:quia in osse capitis ex hoc ꝙ non replasmamus nullum sequitur nocumētum.sed in alys ossibus si non replasmamus sequitur inde nocumētum scilz impedimētum motus illius membri.Et hanc causam p̄mo tangit cuz dicit. In frangentib⁹ vero os ⁊ que sunt post ea ⁊c̄.i.in fracturis ossium ⁊ in dispositionibus que sunt post fracturas.i.que sequunt ad fracturas vel que similant fracturis.

¶Scias ꝙ ossa capitis diuersificantur ab ossibus alijs cum franguntur:quoniā cum ipsa frāguntur nō restaurat natura super ea alrosboth fortem sicut attrahit ipsum ⁊ nasci facit super reliqua ossa:immo rem debilez.Quapropter vt non effundatur pus ad interioza oportet vt extrahatur si fuerit plaga capitis completa:aut incidatur si non fuerit completa ⁊ non fiat occupatio in restauratione eius:⁊ oportet vt non tardetur illud in estate vltrā septem dies in hieme vltra decem dies:⁊ quanto fuerit velocius erit melius ⁊ longinquius ab hoc vt accidāt nocumenta magna:⁊ de illis que nocent ad illud ⁊ faciunt esse necessarium est ꝙ ab ossibus alijs p̄ter ossa capitis conuertit ligamentum reditionem:⁊ hoc ligamentum non est possibile super caput.ꝓpter illud ergo necesse est accipere os ⁊ fracturaz cui est quantitas donec egrediatur virus sicut est necessarium.Et iterum si acciderit virus inter os restauratum ligatum ligamento oppzimente expellente materiam cum iam esset generatum illud virus ex ipso loco ⁊ penetraret ad medullam esset nobis necessariū vt discooperiremus ⁊ mundificaremus:ergo qualiter in huiusmodi membroz:non est igitur excusatio de hac collectione ⁊ incisione ⁊ detectione loci ⁊ ꝓhibitione incarnationis eius vsq; quo securus sis.Et si nō est timoz cursus virus vsq; ad interioza ossis qō icisimus.

¶In ista parte secūda vult dicere ꝙ secūda causa propter quam vtimur tali modo curationis in vulnere qō est cum fractura cranei.puta fricatōe eleuatione ⁊ detectiōe ossis: est ne virus effundat̄ interius.vtputa ad duram matrez: timoz enim est ne per scissuram virulētia ⁊ humiditas defluat ad interioza que ibi retenta cum non mūdificeī putrefiet:putrefacta autem patrefaciet os ⁊ panniculuz:⁊ fient accidentia pessima de qbus facta est mentio.Adiuuat autem ad istam causam non solum timoz humiditatis ad interioza per fissuram:verū etiam qz timoz est de humiditate virulenta que aggregat̄ interius supza pāniculum ex disruptione venarum sub osse.nam accidit aliquādo vt dictum est p̄us precipue quādo puenit lesio vsq; ad panniculum ꝓpter attritionē magnam ⁊ conquassationez.que disruptio fit in venulis q̄ sunt sub osse ex qbus egredit̄ humiditas que coadunatur sub osse supza panniculum.ista aūt humiditas ibi detēta putrefiet ⁊ putrefacta generabit nocumenta de quibus sermo est habitus.Ut ergo non effundatur humiditas ad interius ⁊ retineatur hec humiditas ⁊ virus super panniculum:oportet vt si fissura fuerit completa vt extrahatur illud os quod est ibi fractum ⁊ cōminutum.Aut si non fuerit ibi orificium completum detegatur ⁊ incidatur os ita vt compleat̄ per quod orificium humiditas illa possit ad extra profluere.neq; debes occupari in restauratione illius ossis fracti.Et in estate quidem ista detectio ossis non debet retardari ad fiendum vltra septē dies:in hyeme vero vltra decez:in estate enim citius oportet vt fiat:quoniam citius accidit putrefactio in tali humiditate in estate q̄z in hyeme.Et in quocūq; tempore quanto hoc citius fit est melius.quia tanto fit magis elongatio ab euentu nocumētoz predictoz.ergo scōa causa propter quam fit hec detectio ossis est ꝓpter timorez effusionis humiditatis super mēbra que sunt sub osse.sed in ossib⁹ aliorum mēbroz.qz non est talis timoz.propterea qz non sunt sub eis talia mēbra hinc est ꝙ in eis nō vtimur hoc modo curationis.¶In tertia parte vult dicere ꝙ vna ex causis ꝓpter quam sit necesse vti tali modo curationis ⁊ non vtimur replasmatione sicut facimus in alys ossibus fractis est:qz in fractura ossis replasmatio partiuz ossis fracti maxime fit per moduz ligature.Et causa huius est vt dī.6°de ingenio sanitatis finali capitulo.quia per modum ligature p̄mo conseruant̄ partes ossis fracti in suo plasmate que si non conseruarent̄:non vnirentur nec replasmarentur.

secundo quia per modum ligature prohibetur humiditas superflua peruenire ad os fractum: ⁊ illa que est in partib⁹ ossis fracti exprimit ab eis versus alias partes. Et hoc est maxime necessariū in curatione ossis fracti. nisi enim humiditas prohibeat puenire ad os. ⁊ nisi etiam humiditas que iam aggregata est ibi exp̄mat ad alias partes os illud non poterit replasmari: imo accidit in ipso putrefactio. vt verbi gratia: si os brachy sit fractū vsq; ad medullam ⁊ nō liget fm qō oportet ligari: nos videmus q; humiditas aggregatur in membro illo ex cuius aggregatione accidit prius putrefactio in medulla ossis. deinde putrefiet totus os ⁊ vltimo totum membrum. Et sicut replasmatio maxime partiū ossis fracti fit per conueniētem modum ligature: ⁊ ꝓhibitio eius fit quādo non fit conueniens modus ligature quādo non cōuenienter os ligatur: tūc accidit putrefactio eius. nūc autez talis modus ligature qui fit per replasmationem partiū ossis fracti non est possibile fieri in osse capitis. quia sicut apparuit in precedēti tractatu in capitulo de qualitate ligamenti fracture: ⁊ sic etiam apparet. 6°. de ingenio sanitatis. Modus ligature qui conuenit ad replasmationem ⁊ restaurationē partiū ossis fracti est ille q incipit cum pluribus inuolutionibus in loco infirmo: ⁊ fit ibi bona ⁊ fortis constrictio. ita tamen vt dolorem non generet. postea vo tendit versus locum sanum mollificando ipsum paulatim. hic enim modus ligature vt dicitur. 6°. de ingenio sanitatis: ꝓhibet euētum humoz ab alys mēbris ⁊ exp̄mit humiditates a loco infirmo ad alias partes. Nūc autem talem moduz ligature non est possibile fieri sup caput ꝓpter modum cōpositionis ⁊ situationis capitis. quare cum talis modus ligature non sit possibilis super caput si vellemus intēdere cum replasmatione ⁊ restauratione accideret aggregatio humiditatis supflue in illo osse. propterea quia non potest per modum ligature exp̄mi illa humiditas. aggregata autem ibi ⁊ detenta putrefiet ⁊ putrefacta putrefaciet os ⁊ panniculum qui est sub osse. vt ergo nō accidat hec putrefactio nece est accipe os fractuz ⁊ detegere ipsum fm aliquam quātitatē: ad hoc vt humiditates virulēte non detineant̄: sed egrediant̄ ad extra. ¶ In quarta parte in qua ponit aliam causam vult dicere Auic. q; in alys ossibus aliquādo est cum modo ligature conuenientis per quam exp̄mit̄ materia contenta ⁊ repellit̄ illa que est apta ad membruz fluere: accidit q; non possumus ꝓhibere qn aggreget̄ virulētia ⁊ humiditas in membro illo q̄ postea penetrat ad medullā ossis: ⁊ tunc vt nō accidat putrefactio vel corruptio illius mēbri totius necessarium est discoopire ⁊ mūdificare virulentiam ⁊ humiditatē ibi aggregatam. Ergo cum hoc accidat aliqñ in alys ossib⁹ similiter accidet etiā aliquādo in craneo. Et si in craneo accidat multo fortius: tūc erit nob neciū discoopire ⁊ virus mūdificare vt non accidat putrefactio ossis ⁊ panniculi: ⁊ per consequēs interitus ⁊ mors. Quasi per hoc vult dicere Auicē. q; in alys ossibus: lz aliquādo illud accidat: tamen nos ꝓcedimus semp ibi quando possumus cum replasmatione. quia ⁊ si illud contingat non est suspitio de aduentu mortis. vnde possumus postea ꝓcedere ad discooperiēdū ⁊ mundificandū absq; q; mors ꝓueniat. Sed in osse capitis si illud contingit: tūc est suspitio de euentu mortis propter membra nobilia que sunt sub craneo que tūc nocent̄: Ergo quia medicus semp debet eligere viam curationis: ⁊ saluiorem dato q; quasi non timeret de penetratioe virus ad interiora. tamen melius est vt procedat cum incisione: ⁊ detectione ossis ⁊ prohibitione incarnationis vsquequo sit securus q; perfecte tota humiditas virulneta sit mundificata exterius: quia isto mō procedēdo erit securus: ne accidat putrefactio ossis ⁊ pāniculi qui est sub osse. Et hoc est quod vult dicere Auicē. cum dicit. Non est igitur excusatio de hac collectione. Sic ergo ex dictis apparet quod quatuor ponit causas Auicēna propter quas in curatione talium fracturarum non incedimus cum replasmatione sicut facimus in fracturis ossium aliox membrox: quarū vna causa fundat̄ super hoc q; non est ibi multum necessaria replasmatio sicut in alys ossibus. nec ex hoc q; non sic prouenit nocumentū sicut in alys ossibus. Secunda causa fundat̄ super hoc q; esset nocitiua ⁊ adducēs nocumenta mortalia. Tertia causa fundat̄ super hoc: quia non esset bene possibile fieri. Quarta causa fundatur super hoc q; semp modus curationis securior ⁊ saluior eligi debet a me dico. Ille aūt in quo est suspitio debet euitari.

Sed modo circa dicta emergitur dubitatio non modica. ⁊ est dubitatio vtrum sit possibile q; vulnus quod est cuz fractura cranei possit curari alio modo conueniēter q̄z cum incisione ⁊ detectione alicuius particule ossis. Et videt̄ q; sic. ꝓmo quia cōmuniter diffamatur q; per emplastra multi curant̄ absq; icisione ⁊ detectione ossis. Fama autem quam multi famant non videt̄ esse oīno falsa. ¶ Secūdo hoc videt̄ probari posse ratione: quia sicut ex dictis apparet detectio et eleuatio ossis fm aliquam quantitatē non fit nisi vt virus ⁊ humiditas bene mūdificetur ⁊ non aggregetur super pāniculuz neq; inter particulas ossis fracti ⁊c. Unde si hic timor non esset non procederemus cum ossis eleuatione et detectione. Si igit̄ probabitur q; sit possibile conueniēter mundificari ab humiditate ⁊ virulentia non facta eleuatione ossis ⁊ detectione videtur q; talis modus curationis non sit necessarius: sed potius ille alter modus curationis debet precipue eligi. quia in modo curationis qui fit cum tali eleuatione ⁊ detectiōe ossis est timor ⁊ suspitio multotiens de euentu apostematis in panniculo ⁊ est suspectio. Unde Auicē. ita dicit. Multotiens accidit in sipbac post curationem cum ferro apostema caliduz ⁊c. Qz autem sit possibile conueniēter mūdificari humiditatem ⁊ virulentiā absq; detectōe ⁊ eleuatōe ossis. probat̄: qz q̄dā res sunt ex quibus possunt fieri emplastra que habet vehementez virtutem attrahēdi ad exteriora non solum humiditatem ⁊ virulentiam: imo etiam habēt virtutem attrahendi frusta ossium decisa que remanent in vulneribus. sicut recitat Auicen. quinto canone de virtute cuiusdam emplastri quod fuit relatum ab Andromacho. igit̄ si reperiunt̄ talia emplastra: tunc cum talibus emplastris poterit fieri sufficiens mūdificatio virus absq; alia detectione ⁊ eleuatione ossis partis. ¶ Adiuuat autem ad cōfirmandum hanc rationez. quia nos videmus sicut apparet quinto de interioribus in isto capitulo hoc membrum sicut ⁊ alia membra pati dicimus ⁊c. Si illo. Sed tamen pellicule costarū sicut Archistratus dixit ⁊c. q; multotiens in fracturis ossium sanguinem qui ex percussione erat effusus interius inter partes ossis: ⁊ etiam inter partes carnis que circundat os exterius expellitur a natura per cutem: que sic est grossa ⁊ densa: imo aliquando adeo fic expellitur ad ex̄: q; ligamentum tingit̄ ab ipso sicut ad sensuz videmus. ¶ Et isti dicto concordat illud quod dicitur particula. 7°. affor. mozum in cōmento illius affor. Quibuscūq; ⁊c. Dicit enī ibi ad litteram q; forti nature nil repugnat in expulsione: et dato q; materia sit grossa ⁊ vie sint stricte. videmus enī vt dicit q; materia apostematis cum a gbusdam locis natura eam expellat ossa etiam transit. Si ergo ex opatione nature hoc fit multo fortius poterit virus ⁊ humiditas in vulnere qō est cum fractura cranei mundificari ad exteriora absq; detectione ⁊ eleuatione partis ossis: ⁊ precipue quando in hoc fieret adiutorium cum emplastris que virtutem habēt attractiuam vehemētem eruginis ad extra. quare tale vulnus cōueniēter cum emplis curari poterit

ficut se asserũt facere isti emperici.

In oppositum vo arguit: qz nullus auctoz fa mosoz ponit istũ modum curationis cum emplastris solũ expssis: imo oes dicũt solũ curare cum incisione z detectione z eleuatiõe alicui⁹ ptis ossis. Mirabile aũt est qz oes antiq hũc modum curationis cum emplastris ignorãt. Etiã Hal'.6°. de ige. sa. ad lrãz dic. qz si velim⁹ ingrere medicamẽ huius actõis, puta qz mundificet z humiditatẽ exiccet nullum repimus sufficiẽs in fracturis ossiũ absq; modo ligature cõueniẽti qui modus ligature non põt fieri in osse capitis: q̃re ad lrãm videtur ponere qz cũ solis medicis talis modus curationis nõ põt esse sufficiẽs. ¶ Dicẽdũ est ad hoc qz credimus cognoscere que sunt empla ex qb⁹ etiã cõponunt z cum qb⁹ isti emperici dicũt se curare talia vulnera que sunt cum fractura cranei absq; alio modo curatõis. z credim⁹ etiã vidisse effectus quos cũ eis agere pũt. Et ideo ex rõne mot⁹: z etiã ex his alys q̃ expiẽtia vidi dico audacter ad istã dubitationẽ qz nõ credimus ipossibile esse qn aliqñ sit posse fieri curationẽ vulneris talis quod est cum fractura cranei per hec emplastra absq; alio modo curationis: puta absq; qz fiat detectio z eleuatio ossis. licet autem talis modus curationis sit possibilis: tamẽ dico qz in plib⁹ non sufficit. z dico etiaz qz tutioz est modus curationis quem docẽt auctozes q̃z sit iste. ¶ Oz aũt sit posse istũ modũ curatiõis aliqñ fieri isto modo declarat maxime rõ pdicta. Si. n. in vulnere qõ est cum fractura cranei tota intẽtio in prin⁹ est vt humiditas nõ aggregetr iter ptes ossis fracti: nec ẽt sub osse sup panniculũ z detineatr z putrefiat cum sit posse talẽ humiditatez aliqñ pfecte ex educi z absq; alia icisione z detectiõe ossis manifestũ est qz tale vulnus sanari poterit absq; tali eleuatione z õtectione pticule ossis. Est aũt hoc possibile quãdo ista pcipue occurrũt sicut supius etiã aligd de hoc dcm fuit puta qz corpus est bonoz cbmoz in quãto z in quali propter quã bonã dispõnẽ nõ est timoz de fluxu humoz ad locum vulneris de quo fluxu multum sit curãdũ: z cuz hoc orificiũ in cute z i carne est bñ amplũ z fractura etiã ossis sit bñ ampla z nõ valde stricta. ista. n. faciũt ad hoc vt humiditas possit respirationẽ bre ad ex. z cum hoc etiam fractura illa sit absq; attritiõe facta in partib⁹ ossis z absq; attritione facta in ipo pãniculo. attritio enim est constrictionis z conculcationis humiditatis causa inter ptes ossis pãniculi que postea in sanẽ conuertit. Virtus etiam expulsiua ossis z pãniculi fortis est potens humiditatẽ supfluam ad exteriora propellere: z cum hoc exterius approximantur medicamina educentia humiditatẽ ad extra. quãdo enim oia ista occurrũt: dico qz nullum est impossibile vulnus qõ est cum fractura cranei curari per emplastra absq; alia incisione z detectione alicuius pticule ossis: tamẽ talis modus curationis vt in pluribus sufficiẽs non est: ꝓpterea qz raro accidit qz oia ista simul concurrant. Aliqñ enim est qz corpus est imundũ. vnde emplastra attractiua posita pcipue in pncipio sunt causa vt amplius attrahatr de materia q̃z educatr. vnde sicut apparebit sicut oes auctozes: ꝓpter timozem effusionis humiditatis itra vulnus: z ne accidat apostematio in pncipio docent apponere ea que vtutẽ habent ifrigidatiuã z repcussiuã sicut oleũ ros. z phibet calida apponi. aliqñ etiã est qz orificiũ vulneris qõ est in carne z cute est strictũ valde: z similr etiã fissura facta in osse est stricta valde: ꝓpter qõ humiditas non sufficienter tota ad extra põt educi: lz eius aliqua pars educatr. Iterũ vt in pluribus accidit qz fissura que fit in osse fit cuz attritione partium ossis: z cum ista attritione aliqñ depmitr aliqua particula ossis sup pãniculũ: ꝓpter quam est necesse: tũc oio auferre illaz partẽ ossis. nec esset sufficiẽs ad curationẽ talis appositio emplastroz. Quia igitr raro oia ista occurrũt: imo vt in pluribus ꝺtraria eueniũt. hinc est qz ille modus curationis absq; incisione z detectione ossis vt in plurib⁹ non est sufficiẽs: hinc est qz isti emperici qui cuz talibus emplastris ꝓcedũt aliqñ curauerunt semp credẽtes posse curare ꝓpterea qz nesciũt distinguere dispositiones vulnerũ idifferenter administrantes talia emplastra in quocũq; vulnere multos interficiunt. Si autem scirent distinguere non sic interficerẽt. lz autez talis modus curationis absq; detectione z eleuatione partis ossis sit possibilis: Dico tamen qz tutioz est modus curatõis qui fit per eleuationem z detectionẽ ossis: z potius medicus rõnalis debet ei adherere. Et ratio est: qz ista emplastra per que ꝓcedunt in curatione isti emperici: aut ipsa habent virtutẽ attractiuam erugĩs z humiditatis ad exterioza: aut habẽt virtutẽ incarnatiuam: aut habẽt virtutẽ repcussiuam z cõfortatiuã sub pluribus enim intentionibus non administrantr emplastra vel vnguẽta in pncipio taliũ vulnerũ. Si quidem ipsa habẽt virtutẽ attractiuã: dico qz in pncipio vsus taliũ est suspectus. ꝓpterea qz timoz est vt plures attrahantr humozes ad locũ z sint causa apostematis q̃z ex loco euacuẽtur: pcipue qz in pncipio talis vulneris fluxus est: tum propter dolorez. tum ꝓpter debilitatẽ partis. tum etiam quia plura corpora sunt imũda: ꝓpter quam oz plus fluxuz intendere in pncipio ad ea que repellũt z partẽ confortãt q̃z ad ea que attrahunt: sicut dictum est. z ꝓpter illud oes auctozes pcipiũt in pncipio z docẽt administrare oleum ros. Si autem talia emplastra habẽt virtutẽ incarnatiuã: tũc vsus eoz est suspect⁹. ꝓpterea qz in pncipio ꝓcedere in tali vulnere cum incarnatiuis est suspectũ sicut declaratum fuit supra illo. §. In fixis vo i qb⁹ ñ ẽ nisi fixura tc. pcipue aũt ista medicamina incarnatiua non sufficiũt ad desiccationem humiditatis aggregate in loco. quia dictũ est pus auctozitate Hal'.6°. de ingenio sanitatis. Nullum taliũ medicaminum inuenimus sufficiẽs ad desiccationẽ nisi cum modo ligature cõuenientis tc. per modum enim ligature adiuuatr vt expmatr humiditas quam exiccat tale medicamen. vnde videmus qz si illa vulnera non cõueniẽter ligẽtur qz nullum medicamen appositum sufficiet ad exiccationem ipsoz: imo transeũt in vlcera. Et quia talis modus ligature qui conuenienter in ossibus fractis fieri non põt in vulnerib⁹ que sunt cum fractura cranei vt dictuz est ꝓpus hinc est qz talia medicamina in eis non sufficiũt. ¶ Si autem talia emplastra haberẽt virtutẽ repcussiuam z cõfortatiuam: tũc vsus talium emplastroz absq; ossis detectione esset causa retentionis humiditatis que iaz in loco est aggregata. Nec autem humiditas detẽta generabit accidentia mortalia z molesta z suspecta de quibus facta est ꝓpus mentio. ꝓpter quod vsus taliũ emplastroz absq; alio modo curationis esset incõueniẽs. quia ergo talis modus curationis vt in pluribus non sufficit. quia etiaz non est tutus: imo est suspectus. hinc est qz dato qz quasi esset possibile per talem moduz curationis curare talia vulnera. tñ tutius esset z melius cum illo modo curationis quem ponunt auctozes ꝓcedere q̃z cuz isto. Et quia medicus semp eligit viam salutis z tutiozem. hinc est qz auctozes tractantes modum curationis taliũ vulnerũ solum posuerũt modum curationis qui est per incisionem z detectionem ossis z non illũ alium. Et ꝓpterea Aui. dixit signanter in lrã. Non est ergo excusatio de hac collectione detectiõe z incisione z prohibitione incarnationis quousq; securus sis. Etsi ideſt quãuis non est timoz cursus virus vsq; ad interioza ossis qõ iciſimus. Ecce quomodo ponit aliquãdo possibile esse qz non decurrat virus ad interioza: z tñ tutius est adhuc cum illo modo curationis procedere. Et hoc est qõ mihi in hac dubitatione sentiendũ esse videtr. ¶ Et ex his que dicta sunt facilr possumus soluere obiecta. quãdo

enim dicit q̄ cōmuniter diffamat̄ q̄ per talia emplastra multi curant̄. Dicēdum q̄ ad famā quam dant laici ꝛ vulgares qui non cognoscūt ea que sunt artis medicine sufficit q̄ solum illud quādoq; accidat. Nam vulgares quando aliqd vidēt semel accidere: quia rōnē ignorāt postea diffamant q̄ illud semp accidat. Et quia vt dcm̄ est illud est possibile aliquādo accidere pro tāto postea laici sic locuti cōmuniter diffamāt. sed istud iudiciū laicoꝝ ꝛ diffamatio vt in pluribus est mendosa. iudicāt enim de his que nō cognoscunt nec bene sciūt distinguere. taliū autem nullus ē bonus iudex. Unusquisq; enim vt dicit primo ethicoꝝ solum bene iudicat que cognoscit ꝛ non alia. Adiuuat autez ad deceptionem laicoꝝ iudicij ꝛ vulgariuz. ꝓpterea quia decipiunt̄ ab istis empericis. nam isti empirici: qz sagaces sunt in decipiendo quodlibet vulnus capitis: quantūcūq; sit leue dicūt ꝛ faciūt credere vulgarib⁹ q̄ sit cum fractura cranei ꝛ dato q̄ non sit. Et quia talia vulnera capitis q̄ sunt absq; fractura cranei faciliter curantur vulgares credunt ipsos curare faciliter oia vulnera que sunt cum fractura cranei cum talibus emplastris: ꝛ idcirco sic ipsos diffamant. sed istud iudicium est falsum: vt est dictum. Et iō Dyp. in libro regimis acutoꝝ dicebat de ipsis. Sed vulg⁹ peritum ab imꝑito huiusmodi cognoscere ꝛ discernere nequeunt vnū laudātes ꝛ alia vituperantes ꝛc. ¶ Ad illud autez quod tu probas per rationē apparet solo per ea que dicta sunt si bene ipsa cōsideres. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et oportet vt sit incisio ex loco conueniētiore ꝛ conueniētior quidē est aggregās ad oppositionez quā existimas q̄ virus currat ex eo melius ꝛ ad facilitatē incisionis ꝛ paucitatē necessitatis ad hoc vt moueat̄ ꝛ extendat̄ secundo. ꝛ est cum hoc longinquior locus a neruis sicut synciput. Nam medium eius non obuiat origini neruorum.

¶ In parte ista docet quis est locus cōueniētior in quo opz fieri incisionē ꝛ eleuationē ꝛ detectionē ossis fracti. ꝛ vult dicere q̄ ille locus est cōuenientior in quo aggregant̄ tres cōditiones aut plures ex eis. Prima cōditio est q̄ fiat incisio in tali loco qui sit in situ ī quo melius estimas q̄ humiditas virulēta ex ipso defluat. ꝛ iste est locus qui est magis inferior. ꝛ istud vult dicere Aui. cum dicit. Et ꝯuenientior quidem. s. locus est aggregās ad oppositionē. i. ad talem situm quem estimas ꝛc. Secūda conditio est q̄ in illo loco os sit facilioris incisionis. qz quāto citius ꝛ facilius icidit̄ tāto fit cōmotio minor ipsi⁹ cerebri ꝛ tāto etiā minor necessitas vt secūda vice fiat cōmotio ꝛicisio: qz qm̄ faciliter fit incisio in vna vice pōt cōueniēter compleri detectio ista ꝛ eleuatio ossis. hic aūt locus est in quo os est magis tenue ꝛ subtile. vnde Hal. 6°. de inge. sani. dicit. q̄ in quodā habente fracturam cranei dimisit os incidere in parte iferiori: ꝛ incisit in parte supiori lz locus inferior esset ꝯuenientior ad effluentiā saniei: ꝓpterea quia os in parte iferiori erat nimis duz ꝛ grossuz. ꝛ hoc est qō vult dicere Aui. cuz dicit ad facilitatē incisionis ꝛc. Tertia conditio est q̄ locus ille sit longinquor quantum est possibile ab origine neruoꝝ. detegere. n. in loco ꝓpinquo origini neruoꝝ est timorosuz ꝓpter nocumētū qō posset neruis aduenire: ꝛ ꝑ ꝯns cerebro sic est in sincipite: qz securius possumus ibi icidere ꝛ abscidere q̄z in ossib⁹ lateral⁹ exītib⁹. ꝓpterea: qz loc⁹ ille ꝟz sui motū obuiat origini neruoꝝ: sed a latere mlti nerui diffundunt̄ circa ptes illas: ꝛ sic ēt dr̄. 6°. de īge. sa. Et ꝟ est qō vult dicere Aui. cū dicit. Et est cū hoc longinquior locus a neruis ꝛc. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et stude ne frigus adueniat velamini: qm̄ est malum ꝛ timorosum: ꝛ subtilia regimē ꝛ assidua effusionē olei tepidi.

¶ In pte ista Auic. qz post eleuationē ossis solēt aliqū accīdentia molesta contingere docet illa remouere. ꝛ docet etiam post curationē illoꝝ accītium qualia medicamina debēt admīstrari. ista aūt accītia in qbus est suspectio īter cetera maxime vident̄ esse duo. s. apostema qō posset cōtingere post talē eleuationē ex cōmotione ꝛ dolore ī pāniculo ꝛ nigrefactio ipsius pāniculi. Primo ergo docet prohibere euētū ꝑmi accītis. zº. qd sit faciēdū qm̄ euenit zm accīs. ibi. zª (Et appet supra velamen nigredo ꝛc). Primū ergo accidens docet ꝓhibere ne eueniat per duo ꝟm q̄ duplex ingenere pōt esse causa apatis. vna causa pōt esse extrinseca: ꝛ ideo istā causam ꝑmo docet remouere per remotionem causaꝝ extrinsecaꝝ q̄ sunt apte facere accidere apata. ꝛ qz īter istas causas maxime nocitiua ꝓuocās apa maxime est frigus. ꝓpterea qz frigus est maxime nocēs ꝛ ꝓuocās apa in vulnerib⁹ omniū mēbroꝝ neruosoꝝ. Idcirco Aui. maxime fecit mētionē de frigore suadēdo vt caueas ne frig⁹ adueniat velamini. qm̄ ipsum est maxime ipsi nociuū. vnde ꝛ supra dixit. Et ī omni qdē dispōne: īmo in omni dispōne oz vt vehemēter caueāt frigus etiā in estate ꝛc. per ꝟ ēt Aui. ītelligit: vt tu caueas a quacūq; causa extrinseca que adueniēs velamini possz īducere apata. de istis aūt talib⁹ causis pfectius dicet iferius. Alia aūt causa apatis pōt eē ītrinseca puta fluxus būoꝝ ad locū: ꝛ istam docet remouere ꝓ duo. ꝑmo qdez per ea que subtrabūt mām que fluit: ꝛ hoc est regimē subtiliare valde vsq; quo simus securi de ꝓhibitione apatis: ꝛ per hoc ipse ītelligit oēm aliuz modum subtractionis māe: sicut per solonē vētris ꝛ flōmiā: lz non exꝑmat hoc: cum supius exꝑsserit: ꝟm aliqd tamē dixit. Et flobotomet̄ si idiget. tū etiā: qz īferius hoc pfectius est dicturus. zº docet remouere per localia medicamia que materiam fluentē ab illo loco versus alia loca repellūt quale medicamē est assiduatio effusionis olei ros. tepidi. oleum enim ro. tepidū est repellēs mās fluētes ad locū vulnera tum: qm̄ īfridat: ꝛ stipticat ꝛ ptē ꝯfortat. de ista aūt effusione olei ros. tepidi adhuc perfectius videbit̄ in processu.
¶ Deinde cum dicit.

¶ Et si apparet sup velamen nigredo: ꝛ ē forta se in eo quod apparet de ipso ꝛ non est nocēs: ꝛ fortasse causa eius sunt medicine: tunc cura ipsam cum melle concusso cum triplo sui olei rosa. donec remoueat̄ nigredo ꝛ puluerizа desuper medicinā capitalē: ꝛ si nigredo fuerit cōfirmata tunc fuge.

¶ In parte ista docet remotionē alterius accītis qō est nigredo apparēs sup pāniculū: ꝛ cū ꝟ ēt q̄ medicie ꝯueniunt post remotionem taliū accītiū. Et vult dicere q̄ si nigredo est appens sup velamen. i. sup pāniculuz. si ista nigredo fuerit tantū in illo qō apparet de pāniculo. i. fuerit tantuz superficialis: tūc non est nocens nocumētū de quo sit curandum: qm̄ causa ipsius: aut est aliqd sanguis congelati ꝛ nigrefacti ꝛ dispersi circa superficiē pāniculi: aut fortasse ī hoc causa est aliqua medicina: puta qz effusa est humiditas nigra super pāniculuz quādo fit per ipsam expimētum in fixura capillari: vtrum sit penetrans ad interiora nec ne. Et tūc cura talis nigredinis est cū medicamine qō fit ex oleo ros. ꝛ melle sic q̄ oleū ros. sint ptes tres. mel ꝟo pars vna: ꝛ accipiat̄ pānus ꝛ infundat̄ in hoc medicamine et ponat̄ sup pāniculum. hoc enim medicamen ad hoc cōueniēs est qm̄ hoc medicamen rōne mellis habet extergere: quoniā

extergit illud nigrum qō adheret supficiei panniculi.rōne aūt olei ros.habet repellere humores fluētes ad vulnus ⁊ phibere ne accidat apostema ⁊ contēperat etiā caliditatē ⁊ attractiones mellis.Et quia in principio plus timemus de fluxu ⁊ apostematis euentu q̄z de alio accidēte hinc est q̄ in isto medicamine ponit q̄ maior quantitas sit olei q̄z mellis.Et pulueriza desup medicinam capitalē.s.cum retenta est nigredo neq; etiam est timor amplius de euentu apostematis.Que autem sint medicine capitales:dictum est de ipsis supra.Si vō nigredo fuerit cōfirmata ⁊c̄.quia .s.nigredo non sit solū circa supficiē pāniculi.īmo etiaz circa totam substantiā pāniculi:ita q̄ eius pāniculi substātia denigret:tūc fuge.s.a tali infirmo.q̄ non ꝓcures de curātione ipsius.hec enim egritudo tūc significat consumptionem ⁊ mortificationē caloris innati.⁊ per cōsequēs significat corruptionē accidentē substātie pāniculi:⁊ etiā substātie cerebri.quādo aūt hec accidūt significat illud esse mortale:⁊ q̄ mors etiam accidet in ꝓpinquo.morituri autem solis ꝓnosticis sunt relinquēdi.vt testat Hal.in ꝯmēto illi⁹ aphorismi p̄me ꝓticule qī in statu ⁊c̄.¶ Deinde cum dicit.

¶ Cum ergo verificat necessitas extendendi aliquid ⁊ incidēdi illud:aut extrabendi ipsuz:tūc festinet ⁊ non expectet cōplementū generationis pus in loco.Et hoc quidē non tolerat nisi vbi non est pāniculus noiatus mater coartat⁹ aut punct⁹:qī pūctura facit in dispōne apostema ⁊ spasmum:⁊ fortasse ꝓducit apoplexiam quare opz vt extrabat illud os statim ⁊ redibit sensus si fuerit apoplexia statiz . Si autem fuerit foramen:tūc res erit vehementioris festinationis:⁊ qī frangit cranium ⁊ infrigidat velamen ⁊ apostemat ⁊ noiat illud futratē:⁊ tunc tibi inest in eo qō diximus cum huiusmodi festinatione:aut si fuerit necessaria expectatio tūc sit vsq; ad duos dies aut tres. In primo rei oz vt curet in scō cum incisione.

¶ In parte ista cuz ostēdit q̄ in fractura oportet vti detectione ⁊ incisione ossis ⁊ eleuatione docet in quanto tēpore post fracturam accidentem craneo debemus hoc agere. ⁊ vult dicere q̄ quando verificatur tibi ꝑ signa supra dicta q̄ necessariuz est extēdere.i.fricare os: aut incidere .s.aliquam partem ossis aut extrabere: puta q̄ fiūt ibi aliqua frusta ossis disrupta.tunc debes festinare in faciēdo hoc q̄z citius potes neq; debes expectare vt ibi fiat completa generatio saniei.⁊ hoc ideo q̄ in generatione saniei que fit sub osse accidunt accidētia predicta de quibus facta est mentio multotiens.in quibus est timor ⁊ suspectio de morte:q̄ igit malus est superuentus accidentium illorum. Idcirco expectare non debes illud in faciendo illa: sed festinare q̄z citius potes.potest aūt expectatio tolerari plus in illo vulnere in quo pāniculus qui dicitur dura mater non est punctus ab aliquo frusto ossis: aut non est constrictus vel compressus ab osse depresso: sed si pāniculus pungatur ab aliquo frusto ossis.tūc statiz debes festinare in detectione ⁊ extractione illius particule ossis: propterea q̄ ex pūctura accidit apostema ⁊ spasmus. ⁊ quandoq; ad apoplexiaz.i.ad perditionē sensus perducit ⁊ motus in corpore toto ꝓpter vehemēs nocumētuz qō participat cerebro: ꝓpter qō vt ista accidētia cessent debet statim illud os extrabi:q̄ ad extractionē illius aliqī quādo .s.nō est confirmatum apa in pāniculo cessant accītia illa statim ⁊ redit sensus ⁊ motus.Si aūt fuerit foramē.i.panniculus nō solū pungat ab aliquo frusto ossis verū etiaz perforet .tunc adhuc vehemētius oz festinare in extrahēdo os illud.⁊ tūc est causa maioris nocumenti q̄z quando solū pungit.Et subdit etiā Auicen.aliud nocumentum in quo opz festinare talē modū curationis dicēs. Et qī frangitur craneū ⁊ infrigidat velamen ⁊ apostemat .i.qī accidit post fracturā cranei q̄ apostemat pāniculus: ꝓptereā q̄ occurrit sibi frigus:eo q̄ vna ex causis apatis est frig⁹. ⁊ p hoc intelligit occursum cuiuslibet alterius cause exterioris:sed expressit de frigore ꝓpter cām dictā ꝑ⁹ nominatur illud frustraten quasi vult dicere q̄ tūc hec dispositio est talis in qua frustra medicus tendit ⁊ laborat in cura.Et hoc ideo:q̄ vt in pluribus qī accidit pāniculo apa est mortale.l; tī vt in pluribus sit mortale:q̄ tī aliquando cōtingit adhuc ab ipso euadere. Idcirco ad hoc opz insistere curatiōi istius.Et ꝓ tanto Aui.subdit q̄ tunc in tali casu oz ēt festinare aut ad plus si fuerit necessaria expectatio:vt q̄ infirmus sit debilis vel habeat accīs aliqō qō prohibeat fieri:oz tunc expectatio fieri vsq; ad duos dies vel tres vt in plurib⁹.tī melius est vt curet die z⁰ cū incisione hoc est qō dicit.Et quādoq; fit ita. s.ista incisio ⁊ eleuatio ossis vt fiant foramina parua.l; in eis.i.in talibus instrumētis sit timor:qī fortasse.s.qī medicus cuz instris istis sic ꝑforat penetrat subito vsq; ad panniculū : ⁊ sic pāniculus aut pungit aut ꝑforatur in quo est maximū nocumentum vt dictū fuit supra.ergo ingenietur cum illo qō diximus.i.ergo ingeniare vt tu eleuationē istam ⁊ incisionez facias cum p̄dicto instrumento.⁊ licet difficilius hoc fiat cum eo:quoniā est saluius quoniā in ipso modo est timor de lesione pāniculi sicut in trepanis.⁊ propterea etiā medici moderni nunquam in eleuatione ossis vtūtur trepanis:sed solū rasoryo.⁊ in hoc ipsos laudamus:quia tutiori ⁊ securiori modo se adherent.

¶ Qualiter ꝙo fit curatio nos dicemus in hoc illud quod dixerūt primi. Inquiunt opz vt radat in primis caput vulnerati ⁊ fiant in eo due fissure se secantes orthogonaliter ⁊ secet vna earū alteram ſm figuram crucis. ⁊ oportet vt sit vna duarum sectionuz secatio prima q̄ fuit ex percussione:deinde opz vt excoriet sub angulis quatuor vt discooperiatur os totum: cuius ꝯcauatio debet fieri. Qr si accidat inde flu-

ꝯus sanguinis. tunc oportet vt impleat̃ pãno infuso in aqua ⁊ in aceto ⁊ si non imple ipsuꝫ panno sicco: deinde pone super eum puluillũ infusum in vino ⁊ oleo ⁊ administret̃ ligamẽtum quod cõuenit ad illud.

¶ In precedentibus Auicẽna docuit �fm quem modũ in generali oportet ꝓcedere in curatione vulnerũ q̃ sunt cũ fractura cranei. ⁊ docuit quomodo procedenduꝫ est in sectione ⁊ detectione ⁊ eleuatione alicuius particule ossis. In parte ista in speciali secundum verba antiquoꝝ docet modũ secundũ quẽ debꝫ fieri ista inciſio ⁊ detectio ossis. ⁊ cum hoc etiam �fm verba antiquoꝝ docet moduꝫ curationis quorundã accidentium que aliquando ꝯsequũtur post detectioneꝫ ⁊ eleuationẽ ossis. ℞mo ergo ꝑ verba ℞auli ⁊ Hali. docet ista que dicta sunt. ℣° iuxta hec verba recitat quedam exempla �fm verba ℞auli ⁊ Hal. ⁊ ad confirmationẽ quorundaꝫ que prius dixerat. ℣ª ibi (Ego vidi quẽdã cui accidit ⁊c.) ℞ima i duas. ꝑmo dat modũ �fm quẽ oꝫ fieri hec eleuatio ⁊ inciſio ossis. ℣° docet modum curationis illoꝝ accidẽtium que aliquãdo cõsueuerunt accidere post talẽ detectionẽ ⁊ eleuationem ossis. ℣ª ibi (Jngt ℞aulus multotiẽs accidit ⁊c.) ℞ima in duas. ꝑmo docet modum eleuationis ⁊ detectionis ossis fracti. ℣° ostendit qualia medicamina conueniunt in vulnere post detectionem ⁊ eleuationẽ ossis. ibi ℣ª (Amplius opꝫ post curationẽ cuꝫ ferro) ℞ima in duas. ꝑmo docet modum �fm quẽ debet fieri detectio ⁊ eleuatio ossis. ℣° ostẽdit quantum est illud qꝺ debet auferri ⁊ incidi de osse. ℣ª ibi (Jnquit ℞aulus ⁊ Hal. itẽ ⁊c.) ℞ima in duas. ꝑmo facit quod dictum est. ℣° finẽ dictis imponit generalizando sermonem dcĩm ad omnes species fracturarum. ℣ª ibi (Hic est sermo in curatiõe ossis capitis) ℞ima in duas. in parte ꝑma: quia vt dictum est prius accidit frangi craneum: ⁊ tamen non detegitur de cute ⁊ carne ostendit secundum quem moduꝫ debet fieri detectio carnis ⁊ cutis ⁊ per quam inciſionem. secundo modo detectiõe facta in carne ⁊ cute docet modum secundum quẽ debet fieri detectio ⁊ eleuatio ossis fracti. secunda ibi (Jta vt cum fuerit mane si nõ accidat aliquod ⁊c.) que dicit in ꝑma particula satis nota sunt. ¶ Deide cũ dicit.

¶ Jta vt cũ fuerit mane si nõ acciderit aliqd ex accidẽtibꝰ malis. tũc oportebit vt icipias ꝯcauare os fractũ ⁊ illud est: qm̃ opꝫ vt facias sedere infirmũ aut ꝓcipias ei vt resupinet̃ �fm figurã que cõuenit fracture: deide oppila aures eius cũ lana aut coto vt non ledat̃ ex voce ꝓcussionis et solue ligamẽtũ vulneris et aufer pannuꝫ ex eo et absterge ipm: deinde ꝓcipe duobꝰ ministris vt teneãt cũ pãnis subtilibꝰ quatuor angulos curis q̃ iam scissa fuit ⁊ extẽdãt eaꝫ ad supiora. ſ. cutem q̃ est super os fractuꝫ. et si os fuerit debile ex natura sui aut ex fractura q̃ accidit ei. tũc oportebit vt auferas ipm cum incisorijs ponẽdo quedã cõtra alia et incipiẽdo ab eo qꝺ ex eis est latiꝰ fiat ꝓmutatio ex eis ad incisoria subtilia: deide peruenias ad capillaria et admistra facilitatẽ in ꝓcussiõe parua et magna vt nõ ledat caput et ingetet ipsum. Et si caput fuerit forte. tunc oportebit in primis vt ꝓforet̃ cũ tripanis que noiant̃ nõ profundãtia. et sunt pforatorie qbus est eminẽtia parua iterius ex locis acutis eoꝝ vt ꝓhibeat ea illa eminẽtia ꝓfundare et peruenire de sipbac: donec ꝯcaues cuꝫ eis os scissuꝫ et eradices ipm et nõ subito: imo paulatiꝫ. et si fuerit nobis possibile vt eradicemus ipm cũ digitis. tũc illud est bonuꝫ. et si nõ tunc cũ tenalijs: aut cum forpicibus: aut bis similibus. et opꝫ vt sit iter illud ex foraminibus exitus quãtitate stili ita vt fiant ꝓpe superficiem ossis interioris. Et opꝫ vt remaneat tactui foramis aliquid ex sipbac. ⁊ ꝓpter hoc oꝫ vt sint pforatoria secũdum mensuram essentie ossis: ⁊ vt administrent̃ in hoc pforatoria plurima: cum ergo fractura nõ est nisi in loco originis ossis tm̃: tũc oꝫ vt fiat permutatio ad illas res tm̃: ita vt cum cauaueris os tunc oportebit vt eques aspitatẽ ossis capitis que fit ex iciſiõe ⁊ cõcauatione: aut cũ nouacula: aut cũ aliquo iciſorioꝝ que similat̃ acieĩ ensis postq̃ posueris instrumẽtũ qꝺ coopit sipbac ⁊ seruat ipm. Et si remãserit aliqd ex ossib⁹ paruis: aut frustis tũc oportebit vt accipiant̃ cum facilitate: deinde pueniat in curatione cũ opatiõe aut vnguẽtis. Hã iste est facilioꝫ qui fit ex modis curationis ⁊ mioris nocumẽti. Jngt Hal. cum tu discoopueris partẽ ossis capitis: tunc pone sub eo iciſoriũ in fine cuius est pars que assimilat̃ lenti eminẽs si est lenis ⁊ est acuitas in lõgitudine donec sit latitudo lẽti filis sustẽtata super sipbac. Et oꝫ vt ꝓcutiat̃ desup cũ malleo puo ⁊ icidat̃ os capitis. Cũ q̃ fecerim⁹ illꝺ erit ex eo totũ illꝺ quo idigem⁹ ⁊ illud est: qm̃ sipbac nõ mouet̃ tũc: neq̃ si medicãs esset dormiẽs: qm̃ sipbac opponit̃ lateri lato instrũi filis lẽti. Et si puenit hoc istrumẽtũ ad os capitis: tũc ipsum eradicat illud absq̃ lesiõe. Et illud ideo quoniã postremũ figure filis lẽti circũdans hoc iciſoriũ retro icidit os capitis: ⁊ nõ est pole vt inueniat̃ ſpes alia ad eradicãdũ hoc os facilius: neq̃ velocioris opationis q̃ hec ſpes. Curationẽ ꝙo que fit cũ ferris ⁊ istrumẽtis que nominant̃ moderni vitupauerũt ꝓp malitiã eius. hic est ergo sermo noster in curatõe ossis capitis: cũ accidit ei sciſſura. Et ꝯuenit hec eadem curatio in reliq̃s ſpẽb⁹ fracture que icidit ossi capitis quãuis nos nõ dixim⁹ nisi curatõeꝫ fissure: ⁊ posuimus eam exemplũ alijs. Jngt ℞aulus ⁊ Hal. Jterũ docuit nos quãtitateꝫ ossiũ que oꝫ incidi ⁊ iste est sermo eius. Nõ oꝫ vt icidat̃ ex osse nisi illud qꝺ est infirmũ: nam illud qꝺ ex eo est cõminutũ vehemẽter opꝫ vt

meliuseſt Aegitis:

auferat totū. Jn illo aūt ex quo extendunt scis-
sure extēsione plurima. naz illud qñ accidit: nō
oz tūc vt ꝓsequaris fissuras vsqz ad finē eaz. ⁊
vt scias ꝙ nō accidit ꝓpter hāc cāz res nociua
qñ i reliqs opónib⁹ q̄ oz ipz facē est fz ꝙ oz.

¶ Jn ista parte docet modū fm quē oz fieri detectio ⁊ ele
uatio ossis. ⁊ diuidit ista ps in duas. ꝑmo. n. oñdit modus
fm quē oz detegi os ⁊ incidi. z° qz post detectōez ossis re-
manet aspitas in osse q̄ nocet pūgēdo pāniculū. ⁊ aliqñ ēt
remanēt aliq̄ frusta acuta quas aspitates oz adequare ⁊
que frusta opz remouere. docet modū fm quē debemus
adequare aspitates ⁊ remouere hec frusta. z° ibi. ¶ Jta vt
cū cauaueris os totū oz vt eqs aspitates ossis) ꝑma ps di-
uidit in ptes tres. Jn ꝑma pte oñdit fm quē modū debz
fieri hoc. z° narrat auctoritate Hal. qđ est instrm magis
aptū p qđ oz fieri sine nocumēto hec opatio. 3° ēt oñdit q̄
sunt instra inepta ⁊ mala in quoz vsu ē timor ⁊ suspectio
⁊ docet ipsa euitare. z° ibi (Jngt Hal. cū tu discoopueris)
ibi 3° (Curatōez vo q̄ fit cū serris) que dicit Aui. in oībus
istis ptículis ⁊ in ptículis ēt q̄ sequunt vsqz ad locū illum.
(Ampli⁹ opz pleuratōem cū ferro ⁊c.) nota sunt. Quedā
gdē illi sunt nota q vidit in expientia hūc modū opatōis.
si qs. n. vidit agile erit sibi itelligere pla eoz q̄ dicit. q̄daz
aūt sunt nota ex bis q̄ dicta sunt in p̄cedentib⁹. ⁊ ꝑ tāto in
istoz vboz expōne insistere non curamus nisi q̄dā lra lia
exponētes. Et intellige ꝙ oīa ista verba q̄ ponent ēt vsqz
ad finē capli sunt vba Pauli ad lram sicut appet in capło
qđ fec de hac cura exp̄sse. Et oz vt sit iter illud ex foramī-
bus exitus q̄titate subtili ita vt fiat ꝓpe supficiē ossis ite
riozis ⁊c. vult dre Aui. ꝙ inter foramia q̄ fiunt cū istis tre
panis mediū spaciū oz esse ad quātitatē grossiciei stili vel
sculce. vt dicit Paulus. ꝑfunditas aūt ipsoz oz ꝓcedere
vsqz ad supficiē ossis itrinsecā. nō oz. n. oīno perforari. ca-
ueat pāniculus ne pforet a trepāo. Et ꝓptera oz ista tre
pana esse diuersa in tali foramine ipsoz fm diuersitatem
grossiciei ossiū. ⁊ ꝙ istud itelligat Auic. in hac pte appet p
vba Pauli. vñ istud accepit. dicit. n. sic. mediū aūt foramī
num locū spaciū bēat lōgitudinē ꝑuans maxime milex. i.
grossiciē sculce. ꝑfundū aūt vsquequo ꝓpe supficiē ossis
q̄ introfiat cauētib⁹ nobis tangere terebella mitigāt. iōqz
ad grossiciē ossis oz terebella esse plurib⁹ in eo paratis ⁊c.
Et subdit postea Aui. Cū ģ fractura nō ē nisi i loco ozigis
ossis tm̄ opz tm̄ vt ꝑmutatio fiat ad alias res tm̄ ⁊c. Vult
dre. A. in bis vbis ꝙ si fractura solū penetrauerit vsqz ad
locū iteriozē ossis: puta vsqz ad supficiē iteriozē: ñ tm̄ pene
trauerit vsqz ad duram matrē. tūc solū est auferēda illa pti
cula ossis vsqz ad locū illū. ⁊ nō ampli⁹ ꝓcedendū est. ⁊ ꝙ
istud dicat apparet p vba Pauli. dicit. n. sic. Si vo vsqz ad
diployā. i. duplā cranei. i. caluaria soluz fuerit katagina. i.
fractura vsqz ad hāc ē solū pforandū. dicit postea ita. nō ģ
icidat ex osse nisi illud qđ est ifirmū. i. vehementer cōmi
nutū. Et hoc ē qđ ipse expōit cū subdit. Nā illud qđ ex eo
est cōminutū ⁊c. Causa aūt isti⁹ dicti dicta est supra vbi ēt
de hoc mētiōez fecit Aui. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Ampli⁹ opz post curatiōem cū ferro vt acci-
pias pānū lini extēsuz q̄titate ossis vulneris
⁊ infunde ipz in oleo ro. ⁊ coopi cū eo os vulne
ris: deide accipe pānū duplicatū aut triplicatū
⁊ infunde ipm in vio ⁊ oleo ro. Et lini vuln⁹ to
tū oleo rosa. deide pone sup ipz pānū quanto
leui⁹ potes vt ñ grauet sipbac: deide admistra
desup ligamētū latū ⁊ nō stringas ipm nisi cuz
q̄titate q̄ teneat pānos tm̄: deide admistra re-
gimē qđ remoueat iflāmatōem ⁊ destruat fe-
brē ⁊ humecta velamē desup cū oleo ros. in oi
hora ⁊ solue ipm in die tertio ⁊ absterge ipm.
Et cura ipz curatōe q̄ creat carnē ⁊ sedat infla-
tionē ⁊ pulueriza sup sipbac puluerē ex medici
nis siccis q̄ noiant medicie capitis donec oria
tur caro in qbusdā horis sup os si idiguerim⁹
hoc cū ossa sunt eminētia ⁊ vt nascat caro ve-
lociter: ⁊ cura ipsum cū reliqs medicinis quas
diximus in curatōe vulnez.

¶ Jn pte ista cū oñdit modū fz quē oz fieri detectio ⁊ ele
uatio ⁊ icisio ossis. oñdit q̄lia medicamia debēt admistra
ri facta hac icisiōe ⁊ detectōe ⁊ eleuatōe ossis. ⁊ duo facit.
ꝓ oñdit q̄lia medicamia ꝓueniūt vsqz ad diē 3m. z° oñdit
q̄lia ꝓueniūt post diē 3m. z° ibi (Et solue ipm in die 3°) Jn
tota ista pte Auic. vult dre ꝙ qñ tu pfeciśti p̄dictū modū
curatōis cū ferro: puta qz eleuasti ⁊ detexisti os fm aliq̄
ptículā vsqz ad duram matrē debes accipe pānū lini tante
q̄titatis hñtē extēsionē q̄ta ē q̄titas orificij qđ factū est
in ipso osse ⁊ ifundere ipm in oleo ro. ⁊ ponere ipm in ori-
ficio itus sup pāniculū vt coopiat pāniculū fm illā ptem
fm quā ē detect⁹. postea accipias aliū pānū duplicatū vl
triplicatū ⁊ ifundas ipm in oleo ro. ⁊ vio: deide supra po-
nemus toti orificio vulneris exteriozis ⁊ liniem⁹ totū vul
nus oleo ro. deide postea ponat alter pānus siccus supra
ipz q̄to leui⁹ ē pole vt nō grauet sipbac. postea admistre
tur desup ligamētū latū neqz oz ꝓstrīgi nisi solū intantuz
vt retineat pānos desup. ⁊ admistret cuz hoc regimē qđ sit
ꝓriū inflāmatōi ⁊ febri: ⁊ sit valde tenue declinās ad ifri-
gidatōez ⁊ ꝓtinue plibus vicib⁹ in die oz ifundere ⁊ hūe-
ctare ligamētū oleo ro. ita vt penetret vsqz ad pāniculuz:
Et hoc est qđ vult dre Auic. cū dicit. Et humecta velamē
desuper cū oleo rosa. omni hora. intelliges qdez per vela-
men aut ligamentū vt velit dicere ꝙ tu super ligamentū
in tali tēpore anteq̄ dissoluas debes ifundere multotiēs
oleū ro. desup. Aut itelligit per velamen pāniculū cerebri
vt velit dicere ꝙ tu debes ipsum humectare sepe cū oleo
ro. Et vtraqz expō est vera. qz oz pāniculus humectari cū
oleo ro. fz ista hūectatio oz fieri ñ dissoluēdo ligaturā: qm̄
ligatura nō oz dissolui vsqz ad diē tertiū. fz oz fieri sup liga
turā. ita ꝙ penetret vsqz ad duram matrē postea dissolue li-
gaturā in die 3°. ⁊ absterge ipm. ⁊ cura postea cū curatione
qua curat caro: cū hoc tm̄ ꝙ semp sedet iflāmatio ⁊ calitas
vt qz. ſ. i circuitu oz ēt fieri iunctio cū oleo ro. supra sipbac:
aut ibi sup pāniculū debes puluerizare aliq̄s medicias ꝺ
siccatiuas que faciūt nasci carnē que noiant medicie capi
tales. Et qñqz ēt refricabim⁹ os si idiguerimus. vel qz sint
aliq̄ eminētie: q̄s oz auferri vel vt velocius ⁊ forti⁹ nascat
caro sup os. Et subdit ꝙ vl oz tale vulnus curare. ꝑ mō
curatōis quē diximus in curatione vulnez itelligēdo per
vulnera: vulnera ꝓprie dicta. ⁊ ēt oīa vlcera. hoc est quod
Aui. vult dicere in tota ista pte. ¶ Restat aūt videre cāz
istius toti⁹ ꝓcessus curatōis quē ponit. Causa gdē q̄re ꝓci-
pit admistrari oleū ro. est ꝓpter timorē de aduētu apatis:
⁊ ꝓpter dolorē ⁊ ꝓpter cōmotionē ⁊ ebulitionē factā in hu
moribus ex modo curatōis cū ferro qui ꝓcessit. Oleū aūt ros.
est dolozis mitigatiuū. est ēt sedatiuū ebulitōis ⁊ inflāma-
tionis humoz. est ēt repcussiuū humoz a loco vlneris ad
alia loca. Est ēt ꝓfortatiuū ptis ꝓpter stipticitatē qua ptici
pat. pticula aūt ꝓfortata repellit a se hūores fluētes. ⁊ per
ꝓns oleū ro. ē phibitiuū euēt⁹ apatis. Et iō vt apa phibea
tur docet p̄ admistrare oleū ro. ⁊ qz maxie timor ē i euētu

apatis ī pāniculo:qm̄ apa eueniēs in pāniculo ē mortale. idcirco docet admīstrare oleū ro.puꝛ sup pāniculū ⁊ ꝯtinue vsq; ad tres dies ipꝫ oleo ro.ifundere. Sup ozificiuz aūt ipsi⁹ vulneris totū docet apponere pānū lini ifusuz in vio mixto cū oleo ro.ifundat̄ qdē in oleo ro. pp cām iā dicta:sz admiscet̄ ibi vinū gra exiccatois q̄ cōpetit vulneri. vū vuln⁹ ē.⁊ pcipue dz esse ꝟ vinū stipticitate pticipās vt ex stipticitate adiuuet ad ꝓhibitōem flux⁹ būoꝝ. Supra istū aūt pāniculū dz poni ali⁹ pānus siccus. tū vt ꝯseruet̄ meli⁹ būiditas vini ⁊ olei ros.⁊ tpe lōgioꝛi in pāno q ē sub eo.tū ēt qꝛ isti vulneri maxie nocet frig⁹ iuuat iquātū ꝓhibet penetrare frigus:⁊ tz locū calidioꝛez. Et ppea cirugici cōiter apponūt ibi plumaceolos ō stupa: sz isti pāni debēt poni q̄to leui⁹ ē pole vt nō grauet̄ sipbac:qm̄ ex grauatione gnāt̄ apa. Nā vt iferi⁹ dicet̄ hec est vna ex cāis apatis pānicul̄i.⁊ pp eādē cāz ligatura nō dz eē cū aliq̄ strictura. ⁊ dz esse lata vt meli⁹ fluent̄ ibi illi pāni ⁊ cū minoꝛi ꝯpressiōe.⁊ ēt qꝛ meli⁹ tuet̄ ab aere frido ne ꝓueniat ad pāniculū. Regimē aūt qō admīstrat̄ dz eē destruēs iflāmatiōez ⁊ febrē in p̄n°.ppea qꝛ in p̄n°.vt dcm̄ ē timoꝛ ē ō euētu apatis.⁊ p ꝯs feb.q̄ ꝯseqūt apa pp ebulitōez ⁊ cōmotōez fcāz in būoꝛibus. Ut g̃ ꝟ nō accidat ꝓ tāto dz admīstrari tale regimē in p̄n°.sz post p̄n⁹ qm̄ timoꝛ nō eēt amplⁱ⁹ de euētu apatis ⁊ itēderemus ad regnātōem p̄oꝛi loco ossis depditi.tūc nō oz vti regimīe subtili: sz potⁱ⁹ regimīe declināte ad grossicīē ⁊ viscositatē:qm̄ ex tali nutrimto gnāt̄ mā q̄ est ꝓportōalis regnātōi ipsi⁹ poꝛi sic̄ ꝟ dr̄.⁊ a Hal̄.6.ō ige. sani. Usq; aūt in 3⁹ diē solui nō idiget ligamētū pp cōmotionē q̄ ē in būoꝛib⁹ ⁊ ebulitōez.vī vt getet̄ ebulitio ⁊ cōmotio q̄ ē in būoꝛib⁹ dz pmitti ligatura vsq; in 3⁹ diē.⁊ in isto tpe medio ōbem⁹ ꝯtinue ifundere cū oleo ro. ligamētis vt sedet̄ ebulitio facta in būoꝛib⁹.⁊ ꝓhibeat̄ cuēt⁹ apatis calidi.⁊ ēt pāni q positi sūt in vulnere ⁊ s̄ ēt vulnus nō exiccent̄ ⁊ idurent̄:qm̄ eēt cā doloꝛis ⁊ ingetatōis ifirmi. Die aūt 3°. dz solui vt abstergat̄ būiditas q̄ ē ibi ꝯtēta ⁊ vt nō accidat q ibi remanēs putrefiat.⁊ sup pāniculū debēt pulueriꝛari medicie sicce:qm̄ cū pāniculus ⁊ os sint ꝯplonis sicce medicie regnāntes carnē ī tali vulnere debēt eē sicce sic̄ declaratū ē s̄ in tractatu de vulneribⁱ⁹ ⁊ vlceribⁱ⁹. ⁊ qꝛ adhuc post 3⁹ vsq; ad 7⁹ ē aliq̄ mō timoꝛ ō fluxu bumoꝝ ⁊ ebulitōe ipoꝝ:iste modus curatōis dz eē cōmixt⁹ cū his q̄ iflāmatōes sedāt ⁊ feb.destruūt ⁊ ebulitōez būorū. Et ppea adhuc bonū ē saltē ī circuitu vulneris facere liniīm̄tū cū oleo ro.deīde qm̄ sum⁹ securi ne āpli⁹ fit aptuz accidere apa ōbem⁹ intēdere solū ad illa q̄ carnē gnānt. ⁊ curare ꝟ vuln⁹ ꝟ modū curatōis q ē dict⁹ ī tractatu curatōis vulneꝝ ⁊ vlceꝝ. Et qm̄q; ī ꝟ mō curatiōis debem⁹ os refricare aut cā remouēdi aliq̄s eminētias ⁊ barbulas si sūt ibi:qm̄ sup ꝟ nō nasciť caro:aut ēt vt citi⁹ ⁊ veloci⁹ nascat̄ caro.fricatio.n.ossis ē cā vt caro veloci⁹ nascat̄ sup os pp duplicē cām. vna ē:qꝛ fricatio ē cā attractōis nutrimēti ad locū ex q̄ caro regnātur.2ª causa est:qꝛ fricatio fit vt aliq̄ aspitas fiat ī osse pp quā meli⁹ sup ipꝫ adbereat nutrimētū ex q̄ regnāt̄ caro.⁊ iō fricatio ē cā vt citi⁹ ⁊ velocius (regeneret̄ caro sup ossa.

Sed modo ꝯ dcā ē dubita°. vtrū.s.sit ꝓueniēs toties admīstrare illud qō toties. A. reiterat:puta vtꝫ p⁹ detectōez ⁊ eleuatōez ossis sit ꝓueniēs appōere oleū ro. sup pāniculū int⁹ ī vulnere ⁊ toties vuln⁹ ifūdere cū oleo ro. Et vī q ꝓueniēs sit ꝓcedere ad medicamīa alia que sint exiccatia ⁊ absterſiua.p.n.illud vī asserere Hal̄.6.ō ige.sa. Dicit.n.sic in lra finali ca°.ꝟ.q ꝯ de his erat dōz restat ⁊c.q̄rit.n. in illo.ꝟ.vtꝫ meli⁹ fit in osse capitis inciso ⁊ detecto medicinā doloꝛis mitigatiuā iponere sic̄ faciunt plēs medici: aut medicinā vehemēter exiccatiuā sic̄ faciebat qdā medic⁹ q vt dic̄ supra pāniculū q ē sub crāeo qm̄ erat denudat⁹ ab osse maxie apponebat ynguētū qō appellat̄ etbi,

flos.⁊ supra ꝟ ynguētū ponebat postea mel mixtū cū aceto.⁊ subdit postea dicēs.de ꝟ tm̄ su⁹ añ deū ero testis: qm̄ plēs ab eo cū hac medicīa curati sūt ī asia q̄s ab illis q medicīaz doloꝛ] mitigatiuā iponebāt. ista ꝟba sī sua ad lraz. q̄re si ꝟz ipꝫ plēs curabāt̄ ab illo meli⁹ est cū tali medicīa icidere in p̄n°.q̄z cū medicīa mitigatīa doloꝛis:q̄le ē oleuz ro. Idē ēt ad lraz dic̄.A.3°.can̄. Ꝟen p⁹.tractatu 3°.ca°.ō plaga ⁊ icisiōe capitis.illo.ꝟ. Et medici ī fractura cranei de q̄ exꝟbēda sūt ⁊c. ℂ ꝑ.aī.rōne:qꝛ in vulnere mēbꝛi qō ē siccissimū cōpetit medicīa valde exiccatīa sicut declaratū ē mltotiēs in p̄oꝛib⁹. Nūc āt pāniculus q dr̄ dura mr̄ ē mēbꝛū siccissimū sic̄ dr̄.6.de ige.sa.q̄re in vulnere qō ptingit vsq; ad durā matrē ⁊ ꝑcipue supra durā matrē dz apponi medicīa q̄ valde sit sicca.medicīa āt q̄ modice erit exiccatōis ipꝫ putrefaciet ℂ Et ꝯfirmat̄ bⁿ rō ex alio.nā pāniculus q dr̄ dura mr̄ assimilat̄ in sui suba ipsis mēbꝛis neruosis.tū qꝛ neruosa ē.tū ēt qꝛ ipa bz duriciē sicut alia mēbꝛa neruosa. Nūc āt ī vulnere mēbꝛi neruosi qō ē cū ōtectiōe nerui ⁊ dato q attēdam⁹ ad ꝓhibitōez apatis nūq̄; iponimus oleū aliqō int⁹ ī vulnere:qm̄ in apto vulnere ipꝫ putrefaceret ⁊ macularet sic̄ dr̄.6.de ige.sa. Sz si apponim⁹: apponim⁹ ex in circuitu.g̃ sil̄i mō ī isto vulnere saltē ñ debemus ipꝫ itro ponere sic̄ ꝑcipit. A. ⁊ Paulus. ℂ ꝑ.s̄ est positū q ꝟ vehemēter cauēdū est ne frig⁹ supueniat ad velamē:qꝛ qm̄ ifridat̄ ē cā apatiei⁹: sz oleū ro.ē fridū q̄re positū supra velamē erit cā vehemēnt] nocumēnti i ipo. ℂ Et si dicat̄ q oleū ro.ꝛ sit fridū ī ꝟtute tm̄ nō appōit̄ fridū i actu: sz cal̄z.de tali āt frido.s.qō ē fridū actu s̄. itellectū ē qō dictū ē nocet vehemēter pānicl̄o. ℂ Jsta rnsio nō valet. Nā ꝛz oleū ro.appōat̄ cal̄z in actu cū ipꝫ sit fridū ī ꝟtute.⁊ illō qō ē tale in ꝟtute.⁊ pōit̄ in coꝛpe būano reducit̄ ad actū a caloꝛe nāli oleū ro.vltio ꝛz appōat̄ cal̄z actu cū sit fridū ī ꝟtute reducit̄ ad actū friditatis:q̄re ī vltimo pueiet fridi tas actual̄ ex oleo ad pāniculū:sz friditas actual̄ ē nociua valde.ista g̃ administratio olei ros.s̄ pāniculū erit nociua valde. ℂ Jn o⁹ est. A. ⁊ Paulus ⁊ breuiter oēs alij auctores loq̄ntes de curatōe bⁿ vulner].dicētes q meli⁹ ēicipe obseruare vt ī pl̄ib⁹ illud qō docet. A. ⁊ Paul. puta q meli⁹ ē p⁹ icisionē ⁊ detectōez ossis icipe ab admīstratōe medicie mitigatīe doloꝛis ⁊ ꝓhibitie apatis q̄le medicamē ē oleū ro.q̄z icipe ab admīstratōez medicīaꝝ valde exiccātiū q̄les sūt medicie capitales. Et rō ē:qꝛ sic̄ appz.3° ō ige. sa.illo ca°. At cū ꝟ bñ. Et rō vt video bñ diffinita sit a me illo.ꝟ.iōq; si quēlz moꝛbū cū alijs moꝛbis ꝯpositū. Jdē ēt repetit.6.ō ige.sa. Et. A. ēt idē pōit 4ª Ꝟen.ꝑmi can̄.vltio cap°. qm̄ adiuicē duo ꝯiūgunt̄ moꝛbi aut ē suspitio ne ꝯiūgant̄ adiuicē icipiēdū ē a curatōe illius vl̄ a ꝓhibitōe illi⁹ qō ē suspectioꝛ ⁊ timoꝛosioꝛ.⁊ ēt sine cui⁹ curatōe ali⁹ curari nō pōt sic̄ dcm̄ fuit i tractatu de vulnerib⁹ neruoꝝ qō ē qꝛ ad vulnera neruoꝝ ē suspectio ō euētu apatis ⁊ spasmi. Jdcirco i talib⁹ vulnerib⁹ nō itēdim⁹ a p̄n° ad curatiōez q̄ debet̄ vulneri vt vuln⁹ ē sic̄ facim⁹ in vulnerib⁹ mēbꝛoꝝ carnosoꝝ:sz itēdim⁹ ad modū curatōis p quē ꝓhibet̄ euētus apatis ⁊ spasmi q̄ sūt piculosioꝛa q̄z vuln⁹.⁊ sine q̄ruz curatōe si acciderit vuln⁹ ēt curari ñ possz. Nūc āt ad vulnera q̄ fiūt cū fractura cranei ptigētia vsq; ad durā mr̄ez ꝑcipue p⁹ detectōez ⁊ icisionē ossis aptitudo ē vt eueniat apa in pānicl̄o coopiēte cerebꝝ ad qō ꝯseqūt spasm⁹ ⁊ alia accidētia molesta ō q̄bus fcā ē mētio s̄.q̄ sī molestioꝛa q̄z vuln⁹:qm̄ sunt accūtia mōtalia. ē qdē aptitudo ꝓueniēdi apa ad tale vuln⁹ qō ptigit vsq; ad durā matrē:qm̄ talⁱ pānicl̄us ꝑ qdē ē neruosus. Uñ sic̄ ad vulnera fcā in neruis ꝓp doloꝛis vehemētiā est aptitudo vt accidat apa.ita ēt ad vulnera q̄ ptigūt vsq; ad pāniculū istuz ēt q ē neruosus ⁊ sensibilitatis mlte. ℂ 2°talⁱ pānicl̄us bz mltā ꝓpingtatē ad cerebꝝ cū iter ipꝫ ⁊ cerebꝝ ñ sit nisi qdā alter pāniculus subtilis valde g dr̄ pia mr̄:pp qō pp ꝯtinuitatē ipsi⁹ ⁊

ppl̄gtatē. nocuñta ēt modica: qz cōicant cerebro sūt pue
niētia ī toto. z p ons molestissima z piculosissima. pcipue
āt hᶜ nocuñta z maxie apa sūt apta accidere pᵒ talē cura
tiōez q̄ fit cū ferro ī q̄ fit icisio z detectio ossis. z ß iō qñ ī
tali mō curōnis fit magl ꝯmotio circa ptes cerebri. ex cō
motōe āt accit ebulitio z iflāmaᶜ in hūoribᵒ. ad ß āt seq̄t
fluxᵒ ipoꝛ ad locū vl̄neratū ad quoꝛ fluxū ē aptitudo vt
in pānicl'o ꝓueiat apa: z qz hūoꝛes g maxie fluūt ex ꝯmo
tōe z ex doloꝛe maxie sūt hūoꝛes cal'i. idcirco maxie apti
tudo ē vt ī pānicl'o ꝓueiat apa cal'm. z ppea dic̄ ī seq̄nti. §.
mlt̄otiēs accit pᵒ curatōez cū ferro ī siphac apa cal'z ꝛc̄. Et
qz g̊ ad tale vulnᵒ z pcipue pᵒ curatōez ferro ē aptitudo vt
accidat apa qō ē accūs moꝛtale. hic ē q ꝑ in tali vulnere pᵒ
ōtectōez z eleuatōez ossis ē melⁱ admīstrare ea q̄ ꝓhibēt
euētū apatis tal'vsq̄q̄ sim⁹ securi de ß tioꝛe z pᵒ modū itē
dere ad admīstratōez eoꝝ q̄ valde exiccāt vt regñet caro
z vlc̄ ꝯsolidet. Et qz ī pdicto vulnere pᵒ talē curatōez est
aptitudo vt ꝓueniat apa pcipue ꝓp duo. p̊ qdē ꝓp doloꝛē.
z° āt ꝓp fluxū hūoꝝ ex ꝯmotōe z ebulitōe fcā in eis. idcir
co medicia q̄ admīstrat ī p̄nᵒ dz eē adhuc ēt doloꝛis miti
gatia z ꝓhibitia fluxᵒ hūoꝝ z sedatia ꝯmotōis z ebulitio
nis eoꝝ. oēs āt itētōes ꝑficit oleū ro. ipz qdē ē mitigatiuū
doloꝛis: qz ipz iquātuz ē oleū ē mollificatiuū quodāmō z
pcipue lz sit fridū: nō tñ ē mlt̄e frīditat̄: sz q̄si ad cal'itatē
ōclīat sic̄ appz p. A. z° cañ. in ca° ō oleo. Talia āt sūt q̄ sūt
mitigatia doloꝛis. Jteꝝ ēt ē ꝓhibitiuū fluxᵒ hūoꝝ iquātū
ifridatōe z stipticitate pticipat. Nā talia sī q̄ fluxū hūoꝝ
refrenāt. ēt ipz ē sedatiuū ꝯmotōis z ebulitiōis fcē ī hūo
ribᵒ ꝓp ifridatōez quā fac̄. Et hᶜ ē cā q̄re auctoꝛes pcipiūt
oleū ro. admīstrari plus q̄ aliud medicamē. ꝯpetit. n. pl's
q̄ aliud medicamē vel empl'z qō ē repcussiuū. vt vbi gra.
pl's q̄ aq̄ rosacea z fil'ia: qz ipz magl mitigatiuū existit do
loꝛis. z qz ipz magis ad tpam̄tū accedit. ea. n. q̄ sūt ī excess
su frīgatis nō sic sūt ꝯueniētia mēbris neruosis z cerebro.
Jpz ēt magl ꝯpetit q̄ oleū aliud fridū: puta vt oleū viol.
z sil'ia: qñ ipm aliq̄ exiccatōe pticipat ꝓp quā plus ꝯpetit
ꝯpl'oni pānicl'i q̄ est sicca. z cū ß ēt stipticitate pticipat ꝓp
quā plus z melⁱ mēbrū ꝯfortat ad repl'sionē fluxᵒ hūoꝝ.
Insup ēt ꝑter oia hᶜ vī magis ꝯueīre admīstratio olei ro.
qz ipz vī ex ꝓpetate q̄dāmō mēbra capit̄ pcipue cerebꝝ
ꝯfortare. Dicit. n. A. z° cañ. ca° ō oleo de ipo q ꝓ oleū ro. est
valde bonū iflāmatōi cerebri in p̄nᵒ appitōis apatis cere
bri. z subdit q ꝓ augm̄tū fac̄ ī vtutib⁹ cerebri z ī itellectu: qz
g̊ hᶜ oīa ī se hz oleū ro. iō hec ē cā q̄re auctoꝛes plus docēt
eligere tale medicamē q̄le ē oleū ros. q̄ aliud medicamē.
Aduertēdū ē tñ circa ß q ꝓ lz tutiᵒ z melⁱ sit īcipe in cu
ratōe tal' vulneris pᵒ detectōez z eleuatōez ossis ab admi
stratōe olei ro. pp cās p̄dictas: tñ ī admīstratōe illiᵒ ē attē
dēdū vt q̄to pol'e pl's ē mioꝛ fiat vsus ipsiᵒ z pauciori tpe
q̄ ē pol'e. lz. n. oleū ro. sit ꝯueniens pp itentōes p̄dictas: tñ
ipz vulneri vt vulnᵒ ē nō ꝯuēit: ēt ipz ꝯpl'oni pāniculi nō ē
ꝯueniēs: ppea qz pāniculus ē siccitatis vehemtis rōne cu
ius ē idigēs medicia q̄ pticipat exiccatōe vehemti. Et hic
est q ifusio mlta ipsiᵒ z mlta ꝯtinuatio ī admīstratiōe in
tus ī vulnere pducit aliq̄ ad putrefactōez ipsiᵒ sic̄ faciūt
mlti cirugici q dicta auctoꝝ supficialr solū intelligūt. Et
ppea. A. z alⁱ auctoꝛes solū ad z^m die docēt ipz itus admi
strare pᵒ z^m die īcipe ab admīstratōe medicia exiccātiū.
Et ad hāc itētōez volūt ire Hal'. 6. de īge. sa. z. A. z°. cañ. nō
. n. voluit dr̄e q ꝓ nō eēt bōa admīstratio olei ro. ī p̄nᵒ cura
tiōis tal' vulneris pᵒ detectōez z eleuatōez ossis: sz voluit
p illud oñdere q caueri dz mltiplicatio vsus eius q̄tuz ē
pol'e. Et ppea qz forte illi medici suis tpibᵒ multiplicabāt
vsū eiᵒ valde z pcipue intᵒ ī vulnere. Idcirco dic̄ q ꝓ l'es vi
dit sanatos ab illo medico sene cum sua medicina exicca
tia q̄ a medicis alys g solū itēdebāt admīrasttōz medi
cie mitigatīe doloꝛis: ñ tñ p ß vult dr̄e q ꝓ nll'oᵒ ꝯpetat ad
mīstratio eiᵒ: qz qñ ē suspitio ō euētu apatl. tē admīstra
re ipz oz. z ppea dixit ī fine illiᵒ capl'i. s. nō ē mix. g̊ si dura
pellicl'a ablatl ossib⁹ forte nō fugiat medicamē si magnū
nō bēat apa. i. si ñ sit suspectio de euētu apatis magni. z qz
in p̄nᵒ vt ī plⁱbᵒ suspectio ē de ß p tāto ē melⁱ vt ī plⁱbᵒ ß
admīstrare ꝑz modū q dictᵒ est cauēdo. s. supfluitatē vsus
eiᵒ. z ex his facile pñt solui oba. Ad illud. n. qō tu dicis
aūcte Ha. 6. de īge. sa. appz solo ad ea q̄ dcā sī q̄l'r illud di
ctuz dz itelligi. Ad rōnē āt q̄ p̊ ar̄. illud ñ debere admī
strari appz ēt solo. vex. n. ē q ꝓ rōne vulneris. vñ vulnᵒ ē in
tali mēbro illud ñ ꝯpetit: sz rōne accūtis: cᵒ timet euētus
apatl ō q̄ ē suspectio maioꝛ z timoꝛ q̄z sit ō vl̄nere sic̄ dcm̄
est p̄ᵒ. Ad illud āt qō tu arguis z dicis q ß nō facimᵒ ī
vulneribᵒ neruoꝝ z dato q ī ipsis sit suspiᵒ ō euētu apatl.
Dōz q ñ ē sil'e oīno de vulnere nerui z ō vulnere qō ē
cū fractura cranei ī q̄ detegit̄ os. p̊ qz ī vulnere nerui ē ti
moꝛ de euētu apatl nō solū ꝓp doloꝛē z fluxū hūoꝝ: īmo
ēt ꝓp retentōez hūiditatl ī neruo. oleū āt lz iuuaret rōne
doloꝛis noceret rōne hūiditatl retēte ī neruo. ī tali āt vul
nere plus ē timoꝛ de euētu apatl ꝓp ꝯmotōez z ebulitōez
q̄ accit ī hūoribᵒ q̄z ex alio. Jteꝝ ēt nerui nō sūt positi sub
osse: sz sub carne q̄ qz rara ē poꝛosa pōt sufficienter vtᵒ olei
penetrare ad neruos si fiat inūctio ī circuitu vulnerl. z da
to q ꝓ suba olei ñ ponat̄ sup neruū. pāniculus āt q dr̄ dura
mr̄: qz positᵒ ē sub osse si fieret inūctio ex oleo ro. solū ī cir
cuitu nō sic possz vtᵒ eiᵒ penetrare ad pāniculū ꝓp spissitu
dinē z duricīē ossis. z iō qz ī admīstratōe olei ro. ī circuitu
fieret modica vtilitas. hic est q auctoꝛes docēt nō solū in
circuitu vex. ēt sup pānicl'uz admīstrari. q̄z tū tñ ad ß simi
lant̄ hᶜ vulnera: qz sic̄ neruᵒ ꝯpl'onis ē ficce: ita ēt pānicl's
q ē ēt neruosus. z p tāto debemᵒ cauere ī ipo mlt̄iplicatio
nē eiᵒ vsus q̄z tū possumᵒ: z q̄z citiᵒ possumᵒ accedere debe
mus ad medicamē exiccās. Ad aliud āt. tu dicis oleū
ro. ē fridū z frida phibent̄. Dōz ē q ea q̄ sī frida ī actu
ꝓhibent̄ īponi. oleū āt ro. nō appōit̄ fr̄m ī actu: īmo appo
nit̄ cal'm ī actu. lz sit fridū ī vtute. Et tu dicis postea illud
ñ valz: qz reducit̄ ad frīditatez ī actu. Dōz ē q meᵃ frī
da q̄ reducit̄ ad actū ñ ītelligit̄ q reducat̄ ad actū fridita
tis q̄lis ē fridītas ī re q̄ ē actu frida: sz reducit̄ ad actū frī
ditatl p quez actū ē potens agere ī coꝛpᵒ nr̄m. qs āt sit iste
actᵒ: z ꝑz quē modū ad hūc actū reducat̄ ñ spectat pñti p
posito īgrere: cū ß subtilissima pscrutatōe idigeat. z ß est
qō mihi vī in hac qōne tenendū. Deīde cū dicit.

Et inqt Pau. Mltotiēs accit ī siphac capi
tis pᵒ curatōz cū ferro apa cal'z ita q ꝓp ꝓueiet
spissitudi ossis capitis z spissitudi cutis itex: z
ē cū ß grauitas z ꝓhibitio morᵒ eiᵒ nāl'. Et ml'
totiēs accñt istis extēsio z accñtia alia mala: z
seq̄t has res moꝛs. Et nō accit apa cal'z siphac
nisi aut ꝓp os eminēs sub eo: aut ꝓp grauitatē
rentaꝝ: aut ꝓp frigus: aut multitudinē cibi aut
multitudinē vini: aut ꝓp cām alīā occultā.

Supra. A. oñdit modū ꝑz quē fit īcisio ossis z q̄lia medi
camia ꝯueniāt pᵒ icisiones z ōtectōez ossis. In pte ista do
cet modū curōnis q̄rūdā accñtiū q̄ ꝯsueuerūt ꝯseq z ap
pere pᵒ icisiōez z ōtectōez ossis. hec āt accñtia q̄ plm ꝯsue
uerūt ꝯseq sūt duo. Unū ē supuētus apatis cal'i ī pānicl'o.
z^m est nigredo appens ī pānicl'o. p̊ g̊ docet modū curōnis
apatis cal'i qō accit in pānicl'o. z° oñdit modū curōnis ni
gredis fiētis ī ipso. z oīa hec docet p vba Pauli ad l̄raz. z^a
ibi. (Jngt Pau. si denigrat̄ siphac) p^m in tres. p oñdit q̄ ē
maxia significatio apatl cal'i eueniētis ī pānicl'o. z° oñdit
q̄ ē mānifesta cā euentᵒ eiᵒ. z°. docz modū curōnis eiᵒ. ibi z^a
(Et nō accit apa) z° ibi (Qz si apatis cal'i cā ꝛc̄.) Dicit g̊ p.
mltotiēs accit ī siphac, itelligit pāniculū coopientē cere-

prodor grauitatem tentorij. pot esse. apa / aut prodor frigus

bꝛū.ꝛ pōt ꝑ ß itelligi vterꝙ pānicl'us.ſ.oura mr̄ ꝛ pia mr̄. nā ī vtroꝙ pōt accidere aꝑa:īmo ꝓpīgtate īpoꝛ adiuicez eſt raro ꝙ ꝓtīgat i vno gn̄ ēt accidat alteri. ꝓpoſt curōnez cū ferro.itl'e ꝙ lz dicat p⁹ curōnē cū ferro.nullū tñ ē impo'e īpz accidere añ curōnē cū ferro.maxie tñ accit p⁹ curatōez cū ferro pp ꝓmotōez q̄ fit ī būoꝛib⁹ ī tali curōne q̄ eſt cā fluꝛ⁹ būoꝛ ad locū.ꝛ ꝑ ꝓñs aꝑatis.aꝑa cal'z.nota dicit aꝑa cal'z ꝙ cū illud ꝓtīgat ex fluxu būoꝛ pp ꝓmotiōez ꝛ ebulitōez factā ī būoꝛib⁹ pp doloꝛē.būoꝛes āt q ſūt pati defluere pp ß ſūt maxie būoꝛes cal'i.idcirco aꝑa qō gnāt pp ß vt ī pl'ib⁹ ē cal'z aꝑa ita ꝙ ſupemiet ſpiſſitudini cutl. itez ꝛc̄.in bis vbis.A.docet q̄ ſūt maxie ſigna ꝑ q̄ coḡſcit aꝑa eē oꝛtū ī pānicl'o:ꝛ iſta ſigna ſt̄ duo.Unū ē qꝛ pānicl's pp aꝑa tumeſcit ꝛ iflat̄ adeo ꝙ ſupeminet eꝝ os:īmo ēt s̄ cutē.Et aliud ſignū ē:qꝛ phibent̄ ei⁹ mot⁹ nāles.vñ aut ñ mouet̄ aut cū difficultate.ꝛ ß ꝓtigit pp grauatōez q̄ fit in pānicl'o ex mā aꝑatl aꝑante.ꝛ pp ꝓſtrictōem q̄ fit in artaꝛys ēt ex mā aꝑatl.vñ ex ꝓſtrictōe ꝛ ꝓculcatōe fcā ī eis pꝛ bibet̄ mot⁹ eoꝝ.ꝛ ꝑ ꝓñs phibet̄ ēt mot⁹ pānicl'i:cū mot⁹ ñ eſt niſi ꝑ motōez artariaꝝ q̄ ſūt ī ipſo ꝛ ſub īpo.Et multoriēs accit iſtis extēſio ꝛc̄.i.ſpaſm⁹ ita ēt bz lr̄a ꝛ text⁹ ꝓauli ꝛ alia accn̄tia mala:ſic̄.ſ.ꝑmixtio rōnis ꝛ febꝛis aut aꝑa ꝛ ſil'ia.ꝛ qꝛ iſta accn̄tia cū aduenīūt ſignificāt maximū nocumn̄tū iā ad cerebꝛū ꝓueniſſe.idcirco cū accn̄tia ꝓueniūt vt ī pl'ib⁹ moꝛs ꝓſeq̄t̄.Et nō accit ꝛc̄.pōit ß cās aꝑatis q̄ ī gñe reducunt̄ ad bec:qꝛ cāe ei⁹ aꝑatis aut ſūt extrīſece ſic̄ aliq̄ eminētia oſſis q̄ remāet pūgens ſipbac.bec.n.ē cā doloꝛis ad quē ꝓſeq̄t̄ aꝑa:aut ē aggrauatio ſup pānicl'z ex cō preſſiōe tētaꝝ aut licinioꝝ aut eſt frig⁹ qō inimicuz ē oīb⁹ mēbꝛis neruoſis vt s̄ bītū ē:aut ml'titudo pot⁹ vini.be.n. ſūt cāe q̄ꝛe facil'r cerebꝝ repleſ̄.q̄ repletio ē cā aꝑatis pānicli aut cāe ei⁹ aꝑatis ſūt occl'te.ꝛ ꝑ cās gdē occl'tas ītelligit cās īterioꝛes q̄ ſūt cāe būoꝛales:vtputa repletio aut cachochimia būoꝝ.ꝛ ſub cā gdē occl'ta ꝓphēdit̄ q̄cūq; cā būoꝛal' ſiue coꝛpalis vtputa malicia ꝓpl'onis exn̄tis in loco:vel doloꝛ q̄ ſunt cauſe attractōis būoꝝ ad locū ex gb⁹ aꝑa cauſat̄.¶ Deinde cum dicit.

¶ Qꝛ ſi aꝑatis cal'i cā eſt mānifeſta. tūc oz vt abſcidas illā cāz velociter.Qꝛ ſi eſt ex cā occulta. tūc ſtude i ſepatiōe ei⁹ ꝛ admiſtra flōmiā vene ſi nō fuerit ꝓhibēs ad hoc ꝛ minoꝛatōez cibi ꝛ regimē qō ꝓuenit aꝑatib⁹ cal'is ſic̄ embꝛocatio cū oleo ro.cal'o aut cū aq̄ in q̄ bullita ſunt altea ꝛ fenugrecū ꝛ ſemē lini ꝛ camemilla ꝛ eis ſil'ia: ꝛ admiſtra empl'z ex faria oꝛdei fcm̄ cū aq̄ ca. ꝛ oleo ꝛ ſemie lini ꝛ admiſtra adipē gallie i lana ꝛ bꝛecta cū ea caput ꝛ ceruicē ꝛ ſpōdiles ꝛ diſtilla in aures aliqō ex oleis q̄ ſedāt caliditates ꝛ fac ſedere ifirmū in aq̄ cal'a i domo ꝛ inūge ipm. Qꝛ ſi aꝑa cal'm ꝑſeuerat ꝛ nō eſt aliqd qō ꝓhibeat ſumere medicamē ſolutiuū ſoluēs ſemel fiat illud.nā Hypo.p̄cipit illud.

¶ Jn ꝓe iſta docet modū curōnis ipſius aꝑatis. ꝛ ꝓ oñdit modū curōnis aꝑatis q debet̄ cāe aꝑatis.z°.pōit modū curatōis aꝑatis q debet̄ ipſi aꝑati.z°ibi(Et regimē qō ꝓuenit ipſis aꝑatib⁹ cal'is)ꝑ⁹ in duas.ꝓ oñdit moduz curōnis aꝑatis q debet̄ qñ accīt a cā ꝑmitīa ꝛ mānifeſta.z°. pōit modū curōnis q debet̄ qñ ꝓtigit ex cāis īterioꝛib⁹ ꝛ occl't].ibi z°(Et ſi eſt cā occl'ta)Et itelligecirca ß q diuerſitas modi curōnis ī vtraq; nō ē niſi q̄tū ad remotōem cāe q̄ facit aꝑa:ſz curō q̄ debet̄ aꝑati qō icipit eē in mēbꝛo aut qō iaz fcm̄ ē q̄tuz ad localia eadē ē.Dicit g̃.Qꝛ ſi aꝑatis cal'i cā ē manifeſta. i.extrīſeca ꝛ ꝑmitīa.tūc oz vt abſcīdas illā cāz velociter.vt vbi gr̄a.ſi cā ſit aliq̄ eminētia oſſis pūgēs auferat̄.ſi grauitas tētaꝝ aut licinioꝝ fuerit auferat̄ ēt.Si frig⁹ calefac cū pānis cal'is euapoꝛādo ēt cū calefactiuis. ſi ml'titudo cibi vel pot⁹ diminue vtrūq;.Et ſi ē ex cā occulta.i.ex cā ītrīſeca ꝛ coꝛpali q̄lis eſt maxie cā būoꝛal'.tūc ēt ſtude in ſepatiōe ei⁹:qꝛ vtrāq; cāz ꝑus oz abſcidere:deide vēire ad egritudinē q̄ fcā ē ab illa cā.vt Hal.dic̄ ī tegni.Et admiſtra flōmiā vene ſi ñ fuīt aliqd ꝓhibēs. vꝛputa etas vel debilitas ml'ta vtut] aut alia ex cāis q̄ ꝓhibēt ipz fieri oīo.p̄cipit āt maxie ad remouēdū cām occl'tā flōmiā.lz .n.aliq̄ faciat mētōez īferi⁹ de farmacia:qꝛ vt plus eſt ꝙ aꝑa accit ex fluxu ſang.ad locū q̄ ex fluxu alteri⁹ būoꝛis. ꝓpea qꝛ ſanguis ē maxie aptus fluere.tū ēt pp abundātiā ipſi⁹ maioꝛē:tū ēt pp mobilitatē ipſius.Jtez ēt flōmia eſt eūo maxie diſtrahēs.ß āt a ꝑn⁹.qꝛ aꝑa gnāt̄ maxie ex fluxu būoꝛis.iō ꝓpetit maxie diſtractiōez fieri ad ꝓtē oppoſitā:ꝛ qꝛ ß maxie facit flōmia:ꝛ cito ēt fac̄:ꝑ tāto plus mentōez facit de flōmia q̄ de alio⁹ eūonis.Et minoꝛatōe cibi. Et mīoꝛatio gdē cibi ē vt fiat dieta ſubtil': aut ſi vtus tolerat in vltīo tenuitatis.tal'.n.modus diete ꝓpetit aꝑati calido pāniculi cū ſit egritudo acuta.Et regimen qō cōpetit aꝑatib⁹ cal'is ſup.oz admiſtrari in tali aꝑate.ß aūt intelligit.A.eē regimē q̄tū ad modū curōnis ꝑ localia q̄ ꝓpetūt aꝑati cal'o.Et iſte gdē modus curōnis ē vt in ꝑn⁹ adminiſtrent̄ ea q̄ vtutē bñt infridatiuā ꝛ repcuſſiuā:ꝛ cū ß hēat vtutē aliq̄lē mitigatiuā: q̄le ē oleū ro.vt ꝑus dcm̄ ē.in proceſſu aūt qñ īcipit būoꝛ iaz figi in aꝑate debēt admīſtrari ea q̄ vtutē bñt aliq̄lē reſolutiuā ꝛ ſunt mollitiua ꝛ mitigatiua doloꝛis q̄lia ſunt illa q̄.A.tāgit in lr̄a ſic̄ ē embꝛocatio facta cū aq̄ in q̄ decocta ſūt altea fenugrecū ꝛ ſemē lini ꝛ camomilla ꝛ iſtis ſil'ia.ꝛ ſic̄ ſunt empl'a ex faria oꝛdei ꝛ aq̄ ꝛ oleo.ꝛ ſemē lini.ꝛ ſit ēt admiſtratio adipis gallie ita vt cū ea vngat̄ caput ꝛ collū ꝛ ſpōdiles doꝛſi.ꝛ nō ſolū hec iuuāt admiſtrata circa ꝓtes capitis veꝝ ēt circa totū:ſic̄ eſt balneare ifirmū totū cū aq̄ cal'a aut cū ol'o aliq̄ vtutē mollificatiuā ꝛ reſolutiuā bñte.Jn aurib⁹ aūt diſtillādū ē aliqō ex oleis q̄ cal'itatē ꝛ ebulitōez ſedāt in būoꝛib⁹ ſic̄ oleū ro.vel viol'.vel onfancinū ꝛ ſil'ia.iſta.n.poſita in aurib⁹ ſedāt inflāmatōez būoꝝ cōtētoꝝ ſup cerebꝝ.Et ſubdit.A. ꝙ ſi aꝑa cal'm ꝑſeuerat ꝛ nō ē aliqd ꝓhibēs ſumere medicamē ſolutiuū ꝛc̄.Jn qb⁹ vbis.A.tria īſinuat vnū ē de tpe admiſtratōis medicamīs ſolutiui. ꝛ illud tāgit cū dicit ꝑ. ꝙ ſi aꝑa cal'z ꝑſeuerat. ex ß.n.īnuit ꝙ medicamē ſolutiū eſt ꝓueniēs maxie ꝑſeuerāte aꝑate.ꝛ iō eſt ꝓueniēs ī ꝓceſſu.Rō aūt q̄re ei⁹ ꝓpetētia plus ē in ꝓceſſu ſicut ꝓpetētia flōmie plus ē in ꝑn⁹ eſt:qꝛ in ꝓceſſu eūo q̄ cōpetit ē eūo q̄ ex loco būoꝛē iam fluxū eradicat.Jlla aūt eūo q̄ ꝓpetit in ꝑn⁹ eſt eūo q̄ ex loco magis būoꝛē deriuat ad partem ꝓriā vt nō moueat̄ ꝛ figat̄ in loco.nūc aūt eūo cū farmacia:qꝛ farmacū eūat eligēdo ē eūo q̄ maxie eradicat būoꝛē. Sz eūo cū flōmia:qꝛ eligēdo nō eūat eſt eūo in q̄ maxie fit diſtractio oīuz būoꝝ q̄ ſunt in motu ad ꝓtē aliq̄:pp qō ꝓpetētia flōmie maxie eſt in ꝑn⁹ in q̄ q̄rit̄ ꝑ eūonē plus diſtractio ꝛ būoꝝ diuerſio q̄ aliud.Competentia aūt farmacie plus ē aꝑate ꝑſeuerāte:qꝛ tūc ꝑ eūonē q̄rit̄ eradicatio humoꝛis q̄ in mēbꝛo aꝑato eſt ꝓtēᵗ.z° aūt īſinuat timoꝛem vſus eūonis cuz farmaco.ꝛ hoc īſinuat cū dicit z°.Et nō ē aliqd ꝓhibēs ſumere medicamē ſolutiuū ꝛc̄.Et in hoc ꝙ ſic dixit īſinuat ꝙ pl'a ꝑñt eſſe ꝓhibētia vſum ei⁹ q̄ vſum flōmie.Et hoc iō:qꝛ ſic̄ appz ꝑ Ha.in ꝓmento ſcōi regimis acutoꝝ.Ul'r tuti⁹ poſſumus flōmiā facere q̄ farmaciam in paſſiōib⁹ acutis exhibere.in vſu.n. farmacie eſt timoꝛ: ꝓpea qꝛ nos nō poſſumus dū volum⁹ ꝓſtrīgere eūonē ſic̄ in flōmia poſſumus.vñ nō ſic in ptāte eſt mēſuratio eūonis eius ſicut eſt mēſura flōmie:pp qō timoꝛ magis eſt in

vſu eiꝰ.ꝛ ꝑcipue in acutis egritudibꝰ in qbus nocumentū eſt cauendū q̄ ſit in vſu flōmie.Eſt etiaz timoꝛ in exhibitione farmacie plus pꝓ cōmotiōez quā facit in humoꝛibꝰ ꝛ inflāmatiōem quā facit in eis q̄ nō ſic bz facere flōmia. Et qꝛ illa maxie cauemus in paſſionibꝰ acutis ꝛ ꝑcipue in illis q̄ ſunt cū ap̄ate illiꝰ membꝛi.hic eſt q̄ plus timemus vſum farmacie in eis q̄ vſuz flōmie. Tertio Aui. iſinuat q̄le eſt hoc farmacū qō oz exhiberi ꝛ hoc iſinuat cū dicit. ſoluēs ſemel.in hoc.n.vbo voluit inſinuare q̄ farmacū illud qō exhibeē oz eſſe farmacū ſoluēs cū facilitate vt ex ſui facilitate nō augeat inflāmatiōez ꝛ furiā in humoꝛibꝰ quale farmacū eſt caſſia fiſtula ꝛ māna ꝛ tamarīdi ꝛ ſimilia.vbū aūt ꝓauli loco eiꝰ qō hic dicit Aui.ſoluens ſemel bz.ꝛ colagogo.i.colere eductio farmaco.i.purgare eos iubet.ꝛ veꝝ etiā eſt illud vbū cuz hoc ap̄a ſit cal̄n qō fit ex ſanguīe declināte ad nāz col̄e.ex tali.n. ſanguīe eſt aptus ap̄ari pāniculus:qm̄ talis ſanguis pꝓ ſui ſubtilitatē ē aptꝰ imbibi in ſubaz pāniculi q̄ eſt depſſa ꝛ ſolida. vñ videmꝰ q̄ pleureſis qō eſt ap̄a pāniculi vtpl̄m fit ex tali ſanguīe. talis etiā hūoꝛ eſt maxime mobilis.vñ maxime eſt aptus fluere ad locū qui ap̄atur.hinc eſt q̄ farmacū qō huic cōuenit maxime oz eſſe colere eductiuū cū facilitate vt inflāmationē in humoꝛibus nō augeat ꝛ furiā q̄lia ſunt farmaca ꝑdicta colere ſolutiua. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Inqt ꝓaulus. Benigraī ſipbac ꝛ nigredo ē in ſupficie eiꝰ.ꝛ illud eſt i medicamie itez quo curaī.naz medicamē nigrū foꝛtaſſe facit illud: tunc opz vt ſumas ex melle ꝛ oleo ro.iij.ptes: ꝛ pmiſceas ꝛ linias cū eo pānū ꝛ ponas ſup ſipbac.q̄ ſi accidit in ſipbac nigredo ex ſeipſo ꝛ peruenit vſq̄ ad oculū p̄cipue cum ſignis alijs malis.tūc opz vt deſpes de ſalute huiꝰ infirmi quoniā eſt ſignificatio conſumptiōis caliditatis inate ꝛ deſtructiōis eius.

¶ In pte iſta oſtendit modū curatōis denigratōis q̄ aliq̄ appet in pāniculo poſt inciſionē ꝛ detectōez ꝛ eleuationē oſſis.ꝛ qꝛ iſtud qō hic dī totū dcm̄ eſt ſupꝛa. idcirco in expoſitōe huiꝰ.§.inſiſtere nō curamus. Intellige hic vnum circa illud vbum qō dicit.Qꝛ ſi accidat ſipbac nigredo ex ſeipo ꝛ peruenit vſq̄ ad oculum.ſ.nigredo p̄cipue cum ſignis alys malis.tunc opz vt deſperes ꝛc. Dixit aūt Auic. ſignanter ꝛ p̄cipue cū ſignis alys malis. Iſta.n.nigredo q̄ puenit vſq̄ ad oculū pōt ꝯingere duplici de cauſa:aut.n. p̄mo cōtingit in pāniculo ꝛ puenit vſq̄ ad oculum ꝓpter mortificatōem ꝛ deſtructionē caloꝛis naturalis.tūc eſt ſignum mortis.Et cū ipſa coniungunt alia accidentia peſſima ꝛ mortalia.Aut ꝯtingit aliquādo nō ꝓpter hoc:ſed ꝓpter expulſionē ſanguinis attracti ex pcuſſiōe ꝛ caſu verſus partē exterioꝛez ſicut videmus etiā in alys fracturis oſſiū q̄ in p̄ncipio circa cutē nō apparente aliq̄ nigredine ꝛ liuiditate poſt modū ipſa appet: ꝓpterea qꝛ ſanguis attractus expellit̄ a natura ad ſupficiē cutis ꝛ reſoluit̄.cōſimili mō aliquādo nigredo in hoc vulnere contingere pōt q̄ ptingit vſq̄ ad oculū.ꝛ quādo quidē ipſa ſic euenit poſſibilis eſt euaſio illiꝰ īfirmi ſicut manifeſte nos in quodā hūte vulnus cū fractura ꝛ detectōe cranei vidimus iſtaz nigredinē apparētem ꝛ ptingētem vſq̄ ad oculuz tñ euaſit infirmus:ſed tamē cū iſta nigredine nō erant alia mala ſigna cōiuncta.Et ꝓ tanto Aui.dixit. Et p̄cipue cum ſignis alys malis. ¶ Deide cum dicit.

¶ Et ego iā vidi quēdaz cui accidit fractura in capiteſuo ꝛ concauatū eſt os capitis eius poſt

De fractura

annum ꝛ ſanatus eſt: ꝛ illud ideo:quoniā fractura fuit in ſincipite: ꝛ fuit ex percuſſiōe ſagitte:ꝛ erat ei curſus: ꝛ ꝓpter hoc non aduenit ſipbac aliquid: imo ſaluatuz eſt a coꝛruptiōe. Inquit Halie. Accidit homini vt frangeretur ſinciput eiꝰ: ꝛ iteꝝ os tpis fractura extēſa: ꝛ cō poſita eſt fractura cū diſpōe reꝝ oſſis ſincipitis ꝛ icidimus ipm ad itentionez notaz: ꝛ ſufficit illud ꝛ ſanatus eſt vir.

¶ In parte iſta que fuit etiā p̄us diuiſa Auicē.p q̄dā exempla ex expientia ſumpta appꝛobat q̄dā p̄us dicta. Et duo facit ꝑm q̄ duo recitat exēpla.quoꝝ vnū eſt ꝓauli aliud vo Hal̄.ſcōm exemplū.ponit ibi(Inqt Hal̄.accidit homini ꝛc.) ꝓimū qdē exēplū ꝓbat qūo inciſio ꝛ detectio oſſis in loco iferioꝛi ex quo ſanies melius poſſit habere fluxum:qꝛ tūc cuſtodit magis impaſſibilis ſicut dicit ꝑz verba ꝓauli q̄ vidit quēdā cui accidit fractura i capite ſuo: ꝛ ꝯcauatū eſt os capitis eius poſt annuz ꝛ ſanatus eſt. ꝛ ꝑ iō qꝛ fractura erat in ſincipite.vt dicit Aui.in lr̄a. Sed littera textus ꝓauli dic̄ q̄ fractura erat in occipitio ꝛ vtrū q̄ pōt eſſe verū.ꝛ iſta fractura fuit ex percuſſiōe ſagitte ꝛ fuit facta in loco inferioꝛi ex quo ſanies poterat hēre continue effuſionē.vñ nō remanebat ſup pāniculuz. ꝛ ꝓpter hoc pāniculus ſaluatꝰ eſt a coꝛruptōe ꝛ ſanatus eſt.poſtea q̄ fuit facta cōcauatio ꝛ detectio oſſis.hoc eſt qō vult dicere Auicē. Unde iſtud verbū qō dicit in p̄ncipio huiꝰ.§. Et ego iam vidi quēdā ꝛc.non referī ad illud qō imediate dixerat in p̄cedenti.§.ſicut videī ſonare ſeries verborum littere Auicē.ſed eſt quidā.§.p ſe bñs illā ſn̄iam que dicta eſt.ꝛ eſt totū verbū ꝓauli. Uñ oz exponi.ego.ſ.paulus.ita.n.eſt ſcriptum in illo capl̄o qō fecit ꝓaulus.Dicit en̄.noui.n.aliquē ꝛ poſt annū paſſiōis ꝛc. Secūdum aūt exemplū qō ponit eſt exēplū Ha. ꝛ pōt legi ad duplicē intentionē.Una intētio ꝑm quā pōt legi eſt vt velit oſtēdere illud qō dcm̄ fuit ſupꝛa.ſ.q̄ q̄ñ eſt aliqua fractura bñs longitudinē multā nō opz in eleuatōe oſſis cōſequi totaz fracturā:ſed ſufficit eleuare ꝛ auferre aliquā partez oſſis que magis eſt cōminuta ꝛ cōfracta.ſicut dicit Hal̄.q̄ accidit cuidaz homini vt frāgereī os in ſincipite fractura extenſa ꝛ lōga ꝛ inciſimus ad intētionē notā: puta qꝛ ſolum iciſimus aliquā partē que erat debilioꝛ ꝛ magis cōminuta ꝛ nō ſecuti fuimus in inciſione totā fracturam. Et ſufficit illud ꝛ ſanatus eſt vir.ꝛ ꝑm iſtā intentionē nō inueniī illud exempluz poſitū a Halie.6.de inge.ſanita. ſed foꝛte deficit ꝓpter defectū illius tranſlatiōis. Alia intētio ſecūdum quā pōt legi eſt vt cōcoꝛdat in idē cuz p̄dicto exemplo qō poſuit ꝓaul.vt p hoc velit oſtēdere q̄liter dato q̄ fractura pertingat vſq̄ ad locuz ſupioꝛem.ſufficit tñ inciſionē ꝛ detectionē oſſis facere in loco inferioꝛi cuz ex illo loco cōuenienter ſanies effluat ꝛ remaneat pāniculus cuſtoditus a putrefactiōe.Sicut inqt Halie.accidit cuidam homini ꝛc.ꝛ inciſimus ad intentionem notam.ſ.ad iſtam intentionem vt ſanies poſſit ad extra ꝓfluere. vnde inciſimus in loco per quem liberius poterit effluere: puta in loco inferioꝛi ꝛ ſufficit illud ꝛ ſanatꝰ eſt vir: ſupple abſq̄ inciſione maioꝛi. ꝛ ſecunduz iſtam intentionem bene inuenitur illud exemplū poſitum a Halie. ſexto de ingenio ſanitatis.capitulo vltimo.§.illo.ſcio nanq̄: quoniam cuidam caput vidimus ꝛc. Et in hoc terminatur expoſitio iſtius capituli.

¶ Explicit expoſitio clariſſimi artium ꝛ medicine doctoris magiſtri Dyni de Florētia ſuper tertia ꝛ quarta Fen Auicen.ꝛ ſuper parte quinte.

¶Hentilis Florentini sup ea parte tractatus terty Fen qrte. De fracturis quam dinus non exposuit. Expō incipit.

¶De fractura mādibule. CAP. II.

¶Aquit sapiēs cum iciditur ad interiora frangitur.

¶Supi⁹ Aui. determiauit de fractura cranei i pte ista ōtermiat ō fractura mādibule: ⁊ duo fac: qz p̄ p̄mittit. z⁰ ponit curā. z⁰ ibi. (Qm̄ si frāgit mādibula). dic sic de p̄ma pte q⁹ sapiēs dixit q⁹ cū mādibula icidit ad iteriora. i. iclinat ad iteriora frāgit. ¶Deinde cū dicit.

¶Qz si frangit mādibula dextra tūc intromitte indicem ⁊ mediū manus sinistre in os infirmi: ⁊ si frāgit mandibula sinistra tūc itromitte manus dextre ⁊ elena cū eis marginē fracture exterius ⁊ iterius ⁊ oppone eas ambas cum manu altera de foris ⁊ equa eam ⁊ cognosces eq̄tionē eius ex equatōe dentiū q̄ sunt in ea.

¶Ponit curā ⁊ duo facit. qz p̄ ponit curā qn̄ mādibula frāgit in vno loco. z⁰ ponit curā qn̄ mādibula frāgit in diuersis locis. z⁰ ibi. (Si aūt frangitur mādibula). Dicit sic de p̄ma pte: q⁹ si mādibula dextra frangit: tūc itromitte digitum indicē ⁊ mediū manus sinistre in os ifirmi ⁊ restaura. Et si frangit mādibula sinistra. tūc itromitte digitos manus dextre ⁊ elena marginē fracture equādo ⁊ mouēdo iterius ⁊ exterius: ⁊ cognosces equationē eius equatōe dentium qui sunt in mādibula. ¶Deīde cum dicit.

¶Si aūt frāgat mādibula in duob⁹ locis: tunc extēde eam in duo latera fm oppositionē ministro extēdēte eā: ⁊ ministro retinēte ipsam: deīde veniat medic⁹ ad equādū ipsaz fm q⁹ dixim⁹ ⁊ liga dētes q̄ torti sūt ⁊ sepati sūt adiuicē. Si āt accidat cū fractura vulnus aut frustū tūc administra ꝓsuturā ⁊ puluillos ⁊ medicinas icarnatiuas post reditionē ⁊ equationē.

¶Ponit curā qn̄ mādibula frāgit in duob⁹ locis: ⁊ duo facit qz p̄ facit hoc. z⁰ docet facere ligamētū. z⁰ ibi. (Jngt ⁊ ligamentum). dicit sic de p̄⁰ pte: q⁹ si mādibula frangit in duobus locis: tūc extēde mādibulam in duo latera ⁊ medicus equet ipsam fm q⁹ diximus ⁊ liga dētes q̄ torti sunt: ⁊ sepati sunt adiuicē. Et subdit q⁹ si cū fractura accidat vulnus: aut frustum ossis: tūc admīstra cum sutura puluillos ⁊ medicias icarnatiuas post reditionē ⁊ eq̄tionē. Deīn cū dic.

¶Jngt: ligamentū eius sit secūdū hūc modum pone medietatez vitte sup nuchā colli ⁊ vadāt due extremitates a duobus latorib⁹ super duas aures vsq; ad extremitatez mandibule: deinde vadāt cuz eis itez ad nuchaz: deinde vsque ad locuz sub mādibula super duas maxillas vsq; ad sinciput vadens ex eo iterum vsque ad locū qui est sub nucha ⁊ ponatur ligamētuz aliud super frontez ⁊ in posteriorib⁹ capitis ⁊ strigat tota inuolutio que inuoluta est ⁊ ponatur desuper pannus lenis.

¶Docet facere ligamētū: ⁊ dicit sic q⁹ ligamētū fit fm hūc modū. naz ponit mediū vitte sup nuchā colli: ⁊ vadāt due extremitates ligamēti sup duas aures vsq; ad extremitatem mādibule. deīde iterū vadāt ad nuchā: deīde itez resoluat: ⁊ fiat aliud ligamētum sup frontē: ⁊ tota inuolutio q̄ inuoluta est strigat ⁊ ponat desup pānus lenis. Deīn cū dic.

¶Et si separentur ambe mādibule simul ex extremitatibus earū tunc incipiatur cum vtrisq; manibus paulatiz: deinde opponātur ⁊ ꝓiūgātur ⁊ consideretur ad cōpositionez dentiuz ⁊ liga duales cuz filo auri vt non separetur rectificatio ⁊ ponatur medicamen ligamenti super collum ⁊ vadat caput eius ad extremitatez mādibule ⁊ precipiatur ifirmo vt q̄escat ⁊ sit tranquillus ⁊ dimittat locutionē ⁊ ponatur cib⁹ ei⁹ sorbitōes. Et si alteratur aliud ex figura tūc solua ligamētū nisi accidat ap̄a calz. Qz si accidat tūc nō negligas vti emplis ⁊ embrocis q̄ ꝓueniunt ad illud ex illis q̄ sedant ⁊ resoluūt cuz eq̄litate. Et os qdē mādibule strigit ante tres hebdomadas: quoniaz est lene ⁊ est in eo medulla plurima replens ipsum.

¶Ponit curā per ligamētū qn̄ mādibula frangit in duob⁹ locis. ⁊ dic sic q⁹ si ābe mādibule sepant sil ex extremitatibus eaz: tūc icipiat restaurari cū vtrisq; manib⁹ paulatim deide ꝓiugant mādibule: ⁊ ꝓsidera q⁹ dētes bn̄ apponant ⁊ liga dētes duales cū filo auri: ⁊ non sepet rectificatio. Et ponat mediū ligamēti sup collū: ⁊ vadat caput eius ad extremitatē mādibule ⁊ p̄cipiat vt ifirm⁹ gescat: ⁊ sic trāquillus: ⁊ dimittat locutionē. Et cib⁹ eius sit sorbilis. Et subdit q⁹ si non mutat aliqd ex fissura: tūc nō soluat ligamētum nisi accidat ap̄a calm. Et si ap̄a calm accidat: tūc nō negligas vti emplastris ⁊ embrocis que ꝓueniunt ad ap̄a calm. Et ex illis que sedāt ⁊ resoluūt cū equalitate. Et subdit q⁹ os mādibule restaurat añ tres hebdomadas: qn̄ est os lene: ⁊ est medulla plima replens istud os.

¶De fractura nasi. CAP. III.

¶Asi supioz ps est os ⁊ iferioz ē cartilago: ⁊ illi qdē cartilagini non accit fractura: imo attritio: ⁊ q⁹ cōprimēdo dilatat tota: ⁊ qō dilatat inferioz ps ei⁹ supioze remanēte vt est ⁊ sepatio ad vnuz lat⁹. Supioz ꝟo pti ossis accit qn̄q; fractura: ⁊ qn̄ frāgit nasus ⁊ nō curat p̄ducit ad casū. Et itez qn̄q; idurat ⁊ remanet ꝑz tortuositatē suā: q̄re non recipit equationem.

¶Ponit capl̄z de fractura nasi. ⁊ duo facit. qz p̄ p̄mittit. z⁰ ponit curā. z⁰ ibi. (Opz g̃ vt festinet). dicit sic de p̄ma pte q⁹ superioz pars nasi est cartilago: ⁊ cartilagini non accidit fractura: imo accit ei attritio ⁊ cōprimendo dilatat tota: ⁊ ista ps iferioz dilatat exīte pte supiozi naso: ꝫ supiozi pte nasi qn̄q; accit fractura. Et qn̄ nasus frāgit: ⁊ n̄ curat p̄duc ad casum. Et qn̄q; idurat ⁊ remanet fm tortuositatē suā: ⁊ non recipit curationē. Deinde cum dicit.

¶Qz g̃ vt festinet i die p̄mo ⁊ nō p̄trāseat decimū. Et scias q⁹ qn̄ fractura nasi cōsequit loca superioza ei⁹ magis ꝓueniēs ē: ⁊ recti⁹ regimē i ea est vt sumat stilus decēter fact⁹ lenis ⁊ intromittat cū facilitate in nasum vsq; ad finē alchaiasim ⁊ teneat ip̄m cum manu sua ⁊ equet nasum cum manu altera donec equetur: deinde subtilie intromittēdo licinīū cōseruās ipsuz in

figura equationis. Et melio ẽ qdẽ vt sit ex lino Et cautela ẽ vt itromittat in vtraſq; nares ſil: ſz non ſit nocumẽtũ niſi in latere vno. Et qñq; ponit licinĩũ in latus vnũ vſq;quo eius vltima tio puenit ad cõfirmatiõem ⁊ reſtaurationem. Et nõ componat ſup naſum ligamentũ: quoniam facit ipm latum niſi ſit illic eminentia magna ⁊ timeat ꝑm eam deſcẽſio.

¶ Ponit curã. ⁊ ꝑmo ponit curã qñ naſus frangit in ptib⁹ ſupioribus. z° ponit curã qñ frãgit in partibus iferioꝛib⁹. ibi ſcõa (¶ Cũ aũt accidit in partib⁹) Dicit ſic de ꝑma parte q; oꝛ vt feſtinet reſtauratio naſi in die ꝑmo ⁊ nõ ptranſeat decimũ. Et ſcias q; qñ fractura naſi fit in partib⁹ ſuperioꝛibus magis ꝯueniẽs ⁊ rectius regimẽ in ea ẽ vt ſumatur filus deceẽter factus: ⁊ itromittat cum facilitate in naſum vſq; ad alchaiaſem. i. ad ptes vbi fit odoꝛat⁹ ⁊ teneat hũc filũ cũ manu ſua ⁊ cũ manu altera equet naſuz quouſq; equet. Deinde ſubtiliet medicus in itromittẽdo liciꝛnium cõſeruãs naſum in figura ſua. Et melius gdẽ eſt vt iſtud liciniũ fiat ex lino. ⁊ maioꝛ cautela ẽ vt liciniũ intromittat in ambas nares. dato q; leſio ſit tñ in vna nare. ⁊ ponit qñq; licinium in latere vno quouſq; puenit ꝯfirmatio ⁊ reſtauratio ꝯpleta. Et ſubdit q; nõ dz poni ligamẽtũ qñ facit naſuz latũ niſi eſſet multũ magna eminẽtia: ⁊ retineat naſus ꝑm eũdem ſenſum. Deinde cũ dicit.

¶ Cum aũt accidit in partib⁹ iferioꝛibus: tunc poſſe eſt vt equet cũ duobus digitis duaꝫ manũ ſicut duob⁹ indicibus aut duobus auricularibus. Et qñ accidit in hac diſpõne apa: tũc vnguentũ diaglon ẽ bonuz valde: qñ ſedat apa ⁊ cõſeruat iterũ figuram equatiõis ⁊ ꝯfoꝛtat. ſilr medicamẽ factum cuz aceto ⁊ oleo ⁊ ſimilia ⁊ minuto turis ſup qõ puluerizet cinis: ⁊ emplaſtret cum eo. Et qñ fractura eſt attritio aperta tũc nõ eſt poſſe vt redeat cum ea ad rectificatiõnẽ niſi poſtq; findit ⁊ extrahit cõminutio oſſiũ ⁊ cum ſutura eius: ⁊ puluerizent deſup pulueres. Et qñ accidunt iclinatio ⁊ ſepatio cartilaginis tunc equa eaz violẽter: deinde liga eaz ligatura cõſeruãte eam ſuper illud et ẽ vt ponas ligamẽtũ extenſuz ex latitudine ceruicis ſuper quaz eſt iclinatio ex eis quib⁹ ſit facile hoc ligamentuz. ⁊ bonuz ẽ vt ſumas marginẽ pãni foꝛtis: aut coꝛrigiã cui ſit latitudo digiti vni⁹ ⁊ leni vnam extremitatũ eius cũ glutino piſciuz: ⁊ glutino coꝛũ vaccini: aut cũ gũma aut cum reliquis glutinationẽ faciẽtibus: ⁊ iuiſca ipſam ſuper extremitatẽ naſi ex latere ſup qõ eſt iclinatio donec exiccet ſup ipm ⁊ reducat naſus ad ſitum ſuũ cum violẽtia. deinde extẽde illã coꝛrigiam: aut pannũ donec equet cũ eo ⁊ iclina ipz ad lat⁹ diuerſum iclinationi ꝓme ⁊ reſtaura ipſum ſuper collum ⁊ liga ipſum ligamẽto tenente ipm ſecundum illam foꝛmã ⁊ emplaſtra cũ emplaſtris que ſunt neceſſaria.

¶ Ponit curã qñ naſus frangit in partibus iferioꝛibus. ⁊ dicit ſic: q; cũ fractura accidit in partibus iferioꝛib⁹ naſi. tũc poſſe eſt vt equet fractura iſta cuz duob⁹ digitis ſic cũ duobus indicib⁹ aut cũ duobus auricularibus. Et ſubdit q; qñ in hac diſpõne accidit apa: tunc vnguẽtum diaglon ẽ bonuz: qm̃ ſedat apa ⁊ ꝯſeruat figurã equationis ⁊ ꝯfoꝛtat ⁊ ponit alia medicamina que ẽt ſunt bona ⁊ ſunt nota Et ſubdit q; qñ in fractura accidit attritio manifeſta: tũc nõ ẽ poſſe vt redoleat cuz iſta fractura naſus ad reſtauratiõem naſi poſtq; ſcindit ⁊ extrahit ꝯminutio oſſium. ⁊ cũ ſutura eius. Et puluerizet deſup pulueres conueniẽtes. ⁊ qñ accidit in naſo inclinatio ⁊ ſeparatio cartilaginis. tunc equa iſtã ſeparationẽ violẽter. Deinde liga cũ ligatura cõ ſeruãte eam reſtauratiõem ꝑm q; ẽ conueniẽs ⁊ eſt talis ligatura vt ponas ligamentum ⁊ ſumas marginẽ pãni foꝛtis aut coꝛrigiã cui ſit latitudo vnius digiti. Et line vnam extremitatẽ eius cũ glutino piſciũ aut cuz alys glutinantibus: ⁊ iuiſca iſtũ pannũ ſup extremitatẽ naſi ex latere ſuper qõ ẽ iclinatio donec exiccet ⁊ reducat naſus ad ſcitũ ſuum cum violentia: ⁊ extende coꝛrigiaz illã aut pãnũ donec equet cũ eo ⁊ emplaſtra cũ emplis neceſſarys.

¶ De fractura furcule. CAP. IIII.

Furcula frangitur: aut ꝓpter pondus delatũ: aut ꝓpter caſuz magnum: aut ꝓpter pcuſſionẽ vehementem.

¶ Poſito cap⁹ de fractura naſi. ponit cap. de fractura furcule. ⁊ duo facit. qz ꝑmo ꝑmittit. z° ponit curã. ibi z° (Amplius furcule reſtauratio) Dicit ſic de ꝑma pte q; furcula frãgitur aut ꝓpter põdus dilatum aut ꝓpter curſum magnũ aut ꝓpter percuſſiõem vehemẽtẽ. Deide cũ dicit.

¶ Ampli⁹ furcule reſtauratio fit difficilis ⁊ idiget ſubtiliatiõe. Dixerũt in reſtauratiõe eius: ſi ꝯtrahit ꝓpe caſſum erit deſcenſio capitis adiutoꝛij ferius minus. Inqt. Et qñ ꝯhibitur furcula in duas medietates: tũc fac ſedere ifirmũ ſuper ſedẽ ⁊ teneat miniſter adiutoꝛiũ in quo eſt furcula fracta ⁊ extẽdat ipm ad exterioꝛa ⁊ ad ſupioꝛa iterũ ⁊ extẽdat miſter itez ceruicẽ ⁊ humez iclinatũ cũ q̃ſtitate q̃ ẽ neccia. Et equet medic⁹ cũ digitis ſuis illud q; ẽ eminẽs impellẽs ipm ⁊ q; ẽ ꝯcauũ cõmoueat añ ⁊ retro ⁊ extrahat ipm. Et ſi idiget in illo extenſiõe plũma ponat ſub titillico pilã magnã de pilis ⁊ eleuet cubitũ donec approximet ipz coſtis: qm̃ extẽdet ꝑm q; vult. ⁊ ſi icidit extremitas furcule ad iteꝛioꝛa frãgẽdo: aut nõ obedit cũ attractõe medici ⁊ nõ ſuſpẽdit: qm̃ ẽ ad ꝓfundũ plurimũ: tũc ꝓſterne ifirmũ ſup collũ ſuũ ⁊ pone ſub hũero puluinar gibboſum ⁊ demerge humez ei⁹ ferius donec eleuet ad os furcule: deide eq̃ ipm ⁊ rectifica cũ digito tuo ⁊ ſtringe.

¶ Ponit curã. ⁊ duo facẽ. qz ꝑ facit ꝟ. z° oñdit qũo extremitates furcule nõ frãgunt. ibi z° (Et extremitas vo eius) Dzia in duas. qz ꝑ Aui. facit qõ dcm̃ ẽ. z° docet curare qñ frustũ aliqõ lederet. ibi z° (Qz ſi ifirm⁹ inuenerit) Dicit ſic õ ꝑma pte. q; reſtauratio furcule fit difficilis ⁊ idiget ſubtiltatiõe. Dixerũt. ſ. antiq in reſtauratiõe furcule ſi cõtrahitur ꝓpe caſſum. ſ. pectoꝛis erit deſcenſio capitis adiutoꝛy minus. Et quãdo ꝯtrahit furcula in duas extremitates: tũc fac ſedere ifirmum ſuper ſedem ⁊ miniſter teneat

adiutoriū in quo ē furcula fracta. Et extendat adiutoriū ad superiora ⁊ inferiora.iterū extēdat ceruicem ⁊ humer. Et medicus equet cuz digitis suis illud quod est eminēs ipellendo illud qđ est eminēs.⁊ cōmouendo ante ⁊ retro qđ est concauū. Et si indiget in illo extēsione ponat medicus sub titillico pilā magnā de pilis:vt eleuet cubituz donec approximet ipsum costis:qm extendet ꝑm q vult. Et subdit q si furcula iciditur ad interiora:⁊ non obedit cum attractione medici:tunc prosterne infirmum sup collum suū:⁊ pone sub humero puluinar gibbosuz.⁊ demerge humerum eius inferius donec eleuet ad os furcule. deinde equa ipm ⁊ stringe. Deinde cū dicit.

¶ Qz si infirmus inuenerit puncturaz ex deambulatione manus super ipm tūc frustum punxit ipm:ꝑm scitū ergo scinde ⁊ aufer frustuz ⁊ fiat illud a te cuz facilitate. ⁊ ꝓpter hoc si fuerit frustum subtus. ⁊ vt nō disrumpas sipbac pectoris itromitte instrumētum conseruans sipbac pectoris sub osse. deinde frange os. Qz si nō acciderit apostema calidū:tūc sue scissurā ⁊ icarna eam. Et si accidit apostema calidū tunc infunde puluillos cum oleo aliquo. ⁊ si dimittit caput adiutorij apud fracturā cum frusto furcule ad interiora:tunc oz vt suspēdat adiutoriū cuz ligamento lato ⁊ eleuet ad partē ceruicis: ⁊ si frustū furcule fuerit iclinatum ad superiora. ⁊ illud qdem parum fit:tūc nō suspendatur adiutorium:sed resupina illū cuius est furcula fracta sup dorsuz suū: ⁊ subtilia regimē eius ⁊ stringet furcula in mense ⁊ minus. De furcula aūt dixerūt q furcula nō seiungit ex latere intrinseco:quoniam annexa est pectori nō seiuncta ex eo. ⁊ ꝓpter hoc non mouetur ex hoc latere. ⁊ si percutiatur exterius vehementer ⁊ separetur.tunc ipsa equetur ⁊ curatur curatione qua curatur cum frāgitur.

¶ Ponit curā quando frustuz aliquod lederet. ⁊ dicit sic. q si infirmus inuenerit puncturaz ex deambulatōe manus super pectus.tūc frustuz pungit.ergo stringe ⁊ aufer illud frustuz.⁊ talis ablatio fiat cum facilitate:⁊ pone istrumētum qđ custodit sipbac pectoris.deinde incide os ⁊ extrahe:⁊ si nō accidit apostema calidū:tūc sue fissuram ⁊ icarna eam. Et si accidat ap̄a calidum:tūc infunde puluillos in oleo ro. Et subdit q si caput adiutorij dimittit.i.deprimitur apud fracturam:tūc oz vt suspēdatur cum ligamēto lato.⁊ eleuet ad partem ceruicis. Et si frustum furcule fuerit iclinatum ad superiora:tūc oz vt nō suspēdat adiutorium:sed resupina ipm cuius furcula est fracta sup dorsum suū. Et subtilia regimē.⁊ restaurabit furcula in mense ⁊ minus. Et subdit q qdam antiqui dixerūt q furcula nō stringit a latere intrinseco:quoniā est annexa pectori: nō seiūcta a pectore:⁊ ꝓpter hoc nō mouet furcula.i.non dislocat ex hoc latere.⁊ si separet ⁊ percutiatur exterius, tunc ap̄a equatur. Deinde cū dicit.

¶ Extremitas vero eius que sequtur humer ⁊ separat ab eo nō dislocatur plurimū: quoniaz lacertus qui hz duo capita,phibet eam ab hoc ⁊ ꝓhibet eam iter caput spatule. ⁊ non mouetur furcula motu vehemēti. quoniam ipsa nō est posita nisi vt separet pectus tāruz ⁊ dilatet ipm: ⁊ ꝓpter hoc facta est furcula hoi soli inter reliqua aialia. Qz si accidat ei dislocatio ex luctamine:aut re alia simili huic:tūc ipa equetur ⁊ itromittat ad locū suum cū manu ⁊ pullillis plurimis q ponunt sup eam cū ligamento qđ oz. Et conuenit hec curatio extremitati humeri iterū cū separat: ⁊ reducit eam ad locū suum. Et illud quo ligat furcula humero ē humerus ⁊ os cartilaginosum: ⁊ ipm igrossat in macilentis. ⁊ cū remouet existimat ille cui nō est experiētia q caput adiutorij iam separatuz est: ⁊ exiuit de loco suo. caput enim spatule videtur tunc vnum ⁊ videtur locus a quo ꝓmutatū est cōcauum. vez oz vt distinguatur significationibus quas experiemur post.

¶ Oñdit quomō extremitas furcule non dislocat. ⁊ dicit sic. q extremitas furcule que sequit humer ⁊ separat ab humero nō dislocat plurimū:quoniaz lacertus hīs duo capita ꝓhibet eam dislocari. Et caput spatule ꝓhibet eaz ⁊ furcula mouet motu vehemēti qm furcula nō est posita nisi vt separet pectus ⁊ dilatet ipm. ⁊ ideo facta est furcula hoi soli inter reliqua aialia. Et subdit q si furcule accidat dislocatio aut ex luctamine aut ex re aliqua.tūc ipa furcula equat ⁊ itromittit ad locum suū cuz manu ⁊ pullillis plurimis qui ponunt sup eam cū ligamento qđ oz. ⁊ hec curatio ꝓuenit extremitati humeri cum separat. Et subdit q illud quo ligat furcula humero est os cartilaginosum. ⁊ tale os igrossat in macilētis:⁊ cuz istud os remoueat a loco suo extimat ille cui nō est experiētia q caput spatule sit dislocatuz ⁊ exiuit de loco suo:verūtamen opz vt distinguatur significationibus.

¶ De fractura spatule. CAP. V.

Spatule qdē locus lat⁹ parū frāgitur. Plurimū.n.quod accidit de fractura eius accidit marginibus ⁊ lateribus ⁊ frustis. ⁊ quādo accidit cognoscit tactu: ⁊ per illud qđ sequtur ea de pūctura. Verū plurimū accidit ei scissura quā significat asperitas que cognoscit tactu ⁊ dolore locali: ⁊ punctura si fuerit:lz nō sint reliqua signa. ⁊ fortasse accidit fractura ad interiora ⁊ significat ipsaz icisio accidēs ⁊ crepitatio lenis quā ꝓcipit auditus cū crepitat miser cū ea. ⁊ inuenit ꝑ attractionem manus qua cōsequtur eā ⁊ dolorem.

¶ Posito cap⁹. de fractura furcule.ponit capl'm de fractura spatule.⁊ duo facit.q; p̄mo p̄mittit.scđo ponit curā.ibi scđa (Cura eius ē) Dicit sic de p̄ma parte.q locus lat⁹ spatule parū frangit.plurimum.n.qđ accidit de fractura spatule accidit in marginibus ⁊ laterib⁹ spatule ⁊ frustis ei⁹. Et qm fractura spatule accidit cognoscit tactu ꝑ illud qđ sequtur eam de pūctura. Verum plurimū accidit ei scissura quaz significat asperitas que asperitas cognoscit tactu ⁊ dolore locali ⁊ punctura.dato q nō sint relique fissure. ⁊ subdit q fortasse accidit spatule fractura in īteriora:⁊ significat ipsam crepitatio quā recipit auditus:⁊ inuenit dolor in loco. Deinde cum dicit.

¶Et cura eius iterum est subtiliatio manus ⁊ bonitas conuenientie impulsionis ab inferiori bus ⁊ equationis. ⁊ fortasse indiget ventosis secundum q̄ existimo donec attrabatur ad superiora ⁊ equetur cum cautela a nocumēto in aggregatione materiei. Frustula autē spatule cum frāgunt̄ si sunt inquietātia pūgentia ⁊ ledentia: tūc necessariū est extrabere ea. ⁊ si sunt geta equent̄ ⁊ ligentur ligamētis similib⁹ ligamētis furcule. Et ozt dormiat hīs fracturaz spatule sup latus sanū nō sup aliud.

¶Ponit curam ⁊ dicit sic q̄ cura fracture spatule est subtiliatio manus ⁊ cōuenienter equare ⁊ fortasse indiget vē tosis ꝼm q̄ extimo donec spatula attrahat̄ ad superiora: ⁊ equetur cum cautela ne accidat nocumentuz de aggregatione materiei: frustula aūt spatule cum frangūtur si sunt inquietātia pungentia ⁊ ledētia. tūc est necessariuz extrahere ea. Et si ista frustra sint geta. tunc ligentur ligamentis similibus ligamētis furcule. Et hīs fracturaz spatule: ozt vt dormiat sup latum sanum.

¶De fractura cassi thoracis. CAP. VI.

ACcidit casso scissio sicut ligno ⁊ accidit fractura ad iteriora. Et primū quidem cognoscit̄ sonitu sensato per tactum ⁊ auditū: ⁊ q̄ñq̄z inuenis ipsam manifestā cuius due partes sunt manifeste: ⁊ cum extēsione doloris. Scōm vero sequūtur accidētia mala ex cōstrictione anhelitus ⁊ tussi sicca ⁊ fortasse patiens illud spuit sanguinez. ⁊ quādoq̄z generat̄ ex eo putrefactio vel aminis.

¶Ponit capl'm de fractura cassi pectoris. ⁊ duo facit. qz p̄mo p̄mittit. scōo ponit curā. ibi scōa. (Et cura istoz̄ est cura) dicit sic ō p̄ma parte. q̄ casso pectoris accidit scissio sicut ligno. i. sicut scindit̄ lignuz. ita potest scindi cassum pectoris. Et accidit q̄ frangit̄ ad iteriora. Et scissio cognoscitur sonitu sensato per tactū ⁊ audituz. Et quādoq̄z inuenis scissuraz manifestā. cuius sunt due partes manifeste. ⁊ cū dolore extensiuo. Scōm vero. i. fracturam ad iteriora sequunt̄ accidentia mala ex cōstrictione anhelitus ⁊ tussis. Et quandoq̄z patiens istam fracturam spuit sanguinem: ⁊ quādoq̄z generatur super istam fracturam putrefactio vel aminis. Deinde cum dicit.

¶Et cura istorum est cura illius qui hz illud in humero: ⁊ si iclinatur iferius: tūc cura est illa que descripta est in cōpressione furcule depresse per fracturā. ⁊ si igrediuntur coste administra super eas ligamētum factum ex lana cum reuolutione post ligamēta posita super eas de subtus cum rectitudine: deinde aggrega extremitates duorum ligamentorum ⁊ liga eas ad inuicem: quoniam ipse ꝓhibent ligamenta reuoluta a solutione.

¶Ponit curam ⁊ dicit sic: q̄ cura istoz̄. s. patientiū fracturam in pectore est cura illoz̄ qui hūt fracturam in humero. Et si cassuz pectoris iclinatur inferius. tūc cura est illa que dicta est in cōpressione furcule depresse ꝓpter fracturam. Et si coste ingrediunt̄ ad iteriora: tūc administra ligamēta conuenientia. deinde administra ligamentum factum ex lana cum reuolutione. deinde aggrega extremitates duorum ligamētorum simul: quoniā ꝓhibent ligamēta reuoluta a solutione.

¶De fractura costarum. CAP. VII.

QUstis veris septem accidit fractura duobus laterib⁹. Falsis vero accidit fractura a latere dorsi. Et quoniā extremitas alia ē cartilago hypocūdriorum ꝼm q̄ sciuisti nō accidit ei attritio. Cognitio autem fracture costarū est facilis que nō occultatur tactui ꝓpter illud qō sentit̄ de asperitate ⁊ motu in nō suo loco ⁊ fortasse auditur si auscultat̄ crepitatio occulta.

¶Ponit capl'z de fractura costaz̄. ⁊ duo facit. qz p̄mo premittit. zº ponit curā. ibi scōa (Qz si fuerit iclinatio) Dicit sic de p̄ma parte: q̄ costis veris que sunt septē accidit fractura a duob⁹ lateribus: sz costis falsis accidit fractura a latere dorsi. ⁊ qz extremitas alia istarū costarū est cartilago. sicut sciuisti. iō nō accidit ei nisi attritio. Sed cognitio fracture costaz̄ est facilis q̄ non occultat̄ tactui: ⁊ fortasse si auscultat̄ sentit̄ crepitatio occulta. Deinde cū dicit.

¶Qz si fuerit iclinatio coste ad iteriora: ⁊ significāt eam accidentia pleuresis ⁊ est fortasse cū ea sputū sanguinis tūc nō audēt restauratores curare ipsam cum extensione ad exteriora propter defectū ingenij: quoniam illud est difficile absq̄z ventosis. ⁊ quoniā ex ventosis timetur q̄ aggregetur materia plurima ad iteriorez locū ⁊ est in ea illud qō est de corruptione. Qz si expellis eas ⁊ nō ꝓlongas retentiōem earum nō est malū. Verum quādoq̄z cibant infirmū cibis iflatiuis valde: vt ifletur venter eius ⁊ comprimat iflatio fracturam ⁊ ꝓpellat eam ad exteriora. Et hoc quāuis sit de illis a quibus in q̄busdam horis nō est excusatio: est tamē causa magna ad faciendū vt accidat apostema. Inqt quidam sapientū. Opz vt cooperiat̄ locus cuz lana infusa in oleo calido: ⁊ ponant̄ pulvilli in eo qō est iter costas donec repleat̄ vt fit ligamentum equale quādo inuolui t̄ ꝼm rotunditatez: sicut narrauimus in pectore: deinde ponatur sicut ponit̄ in habentibus pleuresim ꝼm quātitatem cōuenientez ossi. Et si oppressserit nos res vehemēs ⁊ os pungit velamen pūctura ledente. tūc opz vt findat̄ cutis ⁊ discooperiat̄ illud qō discoopertū est de costa: deinde ponat̄ sub eo istrumentum qō ꝓseruat sipbac vt nō egrediatur sipbac ⁊ icidantur cum facilitate ossa q̄ pungūt ⁊ exire facias. Deinde si nō accidit apostema calidū aggregent̄ fissure ⁊ medicent̄ cuz vnguēto. Et si accidit ei apostema caliduz cooperiat̄ cum pulvillis ifusis in oleo: ⁊ cibetur infirmus ⁊ curet̄ cum eo qō sedat apa calidum ⁊ resupinet̄ sup latus qō leue est sup ip̄m.

¶ Ponit curã: ⁊ dicit sic: ꝙ si inclinatio coste fuerit ad exteriora: ⁊ significãt talẽ inclinationẽ accidẽtia pleuresis: tũc restauratores nõ audẽt curare ipsaz ꝓpter defectũ ingenij: qm̃ talis curatio est difficilis absq; vẽtosis: ⁊ ex ventosis timet̃ ꝙ aggregeat̃ mã plurima: ⁊ est timor ne aposte-met. Et si expellas istas vẽtosas siue curas: ⁊ nõ retineas eas nõ est malũ. Sz quidã medici qũq; cibãt infirmũ cibis inflatiuis vt inflet̃ vẽter infirmi: ⁊ inflatio cõprimat fracturã ad exteriora: ⁊ talis cura q̃uis sit de illis a ꝙbus nõ fit excusatio est tñ magna causa vt accidat apostema. Et subdit ꝙ qdã sapiẽtũ dixit ꝙ oz vt locꝰ fracture cooperiat̃ cũ lana ifusa i ol̃o calido: ⁊ ponant̃ pulullli in eo vacuo qõ ẽ iter costas vt ligatura fiat eq̃lis sicut narrauimꝰ in pectore: deinde ponat̃ ligamẽtũ sicut ponit̃ in patiẽte pleuresim fm q̃titatẽ ꝓueniẽtez. Et si res vehemẽs. i. fractura vehemẽs oppꝫsit vocẽ ⁊ os pungit velamẽ punctura ledẽte: tũc oz vt scindat̃ cutis ⁊ diſcopiat̃ illud qõ diſcoptũ est de costa: deinde ponat̃ sub costa ĩstrumẽtũ qõ ꝓseruat ſiphac. Et incidant̃ cũ facilitate ossa que pũgunt ⁊ exire faciens. Deinde si nõ accidit ap̃a calidũ aggregentur scissure: ⁊ medicent̃ cũ vnguẽto. Et si accidit ap̃a calidum coopiat̃ cũ puluillis infusis in oleo: ⁊ cibet̃ infirmꝰ: ⁊ curet̃ cũ eo qõ sedat apostema calidũ: ⁊ resupinet̃ sup illud latꝰ qõ est leue infirmo.

¶ De eo qõ accidit spõdilibꝰ de fractura. CAP. VIII.

Aliquit paulus. ¶ Rotũditatibꝰ spõdilium accidit qñq; attritio: sed fractura parũ accidit: ⁊ tunc minuit̃ ſiphac: ⁊ nucha: ⁊ nucha ipsa: ⁊ cõicãt cis ambabus nerui in nocumento: ⁊ sequit̃ ea vtraq; morꝫ si accidat illud spõdili colli. ⁊ ꝓpter hoc oz vt p̃mittamꝰ sermonẽ ⁊ enũciemꝰ p̃ditionẽ factã. Et si est pol̃e vt p̃sumamꝰ ⁊ auferamꝰ os ledẽs cũ scissiõe: tũc illud est. ⁊ si nõ: oz vt visitemus eos cuz regimine qõ sedat ap̃ata calida. Et si remanet aliqd ex ꝓtibꝰ eminẽtibꝰ spõdilis ex qua sũt que noiant̃ spine. ¶ Nã illud qõ cadit velociter sub dies cũ volumꝰ eiꝰ cõminutionẽ: quoniã illud qõ coninuctũ est mouet̃ ⁊ separatur a loco suo: tunc oportet vt auferat̃ illud scindendo cutem exterius: deinde aggregetur cum futura ⁊ administret̃ in eo curatio incarnatiua.

¶ Posito capitulo de fractura costarum: ponit capitulum de fractura spondilium: ⁊ duo facit: quia p̃mo ponit curã fracture spondilium. secundo ponit curã quando frãgit̃ os ab albutbil. secunda ibi. (Et frangitur os albutbil.) Dicit sic de prima parte. ꝙ ¶ Paulus dixit ꝙ rotunditatibus spondilium quãdoq; accidit attritio: sed fractura parum accidit spondilibus: tunc minuunt̃ ſiphac ⁊ nucha: ⁊ leduntur nerui: ⁊ aduenit morꝫ. Et si accidit fractura spondilibus colli: tunc oportet vt presumamus: ⁊ p̃mittamus productionez infirmi. Et si est possibile vt auferamus os ledens cum scissione: tunc illa est cura: ⁊ si nõ tũc visitemus infirmũ cum eo qõ sedat apostema calidum. Et subdit ꝙ si remanet aliquid de ꝓtibꝰ eminentibus spõdiliũ: tunc equa: ⁊ si est aliquid cõminutũ: tunc oportet vt scindatur: ⁊ extrabatur os cõminutum. deinde aggregetur scissura: ⁊ administretur curatio incarnatiua. Deinde cum dicit.

¶ Et si frangit̃ os alkaeil in iferiore ꝓte alcha-tim: ⁊ alobosos: tũc ĩtromittat̃ digitus idex sinistre manus in anũ: ⁊ equet̃ os fractũ cũ eo ⁊ cũ manu altera fm ꝙ pol̃e est. ⁊ si senserimus os fractũ iã separatũ esse: tũc oportebit iterũ vt auferat̃ cũ scissiõe sicut diximꝰ: deinde administretur ligamentum qõ cõuenit ano ⁊ curatio conueniens ei.

¶ Ponit curaz qñ frangit̃ os ani: ⁊ dicit sic: ꝙ qñ fgangit̃ os alkaeil. i. os existẽs in partibꝰ inferioribꝰ ani: tũc ĩtromittat̃ digitus idex sinistre manꝰ in anũ: ⁊ equet̃ os fractũ fm qõ est pol̃e. ⁊ si senserimꝰ os fractũ iaz separatũ cẽ tũc oz iterũ vt auferat̃ cũ scissione: deinde administret̃ ligamentũ qõ ꝓuenit ⁊ curatio ꝓueniens.

¶ De fractura adiutorij. CAP. IX.

Si adiutorij cũ spargit̃ fm plurimuz nõ declinat nisi ad exteriora: q̃re opz vt tu facias illud qõ oz fieri in reditione fracture eius sicut est fm qõ scisti: ⁊ tãge ipsaz manu tua: ⁊ equa equatio vltima: ⁊ liga eã cũ ligamẽto ascẽdente etiã vsq; ad humerũ: ⁊ stringe cũ eo si est ꝓpria illi: deinde ligamẽto cõi fz qõ scinisti etiã vsq; sub cubito si fuerit fractura ꝓpinq̃ cubito: postea liga ipsaz ligamẽto tertio ascendẽte ab inferiori vsq; supius: ⁊ suspẽde manũ angulariter ne multiplicet̃ eius suspẽsio extendẽdo: qm̃ ẽ malũ: ⁊ melꝰ qdem ẽ vt stringat̃ adiutoriũ ad pectus fm angularitatẽ in cubito vt nõ moueat̃: ⁊ ꝓprie qñ fractura est ꝓpe cubituz.

¶ Ponit capl'm de fractura adiutorij. ⁊ diuidit̃ in partes tot quot ponit regulas de fractura adiutorij. partes erũt note legendo litterã. Dicit sic: de p̃ma parte. ꝙ os adiutorij cũ frangit̃ fm plurimũ non declinat nisi ad exteriora: q̃re oz vt tu medice facias redire fracturaz. Et tange fracturã: ⁊ equa eã manu tua equatiõe bona ⁊ vltima: ⁊ liga eã cũ ligamẽto ascẽdente vsq; ad humerũ: ⁊ stringe cũ eo: deinde liga alio ligamẽto cõi vsq; ad cubituz: postea liga ligamẽto tertio ascendẽte ab iferiori ad supeius: ⁊ suspẽde manũ angul'r ad collũ: ⁊ ne multũ suspẽdat̃ extẽdendo: qm̃ est malũ. Et melius qdez est vt adiutoriũ stringatur ad pectus fm angularitatẽ in cubito vt nõ moueat̃: ⁊ ꝓprie qñ fractura est ꝓpe cubituz. Deinde cum dicit.

¶ Ergo pone sup ligamẽta: aut aquã ⁊ acetũ: aut aquã solã si fractura adhuc nõ apostemat̃ ⁊ fac ipsaz ex lino cuiꝰ latitudo sit q̃ttuor digitorum non plus. Et si iã superuenit ei spaciũ ⁊ apostema est: tunc pone ipsaz ex lana ⁊ ablue ipsaz in oleo si tibi possibile ẽ: ⁊ si nõ fuerit aliquid ꝓhibens nõ soluas vsq; ad septẽ: ⁊ qõ ẽ post cos vsq; ad decẽ: tũc solue ⁊ liga cũ astellis: ⁊ si defensio vocat te ad aliud: tũc solue in tertio. ⁊ est illud ad qõ inclinat̃ ℍyp. qm̃ aufert nocumẽta lz noceat restaurationi. Verum i qualitate ponẽdi astellas: oz vt sufficiat tibi illud qõ tibi declarauimus in ca. suo ⁊ nõ separes ab ea strictura ad minꝰ vsq; ad. xl. dies.

¶ Ponit secūdā regulā: ⁊ dicit sic: ꝙ tu debes ponere sup ligaturā aquā sup. aut aliqd repcussiuuz vt ꝓhibeat apostema: ⁊ hoc si fractura nō adhuc apostemat: ⁊ fac ligaturaz ex lino: cuius latitudo sit q̄ttuor digitoꝝ nō plus. Et si iaz supuenit apostema: tūc pone ligaturā ex lana ifusa in oleo calido: ⁊ si nō fuerit aliqd ꝓhibēs nō soluas ligaturā vsq; ad septimū: ⁊ qō est post septimū vsq; ad decimū: tūc solue ⁊ liga cuz astellis. Et subdit ꝙ si defensio vocat te ad illud qō ꝓcipit ypoc. s. vt ponant astelle añ decimū diē sup. lz noceat restauratiōi sz in q̄litate ponēdi astellas: oz vt sufficiat tibi illud quod declarauimus in capitulo suo. Et non separes stricturaz vsq; ad minus q̄z decem dies. Deinde cum dicit.

¶ Et quādo indiges ꝼz cōsuetudinē extensione vehemēti: ⁊ nō obedit tibi: ⁊ nō excusaris auxilio alicui⁹ adiuuātis te: tūc fac sedere infirmū sup sedē subleuatā: ⁊ sit ad stātē plus declinis q̄z ad sedentē: ⁊ appodiet sup gradū scale: aut qō simile sit ex eis q̄ scimisti i capl'o dislocatio-is: ⁊ locus ille sit planus fact⁹: ⁊ mollificat⁹: init⁹. deinde suspēde in humero eius aliqd graue extēdens ipsuz ad iferioza. cū ergo extenderis extēsione quesita: tūc liga cuz vitta forti sub fractura: ⁊ supza illā ⁊ fac dormire ifirmū resupinū: ⁊ extende illud qō ligasti vitta cum fortibus vittis vsq; subtus ⁊ ad superioza: in illo enim est sufficientia.

¶ Ponit tertiā regulā: ⁊ dicit sic ꝙ qñ tu medice indiges extēsiōe vehemēti vt restaures adiutoriū q̄re nō obedit tibi ⁊ nō excusaris auxilio alicui⁹ iuuātis: ex tūc fac sedere ifirmū sup sedē subleuatā: ⁊ sit ifirm⁹ plus declinis ad stātē i pedib⁹ q̄z ad sedētē: ⁊ apodiet ifirm⁹ sup gradū scale: aut sup aliqd qō sit sil'e gradui scale: ꝼz quod dictuz est in capl'o dislocatiōis adiutoꝝ. Et ille locus sup quē ponitur ifirmus sit lenificatus ⁊ planus: deinde extēde ad iferioza: ⁊ cū extenderis tūc eq̄ ⁊ liga cū vitta forti: ⁊ fac dormire ifirmū resupinū: ⁊ extēde illō qō ligasti cū vitta forti vsq; ad sufficientiam. Deinde cuz dicit.

¶ Et qñ fractura est in medio adiutoꝝ pone ligamentū cuz longitudine vna a duabus extremitatibus iuncture: ⁊ si fuerit ꝓpinquioz ad latus pone ligamentū vehemētioris ꝓpinquitatis extremitati longinque q̄z alij: ⁊ si fuerit scissura sola: tunc cura est curatio scissure. ⁊ stringatur super eaz ligamentum.

¶ Ponit aliā regulā: ⁊ dicit sic: ꝙ qñ fractura est in medio adiutoꝝ. pone ligamētū lōgitudinis a duabus extremitatib⁹ vitte. Et si fractura fuerit ꝓpingoz ad lat⁹: tūc pone ligamētū magis ꝓpinquū illi extremitati lōginque q̄z alie extremitati. Et si fractura adiutoꝝ fuerit sola scissura: tūc curatio eius est curatio scissure: ⁊ stringat sup istaz scissurā lagamentū ꝼm qō est cōueniens.

¶ De fractura brachy. CAP. X.

Accidit qñq; vt frangant duo focilia simul: ⁊ qñq; accidit vt frangat vnū eoruz. ⁊ fractura focilis inferioris est vehemētioz ⁊ turpioz q̄z fractura focilis supioris: quoniā singulis fit fractura vni⁹ eoruz. ⁊ illud ideo quoniā focile inferius ē brachiū deferēs: quare eius fractura est deterioz: ⁊ quoniā est nudū carne: tunc est fractura turpioz: ⁊ iterū supius focile suscipit curationem ⁊ sufficit ei extensio parua: ⁊ nō sil'r est inferi⁹ ⁊ ꝓpze si frangantur simul.

¶ Posito capl'o de fractura adiutoꝝ: ponit capl'm de fractura brachy. ⁊ diuidit in ptes tot quot ponit cañ. siue regulas de fractura brachy. partes patebūt exponēdo lr̄az. dicit sic de ꝑma pte: ꝙ qñq; accidit vt frāgant duo focilia brachy. Et qñq; accidit vt frangat vnū duoꝝ fociliū. Et fractura focilis inferioris est vehemētioz ⁊ turpioz q̄z fractura focilis supioris: qñ fractura vni⁹ eoꝝ fit singularis: ⁊ ideo est ꝙ fractura focilis inferioris est fedioz ⁊ turpioz q̄z focile inferius. ⁊ brachiū est deferēs. i. sustentās brachiū: ⁊ qz est nuduz carne. iō eius fractura est turpioz. Et itez qz focile supius suscipit curationē: ⁊ sufficit ei ad restauranduz extensio parua: ⁊ nō similiter est inferius. s. focile. Deinde cum dicit.

¶ Et oportet vt sustentet apud extensionē adiutoꝝ sup alchol: ⁊ est radix vole: ⁊ cognoscitur strictura ligamēti: qñ si accidit ex ea in digito apostema paruuz: aut doloz paruus: tunc ligamētū est equale: ⁊ si nō est tūc est molle: ꝙ si est plurimū supfluuz: tunc est vehemens: ⁊ oportet vt mollificet. ¶ Positio aūt astellarū nō est ex illis que occultent tibi: sed oz vt nō consequant cū longitudine sua volā ⁊ radices digitoꝝ: imo abbreuient ab hoc parūper: nisi necessariū faciat illud ꝓpinquitas fracture iūcture rascete tali. Veruz tunc iterū oportet vt nō tangat albaragi digitoruz.

¶ Ponit secūdā regulaz: ⁊ dicit sic: ꝙ qñ restaurat focile oz vt sustentet sup radicē vole: ⁊ cognoscit strictura ligamenti: qñ si ꝓpter ligaturā accidit in digito apa paruuz: aut doloz paruus: tūc ligamētū nō est equale: ⁊ si nō: tunc ligamētū est molle. Et si ligamētū est multū strictū oz vt mollificet. Sed positio astellaꝝ nō est ex illis que occultent tibi. sz oz vt astelle nō ꝯsequant cū longitudine sua volaz ⁊ digitos: imo abbreuient astelle nisi ꝓpinquitas fracture sit cōsequens rasetam: ⁊ tunc iteruz non oportet vt astelle cōsequant albaragi digitorum. i. extremitates digitoruz. Deinde cū dicit.

¶ Et cuz restaurat ⁊ ligat oz vt suspendat ad collū ꝼm figurā angularē: ⁊ oz vt sit suspensio eius ꝓpze si est eius fractura ad inferioza cum pāno cuius latitudo capiat lōgitudinē brachij totius: qñ si fuerit obuiatio suspēsori ꝓpe fracturā ⁊ reliquū eius separatū a sustētatiōe accidet torpuositas ꝑculdubio ⁊ declinatio super illud qō facit ipsaz sicut volā: imo oz vt sit vola: ⁊ plurimū brachij in suspensorio.

¶ Ponit tertiā regulaz: ⁊ dicit sic: ꝙ cuz brachiū restauratur ⁊ ligat oportet vt suspendatur ad colluz ꝼm figuram angularē. Et oz vt sit suspēsio brachy cū pāno: cui⁹ latitudo capiat totū brachiū: qñ si brachiū nō fuerit equal'r suspēsuz: tūc efficit torpū: ⁊ sic opz vt vola: ⁊ plim brachy sit in suspēsorio: ⁊ hoc qñ fractura brachy fuerit versus partes inferiores. Deinde cū dicit.

¶ At vero si fractura fuerit ad superioza opor-

tebit vt ſuſpenſio ſit ita vt videaſ fractura: ⁊ eleuet duas extremitates ex latere vole: ⁊ ex latere cubiti. Et ſi ſeparatur qđ eſt inter illud erit adiuuans ipſum ad equationē figure: ⁊ ſit ſuſpenſoriuꝫ pānus lenis: ⁊ ſit ſuſpēſio taliter neyllo modo ſit poſſibile moueri: ⁊ vt nō dila tet ipſuꝫ dilatatione laborioſa. Et fortaſſe ac cidit brachio vt reſtaurēt in latitudine circiter viginti ⁊ octo dies.

¶ Ponit aliā regulā: ⁊ dicit ſic: ꝙ ſi fractura fuerit ad ſu perioꝛa: tē oportebit vt ſuſpēſio ſit ita vt fractura videaſ ⁊ eleuet duas extremitates ex ꝓte vole ⁊ cubiti: ⁊ fiat bo na equatio figure: ⁊ pānus ſit ſuſpēſoriū eiꝰ: ⁊ ſit taliter ſu ſpenſio ne vllo mō ſit poſſibile moueri: ⁊ brachiuꝫ fortaſ ſe reſtauratur vſqꝫ ad .xxviij. dies.

¶ De fractura raſcete. CAP. XI.

OSſibus iſtis parum accidit fractura: quoniā ipa ſūt dura valde. Et quādo aduenit eis cauſa aliqua remouet ea a locis ſuis ⁊ non frangit ipſa: quare ſunt vltima ad curationem: quēadmodū dixi mus in diſlocatione.

¶ Ponit capitulū de fractura raſcete: ⁊ dicit ſic: ꝙ oſſibus raſcete parū accidit fractura: quoniaꝫ ipſa oſſa ſunt dura valde: ⁊ quādo aduenit eis cauſa aliqua remouet iſta oſſa a loco ſuo: ⁊ nō frangit ea. quare ſunt vltima ad curatio nez quē admoduꝫ dixi mus in diſlocatione.

¶ De fractura oſſium digitoꝛum. CAP. XII.

IStis iterum parum accidit fractura: imo accidit ſeparatio. Dixerunt qui dam. Si accidit eis fractura opoꝛtet vt ſedeat infirmus ſuper ſedez eleua tam: ⁊ pꝛecipiatur ei vt ponat volaꝫ ſuper ſe dem equalem: ⁊ extendat oſſa fracta miniſter ⁊ equet ea medicus cum pollice ⁊ indice. Et ſi pollex fuerit iclinatus ad inferioꝛa: tūc opoꝛ tebit adminiſtrare ligamētuꝫ deſuper ⁊ fortaſ ſe accidit apoſtema caliduꝫ. Et ad locuꝫ mol lificationis hoꝛuꝫ oſſiuꝫ aggregatur ſuperflui tas plurima: ⁊ coagulaſ velociter: quare ſtrin gitur. ⁊ ſi accidat fractura ſulemi: aut digito ſi eſt pollex opoꝛtet vt ligetur ligamento ꝓpꝛio ei: ⁊ vt ligetur iterum cuꝫ vola vt firmetur: ⁊ non moueatur. Et ſi accidit fractura alicui re liquoꝛuꝫ digitoꝛuꝫ ſi fuerit inder aut auricula ris: tunc ligeſ cuꝫ illo qui appꝛoꝛimat ei. Et ſi eſt de digitis mediꝭs: tunc ligetur cum illo qui eſt ex latere eius: aut ligentur omnes ſm cōti nuitatem ad inuicem: quoniaꝫ eſt melius. Fir mantur eniꝫ ⁊ non m ouenſ: ⁊ ſunt tunc qua ſi ligati ſint cum aſtellis. ſ. oſſa fracta.

¶ Ponit capitulū de fractura oſſiū digitoꝛ: ⁊ dicit ſic: ꝙ oſſiuꝫ digitoꝛ iteruꝫ paruꝫ accidit fractura: imo accidit eis ſeparatio. Et quidā dixerūt: ſi iſtis oſſibus accidit fra ctura: oꝫ vt ſedeat ifirmꝰ ſuper ſedē equalē: ⁊ miniſter ex tendat oſſa fracta: ⁊ medicus equet. Et ſi pollex fuerit in clinatus ad inferioꝛa: tūc opoꝛtebit adminiſtrare ligamē tuꝫ deſup. Et qñqꝫ accidit apoſtema calidū. ḡre cureſ cu ra eius. Et ſi pollici accidit fractura tē oꝫ vt ligeſ ligamē to ꝓpꝛio: vt ligeſ iterū cū vola: ⁊ firmeſ: ⁊ nō moueaſ. Et ſi fractura accidit alicui alteri digitoꝝ: tūc ligeſ digitꝰ cū alio: aut cū oībꝰ alys ꝑꝫ ꝯtinuitatez: quoniā eſt melius et firmanſ melius: ⁊ nō monenſ: ⁊ ſic tūc q̄ſi erūt ligati cuꝫ aſtellis: ita ſunt firmi.

¶ De fractura oſſis anche. CAP. XIII.

OS anche quādoqꝫ frangiſ: ſed raro cum diſpoſitiōe foꝛtitudinis ſue: ⁊ accidit illud ei ꝑꝫ ſemitā cōminutio nis extremitatuꝫ. ⁊ quādoqꝫ findiſ in longitudine: ⁊ quādoqꝫ impelliſ itus ad vētrem: ⁊ accidit poſt iſtas diſpoſitiones iteruꝫ ex doloꝛe ⁊ punctura ⁊ ſtupoꝛe cruris: ⁊ coꝛe ꝓpꝛimum ei qđ accidit adiutoꝛio ex fractura humeri. ⁊ quādo frangitur os latuꝫ qđ eſt ſu pꝛa alꝙoſos: aut finduntur vt ligna lacerti eiꝰ fit res difficilis in rectificatione eius: quare fit vna duarū anchārū declinis ad diminutionē.

¶ Poſito capitulo de fractura oſſiū digitoꝛū. ponit capitu lum de fractura oſſis lati anche. Et nota ꝙ os anche pōt ꝯſiderari duplr. vno mō ꝑ oſſe qđ ītrat in piſcide. altero ꝑ piſcide ipſa: quoꝝ vnūqđqꝫ poteſt frāgi: ⁊ diuidiſ iſtud capitulū ī duas ꝑtes: qꝝ ꝑmo ꝑmittit. z° ponit curā. ibi z ª. (Et cura eius eſt.) dicit ſic de ꝑma ꝑte: ꝙ os anche qñqꝫ frāgitur: ſed raro ꝓpter diſpōnē firmitudinis ſue: ⁊ accit fractura oſſi ſm ſemitā ſm quā extremitates cōminuun tur. i. cōfrāguntſ. Et quādoqꝫ iſtud os ſcindiſ in latitudi ne. Et quādoqꝫ pelliſ iſtud os intus ad vētreꝫ: ⁊ poſt iſtas diſpoſitiōes accidit punctura. Et ꝓpꝛimū ei qđ accidit adꝫ iutoꝛio ex fractura humeri accidit coxe. Et ſubdit ꝙ qñ frangiſ os latuꝫ qđ eſt ſuꝑ anchas. i. os qđ intrat in piſci dem: aut ſcinduntſ lacerti: tūc fit res difficilis in rectifica tiōe: ⁊ ſic vna duaꝝ anchaꝝ efficiſ ꝑua. Deinde cū dicit.

¶ Et cura eius eſt vt iaceat infirmus ⁊ incipi ant duo homines foꝛtes extendere duas co ꝛas eius .ſ. quiſqꝫ coꝛum extendat coꝛam: ⁊ iam ante tenuerimus manus eius vt non feſtinet ad expellenduꝫ illuꝫ qui extendit coꝛam eius: ⁊ icipiāt duo reſtauratoꝛes compꝛime re anchā eius cuꝫ vehemētia ⁊ foꝛtitudine do nec equetur. deinde pꝛeparent ſuꝑ eaꝫ empla ſtrum. poſtea reſupineſ ſuper aliquid qđ ſit ſi cut glomer ex pāno aut ei ſimile ex illis que ha bent duriciē. Et hoc qđ eſt ꝓpꝛimuꝫ ei cuꝫ quo curatur ſpatula iteruꝫ: ⁊ quādo frangiſ ex la tere anche: tunc cura eius eſt cura humeri: ⁊ opoꝛtet vt adminiſtretur humectatio ſuper li gamentuꝫ: ⁊ equentur puluilli ſicut opoꝛtet ⁊ eſt neceſſe vt ſit ſuſtētatū ſuper locū planuꝫ.

¶ Ponit curam: ⁊ dicit ſic: ꝙ cura iſtius fracture eſt vt in firmus iaceat: ⁊ duo homines foꝛtes incipiant exꝛendere coxas infirmi: ita vt vnuſquiſqꝫ extendat coxaꝫ ſuaꝫ: ⁊ ali us teneat manuꝫ infirmi: vt ille qui extēdit coxas nō poſ ſit trahere infirmū: ⁊ reſtauratoꝛes incipiant cōꝑimere anchaꝫ cū vehemētia ⁊ foꝛtitudine donec equeſ: deinde ponatur ſuper coxam emplaſtrū: ⁊ reſupineſ patiens ſuꝑ

glomere qđ habeat ꝓuriciē: ⁊ hoc est ꝓ̄imū ei cuꝫ quo curatur ſpatula. Et qñ coxa frangit ex latere anche: tūc cura est cura humeri. Et oꝫ vt ſup ligamētū administret hūmectatio: ⁊ pulullī equentur ſm qđ oꝫ: ⁊ os oportet vt ſuſtentetur ſuper locum planum.

CAP. XIIII.

¶ De fractura coxe.

CUm coxa frangit necessaria est extēſio vehemēs: deinde equetur ſm foꝛmaꝫ naturalē que est ei: ⁊ est gibbosi tas ſilueſtris partes eius ⁊ concauitas pauca in eius domestico ſm ambulationē foꝛme que est ei in ſanitate: ⁊ obſeruent in diſpoſitiōe fracture medij eius aut extremitatis eius ſuperioꝛa ⁊ inferioꝛis diſpoſitiōis q̄ decē ſunt in ca. adiutoꝛij: ⁊ fit ſtrictura ad ſupioꝛa conſeruans ⁊ retinens.

¶ Ponit curā de fractura coxe: ⁊ diuidit in ptes tot quot ponit regulas de fractura coxe. ptes patebūt exponēdo litterā. dicit ſic de ꝑma pte q̄ cū coxa frangit est neceſſariuꝫ vt vehemēter extēdat: deinde equet ſ̄z foꝛmā nāle: q̄ foꝛma nālis coxe est vt ſit gibboſa a pte ſilueſtri: ⁊ ſit ꝯcaua a parte domeſtica ſ̄z q̄ est in ſanitate. Et obſeruet in diſpoſitione fracture q̄ pars coxe est fracta ſm q̄ dictū est in. c. adiutoꝛy. Et fractura verſus partes inferioꝛes ſit cōſeruans ⁊ retinens. Deinde cuꝫ dicit.

¶ Diꝛerūt: qñ frangit cōuertit ad loca anterioꝛa ⁊ ad exterioꝛa: ⁊ illō ió est. qñ ipſa ē lata ab hac parte ꝑ naturā: ⁊ equetur manibus ⁊ ligamentis: ⁊ ſpecieb⁹ extenſionis que ſunt ſm eq̄litatē ſtrigēdo ligaturā ſup̄ mediū fracture. Et ſi fractura fuerit ꝓpe caput coxe: tūc ſoluat ligamētū: ⁊ in medio coxe inuoluat lana: vt nō incidat carneꝫ. Et ponat mediuꝫ ligamenti ſup̄ pectines ligādo verſus ptes ſupioꝛes ⁊ inferioꝛes. ⁊ ſi fuerit fractura in eo qđ ſeq̄t genu: tūc ligamētū ꝓcedat verſus ptes ſupioꝛes ⁊ inferioꝛes plus: ⁊ equet mēbrum iſtud infirmo iacēte ſuper faciem ſuaꝫ: ⁊ crure eius extenſo. Deinde cum dicit.

¶ Et ſi fuerint oſſa pungentia: tunc oꝫ vt equētur ſicut diximus multotiēs ⁊ que ex eis eleuantur capiatur. ¶ Regimē vero ſit ſm qđ diximus in curatiōe adiutoꝛij: ⁊ os qđē coxe ſtringitur

in quinquaginta noctibus.

¶ Ponit tertiā regulā: ⁊ dicit ſic: ꝙ ſi aliq̄ oſſa fuerint pūgētia: tūc equent ſ̄z qđ diximus multotiēs. ⁊ oſſa q̄ eleuant cooperiant: ⁊ regimē ſit ſ̄z qđ diximus in curatiōe adiutoꝛu. os coxe ſtringit in gnq̄ginta dieb⁹. Deinde cū dicit.

¶ Et ego enūciabo qūo oportet vt ſit ſitus ei⁹ poſtq̄ aggregat curatio cruris. Et oportet vt ponat inter duas coxas tunc pila de ligno ⁊ ei ſimilibus ſeruās eā ad foꝛmaꝫ ſm quā equata est: ⁊ reſtaureē reſtauratione cognita ſ̄z ꝙ intelligitur ꝓpter illud qđ accidit de apoſtemate ⁊ pꝛuritu. Et quādo accidit ſuper coxā. naꝫ est apoſtema foꝛte: ⁊ est ex eis que feſtinat ad coxaꝫ: tūc oportet vt ꝓpꝛie puncturā ad ſoluendū vt reſpiret: ⁊ extēdat apoſtema: ⁊ tu qdeꝫ iā ſciuiſti embꝛocas ꝓpꝛias. Uerū i caugualib ⁊ albaraach: ⁊ ſunt tabule magne in quibus est parū cōcauitatis: vt deceēter componant ſuper inuolutiones: ⁊ capiāt longitudinē pedis: qñ ſi bꝛeuiant ⁊ non reſtaurant ſuper crus: ⁊ abſcindunt infra illud vtilitas: ⁊ nō est vtilitas queſita. ⁊ ſi ꝓlongant erit infirmus ex eis in laboꝛe: ſ̄z ſi ipſe abbꝛeuient nō erit expers laboris: ⁊ vtilitas elōgatiōis earū ē vt ꝓhibeāt iterum partes ſanā pedis moueri cuꝫ fuerit motus illius quātitatis nociuus fracture. ⁊ ꝓpꝛie in diſpoſitione doꝛmitatiōis ⁊ ſōni: ⁊ neceſſitas hoꝛuꝫ inſtrumētoꝝ non est niſi in fractura magna valde: ⁊ nō est poſſibile cū hoc vti eis: niſi anteq̄ apoſtemet: qñ apoſtema nō tolerat huiuſmodi. Et ad vltimū est grauitas ⁊ malitia ⁊ laboꝛ: ⁊ oportet vt fugiat ab eis duꝫ exceptio ꝓſeuerat cū ingenijs alijs. Situs aūt reſtaurate coxe oportet vt ſit ſm q̄ fuit cōſuetudo eius in ſanitate de aſſiduatiōe cōſtrictionis ⁊ dilatatiōis: ⁊ illud qđ est magis vincens est dilatatio. ⁊ ſcias ꝙ ille cuius coxa ⁊ ancha ſunt fracte parū denudat a claudicatiōe: ⁊ qñ abſcindunt fruſta lacertoꝝ eius mandat pꝛi⁹: deinde minuitur ſecundo.

¶ Ponit aliā regulā: ⁊ dicit ſic: ꝙ ego ānūciabo quō oꝫ vt ſit ſitus cruris qñ aggregat curatio ei⁹: qñ oꝫ vt ponat inter duas coxas pila retinēs coxā reſtauratā ſm figurā: ſ̄z quā equata est. ⁊ reſtaureē coxa reſtauratiōe cognita ſm ꝙ intelligit de apate ⁊ pꝛuritu. Et qñ ſuper coxaꝫ accidit apoſtema foꝛte: tūc oꝫ vt feſtine veniat ad ſoluēduꝫ ligamentū: vt reſpiret: ⁊ apa capiat locū. Et tu qdē iaꝫ ſciuiſti embꝛocas ꝓpꝛias apati. Sꝫ tabule que ponunt ad reſtaurandū oꝫ vt deceēter ꝯponant vt nō ſint maioꝛes q̄ꝫ oꝫ. Et nō est poſſe vti iſtis tabulis niſi anteq̄ locus apet: qñ apoſtema nō tolerat hec: ⁊ duꝫ inceptio apatis ꝓſeuerat fugiatur ab iſtis tabulis: ⁊ cura cuꝫ ingenys alys: ſed ſitus coxe reſtaurate oꝫ q̄ ſit ſm qđ est cōſuetudo coxe in ſanitate. Et ſcias ꝙ ille cuius coxa et ancha est fracta parū denudat a claudicatiōe. Et qñ fruſta lacertoꝝ coxe ſcindūtur. natura mādat māꝫ ad mēbrū: deinde mā minuit.

¶ De fractura rotule poplitis. CAP. XV.

ROtula parum frangitur ⁊ ꝑm plurimuz conteritur. Et cognoſcitur illud quod accidit cuz tactu ⁊ aſperitate: ⁊ cum vacuitate que intelligitur cum tactu ⁊ auditur aure. Et oportet in curatione eiꝰ vt extendatur crus: deinde intromittatur rotula in locuz ſuum. ⁊ ſi ſeparata fuerit aggregeť prius: deinde itromittatur.

¶ Ponit curã de fractura rotule. ⁊ dicit ſic: ꝙ rotula parũ frangiť ⁊ ꝑm plurimum ꝺbitur ⁊ cognoſcitur hoc tactu ⁊ auditu ⁊ in curatione eius opz vt extendatur crus. deinde ītromitať rotula ad locum ſuũ. ⁊ ſi rotula fuerit ſeparata ꝓus aggregetur. deinde itromitať.

¶ De fractura cruris. CAP. XVI.

QUando frangitur os paruum cruris eſt ſaluius ꝙ̃z ſi frangať os magnum. ⁊ quando frangitur arundo parua ſuperioꝛ eſt iclinatio ad exterioꝛa ⁊ ante ⁊ eſt ambulatio cum hoc poſſibilis. ⁊ ſi frangitur arũdo magna iferioꝛ ꝺeclinat crus ad exterioꝛa: ⁊ quãdo frangunť vtreq̃z arũdines ſimł: tunc eſt ꝺeterius: ⁊ tũc quidez accidit cruri inclinatio ad oẽs partes. Et ſcias ꝙ curatio fracture cruris eſt ꝑm cõſiderationem curationis adiutoꝛiꝯ: ⁊ in eius ſimilitudine: ⁊ non eſt diſpoſitio cruris in toꝛtuoſitate que accidit figure ſue naturali: ſicut ꝺiſpoſitio adiutoꝛiꝯ: imo eſt rectum: quare oz vt ſit extenſio eius ad hoc vt redeat ad rectitudinem.

¶ Ponit curã de fractura cruris parui. ⁊ dicit ſic: ꝙ quãdo os paruum cruris frangiť eſt ſaluius ꝙ̃z ſi frangať os magnum. ⁊ ſi arundo parua ſuperioꝛ frangitur: ꝺeclinatio oſſis eſt ad exterioꝛa ⁊ ante. ⁊ ẽ motꝰ cũ hoc poſſibilis. Et ſi arũdo magna frangiť: ꝺeclinat crus ad exterioꝛa. ⁊ qñ vtreq̃z arundines frangunť: tunc eſt ꝺeterius. ⁊ tunc qꝺem crus inclinatur ad omnes partes. Et ſcias ꝙ crus curať ſi frangatur ſicut adiutoꝛium: ſed diſpõ ⁊ figura cruris eſt recta ⁊ diſpoſitio adiutoꝛiꝯ eſt toꝛtuoſa: ⁊ ſic opz vt crus extendatur ad rectitudinem.

¶ De fractura calcanei. CAP. XVII.

CAlcaneus eſt excuſatus a fractura ꝓpter ꝺuritiem ſuam ⁊ per circundationem ꝺefenſionum ⁊ plurimũ eius qꝺ accidit ei non eſt niſi diſlocatio ⁊ iam ꝺictum eſt ꝺe ea.

¶ Ponit curã de fractura calcanei. ⁊ ꝺicit ſic ꝙ calcaneus nõ frãgitur ꝓpter ꝺuritiẽ ſuaz: ⁊ ꝓpter ꝺefenſionem eius plurimũ qꝺ accidit calcaneo nõ eſt niſi ꝺiſlocatio. Et iã ꝺictum eſt ꝺe ea. ſ. ꝺiſlocatione calcanei.

¶ De fractura tali. CAP. XVIII.

FRactura tali eſt parua ⁊ eius curatio eſt ꝺifficilis. ⁊ plurimũ quidem frangitur cuz cadit homo ex loco lato: qñ conteritur ſuperius pedis. ⁊ fortaſſe accidit cum eo attritio oſſis cum curſu ſanguinis ad ventres qui coagulatur in eis: ⁊ quãꝺoq̃z perducit ad egritudines magnas ex febre ⁊ permixtione rõnis ex tremore ⁊ ſpaſmo pedis. Cum ergo accidit in eo apoſtema congelatuz quod non apparet ⁊ non egreditur ⁊ apparet iam tenebroſitas que nõ fuit eſt ſignum maluz ſignificans ꝙ eſt in via putrefactionis. Si aũt eſt apoſtema apparens impellens manuz: tũc eſt melius ⁊ fortaſſe fit facilis eius eruptio. ⁊ quando talus reſtauratur ꝺeambulatio eſt ꝺoloroſa ſuper ipſum. ⁊ quando nõ reſtaurať talus ꝑm ꝙ oz ꝺeſtruiť iuuamentum.

¶ Ponit capłm de fractura cauille pedis. ⁊ ꝺicit ſic. ꝙ fractura tali. i. cauille pedis eſt prauа: ⁊ curatio eius eſt ꝺifficilis. Et plurimũ quidem frangitur. ſ. talus cum cadit homo ex loco alto: quoniaz pars ſuperioꝛ pedis conuertitur. Et fortaſſe cum iſto caſu accidit attritio oſſis cũ curſu ſanguinis ad venas qui ſanguis coagulatur in venis: ⁊ perducit quãdoq̃z ad magnas egritudines vt ad febrem ⁊ ꝑmixtionem mentis ⁊ ſimilia. Et ſubdit ꝙ cum accidit apoſtema congelatum: ⁊ apparet tenebroſitas in mẽbro. tũc eſt ſignum ſignificãs ꝙ membrum eſt in via putrefactionis. ſi autez eſt apoſtema apparens: tunc eſt melius. Et fortaſſe eruptio iſtius apoſtematis ſit facilis. Et cum talus reſtauratur ſecundum ꝙ oportet tunc iuuamentum ambulationis ꝺeſtruitur.

¶ De fractura ꝺigitoꝛum pedis. CAP. XIX.

CUratio eoꝛum in fractura ⁊ ꝺiſlocatione eſt curatio ꝺigitoꝛũ manus. Et quãꝺoq̃z reſtauratoꝛ equat eos pede ſuo calcando eos cũ eo.

¶ Ponit curam ⁊ ꝺiſlocationem ꝺigitoꝛum pedis. ⁊ ꝺicit ſic ꝙ curatio iſtoꝛum ꝺigitoꝛum in fractura ⁊ ꝺiſlocatiõe eſt curatio ꝺigitoꝛum manus. Et qñq̃z reſtauratoꝛ equat iſtos ꝺigitos pede ſuo. ⁊ ſic equat ⁊c̃.

¶ Gentilis flozentini ſuper tractatũ tertiũ. gnte fen quarti canonis Auicẽne ꝺe fracturis expoſitio explicit.

¶ Incipit tractatus dini de ponderib⁹ ⁊ mensuris. Et primo De incipientibus a littera A.

DIstinctio mensurarū ⁊ ponderū diuersificat̄ ſm Auic. ⁊ serapionē dupl'r. vno modo rōne diuersarum prouinciarū ⁊ locorū. ſcō modo ratione rerū diuersarū que mensuranť: vt kiſt apud romanos. i. grecos: ⁊ apud italicos vel egyptiacos.

Aben vel alben mellis ſm Serapionem est pōdus duaꝝ eminarū. ſ. italicarū que sunt due libre. ⁊. 8. vncie.

Aben olei v'l alben est pōdus emine. i. ⁊. ß. que sunt libre. y. ſm Serapionem.

Acſunef vel acſunesum ſm serapionem est pōdus. xviy. ʒ.

Acleti vel acliteros est mēſura. ʒ. iy. ſm. A. in cap°. de ſquinantia: vbi dicit vini dulcis acleti. iy.

Accetabulū est q̄rta ps emine ſm Iſidoꝝ vel. xy. ʒ.

Accetabulum est mensura vt testa oui.

Alcoatus est coatus. vide infra.

Acantus ſm. A. est pōdus. ʒ. i. ß. vel alcantus.

Acſimeſi vel acſuneſi mellis ſm alſeir est. ʒ. iy. ⁊ quarta ⁊ octaua. ⁊ auř. xviy.

Acſimeſi vini ē. ʒ. y. ⁊ grana. xxy. Sʒ olei ē darkimie. xvi. vel auř. xvi. Sed ſm. A. ⁊ serapionem ſolum est pondus xviy. aur.

Adarchimi ſm Serapionez est pondus. vi. obolorum. Et sunt. lxxy. grana ordei.

Adurib ſm serapionem vel adorat est pondus libr. iy. vel aldorat secundum. A.

Aeſimeſum ſm serapionē est pōdus. xviy. ʒ.

Alchi ſm serapionē ⁊ A. est pōdus. ʒ. iy.

Albemine vel albemien ſʒ ſapionem ē pōdus. xxvi. sext.

Aldeguarid vel dauguarid ſm. A. est pōdus. iiy. ʒ.

Aldorach ſm. A. in qnto cap°. de ponderibus est lib. iy. Et est aliud adoralt.

Alemini vel haemeni ſʒ. A. est sext. v. ⁊ ʒ. xx. ⁊ auř. iiy. qui sunt grana. xxxvi. Et qr illa mēſura bene capi nō potest. dicūt qdaz q̄ est. vi. sextary que ſm. A. possunt facere. ʒ. xxix. vel. ʒ. xxx. ⁊ ß. vel auř. y.

Almunicisi vel almunicisu est. ʒ. i. ⁊. ß. ⁊ ē idē qō supra.

Almilus ſm aliquos est pōdus. xxxx. granoꝝ ordei.

Anolosat v'l anulusat ē idē q̄ obolus. ſ. pōdus. xy. granoꝝ.

Anulusetb: vt colligitur ab. A. ca°. de agarico dicēte. Dosis eius anuluset. iy. Et serapio qui ponit ei⁹ dosim. ʒ. y. ⁊ sic colligitur q̄ tres anuluset sint. ʒ. y. ⁊ boc in medicinis: ſʒ in vino oleo ⁊ melle esset plus.

Alsulef olei ſʒ alseir est pōdus darkimie. xvi. vel auř. xvi. vel. ʒ. iy. vini ſm eūdez ē. ʒ. y. ⁊ quarta darchimie qō est. ʒ. y. ℈. i. gra. y. ⁊. ß. Mellis ē pōdus. ʒ. iy. ⁊ quarta ⁊ octaua. ʒ. i. siue. xviy. auř. q̄ sunt. xxy. ʒ.

Alsatis vel assatis ſm. A. ē pōdus. y. sext. qui ſm ipm sunt ʒ. xy. ⁊ dauic. iiy. vel in sūma. ʒ. i. ⁊. ß. ⁊ gra. ordei. xxxy. Et ſm serapionē est etiā sext. y.

Alsacraiati magna ſm. A. ⁊ parua est littera falsa. Sed lra serapionis est melior q̄ dixit assa daffati v'l assa dafa magna ē sumenet. xiiy. que sunt. ʒ. v. ⁊ grana. xxxvi. pua ē septē sumenet. i. ʒ. y. ⁊. ß. ⁊ grana. xviy. Et melius secundū rationem sumenet.

Alsacraiati ſm. A. est pōdus. vi. sext. ⁊. 4ª. Et ſʒ serapionē ʒ. lxxiy. ⁊. ß. idem est.

Arsat ſm. A. est pōdus. ʒ. cxx.

Asadaffati vel assadafa ſm serapionē dcm̄ est.

Asanguinum ſm nicholaum ⁊ communez opinionem est pondus. ʒ. i. ⁊. ß.

Auellana ſm. A. est darkimie. i. vel auř. i. qō est. ʒ. i. ß. Et ſʒ serapionē ē dar. ⁊ ē. ʒ. i. licet auellana ſʒ aui. sit. ʒ. i. ⁊. ß. vel auř. i. Et ideo ītelligendū q̄ auellana sicut ⁊ aure⁹ in medicinis p̄cipue magne virtutis est solus. ʒ. i. Et quandoq; minus q̄ ʒ. vt infra dictum est.

Aureus ſm nicholaū est. ʒ. i. ⁊. ß. ⁊ ſm serapionē ⁊. A. similr Sed in medicinis magne virtutis ſm eos aureus ē minus q̄ ʒ. vel quātum. ʒ. nā. A. de cura asclitis dixit de pillulis futuruus. ſi sit debilis det̄ aureus vn⁹: ⁊ si sit fortis det̄. ʒ. i. Aliqs tñ dicet q̄ lra est cōrupta. ſʒ ſm serapionē aureus in medicinis ē. ʒ. i. vel minus. Et similiter auellana in medicinis fortibus.

Aureum ſm serapionem ē aureus.

Auruli est pōdus granorum ordei. ix.

Augueti ſm nicolaū ⁊ aliquos ē. ʒ. ix. ⁊ ſm serapionem est auř. sed ſm Iſidorum ē mensura. lxxy. sext.

Amphora vt ē mēſura rei liquide ē continens quadratum pedū: sed rei sicce est mod. iy. ſm italicos. ⁊c.

Biola ē pondus quatuor. ʒ. ⁊ ideo in cap°. de regimine aque ⁊ vini vbi. A. in lra nra dixit fiellas alia trāſlatio bʒ briellas. ideo debet poni tale pondus.

Batus bebraice est mēſura quīquaginta sextariorum secundum Iſidorum.

Assicius vel caſſacius ē pōdus. ʒ. xv. ⁊ secundū aliquos. ʒ. xi. vel ſm aliqs ē mensura cheulcati. infra in ſ.

Cadus ſm serapionem est vas ꝯtinens. ʒ. iy.

Ciatus ſm Iſidoꝝ ē. ʒ. x. ⁊ est mensura.

Ciatus ſm quandam gloſam in lib. A. de collirio experto: vbi ponit mellis ciatos. vi. ⁊ exponit̄. ʒ. ix. ⁊ sic ciatus eē videtur. ʒ. i. ⁊. ß. Sʒ posset dici q̄ ciatus magnus est. ʒ. iy. ⁊ paruus. ʒ. i. ⁊. ß.

Ciseniui ſm quosdam est lib. iiy.

Coatus ſm serapionem ē pondus. ʒ. i. ⁊. ß.

Cobatus vel coatus olei ſm Almanſorē est darchimie. iz. que sunt auř. iiz. vel. ʒ. xviy. vel ſm serapionem. xy. darchimie sunt. lxxy. oboli que sunt. 864. grana. Credēdus ē tamen ſm almanſorē q̄ sint. ʒ. y. ⁊. ʒ. y.

Cobatus vini ē. ʒ. i. ⁊ medrete darchimie. ⁊. ʒª. que sunt. ʒ. i. ʒ. i. ⁊ quarta vnius. ʒ.

Coclear mellis ſm serapionem ca°. de aborsu. ⁊. A. in fine qnti ē. iiy. auř. vel. ʒ. vi. Sʒ coclear medicie ē auř. i. ⁊. ʒ. i.

Coclear ſm Iſidorum ē minima mensura: ⁊ ē tertia pars cotille vel. ʒ. ß. vel silique. ix.

Coe est pondus lib. ix.

Contulla ē mensura continens. ʒ. i. ⁊. ß.

Congiū ē nomen mensure liquidorum: ⁊ est sext. vi. ⁊ sextarius est lib. y.

Cbous olei secundus almanſorem ē pondus lib. viy. mellis lib. xxiy. ⁊. ß. vini lib. x.

Conos interdū pro ciato ponitur: ⁊ ē. ʒ. i. ⁊. ß.

Carinet nomē pōderis ſm. A. est. vi. ſkirat infra in ſkerinet.

Carben olei secundum Almanſorez est. ʒ. ix. vini. ʒ. x. mellis. ʒ. xiy. ⁊. ß.

Corus ē mensura. xxx. modioꝝ que bebraice cora dicitur.

Cotilla vel cotillū ſm serapionē vel. A. ē pondus. ʒ. ix.

Cotolla secundum Iſidorum est ciati. vi. ⁊ ciatus secūdū eum est. ʒ. x. Sed cotulla vt est mensura secundum Iſidorum ē emina que est lib. i.

Cina ſm aliquos ē pondus. ʒ. iiy.

Cbinari ſm aliquos putatur acitabulū pondus vt supra.

Calculus secundum Iſidorum est minimum pondus. ſ. y. grana lentis: vel quarta pars oboli.

Ceratus est medietas oboli vel siliqua. i. ⁊. ß. siue quatuor grana lentis.

Cadus greca mensura est mensura trium yrnarum secundum Iſidorum.

Danic secundum.A.ꝛ serapionez est pōdus. i.kirat vel.viy.granorum:vel secundū aliquos est pondus octaue partis.ʒ.

Dar. secunduz.A.ꝛ serapionem ē pondus.ʒ.i. ꝛ ē auellāna �fm serapionem ꝛ ē.ʒ.i.ſ.

Danguarech est pondus.ʒ.iiy. supꝛa in alanguarich: sʒ deguaricha ꝫm diuisiones almāsoris dicāt gdā eē lib.iiy.

Darchini ꝫm serapionem ꝛ.A.est pondus aur̄.i.vel.ʒ.i.ꝛ.ſ. Sʒ adarchimi ē pondus.vi.obolorū supꝛa in darchimi.

Darchimie vel darkimet est.vi.obol'.ꝛ obolus est kirat.iy. ꝛ kirat ē.iiy.ꝛ sic.vi.oboli sunt.lxxy.grana orꝺei.

Daurach secundum.A.in gnto videtur esse lib.i.sed ꝺorat est aliud vt infra.

Derat ꝫm aliquos ē pondus.lxiiy.granorum orꝺei.

Denarius ꝫm aliquos ē pondus.viy. granoruz frumenti.

Dorath italicum est pondus.izo.ʒ.

Dragma ē.ix.pars vncie secundum antiquos: sed secūduz modernos est octaua pars.ʒ. vel pondus secundum aliquos.vy.ꝺenariorum ꝛ.ſ. Sed secundum Jſidorum est viy.pars.ʒ.trib⁹ ȝſtans.ȝ.vel.xviy. siliqs.vl'.xlviy.granis lentis:ꝛ est ꝫm eū pondus ꝺenary argēti:ꝛ est ꝫm aliquos. lxiiy.q̄ ꝺiuersitas forte ꝓuenit ex ꝺiuersitate ponderis orꝺei vel frumenti:nam forte plus ponderant.lx. grana frumenti q̄ʒ orꝺei:ꝛ plus ponderat frumentum ꝛ orꝺeum in vna regione ꝛ vna parte q̄ʒ in alia. ꝛ ideo forte per grana non potest haberi ita ꝓcise quantitas ponderū sicut crederet̄.ꝛ ideo forte nō bene opinatus ē magister guilermus placentinus. Potest autez errox colligi per siliquas ꝛ grana lentis.

Duella secundum Jſidoruz est ꝺue sextulle: vel ʒ⁸ pars .ʒ. vel.xlviy.siliquarum.

Dureth seu ꝺaugma secundum serapionem ca⁹. ꝺe syrupo mirti ē mensura lib.lx.

Durnk vel ꝺuruch ital'.secundum serapionez ꝛ.A.est pondus.izo.ʒ.

Denarius argenti secundum Jſidorum est.ʒ.i. siue octaua pars.ʒ.sed secundum magistros bononiēses est pondus viy.granorum frumenti:ꝛ cōcoꝛdant cū Jſidoro si.ʒ.eēt lxy.grana frumenti vel orꝺei. Mina secundum Jſidorum est lib.i.quia est medietas sextary qō secunduz ipʒ est lib.y.sed secundum.A.emina est sext.xl.ꝛ lib.i.ē sext. xx. Et sext.est.ʒ.vi. Et ꝺauic.y.aut aur̄.iiy.ꝛ sic videtur ꝙ emina sit lib.y. Et credo ꝙ littera. A.sit coꝛrupta:sʒ secū ꝺum sinonima mundini emina est medietas sext. continet autem ciatos.ix.qui sunt.xiy.ʒ.ꝛ.ſ. Uel secundū Jſiꝺorum solum sunt.xi.ʒ.ꝛ.y.ʒ.sed mina ē alibi pondus lib.y.

Migion grece est.ʒ.ſ.

Erub mellis secundum Auicennā est pondus lib.i.ꝛ.ſ.

Aba greca secundum serapionem ꝛ.A.ē sumene.y.ꝛ oboli.y.qui sunt in summa.lxxy.grana:vel.ʒ.i.ꝛ.xy. grana. Et secunduz aliquos ʒ.i.ꝛ.viy.grana.

Faba alexandrina secundum serapionem est sumene.iy.ꝛ oboli.iy.qui sunt.io8.grana:vl'.ʒ.i.ꝛ.ſ.ꝛ.xy. grana.

Faba egiptiaca secundum.A.ꝛ serapionē sunt sumene.iiy. ꝛ oboli.iiy.qui sunt.ʒ.y.ꝛ grana.xxiiy.

Faba basaria vel melius assiria.

Oꝛma secunduz.A.est pondus 4ᵉ partis.ʒ.vsq̄ ad ꝺuo ꝺauic.ꝛ est.xv.grana vsq̄ ad. xvi. grana secundum sinonima est 4ª.ʒ.ꝛ.ſ.ꝛ credo ꝙ sit falsum.

Gomoꝛ scōm Jſidorum est mensura.y.sext.q̄ sunt.x.lib.secundum ipsum.

Gomos secundum ipsum est mensura.xv.modioruz. Sed apud alios vbi ꝺicit.y.sext.vel paulomin⁹. ꝛ sic videtur idem ꝙ gomoꝛ.

Grana frumenti octo sunt pondus vnius ꝺenary ꝫm magistros.

Armech vel karme secundum serapionem est quarta pars.ʒ.vel grana.xvi.

Actus secundum quandam glosam est pōdus .iy.ʒ.

Iohen secundum.A.est pondus. izo.ʒ.quia ē arsat romana.

Arat vel kirat vel karatos secundum almansoꝛem ꝛ Auicennam est pondus quatuoꝛ granoꝝ oꝛdei.

Karme vel harmech secundum serapionem ē 4ª pars.ʒ.i.vel ꝺauich.y.vel grana.vi.

Karmet vel kermet est pōdus.vi.kirat que sunt.xxiiy.grana orꝺei.

Kerloiati vel kelati secundum Auicē.ȝ°.can̄.capl'o ꝺe ꝺiaquilon est pondus.ʒ.iiy.

Keilati ē pōdus.ʒ.i.ꝛ.ſ.sed ꝫm alios solum.i.ꝛ.ſ.

Kemarasi alexādrina ē pōdus.iiy.obol'.vl'.xxxvi.granoꝝ

Kise in secretis Halieni ꝫm quosdaz est pondus lib.xxiiy.

Kise vel kile secundum alios est mensura continens vini lib.i.ꝛ melius.

Kist secūdum serapionem ꝛ.A.apud grecos vel romanos est pondus.ʒ.xx.sed secundum serapionem in 7°. in electuario ꝺe citonys.kist romanum est.xviy.ʒ. sed in fine libꝛi est.ʒ.xx.

Kist italicum secundum Rasim ꝛ serapionem ꝛ.A.est lib. .i.ꝛ.ſ.vel.ʒ.xviy.

Kist mellis ꝫm serapionem ē lib.y.ꝛ.ſ.

Kist olei secunduz alfeir. ē pondus.xviy.lib.vini.lxxx.lib. mellis.io8.lib.

Koati secundum serapionez est pondus idem qō ciatus. ꝛ est.ʒ.iy.ſ.magnus.

Jbra ꝫm Jſidorum ꝛ secundum omnes ē pondus.xy.ʒ.quia tot sunt mensure anni. Et quia secundum ipsum .ʒ.est.viy .ʒ.libra est.96.ʒ.Et quia.ʒ.est pondus.lx. granoꝝ. libra erit pōdus .5760.granoruz.sed si.ʒ. sit.lx.grana.libra erit.6144.grana. Sed si.ʒ.esset.ix.ʒ.secūdum Nico.tūc libra erit.io8.ʒ.vel.6480.grana.

Enstron magnum secundum.A.est pondus.ʒ. iy.paruū est ꝺarkimie.vi. que sunt.ʒ.vy. ꝛ grana.xiy.vel paruum est aur̄.vi.que sunt.ʒ.i. vel nouem vel solum.ʒ.i.ꝛ mellis. Nam secunduz Jſidorum aur̄.est 6ª pars.ʒ.i. ꝛ sic aur̄. vi. sunt ʒ.i.vel.xxiiy.ȝ.

Menstron magnum olei secundum almansoꝛem est.ʒ.iy.ꝛ vini.ʒ.y.ꝛ goꝛmie.viy.que sunt.ʒ.iy.ꝛ.ʒ.y.qꝛ goꝛmia est quarta vnius.ʒ.ꝛ mellis.ʒ.iy.ꝛ.ſ.ꝛ sic videt̄ ꝙ menstron sit aliud a mesitum:vel littere sunt coꝛrupte.ꝛ hoc etiaz apparet in mukitron.

Mesitron.vel mestron magnum olei secunduz alfeir ē ꝺarkimie.vi.vel aur̄.vi.ꝛ computa vt supꝛa.Sed vini ē goꝛmie.xx.q̄ sunt.ʒ.v.ꝛ grana.v. sʒ mellis est ꝺarkimie.vy. vel aur̄.vy.que sunt.x.ʒ.i.ſ.

Mulkitron magnum secunduz serapionem ē pondus.ʒ.iy. ꝛ sic videtur idem qō menstron ꝫm.A.

Mukitron paruum secundum serapionez est ꝺarkimie. vi. vel aur̄.vi.vt supꝛa in menstron: vel secunduz sinonima est.ʒ.vi.ꝛ grana.xlviy.

Mina romana vel greca est aliud ab emina que est mensura ꝛ vna est pondus.ʒ.xx.secundum.A.ꝛ serapionem.

Mina italica vel egiptiaca ꝫm eos est pōdus.xvi.

Mina greci ꝺicunt mina vel minas secundum Papiam est

pondus.200.ʒ. Sed secūdus ꝓlinium est pondus.100. Deñ. Et secundum Jsidorus est pondus.100.ʒ. que sunt .1800.silique vel stateres.xxv.vel.xy.ʒ.ɾ.ʃ.

Modius secundum Jsidorum est mensura.xxy.sext. secūcundum hebreos vel.xliy.lib.

n Ux secundum Auicennam ɾ Serapionē est pondus.iy.kirat vel.xy.grana ordei.

o Bolus secundus Jsidorum est pondus.iy.siliquarum vel.viy.granorum lentis.

Oxitallus secundū Jsidox est mensura ponderans.xv.ʒ.

p Ugillus secundus Serapionem est mensura.iy.ʒ.

Uadrans secundum Jsidorum est quarta pars.ʒ.

q hebraice.

Atum secundum Jsidorum apud palestinam est mensura vnius mody ɾ.ʃ.

Scripulus vel scropulus secundum communem opinionem est pondus tertie partis.ʒ. vel pondus duorum denariorum ɾ.ʃ. Sed secundum Jsidorum est siliquarus.vi.vel duorum obolorum vel.xvi.granorum lentis.

Sextarium secundum Jsidorus est mensura lib.y.qui bis assumptus dicit̄ bilibris.ter dicit̄ genix. quinquies complicatus.quartus seu gomer reddit. adde sextus congiū facit.vnde sextarius dicitur quasi sexta pars cōgy quod congium est sex sextary.

Sextarius secundum antiquus nomen mensure est.y.lib. vel.y.lib.ɾ.ʃ.ɾ ita est secundus nicolaum. Sed secundū ꝓpiā ē vini lib.y.ɾ.ʒ.viy.olei lib. Mellis lib.iy.Sz secundum Aui.in capl̄o de mollificatiōe lingue.sextarius est.ʒ.vi.ɾ.ʃ.Sed secundus eum in fine quinti ɾ secundus Serapionē ɾ ꝑRasis in receptionibus suis est.ʒ.vi.ɾ dauic.y.siue grana.xvi.vel est aurei.iiy.ɾ.ʃ.ɾ ideo in receptis tantum ponere debemus.

Sextulla est sexta pars.ʒ. vel.iiy.Ɔ.ɾ est idē qō solidus secundum Jsidorum.

Solidus secundum Jsidorū alio nomine sextulla dicitur: quia est sexta pars.ʒ. siue.iiy.Ɔ. vel.xxiiy.silique. Sed ꝑm Nicolaum ɾ communez opinionem est.ʒ.i.ʃ.ɾ sic videtur ꝙ.ʒ.sit.ix.ʒ.vt volūt salernitani si ipsa.ʒ.est. vi.solidi.ɾ ideo melior est sentētia Jsidori ꝙ est.iiy.Ɔ.

Siliqua est põdus.iiy.granorum ordei.ɾ est idez qō kirat. ɾ secundum Jsidorum est.xxiiy.ꝑs solidi.

Simene est harme.i.ɾ.ʃ.que sunt.xxiiy. grana ordei: quia harme est pondus.xvi.granorum. Sed secundum Aui. sumene est mine.x.ɾ.ʃ.sed creditur corruptum.

Stater secundum Jsidorum est medietas constans.iy.solid̄.vel aurei.iy.

Sicel vel siclus:secūdū eūdez est hebraice.ʒ.i. ʃz apud latinos ɾ grecos est quarta pars.ʒ.siue.ʒ.y.

Sexaginta grana ordei vel frumenti ꝺstituunt.ʒ.i.Et ꝑm aliquos.lxiiy.Et ꝑm Huilbermū ꝓlacentinum.lxxy.qz Ɔ.ꝑm euz est.xxiiy.grana ɾ.iy.Ɔ.constituunt.ʒ.i.secundum omnes ɾ secunduz Jsidorum:qz.Ɔ.est pondus.vi. siliquax ɾ siliqua est pondus.iiy.granorum ordei videt̄ ꝙ.ʒ.constituat̄ solum ex.liiy.granis ordei vel frumēti.

Simula.i.flos farine secundum Auicennam.

Satureg secundum quandam glosam in secretis Galieni est pondus.ʒ.i.ɾ.ʃ.

Sauich idest farina ordei.

Suse vel trise in secretis secundum eos est mensura continens vini lib̄.i.

Semuliti ꝑm aliquos est pondus.Ɔ.i.vel granox.xxiiy.

Semuntie ꝑm aliquos est pondus.ʒ.i.ɾ.ʃ.ɾ granorum.iiy.

Usuch secunduz aliquos in diuisionibus ꝑRasis de sonitu ɾ tinitu auris est põdus.y.granorum ɾ.ʃ.

Tefugi vel refugi secundum Auicen. in quinto est pondus.i.grani ordei vt dicūt aliqui: sed forte non est verum.

Talentus secundum Jsidorum apud romanos magnum est pondus lib.120.paruum.50.Medium.lxxy.

Ncia secundū Jsidorum est pondus.viy.ʒ.vel xxiiy.Ɔ. quia tot sunt hore diei vel est pondus.144.siliquarum que sunt.576.grana:ɾ ita secundum maiorem opinionez ɾ ē.lxxx. grana ordei vel frumenti:sed secundum salernitanos est.lxxxxiy.

Vola magna secundum Auicen.est.ʒ.y.parua est.ʒ.i.ɾc̄.

℔ Explicit tractat⁹ Dyni de ponderib⁹. Deo grās Amen.

¶ Incipit cõpilatio emplastrorũ ⁊ vnguentorum Magistri Dini Florentini artium ⁊ medicine doctoris excellẽtissimi. Et primo de repercussiuis.

Rememoratio quarundã medicinaruz que sunt apte cyrugie ſm sententiam Halie. in libro de simplicibus medicinis particula quinta et vltima dicti libri. et scõm Auicenna in secundo. Et primo dicamus de repercussiuis.

Repercussiua sunt ista q̃ a parte patiente repellunt frigiditate sua ac stipticitate sua cõstringẽdo mẽbrũ ⁊ retinẽdo spũm ⁊ virtutẽ retentiuaz cõfortãt. Quoꝝ exẽplũ est solatri spẽs. succ⁹ cucurbite. endiuia. v̊ga pastoris. sempuiua. portulaca. succ⁹ psily. coriandri. aq̃ fria. ⁊ sandali. ⁊ cortices granatoꝝ. ⁊ sauich. decoctũ cũ aceto ⁊ cũ sumach. ⁊ lens aq̃ ⁊ rodoleon cũ aceto ⁊ sãdalis. ⁊ vmbilic⁹ veneris ⁊ silia. succi. ſ. ⁊ suba cũ aceto vel sine eo. Dec. n. ⁊ silia in p̃ncipio repercutiunt apata calida ⁊ membruz omne recuperãt ⁊ confortant. Que v̊o frigida repercutiunt sunt que cuz stipticitate attinent caliditati vt squinantum. absinthiuz ⁊ blacce. ⁊ bisantie ⁊c.

¶ Emplastrum cõmune discrasie calide.

Emplastrum vnũ multuz cõe male cõplexioni calide ⁊ apati calo i p̃ncipio ⁊ ad palpebras tumefactas rubeas ⁊ in palpebris a frigido ẽt valet id si adiungis cũ istis folia absinthy: ⁊ folia vrtice ⁊ apy ⁊ calamẽtũ ⁊ silia: combustiõi ignis berisupille ⁊ apostemati a cã p̃mitiua ⁊ multis alys. ℞. folioꝝ malue. absinthy. añ. ptes duas ⁊ coq̃nt̃ in aq̃: deide expriment̃ ⁊ terant̃ in modũ vnguẽti. deide cũ decoctiõe eaꝝ cõficiant̃ ad modũ pultis cũ farina ordei ⁊ puluere fenugreci ⁊ semie lini ⁊ florib⁹ camõille ⁊ paꝝ furfuris subtil̃ ⁊ paꝝ oli camõille. ⁊ coq̃t̃ ad spissitudinẽ. Et qñz coquũt̃ ibi de ros. ⁊ paꝝ furfuris sil̃ ⁊ paꝝ olei camõille. ⁊ qñz ponit̃ ibi paꝝ de melle.

¶ De mollificãtib⁹ apata dura.

Medicinaruz aũt v̊tus mollientiũ apata dura. est calefactiua ex gradu scõo aut 3º ⁊ exiccatiua ex gradu p̃mo. Et opz vt in istis medicis sit aliqd cõglutinatiõis sic in aperitiuis ſz min⁹ eis: qm̃ apata dura sclirotica fiũt ex flate duro viscoso ⁊ colera nigra terrestri ⁊ frigida qm̃ exiccat̃. Uerũ nõ oz vt sit nimie siccitatis ne exiccet̃ subtile ⁊ iduret̃ grossũ ⁊ putrefiat ⁊ fiat in termio qõ nõ sanat̃. Quaꝝ exẽpluz est aq̃ cala ⁊ adeps capraꝝ in pua duritie ⁊ galline. anatis. byrcoꝝ. ⁊ bouuz: ⁊ eoꝝ medulle ⁊ medulle cerui. ⁊ bdeliũ ⁊ armoniacuz. Et medulle recẽtes sunt meliores q̃z antiq̃. ⁊ oleũ antiquũ ⁊ oleuz de lilio. Radix euisci cocta cũ oleo ⁊ radix cucumeris asinini coeta cum aqua. ⁊ folia malue cocta ⁊ nõ decocta. et fenugrecũ semen lini et cepe coctum cum oleo. Et ex compositis sunt dyaquilon ⁊ triafarmacon commixta cum adipibus ⁊ similia.

¶ Empl'm mollitiuuz duritieruz.

Emplastrum vnuz mollitiuum duritierũ optimum. ℞. radices maluauisci decoctas in aqua vel in oleo camomille ⁊ est melius ⁊ contere multũ. Deinde misce cum bdelio prius in aceto mollificatum vel in oleo de camomilla quod melius est cum eo. Et ex alia parte tolle ficus siccas pingues ⁊ contere in modum electuary cum adipe caprino. congrega iterum cum maluauisco ⁊ ipingua totum cum assungia de porco recenti vel de gallina vel cum butyro. Uel fac id sine ficubus ⁊ est optimum. sed assungia est melior ⁊ oia bene icorporẽtur. hoc enim est perfectum empl'm in omni duritie.

¶ De resoluentibus vapores.

Et proprietas earuz que resoluũt vapores. qm̃ aut ipsa abstergunt aut ipsa calefaciunt calefactione vehementi. ⁊ est vt exiccent ⁊ non vt aperiant grossa cruda propter viscositatem ventositaz que est in vaporibus. Quorum exemplum est emplastrum de farina ordei: ⁊ tritici: ⁊ ciceris: ⁊ fabe: ⁊ fenugreci: ⁊ magis vltimũ est ex farina loly ⁊ lupini: ⁊ panici ⁊ mily: ⁊ silia.

¶ Empl'm resolutiuum.

Emplastrum vnuz quod resoluit tumorem vẽtosum. ℞. farine ciceris ⁊ fabe: et pulueris cimini: mellis. farine fenugreci: coquantur cum decoctione ruthe ⁊ agni casti.

¶ De medicinis resolutiuis.

Resolutiua vero ventositatis flegmatice debent esse ca. vesicantia vt aqua cineris. et aqua salis. ſ. acetũ cũ rodoleõ ⁊ spõgia noua ifusa in eis.

¶ Empl'm resolutiuum.

Emplastrum vnum quod valet in apostemate flegmatico cuz viscositate vbi remanet digitoꝝ impressio. ⁊ si sit ibi aliquid vaporis. i. ventositatis. ℞. cineris cribellati partẽ vnam. salis partem. ʒ. farine fabe partem. i. furfuris subtilis. partem vnam. aceti ciatum vnuz. mellis lib. ʒ. lixiuy quod sufficit. coquatur vsq̃ ad spissitudinem. Et melius est in istis spongia noua infusa in lixiuio fort̃i ⁊ pauco aceti ⁊ paruz salis posita ⁊ ligata sepe stricta super membrũ vbi est tumor talis.

¶ Distinctio maturatiuarum.

Medicine aũt q̃litas siue opꝛ̃o q̃ adiuuat ad gnãtionẽ sanies oz eẽ tẽperata silis nãe corporis i q̃ admistrat̃. Et qm̃ nã corpis ẽ cala ⁊ hu. oz ẽt hãc medicinã calitatẽ ⁊ hũitatẽ hr̃e. ita q̃ ẽt actualez qõ exhibitur ex dictis Hal. cũ dic̃. Qõ male digerẽtes applicabãt sibi ad stõm ifantes: vt ab eoꝝ caloze actuali iuuaret̃ eorũ digõ. Itẽ oz eẽ opilatiua cũ viscositate. vt pp̃ ß retineant̃ vapores ⁊ spũs. Et sanguis ad locũ collect⁹ adiutorio caloris nãlis ⁊ accñtalis. ſ. medicamie in sanie alteret̃. nã spes ei⁹ qõ i corpe alterat̃ tres sũt. Una ẽ alteratio q̃ fit ꝑz cursuz nãlẽ. ⁊ a solo nãli cal'o. sic digõ cibi in stõ. chilis in epe. ⁊ sanguis i oib⁹ mẽbris ⁊c. Altera v̊o ẽ alteratio q̃ ẽ non ſm cursuz nãe. imo fit ab extraneo ⁊ ab accñtali caloze. sic accidit i oib⁹ reb⁹ q̃ putrefiũt. ⁊ iste spes sũt ꝺrie. Spes ãt 3ª ẽ pmixta ex istis ĩtus vtraſq̃ nãs: ⁊ accit ß apõ saniositatẽ qm̃ fit pti a caloze nãli ⁊ ptiz ab accñtali. Et iõ nal' calitas nõ vicit mãz v̊e. ⁊ id ẽ ẽt: qm̃ ẽ alteratio accñs nõ bona bonitate pura. ⁊ sanies q̃ min⁹ ẽ fetẽs ⁊ ẽ pls alba ⁊ i liq̃re magis tpata ẽ melioꝛ. qm̃ pp̃ ß itẽdit̃ calorẽ nãlẽ ibi pls opari q̃z accñtalẽ. ⁊ ipe sp conet̃ iq̃tuz p̃t nutrimẽtũ. i. sãguinẽ mẽbris radicalib⁹ assil'are q̃ alba sũt. Et exẽplũ haꝝ medicinaꝝ q̃ ad sãguiez q ẽ i apate adiuuãt ad digerẽdũ ẽ oleũ

temperatū in calitate sua. ⁊ aqua tepida cū eo. ⁊ faria oz. ⁊ frumēti semicocta cū aq̄ ⁊ oleo ⁊ croco. ⁊ bis q̄ sūt magne caliditatis et farina tritici cū istis bene cocta. in istis que sunt parue caliditatis et cū multo oleo. et farina fenugreci. et semis lini mixta cū ea. et medulla panis etiā sit decocta. ℣ triticuz masticatū: et medulla fermenti cuz butyro vel cuz ficubus siccis vel passis. Et de adipibus humidis sic̄ adeps porci et vitulox mixtis cū supradcis: et oia calda et būida: sic̄ tetrafarmacō. et silia cito festināt saniē i eis.

Medicine maturatiue apostematuz. ℞. farine cribrate. electi frumenti cum pauco croco et aqua calida et oleo cōmuni cōficiantur vt puls mollis et coquatur spaciose miscendo.

℔ Item aliud in materia mixta. ℞. radices maluauisci et pauca folia malue et coquantur optime. deinde expresse ab aqua terantur cum medulla frumenti et farina fenugreci. seminis lini. et foliox camomille et terant̄ simul. et impinguetur cū assungia nō multū veteri sed recenti vel vnius āni. Si aūt ista apostemata fierent ꝑpe membruz aliquod p̄ncipale. vt est stomacus vel epar vel venter cū imaturatiuis aliquid stipticox misceatur ne virtus talis membri dissoluatur per mollia.

Medicine aperiētes ap̄ata siue exituras. Vas medicinas oz esse vehementer calidas et siccas. s. putrefactiuas vt sua perforēt caliditate. Sz que rumpunt apostemata minus opz esse siccas. de qbus sunt que apostemata rumpunt. adeps porci et vituli cū fermēto et resina. et cepe narcisci decocta cuz oleo. et calx decocta cū melle. et fermentū cū aceto et cātaridib⁹. Et cantarides pulueriçate cū pice liqda et melle anacardi. Et putrefactiua sapo cū calce ⁊ sputo vel capitello confectus. Et fex vini combusta cum croco ⁊ fermento confecta. Et vlceratiua cutiz sunt magis vritiua. vt allia. cepe. sinapis. et ista confecta cum ficubus ⁊ supradicta similiter.

℔ Eructiue causticatiue. ℞. calcē viuam ⁊ tere cuz sapone albo molli ⁊ capitello in modum paste. et fac pastillum et molle cum sputo ⁊ loco appone.

℔ Aliud. ℞. resine ⁊ confice cum cantaridibus in modum paste ⁊ loco appone.

℔ Aliud non ita causticum. ℞. ficus siccas pingues cū sinapi tritas optime in modum electuary. confice optime ⁊ loco appone. ⁊ ipsum si vis mollias cum aceto.

℔ Medicine attractiue ⁊ mūdificatiue.

Attractiua sunt calida cū siccitate ⁊ sunt lenia vt glutinū. albotiz. mel. ⁊ fex eius ⁊ folia caulis ⁊ vnguenta attractiua ꝓposita. ⁊ galbanū ⁊ similia. Et quedam plus mundificant in grossa materia ⁊ tempore frido: vt glutinū ⁊ serapinū. ⁊ ipsuz galbanū ⁊ mel decoctū in oīb⁹. Et ea q̄ abstergūt plus alio modo mordicant ⁊ grossaz māz mundant. vt preos ⁊ prassium. cū melle coctū succ⁹ei⁹. ⁊ armōiacū. ⁊ terbētina terat̄ cū melle: ⁊ silia.

℔ Aliud bonū. ℞. medulle fermēti ⁊ multū cū butyro.

℔ Aliud cōe multox in omni de medicis corrosiuis ⁊ carnis minutiuis. ℞. armōiaci: galbani: resine pini. aā. ℥. i. terbentine. ℥. y. picis nigre. ℥. i. oīa ad ignē liq̄fiant ⁊ colentur. ⁊ fiat vnguentū. ⁊ si vis adde cere. ⁊ parū olei.

℔ De medicinis corrosiuis ⁊ carnis minutiuis.

Corrosiua carnis vel minutiua debēt esse cuz sicitate vehemēter calida: sz minus putrefactiuis. Ex qbus sunt çiniar calcantū vstū ⁊ nō vstuz. costus amarus. bermodactili. galle. licet nō sint corrosiue per se. qz non sunt calide. sunt ꝑ accidens ꝓpter siccitatez minutiue ⁊ cōsumptiue carnis mollis. ⁊ isto mō dr̄ corrosiuū es vstuz ⁊ spongia ⁊ ciclamen. hec tñ solū exāpliant. Laro etiā salita carnē mollē cōsumit aliquando: ⁊ alumen et alia exiccatiua liquefaciētia carnez mollē fm diuersa corpora quibus administrant̄. Et de bis etiam sunt mirra. limacie combuste cornu combustuz abrasuz. ⁊ ista etiā ꝓsolidant multotiens vlcera fm diuersa corpora.

℔ Aliud de çiniar. ℞. çiniar ⁊ subtiliter pulueriçetur ⁊ cuz oyaltea incorporet̄ in modū vnguēti. Mundificatiua siue abstersiua seq̄ntur post ista. Uerūtñ caplm eox positū est supra. ℔ De medicinis putrefactiuis.

Putrefactiua acutiora sūt q̄z corrosiua. ⁊ vlteriusꝝ iprimentia ac incēsiua que in filtrationibus apponuntur. ⁊ idcirco putrefactionez in carne accidere faciunt ⁊ eox escara in lōgiori tempore cadit ex qbus sunt sic̄ calx: ⁊ sandaracha: et ex eis ꝓposita. et sic̄ est puluis affodilloꝝ q̄ est in trociscis q̄ dicent̄ ifra.

℔ Aliud. ℞. calcis viue ⁊ incorpora cum sapone cum capitello ⁊ membro appone cum saliua.

℔ De generatiuis carnis.

Carnis generatiua oportet esse calida ⁊ sicca vt humiditatem subtilez que in omni vlcere euenit exiccent ⁊ humectationē grossam mundificent. decet ergo eas esse exiccatiuas in p̄mo gradu vt non sanguinez exiccent vehementē ad locū. sed superfluitates tantuz: ex quibus sunt thus. aristol. rotun. farina fabe. yreos. ⁊ faria lupinox: ⁊ farina ordei. ⁊ farina fabe adust̄e. farina orobi. puluis rosarū. cachimia. tucia. farina milij. ⁊ panicij. ⁊ puluis radicis arnoglosse ⁊ similia. Que oia bito respectu ad corpus vel ad vlcus in qbus administrātur exiccēt in primo gradu. vel parū plus. Unguenta tamen ⁊ pulueres generantia carnē in vlceribus infra dicentur.

℔ De medicinis icarnatiuis.

Decet ergo ea eē siccioza generatiuis carnis quasi in secundo gradu. vt nō solum humiditates exiccent. veruz etiā ⁊ sanguinē: ⁊ etiā sint viscosa vt partes retineant inuiscatas. ex qbus sunt sicut sarcocolla: aloes: sanguis draconis. ⁊ cortices thuris. ⁊ amilliuz: folia cypressi: ⁊ mirti. ⁊ ifra dicent̄ vnguenta ⁊ pulueres icarnatiue.

℔ De medicinis cicatriçatiuis.

Cicatrizatiua oportet etiam esse siccioza incarnatiuis pluſq̄ in secundo gradu. ⁊ cuz boc etiam habeant stipticitatem vt nō solum superfluitates exiccent: sed etiam sanguinē existentē in carne. ⁊ de ipsa carne cutis fiat. Ex qbus sunt sicut es vstuz lotū. galle: alumen balaustie: spodiū cortices pomi granati. pumex adusta. ⁊ plūbū adustū. aloes. ⁊ papir⁹ adusta. litargirū. et ceruſa. ⁊ medicamina. ⁊ vnguēta ꝓposita q̄ ifra dicentur.

℔ Distinctio mitigantium dolores.

Mitigatiua doloris huiusmodi duo sunt genera. Sūt enim mitigatiua que vere sunt mitigatiua. ⁊ hec debent esse temperata. s. in caliditate sic̄ rodoleon tepidum. ⁊ etiam que dicta sunt in capitulo ratificantium poros: vt oleum tepidum: ⁊ aqua tepida. ⁊ vitellus oui. ⁊ eius albumen cum eo camomilla: ⁊ cera. Alia sunt mitigatiua cum alteratione complexionis lapse in calore. vt sunt repercussiua sicut solatrum: ⁊ cetera: que de parte patiente repellunt materiaz. et bec in principio apostematis administrantur. Deinde si res non perficitur administrantur aperientia poros: vt supra dicta: vel cum alteratione cōplexionis lapse infirmi. ⁊ hec sunt calida temperata: vt oyaltea. tetrafarmacō ⁊c. Sūt ⁊ alia mitigātia que sua frigiditate in vltimo stupefaciūt membra vnde tam dolorem ex frigido q̄z ex calore videntur auferre. Ex quibus sunt opium. mandragora. iusquiamus. papauer nigrum ⁊ similia. que nullo modo sunt apponenda nisi cum calor ⁊ dolor fuerit intolerabilis: et reliqua auxilia non valent: sed periculum mortis imminet. quoniam nisi itēr̄ fuerit calor maius est periculum qō ex eis de stupefactione accidit membris quandoq̄z q̄ fit perfectus. Unde

Hal.in libro de igenio sanita.Et si eger per vigilias ducat ad mortem somnifera donabis.Modo ponemus vngue ta et pulueres.trociscos.epithimata. decoctiones . et alia composita que in cyrugico opere fm diuersos auctores experta sunt.

¶Medicamina maturatiua.cõposita.

A carbunculis et botbor q̃ fiũt in lachrymali maturatiuũ.℞.butyrũ et cõfice cũ farina frumenti. Et nota q̃ oẽ empl'm maturatiuuz dz iterũ apponi alio die sup apa post icisionẽ si cũ ferro incidatur vt digerãtur labia incisa et mitiget dolorẽ.

¶Aliud in apate calido nõ multũ. ℞.farie cribrate.electi frumẽti.vel farine ordei in apate plus calo ptes.y. et crocki kirat.i.cũ aq̃ cala et coq̃ ad ignẽ vt fiat tenax. et q̃libz ponit ibi de oleo cõmuni coquendo et vtere.

¶In apate magis calo. ℞.folia maluaruz et coque in aq̃ et exp̃me ab ea et tere.et trita cõgrega cũ farina ordei. et fenugreci:et seis lini.et farina floris camomi.in modũ pultis et parũ butyri vel olei ro.vel camomille.assungia pulli.et ofert in vulnere cõtusiuo.et coq̃t ad spissitudidẽ et ponat cal'm.

¶Aliud bonũ in emunctorys.℞.radicis enisci et parũ malue et coquant̃ in aqua et exp̃mant̃ et terant̃ cũ farina fenugreci et seminis lini.et flox camomille.et medulla fermẽti. et oia terant̃ cũ assungia porci vnius anni.

¶Aliud in mã ꝓfunda grossa.℞.cepas albas coctas in aq̃ et oleo.vel sub pruna et munda et tere cũ medulla fermenti et cuz assungia et pone calidum.

Empl'm serapinũ ad apa testiculox.ca.℞.farine fabarũ cribrate et coquatur cum oleo rosato: et aqua et liniatur super ipsum.

¶Aliud simile.℞.folia alkekengi.recentia et misceant̃ cũ farina ordei et oleo ro.et vitellis ouox et cũ eo epithimetur.

¶Aliud in apate flegmatico q̃ etiã vulneri siue vlceri cõfert.℞.radicis maluauisci et frõdes apy:et bñ in aq̃ coquãtur.et si est ibi vulnus vel vlcus cũ apate vel in mẽbro neruoso.ẽt opz poni empl'm maturatiuum. vt q̃ apa nõ est in ꝓncipio:imo q̃si in statu. tũc ista coquant̃ in lixiuio vel in aqua mellis vbi coctum sit serapinuz et exprimatur ab aq̃ et teratur cum supradictis alys.

¶Aliud quo vti possumus vbi sit vulnus et disruptio.℞.farine ordei cribrate et cũ aqua et melle incorporent̃ et coquantur donec equet̃ et spissuz fiat.Et nota q̃ oia empla q̃ dicũtur maturatiua possunt eẽ resolutiua diuersis respectib⁹.

Emplastrum cõferẽs in apate testiculox et duritie pauca habẽte malã ꝓpl'onẽ ca.℞.folia malue et parũ de rosis et coq̃nt̃ in aq̃:et postea exp̃mantur et terantur cũ ista decoctione et oleo ro.et farina fabe ꝓficiantur ad modũ pultis et coquant̃ ad spissitudinẽ et tepide apponatur.Et si remanet durities.tunc remoue cũ euisco cum supradictis.Hoc eodez mõ valet in apostemate in mammillis facto simili modo.

¶Aliud in eodem tempore bonum ad idem.℞.farine ordei pugillos duos.farine fenugreci.et seis lini pugillũ vnũ vel parũ minus.coquant̃ sil'.ponat̃ cũ eis oleũ rosa.et si indiges maiori resolone pones oleũ aneti vel camomille.

Emplastrum siue vnguẽtuz dyaglon magnum q̃ dicitur arabice colnõ de gummis expertũ ad resoluẽduz et maturationẽ omnis duritiei et iflationis.cuius permixtio hec est.℞.litargiri mundi triti et cribellati.ʒ.xy.olei hyrcini.olei camomillini. olei anetini.ana.ʒ.vi.mucillaginis fenugreci.et seminis lini.et mucillaginis ficuũ pinguiũ.et passullarũ.et altee.et succi yreos et succi squille:et ysopi humide.glutini.alzanac. ana.ʒ.xy.et ℈.terbẽtine.ʒ.iy.resine pini.et cere citrine.añ.ʒ.y.Cõficiantur sicut dictũ est.et est exptum.Inquit filius çacarie:et acquiritur ei in decoctiõe vt descendat ad molliciem cere et accedat ad spissitudinem vnguentorum et liniatur in panno et ponatur vbi oportet. Et quandoq̃ ponitur apostolicon cum dyaquilone et facit duas operationes simul.

¶Emplastra repercussiua.

Emplastrum repcussiuũ et ꝯfortatiuũ membri ne recipiat humorẽ in apostemate calido sanguineo in ꝓncipio et in colerico. similiter possumus vti istis cuz succo lactuce et rasure cucurbite et semperuiue:et similib⁹.℞.solatri.folioz portulace.et semperuiue.et vermicularis.et cimbalarie.simul omnes vel aliqua istarũ terantur in modũ salsamenti:et misce paruz aceti et olei rosati et sup locũ ponat̃.et si siccatur remoueat̃. vel ex eis exbaz succ⁹ et cũ farina ord.et olo ro.et aceto fiat empl'm.

¶Item aliud valde cõmune in calida ꝯplexione.℞.rosarum:folioz maluarũ.et coquant̃ in aqua et exprimantur et terantur in modũ vnguẽti.et super locũ ponatur. et est valde cõmune empl'm et mirabile in oi mala complexione calida.Uel accipe farie ordei.ʒ.vi.et sandali citrini albi et rubei.ana.ʒ.iiy.et pulueris rosax.ʒ.ℨ.boli armeni.ʒ.iy. misce cum aqua rosata et aceto.et epithimet̃ locus.Uel recipe rosarũ rubearũ et parũ cãphore.et folia malue et fac decoqui in aqua.et decocta exp̃me et tere. Deide cõtere cum farina ordei et tere cũ aqua vbi sit cocta et pone olei rosa.ʒ.y.et aceti.ʒ.iiy.et oia coque ad spissitudinẽ.et pone sup locuz frida.

Emplastrum quod valet ad dolorez stomaci calidũ:et epatis et colerice passioni et berisipille.et altboyz.epithimatũ super cor et pulsui cordis calido et omni apostemati calido et in ꝓncipio. ℞.sandalorum vniuscuiusq̃ generis.boli armeni.rosarum rubearũ. semis psily.ana.ʒ.y.seminis portulace: et seminis lactuce. añ.ʒ.y.et cãphore.ʒ.ℨ.terantur oia et ꝓfice ad modũ vnguẽti cũ aq̃ rosata et agresta.et aceto et farina ordei q̃stũ oia.

Emplastrum maturatiuum in carbunculis.℞. ficus siccas pingues et passulas et decoque in aqua.vel non coquas teras in moduz vnguẽti cũ medulla fermenti et butyro vel assungia porcina recẽ

Emplastrũ pti resolutiuum et partim ℈ti ꝓfice. repercussiuuz qõ conuenit apostemati calido in augmento.℞.rosarum.absinthy. maluaruz.et coquantur in aqua et expressis ex aqua terantur et cum farina ordei misceãtur cũ decoctione istarũ et cũ oleo camomille et rosato donec inspissent̃ et coquantur.

Emplastrum qõ cõuenit in statu apostematis. ℞.farine ordei.ʒ.vi. et fenugreci et seminis lini.ana.ʒ.i.florum camomille et foliorum apy. et rosarum et furfuris subtilis.ana.partem vnam. Si vis coquantur folia apy prius.deinde pone rosas et exprime ista ab aqua et tere et confice simul ista . et pulueres cum farina ordei et cum decoctione et cum.ʒ.i.ℨ. camomillini in modum vnguenti et vtere.

¶Aliud qõ conuenit in declinatione apostematis . ℞.farine fabarum vel ordei.ʒ.vi.et quandoq̃ iungimus farinã fenugreci.et seminis lini:et florum camomille et de butyro et mellis.ʒ.iiy.distemperatuz cum vino et aqua. et aceto et coquantur in modum vnguenti et vtere.

¶Item in bis casibus valet paritaria calefacta in testis calidis infusa cum oleo camomillino. Et si vis parum aceti et folia apy et vrtice et spargula et folia porri adde.et etiã si illa coquantur cum lixiuio et cuz furfure subtili et melle et sale et similibus exiccatiuis et incisiuis.

Emplastrum repercussiuum in principio et mẽbri confortatiuum ne recipiat materiã in apostemate frigido flegmatico et a flegmate subtili vbi digitorum impressio seruatur.

℞.cineris cõis cribrati vel vitis.furfuris subtilis añ.par-

tes.y.ꝛ pulueris gallarū cypꝛessi ꝓtem vnam. Conficiantꝫ cum melle ꝛ vino.ꝛ coquantur ad spissitudinem.

Emplastruz in aꝑate flatico subtili ꝛ grosso. ℞. pulueris calamēti.ꝛ cimini.ꝛ cineris cribꝛati.ꝛ furfuris subtilis.ꝛ pulueris rutbe.ꝛ mellis.ꝛ salis.ꝛ oꝛa iꝯpa cū lixiuio ꝛ pauco aceto ꝛ coꝙ ad spissitudinem. Et spongia noua sepe ifusa in aꝙ cineris calꝫ ꝛ expꝛessa sup tale aꝑa valet vel excusat hec oꝛa ꝛ melius.

Emplz in aꝑate vētoso. ℞. peciā plenā sale ꝛ milio ꝛ calefac in testis ꝛ pone sup locū vētosuz. vel accipe ciminū ꝛ calamētū ꝛ ruthā pulueriçatā ꝛ furfurem subtilē ꝛ mel ꝛ salē.ꝛ oꝛa coꝙ in vino ꝛ emplastra.

Emplastrū maturatiuū ꝛ mollitiuū qꝺ ꝓuenit in oꝛ duritie. ℞. radicū coctaruz malua uisci ꝛ ꝓtritaꝝ.lib.y.sepi byrcini.bdely.añ.ʒ.iy.mucillagi nis fenugreci.ʒ.y. Et dissolue bdelliū ad ignem cum oleo de lilio.deinde cum alys optime incoꝛpoꝛa.

Emplastruz optimū mollitiuū oium duritierū. ℞. sepi byrcini. ꝛ optime cōtere ad modū vnguēti.deīde cū ficubꝰ siccis piguibus incoꝛpa in modū empl̄i ꝛ loco duritiei appone ꝛ optimū ꝓuenies.

Emplastrum maturatiuū ꝛ resolutiuum in mā flatica grossa. ℞. maluauisci.lib.ʒ. farine fenugreci.seis lini.añ.ʒ.iy. olei lilioꝝ.ʒ.y. medulle cruris vaccini.ʒ.iiy. Fiat emplastrum.

Emplastrū mollitiuū doloꝛis mitigatiuū ꝛ maturatiuū in pectoꝛe ꝛ in oī loco. ꝑter loca vbi oꝛ miscꝛi ꝓfortatiua rōne nāe mēbꝛi sic epar. vbi miscere absinthiū ꝛc. ℞. radices maluauisci ꝛ folia malue et coquantꝫ ꝛ terantꝫ cū puluere fenugreci:seis lini. ꝛ floꝛum camomille.ꝛ impinguetur cum butyro ꝛ assungia poꝛci recenti.ꝛ quandocꝫ ponitur medulla fermenti.

Emplastruz optimū oiuz duritierū mollitiuū et resolutiuū in q̄cūcꝫ loco ꝛ spē egritudinis vbi fit durities. ℞. radices maluauisci bñ coctas et bdeliū ꝑus mollificatū cū oꝛo camomille ꝛ assungia anseris vel anatis vel galline vel poꝛcine recētis. ꝛ optime incoꝛpoꝛa oīa i modū empl̄i ꝛ ē optimū. Et qñz ponim⁹ ficꝰ siccas. Et qñz loco assungie anseris ponim⁹ sepū caꝑnū.

Empl'm qꝺ optīe ꝓfert vlceribꝰ aꝑosis ad desiccandū ꝛ i locis neruosis.optīe.n.desiccat ꝛ mūdificat. ℞. farine oꝛdei ꝛ fabe.ꝛ cōfice cū aceto ꝛ melle.et ēt cōfert in aꝑate flatico qꝺ supuenerit mēbꝛo vulnerato neruoso.ꝛ qñcꝫ addit cinis cribꝛatꝰ. ꝛ qñcꝫ puluis oꝛobi ꝛ yreos.si vis vt magis desiccet.ꝛ ꝓuenit ēt ꝓtusioni sup neruos. Et si doloꝛ sit nimiꝰ addit pix. Et ꝓuenit ēt ibidē si ē sepatio iūcture i fine rei:ꝛ q̄cūcꝫ mō fiat sit coctū in olla.

Emplastrū optimū qꝺ ꝓfert formice coꝛrosiue et miliari ꝛ vlceribꝰ calis ꝛ virulētis ex flate salso factis vehemētibꝰ ꝛ igni ꝑsico vlcerato.ꝛ bꝛeui ter oi vlceri ambulatiuo supficiali ꝛ podagre calē. ℞. rosarū.ʒ.i.lētiū ꝑtes.iiy.farine oꝛdei:ꝑtes.iy.rose coꝙnt in aꝙ ꝛ expmantꝫ ꝛ terantꝫ.ꝛ lētes mollificentꝫ ꝑus vna die.deinde coꝙ lentes bñ.deinde pistentꝫ vt ꝑus ꝛ cū rosis cōficiantur sil̄ cū farina oꝛdei cū illa decoctione lentiū ꝛ rosaruz ꝛ pone in olla ꝛ adde olei ro.ʒ.y.vel plꝫ coꝙnt ad ignē ꝛ fiat sic empl̄m ꝛ vtere. Et in fine taliū vlcerū ponat sola plantago sic trita sicut salsa.ꝛ qñcꝫ addit puluis coꝛticū granatoꝝ.ꝛ qñcꝫ ponit plātago ad decoquendū cū rosis. plātago tñ maioꝛē sustinet decoctionē.ꝛ qñcꝫ addit puluis mirtilloꝝ vel puluis oꝛobi ꝛ silia. ꝓpulueres tñ subtilr pulueriçentꝫ ꝛ cribellentꝫ.

Emplastruz ꝓferēs igni ꝑsico ꝛ ꝑune ꝛ filibus. ℞. arnoglosse ꝛ optime teratꝫ. ꝛ coquatur in aꝙ cū pauco rosarū. Deinde expmantꝫ ab aꝙ ꝛ terantꝫ ꝛ cōficiantꝫ cū aꝙ illa ꝛ cū medulla panis furfurei ꝛ cū lentibꝰ bñ coctis ꝛ pistatis cōficiantꝫ sil̄ in modū pultis. ꝛ iungaꝫ ibi puluis gallarum ꝛ coquatur ad spissitudineꝫ ꝛ liniantur super pecia ꝛ ponatur super locū siue sit ibi vulnus vel non.

Emplastrum bonū berisipille vlcerate. ℞. roꝛ. ꝛ maluas ꝛ coꝙnt sil̄ in aꝙ. deīde expmantꝫ ꝛ terantꝫ cū pauco oꝛo ro.ꝛ pauco aceto ꝛ miscꝛatur ibi puluis lentiū ꝛ coꝛticū granatoꝝ.ꝛ sil̄ia exiccatiua

Emplastrum (ꝛ poꝛtulaca cōtrita ꝛ cocta. multū desiccatiuū i vlceribꝰ ꝛ apostematibus ꝛ tumoꝛibus ꝛ ad īpetiginē ꝛ albaras virulentas squalidas factas caceſys aquosis ꝛ in bernia aquosa ꝛ maxime i pueris. ℞. baccarū lauri.ʒ.iy.fimi colūbini:aluminis iameni.añ.ʒ.ʒ.terbētine lib.ʒ.vel lib.i.puluꝛis gallarum.ʒ.i.ʒ.liquefiant omnia puluꝛiçando cum lixiuio ꝛ coquantur ad spissitudinem.

℔ Ad idem. ℞. tartari alumīs et gallarū. añ.ʒ.y.terbētine ʒ.vi.vitrioli viridis.ʒ.i.oīa plꝛueriçentꝫ ꝛ cū lixiuio ꝛ aceto conficiantur et ad spissitudinem decoquantur.

Emplastrum qꝺ ꝓfert in vlceribꝰ aꝑosis et apostemati flatico malo būido sine doloꝛe. ℞. mellis libꝛ.i.tartari puluꝛiçati.ʒ.iiy. aceti.ʒ.y. sulfuris subtilis ꝓtem.i.stercoꝛis caprini.ʒ.y.lixiuy ciatuz vnū.omnia coquantur ad spissitudinem.

Emplastrum doloꝛē mitigans et locū lenīēs tumidū et digerens qꝺ ponitꝫ super locū vbi cadit vulnꝰ sic in vulnere penetrāte i pectoꝛe.posito ꝑus stuello in oꝛificio cū mellicrato qꝺ nō cadat inter stuellū qꝺ sui nō pōt.vel vbi cadit sagitta q̄ bꝛi non pōt restricto ꝑus sāguine cū albumīe oui. ℞. folioꝝ absinthy et rosarū rubearū.rutbe.et maluas paucas.añ.ꝑ.y. Coquantur in vino albo.deinde expmantꝫ et in modū pultis conficiantꝫ cuz mellis.ʒ.vi.et farine oꝛdei et puluere fenugreci et seis lini et floꝝ camomille.añ.ʒ.i. Conficiātur et cū decoctione istius vini in modū pultis et ponatꝫ in olla.et ponatꝫ ibi oleū camōille.ana.ʒ.y.vel butyrū.ʒ.x.et coꝙnt ad spissitudinē.et aliquot dieb⁹ tepidū apponatur et est bonū

Emplastrum (ēt in contusionibus. desiccās et ꝓsumēs flaticū tumorē in q̄cūcꝫ loco sit. ℞. stercoꝛis caprini puluꝛiçati.mellis et farie fabe vl̄ oꝛobi et aceti.et oīa coꝙnt ad spissitudiēz.

Emplastrum mediocre iter resolutiuū et alteratiuū.doloꝛis mitigatiuū:saniez in vulneribꝰ ꝓtusis vel doloꝛosis vel alteratis in casu aliquo mō iducēs. ℞. rosarū.ʒ.i.et lixentꝫ. deīde expꝛesse aqua expꝛimantꝫ et terantꝫ in parasside cū duobus pugillis farine oꝛdei et olei rosati.ʒ.y. Et in illa decoctiōe p̄dictaꝝ rosarū sil̄ coꝛpoꝛa in olla et coꝙnt ad spissitudinē.

Emplastrum qꝺ lenit nodositatē neruoꝝ. ℞. serapini.ʒ.iy.castoꝛei.ʒ.y.euphoꝛby.ʒ.i.ʒ.bdely:armōiaci.añ.ʒ.iiy.terantꝫ et liniantꝫ cū aꝙ calꝫ et sumantꝫ cere.ʒ.xv.et olei sambucini.ʒ.iy. Liq̄fiāt et misceantꝫ cū medicis istis.et emplet̄ locꝰ lesus cū eo.

Emplastrum qꝺ ꝓfert ad aꝑata emoꝛroydarū et doloꝛē eaꝝ.positis si idiget sanguisugis. ℞. cepas albas et coꝙ i igne et mūda eas.deiñ tere optīe cū pauca faria fenugreci:et se.lini.et floꝝ camōille et ipigua cū butyro et emplet̄ tepidū. Et cōfert ml̄tū ℔ empl̄z ad doloꝛē auris ad vētositatē ex hūoꝛibꝰ grossis.

Empl'z ad podagrā calꝫ.et ēt i vlceribꝰ virulētl.vz. si adiūgis ibi çeçi.ʒ.vi.et ē optimū. ℞. rosaꝝ. ʒ.y.lētiū.ʒ.vi.farie oꝛ.ʒ.iiy. Coꝙnt rose et lētes et terantꝫ multū cū sua decoctiōe et cū farina oꝛdei in modū vnguēti. Et qñcꝫ ponit olei rosati et parū aceti.

Empl'm ad podagrā frīdaz. ℞. mirre.ʒ.ʒ.aloes.ʒ.i. croci.ʒ.i.farine lupinoꝝ ꝑtes.y. salis ꝑtē.i. furfuris subtilis ꝑtes.iy.mellis lib.ʒ.decoquantꝫ in aꝙ ci-

neris.z extẽdant in pãno z vtere cal'o sup locũ.

Bymach .i.epl'm stomaticũ cõferẽs ad dolorẽ stomaci: z epis ex fritate z ad malitiã digõnis z vẽtositatẽ. ℞.croci:z aloes.ana.ʒ.i. masticis.ʒ.iy.absinthy.ʒ.y.z ficus.ʒ.i.ʒ.gũmi ara.ʒ.vy.olei de spica q̃ntum est necesse.misceantur z administrentur.

Bymach aliõ cũ melliloto ad ap̃ata dura in stõ et epe z splene.z resoluit ap̃ata cal'a z ap̃ata dura.℞.melliloti:fenugreci:flox camomille:baccarux lauri:aloes eupatory.añ.ʒ.iiy.absinthy.ʒ.y.armõiaci:bdelly.añ.ʒ.y. ficuũ siccarũ nũero.x.Fic' z fenugrecũ decoq̃ntur i aceto z admisceant' z pcutiãt' z fundãt' sup illõ aligd

Emplastrum (ex butyro vaccino:z fiat epl'ʒ. resolutiuũ in ɔtusionib'.resoluit eni sanguinẽ mortuũ grossum. ℞.farine ordei: fenugreci: seminis lini.z flox camomille.z parum sulfuris.subtilis z arsenici subtiliter cribrati.oia coquant' cũ decoctiõe calati ptez.ʒ.cribellent' z ɔficiant' cũ aq̃ batbece.

Emplastrum (mẽti z oleo camomillino. faciẽs ad alopiciaʒ.℞.euforby.ʒ. .v.rutbe mõtane.ʒ.iiy.nigelle cõbuste.ʒ.i.seis armel.ɔbusti.ʒ.iy.corticis arboris fici:z foliox ei'.spume maris ɔbuste.añ.ʒ.y.terant' z cõficiant' cũ aq̃ cepe sglle: z epithimet' cũ eo.xx.vicib'.donec locus rubeat z sanguinolẽtus fiat z epithimet' rursus sup eũ ar.ro.z laudanũ z absinthiũ ɔbustũ z sisimbriũ z liciũ de oi eq̃liter cũ aq̃ solatri.

Epithima exptũ qõ cõfert ad ipetiginẽ z pruritus totiꝰ corpis z scabiẽ. Sumant' scoria argẽti.z vino arsenici.rubee tinctox z çedoarie.z sulfur citrinũ z albũ.z merdasengi:z galle:z çeçi:z cõdusi eq̃li mensura z ɔficiant' cũ aceto z oleo q̃ntũ sufficit.

Epithima aliud ad ipetiginẽ z scabiẽ bũidã. Accipe folia olinax z sũmitates oleandri recẽtes.terant' z exp̃mant'.z sumat' ex succo eox partes.y.z olei pt̃ẽ.i.z decoquant' sup prunas donec ɔsumet' succ' et remaneat oleũ z colet' z pyciatur sup ipsus arsenicũ z sulfur q̃ntum necesse est z liniatur cum penna.

Emplastrum qõ delet ipetiginẽ.z verrucas.℞. calcẽ viuã z fecẽ vini combusta z optime cõtere z cũ visco viu misce.verrucis appone.desiccat enim eas z extrabit.

Emplastrum (ad scabiẽ z ipetiginẽ bũidã. ℞.alchãne.ʒ.v.fuliginis furni.ʒ.ʃ.coriandri sicci cõbusti.ʒ.vy. storie argenti.merdasengi.ana.ʒ.iiy.teratur z cribelletur z liniantur cum aceto z oleo rosato.

Epithima ad ipetiginẽ z asaphati bonus.Sumãt merdasengi:z ceruse plũbi venarũ tincto x z scoria argenti eq̃li mẽsura z terant' z cribrent' z cõficiant' cũ oleo ro.z aceto z liniatur cum eo.

Epithima aliõ ad saphati siccã z bu.℞.tbucie.ʒ.x. sceba ɔbusti.ʒ.y.merdasengi.ʒ.y.terantur,z ɔficiant' z cribellent' cũ oꝰo ro.z stet ifirmꝰ ad solem

Epithima ad ipetiginẽ bũidã z alopiciã. (paruʒ. Sumant' spuma maris.tartarũ ɔbustũ z frustum lauri. ptes equales.terant' oia z cõficiant' cum

Epithima (aceto z illiniantur cum eo. sublime.qõ abradit pillos z lenit corpꝰ ℞.amili.ʒ.x.in descriptiõe alia.ʒ.c.calcis subtilis.ʒ.v. arsenici subtilis.ʒ.xx.terant' vnũqõq; p se z cũ aq̃ conficiant' z

Epithima (administretur. ad ɔbustionẽ ignis z vlcera cal'a desiccat enim sine mordicatione ad oia fil'ia valet excoriatiõi pustule male z vlcerationi nasi.Sumat' subtilis calx z abluatur decies cum aqua z cõficiatur cum oleo rosato z ceruſa plumbea z albumine oui z liniatur cum eo.

Epithima ad fixuras que fiũt in ano. ℞.medulle ossiuʒ vaccarũ z medulle fermenti. Et diu fil'in modũ vnguẽti incorporet' z in ano fisso appone cũ

Epithima (pecia subtili. ad pruritũ z ap̃a ani.Sumãt' rose ru.et lẽtes excorticate z mollite z pmisce coctas vtraq; fil'cum aq̃ solatri: z oleo ro.Et in modũ paste emplet' locus.

Epithima aliud ad ap̃a in ano z intestino.℞.folia maluarũ z coquant' cuʒ aq̃ z exp̃mant' ex ea z terant'.Et iterũ cũ sua decoctiõe decoq̃nt' cũ oleo ro.z cũ medulla panis.z cũ fuerit grossum tolle ab igne et cũ fuerit tepidũ cõmisce vitellos ouorum sex.

Epithima ad scissuras q̃ fiunt in manibus z pedibus ex colera nigra z citrina.℞.butyrũ vaccinũ z cerã eq̃liter z liquefiãt fil'z ipleat' locus fissurarũ.liquefiat oleũ rosatũ z cera alba administra.

Epithima qõ abstergit faciẽ z eradicat pannũ.℞. lupinox siccox z fabarũ siccarũ z excoriatarũ z seminis batbece oĩuʒ.añ. pt̃ẽ.i.ciceris excortica ti ptez.ʒ.cribellent' z ɔficiant' cũ aq̃ batbece.

Epithima aliõ ad pãnũ in facie.℞.corticis oui vsnee cãpestris.farine ordei.radicis cãne persice:fabe spume maris ana.sumant' z cribrata conficiãtur cum lacte recenti inuncto z liniatur facies.

Epithima ad pustulas duras in facie ex humore grosso.stercus galline terat' z ɔficiatur cũ melle.z sumant' fabe.excorticate puluerizent' z terant' z ɔficiant' cũ ipso melle.

Epithima qõ ɔfert oculo ad quẽ descẽdit mã z cõfert ad ap̃ata.℞.aloes succotrini.sief.memithe lily.mirre:acacie:croci:opy:equali mensura sumant' z terantur et cõficiantur cũ aqua solatri z administrentur.

Epithima qõ dormire facit.℞.seis lactuce:opiuʒ: semẽ inſq.albi.mãdra.terant' z ɔficiantur cũ aq̃ decoctionis papaueris.z liniant' supcilia.

Epithima ad pulsationẽ timpox.℞.acacie mirre gũmi ara.añ.ʒ.ʃ.balaustiarũ.ʒ.iy.croci.

Epithima (ʒ.ʃ.terant' z ɔficiãt' cũ aceto z liniant'. ad lũbricos z ascarides in vẽtribus infantiũ.Sumant' lupini z pulueriçent'.z si vis humectent' z conficiantur cum felle tbauri vel cum melle z liniatur venter vsq; ad vmblicum z super ipsum.

Epithima. ad fetorez ascellax.℞.alumis iameni. ʒ.y.mirre.ʒ.ʃ.mirtillox z rosaruʒ.ana. ʒ.iy.merdasengi.ʒ.y.terantur cribellentur z conficiantur cum aqua decoctionis rosarum.

Epithima maturatiuum z circa gullam propter signantiam optimum attractiuum.℞. fic' siccas pigues.xx.z coq̃nt'.et cocte terant' et sic' clariuʒ ɔficiant' cũ sua decoctiõe:z cũ faria ordei et medulla fermẽti.et ponant' pp signãtiã sup peciã circa guttur.

Epithima ad scabiẽ et pruritũ et ẽ optimũ.℞.terbẽtie.ʒ.y.olĩ cõis.ʒ.iiy.et mĩtũ sil'cũ pistello i mortario ducant'.deide accipe de terra quã specia ry appellãt terrã camelli et cribret' et incorporet' cũ pdcis i mortario donec eq̃t' et vngat' mẽbx scabiosuʒ ex isto.

Empl'ʒ optimũ qõ maturat.et valʒ i carbũculis maturãdis iuuat ad maturatiõez ap̃atis qñ iaʒ maturũ ẽ et digestũ et attrabit et ptes circũdãtes rectificat et mũdificat.℞.fic' siccas et tere bñ et cepas lily decoctas i aq̃ et pauco oleo.et medullã fermẽti et butyrũ.et oia fil'incorpora et cõtere sic' vnguentũ et appone tepidum et etiã plurib' dieb' post apertionẽ apostematis.

Empl'm qõ abscindit et desiccat lac coagulatuʒ et in mãmillis multiplicatũ.℞.seis albedoragi.ʒ.y.et puluerizent' subtil'r farine ordei.et faria fabarũ ana pugillos.iiy.et cõficiant' ista cũ decoctiõe mẽte:carũ ana pugillos.iiy.et cõficiant' ista cũ decoctiõe mẽte:caꝛũ ana pugillos.iiy.et cõficiant' ista cũ decoctiõe mẽte:caꝛũ ana pugillos.iiy.et cõficiant' ista cũ decoctiõe mẽte:caꝛũ ana pugillos.iiy.et cõficiant' ista cũ decoctiõe mẽte:caꝛũ ana pugillos.iiy.et cõficiant' ista cũ decoctiõe mẽte:car

dictarū herbaru coctaru et conficiant cu farina ordei et fabarū et puluere seis albedoragi et decoctiōe ꝑdictaruz herbarū coctarū.et cū oleo camōille et melle si sit vlcus.

¶ Rubrica de dentifricys.

Dentificiū qō dētes abstergit ꝛ ꝺcauitatē eoꝝ remouet. ℞.cipri. salis gēme cōbusti i furno ꝛ spume maris ꝛ aluminis cōbusti añ ꝑtes equales terant ꝛ vtere.

¶ Dentificiū bonū.sal mineralis sal masse terant ꝛ cribrent ꝛ cōficiant cū melle mundo. ꝛ cōfecta inuoluant cū folys fici aut cū cartis ꝛ cōburant sup ꝓpruna. vel in furno ꝛ sumat ex eo pars.i.ex fructu.tbamarisci cōbusto ꝛ cribellato pars.ʒ. ꝛ spuma maris par.iiij. totū fiat ꝛ cribelletur ꝛ administretur.

Dentifricium bonuz. ℞.lateris rubei noui frustrum vnū ꝛ puluerizet nō multū tritū sed grosso modo coquant cū melle ad spissitudinē ꝛ ponat in piscide.ꝛ ex hoc dentes fricentur.

¶ Sequitur rubrica de trociscis.

Trociscī ad eū qui spuit sanguinē. ℞.acacie.rosarum: gūmi arabici karabe añ.ʒ.iij.amili:spody:coralli. riglitie terre sigillate:balaustie:oiuz eq̄lr ꝓficiant cū mucillagine psily ꝛ administrentur.

Trociscī ad eū q spuit sanguinē. ℞.acacie.ʒ.iiij.rosarū:balaustie.añ.ʒ.vij.gūmi arabi.ʒ.iij. dragaganti.terre sigillate ana.ʒ.ij.terantur ꝛ conficiātur cum aqua pluuiali ꝛ administretur.

Trociscī ad illū q mingit sanguinē. ℞.aluminis iameni.ʒ.i.dragagāti.ʒ.ij.terre sigillate.seis portulace.balaustie.añ.ʒ.iij.terant ꝛ fiant trociscī.

Trociscī andaron.qui exiccant vlcera puluerizati qñ cōficiunt cū aceto ꝛ oleo rosa.si vis.valent eni vlcerib⁹ multe humiditatis ꝛ calis alys. ℞.corticū pomoꝝ granatoꝝ vel capitū.ʒ.x.gallarū nō pforatarū ʒ.iij.mirre:aristologie ro.añ.ʒ.iij.dragagā. alumis iameni:añ.ʒ.ij.çeçi.ʒ.iij.cōficiant cū rob qñ subtilr sunt puluerizati ꝛ exiccent. Et qñ est neče terat vnus ex eis cū succo cū quo oz in modū vnguēti.vel cū succo arnogloſſe.vel cū aceto.vl cū aliquo liquore ꝛc. ¶ Isti trociscī andaron qñ terunt in aceto vel oleo ro. vel mirtino in modū vnguēti liniunt sup ipetiginē vlcerosaz ꝛ super crustas vlcerosas ꝛ vlcera virulēta ꝛ formicalia valde cito cōferūt ꝛ in capitib⁹ mamillarū virulētarū ꝛ crustarū ꝛ saphati būidi capitl.

¶ Aly trociscī ad idē. ℞.corticis granatoꝝ.ʒ.x. aristologie gallarū nō pforatarū.añ.ʒ.vij.salis armoniaci thuris aluminis.iameni.añ.ʒ.iij.calcāti ꝛ mirre.añ.ʒ.ij. ꝛ terant et conficiantur cum vino dulci.et quandoqꝫ cum oleo rosato.vel mirtino et aceto.

Trociscī calidicon carnē mollē corrodētes ꝛ fistulis.ꝛ emorroydib⁹.ꝛ putrefactiōi q̄ est in toto corpe ꝛ in gingiuis putrefactis.ꝛ herpestiomeno. ℞. calcis viue ptē.i.arsenici rubei ꝛ citrini kali.acacie.añ.ptē ʒ.oia hec tria cū aq̄ que vocat ꝑma terant. ¶ Aq̄ at ꝑma sic fit. ℞.calcis viue ꝛ kali.ptes eq̄les ꝛ terant. ꝛ sexcuplū ꝑcedens ipsoꝝ ex aq̄ eis admisceat ꝛ per tres dies ibi morent q̄tidie agitādo.ꝛ postea colet.ꝛ ex ea conficiant ꝛ fiāt trociscī ꝛ reponant vbi ab būiditate tangi nō possunt.

¶ Trociscī aly calidicon. ℞.calcis nō extincte.ʒ.xx. ex arsenicis tribus.ʒ.xx.acacie.sedeguarā.añ.ʒ.ij.ꝛ cōficiantur cū aceto vini.ꝛ moueant in sole diebus aliquot.

Trociscī ad gingiuas mollificatas ꝛ noiant trociscī de arsenico.debēt poni qñ ex eis remota est mala ꝓpter cū decoctiōe sumach ꝛ rosarū. ꝛ qñ mūdificata est lues cū melle rosato. ℞.arsenici rubei ꝛ citrini.calcis gallarū alumis oium añ.ptes eq̄les. Ex qbus puluerizatis.ꝛ cū aceto mixtis formēt trociscī. ꝛ cū necesse fuerit puluis ex aliquo eoꝝ fiat.ꝛ gingiue corrose fricent ex eo.

¶ Segtur rubrica de puluerib⁹.

Puluis qui motos dētes cadere ꝓhibet ꝛ eos ꝛfirmat. ℞.balaustie:alumis: gallarū:acacie: ypoquistidos:ana. ista terant ꝛ ex eis radices dentium fricentur.

¶ Alius. ℞.gallarū:emblicoꝝ:mirabolanorū citrinoꝝ.alumis.ptes eq̄les.sumant ꝛ tere cū aceto conficiant ꝛ ex eis fiant trociscī. Et cū necesse fuerit motorum dentium radices ex eis foueantur.ꝛ si bec nō ꝓsunt cuz filo'aureo vel serico extrabantur.

Puluis qui ꝛfert ad vlcera būida ꝛ ad sorditiē:ꝛ facit nasci carnē ꝛ icarnat vlcera valde ꝛ abscindit eruptionē sanguis in oī loco. ℞.sarcocolle.ʒ.xx.balaustie.thuris masculi sanguis dra. oiuz ana.ʒ.v. terantur ꝛ cribellentur ꝛ cōficiantur simul ꝛ administrentur.

Puluis qui facit nasci carnē ꝛ idurat eā icarnat vlcera. ℞.sarcocolle farine kesne.i.orobi.añ. ʒ.iij.aristologie:radicis lily celestis:thuris.añ.ʒ.i.rosaruz almarubi.ʒ.i.terant ꝛ cribrent ꝛ administrentur.

Puluis q corrodit carnē additā ꝛ cōfert ad corrosiuā. ℞.colcotar cōbustū galle çiniar. calcadis:çeçi:eq̄liter sumat ꝛ administretur.

Puluis conferens ad vlcera quorū cōsolidatio est difficilis. ℞.aloes part.ij.thuris ptez vnaz balaustie.partē.ʒ.terant.ꝛ administrentur.

Puluis ad vlcera quorum consolidatio est difficilis. ℞.aloes partes duas.thuris. partem.i. balaustie partem mediam.terantur ꝛ administrentur.

Puluis ad vlcera quoꝝ tardatur consolidatio. ℞. mirre.plumbi vsti:gallarum: merdasengi: climie:cerusse ana.ʒ.i.terantur ꝛ administrentur.

Puluis de sarcocolla retinens sanguinē ꝛ iuuat ad ꝓcussionē facta cum ense ꝛ ad vulnera capitis. ℞.sarcocolle partes.ij.balaustie:sanguis draconis.añ. ꝑtem.i.thuris partem.ʒ.terantur ꝛ administrentur et premantur cū palma manus ꝛ stringatur ꝛ fiat trociscus.

Puluis valēs ad corrosionē ꝛ ē exptus. ℞.arsenici rub.ꝛ citrini.añ.ʒ.ij. calcis acacie. añ.ʒ.v. colcotar adusti.ʒ.iiij.terātur cum succo arnogloſſe. ꝛ aceto ꝛ exiccentur vel fiant trociscī ex eis.

Puluis q fit ad pustulā corrosiuā q̄ fit i ore. ℞.folioꝝ lauri ramoꝝ recētiū ꝛ folioꝝ oliuarū ꝛ acacie.añ.ʒ.xx.alumis:iameni:çeçi:ꝛ colcotar.ana.ʒ.iij. terantur cū succo arnogloſſe ꝛ aceto ꝛ administretur.

Puluis q carnē gnāt ꝛ recētia vlnera icarnat. Spargit.n.sup vuln⁹ sutū ꝛ icarnat. Item stuell⁹ fcūs de pillis lepozis ꝛ albumie oui itici⁹.deiñ i dcō plue re iuolut⁹ mirabilr de vēis sāguiez fluētē strigit. ℞.aloes sāguis dra.olibani:sarcocolle.añ.p.eq̄les. Est tñ efficacioz cū artificialr appōit ꝑz diuersa corpa:ꝛ qñz ꝓpōit solū ex duobus.ſ.ex thure ꝛ aloe.

Puluis q vlcera ꝓsolidat ꝛ carnē būanā i eis creat. ℞.aloes:balaustie cachimie argēti: calcecbacumenō triti ꝛ lauati.partes equales ꝛ vtere.

Puluis fortis. ℞.aloes:venaꝝ curcume. balaustie mirre:gallarū.ptes equales:sumant ꝛ fiat puluis ꝛ vtere. Cōuenit.n. vlcerib⁹ mltū būidis ꝛ corporibus siccis.

Puluis q dat ad bibēdū illi cui casus aut fortis accidit ꝓcussio. ℞.reuba.ʒ.i.rubee:lacce mundate.boli armeni:terre sigillate.añ.ʒ.ʃ. dos isti⁹ plueris ē a.ij.ʒ.vsq; ad.iiij.cū aq̄ in q̄ cicer infusuz fuerit.huic autem dent ad comedendū mes rizi cicera ꝛ lentes.

Puluis alius q ad forte valet casuz. ℞.mumie.boli armeni.ꝛ terre sigillate.ana.ʒ.ij. ꝛ dent ad

potanduz cum vino albo stiptico.ʒ.y.

Puluis q vaꝫ ad potādū ei a q̄ mlt̄itudo sanguis ex pcussione aut casu fluit. ℞. karabe. boli armeni. balaustie. sang. dra. lacce. añ. ptes eq̄les. Ex bis pulueriçatis. ʒ.iy. ad potādū tribuant̄ cū. ʒ.i. aq̄ in q̄ fuerit sumach infusuz ꝛ opy sexta pars. ʒ.i. Istud enim stringit sanguinem. patiens stiptica comedat.

Puluis ad lenē carnē mortuā ꝛ debilitatā cōfortat ꝛ dolorē mitigat. ꝛ locꝰ cū oleo ro. iungatur cui desup puluis mirti aspgatur ꝛ mediocriter ligetur.

¶ Epithima ad casuz qñ cū eo febris ꝛ apa calm fuerit. ℞. rosaꝫ ru. lētiū excorticataruz. boli armeni. sief. memithe. sandali. faufel. Ex bis oibus cū aq̄ coctis ꝛ parū olei rosati vsqꝫ ad spissitudinem fiat epitima.

Epithima ad oēm spēz scabiei. ꝛ est optimū vnguētuz. ℞. succi lapacy. scabiose celidonie. enule cāpane. fumiterre añ. ʒ.vi. ꝛ ferueat cū. ʒ.vi. olei cōmunis ꝛ salis cōis. ʒ.y. tātū q̄ succi ꝺsumant̄. ꝛ remoueat̄ oleū. deīde cola ꝛ accipe id oleū ꝛ cere. ʒ.i. ꝛ liq̄fac ad ignē fiat. deīde tolle ab igne ꝛ misce ibi aloes. galbani pulueriçati ꝛ argēti viui mortificati. añ. ʒ.i. ꝛ misce donec equet̄. Et si vis magis desiccare adde vitrioli. ʒ.ʃ. ꝛ iungatur.

Unguētum ad flegma salsuz. ℞. argēti viui extincti. ʒ.i. litargiri. ʒ.y. plūbi usti. lib. ʃ. cerusse. lib. i. thuris. ʒ.i. cineris vitis. ʒ.iiy. arsenici. ʒ.iy. aceti et olei q̄ꝫ sufficit. ꝛ terant̄ ꝛ incorporent̄ cuz aceto diu agitando in mortario postea cōficiant̄ cū oleo.

Puluis ad fistulas desiccādas. ℞. elli albi. arist. rocētauree. radicis scolopēdrie. yreos. farine orobi ana. Fiat ex eis puluis ex quo fistula ipleatur.

Item puluis ad idez. ℞. calcis viue q̄stuz vis. mittas eam multotiens in succo celidonie. ꝛ exiccetur ꝛ pulueriçetur ꝛ utere. ¶ Itez puluis caroli vel ligni corosi de castanea mirabiliter exiccat.

Itez puluis ad desiccādū fistulas. ℞. calcis viue q̄stuz vis ꝛ tere multū cū melle in modū empli. ꝛ pone in testis i furno. ꝛ dimitte ibi donec exiccent̄. ꝛ qñ vis pulueriça ex eis ꝛ utere. ¶ Ad idē aristol. rotūda pulueriçet̄ ꝛ ex ea cū vino potet̄. vel fiat ex ea pille ꝛ sumant̄ ꝛ mirabiliꝫ ꝓdest ad desiccādas fistulas. ¶ Itē succꝰ celidonie ꝛ ciclaminis cum melle decoctū valet ad curādas fistulas.

Puluis ad sanandū oia vlcera q̄ sanant̄ cū labore. ℞. farine orobi. ʒ.iiy. aristol. rotūde. rosaꝫ. añ. ʒ.i. thuris. ʒ.ʃ. terant̄ ꝛ cribellent̄ ꝛ utere.

Puluis ad vlcera desiccāda. ℞. yreos. ʒ.iy. aristol. rotūde. ʒ.iiy. thuris sarcocolle. añ. ʒ.y. farine orobi. ʒ.iiy. sang. dra. corticū granatoꝝ. ꝛ colcotar adbuc. ʒ.ii. ad bociū siue herniā gutturis.

Puluis ℞. spōgie ꝺbuste. lib. i. palee marine ꝺbuste. ʒ.iiy. piperis. ʒ.y. gallarū cipressi. ʒ.y. celidonie. ʒ.i. radicis iūciarie. ʒ.v. ciclamis. ʒ.iy. agni casti. ʒ.y. piretri. ʒ.iy. bedeguar. ʒ.y. sepie. ʒ.v. siccent̄ ꝛ fiat puluis. ꝛ omni sero ꝛ mane teneat ante cibum ex eo sub lingua.

¶ Alius puluis ad idem. ℞. piperis piretri. çinçib. spongie marine. aduste. seminis saxifragie. ana. ʒ.ʃ. ponat̄ sub lingua facto ꝑus gargarismate cum aceto.

¶ Aliꝰ puluis ad idez expertꝰ. ℞. piperis. ʒ.ʃ. palee marine aduste. piretri. sepie. nodi rosaruz. ana. ʒ.i. fiat puluis. ꝛ ex eo ponatur sub lingua.

Puluis vlcera desiccās. ℞. ceruse. rosaꝫ. balaustiarū. añ. ʒ.viy. seminis rosarū. alumis. gallaꝫ ana. ʒ.iy. aristologie aduste. ʒ.y thuris. ʒ.i.

¶ Ad idez. ℞. rubee tinctoꝝ. ossiuz adustoꝝ. merdasengi. ana. ʒ.y. thuris aloes. sanguis dra. añ. ʒ.iy. sarcocolle. ʒ.i.

¶ Puluis ad idē. ℞. aloes. olibani. sanguis dra. sarcocolle. añ. ʒ.iy. aristol. aduste ceruse. corticū arboris spini. centauree minoris. ana. ʒ.i. gallarum. balaustiarum. ana. ʒ.y. fiat puluis ꝛ est optimus.

Puluis optimus ad fistulas. Spargit̄ enim ʒ in fistulis. ꝛ qñq̄ linit̄ tenta cū melle ꝛ inuoluitur in puluerē ꝛ imittit̄ in fistulis ꝛ vbicunq̄ sint desiccat eas. ℞. aloes thuris: sarcocolle: sanguis dra. balaustie: antimony: alumis. añ. ʒ.ʃ. floris eris q̄stū est q̄rta ꝑs vnius. ꝛ fiat puluis vt fiāt trocisci. Cūq̄ necesse fuerit pulueriçet̄ vnꝰ ex eis. valet. n. in vlceribꝰ ꝛ fistulis hūidis ꝛ corpore sicco.

¶ Sequitur rubrica de oleis.

Oleum de nucibus est resolutiuū grossarū ventositatū ꝛ ꝺfert tumoribꝰ ꝛ contusionibus neruoꝝ ꝛ puncture. i. vulneꝝ eoꝝ ꝛ ꝑprie cū calce lota ꝛ ꝺfert scabiei.

Oleum de amigdalis amaris est aperitiuū opilationuz ꝛ carminatiuū ventositatum ꝛ resolutiuum ꝛ confert doloribus auriū. ꝛ surditati ꝛ sibilo. ꝛ ꝺfert doloribus neruoꝝ ꝛ duritiem eoꝝ lenit.

Oleum de semine lini cōfert ad spasmū ꝛ lenit duritiem neruoꝝ ꝛ iuncturarū. ꝛ est egritudinibus ani maxima medicina ꝛ egritudinibus emorroydaꝝ ꝛ ragadys. ꝛ dolori pulsanti.

Oleum de vitellis ouoꝝ in multis expertū est. cutiz mundificat ꝛ serpigines ꝛ alios morbos cutis curat. ꝛ ꝺfert fistulis ꝛ alys vlceribus malis. Modus compositionis eius est. ℞. ouoꝝ elixatoꝝ vitella circiter ʒo. ꝛ move vitella manibus vt aqua exeat. postea pone in sartagine lapidea ꝛ frige super ignē ꝛ pone ꝛ move vitella cum ligno aut cocleari ferreo. Et q̄ emanabit erit oleuz. ꝛ scias q̄ abundanter emanabit.

Oleum de frumēto impetigines ꝛ cutis asperitates sanat. ꝛ fit leuiter isto mō. ℞. pugillū frumēti ꝛ pone sup incudē ꝛ accipe palā de ferro calam tempera te ꝛ preme cū ea super frumentū ꝛ egredietur oleuz super incudem. ꝛ tu collige cum spongia.

Oleum de iunipero ꝺfert ifectiōi cutis ꝛ malo morbo tibiarū ꝛ ꝓpigini ꝛ cācro ꝛ malꝰ vlceribꝰ.

Oleum de frassino valet sicut oleum de iunipero in omnibus suis operationibus.

Oleum costinū neruos ꝛ lacertos calefacit ꝛ stuporem tollit. ꝛ aperit opilationes eoꝝ et ꝺfortat oia neruosa et ꝺfert stō ꝛ epi fridis eo ꝺfortat capillos et ꝓhibz canicie et facē colorē et odorē corpis eē bonū.

Oleum camomillinum est benedictum expertoruz iuuamentoꝝ. est enim resolutiuum et sedatiuum dolorum. Et est in eo ꝓhibitio cursuuz materiarum. et ꝑpter eius stipticitatem modicā cōfortat neruos. et confert doloribus eoꝝ. et confortat loca neruosa oia.

Oleum rosatum cōpletum. ſ. quod fit ex rosis completis et oleo ex oliuis completis est cōfortatiuū et resolutiuū conuenienter sedatiuū et lenitiuum. Illud vero quod fit ex rosis icōpletis est extinctiuū iflāmationū cōfortatiuū aggregatiuū ispissatiuum et ꝓhibituum cursui materierū. ¶ Nota q̄ ex oleis pōt cōfici vnguentū isto modo. Accipe ex oleis qō vis. ʒ.iiy. cere. ʒ.ʃ. et liquefac ambo ad ignem et congelabitur ad modum vnguenti et nihilominus habebit virtutem olei.

Trituratura. merdasengi q̄ valz ad variolā et cicatrices reaptādas et albificādas si sūt rubee et adustionē cū igne et vesicas q̄ accidunt pueris ex calitate et abscindūt būores sudoris valde. ℞. merdasengi Mia. i. terat̄ et fundat̄ sup ipz Mie. y. sal et fundat̄ sup vtraq̄ ꝺ aq̄ dulci cū q̄stitate q̄ submergat vtraq̄ .iiy. digit̄ ꝛ dimittat̄ sic. v. diebꝰ ꝛ move id oī die. 8. move id et funde illam aquam ab eo. et funde super illud aquā aliam similiter q̄draginta diebus et muta aquā omni die

semel donec dulcescat aqua et albificetur merdasengi. et fiat sicut ceruſa et exiccetur et fiant sicut trocisci. Cumq; fuerit neceſſe cõpone ex eis ꝛ oleo ro. ꝛ vtere.

Oleum de tartaro qđ valz ad clarificãduz faciem ex panno ꝛ impetigine et omni feditati, ꝛ valet ẽt imiſſuz ĩ fiſtulis. qz veſicat. ꝛ fit iſto. Accipe tartari q̃ztũ vis ꝛ ĩuolue in pecia balneata: ꝛ pone ſub pꝛuna ignis ꝛ dimitte aduri. deiñ pone eũ ĩ ſacculo ꝛ ſuſpẽde ĩ q̃dã fouea ꝛ ciatũ de ſubt⁹ ꝛ diſtillabit ſic aq̃ clara. Ita aduriť fex vini qñ q̃riť aliqđ op⁹.

¶ Rubꝛica de aquis.

Aqua cũ q̃ cliſteriçãť vlcera iteꝛioꝛa pectoꝛalia ſiue vulnera ꝛ exiccat ꝛ abſtergit ꝛ ponať tepida. ℞. yreos ꝛ ariſt. ro. capilli ve. ꝛ yſopi. añ. ℥. ij. praſſy. ℥. ij. balauſtie mirti. añ. ℥. i. furfur]. ℥. ß. ꝛ ſilꝛia ſic̃ plãtago terať ꝛ coquanť cũ vino albo acerbo ꝛ colenť. ꝛ i colatura coq̃ť mel bona boꝛa ꝛ vtere tepida. ¶ Jtez p̃t poni ibi alumẽ ꝛ aq̃ cineris ꝛ ſilꝛia. ꝛ ponere filtrũ ẽt balneatũ: ꝛ qñ ẽ ap̃a nõ ꝟuenit aliqđ ex eis. ¶ Jtẽ aq̃ q̃ fit cũ vino diſtillato q̃ vulgo dr̃ aqua ardens valet in fiſtulis deſiccandis ꝛ in doloꝛibus membꝛoꝝ frigidoꝝ coꝛpoꝛe euacuato.

Aqua q̃ cauteriçat ſic̃ cauteriũ ꝛ dr̃ capitellũ. Nã ſi ĩuenit cutiz eruptã ꝛ diſtillať gutta vna ſup carnẽ cũ pẽna in fiſtula vel alibi cõburit cito ꝛ eſcara cadit. et ſi nõ ĩuenit cutim ruptã ꝛ ponit̃ cuz maſſa cere vel guſſio auellane cauteriçat ſic̃ ignis faĉ. veſicat. n. ꝛ vlcerat locũ. ꝛ fit iſto⁹ Sume ſalẽ alkali. ꝛ ſi nõ ĩuenit̃ accipe ſalez armoniacũ ꝛ calcẽ viuã. añ. lib. i. ꝛ tere vtraq; ꝛ pone in ollaz noua pꝛoꝛatã ſic̃ colatoꝛiũ ꝛ ꝟpme illã multũ vt nõ colet̃ aq̃ cito ꝛ pone ſuper eã ex aq̃ tãtũ q; cooꝑiat eũ p̃ digitũ ꝛ dimitte colari. ꝛ pone iferi⁹ ollaz vitreatã. ꝛ cũ fuerit colata renoua calcẽ ꝛ ſalẽ. ꝛ iterũ cola id qđ ẽ colatũ ꝛ reconde ꝛ vtere. ¶ Jtẽ alio⁹ fieri põt ꝛ ſic. ℞. calcis nõ extĩcti ſextariũ mediũ ad mẽſurã frumẽti ꝛ cinerẽ de cerro q̃ vtuntur tinctoꝛes ꝛ funde ſup aquã vt ſubmergať bñ et pꝛeme bñ illã. ꝛ dimitte colari ꝛ ipſa colata renoua calcẽ ꝛ cinerẽ iterũ qđ colatũ ẽ recola ꝛ fac ita. ß. ꝛ erit capitellũ foꝛtiſſimũ. Et ſi de tali capitello accipias ciatũ vnũ: ꝛ olei ciatũ vnuz ꝛ ſilꝛ ferueãt donec ꝟſumeť capitellũ lẽto igne remanebit ſiccũ vnguentũ ꝛ foꝛte comburens.

Aqua ſiue decoctio optĩa in exiccando fiſtulas poſtq; eradicata ẽ coꝛruptio oſſis ꝛ non ẽ ibi ſupcalefactio nec ap̃a. ℞. cinerẽ cõez cribꝛatũ ꝛ fac fieri cũ aq̃ ſic̃ fit cinerata. ꝛ ea decocta tepefiat ꝛ ĩponiť vbi mẽbꝝ vlceratũ vel fiſtulatũ ẽ cũ vlcere viruleto. ꝛ diu ꝛ ſepe ea ſup tepefacta teneať. Deſiccat enĩ mirabiliꝛ ꝛ rectificat vlcera ꝛ ſqualida membꝛa. valet talis decoctio in ſtupoꝛe membꝛi cũ doloꝛe ꝛ ẽt cũ eſt doloꝛ mẽbꝛi q vulgo dr̃ gramfo.

Empl'm relatũ ab ãdromaco qđ ꝟuenit vbi vult' aliqs q; frãgať aliqđ ex eo. frãgit. n. ĩpm ꝛ exhibit oſſa coꝛrupta ꝛ fruſtulos ꝛ ſpinas ꝛ ꝟfert ad venã ſciaticã ꝛ ſaniei ꝛ ad duritiẽ viſcerũ ꝛ toꝛſionẽ mẽbꝛi ſup mẽbꝛũ ꝛ ſigillationẽ vulnerũ. ℞. granoꝝ q̃ ĩueniunť ĩ fructu palme q dr̃ armeli vel antinelli ꝛ baurach ru. ſalis armoniaci. ariſtologie cretice. radicis cucumeris aſinini. ꝛ glutĩ alboti. añ. aur. xx. pipis macropipis. armoniaci. ãmomi. xilobalſami. añ. aur. x. thimi. maſti. mirre. reſine ſicce. ꝛ aladabac. i. viſc⁹ q̃rcin⁹. añ. aur. x. cere. aur. xxx. adipis capꝛini aur. xv. fecis olei de lilio. q. ſ. ad ꝟponẽdũ medicias. teranꝛtur medicie ſicce ꝛ cribꝛenť ꝛ fricenť: ꝛ vngat q fricat eas man⁹ ſuas cũ fece oli ỏ lilioꝛ: ita vt cũ p̃mixta fuerit oia bñ reponanť ꝛ ꝟfuenť. Et cũ neĉe fuerit vti eo ad auferẽdũ lapſitudinẽ ẽt ſumanť de eo. ℥. ij. ꝛ de olo de alchana. ℥. ij. miſceanť ꝛ admiſtreť. Medicie faciẽtes veſicas ſũt ſic̃ ſi ꝟterant̃ allea ꝛ ꝟtrita faſſiata ſup locũ ꝛ reiterato. ¶ Jtẽ cãtarides puluꝛiçate ꝟferũt cũ medulla vitis albe q̃ eſt iter p̃mũ coꝛticẽ ꝛ medituliũ. Jtez framula trita idẽ facit.

Ruptoꝛium quod vehementer cutim vrit ſicut ignis ꝛ conſumit ꝛ deſiccat omnem coꝛruptionẽ ꝛ cauernã cũ cute nõ adheꝛẽte ꝛ antracẽ ꝛ venenũ ꝛ herpetem ꝛ ſimilia. ℞. calcẽ viuã optime tritam ꝛ confice cũ ſapone albo ꝛ molli ꝛ cũ ſputo in modũ paſtilli. Et ſi vis foꝛti⁹ facere cõfice cuz capitello. ꝛ q̃zto foꝛti⁹ erit capitellũ tãto foꝛti⁹ erit ruptoꝛiũ ꝛ ꝟſumet oẽz cãnoſitatẽ.

¶ Ruptoꝛiũ ꝛ veſicatoꝛiũ ꝛ cãtarides ſubtiliſſime puluꝛiçatos ꝛ confice cuz medulla fermẽti q̃ztum capere põt. ꝛ in fine parũ aceti ꝛ ſupponať mẽbꝛo. ꝛ tunc p̃ma vice veſicat ꝛ multis vicibus appoſitũ frãgit carnẽ. ¶ Jtẽ puluis cantaridarũ miſceať cũ pigola lota appoſita veſicat ꝛ reſꝛuatur optime ꝛ nõ ĩduratur. ¶ Jtẽ raſura flãmule vel vitis albe eleuato p̃us coꝛtice veſicat locũ. ꝛ multa vnguenta poſita ſunt que veſicãt ꝛ adurunt. ¶ Jtẽ vnguẽta que ſunt poſita in multis capitulis veſicant ꝛ adurunt locum.

Emplaſtrum apoſtolicũ cyrugicũ valet ad conſolidandũ ꝛ cicatriçem inducit ꝛ attrahit ꝛ mũdificat. valet ad ſplenẽ duruz ꝛ poſt oſſis cõſolidationẽ. ꝛ valet ad ĩguinis relaxationẽ. ꝛ ſi cũ ſtipticis miſceať melius erit ad id. valz ẽt ad doloꝛem ex fractura pectoꝛis q̃ fit ex cõtuſione ꝛ pcuſſione. ꝛ valet ad ſciſſuras in q̃cũq; parte coꝛpoꝛis ſint. ꝛ attrahit ſagittas ꝛ oſſa capitis pueroꝝ plicata ad pꝛiſtinũ reducit ſtatũ. ℞. picis nauaꝛlis lib. ß. picis grece. lib. i. galbani. bdely ſerapini. armoni. oppoponiaci. ana. ℥. ß. raſe pini. ℥. ij. cere. ℥. iij. aceti vel vini lib. ß. maſticis thuris. añ. ℥. ß. terbentine. ℥. ij. oli. ℥. i. Fiat ât ſic. gũme. ſ. pix nauaꝛlis. galbanũ. ſerapinũ. armoniacũ: oppoponacũ parũ cõquaſſentur. ꝛ vna die ponanť ad mollẽdum in aceto pꝛedicto vel vino. deide ſic liq̃fiant ad ignẽ. ſ. cũ illo aceto vbi ſteterunt. ꝛ cũ illo oleo qđ eſt. ℥. i. ꝛ colẽtur. deide liquefiat cũ eis cera ꝛ terbentina. deinde pone picem grecam olibanũ. ꝛ maſticem. puluꝛiçata tantũ miſce donec vniantur. ꝛ ita liquefacta ꝓyce ſuper aquaz fꝛigidaz ꝛ diu malaſſa ꝛ magdaleones inforꝛma. Et ſi vis poꝛnere litargirũ pone parũ olei veteris. ℥. iij. litargiꝛi. ℥. i. ß. ꝛ ſimul coque donec gutta in aqua coaguletur. deinde miſce gummas ꝛ eſt melius.

Puluis optimus coꝛroſiuus qui in parua quãtitate poſitus ſuper carnem duram ꝛ fradulentã nedum mollem multum adurit. ꝛ poſtea cum butyro cadit. Et ſi vis vt butyꝛum non ita cito deſtruatur ſuper mẽbꝛum ꝛ maxime in eſtate pone in quatuoꝛ. ℥. butyꝛi duas aſſungie ꝛ non plus. quia liquefieret durum. vel ſolum liquefiat ad ignem. ꝛ dimitte congelari.

Arſenicum ſublimatum quod ita fit. Recipe arſenici citrini. ſquamme rami ꝛ ceruſe. ana. ℥. ſex teꝛatur ſubtiliteꝛ ꝛ ponatur in teſto pꝛimo facto in ipſo quodam ſolamine ſalis cocti in clibano ita q; puluꝛes ponantur ſuper iſtum ſalem ſine aliquo liquoꝛe ꝛ cooperiatur aliquo teſto vitreato in quo ſit quoddaz foꝛamen ſuperius vt fumus donec coquatur egrediatur. Deinde deficiente fumo obturetur. ꝛ fiat ignis ſub teſtis ita q; non aſcendat ſuper teſtum inferioꝛẽ. et ſit ignis in pꝛimis leuis donec fumus egrediatur. Deinde vigoꝛetur ignis tota die. deinde infrigidatis teſtis diſcooperi et rade q; aſcendit et miſce cum fecibus et trita bene. iteꝛum ſublima tota die donec tu videris in coopertoꝛio album adheꝛeꝛe. Deinde diſcooperi et habebis valde album id quod aſcendit ꝛ eſt foꝛtiſſimus ita q; tantillum comburit carnem. Et ſi illud album volueris facere cꝛiſtallinum pone id in ampulla coopta cũ ſtricto collo. ꝛ pone illã in olla vbi ſit cinis cribat⁹ ꝛ ſepellias ampullaz ſub cinere vſq; ad mediũ ꝛ fac ignẽ ſubt⁹ tẽperatũ ꝛ aſcẽdet ꝛ adherebit ãpulle ſic̃ glacies. Et ita ſublimanť oẽs ſpẽs. ſic̃

argẽtũ viuũ:ꝛ sal armoniacũ:ꝛ sulfur:ꝛ arsenicum. Nisi ꝙ quãdo argentũ viuũ sublimaꝛ̃ dꝫ ita vas obturari ꝙ nullo mõ exalet.ꝛ si nõ totũ recedet per fumũ.

Puluis alius corrosiu⁹ bon⁹ leuis ꝛ secur⁹ vbicũq;. ꝛ valz ẽt gigiuis corruptis canceratis ꝛ eas desiccat ꝛ remouet corruptũ. ℞.alumis çuccarini.thuris ꝛarsenici.añ.ʒ.ij.calcis viue.ʒ.vi.oĩa ista pulueriçata opti/me pone in sacculo vno:ꝛ suspẽde in medio olle plene aq̃ ꝛ bulliat vsq;q̃ ꝯsumaꝛ̃ aq̃ vsq; ad mediũ sacculũ ꝛ pl's.Dei de reple ollã aq̃ tepida vel frida.ꝛ iterũ ferueat tãtũdẽ.ꝛ itex̃ fac sil'r donec fiat nonies.Deide tolle sacculũ ꝛ pone ad solẽ ꝛ idurabiꝛ̃.et qñ vis opari tere de ℔. ẽ.n.mirabilis pl'uis ĩ corrodẽdo carnẽ nõ durã ml'tũ et de dura corrodit et ꝑpe neruos et vbicũq; ista sint ĩ cãcrẽis oris et gigiuis.

Puluis leuis ꝙ minuit carnẽ mollẽ solũ desiccãdo. et ẽ bon⁹ in vulnerib⁹ capitis et ẽ vt fiat ex hermodactilis.et ẽt caries ligni valet desiccãdo.

Puluis corrodẽs ſz euitãd⁹ ẽ sup̃ neruos pp̃ nimiã stipticitatẽ.ꝛ ẽ vt fiat pl'uis de çeçi.et si aduriꝛ̃ ẽ lõge melior in carnẽ gingiuarũ putridarũ et restrigit et cicatriçat qñq; et abscindit verrucas incisas vbicũq; et est optimus puluis in multis si ꝑ vt oꝫ administreꝛ̃.et qñq; administraꝛ̃ cũ alys pulueribus desiccatiuis.

¶ Aduritur çeçi isto modo pulueriçetur bene et ponatur in ciato:et ciatus ponatur super cinerem calidum.ferueat enim donec desiccet et coaguletur.Et eodem modo aduritur alumen tritum.

Expertus fui ꝙ solũ cerotũ ex ol'o ro.et cera et succo plãtagis ꝯsolidauit vlc⁹ corrosiuũ cũ q̃ ꝯtinue fiebat corrosio circa pectinẽ in radice vgi vt vidi sti in q̃dã notario dñi Simõis ptãtis bonõie quẽ nõ vidi.

Item expientia optia ĩ fistulis vlcerib⁹ fistulatis que tollit carnẽ totã durã filtratã.℞.armoniacũ et funde ĩ aceto fortissimo et tere.deiñ subtilissimũ pulueré çiniar desup̃ cõmisce tm̃:ita vt ex toto cõmixto possint inde fieri forme lõge ad modũ tẽtarũ et ficca in vmbra.Deide vnã istarũ tẽtax̃ mitte ĩ orificiũ.ꝛ ista adherebit ꝛ nũq̃ eradicabiꝛ̃ de loco nisi cũ tota carne dura ifiltrata.

Medicine ad gigiuas vlceratas et sanguinolẽtas: et cũ cõcauanꝛ̃ dẽtes et agitãꝛ̃.℞.aluminis roche assi.ʒ.ij.et rosax̃.ʒ.i.cortices grana.ʒ.ij.sanguinis dra.ʒ.ß.masticis.ʒ.ß.spody.ʒ.ß.

Puluis mirabilis in replẽdo gigiuas carne et ĩ cancrenis gigiuax̃ et mollicie.℞.ossiũ dactilorũ cõbustox̃.ossiũ oliuarũ ꝯbustorũ:et cãcros fluuiox̃ cõbustos in furno ana.ʒ.ij.ꝛ parum boli et thuris.sanguinis draconis et aluminis vsti parũ ficciora parum ficciorib⁹ debent adiuuari.

Aqua mirabilis in consolidando oĩa vlcera in oĩ parte corporis et maxime non putrida.℞.rosaruꝫ ʒ.ß.lentiuꝫ.sumach.ana.ʒ.ij.balaustie.ʒ.ij.oĩa contusa coque in aceto liquefacto.

Puluis desiccatiuus ꝛ ꝯsolidatiu⁹ oris.℞.alumen zuccarinũ ꝛ tere.ꝛ pone in ciato vel ampulla:ꝛ fac ferueri ita ꝙ coaguletur.

Puluis ꝙ minuit carnẽ mollẽ in corpe molli ꝛ ĩ bona q̃titate posit⁹ ĩ corpe ꝛ mẽbro sicco. ꝛ ẽ vt fiat ex gallis ꝛ corticibus granatox̃. Itẽ spõgia minuit carnem mollem sine dolore.

¶ Capitulum de vnguentis.

A primis vnguẽtũ ꝺ cerusa faciẽs ad ꝯbustionẽ ignis et ad vesicationẽ ꝛ ad excoriationẽ berisipillã vlceratax̃ et vlcera cal'a ꝛ sciaticã ꝛ pustulas cal'as ꝛ ad malã ꝯpl'onex̃ q̃ ẽ circa vuln⁹.℞.merdasengi.ʒ.ij. cerusse lote.ʒ.x.cere albe.ʒ.xiij.ol'i ro.ʒ.iij.soluanꝛ̃ cera et oleũ ro.ꝛ pyciãꝛ̃ sup̃ eã cerusse ꝛ merdasengi ĩ mortario:ꝛ teranꝛ̃ bñ ꝛ misceanꝛ̃ cũ duob⁹ albumĩb⁹ oui.ꝛ cũ iã ifrigidata ẽ cera cũ illis teraꝛ̃ iterũ ꝛ misceanꝛ̃ ꝛ vtere.

Unguentum ad idẽ.℞.cerusse lote.ʒ.vj.litargiri.ʒ.ij.scorie argẽti vl' catimie.ʒ.ij. dragag.ʒ.i.cere albe.ʒ.i.olei ro.ʒ.ij.ꝛ liq̃fiat cera cũ oleo:ꝛ alia cribrata ꝑ syndonẽ in mortario misceatur.

Unguentũ basilicõ mai⁹ nigrũ noiatũ tetrafarmacõ.Ei⁹ itẽtio ẽ medicamẽ ex q̃tuor medicis.s.ꝑter oleũ:q; oleũ ꝛ cera ꝛ litargirũ dñr istra vnguẽ toꝛ̃.Jõ nõ ꝯputãt oleuꝫ qñ vicũt ẽ medicamẽ ex 4°. reb⁹ faciẽs ad aꝑata dura.ꝛ mũdificat saniẽ q̃dãmõ ꝛ gnãt eã ĩ ꝯtusiõib⁹ ꝛ vulnerib⁹ alteratis.i.nõ recẽtib⁹ ꝛ recalefacit vuln⁹ ifridatũ.facꝛ̃ nasci carnẽ ꝛ valz ad vlcera q̃ fiũt ĩ calcaneis ꝛ manib⁹ ex frigore ꝛ in oib⁹ scissuris ĩ manib⁹ ꝛ pedib⁹ ẽt.ꝛ resoluit aꝑata ꝛ duritiẽ labiox̃ eox̃ vulnerũ ꝛ vlcerũ sil'r.Et qñ põitꝛ̃ cũ eo ꝛ liq̃fit ad ignẽ glutinũ ꝑ mediã ptẽ vel min⁹ dꝫ basilicõ ꝯfortatũ.ꝛ tũc mũdificat attrahit ꝛ ꝯsolidat pl's q̃ basilicõ simplex̃.ꝛ valz ẽt ĩ vlnerib⁹ ꝛ plagis neruosox̃ mẽbrox̃.℞.cere.resine pini mollis vl' sicce: picis nigre:sepi vaccini:olei cõis.añ.ʒ.ij. Soluanꝛ̃ oĩa ad ignẽ ĩ captia ꝛ colenꝛ̃ ꝛ vtere.Et si vis id albũ facere.i.citrinũ:ꝛ q̃si min⁹ bũectãs.pone loco picis nigre colofoniã.Et ẽt qdã ĩ hyeme ponũt galbanũ ĩ eo ad q̃titatẽ vni⁹ aliarũ rex̃.ꝛ scias ꝙ cera ẽ medicia iter cal'itatẽ ꝛ fritatẽ.ꝛ ꝑp̃ hoc noiaꝛ̃ istud cerotũ cui⁹ itẽtio ẽ ipsi⁹ pmixtio. Et resina est cal'a ĩ ꝑ gradus tertij.ꝛ pix ẽ cal'a ꝛ sic.ĩ ʒ°.gra.ꝛ ẽ resolutia. ꝛ ꝑp̃ hoc noiant medici greci ferseculei.c⁹ itẽtio ẽ ꝑstãs digõnẽ.Et sepũ vaccinũ ẽ cal'm in ꝑ gradu.donec ptrãsit annũ.ꝛ noiaꝛ̃ h' ꝯpõ tota cal'a resoluẽs aꝑata.

Unguẽtum basilicõ min⁹.℞ resine pini.picis nigre vl' colofonie cũ ista pice greca fit pl'ʒ ꝛ citrinũ.ꝛ si ponis h̄ rasinã siccã sic granũ thuris erit meli⁹ ꝛ sepi ꝛ olei ptes eq̃les.liquefiant ad ignez ꝛ colẽtur: ꝛ si ponis colofoniã pone in fine subtiliter pulueriçatã illis colatis ꝛ misce donec ifrigidetur.

Unguentũ tabnidati carnis creatinũ faciẽs nasci carnẽ ĩ vlcerib⁹ ꝛ mũdificat ea et icarnat et ꝯfert ad pcussionẽ ensis vl' cultelli qñ nõ sꝫ sãguiolẽta vlcera.Et si dic̃.ꝙ nõ sꝫ sãguiolẽta bñ vꝫ dre. qꝛ illa ẽ ꝑ⁹ itẽtio.s.restrigere sãguez et ẽ mirabile.℞.merdasengi ʒ.6ß.olei lib.ij.sãguis dra.radicuꝫ lily celestis.sarcocolle. armõiaci aristol.lon.añ.ʒ.vi.teraꝛ̃ merdasengi. et decoq̃tur cũ ol'o lẽto igne dõec liq̃fiat bñ et teraꝛ̃ armõiacũ et ifundaꝛ̃ pauco aceto.et teraꝛ̃ alie medicie.et postq̃ videri merdasẽgi liq̃factũ dimitte dõec ifridet̃ paxꝫ.deide ꝙ sup̃ ipꝫ armõiacũ ifusũ ĩ aceto.ꝙ si ꝙ cis ipꝫ merdasengi feruẽs:et nõ accit ide qđ vis de medicis reduc ad ignẽ et decoq̃ donec coagulet̃ merdasengi.Et signũ ꝙ gutta posita sup̃ ferrũ vel sup̃ lapidẽ aliquo⁹ coagulaꝛ̃.deiñ tepefiat et ꝙ ce reliq̃s medicinas et misce bene.

Unguentuꝫ lucis ad aꝑata rupta mũdificãda et emõroydas vlceratas mũdificat vlcera pessima et ea sanat ꝛ liq̃faꝛ̃ carnẽ mollẽ sine morsura et trahit ꝛ cicatriçat.℞.litargiri aurei.ʒ.ij.armo.ʒ.ij.ß.cere.ʒ.viij.colofonie ꝛ ẽ ratinegi sicca.ʒ.ix.galbani mirre:çiniar:aristol.lõ.añ.ʒ.i.bdely:stora.thuris.añ.ʒ.i.ß.thubel.i. squãma eris.ʒ.i.ol'i antiq ĩ hyeme lib.ij.ĩ estate lib.i. liq̃fiant oẽs gũme ꝛ tere ꝑ⁹ ĩ aceto vl' aq̃ ĩ aliq̃ ꝑte ol'i ꝑdci et litargirũ coq̃tꝛ̃ tc̃ cũ aliq̃ ꝑte. Demũ iterũ litargirũ teraꝛ̃ cũ ol'o:ꝛ decoq̃tꝛ̃ ꝛ tepefiat.deiñ gũme sic liq̃fcẽ colenꝛ̃ sup̃ litargirũ ꝛ cera iterũ coq̃tꝛ̃ donec gutta in terra vl' in ferro aliquo⁹ coagulet̃.deide pone alios pulueres ꝛ diu misce.

Unguentuꝫ de çiniar faciẽs ad fistulas ꝛ vlcera antiqua. ℞.çiniar.ʒ.ij.cere.re sine ana.ʒ.v.olei quod sufficit.

Unguentum dyaquilon ꝛ est vnguentuz de mucillaginibus qđ facit ad oẽm duritiez ꝛ cicatricẽ a vulnere vel vlcere factã post tempus reaptat ꝛ dealbat ꝛ applanat: sed nõ nouiter facta cicatrice ponat̃ qz calefacit. Et memor esto ponere ibi de yreos. qz est mirabile ꝛ p̃cipue si ponat̃ ibi de amurca olei multuz. ℞. mucillaginis: fenugreci. ꝛ se. lini: ꝛ altee. ana lib. i. decoquantur donec inspissentur. deinde sumatur lib. ℈. merdafengi. ꝛ decoquatur cũ lib. i. olei. deinde ꝓciãtur sup ipm iam parũ infrigidatũ mucillagines ꝛ misceant̃ simul ꝛ decoquantur: ꝛ fiãt res vna. Et si de puluere yreos subtiliter puluerizati cum iam appropinquat decoctioni miscebis: erit vltimum in eo quod dictum est.

Unguentum de calce. valens ad vlcera combustionis ignis cũ dolor iaz quieuit ꝛ vesice sunt fracte ꝛ locus est vlceratus ꝛ iducit carnez sup vlcera in neruis discoopertis mediãtibus filis ꝛ ponatur tunc calm actu ꝛ maxime in hyeme. ꝛ valet oi excoriatiõi ꝛ flegmati salso vbi fuerint vlcera cũ escaris ꝛ vulneribus nariuz ꝛ in ore. lz attribuat̃ cõbustioni ignis tñ oia vlcera virulẽta ꝛ varicosa exiccat pustulas ꝛ vlcera superficialia ꝛ ambulatiua ꝛ carnẽ mollẽ minuit sine dolore. Et valet ẽt cõfricationibus q̃ fiunt iter agẽtibus tpe magni calozis. ꝛ si vis miscere parũ fuliginis domus vt ĩtingatur parũ potes vel de succo sicle ꝛc̃. Et nõ cognoscet̃ postea ꝛ nõ nocebit. ꝛ si vis facere vnguentũ cuz oleo loto potes dũmodo oleuz separetur ab aqua bene. ita ꝙ eo loto potius eyciat̃ de oleo q̃z ibi de aqua remaneat. Accipe ex calce q̃ztũ vis ꝛ funde super ipsaz aquã frigidã ꝛ percute cũ manu ꝛ permitte desiccare donec fiat clara. Et funde iteruz ꝛ laua septies. deinde exiccet̃: deide ad modũ vnguẽti cuz oleo ro. in estate ꝛ cũ cõi in hyeme. diu in mortario ducat̃ ꝛ sup locũ combustũ inungatur vel cũ pecia ĩponat̃. Et si vis facere cũ cera vt sup peciã extendat̃ fiat ita. ℞. cere albe. ʒ. i. olei rosa. ʒ. iy. calcis lote exiccate ꝛ subtiliter ꝑ pannũ cribrate. ʒ. i. oleũ ꝛ cera liquefiãt. deide misce calcẽ. ꝛ icorpa.

Unguentum de merdafengi valẽs ad vlcera bumida superficialia ꝛ ad pustulas ꝛ ad saphatiz bumidã ꝛ scabiẽ ꝛ excoriationẽ coxarũ ꝛ renũ ꝛ earũ cõfricationẽ tpe calido. ℞. merdafengi cribret̃ subtiliter ꝛ in mortario cũ fortissimo aceto ꝛ ol̃o. ſ. qñq̃z cũ vino qñq̃z cũ ol̃o diu fricãdo ꝛ icorporetur. Et si admisceris parũ çeçi vsti. vel plumbi vsti fortius desiccabit. ꝛ si parũ de yreos mũdificabit cũ tantillo cere. ꝛ si vis coque quando ponis in eo cerã ꝛ erit meli⁹. ℂ Nota ꝙ qñcũq̃z si vis facere aliqđ vnguẽtũ qđ extendat̃ in pecia vbi est litargirũ: oz vt ponas cerã vel aliquã gũmã. Si aũt vis solũ vngere non oportet vt ponatur cera vel gumma aliqua. quia tunc fit viscosum ꝛ tenax.

Unguentum de calcadis qđ noĩat Hal. conaki cui⁹ itẽtio est faciẽs ad vlcera difficilis cõsolidatiõis ꝛ ad ea vlcera in qbus est sanguis vel nõ sanguinolẽta ꝛ mũdificat ꝛ cicatriçat ap̃ata rupta que fiũt in mãys diuersis oĩbus. ℞. adipis antiq lib. y. olei antiqui lib. iy. merdafengi libz. iy. calcadis. ʒ. iiy. mũdificet̃ adeps a velaminibus suis ꝛ terat̃ residuum eius donec liquefiat velociter. deinde liq̃fiat id sup ignẽ: ꝛ cola ipm donec fiat clarũ mundũ ꝛ pondera ex ipso lib. y. ꝛ tere. ʒ. iiy. calcadis ꝛ misceant̃ cum lib. iy. ꝛ tere merdafengi lib. iy. ꝛ cribelate misceant̃ cũ eis in mortario: ꝛ cuz adipe. deinde pone ea in captia sup ignẽ ꝛ cõmoue ea cũ spatula recenti de palma: qđ est qz spatula exiccat̃ ꝫm spaciũ q̃re ꝓsumit̃ humiditas eius: ꝛ icidat̃ spatula illa ex palma añq̃z id fiat ꝑ diẽ si est hyems: ꝛ si est estas tũc icide in eadẽ die in qua decoqtur medicia cũ radice ei⁹ grossa sili glomeri magno ꝛ noiant rẽ cũ q̃ noiat̃ id qđ accipit̃ ꝛ relinqt̃. aut spatula qꝫ est post lõgũ grossuz ei⁹ ꝛ pyciũt id deide ꝛ abscindunt in pte ꝛ sepant eas a corticib⁹ suis ꝛ submergũt eas in medicia donec cadit ĩ eã illđ qđ icisuz ẽ ꝛ recipiãt bũiditatẽ q̃ ẽ in eo. qz in medicia ẽ vt⁹ resolutia ꝛ refrenatiua. qm̃ olei antiq ꝛ adipis ẽ vt⁹ resolutiua ꝛ calcadis ꝛ aq̃ palme ẽ virtus refrenatia subtilitatẽ faciẽs. cũ calcadis vo nõ ẽ multũ qꝫ iuuet medicias ĩ refrenatiõe mãerũ q̃ currunt. nz in refrenatõe ei⁹. qđ iã locutũ ẽ in mẽbris ꝛ grossitudie: vez est vtus exiccatiua parũ. ꝛ tñ nõ ponit̃ in hac medicia nisi ꝓp id qđ ẽ in eo ex iuuamẽto ꝛ ꝓueniẽtia ꝛ aptitudie in cõpõne vnguẽti. ꝛ decoqtur cuz medicinis q̃s dixim⁹ donec fiat spissitudo. ꝛ qꝫ nõ resolut aq̃ adeps. aut opz vt sit salita in antiqua q̃ztum possibile est. ꝛ similiter plurimuz opz vt oleum sit antiquũ ꝫm banc formam.

Unguentum qđ corrodit carnẽ additam aperit ap̃ata absq̃z dolore vehemẽti. Sumat̃ de lyac ꝛ frigant̃ ꝛ excorient̃. ꝛ sumat̃ ꝫm pondus ex aq̃ saponis forti ꝛ terant̃ sil̃ ꝛ misceant̃: ꝛ pyce sup q̃rtaz ꝑtem ponderis sui de venis tinctoꝝ cũ iã linit̃ dabalx. i. incidens sicut rasoriũ ꝛ ponat̃ sup locum.

Unguentum ad emorroydas ꝛ pulsationẽ ꝛ vẽtositatẽ in ano ꝛ tumorẽ earũ. ℞. aq̃ porri ꝛ aq̃ rutbe. añ. ptẽ. ℈. ꝛ ponant̃ in captia. ꝛ sumant̃ deiñ mumie. ꝛ cere albe. añ. ptẽ. ℈. ꝛ pyce sup illa ꝛ pyce ẽt adipẽ caprarũ ꝛ adipẽ q̃ ẽ in çirbo camelli. ꝛ cõterant̃ ambo multũ donec fiat sic̃ massa ꝛ ponant̃ in capice. ꝛ sumantur iterũ pix romana. ꝛ oleũ sambucinũ: ꝛ oleũ de nuce: et fundat̃ sup ea: ꝛ fiat ignis cũ facilitate donec liq̃fiãt: ꝛ fiãt res vna. Cuz g̃ necessitas ꝓuocat: accipe ex eo ꝛ calefac ad ignẽ ꝛ ĩuolue coctũ ꝫz silũtudinẽ glãdule ꝛ vnge ipsum ex medicia ꝛ ĩtromitte ipz in anũ. ℂ Aliud ad idẽ. Sumat̃ adeps vacce vel eq̃rũ ꝛ liq̃fiat ꝛ collet̃ cere albe. ana. ʒ. v. soluant̃ sup ignẽ. ꝛ qñ liq̃facta sũt pyce sup ea picis romane. ʒ. ℈. kitericã. ʒ. i. aq̃ porri. ʒ. ℈. ꝛ bulliãt donec misceant̃. ꝛ deponant̃ ab igne ꝛ administret̃ sic̃ ꝑmũ.

Unguentum ad saphati in cute capitis bũidã vl cerosaz. ℞. cartã de bõbice: ꝛ ꝓbure. deiñ fac puluerẽ subtilẽ: ꝛ cũ aceto diu in mortario cõpone in moduz vnguenti. ꝛ caput inunge oi die bis. ꝛ si fricabit̃ ꝑus caput cũ cepe erit melius.

Unguentum aliud magnuz ad idẽ desiccãs. ℞. cartarũ combustaruz calcis viue argẽti viui. añ. ʒ. i. cõfice cũ aceto ꝛ oleo ro.

Unguentum ad saphati siccaz ꝛ ad furfures. ℞. mucillagis fenugre. ꝛ assungie pulli cere ꝛ sagimis porci. añ. ʒ. y. ꝛ argẽti viui extincti misce ꝛ

Unguentum aliud ad saphati in ca/pite siccã ꝛ bũidã. ℞. sang. colũbini collati lib. ℈. cere. ʒ. y. argẽti viui extincti. ʒ. ℈. succi ruthe. ʒ. ℈. ꝛ si vteris eo in bũido. adde salis armoniaci. ʒ. i. (fiat vng^m.

Empl'm exptũ qđ fac̃ detumescere emorroydas et mitigat dolorẽ et exiccat ꝛ ꝓsolidat eas qñ icidunt̃. et valet i fixuris ani si ponat̃ sup eas tepidũ cũ digitis vel cũ pecys. ℞. boli armeni. gũmi ara. sang. dra. masticis. añ. ʒ. iy. mirre. balaustiarũ. rosa. siccarũ. añ. ʒ. y. Dec oĩa pluerizent̃ et ꝑ pãnũ cribrent̃. deide accipe butiri. ʒ. i. olei ro. ʒ. iy. cere. ʒ. y. succi folioꝝ porrorũ colati. ʒ. y. liquefiant ad ignẽ et misce illa alia diu et vtere.

Unguentuz Mes. qđ dr̃ ysopi cerotũ descriptiõe Ha. qđ valz ad duritiẽ et nodositatẽ mẽbroꝝ duritierũ splẽis ꝛ epis et dolorẽ coꝝ ꝛ dolorẽ matricis et duritiẽ iũcturarũ. lenit. n. eas c⁹ hec ẽ pmixtio. ℞. cere citri. olei camõillini et yrini. ana. ʒ. vi. mast. ʒ. i. resine. ʒ. ℈. spice. ʒ. y. croci. ʒ. i. ℈. terbẽtie. ʒ. i. ysopi bu. ʒ. 80. Et nota ꝙ ysop⁹ bu. dr̃ qñ ĩuenit̃ poni i vnguentis: vnctuositas lane succide pinguis q̃ ita exbit̃ ꝺ tali aq̃. vz. ℞. lanarũ succi.

Nota hoc cerotuz adonnez Auicẽz Zr. galenuz.

darū ouiū circiter. 90. ⁊ sup eas aquā calaz. q. s. ad ifunde-
dū. et dimitte p horas. iiy. deide bulliat bullitione vna et
cōpmaī. et coq̄t illa aq̄ lanarū cū facilitate agitādo sem-
per super fundum vasis in vase stagneo cuz ligno amplo:
ne recipiant vestigia adustionis aliquid: ⁊ coquatur do-
nec fiat sicut mel currens.

Unguentū dyafinicon ꝺferēs ad vlcera difficilis ꝺsolidatōis ⁊ vlcera fraudulēta ⁊ spēs herpetis ⁊ vlcera fl'atis salsi ⁊ vlcera sanguinolēta ⁊ fistu las ⁊ aꝑata pestilētie ⁊ aꝑata diuersaz māeruz. ℞. adipis zirbi antiq colati. ⁊ adipis vituli recētis colati ⁊ mūdi añ. lib. v. ʒ. colcotar. ʒ. viy. olei ātiq. litargiri mūdi. añ. lib. iy. Terant litargirū ⁊ colcotar cōtritione vltima. ⁊ mūden-
tur p pānū subtilez ⁊ spissuz. deide pmisceaī ⁊ teratur cū
oleo bene añ parū addendo ⁊ fiat illud. deinde coleī su-
per id adeps ⁊ coquaī cū facilitate agitādo semp ro. cum
ramo palmaz grosso abiecta cute ei⁹ ⁊ sint de nouo icisi. ⁊
quotiens aduriī humiditas a medicamie iteruz alterius
hūidi extremitas agiteī nec nō earū extremitates ⁊ ptes
minores ⁊ hūidiores incidanī in frustra ⁊ ponanī in me-
dicamine. deide icidanī dū exiccanī. ⁊ hoc fiat donec pfi
ciatur eius decoctio hic. qz si fit in fine horе: ⁊ sit ignis pru
ne: aut parua flamma ignis.

Unguentum nobile relatū a Nicodemo valēs ad vulnera put. ⁊ gñat in eis carnē ⁊ sigillat ⁊ attrahit ⁊ ꝓhibet in eis putrefactionē. Hoc vn
guentū est optimū. ⁊ ēt ad albuginē oculi subtiliādā. cū iā
in fine oculus est clar⁹ ⁊ secur⁹ ab oi dolore. ℞. aloes. mir
re sarcocolle. añ. p. i. mellis spumati duplū pōderis oīum
⁊ terbētine. par. i. ⁊ melius si vis vini albi. q. s. decoquanī.
cū facilitate vsqz dū hēat spissitudinez. ⁊ qñqz addiī huic
circiter par. ʒ. vitrioli: ⁊ prozie ad consumptionez carnis
addite ⁊ est expertum.

Unguentum ad idez Nicodemi. ℞. mirre aloes añ. vini albi. q. s. teraī ad modum alcocol. ⁊ pyciaī sup vinū ⁊ tere: cū eo miscendo ⁊ iteruz funde vinū añ modicū terendo id. ⁊ sic donec fiat ligduz sicut mel ⁊ administreī. ⁊ sunt q addūt vitrioli. p. i. q̄rtuz. Et sunt q cōficiunt cum vino ⁊ oleo mirtino vicissim pa-
rumqz de vtroqz infundendo.

Unguentum ceraseos magnū rectificās vlcera maligna ⁊ viscosa ⁊ est attractiuū bonū ⁊ mūdificat aꝑata rupta ⁊ fistulas difficiles ⁊ mun-
dificat a carne molli ⁊ a mala putrefactiōe ⁊ pficit eoruz
sigillationē laudabilez. ℞. armoni. ʒ. i. bdely. olibani ma-
sculi aristolo. rotū. vl' lōge. sarcocolle. añ. ʒ. v. mirre galba-
ni. añ. ʒ. iy. litargiri. ʒ. xv. aloes. oppoponacis. ana. ʒ. y. ⁊. ʒ.
floris eris. ʒ. iy. rasine. ʒ. xiiy. Fiat sic. gūme. s. bdeliū oppo
ponacū. armoni. ⁊ galbanū cōterant ⁊ in aceto ifundant
vel in aliq̄ parte illius olei ⁊ resina liq̄fiant ad ignē ⁊ cole
tur ⁊ alia subtilissime puluerizent. ⁊ per pānū cribrent. ⁊
bis pactis coque litargirū cū oleo. ⁊ cū iaz icipit coagula-
ri parū gutta sup ferrū tolle ab igne ⁊ tepefiat. ⁊ tūc lique
fac gūmas ad ignē ⁊ resinā ⁊ ceraz ⁊ cola sup litargirum ⁊
coq̄ itez super ignē paz valde ne icendant gūme. ⁊ pba
si gutta incipit coagulari super ferrū: ⁊ tūc tolle ab igne et
dimitte tepefieri ⁊ ꝺmisce alios pulueres ita q̄ in fine po
natur viride es ⁊ diu misce ⁊ vtere super tentā de pecia ⁊
mitte in plagaz. ⁊ si l'r pone super petiam.

Unguentum paruū ceraseos faciēs nasci carnē in vulnerib⁹ ⁊ mūdificat ⁊ icarnat
ea. ⁊ cōfert vlcerib⁹ recētib⁹ ⁊ antigs. ℞. aristo. lōge. radi
cis yreos. sang. draco. armo. sarcocolle. añ. ʒ. ʒ. litargiri tri-
ti. ʒ. v. olei. lib. i. decoq̄tur litargirū cuz oleo ⁊ deponaī ab
igne ⁊ fiat tepid ū. demū armoniacū mollificatū i aceto li-
quefiat ad ignē ⁊ coleī super litargirū, ⁊ itez coq̄ paz do-
nec gutta posita sup ferruz se tenuerit: deide pone pulue-
res depositо vase ab igne ⁊ tepefacto diu misce sil' ⁊ vte-
re. ⁊ si vis ponere de cera pone de ea. ʒ. ʒ.

Unguentum de lino qđ scripsit Alexāder mira
bile ad iplēdū vulnera carne ⁊ p-
prie eis qb⁹ videī difficil' incarnatio ⁊ sanat fist. ⁊ vlcera
fraudulēta. ℞. oppoponacis. p. i. rasure pāni. de lino subti
lis antiq mūdi. p. ʒ. vini mellis ⁊ olei ro. vel mirti. añ. p. v.
litargiri aloes sarcocolle. p. i. tertiā. añ. fiat vnguētum sic
terēdo nūc oleū nūc vinū ifundeī ⁊ admistreī. ⁊ qñz coq
tur litargiz cū oleo demū oppoponacū mollificatū in vi
no. postea ponīt cere. ʒ. ʒ. demū misceanī ⁊ alia.

Unguentum alchimel. i. cātaridaz qđ ē efficiēs opationē cauteriy linīt sup mēbrū ⁊ faī vesiccatiōes ⁊ excoriatiōes. ⁊ ꝺfert morpbee ⁊ silib⁹
sic pāno ⁊ lētiginib⁹ cutis ⁊ ei⁹ maculis ⁊ ipetigini. ℞. cha
raliel recētiū. ʒ. x. assungie porci. ʒ. xlv. terani sil' ⁊ dimittā
tur marcescere p. vy. dies: deide bulliāt ⁊ colent ⁊ seruen
tur in vase vitreo ⁊ administreī vbi opz.

Unguentum basilicon magnū qđ ꝺfert in vulne
rib⁹ in qb⁹ nō ē calefactio ⁊ ꝓprie
neruoz ⁊ mēbroz neruosoz. mūdificat. n. ⁊ incarnat ea.
℞. cere albe: resine. sepi vaccini. picis gluti alimbat. oliba
ni mirre ana. ʒ. i. olei. ʒ. i. ʒ.

Cerotum de sandal' vltimū ad fedādū iflāmatio-
nes ⁊ aꝑata ca. ⁊ sup calefactiōes q̄ sunt
in stō cpe ⁊ vga ⁊ in oib⁹ mēbris. ℞. rosaz. ʒ. xy. sandaloz
ru. ʒ. x. sādaloz al. ⁊ citri. añ. ʒ. vi. boli arme. ʒ. vy. spody. ʒ.
iiy. cāphore. ʒ. y. cere albe. ʒ. xxx. olei ro. lib. i. conficianī ⁊
administrenī. Et quidā sunt q lauant oleum ⁊ cerā ⁊ po-
stea miscent cū alys: ⁊ est melius. ¶ Item aliud ad idē de
sandalis. ℞. sandalozum ru. al. ⁊ citrinozum. añ. ʒ. iy. rosa-
rum. ʒ. viy. boli ar. ʒ. iiy. puluerizentur cum aqua rosata
⁊ oleo ro. ⁊ parum aceti.

Cerotum Ha. ⁊ est optimū in ifrigidatiōe valēs ad
fe. acutas ⁊ ad sodā calaz ⁊ aꝑata vge cū
calitate. ⁊ ēt si nō ē magna calitas: valet id cerotuz in pa-
pismo. qz aliquo mō digerit. Un papism⁹ est nomē cōe ad
oē aꝑa in virga. vñ si ē cū iflāmatiōe valet id cū sandalis.
⁊ si est q̄si sit mā mixta valet id simplex cerotuz. ⁊ ēt sine
aceto ⁊ ad priapismū ⁊ ad pulsatōz. ℞. cere al. ʒ. i. olei on-
facini. ʒ. iiy. aq̄ clare vehementis frigoris. q. s. ⁊ bñ lauenī
lauatiōib⁹ pl'ib⁹. ⁊ quāto magis laboras in lauādo id fiet
magis excellentius. vltimo vero cōquassando cum aceto
claro albo ⁊ pauco reseruetur. hoc enim vnguentuz in oī-
bus inflammationibus valet.

Unguentum de bdelio qđ valet ad paralesim ⁊
ad spasmū ⁊ ad egritudies neruo-
rū ifrigidatos ⁊ lenit nodositates neruoz. ℞. bdely. ʒ. vi.
euforby. ʒ. iiy. castorei. ʒ. y. serapini. ʒ. iiy. cere. ʒ. xv. olei sā-
buci. aut de ben. aut de lilio. ʒ. x. bdeliū ⁊ serapinū soluan-
tur in aqua rutbe agrestis ⁊ cera. leniaī cū aqua calida et
fiat vnguentum ⁊ liniatur cum eo.

Unguentum aureū qđ cōsolidat ⁊ curat plagas
⁊ est exptū. ℞. cere citrie. ʒ. vi. olei
boni lib. y. ʒ. terben. ʒ. i. resine ⁊ colofonie ana. ʒ. i. ʒ. oliba-
ni masti. croci ana. ʒ. i.

Unguentum de ceruſa faciēs ad vlcera ca. exco
riatiōes q̄ fiūt de colera adusta et
flegmate salso ⁊ ad fe. ⁊ ignis cōbustionez ⁊ herisipillam.
℞. ceruse lote merdasengi. añ. ʒ. vi. plūbi vsti ⁊ scorie ar-
gēti. añ. ʒ. iiy. mast. olibani. añ. ʒ. y. ⁊. ʒ. oli ro. ⁊ aceti al. q. s.
Terant in mortario: pus oleū: deide ifundendo acetum
ita q̄ sine mora teraī. Si aūt eo indiget pruritū hñs argē
ti viui extincti optime cuz saliua. ʒ. v. adde. ⁊ administra
qñqz ꝓpter necessitatez plus exiccandi ziniar vel zezi.

Unguentum stricinū qō valet ad vulnera ⁊ vlcera ⁊ ad cōbustionez ⁊ ad excoriationem ignis. super vnguētuz de ceruſa adde ſirici.ʒ.i.ſ. aloes.mirre.añ.ʒ.iiy.⁊ adminiſtra.

Unguentum egiptiacū magnū cōferens ad vlcera antiq̄ ⁊ fiſtulas q̄ indigēt mūdificatiōe ⁊ exiccatiōe. mūdificat enī ea a carne mortua. ℞.floris eris aur.v.mirre aure.viy.⁊ aceti fortis aur̄.vy. coque oīa ſuper ignē donec inſpiſſet̄. Et ſunt q̄ addūt olibani maſculi ſubtiliſſime triti aur.y.⁊.ſ. Et ſūt qui addūt vitrioli combuſti aure.iy. Et ſunt qui addunt olei partez vnam ⁊ coquantur omnia ad ſpiſſitudinem.

Unguentum tetrafarmacon faciēs naſci carnē in vulneribus ⁊ conſolidat ea. ℞.litargiri pulueriʒati ſic̄ alcocol p.i.argenti viui p.i. olei antiqui par.y.⁊ coquantur cuz facilitate donec fiat ex eis ſpiſſitudo ⁊ adminiſtra.

Unguentum alfoſerine relatū ad Alexandruz mundificās cutiz ⁊ ſanās ſcabiez ſiccaz ⁊ aſperitates cutis ⁊ ipetiginē ⁊ fla ſalſuz. ℞.ceruſe litargiri.alfoſiri⁹.aloes.croci argēti viui extīcti añ.olei de oleādro ⁊ aceti.q.ſ.⁊ fac ſicut vnguētum de ceruſa.

Unguētum de ceruſa qō cōfert ad cōbuſtionem ignis ⁊ excoriationi ⁊ beriſipille vlcerate ⁊ vlceri⁹ ſupercalefactis. ℞.ceruſe lote.ʒ.v. litargiri.ʒ.i.cere al.ʒ.vy.olei ro.ʒ.y.liq̄fiant ad ignē cera ⁊ oleuz ⁊ pyciant̄ ſuper ceruſa ⁊ litargiruz in mortario miſceant̄ ſimul anteq̄z infrigident̄. ⁊ in fine cum incipit coagulari miſceatur cum eis albumen vnius oui ⁊ ytere.

Unguentū ad idē. ℞.ceruſe lote.ʒ.v.litargiri.ʒ.y. ſcorie argēti vel climie argēti aure.i. dragāti.ʒ.i.cere albe.ʒ.i.olei ro.ʒ.iy.⁊ fiat ſicut primuz.

Unguentum baſilicon magnū ꝓferens ad vlcera ⁊ conuenit locis carnoſis ⁊ vlceribus in quibus non eſt calefactio. ⁊ poteſt dici confortatiuum. ℞.cere albe lib.ſ.picis.ʒ.iiy.⁊.ſ.mirre reſine añ.ʒ. y.glutinis albotim.ʒ.y.olei lib.i.

Unguentum de floze eris ad vlcera antiq̄ q̄ ſūt difficilis cōſolidationis. ℞. floris eris.ʒ.y.cere reſine.añ.ʒ.v.liq̄fiat cera cū oleo.q.ſ. deide reſina colet̄ ⁊ ꝓmiſceat̄ viride eris qō ſufficit: ſūl'r.ʒ.v. vel etiaz ſi vis vt aliquo mō ſit corroſiuuz ſit viride eris pl's ⁊ mundificat optime vbicūq̄z. Et ſi facis iſto mō eſt optime cōpoſitionis. ℞.floris eris cere ⁊ reſine colate.añ.ʒ.v. olei.ʒ.i.deide reſina colet̄.deinde miſceat̄ viride es.

Unguentum de calcadis qō noīauit Ha. muchū cōferens ad aꝑata peſtilētie ⁊ cōſolidat.vel q̄ difficulter ſanant̄. ℞. adipis ʒirbi antiq lib.y. olei antiq.lib.iy.calcadis.ʒ. viy.liquefiat adeps ⁊ teratur calcadis ⁊ miſceat̄ cuz tribus lib.olei ⁊ terat̄ litargiri lib. iy.⁊ miſceat̄ cū eis in mortario.deide ponat̄ i freſino mūdo ad ignē ⁊ ꝓmiſce ea cuz ſpatula q̄ ſit abſciſa ex palma donec equetur ⁊ adminiſtret̄ factis magdaleonibus.

Unguentum apoſtoloꝝ ⁊ eſt vnguētuz veneris rectificās cū facilitate fiſtu.difficiles ⁊ ſcrophulas vlceratas ⁊ eradicat eas ⁊ mundat vulnera ex carne put.ſine dolore.⁊ inungit̄ tenta cū eo.nec ei ſil'e inuenit̄. Et dicit̄ vnguētū apoſtoloꝝ.qz in eo ſūt.xy. medicie. ℞.cere al.reſine.añ.ʒ.xxiiy.oppopo. fl'onis eris. añ.ʒ.y.armo.ʒ.iiy.ariſt.lō.thu.maſc.añ.ʒ.vi. mirre galbani.añ.ʒ.iiy.bdely.ʒ.vi.litargiri.ʒ.viiy.olei lib.y. Fiat iſto mō. Accipe gūmas.ſ.oppopo.galb.armōia.⁊ bdeliū cōtrita in mortario ⁊ ifundant̄ i aceto.⁊ iteꝝ cōtūde bas ſi op⁹ eſt ⁊ pone eas in aliq̄ pte illi⁹ olei donec icipiat ſe tenere ⁊ ſit tepidū.litargirū vo ſup ignē:tūc cōmiſcent̄ gūme. ⁊ cū cōmixte fuerint liq̄fac cerā ⁊ reſinā ⁊ liq̄fac ſupꝝ gūmas et litargirū qō cōmiſcuiſti.⁊ repone ſupꝝ ignez:⁊ coq̄ in lento igne donec gutta ſupꝝ ferrū icipiat coagulari.deinde tolle ab igne ⁊ pulueres cū eis diu miſceant̄. ſz viride es pone in fine.⁊ ſi fiet duꝝ ⁊ tu vis miſce paꝝ de terbentina.

Unguentum de vzifur.cōferēs ad vlcera mala ⁊ ad ſcrophu.⁊ ad cācrenas ⁊ apoſtemata teſticulorum vlcerata. ℞.litargiri ⁊ gal.ana.ʒ.v. olibani.armonia.ana.ꝝ.ʒ. glutinis albotim.ʒ.vi. cere.ʒ.x. vzifur.ʒ.viy.olei.q.ſ.ad libitum.

Unguentum ad puncturas neruoꝝ.⁊ ē ab Aui. narratuz. ⁊ eſt Ha. ℞. cere reſine. picis.euforby.añ.ʒ.i.olei.ʒ.y.⁊ fiat vnguentum. Et ſi vis eo vti in corpore leni pone euforby.ʒ.ſ.terbentine.ʒ.y.cere reſine.picis.ana.ʒ.i.olei.ʒ.i.miſce.

Unguentum de calce qō valz vlceri⁹ cōbuſtionis ignis ⁊ vlceri⁹ neruoꝝ diſcoopertoꝝ ſi ponit̄ tepidū mediātib⁹ filis ⁊ deſiccat alia vlcera cruſtoſa ſupflua.ex qbus aquoſitas colat̄ ⁊ reſidet.⁊ cū oleo diu cōficias.⁊ ſi miſcebis ʒezi vſti ⁊ litargiri ⁊ parum aceti plus deſiccabit ⁊ plus valebit niſi in neruis diſcoopertis.qz non eſſet bonum cū ʒezi ⁊ cum aceto.

Unguentuz vtile qō carnē corrodit ⁊ mūdificat in vlceri⁹ putri.⁊ cācrenis ⁊ herpeſtiomeno ⁊ ꝓſeruat loca illa i eis ⁊ exiccat virulētiā ⁊ ꝓhibet i eis corroſionē futurā. ℞.floris eris.alum.mell'puri. añ.p.eq.multū ſil'in mortario icorporet̄ poſtq̄z alumē et flos eris ſūt vltime ꝓtrita.⁊ aliq eū coquūt ⁊ fit rubeum.

Unguentuz de calce.abluat̄ calx ſicut ſcis ⁊ fiat vnguentū ex ea cū ſucco ſicle ⁊ ſucco cauliū ⁊ oleo ro. ⁊ cera pauca. ⁊ fit ℔ mō. ℞. cere.ʒ.i.olei ro.ʒ.ſ.alioꝝ ſuccoruz.ʒ.i.pulueris calcis ſupradicte.ʒ.i.ſ. puluis iſte ſit bñ cribratus.valz ℔ vnguentum vlceribus cōbuſtiónis ignis.⁊ valz ēt apoſtematibus calidis ⁊ vlceribus cum cruſtis virulētis a fl'ate ſalſo factis. Item fit alio mō vnguētuz de calce. ℞.calcez nonies lotā ⁊ bñ cotrizatā.cōfice in mortario multū fricādo cū oleo ro. vl' cōi.⁊ iterū fricet̄ mō ponēdo calcē ⁊ mō oleū vt equet̄ et pone i vaſe vitreo vel in piſcide de vitreata.⁊ ℔ valz ꝓbuſtionib⁹ ignis ⁊ breuiter oīb⁹ vlceri⁹ virulētis ⁊ cruſtuloſis ⁊ minuit in eis carnem ⁊ ſuper neruos detectos ponendo tepefactum mediantibus filis ⁊ flegmati ſalſo.et infinitas habet laudes ⁊ effectus.

Unguentum optimū in cōbuſtione ignis ⁊ aque bulliētis vtīur poſtq̄z coctura pluribus dieb⁹ curata eſt cū ifrigidatiuis ⁊ vtimur eo ad mitigādū dolorē ⁊ añ veſiccationē ⁊ herpetis veſicas exiſtēte doloze.⁊ ſi eſſet in gutture dolor boli calidi. tūc cū non poſſum⁹ mitigare dolorē facim⁹ loco ei⁹ gargariſma cuz decoctiōe roſ.⁊ ordei.deide cū melle roſato:deide cū decoctiōe ſumach. ℞.vitellos ouoruz. octo vel pl'es ⁊ miſce cū oleo ro.⁊ pauca farina or.⁊ diu miſce.efficit̄.n. vnguētuz ⁊ valz ℔ ēt ad ꝑapiſma ſupꝝ vgā q̄ſi in augmēto ⁊ ſtatu ⁊ dolore mitigato in ꝓbuſtiōe ignis dico vtimur vnguento de calce.valet ēt ad mitigādū dolorem ex calido.

Unguentum optimū ad pūcturā neruoꝝ ⁊ non habet̄ aliud ꝓpriū ⁊ in vlceribus ⁊ mēbris neruoſis ⁊ alys.⁊ attrahit optime ⁊ mundificat carbūculos ⁊ aꝑata rupta. ℞.terbētine ⁊ medulle fermenti.⁊ hec duo ſimul in modū vnguēti incorporentur.

Unguentum ad ſcabiez ſic.⁊ maxīe in pueris et mulierib⁹ humidas carnes hūtibus. ℞.terbē.⁊ olei cōis vel laurini.⁊ paꝝ ſalis ⁊ ſil' cōcutiant̄ donec ſil' incorporant̄ ⁊ dealbant̄ ⁊ inungaſ̄ locus:et ſi parū argēti viui extincti cū ſaliua admiſceat̄ : erit optimuz in omni ſpecie ſcabiei.ſed in emunctorys nō inungatur. Et ſi cinguluz ex hoc inungatur ⁊ carne nuda feratur

non producentur pediculi secum ita ferent...

Unguentum ad scabiez magis desiccatiuū sine argento viuo. ℞.terre camelli et olei communis vel laurini qō est melius ⁊ in modum vnguenti simul incorporetur.

Unguentum cōe qō est optimū ad scabiē hu. et siccaz.⁊ est mirabile valde purgato corpore ⁊ balneato. ℞.radices teneras enule ⁊ elixa in aqua.deinde bene mūda ab oī duricie ⁊ eas cōtere in modum vnguēti.deinde admisce assungiā salitaz bene tritā. deinde misce paz argenti viui extincti ⁊ oīa simul incorpora in modū vnguēti.hoc.n.valz mirabiliter scabiē mūdificat corpore mundato ⁊ balneato.Caue tamen ne ppe stomacū inungaī.⁊ si vis sophisticare tinge id ⁊ pone parum pulueris croci.⁊ potes ponere de zezi ⁊ est optimuz. Uel pōt fieri id vnguētum pulcrius sicut qñ est enula ita cocta. ℞.tantūdez assungie ⁊ tere cum ea ⁊ fac ambo fer ueri cum vino albo.deinde cola comprimendo id qō coagulabitur ⁊ misce cum argento viuo.

Unguentum cōferens excoriationi coxarū cuz ab equitatiōe accidit. ℞.litargiri cum aqua ro.⁊ parum olei roſ. fiat vnguentum. vel bolū ar.cum eisdez vel pulueres rosarum asperge.

Unguentum ad fixuras pedis ⁊ calcāei. ℞.draganti.⁊ gallarum. ⁊ puluerizentur subtilissime et misceantur cum cera vel sepo caprino vel bouino vel pauco oleo.

Unguentum ad arsurā ⁊ ariditatez in membro cū nō est ibi multa virulētia ⁊ adustionē pueroz iter coxas ⁊ silia. ℞. vnguēti populeonis ⁊ vnguēti de ceruſa albi.añ.z.iy.⁊ incorporent simul bene.

Unguentū cōferens quasi in omni spē scabiei. ℞. fulliginis dom°.ʒ.i. terre cameli.ʒ.iy. litargiri.ʒ.y.terbētine.ʒ.i.vitrioli.ʒ.i. olei cōis.q.ſ, pulue rizentur subtiliter ⁊ cribellentur:deinde oleum cū terbē tina incorporentur.deinde alia ducantur diu.

Unguentum nigrū qō cōfert morsibus ⁊ pforationib° q̄ fiunt ex vnguib° auiuz ⁊ apum puncturis.⁊ cōfert omnib° vulneribus cū qbus accidit attritio aut sepatio vel inclsio ⁊ magis auxiliaī.⁊ ē vtile etiā morsui canis ⁊ homis si a p̄ncipio cū isto vnguē to curet.⁊ cōfert vlceribus factis ex frigore. ℞. cere. sepi arietini.picis.galbani.añ. partes equales. ⁊ si i media pte ponaī glutinis albotin.idest si accipiaī pars vna de isto ⁊ tātundez de glutino ⁊ liquefiāt simul in captia ⁊ reconde erit cōfortatiuū bonuz ⁊ erit optimū vnguentū ad cōsoli dandum vulnera alterata ⁊ in neruis ⁊ alys locis ⁊ attrahit ⁊ mūdificat ⁊ optimū est in omnib° ⁊ pluribus cōplexionibus.⁊ si tale vnguētuz sit lib.i.misceatur cum eo euforby puluerizati.ʒ.y.⁊ erit bonum in puncturis neruoz ⁊ mundificat saniem grossam coagulatam ex vlcere vbi nō est neruus detectus in paucis vicibus.

Unguentum ad scabiez humidā. ℞.argentū vi uuz extinctū oleandrū cachimiaz argenti condisi alumen vetus ⁊ litargiruz. ex bis omnib° cum aceto ⁊ oleo mixtis fiat epithima vel vnguentuz et per noctez totam sic permaneat. ⁊ si vis ponere tātillum de cera ad hoc vt vnguētū melius cōponatur coque litargirum p̄us cū oleo:deinde alia incorporent simul.

Unguentum aliud ad scabiez bonū existēs valde neq; ampullas neq; adustiōes facit. ℞.litargiri calcanti ana partes equales. hoc eni cuz aceto ⁊ oleo ro.per bebdomadam vnam ad solez frequēter fricet modo cū oleo rosato modo cum aceto.

Unguentū qō valz scabiei sicce. ℞. baurach costi sal°diſi assungie,añ.ʒ.viy.aceti ⁊ olei

in pruritu sicco oī die corp° ex aqua calida balneari.

Unguentuz ad safati capitis cum est recens ⁊ est cuz būiditate. ℞.radicis cucumeris. alcane.aristologie.litargiri.cortices granatoz. ex bis enī valet tritis ⁊ cribratis per pānū ⁊ aceto ⁊ oleo ro. diu fiat cōtritio in modū vnguenti ⁊ locus inungatur.

Unguentum ad safati vetustā ⁊ humidā multū vlceratam. ℞.salis ⁊ calcanti adusti sulfuris terre.argenti viui galle radicuz cane litargiri. aristologie lōge.añ.partes equales.omnia hec trita ⁊ cribellata subtiliter cum aceto ⁊ oleo misceantur.

Unguentum ad safati siccaz ⁊ cum squamis sic cis ⁊ albis similibus furfuris:sed non est in ea latitudo sicut in squamis furfuris. ℞.adipis galline vel anatis.ʒ.iy.cere albe.ʒ.i.⁊ misceaī ⁊ quottidie inungaī caput eo loto ⁊ abraso cū mucillaginibus.

Unguentum leniens duriciem in iuncturis siue remanēs ppter vulnus siue aliter faciens impedimētū in motu. ⁊ vbi sunt fracture restaurate.⁊ est arosboth duz ⁊ mollit oē durū. ℞. cere citrine adipis anatis resolute ⁊ colate.añ.ʒ.i. olei ō lilio.ʒ.vi. me dulle vaccini cruris.ʒ.y.ex bis fiat vnguentum.

Unguentum ad idem bonū habēs odorez ⁊ cō uenit delicatis. ℞. ..ecis olei de li lio .fecis olei de semine lini.bdely.añ.ʒ.i.storacis galbani oppoponacis armoniaci.añ.ʒ.ʃ.adipis vrsi.ʒ.v.⁊ si nō iue nitur accipe galline vel anatis:aut porcie ⁊ gūme. postea in pauco aceto dissoluantur ⁊ fiat vnguentum.

Unguentum ad strictura ⁊ duriciez q̄ est in ner uo vel chorda ⁊ tensionē leniens. ℞. cere citrine.ʒ.i.olei de ben.ʒ.vi.masticis nitri storacis ana.ʒ.ʃ.fiat vnguentum.

Unguentum mirabile in generatione carnis et vulnera cōsolidās. ℞.litargiri.ʒ.i. olei.ʒ.y.coquanī ambo donec dissoluaī litargirū postea olibani.sarcocolle.sang.dra.galbani colati. colofonie vel picis sicce oīum ana.ʒ.y.sumantur ⁊ predicte decoctioni admixta coquantur donec inspissentur ⁊ medicenī cum eo vulnera cum non fuerint sanguinolenta.

Unguentum qō remouet humiditatez ⁊ sanio sitatem ⁊ virulentiaz in vlcerib°. ℞.litargiri triti.ʒ.i.olei roſ. aceti mellis ana.p.eq.litargi rum tritum imbibaī cum eis.⁊ teraī donec albescat ⁊ infletur:deide. ℞.aluminis draganti adusti balaustiaz gal laz.añ.ʒ.v.al'.lib.i.⁊ cuz dictis vnguentū incorporetur.

Unguentum generatiuuz carnis in estate ⁊ cuz i vulnere calor ⁊ ardor fuerit ⁊ tē pus calidum ⁊ in cicatricibus vulnerū est vtenduz. Su matur litargiri triti vt alcofol.ʒ.v.q̄ in aceto donec dissol uatur ⁊ molleſcat teratur. deinde olei ro. desuper infundatur ⁊ teraī donec ingrossetur.duz aūt sic teritur semel ex aceto ⁊ alia vice ex oleo ro.est infundenduz donec infletur ⁊ ad magnitudinem deueniat ⁊ fiat vnguentuz cui postea.ſ.ceruse lote.ʒ.v. ⁊ camphore parum adde et cum eis misce ⁊ in curatione vtere.

Unguentum nigrum quo vtendū est cuz vuln° est siccuz. ℞.cere olei. visci.picis. partes.equ.Sumantur ⁊ resoluātur ⁊ quod ex eis est vnguentum nigrum.

Unguentum optimum qō leuiter corrodit ⁊ vl cera sanioſa mundificat ⁊ omnib° fistulis auri ⁊ vlceribus subuenit ⁊ carnem corrodit mol lez. ℞.ziniar mellis puri.añ.ʒ.i.sarcocolle armoniaci.añ. ʒ.ʃ.fiat sic.Armoniacuz in aceto mollificet.deinde enim alys tritis in mortario cuz p̄dicto melle ducaī subtiliter

⁊ conterendo. est enim optimū vnguentum ad ea q̄ dicta sunt in residuo scroffularuz ⁊ in alys vbi indiget.

Unguentum qō vlcera cōsolidat ⁊ in vlceribus mltū humidis carnē creat ⁊ pustulas crustosas desiccat q̄ scabiei assimilant ⁊ vlcera facta a cōbustiōe ignis. ⁊ oēm remouet in vlceribus humorosita tem vbicunq; sit virulentia. ℞. litargiri vt alcofol pulue rizati q̄tum vis. ⁊ ex aceto ⁊ aqua ro. vel oleo ro. simul in mortario ībibatur donec tumescat ⁊ albificetur: deinde calcechumenon anthimony balaustiarum venaz curcume gallarum sang. draco. syrici alumis cachimie argenti oīum quantū ē sexta pars totius vnguēti sumat. post hec omnia illa puluerizata mittant in mortario ⁊ dōec minuta sint agitent: deinde ex hoc vnguēto vulneri cū coto imponatur quo caro putrida nata est. hoc aūt vnguēto tam diu in curatione est vtendum donec gñet in eo quātitas que ipsum induret ⁊ cutem perfecte indurat.

Unguentum qō exituraz sine ferro rumpit. ℞. mellis anacardi ⁊ picis ligde. ana par. equa. que in cocleari ferreo mixta calefiāt donec mi sceātur. ⁊ vbi apostema aperire volueris impone ⁊ dimitte per medium diem ⁊ aperiet illud.

Unguentum qō confert cācro nō vlcerato. ⁊ ēt si timeat ne locus vlceret inunctū ibi ⁊ confert vulnerib⁹ humidis ⁊ igni persico vlceratis ⁊ similib⁹. ℞. ceruse lote ⁊ tutie lote ptes equa. terant ista cum oleo ro. ⁊ succo portulace aut succo solatri ⁊ mucillagie psily aut succo cucurbite aut succo citrioli. ⁊ diu i mortario terant. ⁊ si fiat vas ex plumbo ⁊ pistellū ⁊ in tali vase fiat vnguētū id valebit ēt cācro vlcerato ne vlteri⁹ vlceret ⁊ vbiq; valet. ⁊ ēt in alys vlcerib⁹ corrosiuis malis.

Unguentum optimū qō omne vlcus sanioſum putridū virulentū ⁊ apostema ruptuz ⁊ carbunculū mundificat. ℞. mellis colati. ſ. p̄us cocti lib. i. sarcocolle. ℥. y. ⁊ optime īcorpora ⁊ si ponis ibi medullam fermēti ⁊ terbentinā erit melius ⁊ vltimū. ⁊ solū ēt mel coctuz est perutile in boc. Et qdā accipiūt mel coctuz ⁊ colatū ⁊ sarcocollā. añ. ℥. vi. ⁊ diu misceatur.

Unguentum ad ragadias in ano ⁊ vbicūq; fuerint. ℞. cere citrie olei sisamini vel se. lini adipis anatis medulle cruris vaccini. adipis bouū. bdely. añ. par. equa. bdeliū primitus in mucillagie se. lini dissoluat. deinde oīa misceant. boc enī optimū existit.

Unguentum quo si vngat cingulū de lana ⁊ portetur nuda carne interficit pedicu los ⁊ p̄hibet ne amplius generent. ℞. olei. ℥. iy. cere. ℥. ſ. argenti viui nūmatas q̄tuor argentuz viuū optime extinguatur ⁊ cū alys misceat. ⁊ fiat vnguentū ex quo cingulū vngat ⁊ nuda carne deferat. vel etiaz locus vbi fit vngatur ⁊ maxime cū aqua calida lauetur bene fricando.

Unguentuz qō valet scissuris malis q̄ in carnem penetrant. ℞. litargiri. ℥. v. olei. ℥. xx. coquant sil̄ gbus decoctis addat galbani. ℥. iy. ⁊ fiat vnguentū de quo sup scissuras gutta distillet vel vngat.

Unguētum ad safati siccaz ⁊ recentez ⁊ furfures in capite. ℞. olei dulcis adipis gallie ⁊ mucillagi. altee vel fenugre. ⁊ se. li. añ. ℥. y. cere. ℥. ſ. ⁊ inungat sepe caput ⁊ sepe abradat ⁊ sepe lauet. ⁊ si erit antiqua tūc fricet donec currat ex ea sanguis deide iungat.

Unguentuz ad safati humidaz ⁊ non antiquam. ℞. merdasengi olei ro. corticum granatorū ⁊ acetū ⁊ fiat vnguentū ⁊ cōfert ei quottidie liniri cum psilotro abradente pilos donec siccetur: deinde liniatur cum eis que dicta sunt in sicca.

Unguentuz qō dicit psilotruz quo inuncto in loco capilli seu pili cadūt. ℞. calcis fortis supra quā ponat setuplum aq̄. ⁊ per tres dies sic dimissa colet postea i hac aqua. vi. pars calcis ponat. ⁊ per tres dies morent. bis gestis sexta pars arsenici citrini in predicta aqua mittatur ⁊ tam diu ad solem dimittatur donec penna immissa depiletur cum extrabitur postea vero lotus fricetur. id enim cito abradit pilos.

Unguentū qō confert formice miliari. ⁊ etiaz corrosiue. ⁊ etiaz vlcerib⁹ corrosiuis in circuitu perunctū ne perambulet ⁊ alys malis vlcerib⁹ superficialibus. ℞. boli ar. ⁊ diu cū aceto ⁊ aqua ros. terat. ⁊ si vis ponere oleum ro. paruz in mortario incorporent. ⁊ in corrosiua melius est vt galle cum eis ponantur.

Unguentum egiptiacuz mundificās ⁊ exiccās fistulas ⁊ vlcera prauа ⁊ cauernosa ⁊ vbicūq; sint exiccat vlcera auris mundificata quādo liquefit cū aqua ⁊ melle ⁊ sepe imponit tepidū. ℞. floris eris. ℥. iy. mellis. ℥. viy. aceti. ℥. viy. tere ⁊ pmisce eas adinuicem. deide bulias sup ignē donec inspisset ⁊ vtere.

Unguentum ad vesiccas ⁊ alia vlcera ca. ⁊ mala aduſta. ℞. ceruse climie argenti litargiri ⁊ boli ar. ⁊ pax cāphore ⁊ agitet cuz mucillagine psily ⁊ fiat vnguētū. Et si vis misce pax aceti ⁊ olei ros.

Unguentum aliud egiptiacuz magis exiccans. ℞. zinziar ⁊ olei ⁊ aceti. ana partes equales misceātur ⁊ coquantur simul in captia donec rubeant ⁊ inspissentur.

Unguentum aliud optimū vlcera mundificās ⁊ attrahit ⁊ mundificat ⁊ attrahit saniez. ℞. mellis ru. lib. ſ. terbē. ℥. iy. aggregent simul ⁊ liquefiant ad ignē ⁊ bulliāt pax ⁊ colent. Et si vlcus nimis est sordidū adde parum de yreos ⁊ erit melius.

Unguentum aliud qō optime mundificat ⁊ attrahit: ita q̄ etiam valet in punctura neruorum. ℞. medulle fermenti ⁊ terbentine ⁊ butyri ⁊ simul misce optime.

Unguentum mirabile inunctū circa herpestiomenum. nō eniz permittit vlcus ambulare ⁊ inunctū super locū berisipillatū aut fl'onicū. vel super quēcunq; dolorez ⁊ tumorez apostematū ex calido apate mirabiliter p̄dest ⁊ vlcera humida supficialia ⁊ a fl'ate salso ⁊ excoriationez curat. ℞. boli ar. in modum vnguenti diu cū aceto ducas ⁊ valet in priapismo.

Unguentum q̄ offert berisipille vlcerate. ⁊ etiā nō vlcerate ⁊ igni persico ⁊ formicis vulnerib⁹ ⁊ vlceribus crustosis ex fl'ate salso ⁊ similibus. ℞. litargiri radicū tinctoruz ana. ℥. ſ. corticuz granatorum gallarum aristo. longe boli ar. ana. ℥. y. cere. ℥. i. ⁊ ſ. olei ro. ℥. y. ⁊ īcorporent ⁊ alia mixta p pānū sil̄ misceant.

Unguentum ad scissuras labiorum. ℞. cere. ℥. i. adipis anatis. ℥. i. olei. ℥. ſ. terben. ℥. y. dragaganti. ℥. i. gallarum. ℥. ſ. liquefiat cera cum adipe oleo ⁊ terbentina ⁊ alia subtiliter trita ⁊ per sindonem cicatrizata misceantur ⁊ fiat vnguentum.

Unguentum ad fissuras in palmis manuū ⁊ cortices q̄ ibi fiūt. ⁊ valz ēt oīb⁹ scissuris ⁊ oīa ista vnguēta pl's valēt si mēbrū fixū diu ⁊ sepe in aq̄ cal'a teneat vel cū spōgia balneet siue labia siue aliud mēbrū sit. ℞. terbē. ℥. y. adipis anatis. ℥. y. mucilla. draga. ℥. y. cere. ℥. i. dragag. puluerizati. ℥. y. ⁊ fiat vnguētum.

Unguentum ad ragadias in ano ⁊ matrice ⁊ cōbustionē ignis ⁊ aq̄ bulietis. est. n. bonū ad vlcera ⁊ ragadias cū calitate ⁊ aduſtionē ⁊ oēm caliditatē ⁊ acuitatez. ℞. cere colate. ℥. y. olei ro. ℥. x. plūbi vsti cōditi. ℥. y. ⁊ anisi vel cāphore vel dragāti opy. añ. ℥. i. ⁊ albumis vni⁹ oui. aggregent cera cū oleo ro. ad ignem. sed p̄usquā aliqua ps isti⁹ olei coquat plumbuz vstū vel

tantundem de litargiro loco plumbi vsti. deide alia pars media istius olei cum cera liquefacta misceat cuz plūbo vel litargiro sic cōdito cum oleo ꝛ tepescant. deinde pulueres alios subtilissime trita ꝛ misce simul.

Unguentum aliud qđ est vtile formice corrosiue ꝛ omnib⁹ alys vlceribꝰ ambulatiuis ꝛ corrosiuis. ℞. rosarum arnaglosse sicce ana. pt. eq. pulueriza subtilissime ista ꝛ cum sufficienti oleo ꝛ pauca cera liquefiāt. ¶ Et pro sorore Joana que patiebatur sequestrationem vnguiū fuit factuz tale vnguentum. ℞. mucillagi. maluauiſ. pauce cere olei viol. dragaganti ꝛ super locum ponatur cum pinguedine capre.

Unguentum ad ragadias ani cuz dicit̄ esse dolor vehemens ꝛ arsura. ℞. cere al. loti olei viol. succi plātag. hec cōficiant̄ in mortario cum aqua frigida paulatiz incorporādo. ꝛ hoc habeas tecum.

Epithima ad scissuras q̄ fiūt in ano. ℞. merdasengi ablutū ceraz al. oleuz ros. liquefiant ꝛ pyciatur sup eas vitelluz vnius oui aut duorum: ꝛ permisce bene oīa adinuicē ꝛ ex eo imple scissuras ꝛ ē bonū.

Unguentum ad safati recentē in capite ꝛ in corporibus teneris. ℞. vene tinctorū alcāna aristo. lon. litargiri corticum granatorū terant̄ oīa ꝛ cribrent̄ per pānū ꝛ liniant̄ cū aceto ꝛ oleo ros. Et si ponitur aloes erit magis tenax ꝛ magis viscosum.

¶ Puluis de cartis bombacinis cōbustis multum ductis in mortario cum aceto in modum vnguenti curat omnez safati humidam in capite.

Unguentum ad safati antiquā i capite. ℞. salis attramenti adustoꝝ sulfur. ꝛ argēti viui ꝛ galle ꝛ venas tinctorum litargirum et aristologiam fiat vnguentum sicut prius.

Unguentum quod valet ad albaras nigras putrefactas virulentas. ℞. aluminis rochini. ʒ. v. ꝛ ℈. piperis nigri. ʒ. i. auripigmēti. ʒ. i. ℈. tartari cōbusti iter duas pecias balneatas. ʒ. iiij. oīa pulueriza misce cū succo affodiloꝝ ꝛ pauca cera ꝛ oleo laurino.

Unguentum ad liuiditatez ꝛ sanguinē mortuuz ex pcussiōe. ℞. cere. ʒ. i. olei camomille. ʒ. iij. succi maiorane. ʒ. ℈. arsenici triti ꝛ cribrati p pānum. ʒ. v. cera cum oleo ꝛ succo liquefiat. deide arsenicuz misceatur donec vniantur ꝛ fiat vnguentum.

Unguentum ad safati faciei. ꝛ ē ruborꝝ quasi ruborꝝ pncipy lepre. ℞. pulueres carbonuz de salicibꝰ siccis ꝛ tritis ꝛ cribratis p pānū ꝛ vnias cū melle in modū vnguēti. ꝛ vngas faciem ꝛ sero ꝛ mane laueī cum decoctione furfuris vel violaruz. deinde vngatur cum vnguento citrino qđ est in particulari.

Unguentum ad pānum faciei. ℞. ꝛreos. ʒ. v. farine ciceris ꝛ fabe. ana. ʒ. i. boracis. ʒ. ℈. cum oleo amigdalarum dulcium et multo melle in modum vnguenti.

Unguentum qđ reparat cicatrices rubeas post tēpus si cicatrix remanet roborosa vtaī diaquilon: deinde accipiaī litargirum. ceterum ducatur cum oleo ros. in mortario donec dealbetur ꝛ cōgeletur ꝛ ponatur ad solē donec exiccet̄ in massa ꝛ reseruet̄ sic. deide qñqz accipe de illo litargiro sic p̄parato. ꝛ ducas cū oleo rosato in modū vnguēti ꝛ vtere super cicatrices.

Epithima ad scissuras que fiūt in ano ꝛ labys. ℞. cere. olei siricini butiri vaccini. olei violati oīum ana. ʒ. i. permisce ea in sartagine. ꝛ frige ea dōec liquefiat cera ꝛ fiat res vna ꝛ reconde ꝛ conserua ipsū. cū ergo necessitas prouocat vtere eo.

Unguentum ad equos qui habēt pedes siue vngulas nimis fortes paruas ꝛ ramos[illegible] ℞. cere. ʒ. iij. resine lib. v. sepi castrati. lib. v. picis. lib. i. ℈. cere lib. ℈. dialtee. ʒ. viij. terbētine. lib. i. olei ro. lib. i. ℈. lardi lib. ℈. et est vtile hoc in omnibus contusionibus in hyeme precipue.

Unguentum ad equos qui habēt pedes nimis teneros qui nō pūt tenere clauos. ℞. serapini armoniaci. galbani. rasine. masticis thuris. pegolle hispanie. picis naualis cere olei assungie. añ. ʒ. i. sepi castrati. lib. i. et pone omnes gummas in aceto forti: ꝛ fac mollire per vnam diem ꝛ vnge circa coronaz pedis equi. ꝛ est vnguentum attractiuum.

Unguentum multuz desiccatiuū in fistulis ꝛ vlceribus fraudulētis ꝛ vnctuosis. ℞. calcis viue partes duas. arsenici citrini. sulfuris viui ana. partez. i. ꝛ omnia tere. ꝛ cum volueris operare incorpora cum aqua cineris fabaruz. ꝛ est illa que vocaī aqua saponis aut aqua cineris ylicis donec fiat sicut vnguentum ꝛ vtere in fistula inuncto licinio.

Unguentum optimū in sanguīe mortuo sub cute. ℞. succi maiorane arsenici citrini ꝛ olei camomille ꝛ cere. añ. fiat vnguētum molle.

Unguentuz magistri anselini de ianua qđ cōsolidat ossa fracta. ꝛ sanguinez extrahit de sub craneo cōficit̄ sic. ℞. terbētine. ʒ. vi. ablue cū vino bene ꝛ pyce vinū. deide cere liquefacte cum ista terbētina ad ignē p sedaciuz colata. ʒ. iij. ꝛ misce simul: deinde misce ista cū fortissimo aceto ꝛ dimitte per vnā diez ꝛ mala ssa multū remouēdo cū aceto. postea ex aceto cōprime ꝛ pyce in lacte mulieris vel vacce ꝛ cōfice cum isto lacte bene. deide adde cum succo betonice ꝛ de puluere herbe quā babemꝰ de tunisi. ꝛ in isto puluere est virtus ꝛ ponaī incorporādo. Iste puluis solum est de cortice ꝛ de radice huius herbe. ꝛ videnī radices valde bone nisi qz meditulium istius tendit ad colorez croceū paruz ꝛ sunt aromatice sed valde bona non. Et ita assimilaī q̄ quidam dicunt q̄ est ipsa. ꝛ quidaz dicūt q̄ nō est ꝛc. ꝛ vtere eo sicut istis que sunt hic. ꝛ quādo nō habemus istaz herbaz facimus sine ea. ꝛ est mirabile incarnatiuuz. ꝛ est vnguentum fratris bonacursy qui facit illud sine radice: immo nihil fit de radice: et est quasi tale vnguentum sicut emplastrum ꝛ istud vnguentum est infra.

Unguentum de gūmis calidū qđ inuncto membro valet. ꝛ cōfert doloribꝰ factis ex humoribus frigidis ꝛ male cōplexioni frigide. ꝛ est vnguentuz vnctuosum molle. ℞. euforby serapini masticis oppoponacis. galbani. asse fetide oīum ana ad libitum et liquefiant in aqua ros. ꝛ vino cocto. ꝛ postea ferueāt ꝛ colentur: deide misce cuz oleo veteri. ꝛ terbētina. ꝛ dialtea. agripa ꝛ cera ꝛ vnguento de medullis ꝛ ponantur ibi species iste. ℞. cardamomi. ℈aī. ameos. galange. cinamomi omnia ad libitum. ¶ Itez si accipiaī oleuz costinū. ʒ. iij. ꝛ cere. ʒ. ℈. valet ad idē ꝛ ad dolorē factū in neruoso membro. ꝛ frigori ꝛ spasmo ꝛ mollificationi alicuiꝰ membri.

Unguentū quo inuncto membro doloribꝰ cōfert ex attenuatōe et inanitione. ℞. cere. ʒ. i. olei vio. camōilli. añ. ʒ. i. ℈. adipis gallie ꝛ anseris. añ. ʒ. i.

Unguentum attractiuū i carbūculis ruptis. ℞. terbē. ꝛ medulle fermēti ꝛ sīl multuz icorporent̄. ꝛ si vis pl's mūdificare pone parū mellis.

Unguentum mirabile in consolidādo vulnera. ℞. terbentine. ʒ. iij. cere. ʒ. i. liq̄fiāt simul in captia ꝛ liquefacta proyce super acetum al. ꝛ diu malassa. deinde iteruz liquefac ad ignez. ꝛ si nō vis liquefacere nisi p̄ma vice satis est. ne ꝓpter liquefactiones pl's induretur. sed malassando bene fiat in istis liquoribus. et proyce super succum betonice ꝛ diu malassa. deide iteruz

liquefac ꝛ funde iterum ſuper lac ꝛ acetum ꝛ ſuccum betonice ſimul aggregatos ꝛ diu malaſſa ꝛ vtere ſup petiaꝫ perforatam ꝛ eſt optimum incarnatiuum.

Unguentum optimū in cōſolidatiōe vulneruꝫ. ꝛ dicūt fabulatores ꝙ vnguentuꝫ id ꝛ alia ſimilia cōſolidat vulnus cranei fracti ꝛ vbicunqꝫ ſit. Et eſt vſus talis. petia perforet ꝛ inungat ꝛ ponat ſup vulnus a quo ſanguis nō fluit plus. Deinde ſuper iſtā petiam ponat alia petia balneata in vino. deinde plumazoli ꝛ dimittat duobus vel tribꝰ diebus. ℞. reſine pini pinguis. ℥.i. terbē. ℥.iy. cere. ℥.i. Iſta bulliant in vio in quo ſit cocta betonica ꝛ cētaurea ꝛ ſit colatum. deide ſic liquefacta in tali vino coletur in paraſcide ꝛ dimitte infrigidari donec fiat ſicut maſſa. deide ꝓyce vinū ꝛ liquefac maſſā iſtam in captia inuncto oleo ro. Et ſi non vis liquefacere iſtam maſſam ne induret ſicut emplaſtrū: imo remaneat ſicut vnguentū ſufficit ſolū ꝙ malaſſet cum aceto ꝛ ſucco betonice ꝛ lacte in captie inuncto oleo ro. ꝛ liquefac ꝛ funde ſuper acetū al. ꝛ malaſſa cū manibꝰ: deide ſimul ducas cum lacte mulieris: deide malaſſa cum ſucco betonice.

℔ Item aliud ſimile. ℞. cere. ℥.i. terbē. ℥.iy. liquefiāt ꝛ dū ſunt tepida ꝛ depoſita ab igne miſce lac vaccinum. ℥.vi. ꝛ iterum ferueant donec gutta poſita in aqua coaguletur. deinde totum proyciatur ſuper acetum ꝛ malaſſetur pluribus diebus renouando acetum. ꝛ ſi ponis coquendo in eodem ſucco betonice erit optimum.

℔ Item aliud ſimile. ℞. herbā que vocat ſanataglia. ꝛ eſt illa quā tenent puelle in ollis ꝛ faciūt inde ſerta ꝛ ſimilat ꝓuinche. ꝛ accipe betonice ꝛ centauree minoris folia ana ℥ū vis. ꝛ terant bñ ꝛ coq̄nt multū in vio albo. deiñ colla ꝛ huic decoctiōi adde terben. ℥.xy. reſine. ℥.iy. cere al. ℥.iy. maſt. ℥.i. ℈. ſan. dra. ℥.i. Bulliāt oīa ſatis in vio iſto collato. deiñ colent ſup acetū albū ꝛ dimitte coagulari ꝛ malaſſa. Et q̄dam ponūt in fine decoctionis lactis mulieris. ℥.y. et vtere. ꝛ dicit ꝙ tale vnguentū cōſolidat oſſa cranei ꝛ trahit ſaniez de ſubeſſe. Et ego credo ꝙ plꝰ valet in vulneribus alteratis nō ſanguinolentis ꝛ ꝙ ſi cū aliquo iſtorum vnguentoꝝ terat de fermento ꝙ oīa infixa attraheret.

Unguentum qđ eſt quodāmō ſaniem faciens ꝛ mūdificās ꝛ faciēs naſci carnē. ℞. ſepi vaccini lib. ℈. olei ro. ℥.iiy. cere. ℥.y. yre. roſ. ſiccaꝝ. añ. ℥.y. thuris ſarcocolle. ana. ℥. ℈. ariſto. rotū. aloes ſuccotrini ana. ℥.y. maſti. ℥.i. terbētine. ℥.y. fiat vnguentum.

Unguentum al. ad ſcabiez ſiccā pruriginoſam ꝛ excoriationē calidaz ꝛ aridaz q̄ tenet quantitatez multā in corpore. ℞. populeon. ℥.iiy. olei roſ. ℥.i. ſucci plantaginis. ℥.i. ℈. cere. ℥.i. ꝛ incorpora omnia ad ignem ꝛ fiat vnguentum.

Unguentum conferēs vlceribus malis ca. ꝛ ambulatiuis ꝛ combuſtioni ignis. ℞. olei roſ. ℥.iiy. cere. ℥.i. ꝛ ℈. ſucci ſempuiue. ℥.iy. vel ſolatri ceruſe lote. ℥.y. plumbi vſti et loti ſpody. olibani. ana. ℥.i. liquefiat cera cum oleo ꝛ fiat vnguentum.

Unguentum cōferēs morphee curabili ꝛ omni ipetigini. ℞. ſulfuris viui. ſaponis ſaraceni. ſaponis gallici. nucis bene trite. ana. ℥.iy. tartari fuligis. añ. ℥.y. auripigmēti. ſal cōis. elleborī al. ꝛ nigri. añ. ℥.i. alumis ſciſſi. fumiterre ꝛ ſucci lapacy. ꝛ berbe flaure. añ. ℥.i. ꝛ fiat vnguētū incorporādo pulueres cū ſuccis.

Unguentuꝫ ad duriciē q̄ remanet i apatibꝰ rupti mollificādā. ℞. galbani. ʒ.i. arm. ℥.i. terbē. reſine. añ. ℥.i. picis. ℥. ℈. aloes. ℥. ℈. maſt. thuris. alumnis. litargiri oppopo. añ. ℥. ℈. bdely. fenugreci. añ. ʒ. viy. aceti q.ſ. ad mollificandū gūmas. olei antiqui qđ ſuffic̄.

Unguentum ad ſafati bu. ꝛ vlceribꝰ pruriginoſis in cute nō profundis ꝛ in flate ſalſo ꝛ in morphea bu. ꝛ in oībus vlceroſis aquoſis cū rubedine ꝛ ſine rubedie. ℞. aſſungie porci colate. ℥.iy. ꝛ pluries lauentur cum aqua frigida vbi addantur viride eris ceruſe. ana. ℥.iy. argenti viui extincti. ℥. ℈. ſucci caulis. ℥.i. ſucci plantaginis. ℥.i. cere. ℥.y.

Unguentum cōtra vlcera ꝛ puſtulas ca. ꝛ bu. ℞. ſucci plantaginis. ℥.i. aceti. ℥.i. olei roſ. ℥.i. populeon. ℥.i. ſalis. ℥.y. vnguenti albi. ℥.iy. cere. ℥. ℈. fiat vnguentum.

Unguentum aliud ad idē. ℞. cortices granatoꝝ. ℥.y. ſubtiliꝫ puluerizatoꝝ. ʒeʒi. ſiliꝫ puluerizati. ℥.i. vel minus de iſto. ꝛ cū aſſūgia ſalita colata lib. ℈. ꝛ pauca cera. ſ. ℥.i. ꝛ incorporetur.

Unguentuꝫ depillatiuū pilloꝝ. ℞. ſaponis lib.y. tartari lib. ℈. auripigmenti. ℥.iy. ſucci gigeri al. ʒizanie. lib. ℈. cere ꝛ aſſungie veteris. añ. ℥.iiy. calcis viue. ℥.y. capitelli. ℥.iiy. Calx ponat in aq̄.i. i capitello illo ꝛ colatura miſceat cū alys. ꝛ ſi nō vis vt renaſcantur poſt depillationē frica locū cuꝫ mucillagine pſily ꝛ ſiliꝫ.

Unguentuꝫ pducēs ſaniē in vlceribꝰ ꝓtuſis. ℞. ſanguis liq̄facti ꝛ colati. ℥.iy. cere al. ℥.y. olei ro. ℥.i. ſed melius eſt in cura huius mitigare dolorem p̄mo ſolum cū oleo roſ. deinde digeſtiuum.

Unguētum attractiuū ꝛ mundificat ſaniez groſſam. ℞. galbani. armo. reſine. terbē. ſepi vaccini. picis. cere. ꝛ olei. ana. Halbanum ꝛ armoniacum p̄ius mollificentur in aceto ꝛ terant: deinde liquefac ad ignem ꝛ fac vnguentum.

Unguentū ad impetiginez quaſi vlcera pruriginoſa emittens virus ſubtile aquoſum in ſupficie. ℞. cathimie. colcotar adusti. litargiri. ceruſe. añ. ꝛ ſalis vſti tantillum. cōfice cuꝫ oleo ꝛ aceto. Et ſi vis pone alumen vſti. ꝛ ſi vis vt ſit viſcoſum pone aloes ꝛ ſarcocol. Et ſi vis cōfice ſolū cum aſſungia. ꝛ tale vnguentuꝫ ꝛ oīa ſiliꝫ ducant in teſto de plūbo ꝛ ſatis ſunt meliora. ꝛ ēt piſtilo de plūbo. Et oē vnguētū in quo ponant mineralia ꝛ ſi eſt fracta cutis nō ponas colcotar. qz nimis adurit.

Unguentum Dyaſcoridis curans vlcera difficilia ꝛ fiſt. ꝛ ap̄ata rupta ſqualida et cōſumit carnē molleꝫ ꝛ additaꝫ ꝛ extrahit furunculos et omne id qđ infigit in carne ꝛ cōfert morſui canis rabidi. ℞. litargiri. lib. ℈. ꝛ ita feci ꝛ fuit optimū olei. lib.y. in eſtate. in hyeme vo lib.y. ℈. ꝛ ℥.iiy. galbani. ℥.i. ℈. eruginis eris. ℥.i. arm. ℥.iy. ℈. ariſ. rotū. ℥. ℈. mirre. ℥.i. ꝛ ʒ.y. cere. ʒ.vy. thuris cū cortice ſuo. reſine. bdely. oppopona. añ. ʒ.xv. colofonie. ʒ.xlv. vel ʒ.l. ꝛ ita feci. ꝛ ſi vis terbē. ℥.y. litargiruꝫ cuꝫ oleo tepido miſcebis. p. ʒ. dies ꝛ cū aceto gūmas mollifica. añ. ꝛ in mortario poſtea cōquaſſa ꝛ litargirū cum oleo bulliat ſub igne paruo. poſtea addatur cera: deinde vaſe depoſito ab igne poſt paululuꝫ addant gūme liquefacte ad ignem colate cum captia forata vel ſedatio ſuper litargirum ꝛ bulliat: deinde fiat donec gutta paruꝫ ſuper lapidem ingroſſetur. deinde adde pulueres alios ꝛ diu miſce depoſito vaſe ab igne: deinde addatur in fine erugo eris ꝛ diu miſce. hoc enim vnguentum eſt mirabile.

Unguentum dyapompbilogos. qđ berifipillata vulnera ꝛ cancrenas iaꝫ vlceratas ꝛ ſordidas curat ꝛ tibiarum vlcera ſine dolore cōcaua et diſperata loca replet. confert ignis cōbuſtioni cum ſit vlcus ꝛ cicatrizat. ℞. olei roſati. cere albe. ana. ℥.iy. ſucci granorum rubeoruꝫ ſolatri. ℥.iiy. ceruſe lote. ℥.y. plumbi vſti ꝛ loti. pompbilogos. vel ſpody. olibani puri. ana. ℥.i. Confice ſic. in oleo ceraꝫ liquefac cum lento igne vaſe depoſito ſpecierum puluereꝫ ſubtiliter cicatrizatū decoctioni adde in mortario ſemper fundēdo diu miſce ꝛ ſepius ſupradictum ſuccuꝫ diu cōmiſce, cumq; per ſex horas ad ſoleꝫ

decoctum fuerit.tunc dimitte.⁊ si de succo supernatauerit proyce.⁊ si non potest haberi succus granorum solatri accipe succum foliorum eius.

Unguentum ad punctură neruoruz ⁊ est forte ⁊ est Hal.qđ in corporibus hu. debz misceri cum terbentina. ℞. cere. ʒ.xy.bictie. picis euforby.añ.ʒ.viy.cera pix ⁊ bitumẽ liquefiãt ad ignẽ ⁊ eis liq̃factis tolle ab igne ⁊ misce euforbiuz ⁊ est vnguentũ solidum durũ.qz nõ est ibi oleuz.vnde si vis magis esse tẽperatuz ⁊ erit optimũ pone olei.ʒ.i.qp si vis eum esse adhuc magis tẽperatũ tolle de isto ⁊ liquefac cũ terbẽtina.q.s.

Unguentum viride tẽperatuz solidum qđ sine dolore tẽperate carnẽ minuit cõsolidat ⁊ cicatrizat ⁊ ẽ Ha.mirabile. ℞. viridis eris cere olei ana.ʒ.i.liquefac cerã cuz oleo ⁊ tolle ab igne. deinde mitte viride es per pănuz cribratum ⁊ diu simul misce.

Unguentum aliud viride quod corrodit carnẽ superfluam. ℞. lardi colati.ʒ.y.cere.ʒ.i.pulueris viridis eris.ʒ.y. Item potest misceri viride es cum oyaltea.

Unguentum fortissimũ corrosiuũ. ℞. arsenicuz sublimatũ q̃ztũ vis ⁊ misce cũ lardone colato ⁊ coagulato vl' abraso ⁊ diu misce sil' ⁊ vtere.

Unguentum corrosiuuz nõ multũ forte. ℞. mellis.ʒ.y.terbẽ.ʒ.ʃ. ⁊ misce cum zezi donec sit quasi sicut vnguẽtuz. ⁊ cũ indurat̃ adde parum mellis.vel sic tolle zezi puluerizatũ ⁊ cũ vnguẽto egiptiaco diu misce.⁊ est mirabile in extirpando infiltrationem fist.⁊ carnes bauosas q̃s in eis puluis nõ corrodit.

Unguentum attractiuuz quo mundificant̃ apostemata ca.post apertionẽ. ℞. mellis rubei puri lib.y.terbentine.ʒ.vi.oyaltee.ʒ.iiy.vitelloruz ouoꝝ.xxiiy.sarcocolle olibani.añ.ʒ.y.⁊.ʃ.farine optime cicotrizate.q.s.ad faciendum ita qp nõ sit nimis durũ nec nimis molle.⁊ sic ducatur multis diebus.

Unguentum attractiuum in materia grossa et tẽpore frigido ita qp attrabit fixa in membro. ℞. rasine galbani ana.ʒ.i.terbẽtine.ʒ.y.resoluantur ad ignem ⁊ colentur.

Unguentum viride qđ plagas veteres mundificat ⁊ sanat ⁊ carnez suauiter consumit superfluam. ℞. celido.plantag.scabiose vtice leuistici agrestis centruz galli.añ.m.ʃ.⁊ terantur cuz lib.i.ʃ.olei misceantur ⁊ dimittantur sic in oleo sex diebus: deide ad ignem ferueri donec herbe trite petant funduz: deide cola ⁊ exprime bene ⁊ in expressione pone cere.ʒ.y. terbẽtine.ʒ.vi.⁊ resine pini.ʒ.y.⁊ ferueat donec gutta posita supra ferrum paruz coagulet̃: deinde tolle ab igne: deide misce thuris aloes ⁊ sarcocolle.añ.ʒ.ʃ.aristo.floris eris.añ.ʒ.vi. misce diu donec coaguletur sed in fine pone viride es.

Unguentum siue emplastrum rubeũ grecuz rectificans vlcera mala difficilis cõsolidationis ⁊ desiccãs ⁊ cicatrizans ⁊ replens vlcera vetera carne. ℞. olei lib.y.aceti lib.y.litargiri lib.i.ʒ.iiy. floris eris vsti.ʒ.x.ziniar.ʒ.viy. Acetuz ⁊ oleum coque litargirum simul donec desiccet̃ acetuz ⁊ ab igne deponatur ⁊ accipe litargiruz ⁊ proyce in oleuz ad ignem reponas: coq̃ dõec igrosset̃ gutta in aq̃ posita. saluo qp in fine ponas ziniar.⁊ si vis inde emplm facere ⁊ iformare magdaleones satis coque. Et si vis vnguentum facere minus coque.

Unguentum cantarides causticuz optimum ad desiccanduz malos hũores in quocunq; loco inunctũ fuerit illic attrabit hũores facta vesica ⁊ sciaticis ⁊ podagricis similiter super patiẽtia loca inuncta auxiliat̃.⁊ verucas extirpat facta vesica. ℞. cineris vitl.pulueris stercoris columbini.cere resine. olei.añ. .y.cantaridarum.ʒ.iy.auripigmenti.ʒ.y. elleboꝝ.ai.ʒ.i.). aceti fortis.q.s. Confice sic.pulueres terendo in mortario cũ aceto tere ⁊ cerã cũ oleo coque ⁊ resinã liq̃factã desupmitte ⁊ oĩbus istis mixtis vsui reserua.probatum est.

Unguentum aliud causticum ad lapides podagrorum ⁊ poros soluendos in quocunq; loco corporis absq; ferro rumpere volueris. ⁊ siue apostema sit siue alia duricies potissimuz est. ℞. lixiuij pmi a saponario.ʒ.xxx.olei veteris.ʒ.xx.afroniti terben.saponis gallici ⁊ cere.añ.ʒ.vi.pul.nitri auripigmẽti calcis viue añ.ʒ.y. Cõfice sic.puluerẽ afroniti cũ lixiuio ⁊ oleo coque: deinde saponem adde.postea ceram.postea terbẽ.deinde alios pulueres ⁊ fiat coquendo vnguentum.

Unguentum aliud ad idem. ℞. cere olei veteris cantaridaꝝ lixiuij fortis capitelli.añ.ʒ.y.assueti arsenici calcanti saponis.mell' al.gummi hedere.añ.ʒ.i. Confice sic.pulueres terendorum cum lixiuio diu tere.⁊ postea ceraz cum oleo liquefactã desupmitte: deinde terendo alia misce ⁊ vtere.

Unguentum qđ sicut emplastrum fit. qz efficitur ⁊ reddit substãtia eius sic̃ oyaquilon qđ solidat ⁊ cicatrizat. ℞. cere.ʒ.iiy.cerusse.ʒ.viy. olei rosati.lib.i.misce ⁊ fiat vnguentum.

Emplastrum optimuz ⁊ expertuz ad relaxationem inguinis: ⁊ ad fracturã dummodo nõ descendant intestina ⁊ ad ventositatem ei°. ℞. nucum cipressi.acacie.gallaruz.balaust.ana.ʒ.v. dragagãti mirre.sarcocolle.thuris gũmi ara.ana.ʒ.iy.sang.draco. mumie.ana.ʒ.y.aloes.ʒ.i.omnia puluerizent̃ ⁊ subtilissime cribrata cum aceto cõficiantur ita vt fiant magdaleones: ita vt possint extendi super petiaz sicut apostolicon.⁊ cum opz vt emplastruz remoueatur. tũc si magdaleones sint exiccati terantur iteruz subtiliter ⁊ cum aceto reficiãtur: vel vt diutius conseruentur morbidi sicut apostolicon. Accipe de visco.q.s.⁊ eis puluerizatis confice puluerem cum eo ⁊ fac magdaleones: ⁊ cum opus fuerit accipe quantuz vis ⁊ deducas manibus tuis ⁊ fiet teneruz ⁊ extende in pecia vel potes liquefacere viscum ad ignem et misce puluerez simul. ⁊ malassa cum aceto ⁊ est optimuz. vel confice puluerez ⁊ est plus exiccatiuum.

Electuarium optimuz ad idem. ⁊ ad superfluũ fluxũ sanguinis ab ore vel ab ano vel ab emorroydibus. Comedat bis in die.ʃ.mane ⁊ sero ⁊ ieiuno stomaco añ cenaz. ℞. radicis consolide maioris ⁊ radicis acori.ana.lib.ʃ.mumie in.ʒ.ʃ.nucis cipressi.ʒ.y. zinzi.ʒ.y.ʃ. masticis.ʒ.y.piperis.ʒ.y. gario.ʒ.i. cinam.ʒ.y. nucis inde.ʒ.i.ʃ.pili leporis minutiz incisi pugill'.v.mellis dispumati.lib.iy.ʃ. Radices optime coquant̃: deinde terantur ⁊ cum melle coquantur optime: deinde misceantur alia ⁊ fiat electuarium cuz bis medicinis optime consolidatur fractura inguinis sine descensu intestinoꝝ tenẽdo emplastruz cum lumbare duobus mensibus.

Puluis ad botiuz gutturis. ℞. zinz.ʒ.i. piperis.ʒ.y. gario.cinamomi.brionie.ana.ʒ.y.piretri.ʒ.i.ʃ.serpili. matersilue.ana.ʒ.ʃ. foliorum oliue benedicte.ʒ.ʃ.salis gemme.ʒ.ʃ. ossis sepie. palee marine spongie combuste.ana.ʒ.y.⁊ fiat puluis.

Unguentum quod habuit Comes guliermus a papa.⁊ dicit̃ qp papa habuit a magistro Anselmo de ianua. ℞. betonice pinpinelle melongrane berbene vermicule. ana.m.v. bulliant omnia in vna metreta cuz dimidia boni vini greci veteris vel alterius generis vini.⁊ bulliant in vna calderia noua donec de vino remaneat tertia pars. deinde colet̃ vino acepto ⁊ herbis eiectis. mitte deinde vinum in caldario de ramo stagnato nouo.⁊ quando incipit bulire vinuz. ℞. resine lib.i.

terbentine lib.ʒ.cere alb. noue lib.ʒ.masticis.ʒ.iiy.ꝛ
res mitte in dicto vino vnam post aliaz immediate semp
miscēdo vinū ꝛ agitando donec fi bona mixtio.ꝛ postq̄
miscuisti. recipe duos ciatos lactis mulieris ꝛ misce sup
dictas res semper miscendo et agitando donec fiat bona
mixtio.deinde elena ab igne ꝛ est factum ꝛ mitte in pisci
de.quia ibi melius conseruatur.Et quandoq̄ illud ope
rari pone in peciam non nimis grossam ꝛ eat aliquā
tulum plus q̄ sit latitudo vulneris. Et scias q̄ istud em
plastrum multum bene conseruatur.

Unguentum quod vlcera calida refrigerat. con
ueniens in membris genitalibus ꝛ
alys. Recipe.tucie lote.calcecumenon lotuz.cathimiam
lotam.ꝛ cerusam loram.aloes omnia subtilissime terant̄
ꝛ in modum vnguenti cuz oleo ros.vel mirtino ducantur
in mortario multum. et si vis ponere ceram vt sit magis
tenax.fac in forma vnguenti.

Unguentum multum vnile qō consolidat vul
nera ꝛ mundificat ꝛ attrahit potē
ter ossa fracta ꝛ omnia infixa. et hz multas alias laudes.
℞.bethon.viridis.radices ꝛ folia berbene.centauree mi.
sigillum sancte Marie.millefoly. ꝛ si nō possunt haberi
omnes.habeant̄ saltez ille tres priores radices.s.ꝛ folia ꝛ
terantur ꝛ extrahant̄ succi ex eis cuz instrumēto apto ita
vt habeas lib.vi.ꝛ pone ad solem ꝛ dimitte inspissari.vel
coque ad ignē.sed illud est melius:deinde accipe cere lib.
iy.terbentie lib.y. ꝛ liquefiant ad ignem. ꝛ ea liquefacta
proyce super acetū ꝛ simul ducas cū aceto. deinde in me
dulam fermenti ꝛ misce cū succo illo ꝛ ducas.ꝛ cuz ingros
satur misce cum lacte mulieris vel vacce ꝛ incorpora.et si
de succo beto.ꝛ centauree sit ibi tanto melius ꝛ de pulue
re cribrato cum syndone.

Confectio alfasuriez qō est medicamen bonuz ad
fistulas ꝛ ad cancruz ꝛ ad malum mor
tuum ꝛ delet additionez carnis put.ꝛ sanat scabiem siccā
cuius pmixtio hec est. ℞.litargiri.auri.calcanti.añ.p.i.flo
ris eris.par.ʒ. terantur cuz aceto fortissimo tēpore estiuo
fortiter per.i.diez semp modicū addendo acetum ꝛ mo
dicum addendo de oleo ro.ꝛ administretur vbi opz.

Confectio vnguenti sanantis vlcera difficilis con
solidationis.ꝛ est medicamē expertuz.
℞.aloes.mirre ana.par.eq.deinde tere vehementer cum
succo absint.ꝛ succo plantagi.vsq̄quo fiat sicut mel.ꝛ ad
ministretur cum coto aut panno subtili.

Unguentum seu emplastrum Andromaci vlce
rans ꝛ cauterizās vbi opz. ℞.aque
saponarie que extrahit̄ ex arte sapōis. Uel. ℞. optimi ca
pitelli facti ex multa calce pluribus vicibus colati lib.iiy.
risi frumenti excorticati.añ.ʒ. viy.ponat̄ in vase vitreo ꝛ
stringat̄ orificiuz eius vehementer ꝛ dimittatur die atq̄
nocte:deinde agitetur cuz ligno. ꝛ sic fiat omni die ac no
cte vsq̄ dum grana dissoluant̄ ꝛ totum factuz sit mucilla
go deinde reseruent̄. Cum aūt vti opz accipiatur de eo in
cortice auellane aut in vacuitate arundis.aut in cera pre
parata ꝛ dimissuz in loco tribus horis aut plus si opz.

Unguentum seu emplastrum de sinapi munda.
descriptione Democriti cōferens
ad venā sciaticaz ꝛ podagram ꝛ dolorez ossium ꝛ artheti
caz ꝛ conferens ad pass.frigidas ꝛ ad emigraneā ꝛ ad ob
liuionem ꝛ litargiaz ꝛ catarrum.

¶ Si fiat emplastrum sup sinciput.ꝛ cōfectio talis est. ℞.
sinapis cōtrite par.i.ꝛ pone in aceto forti. ficuuz sic. par.i.
ꝛ pone in aceto forti.ꝛ sil'r funde in aqua die ac nocte.dei
de exprime fortiter vt nullus humor remaneat in eis.dei
de sinapi contritam cum eo miscebis diligenter cōcutien
do.ꝛ si sit sinapis,pars,i. sicut ficus, Si aūt vehemētioris
virtutis vis facere ex sinapi.par.y. si aūt minus pone de
ficubus p.y.ꝛ de sinapi p.i. Cum autez apponetur loco di
mittatur in eo ꝛ auferetur antequaz vulneret̄. ꝛ proprie
quādo soluit calefactionem plusq̄ oportet. Et quādo di
mittitur vsq̄ dum vlceretur ꝛ ppie quando pfundaruz
materierum excussionez queris in talibus. In defectu vo
sinapis scibale caprine ponantur pridie in aceto infuse.ꝛ
est ad ydropisim ꝛ duritiem splenis ꝛ dolorez eius efficax
Et quandoq̄ additur eis fimus columbinus.radix enule
agrestis.semen nasturcy etiaz gūma lauri.ꝛ conferunt ad
egritudines frigidas viscerum ꝛ ydropisim ꝛ ad duriciez
splenis ꝛ similia. ¶ Item opz fieri emplastrū vel vnguē
tum de sinapi qō optime vesicat in sciatica ꝛ sincipite p
pter catarrum capite prius abraso. ℞.sinapiz tritam sub
tiliter ꝛ tere cum ficubus siccis ꝛ pinguibus ꝛ pauco ace
to fortissimo ꝛ fiat in modum electuary.ꝛ fricet̄ locus cū
pāno aut pecia ꝛ emplastret̄ locus.deide rumpant̄ vesice
ꝛ ponant̄ folia cauliuz calefacta ꝛ remoueat̄ emplastruz.

Emplastrum de fermento descriptione demo
criti. Inquit enim est nobilis me
dicina.ꝛ illud ex eo q̄ antiquius est melius cuz melle di
stemperato ꝛ sint partes ei⁹ equales ꝛ sexta pars ex visco
quercino.ꝛ octo partes ex armoniaco dissoluto i aqua fe
nugreci ꝛ modico fecis olei antiqui. Adhuc accipe fermē
ti.mellis.olei.ꝛ lactis mulieris ꝛ vitelli ouorū partes eq̄
les.ꝛ fiat ex eis emplastruz.maturat eniz ꝛ rumpit aposte
mata ꝛ dubeleth. Si aūt fortius facere volueris adde eis
galbanum circiter par.ʒ.ꝛ dissolue cū eis baurach.

Emplastrum vel vnguentum fily Zacharie q̄
lenit duritiez ꝛ nodositatem iun
cturarum ꝛ lenit pectus ꝛ habilitat materiā in eo ꝛ in pul
mone difficilis expulsionis. ℞.cere citrine.ʒ.iy. olei lily
.q.s.medulle cruris vacce.adipis galline.mucillaginis se.
lini.ana.ʒ.iy. Si aūt id fortius facere volueris adde mu
cillaginis altee ꝛ fenugreci. par.eq. ꝛ pro oleo de lilio pōt
poni oleū de kerua aut oleum citrinuz aut vtrūq̄.

Mixtura siue potio ad vulnera intrinseca sanāda.
℞.radicis artbemisie pimpinelle gariofi
late pilosele.herbe violaruz.herbe veteri caulis ru.sumi
tatum canepis. senationū. ana.m.i. rubee tinctoruz quā
tum vis de omnibus scabiose.m.i. Si vis hec omnia bul
liant in vino vsq̄ ad medietatem. postea cola ꝛ colature
adde tertiaz partem mellis ꝛ cum eo bulliant:deide cola
ꝛ vsui serua.ꝛ da omni mane ieiuno stomaco ciatū vnuz.

Unguentum palme al'.emplastrum consolidās
vulnera difficilia ad sanandum ꝛ
consolidandum. ℞.litargiri.ʒ.iy. pinguedinis porci.lib.
iy.vitrioli viridis.ʒ.iiy.teneritatum palmaruz ad libitū.
coquantur ꝛ semper agitando cū spatula palme fiat ꝛ lo
co palme pōt poni radices cane ꝛ est optimū.ꝛ vtere.

Unguentum expertum ad scabiez. ℞. assungie
porci.olei laurini.argēti viui. thu
ris albi.cere. masticis. ana .ʒ.y. salis cōmunis. ʒ.iiy. succi
plantag.succi fumiterre.ad libitum.fic confice.acetuz as
sungiam nouam purgataz a pelliculis suis.ꝛ oleum lauri
num mitte in vase stanneo cum succis ꝛ bulliant ad ignē
donec liquefiant.ꝛ adde puluerez salis cōmunis ꝛ masti
cis ꝛ bulliant vsq̄ ad predictam decoctionez.ꝛ postea de
pone ab igne ꝛ adiunge argentum viuum extinctum cuz
pauco oleo supradicto.ꝛ misce bene cum spatula. ꝛ vnge
palmam manus siccam fortiter in sero vsq̄ ad octo dies.
Et argentum viuum sic extinguitur ponas ipsum in mor
tario et ducas ipsum cum pistello ꝛ cum multa saliua. et
etiam extinguatur sicut dictum supra.

Unguentum ad furfures capitis. ℞.farine cice
ris.ʒ.viy,farie fenugreci,baurach

Vnguentuz citrinuz magistrale. muzdificati-sum /

℞ terbentine. lote. in aqua ordei lib.s. vitelis ouoz
mo. vj. mellis. Rosati ʒ iiij. farine ordei. quantuz
sufficit fiat vngientz in bona forma. sine igne

Vng egyptiacum .ʒ. mesue

℞ floris eris. ʒs. mellis. ʒ ij. aceti fortis
simi. ʒ j. olibanuz. bene pul. vel
zati. vel pulveri zati. ʒij ℞
.ʒ. in separatione ignis

panis furfureus.mirti contriti.sinapis contriti.ana.ʒ.ij. aloes.ʒ.x.Conquassentur cum pauco aceto ⁊ aqua ⁊ fricetur cum eis caput bene ⁊ lauet omni hebdomada bis aut ter ⁊ assidue inunctionez cum oleo cocto cū gariofilis et oleo: ⁊ balneū. Item fricatio cum succo corticum nucuz recentiuz eradicat furfures ⁊ est expertum.

Unguentum ad scabiem. ℞. salis cōmunis.ʒ.ij. assungie porcine.ʒ.i.ʒ.ij.argenti viui extincti.ʒ.i.cere.ʒ.ß.olei laurini.thuris.añ.ʒ.ß.succi plātaginis.succi fumiterre.ana.ʒ.i.⁊ fiat vnguentū.⁊ in punctura est optimum ⁊ expertum. Et sic est finis huius opusculi Ad laudem dei omnipotentis.

¶ Expliciunt vnguēta Dini Florētini artium ⁊ medicine doctoris famosissimi ad laudez dei omnipotētis Impssa Uenetys Mandato ⁊ expensis Nobilis Uiri Domini Octauiani Scoti ciuis Modoetiensis p Bonetū Locatellum Bergomēsez. Nono Kalēdas January. 1496.

Collige triticibus medicine pondera grata.
Hrana quater quin.. scropulus pro pondere sume.
In scropulis tribus si.. dragma multiplicatis.
Si solidum queris tres dragmas dimidiabis.
Exagium soliduz distant in nomine solo.
Ex octo f.. noscitur vncia dragmis.
At bis se..cie cōputant pro pondere libre.
Quotilla a sextario distat in nomine solo.
Si queris pondus quod habet sextarius vnus:
Librarum quinqz pondus debes dimidiare.

Finis.

Registrum

a ¶ Expositio dini ¶ Clarissimi illo morbo qui stematis) Pria

b flegmonis a cā ti quantum ad nigredinem aūt constricti in

c ideſt competit prune) tertia ibi quasi materia panis qui est

d minuiť plectoris in duas. primo ad localia. secūda ra ⁊ ad membra

e Aui. quare opz est dicere empla saniez corrūpeť geffri super eius

f cui accidit vt busdā sinonimis particularia ganť cum ferro

g ad membrum. tabitur. Cuz aūt tur ꝑm istam eis quod facit

b ⁊ difficultatem alterius. ¶ Recipe est extremitas pulmonis appel

i ei vt faciat nasci incisus ⁊ maxie in siccitate cum secundo gradu

k bis vulneribus nere mel: qm̄ vt brum vulneratū latiuaruz in pul

l eo ⁊ similibus. ¶ In parte ista adberet. s. cū tali ei extremitas

m apponanť calida tamen diuerso ¶ Refrenatio eo ꝙ putredo

n reat. significať fit perfecta tionis vlcerum virtutez eorum

o pauca vel iterum cum in sanguine vero eradicatōis

p medicamen ⁊ cum oleo aggregatur in le ⁊ vt sit in

q ¶ De curatione ¶ Et quādoqz tur de eo In illa quidem

r nutrimentum. tum vnum qō tur: tunc profundatiua: ⁊

ſ hoc. ideo tamen secundo quia enim dicitur ꝙ

t ¶ Gentilis adiutorium in ¶ Ponit curaz

v ¶ Incipit cōpl Gal. in libro neris. ⁊ extendā potandum cuz argentū viuum.

BIBLIOT. CAT. COMPOSTELANA

Sepoldesillas

Ehillada. en lacabeça
laqual corto. dura mat. gl pa
e. sepasmo. los brazos. yerpiernas
o). quesecuro. Estubo. oleado y
. dias. por. muerto. yfinal

leuo. toda. lacadeça yespiçina yestubo

Curóvna ac. mila d. lic. polanco. yleerte

. a otro hombre. dela torre. dma. mojon yleerte. dmpre. y sirvo
aize abnlabrador. debilla sim. edmbocó enel. pecho asomol. yllego alamnore
aize. abnlaçuyo. edon. Iuda. dspoças. devnaco chillado. enlacabeça yleerto la dmrama
caze abnlabrador. de landa. gle. pasó vna. carera. porlambe. y salió sustancia del
ie lebro. y alcabo. de. dias. salió. casi todo. el. coronal. y dmo). y secautera y trenoarrin
aize. abnmonjarbo. debilla vieja. debna hondada. gle. gbro todobnla teral y compmjo
supdmo. y. pasmose. los. ojos. y para litrçose. la. lengua. y bmito. y. yzo vna
y mulo. vbo. digestion. bomito. y frio. y frebre. cadadia. y sirvo
aize. a pelaz. diez. Meses. dela. cinta. delatorre. y cacuo. delcuerpo
le saque. bngueso. yzonde.
aize. Alguebimo. de toledo. once leo. para corrorse. y. sele.
diez. botones. de fuego. y sano
aize. Al. marjano. domo el coro. y. le dec subrio. el. Dmon
y sano. aize. Lamoca. g. se corto. el. hugo. prope. anum. y sano
aize. Alcallego. cando. de juan. de Rojas. dela. cobyendo dela
mmo
aize. Al. frances. dec. hoepe. del. monumte. la cabeça
y. sano. onca. y con. dedos.

aize. apedro besa. dla. cofillada. la mano g. quedo solo el nerv. y sano
aize. abnquado. de jũ. de vego. le vo. mo. dla. corona. gleio. el bro. y. se. fompio
aize. Alcallego. cando. de juan. de Rojas. dela. cobyendo dela